H

BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE ROMA
8
30 N
5

BREVISSIMVS

CATECHISMVS CATHOLICVS

Omnia, quæ Chriſtianum ad æternam animi ſalutem conſequendam credere, & facere oportet, complectens:

D. AVGVSTINO HVNNAEO AVTHORE:

NVPER VNICO SCHEMATE COMPREHENSVS, atque ita in lucem editus; diligenter recognitus, & in libelli formam ad commodiorem iuuentutis vſum authore eodem redactus.

CVI RECENS ACCESSIT EORVM SVMMAE THEOLOGICAE B. THOMAE AQVINATIS locorum,

IN QVIBVS PRAECIPVAE ISTIVS CATECHISMI materiæ permultis iiſque dilucidis ac firmis argumentis tractantur, notatio.

Bibl. Secr.
Colleg. Romani Soc. Jesu Cat. inscr.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITT. EMANUELE

AVGVSTAE TAVRINORVM.
Apud hæredes Nicolai Beuilaquæ. 1582.
Permiſſu, quorum intereſt.

B. 5.

AMPLISSIMO ET ORNATISS.

VIRO DOMINO VIGLIO ZVICHEMO AB AYTTA, PRIMO S. BAVONIS APVD GENDENSES

Præpoſito, ſupremique Senatus Belgici Præſidi clariſſimo, & illuſtriſſimi ordinis aurei velleris Cancellario præſtantiſſ. Aug. Hunnæus.

S. P. D.

NVPER, Præſes ampliſſime, cum ea quę nobis à Regia catholica Maieſtate, tuo ſuaſu atque conſilio demandata fuerat Catechiſmi prælegendi prouincia perfuncti eſſemus, nouaque nobis (ſententias videlicet Theologicas profitendi) eſſet commiſſa, noſtro munere (vt iudicabamus) & diſcipulorum noſtrorum vtilitate poſtulante, vniuerſam Catechiſmi Catholici doctrinam in vnum Schema breuiter coniectam, omnibus, vt probè noſti (quippe cuius nominis ſplendore commendatum in lucem id ſchema prodierat) vno aſpectu intuendam contemplandamque præbueramus.

Poſteà verò aduertentes (quod & grauiorem virorum admonitione nobis eſt ſignificatum) iſtius generis ſchemata, prouectioribus quidem ad prima Chriſtianæ Religionis rudimenta recolenda magno vſui eſſe, dum parietibus affixa vniuerſam Catechiſmi doctrinam omnibus vno aſpectu intuendam contemplandamque præbent; ſed incommodum eorum in ſcholis vſum, nos exemplo Pauli Apoſtoli, cupientes omnibus omnia fieri vt omnes lucrifaceremus, eandem doctrinam his natalitiis feſtis, quibus à Sententiarum Theologicarum grauiſſima profesſione feriamur, diligenter recognitam in libelli formam conuertimus, vt omnes ex ea (iuniores quidem ſub hac forma. reliqui autem natu grandiores, vel ſub hac, vel ſub ſchematis figura) ſalutarem fructum percipere poſſint.

Quantum præſtiterimus, tum in hac, tum in priori ſchematis editione; tuum, aliorumque eruditorum & piorum virorum eſto iudicium.

Nos certè ſedulò in eam incubuimus curam, ne quid prætermitteremus, quod in aliorum multò prolixioribus de hoc eodem argumento editis libris, ſcitu neceſſariũ aut cognitu magnoperè dignum extaret.

Cùm autem huius libelli doctrina iam ſemel ſub tui nominis ſplendore, publicæ lucis diſcrimen feliciter ſubierit, propter tantillam, quæ in ea nunc facta eſt externi habitus mutationem, alium illi patronum non putauimus quærendum.

Accipies igitur, ornatisſime Pręſes, hilari fronte hanc noſtram lucubratiunculã, perexiguam quidem ſi ipſa per ſe expendatur, ſi tamen præſentium temporum conditio ſpectetur, longe vtilisſimam & quę tui nominis auctoritate muniatur (niſi noſtra nos fallat opinio) dignisſimam: noſtrorum autem laborum mercedem abunde magnam nos conſecutos exiſtimabimus, ſi eos tibi gratos fuiſſe, & afflictę grauiterque laboranti Eccleſię aliquam opem attuliſſe intellexerimus.

Deus Opt. Maximus V. R. amplitudinem noſtrę Reip. Belgicę moderandę, literarumque tum ſacrarum tum profanarum ſtudiis ſtudioſisque (vt iam cœpit collegio duodecim adoleſcentibus alendis hic deſtinando, & magnificè dotando) promouẽdis, quàm diutisſime incolumem ſeruare dignetur. Vale. Louanii Kalend. Ianuariis, anno à Chriſti Seruatoris noſtri natiuitate cIↃ. IↃ. LXX.

Catechiſmus hic ãno 1565 primũ ſcriptus eſt, graſſantibus io Belgio nostro iconoclaſtis

PRæſentis libelli ſcopus eſt, non graſſantium nunc iconoclaſtarum, aut aliorum quorũcunque hæreticorum prolixa diſputatione falſa dogmata confutare, neque etiam catholicæ & ſalutaris doctrinæ veritatem argumentis accuratè conquiſitis illoſtrare aut propugnare, ſed nudè & ſummatim prima duntaxat & ſcitu maximè neceſſaria ſinceræ & genuinæ; tam de agendis, quàm de credendis doctrinæ Chriſtianæ capita, conuenienti inter ſe ordine digeſta, (inſertis interim ſicubi res poſtulare videbatur, breuibus conuenientibuſque annotationibus ſeu admonitionib.) complecti, vt eius adminiculo quiſque Chriſtianus Catholicus ſuæ profeſſionis & doctrinæ Eccleſiæ catholicæ ſumma capita facilè mente memoriaque cõprehendere, & vt ad ea ita comprehenſa vniuerſæ vitæ ſuæ curſum, in dictis, factis, atque cogitationibus moderando Deo debitum officium perſoluere, ac ſibi æternæ vitæ felicitatem comparare queat.

Catholici autem nomine (vt iſtud hic obiter ad moneam) eum intelligo, qui baptiſmatis Sacramento initiatus Ieſu Chriſti veri Dei atque hominis ſalutarẽ doctrinam in eius Eccleſia profitetur, neque ſectis vllis, aut opinionibus ab Eccleſia Catholica reprobatis; adhæret.

Catholicæ autem Eccleſiæ nomine, intelligo perſpicuum & ſenſui expoſitum cœtum illorum, qui baptizati veram ſincerãmque Chriſti fidem profitẽtur & [a] ſe B. Petri ſucceſſori Romano Pontifici vt Chriſti in terris Vicario ſubiectos agnoſcunt.

Quæ quidem vera & germana Dei Eccleſia, ab aliis falsò ſibi hoc nomen vendicantibus, in ſymbolo à patribus primi Conſtantinopolitani Concilii edito his quatuor ſecernitur notis: quòd ſit [b] vna, ſancta, catholica & Apoſtolica. Eſtque iſtius Eccleſiæ tanta dignitas, vt ſicut extra arcam Noe, nemini in diluuio corporis vitam conſeruare licuit: ita extra iſtam Eccleſiam ad æternam animi vitam conſequendam nemini pateat acceſſus. Quapropter quicunque ſui animi æternæ ſaluti conſultum velit, intra huius Eccleſiæ fines, omni cura atque diligentia ſe contineat.

a Se B. Petri ſucceſſori.) De primatu Petri, Sup. q. 40. 6. & 22ª q. 39. 1. c. f. & 1ª. q. 8. 6. c.
An omnes ſint ſchiſmatici, qui ſummo Pontifici ſubeſſe renuũt 22ª. q. 39. 1. c. f. & Sup q. 40. 6. c.
b Vna) Quomodo Eccleſia dicitur vna, 22ª. q. 183. 2. 1ᵐ.

DOCTRINAE CATECHISMI CATHOLICI PARTITIO.

Catechiſmi Catholici doctrina eſt quintuplex: videlicet, De
- [c] Fide,
- [d] Spe,
- [e] Charitate,
- [f] Iuſtitia Chriſtiana, &
- [g] Sacramentis.

c De fide, 22ª. q. 1ª. & 15. ſequentib.
d De ſpe, 22ª. q. 17. & 4. ſequent.
e De charitate, 22ª. q. 23. & q. ſequen. vſq. ad 47.
f De iuſtitia Chriſtiana & interiore. 12ª. q. 113. 1. c.
De iuſtitia vt eſt virtus cardinalis, 22ª. q. 58. o.
g De Sacramentis, 3ª. q. 60. & ſequen. vſq. ad finem, & ſup. q. 1ª. vſq; ad q. 69.

Fides eſt virtus à Deo infuſa, lumine quodam diuino ita hominis animum euluſtrans, vt firmiter aſſentiatur iis omnibus, quæ ad veram ſanctamque Religionem ſpectantia, Deus verbo ſuo reuelauit, & hominibus ad vitam æternam conſequendam, credenda propoſuit; ſiue ſint, ſiue non ſint ſacris literis expreſſa.

De fide.

Fides quid? 22ª. q. 4. 1. o.
Fides eſt virtus.) An fides ſit virtus? 22ª. q. 4. ar. 5. o.
Fides eſt virtus à Deo infuſa.) an fides ſit homini infuſa à Deo? 22ª. q. 6. 1. o.
Lumine quodam diuino) quo lumine illuſtratus homo credit? 22ª. q. 1. 4. 3ᵐ. & q. 2. 3. 2ᵐ.
Vt firmiter aſſentiatur.) aſſenſus quid? 22ª. q. 2ª. 1. 3ᵐ.
An actus fidei ſit firmus aſſenſus? 22ª. q. 2ª. 1. c.
An fides ſit certior ſcientia & aliis virtutibus intellectualibus? 22ª. q. 2. 4. c. & q. 4. 8. o.
Iis omnibus quæ ad veram ſanctamque religionem &c.) Quæ ſint fide tenenda. 22ª. q. 1. 1. o.
An omnia ſint fide tenenda quæ Eccleſia tanquam credenda proponit? 22ª. q. 5. 3. c. potiſſimum.
Credenda propoſuit.) quomodo Deus credenda reuelet, mediatè an immediatè, 22ª. q. 6. 1. c. ſtim.

Verbũ Dei bifariã diſtribuitur. videlicet, in
- Scripturã quę diuinitus inſpirata, vtilis eſt ad docendũ, arguendũ, corripiendũ, erudiendum in iuſtitia, vt perfectus ſit homo Dei, ad omne opus bonũ inſtructus, 2. Tim. 3
- Traditiones, quæ licet in nullo quidẽ ſacræ ſcripturæ libro expreſsè & ſyllabatim poſitæ ſint, diuinitus tamen ſunt traditæ, & religiosè vnà cum ſcriptura tenendæ, dicente Apoſtolo, Fratres, tenete Traditiones quas didiciſtis, ſiue per ſermonem, ſiue per epiſtolam noſtram 2. Theſſ. 2.

In iis autem, quæ primum chriſtiani homines tenere debent, præcipuum obtinet locum duodecim Symboli Apoſtolici partes, articuli fidei vulgò appellatæ.

Duodecim ſymboli Apoſtolici partes.) An credibilia ſint per certos articulos diſtinguenda 22ª. q. 1. ar. 6.
An conuenienter articuli fidei enumerentur? 22ª. q. 1. ar. 8
An conuenienter articuli fidei in ſymbolo ponãtur? 22ª. q. 1. a. 9. o
Ad quem pertinet fidei ſymbolum ordinare? 22ª. q. 1. ar. 10. o

Quarum prima eſt,

Credo in Deum patrem omnipotentem, Creatorem cæli & terræ.

II.

Et in Ieſum Chriſtum filium eius vnicum Dominum noſtrum.

III.

Qui conceptus eſt de Spiritu ſancto, natus ex Maria virgine.

IIII.

Paſſus ſub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus & ſepultus.

V.

Deſcendit ad inferos, tertia die reſurrexit à mortuis.

VI.

Aſcendit ad cælos, ſedet ad dexteram Dei patris omnipotentis.

VII.

Inde venturus eſt iudicare viuos & mortuos.

VIII.

Credo in Spiritum ſanctum.

IX.

Sanctam Eccleſiam Catholicam, ſanctorum cõmunionem.

Remiſ-

X.

Remiſſionem peccatorum.

XI.

Carnis reſurrectionem.

XII.

Vitam æternam. Amen.

Credo.) Quid credere? 22ae.q.2.1.o.
In Deum.) Quomodo diſtinguantur credere Deo, credere Deũ & credere in Deum, 22ae.q.2.2.o.
Deum.) De Deo, 1a.q.2.vſque ad q.44m.
Vtrum Deus ſit vnus? 1a.q.11a.3.& 4.
Vtrum in diuinis ſit trinitas? 1a.q.36.1.o.
An credere trinitatem explicitè ſit de neceſſitate ſalutis? 22ae.q.2.8.o.
Patrem.) De perſona patris, 1a.q.33.o.
Omnipotentem.) De potentia Dei, 1a.q.25.o.
Cur potentia quæ communis eſt toti trinitati, appropriatur patri? 1a.q.39.8.c. circa med.
Cur creare, efficere, ſiue ea quæ tribuitur patri? ibidem.
De creatione rerum, 1a.q.44.& ſeq.
De ſcientia Dei quæ eſt cauſa rerum, 1a.q.14.o.
De voluntate Dei, quæ etiam cauſa rerum eſt, 1a.q.19a.o.
De prouidentia Dei & eius partibus, 1a.q.22 & 23.o.
De gubernatione rerum, 1a.q.103.vſque ad q.105.
Cœli & terræ.) De angelis, 1a.50.vſque ad 63am.
De opere creationis creaturæ corporalis, 1a.q.65a.vſq.ad 75am.
De homine, 1a.q.75a.vſque ad quæſt. 102am.
Et in Ieſum.) An credere explicitè myſterium Chriſti ſit de neceſſitate ſalutis, 22ae.q.2.a.7.o.
De nomine Ieſu, 3a.q.37.2.o.
An alio modo poſſimus ſaluari quàm per Chriſtum? 1a.q.91.ſ.2m.& 1a.q.2.ar.7.c.
Filium eius.) De perſona filij, 1a.q.34.& q.35.
Vnicum.) Quomodo Chriſtus ſit filius vnicus patris, 3a.q.23.3.c.& q.33.2m.
Qui conceptus eſt de Spiritu ſancto.) De incarnatione Chriſti, 3a q.1.& ſequent vſque ad q.40am.
Cur Chriſti conceptio attribuitur Spiritui ſancto? 3a.q.32.1.c.poſtremum.
An Chriſtus debeat dici conceptus de Spiritu ſancto? 3a.q.32.2.o.
De modo & ordine conceptionis Chriſti, 3a.q.33.o.
Natus ex Maria.) De natiuitate Chriſti, 3a.q.35.o.
An B. Maria ſit vera & naturalis mater Chriſti? 3a.q.35.3.o.
An B. Maria ſit mater Dei? 3a.q.35.4.o.
Virgine.) De virginitate B. Mariæ, 3a.q.28.o.
Paſſus.) De paſſione Chriſti, 3a q.46.vſque ad 50.
Sub Pontio Pilato.) Cur Chriſtus voluit pati à gentilibus? 3a.q.47.4.c.& 1m.
An Pontius Pilatus tradens Chriſtum crucifigendum omnium maximè peccauerit? 3a.q.47.6.2m.
Crucifixus.) Cur conueniens fuit Chriſtum in cruce pati? 3a.q.46.4.c. potiſſimum.
Mortuus.) De morte Chriſti, 3a.q.50.o.
Sepultus.) De ſepultura Chriſti, 3a.q.51.o.
Deſcendit ad inferna.) De deſcenſu Chriſti ad inferos, 3a.q.52.o.
3a. die reſurrexit à mortuis.) De reſurrectione Chriſti, 3a.q.53.vſque ad 57am.
An fuerit conueniens Chriſtum tertia die reſurgere? 3a.q.53.2.o.
Aſcendit ad cœlos.) De aſcenſione Chriſti, 3a.q.57.o.
Sedet ad dexteram Dei patris.) De ſeſſione Chriſti ad dexteram patris, 3a.q.58.o.
Inde venturus eſt iudicare.) De iudiciaria poteſtate Chriſti, 3a.q.59.o & Sup.q.88.& 9.
Credo in Spiritum ſanctum.) De perſona Spiritus ſancti, 1a.q.36 q.37.& q.38.
Cum ſit eadem notitia Patris & Filij, & Spiritus ſancti, cur traduntur de illis diuerſi articuli? 22ae.q.1.ar.8.3m.
An Spiritus ſanctus ſit Deus? ibidem, & 1a.q.27.3.c.
Sanctam Eccleſiam.) Quorum hominum Chriſtus ſit actu caput, 3a.q.8.3.2m. potiſſimum.
An corpus Eccleſiæ myſticum conſiſtat ex hominibus & Angelis, ex viatoribus & beatis? 3a.q.8.4.c.2m.
An ſit vna Eccleſia omnium fidelium noui & veteris Teſtamenti? 3a q.8.3.3m.
Sanctorum com.) An ſit ſanctorum communio in Eccleſia? 3a.q.27.6.1m. & Sup.q.25.1.c & 2.5m.
Remiſſionem peccatorum.) An remiſſio peccatorum ſit in Eccleſia? 3a.q.20.1.c & 3m.
An per baptiſmum tollantur omnia peccata? 3a.q.69.1.o.
An per ſacramentum Euchariſtiæ remittantur peccata? 3a.q.79.3.& 4.
An per pœnitentiam remittantur omnia peccata? 3a.q.86.1.
De remiſſione venialium peccatorum, 3a.q.87.o.

An poteſtas clauium ſe extendat ad remiſſionem culpæ? Sup.q.18.1.o.
Carnis reſurrectionem.) De reſurrectione in fine mundi futura, 3a.q.53.1.c & q.56.1.o & Sup.q.75.vſque ad q.86am.
Vitam æternam.) De receptaculis animarum poſt earum mortẽ, Sup.q.69.o. De libro vitæ, 1a.q.24.
An aliquis deleatur de libro vitæ? 1a.q.24.3.o.
De beatitudine æterna, 12æ q.2a vſque ad q.6am.
An homo in gratia conſtitutus poſſit mereri vitam æternam? 12æ q.114.3.o.
An beatitudo ſemel habita poſſit amitti? 12æ.q.5.4.o.& 1a.q.64.3.o.
De viſione diuinæ eſſentiæ, 1a.q.12.o.& Sup.q.92.o.
De ſanctorum beatitudine & eorum manſionibus, Sup.q.93.o.
De dotibus beatorum, Sup.q.95.o.
De aureolis, Sup.q.96.o.
De pœnis damnatorum, Sup q.97.vſque ad finem.

Hoc ſymbolum veram nei, diuinarumque rerum cognitionem, quæ ad bene beateque viuendum cuique neceſſaria eſt, breuiter ac dilucidè ob oculos ponens, rectè quoque in tres partes diſtribuitur:

In quarũ { Prima, diuinæ naturæ perſona prima & mirabile creationis opus deſcribit: quod fit ar. primo.
Altera, diuinæ naturæ ſecunda perſona, & humanæ redemptionis myſterium exprimit; quod fit per ſex ſequentes articu.
Tertia, ad finem vſque Symboli, de tertia in diuinis perſona agit, quæ caput & fõs eſt omnis ſanctitatis, per quã Eccleſia peccatorum remiſſione accepta, ſancta redditur, & glorioſam in poſterum carnis reſurrectionẽ, vitãque æternã certò expectat. }

Sex ſequẽtes ar.) Cur plures articuli ponantur circa perſonã Filij & Spiritus ſancti, quã circa perſonã Patris, 22æ.q.1.ar.8.4m.

DE SPE

Spes eſt virtus diuinitus infuſa, qua homo fidelis in præſens quidem ſeculum bona ſalutaria, in poſterum verò ipſam ſalutẽ æternã firma cum fiducia expectat. Hęc virtus exercetur precatione potiſſimum, cuius perfectiſſimum exẽplar eſt precatio Dominica.

cuius partes ſunt { vna præfatiuncula, & ſeptem petitiones. }

Spes eſt virtus.) An ſpes ſit virtus? 22æ.q.17.1.o.
Diuinitus infuſa.) An ſpes nobis à Deo infundatur? 12æ.q.62.1.2 & 3.
Homo fidelis.) De ſubiecto ſpei, 22æ q.18.o.
In præſens quidem bona ſalutaria.) An bona huius vitæ ſint obiectum ſpei? 22æ.q.17.2.2m.
In poſterum verò ipſam ſalutem æternam.) An æterna beatitudo ſit obiectum proprium ſpei? 22æ.q.17.2.o.
Firma cum fiducia expectat.) An ſpes viatorum habeat certitudinem? 22æ.q.18.4.o.
Fiducia quid? 22æ.q.129.6.c.
Expectat.) An aliquis poſſit non ſolum ſibi, ſed & alteri expectare æternam beatitudinem? 22æ.q.17.3.o.
De vitiis oppoſitis ſpei, deſperatione & præſumptione. 22æ.q.20 & 21.o.
Precatio Dominica.) Precatio ſiue oratio quid? 22æ q.83.1.c.
De conuenientia, vtilitate, & neceſſitate orationis, 22æ q.83.2.o.& 3.2m.& 15.& 16.
De partibus & gradibus orationis. 22æ q.83.17.o.
De iis quæ petenda ſunt, 22æ q.83.5 & 6.o.
Pro quibus orandum ſit, 22æ q.83.7 & 8.
Quis orando ſit, 22æ q.83.9.o.
Quæ ratio in orando requiratur, 22æ q.83.13.12.& 14.
Quæ virtutes requirantur ad bonitatem orationis, 22æ.q.83.15.2 & 3m.

Præfatiuncula eſt hoc initium:

Pater noſter qui es in cœlis.

Septem verò petitiones ſunt iſtæ;

I.

Sanctificetur nomen tuum.

II.

Adueniat regnum tuum.

III.

Fiat voluntas tua ſicut in cœlo & in terra.

Panem

IIII.

Panem noſtrum quotidianum da nobis hodie.

V.

Et dimitte nobis debita noſtra, ſicut & nos dimittimus debitoribus noſtris.

VI.

Et ne nos inducas in tentationem.

VII.

Sed libera nos à malo. Amen.

Pater noſter.) Quomodo Deus dicatur pater noſter, & nos eius filii? 1ª.q.33.3 c.
Cur potius dicimus pater noſter, quàm pater mi? 22ª.q.83.7.2m.
Cùm Deus præueniat nos ſua beneuolentia, cur igitur uidemur velle captare eius beneuolentiam, dicendo, Pater noſter? 22ª.q.83.9 9m.
Septem verò petitiones ſunt iſtæ.) An conuenienter hæ ſeptem petitiones orationis Dominicæ aſſignentur? 22ª.q.83.9 c.
Sanctificetur nomen tuum.) Cùm nomen Dei ſit ſemper ſanctū, cur igitur petimus illud ſancti ficari? 22ª.q.83.9.1m.
Adueniat regnum tuum.) Cùm Chriſtus omne regnet, & regnum eius ſit ſempiternum, quomodo petimus illud aduenire? 22ª.q.83.9.2m.
Fiat voluntas tua.) Cùm ſcriptum ſit, Omnis voluntas mea fiet, quomodo non eſt uanum petere, ut fiat voluntas Dei? 22ª.q.83.9.3m.
De duplici voluntate Dei, beneplaciti & ſigni. 1ª.q.19.11.c.
Quæ ſigna circa diuinam voluntatem ponuntur? 1ª.q.19.12.o.
Sicut in cœlo & in terra.) Quid per cœlum & terram hic intelligatur. 22ª.q.83.9.1m.
An dictæ tres petitiones ſint in hac uita implendæ? 22ª.q.83.9.1m.
An quatuor ſequentes petitiones in hac vita impleantur? ibidem.
Panem noſtrum quotidianum.) quomodo hæc petitio ſit utilis ad beatitudinem? 22ª.q.83.9.c.circa med.
Quidnam intelligatur nomine panis noſtri quotidiani? ibidem.
Et dimitte nobis debita noſtra.) Cùm quatuor præcedentes petitiones pertineant ad conſequendum bonum, & tres ſequentes ſpectent ad amotionem mali, & cùm prius ſit recedere à malo quàm conſequi bonum, cur igitur hæ tres ſequentes petitiones ordine ſubſequuntur quatuor primas? 22ª.q.83.9.2m.
Sicut & nos dimittimus.) An ſi aliquis nolit fratri ſuo remittere offenſam, ſine mendacio poſſit dicere hanc partem orationis Dominicæ? 22ª.q.83.16.3m.
Et ne nos inducas.) An hic petamus ut non tentemur, ſed potius ut à tentatione non vincamur? 22ª.q.83.9.c.f.
Sed libera nos à malo.) Quidnā hic petatur amoueri? 22ª.q.83.9.c.f.
Cur B. Lucas hanc petitionem prætermiſit? 22ª.q.83.9.4m.f.

Præfatiuncula illa, [Pater noſter qui es in cœlis,] nobis in memoriam reducit ſummum illud beneficium, quo nos Deus pater in gratiam recepit, ac propter Ieſum filium in ſuos filios adoptauit.

In gratiam recepit.) An per paſſionem Chriſti ſimus Deo reconciliati? 3ª.q.49.4.o.
In ſuos filios adoptauit.) Quū Deus ex ſua bonitate rationalem creaturam admittat ad beatitudinis hæreditatem? 3ª q.23.1.c.
Cùm Chriſtus ſit naturalis filius patris, & adoptio ſit introducta in defectum naturalis filii, quomodo Deo conuenit nos in filios ſuos adoptare? 3ª.q.23.1.2m.
Quomodo adoptemur in filios Dei? 12ª.q.114.3.c.f.
Quæ ſit differentia inter Deum adoptantem & hominem adoptantem? 3ª.q.23.1.c.f.
Quæ ſit differentia inter filium Dei adoptiuum & naturalē? 3ª.q.23.2.c.

Petitiones verò ſeptem, ita diſtinguuntur,
- Prioribus quatuor, bona precamur.
  - 1. diuinæ maieſtatis honorem & gloriam.
  - 2. noſtram felicitatem.
  - 3. obedientiam Deo debitā.
  - 4. corporis animæque ſuſtentationem.
- Reliquis tribus, mala precibus à nobis auertimus:
  - 1. peccata.
  - 2. tentationes ad peccatum pertrahentes.
  - 3. futuræ vitæ calamitates.

Huic precationi ut ſtatim ſubnectatur Deiparæ Virginis mariæ ſalutatio, quæ Angelica dicitur, longo iam Chriſtianorum vſu recepta eſt, quæ ſic habet.

Aue Maria gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui Ieſus Chriſtus: Sancta Maria mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc & in hora mortis noſtræ. Amen.

Cuius tres ſunt partes,
- Prima ad Mariam virginem eius commendādæ cauſa ab angelo prolata eſt, videlicet iſta, Aue gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulierib. Luc.1.
- Secundam Elizabet, ad filii laudē, adiecit, hanc nimirum, Et benedictus fructus uentris tui. Luc.1.
- Tertiam Eccleſia adiunxit, cuius illud quidem [Ieſus Chriſtus] explicationis cauſa: illud verò, Sancta Maria mater Dei ora, &c. vt non tantùm laudandā, ſed etiam inuocandam eſſe B. Virginē nos moneret, adiecit.

Aue gratia plena.) Cur hac inſolita ſalutatione ſalutauerit angelus B. Mariam? 3ª.q.30 4.c.prin.
Gratia plena.) De ſanctificatione B. Virginis. 3ª.q.27.
Quid angelus expreſſit dicendo, Gratia plena. 3ª.q.30.4.c.prin.
Cùm plenitudo gratiæ ſit propria Chriſto, quomodo B. Maria dicatur plena gratia? 3ª.q.7.ar.10.1m & q 27.5.1m.
An B. Maria in tota ſua vita nunquam peccatum aliquod actuale admiſerit? 3ª.q.27 4.o.
Dominus tecum.) An hic exprimatur conceptus B. Mariæ? 3ª.q.30.4.c.
Benedicta tu in mulieribus.) Quid his verbis angelus ſignificare voluit? 3ª.q.30.4.c.
Et benedictus fructus ventris tui.) An B. Maria ſit vera & naturalis mater Chriſti? 3ª.q.35.3.o.
An in Chriſto fuerit plenitudo gratiæ? 3ª.q 7ª.ar.9.& 10.
Mater Dei.) An B. Maria dicenda ſit eſſe vera mater Dei? 3ª.q.35 4.o.
Sed etiam inuocādam.) An B. Maria præ cæteris ſanctis omnib. ſit honoranda & adoranda? 3ª.q.25.5.c.ſi.& m. potiſſimum.

DE CHARITATE.

Charitas eſt uirtus diuinitùs infuſa, qua ſincerè Deus propter ſe, & proximus propter Deū diligitur.

De charitate. 22ª.q.23. vſque ad quæſt. 47ªm.
Charitas quid? 22ª.q.23.1.& 2.
Eſt virtus.) An Charitas ſit uirtus? 22ª.q.23.3.o.
Qualis ſit uirtus? 22ª.q.23.4 5.6.& 7.
An ſit forma omnium uirtutum. 22ª.q.23.8.o.
Diuinitus infuſa.) An charitas cauſetur in nobis ex infuſione. 22ª.q.24.2.o. An charitas infundatur ſecundum capacitatem naturalium. 22ª.q.24.3.o.
qua ſincerè Deus propter ſe.) An Deus ſit propter ſeipſum, & non propter aliud diligendus. 22ª.q.27.3 o.& q.23.5.2m.
An Deus ſit magis diligendus quàm proximus. 22ª.q.26.2.o.
An homo debeat ex charitate plus diligere Deum quàm ſeipſum. 22ª.q.26.3.o.
Et proximus.) Quis eſt proximus. 3ª.q.44.7.c.prin.
An dilectio ſiſtat in Deo, & non ſe extendat ad proximum. 22ª.q.25.1.o.
An peccatores ſint ex charitate diligendi. 22ª.q.25.6.8.& 9.
An angelos ex charitate debeamus. 22ª.q.25.10.o.
An dæmones ſint ex charitate diligendi. 22ª.q.25.11.o.
Quis cui in dilectione ſit præferendus. 22ª.q.26.o.
Propter Deum.) quomodo proximus ſit diligendus propter Deū. 22ª.q.23.5.o & q 26.2.c.potiſſimum.& q 44.7.o.
Diligitur.) Diligere ſiue amare quid. 12ª.q.27.2.o.

Ex qua definitione liquet duas eſſe charitatis partes, videlicet,
- Dilectionem Dei, &
- Dilectionem proximi.

Quibus tertia ex naturali lege addenda eſt, videlicet ſuipſius dilectio.

Quæ omnes partes, præceptorum tum Dei, tum Eccleſiæ obſeruatione, ſeſe foris oſtendunt: & veluti è tenebris in lucem prodeunt.

Ex diuinis autem præceptis præcipua ſunt { Naturæ, duo; Decalogi, decem,

Naturæ duo præcepta ſunt hæc,

Prius.

Omnia quæcunque vultis vt faciant vobis homines, & vos facite illis. Matth. 7.

Alterum.

Quod ab alio oderis fieri tibi vide ne tu aliquando facias alteri. Tob. 4.

Duo eſſe) Si duæ ſint partes charitatis, dilectio ſ. Dei & proximi, an ergo charitas nõ ſit vna virtus? 22ᵉ. q. 23. 5. 1ᵐ. potiſſimũ

Videlicet ſuipſius dilectio.) An homo diligat ſeipſum ex charitate? 22ᵉ. q. 25. 4. 0.

An homo corpus ſuum ex charitate diligat? 22ᵉ. q. 25. 5. 0.

An peccatores ſeipſos diligant? 22ᵉ. q. 25. 7. 0

Si homo debeat ſeipſum diligere, cur igitur de dilectione ſuipſius non ſuit aliquod præceptum datum? 22ᵉ. q. 44. 3. 2ᵐ. & 12. q. 100. 5. 1ᵐ.

Præceptorum tum Dei, tum Eccl.) An charitatis ratio in hoc cõſiſtat, quod homo velit ſe Deo ſubiicere, & præceptorum regulam in omnibus ſequi? 12ᵉ. q. 24. 12. c. ptin.

Ex diuinis autem præceptis præcipua ſunt, Naturæ duo.] An in nobis ſit aliqua lex naturalis? 12ᵉ. q. 91. 1. 0.

An lex naturæ contineat plura præcepta? 12ᵉ. q. 94. 2. 0.

Decalogi decem.) An omnia præcepta moralia reducantur ad decem præcepta Decalogi? 12ᵉ. q. 100. 3. 0.

Quomodo præcepta decalogi ſint diſtinguenda? 12ᵉ. q. 100. 4. 0

An præcepta decalogi conuenienter enumerentur? 12ᵉ. q. 100. 5. 0

An præcepta decalogi ſint debito & conuenienti ordine diſpoſita? 12ᵉ. q. 100. 6. 0.

An præcepta decalogi conuenienter tradantur? 12ᵉ. q. 100. 7. 0.

An præcepta decalogi ſint diſpenſabilia? 12ᵉ. q. 100. 8. 0.

Omnia quæcunque vultis.) 12ᵉ. q. 99. 1. 3ᵐ. & q. 94. 4. 1ᵐ

Quod ab alio oderis.) 12ᵉ. q. 94. 2. c. ſ & 100. 3. c.

Decalogi decem præcepta his verbis ſcriptura recenſet:

I.

a Exo. 20 a *Ego ſum Dominus Deus tuus.*

Non habebis deos alienos coram me.

b Leu. 26 *Non facies tibi ſculptile* b *vt adores illud.*

II.

c Exo. 20 c *Non aſſumes nomen Domini Dei tui in vanum.*

III.

Memento vt diem Sabbathi ſanctifices.

IIII.

Honora patrem tuum & matrem tuam vt ſis longæuus ſuper terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi.

V.

Non occides.

VI.

Non mœchaberis.

VII.

Non furtum facies.

VIII.

Non loqueris contra proximum tuum falſum teſtimonium.

IX.

d deut. 7. *Non concupiſces vxorem proximi tui:*

X.

Non domum, non agrum: non ſeruum: non ancillam non bouem non aſinum & vniuerſa quæ illius ſunt.

Hæc Decalogi decem præcepta bifariam diuiduntur, { Tria enim ex his ad Deum pertinent: & priori tabula continentur. Reliqua vero ſeptem ad proximum, & ad tabulam poſteriorẽ ſpectant.

Ego ſum Dominus Deus tuus.) An ſint diuerſa præcepta, ſ. Ego ſum Dominus Deus tuus, & Non habebis Deos alienos corã me? 12ᵉ. q. 100. 4. 2ᵐ.

Non facies tibi ſculptile.] An ſit vnum præceptum, Non habebis deos alienos coram me, & Non facies tibi ſculptile? 12ᵉ. q. 100. 4. c. ſub finem, & 1ᵐ?

An 1ᵐ. præceptũ decalogi conuenienter tradatur? 22ᵉ. q. 122. 2. 0

Quid prohibetur hoc 1. præcepto? 12ᵉ. q. 122. 2. c. ſ. 2ᵐ. & 3ᵐ.

Quid præcipiatur homini hoc 1. præcepto. 12ᵉ. q. 100. 5.

De religione, & eius actibus, 22ᵉ. q. 81. & 4. ſeq.

De ſuperſtitione, 22ᵉ. q. 92.

De ſpeciebus ſuperſtitionis. 22ᵉ. q. 93. & ſequentib. vſque ad 97.

Non aſſumes nomen.) An 2ᵐ. præceptum decalogi conuenienter tradatur? 22ᵉ. q. 122. 3. 0.

Cum ſint multa nomina Dei, cur ſingulariter dicitur, Non aſſumes nomen Dei, & non potius, nomina Dei. 22ᵉ. q. 122. 3. 1ᵐ.

Quid prohibetur hoc præcepto, 12ᵉ. q. 100. 5. 3ᵐ. & 22ᵉ. q. 122. 3. c. ſ. 2ᵐ. & 4ᵐ.

Quid præcipiatur hoc præcepto, 12ᵉ. q. 100. 5. c.

De iuramento. 22ᵉ. q. 89. 4. 0.

De periurio 22ᵉ. q. 98. 0.

Cur in Exodo huic præcepto, ſicut & primo, peculiariter additur comminatio pœnæ. 12ᵉ. q. 100. 7. 4ᵐ

Memento vt diem ſabbathi ſanctifices.) An 3ᵐ. præceptum decalogi de ſanctificatione ſ. ſabbathi conuenienter tradatur. 22ᵉ. q. 122. 4. 0

Cum omnia præcepta Dei ſint in memoria retinenda, cur in ſolo tertio præcepto ſit mentio de memoria. 12ᵉ. q. 100. 7. 5ᵐ.

Cum ad cultum Dei pertineat non ſolum ſabbathum, ſed multæ aliæ ſolennitates, cur igitur ſolum ſit mentio ſabbathi in 3. præcepto. 12ᵉ. q. 100. 5. 2ᵐ. & 22ᵉ. q. 122. 4. 2ᵐ.

Quid hoc præcepto præcipiatur. 12ᵉ. q. 100. 5. c. & 22ᵉ. q. 122. 4. c. 1ᵐ. & 3ᵐ.

Quis hoc præceptum 3ᵐ. tranſgredi dicendus eſt? 22ᵉ. q. 122. 4. 3ᵐ.

De feſtis vt iuſſa in 1. præcepto Eccleſiæ.

Quomodo præceptum hoc de ſanctificatione ſabbathi ſeruatur in nouo teſtamento. 22ᵉ. q. 122. 4. 4ᵐ.

Honora patrem tuum.) Cur præceptum de honorandis parentib. ponitur primum inter præcepta de dilectione proximi data. 12ᵉ. q. 100. 7. c. & 2ᵐ. & 22ᵉ. q. 122. 5. c.

Cum prius ſint extirpanda vitia, quæ prohibentur per præcepta negatiua, quàm ſint inſerendæ virtutes, quarum actus præcipiuntur per præcepta negatiua, quomodo primum præceptũ concernens proximum eſt affirmatiuũ. 12ᵉ. q. 100. 6. 2ᵐ

Cur magis datur ſpeciale præceptum de pietate, quàm de obſeruantia, honore, gratia, & ſimilibus. 22ᵉ. q. 122. 5. 1ᵐ

Cur magis præcipitur honor parentum, quam eorum ſuſtentatio. 22ᵉ. q. 122. 5. 3ᵐ

Cur magis ponitur præceptum de honorandis parentibus, quam de diligendis filiis. 12ᵉ. q. 100. 5. 4ᵐ.

Vt ſis longæuus ſuper terram.) Cur ſolum in primo & quarto præcepto additur promiſſio. 12ᵉ. q. 100. 7. 3ᵐ

Cum honorantes parentes ſuos contingat citò eripi ex hac vita quomodo promiſſionis huius veritas ſaluatur. 22ᵉ. q. 122. 5. 4.

De pietate. 22ᵉ. q. 101

De obſeruantia, 22ᵉ. q. 102

De honore. 22. q. 103

De obedientia & inobedientia, 22ᵉ. q. 104. & q. 105

De gratia ſiue gratitudine, & ingratitudine, 22. q. 106 & 107. 0

Non occides.) De quibus hoc dicitur, 22ᵉ. q. 64. 1. 8

An occidere quæcunque viuentia ſit illicitum. 22ᵉ. q. 64. 1. 0

Quando & cui liceat occidere homines peccatores, 22ᵉ. q. 64. 2. 3. & 4

An liceat aliquo caſu occidere innocentem. 22ᵉ. q. 64. 6. 0

An non liceat homini occidere alium, ſe defendendo. 22ᵉ. q. 64. 7. 0

An aliquis caſualiter hominem occidens, incurrat reatum homicidii, 22ᵉ. q. 64. 8. 0

An liceat alicui ſeipſum occidere. 22ᵉ. 64. 5. 0

An bellare ſit peccatum. 22ᵉ. q. 40. 1

An ſolum homicidium hic prohibeatur. 22ᵉ. q. 122. 6. 2ᵐ

De vindicta, 22ᵉ. q. 108. 0 De ira 22ᵉ q. 158. 0

De inuidia 22ᵉ. q. 36. 0. De odio proximi, 22ᵉ. q. 39. 3. & ſe.

De diſcordia, 22ᵉ. q. 37

De pace & concordia, 22. q. 29. 0

Non mœchaberis.) Quid hic intelligitur prohiberi, 12ᵉ. q. 100. 5. c. & 22. q. 122. 6. 1ᵐ

De luxuria, 22ᵉ. q. 153 De ſpeciebus luxuriæ, 22ᵉ. q. 154

an in tactibus & oſculis conſiſtat peccatũ mortale. 22. q. 154. 4. 0

de ta·

De caſtitate & virginitate, 22ᵃ.q.151.& 152.
De abſtinentia & ieiunio, 22ᵃ.q.147.& 148.
Non furtum facies.) Quid hoc prohibeatur, 12ᵃ.q.100.5.c.& 2ᵃ.q.122.6.2ᵐ. De furto & rapina, 22ᵃ.q.66.ar.3.& ſeq.
De fraude quæ contingit in emptione & venditione 22ᵃ q.77.0
De viura, 22.q.78. De reſtitutione, 22ᵃ.q.62.0,
De eleemoſyna, 22ᵃ.q.32.0 De liberalitate, 22ᵃ.q.117.
De auaritia, 22æ.q.118. De prodigalitate, 22æ.q.119
Non loqueris contra proximum falſum teſtimonium.) Quid hoc præcepto vetitum eſt? 12æ.q.100.5.c.& 22æ.q.122.6.2ᵐ.
An falſum teſtimonium ſemper ſit peccatū mortale? 22æ.q.70.4.0
De veritate, 22æ.q.109.
De mendacio & reliquis vitiis veritati oppoſitis, 22æ.q.110.vſq. ad q.114. De amicitia quæ dicitur affabilitas, 22.q.114.
De vitiis affabilitati oppoſitis, 22æ.q.115.& q.116.
De contumelia, detractione, & cæteris iniuriis verborum, 22æ.q.72.vſque ad q.77.ᵐ
Non concupiſces vxorem proximi tui.) Quid his prohibeatur, 12æ q.100.5.c.
Cur magis ponitur præceptum prohibens concupiſcentiam adulterii & furti, quàm concupiſcentiam homicidii & falſi teſtimonii? 12æ.q.100.5.5ᵐ.& 22æ.q.122.6.4ᵐ.
Cum prior ſit actus cordis quàm oris vel exterioris, quomodo præcepta prohibentia actum cordis & concupiſcentiam ponuntur vltimo loco? 12æ.q.100.6.3ᵐ.
Non domum, non agrum, non ſeruum.) Cur de concupiſcentia vxoris alienæ, & rei alienæ ponuntur duo præcepta? 12æ.q.100.4.c.ſ.& 3ᵐ.
Priori tabula.) An præcepta de dilectione Dei conuenienti methodo præponantur præceptis de dilectione proximi? 12æ.q.100.6.1ᵐ.

BREVIS ANNOTATIO DE VERA ET GERMANA PRIMI PRAECEPTI INTELLIGENTIA, CONTRA ICONOCLASTAS.

Primo Decalogi præcepto vetat Deus idololatriā quæ Moyſi temporibus longe lateque per orbem terrarum diffuſa erat.

Committitur autem idololatriæ impietas, quando idolo cuipiam cultus ſoli Deo debitus tribuitur; ſeu quando rei commenticiæ, aut cuipiam creaturæ, vis, poteſtas, excellētia, & dignitas Dei propria, ineſſe creditur; ob idque illi, vt Deo, honor & cultus non ſquā aliò relatus defertur: quomodo Pagani deos ſuos & idola colebant.

Quòd autem non prohibeantur hoc loco penitus omnes omnium rerum arte expreſſæ ſimilitudines, & creaturarum imagines, vt externa verborum facies præ ſe ferre videtur, Deus ipſe quum multis aliis, tū ſequentibus ſcripturæ locis manifeſtisſimè declarat: Duos quoque, (inquit Deus, Moyſi loquens,) Cherubin aureos & productiles facias, ex vtraque parte oraculi. Exod.25.

Expreſſæ ſimilitudines.) An his verbis, Non facies tibi ſculptile prohibeatur vſus imaginum? 12æ.q.100.4.c.& 3ᵃ.q.25.3.2ᵐ potiſſimum.
Imagines ſanctorum cur in Eccleſia? 22æ.q.94.2.1ᵐ.
An imago Chriſti & ſanctorum ſit adoranda? 3ᵃ.q.25.3

Item. Locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens: Ecce, vocaui ex nomine Beſeleel filium Vri, filii Hur de tribu Iuda, & impleui eum ſpiritu Dei, ſapientia & intelligentia, & ſcientia in opere, ad excogitandū quicquid fabrefieri poteſt ex auro, & argento, & ære, & marmore, & gemmis, & diuerſitate lignorum. Exo.31

Deinde ſequitur: Beſeleel fecit duos etiam Cherubin ex auro ductili, quos poſuit ex vtraque parte propitiatorii. Exod.37.

Idem conuincit etiam iſte ſcripturæ locus: Orauit Moyſes pro populo, & locutus eſt Deus ad eum: Fac ſerpentem æneum, & pone eum pro ſigno: qui percuſſus reſpexerit eum, viuet. Num. 21.

Item, is qui 2. Paralip.cap.28. ſtat, vbi dicitur Dauid aurum & argentum Salomoni dediſſe ad leones & iuuenculos inde conficiendos.

Vnde luce meridiana clarius euadit, non omnem arte expreſſam ſimilitudinem, neque omnem creaturarum artificioſam figurationem, à Deo hoc primo præcepto interdictam fuiſſe: ſed talem duntaxat ſimilitudinem, quæ vel ipſa pro Deo coleretur, vel quæ ad falſi Dei honorem conſtructa, in aliqua haberetur veneratione.

Hinc quoque palàm eſt imaginum vſum apud Catholicos receptum, & ab Eccleſia approbatum, nihil habere commune cum eo quod hoc primo Decalogi præcepto prohibetur: quippe qui longiſſimè ab idololatrarum ſuperſtitione & impietate diſtat. Non enim poteſtatem, dignitatem, aut vim diuinam Catholici imaginibus tribuunt, neque eas vt Deus colunt, neque etiam ad falſi & Commenticii alicuius Dei venerationem eas habent, ſed vt vel per eas, vel coram iis Deum ipſum, & ſanctos (intimos eius amicos) honore qui illis debetur, afficiant.ᵃ Sanctos enim qui in cœlo ſunt iuſte honorari, nemo, niſi fide & communi ſenſu priuatus, negauerit. Nam ſi rectè viuos illuſtri aliqua virtute aut dignitate præditos, vel corporis inclinatione, vel capitis apertione, vel alio venerationis genere honoramus & colimus, exemplo Dauidis, qui (vt ſcriptura commemorat 1.Reg.24.) pronus in terram Saulem adorauit: an non longe iuſtius eſt,ᵇ ſanctos cum Chriſto in cœlis feliciter regnantes perfectisſimaque virtute iam præditos, ac ſummā dignitatem propter glorioſum certamen quod in præſenti vita certarūt adeptos, quos (Chriſto hoc eis promittente Ioan. 12.) nunc ipſe pater cœleſtis honorificat, & nos quoque miſelllos adhuc & viles homunciones honorare? Rectè denique & citra primi iſtiuſce præcepti tranſgreſſionem, vt nos in ſuis apud Deum precibus adiuuent, ſanctos rogamus. Neque hoc magis fit cum vllius diuini præcepti violatione, vel cum mediatoris noſtri Ieſu Chriſti iniuria, quā illud quod Paulus Romanos, Corinthios, Theſſalon. Hebræos, &c. ſnos apud Deum deprecatores conſtituit, dicens: Fratres orate pro nobis 2. Theſſal.3.& Heb.13. Item, Adiuuetis me in orationibus veſtris pro me ad Deū. Rom.15.& 2.Corin.1. Itaque omnem iſtum apud Catholicos viſitatum & receptum, tum imaginum, tum regnantium cum Chriſto ſanctorum cultum & honorem, quòd totus ad vnius Dei Opt. Max. laudem & gloriam referatur atque redundet, ſanctum & Deo gratum eſſe recta Eccleſia indicauit, & pii omnes eius auctoritati (vt decet) morigero & libenti animo ſeſe ſubiicientes, idē firmiter credunt atque profitētur.

a Qbibus debeatur honor, 22æ.q.103.2.c. quomodo aliter Deus honoretur, & aliter eius creatura, 22æ.q.84.1.3ᵐ.& q.103.1.0
b An ſancti nunc ſint beati? 1ᵃ.q.89.8.2ᵐ.22æ.q.28.1.1ᵐ.& q.83.11.1ᵃ.q.51.4.Sup.q.59.2.
c An ſancti ſint orandi? 22æ.q.83.4.0 & Sup q.72.2.
An ſancti qui ſunt in patria orent pro nobis? 22æ.q.83.11.0.
An orationes ſanctorum pro nobis ad Deum ſuſe ſemper exaudiantur? Sup.q.72.3.0.

Ex præceptis autem Eccleſiæ quinque ſunt, quorū vt obſeruatio, ita etiam cognitio omnibus Chriſtianis eſt neceſſaria.

I.

Dies feſtos ab Eccleſia praſcriptos celebrato.

II

Miſſam integram ſingulis feſtis atque Dominicis diebus audito.

III.

Indicta certis diebus ieiunia, & à nonnullis cibis, quo tempore illorum vſus prohibitus eſt, abſtinentiam ſeruato.

IIII.

Sacerdoti proprio, vel alii eius locum tenenti, ſingulis ſaltem annis confitetor.

V.

Sacroſanctam Euchariſtiam, minimum ſemel in anno, idque ad Paſchalem ſolemnitatem, ſumito.

Quæ quidem omnia tam diuina quàm Eccleſiaſtica præcepta duobus ſequentibus incluſa tenentur:

Prius eſt,

Luc.10 *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex omnibus viribus tuis, & ex omni mente tua.*

Alterum eſt,

Luc 10 *Diliges proximum tuum ſicut teipſum.*

Ex præceptis autem Eccleſiæ.) An Eccleſia poſſit condere legem in pertinentibus ad cultum Dei? 22ª.q.10.10.c.
An lex humana imponat homini neceſſitatem in foro conſcientiæ? 12ª.q.96.4.o.
Dies feſtos.) Vide 3m. mandatum Decalogi de feſtis, 12ª.q.103.4.4m. 22ª.q.40.4. & q.122.4.o. & 147.5.c.
Indicta certis diebus.) An ieiunia ſit in præcepto? 22ª.q.147.3.
An omnes ad ieiunia Eccleſiæ teneantur? 22ª.q.147.4.o.
An conuenienter determinata ſint tempora ieiunii Eccleſiæ? 22ª q.147.5.o.
Et à nonnullis cibis) An conuenienter ieiunantibus indicatur abſtinentia à carnibus, ouis, & lacticiniis? 22ª.q.147.8.o.
Sacerdoti proprio.) De miniſtro confeſſionis, Sup.q.8.o.
An ſit neceſſarium quòd homo confiteatur proprio ſacerdoti? ſup q.8.4.o.
An poſſit aliquis alteri quam proprio ſacerdoti confiteri ex priuilegio vel mandato ſuperioris? Sup q.8.5.o.
An in fine vitæ pœnitens poſſit à quolibet ſacerdote abſolui? ſup.q.8.6.o.
Singulis ſaltem annis confiteantur.) An omnes ad confeſſionem teneantur? ſup.q.6.3.o.
An quis ſtatim poſt peccatum admiſſum teneatur confiteri? ſup. q.6.5.o.
An poſſit cum aliquo diſpenſari ne confiteatur homini peccata? ſup.q.6.ar.6.o.
Sacroſanctam Euchariſtiam.) An liceat ceſſare omnino à communione? 3ª.q.80.11.o.
Præcepta duobus ſequentib.) An duo hæc præcepta de charitate ſufficiant? 22ª.q.44.3.o.
Diliges Dominum Deum tuum.) An conuenienter mandetur Deus diligi ex toto corde? 22ª.q.44.4.o.
An conuenienter addatur huic præcepto, Et ex tota anima tua? 22ª.q.44.5.o.
Quid per hæc quatuor. Ex toto corde tuo, ex tota anima tua, & ex omnibus viribus tuis, & ex omni mente tua intelligatur? 22ª.q.44.5.o.
An præceptum hoc de dilectione Dei poſſit ſeruari in via? 22ª.q.44.6.o.
Diliges proximum tuum.) An conuenienter detur præceptum de dilectione proximi? 22ª.q.44.7.o.
Quid proximum ibidem.c.prin.
ſicut teipſum.) An aliquis ergo debeat proximum æqualiter ſibi diligere? 22ª.q.44.7.c.

CONTRA GRASSANTEM DE FIDE SINE OPERIBVS HAERESIM BREVIS ADMONITIO.

Tum ex iſta præceptorum, tam diuinorum quàm Eccleſiaſticorum, ad hominem in diuino cultu, & morum integritate continendum, præſcriptione, tum etiã ex eo loco vbi Chriſtus ſeruator noſter apud Matth. ca.7. dicit, Non omnis qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in regnum cælorum; ſed qui facit voluntatem patris mei qui in cœlis eſt, ipſe intrabit in regnum cælorum. Item cap.19. Si vis ad vitam ingredi, ſerua mandata, palam eſt, vanũ eſſe, & a Dei Chriſti ſeruatoris noſtri doctrina alienum, dogma graſſantium nunc hæreticorum, qui aſſerunt bona opera, religioſamque ſanctorum præceptorum obſeruationẽ nullius eſſe momenti, neque valoris, ad æternæ vitæ gloriam promerendam.

Qui aſſerunt bona opera.) An bona opera ſint meritoria vitæ æternæ? 12ª.q.114.3.o.
An bona opera promereantur augmentum charitatis & gratiæ? 12ª.q.114.8.o.
An bona opera requirantur ad beatitudinem conſequendam? 12ª q.5 ar.7.o.

Idem quoque manifeſte conuincunt Chriſti redẽptoris noſtri verba, tum ad beatos, tum etiam ad damnatos, in extremo iudicio proferenda.

¶ Ad beatos quidem hæc:] Venite benedicti patris mei, poſſidete paratum vobis regnum à conſtitutione mũdi: Eſuriui enim, & dediſtis mihi manducare; Sitiui, & dediſtis mihi bibere; Hoſpes eram, & colleſtis me; Nudus, & operuiſtis me; infirmus, & viſitaſtis me; in carcere eram, & veniſtis ad me. Matt. 25

Et paulò pòſt:] Amen dico vobis, quamdiu feciſtis vni ex his fratribus meis minimis, mihi feciſtis.

Ad damnatos autem proferenda iſta. Diſcedite a me maledicti in ignem æternum: cui paratus eſt diabolo & Angelis eius: Eſuriui enim, & non dediſtis mihi manducare; Sitiui, & non dediſtis mihi potum: Hoſpes eram, & non colligiſtis me: nudus, & nõ operuiſtis me, infirmus, & in carcere, & non viſitaſtis me

Et paulò pòſt,] Amen dico vobis, quamdiu non feciſtis vni de minoribus his, nec mihi feciſtis. Et ibunt hi in ſupplicium æternum, iuſti autem in vitam æternam.

Idem dogma falſum arguunt iſta quoque. B. Pauli verba,] Non enim auditores legis iuſti ſunt apud Deum, ſed factores legis iuſtificabuntur.] Ad Ro.2.c.

Similiter iſta,] Deus reddet vnicuique ſecundum opera eius.[Ad Rom. eod. cap.

Et apertiſſima illa quibus ait idem Apoſtolus,] Si habuero omnem fidem, ita vt montes transferam, charitatem autem non habuero nihil ſum.[1. Corinth.13.

Denique iſtam ſententiam,[Fides ſine operibus mortua eſt,] Iacobi cap. 2. ea potiſſimum mente atque intentione Iacobus Apoſtolus ſcripſiſſe, atque poſteritati tradidiſſe videtur, vt omnibus Chriſtianis aduerſus iſtius falſi dogmatis virus, loco ſaluatoris antidoti atque remedii eſſet.

DE IVSTITIA CHRISTIANA.

Iuſtitia Chriſtiana, de qua loquitur Chriſtus ſeruator noſter apud Matt. cap.5. dum ait,[Niſi abundauerit iuſtitia veſtra plus quam Scribarum & Phariſæorum, non intrabitis in regnum cælorum,] nihil aliud eſt niſi animi munditie quædam, & ab omnis peccati, ſaltem lethalis macula, puritas coniuncta vel actu vel habitu, cum legis obſeruatione. Poſſet & ſic definiri: Iuſtitia Chriſtiana eſt talis animi affectio ſeu habitus, vnde quæ ſancta, iuſta, Deoque grata in dictis, factis, atque cogitationibus ſunt, ad cultum diuinæ maieſtatis debitum perſoluendum proficiſcuntur.

Iuſtitia Chriſtiana ſiue interior quid? 12ª.q.113.1.c.
Quomodo iuſtitia Chriſtianorũ abundet plus quàm iuſtitia ſcribarum & Phariſæorum? 12ª.q.91.5.c.
De iuſtitia vt eſt virtus cardinalis, 22ª q.58.o. & 12ª.q.113.1.c.

Iuſtitiæ Chriſtianæ duo ſunt officia,
- Declinatio à malo, ſeu obſeruatio eorum præceptorum, ſiue diuinorum, ſiue Eccleſiaſticorum, quibus malum interdicitur.
- Operatio boni, ſeu eorum præceptorum, quibus id quod bonum, ſanctum, & diuinæ maieſtati acceptum eſt facere iubemur, executio.

Iuſtitiæ Chriſtianæ duo ſunt officia, declinatio à malo.) an declinare à malo, & facere bonum ſint partes iuſtitiæ? 22ª.q.79.1.o.
an transgreſſio ſit ſpeciale peccatum? 22.q.79.2.o.
an omiſſio ſit ſpeciale vitium? 22ª.q.79.3.o.
an tranſgreſſionis peccatum ſit grauius peccato omiſſionis? 22ª q.79.4.o.

ADMONITIO.

Ex hac bipartita iuſtitiæ Chriſtianæ officiorum diuiſione ſatis intelligitur duplicem in vita præſenti hominibus propoſitam eſſe viam, vnam latam atque

vagam,

vagam; per ampla videlicet & frequentia vitiorum compita, quæ ducit ad mortem æternam; & alteram arctam & definitam, (per virtutis nimirum anguſtum, & à paucis calcatum tramitem) quæ ducit ad æternæ vitæ ſempiterna gaudia: quarum hanc ſequendam, illam verò fugiendam grauiſsimè monet Chriſtus ſeruator noſter, apud Matth. his verbis: [Intrate per anguſtam portam, quia lata porta & ſpatioſa via eſt quæ ducit ad perditionem, & multi ſunt qui intrant per eam. Quàm anguſta porta & arcta eſt via quæ ducit ad vitã: & pauci ſunt qui inueniunt eam;] cap. 7.

Quòd autem via virtutis ſit anguſta, & vitiorum iter amplum & ſpatioſum, nemini mirum videri debet: Quemadmodum enim in iaculando, ſigni propoſiti attingẽdi vnicus eſt trames, isque perangustus & inuentu admodum difficilis; aberrandi verò ab eo ſigno innumerabiles ſunt viæ atque rationes; per quarum aliquam vt facillimè, ita etiam frequentiſsimè à iaculatoribus telum mittitur.

Similiter boni operis perficiendi, & alicuius virtutis laudem aſſequendi, vnica eſt, eaque arcta & certis limitibus definita ratio; vltra quam, citrave nequit cõſiſtere rectum. At à virtutis actione tum per exuperantiam, tum per defectum, in quibus ſitum eſt vitiũ deflectentes viæ, & prauè agendi rationes ſunt infinitæ; in quas & procliuiſsimè & ſepiſsimè, in vitæ curſu moderando, labitur infirmitas humana.

Huc etiam accedit, quòd homo propter peccati originis nondum penitus extirpati reliquias, ad malum ſit, quam ad bonum pronior; vt teſtatur Deus ipſe apud Moyſen his verbis: [Senſus & cogitatio humani cordis, in malũ prona ſunt ab adoleſcentia ſua.] Gen. 8. cap.

Porrò ad hæc iuſtitiæ Chriſtianę officia feliciter & ad ſalutem æternam conſequendam, vtiliter exequenda, opus eſt in primis diuino auxilio & gratia, voluntatem hominis ad ea ſuſcipienda mouente atque inducente, & ad conſtanter in iis perſeuerandum confirmante, quæ aſsiduis precibus à Deo omnium bonorum auctore & largitore benignimo eſt flagitãda. Opus eſt etiam præceptorum, diuinorum quàm Eccleſiaſticorum, necnon peccatorum atq; virtutum mediocri ſaltem cognitione.

Ad malum ſit quàm ad bonum pronior.] Cur homo procliuior eſt ad malum quàm ad bonum? 12ª.q.71.2. 3m.
Opus eſt in primis diuino auxilio.] An homo poſsit velle & facere bonum abſque gratia? 12ª.q.109.2.
An poſsit homo ſine gratia per ſua naturalia præcepta legis implere? 12ª.q.109.4.0.
An homo poſsit ſine gratia non peccare? 12ª.q.109.8.
Et ad conſtanter in iis perſeuerandum confirmante.] An homo in gratia conſtitutus, non indigeat auxilio gratiæ ad perſeuerandum? 12ª.q.109.10.0. & 22ª.q.137.4.0.

De præceptis ſuprà, cùm de Charitate ageremus, à nobis dictum eſt; ſequitur itaque nunc vt de peccatis atque virtutibus aliquid adiiciamus; quod breuiter & ſummatim (vt præſentis libelli poſtulat ratio, ea duntaxat quorum cognitionem ad iuſtitiam Chriſtianam colendam, plurimum habere momenti arbitrabimur exponendo) faciemus.

DE PECCATO.

Peccatum (auctore Ambroſio in libro De paradiſo) nihil aliud eſt, niſi legis diuinæ præuaricatio, & cæleſtium inobedientia præceptorum.

Eſtque duplex,
- Commune originis, quod ex primorum parentum inobedientia ortum, naſcendo contrahimus.
- Propriæ actionis, quod propria quiſque voluntate committit.

Huius generis peccatum à fallaci ſuggeſtione incipiens, delectatione creſcit, conſenſuque perficitur, atque vt patet latiſsimè, ita plurimæ ac diſtinctiſsimæ ſunt eius diuiſiones, è quibus quatuor quæ ſequuntur Chriſtianæ religionis tyronibus ſcitu maximè ſunt neceſſariæ.

Prima.

Peccatum propriæ actionis committitur
- Cogitatione,
- Verbo,
- Opere,
- Omiſsione.

II.

Peccatum propriæ actionis naſcitur ex
- Ignorantia,
- Infirmitate, &
- Malitia.

III.

Peccatũ propriæ actionis eſt,
- Lethale, quod animæ præſentem adfert mortem, de qua Ezech. 18. cuiuſmodi ſunt iſta,
  - Capitalia ſeptem,
    - 1. Superbia.
    - 2. Auaritia.
    - 3. Luxuria.
    - 4. Inuidia.
    - 5. Gula.
    - 6. Iracundia.
    - 7. Acedia.
  - In ſpiritũ ſanctum, ſex,
    - 1. Præſumptio de miſericordia Dei, vel de impunitate peccati.
    - 2. Deſperatio.
    - 3. Cognitæ veritatis impugnatio.
    - 4. Fraternæ charitatis inuidentia.
    - 5. Obſtinatio.
    - 6. Obſtinatus pœnitẽtiæ contẽptus.
  - Clamantia in cælum quatuor.
    - 1. Homicidium voluntarium.
    - 2. Peccatum Sodomiticum.
    - 3. Oppreſſio pauperum, viduarum, aut pupillorum.
    - 4. Mercedis operariorum iniqua retentio.
- Veniale, cui venia facilè tribuitur, & ſine quo in hac mortali vita, vt iuſti quidem quantumuis ſancti viuunt; verè cum aliis dicentes: Dimitte nobis debita noſtra, Matth. 6. Nec tamen propterea iuſti eſſe deſinunt.

Peccatum auctore Ambroſio.) Peccatum quid? 12ª.q.71.6.0.
Commune originis.] De peccato originali, 12ª.q.81. vſque ad q.84am.
Propriæ actionis.] De peccato actuali, 12ª.q.71. vſque ad quæſtio. 90am.
Prima.] An conuenienter diuidatur peccatum in peccatum cordis, oris & operis ac omiſsionis? 12ª.q.72.6.& 7.
IIª.] De peccato quod naſcitur ex ignorantia, 12ª.q.76.0.
De peccato quod naſcitur ex infirmitate, 12ª.q.77.0.
De peccato quod naſcitur ex malitia, 12ª.q.78.0.
Peccatum propriæ actionis eſt aut lethale, aut veniale.] De diuiſione peccati in peccatum mortale & veniale, & comparatione venialis peccati ad mortale, 12ª.q.72.5.0.q.88.0.
De veniali peccato ſecundum ſe conſiderato, 12ª.q.89.0.
Capitalia ſeptem.] Quid capitale? 12ª.q.85.3.c.
An ſint ſeptem vitia Capitalia? 12ª.q.85.4.0.
Superbia.] De ſuperbia, 12ª.q.84.2.& 22ª.quæſt.162.& q.163. 1 & 2.
An ſuperbia ſit vitium capitale? 12ª.q.84.2.0 & q.62.8.0.
Auaritia.] De auaritia, 12ª.q.84.1.0.& 22ª.q.118.0.
An auaritia ſit vitium capitale? 12ª.q.84.1.0.& 22ª.q.118.7.0.
Luxuria.] De luxuria, 12ª.q.84.4.c.& 22ª.q.153.0.
De ſpeciebus luxuriæ, 22ª.q.154.
An luxuria ſit vitium capitale? 22ª.q.153.4.
Inuidia.] De inuidia, 12ª.q.84.4.c.& 22ª.q.36.
An inuidia ſit vitium capitale? 22ª.q.36.4.0.
Gula.] De gula, 12ª.q.84.4.c.& 12ª.q.148.0.
An gula ſit vitium capitale? 22ª.q.148.5.0.
De ebrietate, 2ª.q.150.
Iracundia.] De iracundia, 12ª.q.84.4.c.& 22ª.q.158.0.
An ira debeat poni inter vitia capitalia? 22ª.q.158.6.
Acedia.] De acedia, 12ª.q.84.4.c.& 22ª.q.35.
An acedia debeat poni vitium capitale? 22ª.q.35.4.0.
In Spiritum ſanctum ſex.] De peccato in Spiritum ſanctum, & ſingulis eius ſpeciebus, 22ª.q.14.0.

Humici-

Homicidium.]De homicidio,22ª.q.64.a.potiſsimùm.
Peccatum Sodomiticum.]De peccato Sodomitico, 22ª. q. 145. 21. & 22.

IIII.

Peccatum propriæ actionis vocatur
- Proprium, quod à nobiſipſis perpetratur.
- Alienum, quod ab alijs perpetratum, nobis iuſtè imputatur: contingitque modis nouem.
  1. Conſilio.
  2. Iuſſu.
  3. Conſenſu.
  4. Irritatione.
  5. Laudatione ſeu aſſentatione.
  6. Reticentia culpæ alienæ, quę erat patefaciẽda.
  7. Cõniuẽtia.
  8. Rei alienæ participatione.
  9. Iniqua facti alieni defenſione.

Alienum.] De peccatis alienis,22ª.q.62.7ª.

ADMONITIO.

Ad planiorem cognitionem, & cautiorem fugam iſtius generis peccatorum (quæ, quia propria cuiuſque voluntate committuntur, propriæ actionis peccata vocauimus) duo ſunt præterea ſcienda.

Prius eſt, quodlibet huius generis peccatorum vel grauius, vel leuius eſſe poſſe, pro circunſtantiarum vel aggrauantium, vel extenuantium ratione, adeò vt quod diximus lethale ex ſuo genere, ſæpenumerò propter extenuantem circunſtantiam veniale fieri poſſit.

Sunt autem circunſtantiæ quibus vel aggrauatur, vel extenuatur peccati culpa, octo, hoc verſiculo comprehenſæ,

Quis, quid, vbi, quoties, per quos, cur, quomodo, quando.

Alterum eſt, vel omnia iſtius generis peccata; vel certè maximam eorum partem, per ſenſus exteriores, qui ſunt viſus, auditus, olfactus guſtus & tactus, veluti per feneſtras quaſdam ad animum corrumpendum aditum habere.

Proinde iſti ſenſus, ſumma cura atque vigilantia omnibus, qui æternæ animi ſui ſaluti conſultum volunt, cuſtodiendi ſunt; & ab omni eo quod peccati occaſionem præbiturum creditur, ſedulò cohibendi.

Vel grauius.] Grauitas peccatorum vnde metienda? 12ª. q. 73. ar. 3. & ſequentibus.
An circumſtantia aggrauet peccatum? 12ª. q.73.7.a.
De circumſtantijs humani actus.12ª q.7.a.
Alterum eſt.] An apprehenſio ſenſus ſit cauſa peccati? 12ª.q.75. a.2.1m.& 3m.& q.77.a.1.&.ar.5.a.

VIRTVS eſt ſancta & diuinis oculis grata diuinoque beneficio accepta animi affectio, ſeu qualitas, vnde quæ cogitando, loquendo, & quiduis aliud agendo, rectè, laudabiliter, ſanctè, & diuinæ voluntati conuenientes fiunt, proficiſcuntur.

Virtus eſt ſancta.] De eſſentia virtutis,12ª.q.55.a.
Virtus quid? 12ª.q.55.4.

Virtutis, quemadmodum ei contrarij peccati, variæ ſunt differentiæ atque ſpecies, quarum præcipuæ & Chriſtianæ religionis tyroni ſcitu maximè neceſſariæ ſequenti diuiſione comprehenduntur.

Virtus eſt
- Theologica, videlicet,
  - Fides.
  - Spes.
  - Charitas.
- Cardinalis, videlicet,
  - Prudentia.
  - Iuſtitia.
  - Fortitudo.
  - Temperantia.
- Capitalibus vitijs contraria,
  - Humilitas.
  - Liberalitas.
  - Caſtitas.
  - Charitas.
  - Temperantia.
  - Manſuetudo.
  - Pia ſedulitas.
- Conſilij Euangelici, ſeu ad Chriſtianæ vitæ perfectionem ſpectans, videlicet,
  - Paupertas voluntaria.
  - Caſtitas perpetua.
  - Religioſa obedientia, quæ propter Deum voto interpoſito homini defertur.
- Iuuentutem maximè decens,
  - Verecundia.
  - Taciturnitas.
  - Obedientia erga illos à iuuenibus ſeruanda, quibus ſui cura eſt cõmiſſa.

Theologica.] De virtutibus Theologicis,12ª. q. 62. a. & q. 64.4. a.
Cardinalis.]De virtutibus Cardinalibus, 12ª.q.61.a.
Prudentia.] De prudentia, 22ª.q. 47. & ſequentibus vſque ad 57m.
Iuſtitia.]De Iuſtitia & pertinentibus ad eam,22ª. q. 57. & ſeq. vſque ad q 122m.
Fortitudo.]De fortitudine,22ª.q 123.& ſeq. vſque ad q. 141.
Temperantia.] De temperantia, 22ª. q.141. cum quibuſdam alijs quæ ei anneza ſunt, 22ª. q. 48. & ſeq. vſque ad quæſt. 171m.
Humilitas]De humilitate.22ª.q.161 a.
Liberalitas.]De liberalitate,22ª.q 117.
Caſtitas.]De caſtitate,22ª.q 151. De virginitate,22ª.q.152.a.
Charitas.]De charitate,22ª q.23. & ſeq. vſque ad q.47.
Temperantia.]De abſtinentia.22ª.q.146.a.
De ſobrietate,22ª.q 149.
Manſuetudo]De clementia & manſuetudine,22ª.q 157.a.
Pia ſedulitas.]De gaudio quod eſt de bono diuino 22ª.q. 28.a.
Conſilij Euangelici.] De conſilijs Euangelicis & eorum numero,12ª q 108.4.a.& 22ª.q 184.2.art. & ſequentibus art.
Verecundia.]De verecundia.22ª.q.144.a.
Obedientia.]De obedientia,22ª.q 104. a.

Huc quoque pertinent iſta.

Tria bonorum operũ genera,
- Precatio. De precatione, 22ª. q. 83. a.
- Ieiunium. De ieiunio.22 q. 147. a.
- Eleemoſyna quæ eſt bipartita.
  - Corporalis, &
  - Spiritalis.

Eleemoſyna.]De eleemoſyna,22ª.q.32.a. An eleemoſyna quædam ſit corporalis, & quædam ſpiritalis? 22ª.q.32. 2.

Eleemoſyna corporalis ē ſeptuplex Mat.25. & Tob.12.
1. Eſurientes paſcere.
2. Sitientibus potum dare.
3. Nudos operire.
4. Captiuos redimere.
5. Aegrotos viſitare.
6. Peregrinos hoſpitio excipere.
7. Mortuos ſepelire.

Eleemoſyna corporalis.] Eleemoſyna corporalis quotuplex eſt, & quæ eius ſunt ſpecies? 22ª q.32.2.a.

Eleemoſyna ſpiritalis, eſt quoque ſeptuplex.
1. Peccantes corrigere.
2. Ignorantes docere.
3. Dubitantibus rectè cõſulere.
4. Pro ſalute proximi orare.
5. Conſolari mæſtos.
6. Impiorum iniurias ferre patienter.
7. Alijs offenſam remittere.

Eleemoſyna ſpiritalis] Quotuplex eſt eleemoſyna ſpiritalis, & quæ eius ſpecies? 22ª.q.32.2.a.

Eodem

Eodem ſpectant beatitudinem, ſeu potius beatorum octo genera, quæ apud Matth. capit. 5. his verbis recenſentur.

1. Beati pauperes ſpiritu, quoniam ipſorum eſt regnum cælorum.

2. Beati mites, quoniam ipſi poſſidebunt terram.

3. Beati qui lugent, quoniam ipſi conſolabuntur.

4. Beati qui eſuriunt & ſitiunt iuſtitiam, quoniam ipſi ſaturabuntur.

5. Beati miſericordes, quoniam ipſi miſericordiam conſequentur.

6. Beati mundo corde, quoniam ipſi Deum videbunt.

7. Beati pacifici, quoniam filij Dei vocabuntur.

8. Beati qui perſecutionem patiuntur propter iuſtitiam, quoniam ipſorum eſt regnum cælorum.

Eodem ſpectant.] De beatitudinibus, 12ª. q. 69. o.
Quid per beatitudines intelligatur, 12ª. q. 69. 1. c.
Quomodo præmia beatitudinem compleantur in hac vita. 12ª. q. 69. 2. 3m.
Beatorum octo genera.] Cùm B. Lucas ſolùm quatuor beatitudines numeret, quomodo igitur octo aſſignantur? 12ª. q. 69. 3. 6m.
Cùm in ſacra ſcriptura plures beatitudines enumerentur quàm hæ octo, cur ſolùm octo recenſentur? 12ª. q. 69. 3. 4m.
Beati pauperes ſpiritu. Quid his ſignificetur, 12ª. q. 69. 3. c.
Ipſorum eſt regnum.] An regnum cælorum tanquam præmium conuenienter promittatur pauperibus ſpiritu? 12ª. q. 69. 4. c.
Beati mites.] Qui dicantur mites? 12ª. q. 69. 3. 2.
Quoniam ipſi poſſidebunt terram.] Cur Dominus mitibus repromiſit poſſeſsionem terræ? 12ª. q. 69. 4. 2.
Cùm omnia bona in regno cælorum contineantur, cur addantur alia præmia? 12ª. q. 69. 4. 1m.
An ſicuti in beatitudinibus proceditur aſcendendo, ita etiam in præmiis procedatur aſcendendo? 12ª. q. 69. 4. 3m.
Beati qui lugent.] Quinam hic ſignificentur? 12ª. q. 69. 3. c.
Quoniam ipſi conſolabuntur.] Cur lugentibus Chriſtus promiſit conſolationem? 12ª. q. 69. 4. c.
Qui eſuriunt.] Quonam beatitudo, ſiue opus virtutis hic exprimatur, 12ª. q. 69. 3. c.
Quoniam ipſi ſaturabuntur.] Cur eſurientibus tanquam præmiū aſſignatur ſaturatio? 12ª. q. 69. 4. c.
Beati miſericordes. Quinam hic deſignentur? 12ª. q. 69. 3. 3.
Quoniam miſericordiam conſequentur.] Cur Dominus miſericordibus promittit miſericordiam? 12ª. q. 69. 4. c.
Mundo corde.] Cur 6ª. beatitudo ponitur, Beati mundo corde? 12ª. q. 69. 3. 3.
Quoniam ipſi Deum videbunt.] Cur mundis corde promittitur viſio Dei? 12ª. q. 69. 4. c.
Beati pacifici.] Cur 7ª. beatitudo ponitur, Beati pacifici? 12ª. q. 69. 3. c.
Quoniam filij Dei.] Cur pacificis promittitur gloria filiationis Dei? 12ª q. 69. 4. c.
Beati qui perſecutionem.] Cui requiſitio ad terrenam beatitudinem hæc beatitudo opponitur? 12ª. q. 69. 3. 6m.
Ad quam virtutem pertinet pati perſecutionem, ibidem.
Quoniam ipſorum eſt regnum cælorum.] Cur regnum cælorū ponitur pro præmio in octaua beatitudine, cùm poſitum ſit tanquam præmium & merces primæ beatitudinis? 12ª. q. 69. 4. 2m.

Eodem quoque ſpectat

Duplex meditatio, videlicet,
- Propriæ conditionis, cuius quinque ſunt partes.
  - 1. cur creatus ſum?
  - 2. quid ſum?
  - 3. vbi ſum?
  - 4. vnde venio?
  - 5. quò vado?
- Quatuor nouiſsimorum, quæ ſunt, Eccl. 7.
  - 1. Mors.
  - 2. Iudicium extremum.
  - 3. Inferi.
  - 4. Gloria cæleſtis, ſeu beatitudo æterna.

Cur creatus ſum.] De vltimo fine hominis, 1ª. q. 93. o. 12ª. q. 1. & ſeq.
Quid ſum.] De ſtatu primi hominis, q. 94. & ſequentibus, vſque ad 103ªm.
De corruptione boni naturæ, 12ª q. 85. o.
An peccatum originis tranſeat per originem in omnes? 12ª. q. 81. 3. o.
De miſerijs & pœnis quibus homo ſubiicitur propter primum peccatum? 22ª. q. 164. 1. & 2.
Vbi ſum.] De expulſione hominis è paradiſo, 22ª. q. 164. 2. 4m. & 5m. & 1ª. q. 102. 2. 1m.
Vnde venio.] De productione hominis, 1ª. q. 91. o. & 92.
An corpus primi hominis ſit formatum de limo terræ? 1ª. q. 91. 1. o.
Quò vado.] De quatuor nouiſsimis quæ ſunt mors, de qua 22ª. q. 81. 3. 1m. & q. 85. 5. & 6. Iudicium extremum, de quo 3ª q. 59. 4. & 5. Sup. q. 88. & q. ſeq. vſque 91ªm. Inferi, de quibus 1ª. q. 54. 4. 3ª. q. 52. Sup. q. 69. De pœna damnatorum, Sup. q. 97. & ſequent. vſque ad fi. & gloria cæleſtis ſeu beatitudo æterna. de qua 1ª. q. 25. q. 2. q. 3. q. 4. & q. 5ª. Sup. q. 93.
De dotibus beatorum, Sup. q. 95. o.

DE SACRAMENTIS.

Sacramentum eſt diuinæ & latentis gratiæ externum atque ſenſui expoſitū ſignum, ad hominis æternam ſalutem promouendam, diuinitùs ordinatum.

Cuiuſmodi in Euangelica lege à Chriſto ſeruatore noſtro ſeptem ſunt inſtituta, nimirum.
- Baptiſmus.
- Confirmatio.
- Euchariſtia.
- Pœnitentia.
- Extrema vnctio.
- Ordo.
- Matrimonium.

De ſacramentis.] De ſacramentis, 3ª. p. q. 60. & q. ſequentib. vſque ad finem. & Supp. q. 1. & ſequent. vſque ad quæſt. 69.
Sacramentum eſt diuinæ. Sacramentum quid? 3ª. q. 60. o.
Eſt rei diuinæ.] Cuius rei ſacræ ſit ſacramentum ſignum, 3ª. q. 60. & 2. o. & 3. o.
Externum.] An ſacramentum ſit ſemper aliqua res ſenſibilis? 3ª. q. 60. 4.
Ad hominis æternam ſalutem.] De neceſsitate & effectu ſacramentorum, 3ª. q. 61. o. & 62. o.
Septem ſunt.] De numero ſacramentorum, 3ª. q. 65ª. o.

Baptiſmvs eſt nouæ legis primum Sacramentum, in ablutione corporis exteriore & legitima verborum pronunciatione, ſecundum Chriſti inſtitutionem conſiſtens: quod tam paruulis quàm adultis ad ſalutem eſt neceſſarium. Hoc ſacramento plena peccatorum accepta remiſsione, ſpiritaliter regeneramur in nouam creaturā, & qui anteà eramus filij iræ, tunc filij Dei hæredeſque, Chriſti autem noſtri redemptoris cohæredes efficimur.

Baptiſmus eſt.] De baptiſmo, 3ª. 66ª. & ſeq. vſque ad q. 72ªm.
Eſt nouæ legis primum.] An baptiſmus ſit à Chriſto inſtitutus, & quando? 3ª. q. 66. 2. o.
In ablutione corporis.] An baptiſmus ſit ipſa ablutio? 3ª. q. 66. 1. o.
De materia baptiſmi, 3ª. q. 66. 3. & 4.
Et legitima verborum pronunciatione.] An in ſacramentis requirantur verba? 3ª. q. 60. 6. 7. & 8.
De forma baptiſmi, 3ª. q. 66. 5. o.
Tam paruulis quàm adultis.] De ſuſcipientibus baptiſmum, 3ª. q. 68. o.
An ſine baptiſmo nullus poſsit ſaluari? 3ª q. 68. 2. o.
An pueri ſint baptizandi? 3ª. q. 68. 9. o.
An pueri in maternis vteris exiſtentes poſsint baptizari? 3ª. q. 68. 11. o.
Hoc plena peccatorum accepta remiſsione.] De effectibus baptiſmi, 3ª. q. 69. o.
An homo per baptiſmum liberetur ab omni peccato, & ab omni reatu peccati? 3ª. q. 69. 1. & 2.
Spiritaliter regeneramur.] Cur baptiſmus dicatur regeneratio? 3ª. q. 66. 9. c.
In nouam creaturam.] An per baptiſmum conferantur gratia & virtutes? 3ª. q. 69. 4. 5. & 6.
Hæredeſque Chriſti.] An effectus baptiſmi ſit apertio ianuæ regni cæleſtis? 3ª q. 69. 7. o.

Confirmatio, Sacramentum eſt quod baptizatis ab Epiſcopo confertur in fronte, per ſacrum Chriſma, adhibita certa verborum forma. Hæc ſidē corro-

corroborat, & homini Chriſtiano ad nomen Domini, quandocunque opus eſt, intrepidè profitendum animum addit.

Confirmatio) De confirmatione, 3ª. q. 72. 0.
Sacramentum eſt.) An Confirmatio ſit ſacramentum? 3ª. q. 72. 1. 0.
Quod baptiſmatis.) An character confirmationis præſupponat ex neceſſitate characterem baptiſmalem? 3ª. q. 72. 5.
Ab Epiſcopo confertur.) An ſolus Epiſcopus hoc ſacramentum poſſit conferre? 3ª. q. 72. 11. 0.
In fronte.) An hoc ſacramentum ſit conferendum homini in fronte? 3ª. q. 72. 9. 0.
Per ſacrum Chriſma.) An Chriſma ſit conueniens materia huius ſacramenti? 3ª. q. 72. 2. 0.
Adhibita certa verborum forma.) An hæc ſit conueniens ſacramenti confirmationis forma, Conſigno te ſigno crucis, & confirmo te Chriſmate ſalutis, in nomine patris, & filii, & ſpiritus ſancti, Amen? 3ª. q. 72. 4. 0.
Hac fidē corroborat.) De effectu cōfirmationis, 3ª. qō 72. 1. & 7. 0.

Evcharistia, eſt Sacramentum, in quo poſtquam ſacerdos, ſecundum Eccleſiæ ritum ordinatus, panem & vinum verbis à Chriſto traditis conſecrauit, verè & ſecundum ſubſtantiam ſuam totus Chriſtus ſub vtrauis ſpecie continetur, pane in corpus eius, & vino in ſanguinem, diuina virtute tranſmutatis. Per Euchariſtiam hominis Chriſtiani animus ſalutari veri corporis & ſanguinis Dominici reficitur alimento, Deoque gratum offertur ſacrificium.

Euchariſtia eſt.) De Euchariſtia, 3ª. qō. 73. & ſequen. vſque ad qō. 82am.
Eſt ſacramentum.) An Euchariſtia ſit ſacramentum? 3ª. q. 73. 1. 0.
Poſtquam ſacerdos) De miniſtro huius ſacramenti, 3ª. q. 82. 0.
An conſecratio huius ſacramēti ſit propria ſacerdoti? 3ª. q. 82. 1. 0
Panem & vinum) De materia huius ſacramenti, 3ª. q. 74. 0.
An materia huius ſacramenti ſit panis & vinum? 3ª. q. 74. 1. 0.
Verbis à Chriſto traditis conſecrauit.) De forma huius ſacramenti, 3ª. q. 68. 0.
An hæc ſit forma huius ſacramenti, Hoc eſt corpus meum, & hic eſt calix ſanguinis mei? 3ª. q. 68. 1. & 2.
An prædictis verbis formarum ſit aliqua uis creata effectiua conſecrationis? 3ª. q. 68. 4. 0.
Verè & ſecundum ſubſtantiam ſuam totus Chriſtus.) An corpus Chriſti ſit in hoc ſacramento ſecundum rei veritatem, an verò ſolùm ſecundum figuram? 3ª. q. 75. 1. 0
An totus Chriſtus contineatur ſub hoc ſacramēto? 3ª. q. 76. 1. 0.
Sub vtrauis ſpecie continetur.) An totus Chriſtus contineatur ſub utraque ſpecie huius ſacramenti? 3ª. q. 76. 2. 0.
Pane in corpus eius.) An in hoc ſacramento non remaneat ſubſtantia panis & uini poſt conſecrationem? 3ª. q. 75. 2. 0.
Per Euchariſtiam hominis Chriſtiani.) De effectibus huius ſacramenti, 3ª. q. 79. 0.
Deoque gratum offertur ſacrificium.) An in celebratione huius ſacramenti Chriſtus immoletur? 3ª. q. 83. 1. 0.

ADMONITIO SEV ANTIDOTVM, CONTRA GRASSANTEM NVNC SACRAMENTARIORVM PESTEM.

Christvs Seruator noſter, vſitatam & communi hominum iudicio approbatam ſponſorum (qui longum inter iugreſſuri, in memoriam ſui, pretioſum aliquod mnimo ynou ſponſis ſuis relinquere ſolent, ſeipſos totos ſi poſſent, libentius relicturi) conſuetudinem retinens atque obſeruans, quum Eccleſiæ militanti ſponſæ ſuæ (quam ſumma, & vt Beatus Paulus ad Epheſios 2. loquitur, nimia charitate diligebat) familiarem ſui corporis præſentiam, conſuetumque aſpectum ſubtracturus eſſet, quod habebat omnium pretioſiſſimum ei relinquere ac donare, ad perpetuam ſui memoriam volens, quum ſeipſo nihil haberet pretioſius, ſeipſum reuera ſecundum ſubſtantiam ſuam, totum & integrum in anima, carne, ſanguine atque diuinitate ei relinquit. Vt teſtatur ipſe, dum ait: Hoc eſt corpus meum. Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. 1. Cor. 11. Hic eſt ſanguis meus. Matt. 26. Mar. 14. Hoc facite in meam commemorationem. Luc. 22.
1. Cor. 2. 1. Cor. 11.

Item Paulus, vbi dicit: Qui manducat & bibit indignè, iudicium ſibi manducat & bibit, non diiudicans corpus Domini. Et eodem loco: Reus erit corporis & ſanguinis Domini.

Poenitentia, Sacramentum eſt in quo per ſacerdotis abſolutionem peccata poſt baptiſmum commiſſa Chriſtiano illa deteſtanti riteque confitenti remittuntur.

Cuius tres ſunt partes,	Contritio, Confeſſio, Satiſfactio,	quæ ſit	Corde. Ore. Opere.

Pœnitentia.) De pœnitentia, 3ª. q. 84. vſque ad finem. & Sup. q. 1ª. vſque ad 29am.
Sacramentum eſt.) an pœnitentia ſit ſacramentum? 3ª. q. 84. 1. 0.
Per ſacerdotis abſolutionem) an hæc ſit forma huius ſacramenti, Ego te abſoluo? 3ª. q. 84. 3. 0.
Peccata poſt baptiſmum commiſſa.) an pœnitentia ſit ſecunda tabula poſt naufragium? 3ª. q. 84. 6.
Quæ deteſtanti.) De contritione, Sup. q. 1ª. & ſequen. vſque ad q. 6m.
Riteque confeſſus fuerit) De cōfeſſione, Sup. q. 6. vſq; ad q. 12am
De qualitate confeſſionis, Sup. q. 9. 0.
Remittuntur) De effectu pœnitentiæ? 3ª. q. 86. 0.
Cuius tres ſunt partes.) De partibus pœnitentiæ, 3ª. q. 90. 2. & 3. potiſſimùm.
Contritio ſit corde, &c) 3ª. q. 90. 2. argumento primo.

Extrema vnctio, eſt Sacramentum quo per oleum ſacrum & certas preces recreantur ægrotātes; animi malis, ſi quæ in iis reliqua ſunt, ſublatis, & interdum etiam corporis ſanitate reſtituta.

Extrema vnctio.) De ſacramento extremæ vnctionis, Sup. q. 29. & ſequen. vſque ad q. 34.
Eſt ſacramentum.) an extrema unctio ſit ſacramentum? Sup. q. 29. 1. 0.
Per oleum ſacrum.) an oleum oliuæ ſit conueniens materia huius ſacramenti? Sup. q. 29. 4. 0.
an oporteat oleum eſſe conſecratum? Sup. q. 29. 5. 0.
Et certas preces.) De forma huius ſacramenti, Sup. q. 29. 7. 8. 9.
Recreantur ægrotātes.) De effectib. huius ſacramēti, Sup. q. 30. 0.

Ordo, eſt Sacramentum, quo ad Dei cultum, miniſtri Eccleſiæ conſecrantur. Per hoc enim Sacramentum, velut oſtium, neceſſarium eſt intrare legitimos diſpenſatores myſteriorum & eloquiorum Dei, nimirū, Epiſcopos, Presbyteros, Diaconos, & quotquot in ſacris muneribus ritè & ſecundum ordinationem diuinam verſari volunt.

Ordo.) De ſacramento Ordinis, Sup. q. 34. vſque ad 41am.
Eſt ſacramentum.] an Ordo ſit ſacramentum? Sup. q. 34. 3. 0.
Quo ad Dei cultum.] Cur in Eccleſia eſt Ordo, & Ordo quid? Sup. q. 34. 1. & 2.

Matrimonivm, eſt Sacramentum, indiuidua vitæ conſuetudine marem & fœminam legitimè inter ſe deuinciens, iiſdemque gratiæ donum elargiens, quo frenato concupiſcentiæ impetu, genus humanum laudabiliter & ſanctè conſeruatur atque propagatur.

Matrimonium.) De Matrimonio, Sup. q. 41. vſque ad q. 69am.
De cauſa appellationis matrimonii. Sup. q. 44. 2. 0.
Eſt ſacramentum.) An matrimonium ſit ſacramentum? Sup. qō. 42. 1. 0.
Indiuiduæ vitæ.) Matrimonium quid? Sup. q. 44. 0. & ar. 3. potiſſimùm.
Iiſdemque gratiæ donum.] An matrimonium conferat gratiam? Sup. q. 41. 3. 0.
Genus humanum laudabiliter.] De bonis matrimonii. Sup. qō. 49. 0.

In quibus omnibus Sacramentis debet miniſter intentionem habere id agendi quod Chriſtus inſtituit, & Eccleſia facit.

Hactenus de Sacramentis uti ratio, & breuitas catechiſmi poſtulare uidebatur. Si quis plura de hoc argumento breuiter comprehenſa uidere velit, conſulat noſtra de Sacramentis eccleſiæ Axiomata, quæ iiſdem his chriſtophori Plantini typis, iam ſecundò excuſa prodierunt in lucem: ibi quo ſuum explere poſſit deſiderium (niſi noſtra nos fallat opinio) abundè eſt inuenturus.

EPI-

EPILOGVS AD CHRISTIANE PIETATIS STVDIOSOS ADOLESCENTES.

DOCTRINAE Chriſtianæ, pij adoleſcentes, quinque ſummis capitibus, quæ initio huius libelli nobis tractanda propoſueramus[videlicet, De F.de Spe,Charitate,Iuſtitia Chriſtiana,atque Sacramentis] vt potuimus, clariſsimè,breuiſsimè,& ad veſtrã ætatem memoriamque accommodatiſsimè iam declaratis; ſupereſt nunc, vt quum à nobis veſtri animi & corporis æternæ ſalutis adipiſcendæ maximũ ſuppeditatum ſit adiumentum,nequaquam vobis ipſi deſitis, ſed poſtpoſitis omnibus alijs ſtudijs & occupationibus,toto pectore, omniq; vigilantia in eam incumbatis curam,vt quæ hoc libello continentur,primùm intelligas,intellectaque fideli mandetis memoriæ:deinde,vt eadem,mente iamatque memoria cõprehenſa,per diuinum auxilium(quod ſincerè & feruenter petentibus non negabitur) vita atque moribus exprimatis. Ita fiet vt & ego meis laboribus propoſitum finem aſſequar, & vos æternæ vitæ felicitatem,qua nihil delectabilius, nihil præſtabilius vel dici vel cogitari poteſt, conſequamini. Valete.

FINIS.

CATALOGUS PHILOSOPHORUM, ORATORUM atque poetarum, Pontificum, Conciliorum, Doctorum, quorum auctoritatibus, decretis, definitionibus, teſtimonijs, ſparſim S. Doctor Thomas vtitur nititurue, in præclaro opere Summæ ſuæ Theologicæ.

PHILOSOPHI SEV ORATORES, ET POETAE.

Ariſtoteles.
Algazel.
Alexander.
Andronicus.
Ariſtophanes.
Auerrois.
Auicenna.
Auempace.
Auicebron.
Boetius.
Caius iuriſconſultus.
Democritus.
Empedocles.
Epicurus.
Euclides Geometer.
Gilbertus Porretanus.
Heraclitus.
Horatius poeta lyricus.
Iura ciuilia.
Iulius Cęſar de bello Gallico hiſtoricus.
Leucippus.
Liber de cauſis.
Liber ſtratagematum Francorum.
Macrobius ſuper ſomnium Scipionis.
Marcus Tullius Cicero, Orator.
Ouidius Naſo.
Plato.
Peripatetici.
Plotinus.
Pittacus Mitylenæus.
Porphyrius.
Pythagoras.
Ptolemæus Aſtronomus.
Seneca Orator.
Salluſtius hiſtoriographus.
Simplicius.
Socrates.
Sophiſtæ.
Stoici.
Strabus.
Terentius poeta Comicus.
Titus Liuius hiſtoricus.
Triſmegiſtus.
Varro.
Valerius Maximus Orator.
Vegetius de re militari.

PONTIFICES.

Adrianus papa.
Alexander primus martyr.
Alexander tertius.
Anacletus martyr.
Agatho papa.
[illegible]
Calixtus martyr.
Cœleſtinus tertius.
Clemens martyr.
Damaſus papa.
Euſebius papa.
Fabianus martyr.
Felix papa.
Gregorius primus.
Gregorius ſeptimus.
Gelaſius martyr.
Honorius tertius.
Hormiſda papa.
Iohannes papa.
Innocentius ſecundus.
Innocentius tertius.
Iulius papa.
Leo primus.
Leo quartus.
Lucius tertius.
Martinus papa.
Marcellus martyr.
Nicolaus papa.
Paſchalis papa.
Pelagius papa.
Pius papa.
Sergius papa.
Sother martyr.
Stephanus martyr.
Stephanus quintus.
Syluester papa.
Symmachus papa.
Teleſphorus martyr.
Vrbanus martyr.
Vrbanus ſecundus.
Zepherinus martyr.

CONCILIA.

Conſtantinopolitana.
Nicæna.
Toletana.
Arauſicanum.
Epheſinum.
Meldenſe.
Aurelianenſe.
Chalcedonenſe.
Lateranenſe.
Carthaginenſe quartum.
Vuormacienſe.
Agathenſe.
Triburienſe.
Africanum.
Remenſe.
Arelatenſe.
Mileuitanum.
Ancyritanum.
Moguntinum.

DOCTORES.

Ambroſius.
Anſelmus.
Auguſtinus.
Athanaſius.
Antonius in ſermone ad monachos.
Baſilius Magnus.
Bernardus.
Beda Venerabilis.
Benedictus in regula ſua.
Canones apoſtolorum.
Caſſianus de inſtitutis cœnobiorum.
Cyrillus.
Chryſoſtomus.
Cyprianus.
Collationes patrum.
Damaſcenus.
Decreta.
Dionyſius areopagita.
Dionyſius Alexandrinus.
Didymus.
Euſebius Emiſſenus.
Euſebius Cæſarienſis.
Gloſa ordinaria.
Gloſa interlinearis.
Gregorius Nazianzenus.
Gregorius Nyſſenus.
Gregorius Magnus.
Gratianus.
Hebraica veritas.
Heſychius ſuper Leuiticum.
Hieronymus.
Hilarius.
Hugo de S. Victore.
Ignatius.
Iſydorus
Itinerarium Clementis.
Maximus commentator Dionyſii.
Liber de infantia Saluatoris, ſed apochryphus.
Leo primus.
Liber Sententiarum Proſperi.
Maximus Epiſcopus.
Magiſter Sententiarum, ſeu Petrus Lombardus.
Origenes.
Proſper de vita contemplatiua.
Præpoſitiuus.
Rabbi Moſes Iudeus.
Rabanus.
Remigius.
Richardus de S. Victore.
Seuerianus.
Vitæ ſanctorum patrum.

ORDO, AC SERIES

QVINQVE NOVORVM INDICVM GENERALIVM,

Diu multúmque hactenus à ſtudioſis deſideratorum,

Et nunc magna acceſſione in ſingulis ſuis partibus locupletatorum:

INDEX PRIMVS.

QVI SACRAE SCRIPTVRAE LOCA OMNIA IN TRIBVS Summæ partibus explicata, ſecundùm eum librorum & capitum ordinem, qui in Biblijs cernitur, ob oculos ponit: nunc recèns acceſsione eorum ſacræ Scripturæ locorum, quæ in Supplemento à B. Thoma declarantur, locupletatus.

CVIVS INDICIS, ET SEQVENTIVM OMNIVM NOTAS (QVIBVS breuitatis gratia vſi ſumus) ita intellige, ſtudioſe Lector: Primus numerus denotat partem Summæ: Secundus numerus Quæſtionem: Tertius articulum, ſeu Quæſtiunculam; Quarta denique nota, Articuli partem. Ne fallaris tamen, aduerte, q. nota, Suppl. in alijs editionibus; in hac Taurinenſi non mutata quò ad Indices, in opere duntaxat Additio inſcribitur, parimodo Aſteriſci ſignum diuerſimodè lege: vtique coniunctim in fine, diſiunctim in medio; in margine verò linearum coniunctim, & expoſitiuè intelligas, quæ omnia infrà poſitis notis, & exemplo demonſtrantur.

1^{a} } id eſt in { parte prima.
12^{ae} } id eſt in { prima ſecundæ, hoc eſt, in prima parte ſecundæ partis; nam ſecunda pars Summæ in duas partes ab Auctore diuiditur.
22^{ae} } id eſt in { ſecunda ſecundæ.
3^{a} } id eſt in { tertia parte.
Suppl. } id eſt in { ſupplemento tertiæ partis.

q } id eſt { queſtione.
a } id eſt { articulo; frequentius tamen, a omittitur; ſolo numero articulum deſignante.
o } id eſt { toto articulo.
c } id eſt { corpore articuli, hoc eſt, in reſponſione ad quæſtionem.
1^{m} } id eſt in reſponſione ad { primum argumentum.
2^{m} } id eſt in reſponſione ad { ſecundum argumentum.
3^{m} } id eſt in reſponſione ad { tertium argumentum.

* vel, id eſt, Item.

Exempli gratia ſtatim in hoc Indice occurrit:

In principio creauit Deus cælum, & terram. 1^{a}.q.46.2.c.*.3.o.*.q.61.3.3^{m}.&c. hoc eſt, Explicatur hæc ſcriptura in prima parte Summę, quæſtione quadrageſimaſexta, articulo ſecundo, in corpore. Item articulo tertio eiuſdem quæſtionis, per totum. Item in eadem parte, quæſtione ſexageſima prima, articulo tertio, in reſponſione ad tertium argumentum, &c.

Allegantur præter & hæc alia varia authoris commentaria, & opera, prout diligens Lector pro ſuo iudicio percipiet facillimè.

AVGVSTAE TAVRINORVM.
Apud hæredes Nicolai Beuilaquæ. 1582.
Permiſſu, quorum intereſt

CAPVT. I.

IN principio creauit Deus cælum & terram.1ª.q.46.2.c.*.3.o.*.q.61.3.3m.*.q.65.1.3.o.*.q.66.1.1m.*.5m.*.q.68.1.1m.*.q.69.1.c.1m.*.q.74.1.1m.*.2.c.*.3.1m.*.2m.*.3m.12ª.q.100.7.2m.*.22ª.q.1.8.1m.*.q.171.3.c.

Terra autem erat inanis & vacua.1ª.q.66.1.c.1m.*q.67.4.c.*q.69.1.2.c.

Et tenebræ erant ſuper faciem abyſſi.1ª.q.66.1.c.5m.*.q.61.1.c.*q.60.1.c.*q.74.3.4m

Spiritus Domini ferebatur ſuper aquas.1ª.q.64.3.4m* 4.*q.66.1.5m

Dixitque Deus.1ª.q.31.3.3m*q.47.1.c.ſi.*q.67.4.c.2m*q.c.4.c.ſi.*74.3.1m*3m.* 5m

Fiat lux,& facta eſt lux.1ª.q.67.4.o.*q.70.1.2m*q.74.1.c.*3.5m

Et vidit Deus.1ª.q.74.1.3m*q.73.3.3m*q.32.1.3m

Et diuiſit lucem à tenebris.1ª.q.63.5.2m*q.67.4.c.1m.*.4m.

Appellauitque lucem diem,& tenebras noctem.1ª q.64.1.3m*q.67.4.2m.*.q.68.1.1m.*.q.69.1.5m.

Factum eſt veſpere & mane dies vnus.1ª.q.58.6.7.o.*q.74.2.c.*1.6m.*.7m.

Fiat firmamentum.1ª.q.58.1.2.3.o.*q.71.3m.

Diuiſit aquas quæ erant ſuper firmamentum.1ª.q.68.2.3.o.

Congregentur aquæ in vnum locum.1ª.q.69.1.o.

Appareat arida 1ª.q.69.1.c.1m.

Vocauitque Deus firmamentum cælum.1ª.q.68.1.o.*q.69.1.5m* q.74.3.3m

Vocauitque Deus aridam terram, congregationesque aquarum,appellauit maria.1ª.q.69.1.5m

Germinet terra herbam virentem,&c.1ª.q.69.2.o.*q.72.1m

Fiant luminaria,&c.vſque ad noctem.1.q.70.1.o

Et ſint in ſigna,&c.vſque terram.1ª.q.10.2.o.

Fecitque Deus duo magna luminaria,&c.vſque noctis.1ª.q.70.2.5m*q.68.1.c.ſi.

Producant aquæ reptile,&c.vſque cæli.1ª.q.71.o.*q.72.1m.

Creauitque Deus cete grandia,&c.vſque genus ſuum.1ª.q.71.4m

Producat terra animam viuentem,&c.vſque ſpecies ſuas.1ª.q.72.o.

Faciamus hominem ad imaginem & ſimilitudinẽ noſtram.1ª.q.3.1.2m*q.4.1.o.*q.91.4.1m*1m*q.93.o.

Et præſit piſcibus maris,&c.vſque terræ.1ª.q.95.o

Et vniuerſæ terræ.1ª.q.96.2.o.

Maſculum & fœminam creauit eos.1ª.q.93.4.1m*6.2m.

Benedixitque illi Deus.1ª.q.72.4m*q.73.3.o.

Creſcite & multiplicamini & replete terram.1ª.q.78.4.*q.98.1.o.*22ª.q.152.2.1m.

Ecce dedi vobis omnem herbam,&c.vſque ad veſcendum.1ª.q.95.1.2m.

Vidit Deus cuncta quæ fecerat,& erant valde bona.1ª.q.22.4.c.*q.2.5.6.3m*q.47.2.c.1m*q.49.2.c.

Cap. 2.

Igitur perfecti ſunt cæli & terra,& omnis ornatus eorum.1ª.q.70.1 c.

Compleuitq; Deus die ſeptimo,opus ſuum quod fecerat.1ª.q.73.1.o.2.d.1 r.q.3.1.o.

Et requieuit die ſeptimo ab omni opere quod patrarat.1ª.q.73.2.o.*2.3m*3.c.*q.74.1.6m*2.3m*q.118.1.1m.

Et benedixit diei ſeptimo,& ſanctificauit eum.1ª.q.73.3.o.

Iſtæ ſunt generationes cæli & terræ,&c.vſque in terram.1.q.69.2.c.*q.74.2.1m.

Non enim pluerat Dominus Deus ſuper terram.1ª q.13.3.c.*3ª.q.23.3.1m.

Sed fons aſcendebat è terra,irrigans vniuerſam ſuperficiem terræ.1ª.q.102.1.2m.

Nomen vni Phiſon.1ª.q.102.1.2m.

Formauit igitur Dominus Deus hominem de limo terræ.1ª.q.91.2.o.

Et inſpirauit in faciem eius ſpiraculum vitæ.1ª.q.90.1.1m*q.91.4.3m.*.4m.

Et factus eſt homo in animam viuentem.1ª.q.91.4.3m*q.94.2 c.*q.97.1.1m*q.97.3 c.

Plantauerat autem Dominus Deus paradiſum voluptatis à principio.1ª.q.102 o.

In quo poſuit hominem quem formauerat.1ª.q.102.4.o.

Produxitq; dominus Deus de humo omne lignum pulchrũ viſu,& ad veſcendum ſuaue.1ª.q.2.5m.

Lignũ etiam vitæ in medio paradiſi.1ª.q.102.1 4m

Lignumque ſcientiæ boni & mali.1ª.q.102.1.4.

Et flumen egrediebatur de loco voluptatis.1ª.q.102.1.2m.

Tulit ergo Dominus Deus hominem & poſuit eũ in paradiſo voluptatis.1ª.q.102.4.o.

Vt operaretur & cuſtodiret illum.1ª.q.102.3.o.

De ligno autem ſcientiæ boni & mali ne comedas.1ª.q 102.1.2m.

In quacunq; enim die comederis ex eo,morte morieris.22ª.q.164.1.o.

Non eſt bonum eſſe hominem ſolum.22ª.q.88.8.o.*3ª.q.41.2.3m.

Faciamus ei adiutorium ſimile ſibi.1ª.q.91.1.o.*.q.98.2.b.2 1.q.64.1.3.

Adduxit ea ad adam,vt videret quid vocaret ea.1ª q.96.1.3m.

Immiſit ergo Dominus Deus ſoporem in Adam.22ª.q.171.3.1m.

Cumque obdormiſſet tulit vnam de coſtis eius,& repleuit carnem pro ea.1ª.q.92.3.2m*q.97.2.3m*3ª.q.31.5.2m.

Et ædificauit Dominus Deus coſtam quam tulerat de Adam,in mulierem.1ª.q.2.2.3.o.

Quoniam de viro ſumpta eſt.1ª.q.92.2.o.

Quam ob rem relinquet homo patrem ſuum & matrem,& adhærebit vxori ſuæ.22ª.q.2.7.c.*q.26.11.1m.s.q 54.3.c.

Et erunt duo in carne vna.1ª.q.92.1.c.2.q.44.1 c.

Erat autem vterque nudus,Adam ſcilicet & vxor eius,& non erubeſcebant.1.q.96.1.3m.

Hoc nunc os ex oſſibus meis.1.q.59.3.2.

Cap. 3.

Serpens erat callidior cunctis animantibus terræ.22ª.q.165.2.3m*4.

Qui dixit ad mulierem.22ª.q.165.2.o.

Cum præcepit vobis Deus,vt non comederetis de omni ligno paradiſi.3ª.q.41.4.c.

Aperientur oculi veſtri.3ª.q.41 4.c.

Eritis ſicut dij,ſcientes bonum & malum.1ª.q.63.4.1m*q.63.3.o.*22ª.q.163.2 o.*3ª.q.41.4.c.

Deditque viro ſuo.22ª.q.165.2.o.

Et aperti ſunt oculi amborũ.22ª.q.164.2.c.ſi.*9m

Cumque cognouiſſent ſe eſſe nudos.1ª.q.95.1.c.ſi.*12ª.q.41.4.c.*22ª.q.75.2.1m*q.167.2.c.

Et fecerunt ſibi perizomata.22ª.q.164.2.c.ſi.8m*q.187.5.o.

Abſcondit ſe Adam.3ª.q.84.6.1m.

Cum audiſſent vocem Dei deambulantis.1ª.q.9.2.4.o.*q 10.1.2.c.*q.14.14.o.*q.19.7.3.o.*q.30 1.3m*q.53.6.1m*q 65.1.1m*3ª.q.2.1 c.*q.57.1.1m*3m.

A facie Domini Dei.1ª.q.2.10.3m*q.3.1.3m.

Serpens decepit me,& comedi 1ª q.94.4.1m*2m*12ª.q.89.3.2m*22ª.q.163.1.4m*4.1m.

Et ait Dominus Deus ad ſerpentem: Quia feciſti hoc,maledictus eris,&c.vſque calcaneo eius.22ª q.165.2.4m.

Super pectus tuum gradieris.1ª.q.63.6.2m..q.165.2.4m.

Mulieri quoq; dixit: multiplicabo ærumnas tuas,& conceptus tuos,in dolore paries.22ª.q.164.2.o.

Eris ſub viri poteſtate,& ipſe dominabitur tui.1ª.q.92 1.2m*22ª.q.163.2 c.1m.

Maledicta terra in opere tuo.22ª.q.25 8.1m*3m*q.76.1.2.o.*4 1m*q.83.8.1m*1m*q.164.1.o.*q.89.1.4m*6.1m.

In laboribus comedes ex ea,cunctis diebus vitæ tuæ.22ª.q.164.2.c.ſi.

Spinas & tribulos germinabit tibi.1ª.q.69.2.2m*22ª.q.164.2.c.1m.

In ſudore vultus tui,veſceris pane tuo.22ª.q.164.2.c.3m.

Donec reuertaris in terram,de qua ſumptus es.22ª q.64.1.o.

Puluis es,& in puluerem reuerteris.22ª.q.164.1.c.

Fecitque Deus Adæ & vxori eius tunicas pelliceas,& induit eos.22ª.q.164.2 c.ſi.*9m.

Ecce Adam factus eſt quaſi vnus ex nobis.22ª.q.164.2.c.ſi.*6m.

Ne forte mittat manum ſuam,& ſumat de ligno vitæ,& viuat in æternum.1ª.q 97.4.o.*.22ª.q.164.2.c.ſi.*6m.

Et emiſit eum dominus Deus de paradiſo voluptatis.22ª.q.164 2 c.

Et collocauit ante paradiſum voluptatis cherubin & flammeum gladium atque verſatilem,ad cuſtodiendam viam ligni vitæ.22ª.q.164.2.c.3m

Cap. 4.

Adam cognouit Euam vxorem ſuam.1ª.q.51.3.6m*q.98.2.1m.

Reſpexit Dominus ad Abel,& ad munera eius.22ª q.101.1.1m.

Sub te erit appetitus tuus,& tu dominaberis illius.12ª.q.10.3.o 1.*q.77.7.8.c.*q.80.3.o.*22ª.q.155.3.1m*q.156.1.c.*q.175 1.1m.

Vox ſanguinis fratris tui clamat ad me de terra.22ª 131.1m*8.1m.

Occidi virum in vulnus meum,& adoleſcentulum in liuorem meum.22ª.q.64.8.c.1m.

Maior eſt iniquitas mea,quàm vt veniam merear.4ª.q.84.10.c.

Omnis qui occiderit Cain,ſeptuplum punietur.12ª q.105.2.9m.

Cap. 6.

Videntes filij Dei filias hominum.1ª.q.51.3 6m.

Gigantes autem erant ſuper terram in diebus illis.1ª.q 51.3.6m.

Pœnituit eum,quòd hominem feciſſet in terra.1ª.q 19.7.1m*q.103.2.5m*3ª.q.49.5.2m.

Delebo ab homine,&c.12ª.q.105.2.11m*22ª.q.108.4.3m.

Omnis quippe caro,corruperat viam ſuam.12ª.q.71.2.3m*q.72.2.o.

Cap. 8.

Non dimiſit coruum,qui egrediebatur & non reuertebatur.12ª.q 102.6.1m.co 2.ſi.

Donec ſiccarentur aquæ ſuper terrã.3ª.q.28 3.m.

Odoratus eſt Dominus odorem ſuauitatis.1ª.q.103.1.1m*12ª.q.106.3.6m*5.1m 6.c.3m*7.8.c.

Senſus enim & cogitatio humani cordis in malum prona ſunt,ab adoleſcentia ſua.12ª.q.72.2.3m.

Cap. 9.

Terror veſter ac tremor ſit ſuper cuncta animalia terræ.1ª.q.96.1.2.c.

Omne quod mouetur,& viuit,erit vobis in cibum &c.vſque omnia.12ª.q.102 6.2m.

Apparebit arcus meus in nubibus.12ª.q.05.r.c.

Noe bibens vinum,inebriatus eſt,& nudatus in tabernaculo ſuo.22ª.q.150.1.4.c.

Sit Chanaam ſeruus eius.22ª.q.57.3.2m*q 104.5.c.1m*6.1m*q.122.4.3m.

Cap. 10.

Ab ijs diuiſæ ſunt gentes in terra poſt diluuium.22ª.q.176.1.o.

Cap. 12.

Dixit Abraham vxori ſuæ:dic obſecro,quòd ſoror mea ſis.22ª.q.110.3.1m*q.111.1.1m.

Cap. 13.

Facta eſt rixa inter paſtores.22ª.q.37.2.5m*q.41.1.2.c.*q 41 1.c.

Ne quæſo ſit iurgiũ inter me & te.22ª.q.41.1.2.2

Fratres enim ſumus.3ª.q 28.o.5m.

*Ædificauitq; ibi altare Domino.12ª.q.103.1.2m.

Cap. 14.

At vero Melchiſedech rex Salem,offerens panem & vinum.12ª.q.10:.1.3m*3ª.q.31.6.3m.

Et dedit ei decimas ex omnibus.22ª.q.87.1.3m.

Cap. 15.

Credidit Abraham Deo,& reputatum eſt ei ad iuſtitiam.12.q.60.6 2m.

Dixit Abraham Deo,Domine Deus,vnde ſcire poſſum

poſſeſſores tui ſint eſt, 12°.q.97.2.3m
Nec dum enim completæ ſunt iniquitates Amorrhæorum. 12ª.q.87.8.1m

Cap. 16.

Ingredere ad ancillam meam, &c vſque ad eam. 22 q 154.2.3m
Profectò hic vidi poſteriora videntis me. 1ª.q.12. 2.c.3m *.5.0

Cap. 17

Ego Dominus Deus omnipotens. 1ª.q.25.3.0 *. 3ª q.12.1.c
Ambula coram me. 12ª.q.91.5.c.* q.99.6.0* q. 110.3.c
Et eſto perfectus. 22ª.q.186.2.3m
Circumcidetur in vobis omne maſculinum. 3ª.q.70. 2.4m
Et circumcidetis carnem præputij veſtri. 12ª. q. 102.5.1m * 3ª q.65.7.3m * q.70.3.1m
Vt ſit ſignum fœderis inter me & vos. 12ª q.102. 5.1m * 3ª q.70.1.0
Infans octo dierum circumcidetur. 12ª q.102.5. 1m * 3ª q.70.3.1m
Eritque pactum meum in carne veſtra, in fœdus æternum. 12ª.q.102.5.1m * q.103.3.1m

Cap. 18

Apparuerunt ei tres viri. 12ª q 84.1.1m * 3m
Quos adorauit in terra. 1ª q 51.3.5m *.22ª.q.84. 11ª q.94.1.2m * 3ª q.25.6.0.
Domine ſi inueni gratiam in oculis tuis. &c. vſque tranſibis. 1ª.q.51.2.5m
Cumq; comediſſent. 1ª q.51.3.5m.* 3ª q.53.6.1m
Num celare potero Abraham, quæ geſturus ſum. 3ª q.43.2.1m
Deſcendam, & videbo vtrum clamorem opere cõpleuerint. 3ª q.4 .7.3m

Cap. 19

Compulit illos oppido, vt diuerterent ad eum. 1ª q 21.4.c.* 22ª q.30.1.c
Vt perdamus illos. 12ª q.87.2.0
Nec ſtes in omni circa regione. 3ª q.41.2.4m .2m

Cap. 20

Venit autem Deus ad Abimelech, per ſomnium nocte. 22ª q.80 2.c.* q.95.6.0.* q. 154. 5.c.*. q.172.1.2m
Abraham propheta eſt & orabit pro te. 22ª q.174 6.c.* 3ª q.32.2.c.* 8.3m

Cap. 22.

Tentauit Deus Abraham. 1.q 114.2.0 * 22ª q.97.2.c
Tolle filium tuum, &c. vſque monſtrauero tibi 12ª q 94.5.2m * q.100.8.3m *.22ª.q.104.4.2m.*. q.154.2.2m
Poſtquam adorauerimus reuertemur ad vos. 22ª. q.83.1.1m
Extendítq; manũ vt immolaret filiũ ſuum. 12ª.q.94 5.2m * q.100.8.3m * 22ª q.64.6.0.* q.104.4. 2m * q. 54.2.2m * q.171.5.c.* 3ª q.47.6.3m.
Nũc cognoui quod timeas Deum. 22ª q.122.5.5m * 3ª q.10.2.1m
Appellauitque nomen loci illius, dominus videt. 12ª q.102.4.2m
Per memetipſum juraui. 22ª.q 89.15.4m

Cap. 23

Dabo pecuniã pro agro, & ſic ſepeliam mortuum meum. 22ª q.100 4.3m

Cap. 24

Vt adiurem te. 22ª q.83.17.1m * q.90.0
Filium meum ne reducas illuc. 22ª q.104.4.c
Poſuit ergo ſeruus manũ ſub femore Abrahã Domini ſui, & jurauit illi. 22ª.q.89.7.c
Puella cui dixero inclina hydriam, vſque cum domino meo. 22ª q.95.7.3m
Et dixit mihi. 22ª q.95.7.3m
Vocemus puellam & quæramus eius voluntatem. 22ª q.104.5.c

Cap. 25

Deprecatus eſt Iſaac Dominum pro vxore ſua, &c vſque concepit Rebecca. 1ª q.13.3.0
Dixit Iacob fratri: Vende mihi primogenita tua. 22ª q.103.4.3m

Cap. 27.

Dixit Iacob: Ego ſum primogenitus tuus Eſau. 22ª.q.110.4.3m

Cap. 28

Iſaac præcepit filio ſuo Iacob, noli accipere coniugem, &c. vſque auunculi tui. 12ª q.104.5.c
Deus autem omnipotens. 8.17.0.1
Benedicat tibi. 8.3

Iacob vidit in ſomnis ſcalam. &c. vſque per eam. 22ª q.181.4.7m
Et ero cuſtos tuus 1ª q.113.1.2m
Vere Dominus eſt in loco iſto. 1ª q.8.2.c.* q. 52. 2.c. 3.q.52 2.3m
Votum vouit Deo dicens, ſi Deus fuerit mecum, &c. vſque domus Dei. 22ª q 88.2.1m
Cunctorumq; quæ dederis mihi decimas offeram tibi. 22ª q.87.1.3m

Cap. 29

Indicauit ei quod frater patris ſui eſſet.8.13
Sed Lia lippis erat oculis: Rachel decora facie, & venuſto aſpectu. 22ª.q 179.2.b prin.
Os meum & caro mea es.8.q.54.1.4

Cap. 32

Timensque Iacob. 22ª q.158.7.c.3m.
Fecit iurgium.8.23
Pone hic coram fratrib. meis & fratrib. tuis. 2.12.

Cap. 32.

Vidi Deum facie ad faciem. 1ª q.12.11.3m.* 22ª. q.180.5 1m
Ipſe vero claudicabat pede. 22ª q 108.7.4m

Cap. 33

Iacob adorauit pronus in terram, ſimiliter ancillæ & vxores & filij eius.1.8
Quaſi viderem vultum Dei.13.* 12
Ob ſtuprum ſororis. 15ª q 154.1.c.* 6.0

Cap. 35

Apparuit Deus Iacob. 32
Benedixitque ei.c 1
Ego ſum Deus omnipotens.9.37
Creſcite & multiplicamini.8.1.

Cap 37

Accuſauitque Ioſeph fratres ſuos crimine peſſimo 22ª.q.13.7.2m * q.154.12.4m
Non interficiamus animam eius. inft.46

Cap. 38

Nunciatum eſt Thamar, quod Iudas ſocer eius, &c vſque ſi. 22ª q.154.2.3m

Cap. 39

Benedixitque Dominus domui Aegypti propter Ioſeph. 8.c.
Et ille, ſcilicet Ioſeph, recuſabat ſtuprum. 22ª. q. 154.6.2m
Poſt duos annos vidit Pharao ſomnium. 22ª. q. 173.2.c
Vterque vidimus ſomnium præſagium futurorum 22.q 65.6.8
Erat ibi puer Hebræus, vſque euentus. 22ª. q 173. 7.c.

Cap. 42

Cumq; adoraſſent eum. ſ. Ioſeph fratres ſui. 8.18.
Per ſalutem Pharaonis. 22ª q.89.6.b
Deducetis canos meos cum dolore ad inferos. 8. q 69.4.c

Cap. 43.

Deus autem meus omnipotens.17
Et adorauerunt proni in terra. 8.18

Cap. 44

Sciphus quem furati eſtis, &c. vſque in quo augurari ſolet. 22ª q.94.7.1m
An ignoratis quod non ſit ſimilis mei in augurandi ſcientia. Ibidem

Cap. 45

Nec poterant reſpondere fratres, nimio timore perterriti. 22ª q.44.1.2m

Cap. 46

Ego deſcendam tecum. 8.c.
Cunctæ animæ quæ egreſſæ ſunt de femore Iacob 1ª q.3.2.2m * q.118,2.1m
Deteſtantur Aegyptij omnes paſtores ouium. 22ª q.102.3.2m

Cap. 47

Adorauit veſtigium virgæ eius. 8.18
Pone manum ſub femore meo 8.24

Cap. 48

Deus omnipotens. 8.17
Apparuit mihi. 2.32
Adorauit pronus in terra. 8.18

Cap. 49

Benedicet tibi. 8.1
Quam, ſcilicet ſpeluncam, emit Abraham, &c. vſque ſepulchri. 2.23
Finitiſque mandatis, quib. filios inſtruebat. 12ª. q. 100.5.4m * 22ª q.10. 1.c.* q.102.1.c.* q.106. 4.c.* 6.1m

Cap. 50

Præcepitque ſeruis ſuis medicis, vt aromatib. condirent patrem. 3ª q.51.2.2m

Pater meus adiurauerit me. 8 24
Sepelierunt eum in ſpelunca duplici, quam emerat Abraham, &c. vſque Mambre 2.13
Veneruntque ad eum. ſ. Ioſeph fratres ſui, & proni in terram adorauerunt 2.18
Num Dei poſſumus reſiſtere voluntati. 1ª q.19.6. 0* q.22.8.1m * q. 03.7.8.0.
Quam iurauit Deus Abraham. 8.28

AVCTORITATES EX LIBRO EXODI.

Cap. 1.

Et quia timuerunt obſtetrices Deum, ædificauit illis domos 12ª q.114.10.2m * 22ª q.110.3.2m * 4.4m

Cap. 2

Moyſes percuſſum Aegyptium abſcondit ſabulo. 22ª q. 0.6.2m
Accepitque Sephoram filiam eius, quæ peperit ei filium. inf. 3.

Cap. 3.

Terram quæ fluit lacte & melle. 12ª q. 102.3.2m, * 3ª q.73.6.0 * q.74.6.1m
Quis ego ſum, vt vadam ad Pharaonem, &c. 22ª. q 185.2.0
Ego ſum qui ſum & qui eſt. 1ª q.2.3.0.* q.13.11.0
Dominus Deus vocauit nos. 12ª q.113.1.3m
Ibimus viã trium dierũ in ſolitudine. 22ª q.88.8.0.
Poſtulabit mulier à vicina, &c. vſq. ſi. 12ª q.94.5. 2m * q 100.8.3m * 22ª q.66.5.2m * q 104.4.2m

Cap. 4

Iratus eſt Dominus in Moyſen. 1ª q 3.2 2m.* q.19. 11.c.* q.20.1.2m * q.59.4.2m * 22ª q. 4.78 2m.* 22ª q.162.3.c
Et indurabo cor eius. 1ª q.23.3.2m * q.4° 6.c *.q 49.2.0 * q.63.5.c.ſi. * 12ª q.79.1. * 3.0.* q 87.2.2m * 22ª q 15.1.0* q.19.1.3m * q.24.10.c
Tulit illico Sephora acutiſſimam petram, & circumcidit præputium filij ſui. 3ª q.70.3.2m

Cap. 5

Vocauit nos. c.3. Eamus viam trium dierum. 8.3.

Cap. 6

Dixit Dominus ad Moyſen. 1ª q.43.7. 5m * 12ª q. 91.3.1m
Et nomen meum Adonay, non indicaui eis. 22ª q. 17.4.6.b
Cum incircumciſus ſim labiis. 3ª q.70.4.3m

Cap 7

Ecce cõſtitui te Deum Pharaonis. 1ª q.13.9.10.0
Sed ego indurabo cum. 8.4
Feceruntque ſimiliter malefici, per incantationes. 1ª q.100.4.2m * q.114.4.0.* 22ª q.178.2.c.3m

Cap. 8

Dixitque Dominus ad Moyſen. 8.6
Feceruntque autem & malefici per incantationes ſuas ſimiliter. 8.7
Malefici non potuerunt educere ciniphes; ideo dixerunt: Digitus Dei eſt hic. 1ª q.32.1.1m * q.36.1.2m.8
Viam trium dierum ibimus in ſolitudine. 8.3

Cap. 9

Dixitque Dominus ad Moyſen. 8.6
Indurauitque Dominus cor Pharaonis. 8.4

Cap. 10

Ego enim induraui cor Pharaonis, & ſeruorũ eius. 8 4.
Dixit Dominus ad Moyſen. c.6
Et dixit Dominus ad Moyſen. 8.6

Cap. 11

Dices ergo omni plebi vt poſtulet. &c. vſq; Aegyptius. 8.5. Et indurauit Dñs cor Pharaonis. 8.4.

Cap 12

Dixit Dominus ad Moyſen. 8.6
Decima die menſis huius tollat vnuſquiſque agnũ, vſque ſi. 12ª q.102.5.2m
In cunctis diis Aegypti. 8.7
Habebebitis hanc diem in monumentum, & celebrabitis eam ſolẽnem Domino. 12ª q.100.5.2m. * q.102 4.10m.5.2m
Azyma comedetis ſeptem dieb. 3ª q.74.4.c. 3m
Septem diebus fermentatum non inuenietur in domibus veſtris. 12ª q.102.5.14m * 3ª q.74.4.c.ſi. *.3m
Et petierũt ab Aegyptiis vaſa, vſq; præfecti. 8.3.
Omnis alienigena non comedet ex eo, ſcilicet phaſe. 12ª q.102.5.c.* 3ª q.37.prin.* q.40. 4.c.* q.70.4.ſi.
Si quis circumciſus non fuerit, non veſcetur ex eo ſcilicet Paſc. 8.
Eadem lex erit indigenæ & colono qui peregrinatur apud vos. 12ª q.105.3.0

Cap. 13
Locutus eſt Dominus ad Moyſen dicens.s.6.
Sanctifica mihi omne primogenitum.3ª q.28.2.6.1m.* q.30.3.1m
Vt non comedatis fermentatum.s.12
Terram fluentem lacte & melle. s.3
Septem diebus veſceris azymis.s.12
Cap. 14
Locutus eſt Dominus ad Moyſen dicens.s.6
Indurabo cor Pharaonis,&c.s 4
Cap. 15
Miſiſti iram tuam.s.4
In ſpiritu furoris tui.Ibidem
Dñs regnabit in æternum & vltra 1ª q.10.2.2m
Magnificus in ſanctitate,22ª.q.134.2.3m.
Cap. 16
Dixit Dominus ad Moyſen,s.6
Requies ſabbati ſanctificata eſt Domino,inf 20
Filij autem veſtri comederunt manna quadraginta annis donec vſque Canahan. 12ª q.102.3.2m * 3ª q 73.6.0.* q.74.6.1m
Cap. 17
Et bellum Dei erit contra Amalech,à generatione in generationem.12ª q.105.3.c.1m
Cap. 18
Super omnes Deos s.7.
Cap. 19
Vocauitq; Moyſen Dominus s.3
Portauerim vos ſuper alas aquilarum, 22ª. q.123.6.1m.* 2m
Eritis mihi in peculium, de cunctis populis. 12.q.105.1.1m
Veniam ad te.1ª.q.3.1.5m q.9.1.3m
Audiat me populus loquentem ad te.s.6
Omnis qui tetigerit montem.&c.vſque non viuet 22ª q.33.4.c.1m
Cap. 20
Locutus eſt Dñs cunctos ſermones hos.s.6
Non habebis Deos alienos.s.7.* 122.q 2.2m
Non facies tibi ſculptile,neque omnem ſimilitudinem.12ª q.100.7.2m.3m.* 4m * 22ª q.122.2.2m.* 3ª q 85.3.1m * 8m * 3m
Non adorabis ea neque coles.22ª q.84 1.1m * q.94.2.3.0.*.q.122 2.0.* q.161.3.1m * 3ª q.25 5.6.7.0
Deus zelotes.12ª q 28.4.0
Viſitans iniquitates patrum in filiis, 12ª q.81.1.1m * 2.1m * q.87.7.0.* 22ª q.108.4.0 * q.164 1.4m * 3 q.14.1.1m
In tertiam & quartam generationem. 12ª q.87.8.1m * 22ª q.108.4.1m
Qui oderunt me.1ª q.60.5.5m * 22ª q.13.4 0 *.6.2m.* q.34.1.0
Et faciẽs miſericordiam in millia, &c.vſq; præcepta mea 12ª q.100.7.2m * 3m * 4m * 3ª q 84.10.c.fi.
Non aſſumes nomen Dñi Dei tui in vanum,12.q.100.7.4m * 5 c.* 11 c.3m * 22ª q.122.3.0
Qui aſſumpſerit nomen Dei ſui, 12ª q. 100.7.2m.*.22ª q.89.1.4.0.* q 98.2 c
Neque enim habebit inſontem Dominus eum,&c.vſque fruſtra 12ª q.100.7.2m.
Memento vt diem ſabbati ſanctifices.12ª q.100.5 2m * 7 2m * 5m * 11.c.* q 102.3.4m.*.4.10m.* 105.c fi.* 22ª q.35.3.1m * q 122.4.0
Sex diebus operaberis & facies omnia opera tua, &c.vſque portas tuas.12ª q 100.8. 4m * q 107.2.4m * 22ª q.40.4.0.* q.122.4 3m * 3.q.40.4.1m.* 3m
Sex enim diebus fecit Deus cælum & terram, &c.vſque in eis ſunt.12ª q.100.7.2m
Honora patrem tuum,matrem tuam. 12ª. q.100.5.c.4m.*.11.c.* 22ª q.33.2.2m * q.101.2.0 *. q.104.5.1m.* q.106.3.c.3m.* q.122.5.0 * q. q.189.6.c.8m
Vt ſis longæuus ſuper terram, 12ª q. 100.7.3m.* 4m.* 22ª q.122.5.4m
Non occides, 12ª q.100.4.c * 8.2m * 11.c.* 22ª. q 64.2.0 * 5.2m * 3m * 7.c.*.8.0 * q.65.1.c 4m * q 122.6.2m.
Nõ mœchaberis, 12ª q.100.11.c.* 22ª q.170.1.0.
Non furtum facies 12ª q.100.11.c.* 22ª. q. 122.6.2m.
Non falſum teſtimonium dices 12ª q.100.11.c.* 22ª.q.70.4.0 * q.110 4.2m * q.122.6.2m
Non concupiſces 12ª q.100.5.c.5m * 6m * 4 3m. * 11 c.* 22ª q.122.6.3m * 4m * q.170.1.c.fin.
Venit Deus.s.19
Non facietis deos argenteos,& deos aureos non facietis vobis.s.7.* 20
Altare de terra facietis mihi,&c.vſque, polluetur. 12ª 102.4.7m * 3ª q.83.3.5m
Non aſcendes per gradus ad altare meum,ne reueletur turpitudo tua.12ª.q.102.4.7m
Cap. 21.
Si emeris ſeruũ Hebræũ, ſex annis ſeruiet tibi, in ſeptimo egredietur liber gratis, 12ª q.105.4.6m
Offerat eum Dominus diis.s.7.
Si dixerit ſeruus,diligo,&c.erit ei ſeruus in ſeculum 12ª q.105.2.10m
Si quis vendiderit filiam ſuam in famulam,non egredietur ſicut ancillæ,&c.12ª q.105.4.4m
Qui percuſſerit hominem volens occidere eum, morte moriatur.s.20
Qui furatus fuerit hominem & vendiderit.&c.moriatur. 2ª q.105.2.10m
Et percuſſerit alter proximum,&c.vſque reſtituat. 12ª q. 105.4.3m
qui percuſſerit ſeruum ſuum, &c. vſque illius eſt. 22ª q 105.4.3m
Si percuſſerit quis mulierem prægnantem,&c.vſque litore,22ª q.64.8.2m
Si bos cornu petierit,&c.vſque opprimetur.12ª.q 105.2.11m
Si quis aperuit ciſternam,&c.vſque erit.22ª.q.189.1.3m.
Cap. 22
Si quis furatus fuerit ouem aut bouem, &c. vſque pro vna oue.12ª q.105.2.9m * 22ª q.62.3.1m.* q.66.6.2m * 3ª q.49.6.c
Applicabitur ad deos.s.7
Si quis amico commendauerit pecuniã,&c. vſq; nõ reſtituet.12ª q.105.2.4m * 3m * 22ª q 62.6.c
Qui à proximo ſuo quicquam horum mutuo poſtulauerit,&c.vſque operis ſui,Ibidem
Qui coierit cum iumento,morte moriatur.12ª.q 105.2.11m * 22ª q.154.12.4m.
Qui immolat diis occidetur præter Domino ſoli, 12ª q.102.3.c.* 22ª q.84.1.1m.* q.85.2.0.*.q.94.2.c.* 3ª q 48.3.c
Indignabitur furor meus.s.4.
Si pignus à proximo tuo acceperis veſtimentum, &c.vſq; dormiat.12ª.q.99.5.fi.* q.105.2.4m.
Quia miſericors ſum.1ª q.2..3.0.* 22ª q 30.2.1m * q.84.10.c
Decimas tuas non tardabis offerre.22ª q.87.1.0.* 3ª q.31.8.c
Et primitias.2ª q.85.3.3m.* q.86.4.0
Primogenita filiorum tuorum dabis mihi,de bobus quoque & ouibus ſimiliter facies.s.3
Septẽ dieb ſit cu matre ſua, die octaua reddes illũ mihi.12ª q.102.3.7m * 5.1m * 3ª q.70.3.m
Pupillo & viduæ non nocebitis.22ª.q.65 4.2m
Cap. 23
Nõ ſuſcipies vocẽ mẽdacij.22ª q.110.3.4.0.* q.8.1.1.c.*.q 69.1.2.0 * q.70.4.c.* q.124.5.2m
Nec iungas manum tuam,ut pro impio falſum dicas teſtimonium.s.20
Pauperis quoque non miſereberis in iudicio 22ª. q. 2.4.3m
Et inſontem & iuſtum non occides s.20
Sex dieb.operaberis,ſeptima die ceſſabis.20
Per nomen externorum deorum non iurabis.7.22ª q.89 6.0
Solennitatem azymorum cuſtodies.s.12
Vazyma comedetis ſeptem diebus,Ibidem
Non immolabis ſuper fermentum,Ibidem.
Primitias frugum terræ tuæ deferes in domum domini Dei tui.s.22
Non coques hœdum in lacte matris ſuæ. q.102.6.4m * m.
Et eſt nomen meum in illo.ſ.angelo.s.6.
Non adorabis deos eorum,neque coles.s. 20.* 7.
Cap. 24
Moyſi quoque dixit deus.s.6
Et uocauit eum,ſ.Moyſen,Dominus.s.3.
Daboque tibi duas tabulas lapideas.infr.31
Moyſes fuit ibi,ſ.in monte,quadraginta diebus, & quadraginta noctibus.22ª q.147.5.c.* 3ª q.40.2.3m.
Si quid natũ fuerit qõnis inter vos.s.q.10.2.3
Cap. 25
Locutus eſt Dominus ad Moyſen.s 6
Tollant mihi primitias ab omni homine.s 22
Arcam de lignis Sethim compingite, cuius longitudo,&c.vſque fi.12ª q.102.4.6m.
Quiſ.vectes,ſemper erunt in circulis.12ª.q.65.2.5.0.* 12ª q.13.7.0.* q.108 2.2m
Duos quoq; cherubin aureos & productiles facies, &c.vſque inde.12ª q.101.4.6m
Facies alteram coronam aureã labiis.q 96.1.c
Cap. 26
Tabernaculum ita fiet.&c.vſque fi.12.q.102.4.0
Facies & velum de hyacintho, &c vſque fin. 12ª. q.102.4.4m
Cap. 27
Facies & altare de lignis Sethim,&c.vſq; fi.s.20
Facies & atrium tabernaculi,&c.vſq; fi.12ª q.10.2 4.c.
Cuncta vaſa tabernaculi in omnes vſus,&c.ex ære facies.22ª q.100.1.6m.4.0
Cap. 28
Loqueris cunctis ſapientib.corde, quos repleui ſpiritu prudentiæ,&c.infr.31
Hæc autem erunt veſtimenta,quæ facies,&c.vſque fi 12ª.q.102 5.9m
Sacrificium eſt Domino.22ª q.81.4.1m.* 3ª q.22 2.c.* q.48.3.c
Cap. 29
Sed & hoc facies, ut mihi in ſacerdotio conſecrentur,&c.vſque fi.12ª q.102.5.8m.* q.10 2.1m.
Agnos anniculos duos per ſingulos dies iugiter, &c.12ª q.102.4.1m.* 3ª q.22.3.3m
Vt ſacerdotio fungantur mihi.3ª q.22.6.2m.
Cap. 30
Facietque altare ad adolendum thymiama, &c.vſque,tegitur.s.10
Locutus eſt Dominus ad Moyſen.s 6
Sanctificabisque omnia.22ª q.8.* 8.c.* 3ª q.62.6.2m.* q.63.6.2m.
Cap. 31
Locutus eſt Dominus ad Moyſen.s 6
Ecce vocaui ex nomine.s.3.
Videte vt ſabbatum meum cuſtodiatis.s.20
Qui fecerit opus in eo.Ibidem
Sex enim diebus fecit Dominus cælum & terram, s.20.
Dedit Dominus Moyſi duas tabulas lapideas 12ª. q.98 2.3.0 * q.106.2.3m.*.4.3m.*.q.107.1.c fi.* 3ª q.42.4.2.
Cap. 32.
Fac nobis deos.s.7.
Sedit populus manducare & bibere, & ſurrexerunt ludere.22ª.q.168.2 2m.*.3.2m.
Vt iraſcatur furor meus s.4
Portans duas tabulas.s.31.
Induces ſuper eum peccatum maximum. 12ª. q.102 3.1 1m.22ª q.10.3.0 * q.13.3.c.* q.39 2.0 * 94 3 0 * 3ª q.80.5.c.
Conſecraſtis manus veſtras hodie Domino &c.vſque benedictio.12ª q.102.5.8m.
De libro tuo quem ſcripſiſti.1ª q 24.0 *.q. 9. fi
Qui peccauerit mihi,delebo eum de libro meo, 1ª. q.24.3.0
Angelus meus præcedet te.12ª q.113.1.0
Cap. 33
Terram fluentem lacte & melle.s.3
Et mittam præcurſorem tui angelum.1ª q. 112 0.
Loquebatur autem Dominus ad Moyſen, facie ad faciem,&c.12ª q.98.3 2m.
Noui te ex nomine.12ª q.112.5 3m.* 22ª q.1.2.4.b
Præcipis ut educã populũ iſtum.12ª q.90.2. m.
Oſtende mihi viam tuam, & gloriam tuam. 1ª. q.12.1. 2m.* 22 q 174.4.c.* 5.1m * q 175.3.0.* q.180.5.c
Et requiem meam dabo tibi.1ª q.73.2.3.c.* 12ª q.3.4.1m.* 8 c.* 22 q.18.2.c
Non videbit me homo,& viuet.1ª q.12.11.0.*.q.13.1.c.* 2.3m.* 12 q.5.c.* 2.c * q.93.2.0.* 22ª q.180.5.0.* q.175.4.0.* 5 c
Non poteris videre faciem meam.1ª q.12 4 0.*.q.23.1.c.* q.56.3.c 2m.* q.62 1.2.4.9.c.* q.64 2 2m.* q.94 2.c.fi.*.q 180.4 c.* .2 q.5.5.7 c.* 2.q.10.4.2m.
Stabis ſupra petram.3ª q.102.1.4m
Cumque tranſibit gloria mea 22ª q.171.2.c
Et videbis poſteriora mea.1ª q.12.2.c.1m.*.5a
Cap. 34
Præcide mihi duas tabulas lapideas.s.31
Deus miſericors,& multæ miſerationis.s.22.
Et clemens.22ª q.157.1.2.0.* 3.c.* 4.3m.* q.169.2 c.* 4.c.3m
Patiens.22ª.q.123.1m.3.2m

Et uerax

Et verſa 12.q.16.5.0. 12.q.3.7.c. q.93. 3m.22.q.27.4.0

Qui cuſtodis miſericordiam in millia.c.20

Qui reddis iniquitates patrum in filios ac nepotibus,in tertiam & quartam progeniem.c.20

Noli adorare Deum alienum.c.20

Dominus zelotes,ibidem

Deus ǣmulator,ibidem

Cum fornicati fuerint cum diis ſuis,22.q.151.2.c.3m

Nec vxorem de filiabus eorum accipies filiis tuis,12.q.105.4.6

Deos conflatiles non facies tibi.c.20

Solennitatem azymorum cuſtodies.c.21

Septem diebus veſceris azymis.Ibidem

Ne ineas pactum cum hominib.illarum regionum 22.q.10.9.0.q.46.2.3m.6

Sex dieb.operaberis in die ſeptimo ceſſabis, arare & metere.c.10

Non immolabis ſuper fermento.c.12

Primitias frugum terrae tuae offeres.c.22

Non coques hœdum in lacte matris ſuae.c.23

Fuit ergo ibi cum Deo quadraginta dies & quadraginta noctes,&c.c.24

Cap. 35.

Sex dieb.facietis opus:ſeptimus dies erit vobis ſanctus.c.20

Separate apud vos primitias Domino.c.22

Faciat tabernaculum ſuum,&c c.26

Ecce vocauit Dominus ex nomine,&c.c.2

Omnes viri ac mulieres mente promptiſſima atq; deuota obtulere donaria.22.q.85 3.3m.q.88.4.c

Ecce vocauit Dominus ex nomine Beſeleel c.33.

Et impleuit eum ſpiritu Dei,ſapientia, intelligentia, ſcientia & omni doctrina, ad excogitandum & faciendum opus.&c.c.31.

Cap. 36.

Omnis ſapiens quib. Dominus dedit ſapientiam & intellectum,&c.Ibidem

Cap. 37

Fecit autem Beſeel & arcam.&c.c.25

Fecit & propitiatorium &c.Ibidem

Duos etiam cherubin &c.Ibidem

Fecit & menſam de lignis Setbim &c.

Fecit & altare thymiamatis de lignis,&c.c.20

Cap. 38

Fecit & altare holocauſti.&c.Ibidem

Cap. 39

De hyacintho & purpura vermiculo ac byſſo fecit veſtes.&c.vſque ſi.c.28

Altare aureum,& altare aeneum.c.20

Cap. 40

Locutus eſt ad Moyſen.c.6

Menſe primo, prima die menſis eriges tabernaculum,&c.vſque ſi.c.26

Et aſſumpto vnctionis oleo, vnges tabernaculum cum vaſis ſuis 12.q.102.4 9m

Vt ſanctificentur.&c.c.20

Applicabiſque Aaron,& filios eius. &c. vſque ſi.& fecit c.29

Altare aureum,& altare holocauſtum,c.30

AVCTORITATES EX LIBRO LEVITICI.

Cap. 1.

Si holocauſtum fuerit eius oblatio ac de armento Maſculum immaculatum offeret.12.q.102.3.8m.9m

Sanguinem eius fundentes per altaris circuitum.12.q.102.3.8m

De turturibus & pullis columbae, offeret, 12.q.102.3.8m.4m.6.9m.3.q.27.3 4m

Retorto ad collum capite ac rupto vulneris loco,12.q.102.3.6m

Cap. 2.

Simila erit eius oblatio,fundetq; ſuper eam oleum & thus.&c.vſq.ſi.12.q.102.3.1.2m 1m 14m

Nec quicquam mellis adolebitur in ſacrificio Domini.12.q.102.3.13m

In omni oblatione offeres ſal,12.q.102.3.13m.14m

Cap. 3.

Si hoſtia pacificorum fuerit eius oblatio.&c.vſque ſi.12.102.3.8m.9m

Siue marem ſiue fœminam.12.q.102.3.9m.

Immaculata offeret.12.q.103.3.7m.22.q.86 3.3m

Fundent ſanguinem per circuitum altaris.c.1.3

Omnis adeps erit Domini 12.q.102.3.8m.6.1m

Nec adipē nec ſanguinē omnino comedetis. Ibid.

offerunt Domino caudam totam,12.q.138.5.13m.q.138.1.3m

Cap. 4.

Qui peccauerit per ignorantiam, & de vniuerſis mandatis Domini &c.vſque ſi.12.q.102.3.8m q.105.2.9m

Immaculatum offeret Domino.c.3

Sanguinem fundet.c.5

omnem adipem offeret domino.c.3

Rogabitque pro eo, ſacerdos & pro peccato eius, & dimittetur ei,12.q.102.2.c.6

Hauriet quoque de ſanguine vituli inferens illum in tabernaculum teſtimonij 12 q.102.5.5m

Cumque intinxerit digitum in ſanguine, aſperget eum ſepties coram Domino cōt velum ſanctuarij.12.q.102.5.5m

Ponet quoque de ſanguine eius ſuper cornua altaris thymiamatis.c.1. 4

Ponetque,manum ſuper caput hoſtiae pro peccato ſuo,12.q.102.5.8m

Cap. 5.

Qui audierit vocem iurantis, &c. vſque anima, 22.q 98 4.3m

Anima quae tetigerit aliquid immundū. &c. vſq; deliquit,12.q.102 5 4m.3.q.40.4.2m.

offerat agnam de gregibus ſiue capram,c.3

orabit pro eo ſacerdos,& pro peccato eius c.4

offerat duos turtures, aut duos pullos columbarum.c.1

Retorquebit caput eius ad pennulas,&c. Ibidem.

Quicquid autem reliquum fuerit eius,faciet diſtillare ad fundamentum eius,c.1

Non mittet in eam oleum, nec thuris aliquid imponet;quia pro peccato eſt,12.q.102.3.c

Cap. 6.

offeret arietem immaculatum.c.3

Reddet omnia quae per fraudem voluit obtinere integra,22.q 62 2.0.q.79.2.2m

Et quintam inſuper partem domino, cui damnum intulit. 12.q.105.2.9m.22.q.62.30.4.c

Si rem perditam inuenerit, 22 q.62.5.2m

Qui rogabit pro eo.& dimittetur ei.c.4

omnium ſacrificium ſacerdotum igne cremabitur, nec quiſquam comedet ex eo.12.q 102.3.8m

Cap. 7.

Sanguis eius per gyrum fundetur altaris,c.1

Sicut pro peccato offertur hoſtia,ita & pro delicto 12.q.79.4.1m

offerent ex ea caudam,c.3

Cuius carnes eadem comedentur die, &c. vſque, ſed eis 12.q.102.8.10

Adipem non comedetis nec ſanguinem c 3

Pectuſculum & armus dexter erit ſacerdo is offerentis hoſtiam pacificorum.12.q.102.3.8m

quae tetigerit immundum.&c c.1

Fudit reliquum ſanguinem ad fundamēta eius. c.1

Poſuerunt ſuper caput hoſtiae Aaron & filij eius.c.

Et caudam c.3.

Cap. 9.

Verumque immaculatum,c.3

Reliquum fudit ad baſim eius.c.1

Et caudam.c 3

Pectora & armos dextros ſeparauit Aaron c.7.

Laudauerunt Dūm,ruentes in facies ſuas.22.q.81 5.1m.q.82.2.1m q 85.3.0.q.88.5.1m

Cap. 10

Pectuſculum quod oblatum eſt & armum.&c,c.7.

Cap. 11

Haec ſunt animalia quae comedere debetis, &c.vſq; ſi.12.q.102 6.1m.2m

Qui tetigerit morticina eorum,immundus erit,c.5.

Vſque ad veſperum.12.q.102.5.5m

Sancti eſtote,quoniam ego ſanctus ſum.22. q.98.4.5.c.q.99.2.c

Cap. 12

Mulier ſi ſuſcepto ſemine peperit maſculum, immunda erit ſeptem dieb.&c. vſque ſi.12.q 102 5.4m.3 q.37.3.c.1m.4.2m

Pullum columbae ſiue turturem.c.1

orabitq; pro ea ſacerdos,& ſic mundabitur,c.4

Cap. 13.

Homo in cuius carne & cute ortus fuerit diuerſus color,&c.vſque ſi.12.q.102.5.4m.q.107.2.4m.

Veſtis lanea ſiue linea quae lepram habuerit,&c.vſque ſi.12.q.102.5.4

Cap. 14.

Hic eſt ritus leproſi,quando mundandus eſt,&c.vſque ſi.12.q.102.5.7m.q 103.2.3m

Et duos pullos columbae.c.1

Rogabit pro eo coram Domino.c.4

offeret agnum immaculatum.c.3

Sicut enim pro peccato, ita & pro delicto ad ſacerdotem pertinet hoſtia.c.7

Si fuerit plaga leprae in aedibus.&c.vſque ſi.12.q 102.5.4m

Cap. 15.

Vir cui patitur fluxum ſeminis,immundus erit &c. vſque ſi.12.q. 102.5.4m

Qui tetigerit,&c,immundus erit.c.5.vſq; ad veſperam c.11

Sumet duos turtures,ad duos pullos columbarum.c.1.

Mulier quae redeunte menſe patitur fluxum ſanguinis &c.vſque ſi.12.q 102.5.4m

Rogabitque pro eo coram Domino,c.4

Cap. 16

Duos hircos ſtare faciet coram Dño in oſtio tabernaculi teſtimonij;&c.vſq. ſi 12.q.102.6m

orabit pro ſe & pro domo ſua.c.4

Menſe ſeptimo decima menſis. &c.erit expiatio veſtri,atq; mundatio ab omnib.peccatis veſtris 12 q.102.4.10m.3.6m.q.103.1.1m.3.4m.3 q.71.6.c

Cap. 17

Fundetq; ſacerdos ſanguinem ſuper altare dñi c.1.

Si comederit Sanguinem,c.3.

Anima omnis carnis in ſanguine eſt,12.q.102.3.8m.

Contaminatus erit vſque ad veſperum,c.5

Cap. 18.

Facietis praecepta mea,atque iudicia mea ſeruabitis,& ambulabitis in eis,12.q.99 4.2m.

Quae faciens homo,viuet in eis.12 q.100.12.2m.

Talis coitus inceſtus eſt,22.q.154.1.c.9.0

Sororem uxoris tuae, in pellicatum non accipies,12 q.101.3.2m

Ad mulierem quae patitur menſtruum, non accedas,12.q.102.5.4m

De ſemine tuo non dabis,ut conſecretur idolo moloch,22.q 81.5.1m

Cum maſculo non commiſceberis &c,22.q.142.4.3m.q.154.11.12.0.3 q.70 2.4m

Cum omni pecore non coibis &c,vſque ſcelus eſt,22.q.154.12.2m.12.4m

Cap. 19

Turpitudinem uxoris patris tui non reuelabis,2.q.55.6.c

Sancti eſtote,quia ego ſanctus ſum,c.12

Si immolaueritis hoſtiam pacificorum Domino, vt ſit placabilis.3

Eo die quo fuerit immolata, comedetis eam, & die altero,&c.vſque polluet.c.7

Cū meſſueris ſegetes terrae tuae,nō tōdebis vſq; ad ſolum,&c.uſque dimittes.22 q.101.1.2m

Nec decipiet vnuſquiſque proximum ſuum, 22. q. 81.8.0.q.56.2.0.q.118.8.0

Nō facies calūniā,22.q.68.3 c.1m q.69.2.3.c

Nec vi opprimes eū,22.q.68.8.c. q.118 8.0

Non morabitur merces mercenarij tui apud te vſque mane.22.q.105.2 6m

Non maledices ſurdo.22 q.76 3 0

Timebis Dominum Deū tuū.12 q.67.4.2m.22 q.7.1.c. q 19.2.0.22.2.0

Non iniuſtè iudicabis,22.q.60.2.3.0.q.67.1.0 3 q.59.1.c

Non eris criminator.22.q.72.2.2m.q.73.1.2m.q.74.1.3m 20

Nec ſuſurro in populis.22 q.74.0 q.75.2.c

Nō oderis fratrē tuū.22 q 25.6.0.q 34.3.4.0.

Sed publice argue eū.22 q.33.7.0 3 q.51.12m

Iumenta tua non facies coire, cum alterius generis animantib.12.q 102.6.8m

Agrū tuū nō ſeres diuerſo ſemīe.12 q 102.6.3m

Veſte quae ex duob.texta eſt,non indueris. 12 q.102.6 6m

orabitque pro eo ſacerdos.&c.vſque & dimittetur peccatum.c.4

Cum ingreſſi fueritis terram & plantaueritis ligna pomifera, auferetis praeputia eorum, &c. vſque profecerint,12 q.102,6.5m

Non comedetis carnem cum ſanguine.c.3

Nō augurabimini 12 q.100.11.6.22 q.95.3.c 70.

Non obſeruabitis ſomnia, 12ª.q.100.11.c.ª.22ª.q.95.6.0

Super mortuo non incidetis carnes veſtras, 22ª.q.62.1.20.

Neque figuras aliquas, aut ſtigmata facietis vobis, 22ª.q.94.2.1.m

Non declinetis ad magos nec ab ariolis aliquid ſciſcitemini, 12ª.q.100.11.c.22ª.q.95.a

Coram cano capite conſurge, & honora perſonã ſenis.12ª.q.100.11.c.ª.22ªq.63.b.ª 3

Si habitauerit aduena in terra veſtra, &c. vſque Aegypti, 2ª.q.104 4.0.ª q.105.3.0

Cuſtodite omnia præcepta mea & vniuerſa iudicia, & facite ea, 2.18

Cap. 20

Aĩa quæ declinauerit ad magos & ariolos, &c.2.6

Sanctificamini & eſtote ſancti, quia & ego ſanctus ſum, c.11

Cuſtodite præcepta mea, &c, 2.18

Qui coierit cũ muliere in fluxu mẽſtruo, &c 2.1c.

Qui ſeparaui vos à cæteris populis.12ª.q.36.3.2.m 3.m

Cap. 21

Ne contaminetur ſacerdos in morib. &c. vſque ſi. 12ª.q.101.6.11.m

Sancti erant Deo ſuo.e.12

Filia ſacerdotis, ſi deprehenſa fuerit in ſtupro, &c. 3ª.q.29.1.4.m

Pontifex, id eſt, ſacerdos maximus. &c. vſque, qui ſanctifico eum.12ª.q.102.6.11.m

Homo de ſemine tuo per familias, qui habuerit maculam, &c. vſque ſi 12ª.q.102.5.9.m.2.36.1.c

Cap. 22

Homo de ſemine Aarõ qui fuerit leproſus, aut patiens fluxũ ſeminis, &c. vſq; cibus illius eſt. ibid.

Qui tetigerit immundum, &c.2.5. vſque ad veſperam.1.11

Morticinum & captum à beſtia non comedent, 12ª.q.102.6.1.m.ª.2.m

Addit quintam partem cum eo quod comedit, & dabit ſacerdoti c.6

Quicunque obtulerit in holocauſtum, illud erit maſculum.2.1

Sine macula cuncta offerent.c.3

Non immolabuntur vna die mater cum fœtib. ſuis. 12ª.q.102.6.1.m.ª.2.m

Si immolaueritis hoſtiam pro gratiarum actione, &c. vſque alterius diei, c.7.

Cuſtodite mandata, &c.2.18

Cap. 23

Hæ ſunt feriæ Domini, quas vocabitis ſanctas. &c. vſque ſi 12ª.q.102.4.10.m ª q.103.3.4.m

Cedetur agnus immaculatus.2.3

Non ſecabitis eam vſque ad ſolum, &c.2. 9

Die decimo menſis ſeptimi dies expiationum erit celeberrimus. &c.2.16

A quintodecimo die menſis huius ſeptimi feriæ tabernaculorum, ſeptem dieb. Domino, &c. 12ª. q.102.4.10.m ª q.103.3.4.m

Dies primus vocabitur celeberrimus, atque ſanctiſſimus.2.1

Dies octauus erit celeberrimus, atque ſanctiſſimus 12ª.q.101.6.1.m.ª 2ª q.10.3.2.m

Sumetis die primo fructus arboris pulcherrimæ ſpatulaſque palmarum, & ramos ligni denſarum frondium, &c.12ª.q.102.4.10.m ſi

Cap. 24

Qui blaſphemauerit nomini Dñi morte morietur. 12ª q.110.21.c.ª 22ª q.13.0.ª 2ª q.87.1.c.

Qui irrogauerit maculã, ſicut fecit fiet ei, fracturam pro fractura, &c. vſq; cogetur. 12ª q. 105.2.10.m.

Aequum iudicium ſit inter vos, &c.2.19.

Cap. 25

Anno iubilei redient omnes ad poſſeſſiones ſuas, &c vſque ſi.12ª.q.105.1.3.m

Facite præcepta mea & iudicia cuſtodite 2.18

Terra non vendetur in perpetuum, &c. vſq; vendatur.12ª q.105.2.c.3.m ª 22ª q.66.2.0

Pecuniam tuam non dabis ei ad vſuram.12ª q.105.3.3.m ª 22ª q.78.1.0

Computabuntur fructus ex eo tempore quo vendidit, & quod reliquum eſt reddet emptori, ſicque recipiet poſſeſſionem ſuam.22ª q.78.1.6.m.

Si paupertate compulſus vendiderit ſe tibi frater tuus, non eum opprimes ſeruitute famulorum, &c.12ª q.105.4 1.m 4.m c.q.14.3.2

Cap. 26

Si in præceptis meis ambulaueritis, &c. vſq; ſi.31.0.

q.91.1.c.ª q.99 6.0ª q.104.1.1.m ª q.107.2.2.m

Non abiiciet vos anima mea. cª q.3.2.1.m ª q.19. 11.c

Cap. 27

Animal quod immolari pôt Domino, ſiquis vouerit, mutari non poteſt.22ª.q.88.10.1.m

AVCTORITATES EX LIBRO NVMERI.

Cap. 1

Tollite ſummam vniuerſæ congregationis filiorũ Iſrael, &c. vſque ſi 22ª q.108.4.1.m

Cap. 2

Ad orientem.22ª q.84.3.3.m

Cap. 5

Si non autem non fuerit qui recipiat, dabunt domino, & erit ſacerdotis. 22ª.q.61.5.3.m

Vir cuius vxor errauerit, maritumque contẽnens dormierit cum altero viro. &c. vſque ſi.12ª.q. 105 4.9.m ª 22ª q.154.6.2.m

Nõ fundet ſuper eã oleũ, nec imponet thus, quia ſacrificium zelotypiæ eſt, & oblatio inueſtigans adulterium, 12ª q.105.4.9.m ª q.102.3.14.m

Putreſcat femur tuum, & tumens vterus tuus diſrũpatur.12ª q.103.2.3.m

Vir ſiue mulier cum fecerit votum vt ſanctificetur & voluerit ſe domino conſecrare, & vſque ſin. 22ª q.186 6.

Cap. 7

Capita familiarum.12ª.q.84.3.4.0 ª 32 q.8.1.8.c.

Cap. 10

Capita multitudinis 7

Cap. 11

Auferam de ſpiritu tuo, & tradam eis.1ª q.36.1.3.m c.q.37.1 2

Qui in medio veſtri eſt.21ª q.188.8.2.m

Cap. 12

Si quis fuerit inter vos propheta dñi, in viſione apparebo ei, vel per ſomnium loquar ad eũ.1ª q.12.11.2.m ª 22ª q.137.2.c.m ª q.174.c.3.m ª 3.0

At non talis ſeruus meus Moyſes, 22ª.q.174.4.0.ª 3.q.7.8.1.m

Erat, n. Moyſes vir mitiſſimus, ſuper omnes homines qui morabantur in terra, 22ª.q.157.4.2.1

Cap. 15

Colligentem ligna ſabbato, obruerunt lapidib. ex præcepto Dei.12ª q.105.2.9.m

Faciant ſibi fimbrias per angulos quatuor palliorũ, &c, ſi, 12ª q.102.6.7.m

Cap. 16

Dirupta eſt terra ſub pedib. eorũ, &c.22ª q.39.2.0

Cap. 17

Cumque oriretur ſeditio, 22ª.q.42.0

Inuenit germinaſſe virgam Aaron, 1.q.69 2.0

Cap. 18

Tu & filij tui & domus patris tui tecum, portabitis iniquitatem ſanctuarij, &c.12ª q.11.1.m

Cum acceperitis à filiis Iſrael decimas quas dedi vobis, primitias eorum offerte Domino, id eſt decimam partem decimæ.22ª.q.87.1.4.m

Cap. 19

Præcipue filiis Iſrael ut adducant in te vaccam rufam, &c. vſque ſi.12ª q.102.5.5.m

Vas quod non habuerit operculum, nec ligaturam deſuper, immundum erit.12ª.q.102.5.4.m

Cap. 20

Si in ſeditionem, 2. 6

Loquimini ad petram coram eis, & illa dabit aquas 1ª q.102 1.4.m

Egreſſus eſt obuius cum infinita multitudine, 2.7

Cap. 22

Dixit Deus ad Balaam, 22ª q.172.6.b.1.m

Aperuitque dominus os aſinæ, & locuta eſt, &c.22ª q.165.2 4.m

Cap. 23

Nec vt filius hominis, vt mutetur.1ª q 19.7.2.m

Cap. 24

Quam pulchra tabernacula tua Iacob, & tentoria Iſrael, 12ª q.105.1.b

Cap. 25

Phinees perfodit ambos. ſ. virum & mulierem in locis genitalib. 22ª.q.60.6.2.m

Cap. 26

Numerate omnem ſummam filiorum Iſrael, &c. vſque ſi.2.1

In ſeditione Chore, 2.16

Cap. 26

Homo cum mortuus fuerit abſq; filio, ad filiã eius tranſibit hæreditas, &c. vſq; ſicut.12ª q.105.2.2.m

Cap. 28

Agnos duos quotidie in holocauſtũ ſempiternum,

vnum offeretis mane, & alterum ad veſperã, &c. vſque die.22ª q.102.4.10.m ª 3.q.2.3.3.m

Cap. 30

Si quis virorum votum Domino vouerit, &c. vſq; impleuit, 22ª q.88.3.0.ª q.189.3.c

Mulier ſi quippiam vouerit, &c. vſque ſi, 22ª.q.88 8.0 ª 9.c.2.m ª q.189.5.0.3.m ª.q.189.5.0

Cap. 31

Vlciſcere primus filios Iſrael de Madianitis, 22ª.q.108.1.0 ª 3.c.ª q.159.2.c.3.m ª 2.c.ª 3.b.ª.3.ª q.15.9.c

Cap. 34

Erat illis in iumentis infinita ſubſtantia.2.20

Ipſi impleuerint voluntatẽ meã.3ª q.18.5.c.2.m

Cognatus occiſi ſtatim vt inuenerit homicidam, interficiet.c.31

Homicida a caſu manent in ciuitate rẽfugij, vſquequo ſacerdos magnus qui oleo ſancto vnctus eſt moriatur.3ª.q 49.c.c.ſi ª 12ª q.105.2.10.m

Cap. 36

Vt filiab Salphaat dares poſſeſſionem debitam patris.1ª.q.21 1.3.m

Omnes viri ducent vxores de tribu & cognatione ſua & cuncta fœminæ, &c vſque ſeparatæ ſunt. 12ª q.105.2.2.m ª 4.c.30 q.2.21.2.q.3.4.m ª 3ª q.31 2.2m

AVCTORITATES EX LIBRO DEVTERONOMII.

Cap. 1.

Deus addat ad hunc numerum multa millia, 1ª.q. 23 7.1m

Nec accipietis cuiuſquam perſonam, 1ª q.23.5.3m ª 12ª q.97.4.2m.ª q.98.4.2m.ª q.106.3.1m, ª.22ª q.63.0

Cap. 3

Neque eſt alius Deus in cælo vel in terra, inſr.6

Cap. 4

Non addetis ad verbum quod loquor vobis, nec auferetis ex eo.3ª q 60.8.1m.ª.1

Hæc eſt enim veſtra ſapientia & intellectus, &c 1ª, q.1.6.0.ª 12ª q.100.7.b.ª.c

Quæ eſt alia gens ſic inclyta quæ habeat ceremonias atque iudicia & vniuerſam legem.12ª q 98 4.0.ª 5.c

Deus in virtute ſua magna 2ª q.12.1.1m ª 12ª.q. 6c.5.0

Cap. 5

Audi Iſrael ceremonias atque iudicia, 2.4

Ego ſequeſter & medius fui inter Deum & vos ª, q.22.1 c.1m ª 4.c.ª q.26.1.0 ª q.3 2.1.c

Non declinabitis ad dextram neque ad ſiniſtrã: ſed per viam quam præcepit Dominus. 12ª q.102.4.c.co 2

Cap. 6

Hæc ſunt præcepta & ceremoniæ atq; iudicia quæ mandauit Dominus.eo 4

Deus vnus eſt 1ª q.11.3.4.0 ª q.103.3.0 ª q.21.3.c.ª q 30 1.3m ª q.15.3.c

Diliges Dñm Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota fortitudine tua.22ª q.44.4.5.0

Erunt verba hæc, &c. in corde tuo, &c. ſedens, &c. ambulãs, &c. dormiẽs, atq; cõſurgẽs ligabo ea, &c 12ª q.102 6 6m ª 22ª c.16 2.c.4m

Ac per nomen illius iurabis.12ª q 107.2.c.2m ª q.108.3.1m ª 22ª q.89.5.6 0.ª 3.c

Non tentabis Dominum Deum tuum.1ª q.112.2.c ª 21ª q.53.4.1m ª 3.ª 3m q.97.1.2.0 ª 3ª q.41.4.1m ª 2ª

Te elegit Dominus Deus tuus.3ª q.18.4.1m ª 2m.

Dilexit nos dominus 1ª q.23.4.0 ª q 24.1.c.

Cuſtodite ergo præcepta & ceremonias atque iudicia, &c 2.4

Non concupiſces argẽtum & aurum, de quib. facta ſunt, &c. uſque, tuum, 12ª q.102.3.10m

Cap. 10.

Ne negligas mandata eius atque iudicia & ceremonias &c.c.4

Cap. 10

Et diliges eum, &c.2.6

Cuſtodias mandata domini, &c.2.4

Patrib. tuis conglutinatus eſt Dominus, 1ª q.20.5.3m ª q.60.3.2m.ª 12ª q.25.2.2m.ª.q.27.2.2m ª q.28.1.2.0 ª q.65.6.c

Et amauit eos.2.7. Elegitq; ſemẽ eorum. &c.2.7.2ª

Et dñi dominatium.1ª q.13.7.5m ª.3ª q.35.5.0

Qui perſonã nõ accipit.2ª.q.23.5.2m.ª.q.65.2.3m ª.12ª q.98 4.2m ª q.105.3.1m ª.22ª.q.63.1.1m

Ipſi adhærebis.12ª.q.98.5.2m.ª.2ª.q.27.6.3m.ª.q.30.4.0.ª.q.186.1.c.

Iurabis in nomine ipſius.2.6.

Cap.

Cap. 11.

Ama Dominum Deum tuum.5.6.
Et obserua præcepta eius & ceremonias, iudicia atque mandata omni tempore 5.4.
Adhæreces ei.5.10.

Cap. 12.

Vt esset nomen meum ibi.12ª.q.102.4.1m.
Nõ poteris comedere in oppido tuis decimas, &c. primogenita, &c. & oia quæ voueris, & sponte offerre volueris, & primitias, &c 12ªq.87.1.4m
Caue ne derelinquas Leuitam in omni tempore, 22ª.q.31.1.9m.
Nõ facies similiter Domino Deo tuo.22ª.q.84.3.c
Nec addas quicquam, nec minuas.5.13.

Cap. 13.

Si surrexerit in medio tui propheta, &c. vsque fi. 12ª.q 100.5.3m.ª.11.c
Diliges eum in toto &c.5.6.

Cap. 14.

Te elegit,1.7.
Et comedes eam in cõspectu Domini Dei tui, &c. 5.12. Vt in eo nomen Dñi inuocetur,5.12.
Ne derelinquas eum.5.12.
Anno tertio separabis aliam decimam, &c. vsque fi. 22ª.q.77.1.4m

Cap. 15.

Septimo anno facies remissionem, &c. vsque paupertatem.1ª.q.105.2.4m.
Et omnino indigens & mendicus non erit inter vos.1ª.q.181.5.2m
Fœnerabis gentib. multis 2ª.q.78.1.2m.
Si vnus de fratrib. tuis, &c. ad paupertatem deuenerit, &c.12ª.q.105.2.4m
Cum tibi venditus fuerit frater tuus, &c. Ibidem.
In conspectu Domini comedes ea, &c.5.12.

Cap. 16.

Vt inhabitet nomen eius ibi,5.12.
Non accipias personam.5.2.10.
Iuste quod iustum est exequeris. 12ª.q.100.9.1m.
Non plantabis lucum & omnem arborem iuxta altare 12ª.q.105.4.7m.

Cap. 17.

Si difficile & ambiguum apud te iudicium esse perspexeris, &c. venies q; ad sacerdotes, &c. 12ª.q.105.2.7m.ª.22ª.q.57.2.1m.
Non declinabo ad dexterã, neq; ad sinistram, 5.5.
Constitutus regem quem Dominus elegerit de numero fratrum tuorum.12ª.q 105.1.0.
Cum non multiplicabit sibi equos, &c. 12ª.q.105.1.0
Non habebit vxores plurimas, quæ alliciant animum eius.12ª.q.105.2.2m.
Nõ argẽti & auri immẽsa põdera 12ª.q.105.1.c.2.

Cap. 18.

Nec inueniatur in te qui lustret filium suum, aut filiam ducens per ignem 12ª.q.100.11.c.

Cap. 19.

qui non est reus mortis.22ª.q.64.8.0.
Diliges Dominum Deum tuum.5.6.
In ore duorum vel trium testium, stabit omne verbum.12ª.q.105.2.8m.ª.22ª q.70.2.0.
Si steterit testis mendax contra hominem, &c. reddent ei sicut fratri suo facere cogitauit, &c. vsq; fi.2.2ª.ª.22ª.q.61.4.0.

Cap. 20.

Qui ædificat domum, vadat & reuertatur, &c.12ª.q.105.3.5m.ª.6m.
Si aliquando accesseris ad expugnandam ciuitatẽ, offeres ei primum pacem, &c.12ª.q.105.3.4m.
Non succides arbores, de quib. vesci potest. &c. vsque fi.12ª.q.105.3.4m.
Instrue machinas.22ª.q.40.1.0.ª.q.41.1.3m.ª.q.42.2.1m.ª.q.65.3.1m

Cap. 21.

Quando inuentum fuerit cadauer occisi, & ignorabitur cædis reus egredientur maiores &c. vsque Dominus.12ª.q.105.2.1.2m.
Si videris in medio captiuorũ mulierẽ pulchrã &c. rades cæsariem, &c. vsque, humiliasti eam. 12ª. q.105.4.6m.ª.1ª.q.1.12.2m.c.q.59.1.2.
Dabit primogenito de his quæ habuerit cuncta duplicia 12ª.q.105.1.3m.ª.22ª.q.87.1.3m.
Si genuerit homo filium proteruum contumacem. &c. vsque pertimescat.12ª.q.105.2.9m.ª.4.5m
Maledictꝰ à Deo est q pẽdet in ligno.1.q.40.4.3m

Cap. 22.

Non induetur mulier veste virili, nec econtrario, 12ª.q.102.6.6m.ª.22ª.q.169.2.3m.

Si nidum auis inueneris, & matrem, pullis uel ouis de super incubantem &c.12ª.q.102.6.8m.ª cõ. 7 co.11.2.fi.
Nõ arabis in boue simul & asino 12ª.q.102.6.9m.
Si non est inuenta in puella virginitas, &c. lapidib. obruent. &c.3ª.q.19 .4m.
Diffamauit nomen pessimum super virginem, 22ª. q.152.4.3m.
In agro reppererit vir puellam, &c. & nullus affuit qui liberaret eam.12ª.q.105.2 9m
Si inuenerit vir puellam virginem quæ non habet sponsum, &c. dabit patri quinquaginta siclos, &c. 22ª.q.154.6.5m
Si dimiserit vir vxorem suam &c 5.q.67.6.c.

Cap. 23.

Non intrabit eunuchus, attritis vel amputatis testiculis, & abscisso veretro, ecclesiam Domini. 12ª.q.105.3.2m.
Non ingredietur manzer, hoc est de scorto natus, in ecclesiam Domini, vsque ad decimam generationem. Ibid. Et 5.q.19.9 c.
Amonites & Moabites etiam post decimam generationem, non intrabunt Ecclesiam Domini in æternum.12ª.q.105.3.1m.ª.c.
Eo quod diligerat te.5.7.
Non facies cum eis pacem, nec quæras eis bona in sempiternum.2ª.q.40.1.0.
Non abominaberis Idumæum &c. nec Ægyptium &c. qui nati fuerint ex eis, in tertia generatione intrabunt in ecclesiam Dñi.12ª.q.105.3.c.1m.
Non trades seruum domino suo, qui ad te confugerit.12ª.q.105.4.2m.
Non offeres mercedem prostibuli 12ª.q.103.7.5.ª.22ª.q.32.7.c.ª.q.86.3.1m.
Nec pretiũ canis.12ª.q.102 3.7.ª.22ª.q.86.3.2m
Ingressus vineam proximi tui, comede vuas quantum tibi placuerit, foras autem non efferas tecum.12ª.q.105.2.c.1m.
Si intraueris segetem amici tui, franges spicas, & manu conteres, falce autem non metes. 22ª.q.62.2.4m.ª.4.0.

Cap. 24.

Si acceperit homo uxorem, &c. scribet libellum repudij, &c.12ª.q.105.4.3.ª.157.2 2m.
Non accipies loco pignoris inferiorem & superiorem molam. 12ª.q.105.2.4m.

Cap. 25.

Non ligabis os bouis terentis in area fruges tuas.12ª q.101.4.8.
Non habebis in sacculo diuersa pondera maius & minus, &c.12ª.q.105.2.c.
Pro mensura delicti erit & plagarum modus. 5.q. 3.3.c.& q.25 c.1.

Cap. 26.

Infinitæ multitudinis.5.20.
Cum compleueris decimam cunctarum frugum tuarum, anno decimarum tertio, &c.5.14.
Custodias ceremonias illius, & mandata atque iudicia.5.4.
Te elegit Deus.5.7.

Cap. 28.

Fœnerabis cunctis gentib.5 15.
Non declinaueris ab eis ad dexteram nec ad sinistram.1.5.
Facias omnia mandata eius & ceremonias.5.4.

Cap. 30.

Custodi præcepta & ceremonias.5.4.
Et illi adhæreas.5.10.
Ipse enim est vita tua.12ª.q.110.2.2m.ª.22ª.q.22.2.2m.

Cap. 32.

Audite cæli quæ loquor.1ª.q.63.4.c.ª.q 94.1.c.fi
Dei perfecta sunt opera.12ª.q.78.2.1m.ª.22ª.q.171.4.2m
Et absque vlla iniquitate.1ª.q.25.3.2m.ª.q.63.1.c.ª.2c.q.6.2.0.2m.
Iustus.1ª.q.21.1.0.
Nunquid non ipse est pater tuus.1ª.q 33.3.c.
Vt sugeret mel de petra.2.q.102.1.4m.
Dereliquit Deum, &c.1ª.q.3.1.5m.
Videte quòd ego sim solus.1ª.q.31.0.
Et non sit alius Deus præter me.5.6
Ego occidam.c.1ª.q.49.2 c.
Viuo ego in æternum.1ª.q.18.3.0.

Cap. 33.

In dextera eius ignea lex.12ª.q.102.4.6m.
Dilexit populo.5.7.

Qui dixerit patri suo & matri suæ, nescio vos.ª. q.101.4.1m.
De pomis collium æternorum.1ª.q 10.3.c.
Non est alius ut Deus.c.5.6
Ascensor cæli auxiliator tuus 1ª.q.57.2.1m.

AVCTORITATES EX LIBRO IOSVE.

Cap. 1.

Confortare & esto rob.12ª.q.100.11.3ª.ª.22.q.140.1.0.
Non dimittam, nec derelinquam te 1ª.q.9.1.3m.ª.q.113.5.0
Non declinas ab ea.c.12ª.q 102.4.6m.co.2.

Cap. 2.

Innoxij erimus à iuramento hic quo adiurasti nos. 22ª.q.40 3.0.ª.q.71.3.3m

Cap. 5.

Populus qui natus est in deserto per 40.annos. &c. incircuncisus fuit, &c. 1ª.q 70.4.3m
Spiritu princeps exercitus Domini.1ª.q.113.3.c.

Cap. 6.

Rahab vero meretricem.c.12ª.q.105.3.c.2m

Cap. 8.

Pone insidias vrbi.22ª.q.40.3.0.ª.q.71 3 3m.
Prædam vero & omnia animantia diripietis vobis. 12ª.q.66.8.1m
Iosue & omnis Israel simulantes metum, & fu.22ª q.111.1.0

Cap. 10.

Dixitque Iosue c.ª.sol. cont. Gabaon non mouearis & luna.c.22ª.q.174.4.4m

Cap. 11.

Omnemque prædam c.5.0.

Cap. 18.

Coram domino Deo vestro mittam hic vobis sortem.22ª.q.95.83.c.

Cap. 19.

Egressa est sors secunda.5.18.

Cap. 21.

Egressa est sors.5.18.

Cap. 22.

Diuidite prædam hostiũ cum fratrib. vestris 5.8
Cur reliquistis dominum.1ª.q.3.1.5m
Extruamus nobis altare.c.12ª q.102.4.7m.ª 3ª q 83.3.5m

Cap. 24

Absit à nobis vt relinquamus dominum.5.22.
Custodiuit nos Deus in omni uia.1ª.q.113.1 2m

AVCTORITATES EX LIBRO IVDICVM.

Cap. 2.

Cũque dominus iudices suscitaret.12ª.q.105.1.1m
In diebus eorum flectebatur misericordia. 12ª.q. 96.1m

Cap. 3.

Hæ sunt gentes quas dñs dereliquit ut erudiret in eis Israelem &c.22ª.q 11.7.2m.ª 3ª q.6.3.0.
qui suscitauit eis saluatorem.c.5.2
Vtraque manu pro dextra vtebatur.12.ª q.102.6m.co.2.

Cap. 6.

Venit angelus domini.9.2.c.ª.q.10.5.c.ª.q.53 1.0
Et sedit sub quercu.1ª.q.3.1.4m.ª 3ªq.58.0
Angelus autem Domini euanuit ab oculis eius.3ª. q.54.2.2m

Cap. 7.

Cumque audisset Gedeon somnium, & interpretationem eius.c.22ª.q.95.7.3m

Cap. 8.

Et factum est Gedeoni, & omni domui eius in ruinam.4.d.27.q.2 ar 3.q.2.ª 3m

Cap 11.

Non ego pecco in te c.22ª q 40.1.0.ª q.42.2.3m ª q.12.2.3m ª 60 8.1m ª q.83.8.3m
Iephte votum vouit domino.c. & fecit & filiæ sicut vouerat.22ª.q.88 1.2m

Cap. 13

Erit Nazaræus Dei ab infantia sua.c. vsque fi. 22ª q.186.6.b

Cap 16

Vidit ibi mulierem meretricem.c 12ª q.103.4.3m
Nazareus, id est consecratum domino sum ex vtero matris meæ.5.13
Moriatur anima mea cum Philisthiim. 22ª q. 59.3 3m ª q.64.5.0 ª q. 124.1.2m ª 3 q.47.6 3m
Multoque plures interfecit moriens, quàm ante viuus occiderat.22ª q.25 6.2m

Cap. 19.
Ceſſate ab hac ſtultitia. 22. q. 46. 3. c
Cap. 20.
In ſiniſtra ut dextera prælìantes. 8. 3
Cap. 21.
Grandi iuramento ſe conſtrinxerunt. 22ª. q. 88. 1. 2m. *. 10. c. *. 12. 1m. *. q. 89. 7. c

AVCTORITATES EX LIBRO R V T H.

Cap. 3.
Scit omnis populus &c. mulierem te eſſe virtutis. 1ª. q. 33. 2. c. 4m.

AVCTORITATES EX PRIMO LIBRO REGVM

Cap. 2.
Ipſi præparantur cogitationes. 1ª. q. 14. 13. c. *. q. 86. 3. 4. c
Cap. 3.
Sermo erat pretioſus 22. q. 174. 6. 2m
Cap. 4.
Domini ſedentis ſuper cherubin. 12ª. q. 102. 4. 6m.
Cap. 7.
Præparate corda veſtra Domino. 1ª. q. 62. 3m. *. 12ª. q. 109. 6. c. *. q. 112. 1. 2. *. 3. c. 2m. *. 4. c. *. q. 113. 3. 7. c. *. 22ª. q. 24. 10. 3m
Cap. 8.
Cõteſtare eos, & dic eis ius regis. &c. vſque ſi. 12ª. q. 105. 1. 5m
Cap. 9.
Qui enim propheta dicitur hodie, vocabatur olim videns. 22ª. q. 171. 1. c
Cap. 10.
Et mutaberis in virum alium. 1ª. q. 79. 4. c
qui ſolus ſaluauit vos c. 3ª. q. 37. 2. 2m
Cap. 15.
Melior eſt obedientia quàm victimæ. 22ª. q. 104 3. b. *. 1m
Quaſi peccatũ ariolãdi eſt repugnare, & quaſi ſcelus idolatriæ nolle acquieſcere. 22ª. q. 105. 2. 1m.
Porro triumphator non parcet & pœnitudine non flectetur, neque eſt vt homo, vt agat pœnitentiam. 1ª. q. 19. 3. 7. c. *. q. 23. 8. c
Cap. 16.
Homo videt ea quæ parent. dñs autem intuetur cor. 1ª. q. 57. 4. c. *. 81. 4. 9. c. prin. 1. q. 87. 1. c
Non elegit dñs ex his. ibi. 3ª. q. 16. 4. 1m. *. 2m.
Et exagitabat eum ſpiritus nequam à Domino 3ª. q. 44. 1. 4m
Cap. 17.
Eligite ex vobis virum, & deſcendat ad ſingulare certamen. 12ª. q. 95. 8. 3m
Non poſſum ſic incedere: quia vſum non habeo. 22ª. q. 189. 10. 3m.
Cap. 20.
Kalendæ ſunt craſtino. 12ª. q. 102. 4. 10m
Cap. 21.
Dedit ei ſacerdos ſãctificatos panes 3ª q. 40. 4. 3m
Dauid mutauit os ſuum coram Achis, & collabebatur inter manus, & impingebat in oſtia portæ. c. 22ª. q. 111. 1. 2m
Cap. 26.
Qui eiecerunt me hodie vt non habitem in hæreditate domini. c. 12ª. q. 105. 8. 10m
Cap. 28.
Saul conſuluit Dominum, & non reſpondit ei, neque per ſomnia. neque per ſacerdotes. neque per prophetas 22ª. q. 174. 1. 3m. *. 3. c
Quærite mihi mulierem habentem pythonem. 22ª q. 95. 3. c
Suſcita mihi Samuelem. 1ª. q. 89. 8. 2m. *. 22ª. q. 95 4. 2m. *. q. 174. 5. 4m
Cap. 29.
Rectus es. 12ª. q. 55. 4. 4m
Et bonus. 1ª. q. 5. 4. 3m. *. q. 48. 6. c. *. 12ª. q. 56. 3. 6. *. q. 66. 3. 2m. *. q. 92. 1. 3m
Cap. 30.
applica ad me Ephod. 12ª. q. 102. 5. 2m
Cap. 31.
Euagina gladiũ tuũ, & percute me. 22ª. q. 64. 5. c
Et noluit armiger eius 3ª. q. 47. 6. 1m

AVCTORITATES EX II. LIB. R E G V M

Cap. 1.
Sta ſuper me, & interfice me. 1. 38.
Stanſque ſuper eum, occidit eum, Ibidem.
Vocãs Dauid vnũ de pueris ſuis ait, accedẽs irrue ĩ eũ. 22ª. q. 64. 3. c. *. 5. 2m. *. 3m. *. 7. c. *. q. 65. 1. c. 2
Montes Gelboë, nec ros, nec pluuia veniant ſuper vos. &c. 22ª. q. 76. 2. c. *. 4. 1m
Cap. 2.
an ignoras, quod periculoſa ſit deſperatio. 12ª. q. 40.
Cap. 5.
Cæcus & claudus non intrabunt in templum. 12ª. q. 102. 5. 9. ſi
Cap. 6.
Extendit Oza manum ad arcam Dei. &c. & mortuus eſt. 22ª q. 33. 4. 1m
Super temeritate. 22ª q. 8. 6. 1m. * q. 21. 3. c. * q. 53. 2. 1m
Eroq; humilis oculis meis. 12ª q. 160. 2. c. * q. 161 1. c. *. 2. c. 4m. * 3. 3m. * 4. c. * 6. 4. c. 5. 2. 7m. * 18
Cap. 7.
Dixitq; Nathã propheta ad regem, Oẽ quod eſt in corde tuo, vade & fac, &c. 22ª. q. 171. 2. 4. 5. c.
Nunquid tu ædificabis mihi domum ad habitandũ. &c. 12ª. q. 102. 4. 1m
Stabiliam thronum regni eius, vſque in ſempiternum. 22ª. q. 137. 2. 2m
Cap. 8.
Humiliauit eos. 22ª. q. 161. 1. 1m
Cap. 10.
Dixit Dauid, Faciam miſericordiam &c. conſolans eum. &c. 22ª. q. 32. 2. c
Cap. 12.
Eo quod deſpexeris me. 2ª. q. 83. 4. 6. *
Peccaui Domino 12ª. q. 87. 6. b. *. 3m
Blaſphemare feciſti inimicos nomen Dñi, propter verbum hoc. 12ª q. 87. 6. b. *. 3m. *
Cap. 23.
Spiritus dñi locutus eſt per me, & ſermo eius per linguam meam. 1ª. q. 1. 10. c * 22ª q. 174. 1. c
Sicut lux auroræ oriente ſole, mane abſque nubibus rutilat. 22ª. q. 174. 2. c
Cap. 24.
Et mortui ſunt ex populo ſeptingenta millia. 12ª. q. 108. 4. 1m. *

AVCTORITATES EX TER. LIBRO REGVM.

Cap. 3.
Apparuit autem dominus Salomoni per ſomnium nocte. cũ. 12ª. q. 113. 3. 2m. * 22ª q. 154. 5. 1m.
Cap. 4.
Dedit Deus ſapientiam Salomoni & prudentiam multã nimis. vſq; ſi 22ª q. 173. 2. c. * q. 174. 3. c. *
Cap. 5.
Dedit Deus ſapientiam Salomoni. c. 1.
Lapides grandes pretioſos in fundamentis templi dolauerunt cæmentarij Salomonis, & cæmentarij Hyram. 12ª. q. 102. 4. 2m
Cap. 6.
Malleus, & ſecuris, & omne ferramẽtũ, nõ ſunt audita in domo, cũ ædificaretur. 12ª q. 102. 4. 2m
Cap. 7.
Hyram plenum ſapientia & intelligẽtia & doctrina, ad faciendum omne opus ex ære. 8. 4.
Omnia vaſa erant aurea. 8. 6
Cap. 8.
In arca non erat aliud duæ tabulæ lapid. c. 12ª q. 102. 6. 4. 6m
Si enim cælum & cæli cælorum te capere nõ poſſunt, Ibid. Quanto magis domus hæc quam ædificaui ibi. &c 12ª. q. 102. 4. 1m
Vt exaudias deprecationem ſerui tui, & populi. c. 12ª q. 102. 4. 1m. * 3ª q. 83. 3. c
In loco habitaculi in cælo. 12ª q. 4. 7. 3m * 3ª q 5. 4. 1m
Tu ſolus noſti corda hominum. 1ª q. 14. c. * q. 57. 4. c. * 5. c. * q. 83. 2. 2m. * q. 117. 2. c. * 12ª q 111. 4. c. * 22ª q. 105. 5. 3m
Non eſt homo qui non peccet. 1ª q. 63. 1. c. *
Sed inclinet corda noſtra ad ſe. 1ª q. 111 2. c
apparuit ei dominus ſecundo, ſicut apparuerat ei in Gabaon. 1. 3
Cap. 9.
Et æquitate 22ª q. 80. 3m
Cap. 10.
Videns regina Saba omnem ſapientiam, &c. 22ª q. 183. 1. c
In ſempiternum. 1ª q. 10. 2. 2m
Cap. 11.
Auerſa eſt mens eius à Domino. 12ª. q. 75. 5. c. * q 87. 4. c * 22ª q. 20 1. 1m * q. 14. 12. 4m * q. 182 6. c. * 3ª q 86. 4. c. * q. 88. 1. c
Qui apparuerat ei. 8. 3
Dirumpens ſcindi regnum tuum. 12ª q. 105. 1. 3m.
Cap. 14.
Scidi regnum domus Dauid. 8. 11. 4ª
Cap. 17.
Coruiſque præcepti ut paſcãt te. 22ª q. 83. 10. 3m.
Cap. 18.
Non eſt gens aut regnum, in quo non miſerit Dominus meus te requirens. 1ª q. 44. 2. 2m
Incidebant ſe iuxta ritũ ſuũ cultris & lanceolis, donec perfunderẽtur ſanguine. 12ª q. 102. 5. 1m
Cap. 19
Angelus Domini tetigit eum. 1ª q. 75. 1. 3m * q. 105 2. 1m
ambulauit in fortitudine illius cibi, quadraginta dieb. & quadraginta noctib. * 12ª q. 100. 8. 4m. * 22ª q. 40. 4. c. * q. 122. 3. 3m * 3ª q 40. 4. 3m
Et ecce Dominus tranſit. 22ª q. 171. 2. c.
Cap. 22
Et omnem exercitũ cæli aſſiſtẽtẽ ei. 1ª q 113. 3. c
Egrediar & ero ſpiritus mẽdax in ore omnium prophetarum eius. 1ª q. 114. 1. 1m * 22ª q. 171. 6. 2m

AVCTORITATES EX QVARTO LIBRO REGVM

Cap. 1.
Dixit Helias quinquagenario. Si homo Dei ſum, deſcendat ignis de cælo, & deuoret te, & quinquaginta tuos. 22ª. q. 108. 1. 4m
Cap. 2.
Obſecro, ut fiat in me duplex ſpiritus tuus. 1ª. q. 36 1. 2m
Aſcendit Helias per turbinem in cælum. 1ª q. 102 2. 3m. * 3ª q. 49. 5. 2m
Requieuit ſpiritus Heliæ ſuper Heliſeũ. 1ª q. 36. 1. 3m
Heliſeus maledixit pueris, & duo urſi occiderunt quadraginta duos ex eis 8. 1
Cap. 3.
Dixit Heliſeus: adducite mihi pſaltem. Cumq; canaret pſaltes. *. 12ª. q. 171 1. b.
Rex Moab primogenitum ſuum obtulit holocauſtum ſuper murum. & facta eſt indignatio magna in Iſrael, ſtatimque receſſerunt ab eo 12ª. q 94. 5 2m
Filij Prophetarum habitabant coram eo. 22ª. q. 4. 4. c. ſin
Cap. 5.
Nõne cor meũ in præſẽti erat. &c 22ª q. 171. 3. c.
Cap. 6.
Plures ſunt nobiſcũ quàm cum illis. 1ª q. 63. 9. c.
Cap. 7.
Ambulauit in uiis regum Iſrael. 22ª q. 9 1. 1. c.
Cap. 10.
Quia ſtudioſè egiſti quod rectum eſt. &c. filij tui vſq; ad quartam generationem. &c. 3ª q. 86. 5. 3m
Cap. 12
Serui eius percuſſerunt eum ſ. Ioas regem, & mortuus eſt. 12ª. q. 42
Cap. 15
Veruntamen excelſa non eſt demolitus, nec abſtulit. 22ª q. 94. 1. c
Qui peccare fecit Iſrael. 12ª q. 94. 1. c
Cap. 16
Filium conſecrauit, transferens per ignem. 12ª. q. 94. 5. 2m
Cap. 18
Sperauit in Domino Deo ſuo Iſrael. 22ª q. 17. 4. c * 5. c. * q 25. 1. 2m * 3ª q. 7. 4. c
In Domino Deo noſtro habemus fiduciam. 12ª q. 40. 2. 2m * 22ª q 128. c * q. 129. 6. 7. c.
Cap. 19
In quo habet fiduciam. 8. 18
Mittet radicem deorſum, & faciet fructũ ſurſum 3ª q. 92. 1. c. ſi * q. 46. 2. 1m
Præcipue domui tuæ, morieris enim tu, & non viues. 22ª q. 172. 6. 2m
Cap. 20
In ueritate. 1ª q. 6. 4. 3. * q. 21. 2. 2m * 22ª q. 109. c
Cap. 21
Interfecerunt regem. 8. 12
Cap. 22
Colligeris ad ſepulchrum tuum in pace ut non videant oculi tui mala. 1ª q. 89. 8. c. * 8m * 22ª q 83. 4. 2m 1. q. 72. 1. 2

AVCTORITATES EX PRIMO LIBRO PARALIPOMENON

Cap. 12.
Proficiebatque Dauid vadens & creſcens. 22ª. q. 186. 2. 2m. *. q. 189. 1. 4m. *.

Cap.

Cap. 13.
Det ad me et Deus tuus. 1ª. q. 23. 8. 2m.
Cap. 15.
Pro octaua canebant. 22ª q. 102. 5. 6m 3ª q. 70. 4. 3m.
ad manſiſſet dominus Leuitas 2. 22.
Cap. 16.
Nolite tangere Chriſtos meos. 22ª. q. 33 q. 4m.
Confitemini Domino. 22ª. q. 34. o. q. 22. 1. 2m.
quoniam bonus. 1ª. q. 1. o.
Cap. 18.
Adiuuit eum Deus. 2. 13.

AVCTORITATES EX SECVNDO LIBRO PARALIPOMENON.

Cap. 3.
Et cœpit Salomon ædificare domum Dei in Hieruſalem, in monte Moria, qui demonſtratus fuerat Dauid, &c., in area Ornani Iebuſæi. 22ª. q. 102. 4. 2m.
Cap. 10.
Erat enim voluntatis Dei, vt compleretur ſermo eius, &c. 1ª. q. 19. 12. 2. o.
Cap. 16.
Qui credunt in eum. 22ª. q. 2. 2. o.
Cap. 17.
Conſecratus domino. 12ª. q. 101. 5. 8m.
Cap. 19.
Impio præbes auxilium &c. Sed bona opera inuenta ſunt in te. 12. q. 186. 10. 2m.
Amicitia iungeris meis 12ª. q. 21. 1. 3m.
Non hominis exercetis iudicium, ſed Domini. 22ª q. 10. 11. c. q. 108. 4. 3m.
Cum diligentia cuncta facite. 22ª. q. 54. 1. 1m.
Cap. 20.
Credite in Domino 2. 16.
Cap. 22.
Voluntatis Dei fuit aduerſus Ochoziam, vt veniret locum, &c. 2. 10.
Cap. 29.
In curuatio genu adorauerunt 22ª. q. 84. 2. 2m.
Leuitæ quippe faciliori ritu ſanctificantur, quàm ſacerdotes. 12ª. q. 102. 5. 3m.
Cap. 30.
Illis irridentibus & ſubſannantibus eos. 22ª. q. 85. 2. 1m.
Propiciabitur cunctis qui in toto corde. &c. 12ª. q. 73. 10. 8m. 22ª. q. 180. 10. 8m.
Cap. 33.
Magicis artibus inſeruiebat. 12ª. q. 51. 3. 2m. 22 q. 95. 2m. q. 169. 2. 4m.
Cap. 34.
Cuſtodiens præcepta &c. 12ª. q. 99. 5. c.

AVCTORITATES EX ORATIONE MANASSAE. REGIS IVDA.

Cap. 1.
Immenſa vero & inueſtigabilis, miſericordia promiſsionis tuæ. 3. q. 84. 10. c.
Et tibi eſt gloria in ſæcula ſæculorum. 1ª q. 31. 3. 2m.

AVCTORITATES EX PRIMO LIBRO ESDRAE PROPHETAE.

Cap. 1.
Suſcitauit Dominus ſpiritum Cyri. 1ª. q. 41. 3. 4m.

AVCTORITATES EX LIBRO NEEMIAE

Cap. 9.
Induraverunt ceruices ſuas. 12. q. 79. 3. 4. o.
Longanimis. 12ª q. 70. 3. c. 22ª. q. 136. 5. o.
Cap. 2.
Omnis Iſrael ſanctificabat Leuitas, & Leuitæ ſanctificabant filios Aaron. 1ª q. 102. 5. 4m.

AVCTORITATES EX LIBRO TERTIO ESDRAE PROPHETAE.

Cap. 2.
Propter irreligioſitatem ſuam. 22ª. q. 32. 93. 99. princ. q. 122. 3. 4. c. q. 154. 10. 1m.
Cap. 3.
Omnem mentem conuertit in ſecuritatem & iucunditatem 22ª. q. 14. 8. 1m. 3ª. q. 74. 1. o.
Vinum omnia præcordia facit honeſta. 22ª. q. 145. 2m.
Cap. 4.
Dilige homo vxorem ſuam magis quàm patrem aut matrem. 22ª. q. 26. 11. o.
Omnis terra veritatem inuocat. 22ª. q. 34. 1. 2. q. 83. 10. 3m.

Maieſtas omnium aruorum. 1ª. q. 10. 6. 3m.
Omnes benignitatem in operibus eius. 22ª. q. 34. 1. 2m.

AVCTORITATES EX QVARTO LIBRO ESDRAE PROPHETAE.

Cap. 4.
Tu ei imago nominatus es. 1ª. q. 35. 1. 1m. q. 93. 5. 4m.
Cap. 13.
Reuelabitur filius meus. 12ª. q. 2. 7. 2m.
Cap. 14.
Iuſtorum nomina patebunt, & impiorum facta oſtendentur. 1ª q. 20. o.

AVCTORITATES EX LIBRO TOBIAE.

Cap. 1.
Hic ſolus fugiebat conſortia omnium. 1ª. q. 51. 1. c. 22ª. q. 188. 8. o.
Miniſtraret omnem decimationem. 22ª. q. 87. 4m.
Mortua ſalutis dabat eis. 22ª. q. 32. 2. c.
Ex his quibus honoratus fuerat à Rege, habuiſſet decem talenta argenti 22ª. q. 03. 2. 4m.
Diuidebatque vnicuique prout poterat. 22ª. q. 32. 6. 10. o. q. 117. 1. 2m.
De facultatibus ſuis. 22ª q. 31. 3. 3m. q. 32. 7. o. 8. 2m. q. 32. 5. 2. q. 7. 2. 2m. q. 103. 4m. q. 31. 3m.
Eſurientes alebat, nudiſque veſtimenta præbebat. 22ª. q. 18. 2. o.
Mortuis atque occiſis, ſepulturam ſolicitus exhibebat. 12ª. q. 2. 2. c. 1m.
Cap. 2.
Vade, & adduc aliquos de tribu noſtra timentes Deum, vt epulentur nobiſcum. 22ª. q. 32. o. q. 71. 1. c.
Sepeliuit eum c. 2.
Hanc autem tentationem ideo permiſit Dominus euenire illi, vt poſteris daretur exemplum patientiæ eius, ſicut & ſancti Iob. 2ª q. o. c. ff.
Sed immobilis in Dei timore permanſit. 12ª. q. 100. 9. c. 22ª. q. 58. c.
Agens gratias Deo omnibus diebus vitæ ſuæ. 3ª. q. 50. 5. c. 22ª. q. 106. o.
Cap. 3.
Virum cum timore tuo, non cum libidine mea conſenſi ſuſcipere. 6.
Omnes viæ tuæ miſericordia & veritas & iudicium. 1ª q. c. 4. o.
Expedit mihi mori magis quàm viuere. 12ª. q. 5. 3. c. 3ª. q. 6. 6. c.
In tempore tribulationis peccata dimittis. 1ª q. 21. 4. 3m. 12ª q. 76. c. ff.
Nunquam cum ludentibus miſcui me. 22ª. q. 168. 4. 4m.
Hoc autem pro certo habet omnis qui colit te. 1ª q. 23. 1m. 22ª. q. 4. 7. o.
Cap. 4.
Sepeli corpus meum. 4. 2.
Ex ſubſtantia tua fac eleemoſynam 4. 7.
Si multum tibi fuerit, abundanter tribue. 22ª. q. 32. 10. o.
Eleemoſyna ab omni peccato liberat. 22ª. q. 153. 3. c.
Et non patietur animam ire in tenebras. 22ª. q. 35. 2. 5m.
Et præter vxorem tuam nunquam patieris crimen ſcire. 22ª. q. 35. c. q. 36. 3. c. q. 153. 10. q. 154. 2. o.
Attende tibi ab omni fornicatione. 2 q. 65. 4. c.
Superbiam nunquam in tuo ſenſu, aut in tuo verbo dominari permittas 22ª. q. 62. 1. o.
In ipſa enim ſumpſit initium omnis perditio. 12ª. q. 4. 2. o. 3. 1m. 44. 22ª. q. 162. 2. o. q. 7.
Panem tuum cum eſurientibus & egentibus comede, & de veſtimentis tuis nudos tege 1.
Et noli ex eo comedere & bibere cum peccatoribus. 2ª. q. 25. c. 2. q. 3. 2m. q. 32. 9. 1m. q. 68. 3. 1m.
Cap. 5.
Omnia quæ præcepiſti mihi faciam. 22ª. q. 104. 5. 3m.
Angelus Dei bonus comitetur ei. 1ª. q. 113. 1. 2. o.
Cap. 8.
Sed ſola poſteritatis dilectione. 22ª. q. 154. 2. c. 3ª. q. 29. 2. c.

Cap. 9.
Fleuit Gabelus. 22ª. q. 2. 4. 3m.
Cap. 11.
Gratias agens Deo. 9. 2.
Et cœperunt flere præ gaudio. 8. 9.
Cap. 12.
Etenim ſacramentum regis abſcondere, bonum eſt. 3ª. q. 60. 1. o.
Bona eſt oratio cum ieiunio & eleemoſyna. 12ª. q. 107. 3. 4m. 2. c.
Qui autem faciunt peccatum & iniquitatem. 22ª. q. 33. 1. 1m. q. 110. 4. 4m.
Et ſepeliebat mortuos 2. 1.
Et quia acceptus eras Deo. 12ª q. 102. 3. o.
Neceſſe fuit vt tentatio probaret te. 22ª. q. 97. 2. o.
Vnus ex ſeptem. 12ª. q. 102. 5. 3m.

AVCTORITATES EX LIBRO IVDITH.

Cap. 1.
Et glorificabatur quaſi potens in potentia exercitus ſui, & in gloria quadrigarum ſuarum. 22ª. q. 121. o.
Tunc indignatus eſt 22ª q. 158. 7. c.
Cap. 2.
Habuit cum eis myſterium conſilii ſui. 12ª. q. 14. o.
Cap. 7.
Deſinat indignatio tua contra nos. 7. 7.
Ferocitatem pectoris eius mitigare non potuerunt. 22ª. q. 157. 1. 3m. q. 159. o.
Cap. 5.
Vſque dum non peccarent in conſpectu Dei ſui, erant cum illis bona. 22ª q. 6. 3.
Cap. 6.
Præſumentes de te. 22ª q. 21. 2. 1m.
Præſumentes de ſe. 22ª. q. 21. 4. o. q. 130. 2. o. q. 173. 1. c.
Vt ſicut tibi placuit, ita cum tuis omnibus conuerſeris nobiſcum. 12ª. q. 103. 3. 1m.
Cap. 7.
Conteſtamur hodie cœlum & terram. 22ª. q. 89. 1. 3m.
Cap. 8.
Iudith ieiunabat cunctis diebus vitæ ſuæ. 22ª. q. 147. 3.
Et per multas tribulationes probatus, amicus Dei effectus eſt. 12ª. q. 4. c. ff. 22ª. q. 106. 4. c. ff.
Cap. 9.
Et in curribus ſuis, &c gloriantur. 8. 1.
De tua miſericordia præſumentem 1. 6.
Cap. 10.
Lauit corpus ſuum & vnxit, &c omnibus ornamentis ornauit ſe 22ª. q. 9. 1. o. q. 187. 6. c.
Fugi à facie eorum, &c. vſque, de exercitu eius. 22ª q. 10. 3. 3m.
Cap. 12.
Baptizabat ſe. 3. q. 38. 1. 3m.
Cap. 15.
Sperauerunt eam iam non eſſe venturam. 12ª. q. 2. 3. 1m.

AVCTORITATES EX LIBRO HESTER.

Cap. 2.
Mardochæus adoptauit ſibi Heſter in filiam. 3ª. q. 5. 5. 4. q. 23. 1. c.
Cap. 7.
Sic honorabitur quemcunque voluerit rex honorare 22ª. q. 03. 1. 4m.
Cap. 8.
Plures alterius gentis & ſectæ 22ª. q. 12. 2. 3m.
Eorum religioni iungerentur. 12ª q. 60. c. 3ª q. 30. c. q. 31. o. q. 62. 1. q. 3. c. q. 2. 1m. q. 9. 3. c. q. 86. 1. c.
Cap. 9.
Qui religioni eorum voluerunt copulari. 2. 8.
Cap. 13.
Operata cuncti a mortalibus pace fruerentur. 22ª. q. 29. 3. o.
Cuncta noſti, & ſcis 1ª. q. 14. 5. o. 7. 2. c. q. 73. 2. c. q. 71. c.
Cap. 14.
Qui habes omnium ſcientiam 2. 13.
Cap. 15.
In pallorem colore mutato. 2ª. q. 44. 1. 3m.
Cap. 16.
Det cuncta cernenti 2. 13.

AVCTO-

AVCTORITATES EX LIBRO.
IOB PROPHETAE.

Cap. 1.

Simplex 22æ.q.104.a.4.ª q.118.2.2m.
Et rectus 12æ.q.15.1.4.ª 22æ.q.183.1.1m.
Affuit inter eos etiam Sathan 1ª.q.112.3.c.3m.
Circuiui terram.1ª.q.1.2m.
Nunquid considerasti seruum meum Iob? 22æ.q.5.1.4.c.
Cui respondens Sathan ait.1ª.q.10.3.0.
Ecce vniuersa quæ habet in manu tua sunt, tantum in eum ne extendas manũ tuam. 3ª.q.29.1.3m.
Boues arabant, & asinæ pascebantur iuxta eos.22æ q.2.6.a.4.

Cap. 2.

Et staret in conspectu eius.2.1.
Vt diceret Dominus ad Sathan, ibidem.
Circuiui terram 2.C.1 respondens Sathan ait.2.1.
Nunquid considerasti seruum meum Iob? ibid.8ª.
Vir simplex 1.1.
Et rectus. ibidem.
Et adhuc retinens innocentiam.22æ.q.80.2m.
Adhuc tu permanes in simplicitate tua? 3.1.

Cap. 3.

Expectet lucem & non videat, nec ortum surgentis auroræ.1ª q.2.2.2m.
Sicut abortiuum absconditum non subsisterẽ, vel qui concepti nõ viderunt lucẽ.22æ q.64.8.1m.

Cap. 4.

In angelis suis reperit prauitatem, 1ª. q. 63.0.ª. 12æ.q.89.4.0.

Cap. 5.

Virũ stultũ interficit iracũdia. 22æ q.158.1.1m.
Voca, si est qui tibi respondeat & ad aliquem sanctorum conuertere. 1.q.72.2.c.

Cap. 6.

Iram merui.3ª.q.49.6.c.

Cap. 7.

Qui descendet ad inferos, nõ ascendet.1.q.69.3.2.

Cap. 8.

Si mundus & rectus incesseris.1.1.
Spes hypocritæ peribit.22æ.q.111.4.0.
Deus non proiiciet simplicem 2.1.
Induetur confusione 2 q.87.3.c.

Cap. 9.

Sapiens est corde.1ª.q.57.2.1m.ª.q.39.7.2m.
Non videbo eum 12æ.q.112.5.c.
Si abierit.12æ.q.112.5.c.

Cap. 10.

Nonne sicut lac mulsisti me? &c. vsque, tribuisti mihi.1ª.q.105.1.c fi.
Pelle & carnibus vestisti me, ossibus & neruis compegisti me.1ª.q.101.5.c fi.

Cap. 11.

Vt ostenderet secreta sapientiæ suæ 2 9.
Multiplex esset lex eius.12æ.q.91.0.
Multo minora exigaris ab eo, quàm merentur iniquitates tuæ.1ª.q.21.4.1m.
Forsitan vestigia Dei comprehendes.1ª.q.5.5.0.ª.q.45.7.0.ª.q.93 6.c.
Et vsque ad perfectum omnipotentem reperies.1ª q.17.1.1m.3m.ª.7.0.0.ª 2 q 56.3 2m.ª.2ª q 57.5.2m.ª.q.62 9 c.ª.q.6.2.1m.ª.q.107.3.c.ª.12æ.q.4.1.1m.ª.q.3.2.2m.ª.22æ.q.182.4.6m.ª.3ª q.10.1.0.ª.3.1m.
Excelsior cœlo est. &c. vsque, mari.3ª.q.3.8.1m.ª q.8.2.8m.

Cap. 12.

In antiquis est sapientia.22æ q.17.1.1m.
Et in multo tempore prudentia.22æ.q.47.14.0.ª q.49 3.c.ª.q.18.1.1m.
Apud ipsum est sapientia 2.5.
Ipse habet consilium.1ª.q.22.2.1m.ª.12æ.q.44.1.2m.ª.22æ.q.12 3.3m.ª.q.189.10.1m.
Et intelligentiam.1ª.q 19 1.0.ª.q.16.1.c.
ªQui reuelat profunda de tenebris.22æ q.171.1.4m.

Cap. 13.

Disputare Cum Deo cupio.12æ.q.119.4m.
Nunquid Deus indiget mẽdacio nostro.2 q 25.2.c.

Cap. 14.

Siue nobiles fuerint filii eius, siue ignobiles.2 q 72.2.c.

Cap. 15.

Nunquid consilium Dei audisti? 2.12.
Eius sapientia.2.9.
Quid est homo vt immaculatus sit & vt iustus appareat, natus de muliere.3ª.q.31.4.3m.

Ecce inter sanctos eius, nemo immutabilis.1ª q.9.2 0ª q 0.3.c.ª q 6.3.0.ª q.6.1.1m.ª q.109.2.2m.3m.3ª q 10.4.c.ª q.1.2.c.ª q.97.1.1m.
Et cœli non sunt mundi in conspectu eius. 2.4.
Congregatio hypocritæ, sterilis.2.1.

Cap. 16.

Collegit furorem suum in me.1ª.q.54.5.3m.ª.q.58.5.&.ª.q 59.4.1m.

Cap. 17.

In profundissimum infernum descendent omnia mea.3ª.q.52.2.5m.

Cap. 19.

Scio enim quòd redemptor meus viuit.3ª.q.53.2.c.2.q.75.1.c.
In carne mea videbo Deũ 1ª q.12.1.3m.2.q.79.1.c
Et oculi mei conspecturi sunt. 1ª. q. 12. 3.0.ª.4.3m.ª.22æ.q.175.4.c.
Verebar omnia opera mea.2.q.6.4.c.

Cap. 20.

Gaudium hypocritæ ad instar puncti.2.8.
Omnes tenebræ absconditæ sunt in occultis eius.3ª.q.34.6.1m.

Cap. 21.

Qui dixerunt Deo, recede à nobis. 1ª.q.9.1 3m.

Cap. 22.

Quid prodest Deo si iustus fueris, aut quid confers ei, si immaculata fuerit via tua? 22æ.q.81.9.2m.ª.7.c.
Deus excelsior cœlo 2.11.
Qui dicebant Deo, recede à nobis.2.21.
Saluabitur innocens.2.2.
Si reuersus fueris ad omnipotentem, ædificaberis, & longe facies iniquitatem à tabernaculo tuo. 11æ.q.113.0.ª.3.q 86.1.0.ª.6.1m.ª.q.88.2.c.

Cap. 23.

Proponat æquitatem contra me.22æ.q.80. 3m.ª q.120.1.c.
Ipse vero scit vias meas.1ª q.14 6.11.0.
Vestigia eius secutus est spes mea 2.11.
Et nemo potest auertere cogitationem eius. 1ª. q. 14.1.2m.ª.22æ.q.11.c.ª.q.180.3.1m.
Timore solicitor. 12æ. q. 44.2 40.ª.22æ.q.47.1.3m.ª.q 54.3.4m.ª.q.129.7.c.

Cap. 24.

Ad nimium calorem transiet ab aquis niuium. 1ª. q.10.3.2m.ª.12æ.q.67.4.2m.
Oculus adulteri obseruat caliginem. 1.q 98 3.2.

Cap. 25.

Qui facit concordiam in sublimibus suis. 1ª.q.108 9.c.ª.q 113.8.0
Nunquid est numerus militum eius. 1ª.q.50. 3.0.2.q.122 4.2m.
Et super quem non fulgeat lumen illius. 1ª.q.105 2.c.ª.q.109.1.c.
Aut apparere mundus natus de muliere.2.15.

Cap. 26.

Cuius adiutor es.1ª.q 23.8.2m.
Cui dedisti consilium.2 12.
Forsitan illi cui non habet sapientiam.2.9.
Et prudentia eius, s. Dei.1ª.q 22.1 c. 1m.
Columnæ cœli contremiscunt.2.q.73 3.c.

Cap. 27.

Non recedam ab innocentia mea.2.2.
Quæ est spes hypocritæ 2.8.

Cap. 28.

Ecce timor Domini, ipsa est sapientia, & recedere à malo, intelligentia. 22æ q.87.7.2m.ª q.45.1.3m

Cap. 30.

Vbi cõstituta est domus vero oĩ viuẽti.2.q.69.4 c

Cap. 31.

Pepigi fœdus cum oculis meis, vt ne cogitarẽ quidem de virgine.22æ.q.8.7.2.c.2m.
Sciat Deus simplicitatem meam 2.1.
Nunquid non in vtero fecit me.1.16.
Ab infantia creuit mecũ miseratio. &c.12æ q.51.0ª q. 3.1.0.ª.1.1m ª 3.c.ª q.71.1.1m ª q.85.1.c.ª q 95.1.c.ª 22æ q.6.15.0ª q.108.2.c.ª q.121.1.2m ª q.141.1.2m.ª.3 .q.27.6.3m.
Si abscondi vt homo peccatũ meum.2.q.6.2.3.

Cap. 33.

Semel loquitur Deus, & secundo idipsum non repetit.1ª.q.27.5. m ª q.42.5.2. ª 2ª.q.45.4.2m
Si fuerit pro eo angelus loquẽs, vnus de millibus.2.25
Vt annunciet hominis æquitatem. 2.13.

Cap. 34.

Conteret multos & innumerabiles, & stare faciet alios pro eis.1ª.q.23.6. 2m.

cap. 35.

Si peccaueris, quid ei nocebis, &c. 12æ.q.21.4. 2m q.17. m ª.q.7 .1.2m ª 22æ.q.88. 2.c.
Si iuste egeris quid donabis ei, &c.v.22.
Et filium hominis adiuuabit iustitia tua.22æ.q.57 1.c.
Nunc vlciscitur scelus valde.3ª.c.21.4.1m.

cap. 36.

Causa tua quasi impii iudicata est, causam iudiciumque recipies 2ª.q.43.6.c.fi.
Ecce Deus excelsus.2.11.
Quia potest scrutari vias eius.2.11.4ª.
Omnes homines vident eum, vnusquisque intuetur eum procul.1ª.q.12.0.ª 12æ q.93.2.0.
Ecce Deus magnus 12 .q 112.3.c.
Vincens scientiam nostram. 2. 21. 4ª. 3ª.ª.12æ.q.112.5.8.

cap. 37.

Digne eum inuenire non possumus.2.8.

cap. 38.

Quis conclusit ostiis mare. 1ª.q.69.1.2m.
Quis est pluuiæ pater. ª q 33.3.c ª 3ª.q.23.3.1m

cap. 39.

Penna struthionis similis est pennæ herodii & accipitris. 2ª q 102.6.1m co 2.
Procul odoratur bellum, exhortationem ducum, vlulatum exercitus.3ª.q.11.4.c.
Nunquid per sapientiam tuam plumescit accipiter 12æ.q.102 6.1m.co.3.
Nunquid qui contendit cum Deo, tam facilè conquiescit.22æ.q.33 1.4m.
Qui leuiter locutus sum, respondere quid possum? 22æ.q.2.7.8.9.20.6.

cap. 40.

ªEt condemnabis me, vt tu iustificeris 22æ q.33.5.c.
Ecce spes eius frustrabitur.22æ.q.18.3 1m
Cor eius indurabitur quasi lapis.1ª. q.23.3.2m ª.22æ q.79.3.0.ª.22æ.q.12.2.0.

cap 41.

Factus est vt nullum timeret.1ª q 4.1.2m.
Ipse est rex super vniuersos filios superbiæ.3ª.q.8.7.2.0.
Aestimabit abyssum tanquam senescentem iniqui.2.q.99.1.c.

cap. 42.

Auditu auris audiui te, nunc autem oculus meus videt te.2.19.7ª.1ª.ª q 12.3.1m.
Interrogabo te.2.1.

AVCTORITATES EX LIBRO
PSALMORVM.

Psal. 1.

Beatus vir qui non abiit in cõsilio impiorum. 1ª. q 62.1.c.ª 12æ.q.3.1.4m ª 3.5.6.c.ª q. 44.5.6 7.8.c.ª q.5.3.0.ª q.7.c ª q.6.1.1.c.ª q.69.1.3.c.ª 2.0.ª 22æ.q.8.7.0.ª q.186 1.4m
Et in via peccatorum non stetit.22æ.q.183.1.0
ªIn lege eius meditabitur die ac nocte.22æ.q.188 3.0

Psal. 3.

Exurrexi, quia Dominus suscepit me.3ª.q.67.4.0
Domini est salus.3ª.q 37.2 1m.ª.q.91.3.c.2m ª.4.c.ª q.28.1.0.2.c.ª q.73.5.c.ª.q.84.5.c.

Psal. 4.

Vt quid diligitis vanitatem, & quæritis mendaciũ. 2ª.q.171.c.
Irascimini & nolite peccare.22æ.q.158.2.2.c.ª 3ª.q 15 9.c.
Sacrificate sacrificium iustitiæ.22æ.q.81.4.1m.ª.q 85 1.3.4.0.ª 3.2m ª 3ª q.22.2.c.ª q.48.3.c.ª q.82.1.c.
Et sperate in Domino 22æ.q.17 1. m
Signatum est super nos lumen vultus tui Domine 12æ q.16.4.c.ª.q.19.2 1m.

Psal. 5.

Quoniam non Deus volens iniquitatem tu es.1ª.q.19.9.0.ª 10.1m.3m.ª q.22.3.3m.ª q.48.6.0.ª 12æ.q 39.2 3m.
Odisti omnes qui operantur iniquitatẽ.1ª.q.20.2.4m ª q 13 3 3m 22æ q 83.16.c.ª 3ª q 46.4.1m.
Perdes omnes qui loquuntur mendacium.22æ q.69 1.2.0 ª q.70.4.c.ª q.100 4.1m.

Psal. 6.

Turbatus est à furore oculus meus.22æ q.108 4.3m.
Erubescant & conturbentur vehementer omnes inimici mei, conuertantur & erubescant valde velociter.12æ q.42.4.c.ª 22æ.q.75.2.8 3ª q.14.4.2.0

Pſal.7.

Domine ſi feci iſtud, &c. deuidam merito, &c. in puluerem redocat. 22æ.q.89.1.3m. 6.c.

Pſal.9.

Ipſe iudicabit orbem terræ.3a q.58.c. q.59.2.o.

Conuertantur peccatores in infernum.22æ q.25.6.1m. 3m. q.8.3.1m.

Præparationem cordis eorum, audiuit auris tua. 22æ q.83.1.1m.

Pſal.10.

Dominus in templo.22æ.q.85.2.3m.

Qui autem diligit iniquitatem.12æ.q.27.1.3m.

Odit animam ſuam.12æ.q.29.4.o. 22æ.q.25.7.o. 4.3m. q.187.1.1m.

Pluet ſuper peccatores laqueos.ignis, ſulphur. & ſpiritus procellarum.pars calicis eorum.1a.q.10.3.2m. 12æ q.67.4.2m.

Pſal.11.

Nunc Exurgam dicit dominus.3.q.17.2.1m.

In circuitu impij ambulant 22æ.q.35.4.3m.

Pſal.12.

Dixit inſipiens in corde ſuo.non eſt Deus.1a.q.2.o.

Dominus in generatione iuſta eſt.1a.q.8.3.4m. q.43.o. q.112.1.2. 3a q.2.10.2m.

Pſal.15.

Bonorum meorum non eges.1a.q.4.2.c. 3.o.

Nec dabis ſanctum tuum videre corruptionem.3a q.50.5.c.

Adimplebis me lætitia.1a.q.12.8.4m. 12æ.q.1.5.2. q.3.4.1m. 8.c. q.4.5.5m. q.5.3.4.c. 8.c.3m. q.67.4.3m. 22æ q.18.3.2.2m. q.28.3.c. q.118.7.c. q.173.1.c.

Delectationes in dextera tua vſque in finem. 12æ. q.28.1.o. 3a q.45.6.3m.

Cum vultu tuo.22æ.q.173.1.c.

Pſal.17.

Quoniam tu populum humilem ſaluum facies, & oculos ſuperborũ humiliabis.22æ q.162.2.o.

Cum peruerſo peruerteris.8.q.2 5.87.

Pſal.18.

Cæli enarrant gloriam Dei 1a q.68.2.c.

Lex Domini immaculata conuertens animas.12æ. q.91.2.c.

Timor Domini ſanctus permanet in ſæculum ſæculi.12æ.q.67.4.2m. 22æ.q.19.12.o.

Et dulcior ſuper mel & fauum 22æ.q.178.6.c.

Delicta quis intelligit, ab occultis meis munda me. 12æ.q.112.5.c.ſi.

Præceptum Domini lucidum.12æ.q.102.1.o.

Emundabor à delicto maximo.22æ.q.337.2m. q.154.10.4m. q.126.7.4m.

Ab alienis parce ſeruo tuo.2.q.2.5.1m.

Pſal.20.

Quoniam præuenisti eum in benedictionibus dulcedinis.12æ.q.111.3.o. 12æ.q.65.2.c. q.83.2.2. q.154.5.c. q.162.3.1m.

Cantabimus & pſallemus.22æ.q.13.4.c. q.91.o.

Pſal.21.

Quare me dereliquiſti.1a.q.113.6.o. 3a q.47.3.2.ſi. q.50.2.1m.

Verba delictorum meorum 3a.q.15.8.1m.

Et non exaudies.3a q.21.4.4m.

Pſal.22.

Calix meus inebrians quàm præclarus eſt. 22æ.q.144.1.1m. 3a q.77.3.1m.

Pſal.23.

Et mundo corde 22æ.q.8.7.o.

Attollite portas principes veſtras. &c. rex gloriæ. 3a.q.59.5.3m. q.52.1.c.ſi.

Quis eſt iſte rex gloriæ. q.57.5.o. q.106.4.2m.

Pſal.24.

Propter bonitatem tuam Domine. 1a.q.44.4.c. 3m.

Diriget manſuetos in iudicio, docebit mites vias ſuas.22æ.q.157.4.c.1m.

Pſal.29.

Quæ vtilitas in ſanguine meo, dũ deſcendo in corruptionem.2a q.51.3.1m. q.53.1.c.

Pſal.30.

In te domine ſperaui.12æ.q.65.5.3m. 22æ q.18.2.1m. 3.q.7.4.o. 6.2m. 8.2m. 9.1m.

Pſal.31.

Quoniam tacui.12æ q.27.2.c.

Pſal.32.

Cantate ei canticum nouum.12æ q.91.o.

Qui intelligit omnia opera eorum.1a q.22.2.3.o.

q.103.5.o q.113.2.6.2. q.115.1.c. 12æ q.91.2.c. 22æ q.93.2.2.

Qui finxit ſigillatim corda eorum 1a q.14.5.6.1o. 12.o. q.15.3.o. q.22.2.3.o. q.55.1.5m. q.57.2.c.ſi. q.89.2.c.

Pſal.33.

Semper laus eius in ore meo. 22æ.q.61.o. 2.o.

Accedite ad eum.1a.q.3.1.5m. 2.q.10.4.c.

Guſtate & videte, quoniam ſuauis eſt dominus.22æ q.97.2m.

Oculi domini ſuper iuſtos.1a q.1.2.9. q.3.1.3m. q.22.2.4m. q.23.7.c. Veri.q.53.o.

Et aures eius in preces eorum. Ibid. 12æ.q.83.16.o. 3a q.41.2.1m. q.82.6.c. 7.3m.

Potentia.q 6.9.1m.

Pſal.34.

Cogitant mihi mala 12æ q.47.2.2. 3a q.88.2.o.

Humiliabam in ieiunio animam meam.22æ q.147.2.3.5.7.c.

Pſal.35.

Noluit intelligere.vt bene ageret.12æ q.6.8.o. q.19.6.c. q.76.1.4.c. 3a q.47.5.3m.

Homines & iumenta ſaluabis domine. 1a.q.64.2.c.

Inebriabuntur ab vbertate domus tuæ. 1a q.51.1.3m. 12æ q.101.2m. 12æ.q.23.2.2m. 3a q.5.3.3m. q.5.3.2m. 50.2.3m.

Et in lumine tuo videbimus lumen. 1a q.12.2.2. 5.o. 22æ q.172.2.c. q.174.5.2m. q.175.3.2m. 3a q.10.4.c. q.45.2.c.

Pſal.36.

Noli æmulari in malignantibus. 12æ.q.28.4.o. 22æ.q.36.2.2. q.10.3.2m. 4m.

Delectare in domino.12æ q.24.1.o.

Deſine ab ira 12æ q.48.3.o. 4.c. 22æ. q.41.2. 3m. q.157.4.c.

Pſal.37.

Et dolos tota die meditabantur. 22æ q.55.4.2m. 5.o. q.63.2.c.

Pſal.38.

In meditatione mea exardeſcet ignis.1a q.22.4.6. q.41.5. 22æ q.180.4.4m. 4.3m.

Pſal.39.

Expectans expectaui Dominum.12æ q.40.2.1m.

Sacrificium & oblationem noluiſti, &c. vſque venio.12æ q.102.3.o. 4.3m. 5.4m. prin.

Cor meum dereliquit me.22æ q.83.13.o. 3.q.64.8.5m.

Etenim homo pacis meæ in quo ſperaui.22æ q.1.4.o. 5.c. q.25.2.3m.

Pſal.43.

A voce exprobrantis & obloquentis. Pſal.41 6a.

Pſal.44.

Vnxit te Deus Deus tuus, oleo lætitiæ, præ conſortibus tuis.12æ.q.102.3.8.3m. 3a q.2.2.c.

Circumdata varietate 22æ.q.103.2.o. q.189.1.o.

Omnis gloria eius filiæ regis ab intus.22æ.q.168.2.1m.

Pſal.45.

Terribilis.12æ q.42.2.o. q.43.8.1m. 22æ q.19.2.o. 3.q.7.6.o.

Pſal.47.

Magnus dominus.1a q.18.4.d. q.42.1.1m. 4.2. 3a q.58.3.o.

Deus in domibus eius cognoſcetur.22æ q.183.3.c.

Pſal.48.

Qui confidunt in virtute ſua.22æ q.188.7.c.

Simul inſipiens & ſtultus peribunt.22æ.q.46.1.1m.

Homo.cum in honore eſſet, non intellexit, comparatus, &c. iumentis, &c. 22æ.q.64.2.3m.

Pſal.49.

Deus manifeſtè veniet.1.q.16.1.1m. 3m.

Pſal.50.

Tibi ſoli peccaui &c. vſque, iudicaris.12æ q.96.5.3m. 22æ q.67.4.o. 3a q.46.2.3m.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus ſum. 12æ q.82.3.1m. 12æ q.103.o.

Incerta & occulta ſapientiæ tuæ.22æ.q.17.2.3m.

Auditui meo.22æ q.18.2.o. q.35.2.2.c.

Cor mundum crea in me Deus.1a q.64.1.2m. 12æ q.109.1.o.

Sacrificium Deo ſpiritus contribulatus.1.q.5.1.c.

Pſal.51.

Videbunt iuſti & timebunt, & ſuper eum ridebunt 22æ.q.83.8.2m.

Pſal.52.

Deus diſſipauit oſſa eorum, qui hominibus placẽt 22æ.q.115.4.2m.

Pſal.56.

Exaltare ſuper cælos Deus.3a.q.57.o. q.59.3.c.

Exurgam diluculo.3a q.51.4.1m. q.53.2.3m. q.83.2.4m.

Pſal.57.

Supercecidit ignis, & non viderunt ſolem. 22æ.q.15.1.c.

Pſal.59.

Dediſti metuentibus te ſignificationem.12æ.q.87.3.2m.

Pſal.61.

Semel locutus eſt Deus.1a.q.27.5.8m. q.34.3.o. q.41.6.o.

Reddet vnicuique iuxta opera.3a q.56.2.3m.

Sitiuit in te anima mea.12æ q.67.4.3.

Labia mea laudabunt te.12æ q.91.o.

Sicut adipe & pinguedine, repleatur anima mea. 12æ.q.102.3.1m. 22æ.q.82.2.2m. 3.c.

Pſal.64.

Beatus quem elegiſti, & aſſumpſiſti.3a q.4.3.2m.

Pſal.67.

Qui aſcendit ſuper occaſum 12æ.q.102.4.1m.

Et iuſti epulentur, & exultent in conſpectu Dei. 22æ.q.4.7.2m.

Pſal.68.

Quæ non rapui, tunc exoluebam.3a.q.47.2.1m.

Quoniam zelus domus tuæ comedit me.3a.q.15.9.2. 1m.

Pſal.70.

Quoniam non cognoui literaturam, introibo in potentias Domini.12æ.q.188.5.1m.

Potentiam tuam.1a.q.25.3.o. q.41.4.2m.

Pſal.71.

Et humiliabit calumniatorem.22æ.q.68.3.c. q.69.1.3.c.

Qui facit mirabilia ſolus.q.110.4.o. q.114.4.c. 8m.q.111.4.2. q.113.10.c. 12æ.q.178.1.1m. 2m. 4.o. 3a.q.43.2.c.3m. q.78.4.2m.

Pſal.72.

Mei autem pene moti ſunt pedes.12æ q.41.5.1m.

In labore hominum non ſunt, &c. vſque operti.12æ q.78.7.2m.

Quid enim mihi eſt in cælo, & à te quid volui ſuper terram.12æ q.47.o. 22æ.q.186.3.4m.

Operatus eſt ſalutem in medio terræ.3a q.46.10.1m.

Superbia eorum qui te oderunt aſcendit ſemper.1a q.64.2.o. 22æ q.21.1.o.

Pſal.75.

Vouete & reddite 22æ.q.88.3.4.6.o. q.189.1.3.2. 3a q.28.4.2.

Domino Deo veſtro. 22æ.q.88.5.3m.

Pſal.76.

Et non ſum locutus.12æ.q.45.8.3m. 22æ.q.158.5.3m. c.

Et annos æternos in mente habui.1a.q.10.3.1m.

Hæc mutatio dexteræ excelſi.1a.q.17.4.2.ſi. 12æ.q.64.1m.

Pſal.77.

Immiſsiones per angelos malos.1a q.111.2.2. 22æ.q.174.5.3m.

Non cuſtodierunt teſtamentũ Dei.1a q.78.3.3m.

Pſal.80.

Et dimiſi eos, ſecundum deſideria cordis eorum. 1a q.23.1.4m.

Erit tempus eorum in ſæculo.1a q.10.3.2m.

Pſal.81.

Deus ſtetit.2a q.3.1.4m. 3a q.58.o.

Pſal.82.

Deus quis ſimilis erit tibi.1a q.4.3.o. q.44.3.2m. q.63.2.4m. 22æ q.162.2.o.

Pſal.83.

Cor meum & caro mea exultauerunt in Deum viuũ.12æ.q.14.c.ſi. q.70.1.1m. 3a q.11.2.o.

Et turtur nidum &c.12æ q.102.3.8m. 3a q.37.3.2.4m.

In ſæcula ſæculorum laudabunt te 22æ q.91.1.2.

Gratiam & gloriam dabit dominus 22æ q.112.1.o.

Pſal.84.

Audiam quid loquatur in me Dominus Deus.1a q.54.1.c.

Et in eos qui conuertuntur ad cor 22æ q.41.2.c.

Miſericordia & veritas obuiauerunt ſibi.1a q.21 2.b.

Iuſtitia & pax oſculatæ ſunt 22æ q.29.3.5m. q.180.2.2m.

Veritas de terra orta eſt.12æ q.109.1.2.3m.

Et iuſtitia de cælo proſpexit 1a.q.21.1.2.

Fac mecum ſignum in bonum. 22ª.q.97.2.3m.

Pſal. 86.

* Scribe, me, 1ª.q.43.5.2.* m.* 21ª.q.45.2.1m * 4.3m * q.168.1.1m * 173.2.0 * 3ª q.45.4.3m

Pſal. 87.

Factus ſum ſicut homo ſine adiutorio. 3ª.q.55.1.2m.

Pſal. 88.

Et ego primogenitum ponam illum. 1ª.q.33.2.c.2m.*.q.41.3.c.

Quis eſt homo qui viuet, & non videbit mortem? 12ª.q.81.3.1m.*.3ª.q.46.11.1m.

Eruet animam ſuam de manu inferi. 3ª.q.49.1.2m *.q.52.5.1m.*.ad.1m.

Pſal. 89.

Domine refugium factus es nobis. 1ª.q.13.7.1m *

Nos humiliaſti 12ª.q.79.4.c.*.22.*.q.162.6.3m.

Pſal. 90.

Angelis ſuis mandauit de te, vt cuſtodiant te in omnibus viis tuis. 1ª.q.113.0.

Pſal. 91.

Senectus mea in miſericordia vberi 3ª.q.1.6.1m.

Pſal. 92.

Qui fingis laborem in præcepto. 12ª.q.107.4.0

Pſal. 94.

Et altitudines montium ipſe conſpicit. 1ª.q.61.4.3m.*.22ª.q.162.1.0.

Pſal. 100.

In matutino interficiebam omnes peccatores terræ. 22ª.q.25.6.2m.

Pſal. 102.

Renouabitur vt aquilæ iuuentus tua.* 3ª q.46.5.4m

Non ſecundum peccata noſtra fecit nobis, &c. 1ª, q.21.4.1m.

Pſal. 103.

* Draco iſte, quem formaſti, ad illudendum ei. 1ª. q.63.8.3m.

Pſal. 104.

In prophetis meis nolite malignari. 22ª q.174.6.c

Vt cuſtodiant iuſtificationes eius. 12ª.q.99.5.c.

Pſal. 105.

Et reputatum eſt ei ad iuſtitiam. 22ª.q.60.6.2m.

Et iratus eſt furore Dominus, Ibid.*.1ª.q.3.2.2m

* Et immolauerunt filios ſuos, & filias ſuas dæmoniis. 3ª.q.74.1.c.

Pſal. 106.

Contriuit portas æreas, & vectes ferreos confregit 3ª.q.18.4.2m.

* Omnis ſapientia eorum deuorata eſt. 22ª.q.150.4.3m.*.q.157.3.1m.

Pſal. 108.

Et diabolus ſtet à dextris eius. 1ª.q.15.1.c.

Et oratio eius fiat in peccatum, vſque pro eo quòd 22ª.q.83.16.0.* q.178.2.1m.

Pſal. 109.

Tu ſacerdos. 3ª.q.22.0.*.q.10.4.3m.*.q.31.2.c. * q.19.4.1m.* q.63.6.c.* q.81.7.4m.

In æternum. 3ª.q.22.5.0 * 6.c.*.q.83.5.c.

Secundum ordinem Melchiſedech. 3ª q.22.6.0.* q.61.3.3m.

Pſal. 110.

Exquiſita in oẽs voluntates eius 1ª q.19.2.4m.* 5.c.* 11.12.0.* q.23.5.c * q.17.5.3m * q.41.6.c

Initium ſapientiæ, timor Domini. 22ª.q.19.7.0.* q.45.1.3m.*.6.3m.

Pſal. 112.

Et humilia reſpicit in cælo & in terra. 1ª.q.22.3.3m

Pſal. 113.

Omnia quæcunque voluit fecit. 1ª.q.19.6.0.*.q. 104.3.c.

Pſal. 115.

Precioſa in conſpectu domini, mors ſanctorũ eius 22ª.q.25.6.2m.*.q.124.2.2m.*.q.164.1.6m.

A L E P H. 2.

Pſal. 118.

Qui ſcrutantur teſtimonia eius. 12ª.q.99.5.c.

4.

Iuſtificationes tuas. 12ª.q.99.5.c.

Vtinam dirigantur viæ meæ ad cuſtodiendas Iuſtificationes tuas. Vdhoſit teſtimonia tua Domine. 2. 12ª. q.99.5.c.

6.

Mandata tua. 2.

Ambulabam in latitudine. 12ª.q.107.4.0.

Quia mandata tua exquæſiui. 2.

Et meditabar, &c. 12ª.q.88.5.0.

Exercebar in iuſtificationibus tuis 1.2ª.

Memor eſto, Gen. 8.1ª. Iudiciorum tuorum. 1.5ª.

7.

Cantabiles mihi erant iuſtificationes tuæ, Ibid. 1ª.

In loco peregrinationis meæ, Heb. 11. lect. 4 10. ſi

Memor fui nocte nominis tui, Domine, Exod. 9.1.3ª.*.1.5ª.*. Luc. 13.1ª.

8.

Deprecatus ſum faciem tuam, Gen. 3.14ª.

In toto corde meo, Deut. 6 4ª Miſerere mei, Exo. 12.11. In teſtimonio tuo. 5.1ª.

Vt cuſtodiam mandata tua. c. 2ª. Iuſtificationes tuas ibidem, Doce me, Matth. 23.2ª.

Ad confitendum tibi, 1 Paral. 16.6ª.

Particeps ego ſum omnium, &c. 4. d. 20. 21. 3. q. 2. 5m.*.d.41.q.2.ar.1.q.2.c.

Timentium te, Leuit. 19.14.

Super iudicia iuſtificationis tuæ. 2.5ª.

9

Bonus es tu, in bonitate tua. 1. Paral. 16 7ª.

Doce me, Matth. 23.2ª. Iuſtificationes tuas. 2.2ª.

Mandata tua, ibidem.

In toto corde meo, Deuter. 6.4ª. Humiliaſti me, 2. Reg. 8.1ª. Lex oris tui, Gen. 3 14ª.

Coagulatum eſt ſicut lac cor eorum, Exod. 4.9ª.

14.

Manus tuæ Domine. Geneſ. 3.14ª. Fecerunt me, Gen. 30 c. 2. 11ª. Et plaſmauerunt me, Ibidem. 9ª 10ª.

Da mihi intellectum, Matth. 23.2ª. Vt diſcam mãdata tua 1.2ª. Qui timent te, Leuit. 10.14ª.

Aequitas iudicia tua 2.5ª.*. Iob. 13.4ª. In veritate tua, Exod. 34.5ª. Humiliaſti me 2 Reg. 8.1ª.

Fiat miſericordia tua, Pſal. 35.1ª.*. Exod. 22.11ª.

Veniant mihi miſerationes tuæ. Ibid. Gen. 11.13ª.

Exod. 16.6ª Confundantur. Pſal. 30.2ª. Teſtimonia tua. 2.2ª. In iuſtificationibus tuis, Ibidem, 2ª.

11.

Defecit in ſalutare tuum anima mea Gen. 46.2ª.* Io. 12.2ª Iuſtificationes tuas. 2.2ª.

Omnia mandata tua veritas, Ibidem.

Adiuua me, 1ª. Paral. 12.3ª. Secundum miſericordiam tuam, Exod. 22.11ª Teſtimonia oris tui, 2. 1ª *. Gen. 1.14ª

Factus ſum ſicut vter in pruina, Pſal. 32.co.5.

12.

In æternum Domine, verbum tuum permanet in cælo. 2. Reg. 10ª Veritas tua, Exod. 34.5ª.

In humilitate mea, 2. Reg. 8.1ª.

Iuſtificationes tuas. 2. Teſtimonia tua, Ibid. 1ª.

Latum mandatum tuum nimis, Ibid. 2ª.*. 12ª q. 107.4.0.*. Pſal 93.11ª.

13.

Super ſenes intellexi. 1ª.q.57.5.3m. ſi.*.22ª.q. 174.4.1m.*. Veri. q. 12.14.1m.*.0m.

Mãdata tua quæſiui. 2.2ª. Teſtimonia tua, Ibid. 1ª.

A iudiciis tuis non declinaui, Ibid. 5ª.

14.

Lucerna pedibus meis verbum tuum. &c. Pſa. 17. co 24. Doce me. Matth. 23.2ª.

Iudicia iuſtitiæ tuæ 1.4ª.*. Deut. 32.6ª.

Humiliatus ſum, 2. Reg. 8.1ª. De mandatis tuis. 1.2ª

Teſtimonia tua Ibid 1ª.

Anima mea in manibus meis ſemper, Prou. 27.1ª. *.3.4.5ª.*.*. 2ª.q.80.3.3m.*.c.c.ſi.*. Iudiciũ 12.1ª.*. Eccl 15.3ª.*. 10.15.5ª.*. 2. Tim. 5 6ª.

Inclinaui cor meũ ad faciendas iuſtificationes tuas in æternũ propter retributionẽ. 2.2ª.* 1ª.q.21 1. 3.c.*. 21 q 3.2.1.2m.*. 3.d. 6.q.2.1.5m.*.d. 39.4.c.*. 4 d.15.q 2. art. 1. q.3.7m.*. 10. lect. 3. co. 2.*. 1. Cor 3. lect 1. princ.*. Pſal. 62.4ª.

15.

Iniquos odio habui, Pſal. 138.12.q. Adiutor meus, 1 Paral. 12.5ª. Mandata Dei mei. 2.2ª.*. Geneſ. 17.5ª.

* Suſcipe me ſecundum eloquium tuum, & viuam, 22ª.q.188.11.1m.* q.189.1.c.3m.

Non confundas me Pſal. 30.2ª.

Meditabor in iuſtificationibus tuis ſemper. 2.2ª.* Luc. 18.1ª. A iuſtitia tua, Deut. 32.6ª.*. Pſal. 18.7ª. Teſtimonia tua. 1.2ª.

Confige timore tuo carnes meas. 32ª.q.44.1.3m. *. Pſal. 43.co.7. A iudiciis tuis timui. 2.5ª.

16.

Non tradas me calumniantibus me, Pſal. 71.2ª.

Iuſtitiæ tuæ, Deut. 32.6ª.

Secundum miſericordiam tuam, Exod. 22.11ª.

Et iuſtificationes tuas. 2.2ª. Et mandata tua, Ibid.

Vt ſciam teſtimonia tua, Ibidem 2ª.

Doce me. Matth. 23.2ª. Da mihi intellectum Ibi.

17.

Mirabilia teſtimonia tua. 1.1ª. Ideo ſcrutata eſt ea anima mea, Gen. 46.2. Mandata tua. Ibid. 2ª.

Iuſtificationes tuas ibid.

Aſpice in me, Exod. 2.6ª. Et miſerere mei, Exod. 22.11ª.

* Greſſus meos. &c. Iſa. 6ª.*. Prou. 16.6ª.

Faciem tuam illumina ſuper ſeruum tuum, Gen. 3. 14ª.*. Pſal. 35.10ª. Et doce me Matth. 23.2ª.

18.

Iuſtus es domine, Deut. 32.6ª. Teſtimonia tua. 2.1ª

Et veritatem tuam, Exo. 34.5ª. Iuſtificatione tuam, 2.2ª Tabeſcere me fecit zelus meus, Exo. 10.6ª. *. Pſal. 34.co.10.

Ignitum eloquium tuum vehementer, Heb. lect. 3 co. 5ª. Heb. 4 3ª.4ª.

Mandata tua. 2 2ª. Aequitas, Iob. 23. 4ª.

Intellectum da mihi, Matth. 23.2ª.

19.

Clamaui, Gẽ. 4.4ª In toto corde, Deut. 6.4ª.

Iuſtificationes tuas requiram. c.2ª.

Vt cuſtodiam mandata tua, Ibidem.

Secundum miſericordiam tuam, Exod. 22.11ª.

Omnes viæ tuæ veritas, Iob. 13.6.*. Exod. 34.5ª.

De teſtimoniis tuis. 2.1ª.

Prope es tu Domine. 1ª.q.3.1.1m.*.q.9.3m *. 22ª q.21.2.1m.* 2.d.3.q.1.2.c.* 4.d.17.q.1 ar.2.q.2 c.* Iob. 4.co.c. prin.* Pſa. 43.co.5.* Iſa prolo. co.2.* co.c.ſi.* co.12.ſi.* co.34.co.1.ſi.*. Phi. 4.co.5.* Heb, 2. lect. 3. co. 7.* co.3.co.8.*. inſ. 7 2ª

20.

In æternum fundaſti ea Gen. 17.11ª.

Vide humilitatem meã, Exod. 2.6ª.*. 2. Reg 8 1ª

Longe à peccatoribus ſalus 12ª. q. 98. 2. 4m.*. Pſal. 19. co. 4.

Quia iuſtificationes tuas non exquiſierunt. 2. 2ª.

Miſericordiæ tuæ multæ Domine, Exod 22. 11ª.

A teſtimoniis tuis non declinaui. 2.1ª.

Vidi præuaricantes & tabeſcebam. 1.56ª.1.*.

Mandata tua dilexi Domine. 2 2ª.

Principium verborum tuorum veritas, Exo. 34.5ª

In æternum omnia iudicia iuſtitiæ tuæ. Gen. 17. 21ª.*. 2.5ª.*. Deut 32.6ª.

21.

Septies in die laudem dixi tibi. Pſ. 33.2ª.*. 4 d. 15. q.4 ar.1.q.2.0* d.18.q.1.ar 1.q.2.2m *. quol. 1.q.7.1.0.*. quol 3.q 13.2.0.*. quol 4 q 12.1 c ſi.*. quol.6 q.1.2.0 * quol 7. vel 8 q.60.*. Opuſ. 3.co.257 q Pſal. 6.10.1.* Iſa. 4 ſi.* Ro. 12. lect. 2. co. 6.* 1. Cor. 9. lect. 5 ſi. Super iudicia iuſtitiæ tuæ. 2 5ª. Deut. 32.5ª.

Pax multa diligẽtib legẽ tuã. 12ª q.70.3 c 21.q. 29.0.*. 3.d.27.q.2.1.5m.* 4 d. 9 q.1 art. 2.0. 30.* Dionyſ. 11.co.2.* Iſa.2 .co.1.*. co. 32.ſi. Matth. 5.co.12.* Io. 14. lec. 9.co. 1. Rom. 10. lec.2.co.4.ſi.*. Phil. 2.co.4.*. 1ª. Th-ſi.ſi.

Et non eſt illis ſcandalum. 22ª.q.43.0.* .d. 48. q.2.0.*. quol. 4.13 3m.*. Matth. 15.co.1.c.*. Ro. 5 lect. 2 co. 3.* co. 14. lect. 2. prin *. co. 4.

Seruaui mandata tua. 2.2ª. Eſt teſtimonia tua, Ibid. 1ª. Omnes viæ meæ in conſpectu tuo. Pſalm. 30.8.9ª.

Appropinquet deprecatio mea in conſpectu tuo Domine. 22ª.q.83.c.2m.

Intret poſtulatio mea in conſpectu tuo. 22ª.q.83. 2.0.* q.c 2m.*. 3ª.q.21.1.1 0.

Viuet anima mea. 3ª.q.110.1.2m.*. 22ª.q.23.2. 2m.

Quæ ſeruum tuum domine. 22ª.q.186.47.c.

Pſal. 119.

A lingua doloſa. 12ª.q.15.4 2m.*. 5.c.*.q. 111.3. 2m.*.q.118.8.c.2m.

Cum his qui oderunt pacem. 22ª.q.29.2. 2m.

Pſal. 126.

Fruſtra vigilat 1ª.q.25.2 3m.*.q.88.1. m.*. 3ª.q 11.5.1m.

Pſal 130.

Domine non eſt exaltatum cor meum, neque elati ſunt oculi mei. 22ª q.161.2m.*.q.189.1.4m.

* Si non humiliter ſentiebam, &c. 22ª q.161.2.1m * .q.189.1.4m.

* Sicut ablactatus eſt ſuper matre ſua. 21ª.q.149.1 4m.

Pſal. 132.

Ecce quàm bonum & quàm iucundum, habitare fratres in vnum. 12ª.q.37.2.c.

Cap. 135.

Qui percuſſit, &c. 22ª. q. 148. 3. 2m.

Pſal. 136.

Super flumina Babylonis, &c. vſque in ſalicibus. 12ª. q. 80. 1. 2m.

Exinanite ex nanite vſque ad fundamentum in ea. 22ª. q. 162. 3m.

Pſal. 138.

Tu cognouiſti ſeſſionem meam, & reſurrectionem meam. 3ª. q. 49. 6. c. ª. q. 53. 1. c.

Si aſcendero in cœlum tu illic es, &c. vſque, & dixi. 1ª q. 8. 4. 0. ª q. 16. 7. 1m ª q. 112. 1. c. ª. q. 52. 2. c.

Perfecto odio oderam illos. 12ª. q. 29. 1. 0. ª. 22ª. q. 25. 6. 0. ª. q. 26. 2. c. ª. 7. 1m ª q. 34. 3. 1m. ª. q. 101. 4. 2m.

Pſal. 139.

Cum vultu tuo. 22ª. q. 173. 1. c.

Pſal. 140.

Dirigatur oratio mea ſicut incenſum in conſpectu tuo. 12ª. q. 102. 3. 14m. ª. 3ª. q. 83. 5. 2m.

Ad excuſandas accuſationes in peccatis. 12ª. q. 23. 3. 3m. ª. 22ª. q. 102. 4. 3m.

Oleum autem peccatoris non impinguet caput meum. 22ª. q. 115. 0.

Pſal. 142.

ª Anima mea ſicut terra ſine aqua tibi. 12ª. q. 112. 1. 2. 0.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam. 12ª. q. 113. 7. b.

Pſal. 143.

Beatum dixerunt populum, cui hæc ſunt. 12ª q. 5. 3. 3m.

Memoriam abundantiæ ſuauitatis tuæ eructabunt 21ª. q. 181. 6. c.

Miſerationes eius, ſuper omnia opera eius. 1ª q. 21. 3. 2m. ª. 4. c. ª. q. 25. 3. 3m.

Et magnitudinis eius non eſt finis. 1ª. q. 7. 1. 0. ª. q. 12. 1. 2m. ª. 7. c. 3m. ª. q. 25. 2. 0. ª. 2. c. ª. q. 52. 2. c. ª. q. 54. 2. c. ª. q. 55. 1. c. ſi ª. q. 75. 5. 4m. ª. q. 86. 2. 1m. ª. 3ª. q. 10. 3. 1m. ª. 2m.

Pſal. 145.

Pullis coruorũ inuocantibus eum. 22ª. q. 83. 10. 3m.

Pſal. 147.

Qui poſuit fines tuos pacem. 12ª. q. 3. 4. 1m. ª. 22ª q. 183. 0. 3m.

Pſal. 148.

Præceptum poſuit & non præteribit. 12ª. q. 93. 5. c.

Laudate Dominum de terra, &c. ignis, grãdo, &c. 1ª. q. 68. 2. c. ª q. 74. 3. 2m.

Quæ faciunt verbum eius. 1ª. q. 34. 1. 6. 4m.

Pſal. 150.

In virtutibus eius. 1ª. q. 108. 5. 1m.

AVCTORITATES EX LIBRO PROVERBIORVM SALOMONIS.

Cap. 1.

Vt detur paruulis aſtutia. 22ª. q. 55. 3. 1m. ª. 4. 1m. ª. q. 92. 1. 1m.

Et moliuntur fraudes contra animas ſuas. 12ª. q. 55. 5. 3m.

Timore malorum ſublato. 21ª. q. 19. 11. 1m.

Cap. 2.

Dominus dat ſapientiam. 1ª. q. 1. 6. 3m. ª. 22ª. q. 45. 1. 0. ª. 4. 1m. ª. 2m.

Cap. 3.

Deſcribe ea in tabulis cordis tui. 1ª. q. 24. 1. c.

Ne innitaris prudentiæ tuæ. 22ª. q. 55. 1. 1. 0.

Ne ſis ſapiens apud te. 22ª. q. 169. 2. 1m.

Cap. 4.

Et vnigenitus coram matre eius. 3ª. q. 37. 2. 1m.

Cap. 5.

Bibe aquam de ciſterna tua, & fluenta putei tui. 22ª q. 95. 4. 3m.

Cap. 6.

Homo apoſtata, vir inutilis, graditur ore peruerſo, &c. vſque, ſeminat. 22ª. q. 23. 1. 2m.

Nõ grandis eſt culpa, cum quis furatus fuerit. 22ª. q. 66. 6. 1m.

Cap. 7.

Ad decipiendas animas. 22ª. q. 169. 2. c.

Cap. 8.

ª Audite, quoniam de rebus magnis locutura ſum. 22ª. q. 128. 2. 1m.

ª Iuſti ſunt omnes ſermones mei, & non eſt in eis prauum quid neque peruerſum. 22ª. q. 34. 3. 2. 1. 1m

Nondum erant abyſſi, & ego iam concepta eram. 2ª. q. 27. 1. 1m.

Cap. 9.

Sapientia ædificabit ſibi domum. 3ª. q. 32. 1. 3m.

Miſit ancillas ſuas, vt vocarent ad arcem, & ad mœnia ciuitatis. 3ª. q. 2. 5. b. 2m. ª. 8. 2m.

Cap. 10.

Odium ſuſcitat rixas. 22ª. q. 41. 2. 4m.

Qui profert contumeliam, inſipiens eſt 22ª. q. 72. 4. 0. ª. q. 73. 3. 3m. ª. q. 158. 7. c.

In multiloquio non deerit peccatum. 22ª. q. 72. 1. 1m. ª. q. 89. 2. c. ſi. ª. q. 148. 6. c.

Sapientia eſt viro prudentia. 1ª. q. 1. 6. c. ª. 22ª. q. 47. 2. 1m.

Spes impiorum peribit. 22ª. q. 21. 3. 1m.

Vniuerſa delicta operit charitas. 2. q. 24. 2. c.

Deſiderium ſuum iuſtis dabitur. 2. q. 92. 3. 7.

Cap. 11.

Vbi fuerit ſuperbia, ibi erit & contumelia. 2. 10.

Qui crudelis eſt, propinquos abiicit. 22ª. q. 159. 1. 3m.

Cap. 12.

Non contriſtabit iuſtum, quicquid ei acciderit. 3ª. q. 15. 6. 1m. ª. 2m.

Qui negligit damnum propter amicum, iuſtus eſt. 22ª. q. 26. 4. 2m.

Cap. 13.

Inter ſuperbos ſemper iurgia ſunt. 12ª. q. 27. 3. 1m. ª. 22ª. q. 188. 5. 2m.

Spes quæ differtur, affligit animam. 12ª. q. 32. 3. 2m. ª. q. 40. 8. 2m.

Cap. 14.

Errant qui operantur malum. 1ª. q. 63. 1. 0. ª. 12ª. q. 6. 8. 0. ª. q. 58. 2. c. ª. q. 77. 2. c. ª. 22ª. q. 20. 2. 0. ª. q. 51. 3. 2m. ª. q. 53. 2. c.

Cap. 15.

In abundanti iuſtitia virtus eſt plurima. 12ª. q. 66. 1. c. ª. 4. 0. ª. 68. 7. 6.

Per timorem Domini, declinat omnis à malo. 22ª q. 54. 2. 4m.

Cap. 16.

Vniuerſa propter ſemetipſum operatus eſt Dominus 1ª. q. 44. 4. c. ª. q. 65. 2. 0.

Abominatio Domini eſt omnis arrogans. 22ª. q. 112. 1. 2m.

Domini eſt dirigere greſſus eius. ſcilicet hominis. 1ª. q. 23. 2. 3m. ª. 12. q. 112. c. ſi.

Melior eſt patiens, viro forti, &c. 12. q. 66. 4. 2m. ª. 22ª. q. 136. 2. 0.

Cap. 17.

Qui meditatur diſcordias, diligit rixas. 22ª. q. 41. 2. 5m.

Spiritus triſtis, exſiccat oſſa. 12ª q. 37. 4. 0. ª. q. 41. 1. 6. q. 5. 2. 2m.

Qui in ruina lætatur alterius, non erit impunitus. 22ª. q. 36. 2. 0. ª. q. 158. 1. 3m.

Cap. 18.

Impius cum in profundum venerit peccatorum cõtemnit. 22ª. q. 186. 9. 3.

Labia ſtulti, miſcent ſe rixis. 22ª. q. 41. 2. 3m.

Animæ effeminatorum eſurient. 12ª. q. 155. 11. 2m

Vir amicabilis ad ſocietatem, magis amicus erit quàm frater. 22ª. q. 26. 8. 3m

Cap. 20.

Luxurioſa res vinum. 22ª. q. 178. 1m.

Fidelẽ quis inueniet? 1ª. q. 22. 2. c. ª. 12ª. q. 97. 4. c.

Cap. 21.

Quocunque voluerit vertet illud. 1ª. q. 83. 1. 3m. ª. 12ª. q. 6. 1. 3m. ª. q. 94. 1m. ª. 6. c. ª. q. 55. 4. 6. ª. q. 80. 1. 3m. ª q. 109. 2. 9. c. ª. 22ª. q. 104. 4. c. con. 3. co. 67. 4m.

Anima impii deſiderat malum. 1ª. q. 19. 9. c. ª. q. 82. 2. 1m. ª. q. 103. 8. c. ª. 12ª. q. 8. 1. 0. ª. q. 6. 4. 3m. ª. q. 18. 4. 1m. ª. q. 19. 1. 1m. ª. 9. c. ª. q. 23. 2. 6. ª. q. 27. 1. 1m. ª. q. 28. 4. c. ª. q. 29. 4. c. ª. q. 74. 3. 1m. ª. q. 77. 2. c. ª. q. 80. 1. c.

Cap. 23.

Prudentiæ tuæ pone modum. 22ª. q. 47. 4. 3m.

Cap. 24.

Erue eos qui ducuntur ad mortem, &c. 22ª. q. 10. 12. 2m. ª. q. 69. 4. 3m. ª. 3ª. q. 68. 10. 1m.

ª Ne quæras impietatem in domo iuſti. 22ª. q. 33. 2. 3m. ª. 4m. ª. q. 40. 3. c.

Non habent futurorum ſpem mali. 22ª. q. 18. 3. 0.

Cap. 25.

ª Cauſam tuam tracta cum amico tuo 22ª. q. 189. 10. 2m.

Cap. 26.

Sicut qui mittit lapidem in acervum mercurii, ita

qui tribuit inſipienti honorem. 22ª. q. 63. c.

Ira non habet miſericordiam, nec erumpens furor. 12ª. q. 46. 6. 1m.

Cap. 27.

Nõ auferetur ab eo ſtultitia eius. 22ª q. 114. 1. 3m

Cap. 28.

Iuſtus quaſi Leo confidens, abſque timore erit. 3ª. q. 15. 7. 1m.

Qui declinat aurem ſuam ne audiat legem, oratio eius erit execrabilis. 22ª. q. 83. 10. 1m. ª. q. 118. 2. 1m.

Qui abſcondit ſcelera ſua, non dirigetur. 3ª. q. 84. 9. 1m.

Qui autem mentis eſt duræ, corruet in malum 12ª q. 101. 3. c.

Qui dat pauperi, non indigebit 22ª. q. 187. 4. 3m

Cap. 30.

Stultiſſimus ſum virorum, &c. vſque, quis. 22ª. q. 103. 1. 3m.

Quod nomen eſt eius, aut quod nomen filii eius, ſi noſti. 1ª. q. 13. 1m.

Mendicitatem & diuitias ne dederis mihi. 22ª. q. 87. 5. 0. ª. 3ª. q. 40. 3. 1m.

Egeſtate compulſus furer, & periurem, &c. 22ª. q. 187. 5. c. ª. 3ª. q. 40. 3. 1m.

Cap. 31.

Noli regibus dare vinum, &c. 22ª. q. 149. 4. 0.

Vir eius & laudauit eam 22ª. q. 115. 2. 1m.

AVCTORITATES EX LIBRO ECCLESIASTES SALOMONIS.

Cap. 1.

Vanitas vanitatum, & omnia vanitas. 22ª q. 5. 1. 2m.

Terra in æternum ſtat. 1ª. q. 10. 3. c.

Quid habet amplius homo de vniuerſo labore? &c. 1ª. q. 75. 6. 1m.

Omnia flumina intrant mare, &c. 1ª. q. 102. 1. 2m.

Nihil ſub ſole nouum. 1ª. q. 73. 1. 3m.

Peruerſi difficile corriguntur. 22ª. q. 186. 10. 3m.

Eo quòd in multa ſapientia, multa ſit indignatio. 12ª. q. 47. 2.

Et afflictio ſpiritus. 12ª. q. 38. 1m

Qui addit ſcientiam, addit & laborem vel dolorẽ. 12ª. q. 38. 4. 1m.

Quid eſt quod fuit, ipſum quod futurum eſt 2. q. 98 1. 1.

Cap. 2.

Cogitaui in corde meo, abſtrahere à vino carnem meam, vt animum meum transferrem ad ſapientiam. 22ª. q. 149. 4. 0. ª. q. 188. 5. c.

Vnus vtriuſque. ſ. ſapientis & ſtulti eſt interitus 1ª. q. 75. 6. 1m. ª. infra. 3. 5ª.

Cap. 3.

Didici quod omnia opera quæ fecit Deus perſeuerẽt in æternum. 1ª. q. 65. 1. 1m. ª. q. 103. 1. 5m ª. 104. 4. 0. ª. 11ª. q. 98. 2. 2m.

Vnus eſt interitus hominis & iumentorum, & æqua vtriuſque conditio. 1ª. q. 75. 6. 1m. ª. 22ª. q. 104. 1. 1m.

Cap. 4.

Melius eſt duos eſſe ſimul quàm vnum, &c. vſque, funiculus. 22ª. q. 188. 8. 1m.

Cap. 5.

Diſplicet ei infidelis & ſtulta promiſſio. 22ª. q. 88. 2. 3m.

Ne dicas, coram angelo non eſt prouidentia. 1ª. q. 57. 2. c.

Auarus non implebitur pecunia. 22ª. q. 2. 1. 3m.

Cap. 7.

Quod nemo poſſit corrigere, quem ille deſpexerit. 1ª. q. 23. 7. 1m.

Noli eſſe iuſtus multum. 1ª. q. 108. 5. 2m.

Qui Deum timet, nihil negligit. 12ª q. 54. 2. 4m.

Solummodo hoc reperi, quod fecerit Deus hominem rectum. 2ª. q. 95. 0. ª. 22ª. q. 5. 1. c.

Cap. 8.

Ego os regis obſeruo 12ª q. 152. 2. 1m.

ª Non eſt in hominis poteſtate, prohibere ſpiritũ 22ª. q. 189. 2. 4m.

Cap. 9.

Neſcit homo vtrum amore an odio dignus ſit. 12ª q. 112. 5. 0. ª. 3ª q. 80. 4. 5m. 2. q. 14. 2. 1.

Vniuerſa æque eueniunt iuſto & impio, &c. vſque, vnde. 12ª. q. 114. 10. 4m.

Mortui vero nihil nouerũt amplius. 1ª. q. 75. 6m. 1

Amor quoque & odium & inuidia, ſimul perierunt, 1ª. q. 103. 5. 1m.

Vidique

Vidique sub sole, nec velocium esse cursum, nec fortium bellum, &c. 1. q. 105. 5. 1m.

Sed tempus casumque in omnibus, Ibidem.

Et qui in uno peccauerit, multa bona perdet, 12. q. 61. 2. 2m. q. 85. 3. c. q. 14. 0. q. 73. 1. 3m. 22. q. 132. 3. 3m. 3. q. 89. 4. 0.

Cap. 10.

Pecuniae obediunt omnia 22. q. 2. 1. 1m. 4. 1m. c. 22. q. 78. 2. 6.

Cap. 11.

Lignum in quocumque loco ceciderit, ibi erit. 22. q. 13. 4. 3m.

AVCTORITATES EX LIBRO CANTICORVM.

Cap. 2.

Ordinauit in me charitatem. 22. q. 26. 1. 0. q. 44. 1. 0. Amore langueo. 12. q. 28. 5. 1m.

Laeua eius sub capite meo, & dextera illius amplexabitur me. 3. q. 58. 5. 2m.

Cap. 4.

Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te, 1. q. 24. 0. 6. c.

Cap. 5.

Anima mea liquefacta est, vt dilectus locutus est mihi, 12. q. 26. 1.

Cap. 8.

Lampades eius, vt lampades ignis atque flammarum 12. q. 28. 5. 2.

AVCTORITATES EX LIBRO SAPIENTIAE.

Cap. 1.

Peruersae cogitationes separant à Deo. 22. q. 154 5. 2. q. 6. 1. 3. 1m.

In maleuolam animam non introibit sapientia. 22. q. 45 4. 0.

Nec habitabit in corpore subdito peccatis, Ibidem.

Deus mortem non fecit, 1. q. 49. 2. 2. 22. q. 19. 1. 3m. q. 164. 1. 5m.

Nec delectatur in perditione impiorum, 1. q. 19. 9. 0. 1. 0. 1m. 2. q. 32. 3. 3m. q. 48. 6. c. 12. q. 39. 2. 3m. q. 79. 4. 2m.

Creauit vt essent omnia, Prior. 16. q. 2. 1. q. 5. 2. 1m.

Iustitia perpetua est & immortalis, 22. q. 67. 3. 3m. 22. q. 58. 3m. 4m.

Cap. 2.

Excaecauit illos malitia eorum, 12. q. 79. 3. 0. 22. q. 15. 1. c. 2m.

Deus creauit hominem inexterminabilem. 1. q. 76. 5. 1m. q. 97. 1. 0. 3. 1. q. 02. 2. c.

Inuidia autem diaboli, mors introiuit in orbem terrarum. 22. q. 36. 4. 2m.

Bonorum laborum gloriosus est fructus. 2. q. 96. 3. 3. c.

Cap. 5.

Poenitentiam agentes, 22. q. 13. 4. 6. 3. q. 8. 4. c. 1. q. 16. 1. c. & 8. 2. c.

Et vir prudens quàm fortis, 12. q. 61. 0. 5m. q. 66. 1. c. 3. 0. 22. q. 21. 6. c. q. 41. 6. 1m. q. 56. 1. 1m. q. 123. 12. 0. q. 141. 8. 0. 3. q. 85. 3. 4m.

Pugnabit orbis terrae contra insensatos. 2. q. 97. 1. c.

Cap. 6.

Aequaliter est illi cura de omnibus, 1. q. 20. 3. 1m. 2. q. 112. 4. 1m.

Concupiscentia sapientiae, 1. q. 20. 1. 1m. q. 59. 4. 3m. q. 64. 1. c. q. 81. 5. 1m. 12. q. 21. 3. 3m. q. 10. 1. 1. 22. q. 28. 2. c.

Non abscondam à vobis sacramenta Dei, 3. q. 60. 1. c.

Cap. 7.

Sum quidem & ego mortalis homo, similis omnibus, q. 8. q. 24. 6. 8m.

Ex genere terreno illius, qui prior factus est, 3. q. 4. 0. q. 11. 2. 0.

* Diuitias nihil esse duxi, in comparatione illius, 22. q. 188. 5. c.

* Dominus dedit mihi horum quae sunt scientiam veram 12. q. 12. 1. 2m.

Omnibus mobilibus mobilior est sapientia, 1. q. 19. 1. 1m. q. 73. 1. 2.

Per nationes in animas sanctas se transfert, amicos Dei & Prophetas constituit. 22. q. 45. c. 3m. 1. 2. 4. 1m.

Attingit à fine vsque ad finem fortiter, & disponit omnia suauiter, 12. q. 110. 2. c. 22. q. 23. 2. c. q. 165. 1. 2.

Cap. 8.

Hanc amaui & exquisiui à iuuentute mea. 12. q. 36. 1. 5m.

Sobrietatem docet, & sapientiam, iustitiam, & virtutem, 12. q. 61. 4. 0. q. 6. 0. 22. q. 1. 6.

Non enim habet amaritudinem conuersatio illius, nec taedium, &c. 12. q. 31. 5. c. & c. q. 31. 7. 2m. q. 36. 5. 0. 22. q. 9. 4. 2m. q. 180. 8. 2. 12. q. 46. 7. 4.

Puer autem eram ingeniosus, vt potè qui sortitus sum animam bonam 1. q. 81. 7. 6. 1. q. 51. 1. 1m.

Et cum essem magis bonus, veni ad corpus coinquinatum. 1. q. 90. 4. 0. q. 0. 4. 3m. q. 118. 3. 0. 22. q. 64. 1. 8m. 3. q. 6. 3. 4. 0. 0. c. 2m.

Non possum esse continens, nisi Deus det. 22. q. 156. 2. 1m.

Cap. 9.

Mitte illam de caelis, 12. q. 43. 5. 0.

Corpus quod corrumpitur, aggrauat animam. 22. q. 180. 7. 2m.

Cap. 10.

* Dedit illi scientiam sanctorum. 1. q. 1. 3. 0. 12. q. 113. 5. 2m.

Cap. 11.

Omnia in mensura, & numero, & pondere, disposuisti. 1. q. 5. 1. 0. q. 45. 7. 0.

Diligis omnia quae sunt, 1. q. 20. 2. c. q. 23. 3. 1m. 22. q. 110. 1. c.

Per quae peccat quis, per haec torquetur. 2. q. 97. 6. c.

Misereris omnium domine. 2. q. 99. 2. 1.

Cap. 12.

Et naturalis malitia eorum. 1. q. 63. 4. 2m. 3. q. 2. 12. c.

Cui cura est de omnibus, 1. q. 8. 3. c. q. 22. 2. 3. 0. q. 21. 1. c. q. 103. 5. 0. q. 113. 6. c. 12. q. 91. 2. 2. q. 93. 1. c. 4. 5. 6. 0.

Virtutem enim ostendis, qui non crederis in virtute esse consummatus, 1. q. 21. 5. 3. 12. q. 61. 5. 2. 1m.

Cap. 13.

A magnitudine enim speciei & creaturae cognoscibiliter poterat creator horum videri, 1. q. 12. 0. 22. q. 93. 2. 0.

Cap. 14.

Creaturae factae sunt in odium, & in tentationem animae hominum, & in muscipulam pedibus insipientium. 1. q. 3. 1. 3m. 22. q. 9. 1. 2m.

Cap. 15.

Superuacuitas enim hominum haec adinuenit, &c. vsque impositerunt, 22. q. 91. 7. 0.

Incommunicabile nomen lapidibus & lignis imposuerunt. 1. q. 3. 4. 1m. q. 3. 9. 0.

Infandorum enim idolorum cultura, omnis mali causa est initium & finis, 22. q. 94. 4. 3m.

* Sed aestimauerunt ludum esse vitam nostram. 22. q. 168. 2. 2m.

Cap. 16.

Ingrati enim spes, tanquam hybernalis glacies tabescet, 22. q. 10. 4. 0. q. 1. 2. 5. 4m.

Cap. 17.

Semper praesumit saeua, turbata conscientia, 22. q. 21. 2. 1m.

Nihil enim est timor, nisi praesumptionis adiutorium Ibidem.

Cap. 18.

In veste enim poderis quam habebat, totus erat orbis terrarum. 12. q. 103. 3. 5m.

AVCTORITATES EX LIBRO ECCLESIASTICI.

Cap. 1.

Omnis sapientia à Domino Deo est, & cum illo fuit semper & est ante aeuum. 1. q. 10. 5. 2. 2. 2m.

Prior omnium creata est sapientia. 1. q. 41. 3. 4m.

Effudit illam super omnia opera sua, &c. ibidem.

Cap. 2.

Qui timetis Deum, credite illi. 22. q. 7. 1. 1m.

Quoniam pius & misericors est Deus. 1. q. 21. 3. 0. 22. q. 30. 2. 1m.

Et remittit in die tribulationis peccata. 22. q. 87. 6. c. 6.

Vae duplici corde. 22. q. 109. 3. 4m. q. 111. 3. 2m.

Cap. 3.

Altiora te ne quaesieris. 1. q. 1. 1. 1m. 22. q. 161. 2. 2m.

Tristitiam longè expelle à te, 2. q. 4. 2. 2.

Eleemosyna extinguit peccatum. 22. q. 154. 3. 5m.

Cap. 5.

De propitiato peccato noli esse sine metu. 2. q. 4. 1. 6.

Cap. 6.

Sapientia doctrinae secundum nomen eius. 1. q. 1. 6. 0. 22. q. 45. 2. 2m. 6.

Cap. 7.

Noli velle mentiri omne mendacium. 2. q. 2. 3. 0. 4. 6. q. 1. 1. 2. c. q. 69. 1. 2. 0. q. 70. 4. c. q. 124. 5. 2m.

Vindicta carnis impii ignis & vermis. 2. q. 97. 2. 2.

Cap. 9.

* Cum audace ne eas in via, ne fortè grauet sua mala te. 22. q. 170. 1. 1. 6.

Cap. 10.

Odibilis coram Deo est & hominibus superbia. 22. q. 162. 2. 0. 5. 0.

Auaro nihil est scelestius. 22. q. 118. 5. 0.

Nihil est iniquius, quàm amare pecuniam. 22. q. 118. 5. 1m.

Initium superbiae hominis, apostatare à Deo. 12. q. 84. 2. 2m. 12. q. 118. 7. 1m. q. 162. 5. c. 7. 2m.

Initium omnis peccati superbia. 12. q. 84. 2. 0. 2m. 4. 4m. 22. q. 11. 1. 4m. q. 162. 2. 0. 5. 1m. 7. 2m. q. 170. 1. 1m. c.

Cap. 11.

* Non laudes virum in specie sua. 22. q. 145. 1. 1m.

Bona & mala, vita & mors, paupertas & honestas, à Deo sunt. 22. q. 145. 1. 2. 2.

Facile est in oculis Dei subito honestare pauperem. 12. q. 112. 2. 2m.

Malitia horae vnius, obliuionem facit luxuriae magnae, 12. q. 37. 1. 1m.

Cap. 12.

Da bono, & non receperis peccatorem. 22. q. 31. 2. 2. q. 32. 9. 1m.

Cap. 13.

Pondus super se tollit, qui honestiori se communicat. 22. q. 111. 3. 2. 2.

Omne animal diligit simile sibi. 12. q. 27. 3. 0. 22. q. 193. 2. 3m.

Cap. 14.

Beatus vir qui non est lapsus verbo ex ore suo, & non est stimulatus in tristitia delicti. 12. q. 72. 1. 1m. q. 85. 2. c. 6.

Foelix qui non habuit animi sui tristitiam, & non excidit à spe sua 22. q. 10. 1. 2m. q. 30. 4. 0.

Qui sibi nequam est, cui alii bonus erit? 22. q. 33. 1. 1m.

Cap. 15.

Deus ab initio constituit hominem, & reliquit illum in manu consilii sui, 2. q. 22. 2. 4m. q. 83. 1. c. 22. q. 104. 1. 3m.

Ante hominem vita & mors, bonum & malum: quod placuerit ei, dabitur illi. 12. q. 109. 8. 3m.

Cap. 17.

A mortuo quasi nihil perit confessio. 2. q. 1. 1m.

Cap. 18.

Qui viuit in aeternum, creauit omnia simul. 1. q. 101. 3. 0. q. 74. 2. 1m.

Non impediaris orare semper. 22. q. 83. 14. 0.

Ante orationem praepara animam tuam. 22. q. 97. 3. 2m.

Cap. 19.

Qui cito credit, leuis est corde. 22. q. 2. 9. 1m.

* Ex visu cognoscitur vir, & ab occursu faciei cognoscitur sensatus. 22. q. 167. 1. 3m.

Amictus corporis, & risus dentium, & ingressus hominis enunciant de illo. 22. q. 120. 2. 3m. q. 168. 1. 5m. 3m.

Cap. 20.

Concupiscentia spadonis, deuirginauit iuuenculam. 22. q. 154. 7. 0.

Cap. 21.

Quasi à facie colubri fuge peccatum. 22. q. 35. 1. 4m.

Dum maledicit impius Diabolum, maledicit ipse animam suam. 22. q. 76. 1. 4m.

Cap. 23.

Iurationi non assuescat os tuum, multi enim casus in illa. 12. q. 103. 3. 2m. q. 107. 2. c. 2m. 22. q. 89. 2. 0. 3. c. 1. 0.

Et si frustraueris fratrem, delictum illius supra ipsum erit. 22. q. 89. 5. 1m.

Cap. 24.

Sapientia laudabit animam suam. 1. q. 3. 2. 1m.

Ego ex ore altissimi prodiui, primogenita ante omnem creaturam, 1. q. 41. 4m.

Ab initio & ante saecula creata sum, 1. q. 41. 1. 4m.

Flores mei fructus honoris & honestatis, 12. q. 1. 2.

Qui edunt me, adhuc esurient, & qui bibunt me, adhuc sitient. 2. q. 2. 1. 3m. q. 32. 2. 0. q. 67. 4. 3m.

Qui elucidant me, vitam aeternam habebunt. 1. q. 1. 9. 2. 2m.

Hæc omnia liber vitæ. 1a.q.3.4.2.1m.
Penetrabo omnes inferiores partes terræ. 3a.q.52.2.1m.

Cap. 25.

Timor Dei initium dilectionis eius. 22a.q.19.8.1m.
Omnis plaga, triſtitia cordis eſt. 12a.q.35.7.b.*.c.ſi

Cap. 26.

Omnis autem ponderatio, non eſt digna continentis animæ. 22a.q.58.11.5m.*.q.155.4.1m.*.q.186.3.2m

Cap. 27

Si non in timore domini tenueris te, cito ſubuertetur domus tua. 22a.q.51.2.4m
Vaſa figuli probat fornax, & homines iuſtos tentatio tribulationis. 22a.q.108.c
* Ante ſermonem non laudes virum. 22a.q.115.2.1m.
In menſura contra menſuram cùm abiecta fuerit iudicabo eam. 1.q.8.7.c

Cap. 28

Suſurro & bilinguis maledictus, multos enim turbauit pacem habentes. 12a.q.74.1.3m

Cap. 29

Multi non cauſa nequitiæ fœnerati ſunt, ſed fraudari gratis timuerunt. 22a.q.78.2.2m

Cap. 30.

Non cenſus ſuper cenſum ſalutis corporis. 22a.q.1.5.2m
Miſerere animæ tuæ, placens Deo. 22a.q.30.1.2m.*.q.32 9.3m.*.q.119.1.1m.
Multos enim occidit triſtitia. 12a.q.39.3.1m.

Cap. 31

Vigilia honeſtatis tabefaciet carnes. 22a.q.188.5.c.
Sanitas eſt animæ & corporis ſobrius potus. 22a.q.149.4.0.

Cap. 33

Quare dies diem ſuperat, & iterum lux lucem, & annus annum. 1a.q.47.2.b
Contra bonum malum, &c. & ſic intuere in omnia opera altiſſimi, duo contra duo, & vnum contra vnum. 1a.q.48.1.3m.*.2.3m
Multam enim malitiam docuit ocioſitas. 12a.q.77.2.c.

Cap. 36

In noua ſigna. 1a.q.72.1.3m
* Cum viro irreligioſo, tracta de ſanctitate. 22a.q.189.10.c
Qui ſophiſticè loquitur, odibilis eſt. 22a.q.55.4.2m.
* Propter tapulam, multi obierunt. 22a.q.648.3.3m.

Cap. 39

* Sapientiam omnium antiquorum exquirit ſapiens & in prophetiis vocabit. 22a.q.188.5.0.
Hæc omnia ſanctis in bona, ſic impiis & peccatoribus in mala conuertentur. 12a.q.87.7.2m.*.q.114.10.c.4m.*.22a.q.36.2.c

Cap. 41

Curam habe de bono nomine, &c. 22a.q.72.2.3.c.

Cap. 43

Maior eſt omni laude. 1a.q.91.1.1m

Cap. 44

Non eſt inuentus ſimilis illi in gloria. 12a.q.66.2.2m.

Cap. 48

Et mortuum prophetauit corpus ſ. Heliſæi. 22a.q.172.2.2m.

AVCTORITATES EX LIBRO ISAIAE PROPHETAE.

Cap. 1.

Odiuit anima mea. 1a.q.3.2.1m.
Quieſcite agere peruerſè, diſcite benefacere. 22a.q.79.1.0
Pupillo non iudicant, & cauſa viduæ non ingreditur ad eos. 12a.q.65.4.2m
Plaga tamen non eſt curata medicamine. 2.q.29.4.c.

Cap. 3

Peccatum ſuum quaſi Sodoma prædicauerunt. 3a.q.84.6.1m.
Dominus ad iudicium veniet cum ſenioribus. 2.q.89.1.c.

Cap. 4

Omnis qui ſcriptus eſt in vita, in Hieruſalem. 1a.q.24.0.*.q.39.4.ſi

Cap. 5.

Auferam ſepem eius. 1a.q.113.6.c.
Propterea captiuus ductus eſt populus meus, quia nō habuit ſcientiam. 12.q.76.2.0.*.22a.q.53.2.2m.
Væ qui dicitis bonum malum, & malum bonum. 2.q.5.3.2m.*.q.48.3.4m
Væ qui potentes ad bibendum vinum. 22a.q.55.3.2m.

Cap. 6.

Vidi Dominum 22a q.171.5.c
Tota iſta viſio, dupliciter exponitur. 1a.q.3.1.4m.*12a.q.102.4.6m
Et clamabat alter ad alterum ſanctus, &c. 1a.q.1.7.4.1m.*.2m.*.22a.q.178.32a
Et volauit ad me vnus de Seraphin. 1a.q.112.2.2m.
Et in manu eius calculus quem forcipe tulerat de altari. 3a.q.79.1.2m.
Ecce ego, mitte me. 22a.q.133.1.4m
Si non crediderimus, non permanebitis. 22a.q.2.10.0

Cap. 7.

Pete tibi ſignum à Domino Deo tuo, &c. Non petam. 22a.q.97.2.3m.
* Ecce virgo concipiet. 12a.q.103.4.c.*22a.q.119.3.b.
Et vocabitur nomen eius emanuel 1a.q.37.2.1m.
Voca nomē eius, accelera, ſpolia detrahe, feſtina. 3a.q.37.2.1m.

Cap. 8.

Prædare. 3a.q.37.2.1m
Antequam ſciat puer vocare patrem. 1a.q.15.2.2m.
In lapidem autem offenſionis, & petram ſcandali, duabus domibus Iſrael. a.q.42.1.0

Cap. 9.

Et vocabitur nomen eius admirabilis conſiliarius, Deus, fortis, pater futuri ſæculi, princeps pacis. 3a.q.37.2.1m.

Cap. 11

Et erit ſepulchrum eius glorioſum. 3a q.51.2 b 1m.
Et requieſcet ſuper eum ſpiritus Domini, ſpiritus ſapientiæ & intellectus. &c. 1a.q. 6.3m

Cap. 14

* quomodo cecidiſti de cælo Lucifer, qui mane oriebaris. 1a.q.61.4 c
Aſcendam in cælum. 1a.q.61.4.3m.*.q.63.4.c.ſi.
* Similis ero altiſſimo. 1a.q.63.4.3m.*.q.93.3.0.*q.8.4.c.ſi.*.22a q.162.1.2m
Infernus ſubter conturbatus eſt 1.q.97.7.c

Cap. 15

Ligna Libani non ſufficient ad holocauſtum. 1.q.13.1.3.

Cap. 16

Emitte agnum Domine, dominatorem terræ. &c. 3a.q.1.1.0
Abſconde fugientes & vagos, ne prodas. 3a.q.84.6.1m.

Cap. 19

Ecce Dominus aſcendet. &c. 3a.q.57.1.6.0

Cap. 22

Et vocabit dominus Deus exercituum in die illa ad fletum, & ad planctum. 1a.q.113.7.1m

Cap. 23

Negotiatio Sidonis. 12a.q.40.2.8.*.q.77.4.3m.*q.187.2.0.

Cap. 24

Viſitabit Dominus ſuper militiam cæli, &c. vſque viſitabuntur. 3a q.52.6.1m
Congregabuntur congregatione vnius faſcis in lacum, & claudentur ibi in carcere. 3.q.52.6.1m

Cap. 25

Ciuitatem ſublimem humiliabis, &c. & conculcabit eam pes pauperis, greſſus egenorum. 3a.q.35.7.3m.

Cap. 26

Cum feceris iudicia tua in terra, iuſtitiam diſcent omnes habitatores orbis. 10a.q.37.2.2m
In tribulatione murmuris, doctrina tua eis. 12a.q.37.2.1m
A facie tua Domine concepimus, & quaſi parturiuimus, & peperimus ſpiritum. 12a.q.12.1.0.3m.

Cap. 27.

Et iſte omnis fructus, vt auferatur peccatum eius. 22a.q.70.3.1m.2.q.29.1.c.

Cap. 28

Qui docebit ſcientiam. & quem intelligere faciet auditum auulſos ab vberibus, ablactatos à lacte. 22a.q.37.2.2m.

Coangustatum eſt ſtratum, ita vt alter decidat. & pallium breue vtrunque operire non poteſt. 2a q.122.3.c.

Cap. 30

Erit lux lunæ ſicut lux ſolis. 1 q.73.1.c
Præparata eſt ab heri Tophet. 1.q.79.9.3

Cap. 32

Sedebit populus meus in pulchritudine pacis. 1a.q.183.7.1m

Cap. 33

Angeli pacis amare flebunt. 1a.q.51 3.0.*.q.113 7.2m.

Cap. 35

Fugiet dolor & gemitus. 12a.q.59.3.2m.

Cap. 38

Diſpone Domui tuæ, quia morieris tu, & non viues 1.q.49.7.2m.*.22a.q.171.6.2m.*.q.173.2.1m

Cap. 39

Lætatus eſt autem ſuper eis Ezechias. 22a.q.132.1.c

Cap. 40.

Quis eſt qui appendit aquas, & cælos palmo ponderabit? 22a.q.171.3.c
Cui ergo ſimilem feciſtis Deum, aut quam imaginē ponetis ei? 1a.q.4.3.4m.*.q.42.1.3m.*.q.57.2.2m.*.q.93.1.2m.
Aſſument pennas, vt aquilæ, &c. de agilitate. 22a.q.189.10.c.
Current & non laborabunt. 2.q.84.2.c

Cap. 41

O mors quam bonum eſt iudicium tuum. &c. 1.q.98.2.c.

Cap. 42

Dedi te in fœdus populi, in lucem gentium. 3a.q.42.2.1m.
Complacuit ſibi in illo anima mea. 1a.q.3.2.1m.*.q.19.11.c.
Non erit triſtis. 3a.q.c.56.3m

Cap. 43.

Ego ſum qui deleo iniquitates tuas, propter me. 3a q.84.3.3m
Et contaminaui principes. 12a.q.105.1.3m
Narra ſi quid habes ut iuſtificeris. 2.q.6.2.2

Cap. 45.

Deus abſcōditus, Deus Iſrael ſaluator. 1a.q.36.1.0.
Creans malum. 1a.q.49.2.1m.

Cap. 47

Sapientia tua & ſcientia tua, hæc te decepit. 22a.q.46.2.3m

Cap. 48

Non eſt pax impiis, dicit Dominus. 22a.q.29 2.3m*.3.2m
Et nunc Dominus Deus miſit me, & ſpiritus eius. 1a.q.43.8.

Cap. 50

* Mane erigit mihi aurem, vt audiam quaſi magiſtrum. 1a.q.105.3.0.*.q.117.1.0.

Cap. 51.

Gratiarum actio & vox laudis. 12a.q.3.4.c.
Conſurge conſurge, induere fortitudinem. 3a.q.148.4m.

Cap. 52.

Recedite recedite, exite inde, pollutum nolite tangere. 22a.q.25.6.5m.
Sicut obſtupuerunt ſuper te multi, ſic inglorius erit inter viros aſpectus eius & forma eius, inter filios hominum. 3a.q.46.5.2m.*.q.49.6.c.

Cap. 53

Quaſi abſconditus vultus eius, & deſpectus. 3a.q.36.1.0.
Dominus poſuit in eo iniquitatem omnium noſtrum. 3a.q.22.1m.*.6.4m.*.q.15.1.4m
Vere languores noſtros ipſe tulit 3a.q.12.4.3m.*.q.14.4 0.*.q.15.1.c.*.q.6.4.3m.
Oblatus eſt, quia ipſe voluit. 3a.q.14.2.1m.*.q.35.6.1m.
Generationem eius quis enarrabit? 3a.q.31.3.1m.
Et dabit impios pro ſepultura. 3a.q.51.1.2m.
Tradidit in mortē animam ſuam 3a.q.47.3 2m.
Pro eo quod iniquitatem non fecerit, & dolus non eſt inuentus in ore eius. 3 q.14.3 0.*.q.15.1.0.*.5 1m.*.2m.*.q.22 4.1m.*q.27 3.c.*.q 28.2.c.*.q.31.7.0.*.q.34.1.2m.*.q 39.1.6.*.2.2m.*q.40.3.1m.*.q.50 2 c.
Et dolores noſtros ipſe portauit. 3a.q.15.5.0.*.q.46.6.8.0.
Ipſe autem vulneratus eſt propter iniquitates noſtras, attritus eſt propter ſcelera noſtra. 3a q.49.0.*.q.12.5.c.*q.56.2.4.4m.*.q 62.5.0.*.q.69.2.2m.*.q 79.3.c

Et liuore

Et liuore eius ſanati ſumus, 3ª.q.48.1.2.ª q.48.1.a ª.6.3m.ª.q.49.1.6.ª.q.30.6.c.ª.q.61.1.cm.ª q.61.5.a

Et cum ſceleratis reputatus eſt. 1ª.q.45.18.a.

Et pro tranſgreſſoribus rogauit.22ª.q.31.2.1m.ª q.83.7.3m.

Cap. 56.

Non dicat filius aduenæ,qui adhæret Domino, dicens,Separatione diuidat me Dominus à populo ſuo,&c. 2ª.q.103.3.c.1m.

Et non dicat Eunuchus, ecce ego lignum aridum: quia hæc dicit Dominus eunucho,&c.12ª q.103 3.1m

Dabo eis nomen melius à filijs & filiab q.2.69.1.c.

Domus mea, domus orationis vocabitur, cunctis gentibus.12ª.q.102.4.1m.

Cap. 58.

Nonne hoc eſt magis ieiunium,quod elegi,diſſolue colligationes impietatis,&c.22ª.q.147.c.1m ª.q.171.3.2.ª.q 188.6.3m.

Cap. 59.

Iniquitates veſtræ diuiſerunt inter vos & Deum veſtrum, & peccata veſtra abſconderunt faciem eius à vobis.e q.4ª.4.c.ſi.ª.1cª.q.79.1.o.ª4.a

Cap. 60.

Ponam te in ſuperbiã populorũ. 22ª.q.162.1,1m.

Cap. 61.

Spiritus Domini ſuper me,eò quòd vnxerit me.1ª q.3 .1.a. .1m.

Induit me veſtimentis ſalutis.3.q.95.1.c.

Cap 62.

Et vocabitur tibi nomen nouum.3ª.q.37.2.2m.

Cap. 63.

Quis eſt iſte qui venit de Edom, tinctis veſtibus de Boſra?3ª.q.37.1.b.ª 22ª.q.2.7.1m.

Ego qui loquor iuſtitiam 1ª.q.21.5.b.

ª Spiritus Domini ductor eius fuit.12ª.q.113.7.b. 22ª.q.1.3.2.c.ſi.ª q.189.10.1m.

Abraham neſciuit nos,& Iſrael ignorauit nos, 1ª.q 89.8.c.

Cap. 64.

Oculus non vidit Deus abſque te, quæ præparaſti expectantib.te.1ª.q.2.1.c.ª.22ª.q.27.2.1m.ª 3ª q.77.2.2m.

quaſi pannus menſtruatæ,vniuerſæ iuſtitiæ noſtræ 3ª.q.89 6 c.

Cap. 65.

Et ſeruos ſuos vocabit nomine alio. 3ª.q.79.2.a.

Anteqnam clament,ego exaudiam, adhuc loquentib.illis,ego exaudiam,.22ª.q.83.1.1m.

Non nocebunt, neque occident, in monte ſancto meo.22ª.q.64.4.o.

Cap. 66.

Nunquid qui alios parere facio,ego non pariam? ſi ego qui alijs generationem tribuo,ſterilis ero?ª q.27.o.ª.q.3ª.4.c.

Verbis eorum non morietur.1ª.q.64.3.c1.4.4m.

Et ignis eorum non extinguetur,1ª q. o.3.c.2m.

Egredietur,& videbunt cadauera virorum,1.q.94. 1 c.

AVCTORITATES EX LIBRO HIEREMIAE PROPHETE

Cap. 1.

Priuſquam te formarem in vtero, noui. 3ª.q. 27. 2.1m.

ª Et prophetam in gentib.dedi te.22ª.q.171.2.2m

Et miſit manum ſuam.e.Pacal 6 ſi.

Cap. 2.

Elongauerunt à me,1ª.q.3.1.5m.

Cap. 4.

Et iurabis, viuit Dominus in veritate & iudicio, & iuſtitia.21ª.q.89.1.o.ª,.c.ª.q. 8.1.1m.

Circumcidimini Domino, & auferte præputia cordis veſtri,12ª.q.102.3.1m.

Cap. 5.

A minore quippe vſque ad maiorem,omnes auaritiæ ſtudent.22ª.q.166.1.3m.

Crudelis eſt,& non miſerebitur.1cª.q.159.1.2m.

Cap. 7.

Et mulieres conſpergunt adipem, vt faciant placentas reginæ cæli,11ª.q.101.4.6m,2.3.

Et miſi ad vos omnes ſeruos meos prophetas, per diem conſurgens diluculo & mittens.22ª.q.171. 1.3m.ª.5,c.

Cap. 8.

Apprehenderunt mendacium,1ª.q.17.4.3m.

Miluus in cælo cognouit tempus ſuum, turtur, & hirundo,& ciconia,&c. 22ª.q.9 .7 2.

Cap 9.

Non glorietur ſapiens in ſapientia ſua, nec fortis fortitudine ſua, &c.ſed ſcire & noſſe me, 22ª. q. 45.4.1m.

Cap. 10.

A ſignis cæli nolite metuere,quæ gentes timent.1ª 1 5.4.3m.

Stultus factus eſt omnis homo à ſcientia ſua,2cª.q. 46.1.1m.

Non eſt hominis via eius, neque viri eſt vt ambulet & dirigat greſſus ſuos,1ª.q.23 1.4m.

Ne fortè ad nihilum redigas me. eª.q.104.3.o.ª. 22ª.q.87.4.1m.

Cap. 11.

Quid eſt quod dilectus meus in domo mea fecit ſcelera multa 2cª q.184.8,c.ſi.ª.q.186. o.o.

Nunquid carnes ſanctæ auferent à te malitias tuas 3ª q.79.2.1m.

Oliuam vberem,pulchram, fructiferam,ſpecioſam vocauit Dominus nomen tuum,3ª q.17.2 o.

Et ego quaſi agnus manſuetus, qui portatur ad victimam,12ª.q.102,3.2m.ª.3ª.q 73.3.c.

Cap. 13.

Confiſa es in mendacio.12ª.q 128.2m.

Quare quaſi colonus futurus es in terra,& quaſi viator declinans ad manendũ.3ª.q.15.10.b.ª.c.

Cap. 15.

Si ſteterint Moyſes & Samuel coram me, non eſt anima mea ad populum iſtum, 1ª.q.3.2.8m.ª. 12ª.q.14 .6 c.ª q.73.5 2.

Non ſedi in concilio ludentium, 22ª.q 168,4.cm.

Si conuerteris,conuertam te.3ª.q.62.2.3m.

Cap. 17.

Maledictus homo, qui confidit in homine. 2cª.q. 25.1.3m.

Cap 18.

ª Sicut lutum in manu figuli,ſic & vos. 1ª.q.112. 2,b.

Repente loquar aduerſus gentem, & aduerſus regnum,& eradicem,&c. vſque Nunc ergo. 1ª.q. 19.7.2m.ª.ezª.q.27 1.6.cm.ª.q 174.1.c.ª 2,u.

Cap. 20.

Seduxiſti,me Domine, & ſeductus ſum, 2cª.q.35. 4.3m.

Cap. 22.

Scribe virum iſtum ſterilem.3ª.q.31.2.3m.

Cap. 23

Et regnabit rex,& ſapiens erit.22ª.q.50.1.1m.

Nunquid non cælum & terram ego impleo, dicit Dominus.1ª.q.8.1 c.

Cap. 29.

Ego ſum iudex & teſtis,dicit Dominus.ecª.q.67 2,1m.3.3m.ª.q.89.1 3m.

Cap. 31.

Quieſcat vox tua à ploratu. & oculi tui à lachrymis,quia eſt merces operi tuo, ait Dominus. 3ª. q ª4 9 1m.

Poſtquã conuertiſti me,egi pœnitentiã. 3ª.q 81.5.o.

Non docebit vltra vir proximum ſuum, & vir fratrem ſuum,&c.vſq; maximũ,1ª.q.106.1,1m.

Cap. 32.

Et incomprehenſibilis.1ª.q.12.1.1m.ª.1m.ª.7.o. ª.8.o ª.q.56.3.1m.ª.2m.ª.q.57.5.2m.ª.q.62.5. c.ª.q.86.2.1m ª.q.107.3.6.ª.12ª.q.93.c.2m. ª.q 182.4.6m.ª.1ª.q.10.1 o.ª.3.1m.

Cap. 39.

Ecce ego inducam ſermones meos ſuper ciuitatem hanc,in malum,& non in bonum.1ª.q.48.6,c.

Cap. 40.

Si placet tibi,vt venias mecum in Babylonẽ,veni,& ponam oculos meos ſuper te,12ª.q.12.1,o.

Cap. 41.

Noli occidere nos, quia habemus theſaurum in agro.ecª.q.66,5.2m.

Cap. 43.

Mendacium tu loqueris e2ª.q.110.1.o.

Cap. 44.

Et nõ poterat vltra portare Dñs propter malitiam ſtudiorum veſtrorum 2cª.q.137.3.4m.

Cap. 49.

Diſpergam in omnem ventum eos,c.q.40.1.2.

Cap. 51.

Dereliquamus eam,1ª.q.117.6.c.

AVCTORITATES EX LIBRO THRENORVM.

Cap. 1.

O vos omnes, qui tranſitis per viam, attendite & videte ſi eſt dolor ſicut dolor meus. 3ª.q.49. 6 o.

AVCTORITATES EX LIBRO BARVCH PROPHETAE

Cap .

Poſt hæc in terris viſus eſt,& cum hominibus conuerſatus eſt.3ª.q.40.1 m.

Cap. 4.

Hic liber mandatorum Dei,& lex quæ eſt in æternum.12ª.q. o .1m.

AVCTORITATES EX LIBRO EZECHIELIS PROPH.

Cap. 1.

ª Animalia ibant & reuertebãtur, in ſimilitudinem fulguris corruſcantis.22ª.q.188.6.c.

Quaſi ſit rota in medio rotæ.12ª.q.107.3.c.

Cap. 2.

ª Fili hominis,ſta ſuper pedes tuos. e2ª.q 172,1. 4m.ª.q.183.4.2m.

Cap. 3.

ª Si dicente me ad impium,morte morieris,non annunciaueris ei,neque locutus fueris,vt auertatur à via ſua impia,& viuat ipſe impius, in iniquitate ſua morietur, ſanguinem autem eius de manu tua requiram.e2ª.q. o.18.5m.

Cap. 9.

Dereliquit Dominus terram, & Dominus non videt,1ª.q 103.5.c ſi 2m.

Cap. 13.

ª Væ qui conſuunt puluillos,ſub omni cubito manus.12ª.q.185.1.b.

Cap. 14.

Ego Dñs decepi prophetam illũ, 22ª.q.55.4.1m.

Cap. 16.

In pulchritudine tua, fornicata es, in nomine tuo, 21ª.q.145.c.3m.

Cap. 18.

Omnes animæ meæ ſunt,vt anima patris, ita & anima filij mea eſt.1cª.q.87.8.c.ſi.

Filius non portabit iniquitatem patris, & pater nõ portabit iniquitatem filij,12ª.q.81.2. 1m.ª.c. 1m.2.q.68.2.1.

omnes iniquitatum quas feceras, non recordabuntur 3ª q.88 1 3m.

Cap. 20.

Dedi eis præcepta mea,& iudicia mea,quæ faciẽs homo,viuet in eis.12ª q 98 c.1m.

Dedi eis præcepta non bona, & iudicia in quib;nõ viuent,ibidem.

Et pollui eos in muneribus ſuis,cum offerrent omne quod aperit vuluam,propter delicta ſua,ibid.

Cap. 21.

Stetit rex Babylonis in biuio,in capite duarum viarum,diuinationem quærens,commiſcens ſagittas 22ª.q.95,1.o.

Cap. 28.

Tu ſignaculum ſimilitudinis.1ª.q.93.3.o.

Cap. 27.

Pupillum & viduam contriſtauerunt apud te, 22ª. q.116,1.c.

Cap. 28.

Plenus ſapientia,perfectus decore.1ª. q 55.2.a.ª.q. 8 5.5.c.ª.q 9 .1 c.ª.q.109.3.3m.

In delitijs paradiſi fuiſti,1ª.q.63.5.c.

omnis lapis pretioſus,operimentum tuum,1ª.q 63 7.o.ª.9.1m.ª.22ª.q.183.1.art.2.ª.c.cm.

Tu cherubin extentus & protegens 1ª.q.63.7.1m.

Ambulaſti perfectus in vijs tuis, à die conditionis tuæ,1.q.63.6.1m.

Et eleuatum eſt cor tuum in decore tuo, perdidiſti ſapientiam tuam in decore tuo. 1ª.q.63.2.3.o.ª. 7.c.ſi.ª.22ª.q 145.1.3m.

Cap. 29.

Nabuchodonoſor rex Babylonis,ſeruire fecit exercitũ ſuum ſeruitute magna aduerſus Tyrum,&c. vſque,laborauerit mihi,12ª.q.114.10.2m.

Cap. 33.

Sanguinem eius de manu ſpeculatoris requiram. 12ª.q.10 12.1m.

Iuſtitia iuſti, non liberabit eum, in quacunque die peccauerit 3ª.q.89 4.5.6.o.

Impietas impij, non nocebit ei, in quacunque die conuerſus fuerit ab impietate ſua.3ª.q.89.2.2m ª.3.o.

Cap. 41.

Duas facies habebat cherubin. 1ª, q.63.7. cm.ª.q. 108.5.1m.

Cap.

Cap. 43.

Ecce gloria Dei Iſrael ingrediebatur per viam orientalem, & terra ſplendebat à maieſtate eius, 3ª.q. 27.1.c.ſ.

Cap. 44.

Porta hæc clauſa erit, & non aperietur, & vir non tranſiet per eam, quoniam Dominus Deus Iſrael ingreſſus eſt per eam. 3ª.q.28.3 c.

Et vinum non bibet omnis ſacerdos, quando ingreſſurus eſt atrium interius. 22æ.q.149.3.o.

Et ad mortuum hominem non ingredientur, ne polluantur, niſi ad patrem. 12æ.q.103.4.3m.

AVCTORITATES EX LIBRO DANIELIS PROPHETAE.

Cap. 1.

Decorus forma 22æ.q 167 2.c.ſ.

Si viderit vultus veſtros macilentiores præ cæteris adoleſcentibus coæuis veſtris, condemnabitis caput meum regi. 22æ.q.88 1.3m.ª q 147.1.2m.ª q. 188.6.1m.

Tenta nos obſecro ſeruos tuos, diebus decem, 3ª.q. 41.1.1m.

* Pueris autem his dedit Deus ſcientiam, & diſciplinam in omni libro & ſapientia, 22æ.q.15.3.c.ſ. ª q.96.1.2m.ª q.189 1.4m.

Cap. 2.

Exceptis diis, quorum conuerſatio non eſt cum hominibus 22æ.q.23.1.1m.

Cap. 3.

Sumusque humiles. 22æ.q.161.1.1m.

Omnis populus tribus, & lingua quæcunque locuta fuerit blaſphemiam contra Deum. 22æ.q.13 3.o.

Cap. 4.

Conſilium meum placeat tibi, & peccata tua eleemoſynis redime, 22æ.q.32.5.1m. Suppl.q.14.2.c.

Cap. 7.

Millia millium miniſtrabant ei, & decies millies centena millia aſſiſtebant ei, 1ª.q.112.4.2m.

Antiquus dierum ſedit, 3ª.q.59.1.2m ſuppl.q.90. 1.4.

Fluuius igneus rapidusque egrediebatur, ſuppl q. 74.9.c.

Cap. 10.

Intelligentia enim opus eſt in viſione. 22æ.q.8.5.2m ª q.173.2.2m.

Princeps regni Perſarum reſtitit mihi viginti & vno diebus. 1ª.q.108.6.c.ª q.113.8.o.

Michael princeps veſter. 1ª.q.113 3 c.

Cap. 12.

Qui docti fuerint, fulgebunt quaſi ſplendor firmamenti, & qui ad iuſtitiam erudiunt multos, quaſi ſtellæ in perpetuas æternitates. 1ª.q.10.3.1m ª q.117 1.2.o. ª 22æ.q 189.9.c.

Cap. 13.

Melius eſt mihi abſque opere incidere in manus hominum, quàm peccare in conſpectu Domini, 22æ.q 110.3 4m.

* Suſcitauit Deus ſpiritum pueri iunioris, cui nomen Daniel. 22æ.q.189.1.4m.

Conuicerat enim eos Daniel ex ore ſuo, falſum dixiſſe teſtimonium. 22æ.q 67.2.1m ª 3.3m.

AVCTORITATES EX LIBRO OSEAE PROPHETAE.

Cap. 1.

Vade & accipe vxorem fornicationum, & fac filios fornicationum 12æ.q.94.5.2m ª q.100.8.3m ª. 22æ.q.104.4.2m ª q 154.2.2m.

Cap. 2.

* Ducam eam in ſolitudinem, & loquar ad cor eius 22æ.q.51.1.c.ſ. ª 22æ.q.188.8.c.

Cap. 4.

Peccata populi mei comedent. 3ª.q.15.1.4m.

Cap. 6.

In tribulatione ſua, mane conſurgent ad me. 3ª.q. 21.4.3m.

Viuificabit nos, poſt duos dies, in die tertia ſuſcitabit nos. 3ª.q.51.4.o.ª q.53.2.o.

Miſericordiam volui, & non ſacrificium. 22æ.q.30. 4.1m.

Cap. 8.

Scribam eis multiplices leges meas. 12æ.q.98.5.1m

Cap. 9.

Scito te Iſrael ſtultum, prophetam inſanum, virum ſpiritualem. 22æ.q.172.2.3m.

Facti ſunt abominabiles, ſicut ea quæ dilexerunt, 22æ.q 7.2.c.ª q.81.7.c.

Cap. 12.

Ego viſionem multiplicaui. 1ª.q.1.9.o.ª q.3.1.o.ª q.111.1.o.ª 22æ.q.172.1.1.o.ª q.173.2.b.

Et in manu prophetarum aſſimilatus ſum. 22æ.q. 173.2.c.

Cap. 13.

Perditio tua Iſrael, tantum ex me auxilium tuum. 1ª. q 23.3.2m ª 12æ.q.112 3.2m.

Ero mors tua ô mors, morſus tuus ero inferne. 3ª. q.52.6.c.

Cap. 14.

Ex me fructus tuus inuentus eſt, 1ª.q.23.5.2m ª 12æ q 76.2.2m ª q.109.c.7.

AVCTORITATES EX LIBRO IOELIS PROPHETAE.

Cap. 1.

Sanctificate ieiunium. 22æ.q.147.1.3.5.7.c.

Cap. 2.

Sol, & luna obtenebrati ſunt. 3ª.q.44.2.2m.

Congregate paruulos, & ſugentes vbera. 22æ.q. 147.4.2m.

Effundam de ſpiritu meo ſuper omnem carnem, 12. q.26.1.2.1.

Omnis qui inuocauerit nomen Domini, ſaluus erit. 22æ.63.1.1m.

Magnus dies domini, & terribilis valde, & horribilis. 3ª.q.36.1.1m.

Educam eas in valle Ioſaphat 1.q.88.4 3.

AVCTORITATES EX LIBRO AMOS PROPHETÆ.

Cap. 1.

Dominus de Sion rugiet. 22æ.q.172.3.2m ª q.173. 2.1m.

Cap. 3.

Si erit malum in ciuitate, quod Deus non fecerit. 1ª.q.49.2.1m.

Non faciet Dominus Deus verbum, niſi reuelauerit ſecretum ad ſeruos ſuos prophetas. 1ª.q.57.3m. ª 22æ.q.171.4.1m ª 172.4.2m.

Cap. 4.

Formans montes, & creans ſpiritum. 1ª.q.41.3.4m.

Cap. 7.

Non ſum propheta, & non ſum filius prophetæ. 22æ.q.113.1.1m.

AVCTORITATES EX LIBRO IONÆ PROPHETÆ.

Cap. 2.

Et erat Ionas in ventre piſcis, tribus diebus & tribus noctibus. 3ª.q.51.4m.

Cap. 3.

Homines & iumenta, boues, & pecora non guſtent quicquam, nec paſcantur. 22æ.q 147.4.2m.

AVCTORITATES EX LIBRO MICHEAE PROPH.

Cap. 2.

Et mendacium potius loqueretur. 22æ.q.110.3.4m ª q.113.1.3m.

Aſcendet enim pandens iter ante eos. 3ª.q.49.5.4m

Cap. 3.

Qui odio habetis bonum & diligitis malum 1ª.q. 12.9.c.ª q.82.2.1m ª 12æ.q.6.4.3m ª q.8.1.o ª q. 18.4.1m ª q.19.1.1m ª q.27.1.1m ª q.29.4.c.ª q. 74.1.1m ª q.77.2.c.ª q.79.1.c.

Cap. 5.

Egreſſus eius à principio. 1ª.q 42.5.2m.

A diebus æternitatis. 1ª.q.10 1.4m.

Cap. 6.

Indicabo tibi ô homo, quid ſit bonum, & quid dominus requirat à te. 12æ.q.19.10.1m.

Vtique facere iudicium & diligere iuſtitiam. 22æ. q.60.1.1m.

Et ſolicitum ambulare cum Deo ſuo. 22æ.q.47.6.3m ª q.55.6.c.

Cap. 7.

Inimici hominis domeſtici eius. 22æ.q 70.3.o.ª.q. 183.10.2m.

AVCTORITATES EX LIBRO NAVM PROPHETAE.

Cap. 1.

Non conſurget duplex tribulatio, vel: Non iudicabit Deus bis idipſum. 3ª.q.59 5.2m.

AVCTORITATES EX LIBRO ZACHARIAE PROPH.

Cap. 1.

Conuertimini ad me, ait Dominus, & conuertar ad vos. 12æ.q.109.6.1m.

Cap. 2.

Quia conſurrexit de habitaculo ſancto ſuo. 3ª.q.57. 2.1m.

Cap. 6.

Ecce, vir oriens nomen illi. 3ª.q.36.3.3m ª.q.37.2. 1m.

Cap. 7.

Verba quæ miſit Dominus exercituum in ſpiritu ſancto ſuo, per manum prophetarum priorum. 1ª q.1.10.c.

Cap. 9.

Tu quoque in ſanguine teſtamenti tui, emiſiſti vinctos tuos de lacu, in quo non erat aqua. 3.ª q.52. 4.1m ª 5.6.7.8.o.

Cap. 13.

In die illa, erit fons patens domui Dauid, & habitatoribus Hieruſalem, in ablutionem peccatoris, & menſtruatæ. 3ª.q 68.4.1m.

Adam exemplum meum, ab adoleſcentia mea. 12æ q.82.2.1m.

AVCTORITATES EX LIBRO MALACHIAE PROPH.

Cap. 1.

Dilexi vos. 1ª.q.20.2.o.ª q.23.3.1m ª.12æ.q 110. 1.o.

Iacob dilexi, Eſau autem odio habui. 1ª.q.23.3.c.

Si ergo pater ego ſum, vbi eſt honor meus. 22æ.q. 64.3.o.

Si offeratis cæcum, claudum & languidum, nonne malum eſt? 22æ q 86.3.3m.

Et in omni loco ſacrificabitur, & offeretur nomini meo oblatio munda. 12æ.q.102.4.3m ª 22æ.q 84 3.o.

Cap. 2.

Maledicam benedictionibus veſtris. 3ª. q. 82.3. 3m.

Angelus Domini exercituum eſt. 3ª.q.22.1.c.1m.ª 41.ª q.26.1.o.ª q.82.3.c.

Contaminauit Iudas ſanctificationem. 2.q.59.1.c.

Si odio habueris illam dimitte eam. 2.q.67.6.3.

Cap. 3.

Et præparabit viam. 3ª.q.38.1.o.ª 2.2m ª 3.o.ª.q. 70.1. m

Inferte omnem decimationem in horreum meum, & ſit cibus in domo mea: & probate me ſuper hoc, dicit Dominus. 22æ.q.97.2.1m.

* Dixiſtis, vanus eſt qui ſeruit Deo. 22æ.q.83.1.c.

Et ſcriptus eſt liber monimenti, coram Deo, timentibus Deum. 3ª.q.24.o.ª q.39.8 ſ.

Cap. 4.

Ecce ego mittam vobis Heliam prophetam. 22æ.q. 174.4.3m.

Et conuertet cor patrum ad filios, & cor filiorum ad patres 22æ.q 26.10.o.

AVCTORITATES EX PRIMO LIBRO MACHAB.

Cap. 2.

Et deſtinauerunt aliqui de populo. 1ª.q.23.2.c.ª 2. 2m.

Cap. 3.

Et cogitauerunt dicentes, omnis homo quicunque venerit ad nos in bello in die ſabbatorum, pugnemus aduerſus eum, & non moriemur omnes. 12æ. q.100.8.4m ª 22æ.q.40.4.o.ª q.122.4.3m ª 3ª.q. 40.4.3m.

Cap. 6.

Eleazarus filius Saura immiſit ſe beſtiis loricatis lorica regis &c & mortuus eſt. 22æ.q 64.5.5m.

Cap. 8.

Et committunt vni magiſtratum per ſingulos annos dominari vniuerſæ terræ ſuæ, & omnes obediunt vni. 1ª.q 103.3.c.ª 12æ.q.95.4.c.ª q.105.1.o.ª 22æ.q.50.1.2m.

Et non eſt inuidia, neque zelus inter eos. 22æ.q.36. 2.1m.

Cap. 12.

Non eorum cum nullo horum indigeremus, habentes ſolatio ſanctos libros. 22æ.q.188.3.c.

AVCTORITATES EX SECVNDO LIBRO MACHAB.

Cap. 1.

Domine Deus omnium creator. 1ª.q.44.0.ª q.45 2.o.ª q 65.o.ª 12æ.q.79.2.c.

Qui ſolus es bonus rex, ſolus præſtans, 1ª.q.3.2.c.ª q.6.o.ªq.20.1.3m ªq.49.3.c.2mª q.62.9.c.1m ªq.100.2.c.ªq.103.2.c.ª 12ª.q.4.c.8.ª 22ª q. 19.2.c.ªq.83.2.1mªq.24.1.c.ſi ªq.27.1.4.c.ª q.34.1.c.1m 3ª.q.1.1.c.ªq.20.2.c.
Et æternus, 1ª.q 10.2.3.o.ªq.16.7.o.ªq.46.o.ªq. 61.2.o.

Cap. 3

Inuocabant de cælo eum, qui de depoſitis legẽ poſuit, 12ª.q 105.2.4mª 5mª 22ª.q.62.6.8.
Viſitator & adiutor loci illius eſt, 1ª.q.83 8.2m.

Cap. 5.

Non propter locum gentem, ſed propter gentem locum Deus elegit, 12ª.q.104.4.1m.

Cap. 6.

Reſpondit cito dicens, præmitti ſe velle in infernum, 3ª.q.52.1.4m.
Non enim ætati noſtræ dignum loqui eſt fingere, 2ª.q.109.3m.
Et ipſi propter meam ſimulationem decipiantur, & per hæc maculam & execrationem meæ ſenectuti conquiram, 22ª.q 111.1.o.
Fortiter vitam excedẽdo, &c. Adoleſcentibus forte exemplum relinquam, ſi prompto animo ac fortiter &c. honeſta morte perfungar, 22ª.q.123.5 1mª q 124.2.c.

Cap. 7.

Parati ſumus mori, magis quàm patrias Dei leges præuaricari, 22ª.q.100.3.4mª q.119.3.3m.ª.b. 125.4.c.
Neque ego ſpiritũ & animam donaui vobis & vitam &c. ſed mundi creator &c. 1ª.q 45.6.1mª q 90. 2.o.ªq.98 2.c ſi.ªq 100.1.2m.ª.q.11 2.o.ª. 12ª.q 37.2mªq 9.6 c.ªq.81.1.c.2m.ª.22ª.q. 85.2.c.ª1.d.14 q.3 c.2m.

Cap. 9.

Orabat hic ſceleſtus dominum, à quo non erat miſericordiam conſecuturus, 3ª.q 83.1.1m.
Sancta ergo & ſalubris eſt cogitatio pro defunctis exorare, vt à peccatis ſoluantur 3ª.q.52.6.c.2.q. 71.2.c.

Cap. 15.

Oniam qui fuerat ſummus ſacerdos, virum bonum & benignum, &c. manus protẽdẽtem orare pro omni populo Iudæorum, 22ª.q.83.11.o.
Tu domine qui miſiſti angelum tuum ſub Ezechia rege Iuda, ª.q.112.o
Iudas per omnia corde & animo mori pro ciuibus paratus erat, 1ª.q.60.5.c.ª 22ª.q.26.3.c.ªq.31 3.2m.
Magnifice gloriatur eſt, 22ª.q.132.1.1mª.3m.
Hic eſt qui multum orat pro populo, 2.q.72.3.c.

AVCTORITATES EX EVANGELIO SECVNDVM MATTH.

Cap. 1.

Liber generationis Ieſu Chriſti, 3ª.q.31.3.1m.ª. 3m.4.5m.
Filij Dauid, filij Abraham, 3ª.q.31.2.c.
Abraham genuit Iſaac, Iſaac autem genuit Iacob, 12ª.q 65.4 9m.
Iacob autem genuit Iudam, & fratres eius, 3ª.q.31. 3.5m.
Iudas autem genuit Phares & Zaram, de Thamar, 3ª.q.31.3.5m.
Boez autem genuit Obed ex Ruth, 12ª.q.105.3. 1m.
Dauid autem rex, genuit Salomonem, ex ea quæ fuit Vriæ, 3ª.q.31.3.5m.
Ioram autem genuit Oziam, ª.q 31.3.4m.
Ioſias autem genuit Iechoniam & fratres eius, 3ª.q. 31.3 5m.
Et poſt tranſmigrationem Babylonis, Iechonias genuit Salathiel, 1ª.q 31.3.3m.
Iacob autem genuit Ioſeph, 1ª.q.3 .1.2mª 4.5m.
Virum Mariæ, 3ª.q.29.2.o.ªq.28.3.2m.
De qua natus eſt Ieſus, 3ª.q.35.2.o.ª.5.c.
Qui vocatur Chriſtus, 3ª.q.16.5.c.ª.q.17.2.c.ª.q. 37.2.o.
Cum eſſet deſponſata, 3ª.q.29 1 o.
Mater Ieſu Maria, 3ª.q.35.5.c.ª q.35.3.4m.
Antequam conuenirent, 3ª q.28.3.1m.
Inuenta eſt in vtero habens de ſpiritu ſancto, 3ª.q. 28.3.1mª q.32.1.2.o.ªq.39.8.2mª.q.45.6.c.ª. q.54.1.3m.
Ioſeph autem vir eius, 3ª.q.29.2.o.ª q.28.2.2m.
Cum eſſet iuſtus, 3ª.q.28.3.5mª q.29.3m.
Et nollet eam traducere, 3ª.q.29.2.3m.
Voluit occulte dimittere eam, 3ª.q.28.3.2m.ª.q. 29 2.3m.1.q 62.3.2.
Ecce angelus domini apparuit in ſomnis Ioſeph. 3ª q.30.2.2mª 1.2mªq.36.2.2m.
Noli timere accipere Mariam coniugem tuam, 3ª q.28.3 2 ªq.29.2.o.
Quod enim in ea natum eſt, 3ª.q.35.2.o.ª5.c.
De ſpiritu ſancto eſt, 3.20ª.
Vocabis nomen eius Ieſum, 3ª q.37.2.o.
Hoc autem tot. factum eſt, vt adimpleretur quod dictum eſt per prophetam, 22ª.q 9.2.2m.
Et accepit coniugem ſuam, 3ª.q.29 2.1m.
Et non cognoſcebat eam, 3ª.q.28.3.3mª 4m.
Donec peperit, 3ª.q.28.3.3m.
Primogenitum, 3ª.q.28.3.4m.

Cap. 2.

In Bethleem Iudæ, 3ª q.35.7.o.ªq.46.10.1m.
Ecce magi, 3ª.q.36.3.c.2mª 5.c.
Ab oriente, 3ª.q.36.3 3mª 5.4m.6 c.3m.
Venerunt Hieroſolymam, 3ª.q.36 8 3m.
Vbi eſt qui natus eſt, rex Iudæorum? 3ª.q.36 8.3m
Vidimus enim ſtellam eius in oriente, 3ª.q.36.5.o. ª6.ª7.o.
Et venimus adorare eum 3ª.q.36.8.o.
Audiens autem Herodes rex turbatus eſt, & omnis Hieroſolyma cum illo, 3ª.q.36.2.1m.
Et ecce ſtella quam viderant in oriente, antecedebat eos, vſque dum veniens ſtaret ſupra, vbi erat puer, 3ª.q.36.6.3mª7.c.1m.
Obtulerunt ei munera, Aurum, Thus & myrrham 3ª.q 36.8 4mª 5m.
Herodes occidit omnes pueros, qui erant in Bethleem, & in omnibus finibus eius, à bimatu & infra, 3ª.q.36.2.3mª 6.3m.
Defuncti ſunt enim qui quærebant animam pueri, 12ª.q.82.2.1mª 3ª.q.46 11.3m.
Et habitauit in ciuitate quæ vocatur Nazareth, 3ª. q.35.7.2m.

Cap. 3.

Et baptizabantur ab eo in Iordane, 3ª.q.38.4.o.ª. q.29.3 1m.
Confitentes peccata ſua, 3ª.q.38.3.2m.
Ego vos baptizo in aqua, in pœnitentiam, 3ª.q.38. 3.8m.
Ipſe vos baptizabit in ſpiritu ſancto, & igne. 3ª.q. 66.3m.
Venit Ieſus à Galilæa in Iordanem ad Ioannem, vt baptizaretur ab eo, 1ª.q 38.1.c.ªq.39.2 4.o.ª. 5.c.ªq.66.4mªq.67.7.1mª q.81.1.c.ª.q.84. 7.4m.
Ego à te debeo baptizari, 3ª.q. 8.6.3m.
Sine modo Sic enim decet nos implere omnem iuſtitiam, 3ª.q.38 6.3m.
Et ecce aperti ſunt cœli, 3ª.q.39.5.o.ª q.49.5.3m.
Et vidit ſpiritum Dei deſcendentem ſicut columbam 3ª.q 36.6.7.o.ªq.46.4.2m.
Et ecce vox de cœlis dicens, 3ª.q.39.8.o.ªq.45.4. o.ªq.66.6.c

Cap. 4.

Tunc ductus eſt Ieſus in deſertum, 3ª.q.41.1.2mª. 2.o.
Vt tentaretur à diabolo, 3ª q.41.1.o.
Et cum ieiunaſſet quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, 3ª.q.4 3.o.
Poſtea eſuriit Et accedens tentator dixit, 3ª.q.41. 1.3mª 3.o.
Si filius Dei es, 3ª.q.41.4.o.ª 1.1m.
Dic vt lapides iſti panes fiant, 3ª.q.41.4.1m.
Qui reſpondens, dixit ei, Scriptum eſt, 3ª.q.41.4 c.
Non in ſolo pane viuit homo, Deutero 8.2ª.ª 30. 7ª.ª 22ª.q.188.8.4m.
Tunc aſſumpſit eum diabolus, in ſanctam ciuitatem, 3ª.q.41.1.2mª 3mª 4.7m.
Mitte te deorſum, 3ª.q.41.4 2m.
Aſſumpſit eum diabolus in montem excelſum valde, 3ª.q.41.2.2m.
Et oſtendit ei omnia regna mundi, & gloriam eorum, 3ª.q.41.4.7m.
Hæc omnia tibi dabo, ſi cadens adoraueris me, 3ª. q.41.4.3m.
Vade Sathana, 3ª.q.41.4 6m.
Tunc reliquit eum diabolus, 1ª.q.114.5.o.ª 3ª.q. 41.3.2m.ª.1m.
Et ecce angeli acceſſerunt, & miniſtrabant ei, 3ª.q. 41.3.2m.
Exinde cœpit Ieſus prædicare, 3ª.q.42.o.
At illi ſtatim relictis retibus & patre, ſecuti ſunt eũ. 22ª.q.101.2.1mª 4.1m.
Et vocauit eos, 22ª.q.189.6.o.ª 10.o.
Et obtulerunt ei omnes male habẽtes &c. & lunaticos & paralyticos, & curauit eos, 22ª.q.115.5.1m.

Cap. 5.

Beati pauperes ſpiritu &c. vſque gaudete &c. 12ª.q. 69.o.
Beati mites. ª.q.69.3.4 o.
Beati qui lugent. 2ª q.35.3.2mªq.65.3.4.o.ª 22ª q.28 1.2 .2 q.4.2.c.
Beati qui eſuriunt & ſitiunt iuſtitiam, quoniam ipſi ſaturabuntur, 12ª.q.69 3 4.o.ª 22ª.q.139.2.1m.
Beati mundo corde, quoniam ipſi Deum videbunt 12ª.q.69 3.4 o.ª 22ª.q.8. o.ªq.83.9.3m.
Beati pacifici, quoniam filij Dei vocabuntur, 12ª.q. 69 3 4.o.ª 22ª.q.41.6 o.ª q.83.9.3.
Beati qui perſecutionem patiuntur propter iuſtitiam quoniam ipſorum eſt regnum cœlorum, 22ª q.69.3.5mª 4.2m.
Merces veſtra copioſa eſt in cœlis, 1ª.q.68.4.c.ſi.ª 12ª.q.4.7.3m.
Sic luceat lux veſtra coram hominibus, vt videant opera veſtra bona, & glorificent patrem veſtrum 22ª.q.189.5.2m.
Nolite putare, quoniã veni ſoluere legem aut prophetas. Non veni ſoluere, 12ª q.107.2.4mª 3ª.q. 37.o.ªq 40.4 o.ªq.47.2.1m.
Sed adimplere, 12ª.q.107.2.o.ª 4.3mª 22ª.q.104. 6.2m.
Dico autem vobis, 3ª.q.42.1.2.c.2m.
Audiſtis, quia dictum eſt antiquis, 22ª.q.5.1.3m.
Omnis qui iraſcitur fratri ſuo, reus erit iudicio, 22ª. q.158.3.2mª 5 3m.
Qui autem dixerit Racha, reus erit concilio, 22ª.q .58.5.3mª q.15 5 c.ſi.
Qui autem dixerit fatue, reus erit gehennæ ignis, 12ª q.46.8.3mª 22ª.q.118.5.3 ª q.72.2.o.
Omnis qui dimiſerit vxorem ſuam, excepta fornicationis cauſa, facit eã mœchari, 22ª.q.107.2.3m. 2.q.59.6.c.
Qui dimiſſam duxerit mœchatur, 2.q 67.4.c.
Reddes Domino iuramenta tua, 22ª.q.89.1.3m.
Nolite iurare omnino, 22ª.q.89.2.1mª6.2m.
Sit ſermo veſter, eſt eſt, nõ nõ. quod autẽ his abundantius eſt, à malo eſt 22ª.q.89.2.2mª 2.1 ª1m.
Non reſiſtere malo, 22ª.q.2.3.o.ª.q.108.1.2m.ª. 4mªq.188.3.1m.
Si quis percuſſerit te in dexteram maxillam tuam, præbe illi & alteram, &c. vſque fi. 12ª.q.108.3. 2mª 4.4mª 22ª.q.40.1.2mªq.43.8.4mª q.72.3. c.ªq.124.1 3mª 3 1mª.q 128.1.4mª.q.140.8. 2m.ª.q. 52 3.2mªq.186.2.c.
Qui vult tecum in iudicio contendere, & tunicam tuã tollere, dimitte ei & palliũ, 22ª.q.43.8.4mª q.72 3.o.ªq.108.2 2mª 4mªq.188.3. m.
Diligite inimicos veſtros, 22ª.q.25.8.9.o.ª q.34.3 3mªq.8 .8.c.ªq.108.2.c.
Benefacite his qui oderunt vos, 22ª.q.25.6.c.2mª. 9.o.ªq.32.2.o.ªq.329.3mªq.168. 3m.
Orate pro perſequentibus & calumniantibus vos, 22ª.q.83.8.o.
Si enim diligitis eos qui vos diligunt, quam mercedem habebitis 22ª.q.27.7 1m.
Eſtote ergo perfecti, ſicut & pater veſter cœleſtis perfectus eſt, 22ª.q.189.2.2m.
Receperunt mercedem ſuam, 2.q.14.4.2.

Cap. 6.

Alioquin mercedem non habebitis apud patrẽ veſtrum, 22ª.q.132.3.1m
Cum ergo facis eleemoſynã, noli tuba canere ante te, 12ª q.182.5 3m.
Sicut hypocritæ faciunt, 22ª.q.111.o.
Tu autem cum oraueris, intra in cubiculum tuum, & clauſo oſtio, &c. 22ª.q.8. .12.3m.
Orantes nolite multum loqui, ſicut Ethnici faciũt, 12ª.q.83.14.1m
Sic ergo vos orabitis, 22ª.q 83.14.3m.
Pater noſter, &c. vſque fi. 22ª.q.83.9.o.
Fiat voluntas tua, 1ª.q.19.11.12.c.
Panem noſtrum ſuperſubſtantialem da nobis hodie 22ª.q.83.7.1m.
Et dimitte nobis debita noſtra, ſicut & nos dimittimus debitoribus noſtris, 22ª.q.83.16.3m.ª 3ª.q 84.10 b.2.q.99.5.3.
Theſaurizate vobis theſauros in cœlo, vbi neque ærugo, &c. 12ª.q.4.2.1m.
Si oculus tuus fuerit ſimplex, totum corpus tuum lucidum erit, 12ª.q.12.2.1m.

Si ergo

Si ergo lumen quod in te eſt, tenebræ ſunt, 22æ.q. 22.1.2m.
Nemo poteſt duobus dominis ſeruire, 22æ.q.25.c.
Ne ſoliciti ſitis animæ veſtræ, &c. 12æ.q.108.3.3m. 2.2æ.q 27.9 2.3m q.42.4.c. q.55.50. q.83.6. 2m q 188.7.c.
Quærite ergo primum regnum Dei & iuſtitiam eius & hæc omnia adijcientur vobis, 22æ.q.87.6. 1m.
* Scit enim pater veſter, quia his omnibus indigetis, 22æ.q.83.2 1m.
Nolite ergo ſoliciti eſſe in craſtinum, 22æ.q.55.7.o. q.188.7.2m.

Cap. 7.

Nolite iudicare, & non iudicabimini, 22æ.q. 108.3. 6m 22æ.q.60.2.3.6.o. q.57.1.o. q.10.2.1m. 1ª.q.59.1.c.
In quo enim iudicio iudicaueritis, iudicabimini; & in qua menſura menſi fueritis, remetietur vobis, 22æ.q.61.4.1m.
Quomodo dicis fratri tuo, frater, ſine, eiiciam feſtucam de oculo tuo: et ecce trabem autem, quæ eſt in oculo tuo, non vides? 2æ.q.33.5.c.
Nolite ſanctum dare canibus, neque mittatis margaritas veſtras ante porcos, &c. 1ª.q.1 9.2m.
Petite, & dabitur vobis, 22æ.q.83.3.2m.
Omnia ergo quæ vultis vt faciant vobis homines, & vos facite illis, 12æ.q.99.1.3m.
* Attendite à falſis prophetis, &c. 22æ.q.171.4.3m.
Non poteſt arbor bona fructus malos facere, neque econuerſo, 1ª.q.47.1.1m 12æ.q.10.1.1m.
Erat enim docens eos, ſicut poteſtatem habens, & non ſicut Scribæ eorũ, & Phariſæi, 3ª.q.42.1.2m.

Cap. 8.

Et extendens Ieſus manũ, tetigit eũ, 1ª.q.44.3.2m
Vide nemini dixeris, 22æ.q.104.4.1m 3ª.q.13.4. 2m q.44.1.4.
Vade, oſtende te ſacerdoti, & offer munus, &c. 22æ. q.103.2.2m
Domine non ſum dignus, vt intres ſub tectum meum, 3ª.q.80. o.3m.
Audiens autem Ieſus miratus eſt, 3ª.q.15.8.o.
Non inueni tantam fidem in Iſrael, 22æ.q.5.4.o.
Surrexit, & miniſtrabat eis, 3ª.q 44.3.2m.
Omnes malè habentes curauit, 3ª.q.13.4 c.
Domine, permitte me primum ire, & ſepelire patrem meum, 22æ.q.101.4.2m q 189.6.c.ſi.
Dæmones rogabant eũ, dicentes: Si eiicis nos hinc mitte nos in gregem porcorum, 3ª.q.44.1.4m.
Et ait illis: Ite. At illi exeuntes, abierunt in porcos, Ibidem.
Et ecce magno impetu abiit totus grex per præceps in mare, & mortui ſunt in aquis, Ibid.

Cap. 9.

Videns Ieſus fidem illorum, dixit paralytico: Confide fili, 22æ.q.1 4.6.1m.
Dixit Ieſus paralytico: Remittuntur tibi peccata tua, 3ª.q.44.3.3m.
Et cum vidiſſet Ieſus cogitationes eorum, 3ª.q.10. 2.o. q.59.2.3m.
Quid eſt facilius dicere, dimittuntur tibi peccata tua, an dicere, ſurge & ambula? 3ª.q.43.3 3m.
Vt autem ſciatis, quia filius hominis habet poteſtatem in terra dimittendi peccata, 3ª.q.16.11.2m.
Et præteriens inde Ieſus, vidit hominem ſedentem in telonio Matthæum nomine, & ait illi: Sequere me. Et ſecutus eſt eum, 3ª.q 44.3.1m.
Multi publicani & peccatores diſcumbebant cum Ieſu, & diſcipulis eius, 22æ.q 25.6.5m 3ª.q.40. 1 o. 2.c.1m.
Non enim veni vocare iuſtos, ſed peccatores, 3ª.q. 2.3.4.o. 5.c q.40.1.c. q.41.3.2m q.44 3.c.
Nunquid poſſunt filii ſponſi lugere, quandiu cum illis eſt ſponſus, &c & tunc ieiunabunt, 22æ.q. 147.4.5m.
Nemo autem committit ſuſſuram panni rudis, in veſtimentum vetus, 12æ.q 147 4.5m.
Sed vinum nouum in vtres nouos mittunt, & ambo conſeruantur, 12æ.q.96.2.c.2m.
Et tenens manum eius, & dixit, 3ª.q.44.3.2m.
Tunc tetigit oculos eorum, dicens, Ibid.
Creditis, quia hoc poſſum facere vobis, &c. ſecundũ fidem veſtram fiat vobis, 22æ.q.178.1.o. 5m.
Illi autem exeuntes, diffamauerunt eum in tota terra illa, 3ª.q.13.4.2m.
In principe dæmoniorum eiicit dæmones, 3ª.q.43. 2.3m.

Et circuibat Ieſus omnes ciuitates, & caſtella, docens in ſynagogis, 3ª.q.7.1.2m.

Cap. 10.

Dedit illis poteſtatem ſpirituum immundorum, vt eiicerent eos, 3ª.q.43.2.3m.
In viam gentium ne abieritis, &c. Non ſum miſſus niſi ad oues quæ perierunt domus Iſrael, 3ª.q. 42.1.o.
Nolite poſſidere &c. non peram in via, neque duas tunicas, neque calceamenta, neque virgam, 12æ. q.108.2.3m 4.2m .4m.
Nolite poſſidere aurum, neque argentum, neque pecuniam, &c 12æ.q.108.2.3m 4.4m 22æ.q. 85. 6.2m q. 8.7.5m.
Eſtote ergo prudentes, ſicut ſerpentes, 22æ.q.55.3 1m 4.1m q.92.3.1m.
Cum autem tradent vos, nolite cogitare, quomodo aut quid loquamini, 22æ.q.51.4.1m.
Nolite timere eos qui occidunt corpus, 2.q.71.11.c.
Et quod in aure auditis, prædicate ſuper tecta, 3ª. q.42.3 1m.
Non veni pacem mittere, ſed gladium, 22æ.q.37.1. 2m ſi.
Inimici hominis, domeſtici eius, 22æ.q.70.3.o.

Cap. 11.

Tu es qui venturus es, an alium expectamus? 2æ.q. 2.7.2m.
Etiam dico vobis plusquàm prophetã, 22æ.q.174. 4.1m.
Qui autem minor eſt in regno cælorum, maior eſt illo, 1ª.q.108.1.3m q.117.2.c.3m.1.q.22.4.1
Omnes enim prophetæ & lex, vſque ad Ioannem prophetauerunt, 22æ.q.174.6.3m.
Venit Ioannes, neque manducans, neque bibens, 3ª.q 40.2 c.2m.
Venit filius hominis manducans & bibens, 3ª.q.40 2.o. q 41.1.1m.
Et iuſtificata eſt ſapiẽtia à filiis ſuis, 3ª.q.40 2.1m.
Abſcondiſti hæc à ſapientibus & prudentibus, & reuelaſti ea paruulis, 12æ.q.106 3.1m.
Nemo nouit filium, niſi pater, neque patrem quis nouit, niſi filius, & cui voluerit filius reuelare, 1æ. q.31.4.2m.
Iugum enim meum ſuaue eſt, & onus meum leue, 12æ.q.107.4.o.

Cap. 12.

Diſcipuli autem eius eſurientes, cœperunt euellere ſpicas ſabbato & manducare, 12æ.q.100.8.4m. 12æ.q.40.4 o. q.122.4.3m 1ª q.40 4.3m.
Sabbatis ſacerdotes in templo ſabbatum violant, & ſine crimine ſunt, 22æ.q.1 2.4.
Licet ſabbatis benefacere, 12æ.q.100.5.4m q.107 2.4m 22æ.q.40.4 o. q.122.4.3m 3ª.q.40.4. 1m. 3m.
Omne regnũ diuiſum contra ſe, deſolabitur. & omnis ciuitas vel domus diuiſa contra ſe nõ ſtabit, 22æ.q.37.2.3m.
Si Sathanas Sathanã eiicit, aduerſus ſe diuiſus eſt, 1ª q.109.2.1m 3ª.q.43.2.3m.
Filii veſtri in quo eiiciunt? 3ª.q.43.2.3m.
Si autem ego in ſpiritu Dei eiicio dæmonia, 1ª.q. 36.1ª.1. q.32.1.1m.
Quomodo poteſt quiſquam intrare in domum fortis, &c. diripiet. 3ª.q.43.2.3m.
Qui non eſt mecum, contra me eſt: & qui non congregat mecum, ſpargit, Ibidem.
Spiritus autem blaſphemiæ non remittetur, 22æ.q. 14.3.o. q 34.2.1m q.118.5.3m 3.q.86.1.2m. 1m.
Et quicunque dixerit verbum contra filium hominis, remittetur ei: qui autem dixerit contra Spiritum ſanctum, non remittetur ei, neque in hoc ſæculo, neque in futuro, 22æ.q.14.1.o.
Et ſignum non dabitur ei, niſi ſignum Ionæ prophetæ, 3ª.q.43.4.1m.
Reuertar in domum meam, vnde exiui, 3ª.q.88.1. 2m.
Et ecce fratres tui, 3ª.q.28.3.5m.
Viri Niniuitæ reſurgent in iudicio, 2.q.88.1.c.

Cap. 13.

* Qui autem ſeminatus eſt in ſpinis, 22æ. q.188. 7.c.
Alia ceciderunt in terram bonam, & dabant fructũ: aliud centeſimum, aliud ſexageſimum, aliud trigeſimum, 12æ q.70.3.2m 22æ.q.125 5.2m.
Vo unus, & colligimus ea, 12æ.q.10.8.1m q.21.13. 3m q.64.2.1m q.108.1.5m 3.1m.

Sine parabolis non loquebatur eis, 3ª.q.42.3.4m.
Meſſis eſt conſummatio ſeculi, 1ª.q.73.1.1m.
Tunc fulgebunt iuſti ſicut Sol in regno patris eorum, 3ª.q.45.2.c. q.54.2.1m 2m Suppl.q.85. 1.c.
* Simile eſt regnum cælorum theſauro abſcondito in agro, &c. & emit agrum illum, 22æ.q.66.5 2m.

Cap. 14.

Propter iuſiurandum, &c. iuſſit dari, 22æ.q.89.7. 2m.
Miſitque & decollauit Ioannem in carcere, 22æ.q. 124.5.c.
Acceptis quinque panibus & duobus piſcibus, 1ª. q 92.3.1m 3ª.q.44.4.4m.
Aſpiciens in cælum benedixit, 22æ q.83.10.1m. 3ª.q 13.4.3m q.21.1.o. 2.c. q.43.2.2m. q. 53.1.2m.
Aſcendit in montem ſolus orare. Veſpere autem facto, ſolus erat ibi, 3ª.q.13.4.3m q.41.2.3m.

Cap. 15.

Non quod intrat in os, coinquinat hominem, 22æ. q.148.1.1m 3ª.q. 40 4.2m 12æ.q.103.4.3m.
Scis quia Phariſæi, audito hoc verbo, ſcandalizati ſunt, 3ª.q.42.2.o.
Sinite illos: Cæci ſunt, duces cæcorum, 22æ.q.43.7. o. 2.8 o. 3ª.q.42.2.o.
Omne quod in os intrat, in ventrem vadit, & in ſeceſſum emittitur, 3ª.q.119. .1m.
Non ſum miſſus, niſi ad oues, quæ perierunt, domus Iſrael, 3ª.q. 42.1.o.

Cap. 16.

Cauete à fermento Phariſæorum & Sadducæorum, 3ª.q.74.4.c.ſi.3m.
Oportet enim ire Hieroſolymã, & multa pati, &c. 3ª.q 46.o. q.56.1 2m.
Et occidi, 3ª q.14.1.o.
Scandalum es mihi, 22æ.q.43.2.2m 5.1m.
Tibi dabo claues regni cælorum, 2.q.17.1.c.
Quodcunque ligaueris ſuper terram, 2 q.19.3.c.

Cap. 17.

Aſſumpſit Ieſus Petrum, & Iacobum, & Ioannem, 3ª.q.45.3.4m.
Et transfiguratus eſt ante eos, 3ª.q.45.1.2 o.
Et reſplenduit facies eius ſicut Sol, 3ª.q.45.1.2.o.
Et veſtimenta eius facta ſunt alba ſicut nix, 3ª.q. 45.2.1m 2.3m.
Et ecce apparuerunt illis Moyſes & Helias, cum eo loquentes, 3ª.q 45.3.o.
Ecce nubes lucida obumbrauit eos, 3ª.q.45.4.2m.
Et ecce vox de nube dicens: Hic eſt filius meus, &c. 3ª.q.39.8.2m q.45 4.o.
Ipſum audite, 3ª.q.45.4.3m.
Et audientes diſcipuli, ceciderunt in faciem ſuam, & timuerunt valde, 3ª.q.45.4.4m.
Et acceſſit Ieſus, & tetigit eos, dixitque eis: Surgite, & nolite timere, Ibid.
Et deſcendentibus illis de monte, præcepit Ieſus dicens: Nemini dixeritis viſionem, donec filius hominis à mortuis reſurgat, 3ª.q.45.1.4m.
Domine, miſerere filio meo, quia lunaticus eſt, 1ª. q.115.5.1m.
Filius hominis tradendus eſt in manus hominum 3ª.q.47.4.o.

Cap. 18.

Qui autem ſcandalizauerit vnum, &c. expedit ei: vt ſuſpendatur, &c 22æ.q.43.8.o.
Væ mundo à ſcandalis, 22æ.q.43.1.o. 4.c.
Neceſſe eſt enim vt veniant ſcandala, 22æ.q.11.3. 2m q.32.2.1m.
Væ autem homini illi, per quem ſcandalum venit, 22æ.q.43 4.o.
Semper vident faciem Patris mei, 1ª.q.64 4 3m. q.112.1.3m. 2ª.q.181 4. 2m.2 q.72.1.4.
Si peccauerit in te frater tuus, vade & corripe eum inter te & ipſum ſolum, 22æ.q.33.4. 1m q 33.o. q.43.7.3m.
Si te non audierit, adhibe tecum vnum, vel duos, 22æ.q.33.8 o.
Si non audierit eos, dic Eccleſiæ, 22æ.q 33.7.o.
Sit tibi ſicut ethnicus & publicanus, 2.q 21.2.c.
* Vbi enim duo vel tres congregati fuerint, &c. 22æ.q.188.8 1m.
Vſque ſeptuagies ſepties, 22æ.q.11.4.2m.
Quoadusque redderet vniuerſum debitum, 22æ.q. 183.6.3m 3ª.q.88.1.1m 3.3m.

Cap. 19.

Quod ergo Deus coniunxit, homo non ſeparet,

12ae.q.102.5.3m.22ae.q.154.2.c.1.q.41.2.1.& q.48.2.2.& q.54.3.2.

Non legiſtis quod ab initio qui fecit homines,1.q.41.2.c.

Moyſes mandauit,dari libellum repudij, & dimittere vxores,12ae.q.102.5.3m.

Moyſes ad duritiam cordis veſtri,permiſit vobis dimittere vxores veſtras,12ae.q.107.2.3m.

Non expedit nubere,12.q.152.4.1m.

Oblati ſunt ei paruuli, vt manus imponeret,3a.q.72.1.1m.

Vnus eſt bonus Deus,1a.q.6.3.2m.

Si vis ad vitam ingredi,ſerua mandata,12ae.q.100.10.1m.

Diliges proximum tuum ſicut teipſum,12ae.q.73.5.c.22ae.q.1.1.3m.q.25.12.0.q.26.4.5.c.q.44.3.1m.q.70.3.2m.

Hæc omnia cuſtodiui à iuuentute mea,22ae.q.189.1.1m.

Si vis perfectus eſſe, vade & vende omnia quæ habes,& da pauperibus & veni ſequere me,22ae.q.84.3.1m.q.188.7.1m.q.189.1.c.2m.

Facilius eſt camelum per foramen acus tranſire quàm diuitem intrare in regnum cælorum,22ae.q.186.3.4m.q.188.7.0.cont.3.c.133.142.

Ecce nos reliquimus omnia,& ſecuti ſumus te,22ae.q.188.7.c.

Vos qui ſecuti eſtis me,&c.ſedebitis & vos ſuper ſedes duodecim,iudicantes duodecim tribus Iſrael 3a.q.56.4.3m.q.89.1.c.

Omnis qui reliquerit domum vel fratres,&c centuplum accipiet,22ae.q.182.5.4m.q.182.2.1m.

Erunt nouiſſimi,primi & e conuerſo,1a.q.55.2.3.

Cap. 20.

Acceperunt ſinguli denarios.12ae.q.5.2.1m.

Portauimus pondus diei & æſtus,3a.q.65.2.3m.

Et tradent eum gentibus 3a.q.47.4.0.

Et tertia die reſurget,3a.q.51.4.0.q.53.2.0.

Dic vt ſedeant hi duo filij mei, vnus ad dexteram tuam,& vnus ad ſiniſtram, in regno tuo,3a.q.58.4.4m.

Calicem quidem meum bibetis,3a.q.76.2.1m.

Sedere autem ad dexteram meam,vel ad ſiniſtram, non eſt meum dare vobis, ſed quibus paratum eſt à patre meo,3a.q.58.4.4m.

Cap. 21.

Turbæ autem quæ præcedebant,& quæ ſequebantur,clamabant dicentes, Oſanna filij Dauid,3a.q.45.2.c.

Et ejiciebat omnes vendentes & ementes in templo,3a.q.44.3.1m.

Et are facta eſt continuo ficulnea,3a.q.44.4.2m.

Publicani & meretrices, præcedunt vos in regno Dei,22ae.q.159.1.2m.

Cap. 22.

Acceſſerunt ad Ieſum Saducæi, qui negant reſurrectionem,1a.q.90.1.c.

In reſurrectione non nubent,neque nubentur, ſed erunt ſicut angeli Dei in cælo,1a.q.97.3.c.c.q.45.3.1m.& 41.4.c.

Hoc eſt maximum & primum mandatum,22ae.q.44.2.0.

In his duobus mandatis vniuerſa lex pendet,& prophetæ,12ae.q.99.1.2m.q.103.1.1m.

Cap. 23.

Nolite vocari Rabi,nec vocemini magiſtri,1a.q.117.1.1m.

Vnus eſt enim magiſter veſter,1a.q.105.3.0.q.117.1.0.22ae.q.173.2.c.3.q.1.2.c.q.69.5.2m.

Et patrem nolite vocare vobis ſuper terram Vnus eſt enim pater veſter,1a.q.33.2.4m.

Væ vobis Scribæ & Phariſæi,hypocritæ,qui circuitis mare & aridam, vt faciatis vobis vnum proſelytum,22ae.q.187.9.2m.

Væ vobis,qui decimatis mentam,& anetum, & ciminum,1a.q.38.1.3m.

Et vos implete menſura patrum veſtrorum,12ae.q.87.8.1m.

Vt veniat ſuper vos omnis ſanguis iuſtus, qui effuſus eſt ſuper terram,12ae.q.87.8.1m.3m.

Et dabunt ſigna magna & prodigia, ita vt &c,1a.q.114.4.1m.22ae q.178.2.2m.

Et multi Pſeudoprophetæ ſurgent, & ſeducent multos,22ae.q.178.1.2m.12ae.q.189.9.c.6.

Cap. 24.

Et prædicabitur hoc Euangelium regni,in vniuerſo orbe,12ae.q.106.4.4m.

Tunc refrigeſcet charitas multorum, Suppl.q.74.2.2m.

Fidelis ſeruus & prudens,1a.q.22.1.c.22ae.q.97.4.c

Et congregabunt electos eius à quatuor ventis,1a.q.91.2.1m.q.110.4.1m.

Stellæ de cælo cadent,1.q.73.3.c.

De die illa & hora nemo ſcit,1a.q.77.2.c.

Cap. 25.

Vni dedit quinque talenta, alij duo, alij verò vnum,22ae.q.24.3.1m.

Vnicuique ſecundum propriam virtutem,22ae.q.24.3m.1.1.q.93.3.1.

Intra in gaudium domini tui,12ae.q.28.3.c.ſi.

Meto vbi non ſeminaui,22ae.q.92.4.3m.

Et veniens ego,vtique recepiſſem quod meum eſt,cum vſura,12ae.q.78.1.2m.

Venite benedicti patris mei,poſſidere regnum,12ae q.47.1m.

Ite maledicti in ignem æternum,1.q.74.9.3.& q.97.1.2.

Eſuriui enim,&c.22ae.q.32.c.0.

Et ibunt hi in ſupplicium æternum,1a.q.64.2.c.2.q.97.1.c.

Iuſti autem in vitam æternam,1a.q.10.3.c.q.18.2.1m.q.63.2.c.12ae.q.3.2.1m.22ae.q.18.2.2m.

Cap. 26.

Poſt biduum Paſcha fiet,3a.q.46.9.1m.q.74.4.1m.

Me autem non ſemper habebitis,3a.q.75.1.2m.

Prima autem die azymorum, acceſſerunt diſcipuli ad Ieſum,dicentes,Vbi vis paremus,3a.q.46.9.c.1m.q.74.4.c.1m.

Bonum erat ei, ſi natus non fuiſſet homo ille,1a.q.5.2.3m.12ae.q.8.1.3m.q.29.4.2m.q.73.8.2m.

Cœnantibus autem eis,accepit Ieſus panem,3a.q.81.1.3m.

Accipite & comedite,3a.q.78.2.c.4m.

Hoc eſt corpus meum,3a.q.60.8.c.q.78.1.0.5.c.5.q.83.4.1m.q.84.3.c

Hic eſt ſanguis meus noui teſtamenti, qui pro multis effundetur,in remiſſionem peccatorum,3a.q.78.3.1.0.

Non bibam amodò de hoc genimine vitis, vſque in diem illum, cùm illud bibam vobiſcum nouum in regno patris mei,3a.q.81.2.1m.

Poſtquam autem reſurrexero, præcedam vos in Galilæam,3a.q.55.3.4m.

Iudas qui tradidit eum,3a.q.47.3.0.q.6.2m.

Cœpit contriſtari & mœſtus eſſe,3a.q.15.6.1m.

Triſtis eſt anima mea vſque ad mortem,3a.q.15.6.0.

Et progreſſus puſillum, procidit in faciem ſuam,orans,& dicens:Pater mi,22ae.q.83.10.1m.3a.q.18.4.1m.q.21.0.q.42.2.2m.q.4 4.1m.

Si poſſibile eſt,tranſeat à me calix iſte,3a.q.15.6.4m.q.18.0.q.21.2.c.2m.3.c.4.1m.

Pater mi,ſi non poteſt hic calix tranſire,niſi bibam illum,fiat voluntas tua,3a.q.45.2.1m.

Conuerte gladium tuum in locum ſuum,22ae.q.40.2.0.

Omnes enim qui acceperint gladium, gladio peribunt,22.q.40.2.1m.

Et princeps ſacerdotum ait illi: Adiuro te per Deum viuum,22ae.q.90.1.1m.

At ille.ſ.Petrus,negauit coram omnibus,22ae.q.24.11.2m.

Cap. 27.

Vt crucifigeretur,3a.q.46.4.0.

Et venerunt in locum,qui dicitur Golgota, quod eſt Caluariæ locus,3a.q.46.10.3m.

Tunc crucifixi ſunt cum eo duo latrones, vnus à dextris,& vnus à ſiniſtris,3a.q.46.11.1.0.

Idipſum autem & latrones,qui crucifixi erant cum eo,improperabant ei,3a.q.46.11.3m.

Tenebræ factæ ſunt ſuper vniuerſam terrã, vſque ad horam nonam,3.q.44.2.2m.

Clamans voce magna, emiſit ſpiritum,3a.q.47.1.2m.

Emiſit ſpiritum,3a.q.50.4.5.c.3m.

Velum templi ſciſſum eſt in duas partes, à ſummo vſque deorſum,12ae.q.103.3.2m.3a.q.44.4.3m.

Et terra mota eſt,& petræ ſciſſæ ſunt,3a.q.44.4.3m.

Monumenta aperta ſunt.Ibidem.

Multa corpora ſanctorum qui dormierant,ſurrexerunt,3a.q.53.3.2m.

Inter quas erat Maria Magdalenæ, & Maria Iacobi,& Ioſeph mater, & mater filiorum Zebedæi,1a.q.28.3.6m.

Ioſeph inuoluit illud.ſ. corpus Ieſu,in ſindone munda,3a.q.51.2.2m.3m.4m.

Et poſuit illud in monumento ſuo nouo,quod exciderat in petra,3a.q.51.1.0.4.c.q.52.4.c.q.66.8.1m.

Aduoluit ſaxum magnum ad oſtium monumenti,3a.q.51.2.4m.

Cap. 28.

Angelus enim Domini deſcendit de cælo, & reuoluit lapidem, & ſedebat ſuper eum,3a.q.55.6.5m.

Reſpondens autem angelus,dixit mulieribus,3a.q.55.1.3m.2.0.

Illæ autem acceſſerunt,& tenuerunt pedes eius,3a q.55.9.1m.q.8.4.1m.

Data eſt mihi omnis poteſtas, in cælo & in terra,3a.q.12.2.m.

Baptizantes eos,in nomine patris, & filij, & ſpiritus ſancti,3a.q.60.8.c.q.64.5.0.q.67.6.c.q.84.1.c.

Qui crediderit & baptizatus fuerit, ſaluus erit,1.q.99.4.1.

AVCTORITATES EX EVANGELIO SECVNDVM MARCVM.

Cap. 1.

Fuit Ioannes in deſerto baptizans,& prædicans baptiſmum pœnitentiæ, in remiſſionem peccatorum,3a.q.38.3.1m.

Et erat in deſerto quadraginta diebus, & quadraginta noctibus,3a.q.41.2.1m.3.1m.

Eratque cum beſtiis,3a.q.41.3.1m.

Scio quòd ſis Sanctus Dei,1a.q.64.1.5m.q.32.1.1m.q.64.1.4m.2.5m.3a.q.29.1.3m.q.44.1.1m.q.4.5.c.

Obmutesce,& exi ab eo,3a.q.44.1.3m.

Et diſcerpens eum ſpiritus immundus, & exclamans voce magna,exiuit ab eo,1a.q.44.1.4m.

Quoniam ſciebant eum,1a.q.64.1.4m.q.41.1.1m.q.44.1.1m.q.4.5.c.1.1.

Cap. 2.

Quis poteſt dimittere peccata, niſi ſolus Deus?3a.q.16.1.2m.q.44.3.3m.

Cap. 3.

Et circumſpiciens eos cum ira,3a.q.15.9.0.

Dæmones clamabant,dicentes:Tu es filius Dei,&c.

Cap. 5.

Vade in domũ tuam ad tuos,& annuncia illis, quanta tibi Deus fecerit,3a.q.44.3.4m.

Cap. 6.

Et non poterat ibi vllam virtutem facere,3a.q.43.2.1m.

Cap. 7.

Irritas facitis traditiones hominum, baptiſmata vrceorum,& calicum 3a.q.38.1.3m.

Et ingreſſus domum,neminem voluit ſcire,et non potuit latere,3a.q.13.1.1m.q.44.3.4m.

Cap. 8.

Et interrogauit eum,ſi quid videret,& aſpiciens ait, Video homines velut arbores ambulantes,&c.3a.q.44.3.2m.

Cap. 9.

Et exclamans,& multum diſcerpens,exiit ab eo,&c.

Cap. 10.

Et offerebant ei paruulos,vt tangeret eos,&c.3a.q.72.c.1m.

Cap. 13.

Neque filius hominis,niſi pater,1a.q.38.4.2m.3a.q.10.2.1m.

Cap. 15.

Erat autem hora tertia & crucifixerunt eum,3a.q.46.9.2m.q.83.2.3m.

Pilatus autem mirabatur,ſi iam obijſſet,3a.q.47.1.2m.

Cap. 16.

Oſtenſus eſt in alia effigie,euntibus in villam,3a.q.54.1.2m.q.55.4.0.

Euntes in mundum vniuerſum,prædicare Euangelium omni creaturæ,12.q.91.1.c.q.56.2.c.1m.q.17.8.2m.

Qui vero

Qui verò non crediderit, condemnabitur, 2ª.q.1.3ᵐ, q.2.3.0. q.16. [illegible]

Signa autem eos qui crediderint, hæc ſequentur, 2ª .q.1.8. .3ᵐ.

Linguis loquentur nouis, 2ª.q.176.2.0.

Super ægros manus imponent, & bene habebunt, 3ª.q. 4. 1ᵐ.

Aſſumptus eſt in cælum, 3ª.q.57.0. q.58. 1.3.8.

Et ſedet à dextris Dei, 3ª.q.57.2.3ᵐ. q.58.0.

AVCTORITATES EX EVANGELIO SECVNDVM LVCAM.

Cap. 1.

Sacerdos quidam nomine Zacharias de vice abia, in ordine vicis ſuæ, 2ª 2æ q.9. 2.3ᵐ. 3ª q.37.2.c.

Sorte exijt, et poneret incenſum, 2ª.q.95.8.2.

Apparuit autem illi angelus Domini. Et Zacharias turbatus eſt videns, & timor irruit ſuper eum, 3ª. q. 0.33ᵐ.

Et Spiritu ſancto replebitur adhuc ex vtero matris ſuæ. q.27.6.1ᵐ. 6.1ᵐ.

Et dixit Zacharias ad angelum: Vnde hoc ſciã, &c. 2ª.q.97.2.3ᵐ.

Eris tacens, & non poteris loqui, &c. pro eo quòd non credidiſti, 3ª q.9. 3ᵐ.

Miſſus eſt angelus Gabriel à Deo, 3ª.q.30.0.

Et ingreſſus angelus ad eam, 3ª.q. 0.1.0.

Aue gratia plena, Dominus tecum. Benedicta tu in mulieribus. q.7.10. q.30.4.0.

Quæ cum audiſſet, turbata eſt & cogitabat, qualis eſſet iſta ſalutatio, 3ª.q.30.3.1ᵐ.

Et ait angelus ei: Ne timeas Maria: Inueniſti enim gratiam apud Deum, ibidem.

Ecce concipies in vtero, & paries filiũ 3ª.q.30.4.c

Et vocabis nomen eius Ieſum. 3ª.q.37.2.0.

Quomodo fiet iſtud 3ª.q.2. q.2.

Virtus altiſſimi obumbrabit tibi, 3ª.q.32.1.2ᵐ.

Et ecce Eliſabeth cognata tua, & ipſa concepit filiũ in ſenectute ſua, 3ª.q.29. 4ᵐ. q.30.4.1ᵐ.

Non erit impoſſibile apud Deum omne verbum, 1ª q.25.3.0.

Exultauit in gaudio infans in vtero meo, 2ª.q.124. 1ᵐ. 3ª q.27.6.c.

Reſpexit humilitatem ancillæ ſuæ, 2ª. q.161.c. 1ᵐ.

Et vocabant eum nomine patris ſui, 3ª.q.37.2.3ᵐ. q.70. 3.3ᵐ.

Sicut locutus eſt per os Sanctorum, qui à ſeculo ſunt prophetarum eius, 1ª.q.1.10.c. 2ª.q.172. 1.9.

Puer autem creſcebat & confortabatur ſpiritu, 3ª. q.9.4.0. q.12.0. q.15.8.0.

Cap. 2.

Exijt edictum à Cæſare Auguſto, vt deſcriberetur vniuerſus orbis, 3ª.q.35.8. ᵐ.

Paſtores erant in regione eadem vigilantes, & cuſtodientes &c. 3ª q.36.3.0.

Et ecce angelus Domini ſtetit iuxta illos, 3ª.q.36. 3.0. 5.c. 1ᵐ.

Et claritas Dei circumfulſit illos, 3ª.q.36.5.1ᵐ.

Et timuerunt timore magno. Et dixit illis angelus: Nolite timere, 5.1.

Et poſtquam conſummati ſunt dies octo, vt circumcideretur puer, 3ª.q.37.1.0. q.40.0.

Poſtquam impleti ſunt dies purgationis eius ſecundum legem Moyſi, 3ª.q.37.4.0.

Vt ſiſterent eum Domino, 3ª q.3 .2.0.

Et vt darent pro eo hoſtiam, 3ª.q.37.3.c.

Et homo iſte iuſtus, & timoratus. 3ª.q. 66.1ᵐ.

Cum inducerent puerum Ieſum parentes eius, 3ª. q.13.1.1ᵐ.

Et tuam ipſius animam pertranſibit gladius, 3ª.q. 27.4.2ᵐ.

Et Anna propheteſſa, filia Phanuel, &c. 3ª.q.36.3. c.1ᵐ. 6.c.1ᵐ.

Puer autem creſcebat, & confortabatur, 5.1. Plenus ſapientia, 1ª.q.9.19.11.2.0. q.15.3.6.1ᵐ.

Et gratia Dei erat in illo, 3ª.q.7.0.

Et ibant parentes eius, 5.c.

Inuenerunt eum in templo ſedentem in medio doctorum, audientem illos, & interrogantem, 3ª.q. 12.3.1ᵐ.

Ecce pater tuus & ego, 5.1.

Et Ieſus proficiebat ſapientia, 3ª.q.7.12.3ᵐ q.12. c.0. 3.3ᵐ q.15.8.0.

Et gratia, 3ª.q.7.12.0.

Cap. 3.

Et videbit omnis caro ſalutare Dei, 1ª.q.12.2.0.

Facite fructus dignos pœnitentiæ, 3.q.1.1.

Cuius ventilabrum in manu eius, 3ª.q.74.9.0.

Cap. 4

Et conſummata omni tentatione, 3ª.q.41.3.3ᵐ. 4.4ᵐ.

Ipſe autem tranſiens, per medium illorum ibat, 3ª. q.44.3.2ᵐ.

Scio te, quia ſis Sanctus Dei, 3ª.q.39.1.3ᵐ.

Cap. 5.

Relictis omnibus, ſecuti ſunt eum, 2ª.q.189.2.b

Cap. 6.

Væ vobis qui ridetis nunc, quia lugebitis & flebitis, 2ª.q.168.2.1ᵐ.

Mutuũ date, nihil inde ſperantes, 2ª.q.78.1.3ᵐ.

Et eritis filij altiſſimi, 2ª.q.23.3.c. 2ª.q.114.3.c. 5.q.1.4ᵐ. 5.2ᵐ. q.2.3.0.

Eſtote ergo miſericordes, 2ª.q.30.4.0.

Cap. 7

Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum, 1ª.q.21.4.1ᵐ. 3ª.q.49.1.c.

Cap. 8

Quod tibi nomen eſt? At ille: Legio, 2ª.q.95.4.1ᵐ

Cap. 9.

Et dicebant exceſſum, quem completurus erat in Hieruſalem, 3ª.q.45.3.3ᵐ.

Nemo mittens manum ad aratrum, &c. 2ª.q.88. 1.3ᵐ.

Permitte mihi primum renunciare ijs, qui domi ſunt, 2ª.q.189.6.c. 10.2ᵐ.

Nemo mittens manũ ſuã ad aratrum, & reſpiciens retro, aptus eſt regno Dei, 2ª.q.189.10.2ᵐ.

Cap. 10.

Neminem per viam ſalutaueritis, 3ª.q.64.1.0. 2.c

Intrauit Ieſus in quoddã caſtellum, & mulier quædam Martha nomine, excepit illum in domum ſuam, Et huic erat ſoror nomine Maria, &c. 2ª q.171. principio.

Maria optimam partem elegit, 2ª.q.57.2.c. 2ª q.182.2.0.

Cap. 11.

Et fiűt nouiſſima hominis illius, peiora prioribus, 2ª q.189.9.c. 3ᵐ.

Nemo accendit lucernam, & in abſcõdito ponit, 2ª.q.188.8.4ᵐ.

Quod ſupereſt date eleemoſynã, 2ª.q.32.5.6ᵐ q.66.7.c. q.71.1.c. q.87.1.4ᵐ q.118.4.2ᵐ. q.185.7.2ᵐ.

Cap. 12.

Et poſt hæc non habent amplius quid faciant, 2ª. q.12.2.1ᵐ.

Quis me conſtituit iudicem, aut diuiſorem, ſupra vos? 3ª.q.10.4.1ᵐ.

Cauete ab omni auaritia, 1ª q.63.2.2ᵐ 2ª.q.77. c.1ᵐ q.82.4.3ᵐ q.84.1.0. 2ª.q.24.2.2ᵐ. q.118.2.0. 5.2ᵐ q.129.c.1ᵐ.

Cap. 13

Non capit prophetam perire extra Hieruſalem, 3ª.q. 46.10.3ᵐ.

Cap. 14.

Omnis qui ſe exaltat, humiliabitur, & econuerſo, 2ª.q.161.5.3m.

Cum facis prandium aut cœnam, noli vocare amicos, &c. ſed pauperes &c. 2ª.q.31.3.1ᵐ.

Siquis venit ad me, & non odit patrem, &c. & animam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcipulus, 2ª q.25.6.c. q.26.c.c. 7. ᵐ q.34.3.1ᵐ q.101. 4.1ᵐ.

Quis enim volẽs turrim ædificare, nõne prius ſedens computat ſumptus, &c. & non potuit conſummare, 2ª.q.189.10.3ᵐ.

Qui non renunciat omnibus quæ poſſidet, non poteſt meus eſſe diſcipulus, 2ª.q.184.7.1ᵐ, q. 189.10.3ᵐ.

Cap. 15.

Erant autem appropinquantes ei publicani & peccatores, 2ª.q.25.6.5ᵐ 3ª.q.40.1.0. 1ᵐ.

Ita gaudium erit in cælo ſuper vno peccatore pœnitentiam agente, quàm ſupra nonaginta iuſtis, qui non indigent pœnitentia, 1ª.q.20.4.4m. 3. q.71.8.3.

Cap. 16.

Filij huius ſeculi, prudentiores filijs lucis in generatione ſua ſunt, 2ª.q.4 .13. m

Facite vobis amicos de mammona iniquitatis, 2ª. q.32.7.2ᵐ q.114.6.3ᵐ.

Recordare quia recepiſti bona in vita tua, 5.q.30.8 q.& 9ª.7.c.

In ſinu Abrahæ, 3ª.q.52.2.4m.

Cap. 17

Vbicunque fuerit corpus, ibi congregabuntur & aquilæ, 2ª.q.101.6.1m.

Cap. 18.

Oportet ſemper orare, & non deficere, 2ª.q.83.2 14.0.

Iudex quidam erat in quadam ciuitate, qui nec Deũ timebat, & homines non reuerebatur, 2ª q.19. 4.1m.

Omnis qui ſe exaltat, humiliabitur, & econuerſo, 3.14.

Cap. 19

Et ſiquid aliquem defraudaui, reddo quadruplum 2ª q.62.3.2m.

Dimidium bonorum meorum do pauperibus, 3ª.q. 7.2.3m.

Cap. 20.

Neque vltra mori poterunt. 1ª q.97.3.c.

Æquales enim angelis ſunt, 1ª.q. 3.9 3m q.108. 8.0. 2ª q.4.5.6m.

Et filij ſunt Dei, 2.6.

Omnes enim viuunt ei, 1ª.q.110.1.2m 2ª.q. 13.2.1m.

Erunt ſigna in ſole, 5.q.73.1.c.

Capillus de capite veſtro non peribit, 5.q.80.2.c.

Cap. 21.

Vidua hæc pauper, plus quàm omnes miſit, 2ª q. 32.4 3m.

In patientia veſtra poſſidebitis animas veſtras, 2ª. q.136.2.2m.

Cap. 22.

Deſiderio deſideraui hoc paſcha manducare vobiſcum, antequam patiar, 1ª.q.81.1.1m.

Similiter & calicem poſtquam cœnauit, dicens, 3ª. q.71.2.3m.

Facta eſt contentio inter eos, quis eorum videretur eſſe maior, 2ª.q.34.1.1m.

Ego diſpono vobis, ſicut diſpoſuit mihi pater meus regnum, 1ª.q.7.1m.

Vt edatis & bibatis ſuper menſam meam in regno meo, ibidem.

Apparuit autẽ illi angelus de cælo, confortans eum, 3ª.q.12.4.2m.

Et factus in agonia, 3ª.q.13.6.3m.

Cap. 23

Et facti ſunt amici Herodes & Pilatus in ipſa die: nam antea inimici erant adinuicem, 2ª.q.23.2 2m. 3m. q.05.8. m.

Ieſus autem dicebat: Pater dimitte illis, non enim ſciunt quid faciunt, 3ª.q.21.4.2m q.47.5.0. 6.1.

Domine memento mei, cum veneris in regnum tuum 3ª.q.6 .1.3m.

Hodie mecum eris in paradiſo, 3ª.q.52.c.3m.

In quo nondum quiſquam poſitus fuerat, 3ª.q.51. 2.c.4m.

Cap. 24.

Non eſt hic, ſed ſurrexit, 1ª.q.53.1.0. 2.c. 3.1m.

Procumbens vidit linteamina poſita, 3ª.q.18.4.1m. .2m.

Oculi autem eorum tenebantur, ne eum agnoſcerent 3ª.q.55.4.3m.

Et ita intrare in gloriam ſuam, 3ª q.49.1.c.

Et ipſe ſe finxit longius ire, 2ª q.111.1.1m.

Et coegerunt illum, 2ª.q.188.6.c. 3ª q.40.3.5m

Et aperti ſunt oculi eorum, 3ª.q.55.4. m.

Et ipſe euanuit ex oculis eorum, 3ª.q.54.1.2m.

Et aperuit nobis ſcripturas, 2ª.q.173.3.c.

Palpate & videte, quia ſpiritus carnem & oſſa non habet, &c. 3ª.q.54.2.2m c.q.83.6 c.

Et cum manducaſſet coram eis, 1ª.q.51.3.5m 3ª. q.54.2.3m q.55.7.c. 6.c.1m.

Hæc ſunt verba quæ locutus ſum vobis, cum adhuc eſſem vobiſcum, 3ª.q.51.3.c.

Vos autem ſedete in ciuitate, quoadúſque induamini virtute ex alto, 2ª.q.1 3.4. m

AVCTORITATES EX EVANG. SECVNDVM IOANNEM.

Cap. 1.

In principio erat verbum, 1ª.q.33. 3.3m q.34.2. 0. 2ª.q.91.1.2m. 2ª.q.189.1.4m.

Et verbum erat apud Deum, 1ª q.27.1.c. q.33.2.2m q. 41.3.0. 3ª.q.43.4.0.

Et Deus erat verbum, 1ª.q.39.8.c.

Hoc erat in principio apud Deum, 5.1.

Omnia per ipſum facta ſunt, 1ª.q.39.8.c

Et ſine ipſo factum eſt nihil,12ª.q.73.2.2m.
Quod factum eſt, in ipſo vita erat,1ª.q.18.4.0.
Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum,1ª.q.79.4 1m.* 22ª.q. 71.
Et mundus per ipſum factus eſt,2.1.
Quotquot autem receperunt eum, dedit eis poteſtatem filios Dei fieri, 2ª.q.107.1.0.
Et verbum caro factum eſt,12ª.q.189.2.4m.*3ª.q.5.3.1m.
Et vidimus gloriam eius, gloriam quaſi vnigeniti à patre,1ª.q.33.3.c.2ª.
Plenum gratiæ & veritatis,3ª.q.2.10.2m.*q.7.7.2m.*q.2.*10.12.c.*q.14.4.2m.*q.15.2.3.c.*q.22.1.c.1m.1m.*q.27.5.2m.*q.28.4.2m.*q.34.1.c.*q.38.2.2m.
Qui poſt me venturus eſt, ante me factus eſt,3ª.q.16.6.2m.
Et de plenitudine eius nos omnes accepimus,3ª.q.7.10.0.
Lex per Moyſen facta eſt, gratia autem & veritas per Ieſum Chriſtum facta eſt,12ª.q.112.1.1m.
Deum nemo vidit vnquam,1ª.q.12.1.1m.*12ª.q.112.5.3m.
Vnigenitus filius, qui eſt in ſinu patris, ipſe enarrauit,1ª.q.13.3.2m.
Ecce agnus Dei,12ª.q.101.3.2m.*3ª.q.73.5.c.
Ecce qui tollit peccatum mundi,3ª.q.22.2.2m.*3.c.*q.46.1.3m.*6.5m.*q.48.2.2m.*q.49.1.0.*2.3.4.1.2.*1.3m.*3m.q.52.5.c.*q.56.1.4m.*q.62.5.0.*q.60.1.2m.*1m.*q.71.5.2.*q.79.2.c.
Vt manifeſtetur in Iſrael, propterea veni ego,3ª.q.36.4.1m.*q.43.3.1m.
Deum nemo vidit vnquam,1.q.12.1.1.

Cap. 2.

Nondum venit hora mea,3ª.q.46.9.0.*10.c.
Omnis homo primum bonum vinum ponit,3ª.q.44.3.2m.
Hoc fecit initium ſignorum Ieſus,3ª.q.35.4.3m.*q.43.1.0.
Et crediderunt in eum diſcipuli eius,3ª.q.43.1.3m.
Poſt hæc deſcendit Ieſus in Capharnaũ, ipſe & mater eius, & fratres eius,3ª.q.28.1.5m.
Quadraginta & ſex annis ædificatum eſt templum hoc,3ª.q.31.1.c.1m.
Ipſe enim ſciebat quid eſſet in homine,3ª.q.10.2.c.

Cap. 3.

Niſi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu ſancto, non poteſt introire in regnum Dei,12ª.q.1.1.1.2m.*3.1.c.1m.*3ª.q.66.2.0.*q.68.1.2.0.*q.70.2.1m.*4m.*q.72.1m.*q.84.5.c.
Nemo aſcendit in cælum, niſi qui deſcendit de cælo filius hominis, qui eſt in cælo,3ª.q.5.2.1m.*q.57.2.2m.
Ita exaltari oportet filium hominis,3ª.q.46.4.c.
Sic Deus dilexit mundum,3ª.q.1.3.c.
Non enim miſit Deus filium ſuum in mundum, vt iudicet mundum, ſed vt ſaluetur mundus per ipſum,3ª.q.59.1.c.*2.0.
Qui autem facit veritatem, venit ad lucem,1ª.q.17.1.c.
Qui habet ſponſam ſponſus eſt,2.q.95.2.c.
Non enim ad menſuram dat Deus ſpiritum,3ª.q.7.11.1m.
Pater diligit filium, & omnia dedit in manu eius,3ª.q.22.6.2m.
Qui credit in eum non iudicabitur,2.q.89.6.1.

Cap. 4.

Diſcipuli eius abierant in ciuitatem, vt cibos emerent,22ª.q.188.7.c.
Omnis qui bibit ex aqua hac, ſitiet iterum,12ª.q.2.1.c.3m.
Fons aquæ ſalientis,12ª.q.2.1.3m.*q.114.3.c.3m.
Video quia propheta es tu,Ioſ.6.
Venit hora quando neque in monte hoc, neque in Hieroſolymis adorabitis Patrem,12ª.q.84.3.1m.
Spiritus eſt Deus,1ª.q.1.3.0.*q.3.1.0.
In ſpiritu & veritate oportet adorare,22ª.q.81.7.1m.*q.81.13.1m.
Iam non propter loquelam tuam credimus,22ª.q.2.10.c.ſi.
Perfecta charitas foras mittit timorem,2.q.4.2.2m.

Cap. 5.

Pater meus vſque modo operatur, & ego operor,1ª.q.10.2.c.*q.73.2.1m.*q.118.3.1m.
Æqualem ſe faciens Deo,1ª.q.42.0.*3ª.q.43.4.c.*q.58.3.0.

Non poteſt filius à ſe facere quicquam, niſi quod viderit patrem facientem,1ª.q.42.6.2m.
Quæcunque enim ille fecerit, hæc & filius ſimiliter facit,3ª.q.13.4.b.
Pater enim diligit filium, & demonſtrat ei omnia quæ ipſe facit,1ª.q.42.6.2m.
Sicut enim pater ſuſcitat mortuos, & viuificat, ſic & filius quos vult viuificat,3ª.q.41.1.c.2m.
Vt omnes honorificent filium, ſicut honorificant patrem,22ª.q.81.3.1m.*q.84.1.4m.*3.q.25.2.1m.
Qui miſit filium,1ª.q.43.0.*q.112.1.c.3m.*3ª.q.23.1.3.*q.37.8.1m.
Et in iudicium non venit, ſed tranſiet à morte in vitam,2.5.
Et poteſtatem dedit ei iudicium facere, quia filius hominis eſt,3ª.q.59.2.c.2.8.3.c.
Et procedent qui bona fecerunt, in reſurrectionem vitæ: qui verò mala egerunt, in reſurrectionem iudicij,1ª.q.64.2.c.
Non poſſum ego à meipſo facere quicquam,2.5.
Sicut audio, iudico,1ª.q.4.6.2m.
Et iudicium meum verum eſt,1ª.q.16.5.0.*12ª.q.1.7.c.
Opera quæ dedit mihi pater, vt perficiam ea, ipſa opera quæ ego facio, teſtimonium perhibent de me,3ª.q.43.1.0.
Neque vocem eius vnquam audiſtis,3ª.q.39.8.2m.
Neque ſpeciem eius vidiſtis, Ibidem.
Eſt qui accuſat vos Moyſes,2.q.89.2.3.

Cap. 6.

Hic eſt verè propheta, qui venturus eſt in mundũ,22ª.q.174.5.1m.*3ª.q.7.8.0.*q.31.2.c.
Ego ſum panis vitæ,3ª.q.79.1.b.
Quem miſit ille,2.5.
Qui venit ad me, non eſuriet: & qui credit in me, non ſitiet in æternum,12ª.q.2.1.1m.
Et ego reſuſcitabo eum,3ª.q.64.2.c.*q.56.1.2.0.*q.79.2.c.ſi.*q.81.5.1m.*.
Omne quod dedit mihi, non perdam ex eo,Ioſ.10.
Omnis qui audiuit à patre, & didicit, venit ad me,1ª.q.4.5.2m.*12ª.q.112.2.3m.*10ª.13ª.
Non quia patrem vidit quiſquam, niſi is qui eſt à Deo, hic vidit patrem,c.1.
Panis quem ego dabo, caro mea eſt, pro mundi vita,3ª.q.79.1.0.*8.c.*q.81.1.3.
Niſi manducaueritis carnem filij hominis, & biberitis eius ſanguinem, non habebitis vitam in vobis,3ª.q.65.4.2m.*q.73.3.1m.*q.80.4.1m.
Qui manducat meam carnem, & bibit meum ſanguinem, habet vitam æternam,3ª.q.79.2.0.*q.80.2.1m.2.q.99.4.2.
Caro mea verè eſt cibus, & ſanguis meus verè eſt potus,3ª.q.76.1.2m.
Qui manducat meam carnem, & bibit meum ſanguinem, in me manet, & ego in eo,Ioſ.10.
Spiritus eſt qui viuificat, caro non prodeſt quicquã,22ª.q.185.2.3m.*3ª.q.75.1.1m.
Verba quæ ego locutus ſum vobis, ſpiritus & vita ſunt,3ª.q.37.2.1m.

Cap. 7.

Erat autem in proximo dies feſtus Iudæorum ſcenopegia,12ª.q.102.4.10m.*q.10.3.4m.
Mea doctrina, non eſt mea,3ª.q.9.1.0.
Qui miſit me,2.5.
Nõ ex Moyſe, eſt circuncisio, ſed ex patribus,12ª.q.1m.
Circunciſionem accipit homo in ſabbato, vt non ſoluatur lex Moyſis,3ª.q.132.4.2m.
Mihi indignamini, quia totum hominem ſanum feci in ſabbato,3ª.q.44.3.3m.*q.85.5.1m.
Qui credit in me ſicut dicit ſcriptura, flumina de ventre eius fluent aquæ viuæ,12ª.q.2.1.3m.
Quia nondum venerat hora eius,2.
Nondum enim erat ſpiritus datus, quia Ieſus nondum fuerat glorificatus,3ª.q.43.6.2m.
Hic eſt vere propheta,2.6.

Cap. 8.

In lege autem Moyſes mandauit nobis huiuſmodi lapidare,3ª.q.29.1.4m.
Ego ſum lux mundi 2.2.
Ego non iudico quemquam,2.5.
Miſit me pater,2.5.
Nec dum venerat hora eius,2.2.
Si me ſciretis, forſitan & patrem meum ſciretis,22ª.q.2.8.3m.
Ego non ſum de hoc mundo,22ª.q.188.2.3m.

Et ego quæ audiui à patre meo, hæc loquor in mũdo,2.5.
Principium qui & loquor vobis,1ª.q.33.1m.*7.c.
Cum exaltaueritis filium hominis,2.2.
Sicut docuit me pater, hæc loquor,2.5.
Et à meipſo facio nihil,2.5.
Pater mecum eſt, & nõ reliquit me ſolũ,1ª.q.31.0.
Si vos filius liberauerit, vere liberi eritis,3ª.q.27.1.c.ſi.*q.29.2.2.*q.47.2m.
Ego quod audiui apud patrem loquor,2.5.
Veritatem loquor quam audiui à Deo, Ibidem.
Si filij Abrahæ eſtis, opera Abrahæ facite,22ª.q.89.8.1m.
Ego enim ex Deo proceſſi & veni,1ª.q.27.0.
Vos ex patre diabolo eſtis,1ª.q.114.3.2m.
Ille homicida erat ab initio,1ª.q.63.5.1m.
Et in veritate non ſtetit, quia non eſt veritas in eo,1ª.q.63.6.0.*q.64.2.1m.*21ª.q.6.1.c.
Cum loquitur mendacium ex proprijs loquitur.
Quia mendax eſt & pater eius,22ª.q.172.6.3m.
Abraham pater veſter exultauit, vt videret diem meum, & vidit & gauiſus eſt,12ª.q.98.4.c.*3ª.q.11.1.0.
Ieſus autem abſcondit ſe, & exiuit de templo,3ª.q.44.3.1m.

Cap. 9.

Neque hic peccauit, neque parentes eius,12ª.q.87.7.1m.
Qui miſit me,2.5.
Lux ſum mundi,2.2.
Lutum fecit ex ſputo, & liniuit ſputum ſuper oculos eius, & dixit,3ª.q.44.3.2m.*3m.
Non eſt hic homo à Deo, qui ſabbatum non cuſtodit,3ª.q.40.4.1m.
Propheta eſt,1.6.
Scimus quia Deus peccatores non exaudit,22ª.q.83.6.0.*q.178.2.1m.1.q.1.3.
Si cæci eſſetis, non haberetis peccatum,22ª.q.15.1.1m.

Cap. 10.

Ego ſum oſtium,3ª.q.8.6.3m.
Nemo tollit eam à me ſed ego pono eam à meipſo,3ª.q.47.1.1m.*q.50.2.1m.
Hoc mandatum accepi à patre meo,3ª.q.47.2.1m.
Nunquid dæmonium poteſt cæcorum oculos aperire?3ª.q.91.2.1.0.*3m.*q.114.4.c.1m.*3.15.5.1m.*q.117.3.c.3ª.q.29.1.3m.
Ego & pater vnum ſumus,Ioſ.13ª.
Quem pater ſanctificauit,3ª.q.34.1.2m.
Et miſit in mundum,1.5.
Opera quæ ego facio in nomine patris mei, hæc teſtimonium perhibent de me,2.1.
Pater in me eſt, & ego in patre,1ª.q.42.5.0.*3ª.q.2.9.*4m.
Ioannes quidem fecit ſignum nullũ,3ª.q.38.2.2m.*q.40.2.1m.

Cap. 11.

In nouiſſimo die,2.5.
Tu me miſiſti,2.5.
Soluite eum, & ſinite abire,2.q.8.6.c.

Cap. 12.

Loculos habens, ea quæ mittebantur, portabat,22ª.q.188.7.c.
Niſi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipſum ſolum manet,3ª.q.42.1.c.ſi.*q.46.2.1m.
Ego autem ſi exaltatus fuero à terra,2.3.
Qui miſit me,2.5.
Ego lux in mundum veni,2.1.
Ego non iudico eum,2.3.
Non enim veni vt iudicem mundum,2.3.

Cap. 13.

A Deo exiuit, & ad Deum vadit,1ª.q.43.1.2m.
Quem diligebat Ieſus,1ª.q.10.4.3m.*3.q.41.3.4m.
Ille eſt, cui intinctum panem porrexero: & cum intinxiſſet panem dedit Iudæ,3ª.q.81.2.1m.*q.83.5.9m.
Aut vt egenis aliquid daret,22ª.q.188.7.c.
Mandatum nouum do vobis, vt diligatis inuicem ſicut dilexi vos,12ª.q.107.3.0.*22ª.q.44.7.0.
In hoc cognoſcent omnes, quia diſcipuli mei eſtis, ſi dilectionem habueritis ad inuicem,12ª.q.81.1.1m.*q.101.1m.

Cap. 14.

Creditis in Deum & in me credite,22ª.q.2.7.c.
In domo patris mei, manſiones multæ ſunt,12ª.q.3.2.4m.

1.2.4m q.58.2.ª q.118.4.c.1m

Dominus neſcimus quo vadit: Et quomodo poſſumus viam ſcire? 1ª.q.1.ro1 2m. 12ª.q.7.2.c.

Ego ſum via, veritas & vita, 1ª.q.2.1.3m q.3.3.o q.4.6.1.2m 3m 22ª.q.34.1.2m.

Si cognoviſſetis me, & patrem meum vtique cognouiſſetis, 8.9.

Qui videt me, videt & patrem meum Ibidem,

Ego in patre, & pater in me eſt, 1.10.

Alioquin propter ipſa opera credite, 1.5.

Amen amen dico vobis, 2.1.

qui credit in me, opera quæ ego facio, & ipſe faciet & maiora horum faciet, 3ª.q.4.4.2m.

Quodcumque petieritis patrem in nomine meo, hoc faciam? 12ª.q.83.7.2m 13.2m 1.c.

Si diligitis me, mandata mea ſeruate, 22ª.q.44.1.o.

Rogabo patrem, & alium paracletum dabit vobis, 21ª.q.83.10.1m.

In illo die cognoſcetis, quia ego ſum in patre meo, & vos in me & ego in vobis, 1ª.q.31.1.4m

Et ſermonem quem audiſtis non eſt meus, ſed eius qui miſit me patris, 8.7.

Pater maior me eſt, 1ª.q.33.1.2m q.42.4.1m q.43.7.2m 3ª.q.20.1.o.

Sicut mandatum dedit mihi pater, ſic facio, 1ª.q.43 45.6.2m q.47.2.1m

In domo patris mei manſiones multæ ſunt, 1.q.93.2.c.

Cap. 15.

Sine me nihil poteſtis facere, 12ª.q.6.1.2m q.114.6.o.

Si manſeritis in me, & verba mea in vobis manſerint, quodcunque volueritis petetis, & fiet vobis. 8.14.

Sicut dilexit me pater, & ego dilexi vos, 1ª.q.37.2.3m.

* Vos autem dixi amicos, 22ª.q.172.4.1m.

Omnia quæcunque audiui à patre meo, 8.5.

Vt quodcunque petieritis patrem in nomine meo det vobis, 8.14.

Scitote, quia me priorem vobis odio habuerit. 21ª q.13.4.o. 6.2m q.14.1.1.c.

Si non veniſſem, & locutus eis non fuiſſem, peccatum non haberent, 21ª.q.10.1.3.c.

Si opera non feciſſem in eis, quæ nemo alius fecit, peccatum non haberent, 3ª.q.4.2.c.1m

Nunc autem & viderunt & oderunt & me & patrē meum, 22ª.q.34.1.b 3ª.q.47.5.c.2m

Cum autem venerit paracletus quem ego mittam vobis à patre ſpiritum veritatis, qui à patre procedit, 2ª.q.36.2.1m 4.1m 12ª.q.106.4.2m.

Cap. 16.

Omnis qui interficit vos, arbitretur obſequium ſe præſtare Deo, 12ª.q.94.5.2m q.100.8.3m 22ª.q.64.6.o.

Qui miſit me, 2.5.

Si enim non abiero, paracletus non veniet ad vos, 3ª.q.57.5.o.

Si autem abiero mittam eum ad vos, 1ª.q.43.8.o.

Ille arguet mundum de peccato, 3ª.q.59.1.3m.

Cum autem venerit ſpiritus ille veritatis, docebit vos omnem veritatem, 12ª.q.106.4.2m 22ª.q.176.1.1m

Sed quæcunque audiet loquetur, 2.5.

Siquid petieritis patrem in nomine meo, dabit vobis, 8.14.

A Deo exiui: exiui à patre, & veni in mundū, 8.13.

Iterum relinquo mundum, & vado ad patrem, 3ª.q.57.1.6.o.

Nunc ſcimus quia ſcis omnia, 3ª.q.10.2.o. q.13.1.2m 3m q.19.1.3m.

Quia à Deo exiſti, 8.13.

Et non ſum ſolus, quia pater mecum eſt, 8.8.

Cap. 17.

Hæc eſt autem vita æterna, vt cognoſcant te ſolum verum Deum, & quem miſiſti, Ieſum Chriſtum. 1ª.q.10.3.c.6. q.31.4.1m.

Manifeſtaui nomen tuum hominibus, quos dediſti mihi de mundo, 21ª q.1.8.2m.

Tui erant, & mihi eos dediſti Ibidem.

Et cognouerunt vere, quia à te exiui, 8.13.

Et crediderunt, quia tu me miſiſti, 2.5.

Et mundus eos odio habuit, quia non ſunt de mundo, ſicut & ego non ſum de mundo. 1.8. 3ª.q.31.1.3m.6.

Vt omnes vnum ſint, ſicut tu pater in me, & ego in te, vt & ipſi in nobis vnum ſint, 8.10.

Vt ſint vnum, ſicut & nos vnum ſumus, 8.10.22ª.q.183.2.1m

Et dilexiſti eos, ſicut me dilexiſti, 1ª.q.37.2.o.

Cap. 18.

Vt ergo dixit, ego ſum, abierunt retrorſum, & ceciderunt in terram, 3ª.q.43.3.1m q.44.3.1m.

Dicit ille, ſ. Petrus, non ſum, 22ª.q.24.12.2m,

Ego palam locutus ſum mundo: Ego ſemper docui in ſynagoga, & in templo, quo omnes conueniunt, 3ª.q.42.3.2m

Et in occulto locutus ſum nihil, 3ª.q.42.3.c.

Reſpondit ei Ieſus. Si male locutus ſum, teſtimonium perhibe de malo, ſi autem bene, cur me cædis? 22ª.q.65.2.o. 3ª.q.46.5.2m q.83.2.3m

Iudæi non introierunt in prætorium, vt non contaminarentur, ſed manducarent paſcha, 3ª.q.46.9.1m.

Nobis non licet interficere quenquam, 3ª.q.47.4.3m.

Regnum meum non eſt de hoc mundo, 3ª.q.7.2 3m q.59.4.1m.

Omnis qui eſt ex veritate, audit vocem meam, 21ª.q.180.3.4m.

Cap. 19.

Maius peccatum habet, 12ª.q.73.3.o. 3ª.q.47.6.o. 4.1m.

Cum vidiſſet ergo Ieſus matrem, Matth.1.18.

Et diſcipulum ſtantem, quem diligebat, 8.13.

Poſtea ſciens Ieſus, quia omnia conſummata ſunt, 12ª.q.103.3.2m 3ª q.47.2.1m.

Iudæi ergo quoniam paraſceue erat, vt non remanerent in cruce corpora ſabbato, 3ª.q.46.4 3m q.48.4.c.

Erat enim magnus dies ille ſabbati, 3ª.q.46.9.1m.

Et continuo exiuit ſanguis & aqua, 3ª.q.66.4.3m q.74.1.3m

Venit Nicodemus, ferens mixturā myrrhæ, & aloes, quaſi libras centum, 3ª.q.51.2.2m 3m.

Cum aromatibus, ſicut mos eſt Iudæis ſepelire, 3ª.q.51.2.2m 3m.

Erat autem in loco, vbi crucifixus eſt, hortus, & in horto monumentum nouum, 3ª.q.51.2.4m

Et ad voluit ſaxum magnum ad oſtium monumenti, 3ª q.51.2.3m

Cap. 20.

Maria Magdalenæ, venit mane, cū adhuc tenebræ eſſent, ad monumentum, 3ª.q.53.2.3m

Et vidit linteamina poſita, 3ª.q.51.2.3m

Et ſudarium 3ª.q.51.2.3m

Tunc ergo introiuit, & ille diſcipulus, qui venerat primus, 3ª.q.8.3.3m

Noli me tangere, 3ª.q.80.4.1m

Nondum enim aſcendi ad patrem meum, 3ª.q.55.6.3m q.80.4.1m.

Cum ergo ſero eſſet die illo vna ſabbatorum & fores eſſent clauſæ, & cæt. venit Ieſus. 3ª.q.54.1.1m.

Et ait: Pax vobis, 3ª.q.35.8.1m

Oſtendit eis manus & latus, 3ª.q.54.4.o.

Hæc cum dixiſſet, inſufflauit, 1ª.q.43.7.6m

quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis, 3ª.q.84.3.3m.1.q.18.1.1.

Infer digitum tuum huc, & affer manum tuam, & mitte in locu clauorum, 3ª.q.54.4.2m q.55.6.3m.

quia vidiſti me Thoma, credidiſti, 22ª.q.4.1m. 3ª.q.55.5.3m

Beati qui non viderunt & crediderunt, Ibidem. 3ª.q.55.5.3m.

Multa quidem & alia ſigna fecit Ieſus in conſpectu diſcipulorum ſuorum, quæ non ſunt ſcripta in libro hoc, 3ª.q.42.4.c. q.68.1.1m

* Hæc autem ſcripta ſunt, vt credatis, &c. 1ª.q.8.2m

Cap. 21.

Vado piſcari, 1ª.q.96.1.c. 22ª.q.64.1.o.

Dicit ergo diſcipulus ille quem diligebat Ieſus, 8.13.

Dominus eſt, 1ª.q.13.7.2m 6m.

Simon Ioannis, diligis me plus his? 22ª.q.185.3.1m

Paſce oues meas, vel agnos meos, Ibidem.

Domine tu ſcis quia amo te, 1ª.q.20.4.3m.

Domine tu omnia noſti, 8.16.

Quem diligebat Ieſus, 8.13.

Sunt autem & alia multa quæ fecit Ieſus, quæ ſi ſcriberentur per ſingula, nec ipſum arbitror mundum capere poſſe eos qui ſcribendi ſunt libros, 3ª.q.63.3m q.68.1.1m

AVCTORITATES EX EPISTOLA AD ROMANOS

Cap. 1.

Qui factus eſt ei ex ſemine Dauid ſecundum carnem, 3ª.q.16.7.1m q.31.6.2m

Qui prædeſtinatus eſt filius Dei, in virtute, 3ª.q.24.o.

Ad obediendum fidei, 22ª.q.47.3m q.104.3.2m 3ª.b.7.3.2m

Græcis, ac barbaris, ſapientibus, & inſipientibus, debitor ſum, 1ª.q.21.1.3m

Iudæo primum & Græco, 3ª.q.31.2.2m.

Qui veritatem Dei in iniuſtitia detinent, 22ª.q.40 3.o. q.59.3.4.o. q.71.3.3m

Quod notum eſt Dei manifeſtum eſt illis, 1ª.q.1.6 c.ſ. q.12.12.b.c.

Inuiſibilia enim ipſius à creatura mundi per ea quæ facta ſunt, intellecta conſpiciuntur, 1ª.q.2.2.o. 22ª.q.27.3.2m q.34.c.c. q.175.2.3m

Ita vt ſint inexcuſabiles, ioſ. 2.

Cum cognouiſſent Deum, non vt Deum glorificauerunt aut gratias egerunt, 12ª.q.68.o q.89.6.c. q.76.2.4.c. 3ª.q.47.5.3m

Dicentes enim ſe eſſe ſapientes, ſtulti facti ſunt, 2ª q.46.1.1m 2.c.

Et mutauerunt gloriam incorruptibilis Dei, in ſimilitudinem imaginis corruptibilis hominis, & volucrum, & quadrupedum, & ſerpentum. 22ª.q.94.1.c. q.122.2.2m.

Propter quod tradidit illos Deus in deſideria cordis eorum in immunditiam, 12ª q.87.2.c.

Qui commutauerunt veritatem Dei in mendacium, 8.1.

Tradidit illos Deus in reprobum ſenſum, vt faciant ea quæ non conueniunt, repletos omni iniquitate, &c. 12ª.q.79.1.1m

* Parentibus non obedientes, 21ª.q.105.1.b.

Qui cum iuſtitiam Dei cognouiſſent, non intellexerunt, 8.

Quoniam qui talia agunt, digni ſunt morte, 12ª.q.85.5.o.

Cap. 2.

Propter quod inexcuſabilis es ô homo, omnis qui iudicas, 22ª.q.31.5.o. q.60.2.2m

An diuitias bonitatis eius, patientiæ, & longanimitatis contemnis? 22ª.q.186.9.3m

Quicunque enim ſine lege peccauerunt, ſine lege peribunt, 12ª.q.90.3.1m

Et qui in lege peccauerunt, per legem iudicabuntur. 12ª.q.103.1.4.o. q.104.3.c. 22ª q.87.4.5m

Non enim auditores legis iuſti ſunt apud Deū, ſed factores legis iuſtificabuntur, 22ª.q.100.11.1m.

Cùm enim gentes quæ legem non habent, naturaliter ea quæ legis ſunt, faciunt, 12ª.q.109.4.1m

Legem non habentes, ipſi ſibi ſunt lex, 12ª.q.90.3 1m.

Qui oſtendunt opus legis ſcriptum in cordibus ſuis, Ibid.

Teſtimonium reddente illis conſcientia ipſorum, 1ª.q.79.12.c.

Et inter ſe inuicem cogitationum accuſantium, aut defendentium, Ibid.

Circumciſio quidem prodeſt, ſi legem obſerues, 12ª q.103.3.4.o. q.104.3.c. 22ª.q.86.4.1m 87.2 c. q.93.1.o. q.94.3.1m

Si autem præuaricator legis ſis, circumciſio tua præputium facta eſt, 8.2

Cap. 3.

Ex operibus legis non iuſtificabitur omnis caro coram illo, 12ª.q.98.1.o. 4.c.ſ. 2m q.100.12.o q.103.2.o.

Arbitramur iuſtificari hominem per fidem, ſine operibus legis 12ª.q.100.12.o.

Faciamus mala, vt veniant bona, 12ª.q.79.4.4m

Si Abraham ex operibus legis iuſtificatus eſt, habet gloriam, ſed non apud Deum, 12ª.q.100.12.c.

Dauid dicit, beatitudinem hominis, cui Deus accepto fert iuſtitiam ſine operibus, 12ª.q.5.7.3m.

Cap. 4.

Et ſignum accepit circumciſionis ſignaculum iuſtitiæ fidei, quæ eſt in præputio, 12ª.q.103.5.1m.

Et vocat ea quæ non ſunt, tanquam ea quæ ſunt, 12ª q.91.1.1m

Qui contra ſpem in ſpe credidit, 12ª.q.41.3.o.3. q.102.5.3m.

* Ei autē qui operatur, merces non imputatur ſecūdum gratiā, ſed ſecundū debitū, 12ª.q.112.2.1m.

Lex iram operatur, 12ª.q.97.1.o.

Ieſus traditus eſt propter delicta noſtra, 3ª.q.49.o.

Cap. 5.

Iuſtificati ergo ex fide, 12ª.q.112.3.1m.q.113.6.0. 3ª.q.8.6.c.

Et gloriam in ſpe gloriæ filiorum Dei, 1ª.q.33.3.c.

Spes autem non confundit, 22ª.q.18.4.0.

Charitas Dei diffuſa eſt in cordibus noſtris, per ſpiritum ſanctum, qui datus nobis, 22ª.q.24.1.0. 2.10.c. q.172.8.1m.

Cùm inimici eſſemus, reconciliati ſumus per mortem filij eius, 3ª.q.48.4.c. q.49.2.c. 4.0.

Peccatum nõ imputabatur, cùm lex non eſſet, 12ª.q.98.5.6.0. 3ª.q.70.1.2m.

Nam iudicium quidem ex vno in condemnationem, gratia autem ex multis delictis in iuſtificationem, 12ª.q.113.1.6.0.

Si enim vnius delicto, mors regnauit per vnũ, multo magis abundantiam gratiæ & donationis & iuſtitiæ accipientes in vita, regnabũt per vnum Ieſum Chriſtum, 3ª.q.51.7.2m.

Sicut enim per inobedientiam vnius hominis, peccatores conſtituti ſunt multi, ita & per vnius obedientiã iuſti cõſtituentur multi, 22ª.q.105.2.3m.

Lex autem ſubintrauit, vt abundaret delictum, 12ª.q.98.1.2m.

Vbi autem abũdauit delictum, ſuperabundauit & gratia, 1ª.q.89.2.3m.

Vt ſicut regnauit peccatum in mortem, ita & gratia regnet per iuſtitiam in vitam æternam, per Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum, inf.6.

Tribulatio patientiam operatur, 2.q.5.2.c.

Reſurrexit propter iuſtificationem noſtram, 3.q.76.1.c.

Cap. 6.

Quicunq; baptizati ſumus in Chriſto Ieſu, in mortem ipſius baptizati ſumus, 22ª.q.147.5.c. 3ª.q.40.2.1m. q.51.2.c. q.61.1.2m. q.66.3.9.c. 3m. q.58.5.7.c. q.80.1m. q.86.4.3m.

Vt quomodo Chriſtus ſurrexit à mortuis per gloriam patris, ita & nos in nouitate ambulemus, 2ª.q.112.2.3m.

Si enim complantati facti ſumus ſimilitudini mortis eius, ſimul & reſurrectionis erimus, 3ª.q.54.8.c. q.56.1.2.0.

Hoc ſcientes quia vetus homo noſter ſimul crucifixus eſt, vt deſtruatur corpus peccati, vt vltra nõ ſeruiamus peccato, 2ª.q.79.1.3m.

Qui enim mortuus eſt, iuſtificatus eſt à peccato, 12ª.q.113.6.0.

Si enim mortui ſumus cũ Chriſto, credimus quia etiam ſimul viuemus cum illo, 3ª.q.54.2.c.

Ita & vos exiſtimate quidem vos mortuos eſſe peccato, viuentes autem Deo, in Chriſto Ieſu, 3ª.q.54.2.c.

Non ergo regnet peccatum in veſtro mortali corpore, vt obediatis cõcupiſcentiis eius, 22ª.q.74.3.1m.

Sed neque exhibeatis membra veſtra arma iniquitatis peccato, ſed exhibete vos Deo, tanquam ex mortuis viuẽtes & membra veſtra arma iuſtitiæ Deo, 3ª.q.79.1.3m.

Non enim ſub lege eſtis, ſed ſub gratia, 12ª.q.108.2.2.0.

Sicut enim exhibuiſtis membra veſtra, ſeruire iniquitati, 3ª.q.49.4.c.3m.

Cùm enim ſerui eſſetis peccati, liberi fuiſtis iuſtitiæ, 22ª.q.183.2.c.

Quem ergo fructum habuiſtis tunc in illis, in quibus nunc erubeſcitis, 12ª.q.70.4.1m. 22ª.q.8.8.6.

Nam finis illorum mors eſt, 12ª.q.85.5.0. q.87.7.c.1m.

Nunc autem liberati à peccato, ſerui autem facti Deo, habetis fructum veſtrum in ſanctificationem, finem verò vitam æternam, 1ª.q.23.1.c. 12ª.q.3.1.3m.

Stipendia peccati mors, 2.6.

Gratia autem Dei, vita æterna, 1ª.q.24.3.c. 12ª.q.113.2.2m.9.c. q.114.3.2m.

Cap. 7.

Lex in homine dominatur, quanto tempore viuit, 3ª.q.5.4.3m.

Soluta eſt à lege viri, 2.q.55.8.1.

Cum eſſemus in carne, paſſiones peccatorum quæ per legem erãt, operabantur in membris noſtris, 12ª.q.77.6.0. 3ª.q.15.4.3m.

Seruiamus in nouitate ſpiritus, & non in vetuſtate literæ, 12ª.q.98.1.2m. q.99.2.3m. q.106.2.c.

Peccatum non cognoui niſi per legem, 12ª.q.90.1.0. q.100.4.3m.

Nam concupiſcentiam neſciebam, niſi lex diceret, non concupiſces, 12ª.q.100.4.3m.

Sine lege enim peccatum mortuũ erat, ego autem viuebam ſine lege aliquando, 12ª.q.98.1.2m.

Itaque lex quidem ſancta, & mandatum ſanctum & bonum, 12ª.q.98.1.0. q.67.3.2.

Quod enim operor, non intelligo, 12ª.q.56.4.c. q.74.3.6.

Non enim quod volo bonum, hoc ago, 1ª.q.83.1.1m. 12ª.q.10.3.1m. q.17.7.2m. q.74.3.c. q.77.7.1m.

Sed quod odio malum, illud facio, 12ª.q.77.7.1m.

Conſentio legi, quoniam bona eſt, 12ª.q.98.1.c.

Condelector enim legi Dei, ſecundũ interiorẽ hominẽ, 1ª.q.78.4.1m. 12ª.q.98.1.c. 22ª.q.25.7.c.

Video autem alteram legem in membris meis, repugnantem legi mẽtis meæ, & captiuantem me in lege peccati, quæ eſt in membris meis, 12ª.q.83.1.1m. q.90.1.1m. q.91.6.0.

Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius? 2ª.q.15.3.1m.

Cap. 8.

Nihil ergo nunc damnationis eſt iis, qui ſunt in Chriſto Ieſu, qui non ſecundum carnem ambulant, 12ª.q.89.5.1m.

Lex enim ſpiritus vitæ in Chriſto Ieſu, liberauit me à lege peccati & mortis, 2.7.

Sapientia carnis inimica eſt Deo, 22ª.q.93.6.2m. 22ª.q.55.2.1m. 3m.

Legi enim Dei ſubiecta non eſt, nec enim poteſt, 22ª.q.55.2.1m. 2m.

Sed in ſpiritu, ſi tamen ſpiritus Dei habitat in vobis, infr.8.

Habitat in vobis, 1ª.q.43.2.3.0. 4.2m. 1.c. 12ª.q.114.3m.

Propter inhabitantem ſpiritum eius in vobis, 2.8.

Debitores ſumus non carni, vt ſecundum carnem viuamus, 12ª.q.181.1.2m.

Si enim ſecundum carnem vixeritis, moriemini, 12ª.q.72.2.1m. 2m.

Si autem ſpiritu facta carnis mortificaueritis, viuetis, 1ª.q.89.3.0.

Quicunque enim ſpiritu Dei aguntur, hi ſunt filij Dei, 12ª.q.114.3.c.fi. 22ª.q.52.1.3m. q.8.8.2m.

Non enim accepiſtis ſpiritum ſeruitutis iterum in timore, 12ª.q.19.6.0. 8.2m. 10.c.

Si autẽ filij, & hæredes, 1ª.q.95.2.2m. 22ª.q.214.3.c.fi.

Si tamen compatimur, vt conglorificemur, 12ª.q.85.5.2m. 3ª.q.49.1.4m. 3.2m. 5.c. q.52.1.2m. 7.8.c. q.79.2.1m. 7.2m.

Exiſtimo enim quòd non ſunt condignæ paſſiones huius tẽporis ad futuram gloriam, quæ reuelabitur in nobis, 12ª.q.114.3.0. 5.c. 3.q.48.1.c.

Expectatio creaturæ, reuelationem filiorum Dei expectat, 1ª.q.98.3.c.

Spe enim ſalui facti ſumus, 22ª.q.17.6.0.

Spes autẽ quæ videtur, non eſt ſpes, 1ª.q.40.2.0. 2.5.6.7.8.c. q.4.2.c. q.42.3.c.3m. q.67.4.5.0. 12ª.q.18.2.0. 3.c. q.19.11.3m.

Si autem quod non videmus, ſperamus, per patientiam expectamus, 12ª.q.40.1.1m.

Ipſe ſpiritus poſtulat pro nobis, gemitibus inenarrabilibus, 22ª.q.83.10.1m. 3ª.q.26.1.3m.

Scit quid deſideret ſpiritus, quia ſecundum Deum pro peccatis poſtulat, 3ª.q.21.4.c.

Scimus autem quoniam diligentibus Deum, omnia cooperantur in bonum, 3ª.q.19.2.1m. 2.q.4.1.4m.

Nã quos præſciuit & prædeſtinauit, 1ª.q.23.1.2m.

Conformes fieri imaginis filij ſui, 1ª.q.33.3.1m.fi. q.93.4.2m. 22ª.q.45.6.c.1m. 3ª.q.3.5.2m. 8.c. q.39.8.3m. q.45.4.c.

Vt ſit ipſe primogenitus in multis fratribus, 3ª.q.33.3.c.1m. q.3.8.1m. q.41.3.c.

Quos autem prædeſtinauit, hos & vocauit, 1ª.q.23.2.c. 5.1m.

Et quos vocauit, hos & iuſtificauit, 12ª.q.113.2.3m.

Qui etiam interpellat pro nobis, 3ª.q.21.3.0. q.22.4.1m.

Quis nos ſeparabit à charitate Chriſti? &c. 3ª.q.6.6.3m. q.10.4.c.

Creatura liberabitur à ſeruitute corruptionis, 1.q.74.7.c.

Cap. 9.

Optabam ego ipſe anathema eſſe à Chriſto pro fratribus meis, &c. 22ª.q.27.8.1m. q.28.2.c.6.

Quorum patres, ex quibus eſt Chriſtus, ſecundùm carnem, 22ª.q.98.4.c. 1m. 5.c. 3ª.q.6.1m.

Non eſt volẽtis neque currentis, ſed miſerentis eſt Dei, 1ª.q.83.1.2m. 22ª.q.91.1.1m.

Quia ſi Deus volẽs oſtendere iram, & notam, &c. quæ præparauit in gloriam, 1ª.q.23.5.3m.

Cap. 10.

Corde enim creditur ad iuſtitiam, ore autem confeſſio fit ad ſalutem 22ª.q.3.2.c.

Diues in omnes qui inuocãt illum, 22ª.q.117.1.1m.

Ergo fides ex auditu, auditus autem per verbum Chriſti, 1ª.q.111.1.1m. 22ª.q.6.1.0.

Cap. 11.

Ex ipſo, & per ipſum, & in ipſo ſunt omnia, 1ª.q.39.8.c.

Concluſit Deus omnia ſub peccato, 2.q.99.2.8.

Cap. 12.

Exhibeatis corpora veſtra Deo, hoſtiam viuentem, ſanctam Deo placentem, 22ª.q.85.3.2m.

Rationabile obſequium veſtrum, 2.q.3.2.c.

Vt probetis, quæ ſit voluntas Dei bona, beneplacẽs & perfecta, 22ª.q.97.2.2m.

Nõ plus ſapere, quàm oportet ſapere, ſed ſapere ad ſobrietatem, 22ª.q.149.1.1m.

Et vnicuique ſicut Deus diuiſit menſuram fidei, 12ª.q.114.5.1m. 22ª.q.6.1.c.

Sicut enim in vno corpore multa membra habemus, 1ª.q.76.5.3m. 22ª.q.18.2.c.

Habẽtes donationes, 1ª.q.21.3.c. 12ª.q.118.5.4m.

Siue prophetiam ſecundum rationem fidei, 22ª.q.172.1.0. 3.c.

Qui præeſt in ſollicitudine, 22ª.q.47.9.3m. q.53.6.c.

Dilectio ſine ſimulatione, 22ª.q.111.1.0.

Honore inuicem præuenientes, 22ª.q.103.2.3m.

Nolite maledicere, 22ª.q.76.1.2m.

Spe gaudentes, 22ª.q.2.1m.

Si fieri poteſt, quod ex vobis eſt, cum omnibus hominibus pacem habentes, 22ª.q.29.1.c. 3.3m.

Non voſmetipſos defendẽtes charißimi, 22ª.q.40.1.2m. q.64.7.5.

Cap. 13.

Poteſtatibus ſublimioribus ſubdita ſit, 22ª.q.67.1.c. q.88.10.2m. q.101.1.c. 5.c.prin. 1m. 6.0.

Quæ à Deo ſunt, ordinata ſunt, 22ª.q.102.1.c. 22ª.q.102.2.c.principio. 2.q.24.1.c.

Qui poteſtati reſiſtit, Dei ordinationi reſiſtit, 22ª.q.153.2.3m.

Cui tributum, tributum, 22ª.q.102.2.3m.

Qui diligit proximum, legẽ impleuit, 12ª.q.99.1.2m. q.105.2.1m. 22ª.q.44.2.4m.

Et ſi quod eſt aliud mandatũ, in hoc verbo inſtauratur, 2ª.q.99.1.1m.

Induimini Dominum Ieſum Chriſtum, 3ª.q.69.9.1m.

Cap. 14.

Qui infirmus eſt, olus manducet, 12ª.q.77.3.0.

Siue viuimus, ſiue morimur, Domini ſumus, 1ª.q.1.8.2m.

Nihil commune per ipſum, 12ª.q.102.6.1m. 22ª.q.149.3.0. 3ª.q.40.4.2m.

Si propter verbum frater tuus cõtriſtatur, iam non ſecundum charitatem ambulas, 22ª.q.43.3m.

Noli cibo tuo illum perdere, pro quo Chriſtus mortuus eſt, 22ª.q.43.2.2m.

Non eſt enim regnum Dei eſca & potus, 3ª.q.40.2.1m.

Bonum eſt non manducare carnem, & non bibere vinum, 12ª.q.103.4.1m. fi. 22ª.q.43.2.5m. q.149.3.1m.

Omne quod nõ eſt ex fide, peccatum eſt, 12ª.q.19.5.c. q.103.4.1m. 22ª.q.10.4.1m.

Cap. 15.

Vnuſquiſque veſtrum proximo ſuo placeat in bonum ad ædificationem, 22ª.q.115.1.1m.

Dico enim Chriſtum Ieſum miniſtrum fuiſſe circunciſionis propter veritatem Dei, ad confirmandas promiſſiones patrum, 3ª.q.42.1.c.

Gentes autem ſuper miſericordia honorare Deum, 1ª.q.21.4.2m.

Si ſpiritualium eorum participes facti ſunt gentiles, debet & in carnalibus miniſtrare eis, 22ª.q.187.4.1m.

Cap. 16.

Si vobis primum ex parte fruitus fuero, 22ª.q.28.3.1m.

Secundum reuelationẽ myſterij, temporibus æternis taciti, 3ª.q.10.1.4m.

Vt adiuuetis me in orationibus veſtris, 2.q.22.2.c.

AVCTO-

AVCTORITATES EX PRIMA EPIST. AD CORINTHIOS.

Cap. 1

In omnib. diuites facti eſtis in illo, ſ. Chriſto, in omni verbo, & in omni ſcientia, 22ae. q. 30. 3. 1m. * q. 188. 5. 2m.

Et non ſint in vobis ſchiſmata, 22ae. q. 39. 1. o. * 4 c * q. 188. 5. 1m

Nunquid Paulus crucifixus eſt vobis? 3a. q. 48. 5. 3m.

Aut in nomine Pauli baptizati eſtis? 3a. q. 64. 3. c.

Non enim miſit me Deus baptizare, ſed euangelizare, 3a. q. 67. 2. 1m.

Nonne ſtultam fecit Deus ſapientiam huius mundi? 22ae. q. 46. 3. 1m

Et Dei ſapientiam, 1. q. 39. 7. 1m

Quod ſtultum eſt Dei, ſapientius eſt hominibus, 1.

Et quod infirmum eſt Dei, fortius eſt hominibus, 1a q. 48. 6. 1m

Quæ ſtulta ſunt mundi, elegit Deus, vt confundat ſapientes. 1.

Vt ea quæ ſunt deſtrueret, 1.

Vt non glorietur omnis caro in conſpectu eius, 22ae q. 45. 4. 1m

Chriſtus factus eſt nobis ſapientia, & iuſtitia, & ſanctificatio, & redemptio, 1a. q. 43. 6. 3m

Qui gloriatur, in Domino glorietur, 1.

Cap. 2

Sapientiã loquimur inter perfectos. 22ae. q. 45. 5. 1m

Sed loquimur Dei ſapientiam in myſterio, quæ abſcondita eſt, 1a. q. 57. 5. 3m

Si enim cognouiſſent, nunquam Dñm gloriæ crucifixiſſent. 3a. q. 45. 2. 1m. * q. 47. 5. 0 * . 6. c

Nos autẽ non ſpiritum huius mundi accepimus, ſed ſpiritum qui ex Deo eſt, 12ae. q. 112. 5. 4m.

Vt ſciamus quæ a Deo donata ſunt nobis, 12ae. q. 112. 5. 4m

Spiritualis autem iudicat omnia, & ipſe à nemine iudicatur, 1a. q. 1. 6. 3m. * 22ae. q. 60. 1. 2m

Cap. 3

Tanquam paruulis in Chriſto, lac vobis potum dedi, non eſcam, 1a prolo. principio. * 22ae. q. 189. 1. 4m

Cum enim ſit inter vos zelus & contentio, nonne carnales eſtis? 12ae. q. 28. 4. 1m

* Cum enim quis dicat, Ego quidem ſum Pauli, alius autem Cephæ, ego autem Apollo, nonne homines eſtis? 22ae. q. 188. 5. 2m

Vt ſapiens architectus fundamentum poſui, 12ae. q. 1. 6. c.

Fundamentum aliud nemo poteſt ponere, præter id quod poſitum eſt, quod eſt Chriſtus Ieſus, 22ae. q. 4. 7. 0. 1. q. 161. 5. 1m

Si quis ſuper ædificat ſupra fundamentum hoc aurum, argentum, lapides pretioſos, 12ae. q. 89. 2. 0.

Ipſe autem ſaluus erit ſic quaſi per ignem, 1. q. 59. 4. 3.

Si quis videtur inter vos ſapiens eſſe in hoc ſeculo, ſtultus fiat, vt ſapiens, 22ae q. 46. 1. 2m

Cap. 4

Dominus illuminabit abſcondita tenebrarum, & manifeſtabit conſilia cordium, 1a q. 24. 1. 2m. 1. q. 57. 2. c.

Sed neque me ipſum iudico. 12ae. q. 112. 5. c

In Chriſto Ieſu per euangelium ego vos genui, 1. q. 55. 1. c

Non enim in ſermone eſt regnum Dei, ſed in virtute, 22ae. q. 177. 1. 1m

Nihil mihi conſcius ſum, ſed non in hoc iuſtificatus ſum, 1. q. 10. 4. 2m

Cap. 5

Quid enim mihi de his qui foris ſunt iudicare, 2. q. 22. 5. 1

Cum eiuſmodi nec cibum ſumere, 1. q. 23. 1 c

Cap. 6

Iam quidem omnino delictum eſt in vobis, quòd iudicia habetis inter vos. 22ae. q. 45. 8. 1m

Quare non magis iniuriam accipitis? 22ae q. 108. 1. 2m. * 4m

Quare non magis fraudem patimini? 22ae. q. 55. 5. 1m.

Iniqui regnum Dei non poſſidebunt, 1a. q. 68. 4. c.

Eſca ventri, & venter eſcis, 1a q. 65. 1. c. * 10a q. 1. 5. b.

Corpus autem, non fornicationi, 12ae. q. 103. 4. 3m. * 32a q. 35. 1. 4m * q. 154. 2. 2m

Neſcitis, quoniam corpora veſtra mẽbra ſunt Chriſti? 3a. q. 8. 3. 0

Qui autem adhæret Domino, vnus ſpiritus eſt, 22ae. q. 45. 2. c

Qui adhæret meretrici vnum corpus efficitur, 1. q. 55. 3 c.

Fugite fornicationem, 22ae. q. 35. 1. 4m

Omne enim peccatum quodcunque fecerit homo, extra corpus eſt. 1a. q. 74. 4. 0.

Neque fornicarij neque adulteri, 2. q. 97. 5. 4

Qui autem fornicatur, in corpus ſuum peccat, 22ae. q. 73. 2. 4m

Melius eſt nubere quam vri, 1. q. 40. 4. 4.

Cap. 7

Bonum eſt homini mulierem non tangere, 12ae. q. 14. 1. 1m

Nolite fraudare vos inuicem niſi ex communi conſenſu, 2. q. 64. 4. c

Præterit figura huius mundi, 2 q. 74. 1. c

Similiter & vxor viro, 12a. q. 72. 8 2m

Vxori vir debitum reddat, 2 q. 4. 4. c

Vnuſquiſque proprium donum habet ex Deo, 12ae q. 66. 2. 1m

Virgo ſi nubat non peccat, 2. q. 41. 3. c.

Dico autem non nuptis & viduis, bonum eſt illis, ſi ſic permanſerint, 12ae. q. 140. 1. 3m

Conſilium autem do, 12ae. q. 14. 1. 3m * 22ae q. 152. 2. 0.

Si quis frater vxorem habet infidelem, 2. q. 59. 2. c.

Qui ſine vxore eſt, ſolicitus eſt quæ Domini ſunt, 22ae. q. 152. 2. 0. * 4 c * 5 c

Qui matrimonio iungit virginem ſuam, bene facit, & qui non iungit melius facit, 12ae. q. 152. 3 5m. * q 4. 5 0 1. q. 41. 2. c

Qui nubunt tanquam non nubentes, 2. q 41. 3. 1.

Beatior autẽ erit, ſi ſic permanſerit, 12ae. q 70 3. 2m.

Cap. 8

Scientia inflat, 22ae q 167. 1. c. * q 188. 6. 2m

Scimus quia nihil eſt idolum in mundo, 12ae. q. 94. 1. 3m

Nam & ſi ſint qui dicantur dij, ſiue in cælo, ſiue in terra, ſiquidem ſunt dij multi, & domini multi, 1a q. 11. 3. 1m

Cap. 9

Nonne Chriſtum Ieſum Dominum noſtrum vidi? 3a. q 57. 6. 3m

Nunquid de bobus cura eſt Deo? 1a. q. 22. 2. 5m. * q. 102. 5. 1m. * 12ae. q. 102. 5. 8m

Omnia ſuſtinemus, ne quod offendiculum demus Euangelio. 22ae. q. 43 8. 5m

Bonũ eſt mihi magis mori, quàm ut gloriam meam quis euacuet, 12ae. q. 103. 6. 12ae. q. 132. 1. 3m

Nam ſi euangelizauero, non eſt mihi gloria, neceſſitas enim mihi incumbit, 12ae. q. 81. 6. 3m

Nam cum liber eſſem ex omnib. omnium me ſeruũ feci, 1a. q. 83. 4. 1. 0

Neſcitis quòd ij qui in ſtadio currunt, omnes quidẽ currunt, ſed vnus accipit brauium? 12ae. q 4. 3. 1m.

Sic currite, vt comprehendatis, 1a. q. 12. 7 1m. * 12ae. q. 4 3. 1m

Cap. 10

Patres noſtri omnes ſub nube fuerunt, & omnes mare tranſierunt, & omnes in Moyſe baptizati ſunt in nube, & in mari, 3a. q. 70. 1m.

Petra autem erat Chriſtus, 1a. q. 102. 1. 4m

Hæc autem omnia in figuram contingebant illis 12ae q. 107. 2. 0

Qui ſe exiſtimat ſtare, videat ne cadat, 1a. q. 95. 3. 0.

Tentatio vos non apprehendat, niſi humana, 3a. q. 41. 2. 2m

Dico quòd immolatitium eſt aliquid idoli, aut quòd idolum ſit aliquid? 1. 8

Si quis vocat vos infidelium ad cœnam, & vultis ire, 22ae. q. 10. 9 c

Nemo quod ſuum eſt, quærat, ſed quod alterius, 22ae q. 58. 11. c

Dñi eſt terra & plenitudo eius, 1a. q. 13. 7. 1m. * 6m

Omnia in gloriam Dei facite, 12ae. q. 88. 1. 2m. * q. 100. 10. 2m

Sine offenſa eſtote Iudæis & Gentibus & Eccleſiæ Dei. 12ae. q. 7. 2. 3 * 3a q. 42. 2. 1m

Nos ſumus in quos fines ſeculorum deuenerunt, 1. q. 88. 3. 3

Cap. 11

Omnis viri caput, Chriſtus eſt, 3a. q. 8. 1. 0. * q. 48. 1. c. * q. 49. 2. c

Caput autem mulieris, vir, 1a. q. 93. 4. 1m. 1. q. 61. 4. 4.

Caput autem Chriſti, Deus, 3a. q. 8. 2. 3m. * 2. 1m

Vir imago & gloria Dei eſt, mulier autem gloria viri eſt, 1a. q. 35. 2. 3m. * q. 93. 4. 1m. * 6. 2m.

Nam oportet hæreſes eſſe, vt qui probati ſunt manifeſti fiant in nobis, 22ae. q. 11. 3. 1m

Ego enim accepi à Domino, 3. q. 29. 7. 1m

Quotieſcunque manducabitis panem hunc, & calicẽ bibetis, mortem Dñi annunciabitis, donec veniat 3a. q. 66. 4. 3m. * q. 73. 4. 5. 0. * q. 74. 1. c. * q. 76. 3. 2m * q. 79. 1. c. * 1m * q. 80. 10. 2m. * q. 83. 3. 1. c. * 2. 6. 1m. * 2m * 3. c. * q. 84. 7. 8m

Probet autem ſeipſum homo, & ſic de pane illo edat, & de calice bibat, 3a q 80. 4. 1m

Qui enim manducat & bibit indignè, iudicium ſibi manducat & bibit, 3a q. 80 6 2m

Non diiudicans corpus Domini. 3. q. 80. 5. 2m

Si quis eſurit, domi manducet, 3a q. 80. 8. 3m

Cætera cũ venero, diſponam. 3a q. 25. 3. 4m * q. 64. 2. 1m * q. 72. 4. 1m * q. 78. 3. 9m * q. 83. 4. 2m

Cap. 12

Nemo in ſpiritu Dei loquens, dicit anathema Ieſu, 12ae. q. 109. 1. b. * 6. 2m. * 22ae 171. 1. 4m * q. 176 1. 2m

Et nemo poteſt dicere, Dominus Ieſus, niſi in ſpiritu ſancto, 12ae. q. 15. 3. 6. 1m

Diuiſiones vero gratiarum ſunt, idem autem ſpiritus, 12ae q. 175 prin. 2. q. 29. 1. 2.

Et diuiſiones miniſtrationum ſunt, ibidem.

Et diuiſiones operationum ſunt, ibid.

Qui operatur omnia in omnibus, 1a q. 105. 5. 0.

Vnicuique autem datur manifeſtatio ſpiritus, ad vtilitatem, 1a q. 104. 4 c. * 12ae q. 111. 1. 4. c. * 22ae. q. 172. 7. 0 * q. 176. 1. 1m * q. 177. 1. 6. 3m * 4m * 1a. q 7 7. c. 2m

Aliis quidem per ſpiritum datur ſermo ſapientiæ, 12ae q. 62 1m * q 69. 3. 1m * q. 111 4. 0 * 22ae. q. 176 177. 178. 0

Alij autẽ ſermo ſcientiæ, ſecundũ eundẽ ſpiritũ, 1a. q. 10. 7. 3m * 12ae q. 51 4. c. * q. 68. 5. 1m * q. 111. 4. c. 4m * q. 113. 10. 3m * 22ae q. 171 3m

Alteri fides in eodem ſpiritu, 12ae q. 111. 4. c. 1m *. 22 q. 4. 5. 4m

Alij gratia ſanitatũ, in vno ſpiritu, 12ae q. 111. 4. c 3m

Alij operatio virtutum, 12ae. q. 111. 4. c. 3m * 22ae. q. 178. 1. 1m

Alij prophetia. 12ae q. 68. 3. 3m * 22ae q. 171. 2. 0 * q. 174 3. * q. 176. 2. 3m

Alij diſcretio ſpirituum, 12ae q. 111. 4. c. * 22ae q. 171. principio.

Alij genera linguarum, 12ae q. 111. 4. c. 3m * 22ae q. 176. 1. 0 * q. 177. 1. 0

Alij interpretatio ſermonum. 12ae q. 111. 4. c. 3m

Hæc autem omnia operatur, &c. 1a. q. 38. 1. 0 * q. 43 5. m

Diuidens ſingulis prout vult, 12 q. 19. 10. c. * 12ae. q. 6. 2. 1m * q. 68. 5. 1m * 12ae q. 112 4 0 * 22ae q. 178. 1. 0.

Sicut vnum corpus eſt, & membra habet multa. & ita & Chriſtus. 3a q. 70. 5. 3m * 22ae q. 183. 2. 3. 0 * 3a q. 8. 1. 2. 0. * q. 48. 1. c. * q. 49. 1. c.

Et huc excellentiorem viam vobis demonſtro, 22ae q. 24. 4. 6

Cap. 13

Et angelorum, 1a q. 107. 1. 2m

Factus ſum velut æs ſonans, aut cymbalum tinniens 2ae q. 111. 2. 0

Charitatem autem non habuero. 1a q. 43. 5. 2m * 12ae q. 6. 2. 0 * 22ae q 23. 7. 0. * q. 108. 2. 2m

Nihil mihi prodeſt, 3a q. 83 6. 3m

Si habuero prophetiam, &c. 1a q 45. 5. 3m * 12ae. q. 6. 2. 3m * q 171. 4. c

Et ſi habuero omnem fidem, 22ae q. 44. 0 * 7. 4m * q. 19. c. 1m

Et ſi diſtribuero in cibos pauperum omnes facultates meas, &c. 12ae q. 5. 114. 2 6m 1. q. 14. 1. c.

Et ſi tradidero corpus meum, ita ut ardeam, &c. 32ae q 124 2 2m

Charitas patiens eſt, &c. 22ae q. 23 4. 2m.

Non quærit quæ ſua ſunt, 22ae q. 26. 4 3m

Siue prophetiæ euacuabuntur, 22ae q. 171. 4. 2m. * q 173. 1. c. * q. 174. 5 0 * 3a q. 7. 8. c

Tunc autem facie ad faciem, 2. q. 92. 3. 16

Siue linguæ ceſſabunt, 22ae q. 176. 1. 0

Siue ſcientia deſtruetur, 12 q 89. 5. 1m * 22ae. q. 63 2. 1m.

Cum venerit quod perfectum eſt, euacuabitur quod ex parte eſt, 1a q. 58. 7. 3m. * q. 62. 7. 1m * 12ae. q. 67. 3 0 * 22ae. q. 44. 1m. * q. 171. 4. 2m

Videmus nũc per ſpeculum in ænigmate, 1a q. 56. 4 6. * 22ae. q. 1. 2. 23. * 4. 2m. * q. 184. 2. 1m

Tunc autem facie ad faciem, 1a q. 12. 11. ar. 2. a. 2a q. 23. 1. m.

Nunc autem manent, fides, ſpes, charitas, tria hæc, 12a q. 62. 3. o. a 22æ. prin. a. q. 27. 6. o.

Maior autem horum eſt charitas, 12a. q. 66. o. a. 22a. q. 2. 6. o. a. q. 30. 4. o. a. q. 34. 5. 1m. a. q. 117. 6. 3m. a. q. 157. 4. c. 2m.

Charitas nunquam excidit, 2. q. 4. 3. 1. & q. 71. 2. c.

Cap. 14.

Qui loquitur lingua, nõ hominib. loquitur, ſed Deo 22a. q. 176. 2. 2m.

Qui prophetat, hominib. loquitur, ad ædificationem, & exhortationem, & conſolationem, 22a. q. 171. 1. 2m. a. q. 176. 2. 1m.

Qui loquitur lingua, ſeipſum ædificat, 22a. q. 176. 1. o.

Maior eſt qui prophetat, quàm qui loquitur linguis 22a. q. 176. 2. b.

Sensib. autem perfecti eſtote, 22a. q. 184. 1. 1m.

Apocalypſim habet, 22a. q. 176. 2. 1m.

a Si autem omnes prophetant. 22a. q. 171. 3. b.

a Occulta enim cordis eius, manifeſta fiunt, 12a. q. 171. 3. c.

Spiritus prophetarum, prophetis ſubiectus eſt, 22a. q. 171. 3. c. a. q. 173. 1. 4m.

Mulieres in Eccleſiis taceant, 22a. q. 177. 2. o.

Turpe eſt enim mulieri in Eccleſia loqui, 3a. q. 67. 4. 1m.

Si quis ignorat ignorabitur, 12a. q. 6. 8. c. 2m.

Omnia autem honeſtè & ſecundum ordinem fiant in vobis, 12a. q. 87. 1. c. a. 22a. q. 145. 1. 2m. a. 2. o.

Si orem lingua, mens mea ſine fructu eſt, 22a. q. 83. 13. c.

Cap. 15.

Reſurrexit tertia die, 1a. q. 2. 8. c.

Si autem reſurrectio mortuorum non eſt, neq; Chriſtus reſurrexit, 3a. q. 53. 1. o. a. 2. c. a. 3. c. a. q. 56. 1. c.

Si omnino mortui non reſurgũt, ut quid etiam baptizantur 4. q. 71. o. 4.

Chriſtus reſurrexit à mortuis, primitiæ dormientium, 1a. q. 95. 1. 1m. a. 3a. q. 27. 3. c. a. q. 53. 3. o. a. q. 56. 1. c. 3m.

Si Chriſtus reſurrexit, & nos reſurgemus, 4. q. 75. 1. 3

Inanis eſt prædicatio noſtra 4. q. 75. 1. c.

Deinde finis cum tradiderit regnum Deo & Patri, 3a. q. 18. 7. 1m.

Cum euacuauerit omnẽ principatum, & poteſtatẽ, & virtutem, 3a q. 108. 7. o. 189. 1. 2.

Cum autem ſubiecta fuerint ei omnia, tunc & ipſe filius ſubiectus erit illi, qui ſubiecit ſibi omnia, 1a q. 42. 4. 2m. a 3. q. 20. 1. 1m.

Vt ſit Deus omnia in omnibus, 1a. q. 8. 1. 3. o. a. q. 111. 1. c.

Quod ſeminas non viuificatur, niſi prius moriatur, 3a. q. 42. 2. c. ſi. a q. 46. 1. c.

Seminatur in corruptione, ſurget in incorruptione 3a. q. 82. 1. b. a. c.

Nõ corpus quod futurum eſt ſeminas, 4. q. 79. 1. 1.

Seminatur in infirmitate, ſurget in virtute, 3a. q. 82. b. a. c. 4. q. 82. 1. c.

Seminatur corpus animale, ſurget corpus ſpirituale, 3a. q. 34. 1. 1m.

Mortui reſurgent incorrupti, 4. q. 86. 1. c.

Nouiſſimus Adam in ſpiritum viuificantem, 1a. q. 97. 1. 1m. a. 3a. q. 3. 1. 1m. a. q. 34. 1. 1m.

Sed non prius quod ſpirituale eſt, ſed quod animale, deinde quod ſpirituale, 1a. q. 95. 1. 1m. a. 3a. q. 34. 1. 1m.

Primus homo de terra, terrenus, ſecundus homo cælo cæleſtis, 4a. q. 5. 2. 3m. a. q. 31. 1. 1m. a. q. 54. 3. 1m.

Qualis terrenus, tales & terreni, & qualis cæleſtis, tales & cæleſtes, 3a. q. 19. 3. o.

Caro & ſanguis regnum Dei poſſidere non poſſunt, 3a. q. 5. 2. 2m. a. q. 54. 3. 1m.

Canet enim tuba, & mortui reſurgent incorrupti & nos immutabimur, 3a. q. 82. 1. o.

Omnes quidem reſurgemus, 4. q. 75. 1. c.

Reſurgemus in momento in ictu oculi, 4. q. 77. 4. c.

Oportet enim incorruptibile hoc induere incorruptionem, & mortale hoc induere immortalitatem, Ibidem.

Virtus vero peccati, lex. 12a q. 55. 3. 1m.

a Itaq; fratres mei dilecti, ſtabiles eſtote, & immobiles. 12a. q. 183. 1. c. 1m. a. 3m.

Cap. 16.

a Veniam autem ad vos, cum Macedoniam per tranſiero, 22a. q. 109. 3. 5m.

Omne veſtra in charitate fiant, 22a. q. 83. 4. 3m.

AVCTORITATES EX SECVNDA EPIST. AD CORINTHIOS.

Cap. 1.

Pater miſericordiarum, & Deus totius conſolationis, 22a. q. 83. 13. c.

Sicut abundant paſſiones Chriſti in nobis, ita & per Chriſtum abundat conſolatio noſtra. Ibid.

Siue autem tribulamur, 12a. q. 87. 6. c. ſi.

Sicut ſocij paſſionum fuiſtis, ſic & conſolationis, 3a. q. 49. 1. o.

Gloria noſtra hæc eſt, teſtimonium cõſcientiæ noſtræ, 22a. q. 25. 4. 2m.

a Volui prius venire ad vos, 22a. q. 110. 1. 5m.

Sermo noſter, qui fuit apud vos, non eſt in illo, eſt & non, ſed eſt in illo, eſt, 22a. q. 109. 4. o. a. q. 129. 3. 5m.

Qui vnxit nos Deus, & qui ſignauit nos, & dedit pignus ſpiritus in cordibus noſtris, 12a. q. 114. 3. 3m. a. ſi.

Cap. 2.

Ne fortè abundantiori triſtitia abſorbeatur, qui eiuſmodi eſt, 12a. q. 17. 2. 1m.

Si quis autem contriſtauit me, 3a. q. 116. 1. c.

Chriſti bonus odor ſumus Deo, in iis qui ſalui fiũt, & in iis qui pereunt, 3a. q. 71. 2. 1. c.

Aliis quidem odor mortis in mortem, aliis autem odor vitæ in vitam, 22a. q. 73. 4. o. a. q. 124. 1. 1m.

Nam & ego quod donaui, 4. q. 25. 1. c.

Cap. 3.

Qui & idoneos non fecit miniſtros noui teſtamenti, 3a. q. 27. 4. c.

Litera enim occidit, ſpiritus autem viuificat, 12a. q. 98. 1. 2m. a. q. 99. 2. 3m. a. q. 106. 2. c. a. 22a. q. 188. 5. 1m.

Quod ſi miniſtratio mortis, literis deformata in lapidib. fuit in gloria &c quod manet, in gloria eſt, 22a. q. 87. 1. c. ſi. a. q. 174. 4. 3m.

Cap. 4.

Neque adulterantes verbum Dei. 2. 2. 5a

Deus huius ſeculi, 1a. q. 65. 1. c. a. q. 114. 3. 2m.

Charitas Chriſti vrget nos, 3a. q. 79. 1. 2m.

Habemus autem theſaurum iſtum in vaſis fictilib. 22a. q. 28. 1. 1m.

Quæ enim videntur, temporalia ſunt, quę autem nõ videntur, æterna ſunt, 1a. q. 65. 1. 1m.

Cap. 5.

Dum ſumus in corpore, peregrinamur à Deo, 22a. q. 28. 1. 2m.

Siue enim mente excedimus Deo, ſiue ſobriè ſumus vobis, 22a. q. 8. 6. 2m. a. 7. c.

Pro nobis fecit peccatum, 3a. q. 15. 1. 4m. a. 3. 2m. a. q. 46. 4. 3m.

Si terreſtris noſtra habitatio diſſoluatur, 4. q. 69. 1. c.

Cap. 6.

a Quæ autem conuentio Chriſti ad Belial &c. 3a. q. 64. 1. 5m. a. 22a. q. 172. 6. 1m. a. 3m

Quæ ſocietas luci ad tenebras, 4. q. 59. 1. c

Exite de medio eorum, & ſeparamini ab eis, 22a. q. 25. 6. 5m

Et immundum ne tetigeritis, Ibid.

Omnes nos manifeſtari oportet ante tribunal Chriſti, 4. q. 78. 1. 1

Cap. 7.

Mundemus nos ab omni inquinamento carnis & ſpiritus, 12a. q. 72. 2. c

Quæ eſt ſecundum Deum triſtitia, pœnitentiam in ſalutem ſtabilem operatur, 22a. q. 35. 3. b.

Seculi autem triſtitia mortem operatur, 12a. q. 37. 4. o. a. q. 41. 2. c.

Ecce enim hoc ipſum ſecundum Deum contriſtari vos, quantam in vobis operatur ſolicitudinem, &c. 22a. q. 37. 2. 1m

Cap. 8.

Si enim voluntas prompta eſt ſecundum id quod habet accepta eſt, 12a. q. 10. 4. c. a. 3a. q. 68. 2. 2m. ſi

Non autem aliis ſit remiſſio, vobis autem tribulatio, 22a. q. 32. 19. 3m

Qui multum, non abundauit, & qui modicum, non minorauit, 12a. q. 32. 5. 6. o. a. q. 66. 7. c. a. q. 71. 1. 1. a. q. 87. 1. 4m

Cap. 9.

Qui parcè ſeminat, parcè & metet. 22a q. 63. 1. 3m

Non ex triſtitia aut neceſſitate, 12a. q. 39. 2. 2m.

Ad deſtructionem munitionũ, conſilia deſtruentes, a & omnem altitudinem extollentem ſe aduerſus ſcientiam Dei, 3a. q. 1. 6. 2m.

Et in captiuitatem redigentes omnem intellectum, in obſequium Chriſti, a 1a. q. 1. 8. 2m. a. q. 14. 2. 3m. 12a. q. 56. 3. c. a. 22a. q. 2. 4. a q. 4. 1. c.

Cap. 11.

Sathanas transfigurat ſe in angelum lucis, 22a. q. 10. 2. 3m. a. q. 174. 5. 4.

Non eſt ergo magnum, ſi miniſtri eius transfigurentur, velut miniſtri iuſtitiæ, 3a. q. 8. 7. 8. o.

Cap. 12.

Scio hominem in Chriſto ante annos quatuordecim, ſiue in corpore, ſiue extra corpus, neſcio, Deus ſcit, 22a. q. 175. 5. 6. o

Raptum huiuſmodi vſque ad tertium cælum, 1a. q. 68. 4. c.

Et audiuit arcana verba, quæ non licet homini loqui, 3a. q. 10. o. 2m. a. 22. q. 75. 4. 3m

Et ne magnitudo reuelationum extollat me, datus eſt mihi ſtimulus carnis, 12a. q. 79. 4. c. a. q. 87. 2. 1m.

a Sufficit tibi gratia mea, 22a. q. 122. 5. c

Nam virtus in infirmitate perficitur, 12a. q. 55. 3. 1m.

Nec enim debent filij parentibus theſaurizare, ſed parentes filiis, 22a. q. 101. 2. 2m.

Sed cum eſſem aſtutus, dolo vos cepi, 22. q. 55. 4. 2m. a. 5. o. a. q. 69. 2. c.

Cap. 13.

An experimentũ quæritis eius, qui in me loquitur, Chriſtus. 22a. q. 172. 1. b. a. 4m. a. 6. b. a. 1m

Pacem habete, 22a. q. 29. 1. c. a. q. 183. 2. 3m

Parentes debent filiis theſaurizare, Suppl. q. 57. 1. 2.

AVCTORITATES EX EPISTOLA AD GALATAS.

Cap. 1.

Paternarum mearum traditionum æmulator exiſtens, 12a. q. 87. 8. 1m. a. 3m

Cap. 2.

In faciem ei reſtiti, quia reprehenſibilis erat. 12a. q. 103. 4. 2m. a 22a. q. 33. 1. 2m. a q. 4. 6. 1m

Ego enim per legem legi mortuus ſum, 22a. q. 88. 11. 2m.

Chriſto confixus ſum cruci, 3a. q. 49. 1. 3m.

Viuo autem iam non ego, viuit verò in me Chriſtus. 22a. q. 175. 2. 2m.

Qui dilexit me, & tradidit ſeipſum pro me, 3a. q. 1. 4. 3m.

a Si enim per legem iuſtificatio, ergo gratis Chriſtus mortuus eſt, 1a. q. 109. 7. b.

Cap. 3.

O inſenſati Galatæ, 12a. q. 72. 2. o. a q. 158. 1. 3m.

Qui vos faſcinauit, a. q. 117. 3m.

Chriſtus redemit nos de maledicto legis, factus pro nobis maledictum. 3a. q. 46. 4. 3m. a. q. 48. 4. c.

Lex propter tranſgreſſionem poſita, &c. 12a. q. 92. 4. 1m. a. q. 65. 2. c

Ordinata per angelos, 12a. q. 98. 3. o. a. 6. b

In manu mediatoris. 3a. q. 26 o

Lex pædagogus noſter fuit in Chriſto. 12a. q. 98. 2. c.

In Chriſto Ieſu non eſt ſeruus neque liber, Suppl. q. 52. 8. c.

Cap. 4.

Cum eſſemus paruuli, ſub elementis mundi eramus ſeruientes, 22a. q. 38. 9. o.

At vbi venit plenitudo temporis, 1a. q. 73. 1. 1m.

Factum ex muliere, 3a. q. 31. 4. c;

Quomodo conuertimini ad infirma, & egena elementa, 12a. q. 103. 2. c. a. 3. q. 61. 4m. a q. 62. 7. b

Cap. 5.

Teſtificor enim circumcidenti ſe, quoniam debitor eſt vniuerſæ legis faciendæ, 3a. q. 37. principio. a q. 70. 4. c.

Sed fides, quæ per dilectionem operatur, 22a. q. 4. 3. 3m a. q. 23. 6. 2m.

Qui vos faſcinauit, 1. 3.

Caro enim concupiſcit aduerſus ſpiritum, & ſpiritus aduerſus carnem, 12a. q. 80. 4. o. a. q. 71. 2. 3m a. 22a. q. 189. 10. 2m.

Hæc enim ſibi inuicem aduerſantur, 12a. q. 70. 4. c.

Manifeſta ſunt opera carnis, quæ ſunt &c. 12a. q. 70. 4. o.

Fructus

Fructus autem ſpiritus eſt charitas,&c.12ª.q.12.3. a m q.70.0 . 22 .q.4 c.a m

Qui autem ſunt Chriſti,carnem ſuam crucifixerunt cum vitiis & concupiſcentiis, 3ª q.84. 4.c. 5. 3 m.

Cap. 6

Non efficiamini inanis gloriæ cupidi. 22ª q.132. 1.c.

Conſiderans teipſum,ne & tu tenteris, 1ª q.96.3 0.

Alter alterius onera portate, & ſic adimplebitis legem Chriſti,22ª q.101.1.2 m 4 m q.182.3.2 m 2.q.13.2 c

Nam ſi quis exiſtimat ſe aliquid eſſe,cum nihil ſit,ipſe ſe ſeducit, q 45.1.0. .2 1 m

Opus ſuum probet vnuſquiſque,& ſic in ſemetipſo tantum gloriam habebit, & non in altero, 3 q. 80.4.c m

Quæ ſeminat in carne ſua,de carne,ſua & metet corruptionem,1ª q.12.2. 1 m 12ª q.63.3.c.1 m q. 85.6.0. 22ª q.61.1.1 m

Bonum autem facientes,non deficiamus,22ª q.106 1.0.

Quæ enim ſeminauerit homo hæc & metet,1 q. 71.1.

Tempore enim ſuo metemus,non deficientes,22ª. q.106.3.0

Dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes,maximè autem ad domeſticos fidei,22ª q.32 2.0

Mihi autem abſit gloriari, niſi in cruce Domini noſtri Ieſu Chriſti.22ª q.132 1.1 m

Ego,n.ſtigmata Domini Ieſu,in corpore meo porto,22ª q124.5.4 m 3ª q.19.1.2.c 2.c. .4.0 q.66.1.3.9.c. q. 8.2.2 m 37.2 m

AVCTORITATES EX EPISTOLA AD EPHESIOS.

Cap. 1.

Qui prædeſtinauit nos in adoptionem filiorum, 1ª. q.23.0. 3ª q.24.0

Inſtaurare omnia in Chriſto,quæ in cælis, & quæ in terra ſunt in ipſo,1ª q.48.6.3 m

operatur omnia, ſecundum conſilium voluntatis ſuæ,1ª q.22.1.1 m 12ª q.14.1.2 m

Illuminatos oculos cordis veſtri,1ª q.12.3.2 m

Supra omnem principatum & poteſtatem,& virtutem,& dominationem,1ª q 108.2 2 m 6.0

Et ipſum dedit caput ſupra omnem Eccleſiam,3ª q. 8 1.0

Vt ſciatis quæ ſit ſupereminens,2.q.98.6.c

Cap. 2

Facientes voluntatem carnis & cogitationum,22ª. q.124.5.6. q. 62.1.1 m

Eramus natura filij iræ,3ª q.2.12 c.

Conuiuificauit nos,& conreſuſcitauit,& conſedere fecit in cæleſtib.,3ª q.58.4.1 m

Vt oſtenderet in ſeculis ſuperuenientib, abundantes diuitias gloriæ ſuæ, in bonitate ſuper nos in Chriſto Ieſu,12ª q.124.10.2 m

Legem mandatorum decretis euacuans, 12ª q. 99.2.h

Cap. 3

Vt innoteſcat principib. & poteſtatib. in cæleſtib. per eccleſiam multiformis gratia Dei,1ª.q.117. 2.1 m.

Ex quo omnis paternitas in cælis, & in terra nominatur,1ª q.33 1.3 m q.33.2.4 m q.41.5.2 m

In charitate radicati,& fundati,22ª.q.23.8.2 m

Vt impleamini in omnem plenitudinem Dei, 3ª q. 7 10.3 m

Cap. 4

Solliciti ſeruare vnitatem ſpiritus in vinculo pacis, 22ª q.29.2.0 3.2 m q.183.2.3 m

Vnum corpus,3ª q.8.3.3 m

Et vnus ſpiritus,1ª q.30.2.0. q.32.1.0. q.48 6.0

Vnus Deus 1ª q.103.1. 3.0. 12ª q.91

Vna fides,22ª q.4.6.0. q.5.4.c. q.10.5.1 m 3 m q.21.5.b. 3ª q.7.3.1.c

Vnum baptiſma,3ª q.45 2 m q.61.9. q.67.5 1 m 4.1 m 5.6.0. q 71.2.1 m q 80.10.1 m q 82 3.c. q.83.3.1 m q.84.10.1 m 4 m

Qui ſuper omnia,& per omnia,& in omnib. vobis. 1ª q.1.1.2.0 q.42.2.c

Vnicuique noſtrum data eſt gratia,ſecundum menſuram donationis Chriſti,12ª q.8 2.4 0 .

Quod autem aſcendit, quid eſt niſi quia & deſcendit primum in inferiores partes terræ 3ª q.49

6.c. q.57.2.2 m .

Qui deſcendit ipſe eſt & qui aſcendit ſuper omnes cælos,1ª q.57.4.1.0. q.58.3.c

Vt adimpleret omnia. q 7.10.0

Et ipſe dedit quoſdam &c.ad conſummationẽ corporis Chriſti,12ª q.111.4. c. ſiue. 22ª q.177. principio.

Ex quo totum corpus compactum & connexum,per omnem iuncturam,&c.12ª q.181.2.1 m

Deponite vos,ſ. priſtinam conuerſationem, veterẽ hominem.22ª q.10.2.2 m

Sol non occidat ſuper iracundiam veſtram.12ª.q. 47.4.0

Vt det gratiam audientibus.1ª q.8.6.2 m

Et nolite contriſtare ſpiritum ſanctum Dei, 3ª q. 43.2.1 m

Donec occurramus omnes in virum perfectum,2.q. 81.2.c.

Cap. 5

Eſtote imitatores Dei,12ª q.109.1 m

Chriſtus dilexit nos, & tradidit ſeipſum pro nobis, 3ª q.47.2 0 q.48.2.c. q.49.1.c. q.51.4.c. q 5 .2 c principio

Fornicatio autem & omnis immunditia , aut auaritia,nec nominetur in vobis,12ª.q.72.2.4 m q 72.5.1 m

Aut turpitudo,22ª q.144.2.c q 157.5.4 m

Aut ſtultiloquium,22ª q.148.6.c. q.153.5.4 m

omnis autem fornicator, aut immundus &c. non habet hæreditatem &c.12ª q.88.5.7 m q.35. 1.c. q.36.1.c q 153.3 0

Aut auarus quod eſt idolorum ſeruitus, 22ª.q.118. 1.4 m.

omnia autem quæ arguuntur, à lumine manifeſtantur, q 11.1.2.0. 3ª q.171.2.2

omne quod manifeſtatur,lumen eſt,1ª q 64.1.2 m. 5 m 12ª q.28 1.3 22ª q.171.2.c

Surge qui dormis,& exurge à mortuis,& illuminabit te Chriſtus,1ª q.109.7.1 m

Nolite inebriari vino,in quo eſt luxuria, 12ª 7 .4. 2 m 12ª q 100.4.0 q 47 8.1 m

Subiecti inuicem,in timore Chriſti,22ª q 10 2.3 m. q.104.1.0 5.c.principio, 1 m 6. 2 m 3ª q.20.1.0

Nemo carnem ſuam odio habuit,2.q.72. 2.1

Viri diligite vxores veſtras,22ª q.26.11.2 m. 4 m.

Vt exhiberet ſibi glorioſam eccleſiam, non habẽtem maculam,aut rugam,1ª q.8.3.2 m

Hoc ſacramentum magnum eſt, ego autem dico in Chriſto & eccleſia 3ª q 56.3. 4 m q 67.2.3 m. 2. q.42 1.c

Cap. 6

Et vos patres, nolite ad iracũdiam prouocare filios veſtros,&c.22ª q.65.2 1 m

Serui obedite dominis carnalibus, cum timore & tremore,in ſimplicitate cordis veſtri,ſicut Chriſto,&c. 22ª q.104.5.1 m

Et vos domini eadem facite illis,remittentes minas, 22ª q.65.2.1 m

Non eſt nobis colluctatio, aduerſus carnem & ſanguinem,12ª q.55.3.1 m 22ª q.123.2.1 m

In omnib.ſumentes ſcutum fidei,22ª q.7.1.2 m

AVCTORITATES EX EPISTOLA AD PHILIPPENSES.

Cap. 1

Charitas veſtra magis ac magis abundet,12ª q.52. 0. q.66.2.0 22ª q.24.0

quidam ex contentione annunciant Chriſtum, nõ ſyncere æſtimantes preſſuram excitare vinculis meis,22ª q. 3.12 m q.38.2.1 m

Coarctor autem à duob, deſiderium habens diſſolui & eſſe cum Chriſto,multo magis melius eſt,12ª. q.5.3.c. 22ª q.182.3.c. 3ª q.40.6.c.4 m

Cap. 2

In humilitate, ſuperiores ſibiinuicem arbitrantes, 22ª q.161.3.0 6.1 m 2.q.14.1.2

qui cum in forma Dei eſſet,1ª q.38.1.2 m

Formam ſerui accipiens,22ª q.161.1, 4 m 3ª q.2. 1.c.

In ſimilitudinem hominum factus,3ª q 5.2,1 m

Et habitu inuentus ut homo,3ª q.2.6.1 m

Humiliauit ſemetipſum,22ª q.161. 4 m 3ª q.40. 6.c. q.53.1.c. q.54.2.c. q.58.3.0. 6.c

Factus obediens vſque ad mortem,3ª q.47.2.0. q 48 2.3.c. q 49.1.c. 4.3 m q.51.4.c. q.53.1. c.principio

Propter quod & Deus exaltauit illum,3ª q.49.6.0. q 53.1.c q.54.2 c. q.59 2.0 .c

Deus eſt enim,qui operatur in vobis & velle & perficere pro bona voluntate,1ª q.83.1.3 m q.105. 4.0.

Cap. 3

Propter quem omnia detrimentum feci,& arbitror vt ſtercora,vt Chriſtum lucrifaciam , 22ª q.

7.1 m.

Non quod iam acceperim,aut perfectus ſim,22ª q 24 8.1 m

Sequor autem ſi quo modo comprehendam , 1ª q. 12.7.1 m.

Quæ retro ſunt,obliuiſcens 12ª q.13 5.2 m

Quorum Deus venter eſt,1ª q.54.1 .c. 12ª q.1 .c.b

Noſtra autem conuerſatio in cælis eſt, 12ª q.23.4. 17 m.

Qui reformabit corpus humilitatis noſtræ,configuratum corpori claritatis ſuæ,1ª q.45.2. 3 m.2.q. 81.2.c.

Cap 4.

Modeſtia veſtra nota ſit omnib. hominib. 12ª. q. 60.0.1 m.

Sed in omni oratione & obſecratione cum gratiarum actione,petitiones veſtræ innoteſcant apud Deum,22ª q.83 17.0

Pax Dei quæ exuperat omnẽ ſenſum, cuſtodiat corda veſtra,& intelligentias veſtras,12ª q.70.3.c. 12ª q.29.0

vbique & in omnibus inſtitutus ſum,& ſatiari,& eſurire,& abundare, penuriam pati, 22ª. q. 24. 1. 3 m.

omnia poſſum in eo qui me confortat, 3ª q 43. 3. 3

Gaudete in Domino ſemper.1 q 4 2.1

AVCTORITATES EX EPISTOLA AD COLOSSENSES.

Cap. 1.

Et tranſtulit in regnum filij dilectionis ſuæ,1ª q.43. 2 2 m

qui eſt imago Dei inuiſibilis,1ª q.35.2.0. q.47. 1.2 m. q.88.2.3 m. q.91.2.3 m

Primogenitus omnis creaturæ.1ª.q.33.3.2 m

quoniam in ipſo ſunt vniuerſa,3ª.q.7. 0.0.

Pacificans per ſanguinem crucis eius, ſiue quæ in terris,3ª.q.35.8.1 m.

Cap. 2

In ipſo inhabitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter,3ª q.2 10.2 m

Qui eſt caput omnis principatus & poteſtatis, 3ª q 8 4.0.

In quo & reſurrexiſtis per fidem,3ª.q.66.2.3 9.c

Donans vobis omnia delicta,3ª.q 84.1.3 m

Et ipſum tulit de medio affigens illud cruci ,3ª. q. 48 6.3 m. .q.49.3.0. .q. 2.5.c.

Exſpolians principatus & poteſtates, traduxit confidenter palam triumphans illos in ſemetipſo ,3ª. q. 1.2.5 m

Quæ ſunt vmbra futurorum,corpus autem Chriſti,12ª q 107.2.c. .3ª.q.2.10.2 m. .q.47.2,1 m

Cap.

quod eſt vinculum perfectionis,22ª.q 81.7. c. . q. 184.1.0. .2. 3.c. .q.186.7.1 m. .q.185.1.1 m. . 3ª.q 46. .c.

Filij obedite parentib per omnia.22ª.q 104.1. 3 m

Serui obedite per omnia,dominis carnalib.&c.22ª q.104 5.1 m.

Cap. 4

Sermo veſter ſemper in gratia,ſale ſit conditus,3ª.q. 7 .2.c.

AVCTORITATES EX PRIMA EPISTOLA AD THESSALONICENSES.

Cap. 4.

Et ne quis ſupergrediatur,neq; circumueniat in negotio fratrem ſuum,22ª.q.55.4 2 m. 5.c.

operamini manib. veſtris , ſicut præcepimus vobis. 22ª.q 137.2.0.

Nos qui viuimus,qui relinquimur.22ª.q.83.7. 1 m.

Et ſic ſemper cum domino erimus.12ª.q 98 5.2 m.

Rapiemur obuiam Chriſto in aera,2.q.84.1 1.

Nos qui viuimus,qui reſidui ſumus,2.q.74.7.3.

Dominus in voce archangeli deſcendet. 2.q.76.3.0.

Cap. 5.

Sine intermiſſione orate. 22ª.q.83 14.

Spiritum nolite extinguere,22ª.q.18 2.4 m.

omnia probate.22ª.q.189.9.2.2.1 m. . 10.3 m.ſi.

Ab omni ſpecie mala, abſtinete vos. 22a. q. 43. 1. 0. a. 4. c.
Repentinus eis ſuperueniet interitus, 2 q. 73. 1. 1.
Dies Domini ſicut fur, 2. q. 73. 1. 2

AVCTORITATES EX SECVNDA EPISTOLA AD THESSALONICENSES.

Cap. 1.

Supercreſcit fides veſtra, 18a q. 5. 4. 0
In omnib. perſecutionib. veſtris, & tribulationib. quas ſuſtinetis in exemplum iuſti iudicij Dei, 22a q. 108. 4. c. 6
Vt digni habeamini in regno Dei, 1a. q. 24. 1. c

Cap. 2

Cuius aduentus eſt ſecundum operationem Sathanæ, 3a. q. 8. 5. c. 1m
In omni virtute, & ſignis, & prodigijs mendacibus, & in omni ſeductione iniquitatis, 1a. q. 114. 4. 1m. a. 2a q. 178 1. c

Cap. 3

Non enim omnium eſt fides, 1a q 1. 2. 1m
Non inquieti fuimus inter vos, 2a. q. 35. 4. 3m.
Neque gratis panem manducauimus ab aliquo, 12a q. 187. 3. c

AVCTORITATES EX PRIMA EPISTOLA AD TIMOTHEVM.

Cap. 1

Finis præcepti eſt charitas, 12a q. 99. 12m. 22a. q. 24. 2. 3m. q. 41. 4. 3m. q. 44. 1. c. q. 170. c
Lex iuſto non eſt poſita, 12a q. 43. 6. 1m. q. 96. 5. 0
Plagiarijs, 12a q. 105. 2. 10m. 22a q. 65. 6. 2m.
Miſericordiam conſecutus ſum, quia ignorans feci in incredulitate, inf.
Sed ideo miſericordiã cõſecutus ſum, vt in me primũ oſtenderet Chriſtus Ieſus omnem patientiam, ad informationẽ eorum qui credituri ſunt illi, in vitam æternam. 2a. q. 87. c. 1m. 2m
Regi ſeculorum immortali, inuiſibili ſoli Deo, 1a. q 31. 3 2m

Cap. 2

Omnes homines vult ſaluos fieri, 1a. q. 19. 6. 1m. q. 23. 4. 1m.
Pro omnib. 3a q. 46. 2. 3m. c. 4m. 6m. q. 48. 2. 0 q. 49. 1. 3. c. q. 61. 1 c. q. 69. 4. c. q. 79. 7. 2m
Volo viros orare in omni loco, 12a q. 102. 4. 5m. 22a q 84. 1. 0
Similiter mulieres in habitu ornato, cum verecundia, 1a q 91. 3. c. 6. 22a q. 44. 4. 0
Cũ ſobrietate, 22a q 143 c. principio: q. 139. 0
Ornantes ſe non tortis crinibus, aut auro, aut margaritis vel veſte pretioſa, 22a q. 169. 0. q 187. 5. c.
Docere mulieri non permitto, 22a q. 177 2. 0 3a q. 55. 1. 3m. q. 67. 4. 2m 2. q. 39. 1. c
Adam non eſt ſeductus, 1a q. 94 4. 0
Mulier autem ſeducta in prouaricatione fuit, 1a q. 91. 1. 1m. 3m. 12a q. 39. 3. 2m. 22a q. 163. 1. 4m. 4. m.
Saluabitur autem per filiorum generationem, ſi permanſerint in fide & dilectione, 3a q 68. 1. 0
Cum ſobrietate, 2. 2

Cap. 3

Si quis epiſcopatum deſiderat, bonum opus deſiderat, 2a q. 185. 4. 0.
Vnius vxoris virum 22a q. 108. 4. 2m
Apparuit angelis, 1a q. 57. 5. 1m

Cap. 4

Prohibentium nubere, 12a q 105. 4. 6m
Exerce teipſum & pietatem, 12a q 80. c. q. 101. 0. q. 108 1. 2. c. q. 121 1. 2m. q. 122. 5. 1m
Corporalis exercitatio, ad modicum vtilis eſt, 12a. q. 63. 7. 2m. 22a q. 0. 4 3m. q 38. 5. 4m
Pietas ad omnia vtilis eſt, 1a q. 6. c m. q. 68. 7. 3m. 12 q. 4. 4. 1m. q. 2. 5. 4m 1. q. 99. 5. 4
Qui eſt ſaluator omnium hominum, 2. 2. 4
Promiſſionem habens vitæ quæ nunc eſt, & futuræ, 22a q. 32. 5. 4m

Cap. 5

Seniorem ne increpaueris, ſed obſecra vt patrem, 3a q. 48. 0. 3m
Si quis ſuorum, & maxime domeſticorum curam nõ habet, fidem negauit, & eſt infideli deterior, 22a. q. 26. 3. 2m. q 0. q. 159. c. 1m
Qui bene præſunt presbyteri, duplici honore digni habeantur, maxime qui laborant in verbo & doctrina, 22a q. 02. c. 0
Dignus eſt operarius mercede ſua, 12a q 114. 5. 6. 3a. q. 9 0. c
Peccantes coram omnib. argue, 3a q. 55. 1m
Hoc cuſtodias ſine præiudicio, nihil faciens, in alteram partem declinando. 22a q. 89. 1. 3m
Quorundam hominum peccata manifeſta ſunt, præcedentia ad iudicium, quorundam autem ſubſequuntur, 22a q. 57. 2. 3m
Nemini cito manum impoſueris, 2. q. 6. 4. 3m
Volo iuniores nubere & procreare filios, ſuppl. q 41. 3. 6

Cap. 6

Radix omnium malorum, eſt cupiditas. 12a q. 77. 1. 1m. q. 84. 1. 0. c. c. 6. 3. 1m. 4. 4m. 22a q. 14. 10. q. 19 c. 1m
Vſque in aduentum domini, 3a q. 61. 3m
Et lucem habitat inacceſſibilem, quem nullus hominum vidit, nec videre poteſt, 22a q. 110. 1. 3m

AVCTORITATES EX SECVNDA EPISTOLA AD TIMOTHEVM.

Cap. 2.

Nemo militans Deo, implicat ſe negotijs ſecularibus. 22a q. 18. 3. 2m. q. 182 c. 0. q. 182. 0m
Si negauerimus, & ipſe negabit nos. 1a. q. 12. 4. c. 12a q. 2. 6. 1m. 2a q. 2. 5. c. q 8. 0 0. 6. c q. 2. c
Noli contendere verbis, 22a q 10. 7. 1m
Firmum fundamentum Dei ſtat, habens ſignaculũ hoc: nouit dominus, qui ſunt eius, 1a q. 14. 1. c. 6. 22a q. 170 4 b
In magna autem domo, non ſolum ſunt vaſa aurea &c 22a q. 18 3. 2. 6 6
Seruum domini non oportet litigare, ſed manſuetũ eſſe ad omnes, 22a q. 116. 1. 0
Cum modeſtia corripientem eos, qui reſiſtunt veritati, 22a q. 160. 1. 1m

Cap. 3

Erunt homines ſeipſos amantes, 12a q. 77. 4. 0. 22a q. 19. 6. 0. q. 25. 4. 2a. 3m. 7. 0. q. 117. 1. 2m. q. 133. 5. 3m
Omnis ſcriptura diuinitus inſpirata, vtilis eſt ad docendum, ad arguendum, &c. 1a. q. 1. 2 b

Cap. 4.

In reliquo repoſita eſt mihi corona iuſtitiæ, 12a. q. 114. 3. b. c.

AVCTORITATES EX EPISTOLA AD TITVM.

Cap. 1.

Secundum agnitionem veritatis, quæ ſecundum pietatem eſt, 22a q 188. 5. 3m
Qui non mentitur Deus, 22a q. 110 1 0. 2. c
Et eos qui contradicunt, arguere, 1a. q. 1. 2 b. 8. 0. 22a q 188 5. c
Sed inquinata ſunt eorum mens, & conſcientia, 1a. q 79. 1. c
Confitentur quidem ſe noſſe Deum, factis autem negant, 22a. q. c. 9 0. q. 24. 5. 0. 3a q. 73 2.

Cap. 2.

Senes vt ſobrij ſint, pudici, prudentes, ſani in fide, in dilectione & patientia, 22a. q 60. 3. c.

Cap. 3

Dicto obedire, 22a q. 104. 6. 0
Cum apparuerit benignitas, & humanitas ſaluatoris noſtri Dei, non ex operibus iuſtitiæ quæ fecimus nos, 12a. q. 68. 1. c. 3a q. 2. 11. 0. q. 24. 3. c. 6.
Per lauacrũ regenerationis, 3a q. 62 2 c. q 65. 1 2. 0 q 66. 1. 4m. 3. 9. c. 5m. q. 61. 3. c. q 84. 10. 1m
Et renouationis ſpiritus ſancti, 3a q 64. 10. 1m.
Quem effudit in nos abunde, 1a q 36. 2. 1.
Hæreticum hominem poſt vnam & ſecundam correptionem, deuita, 22a. q. 11. 3. 3. c. 1m.

AVCTORITATES EX EPISTOLA AD HEBRAEOS.

Cap. 1.

Tanto melior angelis effectus &c. 3a. q. 22. 1. 1m.
Qui cum ſit ſplendor gloriæ, & figura ſubſtantiæ eius, 1a q. 3. 2. 2m.
Portanſque omnia verbo virtutis ſuæ, 1a q. 34. 2. 5m q 104. 1. b. 4. m.
Et omnes vt veſtimentum veteraſcent. Et velut amictum mutabis eos, & mutabuntur, 1a. q. 9. 1. 2. 0.
Omnes ſunt adminiſtratorij ſpiritus, in miniſterium miſſi propter eos &c. 1a q. 1 c. 2. 1m

Cap. 2

Nunc autem necdum videmus omnia ſubiecta ei, 1 q. 20. 1. 3a q. 9. 4 2m
Decebat eum &c. per paſſionem conſummari, 3a q 50. 1. 0. q. 12. 1. c
Propter quod non confunditur, fratres eos vocare, 1a q. 1. 1. 0 q 28. 5. 5m
Ego ero fidens in eum, 22a q. 114. 6. 0.
Quia ergo pueri communicauerunt carni & ſanguini, 3a. q. 80. 1. 1 3. 0
Et ipſe participauit eiſdem, 3a. q. 8. 2. 0. q. 84. 7. 4m.
Vt per mortem deſtrueret eum, qui mortis habebat imperium 3a q 48. 4. 0. 6 3m. q. 52. 1. c.
Et liberaret eos qui timore mortis per totam vitã obnoxij erant ſeruituti, 3a q. 48. 4. c. q. 49. 2. 0.
Sed ſemen Abrahæ apprehendit, 1a q. 35. c. 0
Vnde debuit per omnia, fratrib. aſſimulari, 3a. q 29. 3. 1m.
Vt propitiaret delicta populi, 3a q. c. 4. 2m

Cap. 3

Conſiderate apoſtolum, & pontificem confeſſionis noſtræ Ieſum, 3a q. 22. 0 q. 31 c 2m. q. 59. 4. 1m q 84. 7 4m

Cap. 4

Non profuit illis ſermo auditus, non admiſtus fidei, 12a q. 5. c. 1m
Habentes ergo pontificem magnum, 3a q. 10. 1. c

Cap. 5

Omnis pontifex, ex hominib. aſſumptus eſt, 3a q. 22. 2. 0. 3. 1m q. 50. 4. 3m
Pro hominib. conſtituitur in ijs quæ ſunt ad Deum 1a q. 12. 1. c 1m. 4. c. q. 16. 1. 0. q 8. 2. c
Propterea debet quemadmodum pro populo, ita etiam & pro ſemetipſo offerre pro peccatis, 3a. q. 22. 4. 1m
Exaudi tus eſt pro ſua reuerentia, 3a q. 21. 3. 4. 0.
Vt offerat dona & ſacrificia pro peccatis, Suppl. q. 19. 3. c.

Cap. 6

Non rurſum iacientes fundamentum pœnitentiæ, ab operib. mortuis, 3a q. 84. 6 2m. q. 9. 0. c.
Impoſſibile eſt eos qui ſemel illuminati ſunt &c & prolapſi ſunt, rurſum renouari ad pœnitentiam, &c. 3a q. 84. 1m
Rurſum crucifigentes ſibimetipſis filium Dei, 3a. q. 4 10. c. 1m b
Terra enim ſæpe venientem ſuper ſe bibens imbrẽ & germinans herbam opportunam, &c 12a q. 70 2. 1m.
Proferens autem ſpinas ac tribulos, reproba eſt, & maledicto proxima, 1a q 23. 2. 1m
Homines per maiorem ſui iurant, 22a q. 89. 1. 0. 3. 4. c. q 93. 2. 0
Omnis controuerſiæ finis eſt iuramentum, 2. q. 46. 1. c.
Et incedentem vſque ad interiora velaminis, 22a q. 37. 2. 2. 4m 1m
Hic enim Melchiſedech &c. cui & decimas omniũ diuiſit Abraham, 22a q. 87. 1. 3m

Cap. 7

Sine patre, ſine matre, ſine genealogia, neq; initium dierum, neq; finem vitæ habens, 3a q. 2 2 3m
Tranſlato enim ſacerdotio, neceſſe eſt, & vt legis tranſlatio fiat, 12a q. 107. 1. 0. 2. 4 1. c. c
Reprobatio quidem fit præcedentis mandati propter infirmitatẽ & inutilitatẽ, 2a q. 98. 2 1m
Nihil enim ad perfectum adduxit lex, 12a q 98. 2. 0 3a q. 1. 10. c
Talis enim decebat, vt nobis eſſet põtifex ſactus impollutus, ſegregatus a peccatorib. 3a q. 4. 6. 1m
Qui non habet neceſſitatem quotidie, quemadmodum ſacerdotes prius pro ſuis delictis hoſtias offerre, 3a q. 22. 4. c m
Quod minus eſt a meliore benedicitur, 2. q. 19. 4 0

Cap. 8

Talem habemus pontificem, 2 3.
Sacramentorum miniſter & tabernaculi Dei quod fixit Deus, & non homo, 12a q. 12. 4. 0
Omnis pontifex ad offerendum munera & hoſtias conſtituitur, 1a q 18 1 c. 1m
Cũ eſſent qui offerrẽt ſecundũ legem munera quæ exemplari & vmbræ deſeruiunt: ꝯ is ſuus Ibid.
Nunc aut meliꝰ ſortitus eſt miniſterium, quanto & melioris teſtamenti mediator eſt, Gal. 3. 11a.

3a q.

12ª q. 91. 5. c. 1m. * q. 98. 1. o. * 2. 1m * 2m * q. 99. 6. c. * q. 106. 3. c. * q. 107. 1. c. 2m * 2. 3. 4. c. * 22ª q. 1. 7. 2m
Quod in melioribus repromiſsionibus ſancitū eſt, 12ª. q. 91. 5. o. * q. 99. 6. o. * q. 107. 1. 2m * q. 108. 1. o. * 22ª q. 95. 2. 3m * q. 40. 1. 1m
Quod autem antiquatur & veteraſcit, prope interitum eſt, 1ª. q. 10. 4. 3m

Cap. 9

In priori tabernaculo, ſemper introibant ſacerdotes ſacrificiorum officia conſummantes, in ſecundo autem ſemel in anno ſolus pontifex, non ſine ſanguine, 12ª q. 102. 4. 4m * 5m * 6m
Hoſtiæ offeruntur, quæ non poſſunt iuxta conſcientiam perfectum facere ſeruientem, 12ª q. 98. 2. o.
Iuſtitia carnis, vſque ad tempus correctionis impoſita, 12ª q. 98. 4. c
Si enim ſanguis hircorum, & taurorum, & cinis vitulæ aſperſus, inquinatos ſanctificat ad emundationem carnis, 12ª q. 101. 5. 4m * 5. 6m * q. 103. 2. o. * 3ª q. 27. 4. 2m * q. 87. 4. 1m
Sanguis Chriſti emundabit conſcientiam noſtram ab operibus mortuis, 3ª q. 48. 3m * q. 49. 5. 1m * q. 89. 5. c

Cap. 10

Vmbram enim habens lex futurorum bonorum nō ipſam imaginem rerum, 12ª q. 101. 2. c
Nunquam poteſt accedentes perfectos facere, 1ª. q. 1. 10. c. * 12ª q. 98. 2. o
Initiauit vobis viam nouam & viuentem per velamē idest carnem ſuam, 3ª q. 61. 5. c * q. 62. 3. 2
Et ſacerdotem magnum, ſuper domum Dei, 1. 3
* Non deſerentes collectionem noſtram, ſicut eſt conſuetudinis quibuſdam, 22ª q. 100. 2. 1m
Voluntarie enim peccantibus nobis, poſt acceptam notitiam veritatis, iam non relinquitur pro peccatis hoſtia, 2. 6.
Quanto magis putatis deteriora mereri ſupplicia qui filium Dei conculcauerit, &c. 12ª. q. 106. 2. 2m * 22ª q. 103. 3. * q. 159. 4. 1m. 2. q. 157. 2m
Quod ſi ſubtraxerit ſe, non placebit animæ meæ, 1ª q. 3. 2. 1m

Cap. 11.

Eſt autem fides ſperandarum ſubſtantia rerum, argumentum non apparentium, 1ª q. 2. 2. 1m * 22ª q. 4. 1. o. * q. 171. 3. 2m
Sine fide autem, impoſſibile eſt placere Deo, 22ª q. 2. 7. o
Credere oportet accedentem ad Deum, quia eſt, & inquirentibus ſe remunerator ſit, 22ª q. 2. 8. 1m.
A longe eas aſpicientes & ſalutantes, &c. 1ª. q. 10. 1. 4m * q. 12. 1. 2m * 22ª q. 173. 1. 2
* Circuierunt in melotis, & in pellibus caprinis. 22ª q. 69. 2m
Quibus dignus non erat mundus, 22ª q. 188. 2. 3m
Hi omnes teſtimonio fidei probati, non acceperunt repromiſſionem, 12ª q. 91. 2. c. 2. q. 77. 1. c.

Cap. 12

* Nondum enim vſque ad ſanguinem reſtitiſtis, 22ª. q. 184. 6. 1m
* Non multo magis obtemperabimus patri ſpirituum & viuemus? 22ª q. 189. 6. c. fi
Et ſanctimoniam, ſine qua nemo videbit Deum, 22ª q. 81. 8. o
Poſtea cupiens hæreditare benedictionem, reprobatus eſt, 1ª q. 23. 1. o
Non inuenit pœnitentiæ locum, quanquam cum lachrymis inquiſiſſet eam, 3ª q. 86. 6. 2. 1m
Sed acceſſiſtis ad Sion montem & ciuitatem Dei viuentis Hieruſalem cæleſtem, 1ª q. 61. 5m
Et multorum millium angelorum frequentiam, 1ª. q. 50. 3. o. * q. 112. 4. 2m
Habemus altare, de quo edere non habent poteſtatem, qui ſeruiunt Deum, 1ª q. 112. 2. c. * 22ª q. 91. 2. o
Propter hoc & Ieſus, vt ſanctificaret per ſuum ſanguinem populum, &c. 3ª q. 46. 10. o
Exeamus igitur ad eum extra caſtra improperium eius portantes, 3ª q. 46. 3. o
Beneficentiæ autem & communionis nolite obliuiſci, 22ª q. 31. 1. o
Talibus enim hoſtiis promeretur Deus, 22ª q. 86. 2.

AVCTORITATES EX ACTIBVS APOSTOLORVM

Cap. 1.

Quibus & præbuit ſeipſum viuum, poſt paſſionem ſuam in multis argumentis, 1ª q. 55. 5. 6. o
Per dies quadraginta apparens eis, & loquens de regno Dei, 3ª q. 55. 3. o
Et nubes ſuſcepit eum ab oculis eorum, 3ª q. 57. 4. 1m.
Et hic poſſedit agrum de mercede iniquitatis, 22ª. q. 32. 7. 4m.
Et dederunt eis ſortes & cecidit ſors ſuper Mathiā, 22ª q. 95. 8. o

Cap. 2.

Et cum complerentur dies pentecoſtes, 12ª q. 102. 4. 1m * q. 103. 3. 4m
Apparuerunt illis diſpertitæ linguæ tanquam ignis, 1ª q. 43. 7. 6m * 3ª q. 39. 6. 4m * q. 72. 2. 1m
Cœperunt loqui variis linguis 22ª q. 176. 2. o
Quem Deus ſuſcitauit, 3ª q. 53. 4. 1m
Solutis inferni doloribus, 3ª q. 52. 2. 2m
Iuxta quod impoſſibile erat, illum detineri ab eo, 3ª q. 53. 2. 2m
Pœnitentiam igitur agite. & baptizetur vnuſquiſque veſtrum, 3ª q. 49. 3. 2m * q. 68. 5. 6. o * 7. 2m * q. 86. 2. 1m * q. 8. 6. 2m
Erant autem perſeuerantes in doctrina apoſtolorū, 22ª q. 170. 1. 1m.
Et in communicatione fractionis panis, 3ª q. 80. 10. 4m.
Multa quoque prodigia & ſigna per apoſtolos fiebant, 22ª q. 78. 1. 1m
omnes etiam qui credebant, erant pariter, & habebant omnia communia, 22ª q. 66. 2. o
Poſſeſſiones & ſubſtantias vendebant, & diuidebant illis omnibus, prout cuique opus erat, 22ª q. 185. 7. c. fina.
Frangentes circa domos panem, 2. 2.

Cap. 4.

Et non eſt in alio aliquo ſalus, 3ª q. 61. 5. c. 2m * 4. 3m * q. 62. 1. 2. * 2. c. * q. 73. 1. c. * q. 84. 5. c
Si iuſtum eſt in conſpectu Dei vos potius audire, quam Deum, iudicate, 22ª q. 69. 3. 1m * q. 105. 2. c. * q. 104. 5. c
Multitudinis autem credentium, erat cor vnum, & anima vna, 1ª q. 76. 5. 1m
Neque enim quiſquam eorum quæ poſſidebāt aliquid ſuum eſſe dicebat, ſed erant illis omnia communia, 2. 2
Neque quiſquam egens erant inter illos, 2. 2
Quotquot poſſeſſores agrorū aut domorū erāt, vendentes afferebant pretia eorum, &c. ſupra
Chriſtus iudex viuorum & mortuorum, 2. q. 89. 5. 2

Cap. 5.

Dixit autem Petrus ad Ananiam, Anania, cur tentauit Sathanas cor tuum, &c. 22ª q. 33. 7. 2m * q. 64. 4. 1m
Per manus autem apoſtolorum, fiebant ſigna & prodigia multa, in plebe, 2. 2
Obedire oportet Deo magis quàm hominibus, 2. 4.
Si eſt ex hominibus conſilium hoc aut opus deſtruetur: ſi vero ex Deo eſt, non poteritis diſſoluere, 22ª q. 189. 10. 1m

Cap. 6

Elegerunt Stephanum, virum plenum fide, & ſpiritu ſancto, 21ª q. 51. 4. 1m * 3 q. 7. 10. o
Faciebat prodigia & ſigna magna in populo, 2. 2
Non poterant reſiſtere ſapientiæ & ſpiritui, qui loquebatur, 22ª q. 53. 4. 1m
Viderunt faciem eius, tanquam faciem angeli, 3ª q. 11. 4. 1m
Et cum vidiſſet quendam iniuriam patientem, vindicauit illum, &c. 22ª q. 60. 6. 2m

Faciens prodigia & ſigna, &c. 2. 2
* Vos ſemper ſpiritui ſancto reſtitiſtis, 22ª q. 189. 1. 4m
Cum autem eſſet plenus ſpiritu ſancto, 2. 6
Et Ieſum ſtantem à Dextris Dei, 3ª q. 58. 1. 3m.

Cap. 8.

In nomine Ieſu Chriſti, baptizabantur viri ac mulieres. 3ª q. 66. 6. o
Cum vidiſſet Simon, quia per impoſitionem manus apoſtolorum, daretur ſpiritus ſanctus, obtulit pecuniam, &c. 22ª q. 100. 1. 1m * 4m

Cap. 9

Et ſubito circumfulſit illum lux de cælo, 12ª q. 112. 2. 2m
Ego ſum Ieſus Nazarenus, quem tu perſequeris, 3ª. q. 57. 6. 3m
Durum eſt tibi contra ſtimulum calcitrare, 12ª. q. 112. 2. 2m * q. 113. 10. c

Cap. 10

Cornelius centurio vir religioſus & timens Deum cum omni domo ſua, faciens eleemoſynas multas 22ª q. 10. 4. 3m * 1ª q. 69. 4. 2m
Cecidit ſuper Petrum mentis exceſſus, & vidit, 22ª. q. 175. 3. 2m
Quod Deus purificauit, tu ne commune dixeris, 12ª q. 101. 5. 4m. * 5m. * 8m * 12m * q. 103. 2. c. Suppl. q. 74. 1. 2
Et dedit eum manifeſtum fieri, non omni populo, ſed teſtibus præordinatis à Deo, nobis &c. 3ª q. 36. 2. c. * q. 55. 2. o
Et iuſſit illos baptizari in nomine Ieſu, 1. 8

Cap. 12

Angelus eius eſt, 1ª q. 113. 2. o. * 22ª q. 10. 2. 3m

Cap. 13

Videte contemptores, & admiramini, 22ª q. 186. 9. 3m.

Cap. 14

Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei, 3ª q. 45. 1. c

Cap. 15

Surrexerunt quidam de hæreſi Phariſæorum, qui crediderunt dicentes, quia oportet circumcidi eos præcipere quoque ſeruare legem Moyſi, 3ª q. 74. 4. 2. fi
Fide purificans corda eorum, 22ª. q. 7. 2. o
Imponere iugum ſuper ceruices diſcipulorū quod neque nos neque patres noſtri, portare potuimus 12ª q. 98. 1. 3m * 21ª q. 94. 2. 1m
Sed per gratiam domini noſtri Ieſu Chriſti, credimus ſaluari, 2ª q. 110. 2. 1m
Viſum eſt ſpiritui ſancto & nobis, nihil vltra imponere vobis oneris, quàm hæc neceſſaria, 22ª. q. 174. 6. fi * 1m * 12ª. q. 103. 4. 3m
Vt abſtineatis ab immolatis ſimulacrorum, & ſanguine, & ſuffocato, & fornicatione, 12ª. q. 103. 4. 1m * 21ª q. 154. 2. 1m
Facta eſt diſſentio, ita vt diſcederent ab inuicem, ſ. Barnabas, & Paulus 21ª q. 7. 3m

Cap. 16

Hunc, ſ. Timotheum voluit Paulus ſecum proficiſci, & aſſumens circumcidit eum propter Iudæos, 22ª. q. 103. 4. 3m

Cap. 17

In ipſo enim viuimus, mouemur, & ſumus, 1ª. q. 18. 4. 1m.
Ipſius enim genus ſumus Genus ergo cū ſimus Dei, 1ª. q. 8. 2m * 5. o. * 17 q. 1. 1. 2m

Cap. 19

Babtizati ſunt in nomine domini Ieſu, 8. 8.

Cap. 20

Beatius eſt dare, quàm accipere, 22ª q. 117. 4. 3m

Cap. 21

Tunc Paulus de conſilio Iacobi, aſſumptis viris poſtea die purificatus, cum illis intrauit in templum, &c. donec offerretur, & cæt. 12ª. q. 103. 4. 1m.

Cap. 22

Subito de cælo circumfulſit me lux copioſa, 1. 9.
Ego ſum Chriſtus Nazarenus, quem tu perſequeris, ibid.

Cap. 23

Principem populi tui non maledices. 12ª. q. 76. 3. o.
Sciens autem Paulus, quia vna pars eſſet Sadducæorum, & altera Phariſæorum, exclamauit in concilio, 12ª q. 37. 2. 2. 1. 2.
Et cum hoc dixiſſet, facta eſt diſſenſio inter Phariſeos & Saduceos, & diuiſa eſt multitudo, 22ª. q. 37. 1. 2m.
Quidam ex Iudæis, deuouerunt ſe non manducaturos neque bibituros, donec occiderent Paulum 22ª. q. 88 2. o. * 10. c.

Cap. 25.

Cæſarem appello, 21ª. q. 69. 3. o.

Cap. 26.

Die media in via vidi, ò Rex, de cælo ſupra ſplendorem ſolis lumen, 1. 0.
Ego ſum Ieſus Nazarenus, quem tu perſequeris. ibidem.
Durum eſt tibi, contra ſtimulum calcitrare, ibidem.
Ad hoc enim apparui tibi, 3ª. q. 76. 6. 3m.
Si paſsibilis Chriſtus, 1ª. q. 46 5. 11. o.
Coactus ſum appellare Cæſarem, 2. 25.

AVCTORITATES EX EPISTOLA IACOBI APOSTOLI.

Cap. 1

Patientia autem opus perfectum habet, 12ª q.66.4.2m * 22ª q.136.2.2m * q.184.1.2m

Vir duplex animo, inconſtans eſt in omnib. viis ſuis, 22ª q.53 6.2m

Ira viri, iuſtitiam Dei non operatur, 3ª q.15 9.1m.

Eſtote factores verbi, & non auditores tantum, fallentes vos metipſos, 1ª q.1.4.c.ſi

Religio munda & immaculata apud Deum & patrẽ, hæc eſt, viſitare pupillos & viduas, &c. 22ª q.81.1.1m.

Dæmones credunt & contremiſcunt, 2.q.16.3.2.

Cap. 2

Quicunque totam legem ſeruauerit, offendat autẽ in uno, factus eſt omnium reus, 12ª q.73.1.1m. * 22ª q.5.3.3m * 3ª q.83 1.c.2.q.99.5.c

Iudicium ſine miſericordia, illi qui non fecerit miſericordiam, 2ª q.21.4.1m * 22ª q.67.4.1m. 2.q.99.5.1

Superexaltat autem miſericordia iudicium, 1ª q.21.3.2m

*Ego oſtendam tibi ex operibus fidem meam, 12ª q.124.5.0

Dæmones credũt, & cõtremiſcũt, 1ª q.64.2.5m. * 3.2m * 22ª q.5.2.0. * q.18.3.2m * 3ª q.76.7.c

Fides ſine operib. mortua eſt vel otioſa, 22ª q.2.9.0. * q.124.5.0. * 3ª q.7.3.2m

Cap. 3

In multis enim offendimus omnes, 22ª q.184. 2, 3m.

Si quis in verbo non offendit, hic perfectus eſt vir, 22ª q.72.1.1m

Lingua ignis eſt, vniuerſitas iniquitatis. Ibid.

Lingua conſtituitur in membris noſtris, quæ maculat totum corpus, & inflammat, ibid. 22ª q.73.2.2m.

Linguam nullus hominum domare poteſt, 22ª q.73.1.b.c

Non eſt iſta ſapientia de ſurſum deſcendens à patre luminum, ſed terrena, animalis, diabolica, 22ª q.45.1.1m

Vbi zelus & contentio, ibi inconſtantia & omne opus prauum, 22ª q.38 .1.0

Quæ autem deſurſum eſt, primum quidem pudica eſt, deinde pacifica, modeſta, ſuadibilis, bonis conſentiens, &c. 22ª q.45.6.3m

Fructus autem iuſtitiæ in pace ſeminatur facientib. pacem, 22ª q.29.1.0

Cap. 4

Vnde bella & lites in vobis, nonne ex concupiſcentiis veſtris? 22ª q.41.2.1m * q.116.2.3m

Petitis, & non accipitis, eo quod malè petatis, 22ª q 83.11.2m * 16.c

Amicitia huius ſeculi, inimica eſt Dei, 22ª. q. 114. 1.0.

Quicunque voluerit amicus eſſe huius ſeculi, inimicus Dei conſtituitur, Ibidem.

Ad inuidiam concupiſcit ſpiritus, 22ª q.34.6.2m

Deus ſuperbis reſiſtit, humilib. autem dat gratiam, 22ª q 161.1.0

Subditi eſtote Deo, 22ª q.29.11.c. * q.81.7.c. * q.104.4.2m

Nolite detrahere alterutrum, 22ª q.73.2.0

Qui detrahit fratri, aut qui iudicat fratrẽ ſuum, detrahit legi, & iudicat legem, 22ª q.74.2.3m.

Cap. 5

Scienti bonum facere, & non facienti, peccatum eſt illi, 12ª q.71.7.3m * 22ª q.2.5 3m

Patientes eſtote, 12ª q.66.4.2m * 22ª q.128.c. * q 136.1.0. * 5.a

Oleo, in nomine domini, 3ª q.72.3.c

Inducat presbyteros eccleſiæ, 2.q.11.2.c

Et oratio fidei, ſaluabit infirmum, 12ª q.102.5. 3m. * 3ª q.65.1.4m * q.48.1.1m

Et ſi in peccatis ſit, dimittentur ei, 3ª q.65.2.c.2.q. 29.1.c

Qui conuerti fecerit, &c. 1ª q.117.2.2.0 * 22ª q. 149.9.c

Confitemini alterutrum peccata veſtra, 2.q.8.2.2.

AVCTORITATES EX PRIMA EPISTOLA PETRI APOSTOLI.

Cap. 1.

Prophetæ non ſibimetipſis, vobis autem miniſtrabant, 22ª q.174.2.6.1m * 6.c

In quem deſiderant angeli proſpicere, 1ª q. 58. 1. 2m * 12ª q.57.4.2m

Non corruptibilib. auro & argento redempti eſtis, ſed pretioſo ſanguine, quaſi agni immaculati, Chriſti, 3ª q.48.4.3m * 1.c * q.49.5.1m

Cap. 2.

Omnes honorate, 22ª q.103.1.3m

Serui ſubditi eſtote in omni timore dominis, non tantum bonis & modeſtis, ſed etiam diſcolis, 22ª. q.59.1.c. * q 88.10.2m

Chriſtus paſſus eſt pro nobis, 1ª q.48.6.0

Vt peccatis mortui iuſtitiæ viuamus, 22ª q. 88. 11. 2m.

Cap. 3

Parati ſemper ad ſatiſfaciẽdum omni poſcenti vos rationem, de ea quæ in vobis eſt fide & ſpe, 12ª. q.2.10.0.2.q 36 2.2

Vt nos offerret Deo, mortificatos quidem carne, viuificatos autem ſpiritu, 22ª q.88.11.1m.

In quo & iis qui in carcere erant, ſpiritu veniens prædicauit, qui increduli fuerant aliquando, quando expectabant Dei patientia in dieb. Noe, cum fabricaretur arca, 3ª q.52.2.3m

Quod & vos nunc ſimilis formæ, ſaluos facit baptiſma 3ª q.66.11.3m

Conſcientiæ bonæ interrogatio in Deum, 1ª q. 79. 13.c.1

Per reſurrectionem Ieſu Chriſti, à mortuis, 3ª q.56. 1.4m * q.62.5.1m * 3m

Cap. 4

Propter hoc enim euangelizatum eſt & mortuis, 3ª q.52.2.3m

Si autem vt Chriſtianus, non erubeſcat, 22ª q.124. 5.1m.

Cap. 5

Cum apparuerit princeps paſtorum, 3ª q.8.6.3m

Dominus ſuperbis reſiſtit, humilib. autem dat gratiam, 22ª q.85 2.1.0

Ipſi cura eſt de vobis, 1ª q.22.2. 1m * q.103.5.c.

Salutat vos eccleſia, quæ eſt in Babylone, 3ª q.8.4. c.2m.

AVCTORITATES EX EPISTOLA SECVNDA PETRI APOSTOLI.

Cap. 1

Per quem maxima & pretioſa nobis promiſſa donauit. 1ª q.12 9.1m

Et per hoc efficiamini diuinæ conſortes naturæ, 1ª. q.13.9.1m. * 12ª q.110.3.4.c. * q.112.1.c. * q. 113.9 c. * q.114.3.c.6. * 22ª q 19.7.c. * 3ª q. 2. 10.1m * q 1.4.3m * q.62.1.2 0

In ſcientia autem abſtinentiam. 12ª q.146.1.c

Satagite, vt per bona opera veſtra, certam veſtram vocationem & electionem faciatis, 1ª q.23.8.c. fine.

Omnis ſcriptura prophetiæ, propria interpretatione non fit, 22ª q.171.3ª 1. * 6 b

Cap. 2

Deus angelis peccantib. non pepercit, 1ª q.64.2.0 * 12ª. q.80.4.2m. * 3ª.q.4.1.c.3m.2 * q.2.1.2m * q.46.1.4m. * q.86.1.c

In iudicium reſeruari, 1 q.89.8.2

Angeli, cum ſint fortitudine & virtute maiores, 1ª. q 93.3.0. * q.96.1.1m. * q.108.1.3m. * q.112.1. 4m * 12ª q.5.1. m * 22ª q.172.2.c

Non portant aduerſum ſe, execrabile iudicium, 3ª. q. 16.1.3m

Oculos habentes plenos adulterij, & inceſſabilis delicti, 22ª q.154.1.3m

A quo quis ſuperatus eſt, huius & ſeruus eſt, 1ª q.63 8.c. * 22ª q.64.2.3m * 3ª q.48.4.c.3m

*Canis reuerſus ad vomitum, &c. 22ª q.189.9.2m.

Cap. 3.

Nouos verò cælos, & nouam terram, & promiſſa eius expectamus, 22ª q.17.5.1m

Creſcite in gratia, 12ª q 65.2.2m. * q. 112.4.0. *, 22ª q.5.4.3m

Cæli ardentes ſoluentur, 2.q.74.2.c

AVCTORITATES EX EPISTOLA PRIMA SANCTI IOANNIS APOSTOLI.

Cap. 1.

Quod audiuimus, quod vidimus oculis noſtris, quod perſpeximus, 1ª q.12.12.0

Cap. 2.

Qui dicit ſe noſſe Deum, & mandata eius non cuſtodit, mendax eſt, 12ª.q.112.1.c.4m.

Qui dicit ſe in Chriſto manere, debet ſicut ille ambulauit, & ipſe ambulare, 3ª q.14.1.0

Si quis diligit mundum non eſt charitas patris in eo 12ª q.138.2.3m

Omne quod in mundo eſt, concupiſcentia carnis eſt, & concupiſcentia oculorum, & ſuperbia vitæ, 12ª q 77.5.0. * q.108.3 4m

Qui negat filium, nec patrem habet, qui autem confitetur filium, & patrem habet, 22ª q 3.1. 2m * 3m * 4.0

Vnctio docebo vos de omnib. 22ª q.8.4.1m

Cap. 3

Scimus quoniam cum apparuerit, ſimiles ei erimus, 1ª q.4.3.0.q.12.1.0. * 2.1m * 5.c. * 6.1m * 22ª q.1.8.3m

Videbimus eum, ſicuti eſt, 12ª q.1.2.3m Suppl. q 92 1 c.

Omne peccatum eſt iniquitas, 12ª q.1 0.4.3m. * q. 150.1.1m

In hoc apparuit filius Dei, vt diſſoluat opera diaboli, 1ª q 13.2.3m

Omnis qui natus eſt ex Deo, peccatum nõ facit, quia ſemen ipſius manet in eo: & non poteſt peccare, quia ex Deo natus eſt, 1ª q.62.3.c. * 22.q.24.11. 1m.

Omnis qui non eſt iuſtus, non eſt ex Deo, & qui non diligit fratrem ſuum. 22ª q 41.1.c

Nos ſcimus, quoniam tranſlati ſumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres. ibid.

Omnis qui odit fratrem ſuum, homicida eſt, 22ª q. 34.3 0

Omnis homicida non habet vitam æternam in ſe manentem, 12ª q.88 6.5m 1ª q. 100. 8.3m *, 22ª q.13.1.1m * q.71.3. * q.154.1.0

Et nos debemus pro fratribus animas ponere, 22ª q. 26.5.3m

Non diligamus verbo neque lingua, ſed opere & veritate, 22ª q.7.c.44.7.c

Cap. 4

Nolite credere omni ſpiritui, ſed probate ſpiritus, ſi ex Deo ſunt, 22ª q.189 9.2.1. * 1m * 10.1m

Deus charitas eſt, 22ª q.23 20

Ipſe prior dilexit nos, 3ª q.1.1.c

Qui manet in charitate, in Deo manet, & Deus in eo, 2ª q 28.2.0 * q.66.6.c

Timor non eſt in charitate, ſed perfecta charitas foras mittit timorem, 22ª q.19.6.0. * .8. 2m * 10. c. * 3ª q.76.2m

Timor pœnam habet, 22ª q 19.2.4m

Qui timet, non eſt perfectus in charitate, 22ª q.19. 10.0.

Si quis dixerit, quoniam diligo Deum, & fratrem ſuum odit, mendax eſt, 22ª q.110.1.2m

Qui non diligit fratrem ſuum, quem videt, Deum quem non videt, quomodo poteſt diligere? 22ª.q. 25 2.1m.

Et hoc mandatum habemus à Deo, vt qui diligit deum, diligat, & fratrem ſuum, 22ª.q. 25. 1. 0. * q.44. 2.0.

Cap. 5

Et omnis qui diligit eum qui genuit, diligit & eum qui natus eſt ex eo, 22ª.q.2.8.3m

In hoc cognoſcimus quoniam diligimus natos Dei cum Deum diligamus, & mandata eius faciamus, 22ª.q.25.1.0. * q 44 2 0

Hæc eſt charitas Dei, vt mandata eius cuſtodiamus, 22ª.q.25.1 0

Et mandata eius grauia non ſunt, 12ª q. 107.4.0

Omne quod natum eſt ex Deo, vincit mundum, 3ª. q 15.3 2m.

Tres ſunt qui teſtimonium dant in cælo, pater, verbum, & Spiritus ſanctus, 1ª q 30.2.0. * q.31.1.0. q.41.6.0.

Et hi tres vnum ſunt, 1ª.q.31.2.4m. * q.39.2. 3. 6.0.

Omnis qui natus eſt ex Deo, non peccat, ſed gratia Dei conſeruat eum. 2. 1.

Et malignus non tanget eum, 3ª.q.29.2.1m.

Et mundus totus in maligno poſitus eſt, 2.2.

AVCTORITATES EX SECVNDA EPISTOLA IOANNIS APOSTOLI

Cap. 1.

Et hæc charitas, vt ambulemus ſecundum mandata eius, 22ª.q.99.1.b. * c.

Qui non confitentur Ieſum Chriſtum veniſſe in carnem, 3ª.q.15.3.4.7.c.

Videte

Videte voſmetipſos,ne perdatis quæ operati eſtis,3ª q.19 4 5.6.0

AVCTORITATES EX TERTIA EPISTOLA IOANNIS APOSTOLI.

Cap. 1

Qui bene facit,ex Deo eſt,22ª.q.31.2.1m

AVCTORITATES EX EPISTOLA IVDAE.

Cap. 1.

Angelos qui non ſeruauerunt ſuum principatũ, ſed dereliquerant ſuum domicilium,in iudicium magni Dei,vinculis æternis ſub caligine reſeruauit, 1ª q.64.4.0

Cum Michael archangelus cum diabolo diſputans, altercaretur de Moyſi corpore,non eſt auſus iudicium inferre blaſphemiæ, ſed dixit:imperet tibi Deus,22ª.q.76.4.1m

AVCTORITATES EX APOCALYPSI IOANNIS.

Cap. 1.

Qui eſt,& qui erat,& qui venturus eſt,1ª q.13.11. 0.ª q.19.8 ſi

Et princeps regnum terræ,1ª q.13.7.1m ª 6 m

Et qui eum pupugerunt,3ª q.46.4.6.6

Ego ſum alpha & o,principium & finis, 1ª q. 1.3. 1m ª 7.6

Cap. 2

Quod charitatem tuam primam dereliquiſti, 12ª. q.71.4.c.ª 3ª q 79 6 2m ª q.84.10.c

Vincenti dabo edere de ligno vitæ,quod eſt in paradiſo Dei mei.1ª q 102.2.4m

Vincenti dabo manna abſconditum, 18ª q.122.5.c

Et dabo illi calculum candidum, & in calculo nomẽ nouum ſcriptum.1ª q.13.2.0

Quod nemo ſcit,niſi qui accipit,1 2ª q.112.5.c

Cap. 3

Tene quod habes, vt nemo accipiat coronam tuã, 1ª q.58.4.1m;

Qui vicerit dabo ei ſedere mecum in throno meo, 3ª q.58.5.3m

Hæc dicit qui habet clauem Dauid,1 q.19.2.c

Cap. 4

Qui eſt,& qui erat,& qui venturus eſt,2.1

Et propter voluntatem tuam erant , & creata ſunt, c² q.19.4.0.ª q.20.5 8.ª q.15.5 c.ª q.45.6.c.ª. q.46 1.c.ª.12ª q.110 1.c.ª 3ª q.86.2.c

Vidi & ecce in cælo oſtium apertum,2.q.17.1.1

Cap. 6

Vſquequo Domine , ſanctus, & verus nõ iudicas & vindicas ſanguinem noſtrum,22ª q.83.8 2m

Et vidi ſub altare animas interfectorũ.c.q.93.1.c.

Cap. 7

Et abſterget Deus omnem lachrymam ab oculis eorum,22ª q.82.4.2m

Cap 8

Factum eſt ſilentium in cælo, quaſi media hora, 3ª, q 60.8.0

Et alius angelus venit & ſtetit ante altare , habens thuribulum aureum, & data ſunt ei incenſa multa,&c.3ª q 3°.3.4m ª q.82.5.2m

In dieb.illis quærent homines mortem,& non inuenient,2.q.76,2 c

Cap. 10

Leuauit manum ſuam ad cælum,& iurauit per viuẽtem in ſæcula ſæculorum,22ª q.89.10.4m

Cap. 11

Qui es,& qui eras,& qui venturus 12,1,1

Cap. 12

Et ſignum magnum apparuit in cælo. mulier amicta ſole,12ª q.1 3.3 4m

Et cauda eius trahebat tertiam partem ſtellarum cæli,& miſit eas in terram.1ª q 63.8.0

Et proiectus eſt draco ille magnus , ſerpens antiquus,22ª q.1 5.2.3m ª 4m

Cap. 13

Agni qui occiſus eſt ab origine mũdi 3ª q.83.1.c.

Et faciet omnes,&c. habere characterem in dextra manu,aut in frontib.ſuis.3ª q.63.3.3m

Cap. 14

Et cantabant quaſi canticum nouum, 22ª q.152.5. 3m.

Aut acceperit characterem in fronte ſua, aut in manu ſua,1.13

Beati mortui in Domino moriuntur, 22ª q. 124. 5.0,

Cap. 15

Quia ſolus pius es,25ª q.101.1.2m

Cap. 16

Qui habebant characterem beſtiæ,1.13

Qui es,& qui eras ſanctus,v.1.

Quantum glorificauit ſe & in deliciis fuit , tantum date illi tormentorum,2.q.8.7.1.& 99.1.c

Cap. 19

Et cecidi ad pedes vt adorarem eum, & dixit mihi: vide ne feceris 22ª q.94.2.1m ª q.103.2,3m

Qui acceperunt characterem beſtiæ,2.13

Cap. 20

Nec acceperunt characterem eius in frontib. aut in manib.ſuis,1.13

Et libri aperti ſunt,1ª q.24.1.1m

Cap. 21

Ecce tabernaculum Dei cum hominibus , 12ª. q. 01.4.2m

Et abſterget Deus omnem lachrymã ab oculis eorum,&c.neq; dolor erit vltra,22.q 82.4.3m

Ecce noua facio omnia, 1ª q.73.1.3m

Primum cælum & prima terra,2.q.74.5.2

Vidi cælum nouum & terram nouam,2.q.91.1.c.

Ego ſum Alpha & O.initium & finis.2.c

Et habebat murum magnum & altum , habentem duodecim portas,& in portis angelos duodecim, & nomina inſcripta duodecim tribuum, 3ª q.38 1.2m

Menſura hominis,quæ eſt Angeli,12ª q.90.1.c

Et ciuitas non eget Sole & Luna, vt luceant in ea, 22ª q.47.5.2m

Nam claritas Dei illuminabit eam,& lucerna eius eſt agnus,1ª q. 2.5.2

Et portæ eius non claudentur per diem.1ª q.73.1. 2.c.

Cap. 22

Et oſtendit mihi fluuium aquæ viuæ , tãquam cryſtallum,procedentem de ſede Dei & agni,12ª q. 1. 1. 3m. In medio plateæ & ex vtraque parte fluminis lignum vitæ afferens fructus duodecim 12ª q. 0.3 0. Per ſingulos menſes reddens fructum ſuum.12ª q.102.2.0.ª 4.c

Et folia ligni ad ſanitatem gẽtium.12ª q.70.3.0

Et omne maledictum non erit amplius. 12ª q. 59. 3.m

Et videbunt faciem eius.22ª q 23.5.1m

Et non egebunt lumine lucernæ, neque lumine ſolis, quoniam Dominus Deus illuminabit illos,2,21.

Ego ſum alpha & O, primus & nouiſſimus , principium & finis,2,1

Veni Domine Ieſu.3ª q.44.3.1m

Gratia Domini noſtri Ieſu Chriſti , cum omnibus vobis.3ª.q 7.7.2m

FINIS.

INDEX SECVNDVS

QVI VNIVERSAM SVMMAE THEOLOGICAE

Sancti Thomæ Aquinatis doctrinam ad locos communes, ſeu præcipua doctrinæ Chriſtianæ capita alphabeti ordine digeſta, reuocatam, continet.

ABSTINENTIA. 22ª.q.146
Acceptio perſonarum. 22ª q.63
Ad accuſationem iuſtam pertinentia. 22ª q.66
Acedia. 22æ.q.35
Actio { angelorum in homines. 1ª q.111
{ corporalis creaturæ. 1a.q.115
Ad actionem hominis pertinentia. 1ª q.117
Actus { humani ſequentes rationẽ bonitatis (12æ.q.21
{ imperati à voluntate. 12ª q.17
adiuratio. 22ª.q.90
Adoptio Chriſti 3ª q.23
Adoratio { Chriſti. 3ª q.25
{ Dei. 22æ.q.84
Adulatio. 22ª.q.115
Adulterium. 22ª.q.154
Aequalitas diuinarum perſonarum ad inuicem. 1ª.q.42.
Aeternitas Dei. 1ª.q.10
Affabilitas. 22ª.q.114
Ambitio. 22ª.q.131
Amicitia. 22ª.q.114
Amor { Dei. 1ª.q.20
{ vt eſt nomen ſpiritus ſancti. 1ª.q.37
{ ſeu dilectio angeli. 1ª.q.60
Amor. 12ª.q.26
Amoris { cauſa. 12ª.q.27
{ effectus. 12ª.q.28
angelus. 1ª.à q.50.vſq; 64.& à 105.vſque. 114
Anima in genere. 1ª.q.87.vſq; q 90
quomodo anima { coniuncta intelligat corporalia. 1ª.q.84
{ intellectiua cognoſcat ſeipſum. 1ª.q.87
{ humana cognoſcat quę ſupra ſe ſunt. 1ª.q.88
annuntiatio Beatæ virginis. 1ª.q.30
Apoſtaſia. 22ª.q.12
Aſcenſio Chriſti. 3ª.q.57
Aſtutia. 22ª.q.55
Auaritia. 22ª.q.118
Audacia. 12ª.q.45.ª.22ª.q.127

EX SVPPLEMENTO.

Abſolutio. 24
Animæ exeuntis è corpore qualitas & pœna. 70
Annexa { matrimonij & redditio debiti. 64
{ ſacramenti ordinis. 40
Aureolæ. 95
¶Baptiſmus Ioannis. 3ª.q.38
Baptiſmi { effectus. 3ª.q.69
{ miniſter. 3ª.q.67
{ Sacramentum. 3ª.q.66
Baptiſmum ſuſcipientes. 3ª.q.68
Ad Baptiſmum concurrentia præparatoria. 3ª.q.71
Baptizatio Chriſti. 3ª.q.37
Beatitudo Dei. 1ª.q.26
Beatitudo { hominis in quo conſiſtat. 12ª.q.2
{ quid ſit, & quæ requirat. 12ª. q.3.& 4.
Beatitudinis adeptio. 12ª.q.5
Beatitudines ipſæ. 12ª.q.69
ad beatitudinem requiſita. 12ª.q.4
Bellum. 22ª.q.40
Beneficentia. 22ª.q.31
Blaſphemia { in generali. 22ª.q.13
{ in ſpeciali. 22ª.q.14
Bonitas { Dei { in gñali. 12ª.q.18
{ humanorũ actuũ { exteriorũ 12ª. q.20
{ interiorum voluntas. 12ª.q.19
Bonum { in communi. 1ª.q.5
{ circa paſſiones animæ 12ª.q.24
{ facere & declinare à malo. 22ª.q.79

EX SVPPLEMENTO.

Beatitudo ſanctorum, & eorum manſiones. 93
Beatorum dotes. 95
Beatorum reſurgentium conditiones. 82
Bigamia. 65
Irregularitas inde contracta. 66
¶Cæcitas mentis. 22ª.q.15
Caſtitas. 22ª.q.151
Catechiſmus. 3ª.q.71
Cauſa mali. 1ª.q.49
Cauſa prima omnium entium. 1ª.q.44
Charitas { ſecundum ſe. 22ª.q.23
{ comparatione ſubiecti. 22ª.q.24
{ obiectum. 22ª.q.25
{ quantum ad { ordinem diligendorum. 22ª.q.26.
{ dilectionem. 22ª.q.27
Charitatis effect⁹ { exteriores. 22ª.q.31
{ interiores. 22ª.q.28
{ quantum ad { miſericordiam. 22ª.q.30
{ pacem. 22ª.q.29
Chriſto conuenientia vt eſt ſubiectus patri. 3ª.q.20
Circuncifio. 3ª.q.70
Circuncifio Chriſti. 3ª.q.37
Circumſtantiæ humanorum actuum. 12ª.q.7
Clementia 22ª.q.157
Cognitio { angeli. 1ª.q.54
{ angelorũ { ex parte immaterialium 1ª.q.56
{ quantum ad res materiales. 1ª.q.57
{ animæ ſeparatæ. 1ª.q.89
{ diuinarum perſonarum. 1ª.q.32
Comparatio angelorum ad { corpora. 1ª.q.51
{ locum. 1ª.q.52
Conceptio { Chriſti ſecundum principium actiuum. 3ª.q.32
{ ſaluatoris ſecundum materiam corporis. 3ª.q.31
Concupiſcentia. 12ª.q.30
Conditio { corporis. 1ª.q.99
{ iuſtitiæ { prolis generandæ in ſtatu innocentiæ. 1ª.q.110
{ primi hominis ſecundum intellectum. 1ª.q.94
{ ſcientiæ prolis generandæ. 1ª.q.101
Confirmationis ſacramentum. 3ª.q.72
Conſenſus comparatione finis. 12ª.q.15
Conſilium quod præcedit electionem. 12ª.q.14
Ad conſeruationem ſpeciei per generationem pertinentia. 1ª.q.98
Conuerſatio Chriſti. 3ª.q.40
Conuerſio panis & vini in ſanguinem & corpus Chriſti. 3ª.q 75
Contentio. 22ª.q.38
Correctio fraterna. 22ª.q.33
Conſilij donũ quod rñdet prudentiæ. 22ª.q.52
Continentia. 22ª.q.155
Contumelia. 22ª.q.72
Creatio. 1ª.q.45
Creatura vna quomodo mouet aliam. 1ª.q.106
Crudelitas. 22ª.q 159
Curioſitas 22ª.q. 67
Cuſtodia bonorum angelorum. 1ª.q.113

EX SVPPLEMENTO.

Clauium { effectus. 18
{ miniſter. 19
{ poteſtas. 17
De his in quos clauium vſus exerceri poteſt. 20
Cognatio legalis. 57
Conditio quam habent reſurgentes. 87
Confeſſio & eius neceſſitas. 6
Confeſſionis { effectus. 10
{ miniſter. 8
{ qualitas. 9
{ quiddit as. 7
{ ſigillum. 11
conſenſus { coactus. 37
{ obiectum. 48
Contritio. 1
Contritionis { effectus. 5
{ quantitas. 3
{ obiectum. 2
{ tempus. 4
Corporum { reſurgentium integritas. 80
{ beatorum { agilitas. 84
{ claritas. 85
{ ſubtilitas. 83
{ damnatorum reſurgentium conditiones. 86
¶Decalogus. 12ª.q.100
Decimæ. 22ª.q.87
Defectus { à Chriſto aſſumpti. 3ª.q 14
{ animæ à Chriſto aſſumpti. 3ª.q.15
Delectatio. 12ª.q.31.32.33.& 34
Deſcenſus Chriſti ad inferos. 3ª.q.52
Deſponſatio matris Dei. 3ª.q 29
Deriſio. 22ª.q.75
Deſperatio. 22ª.q.20
Detractio. 22ª.q.73
Deuotio. 22ª.q.82
Deus. 1ª.q.2.vſque 5
Dilectio. 22ª.q 27
Diſcordia. 22ª.q.37
Diſtinctio rerum { in communi. 1ª.q.47
{ in ſpeciali. 1ª.q.48
Diuina { beatitudo. 1ª.q.26
{ nomina. 1ª.q.13
{ potentia Dei. 1ª.q.25
Diuinæ relationes. 1ª.q.28
diuinationes. 22ª.q.95
Doctrina { Chriſti. 3ª.q.42
{ ſacra. 1ª.q.1
Dolor ſecundum ſe. 12ª.q.35
Dominium hominis in ſtatu innocentiæ. 1ª.q 96
Dona. 22ª.q.63
Donum { quod eſt nomen ſpiritus ſancti. 1ª.q 38
{ reſpondens fortitudini. 22ª q.139
Dulia. 22ª q.103
¶Ebrietas. 22ª.q.150
Electio. 12ª.q.13
Eleemoſyna. 22ª.q.32
Epycheia, ſeu Epieia. 22ª.q.120
Ad ſtatum epiſcoporum pertinentia. 22æ.q.185
Eucharistiæ { effectus. 3ª.q.79
{ forma. 3ª.q.78
{ materia. 3ª.q.74
{ miniſter. 3ª.q.82
{ ſacramentum. 3ª.q.73
{ ritus. 3ª.q.83
{ vſus. 3ª.q.80
In eucharistia remanentia accidentia. 3ª.q.77
Exiſtentiæ modus in hoc ſacramento. 3ª q 76
Exiſtentia Dei in rebus. 1ª.q.8
Exorciſmus. 3ª.q.71

EX SVPPLEMENTO.

Excommunicatio. 21
De his qui poſſunt excommunicare. 22
De participatione cum excommunicatis. 23
Extremæ vnctionis ſacramentum. 29
Effectus huius ſacramenti. 30

Miniſter

Miniſter huius ſacramenti. 31
Quibus hoc ſacramentum conferri debeat, & qua parte 32
De iteratione huius ſacramenti. 33
¶ Facere bonum, & declinare à malo, 22ª.q.79
Falſitas. 1ª.q.17
Fatum. 1ª.q.116
Fides quantū ad eius
- actū
  - interiorem, ſ. credere. 22ª.q.2.
  - Exteriorem, ſ. confiteri. 22ª.q.3.
- habitum & ipſam fidem 22ª.q.4.
- obiectum. 22ª.q.1.
Fidei
- habitus quantum ad
  - habentes ipſam. 22ª q.5.
  - eius cauſam. 22ª.q.6
- effectus. 22ª.q.7.
Finis
- vltimus in communi. 12ª.q.1
- productionis hominis. 1ª.q.93
Fortitudo. 22ª.q.123
Fortitudinis partes in communi 22ª.q.128
Fraus quæ committitur in emptionibus & venditionibus. 22ª.q.77
Fructus. 12ª.q.70
Fruitio quæ eſt actus voluntatis. 12ª.q.11
Furtum & rapina. 22ª.q.66
EX SVPPLEMENTO.
Filij illegitimè nati. 68
GAVDIVM. ª.q.28
Gloria inanis. 22ª.q.132
Gratia Chriſti
- in incarnatione aſſumpta. 3ª.q.7
- ſecundum quod eſt caput eccleſiæ. 3.q.8
Gratiæ
- cauſa. 12ª.q.112
- Dei eſſentia. 12ª.q.110
- diuiſio. 12ª.q.111
- effectus. 12ª.q.113
- gratis datæ quantum ad genera linguarum. 22ª.q.176
- neceſſitas. 12ª.q.109
Gratia
- miraculorum 22ª.q.178
- primi hominis. 1ª.q.95
- quantum ad eius
  - cauſam. 12ª.q.112
  - effectus. 12ª.q.113
- ſermonis ſapientiæ ſiue ſcientiæ. 22ª.q.177
Gratitudo. 22ª.q.106
Gubernationis diuinæ effectus in ſpeciali. 1ª.q.104
Gubernatio rerum in communi. 1ª.q.103
Gula. 22ª.q.148
¶ Habitus in generali quantum ad ſubſtantiam eorum. 12ª.q.49.
Habitus ſubiectum. 12ª.q.50
Habituum
- cauſa quantū ad
  - augmentum. 12ª.q.52
  - generationem. 12ª.q.51
- corruptio & diminutio 12ª.q.53
- diſtinctio. 12ª.q.54
Hæreſis. 22ª.q.11
Quomodo homo factus ſit ad imaginem & ſimilitudinem Dei. 1ª.q.93
Homo quantum ad eſſentiam. 1ª.q.75
Homicidium. 22ª.q.64
Honeſtas. 22ª.q.145
Humanorum actuum principium exterius 12ª. (q.109
Humilitas 22ª.q.161
Hypocriſis. 22ª.q.111
¶ Iactantia. 22ª.q.112
Ideæ. 1.q.15
Idololatria. 22ª.q.94
Ieiunium. 22ª.q.147
Ignorantia cauſa peccati ex parte rationis. 12ª.q.76
Imago. 12ª.q.35
Immutabilitas Dei. 1ª.q.9
Impoſitio nominis Ieſu. 3ª.q.37
Imprudentia. 22ª.q.53
Impugnatio malorum angelorum. 1ª.q.113
Incontinentia. 22ª.q.156
Infidelitas. 22ª.q.10
Infinitas Dei. 1ª.q.7
Ingratitudo. 22ª.q.107
Ingreſſus religionis. 22ª.q.189
Iniuriæ in perſonam proximi commiſſæ. 22ª.q.65
Iniuſtitia. 22ª.q.59
aduocatorum. 22ª.q.71
Iniuſtitia
- iudicis. 22ª.q.67
- rei in ſua defenſione. 22ª.q.69
- teſtis in teſtificando. 22ª.q.70
Inobedientia. 22ª.q.105
Intellectus donum. 22ª.q.8
Intellectus noſter quid cognoſcat in corporalibus. 1ª.q.89
Intentio quæ eſt actus voluntatis. 12ª.q.12
Intimiditatis vitium. 22ª.q.126
Inuidia. 22ª.q.36
Inuoluntarium. 12ª.q.6
Ira ſecundum ſe. 12ª.q.46
Iracundia. 22ª.q.158
Iræ
- cauſa effectiua & remedia. 12ª.q.47
- effectus. 12ª.q.48
Iraſcibilis paſſiones. 12ª.q.40
Ironia. 22ª.q.113
Irreuerentia
- Dei. 22ª.q.99
- rerum ſacrarum. 22ª.q.97
Iudicium. 22ª.q.60
Iuramentum. 22ª.q.89
Ius. 22ª.q.57
Iuſtificatio. 12ª.q.113.& 114
Iuſtitia. 22ª.q.58
Iuſtitia commutatiua & diſtributiua. 22ª.q.61
Iuſtitia & gratia primi hominis. 1ª.q.95
Iuſtitia & miſericordia Dei. 1.q.21
Ex SVPPLEMENTO.
Indulgentia. 25
De his qui poſſunt facere indulgentias. 26
Quibus valent indulgentię. 27
Ignis vltimæ conflagrationis. 74
Impedimenta matrimonij. 50
Impedimentum
- affinitatis. 55
- cognationis ſpiritualis. 56
- conditionis ſeruitutis. 52
- conſanguinitatis. 54
- diſparitatis cultus. 59
- frigiditatis maleficij furiæ & amentiæ. 58
- voti ſolennis. 61
- voti & ordinis. 53
- ſuperueniens matrimonio conſummato, quod eſt fornicatio. 62
Iudicium generale quo tempore & loco fiet. 89
Forma iudicis venientis ad iudicium. 50
¶ Laus Dei. 22ª.q.91
Legalia circa puerum Ieſum obſeruata. 3ª.q.37
In noua lege contenta. 12ª.q.108
Legis
- humanæ
  - mutatio 12ª.q.97
  - poteſtas 12ª.q.96
- nouæ ad veterem comparatio 12ª.q.107
Legum
- veteris præcepta. 12ª.q.99
- differentia. 12ª.q.91
- effectus 12ª.q.92
Lex in
- communi. 12ª.q.93
- ſpeciali. 12ª.q.95
Lex
- humana ſecundum ſe. 12ª.q.95
- naturalis. 12ª.q.94
- noua. 12ª.q.106
- vetus ſecundum ſe. 12ª.q.98
Liberalitas. 22ª.q.117
Liber vitæ. 1ª.q.24
Liberum arbitrium. 1ª.q.89
Litigium. 22ª.q.116
Locutiones angelorum. 1ª.q.107
Luxuria. 22ª.q.153
Luxuriæ partes. 22ª.q.154
EX SVPPLEMENTO.
Libellus repudij. 67
¶ Magnanimitas. 22ª.q.129
Magnificentia. 22ª.q.134
Maledictio. 22ª.q.76
Malitia
- actuū
  - interioris voluntatis. 12ª.q.19
  - humanorum
    - in generali. 12ª.q.18
    - exteriorū 12ª.q.20
- culpæ angelorum. 1ª.q.63
Malum. 1ª.q.48
Malum circa paſſiones animæ. 12ª.q.24
Manifeſtatio Chriſti nati. 3ª.q.36
Manſuetudo. 22ª.q.157
Martyrium. 22ª.q.124
Mediator Dei & hominum, Chriſtus. 3ª.q.26
Memoria. 22ª.q.49
Mendacium. 22ª.q.110
Meritū quod ē effectꝰ gratiæ cooperātis. 12ª.q.114
Miracula Chriſti in
- generali. 3ª.q.43
- ſpeciali. 3ª.q.44
Miſericordia Dei. 1ª.q.21
Miſſio
- angelorum. 1ª.q.112
- diuinarum perſonarum. 1ª.q.43
Modeſtia in
- communi 22ª.q.160
- exteriori apparatu. 22ª.q.169
- exterioribus motibus corporis. (22ª.q.168
Modus
- aſſumptionis humanæ quantum ad ordinem. 3ª.q.6
- cognitionis angelicæ. 1ª.q.58
- cognitionis propheticæ. 22ª.q.173
- conceptionis. 3ª.q.31
- emanationis rerum à principio. 1ª.q.45
- & ordo intelligendi. 1ª.q.85
- quo Chriſtus vſus eſt in ſacramento Euchariſtiæ. 3ª.q.81
- quo voluntas mouetur. 12ª.q.10
- vnionis
  - verbi incarnati. 3ª.q.2
  - perſonæ diuinæ. 3ª.q.3
  - ex parte humanitatis. 3ª.q.4
  - ex parte partium humanæ naturæ. 3.q.5
Mors Chriſti. 3ª.q.50
Motiuum voluntatis. 12ª.q.9
Motus localis angelorum. 1ª.q.53
Mulierum ornatus. 22ª.q.169
Mutatio creaturarum à Deo. 1ª.q.105
EX SVPPLEMENTO.
Matrimonium. 41
Matrimonij error. 51
Matrimonium inquantum ſacramentum eſt. 42
Matrimonij definitio. 44
Miſericordia Dei reſpectu damnatorum. 99
Mundi qualitas & reſurgentium poſt iudicium. 91
¶ Natiuitas Saluatoris. 3ª.q.35
Natura prima omnium entium. 1ª.q.44
Negligentia. 22ª.q.54
Negotiatio. 22ª.q.77
Nomen
- Dei. 1ª.q.13
- Spir. ſancti, quod eſt
  - amor. 1.q.37
  - donum. 1ª.q.38
EX SVPPLEMENTO
Nuptiæ ſecundæ. 63
¶ Obedientia. 22ª.q.104
Oblatio. 22ª.q.86
Oblatio Chriſti in templum. 3ª.q.37
Obſeruantia. 22ª.q.102
Odium. 12ª.q.29. 22ª.q.34
Officia hominis in generali. 22ª.q.183
Opus
- creationis creaturæ corporalis. 1ª.q.65
- diſtinctionis ſecundum ſe & primæ diei. 1ª.q.67
- ſecundæ diei. 1ª.q.68
- tertiæ diei. 1ª.q.69
- ornatus quantum ad 4ᵐ. diem. 1ª.q.70
- quintæ diei. 1ª.q.71
- ſextæ diei. 1ª.q.72
Omnes ſeptem dies in communi. 1ª.q.73
Oratio. 22.q.83
Ordinatio angelorum
- ſecundum hierarchias. 1ª.q.108
- malorum. 1ª.q.109
Ordo
- conceptionis. 3ª.q.33
- creationis ad diſtinctionem. 1ª.q.66
Origo diuinarum perſonarum. 1ª.q.27
EX SVPPLEMENTO.
Ordinis ſacramentum. 34
Effectus huius ſacramenti 35
Qualitas ſuſcipientium hoc ſacramentum. 36
Ordinum diſtinctio. 37
Conferentes hoc ſacramentum. 38
Impedimentum huius ſacramenti. 39
¶ Paradiſus. 1ª.q.102
Paruificentia. 22ª.q.135
Paſſiones animæ in
- generali. 12ª.q.22
- ſpeciali. 12ª.q.26

c Paſſionum

Paſſionum { Inter ſe differentia. 22a.q.25
Paſſionum { ordo. 12e q.48
Paſſio Chriſti. 3a.q.46
Paſſio Chriſti cauſa efficiens. 3a.q.47
Paſſio Chriſti, quid effecerit. 3a.q.48. & 49
Patientia. 22a.q.136
Peccata quæ diſtinguuntur ſecundum reatum pœnæ. 12a.q.88
Peccata ſecundum ſe. 12a.q.71
Peccati { cauſæ ex parte { diaboli. 12a.q.80
Peccati { cauſæ ex parte { hominis. 12a.q.81
Peccati { cauſæ ex parte { voluntatis. 12a.q.78
Peccati { cauſæ exteriores ex parte Dei. 12a.q.79
Peccati { effectus in { corruptio naturæ 12a.q.85
Peccati { effectus in { macula animæ. 12a.q.89
Peccati { effectus in { reatu pœnæ. 12a.q.87
Peccati { originalis { eſſentia. 12a.q.82
Peccati { originalis { ſubiectum. 12a.q.83
Peccati { originalis { traductio. 12a.q.81
peccatorū { ad inuicem comparatio. 12a.q.73
peccatorū { cauſæ { in generali. 12a.q.75
peccatorū { cauſæ { ex parte appetitus ſenſitiui. (12a.q.77
peccatorū { diſtinctio. 12a.q.72.
peccatorū { remiſſorum reditus. 3a.q.88
peccatorū { ſubiectum. 12a.q.74
Peccatū { primi hoīs quod fuit ſuperbia. 22.q.163
Peccatū { ſecundum ſe quod eſt cā alterius. 12a.q.84
Peccatū { veniale ſecundum ſe. 12a.q.89
Perfectio { Chriſti concepti. 3a.q.34
Perfectio { Dei. 1a.q.4.
Perfectio { in eſſe gratiæ & gloriæ. 1a.q.62
Perfectionis ſtatus in communi. 22a.q.184
Periurium. 22a.q.98
Perſeuerantia. 22a.q.137
Perſeuerantiæ vitia oppoſita. 22a.q.138
Perſonæ diuinæ in generali 1a.q.29
Pertinentia ad perſonam { Patris. 1a.q.33
Pertinentia ad perſonam { Filij. 1a.q.34. & 35
Pertinentia ad perſonam { Spir. ſancti. 1a.q.36
Perſonæ in cōparatione ad { eſſentiam. 1a.q.39
Perſonæ in cōparatione ad { proprietatē. 1a.q.40
Perſonarum actus notionales. 1a.q.41
Pietas. 22a q.101. & 121
Pluralitas diuinarum perſonarum. 1.q.30
Ad pluralitatem vel vnitatem pertinentia in diuinis. 1a.q.31
Pœna dæmonum. 1a.q.64
Pœnitentiæ { effectus. 3a.q.84
Pœnitentiæ { partes. 3a.q.90
Pœnitentiæ { Sacramentum. 3a.q.84
Pœnitentiæ { virtus. 3a.q.85
Potentia Dei. 1a.q.25
Potentiæ { animæ Chriſti. 3a.q.13
Potentiæ { animæ { in generali. 1a.q.77
Potentiæ { animæ { in ſpeciali. 1a.q.78
Potentiæ { appetitiuæ. 1a.q.80
Potentiæ { intellectiuæ. 1a.q.79
Præcepta { ceremonialia veteris legis { ſecundū ſe. 12a.q.101
Præcepta { ceremonialia veteris legis { ſecundum ſuas cauſas. 12a.q 102
Præcepta { iudicialia in communi. 12e.q.104
Præcepta { moralia veteris legis. 12a.q.100
Præcepta { charitatis 22a.q 44
Præcepta { fortitudinis. 22a.q.140
Præcepta { iuſtitiæ. 22a.q.122
Præcepta { prudentiæ. 22a.q.56
Præcepta { pertinētia ad { fidem ſerendam. intellectum ſpem & donū timoris. } 22a. q. 16. 22a.q.22
Præceptorū { ceremonialium duratio. 12a.q.103
Præceptorū { iudicialium ratio. 12a.q.10
Prædeſtinatio. 1a.q.23
Præſidentia angelorum ſuper creaturam corporalem. 1a.q.110
Præſumptio. 22a.q.130
Primatum Petri 22a.q.1.art.10
Principium durationis rerum creatarum. 1a.q.46
Proceſſio { diuinarum perſonarum. 1a.q.27
Proceſſio { creaturarum à Deo. 1a.q 44
Prodigalitas. 22a.q.119
Productio { angelorum in eſſe naturæ. 1a.q.61
Productio { angelorum in eſſe gratiæ & gloriæ. 1a.q.62
Productio { primi hominis quantum ad animam. 1a.q 90
Productio { corporis primi hominis. 1a.q.91
Productio { mulieris. 1a.q.92
Propagatio hominis ſecundum corpus. 1a.q.119
Prophetiæ { cauſa 22a.q.172
Prophetiæ { diuiſio 22a.q.174
Prophetiæ { eſſentia. 22a.q.171
Prouidentia dei. 1a.q.22
Prudentia { ſecundum ſe. 22a.q.47
Prudentia { quantū ad virtutes cōiūctas. 22a.q.51
Prudentiæ { partes in generali. 22a.q.48
Prudentiæ { partes ſingulæ. 22a.q.49
Prudentiæ { ſpecies. 22a.q 50
Prudentiæ { vitia oppoſita, cum ea ſimilitudinem habentia. 22a.q.55
Pugna dæmonum. 1a.q.114
Purgatio Mariæ virginis. 3a.q 37
Puſillanimitas. 22a.q.133

EX SVPPLEMENTO.

Pœna damnatorum. 97
Pœnitentiæ { ſacramentum ſuſcipientes. 16
Pœnitentiæ { ſolennis ritus. 28
¶Raptus. 22æ q.175
Recuperatio virtutum per pœnitentiam. 3a.q 89
Religio ſecundum ſe. 22a.q.81
Religionis ingreſſus. 22a.q.189
Religionis ſtatus in quo conſiſtat. 22a.q.186
Religionum differentia. 22a.q.188
De religioſis competentibus. 22a q.187
Remiſſio venalium peccatorum. 3a.q.87
Reſtitutio. 22a.q.62
Reſurrectio Chriſti. 3a.q.53
Reſurgentis Chriſti qualitas. 3a.q.54
Reſurrectionis Chriſti manifeſtatio. 3a.q.55
Reſurrectionis cauſalitas. 3a.q.56
Rixa. 22a.q.41

EX SVPPLEMENTO

Receptacula animarum. 69
Reſurrectio. 75
Reſurrectionis { cauſa. 76
Reſurrectionis { tempus & modus. 77
Reſurrectionis { terminus. 78
Reſurrectionis { conditio. 79
Reſurgentium qualitas. 81
¶Sacerdotium Chriſti. 3a.q.22
Sacramenta. 3a.q.60
Sacramentorum { cauſa. 3a.q.64
Sacramentorum { character. 3a.q.63
Sacramentorum { effectus principalis. 3a.q.62
Sacramentorum { neceſſitas. 3a.q.61
Sacramentorum { numerus. 3a.q.65
Sacrificia. 22e.q.85
Sacrilegium. 22e.q.99
Sanctificatio B. virginis. 3a.q.27
Sapientiæ donum. 22e.q 45
Scandalum. 22e.q 43
Scientia { Dei. 1a.q.14
Scientia { Dei { pertinēs ad animā Chriſti. 3a q.10
Scientia { Dei { infuſa vel acquiſita. 3a.q.11
Scientia { indita & experimentalis. 3a.q 12
Scientiæ Domini. 22e.q.9
Schiſma. 22a.q.39 Seditio. 22e.q.42
Senſualitas 1a q.81
Senſus hebetudo. 22e q.15
Septimus dies, & ad illum pertinentia. 1a.q.73
Sepultura Chriſti. 3a.q 51
Seſſio Chriſti ad dexteram Patris. 3a.q.58
Similitudo diuinarum perſonarum. 1a.q.42
Simonia. 22e.q.100
Simplicitas Dei. 1a q.3
Simulatio. 22e.q.111
Sobrietas. 22e.q.149
Spes & deſperatio. 12e.q.40
Spes ſecundum ſe. 22e q.17
Spei ſubiectum. 22e.q.18
Status { primi hominis ſecundum intellectum. 1a.q.94
Status { hominis in generali. 22e.q.183
Ad ſtatum primi hominis ad conſeruationem indiuidui pertinentia. 1a.q.97
Subſtantia angelorum abſoluta. 1a.q.50

F I N I S.

Studioſitas. 22e.q.166
Stultitia. 22e.q.46
Superbia in communi. 22e.q.162
Superſtitio. 22e.q 92
Superſtitionis ſpecies quātum ad cultum veri Dei. 22e q 93
Superſtitiones obſeruantiarum. 22e.q.96
Suſurratio. 22e.q.74

EX SVPPLEMENTO.

De modo quo ſancti ſe habent ad damnatos. 94
Satisfactio & eius quidditas. 12
Satisfactionis { poſſibilitas. 13
Satisfactionis { qualitas. 14
De his per quæ fit ſatisfactio. 15
Signa quæ iudicium præcedent. 73
Sponſalia. 43
Suffragia mortuorum. 71
¶Temperantia. 22e.q.141
Temperātiæ { vitia oppoſita. 22e.q 142
Temperātiæ { partes { in generali. 22e.q.143
Temperātiæ { partes { ſingulæ in ſpāli. 22e.q.144
Temperātiæ { præcepta. 22e.q.170
Tentatio { Chriſti. 3a.q. 41
Tentatio { primorum parentum 22e.q.165
Tentatio { quis Deus tentatur 22e.q.97
Timor. 12e.q.41. & 12e.q.125
Timoris { obiectum. 12e.q.42
Timoris { cauſa. 12e.q.43
Timoris { effectus. 12e q.44
Timoris { donum ſpei reſpondens. 22e.q.19
Timoris { vitium. 22e.q.125
Traductio hōis ex hoīe ſecundum animā. 1a.q. 118
Transfiguratio Chriſti. 3a.q.45
Triſtitia ſecundum ſe. 12e q. 35
Triſtitiæ { bonitas vel malitia. 12e.q.39
Triſtitiæ { cauſæ. 12e q.36
Triſtitiæ { effectus. 12e.q.37
Triſtitiæ { remedia. 12e.q.38
¶Venditio. 22e.q.77
Verecundia. 22e.q.144
Veritas. 1a.q.16. & 22e.q.109
Virtutis ſubiectum. 12e.q.56
Virtutes { cardinales. 12e.q 61
Virtutes { theologicæ. 12e.q.62
Virtutum { æqualitas. 12e.q 66
Virtutum { cauſa. 12e.q.63
Virtutum { connexio. 12e.q.65
Virtutum { duratio poſt hanc vitam. 12e q.67
Virtutum { eſſentia. 12e.q.55
Virtutum { intellectualium diſtinctio. 12e.q.57
Virtutum { medium. 12e q.64
Virtutum { moralium ab intellectualib. diſtinctio. 12e.q 58
Virtutum { moralium ſecundum cōparationem ad paſſiones diſtinctio. 12e q.59
Virtutum { moraliū ab inuicē diſtinctio. 12e.q.60
Vindicatio. 22e.q.108
Virginitas. 22e q.152
Virginitas Mariæ virginis. 3a.q.28
Viſio Dei. 1a.q.12. Vita Dei. 1a.q.18
Vitæ diuiſio in actiuā & contēplatiuā. 22e q.179
Vita { contemplatiua. 22e.q.180
Vita { actiua. 22e.q.181
Vitarum inter ſe comparatio. 22e.q.182
Vitia ſecundum ſe. 12e.q.71
Vltimus finis hominis. 12e q.1
Vnio animæ ad corpus. 3a.q 76
Vnionem Chriſti conſequentia. 3a.q.16
Vnitas Dei. 1a.q.11
Vnitas { con ſicta quantū ad voluntatē. 3a.q.18
Vnitas { Chriſti incipiētia quantū ad eē. 3a q 17
Vnitas { ſ cōnocta quātū ad operationē. 3a.q.19
Voluntarium. 12e q 6
Voluntas. 1a q.19
Voluntas { Dei. 1a q.19
Voluntas { quorum ſit ut volitorum. 12e.q 8
Pertinentia ad voluntatem primi hominis 1a.q.95
Votum. 22e.q 88
Vſura. 22e.q.78
Vſus qui eſt actus voluntatis. 12e.q.16

EX SVPPLEMENTO.

Viſio diuinæ eſſentiæ per comparationem ad beatos. 92
Voluntas & intellectus damnatorum. 98
Vxoricidium. 60

SECVNDVM ALPHABETI QVOQVE ORDINEM DIGESTVS,

res omnes atque doctrinas memorabiles, quæ in tribus iſtius ſummæ partibus tractatæ ſunt, ſummatim comprehendens, & locum vbi latius explicantur: demonſtrans: Nunc recens acceſſione earum omnium memorabilium doctrinarum & rerum ſuis locis inſertarum: quæ in Supplemento continentur: locupletatus.

Animaduerte Lector notas, quibus breuitatis gratia in hoc Indice & aliis, vſi ſumus, ante primum Indicem breuiter eſſe declaratas.

A.

ABdicatio rerum temporalium ſecūdum præparationem animi, vt ſcilicet homo ſit paratus, ſi opus fuerit, omnia dimittere vel diſtribuere, pertinet directè ad perfectionem: non autem abdicatio rerum actualis: quia ſic in ea non conſiſtat eſſentialiter perfectio, ſed eſt quoddam perfectionis inſtrumentum, 22.q.108.4.4m. 22.q.184.7.1m.

¶Ablatiua conſtituitur in ratione cauſæ efficientis vel finalis vel formalis: vel in vi effectus formalis, 1a.q.37.2.c.

¶Ablutio manuum in miſſa fit ad decentiam: & ſignificat emundationem etiam à minimis peccatis, 3a.q.83.5.1m.

1 Abraham fuit perfectus, 22.q.186.4.2m.

2 Abraham æqualiter meruit in matrimonio, ſicut Ioannes in virginitate, 22.q.152.4.1m. q.186.4.2m.

3 Abraham eſt primum exemplum fidei tripliciter, ſ. primo recedendo ab infidelib. primo credendo aliquid ſupra naturam: & primo accipiendo circumciſionē, 1a.q.1.2.2m. 7.2m. 12.q.102.5.1m. 3a.q.70.2.c.

4 Peccatum idolatriæ incepit tempore Abrahæ, 22.q.94.4.2m. q.174.6.c. 3a.q.70.2.1m.

5 Abraham petens ſignum promiſſæ poſſeſſionis, nō tentauit Deum, nec peccauit, 22.q.97.2.3m.

6 Abraham non fuit mendax, dicendo Saram ſororem ſuam, 22.q.110.3.3m. 4.5m. q.111.1.2m.

7 Abraham accedens ad ancillam ſuam, non peccauit, 22.q.154.2.3m.

8 Abraham volens occidere Iſaac, non peccauit: quia debuit obedire præcepto Dei, 12.q.94.5.2m. 22.q.64.6.1m. q.104.4.2m. q.154.2.2m.

9 Abrahā emendo ſpeluncā in ſepulturā, non peccauit, 22.q.100.4.3m.

10 Chriſtus ſpecialiter dicitur filius Abrahæ & Dauid, triplici ratione, ſ. quia ad hos ſpecialiter de Chriſto repromiſſio facta eſt: & quia Chriſtus futurus erat Rex, Propheta & ſacerdos: & quia in Abraham primo incepit circumciſio & in Dauid electio, 3a.q.31.2.0.

11 Abraham fuit primus inter antiquos patres, quia accepit promiſſionē de Chriſto naſcituro, 3a.q.70.2.c.

12 Promiſſio de Chriſto facta fuit Abrahæ, non quidem propter meritum eius, ſed ex gratia Dei, 12.q.98.4.c.

13 Omnes deſcendentes ab Abraham decimati ſunt in eo, præter Chriſtū, 3a.q.31.8.0.

14 ¶In communi. Abraham dedit decimas Melchiſedech ſummo ſacerdoti, 22.q.87.1.2m.

15 Abraham adorauit angelos, inquantum apparentes in corporibus, quaſi imaginib. repræſentabant trinitatem, 1a.q.51.3.5m.

16 Abraham iuſte obtulit angelis cibos, quia credidit eos homines eſſe, in quib. tamen Deum venerabatur, ſicut ſolet Deus eſſe in Prophetis: vt Auguſtinus dicit, 1a.q.51.3.5m.

¶Abrenuntiatio diuitiarum comparatur eleemoſynis, ſicut vniuerſale particulari: & holocauſtum ſacrificio, 12.q.102.3.8m. 22.q.186.7.6m. 5.

¶Abſcondere peccatum, contingit dupliciter, ſ. dum fit, & per negligentiam confeſſionis. Primū eſt remediū contra peccatū, quia peius eſt peccatū publicum, quàm occultum, propter maiorē contemptum, & propter ſcandalum. Sed ſecundum contrariatur pœnitentiæ, 3a.q.84.6.1m.

1 Abſolutio facta à ſacerdote peccatore, valet ſicut & à iuſto, niſi ſit hæreticus, 22.q.39.3.0.

2 Abſoluit Deus authoritatiue, homo verò vt miniſter & inſtrumentaliter. Et inter miniſtros Dei Papa dicitur abſoluere aliquem, etiam ſi per alium officium abſolutionis impendat, 3a.q.312.2.2m. ſi. 1.

3 Forma abſolutionis ſacramentalis eſt hæc: Ego te abſoluo. Reliqua quæ adiunguntur, ſunt in arbitrio ſacerdotis, 3a.q.84.3.c.

4 Forma abſolutionis ſacramentalis differt à forma baptiſmi & cōfirmationis, 3a.q.84.3.c.

5 Forma abſolutionis ſacramentalis debet fieri per verbum indicatiuum, 3a.q.84.3.0.

6 Abſolutio in publico facta, vt in miſſa, & prima, & completorio, non eſt ſacramentalis, 3a.q.84.3.1m.

7 Effectus. Culpa remittitur per abſolutionē ſacerdotis, 3a.q.84.3.5m.

8 Quædam reliquiæ peccati remanent poſt abſolutionem, ſ. diſpoſitio ad peccatum, & tamen licet diminuta, 3a.q.85.5.0. q.89.1.3m.

Abſolutum eſt prius relatiuo ſecundum eſſe, & eſt poſterius relatiuo ſecundum dici, 12.q.16.4.2m.

¶Abſtinentia importat ſubtractionem ciborum. Ideo eſt virtus, ſi ratione reguletur, 22.q.143.c. q.146.1.0. 1

Abſtinentia eſt ſpecialis virtus, 22.q.146.2.0. 2

¶Effectus. Abſtinentia à cibo neceſſario ad valetudinem, quo ad optimam diſpoſitionem corporis, laudatur, non autem quo ad ea quæ incumbunt ex officio, vel ſocietate, 22.q.141.6.0. q.142.1.c. q.147.1.2.0. q.150.1.1m. 3

Abſtinētia cōſiſtit in medio, licet denominetur à defectu, 22.q.146.1.3. 4

Vſus ciborum & eorum abſtinentia non pertinent ad regnum Dei, niſi fiat cum ratione fide & dilectione Dei, 22.q.146.2.1m. 5

In ſcientia abſtinentia eſt miniſtranda, vt ſ. homo à cibis abſtineat prout oportet, pro congruentia hominum cum quib. viuit, & perſonæ ſuæ: & pro valetudinis ſuæ neceſſitate, 22.q.146.1.c. ſi. 6

¶Abſtractio triplex, ſ. à materia & ab inferiori, & à ſenſu, 1a.q.40.3.c. 1

Abſtractio duplex, ſ. ſecūdum duplicem operationem intellectus, id eſt, per modum compoſitionis & diuiſionis. Sicut cum intelligimus aliquid non eſſe in alio, vel eſſe ſeparatum ab eo, vel per modum ſimplicis & abſolutæ conſiderationis: ſicut cum intelligimus vnum, nihil cōſiderando de alio, 1a.q.85.1.1m. 2

Abſtractio fit à materia quadruplici, ſ. ſenſibili, intelligibili, communi, & 1a.q.85.1.2m. 3a.q.77.2.4m. 3

Mathematica abſtrahunt à materia ſenſibili, non autem à materia intelligibili, ſed per eam demonſtrant, 1a.q.85.1.2m. 3a.q.77.2.4m. 4

Intellectus agēs, abſtrahit ſpecies intelligibiles à phantaſmatib. inquantum virtute eius poſſumus intelligere naturas ſpecierum, ſine conditionib. indiuidualib. 1a.q.12.13.c. q.85.1.1m. 3m. 4m. 5

Neceſſe eſt quod intellectus noſter abſtrahat à phantaſmatib. 1a.q.85.1.0. q.86.1.2m. q.101.1.0. 6

Immo in ſtatu innocentiæ homo non acquiſiuiſſet ſcientiam ex ſenſib. 3a.q.6.2.3.0. 7

Omnis intellectus abſtrahit ab hic & nunc: aliter tamen angelicus, quā humanus, 1a.q.50.2.c. q.107.4.c. 8

Perfectio prudentiæ & cuiuſlibet intellectualis virtutis conſiſtit in abſtractione à ſenſibilib. 22.q.53.6.c. 9

Quanto plus intellectus abſtrahit à ſenſibilib. tanto melius intelligit, 22.q.15.3.c. q.136.c. 10

Abſtractio à ſenſib. dupliciter contingit, ſ. ex cauſa animali, id eſt, attentione ad intelligibilia vel imaginabilia, vel ex cauſa naturali, id eſt, ex infirmitate, vel ſomno, 22.q.173.3.c. 11

Abſtractio à ſenſib. ex triplici cauſa contingit, ſ. corporali ex infirmitate vel diabolica, vel diuina, 22.q.173.3.c. q.175.1.c. ſi. 12

In abſtractione ſpecies intelligibilis eſt ordo: quia primo oportet quod ſpecies repræſentetur ſenſui: ſecundo imaginationi, & tertio intellectui poſſibili, qui immutatur ſpeciebus phantaſmatum, ſecundum illuſtrationem intellectus agentis, 22.q.173.2.c. 13

Abſtractio à ſenſib. quandoque fit perfecte, ſ. vt nihil ſenſib. percipiatur: quandoque imperfecte, ſ. vt diſcernatur, ſed non plenè inter viſa imaginarie & viſa per ſenſum, 22.q.173.2.c. 14

¶Viſio Dei. Videns Deum per eſſentiam, non poteſt aliquid abſtrahere ab alio, 3a q.7.2.c. 15

Homo in hac vita nō poteſt videre eſſentiam Dei, niſi abſtrahatur à ſenſib. 1a.q.12.11.2m. 12.q.98.2.3m. 22.q.175.4.0. 5.c. q.180.1.c. 16

Chriſtus mortalis videbat Dei eſſentiam, ſicut etiam beati ſine abſtractione à ſenſib. 22.q.175.4.2m. 17

Ad videndum eſſentiam Dei non oportet abſtrahi ab operib. vegetatiuis, 22.q.175.5.3m. 18

In viſione prophetica aliquando fit abſtractio à ſenſib. aliquando vero non, 22.q.173.2.0. 19

¶Abſtractum. In Deo. Abſtractum & concretum in diuinis ſunt idē realiter, & differunt ratione, 1a.q.1.2.3.c. q.3.3.c. 3m. q.40.1.1m. 2.c. 3a.q.17.1.c. 1

¶In Creaturis. In omni creatura differunt concretum & abſtractum, 1a.q.40.1.2m. 2

Omne abſtractum etiam non ſubſiſtens, eſt tantum vnum numero, 1a.q.54.1.c. 5

4 Abſtractum ſignificat incompletum non ſubſiſtens, concretum vero cõpoſitum, 1a.q.3.3.1m.*.q.13.1.2m.*.q.32.2.c.
5 Nomina concreta ſignificant ens completum ſubſiſtens. ſed abſtracta quo aliquid eſt, 1a.q.3.3.1m.*.q.13.1.2m.*.q.32.2.c.
6 Nomina concreta & aſtracta poſſunt prædicari de Deo, 1a.q.3.3.1m.*.13.1.2m.*.q.32.2.c.
¶Abuti poteſt aliquis prophetia ut obiecto, non autẽ vt principio, 22a.q.55.4.1m.
2 ¶Accedere ad Deum, vel recedere, non eſt paſſib. corporis, ſed affectibus mentis, 1a.q.3.1.3m.
2 Deus dicitur accedere ad nos, vel recedere inquantum participamus influentiam bonitatis eius, vel deficimus ab ea, 1a.q.9.1.3m.
1 ¶Acceptio perſonarum eſt attendere ad conditionem perſonæ, nihil facientem ad illud negocium, 1a.q.23.5.3m.*.12a.q.97.4.2m.*.q.98.4.2m.*.q.106.3.1m.*.22a.q.63.1.0.*.2.4.c.
2 Acceptio perſonarum eſt tantum de re debita, Ideo non conuenit Deo, 1a.q.23.5.3m.*.q.65.2.3m.*.12a.q.8.4.2m.*.105.3.1m.*.22a.q.63.1.3m.
3 In honorando contingit acceptio perſonarum. 22a.q.63.3.0.
4 In iudiciis contingit acceptio perſonarum, 22a.q.63.4.0.
5 Acceptio perſonarum eſt peccatum oppoſitum iuſtitiæ diſtributiuæ, 22a q.63.princip.*.1.0.*.2.c.
6. Acceptio perſonarum eſt grauius peccatum in re ſpirituali, quàm temporali, 22a.q.63.2.0.
1 ¶Acceſſus eſt prior in intentione. & poſterior in executione quàm receſſus, 12a.q.29.2.3m.*.q.36.1.c.*.3a.q.85.6.2m.
2 Acceſſus eſt prior receſſu ex parte mouentis, ſed eſt poſterior ex parte mobilis, 12a.q.113.8.1m.*.3a.q.85.6.2m.
1 ACcidens non eſt ens, ſed entis, 1a.q.5.5.2m.*.q.90.2.c.*.12a.q.55.4.1m.*.q.110.2.1m.*.3a.q.11.5.3m.*.q.77.1.4m.
2 Propria diffinitio accidentis, non eſt eſſe in ſubiecto, ſed eſt eſſe rem cui debetur eſſe in ſubiecto, 3a.q.77.1.2m.
3 Accidens in concreto diffinitur per ſubiectum loco generis, ſed in abſtracto loco differentiæ. 12a.q.53.2.3m.
4 Non omne adueniens rei poſt eſſe completum, eſt accidẽs, 3a.q.2.6.2m
5 Omne accidens & omnis forma non ſubſiſtens, eſt ens, verum, & bonum vt quo, non autem vt quid, 12a.q.55.4.1m.
6 Omne accidẽs depẽdet à ſubiecto, & per illud diffinitur, 12a.q.53.3.3m
7 Immo menſura debet eſſe omogenea, id eſt, eiuſdem generis cum menſurato, 1a.q.3.5.2m.*.12a.q.19.4.2m
8 Omne accidens eſt per ſe reſpectu alicuius ſubiecti, cum omne per accidens reducatur ad per ſe, 1a.q.22.4.0.*.q.103.7.c.*.3m.
9 Omne accidens eſt nobilius ſuo ſubiecto ſecundum quid, ſed ſimpliciter eſt econuerſo, 1a.q.16.6.2m.*.12a.q.66.4.c.*.q.110.2.1m.*.22a q.23.3.3m.*.3a.q.1.5.3m.
10 Nullum accidens excedit ſuum ſubiectum ſecundum eſſe, ſed ſecundum operationem, 1a.q.115.1.5m.
11 Quod conuenit accidenti ex parte ſubiecti, & non ex ratione accidentis non attribuitur accidenti in abſtracto, ſed in concreto, 12a.q.53.2.3m
12 Accidens poteſt eſſe ſine ſubiecto, virtute Dei, 3a.q.77.1.0.
13 Accidens non poteſt tranſire de ſubiecto ad ſubiectum idem numero, ſed bene idem ſpecie, 3a.q.62.3.3m.*.q.77.1.c.
14 Accidens indiuiduatur, numeratur, & diſtinguitur ſecundum ſuum ſubiectum, 1a.q.29.1.c.*.q.39.3.c.
15 Accidentia numerãtur ſecundum ſuppoſita, 1a.q.36.4.9m.*.q.39.3.c.
16 Duo accidentia numero eiuſdem rationis, non poſſunt eſſe ſimul in eodem ſubiecto, 1a.q.94.3.1m.*.12a.q.63.4.3m.
17 Accidẽs põt eſſe ſubiectũ accidentis, ſed per ſubſtantiã, 1a.q.77.7.2m.*.q.78.4.3m.*12a.q.7.1.3m.*.q.50.2.2m.*q.56.1.3m.*.3a.q.77.2.1m
18 Subiectum eſt cauſa proprij accidentis in triplici genere cauſæ. ſ. vt cã materialis efficiens, & finalis. Aliorum autem accidentium eſt tãtum cauſa materialis, 1a.q.77.6.0.
19 Subiectum eſt cauſa propria accidentis, non per tranſmutationẽ, ſed per quandã naturale cõſequentiã & reſultationẽ, 1a.q.77.6.3m.*.7.1m.
20 Accidentia non habent materiam ex qua, ſed in qua. ſ. ſubiectum, & circa quam, ſ. obiectum, 12a.q.55.4.c.
21 Accidens comparatur ad ſubiectum, vt actus ad potentiam, 1a.q.3.6.c.*.q.54.3.2m.
22 Accidentiũ innaturaliũ ſubiectũ eſt tantum eſſe materialis, 1a.q.77.6.0.
23 Accidens in concreto habet genus in ſubiecto loco materiæ, ſed in abſtracto à modo eſſendi 12a.q.35.4.2m.
24 Accidens poteſt agere in ſuum ſubiectum tantum formaliter, non autẽ effectiue, 12a.q.55.1.4m.*.q.110.2.1m.q.*.112.1.1m.*.2.1m.
25 Subſtantia ſpiritualis non eſt ſubiectum accidentis, niſi pertinentia ad intellectum vel voluntatem, 12a.q.50.5.0.
26 ¶Sacramentum.*. Deus inſtituit quod accidentia panis & vini ſint in ſacramento altaris. & ibi maneant ſine ſubiecto, quadruplici ratione. ſ. quantum ad vſum, quantum ad manducationem ſpiritualem, quæ eſt per fidem, quantum ad vitationem horroris, & irriſionis. & inquantũ ad ſpiritualia, quæ per corporalia conſueuerunt oſtendi, 3a.q.75.5.3m.*.50.*q.76.1.3m.
27 Accidens eſt ibi ſine ſubiecto, 3a.q.75.5.0.*.q.77.1.0.
28 Quantitas eſt ibi ſubiectum aliorum accidentium, 3a.q.77.2.0.
29 Accidentia hæc non ſunt ſubiectiue in aere, 3a q.77.1.c.
30 Accidentia hæc habent modum eſſendi, agendi, & patiendi ſubſtantiæ. Ideo poſſunt agere & pati quicquid poterat ſubſtantia præexiſtens, 3a.q.77.3.4.5.6.7.8.0.

Accidentia hic agunt virtute ſubſtantiæ, 3a.q.75.6.3m *.q.77.3.0. 31
Accidentia hæc poſſunt immutare ad formã ſubſtantialẽ, 3a.q.77.3.3m. 32
Accidentia hæc immutant corpora vicina, 3a.q.77.3.0. 33
Accidentia hæc nutriunt, 3a.q.77.6.0. 34
Accidentium iſtorum operationes quædam ſunt naturales, & quædam miraculoſæ, 3a.q.75.6.3m. 35
Ex eis poteſt aliquid generari, 3a.q.77.5.0.*.8.3m. 36
Hæc accidentia poſſunt miſceri cum aliis liquorib. 3a.q.77.8.0. 37
Accidentia hæc poſſunt frãgi, nec tamẽ Chriſtus frãgitur, 3a.q.77.7.0. 38
Hæc fractio tria ſignificat. ſ. diuiſionem corporis Chriſti in paſſione, diſtributionem virtutis eius, & triplicem ſtatum animarũ. ſ. quia quidam ſunt adhuc viui, quidam in plena participatione beatitudinis: & quidã in expectatione plenæ beatitudinis, 3a.q.83.5.7m.*.8m. 39
Accidentia hæc corrumpi poſſunt ſicut & ante conſecrationem dupliciter, ſ. per ſe, id eſt per alterationem contrariarum qualitatũ, per augmentum & diminutionem. i. per additionem vel diuiſionem quantitatum: & per accidens i. per corruptionem ſubiecti, 3a.q.77.4.0.*.5.c. 40
Iſta corruptio non eſt miraculoſa, ſed miraculum præſupponit, 3a.q.77 4.3m.*.5.c.fi. 41
Nulla immutatio horum accidẽtium facit ibi deſinere corpus Chriſti, niſi qua corrumperetur ſubſtantia panis & vini, ſi adeſſet, 3a.q.76.6.0.*.8.c fi.*.q.77.4.0.*.5.8.c.*.3m.*.q.83.6.7m. 42
Accidentia hæc ſunt compoſita ex quo eſt, & quid eſt, 3a.q.77.1.4m. 43
¶Medium.* Nihil poteſt eſſe medium inter ſubſtantiam & accidens, 1a q.77.1.5. 44
Accidens ſpeciei conſequitur formam, accidens autem indiuidui conſequitur materiam, 1a.q.54.3.2m. 45
Accidens dicitur dupliciter, ſ. natura accidentis condiuiſa ſubſtantiæ, & quod nominat aliquid per aliud, 1a.q.77.1.5m.*.12a.q.7.2.2m.*.3a.q.2.6.2m. 46
Accidens per ſe conſideratur ab arte, non autem accidens omnino per accidens, 12a.q.7.2.2m.*.q.18.3.2m. 47
Accidẽs aliquod miraculoſe productũ in aliquo ſubiecto, efficitur ei naturale, ſicut cæcus miraculoſe illuminatus, naturaliter videt, 1a.q.77.4.3m. 48
Accidens & omne præter rationem rei eſt duplex, ſ. determinatiuũ alicuius eſſentialium principiorum, & non determinatiuum. Secundum tantum eſt in angelis, ſed vtrunque eſt in compoſitis, 1a.q.54.3.2m. 49
¶In Deo.* Nullum accidens eſt in Deo, 1a.q.3.6.0.*.q.6.3.c.*.q.28.2.c.*.q.29.3.3m.*.q.40.1.1m.*.q.54.3.2m. 50
Iſta eſt per ſe, & nullo modo per accidens: Pater eſt Deus, & econuerſo, 1a.q.39.6.2m. 51
Accidens in abſtracto, non prædicatur ſecundum magis & minus, 12a.q.52.1.2.3.0.*.q.53.2.3m. 52
Accidens non generatur nec corrumpitur, & quæ corrumpuntur, non omnino in nihilum rediguntur, non quidem quia aliqua pars eorum remaneat, ſed quia remanent in potentia materiæ vel ſubiecti, 1a.q.104.4.3m.*.12a.q.110.2.3m. 53
Accidens non variatur ſubiectiue, ſed ſubiectum ſecundum ipſum, 3a.q.9.2.3m.*.q.16.4.c.fi. 54
Quod autem accidit in hominibus, quod bonum ſit, vt in paucioribus, & malum ut in plurib. ex hoc contingit, quia pluribus modis contingit deuiare à medio, quam medium tenere: & etiam quia ſenſibilia ſunt magis nota apud multos, quàm bona rationis, 12a.q.71.2.3m. 1
Omne quod aduenit alicui poſt eius eſſe completum, conuenit ei accidentaliter, niſi trahatur in communione illius eſſe completi, 3a.q.2.6.2m. 2
Quod accidit alicui naturæ, non eſt vniuerſaliter in illa natura, 1a.q.51.1.c. 3
Nulla forma de genere ſubſtantiæ conuenit alicui accidentaliter. Ideo omnis forma adueniens accidentaliter, eſt accidens, 1a.q.67.3.c. 4
¶Accidia eſt tædium bene operandi, & triſtitia de re ſpirituali, 1a.q.63.2 2m.*.22a.q.65.1.2.c.*.3.c.*.2m.*.4.c.*.2m.*.q.54.2.1m. 1
Accidia non eſt receſſus mentis à quocunque bono ſpirituali, ſed à diuino cui oportet mentem ex neceſſitate inhærere, 22a.q.35.3.2m. 2
Accidia eſt peccatum, 22a.q.35.1.0. 3
Accidia de ſe eſt peccatum mortale, 22a.q.35.3.0. 4
Triſtitia de bono ſpirituali diuino, eſt ſpeciale peccatum, ſ. accidia: ſed in communi conuenit omni vitio. Similiter gaudium de bono ſpirituali diuino, conuenit ſpeciali virtuti. ſ. charitati, ſed in communi conuenit omni uirtuti, 22a.q.35.2.0.*.3.2m.*.4.3m. 5
Accidia eſt ſpecies triſtitiæ, 12a.q.35.8.0. 6
Accidia eſt vitium capitale, 22a.q.35.4.0.*.q.36.4.c. 7
¶Diuiſio.* Filiæ accidiæ ſunt ſex, ſ. malitia, rancor, puſillanimitas, deſperatio, torpor, & euagatio mentis, 22a.q.35.4.2m.*.3m. 8
Accidia eſt contraria charitati. 22a.q.35.3.c.fi. 9
Accidia & inuidia opponitur gaudio charitatis, ſ. prima, vt eſt de bono diuino. ſecunda, ut eſt de bono proximi, 22a.q.34.prin.*.q.35.princ.*.3.c.*q.36.c.*.3m. 10
Accidia eſt contra tertium præceptum decalogi, 22a.q.35.3.1m. 11
¶Effectus.* Ieiunantes maxime impugnantur circa horam ſextam, id eſt, in meridie ab accidia, propter famem, & æſtus ſolis, 22a.quæſt.35.1.2m. 12
¶Diuiſio.* Accipere aliquid in bono uel malo, dicitur dupliciter, ſ. accipere proprie, & accipere abuſiue, 22a.q.55.4.1m. 1
Non omne acceptum, eſt receptum in aliquo, 1a.q.27.2.3m. 2
Accipere ab alio eſt commune Chriſto & creaturæ analogice, non autẽ vniuoce, 1a.q.33.3.2m. 3

¶Acci-

¶ Accipiter ſignificat miniſtros peccatum ad prædam, 12ª.q.102.6.1m col.3.

1 ACcuſatio debet fieri in ſcriptis, 22ª.q.68.2.c.
2 Accuſatio eſt de præcepto valenti probare peccatum contra cõmunitatem, 22ª.q.68.1.o.
3 Accuſatio eſt iniuſta per calumniam, præuaricationem, & tergiuerſationem, 22ª.q.68.3.o.
4 In denunciatione enim attenditur emendatio fratris, ſed in accuſatione punitio criminis, 22ª.q.67.3.2m.ª.q.68.1.c.
5 Accuſatus tenetur dicere veritatem iudici interroganti iuridicè, ſ. ſi præceſſit infamia, vel indicia expreſſa, vel probatio ſemiplena, 22ª.q.69.2.o.ª.2.c.
6 Accuſatus poteſt defendere ſe per prudentiam, non autem per calumniam, vel colluſionem, 22ª.q.69.2.o.ª.3.c.
7 Et ei licet appellare, 22ª.q.69.3.c.
8 Accuſans falſo ex leuitate & non ex malitia, poteſt remittere pœnam talionis, non autem, ſi deſiſtat per colluſionem, ſed tantum princeps, 22ª.q.68.4.2m.
9 ¶ Accuſans in probatione deficiens meretur pœnam talionis, 22ª.q.64.4.o.
10 Accuſans falſo, meretur duplicem pœnam, ſ. talionis pro nocumento accuſati, & infamiæ pro calumnia. Sed quandoque princeps liberat ab vtraque, & quandoque tantum à prima, 22ª.q.68.4.3m.
11 Deſiſtere ab accuſatione ordinate, & ſine vitio, contingit dupliciter, ſ. ſi in proceſſu perpendat ſe falſe accuſaſſe, vel ſi princeps eam aboleat, 22ª.q.68.1.3m.
12 In notoriis non requiritur accuſator, quia infamia tenet locum accuſatoris, 22ª.q.67.1.3m.ª.3.2m.
13 Subditi poſſunt ſuos ſuperiores accuſare, 22ª.q.68.1.2m.
14 Nullus debet accuſare religioſum in capitulo de crimine occulto, 22ª.q.33.7.4m.
15 Excommunicati infames, & de maiori crimine accuſati, non poſſunt accuſare, 22ª.q.69.1.1m.
1 ¶ Acetum & vinum differunt ſpecie, 3ª.q.74.5.2m.
2 Acetum non poteſt naturaliter mutari in vinum, niſi reſoluatur in materiam primam, 3ª.q.74.5.2m.
1 Achaz rex non petens ſignum à Deo peccauit, & non peccaſſet ſi ſignũ petiſſet, 12ª.q.91.2.3m.
¶ Acquirere illicite, contingit tripliciter, ſcilicet vel ratione cauſæ, vel acquirentis, vel eius à quo aufertur, 22ª.q.32.7.c.ª.q.2.5.2m.ª.q.87.2.2m.
1 ACtio Dei eſt ſua eſſentia, & ſua potentia, 1ª.q.14.4.o.ª.q.19.1.o.ª.4.2m.ª.q.25.1.2m.ª.q.30.2.3m.ª.q.41.4.3m.ª.q.45.3.1m.ª.q.54.1.2.3.c.ª.q.77.1.c.ª.2.c.ª.q.79.1.c.ª.q.87.3.c.ª.22ª.q.49.4.c.ª.q.55.2.3m.ª.3ª.q.9.1.1m.
2 Actio Dei eſt vna ſecundum rem, & multæ ſecundum rationem, 1ª.q.30.2.3m.
3 Deus agit in omni operante, 1ª.q.105.1.o.ª.12ª.q.55.4.6m.
4 Actio Dei qua operatur in omni operatione creaturæ, non eſt creatio, 1ª.q.45.8.o.
5 Actio Dei non ſubtrahit actiones agentium inferiorum, 1ª.q.105.5.o.
6 Omnis actio creaturæ eſt à Deo, 1ª.q.105.5.c.ª.12ª.q.6.1.3m.ª.q.79.2.o.ª.q.109.1.c.
7 Omnis actio formæ ſubſtantialis vel accidentalis, dependet à Deo, 3ª.q.77.3.2m.
8 Actio intellectus & cuiuslibet creaturæ, dupliciter dependet à Deo, ſcilicet formaliter & effectiue, 1ª.q.105.5.c.ª.12ª.q.109.1.c.
9 Actio propria eſt operatio voluntatis imperata, manens in operãte. Sed facere eſt operatio tranſiens, 12ª.q.57.4.c.ª.5.1m.
10 Actio recta differt ab actione reflexa, 1ª.q.28.4.2m.ª.q.87.3.2m.
11 Duplex eſt actionis genus, vna, ſ. actio quæ tranſit in aliquid exterius, inferens ei paſſionem, ſicut vrere & ſecare. Alia vero quæ non tranſit in rem exteriorem, ſed magis manet in ipſo agẽte. Et hæc eſt duplex, ſcilicet quædam corporalis ſicut ſentire: & alia ſpiritualis, ſicut intelligere & velle, 1ª.q.18.3.1m.ª.q.41.1.c.
12 Actio duplex, ſ. immanens & tranſiens, 1ª.q.14.2.c.ª.q.18.3.1m.ª.q.23.2.1m.ª.q.27.1.3.5.c.ª.q.28.4.c.ª.q.21.2.c.ª.q.54.1.3m.ª.2.c.ª.q.56.1.c.ª.q.85.c.c.ª.12ª.q.3.2.3m.ª.q.31.5.c.ª.q.74.1.c.
13 Obiectum actionis tranſeuntis ſiue materia, eſt ſeparata ab agente: obiectum autem immanentis vnitur ei, 1ª.q.56.1.c.
14 Actio tranſiens infert ſe paſſionem, non autem immanens, 1ª.q.23.2.1m.ª.22ª.q.59.1.2m.
15 Actio immanens eſt actus & perfectio agentis, non autem tranſiens ſed tantum patientis, 12ª.q.3.2.3m.ª.q.31.5.c.
16 Actio duplex, ſ. vna cum tranſmutatione materiæ, ſicut actio phyſica: alia ſine tranſmutatione materiæ, quæ ſ. materiam non præſupponit: ſicut patet in creatione. Sed actio corporis eſt, qua agit ſecundum quod eſt actu, in aliud corpus ſecundum quod eſt in potentia, 1ª.q.91.2.c.ª.q.185.1.c.
17 Omnis actio creaturæ differt realiter ab ea, 1ª.q.54.1.2.c.
18 Actio inſtrumenti duplex ſ. ſecundum propriam formam, & vt mouetur à principali agente. Prima eſt alia ab actione principalis agentis: ſecunda vero eſt eadem, 3ª.q.19.1.c.ª.2m.ª.2.c.ª.q.62.1.2m.
19 Actio humana ſpeciem ſortitur à fine proximo: quia ad bonitatem, vel malitiam eius non ſolum exigitur bonitas, vel malitia finis vltimi, quẽ reſpicit voluntas intendens, ſed etiam bonitas vel malitia finis proximi, quem reſpicit voluntas eligens. Et ideo nõ ſequitur, quod bonitas voluntatis intendentis ad bonitatem actus ſufficiat, 12ª.q.3.3.c.ª.3m.ª.12ª.q.18.1.1m.
Actio dicitur voluntaria dupliciter, ſ. imperatiue & elicitiue, 12ª.q.1.1.2m.ª.q.6.prime. 20
Actio voluntaria fundatur ſuper actionem naturæ, 12ª.q.10.1.1m. 21
Eadem actio ſecundum ſpeciem naturæ, poteſt differre ſecundum ſpeciem moris, & econuerſo, 12ª.q.1.1.3m.ª.3ª.q.47.1.3m. 22
Actionum quæ ab homine aguntur, illæ ſolæ dicuntur humanæ propriæ quæ ſunt à voluntate deliberata. Si quæ sũt aliæ actiones homini cõuenientes, poſſent dici quidem hominis actiones, ſed non propriæ humanæ, cum non ſint hominis, in quantum eſt homo: ſicut cum aliquis mouet pedem vel manum alias intentus, vel fricat barbam, 12ª.q.1.1.2.ª.c.ª.3m. 23
Actio naturæ terminatur ad vnum, non autem voluntaria, 1ª.q.41.2.c.ª.12ª.q.10.1.1m. 24
Actio primi principij, proprie dicitur operatio, non autem actiones ſecundorum, ſed dicuntur operata, 3ª.q.9.1.c. 25
Actio & paſſio conueniunt in vna ſubſtantia motus, & ſunt vnus motus numero, & differunt tantum ſecundum diuerſas habitudines, 1ª.q.28.3.1m.ª.q.41.1.2m.ª.q.45.2.2m.ª.3.c.ª.12ª.q.90.3.c. 26
Actio ſpeciem habet à forma agentis, 1ª.q.14.5.3m.ª.12ª.q.13.c.ª.3ª.q.19.1.3m. 27
Principium actionis, primo eſt finis: ſecundo agentis & tertia forma, non autem materia, 1ª.q.105.5.c. 28
Actio quælibet commenſuratur virtuti agentis. Nec aliquod agens naturale nititur ad agendum id quod excedit ſuam facultatem, 22ª.q.130.1.c. 29
Omnis forma dependens ab agente ſecundum fieri tantũ, remanet ceſſante actione eius, 1ª.q.104.1.c. 30
Impoſſibile eſt actionem vnius agentis terminari ad formam tantum, & alterius ad ſubiectum formæ, niſi in agentibus ſubordinatis, 1ª.q.118.2.1m. 31
Vna & eadem actio, procedit à primo & ſecundo agente, non autem à duob. agentib. vnius ordinis, ª.q.105.5.2m. 32
Quanto agens eſt potentius, tanto magis poteſt actionem ſuam diffundere ad magis diſtans, 1ª.q.118.1.c.ª.22ª.q.148.7.1m. 33
Actionum quarum vna eſt regula & ratio alterius, vna non impedit, ſed iuuat aliam, 1ª.q.112.1.3m. 34
Actio non attribuitur inſtrumento proprie, ſed principali agenti, 12ª.q.16.1.c.ſ.ª.22ª.q.102.1.3m.ª.3ª.q.13.3.c.c.ª.q.19.1m. 35
Actio attribuitur inſtrumento ſicut immediate agenti, ſed principali agenti, ſicut in domus vbi ita agit inſtrumentum, 3ª.q.16.1.1m. 36
Actio inſtrumenti duplex, ſ. ſecundum propriam formam, & vt mouetur à principali agente. Prima eſt alia ab actione principalis agentis: ſecunda vero eadem, 3ª.q.19.1.c.ª.2m.ª.2.c.ª.q.62.1.2m. 37
Si ſit vnum agens principale & duo inſtrumenta, dicetur vnum agens ſimpliciter & duæ actiones, ſi autem econuerſo, dicetur econuerſo, 3ª.q.76.2.c. 38
Inſtrumentum duas habet actiones, ſ. vnam inſtrumentalem ſecundum quam operatur: non in virtute propria, ſed in virtute principalis agentis: aliam per ſe tam, quæ competit ſibi ſecundum propriam formam: ſicut ſecuri competit ſcindere ratione ſuæ acuitatis: facere autem lectum, in quantum eſt inſtrumentum artis: non autem perficit actionẽ inſtrumentalem, niſi exercendo actionem propriam, ſcindendo enim facit lectum, 3ª.q.62.1.2m. 39
Impoſſibile eſt quod eadem numero eſſentialiter ſit actio principalis agentis, & inſtrumenti, 3ª.q.19.1.c. 40
Malum in actione ſemper cauſatur ex defectu agentis, principalis vel inſtrumentalis. Similiter in effectu proprio, vel in diſpoſitione materiæ Sed in patiente, ex imperfectione vel defectu agentis vel materiæ, 1ª.q.49.1m.ª.3m.ª.12ª.q.18.2.c. 41
Omnis actio eſt per aliquam formam, 1ª.q.48.1.4m.ª.q.76.1.c.ª.3ª.q.19.1.3m. 42
Forma eſt principium actionis, 12ª.q.179.1.1m. 43
Forma non nominat principium actionis: vt eſt in agente, ſed vt reſpicit effectum, 12.q.14.8.c. 44
Actiones ſunt ſuppoſitorum, 12ª.q.77.2.1m. 45
Forma ſubſtantialis non eſt principium actionis, niſi mediante qualitate, 1ª.q.77.1.o.ª.4m.ª.3ª.q.77.3.3m. 46
Qualitatis actio non producit formam ſubſtantialem, niſi in virtute formæ ſubſtantialis, 1ª.q.45.8.2m.ª.q.67.3.3m.ª.q.115.1.5m.ª.3ª.q.77.3.3m. 47
Forma perfecta ſecundum eſſe realis, poteſt eſſe principium actionis tranſeuntis, non autem imperfecta, 12ª.q.5.6.2m. 48
Forma determinata ad vnam operationem, non requirit diſpoſitionem, 12ª.q.19.1.c.ª.1m. 49
In eodem inſtanti acquiritur forma & incipit actio, 12ª.q.113.7.4m. 50
¶ In communi actio ſecundum primam impoſitionem nominis, importat originem motus, quo remoto nihil aliud quam ordinem originis importat, 1ª.q.41.1.1m.ª.q.45.3.c. 51
Actio proprie eſt actualis virtutis, 1ª.q.54.1.c. 52
Actio quædam eſt finis nõ autem quælibet, 12ª.q.1.1.2m.ª.q.19.1.2m. 53
Quælibet actio eo modo eſt bona, quo habet eſſe: ſed non eſt bona ſimpliciter, niſi habeat plenitudinem ſui eſſe, 12ª.q.18.1.o. 54
Actio humana eſt bona vel mala quadrupliciter, ſ. ex genere, ex obiecto, fine, circumſtantiis, & huiuſmodi, 12ª.q.18.o.ª.q.20.1.2.c.ª.q.73.7.1m. 55

56 Eadem actio inquantum multa,poteſt eſſe bona & mala,non autem in quantum vna,1^a.q.20.5.3^m.
57 Omnis proceſſio eſt ſecundum aliq̃ actionẽ,& ecõuerſo 1^a.q.27.1.c.
58 Actio ſine motu non infert ex ſe paſſionem,niſi grammaticè; vt in diuinis,1^a.q.41.1.3^m.
39 Actio cum motu eſt ſemper cum inuocatione,fieri,& corruptione: non autem actio ſine motu,1^a.q.41.1.2^m.
2 ¶Differentiæ. Actus duplex,ſ.primus & ſecundus,1^a.q.48.5.c.* 12^æ.q.3.2.c.*.q.111.2.c.ſi.
2 Actus primus eſt eſſe;ſecundus autem operatio,12^æ.q.111.1.c ſi.
3 Actus dupliciter eſt alicuius potentiæ,ſ.elicitiue & imperatiue,12^æ.q.1.1.2^m.*.q.6 princi.*.4.c.*.q.8.prin.*.3^a.q.89.3.1^m.
4 Actus dupliciter dicitur eſſe moralis,ſ.eſſentialiter,id eſt,elicitus à voluntate,& quo ad vſum,id eſt,imperatus. 2^æ.q.1.1.c.*.2^m.
5 Aliquis actus eſt vnus numero ſecundum eſſe naturale,& duo in genere moro,12^æ.q.20.5.0.
6 Actus dupliciter non eſt ordinatus in Deum,ſ.ex parte actus non ordinabilis:vt omne peccatum vel ex parte agentis. 2^æ.q.21.4.c.
7 Potentia dupliciter eſt actus corporis,ſ.informando organum,& in eſſentia animæ. *.q.76.8.4^m.
8 Actum oportet proportionari obiecto & agenti:ſed ad obiecto ſpeciem habet,à virtute vero vel à potentia agente habet modum intenſionis,1^a.q.89.6 c.*.22^æ.q.26.7.c.
9 Potentiæ diſtinguuntur per actus,& actus per obiecta,1^a.q.77.3 o.
10 Actus cuiuſlibet potentiæ vel habitus,ſumitur ſecundum ordinem potentiæ vel habitus ad obiectum,22^æ q.2.2.c.c.
11 Nihil ſubeſt potẽtiæ habitui vel actui:niſi mediante ratione formali obiecti,12^æ.q.1.1.c.*.22^æ.q.1.3.c.
12 Sicut ſe habet actus ad actum,ſic & potentia ad potentiam reſpectu obiecti adæquati,non autem reſpectu obiecti particularis,22^æq.2.2.5.c
13 Obiectum comparatur ad actum potentiæ paſſiuæ,ut principiũ & cauſa mouens,ad actum vero potentiæ actiuæ,vt terminus & finis eius,1^a.q.77.3.c.*.12^æ.q 1.1.c.
14 Actus in rationem obiecti,& actus in obiectum ſub tali ratione,ſunt eiuſdem ſpeciei,vt viſio luminis,& viſio coloris,22^æ.q.25.1.c.
15 Omnis virtus & potentia eodem actu fertur in obiectum,& in rationẽ formalem obiecti,22^æ.q.81.1.c.
16 Nihil poteſt eſſe obiectum habitus vel actus,niſi obiectũ potentiæ ſubiectæ vtrique,22^æ.q.25.2 3 c.
17 Prima bonitas vel malitia actus moralis eſt ex obiecto conuenienti:ſicut in naturalib. ex forma. Et dicitur bonum vel malum ex genere,id eſt,ſecundum ſpeciem,12^æ.q.18.2 c.
18 Species bonitatis vel malitiæ actuum ex obiecto per ſe ordinato ad finem continetur ſub ſpecie ex fine. Si autem per accidens ſunt ſpecies diſparatæ,12^æ q.18.7.0.*.22^æ.q.11.2 2^m.
19 Actus moralis hẽt ſpeciẽ ex obiecto,& fine,1^a.q.48.1.2m.*.12^æ.q.1.3 o.*.q.7.3.3^m.*.4.0.*.q.18 2.3.0.*.q.5.6.8.c.*.q.19.1.c.*.q.38.2.c.*.q.60.1.3^m.*.q.72.1.0.*.3.0.*.12^æ.q.4.3.0.*.q.19.3.4 c.*q.2.4.c.*.q.25.1.c.*.q.47.5.c.*.q.64.7.c.*q.92.2.c.*.q.110.1.c.*q.154.1.c.*.q.181.2.c.
20 Actus moralis eſt bonus vel malus,principaliter ex obiecto & fine:ſecundario autem ex circunſtantiis,12^æ.q.18.2.3.4.0.*.q.21.1.0.*.q.41.6.c.*.q.72.8.1^m.
21 Obiectum comparatur ad actum interiorem vt finis,ad exteriorem vero,vt materia circa quam,12^æ.q.18.6.c.*.q.54.2.*.q.72.3.1^m.
22 Actus non denominatur à potentia,niſi ſit ab ea ſine reſpectu ad aliam,12^æ.q.3.2.c.
23 Non omnis diuerſitas actuum,ſed tantum formalis facit diuerſitatem potentiarum,1^a.q.77.3.c *.q.79.10.c.*.10.3^m.*.12^æ.q.54.2.1^m.
24 Actus diuerſarum potentiarum differunt gñe,12^æ.q.18.8.c.*.q.54.1.2^m
25 Idem actus poteſt pertinere ad diuerſas potentias,12^æ.q.56.2.1^m.
26 Idem actus poteſt pertinere ad diuerſas potentias ſecundum diuerſas rationes & diuerſo ordine,non autem æqualiter & eodem ordine,12^æ.q.56.2.1^m.
27 Vnius potentiæ non poſſunt eſſe ſimul plures actus,1^a.q.58.7.2^m.*.q.62.7.3^m.*.12^æ.q.5.1.3^m.*.22^æ.q.18.1.3^m.
28 Vnius potentiæ non poſſunt eſſe ſimul plures actus,niſi ſint ſubordinati,1^a.q.12.7.2^m.*.q.62.1.3^m.*.12^æ.q.54.1.3^m.*.22^æ.q.18.1.3^m
29 Proximum principium actus eſt vis appetitiua,22^æ.q. 9.4.c.
30 Actus reſpectu vnius potentiæ differunt ſpecie,qui reſpectu alterius potentiæ ſunt eiuſdem ſpeciei, 2^æ.q.18.5.c.
31 Quælibet potentia materialis,& nulla materialis reflectitur ſuper actũ ſuum,1^a.q.87.3.3^m.* 22^æ.q.25.2.c.
32 Actus eſt prior potentia,1^a.q.3.1 3.2^m.
* imo actus eſt poſterior potentia 1^a.q.77.3.1^m.
33 Actus in diuerſis eſt prior potentia. ſed in eodem eſt poſterior ſecundum tempus,1^a.q 3.1.c.*.8 c.ſi.*.q.77.3.1^m.*.q.82.3.2^m.*.q.85.3.1^m *.q 94.7.c.*.12^æ.q.50.2.3^m.
34 Actus ſemper ſuperat potentiam in bono & malo,12^æ q.71.3.c.
35 In potentiis ordinatis actus potentiæ ſuperioris eſt,ſicut forma actus potentiæ inferioris,12^æ.q 13.1.c *.q.17.4.c.ſi.
36 Actus potentiæ inferioris ſe habet ut materiale reſpectu actus potentiæ ſuperioris,& ille ut formale reſpectu eius, 2^æ.q.17.1.4.c.
37 Potentia actiua non diſtinguitur contra actum,ſed in eo fundatur,1^a.q.25.1^m.3^m.
38 Nullus actus producitur perfecte ab aliqua potentia actiua,niſi ſit ei conſimilis per aliquam formam,quæ ſit principium eius,12^æ.q.23.2.c.

Habitus eſt actus primus,non autem ſecundus,12^æ.q.49.3.1^m. 39
Habitus dupliciter poteſt habere ordinem ad actum,ſcilicet ſecundum rationem habitus,& ſecundum rationem ſubiecti id eſt,potentiæ,12^æ q.49.3.0 40
Species habitus diſtinguuntur ſecundum ſpecies actuum,1^a.q.83 2 c. 42
Idem actus poteſt a diuerſis habitib. informari,& ſic ad diuerſas ſpecies reduci,12^æ.q.4.3.1^m. 42
Idem habitus poteſt habere diuerſos actus eiuſdem rationis ordinatos: quorum vnus ſequitur ex alio,& ſit mediante priori. Sed habitus nõ diffinitur,nec denominatur niſi à primo,22.q 28.4.c.*.q 29 4 c.*.q 31 2.c.*.q 161.2.3^m. 43
Actus vnius virtutis vel vitij ordinatus ad finem alterius,efficitur ſpecies eius,22^æ.q.124.10.c.2^m.*.q.181.1.3^m.*.2.c. 44
Quilibet actus proportionaliter habitui intenſos auget eum vel ad hoc diſponit:non autem remiſſus,12^æ.q.52.3.0. 45
Diuerſi actus quorum vnus eſt ratio alterius,non diuerſificant habitum,22^æ.q 2 4.c.*.3^a.q 8.5.2^m. 46
Habitus acquiſitus ſemper reddit actum ſimilem actui,à quo generatus eſt ſecundum ſpeciem:non autem ſecundum modum,1^a.q.89.6.3^m.*.12^æ q.78.2.2^m. 47
Idem actus ſpecie naturæ poteſt eſſe in diuerſis generib. moris,ſ.virtutis & vitij,12^æ q.1.3.3^m.*.q.18.1.c.*.3^m.*.6.3^m.*.7.c.1^m.*.10.3^m.*.q 20.6.0.*.q.72.6.c.*.22^æ.q.9 .2 2^m.*.3.2^m. 48
Habitus reſpectu aliquorum actuum ſunt neceſſarij,12^æ.q.49 4 0.*.q.50 0. 49
Actus eſt cauſa finalis habitus qui eſt cauſa efficiens ſui actus,12^æ.q.51.4.3^m.*.q.71.3.1^m. 50
Habitus ex quibuſdam actibus generatur in agente habente in ſe etiam principium paſſiuum,non autem in aliis,12^æ.q.51.2.0.*.q.63.2.0. 51
Ex multis actibus rationis oportet cauſari habitum opinatiuum etiam ex parte intellectus poſſibilis,12^æ.q.51.3.c. 38
Quantum ad inferiores vires apprehenſiuas,neceſſarium eſt eoſdẽ actus plures reiterari,ut aliquid firmiter memoriæ imprimatur,12^æ.q.51.3 c. 53
Habitus corporales quandoque generantur ex vno actu forti. Et etiam in intellectu poſſibili ſcientia:non autem opinio,nec in intellectu paſſiuo nec in appetitu,ſed tantum ex multis,12^æ.q.51.3.0.* q.71.0.c. 54
Habitus ut habitus non poteſt corrumpi per vnum actum ſolum,niſi remouendo cauſam habitus,12^æ q.71.4.c. 55
Actus ſimpliciter excedit habitum in bono & malo,12^æ.q.71 3.0. 56
Actus dicitur moralis & humanus à voluntate,1^a.q.48.1.2^m.*.12^æ.q 1.1.0.*.3.c *.q.6.prin.* q.7. c.*.q.10.1.0.*.18.5.c.*.q.71.6.c.*.q 74.1.c.*.22 .q 2;.8 c.*.q 106.5.1^m.*.q. m.1.c.*.3^a.q.19.2.0. 57
Actus dicuntur humani vel morales,ſecundum quod ſunt à ratione deliberata vel ſecundum quod obediunt rationi,12^æ.q.1.1.c.*.q.18.3.9.c *q 9.1.3^m.*.q.18.2.c *.q.63 2.c.*.q 100 1.c.*.q.104 1.c.3^m *.22^æ.q.151.1.c *.3^a q.19 2.c. 58
Actus moralis non ſpecificatur ex fine ultimo,ſed ex fine proximo,12^æ q .3^m.*.c.50.1.2^m.* 22^æ.q.11.1.2^m.*.q 9.c.*.q.66.2^m. 59
In actibus moralibus voluntas eſt primum mouens,12^æ q 1.2.c.*.22^æ q 110 1.c 60
Omnis actus moralis eſt immanens,& in voluntate ſubiectiuè & effectiue,12^æ.q.74 1.0. 61
Corpus per accidens ſe habet ad actum moralem,qui non conſideratur per ſe,niſi ſecundum ea quæ ſunt animæ ad quam paſſiones animæ ſe habent materialiter,ratio vero formaliter & completiue,12^æ.q.152.1.c. 62
Idem actus numero moralis ſiue humanus eſt actio & paſſio,12^æ.q. 1.3.c. 63
Actus moralis inquantum eſt bonus vel malus,habent rationem rectitudinis vel peccati,12^æ.q.21.1.0. 64
Aliqui actus ſunt indifferentes ſecundum ſpeciem,non autem omnes,12^æ.q.18 8.9.0. 65
Aliquis actus eſt ita ſecundum ſe malus,quod non poteſt bene fieri,22^æ.q.110.1.c. 66
Actus moralis inquantum eſt bonus vel malus,habet rationem laudabilis vel vituperabilis,12^æ.q.21.2.0. 67
Et rationem meriti vel demeriti,12^æ q.21.3.0. 63
Actus eſt bonus dupliciter,ſcilicet vel in genere moris,vel vt meritorius,12^æ.q.109.2 c.*.5.0. 69
Bonitas actus duplex,ſcilicet ex obiecto,& ex fine. Prima eſt materialis reſpectu ſecundæ ideo ſecundum voluntas attendit,& penes eam meritum potius conſiſtit 2^æ q 18.6.c. 70
Bonitas actus humani quadruplex ſcilicet ſecundum genus,ſpeciem,circunſtantias,& finem,12^æ q 18.4.c.*.q.73.7.2^m. 71
Ad perfectionem actus cauſati ex duplici principio requiritur perfectio vtriuſque principij,12^æ.q.56.4.c.*.q.58.3.2^m.*.63.3.1^m.*.22^æ.q.4.25.c. 72
Bonum & malum ſunt differentiæ eſſentiales actuum humanorum,1^a.q.48.1.2^m.*.12^æ.q.18.5.6.0.*.q.20.3.c 2^m. 73
Bonum & malum ſunt differentiæ eſſentiales actuum elicitorum à voluntate,ſed per accidens actuum aliarum potentiarum ut ſunt imperati à voluntate,12^æ.q 18.6.0.*.q 19.1 0. 74
Omnis actus deliberatus eſt bonus vel malus moraliter 12^æ.q.18.9.0. 75
Bonum vel malum in actib. humanis dicitur per comparationem ad rationem,12^æ.q.18.5.c.2^m.*.9.c.2^m.*.10.c.*.q.19.1.3^m.*.q 21.1.c.*.q.24.2.3.0.*.q.34.2.c.*.q.66.1.c.: 76

Bonitas

77 Bonitas vel malitia moralis principaliter in voluntate conſiſtit, 12æ.q. 31.4.0

78 Idem numero actus in genere naturæ, poteſt eſſe bonus & malus moraliter: non autem idem numero in genere moris, 12æ q. 20.6.0.ª q.88.4.c.ª 22ª.q.5.4.1

79 Actus & motus exteriores ſunt ſigna diſpoſitionis interioris, 22ª q. 168 1. ª 3m

80 Actus exteriores ſunt ad finem interiorum qui ſe habent vt finis, ſcilicet credere, diligere, & ſperare. Ideo ſecundi quæri debent in viſi numquam primi autem cum menſura diſcretionis, 2ª q.84 8.0

81 Actus exteriores diuerſimode ad diuerſas virtutes pertinent, 22ª.q. 32.1.c.ª q.168.0

82 Exteriores actus ad illam virtutem referuntur: ad quam pertinet illud quod eſt motiuum ad agendum, 12æ.q.32.1.c

83 In actu exteriori inuenitur peccatum, ſicut in interiori, 12æ.q.81.2.3. 4.c.

84 Actus voluntatis eliciti per ſe ſunt in genere moris, non autem actus aliarum potentiarum, ſed tantum per accidens vt imperati à voluntate, 12æ.q.18.6 c

85 In actibus exterioribus membrorum non eſt principaliter peccatum, ſed inſtrumentaliter tantum, 12æ q.74.2.3.ª q.83.1.c

86 Actus ſunt ſuppoſitorum, 1ª q.22.3.1m ª 12æ.q.77.4.1m

87 Dei Actus notionales ſunt qui deſignant proceſſum diuinæ perſonæ, eſſentiales vero proceſſum creaturarũ à Deo, 1ª.q.41.1.1m.ª 3.0

88 Actus notionales attribuuntur diuinis perſonis, ad ſignificandum in eis ordinem originis, 1ª q.41.1 0

90 In diuinis eſt potentia reſpectu actuum notionalium, 1ª q.41.4.0

91 Actus notionales non ſunt de nihilo, ſed de ſubſtantia patris, 1ª.q.41 3.0

92 Actus notionales & relationes perſonales ſunt idem re, ſed differunt ſecundum modum ſignificandi, 1ª q.40 2.c.ª q.41.1.2m

93 Actus notionales qui ſignificant comparationem generantis vel genite ad eſſentiam, poſſunt terminari ad eſſentiam, vt dare & accipere. non autem qui ſignificant comparationem geniti ad generantem, vel econuerſo vt generari, generare. & nati, 1ª q.39.5.c

94 Actus notionales terminantur tantum ad vnam perſonam, 1ª q. 41. 6.0

95 Actus notionales præintelliguntur proprietatib perſonarum: niſi ſumatur proprietas conſtitutiua perſonæ: & actus & actio, 1ª q.40.4.0,

96 Actus notionales ſunt aliquo modo neceſſarij, voluntarij & naturales, 1ª.q 41.2.0.ª q.42.2.0

97 Ea quæ in diuinis habent ordinem ad actus perſonales vel eſſentiales, nõ pdicantur de notionib alia vero ſic, 1ª q.32.2.1m ª q.30.2.3m

98 Omnis actus qui prædicatur de ſuppoſito non ſecũdum modum quo differt ab eſſentia, prædicatur & de eſſentia in diuinis, 1ª q.3 .1.c.

A D denotat acceſſum cum Diſtantia, 1ª q.35.2.3m ª q.45.7.c.ª q. 93.1.c.3m

1 ADAM cognitio. ª Adam non videbat Deum per eſſentiam ſecundum communem ſtatum, 1ª q.91.1.0.ª q.95.3.c.ª 22ª q.5.2.1.c

2 Non eſt inconueniens, Adam vidiſſe diuinam eſſentiam ſupernaturaliter, 1ª.q.94.1.2.c

3 Adam videbat Deum per gratiam: ſicut angelus per naturam, 1ª.q. 94.1.c

4 Adam habuit duplicem cognitionem de Deo, ſ. naturalem, & ſupernaturalem, 1ª.q.94.1.0

5 Adam habuit omnem cognitionem poſſibilem naturaliter homini, 1ª.q.93.3.c.ª q.113.1.1m

6 Adam præſciuit incarnationem Dei, non autem ſuum peccatum, 22æ. q.2 7.c.ª 3ª.q.12.3m

7 Adam ante peccatum, & angeli ante confirmationem aliqua de myſterijs Dei cognouerunt manifeſtè, quæ nunc non poſſumus cognoſcere niſi credendo, 22æ.q.5.1.c, & ª 1m

8 Adam habebat excellentiorẽ cognitionẽ de angelis quàm nos, quia eum magis certa & ſina erant inferiora intelligibilia, 1ª q.94.2.c

9 Adam non videbat eſſentiam angelorum, 1ª.q.94.2.0

10 Cognitio Adæ erat media inter cognitionem noſtram & beatorum, 1ª.q 94 1.c

11 Scientia Adæ erat eiuſdem rationis cum ſcientia noſtra, licet eſſet per ſpecies infuſas, 1ª.q.94.3.1m

12 Adam indigebat phantaſmate in conſiderando: non autem in acquirendo ſcientiam, 1ª.q.94.2.c

13 Adam in primo ſtatu non acquirebat cognitionem ex ſenſibilib. per medium argumentationis, 1ª.q.94.1.3m

14 Adam non poterat decipi, 1ª q.94.4 0

15 nihil poterat impedire contrarie cognitionem Adæ, ſed negatiuè tantum, 1ª q 94.4 2.0

16 Adam proficiebat in ſcientia naturali quo ad modum, ſcilicet per experientiam, non autem quo ad numerum ſcitorum, ſed in ſupernaturali, vtroque modo, 1ª.q.94 3. 3m

17 Adam non cognoſcebat naturaliter futura contingentia, 1ª.q.94.3.c

18 Adam non cognouit cogitationes cordium, nec quælibet ſingularia, 1ª q.94.3.c

19 Adam fuit creatus in gratia, 1ª.q.95.1.0.ª q.100.1.3m ª 12æ q 5.1.c,

20 Adam habuit omnes virtutes, 1ª.q 95.3.0

21 Adam habuit fidem, 1ª q.95.3 c.ª 22æ q.5.1.c

22 Adam in primo ſtatu poterat mereri, non tamen ſine gratia, 1ª q.94. 3.3m.ª q.95.4.1m ª 12æ q.109.2.5.0 ª q.114 2.0.ª 3ª q.61.2.1m

Adam in primo ſtatu genuiſſet filios cũ originali iuſtitia, & gratuitis, & cum gratia, 1ª q.100.1.0 ª 12æ q.81.1 c.ſi 23

Adam non fuit perfectè beatus, 1ª q 94.1.c.1m ª q 94 1.0 24

¶ Paſſio. ª Adam erat immortalis & impaſſibilis ſecundum corpus paſſione propriè dicta, 1ª q.75 3.1m ª q.9 .0 25

Differentia immortalitatis & impaſſibilitatis Adæ, & reſurgentium, 1ª q.97.1.0.ª 1.1m ª q.102.2 c 26

Corpus Adæ erat impaſſibile paſſione corruptiua, ſed paſſibile paſſione perfectiua, 1ª q. 51.1 ª q 97.2.0 27

Immortalitas & impaſſibilitas Adæ non erat ex principijs naturæ: et ſed ex beneficio Dei, 1ª q.76.5.1m ª q.97.1.0.ª 2.3m ª 3. ª q 102.2.c.1m.ª.4.c 28

Si Adam comediſſet de ligno vitæ non fuiſſet immortalitatem conſecutus, niſi frequenter ſumendo, 1ª q.97.4.c.ſi 29

Adam mortuus fuiſſet, ſi non comediſſet, 1ª.q.97.3 3m 30

Adam indigebat cibo ad reſtaurationem deperditi, 1ª.q.9 3.0 31

Adam dormiſſet, 1ª q.74.4.2m.ª q 97.2.2m 32

Adam ſomniaſſet: nec habuiſſet liberum vſum rationis in ſomno, 1ª. q.94.4.4m 33

In anima Adæ fuiſſent paſſiones animales, non alij ſlitur, 1ª.q.95.2 0 ª 3.2m 34

Adam non potuit primo peccare venialiter, 12æ q.89.3 3m 35

Immo in hominibus contingit eſſe peccatum veniale ſine mortali, 12æ q.78.1.c 36

Adam per liberum arbitrium ſine gratia poterat vitare peccatũ, 12æ q.109.8.c 37

Peccatum Adæ fuit ſuperbia, 12æ q.89.3.2m.ª 22æ q.105.2.3m ª q.163 1.0 ª 1.4.c.ª 3ª q.1.5.c 38

In peccato Adæ fuit multiplex deformitas, ſ. ſuperbiæ, inobedientiæ, gulæ. & alia huiuſmodi, 12æ q 82.2.1m ª 22æ q.63.1 0 39

Adam peccauit principaliter, appetendo ſimilitudinem Dei, quantum ad ſcientiam boni & mali, ſicut ſerpens ei ſuggeſſit, ſed non ſolum promiſſum, vt ſ. per virtutẽ propriæ naturæ determinaret ſibi quid eſſet bonum, & quid malum ad agendum. vel etiam vt per ſeipſum præcognoſceret quid ſibi boni vel mali eſſet futurum. Et ſecundario peccauit appetendo ſimilitudinem Dei, quantum ad propriam poteſtatem operandi, vt ſ. virtute propriæ naturæ operaretur ad beatitudinem conſequendam, 22ª q.163.2.0 40

Peccatum Adæ fuit grauius noſtris ſecundum circunſtantiã perſonæ: non autem ſecundum ſpeciem, 12æ q. 89.3.c.prin.ª 22ª q.163.3.0 41

Eua grauius peccauit quàm Adam, 22ª q.163 4.0 42

Si Adam non comediſſet, peccaſſet contra præceptum Dei, & legis naturalis, 1ª q 97.3.3m 43

Si Adam primo non peccaſſet, etiam non ſtatim confirmatus fuiſſet gratia vt in originali iuſtitia, 1ª q 100.1.0.ª 5.1.2 44

Si Adæ fuiſſet cõfirmatus, non tamen genuiſſet filios confirmatos, ſed potuiſſent peccare, & filij eorum habuiſſent peccatum originale, 1ª q.100.2.0 45

Si Eua peccaſſet & non Adam, filij eorum non habuiſſent peccatum originale, 1ª.q 81.5 0 46

Si Eua peccaſſet & non Adam filij eorum non habuiſſent defectus ſequentes peccatum, ſ. paſſibilitatem & mortalitatẽ, 1ª q.99.2.0.ª 12æ q.81.5.2m 47

¶ Infectio.ª Tantum primum peccatum Adæ traducitur ad poſteros 12æ.q.81 1.1.0.ª 3ª q.19.4.3m 48

Peccatum originale in Adam, deriuatum eſt ad nos à peccato actuali eius 3ª q.8.5.1m 49

Peccati originalis infectio fuit in Adam dupliciter, ſ. per modum actualis peccati, inquantum contraxit eſſe per propriam voluntatẽ eius, per modum peccati quaſi naturalis, inquantum tota natura in eo infecta eſt. In alijs autem tantum ſecundo modo, 3ª.q 8.5.1m 50

¶ In communi.ª Adam fuit principium naturæ humanæ, & principiũ peccati eius per traductionem, 1ª.q.91.2.c.ª q 94.3.c.ª q.101.5. 2. 1m ª 22æ.q.164.1.3m 51

Adam efficacius meruiſſet quàm nos modo, 1ª q 95.4 0 52

Adam obtulit ſacrificium Deo, ſicut alij iuſti. Sed non eſt ſcriptum, ne origo peccati videatur eſſe origo gratiæ, 22æ.q.85.1.2m 53

Adam non poterat ſe transferre in aliam formam, 3ª.q 13.3.2m 54

Adam habuit Angelum cuſtodem. 1ª. q. 113.4.2m 55

¶ Productio.ª Anima ſiue hominis non fuit in Adam ſicut in principio effectiuo, ſed ſicut in principio diſpoſitiuo ſecundum rationem ſeminalem, 12æ q.83.1.3m 56

Anima Adæ fuit producta in actu ſexto die ſimul cum angelis. Non autem corpus eius, ſed tantum ſecundum cauſales rationes ſecundum Auguſtinum. Secundum alios autem vtrumque ſimul in actu producta ſunt, 1ª.q 90 4 c.ª q 9 .4.1m 57

Corpora Adæ & Euæ fuerunt immediatè producta à Deo, 1ª.q.91.2 0.ª.q.92.4.0. 58

Formatio corporis Adæ ex terra fuit ſupernaturalis & miraculoſa, 1ª. q.91.2. 1m.ª.3m. 59

Materia veritatis naturæ humanæ non potuit eſſe in Adam, 1ª. q. 119. 2.0. 60

ADDERE aliquid ſuper alterum poteſt tripliciter, ſ. naturam extraneam, determinans talis, & aliquid rationis, 1ª.q 5.5.1m 1

Non addere aliquid dupliciter dicitur, ſ. quia de ratione eius eſt nihil ſibi poſſe addi, vt Deus, vel quia non eſt de ratione eius additio vt ens, 1ª.q 3.4.1m. 2

C 4 Quæ

3 Quæ abſolutè dicuntur, quolibet additio remaneant talia, non autem relatiua, 1ª.q.5.6.

4 ¶Ens ⁿ aliqua addunt differentiam ſupra ens, & aliqua rationem, diuerſo modo. 2.q.5.3 1ᵐ.ª.q.13.1.c

5 Bonum addit ſupra ens reſpectum rationis ad appetitum, 1ª.q.5.1.1ᵐ ª.4.1 .ª q.16.3 0.

6 Verum addit ſupra ens reſpectū rõnis ad intellectū tantū 1ª.q.16 3.c

7 Vnum tranſcendens addit ſupra ens ſola negationem tantum, 1ª.q.11.3. 1ᵐ.ª q.11.1 0 ª.2.c ª.q.30.3 0

8 Vnum quod eſt principium numeri, addit ſupra ens & ſupra vnū tranſcendens rationem menſuræ 1ª q.11 .0.ª.2 c ª q.3.3.0.

9 Multitudo tranſcendens, ſupra ens addit tantum rationem diuiſionis, 1ª.q.30.3.0.

1 ¶Adeps in veteri lege prohibetur comedi. Primo quia nõ generat bonum nutrimentum ſicut nec ſanguis. Secundo propter idolatriam Tertio quia erat pro ſacrificio. quarto propter ſenſualitatem, 1ª2ª q. 102. 8 .ª.6 1ᵐ.

2 Adeps comburebatur Deo: à quo eſt omnium bonorum ſufficientia: & pro charitate Chriſti in paſſione, 1ª2ª q. 102.3.8ᵐ.ª. [illegible]

3 ¶Adæquari & aſſimilari importat motum ad æqualitatem & ſimilitudinem. non autem æquale, & ſimile, Ideo filius Dei eſt ſimilis & æqualis patri, & econuerſo, & adæquatur & aſſimilatur ei, ſed non econuerſo, 1ª.q.42.1. 1ᵐ.

¶Adiectiua ſignificant per modum accidentis, ſubſtantiua verò per modum ſubſtantiæ, 1ª.q.39.3.c.

2 Nomina collectiua ſubſtantiua prædicantur de multis ſuppoſitis in ſingulari, non autem adiectiua, ſed tantum in plurali, 1ª q.39.3 c.

3 Adiectiua non ſecum ferunt ſuppoſitum ſicut ſubſtantia, ſed ſignificatum ſuum ponit circa ſubiectum, 1ª.q.39 5.5ᵐ

4 Adiectiua numerantur ſecundum ſuppoſita, ſubſtantia verò ſecundū formam ſui ſignificati, 1ª.q 36.4.7ᵐ.ª.q.39.3.c.

5 Adiectiua non ſupponunt, 1ª.q.39.5.5ᵐ.

6 Adiectiua copulant, 1ª.q.39.5.5ᵐ.

7 Adiectiua eſſentialia prædicantur de perſonis diuinis pluraliter, ſubſtantiua vero tantum ſingulariter, 1ª.q 39 3.0.

8 Subſtantiua notionalia prædicantur de eſſentia, non autem adiectiua, niſi mediante ſubſtantiuo rationali, 1ª.q.39.5 5ᵐ.ª.6 c

1 ¶Dolor, triſtitia, & delectatio intenſe impediunt actum addiſcendi ſed moderate adiuuant, 1ª2ª.q. 37.1.0.

1 Apertio aditus regni cælorum eſt remotio impedimenti gloriæ. 3ª. q 39.5.0.ª.q.49.5.0.ª.q.49.5.0.

1 ¶Adiurare eſt ordinare aliquid ad aliquid per diuina, 2ª2ª. quæſt.90. 1.c.

2 Modus adiurationis duplex, ſcilicet coactiuus, & deprecatiuus, 2ª2ª.q. 90.1 1.c.

3 Adiurare ſubditos licet vtroque modo, ſed pares vel ſuperiores tantū ſecundo modo, 2ª2ª.q.90.1.2ᵐ.ª.q.90.1 0.

4 Non licet adiurare dæmones deprecando, ſed compellendo ne noceant, non vt proſint, 2ª2ª.q 90.2.0.

5 Adiurare licet creaturas irrationales, ne per eas nobis dæmon noceat, 2ª2ª.q 90. 3.0.

6 Summus pontifex Iudæorum adiurando Chriſtum coactiue, peccauit, 2ª2ª.q.90.2.1ᵐ.

7 Simon & Iudas leguntur adiuraſſe dracones, & eis præcepiſſe, vt in deſertum locum diſcederent, 2ª2ª q 90.1 .b.

¶Adiuuari dicitur aliquis dupliciter, ſcilicet per miniſterium: & per virtutem. Primum conuenit Deo: non autem ſecundum, 1ª.q.23. 8.3ᵐ.

1 Admiratio eſt ſpecies timoris, & principium philoſophiæ, 1ª2ª. q.41. 4.5ᵐ.ª.2ª2ª.q 180.3.3ᵐ

2 Admiratio eſt cauſa delectationis ratione ſpei, & actus connaturalis, ſcilicet diſcendi, 1ª2ª.q.32.8.0.

3 Admiratio conſequitur apprehenſionem alicuius excedentis noſtrā facultatē, 1ª.q.105.7.c ª 1ª2ª q 41.4.c.ª 2ª2ª q 180.3. ª 3ª q.15.8.c

4 Admiratio fuit in Chriſto, 3ª.q.15.8 0.

1 ¶Admonitio pertinet ad correctionem fraternam, 2ª2ª.q.33.7.0.

2 Admonitio priuata ſecreta eſt de præcepto ante publicam denunciationem in iudicio, 2ª2ª.q 33 7.0.

3 Admonitio coram teſtib. debet præcedere accuſationē, 2ª2ª q.33.8.0.

4 Admonitio priuata fratris de eo quod dicitur publice, ex adiectum extrinſecus perſonæ quæ poteſt prodeſſe & non obeſſe, non eſt de præcepto, 2ª2ª.q 33.8.c.4ᵐ.

1 ¶Adoptio in communi eſt extraneæ perſonæ in filium vel nepotem & deinceps legitima aſſumptio, 3ª.q 23.1.2ᵐ. (q.23.1.8.c.

2 Adoptare eſt admittere ex gratia ad participandum hæreditatem, 3ª

3 ¶Deus.ª Adoptare homines conuenit Deo, 3ª.q.23. 1.0.

4 Adoptare conuenit toti trinitati, licet poſſit appropriari patri, 3ª. q. 23.2.3ᵐ.ª.q.2ᵐ.ª q 23 2 0.

5 Adoptare appropriatur patri, vt auctori, filio vt exemplari, & ſpiritui ſancto, vt imprimenti, 3ª.q 23.2 2ᵐ.ª.q.23.2.3ᵐ.

6 Adoptatio Dei facit adoptatum eſſe idoneum, ſed adoptatio hominis præſupponit idoneum, 3ª q.23.1.c.

7 Sola creatura rationalis adoptatur à Deo, non ex creatione, ſed ex dono ſpiritus ſancti, 3ª.q.23.3.0.

8 Adoptari conuenit etiam angelis, 3ª q 23.3 2ᵐ.

9 Adoptio filiorū Dei eſt per conformitatē imaginis ad filiū naturalē, imperfecte quidem per gratiam viæ, ſed perfecte per gloriam, 1ª2ª q 93 4.2ᵐ.ª.1ª2ª q.[illegible] ª 3ª. q 3.c.2ᵐ ª 3.c.ª q 32.ª.1ᵐ ª q 45 4 c

Chriſtus nō eſt filius Dei adoptiuus, 3ª.q.23.4 0.ª q.32 3.c.ª q.45.1 c. 10

Chriſtus fuit filius adoptiuus Ioſeph, 3ª q 23 .1.2ᵐ. 11

Adoptio eſt extraneæ perſonæ in filium ſeu filiam vel neptem legitima aſſumptio. Suppl.q.57 .1.c. 12

Humana lege ſtatutum decretum eſt, & ab eccleſia approbatum, vt legalis cognatio matrimonium impediat, Suppl.q.57 .2.c. 13

Legalis cognatio omnium deſcendentium & per modum cuiuſdam affinitatis contracta, perpetuo matrimonium impedit, ea autē quæ eſt inter filium adoptiuum & naturalem filium, tamdiu impedit, quamdiu manſerit in adoptantis poteſtate. Suppl q.57 .3.0. 14

¶Adoratio Dei eſt actus latriæ, 2ª2ª.q.84.1 0. 1

Adoratio Dei duplex, ſcilicet interior deuotio mentis, & exterior humiliatio corporis. Prima eſt principalior, ad quam & propter quam ſecunda fit, 2ª2ª.q 84.2.3.0. 2

Adoratio exhibita Deo & creaturæ non dicitur voluoce, ſed analogice, 2ª2ª.q.84.1.3ᵐ.ª.q 94.1.2.cᵐ. 3

Adoratio requirit actum corporalem, 2ª2ª.q 84.2.0.ª.q.84.1.0 4

In adoratione genuflectimus noſtram infirmitatem deſignantes reſpectu Dei, ſed proſternimur quaſi profitentes nos nihil eſſe ex nobis, 2ª2ª.q.84 .2.2ᵐ. 5

Adoratio requirit locum determinatum, non de neceſſitate, ſed ad decentiam ex parte adorantium, triplici ratione, ſcilicet propter loci conſecrationē propter ſacra myſteria. & alia ſanctitatis ſigna quæ ibi cōtinentur, & propter concurſum multorum adorantium, 2ª2ª q.84 3.0. 6

Iudæi adorant ad occidentē, et ecient idololatriam, & ſignificēt mortem Chriſti, 1ª2ª q.102.4.5ᵐ. 7

Chriſtiani adorant ad orientem, propter lumen mentis, & quia ibi eſt nobilior pars, & nobiliora opera, 2ª2ª.q 84 3.3ᵐ 8

Adoratio latriæ fit ratione principij, creationis, & gubernationis, 2ª2ª q.84 .1.3ᵐ.ª.4ᵐ.ª.3.0.ª.q.84.1.3ᵐ. 9

Deo debetur latria propter deitatē, & dulia propter dominiū, 3ª.q 25.1 c. 10

Tota trinitas eſt adoranda vna tantum latria, 2ª2ª.q.81.1.1ᵐ.ª.q. 84.1.3ᵐ.ª.3ª.q 25.1.cᵐ. 11

Relationes diuinæ debent adorari latria, 1ª.q.28.2.b. 12

CHRISTVS.ª Deitas & humanitas Chriſti ſunt adorandæ vna adoratione latriæ, 3ª q.25 1.0.ª.q.58.3.c.ſi.ª.[illegible] 13

Perſona Chriſti adorari debet latria ratione deitatis: & dulia ratione humanitatis, perfectionum munere gratiarum. 3ª q 25 .2.c. 14

Humanitas Chriſti vt vnita verbo, debet adorari latria, non autem ſecundum ſe, ſed Hyperdulia, 3ª.q.25.2.0. 15

Caro Chriſti adoranda eſt latria, 3ª.q.25.2.0.ª.q.54.3.2ᵐ. 16

Hoſtia debet adorari latria ſub conditione ſi habetur. 3ª.q 80 6 2ᵐ. 17

Imago Chriſti adorari debet latria, 2ª2ª.q.81.3.3ᵐ.ª.q 94 2.1ᵐ.ª.3ª q.25.3.0.ª.4.c ª.5.2ᵐ. 18

Adoratio imaginis Chriſti tradita eſt ab apoſtolis. Et Lucas depinxit imaginem Chriſti, quæ eſt Romæ. 3ª.q 25.3.4ᵐ. 19

Pingere imagines Chriſti, & ſanctorum, & adorare eas licet nunc, non autem in veteri teſtamento, 3ª.q.25.3.1ᵐ. 20

Crux propria Chriſti in repræſentans Chriſtum, & vt tetigit Chriſtum, & perfuſa Chriſti ſanguine, debet eadem adoratione latriæ cū Chriſto adorari. Sed imago crucifixi in alia materia debet adorari latria, vt imago Chriſti tantum, 2ª2ª.q.[illegible].4.[illegible] 3ª.q.25.4.0. 21

Omnia alia Chriſti, vt claui & lancea, corona, veſtes, & huiuſmodi, adorantur ratione contactus tantum. 3ª.q.25.4.5ᵐ. 22

Mater Chriſti adorari debet hyperdulia, non autem latria, 2ª2ª.q.103 4.2ᵐ.ª.3ª.q.25.5.0. 23

Viri ſancti debent adorari dulia tantum, 2ª2ª.q.84.1.1ᵐ 24

Reliquiæ ſanctorum ſunt adorandæ dulia tantum. 3ª.q 25.6.0. 25

Creatura non poteſt adorari latria ſine peccato 2ª2ª.q.94.2.1ᵐ.ª.q. 94.2 3.0.ª.q.2[illegible].3 1ᵐ.ª.3ª.q.25.5.6.7.0. 26

ADuentus Chriſti duplex, ſcilicet in carne, & ad iudicium, 3ª. q.1.6. 3ᵐ.ª.q 16 1.1ᵐ.ª.3ᵐ. 1

Aduentus primus fuit ad manifeſtandam veritatem, ad liberandum à peccatis & ad trahendum ad Deum, 3ª.q.40. 1.c. 2

Aduentus tertius erit diſſimilis primo dupliciter, ſ. quia manifeſtus, & quia terribilis. [illegible] 3

¶Adulatio.ª Excedēs in delectādo alios verbis & laudib propter delectationem ſuā, vocat̃ placidus, ſi vero cā lucri, vocatur adulator quod tamen cōmuniter dicitur etiam primo modo, 2ª2ª.q.115.1 c. 1

Adulatio eſt exceſſus delectand. alios verbis laudis cauſa lucri, ideo eſt peccatum 2ª2ª.q.115.1.0. 2

Adulatio eſt peccatum mortale tantum, quū eſt contra charitatem, ſ. de peccato, intentione nocendi, vel cum ſcandalo, 2ª2ª.q 115.2.0. 3

Adulatio ſecundum ſe eſt turpius peccatum & verecundius litigio quia quæ ex dolo fiunt, videntur eſſe ex infirmitate & falſitate rationis. Sed eſt leuius, quia minus contrariatur amicitiæ, id eſt affabilitati occulte: ſine e, & minus cum contemptu, 2ª2ª q 116.2.0 4

Adulatio & litigium contrariantur amicitiæ, id eſt affabilitati. Primū ſecundum exceſſum in delectando, ſed ſecundum. ſecundum defectum in contriſtando. ſecundum verò econuerſo, 2ª2ª.q 114. prin. ª.q.115.prin.ª.1 c.ª.q 116.1 0. 5

Adulterium eſt ſpecies determinata luxuriæ, 2ª2ª.q.154.1.c ª.8. 0. 1

Adulterium eſt grauius ſtupro, 2ª2ª.q 154.8 2.c.ª q.170.1.2ᵐ 2

Ardentior in propria coniuge eſt aliqualiter magis adulter, quàm cum alia, 2ª2ª.q. 154.8.2ᵐ. 3

Nulla ſpecies luxuriæ, vel gulæ, vel vitiorū cōtra fortitudinē, ita directe 4

contr.

2 tentatur dilectioni proximi, ſicut adulterium. 22.q.170.1.1m.2m.
3 Deus in adulterio iuſtè infundit animam, quia cooperatur naturæ, cuius operatio eſt generatio, non autem peccato. 1a.q.118.2.5m.
4 Concupiſcentiæ motus tendens in adulterium videtur aliqualiter nobis à natura inditus. 12.q.108.3.1m.

1 Advocatus. Peccatum. Advocatus ſcienter defendens cauſam iniuſtam peccat, & tenetur ad reſtitutionem. 22.q.71.3.c.
2 Advocatus tenetur laborare cauſæ pauperum in neceſſitate, ſi per alium non per ſe poſſit. 22.q.71.1.c.4.c.1m.
3 Advocatus auxilium, conſilium præſtat ei cuius cauſæ patrocinatur. 22.q.71.3.c.
4 Advocatus ſuſcipiens ſcienter cauſam iniuſtam, iniuſtè lædit eum contra quem iniuſtè patrocinium præſtat. 22.q.71.3.1m.
5 Advocatus ſuſcipiens cauſam iniuſtam, quamuis laudabilis videatur quantum ad peritiam artis, tamen peccat quo tum ad iniuſtitiam voluntatis qua abutitur arte ad malum. 22.q.71.3.1m.
6 Si in proceſſu perpendit advocatus cauſam eſſe iniuſtam, non prodat: ſed ceſſet inducens ad concordiam ſine damno alterius. 22.q.71.3.2m.
7 ¶ Licet. Advocato defendenti cauſam iuſtam licet prudenter occultare ea quibus impediri poſſit proceſſus eius, non autem aliqua falſitate uti. 22.q.71.3.2m.
8 Advocato licet accipere præmium moderatum ſecundum laborem, perſonas, negotia, & conſuetudines. 22.q.71.4.c.
9 ¶ Prohibitio. Advocare prohibentur furioſi, amentes, impuberes, ſurdi, muti in quolibet cauſa. Clerici in cauſa ſeculari. Sacerdos, monachus, cæcus, infamis niſi in neceſſitate pro ſe vel ſibi coniunctis. 22.q.71.2.c.q.188.3.2m.

¶ Aer ſecundum inferiorem partem eſt locus avium. 1a.q.71.3m.
1 ¶ Aves ſunt productæ principaliter ex aere inferiori, ſecundum conſiderationem Moſis. 1a.q.71. m.
2 Aer denſatus poteſt figurari, & colorari. 1a.q.51.2.3m.
3 Aer & ignis non deſcribuntur in principio Bibliæ, quia ſunt inſenſibiles. 1a.q.6 .1.1m.q.68.3.c.q.71.3m.q.74.1.2m.q.91.1.4m.

4 ¶ Affabilitas ſiue amicitia non eſt ſpecialis virtus diſtincta ab aliis, ſed eſt aliquid conſequens omnes virtutes. 22.q.23.3.1m.q.114.1.1m.
1 Affabilitas ſiue amicitia eſt pars annexa iuſtitiæ. 22.q.114.2.c.
2 Affabilitati opponitur litigium. 22.q.116.1.c.
1 Delectatio magis afficit quam triſtitia, ſed minus percipitur. 12.q.31.6.c.
2 Affectus eſt virtus benevolentiæ faciens placere ſuperioribus bona inferiorum. 12.q.80.1m.
3 Affectum hominis per ſe quidem ſolus Deus videt, ſed ſecundum quod per aliqua ſigna manifeſtatur, poteſt etiam ipſum homo cognoſcere. 12.q.112.5.c.22.q.106.5.1m.
4 Paſſio divinorum dicitur affectus ad divina, & coniunctio ad ipſa per amorem Dei, & per guſtum ſpiritualem divinorum. 12.q.111.5.c.22.q.100.1.2.5m.22.q.45.2.c.1m.q.97.1m.q.154.2.c.q.162.3.1m.
1 Sicut ex naturali generatione efficitur conſanguinitas, ita ex matrimonio & carnali copula contrahitur affinitas inter virum & uxoris conſanguineos. Suppl.q.55.1.c.
2 Ex morte viri & uxoris non tollitur affinitas. Suppl.q.55.2.c.
3 Fornicarius concubitus inquantum aliquid de carnali coniunctione participat, affinitatem cauſat, ſicut licitus matrimonii concubitus. Sup.q.55.3.c.
4 Publicæ potius quædam honeſtatis iuſtitia ex ſponſalibus contrahitur, quàm aliqua affinitas. Suppl.q.55.4.c.
5 Affinitas affinitatem non cauſat. Suppl.q.55.5.c.
6 Affinitas matrimonium præcedens non modo contrahendum, ſed contractum dirimit. Suppl.q.55.6.c.
7 Tot ſunt gradus affinitatis, quot ſunt conſanguinitatis. Suppl.q.55.8.c.
8 Coniugium inter conſanguineos & affines contractum ſemper dirimendum eſt. Suppl.q.55.9.c.
9 Graduum diſtinctio per ſe conſanguinitati convenit, affinitati vero, non niſi mediante conſanguinitate, ut quoto gradu conſanguinitatis attinet mihi vir, toto gradu affinitatis attineat mihi uxor. Suppl.q.55.7.c.
10 Per viam accuſationis procedendum eſt, ad ſeparationem matrimonii inter conſanguineos & affines contracti. Suppl.q.55.10.c.
11 Procedendum eſt per teſtes in matrimonii contracti ſeparatione inter conſanguineos & affines. Suppl.q.55.11.c.
1 In omni affirmatione ſubiectum & prædicatum ſunt idem re, & differunt ratione. 1a.q.13.12.c.q.85.5.3m.
2 Affirmatio naturaliter prior eſt negatione, quia ſimplicior, & ſignificat compoſitionem priorem diviſione: & ſignificat eſſe quod eſt prius quàm non eſſe. 12.q.122.2.1m.
3 Ad affirmationem ſemper ſequitur negatio oppoſiti, non autem econuerſo, quia ad plura ſe extendit negatio quàm affirmatio. 12.q.100.7.1m.
¶ Agatha non utens medicinis, ſed expectans hoc à Deo: non tentavit Deum. 22.q.97.1.3m.

1 Agens. Diviſio triplex ſcilicet univocum, analogum, & æquivocum. 1a.q.13.5.c.12.q.60.1.c.
2 Agens quintuplex: ſcilicet adiuvans, conſolans, diſponens, perficiens principale, & perficiens inſtrumentale. 12.q.17.1.2.1.
3 Agens duplex, ſcilicet naturale & voluntarium. 1a.q.19.4.c.q.41.2.c.q.47.1.1m.12.q.1.1m.
4 Agens duplex, ſcilicet in eſſe, & in fieri. Primum conſervat effectum in eſſe & fieri, ſecundum tantum in fieri. 1a.q.104.1.c.2m.22.q.52.3.c.
5 Agens duplex ſcilicet principale, & inſtrumentale. 3a.q.43.5.c.q.62.1.2.
6 Agens analogum eſt cauſa univerſalis totius ſpeciei, non autem univocum, ſed tantum individui. 1a.q.13.5.1m.q.104.1.c.

Agentia differunt dupliciter, ſcilicet ſecundum naturam, & ſecundum virtutem activam. 12.q.23.4.c. 7
Agens univocum eſt proportionatum paſſo, ideo facit effectum eiuſdem ſpeciei vel rationis, non æquivocum. 1a.q.13.5.1m.12.q.80.1.2. 8
Agens voluntarium determinat ſibi finem, non autem agens naturale. 1a.q.19.4.c. 9
Agens naturale determinatur ad unum effectum, non autem agens per intellectum. 1a.q.19.4.c.q.41.2.c.q.47.1.1m.q.116.1.2.12.q.10.1.1m. 10
Actio naturalis agentis proportionatur naturæ eius, non actio agentis per intellectum. 1a.q.41.2.c. 11
Agens naturale eſt cauſa in fieri tantum, ſed agens divinum eſt cauſa in eſſe & fieri. 1a.q.104.1.c. 12
Agens naturale agit per motum, ideo requirit materiam, non autem agens divinum. 1a.q.90.1.c.22.q.173.3.c. 13
De ratione agentis inſtrumentalis eſt, eſſe movens motum. 3a.q.19.1.2m. 14
Agens ſecundarium non agit ſine principali, ſed cooperatur principali agenti. 3a.q.71.4.c. 15
In omnibus agentibus ordinatis, ſecundum agit in virtute primi, quod movet ſecundum ad agendum. 1a.q.105.5.2.c. 16
Omne agens inſtrumentale exequitur actionem principalis agentis, per aliquam actionem propriam & connaturalem ſibi. 1a.q.45.5.c.3a.q.62.1.2m. 17
Agens inſtrumentale non agit per virtutem ſuæ formæ ſicut agens principale, ſed ſolum per motum à principali agente. 1a.q.18.3.c.12.q.112.1.1m.3a.q.62.1.4.c.q.64.1.c. 18
Agens principale agit ſecundum exigentiam ſuæ formæ. Ideo virtus eius activa habet eſſe completum, non autem inſtrumentale, quod agit ut motum ab alio. 3a.q.63.5.2m. 19
Omne agens inquantum agens eſt nobilius paſſo, non autem ſimpliciter. 1a.q.79.2.1m.q.79.2.3m.12.q.100.7.1m. 20
Idem ſecundum idem non poteſt eſſe agens & patiens. 22.q.19.3.c. 21
Agens naturale inducit in patiente duplicem effectum, ſcilicet formam, & motum conſequentem formam. 12.q.26.2.c. 22
Impreſſio agentis in paſſum eſt duplex, ſcilicet per modum qualitatis, & per modum paſſionis. 22.q.171.2.c.q.174.5.1m.q.15.3.2m. 23
Cuiuslibet agentis ſine medio nulla diſtantia eſt ad paſſum. 1a.q.8.1.c.3m. 24
Materia corporalis reducitur ad actum imperfectum, ſola virtute agentis univerſalis, non autem ad perfectum, niſi mediante agente particulari. 1a.q.79.4.c.1m. 25
Materia non coincidit cum agente, cuius actio eſt tranſiens, nec movet ſe. Sed contrarium eſt in voluntate. 12.q.74.1.2m. 26
Nullum agens præter Deum attingit materiam primam, ſed præſupponit eam. 3a.q.75.4.c. 27
Agens infinitæ virtutis non requirit materiam, nec diſpoſitionem materiæ, niſi ratione effectus, nec hoc ab alio agente. 12.q.112.2.3m.q.113.7.c.22.q.78.5.c. 28
Omne agens quanto perfectius habet formam qua agit, tanto maior eſt eius potentia in agendo. 1a.q.25.2.2. 29
Forma effectus eſt in agente naturali ſecundum ſimilitudinem naturæ, ſed in artificiali eſt ſecundum eandem rationem, non autem ſecundum eundem modum eſſendi. 1a.q.15.1.c. 30
Agens non ageret propter formam, niſi inquantum ſimilitudo formæ eſſet in eo ſecundum eſſe naturale vel intelligibile. 1a.q.15.1.c. 31
Forma ſubſiſtens Platonica non poteſt eſſe agens. 1a.q.5.4.c.2m.q.91.2.c. 32
Omne agens cum motu prius eſt duratione ſuo effectu, non autem agens quodlibet ſine motu. 1a.q.46.2.c.q.45.2.1m. 33
Omne agens intendit facere aliquid finitum. 1a.q.7.4.c.q.23.7.c.q.47.3.2m.q.62.9.2. 34
Omne agens agit ſibi ſimile. 1a.q.115.2.c. 35
Effectus dupliciter aſſimilatur agenti ſcilicet ſecundum ſpeciem, & ſecundum virtualem continentiam. 1a.q.13.5.c.q.105.1.2m.q.110.2.c.q.115.3.3m.q.117.3.c. 36
Tota potentia agentis univoci manifeſtatur in ſuo effectu, non autem potentia æquivoci. 1a.q.25.2.2m.3m. 37
Agens per eandem virtutem poteſt producere multos effectus ſe invicem conſequentes. 12.q.29.4.c. 38
Plura agentia ſubordinata poſſunt producere eundem effectum. 3a.q.82.2.c.3m. 39
Omne agens ſecundum præſupponit aliquid à primo. 1a.q.90.3.c. 40
Quanto virtus agentis ad plura & remotiora ſe extenditur, tanto eſt potior in iis quæ propter ſe quæruntur, ſed in iis quæ quæruntur propter aliud eſt econuerſo. 22.q.1 4.2.2m. 41
Agens univocum reducitur ad æquivocum, non autem econuerſo. 1a.q.13.5.2m. 42
Nullum agens ex neceſſitate naturæ, poteſt eſſe primum agens, cum ei determinetur finis ab alio. 1a.q.19.4.c.12.q.1.2.2m. 43
Deus, natura, & omne agens agit ſemper quod melius eſt toti, non autem parti. 1a.q.47.2.1m.q.48.2.3m.q.91.3.c. 44
¶ In ſomnum. Omne agens inquantum huiuſmodi, eſt in actu. 1a.q.3.3.c.q.4.1.c.q.25.1.c.1m.q.76.1.c.q.89.1.c.q.115.1.c.1.2.q.79.2.c.3a.q.8.5.2.q.65.4.c.q.77.3.c. 45
Omne agens creatum agit potentia differenti ab eſſentia eius. 1a.q.54.1.2.3.c. 46

Nullum

7 Nullum agens agit, niſi in virtute Dei, 1ª. q. 105. 5. c.
48 Aliquid agit in virtute alterius dupliciter, ſcilicet vt motũ à virtute eius, & vt virtutem virtute eius, 1ª q. 6. 4. 4m.
1 Omne agens agit propter finem. 1ª. q. 44. 4. c. ‡ . 12ª. q. 1. 2. c. ‡ . q. 6. 1. c. q. 7. 1. c. ‡ . q. 10. 1. c. ‡ . 5. c. ‡ . q. 17. 1. c. q. 38. 6. c. ‡ . q. 94. 2. c. ‡ . q. 107. 6. ‡ . 22ª. q. 42. 2. 1m.
2 Agere propter finẽ dupliciter, ſcilicet à ſe, vel ab alio directe: primũ conuenit ſolis rationalibus, ſecundũ verò carentibus ratione & brutis, 1ª q. 2. 1. c. ſi. ‡ 2m ‡ q. 44. 4. 3m ‡ q. 59. 3. c. ‡ q. 103. 1m ‡ . 12ª q. 1. 2. c. ‡ q. 12. 5. c. 3m ‡ q. 17. 2. 3m ‡ q. 97. c. c. ‡ q. 114. 1. c. ſi. ‡ 22ª q. 50. 2. c. ‡ q. 64. 1. 2m
3 Diuerſarum actionum ſunt diuerſi fines proximi, ſed eſt tantum vnus vltimus, 12ª. q. 1. 3. 3m.
4 Finis eſt cauſa actionis: vt eſt in voluntate agentis, 12ª. q. 1. 8. 1m.
5 Omne agens agit propter bonum, 1ª. q. 105. 5. c.
6 ¶ Deus. ‡ Deus agit propter finem communicandum aliis ſcilicet ſe, non autem propter finem ſibi acquirendum, 1ª. q. 44. 1. c.
7 Omnia quæ ſunt in toto mundo aguntur, præter primum agens, quod nullo modo ab alio agitur, 1ª. q. 62. 1. 2m.
8 Omne agens aliud à Deo, agit propter aliquem finem à ſe, ideo agit ex indigentia, 1ª. q. 44. 4. c. 1m.
9 Agere propter indigentiam eſt agentis imperfecti, quod natum eſt agere & pati, ideo non conuenit Deo, 1ª. q. 44. 4. 1m.
10 Vt Deus vel charitas ſit finis actionis, requiritur quòd ratio prius cogitãs de eo, ordinauerit eam in Deum, 12ª. q. 1. 6. 3m.
11 Non oportet quòd agens ſemper cogitet de vltimo fine, 12ª. q. 1. 6. 3m.
12 Quicquid homo faciat, verum eſt dicere quòd homo agat propter finẽ: etiam agendo actionem quæ eſt vltimum finis, 12ª. q. 1. 1. 2m. ſi.
13 Omnia quæ agit homo propter vltimum finem, 12ª. q. 1. 6. c.
14 ¶ Diuiſio. ‡ Decommunis. ‡ Agere tripliciter dicitur, ſcilicet effectiue, formaliter, & finaliter, 1ª. q. 48. 1. 4m.
15 Agere tripliciter contingit, ſcilicet per ſe primo, per partem, & per accidens, 1ª. q. 77. 1. c.
16 Agere mediante alio, tripliciter ſumitur, ſcilicet virtute eius, & ſuppoſito vel inſtrumento, & principio formali, 1ª q. 76. 3. 4m.
17 In agentibus ordinatis, ſecundum poteſt dupliciter agere vel moueri, ſcilicet ſecundum propriam naturam, vel ſecundum naturam ſuperioris, 22ª. q. 2. 3. c.
18 Aliquid agere poteſt vltra ſpeciem ſuam in virtute agentis ſuperioris, nõ autem in virtute propria, 12ª. q. 107. 1. c. ‡ . 3. 2m. ‡ . q. 112. 1. c. ‡ . q. 114. c. ‡ . 3m. q. 77. 2. 3m.
1 Corpus glorioſum erit agile ſicut anima, vt ei ſit habile ad obediendum. Suppl. q. 84. 1. c.
2 Corpora glorioſa mouebuntur agilitate ſua vt eis libitum fuerit. Suppl. q. 84. 1. c.
3 Corpora glorioſa mouebuntur in tempore ſed imperceptibili propter breuitatem Suppl. q. 84. 3. c.
1 ¶ Aggrauatio animi, eſt effectus doloris, 1ª. q. 37. 2.
1 ¶ Agiographæ dicuntur, qui ſupernaturaliter ſolum viſiones intellectuales habuerunt, quo ad iudicium tantum vel quo ad acceptionem, 22ª. q. 174. 6. 3m.
Plures agiographæ ſæpius loquebantur de cognoſcibilibus humana ratione, non quaſi ex perſona Dei, ſed propria tamen cum adiutorio diuini luminis, 22ª. q. 174. 2. 3m.
1 Agnus iugiter oblatus mane & veſperi, erat principale ſacrificium veteris legis, 3ª. q. 22. 3. 3m.
2 Agnus paſchalis erat præcipuum ſacramentum repræſentatiuum paſſionis Chriſti, 3ª. q. 73. 5. c.
3 Chriſtus dicitur agnus tripliciter, ſcilicet propter vitæ puritatem, mortis manſuetudinem, & peccati expiationem, 12ª q. 102. 3. 2m.
4 Eſus agni paſchalis præfigurabat eſum corporis Chriſti. Vnde ſignificabatur quod oblatio agni verã id eſt Chriſti, eſſet ſacrificium conſummatiuum omnium aliorum, 3ª. q. 22. 3. 3m.
1 ¶ Agonia eſt timor mali ex ſtudioſis, cui reſiſti non poteſt, propter improuiſionem, 12ª. q. 41. 4. c.
2 Agonia fuit in Chriſto, ſecundum partem ſenſitiuam, non autem ſecundum rationem, 3ª. q. 18. 6. 3m.
1 ¶ Agreſta eſt in via ad generationem vini, ideo non eſt vinum, 3ª. q. 74. 5. 2m.
* Agreſtes & duri dicuntur, ſecundũ philoſophũ, qui in ludo deficiũt, nec ipſi dicũt aliquid ridiculũ, & dicentibus moleſti ſunt, quia ſcilicet modeſtos aliorum ludos non recipiunt. Et ideo vitioſi ſunt, 22ª q. 168. 4. c.
1 ¶ Agricultura in ſtatu innocentiæ, fuiſſet delectabilis, & non laborioſa, 1ª. q. 102. 3. c.
2 Agricultura habebatur inter res ſacras ab Aegyptiis & Paganis, 12ª. q. 102. 3. 2m.
Licet vendere argẽtum vel aurum alchimicum, ſi ſit verũ, 22ª. q. 77. 2. 1m
4 ¶ Alea eſt ſpecies auaritiæ, 12ª. q. 118. 8. 4m.
1 ¶ Aleator quadrupliciter tenetur ad reſtitutionem accepti per ludum, ſcilicet ſi lucretur ab iis qui rem ſuam alienare non poſſunt, ſicut ſunt minores, & furioſi, & ſimiles ſi alium trahat ad ludum ex cupiditate lucrandi, ſi alium trahat vt fraudulenter ab eo lucretur, & ſi luſit contra prohibitionem legis ciuilis, 22ª. q. 32. 7. 2m
2 Aleator ſi tractus luſit, & amiſit, poteſt repetere, 22ª. q. 32. 7. 2m.
3 Aleator ſi tractus lucratus eſt, non tenetur reſtituere: quia ille qui amiſit, non meretur recipere, 22ª. q. 32. 7. 2m.
¶ Alexius omnibus ſuis propter Chriſtum dimiſſis, mendicus gaudebat eleemoſynam à ſeruis ſuis ſe accepiſſe, 22ª. q. 187. 5. 2.
¶ Alienum quod eſt contrarium, & diſſimile, ſed hoc non importatur, ſi dicitur alius, 1ª q. 31. 2. 2m. 1
Ne tollatur æqualitas vel ſimilitudo in diuinis, vitandum eſt nomen alieni, & diſcrepantiæ, 1ª q. 31. 2. c. 2
Dicimus filium Dei alium à patre licet non dicamus aliud, 1ª. q. 31. 2. 1m. 3
Alterius participium innuit, ambo, & ſignificat ſubiectũ perſonæ, 12ª q. 102. 6. 1m. c. 2.
¶ Alimentum pertinet ad veritatem humanæ naturæ, 1ª q. 119. 1. c. 1
Alimentum corporale conuertitur in ſubſtantiam alẽti, ſed alimentum ſpirituale econuerſo, ideo ſpirituale conferri licet non ſumatur actualiter, non autem corporale, 3ª. q. 73. 3. 2m. 2
¶ Alius ſignificat diuerſitatem perſonarum, ſed aliud diſcrimen ſimpliciter id eſt eſſentiæ, 1ª. q. 31. 2. c. ſi. ‡ . 4m. 1
Diuerſitas accidentia facit alicuius amplietur, ſed diuerſitas ſubſtantiæ facit aliud ſecundũ quidquid eſt ſecundum eſſentiam & ſi actis diuerſitas ſuppoſitionem, 3ª. q. 17. 1. 7m. 2
Filius Dei eſt alius à patre, non autem aliud, 1ª. q. 31. 2. c. ‡ . 4. c. 3
¶ Altare debet eſſe lapideum multiplici ratione, ſcilicet quia altare lapideum ſignificat Chriſtum, & corpus Chriſti in ſepulchro lapideo fuit reconditum, & quo ad vſum ſacramẽti, lapis ſolidus eſt & de facili poteſt inueniri vbique, 3ª q. 83. 3. 5m. 1
In veteri lege erat tantum vnum altare, ad vnum cultum deputatum, ideo erat aureum, vel terreum, vel ligneum, 12ª. q. 102. 4. 7m. ‡ . 3ª. q. 83. 3. 5m. 2
Ratio omnium pertinentium ad altare tabernaculi, 12ª. q. 102. 4. 6m. ‡ . 7m 3
Altare ſignificat Chriſtum, 12ª. q. 102. 4. 7m. 6. ‡ . 3ª. q. 83. 3. 2m. ‡ . 4m. ‡ . 5m. ‡ . 4. 9m. ‡ . 1. 2m. 4
Altare ſignificat crucem Chriſti, 3ª. q. 83. 1. 2m. 5
Altare conſecratur angelis & ſanctis, 22ª. q. 85. 2. 1m. 6
¶ Alteratio eſt in prima ſpecie qualitatis, conſequenter tantum, 12ª. q. 50. 1. 3m. ‡ . q. 52. 1. 3m. 1
Alteratio propriè, fit tantum ſecundum qualitates ſenſibiles, 12ª. q. 50. 1. 3m. ‡ q. 52. 1. 3m. 2
Alteratio requirit ſubiectum ſubſiſtens corpus naturale ſubiectum contrarietati, expulſionem vnius qualitatis, & introductionem alterius, 1ª. q. 22. 1. 1m. 3
¶ Amalechitæ, Amonitæ, & Moabitæ, erant excluſi in æternum à conſortio Iudæorum, ſed Aegyptii & Idumæi per tẽpus tantum, 12ª. q. 105. 3. c. 5m
¶ Amaritudo eſt effectus tenebris, & ſi ſit accidit, 12ª. q. 35. 4. 3m 1
¶ Ambitio eſt peccatum oppoſitum magnanimitati ſecundum exceſſum, quia eſt inordinatus appetitus honoris, 22ª. q. 131. 2. c. 2
Appetitus dignitatum inordinatus, ratione honoris pertinet ad ambitionem, ſed propter debitum dignitatis vſum ad accedere, appetentia, pertinet ad præſumptionem, 22ª. q. 131. 2. 3
Ambitio non eſt circa veſtes, & cæteros cultum, niſi quod ad honorem pertinent, 22ª. q. 131. 2. 2m. 1
¶ Ambroſius in eccleſia Mediolanenſi cantum inſtituit ſecundum Auguſtinum, 22ª. q. 91. 2. b. 1
Amicitia quid. ‡ Eſt amor mutuæ beneuolentiæ, fundatus ſuper aliquã communicationem, 12ª. q. 65. 5. c. ‡ . 22ª. q. 23. 1. c. ‡ . 5. c. 1
Amicitia quæ eſt aſſiduitas, non habet perfectam rationem amicitiæ, ſed ſimilitudinem eius, ſcilicet ad decentem conuerſationem in dictis & factis delectabiliter ad omnes, non æqualiter, 22ª. q. 114. c. 2
Amicitia vtilis, & delectabilis deficit à ratione veræ amicitiæ, inquantũ trahitur ad amorẽ concupiſcentiæ, 12ª. q. 26. 4. 3m. ‡ 22ª. q. 23. 1. 1m 3
Amicitia non eſt virtus ſpecialis diſtincta ab aliis, ſed eſt aliquid conſequens omnes virtutes, 22ª. q. 23. 3. 1m. ‡ . q. 114. 1. 1m 4
Species amicitiæ dupliciter diſtinguuntur ſcilicet ſecundum finem, & ſic ſunt tres, ſcilicet amicitia honeſti, vtilis, & delectabilis. Et ſecundum cõmunicationes, 22ª. q. 23. 1. 2. 1m. ‡ . 4. c. 3m. 5
Amicitia duplex ſcilicet in conuerſatione, & in affectu, 22ª q. 114. 1. 1m. 6
Amicitia non eſt eiuſdem ad ſeipſum, quia eſt vnio, quæ eſt inter plures, 22ª. q. 25. 4. c. 7
Amicitia eſt ad aliquos dupliciter, ſcilicet per ſe, id eſt ad amicos tantum, & propter aliud, & ſic eſt ad inimicos, 22ª q. 23. 1. 2m. ‡ . 3m ‡ q. 25. 8. c. 8
Amicitia non eſt ad irrationalia, 1ª q. 20. 2. 3m ‡ 12ª q. 23. ‡ q. 25. 3. c. 9
Amicitia non poteſt eſſe ad virtutes, nec ad aliqua alia accidentia, 22ª. q. 25. 2. c. 10
Amicitia honeſti, non eſt ad virtutem per ſe, ſed propter aliud, 22ª. q. 23. 1. 3m. 11
Amicitia conſeruatur & augetur per exercitium operum amicabilium, & meditationem, 12ª. q. 32. 2. 2m. 12
Cum vera amicitia ſupra virtutem fundetur, quicquid in amico contrarium eſt virtuti, impedimentum eſt amicitiæ, & quicquid eſt virtuoſum, eſt prouocatiuum amicitiæ, 12ª. q. 106. 1. 3m. 13
Per recompenſationẽ beneficiorũ amicitia conſeruatur, 22ª q. 106. 1. c.m 14
Amicitia vera facit deſiderium videndi amicum, & mutuum colloquium gaudetur, 12ª. q. 28. 1. 2. 2m. 15
Propria amicitiæ ſunt quinque, ſcilicet velle amicum eſſe & viuere, velle ei bona, operari ei bona, conuerſari cũ eo delectabiliter, & concordia, 22ª. q. 25. 7. c. ‡ q. 27. 2. 2. 5. ‡ q. 31. 1. c. 16
Amicitia principaliter tendit ad eſſentias delectare ſed cuiuſ opera, tamẽ vertitur cõtriſtare eos propter bonũ promouendum, vel propter malũ euitandum, 22. q. 114. 1. 3m. ‡ . 2. 1m ‡ q. 115. 1. c. ‡ q. 116. 2. c. ‡ q. 161. 3. 3m 17
Delectationes & vtilitates, prouenientes ex amicitia, poſſunt dici merces, non autem amicus proprie: ſed conſolatio, 12ª. q. 44. 6. 3m. 18
Homo

29 Homo debet pati detrimenta corporalia propter amicum, non autem ſpiritualia, 22ª.q.26.4.c.m
30 amicis peccantibus magis auxiliandum eſt ad recuperationem virtutis quàm ad recuperationem temporaliũ, quo diu eſt ſpes de ſalute eorũ, nec tamen amplius eſt habenda familiaritas ſic ad eos, 22ª.q.26.6.1m
31 ¶In communi.ª Amicum maius debet ſubuenire in damnis virtutũ, quàm rerum exteriorum, 22ª.q.23.6.2m.ª.q.31.3.c.
32 Diſcordia opinionum poteſt eſſe inter aliquos, cum amicitia & pace, 22ª q.28 5.2m.ª.q.37.1.c.
33 ¶Amidum fit per farina per attaminationem & exaltationem, & vaporis admiſſionem, 3ª.q.74.1.4m.
1 Amor notionalis in diuinis ſumitur tripliciter, ſcilicet eſſentialiter, notionaliter, & perſonaliter, 1ª.q.37.1.c.
2 amor in diuinis eſt ſubſiſtens, 1ª.q.37.1.2m.
3 amor vt Dei communicat naturam, non autem vt amor, 1ª.q.27.4.3m.
4 In diuinis non eſt amor ex amore, quia ibi eſt vnus tantum amor perfectus, 1ª.q.27.5.3m.ª.q.37.1.4m ª.q.42.6.c.
5 Amor eſt proprium nomen Spiritus Sancti, 1ª.q.37.1.c.
6 Spiritus ſanctus vt amor, & vt nexus, eſt media perſona, ſed eſt tertia, ſecundum ordinem numeri & origine, 1ª.q.37.1.3m.
7 Spiritus ſanctus procedit per modum amoris, 1ª.q.27.3.4.5.c.ª.q.37.1.c.q.45.6.c.
8 Spiritus ſanctus ex ſuo modo procedendi eſt amor patris in filium, & econuerſo, 1ª.q.37.1.2m.ª.3ª q.32.1.c.
9 Pater amat filium & econuerſo Spiritu ſancto, per modum effectus formalis, 1ª q.37.2.c.
10 Pater amat ſe Spiritu ſancto, non autem generat ſe filio, nec ſpirat ſe ſpiritu ſancto, 1ª.q.37.2.2m.ª 3.
11 Pater & filius amant nos Spiritu ſancto, 1ª.q.37.2.3m.
12 Eſſentialis.ª Deus amat omnia, quæ ab eo ſunt, 1ª.q.20.2.c.ª.q.23.3.1m ª.12ª.q.110.1.c.
13 amor transfert Deum & omne amantem extra ſe, 1ª.q.20.2.1m.
14 Dilectio Dei duplex, ſcilicet communis, qua diligit omnem creaturam: alia ſpecialis, qua trahit creaturam rationalem ſupra conditionẽ eiuſdem naturæ, ad participationem ſui, 12ª.q.110.1.c.
15 amor vt paſſio, ſecundum ſuum materiale, non eſt in Deo, ſed tantum ſecundum ſuum formale, 1ª.q.20.1.c.ª.q.82.5.1m.
17 Amor Dei cauſat bonitatem in rebus, ſed amor noſter cauſatur ab eo, 1ª q.20.2.c.ª.q.23.4.c.ª.12ª.q.110.1.c.1m.ª.1ª.q.26.2.c.
18 Deus ab æterno dilexit creaturas in propriis naturis, & voluit eas eſſe, nõ autem tunc, 1ª.q.20.2.2m.
19 Deus amat creaturas irrationales, non amore amicitiæ, ſed quaſi amore concupiſcentiæ, 1ª.q.20.2.3m.ª.22ª.q.25.3.c.1m
20 Deus diligit peccatores & damnatos, 1ª.q.20.2.4m.ª.q.23.3.1m.ª.2m.
21 Deus diligit damnatos, quo ad naturam, ſed odit eos inquantum ſunt mali, & inquantum non vult illis bonum vitæ æternæ niſi voluntate antecedente, 1ª.q.20.2.4m.ª.q.23.3.1m.ª 22ª q.23.16.c.ª.3ª.q.49.4.1m
22 Plus.ª Deus plus amat aliqua quàm alia, ex parte boni voliti, ſed æqualiter ex parte actus, 1ª.q.20.3.c.
23 Deus ſemper plus amat meliora, 1ª.q.20.4.c.
24 Deus plus amat Chriſtum, quàm omnes creaturas, 1ª.q.20.4.1m.ª 2m.
25 Deus plus amat angelos quàm homines quo ad eſſe naturæ, ſed quo ad eſſe gloriæ, aliquos plus, aliquos minus vel æqualiter, 1ª.q.20.4.3m.
26 Deus plus amat innocentem quàm pœnitentem æqualis charitatis quo ad præmium accidentale tantum, 1ª.q.20.4.4m.
27 Deus plus ſimpliciter amat peccatorem prædeſtinatum, quàm iuſtũ præſcitum, ſed vt nunc econuerſo, 1ª.q.20.4.5m.
28 Deus poteſt immediate amari à nobis in hac vita, 22ª.q.27.4.c.
29 Omnis creatura naturaliter plus diligit Deum quàm ſe, 1ª.q.60.5.c.ª.12ª q.109.3.c.ª.22ª q.26.3.c.
30 Modus amandi Deum non poteſt determinari, 22ª.q.27.6.c.
31 Deus poteſt à creatura diligi totaliter ex parte Dei, & parte ſui, non ex parte actus 22ª q.27.5.c.
32 amor quo diligimus Deum, non eſt infinitus, 22ª.q.27.5.c.
33 Homo & angelus in puris naturalibus, id eſt ſine gratia, põt amare Deum ſuper omnia, 1ª.q.60.5.c.12ª q.109.3.c.
34 Dilectio Dei eſt finis omnis actionis hominis, & ſumma perfectionis eius, 22ª.q.27.6.c.4m.
35 Deus diligitur propter aliud non formaliter, nec effectiue, nec vt finis, ſed diſpoſitiue vel materialiter 22.q.27.3.c.
36 antecedentia dilectionẽ Dei in via, ſunt tria, ſcilicet apprehenſio Dei per auditum, per viſum, & per guſtum. Primum eſt in incipientibus, ſecundum in proficientibus, & tertium in perfectis 22ª.q.24.9.c.
37 amor Dei eſt cõgregatiuus, ſed amor ſui eſt diſgregatiuus, 12ª q.73.1.3m
38 Eſſe viuere & intelligere, eſt appetibile & amabile, omnibus, ideo Deus inquantum eſt cauſa horum non poteſt ab aliquo haberi odio, 22ª. q.34.1.c.
39 Dilectio Dei includitur in dilectione proximi virtute, ſicut cauſa in effectu: & econuerſo ſicut effectus in cauſa, 12ª.q.99.1.2m.
40 Amare Deum eſt magis meritorium quàm amare proximum, 22ª.q.27.8.c.ª q.44.2.c.
41 Diuerſæ opiniones de Petro & Ioanne apoſtolo in Dilectione Chriſti actiuæ & paſſiuæ, 1ª.q.20.4.3m.
42 Angeli in ſtatu naturæ amabant Deum ſuper omnia, 1ª q.60.5.c.ª.q.62.2.1m.ª.q.63.1.3m.
43 Angeli naturaliter plus diligunt Deum, quàm ſe, 1ª.q.60.5.c.ª.12ª.q.109.3.c.ª 22ª.q.26.3.c.
In angelis eſt dilectio naturalis, & electiua, 1ª.q.60.1.2.c. 44
angelus & homo diligunt ſe dilectione naturali & electiua, 1ª.q.60.3.c. 45
quilibet angelus diligit alium ſicut ſeipſum, dilectione naturali, etiã maius bonum, 1ª.q.60.4.c. 46
In angelis beatis perſeuerat dilectio naturalis, 1ª.q.62.2.c. 47
¶Charitate.ª Deus eſt ex charitate amandus ſuper omnia, 22ª.q.44.8.2m. 48
Quilibet debet ex charitate plus diligere Deum quam ſe, 22ª.q.26.3.c.ª q.44.8.c. 49
Angeli ſunt à nobis ex charitate amandi, 22ª.q.25.10.c. 50
Deus debet ex charitate magis amari quàm proximum, 22ª.q.26.2.c. 51
Tantum quatuor debent ex charitate amari ſcilicet Deus, proximus, anima, & corpus, 22ª.q.25.12.c.ª.q.44.7.1m.ª 8.c.m. 52
Homo poteſt ex charitate ſe diligere, 22ª q.25.4.c. 53
quilibet ex charitate debet magis ſe amare, quàm proximum, 22ª.q.26.4.c.ª.q.44.8.2m. 54
Proximus debet amari ex charitate propter Deum, non autem principaliter, 22ª.q.25.1.c.ª.2.2m.ª.8.c.ª q.103.3.2m.ª.q.188.8.c. 55
Corpus debet ex charitate diligi, 22ª q.25.5.c. 56
Proximus debet ex charitate magis diligi quàm proprium corpus, 12ª.q.73.5.c.ª 22ª.q.26.5.c.ª.q.44.8.2m. 57
Peccator debet diligi ex charitate quo ad naturam, non autem quo ad culpam, 22ª.q.25.6.c.ª.12ª q.64.6. 58
amare inimicum vt ſic, eſt peruerſum, ſed quo ad naturam in communi, eſt de præcepto cuilibet, non autem in particulari, niſi in præparatione animi, ſed eſt de perfectione, 22ª.q.25.8.c.ª.9.c.ª.q.34.3.3m.ª q.83.8.c.ª.q.108.1.c. 59
Signa amoris oportet inimicis oſtendere in communi, non autem in ſpeciali, niſi in præparatione animi, ſed eſt de perfectione, 22ª.q.25.9.c. 60
Virtutes debent amari ex charitate, 22ª.q.25.2.c. 61
Charitas amari debet ex charitate, 22ª.q.25.2.c. 62
aliquid poteſt diligi ex charitate dupliciter, ſcilicet amore amicitiæ, & amore concupiſcentiæ, & ſic amari poteſt accidens, & res irrationales, non autem primo modo, 22ª.q.25.3.c.ª.11.c. 63
Dæmones & cæteri damnati quo ad naturã ſunt ex charitate amãdi, non autem quo ad gloriam, niſi voluntate antecedente, 22.q.25.11.c. 64
¶Ordo.ª Omne ens naturaliter plus diligit ſe, quàm alterum, 1ª q.60.4.2m.ª.5.1m. 65
Deus plus amat nos, quàm econuerſo, 22ª.q.26.12.c. 66
Quodlibet ſingulare plus naturaliter diligit bonũ ſpeciei, quàm bonum proprium, 1ª q.60.5.c.ª.12ª.q.109.3.c. 67
Omnis pars naturaliter plus diligit totum quàm ſe, 1ª q.60.5.c.ª.12ª.q.19.10.c.ª.q.109.3.c.ª.22ª.q.26.3.c.ª.4.3m. 68
In patria nullus eſt ordo dilectionis, niſi ſecundum propinquitatẽ ad Deũ, 22ª.q.26.13.c. 69
In patria quilibet plus amat ſe poſt Deum, quàm alium, 22ª q.26.13.c. 70
Beati voluntate conſequente volunt maius bonum alteri meliori quàm ſibi, ſed intenſius ſibi: ex antecedente verò etiam maius bonum volunt ſibi, 22ª.q.26.13.c. 71
In amore eſt duplex gradus, ſcilicet inter diligibilia, & diligentis ad dilectum. Primum attendit amans, non autem ſecundum, quo ad affectum, ſed tantum quo ad effectum 22ª.q.26.10.11.12.13.c. 72
Omnes homines æqualiter ſunt amandi reſpectu obiecti, non autem reſpectu actus, 22ª.q.26.6.1m. 73
Vnus proximus eſt magis amandus quàm alius, ſecundum maiorem vnionem, 22ª.q.26.6.c.ª.q.44.8.2m. 74
Propinquiores debent plus amari quàm meliores, & firmius, & multiplicius, 22ª q.26.7.8.c.ª.q.31.9.c.ª q.44.8.2m.ª.3m. 75
Parẽtes debẽt plus filiis amari rõne obiecti, ſed ecõuerſo rõne amãtis, 22ª.q.26.9.c.m.ª.12ª.q.100.5.4m.ª.22ª q.26.9.c.ª.10.c.ª q.31.3.4m. 76
Parentes debent vxore plus amari ratione obiecti, ſed econuerſo ratione diligentis, 22.q.26.11.c. 77
Conſanguinei debent plus aliis amari, 22ª.q.26.8.c. 78
In naturalibus quilibet tenetur magis amare conſanguineos, & in ciuilibus conciues, & in militaribus commilitones, 22ª.q.26.8.c.ª.q.31.3.c.2m 79
Filii debent plus amari quàm fratres, 2ª.q.96.2.c. 80
Mater plus amat quam pater, qui debet plus amari quam mater, 22ª.q.26.10.c. 81
Filii fontis debent plus amari in ſpiritualibus, quàm filii carnis, non autem in aliis, 22.q.26.8.c.m. 82
Benefactor plus diligit quàm beneficiatus, 22ª.q.26.12.c. 83
Dilectio inimicorũ eſt perfectior & magis meritoria, quam dilectio amicorum, 22ª q.27.7.c.ª.8.2m. 84
Amor naturalis non eſt paſſio connaturalitas rei, 12ª q.26.1.2.c. 85
amor naturalis eſt inchoatio ad aliquid, 1ª.q.60.1.c.ª.12ª q.26.1.2.c. 86
Amor naturalis nihil aliud eſt, quam inclinatio naturæ indita ab auctore naturæ, 1ª.q.60.1.3m. 87
Dilectio naturalis eſt reſpectu finis, ſed electiua eſt reſpectu eorum quæ ſunt ad finem, 1ª.q.60.2.c.ª.4.3m. 88
Dilectio naturalis eſt principium electiuæ, 1ª.q.60.2.c.ª q.62.2.c.ª q.90.1.c.ª.12ª q.10.1.c.ª.q.27.4.2m.ª.q.41.2.c.ª.q.91.2.2m.ª.22ª.q.154.12.c.ª.q.155.2.c. 89
Omnis dilectio naturalis eſt recta non rectitudine charitatis, licet vna rectitudo perficiat aliam: ſed rectitudine naturali, 1ª q.60.1.3m. 90
amor naturalis eſt triplex, ſcilicet in appetitu naturali, ſenſitiuo: & intellectiuo, 1ª.q.60.1.c.

amor

92 amor naturalis eſt in omni re: in omni potentia: & membro, 1a.q.60.1.c. 12a.q.26.1.3m.
93 Quælibet res naturali dilectione amat ſe: & quidquid eſt idem ei natura, 1a q.60.3.4 c. 12a q. 0.1.c. q.77.4.2m. 22a q.67.c.1m. q.126.a.c.
94 Amor ſui tripliciter ſe habet ad charitatem, ſcilicet contrarie, incluſiue, & concomitanter, 22.q.19.6.o.
95 Amare ſe dicitur aliquis tripliciter, ſcilicet iuſte iniuſte, & indifferenter. 22a.q.25.7.c.
96 Amor ſui eſt vituperabilis, quando eſt nimius reſpectu ſui vel exteriorũ, 12a.q.29.4. m. q.77.4.1m.
97 Amor ſui inordinatus eſt cauſa omnis peccati, 12a.q.77.4.o. 5.c. q.84.2.3m. 22a.q.25.7.1m. q.153.5.3m.
98 amare ſe ſecundum ſubſtantiam conuenit omnibus, ſecundum carnem principaliter vel ſecundum ſenſum peccatoribus tantum, ſed ſecundũ ſpiritum bonis tantum. 22a.q.25.4.1m. 7.o. q.187.1.c.
99 Vnio quadruplex, ſcilicet realis, ſimilitudinis, affectus, & ſubſtantialis. Prima eſt effectus amoris. Secũda & quarta eſt cauſa eius. Tertia eſt amor, 12a.q.25.1.2m.
100 Vnio amantis ad amatum duplex, ſcilicet realis, & affectus, 12a.q.25.2.2m. q.28.1.c.
101 Amor triplex, ſcilicet naturalis, ſenſitiuus, & intellectiuus, 1a.q.60.1.c. 12a.q.26.1.c. q.28.6.1m. q.41.4.c. 22.q.26.3.c.
102 Amor duplex, ſcilicet amicitiæ, & concupiſcentiæ, 1a q.60.3.c. 4.3m. 12a.q.26.4.o. q.23.1.c. 22a.q.17.8.c. q.23.1.c.
103 Amor eſt inæqualis dupliciter, ſcilicet ſecundum inæquale bonum: & ſecundum magis & minus. 1a.q.20.3.o. 22a.q.26.6.o.
104 Dilectio eſt tantum in voluntate, ſed amor proprie in ſenſitiuo, licet tranſferatur etiam ad voluntatem. 12a.q.26.3.o.
105 Dilectio addit ſupra amorem electionem, ſed charitas æſtimationem magni pretii, 12a.q.26.3.o.
106 Amor intellectualis addit ſupra beneuolentiam vnionem effectus, 22a.q.27.2.c. 2m. q.31.1.c.
107 Amor ut paſſio eſt ſemper cum impetu & conſuetudine, ſed beneuolentia quandoque ſubito & ſine impetu, 22a.q.27.2.c.
108 amor eſt boni in communi, ſiue habiti ſiue non, ſed gaudium & delectatio eſt de præſenti & habito, deſiderium vero & ſpes eſt de non habito, 1a.q.20.1.c. q.24.3.1m. 12a.q.28.1.1m. 22a.q.4.1.3m.
109 Actus amoris ſemper tendit in duo, ſcilicet in bonum volitum, & in eum cui vult bonum, 1a.q.20.1.3m. 12a.q.26.4.c.
110 amor eſt vnio amantis ad amatum, 1a.q.20.1.c.3m. 12a q.25.2.2m. q.28.1.o.
111 Amor non eſt vnio ſecundum rem, ſed ſecundum affectum, 12a.q.25.2.2m. q.28.1.c.2m.
112 Amor eſt motus appetitus quo immutatur ab appetibili vt ei complacens, non autem vt tendens in appetibile, quia hoc eſt deſiderium, 12a.q.26.2.c.3m.
113 amor eſt cõplacẽtia amãtis in amatũ. 12a q.25.2.c. q.26.1.2.c. q.27.1.c.
114 Amor importat conuenientiam & connaturalitatem ad amatum, 12a.q.23.4.c. q.25.2.c. q.26.1.c. q.27.1.c. 4.c. q.28.5.c. q.29.1.2.c. q.32.3.3m.
115 Amor eſt paſſio proprie ſecundum quod eſt in concupiſcibili, communiter autẽ vt eſt in voluntate, 12a.q.26.2.o. 3.3m. 4. q.31.6.1m.
116 Amor, gaudiũ, & delectatio vt ſunt in appetitu ſenſitiuo paſſiones ſunt, non autem vt ſunt in voluntate, 1a.q.20.1.1m.
117 Amor ponitur pro omni paſſione, 12a.q.1 2.3.4m.
118 Amor eſt prima omnium paſſionum 1a.q.20.1.c. 12a.q.25.2.o. 3.c 4. q.27.4.c. q.5.3.1m. q.70.3.c. 22a.q.28.4.c. q.47.2.1m. q.162.3.4m.
119 Amor qui eſt in appetitu ſenſitiuo, eſt paſſio quædam, 22a.q.27.2.c.
120 amor non eſt paſſio ſæſiua, ſed perfectiua, niſi ratione tranſmutationis corporalis, vel ob aliquod inconueniens, ſcilicet peccati, 12a.q.28.5.o.
121 Amor non determinatur ad aliquod genus virtutis vel vitii, ſed ordinatus includitur in quolibet virtute, & inordinatus in quolibet peccato, 22a.q.125.2.o.
122 amor eſt naturaliter prior odio, ſed ſunt ſimul ſecundum rationem, 12a.q.29.2.o.
123 Amor eſt fortior odio, licet quandoque videatur econuerſo, quia odiũ eſt ſenſibilius, & maius odiũ comparatur minori amori. 12a q.29.3.o
124 Aliquid eſt cã amoris dupliciter, ſcilicet vt ratio, & vt via, 12a.q.2 .2.1m.
125 Nulla paſſio eſt cauſa omnis amoris, ſed aliqua eſt cauſa alicuius amoris, 12a.q.27.4.o.
126 Bonum eſt cauſa amoris propria, vt proprium eius obiectum, 12a.q.27.1.2.c. q.29.1.o.
127 Bonum et conformat ſibi appetitum cauſat amorem, vt abſens concupiſcentiam, & vt præſens delectationem, 1a.q.20.1.c. 12a.q.23.4.c. q.25.2.c. q.2 . .1m. q.3 .1.1m. q.40.2.c.
128 Obiectum amoris eſt ſimpliciter bonum, ideo bonum augmentatum ſimpliciter auget amorem. Sed non eſt ſic in audacia, quia obiectum eius eſt compoſitum ex bono & malo, & motus eius in malo præſupponit motum ſpei in bonum, ideo ſi addatur tantum de arduo quod excedat ſpem, non ſequitur motus audaciæ, ſed minuitur, 12a.q.45.4.2m.
129 Nouitas & abſentia amati facit perceptionem amoris, licet non ſemper augeat ipſum, 12a.q.29.3.c. q.33.6.c. q.48.2.1m.
130 Sicut ex delectatione cauſatur amor, ſic ex triſtitia odium, quia ſicut mouemur in amorem delectantium, ſic in odium triſtantium, 22a.q.34.6.c. q.36.4.3m. q.158.7.2m.
131 Odium poteſt eſſe per accidens cauſa amoris, inquantum aliqui conueniunt in odio alicuius, 12a.q.32.4.3.

Amor & odium circa idem ſunt contraria, non autem de contrariis, ſed ſe inuicem conſequentia, 12a.q.29.2.2m. 132
apprehenſio vnitatis eſt cauſa amoris, quia ſi aliquid apprehẽditur vt pertinens ad bene eſſe amantis, cauſat amorem concupiſcentiæ. Si verò vt alterum ſe, cauſat amorem amicitiæ, 12a.q.28.1.c. 133
Similitudo eſt per ſe cauſa amoris. Sed per accidens, ſcilicet vt impedit proprium bonum, eſt cauſa odii, 12a.q.27.3.o. q.99.2.c. 134
Similitudo in actu eſt cauſa amoris amicitiæ, ſed ſimilitudo in potentia eſt cauſa amoris concupiſcentiæ, 22a.q.27.3.c. 135
Similitudo eſt cauſa odii, & diſſimilitudo eſt cauſa amoris per accidens tripliciter, ſcilicet ratione diſplicentiæ propriæ conditionis, ratione impedimenti, vel ratione rogationis amoris ſequentis. 2a.q.99.2.c. 136
Delectatio et inuenta, cauſat deſiderium & amorem, ſed in exequendo eſt econuerſo, 12a.q.25.2.c.3m. q.27.4.1m. q.34.1.c.1m. 137
Spes reſpectu eius per quem fit poſſibile, cauſat amorem. Sed reſpectu boni ſperati, eſt econuerſo, 12a.q.17.4.3m. q.40.7.o. q.62.4.3m. 22a.q. 7.8.c. q.66.6.2m. 138
Spes cauſat amorem vel auget ratione delectationis, quia delectationem cauſat, vel ratione deſiderii, quia ſpes deſiderium fortificat, 12a.q.27.4.3m. 139
Amor carnalis cognoſcitur per frequentem familiaritatem, & per nimia colloquia cum mulieribus, & dum ab inuicem inuitæ & triſtes diſcedunt, 12a.q.28.5.1m. 140
Si bonus cantor amet bonum ſcriptorem, attenditur ibi ſimilitudo proportionis ſecundum quod vterque habet quod conuenit ei ſecundum ſuam artem, 12a.q.27.3.2m. 141
Licet non omnes homines habeant aliquas virtutes ſecundum habitum completum, habent tamen eas ſecundum quædam ſeminalia rationis, ſecundum quæ qui non habet virtutem diligit virtuoſum tanquam ſuæ naturali rationi conformem, 12a.q.27.3.4.c. 142
Amari propter aliud contingit ſecundum quatuor genera cauſarum, ſcilicet ſecundum cauſam finalem, formalem, efficientem & materialem, 22a.q.27.4.c. 143
amor eſt cauſa omnium paſſionum & affectionum, 1a.q.20.1.c. q.60. prin. 12a.q.25.1.2m. 2.1m. q.27.4.c. q.28.6.2m. q.41.2.1m. q.46.1.c. q.2.3.3m. q.70.3.c. 22a.q.17.8.c.2m. q.19.9.1m. q.1.2.3.4m. 144
Vnio ſecundum rem amantis ad amatum, eſt effectus amoris, 1a.q.20.1.3m. q.60.3.2. 22a.q.28.1.o. 145
Mutua inhæſio triplex, ſcilicet ſecundum eius apprehenſiuam appetitiuam, & redamationem eſt effectus amoris. 2a.q.18.2.o. q.66.6.c. 146
Extaſis eſt effectus amoris, 1a.q.20.2.1m. 12a.q.28.3.o. 22a.q.175.2.o 147
Amor facit feruere, & ebullire, id eſt ferri extra ſe in amatum, 12a.q.37.2.c. 148
Amor liquefacit, id eſt facit non continere amatum intra ſe, 12a.q.28.5.5. 149
Proprii effectus amoris ſunt quatuor, ſcilicet liquefactio, id eſt mollificatio affectus, et faciliter penetretur ab amato, fruitio id eſt delectatio, languor id eſt triſtitia, & feruor, id eſt vehementum deſiderium, 12a.q.28.5. 150
Amor languere facit, id eſt triſtitiã de abſentia amati, 22a.q.28.5.1m. 151
Amor mouet inferiora in ſuperiora, vt ab eis perficiantur, & ſuperiora in inferiorum proviſionem, 22a.q.31.1m. 152
amans agit omnia quæ agit ex amore, 12a.q.28.6.o. 153
Zelus eſt effectus amoris, 12a.q.28.4.o. 154
Ex amore procedunt gaudium & triſtitia, contrario modo, 22a.q.28.4.c. 155
Ex amore inordinato procedit cupiditas inordinata, 22a q.135.2.c. 156
Odium eſt effectus amoris, 12a.q.28.6.3. q.29.2.o. 1.c. 157
q Cognitio. Cognitio eſt cauſa amoris 1.c. q.27.2.o. 22a.q.26.2.1m 158
In his quæ ſunt ſupra hominem, amor eſt nobilior cognitione, ſed in aliis eſt econuerſo, 1a.q.81.3.c.3m. q.108.6.3m. 12a.q.66.3m. 22a.q.23.6.1m. q.27.4.2m. 159
Amor eſt altior cognitione in mouendo, ſed in attingendo eſt econuerſo, 12a.q.3.4.4m. 160
Cognitio perficitur per hoc quod cognitum eſt in cognoſcente, ſed amor ſecundũ quod amans trahitur ad amatũ, 1a.q.16.1.c. q.19.3.6. .6.4m. q.59.2.c. 3.2m. q.60.2.c. q.78.1.c.3. q.81.2.c. q.82.3.c. q.108.6.3m. 8.q.15.1.3m. q.22.2.c. q.40.2.c. q.66.6.1m. q.86.1.2m. 22a.q.23.6.1m. q.26.1.2m. q.27.4.c. 161
Aliquid perfecte amatur, quod non perfecte cognoſcitur, 12a.q.27.2.2m. 2a.q.27.4.1m. 162
Nihil amatur niſi cognitum, 22a.q.3.4.4m. q.27.2.c. 4.1m. 163
Deus per eſſentiam viſus neceſſario amatur, ſed per effectus cognitus poteſt odiri, 1a.q.60.5.5m. 22a.q.34.1.o. 164
Subiectum amoris ſenſibilis eſt concupiſcibilis, intellectualis vero eſt voluntas, 1a.q.82.5.1m. 12a.q.23.1.2.c. q.26.1.o. 2.2m. 165
Amor mundanus ſemper eſt malus, 22a.q.19.3.c. 166
Amor mercenarius eſt ſemper malus. 22a.q.19.4.2m. 167
q amplexus, oſcula, tactus, & huiuſmodi ex libidine, ſunt peccata mortalia non autem ſecundum ſe, ſcilicet vel propter cõſuetudinem patriæ, vel propter aliquam neceſſitatem, aut rationabilem cauſam, 22a.q.154.4.o. 168

Analogia duplex, ſcilicet ſecundum quod aliqua participant aliquid, ſecundum prius & poſterius, vel ſecundum quod vnum imitatur alterum. Secunda eſt in diuinis, non autem prima, 1a.q.23.3.c. 1
In analogia prius dicitur dupliciter, ſcilicet ſecundum rem, & ſecũdum impoſitionem nominis, 1a.q.13.6.o. q.33.3.4m. 2
Omnia dicta de Deo & creatura dicuntur analogice, non autem vniuoce, 3

Nec

eſt per re æquiuoce, 1ª. q. 7. 6. 1ᵐ. ª. q. 13. 5. 5. 10. 0. ª. q. 25. 2. 2ᵐ. ª. q. 29. 4. 4ᵐ. ª. q. 51. 1. 2ᵐ ſi.

4 analogum eſt medium inter vniuocum & æquiuocum, 1ª q. 13. 5. 10. c.

5 analogata dicuntur ad vnum numero, & nō ſecundum rationem tantum, ſicut vniuocum, 1ª. q. 20. 3. 3ᵐ.

6 analogum eſt tantum in vno analogato ſecundum propriam rationem, vniuocum autem eſt in quolibet, 1ª. q. 16. 6. 2ᵐ. 1ª. q. 20. 3. c. 5ᵐ.

7 Omnia analogata neceſſario dicuntur per reſpectum ad vnum primum, 1ª q. 13. 5. 6. ª. 10. c.

8 Primum in analogis, oportet poni in diffinitione omnium aliorum, 1ª. q. 13. 6. ª. 10. c.

¶ Andragathia, id eſt, ſtrenuitas, uel virtus viri, communicabilium operū adinuentiua, & pars ſecundum potentialis pertinens ad liberalitatem, uel potius ad magnificentiam, licet magis conueniat cum iuſtitia ratione materiæ, 2ª 2ª. q. 128. 6ᵐ. ſi.

1 Angelus.ª Neceſſe eſt angelos eſſe, 1ª. q. 50. 1. c.

2 Angeli non fuerunt ante mundum, id eſt ante corpora, 1ª q. 61. a. 3. c. ª. q. 103. a. 1ᵐ. ª. 4. 1ᵐ.

3 angeli potuerunt eſſe ante mundum, 1ª. q. 61. 3. 0. ª. 4. 1ᵐ.

4 Eſſe angeli eſt infinitum ſecundum quid inquantum non eſt in materia, non autem ſimpliciter: quia finitur per eſſentiam à quaſi, 1ª. q. 7. 2. 0. ª. q. 50. 2. 1ᵐ. ª. q. 12. 4. c.

5 Eſſe angeli eſt accidens, 1ª. q. 50. 2. 3ᵐ. ª. q. 61. 1. c.

6 Eſſe angeli nō eſt eius eſſentia, 1ª q. 12. 4. cª q. 47. 1. cª q. 50. 2. 3ᵐª q. 61. 1. c.

7 Eſſe angeli non eſt ſuum intelligere, 1ª. q. 54. 1. 0. ª. 2. c.

8 Eſſe angeli non eſt eius operatio, 1ª. q. 54. 2. 0. ª. 3. c.

9 Angeli ſunt creati à Deo, 1ª q. 61. 1. 0.

10 angeli ſunt creati immediate à Deo, 1ª. q. 65. 4ᵐ.

11 angeli fuerūt creati in cœlo empyreo, 1ª q. 61. 4. 0. ª q. 102. 2. 1ᵐ. ª. 4. 1ᵐ

12 Angeli non ſunt facti propter hominem principaliter, 1ª. q. 16. 3. 1ᵐ.

13 Angeli fuerunt creati in gratia, 1ª. q. 62. 3. 0. ª. q. 64. 1. 1ᵐ. ª. 6. c. ª. q. 95. 1. 3ᵐ. ª. q. 109. 1. c. ª. 22ª. q. 5. 1. 0.

14 angeli ſunt creati in beatitudine imperfecta, 1ª. q. 62. 1. 0. ª. q. 62. 4. 4ᵐ.

15 Angelus non eſt creatus malus, 1ª. q. 63. 4. 4ᵐ.

16 angelus eſt forma ſubſiſtēs, 1ª q. 10. 5. c. ª. q. 56. 1. 2. ſi. ª. 1. 2ᵐ. ª q. 75. 5. c.

17 Angeli ſunt partes vniuerſi eiuſdem cum creatura corporali, non autem extra, ſed eſt ſupra totum vniuerſum, 1ª. q. 50. 1. c. ª. q. 61. 4. 0.

18 Quilibet angelus eſt in genere ſubſtantiæ, 1ª. q. 88. 2. 4ᵐ.

19 In angelis genus & differentia ſumūtur ab eodem ſcilicet ab eſſentia, ſed diuerſimode, 1ª. q. 50. 2. 1ᵐ.

20 In angelis idem eſt eſſentia, & id quod eſt, 1ª. ª. q. 3. 3. ª. q. 29. 1. c.

21 In ſubſtantiis ſeparatis à materia, id eſt in angelis idem eſt ſuppoſitum & natura ſecundum rem licet differant ſecundum rationem, 1ª. q. 3. 3. c.

22 Angelus eſt totaliter intellectualis naturæ, ideo oportet quòd omnis eius actio ſit ſecundum intellectum. Quandoque tamen intellectuales creaturæ quæ ſunt angeli diſtinguuntur à rationalibus, quandoque autem ſub rationalibus comprehenduntur, 1ª. q. 62. 8. 1ᵐ. ª. 22ª. q. 82. 10. 2ᵐ.

23 Intellectus angeli non eſt eius eſſentia, 1ª. q. 54. 3. 0. ª q. 77. 1. c. ª q. 79. 1. 0.

24 Intelligere angeli non eſt eius eſſentia, 1ª. q. 54. 1. 0.

25 Eſſentia angeli indiuiduatur ſe ipſa, 1ª. q. 3. 2. 3ᵐ. ª. 3. c. ª q. 13. 9. c. ª. 3ª q. 77. 2. c.

26 Angelus eſt indiuiſibilis in eſſentia, non autem ſecundum virtutem, id eſt ſecundum obiecta, & ſecundum intenſionem & remiſſionem actus, 1ª. q. 52. 1. 1. ª. 3. 3ᵐ.

27 In angelis eſt compoſitio ex eſſe & eſſentia, 1ª. q. 50. 2. 3ᵐ. ª. q. 75. 5. 4ᵐ. ª. q. 90. 2. 4ᵐ.

28 In angelis non ſunt partes eſſentiæ, ſed ſunt partes ſecundum potentiam, inquantum intellectus eorum per plures ſpecies perficitur, & eorum voluntas ſe habet ad plura, vt partialitas non referatur ad ſubſtantiam angeli, ſed ad virtutem eius, vel ad locum, 1ª. q. 52. 1. 1ᵐ. ſi. ª. 12ª. q. 50. 6. 3ᵐ.

29 In angelo eſt compoſitio ex quo eſt, id eſt ex eſſe, & quod eſt, 1ª. q. 50. 2. 3ᵐ. ª q. 75. 5. 4ᵐ.

30 Angelus componitur ex actu & potentia, 1ª q. 47. 1. c. ª. q. 50. 2. 3ᵐ. ª. q. 75. 5. 4ᵐ. ª. 1ª. q. 50. 1. c.

31 Quanto angelus eſt ſuperior, tanto minus habet de potentialitate, 1ª. q. 50. 2. c.

32 In angelis non eſt materia propriè, 1ª. q. 50. 2. 0. ª. q. 62. 3. 3ᵐ. ª. q. 85. 1. c.

33 In angelis eſt compoſitio ſubiecti & accidentis, 1ª. q. 50. 6. 0.

34 Quilibet angelus differt ſpecie ab alio angelo, 1ª. q. 50. 4. c. ſi. ª. q. 4. 0. c. ª. q. 50. 4. 0. ª. q. 75. 7. c. ª. q. 76. 1. ª. 3. q. 59. 0. 3ᵐ

35 Impoſſibile eſt eſſe duos angelos vnius ſpeciei, quia omnes angeli differunt ſpecie ſecundum diuerſos gradus naturæ intellectualis, 1ª. q. 50. 4. 2. ª. 4. 0.

36 Bonū ſpeciei præponderat bono indiuidui. Vnde multo melius eſt quod multiplicentur ſpecies in angelis, quàm quod multiplicentur indiuidua in vna ſpecie, 1ª. q. 50. 4. 5ᵐ.

37 Perfectio naturæ angelicæ requirit multiplicationem ſpecierum, nō autem multiplicationem indiuiduorum in vna ſpecie, 1ª. q. 50. 4. 4ᵐ.

38 Differentiæ angelorum, vt multi tenent, ſumuntur ſecundum diuerſos gradus potentialitatis, 1ª q. 50. 2. 1ᵐ. ª. q. 50. 4. q. 56. 2. 2ᵐ. ª 1ª. q. 50. 1. c.

39 Si tamen angelus haberet materiā, nec ſic poſſent eſſe plures angeli vnius ſpeciei, 1ª q. 50. 4. c.

40 angelus & anima differunt ſpecie, 1ª. q. 75. 7. 0.

41 angelus eſt ſimpliciter nobilior homine, ſed ſecundum quid eſt econuerſo, 1ª. q. 93. 3. 0. ª. q. 90. 1. 1ᵐ. ª. 2. c. ª. q. 108. 2. 3ᵐ. ª. q. 132. 1. 4ᵐ. ª. 12ª. q. 5. 4. 3ᵐ. ª. 22. q. 172. 2. c.

Angeli conueniunt cum ſubſtantiis materialibus in genere logico, non autem in genere phyſico, 1ª. q. 88. 2. 4ᵐ. 42

Angeli non habent corpora naturaliter ſibi vnita, 1ª. q. 51. 1. 0. ª. q. 54. 5. c. 1ᵐ. ª q. 110. 2. 1ᵐ. ª. 3. 5ᵐ. ª q. 110. 4. 6. ª. q. 117. 4. 1ᵐ. ª q. 2. 3. 5. c. 43

Angeli poſſunt aſſumere corpora 1ª q. 51. 2. 0. 44

angelus non indiget corpore aſſumpto propter ſe ſed propter nos, 1ª. q. 51. 2. 1ᵐ. 45

Non omne corpus motum ab angelo, aſſumptum eſt ab eo, ſed tantum quod ei præſentatur eum, 1ª. q. 51. 2. 2ᵐ. 46

Corpus aſſumptum non vnitur angelo, vt formæ, ſed vt motori repræſentato, 1ª. q. 51. 2. 2ᵐ. 47

angelus mouetur per accidens in corpore aſſumpto, non autem in alio, 1ª q. 51. 2. 3ᵐ. 48

Corpora aſſumpta ab angelis ſunt de aere inſpiſſato, 1ª q. 51. 2. 3ᵐ. 49

Corpora aſſumpta ab angelis non habent virtutes naturales quas oſtendunt, nec operationes vitæ, ſed communes etiam inanimatis, 1ª. q. 51. 3. 0. ª 3ª. q. 55. 6. 1ᵐ. 50

Angelus poteſt eſſe ſimul cum corpore, 1ª. q. 52. 3. 3ᵐ. 51

In eodem corpore ſimul ſunt anima formaliter dans eſſe: & operans operationes naturales, & angelus operans operationes ſupernaturales, 1ª q. 52. 3. 3ᵐ. 52

Angeli adminiſtrant & gubernant omnem creaturam corpoream, 1ª. q. 110. 1. 0. 53

Deus non producit corpora mediantibus angelis, 1ª. q. 65. 4. 0. 54

Formæ corporum non creantur ab angelis, 1ª. q. 65. 4. 0. ª q. 91. 2. c. ª. q. 110. 2. 0. 55

Nec anima creatur ab angelis 1ª q. 90. 3. 0. ª. 12ª. q. 3. 7. 2ᵐ ª 22ª. q. 5. 5. 2. c 56

Eſſentia angeli nō adiungitur loco, 1ª q. 61. 4. 1ᵐ ª q. 102. 2. 1 ª q. 112. 1. 1ᵐ 57

Eſſe in loco dicitur de angelis æquiuocè, reſpectu corporalium, 1ª. q. 52. 1. c. ª. q. 63. c. 58

Deus angelus, & anima non continentur à loco, ſicut corpora, ſed continent eum, 1ª. q. 8. 1. 2ᵐ. ª. q. 52. 1. c. ſi. ª. q. 52. 1. c. ª. 2. c. ſi. 59

Angelus non eſt in loco niſi ſecundum contactum virtutis, 1ª. q. 8. 2. 1ᵐ. ª. 2ᵐ. ª. q. 52. 0. ª. c. 1. 0. 60

angelus eſt in loco definitiue, non autem circumſcriptiue, 1ª. q. 8. 2. 2ᵐ. ª q. 52. 1. 2. 0. ª q. 5. 1. c. ª. 12ª q. 91. 2. c. 61

Locus angeli poteſt eſſe diuiſibilis, & indiuiſibilis, 1ª q. 52. 2. c. ª q. 53. c. 0. ª. 2. 7ᵐ. 62

angelus non eſt ſimul in pluribus locis, 1ª. q. 52. 2. 0. ª q. 53. 2. c. ª. q. 112. c. 63

Plures angeli non poſſunt eſſe ſimul in eodem loco, 1ª. q. 52. 3. 0. 64

Non oportet quod ſi aliquis angelus mouet cœlum, quod ſit vbique, 1ª q. 52. 2. 2. 65

Operatio angeli diffinita eſt ad vnum locum, reſpectu operati & operantis, non autem Deus, quia operatio eius ad determinata tantum primo modo, 1ª. q. 5. 1. c. 66

Angelus mouetur localiter, tamen æquiuoce aliis rebus, 1ª. q. 53. 1. 0. 67

Motus angeli in loco nihil aliud eſt quam diuerſi contactus diuerſorum locorum ſucceſſiue, 1ª. q. 53. 1. c. 68

motus angeli eſt ſucceſſio diuerſarum operationum eius, 1ª. q. 53. 1. 1ᵐ. ª. q. 3. 4ᵐ. ª. q. 5. 0. ª. q. 73. 2. c. 69

Motus angeli non eſt actus imperfecti, ſed exiſtentis in actu, 1ª. q. 53. 0. 2ᵐ. ª. 3. 70

Motus angeli non eſt propter indigentiam ſuam, ſed noſtram, 1ª. q. 53. 1. 2. ª q. 55. 2. 3. 71

Motus angeli poteſt eſſe continuus & diſcontinuus, ſicut vult, 1ª. q. 53. 1. 0. ª. 2. c. ª. 3. c. 72

Angelus dū mouetur partim eſt in vtroque termino, 1ª. q. 53. 2. 1ᵐ. ª. 3. 3ᵐ. 73

Angelus dum mouetur motu continuo, in principio eſt in toto loco diuiſibili à quo incipit moueri, ſed dum eſt in ipſo moueri, eſt in parte loci quem deſerit & in parte loci quem occupat, 1ª q. 53. 1. ª. 3ᵐ. 74

Motus continuus angeli neceſſario, eſt per omnia media, ſed diſcontinuus poteſt eſſe ſine medio, 1ª. q. 53. 2. 0. 75

Motus angeli nō eſt in inſtanti, ſed in tēpore 1ª. q. 53. 3. 0. ª 1ª. q. 5. 5ᵐ. 76

angelus mouetur ſecundum totam vim ſuam in id quod agit, 1ª. q. 62. 6. 0. ª. q. 63. 8. 1ᵐ. 77

Motus angeli non habet ordinem ad motum primi mobilis, 1ª. q. 53. 3. c. ſi. ª. q. 56. 4ᵐ. ª. q. 61. 2. 3ᵐ. 78

Velocitas motus angeli non eſt ſecundum quantitatem virtutis ſuæ, ſed ſecundum voluntatem eius, 1ª q. 53. 3. 2ᵐ. 79

angeli ſunt immutabiles & incorruptibiles, 1ª. q. 9. 2. c. ª. q. 10. 5. c. ª 6. q. 50. 5. 0. ª. q. 6. 2. 3ᵐ. ª. q. 5. c. 6. ª. q. 57. 1. 2. 80

Angeli ſunt mutabiles ſupliciter, ſcilicet quo ad electionem ſiue applicationem virtutis ad diuerſa, & per voluntatem, 1ª. q. 9. 2. c. ª. q. 10. 5. c. 5. 2. 81

motus illuminationis angeli triplex, ſcilicet circularis, rectus, & obliquus, 22ª. q. 180. 6. 2ᵐ. 82

Vnus angelus agens in virtute ſuperiori Dei eſt ſufficiens virtute ad educendum in actum totum quod diuina virtute operandum eſt circa corpus aliquod ſupra actus naturales, 1ª q. 112. 2. 3. 83

Omnia corpora obediunt angelis ad motum localem, non autem formalem, 1ª. q. 5. 4. c. ſi. ª q. 1. 2. c. ª. q. 105. 3. 1ᵐ. ª q. 110. 2. 0. ª q. 111. 2. c. ª. q. 1. 4. 1. ª q. 117. 1. c. 1ᵐ. ª. 4. 1ᵐ. ª. 8. 1. 2. q. 80. 3. c. 84

angelus poteſt immutare omnes ſenſus hominis interiores & exteriores, 1ª. q. 111. 3. 2. 0. ª. q. 111. 4. 2ᵐ. 85

Angelus non poteſt aliquam formā imprimere in imaginatione, niſi mediante ſenſu exteriori, 1ª. q. 111. 3. 2ᵐ. 86

Angelus

86 Angelos immutare voluntatem noſtram eſt omnino hæreticum, 1ª.q.106.2.c.* .1.2ª.b.10.3.1m.* .22ª.q.174.5.4m.
87 Angelus poteſt immutare voluntatem hominis,perſuadendo ſolum: vel concitando paſsiones, 1ª.q.106.2.c.* .q.111.2.o.* .q.210.2.3m.* .q.115.4.1m.* .12ª.q.9.6.c.m.* .q.75.3.o.* .q.80 1.o.
88 Angelus ſuperior mouet voluntatem angeli inferioris aliqualiter vt obiectum,perſuadendo:non autem de neceſsitate;nec ex parte potentiæ, 1ª q.106.2.o.
89 Angeli dupliciter poſſunt agere in animas noſtras ſ.confortando intellectum:& illuſtrando phantaſmata, 1ª.q.111.1.c.
90 Boni angeli poſſunt imprimere in intellectum noſtrum: non autem mali, 12ª.q.80.2.c.* .22ª.q.96.1.c.* .q.12.2.1m.
91 Boni angeli poſſunt imprimere in intellectum noſtrum confortando: nõ autem imprimendo lumen, 1ª.q.111.1.o.
92 Angeli mali imprimunt in phantaſmata, applicando ad ea lumen ſuum, 12ª.q.80.2.o.
93 Subſtantiæ ſeparatæ .i.angeli: non ſunt principia intellectus humani: cũ creatio intellectus humani fit immediate à Deo, 1ª.q.65.3.c.
94 Bonæ cogitationes attribuuntur altiori principio.ſ.Deo: licet angelorum miniſterio procurentur, 1ª.q.111.2.c.m.ſi.
95 Angeli ſunt ſupra tempus:& ſupra motum omnium corporalium: non autem ſupra tempus ſucceſsionum eſſe ipſorum: & operationum eorum, 1ª.q.61.2.2m.* .q.62.5.2m.* .q.85.4.1m.
96 Intelligere angeli eſt ſupra tempus.12ª.q.113.7.5m.
97 Intelligere angeli eſt ſupra tempus corporalium: & eſt in tempore alio, 1ª.q.57.3.2m.
98 Tempus angeli eſt alterius rationis à tempore aliorum 1ª.q.53.3.c.
99 Tempus angeli poteſt eſſe continuum & diſcretum: ſicut & motus eius, 1ª.q.53.3.o.
100 Tempus angeli diſcretum nullam proportionem habet ad tempus aliorum: ſed continuum ſic, 1ª.q.53.3.1m.
101 Tempus angeli componitur ex inſtantibus quia eſt diſcretum, 1ª.q.53.3.4m.* .12ª.q.113.7.4m.
102 Operatio angeli ſucceſsiua.i.motus ſ.intellectio & affectio: menſuratur tempore:non autem æuo, 1ª.q.10.5.1m.* .q.12.10 2m.
103 * Eſſe angeli menſuratur æuo,cognitio naturalis tẽpore,ſed viſio beata,æternitate, 1ª.q.10.5.1m.* .3m.
104 Eſſe angeli,& ſubſtantia eius menſuratur æuo, 1ª.q.10.5.1m.
105 Viſio beata angeli menſuratur æuo, 1ª.q.10.5.1m.
106 ¶Numerus.* Numerus angelorum non eſt de genere quantitatis: ſed eſt multitudo tranſcendens & formalis, 1ª.q.30.3.c.* .q.50.3.1m.
107 Numerus angelorum excedit omnem numerum corporalium, 1ª.q.50.3.o.* .q.112.4.2m.
108 Angeli boni ſunt in maiori numero quàm mali, 1ª.q.63.9.o.
109 In angelis ſunt tres hierarchiæ ſecundum triplicem gradum cognitionis eorum, 1ª.q.108.1.o.
110 In qualibet hierarchia ſunt tres ordines, 1ª.q.108.2.o.
111 In quolibet ordine ſunt multi angeli, 1ª.q.108.3.o.
112 Diſtinctio hierarchiarum & ordinum in angelis eſt à natura: ſed completur per dona gratiæ, 1ª.q.108.4.o.* .2.c.* .q.109.2.c.
113 Diſtinctio ordinum in angelis eſt ſecundum diſtinctionem actuum,& officiorum, 1ª.q.108.2.o.* .q.110.1.3m.ſi.
114 Ordines angelorum ſunt tantum nouem, 1ª.q.107.2.c.
115 Gradus in ordinibus angelorum bene ordinantur, 1ª.q.108.2.2m.* .6.o.
116 Tota ratio ordinis in angelis eſt ex propinquitate ad Deum, ideo propinquiores Deo ſunt gradu ſublimiores: & ſcientia clariores,non autem in hominibus, 1ª.q.106.3.1m.* .q.107.2.c.
117 Angeli in confinibus ſuorum ordinum magis conueniunt,quàm cum extremis ſuorum ordinum.1ª.q.108.3.3m.
118 Angeli vnius ordinis non ſunt æquales, 1ª.q.50.4.c.ſi.* .q.47.2.c.* .q.50.4.c.* .q.108.3.o.* .q.112.2.1m.
119 Omnes ordines primæ hierarchiæ,aſsimilantur miniſtris regis circa perſonam eius,ſ.cubicularijs,conſiliarijs,& aſſeſſoribus. Secundæ autem officialibus regni in communi.ſ.domus curæ,principibus militiæ,& iudicibus curiæ. Tertiæ vero deputatis ad certas partes regni,ſ.præpoſitis,balliuis,& huiuſmodi, 1ª.q.108 6.c.
120 Ad primam hierarchiam pertinet conſideratio finis, ad ſecundam diſpoſitio vniuerſalis de agendis. Ad tertiam vero executio operis, 1ª.q.108.6.c.
121 Ordines angelorum ſunt connexi adinuicem,& ad noſtram hierarchiam, 1ª.q.108 1.o.
122 Omnes homines,& omnes angelorum ordines ſunt vna hierarchia, 1ª.q.108.1.c.1m.* .3ª.q.8 4 c.
123 Homines aſſumentur ad omnes ordines angelorum, 1ª q.108.8.o.* .q.63.9.3m.* .12ª.q.4.5.6m.
124 Angelus inferioris ordinis non aſſumetur ad ſuperiorem ordinem, 1ª.q.108.8.2m.
125 Quilibet angelus magis habet proprium ordinem & officium quàm quæcunque ſtella, 1ª.q.108.3.c.2m.
126 Minimus ordo angelorum eſt ſuperior ſupremo ordine noſtræ hierarchiæ 1ª.q.109.2.3m.* .q.117.2.c.3m.
127 Proprietates & officia in ordinibus angelorum & eccleſiæ accipiuntur nominibus eorum, 1ª.q.67.1.c.
128 Ordines angelorum ſemper durabunt, 1ª.q.108.7.c.
129 Excellentia cuiuslibet angeli inferioris continetur in excellentia cuiuslibet ſuperioris,& non econuerſo, 1ª.q.108.5.6m.
130 Omnes perfectiones ſunt communes omnibus angelis, ſed perfectius & abundantius ſunt in ſuperioribus quàm in inferioribus, 1ª.q.106.4.o.* q.108.2.2m.* .1 c.* .22ª.q.2.3m.

Inferiores angeli exercent officia ſuperiorum in virtute ſuperiorum ideo miſſi poſſunt arcere dæmones: & facere miracula, 1ª.q.112.2.2m.* .q.113.1.3m. 131
Eſſentia ſuperioris angeli eſt nobilior,& virtus efficacior ad intelligendũ & ad agendum in res inferiores,quàm eſſentia & virtus inferioris, 1ª.q.89.1.c.ſi.* .q.106.1.9.c. 132
Nihil prohibet dicere inferiores angelos adminiſtrare inferiora corpora & ſuperiores & ſummos aſsiſtere Deo, 1ª.q.6 .7.c. 133
Ordo in angelis nunquàm à Deo prætermittitur, quin ſemper inferiora per ſuperiora mouentur,& non econuerſo, 1ª.q.106.3.c.* .q.8.2.1 c. 134
Quilibet angelus eſt ſimpliciter maior quolibet viatore ſecundum conditionem ſtatus:non autem ſecundum meritum, 1ª.q.108 5m. 135
* Formæ ſuperiorum angelorum ſunt vniuerſaliores formis inferiorum, 1ª.q.55.3.o.* .q.89.1.c.* .q.110.1.c.* .q.1 6.1 1. 136
Scientia ſuperiorum angelorum dicitur eſſe vniuerſalior,quo ad eminentiorem modum intelligendi, 1ª q.106 4 m. 137
Cognitio ſuperiorum angelorum eſt perfectior quàm cognitio inferiorum, 1ª.q.8 .1.c.ſi.* .q.106.4 o.* .12ª.q.050.5 c ſi. 138
Superiores angeli idem cognitum perfectius & clarius cognoſcunt quàm inferiores, 22ª.q.2.6.c. 139
Pauciores ſunt formæ intelligibiles in intellectibus ſuperiorum angelorũ quia lumen intellectuale in eis minus diuiditur, ª.q.89.1.c.co.2. 140
Angelus ſuperior per vnam ſpeciẽ poteſt plura intelligere quàm inferior, 1ª.q 5.5.3.o.* .q.89.1.c.co.2. 141
Superiores angeli perſpicacius diuinam ſapientiam contemplantes,plura & altiora myſteria gratiæ cognoſcunt in viſione Dei: quæ inferioribus eos illuminando manifeſtant, 1ª.q.57.5.1. 142
Angelus ſuperior illuminat inferiorem, 1ª.q.105.2.3.o.* q.107.2.c.* .q.106.princip.* .q.113.2.c.m.* q.117.2.c.* .12ª.q.112.1.3m.* .22ª.q.2 6.c. 143
Angelus ſuperior inſtruit inferiorem de omnibus quæ ſcit, 1ª.q.106. 4. o.* .22ª.q 81.4 2m. 144
Vſque ad diem iudicii ſemper noua aliqua ſupremis angelis reuelantur diuinitus de iis quæ pertinent ad diſpoſitionem mundi,& præcipuè ad ſalutem electorum. Vnde ſemper remanet vnde ſuperiores angeli inferiores illuminent, 1ª.q.10 .4. 3m. 145
Angelus inferior nunquàm illuminat ſuperiorem,nec poteſt, 1ª q.106.3.o.* q.107.2.c.* .q.108.prin.* .q.117.1.c. 146
¶ Prelatio.* Boni angeli habent prelationem ſuper angelos malos, 1ª.q.109.4.o. 147
Boni angeli inferiores ſecundum naturam habent prelationem ſuper angelos malos ſuperiores ſecundum naturam, 1ª.q 109.4 3m. 148
Superiores angeli mali habẽt prelationem ſuper inferiores angelos malos, 1ª.q.63.2.o.* .q.109.2.o. 159
Angeli preſidentiam habent ſuper iſta inferiora immediatam, 1ª.q.110.1.2m.* .3m. 150
Minimus angelus habet altiorem & vniuerſaliorem virtutem, quàm aliquod genus corporalium,ſed tamen diuerſos angelos prepoſuit in libet genere corporum, 1ª.q.110.1.3m. 151
Anima ſecundum ordinem naturæ non præfertur alteri animæ: ſicut dæmones ordine naturæ præferuntur hominibus, 1ª q.64.4.2m. 152
Prelatio malorum angelorum fundatur ſuper iuſtitiam Dei, non autem ſuper iuſtitiam eorum, 1ª.q.109.2.1m. 153
Prelatio angelorum poſt diem iudicii ceſſabit quo ad miniſteria circa nos, 1ª.q.64. 4.c. 154
Intellectus angeli eſt deiformis: quia non habet cognitionem à rebus: nec per ſenſum: nec cũ diſcurſu,ſicut in nobis, 1ª.q.84.2.o.ſi.* 22ª.q.180 n.2m. 155
Intellectus angeli eſt ſemper in actu,& nunquam in potentia, 1ª.q.50.1.2m.* .q.54 4.c. 156
Intellectus angeli eſt in potentia eſſentiali & accidentali reſpectu reuelandorum:ſed reſpectu naturaliter cognitorum eſt tantum in potentia accidentali, 1ª.q 58.1.o.* .q.62.1.1.* .1.* .q.50.5.c. 157
Intellectus angeli ſemper eſt in actu ſecundo: & in nulla potentia reſpectu verbi Dei, 1ª.q.58.1.c.* 22ª.q. 8n.6.2m. 158
In intellectu angeli beati non poteſt eſſe falſitas, 1ª.q.58.5.o. 169
Intellectus & voluntas in angelis differunt realiter, 1ª.q.59.2.o. 160
* In angelis ſunt tantum duæ potentiæ ſ.intellectus & voluntas, 1ª.q 54.1.c.* .q 79.1.3m. 161
Intellectus angeli eſt medius inter intellectum Dei & hominis virtute & modo cognoſcendi, quia ſimilitudo eius non eſt eſſentia eius ſicut in Deo,nec accepta à rebus ſicut in nobis,ſed per influxum à Deo, 1ª.q.84.2.c.ſi. 162
Intellectus angeli non habet defectum ſui generis ſicut noſter, ſed tantũ reſpectu intellectus Dei, 1ª.q.12.4.2. 163
* In angelis non eſt intellectus agens,& poſsibilis, 1ª.q.54.4.o. 164
Intellectus poſsibilis angeli eſt in potentia reſpectu luminis diuini,nec ſolet autem etiam reſpectu ſpecierum à rebus acceptarum, 1ª.q.54.4.o. 165
Intellectus angeli eſt completus per ſpecies connaturales omnium quæ naturaliter cognoſcere poteſt non autem intellectus noſter, 1ª.q.54 4 o.* .q.55.2.o.* .q.59.3.2m.* .q.60.2.o.* .q.76. .c.* .q 84.3.2m.* .q.91.1.1.* .q.109.3.1m. 166
Intellectus Dei & angeli ſtatim totam rei cognitionem habent, intellectus autem noſter paulatim, 1ª.q.85.5 c.* .12ª.q.5.1.2m.* .22ª.q.1.0.3.c. 167

In angelis

170 In angelis eſt aliqua neſcientia, 1ª.q.12.8.o.ª.q.58.5.o.ª.q.101.1.2m. ª.q.106.e.c.m.ª.12ª.q.76.2.c.ª.2eª.q.52.3.c.

171 Angeli ignorant aliqua ſupernaturalia, non autem aliquid cognoſcibile, ab eis naturaliter: ſed intellectus noſter ignorat vtroque modo, 1ª.q. 58.5.c.

172 Connaturale eſt intellectui noſtro cognoſcere naturas in materia, angelico autem ſine materia, ſed intellectui diuino eſſe ſubſiſtens, 1ª.q.12.c. 4.c.ª.q.85.1.c.

173 Intellectus Dei eſt ſicut actus totius entis, ideo ſolus eſt actus purus angelicus autem eſt ſemper in actu ſuorum intelligibilium, non autem intellectus noſter: ſed eſt in potentia, 1ª.q.79.2.c.ª.q.87.1.c.ª.12ª.q. 43.4.c.ª.q.50.1.c.ª.q.51.1.c.m.

174 Intellectus Dei eſt ſuum intelligere, non autem intellectus angeli nec intellectus hominis, 1ª.q.50.1.c.ª.q.87.3.c.

175 Angelus dicitur mens & intellectus, quia ſolam cognitionem intellectiuam habet, 1ª.q.58.3.1m.ª.50.ª.q.79.1.3m.

176 ¶Obiectum.ª Obiectum primum intellectus angeli eſt eius eſſentia, intellectus vero noſtri coniuncti, obiectum eſt quidditas rei materialis, 1ª.q.12.4.c.ª.q.84.7.c.ª.q.85.1.c.ª.q.87.3.c.

177 ª Angelus vno & eodem actu primo ſimul intelligit ſe intelligere: & eſſentiam ſuam, non autem homo 1ª.q.87.1.2.

178 Cognitio angeli duplex ſ. matutina & veſpertina, 1ª.q.58.6.7.o.ª.q.64. 1.3m.ª.12ª q.67.3.c.ª.13ª.q.1.3.c.

179 Nulla cognitio præter matutinam & veſpertinam eſt in angelis, 1ª.q.58. 6.o.

180 Cognitio veſpertina, id eſt, in propria natura reſpectu medii, ſ. per rationes rerum in verbo: eſt eadem cum matutina, differens tantum ſecundum cognita, non autem cognitio per ſpecies rerum innatas: ſed eſt diuerſa realiter, 1ª.q.58.7.o.

181 Angelus dupliciter cognoſcit, ſ. per ſpecies, & per verbum, 1ª.q.57.5.c. q.58.6.7.o.

182 In prima cognitione eſt viciſſitudo, & ſucceſſio, & renouatio operationū non autem in ſecunda, 1ª.q.58.3.c.m.

183 Angelus dupliciter cognoſcit res in verbo, ſcilicet per ſimilitudinem verbi in ſua natura relucentem, & per eſſentiam verbi. Primam habuit in principio ſuæ creationis, non autem ſecundam: quæ proprie dicitur matutina, 1ª.q.62.1.3m.

184 Angelus habet triplicem de rebus cognitionem ſ. in verbo, in mente eius, & in propria natura. Secunda & tertia eſt veſpertina, prima vero matutina, 1ª.q.12.10.2m.ª.q.58.7.o.ª.q.60.2.o.

185 Angelus nunquam cognoſcit res in propria natura, niſi per ſpecies earum. 1ª.q.55.2.o.

186 Angelus cognoſcit per ſpecies innatas, non autem per acquiſitas à rebus, ſicut homo 1ª.q.55.2.o.ª q.57.1.3m.ª.q.87.1.c.ª.q.89.1.3.o.ª. 1eª.q.51.1.c.2m.ª.12ª.q.50.6.2m.

187 Quilibet angelus beatus, ſemper videt quemlibet alium angelum in verbo & quicquid eſt in eo ad ſe ordinatum, 1ª.q.107.1.3.

188 Intelligere angeli & animæ differunt ſpecie, 1ª.q.75.7.o.

189 Angeli non capiunt cognitionem ex ſenſibilibus, 1ª.q.51.1.c.ª.q.55.2. o.ª.3.1m.ª.q.57.1.3m.ª.q.58.7.c.

190 Angelus non intelligit componendo & diuidendo: ſicut homo, 1ª.q.58. 4.o.ª.5.c.ª.q.85.5.c.

191 ª Cognitio angeli non eſt diſcurſiua, ſed tantum noſtra. Et tamen angeli ſyllogizare poſſunt. Et in ſubſtantiis ſeparatis à materia ſemper res cognoſcibilis poteſt cognoſci per certiſſimam demonſtrationem, cum illa non ſint ſubiecta tranſmutationi 1ª.q.58.3.o.ª.4.c.ª.q.62.2.c.ª.5. c.ª.q.61.5.c.ª.q.79.8.c.ª.85.5.c.ª.12ª.q.89.4.c.ª.2eª.q.49.5.2m. ª q.180.6.ª.3ª.q.11.3.3m.

192 Cognitio angeli non eſt cauſa rerum, 1ª.q.55.2.1m.ª.3.1m.

193 In angelis per ſe inueniatur cognitio naturalis, 1ª q.62.7.o.

194 Angeli boni & mali non poſſunt deponere exiſtimationem ſemel habitam, 1ª.q.36.1m.ª q.64.2.c.ſi.

195 Diſtantia temporalis impedit cognitionem angelorum, 1ª.q.47.3.4m.ª. q.89.7.3ª.

196 Diſtantia localis non impedit cognitionem angelorum, 1ª.q.55.2.3m.ª. q.89.7.4m.ª.q.107.4.o.

197 Angeli in ſtatu naturæ non viderunt verbum Dei, niſi per ſimilitudinem, 1ª.q.62.1.3m.ª.22ª.q.1.c.c.

198 Angeli habuerunt in verbo cognitionem rerum fiendarum, quæ iam factæ erant, 1ª.q.56.2.c.1m.ª.q.95.3.c.ª.q.97.2.c.ſi.

199 Angeli cognoſcunt in verbo myſteria gratiæ, non omnia, nec æqualiter omnes ſed ſecundum quod Deus eis vult reuelare, non autem cognitione naturali, 1ª.q.57.5.c.ª.q.64.2.1m.ª.q.105.2.4m.ª.q.106.4.2m.

200 Angeli à principio ſuæ creationis cognouerunt aliqua myſteria, & aliqua poſt ſecundum quod congruit eorum officiis, 1ª.q.57.5.c.ª.q.64. 1.4m.

201 Angeli omnes à principio ſuæ beatitudinis præſciuerunt myſterium incarnationis quo ad ſubſtantiam, non autem quo ad omnes circumſtantias, 1ª.q.57.5.1m.ª q.64.1.4m.ª q.106.4.3m.ª q.117.2.1m.ª 22ª q.2.7.1m

202 Angeli in verbo ſimul contemplantur omnia ſua cognita, non autem in cognitione naturali, ſed tantum quæ per vnam ſpeciem repræſentantur, 1ª.q.58.2.c.

203 Angeli ſimul cognoſcunt res in verbo, & in propria natura, 1ª.q.12.9.c. ª.q.58.1.2.o.ª.q.62.7.1m.ª.3m.

204 Angelus cognoſcit res in propria natura dupliciter, id eſt, per duplex medium, ſ. per rationes rerum in verbo, & per ſpecies rerum innatas, 1ª. q.58.7.c.

Angeli naturaliter cognoſcunt Deum, non per eſſentiam eius, ſed per naturalia eorum, 1ª.q.56.3.o. 205

Angeli non poſſunt per ſua naturalia videre eſſentiam Dei: nec aliqua alia creatura, 1ª.q.12.4.o.ª.q.64.1.2m. 206

Res non cognoſcuntur perfecte in angelo ſicut in Deo, 1ª q.55.1.c.c.3m.ª q.84.2.c.ſi.ª.1m. 207

Omnes angeli primæ hierarchiæ accipiunt cognitionem diuinorum effectuum in prima cauſa: ſecundæ vero in vniuerſalibus rerum rationibus, id eſt, à prima hierarchia. Tertiæ autem in propriis cauſationibus, 1ª.q. 108.1.6.c.ª.q.112.3.c.4m.ª.q.113.2.2m. 208

Angelus non cognoſcit res per eſſentiam: ſed per ſpecies earum, 1ª.q.55. 1.o.ª.q.84.2.c.ſi.ª.q.87.1.c.ª.q.89.3.o.ª.12ª.q.50.4.c.ª.5.1m.ª. q.51.1.c.m. 209

Angeli cognoſcunt ſe per eſſentiam ſuam, & non per ſpeciem ſuam, 1ª q. 56.1.o.ª.2.3.c.ª.q.87.1.o. 210

Nihil enim producit in rerum natura: quod non impreſſerit menti angelicæ, 1ª.q.14.2.c.ª.q.89.3.c.ª.q.91.1.c. 211

Angelus cognoſcit alium angelum per ſpeciem rerum, 1ª.q.56.2.o. 212

Quilibet angelus bonus vel malus cognoſcit perfecte & naturaliter ſpecies, & quicquid eſt in intellectu noſtro præter vſum ſpecierum qui eſt actualis cogitatio, dependens à voluntate, 1ª.q.111.1.2m. 213

Angeli à principio cognouerunt naturaliter omnia naturalia, per ſpecies, 1ª.q.55.1.o.ª.q.89.5.o.ª.q.109.1.3m. 214

Angeli cognoſcunt materialia, 1ª.q.57.1.o.ª.q.85.1.c. 215

Angeli cognoſcunt materialia in immaterialibus ſ. in ſeipſis, vel in Deo, 1ª.q.84.1.c. 216

Angeli cognoſcunt ſingularia diſtincte per ſimilitudines ſpecierum, 1ª.q. 54.5.2m.ª.q.57.2.o.ª.q.89.1.c. 217

Angelus quilibet per vnam ſpeciem, omnia indiuidua vnius ſpeciei cognoſcit: quo ſit propria ratio ſingulorum, ſecundum proprios reſpectus ad illa, 1ª.q.55.3.c. 218

Angelus intelligendo quidditatem alicuius, ſimul cognoſcit quicquid ei attribui poteſt vel remoueri vel concludi, 1ª.q.58.3.4.5.o.ª.q.85. 5.c. 219

Angeli poſſunt cognoſcere illud quod eſt in appetitu vel apprehenſione beatorum: non autem motum appetitus ſenſitiui vel apprehenſionem fantaſticam hominis, et mouentur à voluntate & à ratione, niſi procedant in actum exteriorem, 1ª.q.57.4.3m. 220

Subſtantia immaterialis eſt proprium obiectum intellectus angeli, 1ª.q. 12.4.c.ª.q.54.4.c.ſi.q.55.2.c.ª.q.87.3.c. 221

In angelis poteſt eſſe error electionis, in particulari: nõ quidem ex ignorantia, ſed ex inconſideratione, 1ª.q.63.1.4m. 222

Angeli ignorauerunt virtutes ſuas, & ordinationes: ſecundum Dionyſiū. ſ. non quidem ſecundum ſe: ſed quæ non comprehendunt eas in Deo, 1ª.q.55.1.2m. 223

Noſtra hierarchia perficitur diuino lumine, velato ſimilitudinibus ſenſibilium, in figuris & ſacramentis: angelica vero, lumine ſimplici & abſoluto, 1ª.q.108.1.c. 224

Angelus illuminat alium angelum 1ª.q.106.1.o. 225

Angelus illuminat alium angelum, id eſt, manifeſtat ei veritatem, quam illuminans cognoſcit, confortando virtutem intellectiuam eius per conuerſionem ad eum, & diſtinguendo vniuerſalem ſcientiam, 1ª.q.106. 1.o.ª.q.111.1.c. 226

Angelus illuminat angelum de pertinentibus ad præmium accidentale: non autem de pertinentibus ad præmium eſſentiale, 1ª.q.106.1.1m.ª. 22ª.q.181.4.2m. 227

Illuminatio angelorum, non eſt de voluntate eorum ſed de voluntate Dei, & de veritate quæ eſt à Deo, 1ª.q.106.2.c.ª.5.3m.ª.q.107.1.c. 228

Angeli per illuminationem, proficiunt in cognitionem: nõ quidem Dei, ſed effectuum eius, 1ª.q.56.3m. 229

Reuelationes factæ dæmonibus per ſanctos angelos, ex parte dæmonū non ſunt illuminationes: quia non ordinant eas ad Deum 1ª.q.109.4. 1m. 230

Illuminatio ſemper erit in angelis vſque ad diem iudicii, 1ª.q.106.4.3m. ª.22ª.q.181.4.2m. 231

Actiones hierarchicæ ſemper erunt in angelis, quia ſemper vnus alium illuminabit, purgabit & perficiet, 1ª.q.108.7.c.m.ª.3m. 232

Actiones hierarchicæ ſemper erunt in angelo, non quo ad nouorum cognitionem per modum profectus & motus: ſed erit ſemper continuatio illuminationis, quia inferiores in lumine ſuperiorum rationes diuinorum ſecretorum cognoſcent, 1ª.q.107.2m. 233

Homines illuminantur ab angelis, 1ª.q.111.1.o.ª.12ª.q.112.1.2m. 234

Deus eſt primū principium creationis & illuminationis animæ: ſed angelus illuminat eam tanquam manifeſtet, 1ª.q.111.1.2m. 235

Homines illuminantur ab angelo, non ſolum de credendis: ſed etiam de agendis, 1ª.q.111.1.2m. 236

Non docentur angeli ab hominibus, 1ª.q.117.2.o. 237

Purgatio illuminatio, & perfectio in angelis & hominibus differunt ratione, 1ª.q.106.2.1m.ª.12ª.q.112.1.3m.

Angelus ſuperior purgat inferiorem, non autem econuerſo, 12ª.q.112. 1.3m. 239

Minimus ordo angelorum poteſt perficere, illuminare, & purgare, 1ª.q. 106.2.3m. 240

Purgatio in angelis non eſt à culpa nec ab immunditia: ſed à diſſimilitudine confuſione, id eſt, à neſcientia, 1ª.q.106.2.1m.ª.3.2ª.q.112. 2.3m. 241

Illuminatio proprie eſt de viſis in lumine diuinæ eſſentiæ ab angelo ſuperiori 240

ſuperiori & non ab inferiori; ſed locutio eſt de moribus liberi arbitrii, 1ª.q.107.2.o.

243 Omnis illuminatio eſt locutio in angelis, & non econuerſo vniuerſaliter. 1ª q.107.2.o.

244 Angelus loquitur angelo ex hoc quod ordinat conceptum proprium ad manifeſtandum ei alteri, 1ª q.107 .1.o.ª.1.c.

245 Superiores angeli poſſunt loqui inferioribus, & econuerſo, 1ª.q.107 2.o.ª.q.1.2.c.

246 Non oes angeli percipiũt locutionẽ vnius angeli ad alium, 1ª.q.107.5.o.

247 Angelus proprie non loquitur per corpus aſſumptum, 1ª.q.51.3.4m.

248 Locutio angeli eſt in ipſo loquente: & eſt ibi vbi ipſe eſt, 1ª.q.107. 4.1m.

249 Locutio angelorum non impeditur diſtantia locali, 1ª.q.107.4.o.

250 Clamor angeli non eſt vox: ſed eſt manifeſtatio rei magnæ, vel magni affectus, 1ª.q.107.4.2m.

251 Verbum cordis, loqui, ſigna nutus, & lingua, differunt in angelis, ſicut in nobis, 1ª.q.107.3.2m.

252 Angeli loquuntur Deo non ei aliquid communicando, ſed eum conſulendo: vel excellentiam eius admirando, 1ª.q.107.3.o.

253 Angeli ſemper loquuntur Deo laudando eum, non autem ſemper conſulendo eum de agendis, 1ª.q.107.3.2m.

254 Omnis locutio Dei ad angelos eſt illuminatio, 1ª q.107.2.1m.

255 ¶ Apparitio.ª Omnes apparitio angelorum in veteri teſtamento ordinabantur ad apparitionem filii Dei in carne, 1ª.q.51.2.1m.ª.3ª q.30.3.c.

256 Angelus apparẽs Moyſi dicitur Deus vel dominus, quia apparebat in perſona Dei, 1ª.q.41.7.5m.ª.2ª.q.98.1.2m.

257 Omnis apparitio boni angeli fit ex ſpeciali diſpenſatione Dei, 1ª.q.89.8.2m.ª.q.113.5.1m.

258 Omnis apparitio angeli in principio eſt cum terrore: ſed bonus tandem conſolationem facit, non autem malus, 3ª.q.30.3.1m.

259 Apparitiones mortuorum quandoque fiunt per operationes angelorum vel dæmonum: & etiam ignorantibus mortuis, 1ª.q.89.8.2m.

260 Ad ſepulchrum Chriſti apparuit primo vnus angelus mulieribus; deinde duo, 3ª.q.55.6.5m.

261 Voluntas eſt in angelis, 1ª.q.59.1.o.

262 In angelis eſt liberum arbitrium, 1ª.q.59.3.o.ª q.64.2.c.1m.

263 Liberum arbitrium angeli eſt medium inter diuinum & humanum; quia eſt mobile ante electionem: & non poſt, humanum autem vtrobique: diuinum vero nullo modo, 1ª.q.63.6.3m.ª.q.64.2.c.ſi.ª.q.100.2.4m

264 In angelis eſt electio, 1ª.q.59.3.1m.

265 Appetitus in angelis non diuiditur in multas potentias, ideo totaliter inclinatur in id quod tendit, nec inclinatur in contrarium, 22ª,q.24.3.1m.

266 Appetitus in angelo non diuiditur per concupiſcibilem & iraſcibilem, 1ª.q.59.4.o.

267 Deſiderium in angelis non ponit imperfectionem: quia eſt de re habita, 1ª q.58.1.2m.ª.12ª.q.67.4.3m.

268 ª Angeli potuerunt peccare, 1ª.q.63.1.o.ª.1ª.q.94.1.o.

269 Angelus nõ potuit peccare in primo inſtãti, 1ª.q.63.5.o.ª 3ª.q.34.3.1m

270 De quolibet ordine quidam peccauerunt, 1ª q.63.9.3m.

271 Supremus omnium ordinum angelorum peccauit, 1ª.q.63.7.o.ª.9.3m.

272 Primus angelus fuit alijs occaſio peccandi, 1ª.q.63.8.o.

273 Peccatum primi angeli ſuperbia, 1ª.q.63.2.o.ª.7.c.ſi.

274 Peccatum inferiorum angelorum fuit ſuperbia, 1ª.q.63.8.2m.ª.22ª.q.162.3.c.

275 Angeli beati non poſſunt peccare, 1ª.q.62.8.o.

276 Nullus angelus bonus vel malus poteſt peccare venialiter, 12ª.q.89.4.o.

277 Angelus peccando non appetiuit malum, ſed appetiuit inordinate bonum, 1ª.q.63.1.4m.

278 ªPeccatum angeli eſt irremediabile ſextuplici ratione ſ. Primo quia angelus malo quod peccando appetijt immobiliter adhæret. Secũdo quia angelorum natura non propagatur ex vno ex quo vitium contraheret. Tertio quia potentiam appetitus nec de venia cogitauit, nec alio ſuggerente peccauit. Quarto quia proprio arbitrio peccauit. Quinto quia non in vno primo parente peccauit ſicut homo. Sexto quia peccauit in termino viæ: non autem homo, 1ª.q.64.2.o.ª.12ª.q.80.4.3m.ª.3ª.q.4.1.c.3m.ª.q.2.1m.ª q.4.1.4.ª.q.86.1.c.

279 ¶ Sacramentum.ª Angelus non eſt miniſter alicuius ſacramenti, nec alicuius ei ſacramentalis, 3ª q.64.7.o.

280 Angelo miniſtranti ſacramẽta credi debet, non autẽ dæmoni, 3ªq 64.7.c

281 Angelus non poteſt manducare ſacramẽtaliter euchariſtiam, nec ſpiritualiter, ſed Chriſtum, 3ª.q 80.1.o.

282 Templa cõſecrata ab angelis non debẽt amplius cõſecrari, 3ª.q.64.7.c.

283 Chriſtus ſecundum quod Deus & ſecundum quod homo, eſt caput angelorum, 3ª.q.8.4.o.

284 Chriſtus ſecundum humanitatem illuminat angelos, 3ª.q.8.4.c.3m.ª.q.59.6.c.

285 ª Anima Chriſti poteſt per propriam virtutem & naturam illuminare omnem creaturam rationalem & etiam ſummum angelum, dando ei gratiam & ſcientiam, 3ª.q.11.2.o.

286 Chriſtus perfectius videt eſſentiam Dei quàm omnes angeli & homines, 22ª.q.1.4.1m.ª.1ª.q.10.4.o.ª q.1.4.o.ª.q.34.4.c.ª.q.10.4.c.

287 Chriſtus nullam ſcientiam didicit ab angelis, 3ª.q.12.4.o.ª.q.9.2.1m.

288 Scientia infuſa in anima Chriſti, fuit multo excellentior quàm in angelis quo ad multitudinem cognitorum certitudinem & lumen, ſed quo ad modum, fuit econuerſo, 3ª.q.11.4.o.ª 6.1m.

289 Anima Chriſti eſt nobilior angelis, corpus Chriſti animabus noſtris; intellectus poſſibilis Chriſti intellectu noſtro agente: ſenſus eius intellectu noſtro poſſibili: non ex natura, ſed ex vnione verbi, 3ª.q.63.1.

Omnes angeli cooperabuntur Chriſto in reſurrectione, colligendo partes corporum, ſed ſpecialiter Michael & cuſtodes ſingulorum, 1ª.q.9.8.1m.ª q.10.4.1. 290

Angeli indigebant gratia ad hoc quod cõuerterentur in Deum: prout eſt obiectum beatitudinis, 1ª.q.62.2.o.ª.q.62.2.3m. 291

Angelus & homo poſſunt ſe præparare ad gratiam, 1ª.q.62.2.o.ª.12ª.q.109.6.o. 292

Angelus citius confirmatus fuit in gratia quàm homo, 1ª.q.62.5.1m.ª.q.100.2.4. 293

Eſſe gratiæ, eſt ſupra eſſe naturæ angeli, & hominis, 1ª.q.62.2.2m. 294

Gratia & gloria, data eſt angelis ſecundum quantitatem naturalium, 1ª.q.62.6.o.ª.q.108.4.c.ª.8.1.ª.2ª q.34.33.ª.3ª.q.62.8.3m. 295

Virtutes morales ſunt in Deo, & in angelis, exemplariter tantum, 12ª.q.57.1.1m 296

Ea quæ ſunt fidei, ſunt ſupra cognitionem naturalem angelorum, & hominum, 22ª q.5.8.c. 297

Angeli habuerunt fidem, & ſpem, & charitatem ante confirmationem ſuã, 22ª.q.5.1.o. 298

Fides non eſt in angelis bonis, nec malis, 22ª.q.5.2.o. 299

ª Angeli meruerunt in primo inſtanti ſuæ creationis, 1ª.q.63.5.3m.ª.4m.ª.6.c.ª.q.14.2.1m. 300

Omnes angeli in primo inſtanti, quo creati ſunt in gratia, meruerunt, ſed quidam eorum ſtatim impedimentũ preſtiterunt ſuæ beatitudini, mortificantes præcedens meritum, & tunc beatitudine quam meruerũt, priuati ſunt, 1ª.q.62.5.4m.ª.6.c.3m.ª.4m. 301

Angeli meruerunt ſuam beatitudinem, 1ª.q.62.4.o.ª.q.62.5.4m. 302

Angeli beati, non poſſunt proficere in beatitudine, 1ª.q.62.9.o. 303

Præmium accidẽtale angelorum, & aliorum beatorum, poteſt augeri vſque in diem iudicii, 1ª.q.62.9.3m. 304

Angeli boni ſtatim poſt primum actum meritorium, fuerunt beati, 1ª.q.62.5.o.ª.q.63.5.4m.ª 6.c.3m.ª.4m.ª.7.c.ª.12ª.q.5.1.1m. 305

Deus eſt beatus eſſentialiter per eſſentiã, ſed angelus & homo, per gratiã, & participatiue, 1ª.q.26.1.2.o.ª. 2ª.q.3.1.2m.ª.2.1m.ª.4m. 306

Deus per eſſentiam eſt beatus: angelus autem per vnicam operationem, ſed homo per multas in via, & per vnam in patria, 12ª.q.3.2.4m.ª.q.5.1.2m.ª.7.c. 307

Omnes angeli primæ hierarchiæ, aſſiſtunt Deo, 1ª.q.112.3.o.ª.4.c.ª.2m. 308

Soli angeli primæ hierarchiæ aſſiſtunt Deo, 1ª.q.112.1.o.ª 4.2m. 309

Nullus angelus ſecundæ hierarchiæ aſſiſtit Deo, 1ª.q.112.3.c.ª.4.2m. 310

Omnes angeli beati aſſiſtunt ſemper Deo, inquantum immediate vident Deum, 1ª q.112.1.o. 311

Dominationes non mittuntur, nec aſſiſtunt Deo, tamen miniſtrant imperatiue, non autem executiue, 1ª.q.112.4.6m. 312

Numerus angelorum miniſtrantium, & aſſiſtentium Deo, exponitur, 1ª.q.112.4.2m. 313

Miſſio angelorum ſicut & diuinarum perſonarum, ſ. inuiſibilis & viſibilis eſt duplex ſ. interior, id eſt ad effectum intellectualem ſ. ad illuminationem, & exterior. id eſt, ad effectum corporalem. Primo modo conuenit omnibus angelis: non autem ſecundo modo, 1ª.q.112.2.1m. 314

Mitti conuenit angelis, inquantum de nouo applicantur ad aliquod miniſterium, 1ª.q.112.1.o. 315

ª Angeli non mittuntur ad aliquod miniſterium, niſi inferiores ſecundum Dionyſium: non autem ſuperiores, 1ª.q.112.2.o. 316

Sed Dionyſius.c.13. cœl. hierarch. dicit e contra & vult quod tantum inferiores angeli mittantur ad nos & hoc dicit eſſe propter ordinem diuinæ legis, vt inferiora reducantur in Deum per media. Quod autem dicitur de ſeraphin in Eſa. dupliciter ſoluit. ſ. vno modo quod iſte angelus purgans, dicatur ſeraphin æquiuoce, ſcilicet non ordine, ſed ab actu quem tunc exercuit, quia igne purgauit. & ſeraphin dicitur incendium. Alio modo ſoluit, quod dicatur proprie ſeraphin ille qui eſt de ordine illo & dicitur purgare, non quia ipſe immediate purget, ſed quia eius auctoritate, vel quia percepta ab ipſo illuminatione, inferior angelus purgauit. Et ponit exemplum. Sicut dicitur Papa vel epiſcopus abſoluere, quando auctoritate ipſius aliquis abſoluit. Et ideo propter reuerentiam angelus inferior qui ei bonum formauit, reducit in Deum primo & in ſeraphin ſecundo. Ac ſi diceret, Ego purgo te, per lumen receptum a Deo, mediante ſeraphin, 1ª.q.112.2.2m. 317

Solis quinque ordinibus inferioribus, conuenit mitti in miniſterium, 1ª.q.112.4.o. 318

Angeli miſſi non retardantur à contemplatione Dei propter executionem miniſterii, 1ª q.64 4.3m.ª q.112.1.3m.ª.22ª.q.181.4.2m. 319

Actiones angelorum miniſteria vocantur, & propter hoc dicuntur in miniſterium miſſi, 1ª.q.112.2.c.ſi. 320

Mitti conuenit æquiuoce angelis & perſonis diuinis, 1ª.q.112.2.3m. 321

Diuinæ perſonæ mittuntur ad angelos, & ad alios beatos, per nouas reuelationes tantum, 1ª.q.43 6.3m. 322

Angeli formauerunt ſpecies viſas in miſſione viſibili ſpiritus ſancti, 1ª.q.43.7.5m. 323

¶ Cuſtos.ª Cuſtodia angelorum, eſt quædam executio diuinæ prouidentiæ, circa homines, 1ª.q.113.2.6.c. 324

Angeli deputantur ad cuſtodiam hominum, 1ª.q.113.1.o. 325

Deus immediate cuſtodit hominem, quo ad effectum inclinandum ad bonum, ſed mediantibus angelis, quo ad intellectum illuminandum, 1ª.q.113.1.2m. 326

Superiora

Superiores angeli cuſtodiunt electos, ad maiorem gradum gloriæ. 1ª. q.
337 113.2.3m. * 3m.3.1m.
329 Soli angeli infimi ordinis, ſunt cuſtodes particularium hominum. 1ª.q.
113.3.c.
329 *Angeli cuſtodiunt particulares homines: archangeli prouincias: princi-
patus totam naturam humanam. virtutes corpora, poteſtates ſupra dæ-
mones: ſed dominationes ſupra bonos ſpiritus habẽt cuſtodiam, 1ª. q.
113.3.c.
330 Singulis ſpeciebus rerum corruptibilium ſ, deputãtur ſinguli angeli: ſicut
ſingulis indiuiduo incorruptibilium. ſ. hominibus. 1ª. q. 110. 1. 3m. *. q.
113. 2 c.
331 *Quilibet homo habet tantum vnum angelum cuſtodem. 1ª. q. 113. 2 c.
332 Singulis hominibus vt ſunt ſingulares perſonæ, dantur ſinguli angeli, ſed
vt partes collegij, habent vnum in communi. 1ª. q. 113. 2. 1m. *. 3. c.
333 Prælatus cuſtoditur vt perſona particularis ab angelo, ſed vt prælatus, il-
luminatur ab archangelo, vel à principe. 1ª. q. 113. 2. 1m.
334 Cuſtodia angelorum principaliter ordinatur ad illuminationem, ſecunda
rio vero ad arcendum dæmones & alia huiuſmodi. 1ª. q. 113. 5. 2m.
335 *Idem angelus cuſtodit matrem & infantem, quandiu eſt in vtero eius.
1ª. q. 113. 5. 3m.
336 Angelus non deſerit hominem quem cuſtodit, vſque ad mortem 1ª. q.
113. 4. c. *. 6. c.
337 Angeli pugnant ad inuicem pro cuſtoditis, non quidem per contrarieta-
tem voluntatum. ſed quia contraria ſunt merita, de quibus conſulunt
voluntatem Dei 1ª. q. 108. 6. c. *. q. 113. c.
338 Angeli non dolent de damnatione cuſtoditorum, ſed gaudent de iuſtitia
diuina. 1ª. q. 113. 7. c.
339 Homo in ſtatu innocentiæ, indigebat angelo cuſtode: propter pericula ab
extrinſeco tantum. 1ª. q. 113. 4. 2m.
340 *Chriſtus non habuit angelum cuſtodem, ſed miniſtrum: & hoc quo ad
paſſibilitatem corporis tantum. 1ª. q. 113. 4. 1m.
341 Damnandis deputantur angeli cuſtodes: qui retrahunt eos à malis. 1ª q.
113. 4. 3m. * 5. 1m.
342 Antichriſtus habebit angelum cuſtodem, quia hoc auxilium eſt conceſ-
ſum toti naturæ humanæ. 1ª. q. 113. 4. 3m.
343 Homines vel animæ non deputantur ad cuſtodiam hominum: quia non
habent gradus in natura ſicut angeli. 1ª. q. 64. 4. 2m.
344 N o m e n . *. Hoc nomen Angelus, eſt commune omni ordini angelo
rum: & omni ſpiritui cœleſti. 1ª. q. 108 5. c.
345 Nomina ordinum angelorum aſſignantur, & exponuntur. 1ª. q. 108 5. c.
346 Vltimus ordo ſpãliter nominatur angelus 1ª. q. 108. 5. 1m. *. 2a2æ. q. 160. 1m
347 Nomen cuiuſlibet ordinis ſignificat participationem alicuius perfectio-
nis quæ eſt in Deo: ſicut nomen virtutis ſignificat participationem di
uinæ virtutis 1ª. q. 108. 5. 2m.
348 Proprietates, & officia in ordinibus angelorum & eccleſiæ, accipiuntur
ex nominibus eorum. 3ª. q. 67. 1. c.
349 Omnes ordines primæ hierarchiæ nominantur ab operationibus circa
Deum: ſecundæ vero à poteſtate non limitata. tertiæ autem ab actibus
limitatis ad vnum hominem: vel ad vnam prouinciam. 1ª. q. 108 6. c.
350 Dominatio participatiuè eſt proprium nomen vnius ordinis angelorum:
ſed per exceſſum conuenit ſoli Deo. 1ª. q. 108. 5. 2m.
351 Virtus eſt nomen proprium vnius ordinis angelorum, & eſt commune
omnibus angelis. 1ª. q. 108. 5 1m.
352 Moyſes nominauit angelos, nomine lucis, vel cœli: non autem propriè:
quia loquebatur populo rudi. ſ. Iudæorum. 1ª. q. 61. 2. 1m. * q. 67. 4. c. *
q. 68. 2. c. * 3. c.
353 L e x vetus, data fuit à Deo per angelos 1a2æ q. 98. 3. c * 6. b.
354 * In angelis ſunt habitus. 1a2æ. q. 50. 6 c * q. 51 1. c
355 In angelis ſunt habitus alterius rationis, quàm in hominibus. 1a2æ. q. 50. 6.
6. c. * q. 51. 1. c.
356 In angelis eſt aliquid de vita actiua, ſed non diſtinctum à contemplatiua.
2a2æ q. 181. 4. 2m.
357 Angelis conuenit orare. 2a2æ. q. 83. 10. 2m.
358 Angeli Deo comparati, ſunt materiales & corporei: nõ quod in eis ſit aliquid
de natura corporea 1ª. q. 50. 1. 2m.
1 * A n i m a non eſt ſuum eſſe. 1ª. q. 77. 1. c.
2 In homine non poteſt eſſe alia anima, præter rationalem. 1ª. q. 76. 3. c. *
6. 1m. * q. 118. 2. 2m.
3 In homine non poteſt eſſe alia forma ſubſtantialis, præter animam ratio
nalem. 1ª. q. 76 3. c. * 3ª q. 75. 6. 2m.
4 Impoſsibile eſt eſſe ſimul plures animas in eodem corpore 1ª. q 76. 3. c.
5 Anima rationalis non recipit eſſe à Deo, niſi in corpore. 1ª. q. 90. 4. c. * q.
118. 3. c. * 3ª. q. 6. 3 4. c.
6 Anima rationalis non fuit producta in eſſe, ante corpus. 1ª. q 90. 4. 2. * q.
91. 4. 3m. * 2a2æ. q. 164. 1. 4m. * 3ª. q 6. 3 c. * 4. c. 1m.
7 Corpus adueniens animæ rationali, trahitur ad illud eſſe, in quo anima
ſubſiſtit. 1ª. q 75. 2. 3. c * q. 76. 1. 5m. 1 * 3ª. q. 15 4. c.
8 Anima dependet à corpore in eſſe: quo ad principium: non quo ad finẽ.
Ideo manet deſtructo corpore. 1ª. q. 76. 1. 5m. * 6m. * 2m. * q. 90. 4. 3m.
* 1a2æ. q. 2 5. c. * q. 4 5. 2m.
9 * Anima rationalis eſt tota in toto, & tota in qualibet parte corporis ſui
1ª. q. 8. 2. 3m. * q. 76 8. c. * q. 93. 3. c. * 3ª. q. 46. 7. c.
10 Ridiculum eſt dicere, quod animæ rationali, vel alicui ſpirituali ſubſtan-
tiæ, ſit locus aliquis naturalis. 1ª. q 102 2. 1m.
12 Anima ſecundum ſe, eſt ſupra tempus: ſed actus eius per accidens menſura
tur tempore primi motus, ratione corporis. 1ª. q 118 3. c. * 1a2æ q. 53. 3. 3m. * q. 113. 7. 5m.

Anima triplex. ſ. vegetatiua, ſenſitiua, & intellectiua. 1ª. q. 78 1. c. 13
Anima non impeditur à ſuo corpore, vt eſt perfectibile ab eo, ſed vt ha- 14
beat aliquid repugnans animæ. 1ª. q. 75. 3 3m.
Anima rationalis dupliciter indiget corpore. ſ. vt obiecto, & vt ſubiecto 15
vel organo. 1ª. q 75. 3. 3m.
Anima rationalis habet aliquas virtutes, in quibus non communicat 16
corpus. 1ª. q. 70 3. c. *. q. 76 1. 4m. *. q. 77. 5. c. *. q. 118. 2. c.
Anima rationalis habet aliquas operationes, in quibus non communicat 17
corpus 1ª. q 75. 2. c. *. q. 76 1. c. 1m. *. q. 77. 5. c.
Vna pars corporis dicitur principalior alia, quia eſt organum principa- 18
lioris potentiæ animæ, vel quia eidem potentiæ principalius deſeruit.
1ª. q. 76 8 5m.
Anima eſt cauſa efficiens finis, & formalis ſui corporis. 1ª. q 90. 2. 1m. 19
*Anima rationalis eſt forma ſui corporis. 1ª. q. 76. 1. 7. 8. 2. *. q. 90. 4. c. 20
*. q. 91. 4. 3m
*Anima non eſt de eſſentia Dei. 1ª. q. 90. 1. c. 21
Anima rationalis eſt forma immaterialis, quo ad operationem: ſed mate- 22
rialis, quo ad eſſe. 1ª. q. 76. 1. 1m.
Anima magis proprie dicitur rationalis quàm intellectualis. 2a2æ. q. 83. 23
10. 3m.
Intellectiuum principiũ. ſ. anima, eſt propria hominis forma. 1ª. q. 76. 1. c. 24
Anima eſt quodammodo omnia, quia per ſenſum eſt omnia ſenſibilia: & 25
per intellectum, eſt omnia intelligibilia. 1ª q. 80. 1. c. *. q. 84 2. 2m.
Anima per eſſentiam ſuam eſt ſpiritus & forma corporis: quia in ea non 26
ſunt duæ formæ, ſicut nec in corpore eius ſunt duæ formæ, ſed anima
eſt forma corporis, dans ei totum ordinem eſſe perfecti. ſ. eſſe, eſſe cor
poreum, & eſſe animatum, & ſic de alijs. 1ª. q. 76. 3. c. *. 3ª. q. 75. 6. 1m
Anima eſt infima in genere intellectualium 1ª. q. 51. 1. c. *. q. 75 7. 3m. * 27
q. 76. 5. c. * q. 77. 2. c. * q. 79. 2 c. ſi * q. 89. 1. c. * 1a2æ. q 50. 6. c.
Anima humana eſt vltima in nobilitate formarum. 1ª. q. 76. 1. c ſi. * 3m. 28
Anima rationalis eſt quaſi orizon, & confinium corporeorum & incorpo
reorum 1ª q. 77. 2 c. 29
Anima rationalis eſt incorporea, & ſubſiſtens. 1ª. q. 75. 1. c. *. 6. c. *. q. 90. 30
2. c 2m. *. 118. 2 c.
Anima rationalis, eſt immortalis. 2a2æ. q. 164. 1. 2m. * 3ª. q. 2. 8. c. 4m.
Anima rationalis eſt incorruptibilis. 1ª. q. 61. 2. c. *. q. 75. 6. c. *. q. 75. 6. 1m. 31
*. q. 90. 2. 1m. * q. 98. 1. c. * q. 113. 2. c. * q. 1. 113. 1. 2m. *. 2a2æ. q. 83 5. 6. c. 32
Anima eſt actus corporis organici. 1ª. q. 76. 4. 1m. *. 8. 2m.
Anima eſt primo actus totius corporis, ſecundario autem partium eius. 33
1ª. q. 76. 8. c. 1m. *. 3m. 34
Anima rationalis per ſe nõ habet ſpeciem completam, ſed eſt pars ſpeciei
humanæ. 1ª. q. 75. 2. 2m. *. q. 4 0. * 7. 3m. * q. 90. 4. c. * 1a2æ. q. 4. 5. 2m 35
Anima non eſt compoſita ex omnib. vt cognoſcat omnia. 1ª. q. 84. 2. c.
Anima rationalis componitur ex quo eſt, & quod eſt. 1ª. q. 35
75. 5. 4m. * q. 90. 1. 1m. *. 2. 1m. 37
Anima non eſt compoſita ex materia & forma. 1ª. q. 75. 5. c. *. q. 76. 1. c.
ſi. * q. 90. 1. 2m. *. 2 1m. 38
Anima eſt compoſita ex materia & forma impropriè, id eſt, ex actu & po.
1ª. q. 90. 2. 1m. 39
Anima rationalis habet materiam in qua, non autem materiam ex qua.
1ª. q. 76 1. 1m. 40
Anima non habet totalitatem quantitatiuam per ſe. nec per accidens, in
animalibus perfectis. Ideo eſt indiuiſibilis per ſe, & per accidens. 1ª. q. 41
76. 8 c
Anima eſt primũ principium viuendi, in alijs inferioribus. 1ª. q. 75. 1. c.
Anima rationalis non eſt homo, contra Hugonem de ſancto Victore. 1ª. 42
q. 75. 4. c. * q. 76. 1. c. co. 1a2æ. q. 118. 3. c. * 3ª. q. 50. 4. c.
Anima non eſt corpus. 1ª q. 75. 1. c.
Indiuiduatio. * Indiuiduatio animæ rationalis dependet à corpore in ſie 43
ri, non autem in eſſe. 1ª. q. 76. 2. 1m. 44
Animarum diuerſitas & multitudo, cauſatur ex multitudine corporum.
1ª. q. 76. 2. c. 45
Diuerſitas in nobilitate animarum ſequitur nobilitatem corporum in ſta-
tu innocentiæ & peccati, non autem in ſtatu gloriæ. 1ª. q. 85. 7. c. *. 3ª. 45
q. 55. 2. 3m.
Anima rationalis eſt hoc aliquid, vt ſubſiſtens, non autem vt completum
in ſpecie. 1ª. q. 75. 2. 1m. 47
Anima non eſt perſona, contra Hugonem de ſancto Victore, & contra
Magiſtrum ſententiarum. 1ª. q. 29. 1. 5m. * q. 75. 4. 2m. 48
Animæ rationales multiplicantur ſecundum numerum in eadem ſpecie.
1ª. q. 76. 2. c. * q 79. 5. c. 49
Anima rationalis non traducitur à parentibus 1ª. q. 90. 2. c. * q. 100. 1. 1m
*. q. 118. 2 c. * 1a2æ. q. 81. 1. c. 2m. 50
Anima rationalis non educitur de potentia materiæ, ſed creatur à ſolo
Deo. 1ª. q. 75. 6. 1m. * q. 79. 4. c ſi. 1m. * q 90. 2. c. *. 3. c. * q. 98. 1. c. 51
ſi. * q. 118 2. c. * 1a2æ q. 3. 7. 2m. * q. 9. c * 2a2æ. q. 85. 2 c.
Hæreticum eſt dicere animam intellectiuam traduci cum ſemine. 1ª. q.
118. 2. c. ſi. 52
Creatio & infuſio ſunt ſimul reſpectu animæ, ſed differunt, quia creatio
reſpicit tantum principium: ſed infuſio principium & naturam quam 53
perficit. ſ. carnem in qua infunditur. 1a2æ. q. 83. 1. 4m.
Anima rationalis maculatur in ſua infuſione cauſaliter, ratione termini, &
concomitanter ratione principij: in creatione vero tantum ſecundo 54
modo. 1a2æ. q. 83. 1. 4m.
Deus infundit animam conceptis in peccato originali, quia melius eſt ſic
eſſe, quàm ſimpliciter non eſſe. 1a2æ. q. 83. 1 5m. 55
Non omnes animæ creatæ ſunt ſimul contra Origenem. 1ª. q. 118. 3. c.
d Natu 56

57 Naturale eſt animæ corpori vniri. 1 eª.q.4.9.o.
58 Si anima non eſſet vnibilis corpori, eſſet alterius naturæ. 1ª.q.75.7.3m.
59 Oportet animam rationalem vniri tali corpori. 1ª.q.76.5.o.
60 Animã immediate vnitur corpori & non mediantibus quibuſdam diſpoſitionibus. 1ª.q.76.6.7.o.
61 Anima immediate vnitur materiæ primæ: vt forma. 1ª.q.76.4.3m.ª.6.5.7.o.
62 Anima vnitur corpori vt forma: & vt motor. 1ª.q.76.1.o.ª.4.2m.ª.6.3m.ª.7.o.ª.8.c.ª.q.90.4.c.ª.q.120.2.1m.ª.q.117.3.3m.ª.12ª.q.53.2.3m.ª.3ª q.8.c.c.
63 Anima rationalis vt motor vnitur corpori mediantibus viribus ſenſitiuis, ſed immediate vt forma. 1ª q.76.6.c.3m.
64 Anima vnitur corpori vt ipſa perficiatur. 1ª.q.51.1.c.ª.q.55.2.c.ª.q.89.1.c.ª.q.118.3.c.
65 Anima vnita corpori perfectior eſt quàm ſeparata. 1ª.q.89.1.c.ª.2.1m.q.90.4.c.ſi.ª.q.118.3.c.ª.1 eª.q.4.5.c.6.
66 Anima vnitur naturaliter ſuo corpori & ſecundum rationem ſuæ naturæ. Sed eſſe ſeparatam vel ſeparari ab eo, eſt ei præter naturam. 1ª.q.89.1.c.ª.q.118.3.c.ª.12ª.q.4.6.c.
67 Omnis anima ſeparata habet voluntatem immobilem reſpectu finis. 3ª.q.52.6.3m.ª.7.3m.ª.q.59.5m.1.ª.3m.
68 Animæ ſeparata ſtatim habet ſtatum immobilem 3ª.q.59.5.1m.ª.3m.
69 Anima ſtatim poſt mortem vadit ad paradiſum, vel purgatorium, vel infernum. 1 eª.q.4.5.c.ª.3ª.q.59.5.1m.
70 Oppoſitum huius eſt hæreticum 1ª.q.64.4.3m.
71 Anima ſeparata habet aptitudinem, & inclinationem naturalem ad ſui corporis vnionem. 1ª.q.76.1.6m.ª.11ª.q.4.5.6.o.
72 Quamdiu animæ fruitur Deo ſine corpore, appetitus eius ſic quieſcit in eo: quod tamen adhuc ad participationem eius vellet ſuum corpus pertingere. 1 aª.q.4.5.4m.
73 Appetit anima ſic frui Deo: quod etiam ipſa fruitio deriuetur ad corpus per redundantiam: ſicut eſt poſſibile. 1 2ª.q.4.5.4m.
74 Separatio animæ a corpore, dicitur animam retardare: ne tota intentione tendat in viſionem diuinæ eſſentiæ. 1 2ª q.4.5.4m.
75 Anima ſeparata nullum corpus poteſt mouere. 1ª q.117.4.o.
76 Animæ ſeparatæ poſſunt exire de locis ſuis & apparere viuis. 1ª.q.89.8.cm.
77 Apparitio animæ ſeparatæ eſt miraculoſa. 1ª.q.89.8.cm.
78 Anima ſeparata cruciatur igne inferni per triſtitiam, non autem per alterationem. 1ª.q.64.4.1m.
79 Operationes ſenſitiuæ non manent in anima ſeparata. 1ª.q.77.8.o.
80 Potentiæ immateriales manent actu in anima ſeparata, non autem organicæ: ſed actu radice. 1ª.q.77.8.o.ª.q.89.7.c.ª 1 eª.q.67.1.3m.
81 Habitus ſcientiæ hic acquiſiti, manent in anima ſeparata. 1ª.q.89.1.3m.ª.3.4m.ª.5.o.ª.6.c.1 eª.q.97.2.o.
82 Actus ſcientiæ hic acquiſiti manent in anima ſeparata. 1ª.q.89.1.3m.ª.6.o.ª.1 2ª.q.67.2.
83 Anima ſeparata intelligit per ſpecies tunc infuſas: & per acquiſitas hic: non autem per ſpecies innatas: nec tunc abſtractas: nec conuertendo ſe ad phantaſmata: ſed ad ſuperiora 1ª.q.75.6.3m.ª.q.89.1.o.ª.2ª.3.6.7.c.ª.1 eª.1.5.1.c.1m.ª q. 7 2.c.1m.ª.2m.ª.3ª.q.11.2.o.
84 Animæ beatorum ante reſurrectionem & poſt, intelligere poſſunt: non conuertendo ſe ad phantaſmata. 1ª.q.54.4.o.ª.3ª.q.11.2.c.
Anima ſeparata cognoſcit ſe per ſeipſam 1ª.q.89.c.c.
85 Animæ ſeparatæ cognoſcunt ſe mutuo & angelos. 1ª.q.89.2.o.ª.3ª.q.11.1.cm.
86
87 Anima ſeparata intelligit angelos per ſimilitudines diuinitus ei impreſſas. 1ª.q.89.2.1m.
88 Anima ſeparata habet cognitionem perfectã de alijs animabus ſeparatis: non autem de angelis: ſed imperfectã naturaliter. 1ª.q.89.2.o.ª.3.1m.ª.2m.ª.3ª.q.11.1.2m.
89 Animæ ſeparatæ non ſemper cognoſcunt ea quæ hic fiunt. 1ª.q.89.8.o.ª.22ª.q.83.4.2m.
90 Anima ſeparata non cognoſcit omnia ſingularia ſibi præſentia: ſed tantum ea ad quæ determinatur priori cognitione, affectione, naturali habitudine, vel ordinatione diuina. 1ª.q.89.4.o ª.7.8.c.
91 Animæ ſeparatæ poſſunt cognoſcere facta viuentium, per animas nouiter decedentium: vel per angelos: vel per dæmones: vel Deo reuelante. 1ª.q.89.8.1m.
92 Anima ſeparata naturaliter cognoſcit omnia naturalia, ſed confuſe. 1ª.q.89.3.o.
93 Diſtantia temporalis impedit cognitionem animæ ſeparatæ: non autem diſtantia localis. 1.q.79.7.c.
94 Vel collatione & diſcurſu eſt connaturale animabus beatorum. 3ª.q.11.3.3m.
95 Anima rationalis ſemper intelligit ſe & Deum: inquantum ipſa eſt ſemper ſibi præſens & Deus. 1ª.q.93.7.4m.
96 Motus cognitionis animæ rationalis triplex. ſ. circularis, rectus, & obliquus. 22ª.q.179.1.3m.ª.q.180.1.6.o.6.o.
97 Cuiuſlibet potentiæ ſenſitiuæ obiectum, eſt forma, prout eſt in materia corporali, ideo eſt cognoſcitiua particularium tantum. 1ª.q.85.1.c.
98 Gradus cognitionis animæ coniunctæ triplex. ſ. reſpectu corporalium, immaterialium & Dei. 1ª.q.94.2.o.
99 Anima intelligit corpora, & alias res per ſpecies: non autem per eſſentiam 1ª.q.84.1.c.
Anima hic nihil cognoſcit per ſpecies infuſas, ſed per abſtractas à rebus ſenſibilibus. 1ª.q.84.3.4.o.

Anima hic nihil intelligit ſine phantaſmate. 1ª.q.84.7.o.ª.q.85.1.4m.ª.5.2m.ª.q.86.1.c.ª.q.89.1.c.ª.q.89.1.1.2.o.ª.q.111.2.3m.ª.q.118.3.c.ª.1 2ª.q.5.1.2m.ª.22ª.q.174.2.4m.ª.q.175.4.c.ª.q.180.5.2m.ª.3ª.q.11.1.2m.ª.2.o. 102
Propria operatio animæ coniunctæ eſt intelligere cum phantaſmate. 1ª.q.75.6.3m. 103
Anima indiget phantaſmate ad duo. ſ. ad acquirendum ſcientiam & ad conſiderandum. 1ª.q.84.7.c.ª.1 eª.q.4.5.c. 104
Anima non habuit à principio omnes ſcientias: contra Platonem. 1ª.q.84.3.2.3.c.ª.1 2ª.q.172.1.c. 103
Anima hic non cognoſcit ſubſtantias ſeparatas quid ſunt ſecundum ſpeciem: ſed quia ſunt. 1ª.q.18.4.c.ª.11.4.ª.q.50.2.c.ſi.ª.q.84.7.3m.ª.q.88.o.1 eª.q.3.6.c ſi.ª.3ª q.12.1.c.ª q.3.3.1m. 104
ª Anima rationalis cognoſcit omnia quæ cognoſcit in prima veritate. 1ª.q.16.6.1m. 105
Anima rationalis cognoſcit omnia quæ cognoſcit in prima veritate, non ſecundum eſſentiam, ſed in veritate exemplata à prima veritate. 1ª.q.12.11.3m.ª.q.16.6.1m.ª.2m. 106
Deus eſt primum obiectũ intellectus animæ rationalis, quia ratio & cauſa veritatis alicuius obiecti primo apprehẽditur à potentia. 21ª.q.1.1.c. 107
Anima cognoſcit omnia in rationibus æternis. 1ª.q.12.11.3m.ª.q.84.5.o. 108
Anima cognoſcit omnia in rationibus æternis, vt in principio cognitionis, non autem vt in ſubiecto, vel in ſpeculo. 1ª.q.12.11.3m.ª.q.84.5.o.ª q.4.3 1m. 109
Nulla operatio animæ, dicitur proprie motus, niſi operatio appetitus ſenſitiui. cª.q.81.1.c. 110
Ab eſſentia animæ non procedit operatio, niſi mediante virtute eius vel potentia. 1ª.q.77.1.o. 111
Neceſſe eſt dicere, id quod eſt prinm intellectualis operationis, quod dicimus hominis animam, eſſe quoddam prinm incorporeum & ſubſiſtens. 1ª.q.75.2.c. principio. 112
Si ipſa eſſentia animæ, eſſet immediatum operationis principium, ſemper habens animam actu haberet opera vitæ. 1ª.q.77.1.c. 113
ª Anima tripliciter patitur. ſ. à Deo, & à læſione corporis, & à propria operatione. 3ª.q.15.4 c. 114
Illud quo anima operatur, differt realiter ab ea. 1ª.q.77.1.o. 115
Anima rationalis, non habet vim tranſmutandi materiam corporalem. 1ª.q.117.3.o. 116
In actibus & relationibus animæ intellectus itur in infinitum. 1ª.q.28.4 2m.ª.q.32.2.c.ſi.ª q.87.3.2m.ª.1 2ª.q.1.4.3m.ª.3ª.q.87.3.cm 117
Anima eſt mouens mota per accidens. 1ª.q.75.1.1m. 118
Anima da ſunata eſt mouere ad quamlibet partem, ſed per corporis grauitatem impeditur, ideo difficile eſt hominem aſcendere. 1ª.q.6 c.c.cm. 119
Cum ſuperior pars animæ intanſe mouetur in aliquid: ſequitur motum eius pars inferior per redundantiam. 1 2ª.q 24.3.1m.ª.q.30.1.1m.ª.q.31.5.6.ſi.ª.q.38.4.3m.ª.q.59.5.c.ª q.77.6.c. 120
Potentiæ animæ dupliciter poſſunt moueri. ſ. quo ad exercitium actus, & quo ad determinationem eius. 1 2ª.q.9.1.c. 121
Anima nõ mouetur niſi per accidens. 1ª.q.75.1.2m.ª.1 eª.q.cc.1.cm.ª.3ª.q.59.5.3m. 122
Motus magis eſt in potentijs animæ appetitiuis, quam apprehenſiuæ. 1ª.q.81.1.c. 123
ª Omnis motus cognitiuæ & appetitiuæ virtutis, reducitur in naturam, ſicut in primum principium. 1 2ª.q.10.1.c.q.17.9.2m.ª q.41.3 c. 124
Omnis motus appetitiuæ potentiæ reducitur ad proſecutionem boni per ſe, vel mali per accidens, vel ad fugam mali per ſe, vel boni per accidẽs 1 2ª.q.45.2.c. 125
ª Anima differt realiter à ſuis potentijs. 1ª.q.77.1.o.ª.1 eª.q 110.4.c. 126
Quandoq; dicitur quod anima eſt ſuæ potentiæ, & econuerſo, ſed nõ proprie, ſed denominatiuè, quaſi à principaliori ſua virtute. 1ª.q.79.1.1m. 127
ª In potentijs vnius animæ non poteſt eſſe niſi vna intentio. 1 2ª.q.37.1.o.ª.q.77.1.c. 128
ª Omnes potentiæ animæ radicantur in vna eſſentia animæ, ideo oportet quod quãdo intentio animæ vehementer trahitur ad vnam operationem vnius potentiæ, retrahatur ab operatione alterius, quia vnius animæ nõ põt eſſe niſi vna intentio. 1 2ª.q.37.1.o.ª.q.77.1.c.ª 3ª.q 46.7.c. 129
Omnes potentiæ in eadem eſſentia animæ radicantur & fundantur, vel vt in principio tantum, vt organicæ. ſ. vegetatiuæ & ſenſitiuæ, vel in eſſentia etiam vt in ſubiecto, vt intellectiuæ. 1 .q.77.8.o. 130
ª Omnis proprietas naturaliter conſequens animam, dicitur potª eius. 1.q.77.3.2m. 131
Nam quandoque diuiditur contra rationẽ & voluntatem: cum tamẽ ipſa ratio & voluntas ad naturã hominis pertineant. Et cum potentiæ animæ ſint naturales proprietates, ſpeciem conſequentes: anima nõ poteſt ſine ijs eſſe. Dato tamen quod ſine eis eſſet: adhuc tamen anima diceretur ſecundum ſpeciem ſuam intellectualis vel rationalis: nõ quia actu haberet has potẽtias, ſed propter ſpeciẽ talis eſſentiæ, ex qua natæ ſunt huiuſmodi poª effluere. 1ª.q.77.8.2m.ª.12ª.q.51.1.1m.ª.q.110.4.4m 132
ª Potentiæ animæ ſunt accidentia eius per ſe: & ſunt in ſecunda ſpecie qualitatis. 1ª.q.77.1.5m.ª.12ª.q.83.c.3m.ª q.110.4.3m.ª.4m. 133
ª Capacitas animæ non eſt nec poteſt eſſe infinita in actu, ſed poteſt ampliari in infinitum. 22ª q.24.7.c.5m. 134
Potentiæ animæ fluunt ab eius eſſentia. 1ª.q.77.6.5m.ª.6.o.ª.12ª.q.110 4.1m.ª.3ª.q.7.2.c.ª q.61.2.c.ª q.89.1.c. 135
Vna potentia fluit ab anima mediante alia. 1ª.q.77.7 o.ª.q 78.4.3m. 136
Potentiæ organicæ fluunt ab anima inquantum eſt actus corporis: aliæ verò vt prædominatur corpori. 1ª.q.72.8.4m. 137

Anima

138 Anima eſt cauſa ſuarum potentiarum tripliciter.ſ. efficiens.finalis,& materialis.i.ſubiectiua.1ª.q.77.6.o ª7.c.
139 Po. animæ perfectiores, ſunt priũ imperfectiorum actiuæ & finales, & etiam priora, ſed econuerſo via generationis.& cauſæ materialis.1ª.q.77.7.c.
140 Poª non organicæ,ſunt ſubiectiuæ in anima:organicæ verò in compoſito.1ª.q.77.5.o ª.c.
141 Vna potentia animæ eſt ſubiectum alterius poª,in virtute animæ.1ª.q.77.7.1.ª q.78.4.3m
142 Ordo potentiarum animæ triplex.ſ.perfectionis,generationis, & obiectorum.1ª.q.77.4.o.ª7.c.
143 Omnes potentiæ animæ,neceſſarium habent habitudinem ad ſuum proprium & principale obiectum.1ª.q.0.2.c.
144 Potentiæ animæ,mutuo ſe impediunt circa diuerſa obiecta, non autem circa idem 1aª q.33.3.3m ª q.37.1.o.ª q.77.1.c.ª 2aª.q.153.5.c.ª 3ª.q.15 9.3m
145 Omnis potentia animæ eſt quædam forma,ſeu natura.1ª.q.80.1.3m
146 In omni potentia animæ commune eſt ferè:vt eodem nomine, actus & potentia nominetur.1ª.q.8 1.a. 3m
147 Appetitus naturalis eſt in qualibet potentia animæ.& in voluntate:& in omni parte & membro corporis:& in omnibus re.1ª. q 78.1.3m ª q.80.1.3m
Anima rationalis habet plures potentias:quã aliqua alia res.1ª.q.77.2.o
148 Anima quanto nobilior eſt tanto plures potentias, operationes.& orga
149 na habet.1ª.q.30.2.3m ª q 76.5.3m ª q.77.2.c.
150 Anima comparatur ad corpus ſicut forma ad materiam: ad potentias vero.vt ſubſtantia ad propria accidentia : ideo prior eſt eis generatione & perfectione:ſed corpore,prior eſt ſecundo modo: & poſterior primo modo.1ª.q.8 3.2.3m
151 Potentia motiua animæ duplex.ſ.imperans motum & exequẽs motum.1ª.q.75.3.3m ª q 78.1.4m
152 Potentia cuius obiectum eſt patiens ab ea.eſt actiua ſicut omnes vegetatiuæ ſi autem vt agens:eſt paſſiua.ſicut omnes ſenſitiuæ.1ª q.79.2.1m
153 Omnes potentiæ animæ ſunt paſſiuæ,præter intellectum agentem.& vegetatiuas:quæ ſolæ ſunt actiuæ.1ª.q.79.3.1m
154 Modi viuendi animæ ſunt tres , gradus vero quatuor & quinque genera potentiarum.ſ.vegetatiuum,ſenſitiuum motiuum ſecundum locum, appetitiuum & intellectiuum.1ª q.18 a.1 3 c.ª q.78.1.o
155 Omnes potentiæ animæ intellectiuæ & ſenſitiuæ appetitiuæ, & apprehenſiuæ interiores: vt operantur ex ratione:indigent habitu,non ſic vt ex inſtinctu naturæ.2aª.q.49.4.c.ª q. 50.3.4.5.o
Omnes habitus operatiui & culpæ,prius ſunt in potentijs animæ quam
156 in eſſentia. 2ª.q 50.1 o
Gratia eſt immediate in eſſentia animæ,non autẽ in potẽtijs eius.1aª.q.
157 50.2.c.ª q.110.4.oª q.112.9.1m ª 3ª.q.2.10 2m ª q.7.2 ª q.62.2.c.1
Gratia ponit aliquid creatum in anima. 1aª.q.110.1.o
158 Gratia agit in anima formaliter: non autem effectiue. 1aª.q.110.2.1m ª
159 q.111.2.1m ª 2.1m.
160 Anima eſt ſimpliciter nobilior gratia: ſed ſecundum quid eſt econuerſo. 2aª.q.110 2.1m
161 ª Multi habitus poſſunt ſimul eſſe in eadem potentia.1aª.q.54.1.o ª 2aª q.47.5.c.
162 Omnes diuerſificans potentiam.diuerſificat habitum : non autem econuerſo.1aª.q. .2.3m ª q.54.2.o ª q.56.2.c. ª 2aª.q.47.5.c.
163 In potentijs ſenſitiuis apprehenſiuis interioribus ſunt aliqui habitus: vt memoria.1a .q 50.1.3m ª q.5.5.c.
164 In potentijs ſenſitiuis exterioribus non eſt habitus.1aª.q.50.3.3m
165 In potentijs vegetatiuis non eſt habitus. 1aª.q.50.1.ª q.54.1.c.ª 2aª. q 18. .1m
166 Omnis perfectio potẽtiæ animæ,habet rationem virtutis,1aª.q.110.4.c.
167 Virtutes ſunt ſubiectiuæ in potentijs animæ, 1aª.q.50.2.oª q.56.1.o.ª 3ª.q.7.2.c.
168 Virtutes ſunt ſubiectiuæ tantum in potentia rationali eſſentialiter vel participatiue.1aª.q.55.2.c.ª 4.3m ª q 18.2.c. ſi.
169 Vna virtus poteſt eſſe in pluribus potentijs nõ æqualiter,ſed ordine quodam,i.in vna principaliter:in alia vero per modum diffuſionis vel diſpoſitionis:vel directionis:vel motus. 1aª.q.56.2.oª q.70.5.c.
170 In nulla potentia ſenſitiua eſt virtus niſi in appetitiua. 1aª.q.56.5.o
171 ª Virtus eſt neceſſaria potentiæ ſenſitiuæ appetitiuæ.ſ. concupiſcibili & iraſcibili in quibus eſt ſubiectiue.non quidem ſecũdum ſe,ſed vt ſunt rationales participatiuè.1aª.q.56.4.oª 5.1m
172 ª Anima & angelus non conueniunt in vltima differentia.1ª.q.75.7.2m
173 Anima & angelus conueniunt in vltimo fine : non autem in fine proximo.1ª.q.75.7.1m
174 Anima ſenſitiua in homine eſt incorruptibilis.1ª.q.76.3.2m
175 Anima ſenſitiua in homine eſt nobilior,quam in brutis. 1ª.q.76.5.c.ª q.91.1.1m ª 1aª.q.74.3.1m ª 3ª.q.2. 2ª ª 5.1m
176 Anima ſenſitiua non eſt ſubſiſtens.1ª.q.75.3.o.6.c.ª q.118. 1.c.1m
177 Anima ſenſitiua nullo modo eſt hoc aliquid.1ª.q.75.3.o
178 Anima ſenſitiua non eſt viuens.ſed principium viuendi.1ª.q.118.1.c.
179 Anima ſenſitiua non eſt per creationem. 1ª.q.118.1.o
180 Anima ſenſitiua non præexiſtit actu in ſemine, nec etiam vegetatiua.1ª.
181 q.118.1.o
182 Anima ſenſitiua & vegetatiua traducitur cũ ſemine.1ª.q.118.1 oª 2.2m
183 Anima ſenſitiua prolis producta in partem principalem: incipit operari ad complemẽtum proprij corporis:per modum nutritionis & augmẽti.1ª.q.118.1.4m
Anima ſenſitiua nullam habet operationem per ſe. 1ª.q.75.3.oª q.118. 1 c. 184
Animæ brutorum deſinunt eſſe,corpore corrupto.1aª.q.164.1.1m 185
Anima vegetatiua non creatur. 1.q.118.1.o 186
Anima vegetatiua non præexiſtit in ſemine.1ª.q.118.1.o 187
Anima vegetatiua eſt in monſtro ſecundum actum primum: non autem ſecundum actum ſecundum qui eſt operari.1ª.q 118.1.4m ª 2 2m 188
Ex anima vegetatiua generantis deriuatur quædã virtus actiua ad ipſum ſemen animalis vel plantæ,ſicut à principali agente deriuatur vis motiua ad inſtrumentum. 1ª.q.118.1.c. 1m ª q.118.1.c. ſi.ª 2.c.1m 189
ª Anima vegetatiua non agit niſi in corpus ſibi vnitum. 1ª.q.78.1.c.ª q.79.2.3m 190
Obiectum potentiæ vegetatiuæ eſt corpus viuens per eam. 1ª.q.78.1.2.2. 191
Potentia vegetatiua eſt triplex.ſ.generatiua,augmentatiua,& nutritiua.1ª.q.78.2.o 192
Omnium partium animæ vegetatiuæ,generatiua eſt finalior, dignior,& perfectior.1ª.q.7 2.1m ª q.78.1.c. 193
Vires vegetatiuæ dicuntur naturales,dupliciter.ſ.quia habent effectus ſimiles naturæ.i eſſe,quantitatem,& conſeruationem : & quia per ſimilia inſtrumenta agunt.i.per qualitates actiuas & paſſiuas , ſed altiori modo 1ª q.7 .2.1m 194
Vegetatiuæ agunt per calorem.& per alias qualitates naturales.1ª.q.78 1.c.ª 1.o 195
Potentiæ vegetatiuæ non obediunt imperio rationis.1aª q.17.8.9.oª q.50.3.1m ª 2aª.q.154 1.3m ª 3ª.q 15.2.1m ª q.19 2.c. 196
Sicut Deum in cælo eſſe dicimus,ita animabus beatis,quæ deitatis perfectè participes ſunt assignari . Animabus vero quæ harum deitatis ſunt expertes contraria loca deputari aſſerimus.q.6 .1.c. 197
Animæ è carcere corporis liberatæ præmia conſequentes in cælum aut pœna debita inflicta in infernum feruntur.5 q. 9.2.o 198
Fieri non põt vt animæ vel de paradiſo vel de inferno ſimpliciter exeãt.5.q.6 .2.2. 199
In anima ſeparata potentiæ ſenſitiuæ & aliæ ſimiles non remanent ſimpliciter.ſed ſecundum quid , hoc eſt eo modo quo principium ſunt in ſuis principijs.5 q 70.1.c. 200
Actus ſenſitiuarum potentiarum nullo modo remanent in anima ſoluta à corpore.niſi fortaſſis tanquam in radice remota.5.q.70.2.2.
ANimalª Eſſentia Animal eſt, quod habet naturam ſenſitiuam , rationale vero.quod habet naturam intellectiuam . 1ª. q.3.5 c.ª q.85.3.4m ª 5.1m ª 1aª.q.67.5.c. 1
Quædam animalia dicuntur eſſe ex aqua,quia plus habent de aqua quàm alia animalia,licet in omnibus prædominetur terra.1ª.q.71.2m 2
Quædam animalia ſunt media inter aquatica & terreſtria , licet magis conueniant cum altero,cum quo magis computantur.1 .q.71.4m 3
Animalia terreſtria ſunt perfectiora auibus & piſcibus.1ª.q.72.1m 4
Non quælibet pars animalis eſt animal . quia non habet animam primo, ſed in ordine ad totum.1ª.q.76.8.c.ſi. 2m ª 3m. 5
Pars animalis perfecti non eſt animal, quia non habet diſtinctionem organorum & operationum quæ requiruntur.1ª.q.5.3.2m 6
Partes animalis non ſunt in ſpecie,nec differunt ſpecie , ſed ſunt diuerſarum diſpoſitionum.1ª.q 75.5.3m 7 8
Dextera eſt nobilior pars corporis animalis. Ideo qui ad dextram alicuius ſedet,nobiliſſimo modo ei coniungitur.1ª q.102.1.c ſi. 9
Diuerſa animalia ad ornatum diuerſorum elementorum pertinent.ſ.aues aeris,& piſces aquæ,cætera autem terræ. 1ª.q.71 .72.o
¶ ª Generatioª Animalia quælibet præter perfecta , poſſunt generari ex ſemine,& ſine ſemine per putrefactionem. 1ª.q.91 2.2m 10
Virtus cæli loco ſpermatis cum elementis,ſufficit ad generationem animalium imperfectorum,non autem perfectorum.1ª.q.45.8.3m ª q.70 3.c.ª q.71 1m ª q.91 2 2m 11
Species animalium de nouo generatæ per putrefactionem,fuerunt productæ in primis ſex diebus in ſuis principijs.1ª.q.74.1 3m 12
Generatio hominis & multiplicatio,etiam quo ad indiuidua,eſt de principali intentione naturæ,non autem aliorum animalium , niſi ſecundum ſpeciem. 1ª.q.98 4.4 ª q.98.1 o 13
ª In generatione animalis, præcipue hominis.ſunt neceſſariæ multæ generationes non continuæ,ſicut etiam multæ formæ.1ª q.118 2 2m 14
Motus ſurſum eſt naturalis animali ſecundum animam , non autem ſecundum corpus.1aª.q.6.5.3m 15
Motum appetitus animalis præueniunt ab exteriori motu dupliciter , ſcilicet ſecundum ſenſus,& ſecundum corpus.1aª.q .1.2m 16
Quædam animalia mox nata habent mouere ſe,& vſum membrorũ,non propter nobilitatem,ſed propter ſiccitatem cerebri. 1ª.q.99.1.2m 17
Animalia pugnant propter cibum & coitum.1ª.q.81.2.c ſi. 18
Quædam animalia abhorrent coire cum matre, vt equus, & camelus.2aª q.154.9 2m 19
Animalia bruta non proſequuntur conuenientia.nec fugiunt nociua per rationis deliberationem,ſed per naturalem inſtinctum æſtimatiuè,ſimiliter & pueri 1ª.q.83.1 c.ª 1aª.q 18.2.c.ª q.15.2 c.ª q 16.2.3m ª q.17 2.3m ª q.46.4.2m ª 7.2m 20
Animalia bruta non intẽdunt aliquid manifeſtare,vel repræſentare.quia hoc eſt proprium rationis conferentis ſignum ad ſignatum , ſed agunt ex inſtinctu naturali aliquid ad quod ſequitur hoc 1aª.q.110 1 c. 21
Aues docent pullos ſuos volare, & ſimilia , quia mox nata bruta , non habent ita perfectum vſum induſtriæ naturalis,ſicut poſtea.1ª.q.101.2.3m 22

25 Animalia bruta ſunt ſagatia, quia diriguntur à Deo, ſicut horologia. 1a. q. 13. a. 1m

24 Cognitio eſt in animalibus brutis propter neceſſitatem actionis tantum 1a. q. 91. a. 3. 3m. 12v. q. 1. a. 6. c.

25 Homines in ſtatu innocentiæ non indigebant alijs animalibus, niſi ad experimentalem cognitionem eorum 1a. q. 96. c. 3m

26 Appetitus animalis bruti non eſt liber. 1a. q. 59. 3. c. q. 83. 1. c. 12a. q. 11. 1. c. q. 13. a. 2. 3m. q. 16. 1. c.

27 Electio non conuenit animalibus brutis. 12a. q. 13. a. 2.

28 Intentio propriè non conuenit animalibus brutis. 12a. q. 12. 5. c.

29 Delectatio propriè conuenit animalibus brutis: nô autem gaudium. 12a. q. 31. 3. c.

30 Animalia bruta non eſt delectantur viſibilibus, odoribus, & ſonis, niſi in ordine ad ſuſtentationem naturæ. 1a. q. 91. 3. 3m. 12a. q. 31. 6. c. q. 35. 2. 3m. 22a. q. 141. 4. 3m. q. 167. 2. c.

31 Omne animal naturaliter abſtrahitur à delectationibus venereis, & guſtus, per dolorem corporis. 12a. q. 39. 3. 3m. q. 35. 6. c. & 1m

32 Animalia ferociora non erant manſueta ante peccatum Adæ, nec comedebant herbas ſed carnes ſicut nunc. 1a. q. 96. 1. 2m

33 Animalia bruta appetunt excellentiam, & iraſcuntur contra derogantia ei, non autem honorem. 12v. q. 47. a. 2m

34 ¶In communi Homo ex parte ſuæ temperatiſſimæ complexionis, non habet ſuper excellentiam alicuius paſſionis animæ, quam habent cætera animalia, ſecundum quod deuiant ab hac æqualitate, vt leo in audacia, canis in ira, lepus in timore: & ſic de alijs. 12a. q. 46. 5. 1m

35 Quæ tantum viuunt. i. plantæ ſunt propter omnia animalia, & hæc propter hominem & omne imperfectum propter perfectum. 1a. q. 65. 2. c. 22a. q. 64. 1. c. q. 6 . . 1. c.

36 Omnia animalia ſunt ſubiecta homini, vel totaliter, vt manſueta, vel in parte, vt alia, ſed non omnia obediunt ei propter peccatû. 1a. q. 96. 1. 2

37 Bruta quandoque puniuntur in pœnâ dominorû ſuorum. 22a. q. 108. 4. 2m

38 In brutis eſt ſimilitudo boni moralis, ſcilicet virtutum, ſecundum paſſiones tantum. 12a. q. 24. 4. 2m

39 Bruta inuocant Deum, inquantum naturaliter deſiderant bonitatem eius. Sed obediunt ei, inquantum naturalis inſtinctus eorum mouetur à Deo. 22a. q. 83. 10. 3m

40 ¶Lex Diſtinctio animalium immundorum à mundis, non erat ante legem Moyſi, quo ad eſum, niſi propter abominationem vel conſuetudinem, ſed bene quo ad ſacrificia. 12a. q. 103. 1. 4m

41 Expoſitio animalium mundorum ſecundum legem. 12a. q. 102. 3. 2m

42 Expoſitio animalium immundorum ſecundû legem. 12a. q. 102. 6. 1m. 2m

43 Animal ſacrificandum debebat habere quatuor ſ. integritatem, ſanitatem, ſuauitatem, & ſal. 12a. q. 102. 1. a. 1m. 7m

44 Animalia ante octo dies non offerebatur, propter ſuam teneritudinem. 12a. q. 102. 3. 8m. 3a. q. 70. 3. 3m

45 In lege veteri offerri ſolebant quinque animalia figurantia eorum ſacrificiû. i. Chriſtû ſ. vitulus, capra, ouis, turtur, & columba. 12a. q. 102. 3. 2m

46 Deus prouidit quòd in ſacrificijs propter paupertatem non valens offerre animal quadrupes, offerret aues. Si non panes, vel farinam, vel ſpicas. 12a. q. 102. 3. 2m

47 Quanto grauius eſt peccatum tanto vilior ſpecies animalis offerebatur in ſacrificio. ſ. capra pro idolatria, eculus pro ignorantia ſacerdotis, & hircus pro negl. gentis principis. 12a. q. 103. 3. c.

¶Animata generant & conſeruantur à principio motiuo intrinſeco: ſed inanimata tantum ab extrinſeco. 1a. q. 78. a. 2. c.

1 ¶Animus pro vi iraſcibili ponitur, vt patet per Philoſophum, vbi dicit, quòd in ſenſitiuo appetitu eſt deſiderium & animus. i. concupiſcibilis & iraſcibilis. 22a. q. 129. 1. 2. 1. 1m

2 Moderatio animi quandoque prouenit ex quadam dulcedine affectus, qua quis abhorret omne illud quod poteſt alium triſtare: et ideo dicit Seneca, quòd temperantia eſt quædam lenitas animi. Nam auſteritas econtrario animi videtur eſſe in eo qui non veretur alios côtriſtare. Niſi propter aliquam cauſam neceſſe ſit aliquando alios eis côtriſtare. 22a. q. 114. 2. 1 & q. 157. 3. 1m &c.

1 ¶Annexum ſpiritualibus poteſt eſſe aliquid dupliciter. ſ. vel ſicut ex ſpiritualibus dependens, ſicut habere beneficia eccleſiaſtica, dicitur ſpiritualibus eſſe annexum, quia non competit niſi habenti officium clericale. Vnde huiuſmodi nullo modo poſſunt eſſe ſine ſpiritualibus. Et propter hoc ea nullo modo vendere licet, quia eis venditis intelligûtur etiam ſpiritualia venditioni ſubijci. Quædam autem ſunt annexa ſpiritualibus inquantum ad ſpiritualia ordinantur, ſicut ius patronatus quod ordinatur ad præſentandum clericos ad eccleſiaſtica beneficia, & ſicut vaſa ſacra quæ ordinantur ad ſacramentorum vſum. Vnde huiuſmodi non præſupponunt ſpiritualia, ſed magis ea ordine temporis præcedunt, & ideo aliquo modo vendi poſſunt, non autem inquantû ſunt ſpiritualibus annexa. 12a. q. 100. 1. c.

1 In mutationibus naturalibus terminus à quo. i. forma annihilatur, niſi in quantum manet in potentia in ſuo ſubiecto. 1a. q. 2. . 3m

2 Nulla creatura annihilatur, ſed quælibet ſecundum aliquid perſeuerabit in æternum. 1a. q. 65. 1. 1m. q. 103. 1. 2m. q. 104. 4. c.

3 Agere. Si Deus ſubtraheret actionem ſuam, omnia ſubito annihilarêtur 1a. q. 8. 1. c. q. 9. 2. c. q. 50. 5. 3m. q. 104. 1. c. 12a. q. 109. 2. 2m. 8. c.

4 Solus Deus poteſt aliquid annihilare. 1a. q. 9. 2. c. & q. 13. 2. c.

Deus de potentia abſoluta poteſt annihilare omnem creaturam, non autem de potentia ordinata. 1a. q. 9. 2. c. q. 104. 3. 4. 1

6 Deus non annihilat peccatores, ne iuſtitia ſit ſine miſericordia, & vt pœna reſpondeat culpæ. 12a. q. 87. 4. 1m

¶Annunciatio Chriſti conuenienter facta fuit Beatæ virgini. 3a. q. 30. 1. c. 1

Annunciatio Chriſti conuenienter facta fuit per angelum. 3a. q. 30. 2. c. 2

Annunciatio Chriſti conuenienter facta fuit per ſupremum archangelum. 3a. q. 30. 2. 2m 3

Annunciatio Chriſti conuenienter facta fuit in ſpecie corporali: & viſione corporali. 3a. q. 30. 3. c. 4

Annunciatio Chriſti conuenienti modo & ordine facta fuit. 3a. q. 30. 4. c. 5

Expoſitio euangelij de annunciatione dominica. 3a. q. 30. 4. c. 6

Quando in antecedente eſt aliquid pertinens ad actum animæ: conſequens debet ſumi vt eſt in anima. 1a. q. 14. 13. 2m

¶Antequam importat ordinem ad futurum vere: vel imaginarie. 3a. q. 35. 3. 1m 1

¶Antiochus non vere pœnituit. 1a. q. 59. 2. 2m

¶Antichriſtus non erit contra diabolo in perſona. 3a. q. 8. 8. c. 1m 1

Antichriſtus erit caput malorum omnium perfectione malitiæ: non autem ordine vel influxu. 3a. q. 8. 8. c. 2

In collationibus patrum introducitur ſententia beati Antonij qui præfulit diſcretionem per quam aliquis omnia moderatur, & ieiunijs, & vigilijs & omnibus huiuſmodi obſeruantijs 22a. q. 188. 6. c. 3m

¶Antonomaſia eſt figura qua nomina generalia reſtringuntur ad aliquid per excellentiam: vt Vrbs pro Roma. 22a. q. 141. 2. c. q. 186. 1. c.

¶Anthropomorphitæ fuerunt hæretici, fingentes Deum eſſe figuratum lineamentis corporis humani. 22a. q. 186. 5. c.

¶Apirocalia eſt exceſſus expenſarum côtra rationem: & opponitur perfectioni magnificentiæ. 22a. q. 135. 2. c.

¶Apocrypha Eſdræ. 1a. q. 10. 6. 2. 1. 22a. q. 34. 1. 2. 2

¶Apoſtaſia Diuiſio Duplex ſ. auerſio à Deo: & nolle ſubdi Deo: & hic eſt ſpeciale peccatum ſ. prima ſpecies ſuperbiæ: non autem primo modo: ſed eſt generalis conditio omnia peccati. 12a. q. 84. 2. 2m 1

Apoſtaſia id eſt, receſſus à Deo, eſt triplex: ſcilicet à religione vel ordine: a bona vita: & a fide. 22a. q. 12. 1. c. 2

Apoſtaſia à fide non eſt ſpecies infidelitatis: ſed eſt circumſtantia eius aggrauans eam. 22a. q. 12. 1. 3 3

Apoſtata à fide eſt peſſimus: & includit alias 22a. q. 12. 1. c. 4

¶Pœna Apoſtata condemnatus ab eccleſia, perdit ius dominij ſuper ſubditos. 22a. q. 12. 2. c. 5

¶Apoſtoli fuerunt perfectiores cæteris ſanctis. 12a. q. 106. 4. c. 1

Apoſtoli habuerunt omnem ſcientiam quantum expediebat ad conuerſionem mundi. 22a. q. 176. 1. 1m 2

Spiritus ſanctus docuit apoſtolos omnem veritatem neceſſariam ad ſalutem, non autem omnes futuros euentus 12a. q. 106. 4. 2m 3

Verba apoſtolorum ſunt ex familiari reuelatione ſpiritus ſancti & Chriſti: ideo ſeruanda ſunt 1m quæ ſunt in canonica ſcriptura: in qua nefas eſt credere aliquid falſum eſſe. 1a. q. 57. 5. 3m. 12a. q. 100. 8. 3m. & q. 103. 4. 2m 4

Miſſio viſibilis ſpiritus ſancti facta eſt ad Apoſtolos in ſpecie flatus, & linguæ igneæ: ad ſignificandum quod gratiam & auctoritatem haberent à capite, i. Chriſto, & abundarent verbis & ſermone. 1a. q. 43. 7. 6m. & 3a. q. 39. 6. 4m. q. 72. 2. 1m 5

Deus dedit Apoſtolis ſcientiam ſcripturarum, & omnium linguarum: quam homines per ſtudium vel conſuetudinem acquirere poſſent: licet non ita perfecte. 12a. q. 51. 4. c. 6

Apoſtoli loquebantur omnibus linguis: non autem Chriſtus nec Chriſtiani modo. 22a. q. 176. 1. c. 7

Apoſtoli relinquentes omnia propter Chriſtum, vouerunt pertinentia ad perfectionis ſtatum. 12a. q. 88. 4. 3m 8

Apoſtoli omnes in nauicula turbabantur propter peccatum Iudæ: ad cômendationem veritatis 22a. q. 108. 4. c. 9

¶Sacramentum Apoſtoli nullum ſacramentum inſtituerunt. 3a. q. 64. 2. c. q. 72. 1. 1m 10

Apoſtoli miniſtrantes ſacramenta, vtebantur aliqua forma verborum tradita à Chriſto. 3a. q. 72. 4. 1m 11

Apoſtoli multa tradiderunt occultanda in ſcriptis: vt formas ſacramentorum: ne irriderentur ab infidelibus. 3a. q. 25. 3. 4m. q. 64. 2. 1m. q. 72. 4. 1m. q. 78. 3. 9m. q. 4. 2m 12

Omnes apoſtoli ſunt baptizati baptiſmo Chriſti à Chriſto. 3a. q. 38. 6. 4m. q. 72. 6. 2m. q. 84. 7. 4m 13

Apoſtoli baptizabant per alios, & ſecundum Dionyſium diuini noſtri ducis. i. Apoſtoli probauerunt infantes recipi ad baptiſmum, ſed prædicabant per ſe ſicut etiam Chriſtus, quia induſtria miniſtri multum facit in vltimo: & nihil facit in primo. 3a. q. 67. 2. 1m. q. 68. 9. c. 14

Apoſtoli confirmati ſunt à Chriſto ſine materia. Sed non confirmabant alios communiter ſine materia. 3a. q. 72. 2. 1m. & 4. 2m 15

¶Dei apparitio differt à miſſione viſibili: quia non importat ordinem diuinarum perſonarû, nec inhabitationem: ſicut miſſio. 1a. q. 43. 7. 6m. & 3a. q. 39. 8. 2m 1

Apparitio conuenit patri: non aût miſſio. 1a. q. 43. 7. 6m. & 3a. q. 39. 8. 2m 2

Apparitio Chriſti poſtquam reſurrexit, legitur facta duodecies. 3a. q. 55. 3m. & 4m. q. 83. 5. 6m 3

Chriſtus apparuit in alia effigie: propter gloriam eius, & incredulitatem videntium. 3a. q. 54. 1. 3m. q. 55. 4. c.

Chriſtus per apparitiones probare voluit identitatem reſurgêtis quo ad naturam, commendo: perſonam eadem effigie: vel accidêtia per circumſtantia: veritatem vitæ loquendo. & veritatem corporis, per palpationem. & eius gloriam intrando ianuis clauſis. 3a. q. 55. 6. c. 6

Chriſtus

6 Chriſtus poſt aſcenſionem apparuit quibuſdam in ſpecie propria corporali: ſicut Paulo, 3ª.q.57.6.2m

1 ¶ Appellare ex confidentia iuſtæ cauſæ licet cuilibet: non autem vt per moram iuſtitiam impediat, 22ª.q.69.3.0

2 Ante ſententiam, & poſt eam, licet appellare. 22ª.q.69.3.1m

3 Appellare licet à iudice ordinario tantum & ab ordinario & arbitrio ſimul: non autem ab arbitrio tantum. 22ª.q.69.3.2m

4 Nullus poteſt appellare poſt decem dies: nec pluſquã ter. 22ª.q.69.3.3m

5 Nulli fideli licet ad iudicem infidelem appellare. 22ª.q.69.3.1m

2 ¶ Appetitus quid. Appetitus eſt potentia paſſiua. 1ª.q.80.2.c. 22ª.q.8.2.3 q.27.1 c. q.5 3.2m

2 Appetitus eſt incl natio appetentis in aliquid ſibi ſimile & conueniens. 1ª q.80.1.c. 12ª.q.8.1.c. q.29 1.c. q 30.1.1m

3 Appetitus omnis eſt inclinatio conſequens formam: ſed naturalis naturalem: ſenſitiuus apprehenſam à ſenſu: intellectiuus, id eſt, voluntas apprehenſam ab intellectu. 1ª.q 78.1.3m q.80.1.c q.81.1.c q.87.4.c. 12ª.q 8 1.c. q.17.8 c. q.26.1.c q.35.1.c. q. 0.3.c.

4 Appetitum quilibet ſequitur cognitionem 12ª.q.40.3 c.

5 Appetitus eſt ad res, ſed cognitio eſt à rebus. 1ª.q.16.1.c. q.19.2.6m 6.2m q.30.2.2.2 q.82.3.c. 12ª.q 22.2.c. q 40.2.c q.56.5.1m 22ª.q.25.1.2m q.27 4.c.

6 ¶ Diuiſio. Appetitus duplex ſ. naturalis: & ſenſitiuus. 1ª.q.79.1.3m. q.80.1.0. 22ª.q.148.1.1m

7 Appetitus duplex, ſ. ſenſitiuus & intellectiuus. 1ª q.80.2.0. 22ª.q 18.1.c. q.34.1 c. q.58.4 c. q.175.2.2m

8 Appetitus triplex. ſ. naturalis ſenſitiuus & intellectiuus. 1ª.q.6.1.1m. q 19.1.9.c. q.59. 1.c. q.60. .c. q.87.1.c. 12ª.q.1.2.c.3m q.26 2.2 c. q.40.7.c. 22ª.q.20.2. m

9 Appetitus naturalis qui ſequitur naturæ indigentiam, ſ. vis appetitiua vel attractiua, diuiditur contra retentiuam, digeſtiuam, & expulſiuam. Et

10 omnes ſubſeruiunt nutritiuæ, & ſunt vires animæ vegetatiuæ propriæ, ſed in paſſionibus animæ: ſecundum ſimilitudinem agentium naturalium. 1ª.q 23 4 c. q.40.4 c. 1ª q.17.1.c. q 119.2.c. 22ª.q.148. 1.3m

Appetitus ſibi duplex ſ. naturalis, id eſt, fames & ſitis, & animalis, in quo eſt vitium gulæ non autem in primo. 22ª.q 148.1.3m

11 Actus appetitus eſt appetere non habita, amare habita, & delectari in eis. 1ª.q.20.1.c.2 q.5 .1.2m

12 Motus appetitus duplex, ſ. proſecutio, & fuga. 22ª.q 142 3.0 q 161.8 c.

Ordo motus appetitus proportionatur ordini motuum naturalium. 12ª q.23.2.c.

13 Omnis appetitus ſecundum quod tendit in bonum, tendit in aſſimilatio

14 nem diuinæ bonitatis. 1ª.q.7.1.c.2 q.44.4.c 3m 22ª.q.34 1.3m

15 Creatura irrationalis appetit Deum implicite tantum, ſed rationalis explicite. 1ª.q.6.1.2m

16 In omni bono appetitur ſummum bonum, id eſt, Deus. 1ª q.6.1.2m

Appetitur propter ſe dicitur dupliciter. ſ. ſolum propter ſe, & nunquam pro

17 pter aliud, & aliquando etiam propter aliud. Primum conuenit ſoli beatitudini, ſecundum virtutibus. 12ª.q.14 .1

10 Omnia appetunt bonum, ſ. eſſe, perfectionem, & coniungi ſuo principio. 1ª q 5.1.c q 6.1. 2.2m q.63.1.c. 22ª. q 64.5.c.

17 Nullus appetitus eſt ad malum. 1ª.q.19.9.c. q.23.c. 12ª.q.8 1. c. q 2 .1.c. q 2 .1 q 29 4.c.

Non eſſe eſt appetibile damnatis, & deſperatis per accidens tantum. ſ. ratione pœnæ. 1ª q.5 2.3m 12 q.8 .3. q.29.4 2 q.73.8.2m

21 Bonum arduum ratione boni attrahit appetitum cauſando ſpem: ſed ratione difficultatis retrahit cauſando deſperationem. 12ª q.40 2.c.

22 Poſſibile conuenit obiecto appetitus non omnino per accidens. 12ª.q. 4 .1.3m

23 Appetibile non mouet appetitum ſenſitiuum: nec rationalem: niſi apprehenditur 1ª q.80 2.1m 22ª.q.34.1.c.princ.

24 ¶ Subiectum. Quælibet res habet aliquem appetitum. 1ª q.59 1.c. q. 80.1.c.

25 ¶ Naturalis. Appetitus naturalis nihil aliud eſt, niſi inclinatio & ordo rei ad rem ſibi conuenientem. 1ª q.78.1.1.3m q.80.10. q.81.1.c. q.87.4.c.

26 Appetitus naturalis eſt habitudo ad bonum naturale: ad quod tendit quando non habet: & in quo habito quieſcit. q. 9 1.2 c.

27 Appetitus naturalis ſemper tendit in bonum exiſtens in re. 12ª.q.8.1.c.

Appetitus naturalis ſemper ſequitur formam in re exiſtentem: alij au

28 tem apprehenſam. 1ª q.59.1.c q.80.1.c. q.80.1.c. q.12.q 27.

29 8.c. q.26.1 c.

Illud quod appetitur appetitu naturali, poteſt etiam appeti appetitu animali, cum fuerit apprehenſum. 12ª. q.30.3 1m

30 Quælibet potentia animæ appetitu naturali concupiſcit, amat, delectatur, & huiuſmodi ſed appetitu animali ſola concupiſcibilis. 1ª. q.78. 1.3 q.80 3 12ª.q.30 1.1m

31 Appetitus poteſt dici naturalis tripliciter, ſ. vel quia ineſt rei à natura: & ſic eſt in qualibet potentia animæ: & etiam in voluntate: & in omni

32 parte & membro corporis: & in omni re. Vel quia conſequitur formã mere naturalem & ſimpliciter immerſam materiæ. Vel quia conſequitur formam rationalem, quæ ineſt homini à natura, non tamen vt ſequens formam actu apprehenſam ab intellectu. 1ª. q 76.1.c.co.2 q. 78 1.c q 80 1 3m

Appetitus naturalis in anima non eſt potentia animæ diſtincta à cæteris eius potentiis 1ª q 80 1 12ª.q.30.1 3m

3 Appetitus inferior naturaliter ſequitur motum appetitus ſuperioris, niſi aliquid repugnet. 22ª.q. 158.8 c.

Appetitus naturalis non obedit rationis imperio. 1ª.q.83 1.5m 12ª.q. 17.8.9.0. 22ª.q.148. .3m 34

Omnis potentia animæ, naturali appetitu appetit obiectum ſibi conueniens 1ª q 78.1.3m q.80.1.3m 12ª.q.30.1.3m 35

Appetitus conſequens apprehenſionem animalis, eſt potentia animæ diſtincta à cæteris eius potentijs, non autem appetitus naturalis. 1ª.q.80. 1.0. 12ª.q.30.1.3m 36

Appetitus ſenſitiuus mouetur à cogitatiua ſeu æſtimatiua, imaginatiua, & ſenſu. 1ª.q.81.3 2m 12ª q. 5 2. 37

Appetitus ſenſitiuus mouetur immediate ab imaginatione, vel æſtimatiua, ſed mediate à ratione 1ª q .c 2 c.0.3 .3m 38

Vis cognitiua non mouet niſi mediante appetitu, nec ratio vniuerſalis, niſi mediante ratione particulari, nec voluntas, niſi mediante appetitu ſenſitiuo 1ª q.20.1.c q.20 2.7 .8 .1.2m 39

Appetitus ſenſitiuus diuiditur per concupiſcibilem & iraſcibilem. 1ª.q. 59.4.c. q.78.1.3m q 81.2 0 3.c. 22ª.q 18.1.c q 48.4.c. q. 2 8.2.c. 40

Et vterque appetitus obedit imperio rationis 1ª.q. 4 2 c. .81 3.0 q.83.1.c. q 96 2.c. q.110 1.2 2.117.3. 2 q.77.7. 0.0.26.1.c. q 24.4.c q. .4 . q. 2.6. 22ª q.58 2.c. 4.3 q.158 2.3m 3ª q.15 2.1m q. 8.2 c 1 .19.2.c q. 20.2.3m 41

Appetitus ſenſitiuus non obedit imperio rationis, niſi mediante voluntate. 12ª.q. .4.1m 42

Actus appetitus ſenſitiui vt eſt à potentia animæ, ſubiacet imperio rationis, non autem vt eſt ex diſpoſitione organi corporalis. 12ª.q.17.7.0. 43

Proprium hominis eſt, quod appetitus inferior ſubdatur appetitui ſuperiori & moueatur ab eo. 12ª.q.7 .2. 22ª.q.175.1.2m 44

Appetitus ſenſitiuus eſt proximus motus corporis noſtri 1ª q.20. .1m 45

In paſſionibus appetitus ſenſitiui eſt conſiderare aliquid quaſi materiale, ſcil. eſt corporalem tranſmutationem & aliquid quaſi formale, quod eſt ex parte appetitus. 1ª.q 20.1.2 46

Bonum ſenſibile eſt obiectum appetitus ſenſitiui, ſed bonum ſimpliciter eſt obiectum voluntatis. 1ª. q.19.4.c. 12ª.q.1.2. 3m q.19.3. 22ª q 24.1.c. 47

Nullus appetitus mouetur ad ſuum obiectum, niſi apprehendatur ſub ratione boni vel mali, conuenientis vel nociui. 12ª.q 9.2m 48

Appetitus ſenſitiuus vt ſubiectum à ratione poteſt eſſe ſubiectum virtutis & vitij. 12ª. q.50 3.3m q.56.3.c. 4. q.50 m q 57.1 c. q 74.2.c.3m .0. 49

Actus appetitus ſenſitiui ſemper eſt cum tranſmutatione corporis, & maxime circa cor. 1ª.q.20 1. 12ª.q.8 3. q.22.2.3 50

¶ Differentia. Appetitus ſenſitiuus & rationalis, ſ. voluntas, ſunt duæ potentiæ. 1ª.q 80 2.0 51

Actus appetitus ſenſitiui ratione mutationis corporalis annexæ, dicuntur paſſiones, non autem actus voluntatis 1ª. q.20 1.1m 52

¶ Intellectiuus. Appetitus ſenſitiuus & voluntas, ſunt rationales participatiue. 12ª q.24.1 2 q.51.6.2 q.59.4.2 q.61.2.c.ſi 2m. 22 .q.5 4 3 .3ª.q.18.2.4 53

Appetitus rationalis non diuiditur per concupiſcibilem & iraſcibilem. 1ª.q 57.4 . 3.5. 54

Appetitus rationalis non fertur in particulare, niſi ſub ratione vniuerſalis. q.80.2 2m 55

¶ Apprehenſio aliqua eſt cauſa timoris, & omnium operationum appetitus. 22ª.q.7.1.c. 1

Reſpectus qui eſt tantum in apprehenſione rationis conferentis vnum alteri, eſt relatio rationis tantum. 1ª. q.28.1.c. 2

¶ Appropinquatio. Quanto aliquid habet minus de potentialitate, tanto magis appropinquat Deo. 12ª q.22.2.1m 2

Quanto aliqua ſunt fini bono propinquiora, tanto ſunt meliora 22ª.q. 81.6.c.princ. 2

Appropriatio in communi eſt manifeſtatio diuinarum perſonarum per attributa eſſentialia. 1ª. q.39.7.c. 2

¶ Appropriatio in diuinis poteſt fieri dupliciter. ſcilicet ex parte creaturarum, & ex parte Dei. Primo debet ſemper fieri per contrarium, ſecunda vero per ſimilitudinem ad proprium. q.39.7.0.1m 8.cap. co.2. 3

Appropriatum vt ſic eſt poſterius proprio ſecundum modum intelligendi, ſed vt eſſentiale, eſt econuerſo. 1ª q 39. .3m 4

Attributa conuenienter appropriantur diuinis perſonis 1ª. q.39.7.8.0.

Eſſentia nulli perſonæ appropriatur, nec operatio. 1ª.q.39.8.c.

¶ In ſpeciali. Potentia appropriatur patri, ſapientia filio, bonitas vero ſpirituiſancto 1ª. q.39.7.8.c. q.4 6.2 q.46.3.c. 22ª. q.14. 2.c. c. 5

Veritas in diuinis appropriatur filio. q.39 8.c. 6

Principium effectiuum appropriatur patri, exemplare autem, filio. 1ª. q.46.3.c 7

Aeternitas appropriatur patri, pulchritudo filio, vſus vero ſpirituiſancto ſecundum Hilarium. 1ª.q. 9 8 c. 3ª.q.59. .2m 8

Vnitas appropriatur patri, imago, æqualitas, & verbum filio, nexus vero ſpiritui ſancto, ſecundum Auguſtinum. 1ª.q 37.1.3m q.39.3 c. q 47. 3 2m q. 8 9

Ex ipſo appropriatur patri, per quem, filio, in quo, ſpirituiſancto. 1ª.q.39 8 cap 10

Creatorem eſſe, appropriatur patri, per quem, filio, dominium vero & viuificatio, ſpirituiſancto. 1ª.q.45.6.2 11

Aqua. 12

1 AQua. * In communi habet ſex proprietates: quia eſt diaphana: humi da: ſ. generatiua: abundans vbique: & ſine pretio. 1ª. q. 66. 3. c. a. 2. q. 69. 2. 2m. * q. 4. 1m. [illegible]
2 Aqua eſt duplex ſcilicet viua, id eſt, continuata ſuo principio cum fluxu: & mortua 1ª. q. 18. 1. 3m
3 Aqua non cooperit totam terram contra naturam: propter viuentia ſuper eam. 1ª q. 69. 1. 2m * 4m
4 Congregatio aquarum conuenienter deſcribitur tertia die 1ª q. 69. 1. 0.
5 Aquæ dicuntur poſt congregari & diuidi quam creari: quia ſimiliter fluxæ ſunt. Sed aquæ quæ ſuper cælos ſunt, non ſunt fluidæ ſecundum B[illegible] 1ª q. 6 a. b. * 2m. 61. * q. 65. 1. 1m
6 Aquæ calidæ citius & fortius congelantur. 12ª q. 35. 6. 2. a. * q. 37. 1. 2m. * q. 48. 2. c. * q. 7. 2. c
7 De latere Christi. * Vera aqua exiuit de latere Christi, in cruce. 3ª q. 66. 4. 3m * q. 74. 7. 3m
8 Benedicta. * Aqua benedicta non eſt ſacramentum, ſed eſt quid ſacramentale. 3ª q. 65. 1. 6m
9 Aqua benedicta non ordinatur directe ad remedium præſtandum: ſed contra dæmones: & contra omne impedimentum ſacramentorum. 3ª q. [illegible] 1. 6m
10 Aqua benedicta datur contra impugnationem exteriorem dæmonum: exorciſmus autem contra interiorem 3ª q. 71. 2. 3m
11 Aqua benedicta delet peccata venialia. 3ª q. 65. 1. 6m 3m * q. 83. 3m * q. 87. 3. c
12 Aqua benedicta poteſt iterari, non autem exorciſmus, pro quo ſumitur contra dæmones 3ª q. 71. 2. 3m
13 Aquæ benedictæ poteſt fieri additio aquæ non benedictæ, & tota erit benedicta 3ª q. 77. 8. 3m * q. 83. 3m * q. 8. [illegible] c.
Aquila ſignificat ſuperbiam. 12ª q. 102. 3m eo 2. ſ.
1 Aquilo flans facit generare maſcula: auſter vero fœminas 1ª q. 92. 1. 1m * q. 99. 2. 2m
2 Aliter habetur ſpes fructificationis arboris cum vireſcit frondibus. & aliter cum iam primordia fructuum incipiunt apparere. 12ª. q. 69. 3. c.
3 In arboribus & in herbis nihil erat immundum ſecundum legem. ſicut in omni genere animalium. 12ª q. 102. 6. 2m
1 Arca teſtamenti ſignificat ſecreta fidei, quæ permittuntur videri à maioribus tantum. 12ª q. 102. 4. 6m
2 Diſpoſitio arcæ teſtamenti interius & exterius: & expoſitio literalis & figuralis omnium pertinentium ad eam 12ª q. 102. 4. 6m
Archangeli ſunt medius ordo inter angelos & principatus. 1ª q. 108. 5. 4m
Architector eſt principalis artifex præcipiens induci formam: & præparari materiam. 1ª q. 18. 3. c
1 Argumentum dicitur dupliciter, ſcilicet ratio rei dubiæ: & ſignum euidens ſenſibile. 2ª q. 15. 1. c.
2 Octo ſunt actus argumentum, primo à ſubſtantia actus: ſecundo à circumſtantiis. 12ª q. 7. 1. 1m
3 Argumentum ex ſolo literali ſenſu ſumitur ſacræ ſcripturæ. 1ª q. 1. 10. 1m
4 Argumentum ab auctoritate Dei eſt firmiſſimum: ſed ab auctoritate humana eſt debiliſſimum. 1ª q. 1. 8. 2m
Ariſmetrica & geometria procedunt ex principiis notis lumine naturali intellectus 1ª q. 1. 2. c
Ariſtoteles inſtituit ſectam Peripateticorum: quorum princeps ipſe fuit. 12ª q. 90 1. c. * 22ª q. 172. 10. c
Armum dextrum & pectuſculum beſtiæ in lege veteri, erant ſacerdotis contra diuinationem & quia ſapientia cordis & fortitudo iuuat in neceſſitate. 12ª q. 102. 3. 8m ſ.
Spiritus ſanctus dicitur pignus, ſed magis proprie arra: quia Spiritus ſanctus dicitur arra, per reſpectum ad ea dona, quæ manent in patria: pignus vero per reſpectum ad ea quæ euacuabuntur. 12ª q. 1. 14. 3. 3m ſ.
Arrogantia. * Arrogans eſt, qui ſibi attribuit quod non habet. 22ª. q. 112. 1. 2m.
Arrogantia qua aliquis ſupra ſe extollitur: eſt ſpecies ſuperbiæ. Nec eſt iactantia: ſed ſæpe eſt cauſa eius. 22ª. q. 112. 1. 2m
1 Ars quid. * Ars eſt virtus intellectualis: inquantum facit facultatem boni operis. Non autem ſimpliciter eſt virtus: quia non perficit vſum [illegible] 12ª q. 57 [illegible]
2 Ars eſt recta ratio factibilium: & habitus operatiuus 1ª q. 14. 2. c. * 12ª q. 57. 3. 4. * q. 93. 1. 2. * 22ª q. 47. 5 c
3 Finis artis eſt ſine laude vlterius effectus intenti ab artifice. 3ª q. 78 2. c.
4 Ars ſemper eſt ad bonum: ſicut & ſcientia. 12ª q. 57. 4. 1m
5 Ars eſt aliqua virtus; quia ad bonum artis aſſum requiruntur aliqua [illegible] 12ª q. 57. 3. 2m. * 12ª q. 47. 4. 2m
6 Scientiæ ad opus [illegible] ordinatæ dicuntur ſimpliciter ſcientiæ: non autem artes. 12ª q. 57 3. 3m
7 Artes quæ ordinantur ad opus rationis, dicuntur liberales. Quæ vero ordinantur ad opus corporis, dicuntur ſeruiles. 12ª q. 57. 3. 3m
8 Artes liberales etiam ſpeculatiuæ dicuntur artes: quia habent aliquid per modum operis. 12ª q. 57. 3. 3m * 22ª q. 47. 2. 3m.
9 Omnis applicatio rationis rectæ ad aliquid factibile, pertinet ad artem. Ideo eſt aliqua ars ſpeculatiua. Non autem prudentia: quia eſt tantum de contingentibus in quibus non ſunt viæ determinatæ ad finem. 12ª q. 57. 2. 3m
10 Comparatio. * Ars magis conuenit cum prudentia quam habitus ſpeculatiui ratione obiecti, & materiæ. Sed econuerſo ratione virtutis. 12ª q. 57. 4. 3m

Ars differt realiter à prudentia 12ª. q. 57. 4. c. 5. 1m & 22ª q. 47. 4. [illegible] 17
Ars non requirit aliquem habitum moralem appetitum, ſicut requirit prudentia. 12ª q. 57. 4. c. * 5. 2m 18
Ars habet determinata media ad finem. Sed in quibuſdam non habet, in quibus per ſimilitudinem dicitur aliquis prudenter agere, vt in medicina & nauigatione, in quibus eſt neceſſarium conſilium. 22ª q. 47. 4. 2m * q. 49. 2m. 13
Bonum artis eſt extra hominem, ſ. in artificialibus: ſed bonum prudentiæ eſt intra hominem 2ª q. 57 4. c. * 5. 14
Operatio artis fundatur ſuper operationem naturæ: & hæc ſuper creationem. 1ª q. 45. 8. 4m 15
Initium totius ſecundum eius eſſentiam ſunt principia ex quibus procedit ars. Sed ſecundum eius effectum eſt vnde incipit ars operari, cuius principium artis exiſtens eſt fundamentum. 22ª q. 19 7. c. 16
Quicquid eſt contra naturam artis, eſt contra naturam artis 12ª. q. 71. 2. 4m. 17
Ars non poteſt inducere formam ſubſtantialem, niſi virtute naturæ. 1ª. q. 77. 2. [illegible] q. 66. 4. c. * q. 75 6. 1m. 18
* In aliqua materia eſt virtus agens ad productionem formæ artis, in aliqua vero non 1ª q. 77. 1. c. 19
Vendere artes liberales quo ad veritatem earum, peccatum eſt ſimoniæ: ſed vendere operas earum, non, quia hoc licitum eſt. 22ª q. 100. 3. c. 3m. 20
Id quod de ſe ordinatur ad malum, non eſt ars. 12ª q. 57 3. 1m. * 22ª q. 95 1. 2m. * q. 69. 2. 4m. 21
In actu artis dupliciter contingit eſſe peccatum: ſ. deuiando à fine particulari artis & à fine communi. Primum eſt proprium ſecundum artem, ſecundum eſt in quantum eſt homo. 12ª q. 21 2. 2m. * q. 57. 7. 1m. 22
In arte peccans volens, eſt eligibilior quam peccans nolens: ſed in virtutibus moralibus eſt econtrario. 12ª. q. 21 2. 2m. * q. 57. 4. c. * 22ª. q. 47. 1. 3m. * 8 c. 23
Artes quibus aliqui male vtuntur, licet de ſe ſint licitæ: debent tamen extirpari de ciuitate per principes, ſecundum Platonem. 22ª. q. 169. 2. 4m. 24
Articulus fidei eſt indiuiſibilis veritas de Deo, arctans nos ad credendum: ſecundum Ricardum de ſancto Victore 22ª q. 1 6. c. 1
Articulus dicitur quadrupliciter. ſ. membrum, concluſio, particula in iudicio & ſpiritualis difficultas ſupra alia in fide, non dependens ex aliis. 22ª q. 1 6. c 2
Artifex ex ſuo opere eſt laudabilis vel culpabilis, per bonitatem vel malitiam ſui actus. 2ª. q. 21 2. c. 2m. 3
Formæ artificialium, ſunt accidentia 3ª q. 66. 4. c.
Formæ artificialium nihil aliud ſunt quam compoſitio, ordo, & figura. 22ª q. 96. 2. 2m. 3
In artificialibus ratio ordinatur ad finem particularem, in moralibus autem ad finem communem totius humanæ vitæ. 2ª. q. 21. 2. 2. m. * q. 57. 4. 3m. * 22ª. q. 47. 4. 2m. 1
Nullum artificiale, vt imagines & verba, habet aliquam vim à conſtellationibus, ſed à dæmonibus. 22ª q. 96 2. 2m. 4
1 ASCendere in cælum, fuit conueniens Chriſto. 3ª. q. 57. 1. 6. c.
Chriſtus aſcendit ſecundum vtramque naturam. 3ª. q. 57. 2. c. 2
Chriſtus aſcendit propria virtute vtriuſque naturæ. 3ª. q. 57. 3. c. 3
* Chriſtus aſcendit ſuper omnes cælos, & ſuper omnem creaturam. 3ª. q. 57. 4. 5. * q. 18 3. c. 4
Aſcenſio Chriſti, & quies ſurſum, vel cuiuſcunque corporis glorioſi, non eſt violenta, ſed naturalis 3ª q. 57. 3. 1m. * 4. 4m. 5
Crebra fuit Chriſti conuerſatio cum diſcipulis, ad eorum conſolationem ante eius aſcenſionem. 3ª q. 55. 3. 3m 6
* Neſcitur vbi Chriſtus corporaliter ante aſcenſionem manſerit, cum hoc ſcriptura non tradat. 3ª. q. 55. 3. 2m. 7
Chriſtus non ſtatim poſt reſurrectionem aſcendit, propter fidem confirmandam. 3. q. 57. 1. 4m. 8
Aſcenſio Chriſti, non fuit in inſtanti. 3ª. q. 57. 3. 3m. 9
Aſcenſio Chriſti fuit cauſa noſtræ ſalutis. 3ª. q. 57. 6. c. 10
Aſcenſio Chriſti aperuit nobis paradiſum, quo ad locum, non autem quo ad viſionem. 3ª q. 49. 5. 4m. 11
Animæ ſanctorum poſt reſurrectionem & ante aſcenſionem Chriſti, etiam in limbo, viderunt Deum per eſſentiam. 3ª. q. 52. 4. [illegible] 12
Ante aſcenſionem Chriſti, nullus intrauit paradiſum cæleſtem, ſed latro ſtatim moriens, intrauit in viſionem Dei, non autem in paradiſum terreſtrem. 3ª q. 52 4. 3m. 13
Aſcendenti Chriſto accreuit gaudium, quo ad modum, non autem in tantum, nec extra ſine, quia de omnibus perfectum gradum habuit ab inſtanti ſuæ conceptionis, 3ª. q. 57 1 3m. 14
Aſſentire eſt actus intellectus, ſed conſentire eſt actus voluntatis. 12ª. q. 15. 1. 3m. * 22ª. q. 2. 1. 3m. 2
Aſſenſus contingit dupliciter. ſ. propter euidentiam rei ſicut principiorum habitus, vel propter aliud, vt in ſcientia, vel per imperium, voluntatis, vt credere 22ª. q. 1 4 c. * q. [illegible] 2 c. 2
Voluntas dupliciter mouet intellectum ad aſſentiendum. ſ. ex ordine ad bonum: vel coactione veri non viſi. 12ª. q. [illegible] 2. c. 3
Intellectus dupliciter perficitur ad aſſentiendum veritati. Primo capiendo eam, ſecundo habendo certum iudicium de ea. 22ª. q. [illegible] 1. c. 4
Intellectus neceſſario aſſentit principiis per ſe notis, & aliis cognitis ſequentibus neceſſario ex eis, non autem aliis veris. Quædam enim ex neceſſitate conſequuntur ex principiis ita, ſ. quod non poſſunt eſſe falſa, principiis exiſtentibus veris, ſicut ſunt omnes concluſiones demonſtratiuæ. 5

eorum.& huiuſmodi veris, intellectus de neceſſitate aſſentit poſtquam percepit ordinem eorum.non autem prim.1a.q.62.3.a2m *q.82.1.2.c.* 12a.q.17.6.c.
6 Intellectus non poteſt diſſentire oppoſitis dignitatum.1a.q.2.10.b
¶ Aſſiduitas vnius rei faſtidium parit. 22a.q.83.11.4m
1 ¶ Aſſimilatio in communi eſt duplex.ſ.in natura, & in ſpecie intelligibili. Secunda requiritur in cognitione,non autem prima. 1a.q.57.2 a 2m *q.85.8.1m *q.88.1.2m
2 Intelligere per aſſimilationem.conuenit ſoli intellectui recipienti ſpeciem à rebus.1a.q.14.2.2m
3 Aſſimilari poſſumus tripliciter verbo Dei.ſiue filio Dei.ſ.ſecundum rationem formæ & non ſecundum intellectualitatem ipſius.non ſolum ſecundum rationem formæ, ſed etiam ſecundum intellectualitatem ipſius,& ſecundum veritatem quam habet ad patrem,per gratiam & charitatem.3a.q.23.1.c.
4 Talis aſſimilatio per gratiam & charitatem,perficitur ratione adoptionis,quia ſic aſſimilatis debetur hæreditas æterna.3a.q.23.2.a
5 Aſſimilatio intellectus practici ad Deum eſt ſecundum proportionalitatem.ſpeculatiui autem ſecundum vnionem & informationem, quæ eſt multo maior 12a.q.3.1m
6 Summa aſſimilatio hominis ad Deum, eſt per operationem.Ideo per beatitudinem homo Deo maximè conformatur.1a.q.63.3.2.*12a q.51.2.3m
7 Generans non aſſimilat ſibi genitum in perfectionibus acquiſitis per actio,niſi in aptitudine 12a.q.81.2.2.
8 Filij *Cauſa aſſimilationis filij ad patrem non eſt materia, ſed formatiua virtus in ſemine. cauſata ex operatione virtutis formatiuæ patris in ſemen.1a.q.119.2.a m
9 Filij quandoque aſſimilantur matri & proximis, quia in ſemine eſt virtus eorum.1a.q.119 2.c.a m
10 Filij magis aſſimilantur parentibus ſecundum iraſcibilem, quàm ſecundum concupiſcibilem.12a.q.46.c.*22a q.156.1.c.
1 ¶ Aſſiſtere ſumitur dupliciter.ſcilicet ſimpliciter, & ſecundum quid, 1a. q.112.1.c.
2 ¶ Deo *Aſſiſtere Deo,eſt eſſe circa Deum, ſ. immediate recipere illuminationes in ſimplicitate diuini luminis, *q 112 3.c.
3 Seraphin dicitur aſſiſtere,non autem aſſiſtit Deo.1a.q 1 3.3.3m
1 ¶ Aſſumere dicit actū aſſumentis, & terminum. 3a.q.2.8.c. *q.3.1.2.1.c.
2 Aſſumere propriè conuenit perſonæ,non autem naturæ.3.q.3.1.a 2.o.
3 Aſſumi conuenit naturæ,non autem perſonæ.3a.q.4. *q.3.4.3m
4 Aſſumptio ſignificat actionem in fieri,& reſpicit diuerſimode agens,patiens, terminum à quo, & terminum ad quem: vnio autem ſignificat relationem in facto eſſe,& eodē modo reſpiciens omnia 3a.q.2.8.o
5 Aſſumptio differt ratione,ab vnione,& incarnatione.ſeu humanatione. 3a.q.2.8.1m
6 Natura diuina eſt vnita,non autem aſſumpta. Sed natura humana eſt vnita,& aſſumpta.3a.q.2.8 c.1m
7 Vniens eſt vnitum,non autem aſſumens eſt aſſumptum.3a.q.2 8.c.
8 Omnis perſona aſſumens eſt vniens. Non autem econuerſo. quia pater eſt vniens,non autem aſſumens 3a.q.2.7.2m *q.3.1.1m
9 Aſſumere naturæ conuenit,ratione principij tantum,ſed perſonæ,ratione principij & termini.3a.q.1.2.3.o. *1.2m
10 Abſtracta perſonalitate,natura poſſet aſſumere.3a.q.3.3.o
11 *Deus poſſet aſſumere naturam angelicam ſine corruptione perſonalitatis angelicæ 3a q.4.1.3m
12 Quælibet natura poſſet de potentia Dei abſoluta aſſumi,ſed tantū natura humana ſecundum congruentiam 3a.q 4.1.o
13 Quælibet perſona poteſt ſine alia incarnari,& aſſumere.3a.q.3 4.5.o
14 Tres perſonæ poſſunt vnam numero naturam aſſumere 3a.q 3.6.o
15 Et tunc tres perſonæ eſſent vnus homo,vnitate naturæ, non autem vnitate perſonæ 3a.q 3.6.1 *.2m
16 Vna perſona poteſt plures naturas humanas aſſumere.3a.q 3 7 o
17 *Si vna perſona diuina aſſumeret duas naturas humanas, tunc illa perſona eſſet tantum vnus homo, & non plures.3a.q.3.7.2m
18 Aſſumptio naturæ humanæ conuenientius facta eſt ad filium quàm ad patrem,vel ad ſpiritum ſanctum 3.q.3.8.o* q 39.8.2m
19 Filius Dei aſſumpſit naturam humanam cum omnibus perfectionibus ſuis,3a.q.9.1 c.*q 13.1.2.o
20 Columba non fuit aſſumpta in vnitate perſonæ ſpiritus ſancti,quia nō apparuit vt ſaluaret,ſed vt ſignificaret.1a q.43 7.1m *3a.q.39 6.2m * 7.c.
21 Natura humana aſſumpta eſt in indiuiduo. 3a.q.2.2.3m *5.2m * q.4.a.1m *3.10.*4 o
22 Non decuit,vt natura humana in quolibet ſuo ſuppoſito aſſumeretur.3a q.a.5 a m *q 4 5.o
23 Natura humana conuenienter aſſumpta eſt de ſtirpe Adæ. 3a. q.4.6.o. *q.31.1.o
24 Natura humana non debuit immediate aſſumi in Adam. 3a q.4.6.2m
25 Aſſumi conuenit naturæ humanæ ratione ſui, & non ratione ſuppoſiti, ideo non conceditur Deo 3a.q.16 1.3m
26 Deus conuenienter carnem aſſumpſit de muliere.3a.q.31.4.o
27 Deus non aſſumpſit hominem.3a.q.4.3.o
28 ¶Contra errores *Chriſtus aſſumpſit animam,contra Arrium, Eunomium & Apollinarem,3a.q.5.3.o* q.1 .2.1m
29 Chriſtus aſſumpſit animam rationalem, contra Eunomium, & Apollinarem.3a.q.5.4.o.* q 16.3.2m *q.18.1.c.

Aſſumptio Chriſti non fuit tantum per inhabitationem gratiæ, contra Neſtorium,& Theodorum.3a.q.2.6.8.* q.16.1 3.4 7.c.*q.19.8.c. 30
Chriſtus non attulit corpus de cœlo, ſed aſſumpſit ipſum de muliere, contra Valentinum,& Marcianum.3a.q.5.2. *q.35.3.c.*q.37.2.1.* q.5.4.3.c. 31
Chriſtus aſſumpſit verum corpus,& non phantaſticum. contra Manicheum,& Valentinum. 3a.q.5.1.o.* 2 1 *q.14.1 c.*q.16.1.c.* q.37.1.1.*q.39 7.c. 32
Chriſtus aſſumpſit naturam humanam integram, & perfectam 3a.q.9. 1.1 *q.18.1 1.* 2.c. 33
Hæreticum eſt,dicere Chriſtū non aſſumpſiſſe partes vnitas.3a.q.2.5.c. 34
*Hæreticum eſt,dicere Deum eſſe vnitum homini accidentaliter,3a.q. 2.6.c. 35
¶Partes *Caro aſſumpta eſt mediante anima & anima mediante ſpiritu. 3a. q.6.1.2.c. *3.1m *4.3m *q.37.2.1.* q.49.6.3m * q.50. 2.1 * 3 c. 36
Caro Chriſti aſſumpta eſt de Adam, de Dauid,& de Abraham.3a.q. 31.1.2.o 37
Anima Chriſti non fuit prius creata quàm aſſumpta.3a.q.6.3.o. 38
Partes aſſumptæ ſunt mediante toto ordine intentionis: ſed econuerſo ordine executionis.3a q.6.5.o. 39
Natura humana aſſumpta eſt mediante gratia habituali,ſicut medio congruitatis,& ſpiritu ſancto ſicut cauſa,& vnione ſicut effectu conſequente,3a.q.6.6.o. 40
In eodem inſtanti,anima & caro ſunt aſſumptæ & vnitæ. 3a.q.6.1.c.* 3. o.*5 c.*33 2.o *q.34.1.c.*q.35.4.c. 41
In eodem inſtanti anima creata, eſt caro concepta & animata,& vtraque aſſumpta eſt à verbo,ſ.in primo inſtanti 3a q.6.3 4.o.* q.33. 1. 13. o.*q.35.4 o. 42
¶Defectus *Chriſtus aſſumpſit omnes defectus naturales corporis,communes toti naturæ humanæ.3a.q.14 4.3m *q.14.4.c.* q.15.1.c.* q.45.4.2m 43
Chriſtus nullum morbum aſſumpſit, nec aliquem defectum, non communem omni homini. 3a. q 14 4.o. * q.46.3.2m *5.2.*9.4m * q. 51.3.c. 44
Chriſtus nullum defectum contraxit, ſed voluntariè aſſumpſit.3a.q.14. 3.c. 45
Chriſtus aſſumpſit defectus corporis neceſſitate naturæ corporis, non autem coactè, nec contra voluntatem diuinam, nec humanam.3a.q. 14 2.o.*q.15.5.1m.*2m 46
Chriſtus nullum defectum animæ aſſumpſit,nec contraxit. ſ. ignorantiam,culpam vel defectum gratiæ.3a.q.1.1.3 *1a 4.3m *q.14.1. 1m *3.1 .* 4.1.2m * q 15.o.*q.31.7.o.* q.46.4.1m 47
¶Aſtrologia,& perſpectiua,non ſunt propriè ſpecies Mathematicæ,ſed ſecundum quid,12a q.35.8 c. 1
*Aſtrologia & perſpectiua ſunt magis naturales quàm mathematicæ materialiter,ſed formaliter & principaliter ſunt econuerſo. 22a. q. 9.2.3m 2
Aſtrologus poteſt prædicere futura determinata vt ſemper vel vt frequenter in ſuis cauſis, non autem contingentia ad vtrumlibet.1a. q. 115.4.3m *12a.q.9. 5.3m *22a.q.95.5.c.*5.o. 3
¶Aſtutia *eſt vitium ſpeciale,differens à prudentia carnis, vtens non veris viis,ſed fictis,ſed ſimulatis.Ideo opponitur prudentiæ. 22a.q.55. 3 o *4.c. q.59 2 c *q.71. 3.3m *q.111.3.2m 1
Aſtutia quandoque dicitur prudentia,& econuerſo.22a.q.55.3.1m *4. 1m *q.92.1.1m 2
Aſtutia conſiſtit in excogitatione ſimulatæ viæ,ſed dolus & fraus in executione eius.22a.q 55.4.5.o *q 67.2.c. *q.111.3.2m 3
Athanaſius & Gregorius Nazianzenus tantæ auctoritatis fuerunt,vt nemo contradicetur eis. 1a.q.61.3.c. 4
¶Attentio triplex in oratione.ſ.ad verba, ad ſenſum, & ad Deum, vel ad aliam circunſtantiam 22a.q.83.13.c 1
Attentio actualis,eſt neceſſaria in oratione,ſaltem in principio. 22a.q. 83.13.o 2
*Attingere naturam ſuperiorem,contingit dupliciter.ſ.obiectiue, & ſecundum virtutem.12a.q.3.7.3m 3
Attingere Deū tripliciter contingit ſ.ſimilitudine,operatione,& vnione perſonali. Primum conuenit omni creaturæ,ſecundum tantum rationali,tertium vero ſoli Chriſto.22a.q.2.3.c. 4
¶Attribui *Ex eo quòd aliquid attribuitur alicui, oportet ei attribui omnia quæ ſunt de ratione eius.1a.q 28.3.c. 1
¶Attributa Dei differunt tantum ratione, ſed fundamentum habent ex natura rei.1a.q.13.4.o.* 12 c. 1
Plura attributa ſunt in Deo,ſed vnita,1a.q 12.4.o * 12.c. 2
Attributa eſſentialia poſſunt à nobis naturaliter cognoſci, non autem perſonalia,1a.q.32.1.o.*q.19.7.c. 3
Ratio attributorum eſt conceptio intellectus,quam ſignificat nomē.1a q.13.1.1.*4o. 4
Attributa diuina prædicantur de ſe inuicem nominibus primæ intentionis,non autem ſecundæ, 1a.q.32.3.3m 5
Quilibet effectus Dei,eſt à quolibet attributo eius,tamen reducitur ad illud,cum cuius ratione magis conuenit. 1a q.45.6.3m 6

AVARITIA QVID *Eſt immoderatus amor habendi,22a.q.118. 1 8.1. 1
Auaritia propriè,ſemper eſt peccatum.22a.q.118.1.o *q.119.1.o. 2
Auaritia eſt peccatum ſpirituale.22a q 118. .o. 3
Auaritia ſecundum quod opponitur iuſtitiæ, hoc modo ex genere ſuo 4

d 4 eſt

eſt peccatum mortale. Contingit tamen in hoc genere auaritiæ eſſe peccatum veniale. propter imperfectionem actus 22^{æ}.q 118.q.4.o

5 Auaritia eſt medium inter peccata pure ſpiritualia, & peccata pure carnalia 12^{æ} q.72 2.4^{m} * 22^{æ}.q.118.6 1^{m}

6 Auaritia eſt contra Deum, contra ſe, & contra proximum. 22^{æ}. q. 18. 1. 2^{m} * 3.1^{m}.

7 ¶ Subiectum* Auaritia large, eſt in dæmonibus. ſ. immoderata cupiditas habendi quodcunque bonum creatum, non autem proprie. 1^{a}.q. 63.2.2^{m}

8 Senes ſunt naturaliter auari, propter defectum naturæ con$\widetilde{ſu}$. 22^{æ}.q.118. 1.1^{m} q.119.3 o

9 ¶ Diuiſio* Auaritia dupliciter importat immoderantiam exteriorum ſ. in affectu, & in re. 22^{æ}.q 55.8.c * q.118 1 2^{m} * 3.c.

10 Auaritia ſumitur dupliciter. ſ. large pro omni cupiditate inordinata habendi quodcunq; bonum creatum, & propriè vt eſt ſpeciale peccatũ circa poſſeſſiones exteriores. 1^{a}.q.63.2. 2^{m} 22^{æ}.q.118. 2.o. * 5.2^{m}

11 ¶ Species* Species auaritiæ ſunt ſeptem. ſ. parcitas, tenacitas, cymilitas, turpe lucrum, vſura, latrocinium & alea. 22^{æ}.q. 118. 8.4^{m}

12 Auaritia eſt vitium capitale, cuius filiæ ſunt ſeptem. ſ. proditio, fraus, fallacia, periurium, inquietudo, violentia, & obduratio. 22^{æ}.q.55.8.o. * q.118.7.8.o

13 Auaritia, Libido & Cupiditas dicuntur tripliciter. ſ. paſſio habitualis cõſequens peccatũ originale i. fomes: inordinatus appetitus cuiuſcunq; rei vel tantum diuitiarum. Prima eſt radix omnis peccati. Secunda eſt genus omnis peccati. Tertia eſt vitiũ capitale 12^{æ}.q.77.5. 1^{m} * q. 82.4 3^{m} * q.84.1.o. * 22^{æ}.q.24.10.2^{m} * q.119.2 1^{m}

14 Auaritia etiam tertio modo ſ. vt eſt tantum inordinatus appetitus diuitiarum, radix eſt omnium peccatorum. 12^{æ}.q 84 1.o. * 2.c.ſi. * 3.1^{m} * 4.4^{m} * 22^{æ}.q 119.2.1^{m}

15 Auaritia facit homines odioſos: & cauſatur ex nimio amore ſui. 12^{æ},q. 29.4.3^{m}

16 ¶ Grauitas* Auaritia eſt maximum peccatorum ſecundum quid. i. ex parte conuerſionis, & eſt minimum ſimpliciter. i. ex parte auerſionis. 22^{æ}.q.118.5.o

17 Auaritia eſt grauius peccatum prodigalitate: quia magis repugnat liberalitati: ſed inutilior eſt & inſanabilior triplici ratione. ſ. quia prodigus facile eſt ſanabilis per hoc ꝙ declinat ad ætatem ſenectutis, quę eſt contraria prodigalitati: & per hoc ꝙ peruenit ad egeſtatem de facili, dum multa inutiliter conſumit, & ſic pauper factus, non poteſt in dãdo ſuperabundare: & etiam quia de facili perducitur ad virtutem propter ſimilitudinẽ, quam ad ipſam virtutem habet. Sed auarus non de facili ſanatur, quia habet iſta contraria. 22^{æ}.q.107 2.c * q.118.5 3^{m} * q 119.3.o

18 Auaritia ſuperabundat in amando, acquirendo, & retinendo: ſed deficit in dando: prodigalitas autem econuerſo 22^{æ}.q.119.3.c

19 Ex auaritia quandoq; naſcitur prodigalitas; dum aliquis multa conſumit, ad captandum fauorem aliorum, à quibus recipiat 22^{æ}.q.119.2.1^{m}

20 Prodigalitas opponitur auaritiæ: licet quandoque ſecũdum diuerſa ſint in eodem, qui denominatur à principali. ſ. à datione. 12 q 72.8. 3^{m} * 22^{æ}.q.119.1.4^{m}

21 ¶ Comparatio* Auaritia vt eſt inordinatio affectus, opponitur liberalitati: ſed vt eſt extra in re opponitur iuſtitiæ. 22^{æ}.q.117. principio * q. 118. principio * 3.o.

22 Auaritia vt opponitur liberalitati, habet vitiũ oppoſitum. ſ. prodigalitatem, non autem vt opponitur iuſtitiæ 22^{æ}.q. 118.3. 3^{m} * q.119 1.o

23 Actus perfectus auaritiæ oppoſitæ iuſtitiæ, eſt peccatum mortale: nõ autem oppoſitæ liberalitati, niſi ſit contra charitatem. 12^{æ}.q.118.4 o

1 AVdacia includit in ſe ſecuritatem: ſicut contrarium priuationem. 12^{æ} q.45 1.3^{m}

2 Audacia proprie reſpicit malum: ſed bonum ei coniunctum, reſpicit ſpes. Et ſimiliter deſperatio reſpicit directe bonum: ſed malum ei coniunctum reſpicit timor. 12^{æ}.q.45.2. 3^{m} * 4.2^{m}

3 Audacia eſt peccatum contrarium fortitudini. 22^{æ}.q.126.2. 3^{m} * q.127 2 o

4 Audacia contrariatur timori, ſecundum acceſſum & receſſum circa idẽ obiectum: ſpes autem ſecundum contrarietatem obiectorum. 12^{æ}.q. 23.2 c ſi * q.45 1.o * 3.c. * 22^{æ}.q 123.3.3^{m} * q.129 6.2^{m}

5 * Sicut ſpes eſt prior quàm audacia: ita timor eſt prior quam deſperatio. 12^{æ}.q.45.2.2^{m}

6 Sicut ex timore non ſemper ſequitur deſperatio, niſi ſit intenſus: ſic nec ex ſpe audacia, niſi ſit vehemens. 12^{æ}.q.45.2.2^{m}

7 Nullus defectus eſt per ſe cauſa audaciæ: ſed omnia quæ faciunt ſpem victoriæ, vel calefaciunt cor. 12^{æ}.q. 25.3.c * q.45.3.o

8 Omnia quæ ſunt nata cauſare ſpem vel excludere timorẽ, ex parte animæ vel corporis. ſunt cauſa audaciæ. 12^{æ}.q. 45.3 c

9 Audacia ſequitur ſpem, nec eſt pars eius ſed effectus: ſicut deſperatio reſpectu timoris. 12^{æ}.q 25.3.c.ſi * q.45.2.o * 3.c * 22^{æ}.q.125.2.3^{m}. * q.129.7.c

10 Audacia non poteſt eſſe paſſio principalis. 12^{æ}.q.25. 4. 2^{m} * 3^{m} * q.45. 2.3^{m}

11 Audacia cauſat tremorem, reuocando calorem ab exterioribus ad interiora. ſ. ad cor: timor autem ad inferiora. 12^{æ}.q.45.4.1^{m}

12 * Audacia non cauſatur ex ira niſi mediante ſpe. 12^{æ}.q 45.4.3^{m}

13 Audacia eſt ſubiectiue in iraſcibili. 1^{a}.q.59 1. 2^{m}. * 12^{æ} q.23.1.2.c

14 Habentes ſe bene ad diuina, & patiẽtes iniuſta. habentes cor paruum, & experti ſunt audaciores oppoſitis. 12^{æ}.q 45.3 o.

15 Habentes pulmonem ſanguineum, & amatores vini ſunt audaciores alijs: propter caliditatem ampliantem & extendentem cor. 12^{æ}.q.45 3.c.1^{m}

Audaces ſunt promptiores in principio, quàm in ipſis periculis: ſed fortes econuerſo. 12^{æ}.q.45.4.o 16

¶ Audiens detractiones peccat: minus tamen quàm detrahens: niſi audiat ex odio. 22^{æ}.q.73.4 o 1

Auditus duplex. ſ. interior & exterior. 22^{æ}.q.5.1.3^{m} 2

Auditus deſeruit diſciplinæ, & viſus deſeruit inuentioni. 1^{a}.q.117.1.o 3

¶ Aue maria exponitur. 3^{a}.q.30.4.o

* Conuerſio poteſt eſſe ſine auerſione, vt in peccato veniali. 12^{æ}.q.72. 5.c. * 3^{a}.q.86.4.5.c. 1

Si poſſet eſſe conuerſio ſine auerſione, nõ eſſet peccatum mortale. 22^{æ} q.20.3.c. 2

In omni peccato mortali eſt auerſio & cõuerſio. 12^{æ}.q.72.5.c. * q.87.4 o. 22^{æ}.q.20.1.1^{m}. * q.24.12.4^{m}. * q.162.6.c. * 3^{a}.q.86.4.c. * q.88.1.c. 3

Ratio materialis peccati mortalis, eſt in conuerſione, formalis autẽ in auerſione. 22^{æ}.q.10.3.c. * q.110.4.c. * q. 118.5.c.ſi. * q.162.6.c. * 3^{a}.q.86.4.1^{m} 4

In peccato eſt duplex auerſio. ſ. à regula rationis, quo ad circunſtantias, quam ſequitur alia. ſ. auerſio à Deo. 12^{æ}.q.73.7.3^{m} 5

Ratio inferior poteſt auerti à rationibus æternis quibus intendit, vt regulata, non autem vt regulans, ſecundum eas, quia hoc eſt proprium rationis ſuperioris. 12^{æ} q.74.8.1^{m} 6

Peccatum caret ordine ex parte auerſionis, non autem ex parte conuerſionis. 12^{æ}.q.84.3.2^{m} 7

In quolibet peccatore auerſio à Deo eſt præter intentionem eius. 12^{æ}. q 77.6.1^{m}. * 8.2^{m}. * 22^{æ}.q.39.1.1^{m}. * q.46 2.2^{m} 8

Peccata carnalia plus habent de conuerſione, quàm de auerſione, ſed ſpiritualia econuerſo. 12^{æ}.q.73.5.c. 9

Peccatorum contrarietas eſt ratione conuerſionis. ſed eorum cõuenientia & reatus, ratione auerſionis. 12^{æ}.q.73.1.o. * q.113.2.3^{m}. * 3^{a}.q. 8.7.3^{m}. * q 86.3.3^{m}. * q.88.1.c. 10

Peccato mortali debetur pœna damni infinita, ratione auerſionis: ſed pœna ſenſus finita ratione conuerſionis. 12^{æ}.q.87.4.o * 22^{æ}.q.79.4. 4^{m}. * 3^{a}. q.86.4.c. 11

In peccatis contra virtutes theologicas, prius eſt auerſio, quàm conuerſio, in alijs autem econuerſo. 22^{æ}.q.2.4.1^{m}. * 3.c. 12

In odio Dei, prius eſt auerſio, quàm conuerſio, in alijs autem econuerſo. 22^{æ}.q.34 2.c. 13

In ſuperbia prius eſt auerſio, quàm conuerſio, in alijs autem econuerſo. 22^{æ}.q.162.6.c.2^{m}. * 7.c. 14

AVgmentum eſt motus non continuus. 12^{æ}. q.52.3.c. * 22^{æ}.q.24. 6.c. 1

Augmentum formarum tripliciter terminatur. ſ. ratione formæ, agentis, ſubiecti. 22^{æ}.q.24.7.c * 3^{a}.q 7.12.c. 2

Formæ ſpecifice reſpectu alterius quædam augentur ratione ſui & ſubiecti, vt motus, ſanitas, & quilibet habitus, ſed abſolute ratione ſubiecti tantum. vt qualitates ſenſibiles. Primarum aliquæ, non omnes, augentur per additionem, non autem ſecundæ, ſed per hoc quòd ſubiectum magis participat eandem formam. 12^{æ}.q.52.1 2.o. * q.53.2.3^{m}. * q.66.1.2.o. * 22^{æ}.q.24.5.1^{m} 3

Scientia augetur ſecundum intenſionem actus dupliciter. ſ. ex parte ſubiecti, & ſecundum numerum obiectorum, ſed virtus tantum primo modo. 12^{æ}.q.52.2.c. * q.66.1.o. * 22^{æ}.q.24.4.1^{m}. * 5.c.1^{m} 4

Opinio quadruplex de augmento formarum. 12^{æ}.q.52.1.c. 5

In magnitudine corporali augmentũ eſt duplex. ſ. per additionem, vt in viuentibus: vel per intenſionem, ſicut in rarefactione. 12^{æ}.q.52.2.1^{m} * 22^{æ}.q 24.5.1^{m} 6

Motus, manente eadem ſpecie, augetur tripliciter. ſ. per additionem temporis, vel viæ, vel participatione ſubiecti. 12^{æ}.q.52 2 c. 7

Augens habitum. ſemper facit aliquid in ſubiecto, non quidem formam nouam, ſed quòd ſubiectum perfectius participet formam præexiſtentem, vel ꝙ amplius ſe extendat. 12^{æ}.q 52 2.2^{m} * 3^{m}. * 22^{æ}.q.24.5.3^{m} 8

Habitus corporales non multum videntur augeri per additionem, ſed per tranſmutationem primarum qualitatum, quæ non augentur, niſi per intenſionem ex parte ſubiecti participantis. 12^{æ}.q.52.c.ſi. 9

Omnis forma augetur. i. ſuſcipit magis & minus, niſi cõſiſtat in indiuiſibili, vt ſpecies numeri, vel ſecundum numeros, vt quantitates continuæ, figuræ, & relationes, vel det eſſe ſubſtantiale. 12^{æ}.q.52.1.2.o. * 3^{a}.q.7.12 10

Augmentum formarum, nominatur ad ſimilitudinem augmenti corporum. 12^{æ}.q.52.1.c. 11

* Corpus hominis augetur per additionem materiæ. 1^{a} q.119.1.c. 12

¶ Augurium eſt diuinatio, à garritu auium ſumpta, ſed auſpicium, à motu auium. 22^{æ}.q.95.3.c. 1

Augurium eſt illicitum, in iis quæ non cauſantur à cœlis, vel quæ nõ pertinent ad aues. 22^{æ}.q.95.7.o 2

¶ Auguſtinus ſequitur Platonem, quantum poteſt ſalua fide. 1^{a}.q.56.2. 1^{m}. * q.77.5.3^{m}. * q.84.5 c * 22^{æ}.q 23.2.1^{m} 1

¶ Per auium garritus, & motus, & alias diſpoſitiones, poſſunt futura præcognoſci, non ſicut per cauſas futurorum euentuum, ſed ſicut per ſigna. 22^{æ}.q 95.7.c 1

Martyrum.* Aureola martyrum, eſt ſimpliciter potior cæteris, virginum diuturnior, confeſſorum verò periculoſior. 22^{æ}.q.152.5.b. 1. * c. 2

Ex ratione operis meritorij, quoddam accidentale præmium debetur eſſentiali præmio, quod aureola appellatur. 5. q.96.1.o

Cum

3 Cũ fructus hoc loco conſiſtat in gaudio diſpoſitionis operum, & aureola in gaudio perfectionis operũ, non eſt idem fructus quod aureola. 5.q.96.a.c.

4 Continentiæ magis debetur fructus, quã alij virtuti cum ea virtus præ cæteris hominẽ liberet à ſubiectione carnis, ratione cuius fructus ei reſpondet. 5.q.96.3.c.

5 Conuenienter aſſignantur tres fructus tribus continentiæ partibus, coniugali enim cõtinẽtiæ trigeſimus, viduali ſexageſimus, virginali centeſimus fructus debetur. 5.q.96.4.c.

6 Cum per virginitatem ſingularis quædã victoria contra carnem obtineatur, virginibus quibus propoſitum fuit virginitatis perpetuo ſeruandæ, aureolæ ea ratione debetur. 5.q.96.5.c.

7 Quemadmodum virginibus, ſic & martyribus aureola debetur, tũ propter victoriam paſſionum martyrij, tum propter cauſam pugnæ. 5.q.96.6.c.

8 Sicut virgines & martyres, ſic doctores aureolam conſequuntur, propter victoriam quam obtinent aduerſus diabolum, per prædicationem & doctrinam. 5.q.96.7.c.

9 Quanquam competat Christo aureæ, cum ſtrenue pugnauerit & vicerit, non tamen aureola ei debetur. 5.q.96.8.c.

10 Angelis non competit habere aureolam. 5.q.96.9.c.

11 Cum aureola ſit gaudium de his operibus, quorum gratia ea debetur, propriè in mente eſſe dicitur, quamuis etiam aliquis decor ex gaudio aureolæ in corpore refulget. 5.q.96.10.c.

12 Cũ virgines, martyres & doctores in perpetua pugna ſint, & victoriã ex ea cõſequãtur, merito eis aſſignatæ ſunt tres aureolæ. 5.q.96.11.c.

13 Simpliciter loquẽdo aureola martyrũ eſt omniũ potiſſima. 5.q.96.12.c.

14 Cum meritum ſit cauſa præmij, cõſequens eſt vt ſicut præmio præmiũ eſt maius, ſic aureola vna maior altera eſſe dicatur. 5.q.96.13.c.

1 ¶ Aurum habet vim lætificandi. 22.q.37.2.1m.

1 ¶ Auſteritas eſt pars potentialis temperantiæ, ſ. virtus refrenans loquacitatem. 22.q.143.c.

2 Auſteritas vt virtus, non excludit omnes delectationes, ſed tantum ſuperfluas, & inordinatas. Ideo videtur pertinere ad amicitiã, vel affabilitatem, vel ad eutrapeliam, ſ. ad iocunditatem. 22.q.168.4.3m.

3 Auſtera ſeueritate peccans proximũ diiudicans ac ſi ipſe eſſet iuſtus, eſt ſuperbus inquantũ, ſ. aliquis propria peccata paruipendens, ſeipſum proximo præfert in corde ſuo. 2a.q.33.5.c.

4 Auctoritas Dei præualet rationi humanæ, multo magis quàm auctoritas philoſophi, rationi debili alicuius pueri. 1a.q.1.8.2m.

2 ¶ Auxilium maximum ad omnia calor & ſpiritus ſunt animali. 12a.q.4.1.c.m

2 Homo non poteſt habere auxilia & inſtrumenta determinata à natura ſicut alia animalia, quia eſſet contra complexionem eius. & etiã ipſi omnia indiget. 1a.q.76.5.4m. q.91.3.2m. 12a.q.5.5.cm.

3 Naturale eſt cuilibet dolenti, vti quocunque auxilio, ad repellendum nocumentum præſens, quod infert dolorem. 12a.q.44.1.2m

4 ¶ Dei. Quilibet homo indiget auxilio diuino, & humano. 21a q.198.6.cm

B

BALAAM vere prophetauit, ex inſpiratione Dei, licet eſſet propheta dæmonis. 22a q.172.6.b.1m.

¶ Balineæ operatur per regem, & ecõuerſo, quia eſt dñs ſui actus. Non autẽ marcellus operatur per fabrũ. 1a q.76.3.4m. 22a. q.90.1.c.

¶ Balneum intrare non licebat antiquitus filio cum patre, ne ſe inuicem viderent nudos. 22a q.154.9.c.

¶ Banauſia eſt vitium contrarium paruificentiæ. Et dicitur à furno, quia quaſi igne conſumit omnia. 22a q.135.c.o.

1 ¶ Baptiſmus Ioannis fuit cõuenienter inſtitutus, quadruplici ratione, ſ. primo quia oportebat Chriſtum à Ioanne baptizari, ut conſecraret baptiſmum. Secundo vt Chriſtus per baptiſmum Ioannis manifeſtaretur. Tertio vt ſuo baptiſmo aſſuefaceret homines ad baptiſmũ Chriſti. Quarto vt ad pœnitentiam homines inducens, præpararet ad digne ſuſcipiendum baptiſmum Chriſti. 3a q.38.1.c.o.

2 Baptiſmus Ioannis nominatur ab ipſo triplici ratione, ſ. primo quia ipſe fuit ſui baptiſmi inſtitutor aliquo modo. Secundo quia nihil in illo baptiſmo efficiebatur, quòd Ioannes non faceret. Tertio quia ſibi ſoli erat datum illius baptiſmi miniſterium. 3a q.38.2.1m.

3 Baptiſmus Ioannis fuit à Deo per auctoritatem & a Ioanne per miniſterium. 3a q.38.c.o.

4 Baptiſmus Ioannis non fuit commendatus aliquo præcepto Dei in ſacra ſcriptura, quia parum erat duraturus. 3a q.38.2.3m

5 Baptiſmus Ioannis erat præparatorius ad baptiſmum Chriſti. 3a q.38.c.3.o. q.70.1.3m.

6 Baptiſmus Ioannis erat quaſi proteſtatio & profeſſio pœnitentiæ, quã imponebat baptizatis. 3a q.38.3.cm

7 Baptiſmus Ioannis non imprimebat characterem. 3a q.38.6.c.

8 Nec in eo peccata remittebantur. 3a q.68.6.cm

9 Baptiſmus Ioannis non conferebat gratiam, ſed tantum effectum hominis. 3a q.38.2.c. 2.o.6.c.

10 Circumciſio quoad neceſſitatem, inſtituta erat vt remedium contra peccatum originale, ſed baptiſmus Ioannis vt aſſuefaceret ad baptiſmũ Chriſti. 3a q.70.1.3m.

11 Chriſtus inhibuit Apoſtolis, gentibus euangelium prædicare ante paſſionem & reſurrectionem ſuam. Vnde multo minus conueniebat per Ioannem gentiles ad baptiſmum admitti. 3a q.38.4.3m.

12 Chriſtus voluit baptizari baptiſmo Ioannis, à Ioanne, ſextuplici ratione, ſ. propter humilitatem implendam, vel baptiſmum Ioannis approbaret, vt aquas conſecraret ſuæ carnis tactu, & ſic baptiſmum ſuum inſtitueret, vt oſtenderet non intereſſe quis à quo baptizaretur, ad exemplum baptiſmi proponendum illis qui erant futuri filij Dei per fidem, & vt in baptiſmo miracula oſtendens euacuaret illorum errorem, qui Ioannem Chriſto maiorem credebant. 3a q.38.1.c. q.39.1.2.o. 5.c. q.66.5.4m. q.67.7.1m. q.81.c. q.84.7.4m

Ioannes baptizatus fuit à Chriſto. 3a q.38.6.3m

Multi baptizati ſunt à Ioanne, præter Chriſtum, non autem omnes. 3a q.38.4.o. 14

Chriſtus nõ fuit primus, nec vltimus baptizatus à Ioanne. 3a q.39.4m 15

Chriſtus baptizatus fuit Iordane, quia per ipſum fuit introitum in terrã promiſſionis, & etiam ipſum diuiſit Helias. 3a q.39.4.o. 16

Chriſtus baptizatus fuit tempore conuenienti. 3a q.39.3.o. 17

Nullus leuauit Chriſtum de baptiſmo, quia non propter ſe, ſed propter alios baptizatus eſt. 3a q.67.7.3m. 18

Chriſto baptizato, aperti ſunt cœli quadruplici myſterio ſ. vt oſtẽderetur quòd de cætero virtus cœleſtis baptiſmum cõſecraret, & quòd per fidẽ baptiſmum inſpicimus cœleſtia, quæ ſenſum & rationẽ humanam excedunt, & vt oſtenderetur quòd baptizatis patet via ad cœlum, & vt detur intelligi, quòd hoc ipſum quòd poſt baptiſmum cœlum aperitur credentibus, eſt ex virtute orationis. 3a q.39.5.o. q.49.5.3m. 19

Chriſto baptizato, audita eſt vox patris, propter myſterium trinitatis. 3a q.39.8.o. q.45.4.b. q.56.6.c. 20

Spiritus ſanctus apparuit, Chriſto baptizato, in ſpecie columbæ, quia datur omni baptizato ſine fictione. 3a q.39.9.o. q.46.4.cm 21

Baptizati baptiſmo Ioannis, baptizari tenebantur baptiſmo Chriſti. 3a q.38.6.o. q.66.9.2m 22

Ioannes non baptizauit pueros, nec gentiles. 3a q.38.4.3m 23

Baptiſmus Ioannis ceſſauit quo ad ſuum maximum poſſe, Chriſto baptizato. Sed totaliter ceſſauit Ioanne incarcerato, quia miniſterium eius, ſoli Ioanni erat commiſſum. 3a q.38.5.o. 24

Baptizato Chriſto non ceſſauit baptiſmus Ioannis, ſed tantum eo denotato. 3a q.38.5.o. q.39.3.4m 25

Diffinitio. Diuerſæ diffinitiones baptiſmi. 3a q.66.c.o 26

Forma baptiſmi eſt iſta, ſ. Ego te baptizo in nomine patris & filij & ſpiritus ſancti. 3a q.60.8.b. q.66.5.o. q.4.1.c. 27

Forma baptiſmi ſecundum Græcos, eſt iſta, ſ. Baptizetur ſeruus Chriſti. N. In nomine patris & filij & ſpiritus ſancti. 3a q.60.8.b. q.65.5.1m q.67.6.c. 28

Per formam Græcorum perficitur verum ſacramentum baptiſmi. Et ſic ad vitandum antiquorum errorem, qui efficaciam attribuebant baptiſtis. 3a q.66.5.1m 29

In forma baptiſmi, dimittens verbum, baptizo, nihil agit. 3a q.66.5.1m 30

Dicens, nos baptizamus, nihil agit. 3a q.66.5.4m. q.67.6.c.2m. 31

Ego, non eſt de neceſſitate formæ baptiſmi, ſed ponitur ad maiorem expreſſionem intentionis. 3a q.66.5.1m q.72.4.3m 32

Si dicatur, Ego baptizo vos, eſt baptiſmus, ſed peccatum eſt, niſi neceſſitas cogat. 3a q.66.5.4m q.67.6.2m 33

Si dicatur, In nomine trinitatis nihil agitur. 3a q.66.6.1m 34

Si dicatur, In nomine genitoris, vel proferantur alia nomina perſonarum non propria, nihil agitur. 3a q.60.7.cm q.66.5.7m 35

Si dicatur, In nomine Chriſti, non eſt baptiſmus, niſi reueletur, ſicut Apoſtolis, ad amorem Chriſti. 3a q.66.6.o. 36

Si in forma baptiſmi addatur, & beatæ Mariæ, quaſi ibi aliquid operetur nomen eius, nihil agitur. Si autem intendatur tantum, quòd oratio eius proſit baptizato, valet. 3a q.60.8.c.ſi. 37 38

Si nominata tantum vna perſona trinitatis, baptizandus moriatur, creditur ſuppleri inuiſibiliter. 3a q.68.2.7.9.o. q.82.4.1m 39

Non dicitur ibi in nominibus, ſed in nomine vel in inuocatione, per confeſſionem exteriorem. 3a q.66.5.6m 40

Si fiat tanta interruptio verborum, vel interpoſitio, quòd incipiat intentionem baptizantis, tunc non erit vna forma, & vtraque per ſe erit imperfecta, nec ſufficiet ad baptiſmum, ſicut ſi dicatur, In nomine patris, & interponat baptizans longam fabulam, & poſtea dicat, & filij, non erit baptiſmus. 3a q.60.8.o.

Si autem fiat ita parua interruptio, vel interpoſitio verbi non corrumpentis formam, nec principalem ſententiam mutantis: vt ſi dicat baptizans, In nomine patris omnipotentis, aut interpoſitio ſilentij, aut interruptio talis, vel aliquid huiuſmodi quod intentionem baptizantis non diſcontinuet, erit cum vnitate intentionis vnitas formæ. 41
Conſtat enim, quòd continuatio formæ ex vocibus vnitatem habere non poteſt, cum oratio ſit quantitas diſcreta. 3a q.60.8.o

Si dubitatur de aliquo, an ſit baptizatus, debet baptizari ſub hac forma, Si non es baptizatus, ego te baptizo. 3a q.66.9.4m q.68.7.3m 42

Aqua eſt materia baptiſmi, non autem oleum, ſanguis, vinum, nec aliquod elementum. 3a q.60.7.2m q.66.3.o. 5.7m q.67.3.c. q.74.1.c. q.84.1.1m q.86.4.3m 60 43

Aqua, eſt materia baptiſmi remota. Sed ablutio eſt materia proxima, ideò propriè prædicatur de eo nõ aut aqua, niſi per eam. 3a q. .c.o. 44

Aqua quantumcunque alterata, vel mixta per naturam, vel artem, poteſt eſſe materia baptiſmi, niſi ſoluatur ſpecies. 3a q. .4.o. 45

In aqua mixta cum chriſmate, poteſt fieri baptiſmus, quia non ſoluitur ſpecies aquæ. 3a q.66.4.2m 46

Baptiſmus poteſt fieri in lixiuio, & brodio, & in aquis ſulfureis. 3a. q.66.4.2m. 4m. 47

Baptiſmus

48 Baptiſmus poteſt fieri in qualibet aqua maris, fluminis, vel paludis. 3ª q. 66.4.c.* 4m 5m.

49 Baptiſmo facto in mari, illa tantum aqua conſecratur, quæ venit ibi in vſum. 3ª q.74.8.2m

50 Baptiſmus poteſt fieri ex aqua luti, non autem ex luto. 3ª q.66.4.2m.

51 Baptiſmus non poteſt fieri in aquis artificialibus, vel alchimiæ, vel roſarũ. 3ª q.66.4.5m

52 Chriſma non eſt de neceſſitate baptiſmi, ſed quodam modo perficit baptiſmum. 3ª q.64.4.c

53 In baptiſmo non aqua, ſed lotio, eſt ſacramentum tantum, iuſtificatio eſt res tantum, ſed character vtrunque. 3ª q.66.1.0

54 Si ſacerdos ſit in tali loco quod non poſſit habere aquam de fonte, vel riuo, vel aliunde, fodiat terram, ſi poſſit inuenire. Et ſi non poterit habere implorãda eſt bonorum omnium largitoris gratia Sic ſacerdos facit quod poteſt. & quod nõ põt cõmittit Deo. tũc ipſe Deus inuiſibiliter ſupplet defectum. Et ſic põt ſacramentum baptiſmi alicui deeſſe, ſed non voto. ſicut cũ aliquis baptizari deſiderat, & aliquo caſu præuenitur morte antequam baptiſmum ſuſcipiat. Et talis ſine baptiſmo actuali poteſt ſalutem conſequi, propter deſiderium baptiſmi, quod procedit ex fide per dilectionem operante, per quam Deus hominem interius ſanctificat, cuius potentia ſacramentis viſibilibus non alligatur. 3ª q.9ª.a7.9.0.* q.68 4.2m

55 Modus * Baptiſmus poteſt fieri per aſperſionem, effuſionem, & immerſionem in aqua. 3ª q.66.7.0

56 Sufficit quòd caput immergatur in baptiſmo. 3ª q.66.7.3m

57 Trina immerſio, non eſt de neceſſitate, tamen debet fieri. 3ª q.66.8.0

58 Si trina immerſio fit intenta, non perficitur baptiſmus, niſi in tertia. Si autem vna intendatur, perficitur in ea. 3ª q.66.8.2m * q.78.6.2m

59 Sermo dirigitur ad non intelligentem, quia in baptiſmo & in aliis, ſermo efficit quod ſignificat. 3ª q.60.6.3m

60 Quæ pertinent ad ritum, & ſolennitatem baptiſmi, ſiunt ad deuotionem, & inſtructionem, & contra dæmones 3ª q.66.10.c

61 Solennitas, ceremoniæ, & ritus, non ſunt de neceſſitate baptiſmi, ſed ſunt ad deuotioñ. inſtructioñ, & contra dæmones. 3ª q.66.10.0.

62 Baptiſmus, quo ad ſolennitatem habet tempus determinatum. ſ. ſabbatum ante Paſcha, & ante Pentecoſtem, non autem quo ad ſubſtantiã eius, & neceſſitatem. 3ª q.66.10.2m

63 Baptiſmus non debet iterari. 3ª q.49.3.2m 3.q.66.9.0.* q.67.3.1m * 2.3m * 56.c.* q.71.4.3m * q 80.10.1m * q.82.8.c.* q.83.3.3m * q 84.10.1m * 5m

64 Baptiſmus eſt ſacramentum maximæ neceſſitatis. 3ª q.65.3.4m *. q 1.3m * 2 3m * 3.c.3m * q.68.1.2.0.* q.72.4.4m * q.78.1.4m q 82.1.2m

65 Neceſſaria fuit inſtitutio baptiſmi, quia circunciſio ſancti ficabat remouendo tantum, nec ita efficaciter ſicut baptiſmus 3ª q.70.4.c.5m

66 Singulari perſonæ baptiſmus quidem ſimpliciter & abſolute eſt neceſſarius ad ſalutem, pœnitentia autem ſuppoſito peccato mortali poſt baptiſmum. Sacramentum autem ordinis, eſt neceſſarium eccleſiæ ad gubernandũ Sed neceſſitate congruentiæ. confirmatio quodammodo perficit baptiſmum, extrema vnctio pœnitentiã, matrimoniũ vero eccleſiæ, multitudinem per propagationem conſeruat 3ª q.65.4.c.

67 Forma baptiſmi, & vſus debitæ materiæ. ſunt de neceſſitate huius ſacramenti, non autem benedictio aquæ, & alia huiuſmodi, ſed pertinentia ad ſolennitatem eius 3ª q 66.3.5m * 10.c.* q.67.3.2m

68 Baptiſmus fuit inſtitutus quo ad materiam, in baptiſmo Chriſti. Sed neceſſitas eius declarata eſt Ioannis tertio, vſus autem eius incepit, quando miſit Apoſtolos. 3ª q.66 2.0.* q.73.5.4m

69 Baptiſmus fuit in præcepto omnibus ſtatim poſt paſſionem Chriſti, non autem ante. 3ª q.66.2.0

70 Omnes tenentur baptizari 3ª q.68.1.0.* q.70.4 3m * 4m * q.80.1.c.

71 Nullus poteſt ſaluari ſine baptiſmo in actu, vel in propoſito. 2ª q.113 3.1m * 3ª q.68.2.0.* q.72.6 1m

72 Intentio propria eſt neceſſaria in baptizando habente vſum rationis, non habente autem. ſufficit intentio eccleſiæ. 3ª q.68.7.0.* 8. 3m * q.1m * 12.c.1m * q 69.1.4m * 9.0.* q 71.1.3m

73 Intentio eſt neceſſaria in baptizante. 3ª q.66.8.2m.

74 Baptiſmus eſt proteſtatio fidei 1ª q. 6 1 1m * q. 8.3.6m

75 Baptiſmus dicitur ſacramentum fidei, quia fides eccleſiæ, & eius qui baptizatur, operatur ad efficaciam baptiſmi, & etiam baptizati probitur fidẽ. 2ª q.10 4 5.3m * 3 q.39 5 c * q 66.1.1 * 3.c.* q.4 4.1 * 4.3m * q 70.1.c.3m * 2.c.* q.72.c.c.3m * q.73.3.3m * 1. 78.1.6m

76 Fides eſt neceſſaria in baptizando adulto, quo ad gratiam, non autem quo ad characterem. 3ª q.6 .8.0.* q.78.1.3m

77 *Noniter baptizatis nõ inducitur ieiunium vſque ad Pẽtecoſtẽ. Et hoc oſtendit, quòd non ſunt de neceſſitate ad difficilia cogendi, ſed neque per ſpiritum ſanctum interius ad hoc inſtigentur, vt difficilia propria voluntate aſſumant. 2a q.185.1.4m

78 Fides non eſt neceſſaria in baptizantibus. 3ª q.64.9.0.* q 68.8.c

79 In habentibus vſum rationis baptizandis, requiritur contritio, ſiue deuotio, quo ad rem ſacramenti, ſed intentio ſiue voluntas quo ad ſacramẽtum 3ª q.68.7.2m * q.46.2.1m.

80 Confeſſio non eſt de neceſſitate baptiſmi. 3ª q.68.6.0

81 Ad baptiſmum non requiritur manus impoſitio. 3ª q.84.4.c.2m

82 Baptizati tenentur ad reſtitutionem male ablatorum. 3ª q.68.5.3m

83 Prima cauſa, & auctoritas efficaciæ baptiſmi, eſt trinitas, ſed ſecundaria & meritoria, eſt paſſio Chriſti. 3ª q.66.5.c.5m

Cauſa baptiſmi duplex ſ. principalis, dans virtutem ei, ſ. trinitas, & inſtrumentalis ſ. miniſter .q. 6.5 c.* 8.1m * q.67.2.5m. 84

Sacerdos eſt proprius miniſter huius ſacramenti, non autem diaconus, niſi in neceſſitate. 3ª q.67 1 2 0.* 3.1m.* 2 1. 85

Baptiſmus ſolenniter celebratus, debet fieri à presbytero curato, vel eius vice. 3ª q 67 4.2m. 86

Sacerdos malus baptizans, peccat mortaliter, niſi in neceſſitate, & ſine ſolennitate 3ª q 64.6.3m 87

Recipiens baptiſmum, vel alia ſacramenta à miniſtro malo non præcito non peccat, niſi communicet ei in peccato, ſ. inducendo eum ad miniſtrandum. 2a2æ q.39.4.3m * 3ª q.64.6.2m 88

Omnis homo cuiuſcunque ſexus, vel cultus * etiam ſi ſit Iudæus vel Paganus, poteſt baptizare in neceſſitate, ſi deſit miniſter aptior. 2a2æ q. 3/.4.1 * q 100.2.1m * 3ª q.67.3.4 5.0.* 6.1 * q 82.2.3m. * 7.2m. 89

Si laicus vel mulier, ſine neceſſitate baptizet, peccat, & cooperans ei, ſed non iteratur. 3ª q.67.3.1m * 4.3m 90

Si laicus præſente clerico, vel non ſacerdos, præſente ſacerdote, vel mulier præſente viro baptizent, peccant. 3ª q.67.4.0. 91

Vnus poteſt ſimul plures baptizare, ſi ſit neceſſitas. 3ª q.66.5.4m * q. 67.6.2m 92

Plures non poſſunt eundem baptizare. 3ª q.66.5.4m * q.67.6.0. 93

Si vnus eſt mutus, & alter ſurdus, non poſſunt baptizare. 3ª q.66.5. 2m * q 67.6.3m 94

Nullus poteſt ſe baptizare, tamen propter commixtionem & deuotionem tale eſt. 3ª q.66.5.4m * q.68.2.0.* 7.0.* q 4.2m 95

Pueri ſunt baptizandi. 2a2æ q.10.12.c * 3ª q.32.3.c * q 68.9 0. 96

Pueri baptizantur in fide matris eccleſiæ, quæ ſi per impoſſibile deficeret, ſuppleret eccleſia triumphans. 3ª q.68 9.0 * 10.c.1m * q.69.6.3m * 8.c.* q.71.1.2m * 3.3m * q.73 3.c. 97

Pueri infidelium antequam habeant vſum rationis, non ſunt baptizandi, inuitis parentibus. 2a2æ q.10.12.0.* 3ª q.68.10.0. 98

Baptiſmus debet differri in adultis ad probationem, inſtructionem, & reuerentiam, non autem in pueris. 3ª q.68.3.0. 99

Infidelitas aliorum non nocet baptizandis, nec alia peccata, ſed tantum propria. 3ª q.98.9.4m * q.67.1.1m 100

Amentes & furioſi à natiuitate, & continue ſunt baptizandi, non autem alii, niſi quando habent vſum rationis, volunt. 2a2æ q.113.3.c. * 3ª.q.68.12.0. 101

Manens in propoſito peccandi, nõ debet baptizari 3ª q.68.4.0 * 8.4m 102

Dormientes non ſunt baptizandi, niſi propter periculum, & prius conſenſerint. 2a2æ q.113.3 1 * 2m * 3ª q.68.12.3m 103

Baptizati ab hæreticis in forma eccleſiæ, non debent rebaptizari. 3ª q. 66.9.3m 104

Puer in utero matris non eſt baptizandus. 3ª q.68.11.0. 105

Mater viua non debet ſcindi, vt puer baptizetur. 3ª q.68.11 3m. 106

Apparente aliquo membro, ſi immineat periculum, debet baptizari puer rebaptizandus niſi ſit caput 3ª q 68.7.3m * q.68.11.3m. 107

Brutum non poteſt baptizari. * q 68.2 2m 108

Baptizatus debet leuari de fonte, ab aliquo docto in diuinis. 3ª q.67.7.0. 109

Leuantem baptizatum, non oportet eſſe doctum in diuinis, niſi imminente periculo. 3ª q.67.8.2 110

Leuans de fonte, tenetur baptizatum inſtruere de fide ſi ſint inter infideles, vel ſi parentes ſint negligentes. 3ª q.67.8. * q. 1.1.1m 111

Leuans de baptiſmo, aſſumit ſibi officium nutricis, & pædagogi. 3ª q. 67.7.0.* c. 112

Leuans baptizatum debet eſſe tantum vnum principalis, ſed poſſunt eſſe alii coadiutores * q 67.8 5m. 113

Non baptizatus, non poteſt aliquem leuare de fonte. 3ª q.67.3.1m 114

Pater non debet leuare proprium filium de baptiſmo, niſi in neceſſitate. 3 q.67.8.2 115

Leuans non eſt de neceſſitate, ſed fit propter imbecillitatem animæ, & non corporis. 3 q 67.7.0.* 8.1m 116

Baptiſmus eſt ianua omnium ſacramentorum, inquantum eſt cauſa. ſ. characteris, & gratiæ. 3ª q.63 6 c.* q.67.6.4.* q.73.3 c. 117

Per baptiſmũ aperitur ianua Paradiſi. 3 q.39 5.0 * q.69.5.1m * 7.0 118

Introitus in regnum Dei, non eſt niſi per baptiſmum aquæ in re, vel in voto, vel in figura. 3 q.69.5.1m 119

Baptizatus aſcribitur ad duo. ſ. ad cœtum fidelium, & ad ſacramentorũ participationem. 3ª q.63.6.c.* q.67 4.c.* q.70.1.c. 120

Baptiſmus habet vim diluti matrinam, & fœcundatiuam ad bona opera. 3ª.q.65.1m * q.67.1.2m * q.69.5.0 121

*Pueri ſaluantur per ſolum baptiſmum, ſine aliis ſacramentis, & aliquis moriens ſtatim poſt baptiſmum, ſtatim volat ad cœlum 3ª q.69.4 b. * q.6 .2.2m 122

Pueris baptizatis ſubuenit meritum Chriſti ad beatitudinem conſequendam, licet deſint eis merita propria, & vſum liberi arbitrii non habeant eo quòd per baptiſmum ſunt Chriſti membra effecti 1 2ª q.5. 7.2m.6.* q.113.3.1m 123

Circunciſioni ſucceſſit baptiſmus, tanquam perfectum imperfecto 1a2æ q.102.5.3m * q.103.3.4 * q.70.2.3m * 4m 124

Circunciſio erat imperfecta reſpectu baptiſmi, quo ad ſignificationẽ, efficaciã, & vtilitatẽ. Quæ non erat etiã ita communis, quia habebat populum, ſexum, & tempus determinatos. 3ª q 70.2.1 * 4m. 125

Baptiſmus & circunciſio conferebant gratiam. Sed iſte ex ſua virtute vt inſtrumentum paſſionis Chriſti iam perfectæ, illa vero vt ſignum fidei paſſionis futuræ. 3ª.q.70.4.c.ſi. 126

A

In ba-

127 In baptiſmo amplior gratia datur, quàm in circumciſione. 3ª q.70.4.c. & 5m.

128 Baptiſmus ante paſſionem Chriſti ſi fuiſſet, non aperuiſſet ianuam paradiſi, conferendo etiam eandem gratiam ſicut nunc. Et ſi nunc circumciſio haberet locum, aperiret eam. 3ª q.49.5.2m. q.70.4.4m.

129 Baptiſmus continet perfectionem ſalutis, non autem circumciſio, ſed ſignificabat eam, vt ſiendam per Chriſtum 3ª q.70.4.c.

130 Gratia baptiſmalis ſufficit ad concupiſcentiam totaliter reprimendam, & ad merendum, non autem gratia in circumciſione data. 3ª q.70.4.c. & 5m.

131 Omnibus rite baptizatis etiam paruis conferuntur gratiæ & virtutes, & in habentibus augentur. 12æ q.47.13.2m. 3ª q.69.3.4.5.c. 6.c. q.71.3.c.

132 Omnes pueri æqualem gratiam conſequuntur per baptiſmum, adulti autem inæqualem, ſecundum gradus deuotionis. 3ª q.69.8.c. q.80.2.2m.

133 Effectus baptiſmi duplex. ſ. primus. ſ. character, & ſecundus. ſ. gratia 3ª q.68.8.c. q.69.10.c.

134 Per baptiſmum homines adoptantur in filios Dei. 3ª q.23.8.

135 Per baptiſmum homo regeneratur ad vitam ſpiritualem. 3ª q.39.5.c. & q.62.2.c. q.65.1.2.c. q.66.2.8m. 3.c. q.69.1m. q.67.3.c. 7.c. q.68.1.c. 9.1m. q.69.5.c. q.71.1.c. 4.2m. 5.6.c. 9.1m. 11.2. q.73.8.3.c. 5m. 5.2m. q.79.3.8m. 8.c. q.80.12.1m. q.84.8.c. 10.c.1m. q.85.4.3m. 5.c.ſi.

136 Effectus baptiſmi duplex, ſcilicet per ſe, qui eſt generatio in vitā ſpiritualem, & per accidens, id eſt, per abſterſionem a peccato. Primus omnibus æqualiter confertur ſecundum ſe, non autem ſecundus. 3ª q.69.8.

137 Per baptiſmum homo ſumit motum Chriſti, vbi pœna quam Chriſtus ſuſtinuit, reputatur ei ad ſatisfactionem. 12æ q.5.7.2m. 3ª q.48.1.c. q.49.1.c. q.62.1.2.c. q.68.1.c. 5.2m. q.69.2.c.1m. 3.4.c.6.c. 10.c. q.73.c. 3.2m.

138 Per baptiſmum homo incorporatur Chriſto. 3ª q.62.1.c. q.63.1.c. 6m. 2.4.c. 5.c.1m. q.69.2.c. 5.c. 7.1m.

139 Fides incorporat Chriſto mentaliter, baptiſmus autem corporaliter, ſine cuius propoſito neutrum fieri poteſt. 3ª q.66.5.1m.

140 Baptiſmus eſt ſacramentum paſſionis & mortis Chriſti 3ª q.73.3.3m.

141 In baptiſmo homo participat æqualiter virtutem paſſionis Chriſti, nō autem in pœnitentia. 3ª q.86.4.3m.

142 Baptiſmus configurat Chriſto paſſo per immerſionem, reſurgenti per emerſionem aquæ, aſcendenti per leuationem. 3ª q.66.2.3.9.c.

143 Ante baptiſmum actualiter ſuſceptum, aliquis gratiā baptiſmi conſequitur, ex propoſito ſuſcipiendi baptiſmum. 3ª q.68.2.c. 3.c. q.80.9.3m.

144 Homo per baptiſmum in mortem Chriſti baptizatur, & ei commoritur & cōſepelitur. 22æ q.147.5.c. 3ª q.49.3.c. q.56.2.c. q.61.1.2m. q.66.3.c. q.6.5m. q.68.5.2.c. q.82.10.1m. q.86.3m.

145 Efficacia baptiſmi eſt a paſſione Chriſti, & à ſpirituſancto. 3ª q.66.6.c. 1m. 10.c. 11.c. 2m. 12.c. q.69.2.c.

146 Baptiſmus datus à meliori non eſt melior, quia efficaciam habet meritorio paſſionis Chriſti & non alterius. 3ª q.64.1.c. q.82.6.3m.

147 Effectus principalis baptiſmi eſt delere peccata. 3ª q.39.5.c.ſi. q.79.4.1m.

148 Remiſſio culpæ fit in baptiſmo virtute materiæ, ſed prius paſſione & ſancte formæ, ex qua etiam materia virtutem recipit. 3ª q.8.6.c.

149 Eſt autem baptiſmi eſt tollere omnia peccata, præterita & præſentia, non autem futura. 3ª q.60.10.3m.

150 Baptiſmus impedit peccata futura, vt ſi ſint. 3ª q.63.3.4m.

151 Baptiſmus omnibus æqualiter auſert omnem culpam & omnem pœnā. 3ª q.67.3.c. q.68.2.2m. q.69.2.c.

152 Baptiſmus principaliter ordinatur eſt contra peccatum originale. 3ª q.66.9.c.ſi.

153 Baptiſmus delet omnē culpā originalem, & mortalem, & quandoque venialē. 3ª q.68.7.3m. q.69.1.c. 4.2m. c.c. 8.1m. 10.c.2m. q.70.2.5m. q.71.3.c. q.79.5.c. q.84.2.1m. 4.c. q.87.1.2m.

154 Baptiſmus ſtatim tollit pœnas, & infectionem peccati originalis, quo ad perſonā, non autē quo ad naturā, niſi in fine. 1æ q.81.3.2m. q.85.c. 3m. q.87.7.1m. q.109.8.c.1m. 10.c.3m. 12æ q.104.6.1m. 3ª q.42.3.3m. q.52.5.c. q.63.1.c. q.69.3.c. 7.c.

155 Per baptiſmū fomes mitigatur, ne dominetur. 3ª q.66.3.c. q.69.4.1m.

156 Baptiſmus per gratiam minuit fomitem, in quantum inclinat in contrarium, ſed non totaliter tollit vſque ad beatitudinem. 3ª q.39.5.c. q.86.5.c.ſi.

157 Baptiſmus abſoluit ab omni pœna. 3ª q.68.5.c. q.65.2.c. 7.c. 10.3m. q.72.4.5. q.79.5.2m. q.84.1.1m. q.86.4.3m.

158 Baptiſmus non tollit pœnam homicidij, ideo homicida poteſt puniri, licet pium eſſet ei parcere. 3ª q.69.2.3m.

159 Fictio non remouetur per baptiſmum, ſed per pœnitentiam. 3ª q.69.9.2. 10.2m. & 3m.

160 Ad effectum baptiſmi ex quo dum in ficto concurrit per ſe baptiſmus, ſed pœnitentia per accidens, remouendo fictionem. 3ª q.69.10.2m.

161 Fictio mortalis impedit ſimpliciter effectum baptiſmi, ſed venialis quo ad venialia tantum. 3ª q.69.10.c. q.87.3.2m.

162 Fictione recedente, baptiſmus habet proprium effectum. 3ª q.65.1.c.

163 Aliquis dicitur ad baptiſmum fictus accedere quatuorpliciter. ſ. non credens, contemnens baptiſmum, non ſeruans ritum eccleſiæ, & indeuotus, non volens ſacramentum, & rem ſacramenti. 3ª q.69.9.c.

164 Indiſpoſitio voluntatis contraria gratiæ, impedit ſecundum effectum baptiſmi. ſ. gratiam: non autem primum. ſ. characterem. 3ª q.69.9.c.

Error circa baptiſmum non impedit acceptionem characteris, dummodo intendat facere vel accipere quod eccleſia dat: licet credat illud nihil eſſe. 3ª q.64.9.2m. q.68.8.3m. 165

¶ Sanguinis. Baptiſmus triplex. ſ. ſanguinis, flaminis, & fluminis. 3ª q.66.11.c. 166

Baptiſmus ſanguinis eſt melior & efficacior cæteris baptiſmis. 3ª q.66.12.c. 167

Baptiſmus ſanguinis, includit baptiſmum fluminis, non autem econuerſo 3ª q.69.12.2m. 168

Baptiſmus ſanguinis ſupplet baptiſmum fluminis, in neceſſitate ſolum 3ª q.66.11.c. 169

Baptiſmus ſanguinis & flaminis, non ſunt ſacramenta, quia conueniunt cum ſacramento in cauſando, non autem in ſignificando. 3ª q.66.11.2m. 12.c.1m. 170

Pœnitentia dicitur baptiſmus flaminis, quia ſine baptiſmo, ſufficit ad ſalutem, in neceſſitate tantum. 3ª q.66.11.c. 171

Pueri non poſſunt ſaluari ſine baptiſmo ſanguinis vel fluminis. 1æ. q.113.2.c. 3ª q.67.3.c. q.68.3.c. q.73.3.c. 172

Baptiſmus ſanguinis non imprimit characterem, quia non habet efficaciam baptiſmi ſacramentalis, ſed meritum. 3ª q.66.11.2m. 12.c.1m. 173

Baptiſmus ſanguinis liberat ab omni culpa, & omni pœna, ex virtute paſſionis Chriſti, cui conformat. 22æ q.124.2.1m. 3ª q.66.8.2.3m. q.87.1.2m. 174

Baptizatus baptiſmo flaminis, conſequitur emundationem, ſed accipiēs ſacramentum conſequitur maiorem gratiam. 3ª q.69.1.2m. 4.2m. q.80.1.3m. q.90.3.2m. 175

Baptiſmum debet præcedere catechiſmus. 3ª q.71.1.c. 176

Vnctio triplex in baptiſmo, ſcilicet olei catechumenorum, & bis chriſmatis. 3ª q.65.10.2m. q.72.2.4m. q.72.12.3m. 177

Baptizati liniuntur chriſmate in fronte, ne erubeſcant. 3ª q.72.9.c. 178

Aures baptizandorum liniuntur ſputo, vt aperiantur ad verbum Diuinæ, & nares ad odorem bonæ famæ, non autem oculi, qui pertinent ad intuitionem, quam non habent ſidei 3ª q.71.2.5.c. 179

Sal ponitur in os baptizandi: vt habeat diſcretionem in ſermone ſidei 3ª q.71.2.c. 180

Baptizatis datur veſtis alba in ſignum reſurrectionis futuræ, & puritatis conſeruandæ. 3ª q.66.10.2m. q.71.3.4m. 181

Eorum quæ ſiunt poſt baptiſmum, aliqua tantum ſignificant, vt veſtis alba nouitatem vitæ, aliqua etiam efficiunt, vt vnctio in vertice, conſeruationem gratiæ baptiſmalis 3ª q.71.3.4m. 182

Baptiſmus eſt vnus tantum ſimpliciter, ſed ſecundum quid ſunt nouem: quæ diluuium, tranſitus maris, & lotiones legis, erant figuræ, baptiſmus Ioannis diſpoſitio, baptiſmus Chriſti cauſa efficaciæ, baptiſmus ſanguinis & flaminis, & pœnitentia ſecūdum proportionem effectus, & baptiſmus aquæ & ſpiritus. 3ª q.66.11.3m. q.70.1.2m. 3m. 183

Pro baptiſmo non debet committi ſimonia. 22æ q.100.2.c. 1m. 184

¶ Phariſæorum. Baptiſmata Phariſæorum, erant vana, ad munditiam carnis tantum ordinata. 3ª q.38.1.3m. 185

¶ Barnabas & Paulus diſcordauerunt præter intentionem eorum, prouidentia Dei. 22æ q.37.1.3m.

¶ Bartholomeus miraculoſe occultabat ſe, & ſe oſtendebat ſicut colebat 3ª q.54.c.2m.

Baſiliſcus non interficit viſu, ſed vapore, ſicut menſtruata inficit ſpeculum. 1ª q.117.3.2m.

¶ BEATITUDO eſt operatio & vltima perfectio. 1æ 3.c.o. 5.c. q.55.2.3m. 2

Beatitudo eſt circa terminum, non quidem eſſe, ſed operatio. 1ª q.10.3.c. q.18.2.3m. 12æ q.3.2.1. 22æ q.18.2.2m. 3

Viſio Dei per eſſentiam eſt tota eſſentia beatitudinis. 1ª q.12.1.c. q.12.1.c. 4.c. 6.b. 8.4m. q.26.2.3.c. q.62.1.c.9.c. 12æ q.3.4.8.c. q.4.4.5.c. q.5.1.4.5.c. 22æ q.2.3.c. q.5.1.c. q.175.1.c. q.180.4.c. 3ª q.52.4.c. q.59.5.1m.

Gloria eſſentialis beatitudinis eſt, quam habet homo non apud hominē, ſed apud Deum. 12æ q.2.3.1m. q.48.1m. 4

Beatitudo eſt ſummum bonum. 1ª q.26.3.2m. 1æ q.3.2.3m. q.5.2.2m. q.19.9.c. 5

Beatitudo habet rationem præmij. 1ª q.26.1.3m. q.62.4.c. 12æ q.2.2.1m. q.5.7.c. 6

Beatitudo eſt finis rationalis naturæ tātū. 1ª q.23.1.c.3m. q.62.1.2.c. q.62.1.4.c. 12æ q.3.1.3m. q.5.2.3m. q.69.1.c. 21 q.18.c. 7

Beatitudo vt finis quo, eſt aliquid creatum, non autem vt finis quod 1ª q.26.3.c. 12æ q.3.1.c. 8

Beatitudo eſt vltima perfectio hominis. 1ª q.62.3.4.c. q.73.1.c. 12æ q.3.2.6.4m. 6.c. 9

Beatitudo eſt proprium hominis bonum. 1æ q.6. principio. 10

Beatitudo eſt bonum perfectum naturæ intellectualis, apprehenſum per intellectum. 1ª q.26.1.2.c. 12æ q.3.2.2m. 11

Beatitudo eſt ſtatus omnium bonorum congregatione perfectus, ſecundum Boetium. 1ª q.26.1.1m. 12æ q.3.2.3m. 3.4m. c. q.4.7.c. 12

Beatitudo nihil aliud eſt quam gaudium de veritate. 1æ q.3.4.c. 13

In vita actiua quæ circa multa occupatur, eſt minus de beatitudine quam in contemplatiua, quæ verſatur circa vnum. ſ. circa veritatis contemplationem. 12æ q.3.5.c. 4m. 5.c. q.4.7.c. 14

De ratione beatitudinis ſunt tria. ſ. bonum perfectum, per ſe ſufficientia & delectatio. 22æ q.118.c. 15

Beatitudo conſiſtit in duobus. ſ. in viſione Dei, & delectatione fruitionis 12æ q.4.c. 16

* Eſſentia beatitudinis conſiſtit in actu intellectus, ſed delectatio eius,
17 in voluntate. 1a q. 26. 2. ... 12 q. 3. 4. ... q. 11. 1. 3m.
Beatitudo conſiſtit in contemplatione veritatis, & maxime Dei 22a. q.
18 97. 1. 1m.
Beatitudo viæ præſentis ſecundum Ariſtotelem conſiſtit in operatione
19 perfectiſſima ratione potentiæ, habitus, & obiecti. 1a q. 62. 1. c. ... 1. 10.
c. 10. 2. ... 12a q. 3. 5. c.
Beatitudo & miſeria ſunt principaliter in anima, ſecundario autẽ in cor-
20 pore. 3 q. 1. ... c. 2.
Beatitudo conſiſtit in coniunctione ad Deum, & miſeria in receſſu à Deo.
21 1c q. 2. 3. c ... 2m ... 8. c.
In quibus non eſt. * Beatitudo ultima, vel miſeria, non conſiſtit in bo-
22 nis vel malis præſentis vitæ. 12 q. 5. 3. 0.
Beatitudo non conſiſtit in diuitijs. 12 q. 2. 1. 0.
23 Nec in honoribus. 12a. q. 2. 2. 0.
24 Nec in fama ſeu gloria humana. 12a q. 2. 3. 0.
25 Nec in poteſtate. 12a. q. 2. 4. 0.
26 Nec in aliquo bono exteriori, nec in omnibus ſimul. 12a q. 2. 4. 0.
27 Nec in bonis corporis 12a q. 2. 5. 0. ... q. 3. 3. c. ... q. 4. 6. 1m
28 Nec in parte ſenſitiua. 12a. q. 3. 3. 0.
29 Nec in voluptate. 12a q. 2. 6. 0.
30 Nec in aliquo inhærenti animæ 12a q. 2. 7. 0.
31 Nec in habitibus virtutum. 12a q. 3. 2. c.
32 Nec in operatione tranſeunte in exteriorem materiam. 12a q. 3. 2. 3m.
33 Nec in actu voluntatis 1c q. 26. 2. 2m. * 12a q. 3. 4. 0 * q. 4. 2. c.
34 Nec in intellectu practico principaliter, ſed in ſpeculatiuo 1a q. 26. 2. 0.
35 * 12a q. 3. 5. 0.
36 * Nec in conſideratione ſcientiarum ſpeculatiuarum. 12a q. 3. 6. 0. 12a
q. 67. 1. 2m
Conſideratio ſcientiarum ſpeculatiuarum, eſt quædam participatio ve-
37 ræ & perfectæ beatitudinis, non tamen ſubſtantialis beatitudo. 12a
q. 5. 6. c. 6. * q. 66. 3. 1m * 5. 2m 22a q. 180. 4. c.
* Nec conſiſtit in contemplatione angelorum. 1a q. 64. 1. 1m * q. 19. 2
38 3 * 12a q. 3. 7. 0. * 22a q. 167. 1. 1m
Nec in cognitione Dei, quæ habetur per demõſtrationẽ. 12a q. 66. 5. 2m
39 Nec in aliquo creato. 1a q. 12. 1. c. * q. 82. 2. c. * q. 89. 2. 3m * 12 q. 3. 8.
40 0. * 22a q. 45. 2. c.
Nec in cognitione cuiuſlibet veri, ſed in cognitione perfecta ſummæ ve-
41 ritatis. 1 q. 25. 2. 3. 0. * 12c q. 3. 4. 8. 0. * 12c q. 167. 1. 1m
Requiſita. * Bona exteriora non requiruntur ad beatitudinem perfectã.
42 12a q. 4. 7. 0. * 22 q. 186. 3. 4m
Diuitiæ adiuuant felicitatem actiuam inſtrumentaliter, ſed contempla-
43 tiuam impediunt, ſed ad patriæ beatitudinem, multum valet volun-
taria paupertas. 12a q. 4. 7. c. * 22a q. 186. 3. 4m
Amici non requiruntur ad perfectam beatitudinem 12a q. 4. 8. 0.
44 Angelus ſuo miniſterio adiuuat hominẽ, vt perueniat ad beatitudinẽ ob-
45 tinẽ, ut homines beatitudinis obiectam 12a q. 2. 2m * q. 5. 6. 2m
Ad beatitudinem aliqua requiruntur triplicites, ſcilicet antecedẽter, eſ-
46 ſentialiter, & conſequenter 12a q. 7. 5. c.
Ad beatitudinem tria requiruntur, ſcilicet viſio Dei, comprehenſio, &
47 delectatio 12 q. 4. 3.
Perfectio charitatis eſt eſſentialis beatitudini quo ad dilectionem Dei,
48 non autem quo ad dilectionem proximi, ſed quaſi concomitanter. 12a
q. 4. 8. 3m
Rectitudo voluntatis requiritur ad beatitudinem antecedenter, & con-
49 comitanter. 12a q. 4. 4. c.
Delectatio requiritur ad beatitudinem conſequenter tantum, vel con-
50 comitanter. 12a q. 3. 4. c. * q. 4. 1. 2. 0.
Corpus & perfectio eius requiritur ad beatitudinem viæ, & ad beatitu-
51 dinem patriæ omnino perfectam, requiritur antecedenter & conſe-
quenter, non autem eſſentialiter. nec ad beatitudinem patriæ ſimpli
citer. 2a q. 4. 1. 6. 0. * 3 q. 7. 4. 2m * q. 15. 10. c. 3m.
Beatitudo animæ redundabit in corpus. 12a q. 3. 3. c. 3m * q. 4. 6. c. * 3a.
52 q. 7. 3. c. * q. 39. 5. 3m.
Operationes inferiorum plures requiruntur ad beatitudinem hominis. 1a
53 q. 62. ... * 12a q. 5. ... q. 5 principio.
Operationes ſenſitiuæ requiruntur antecedenter ad beatitudinem viæ,
54 non autem ad beatitudinem patriæ, ſed conſequenter tantum, ad eo
tamen autem eſſentialiter. 12a q. 3. 3. 0.
Eas requiruntur ad beatitudinem antecedenter & conſequenter, non au-
55 tem eſſentialiter 12a q. 2. 4. 5m
¶ Mutatio. * Nullum bonum creatum additum viſioni Dei, facit magis
56 beatum 12a q. 5. 3. 3.
Beatitudo æqualiter participatur ab omnibus ex parte obiecti, ſed inæ-
57 qualiter ex parte ſubiecti. 12a q. 3. 2. 3m * q. 1. 2. 4. c. 2m
Nulla creatura poteſt per ſua tantum naturalia, adipiſci perfectam beati-
58 tudinem 1a q. 12. 4. 0. * q. 23. 1. c. * q. 64. 1. 2m * q. 94. 1. 0. * q. 1. 8. 4.
c. * 12a q. 5. 5. 0. * q. 62. 1. 3.
Homo non poteſt per operationem ſolius creaturæ ſuperioris attingere
59 ad perfectam beatitudinem. 12a q. 5. 6. 0.
60 Homo poteſt adipiſci perfectam beatitudinem. 12a. q. 5. 1. 0.
61 Beatitudo perfecta non poteſt amitti. 1a q. 64. 2. 2. * q. 94. 1. c. * 12a q.
5. 4. 0.
62 ¶ Appetitus. * Voluntas neceſſario appetit beatitudinem. 1a q. 19. 3. 0.
* q. 6. c. * q. 82. 1. 2m * q. 83. 1. ... 12a q. 1. 4. 6. 2m * 5. 3m * q. 6.
4. 2m * q. 1. 2. * q. 6. ... q. 94. 1. c. * 3a q. 1. 3.
63 Omnes homines naturaliter appetunt beatitudinem. 1a q. 1. 1m * q. 19. 10.
c. * q. 26. 2. c. * q. 41. 2. 2m * q. 60. 3. c. * q. 62. 3. c. * q. 83. 1. 10. * q. 83.
1. 5m * 12a q. 3. 6. 2m * q. 5. 8. 0. * q. 10. 1. * 3a q. 1. 3.
Non ſolum perfecta beatitudo, ſed etiam qualiſcunque ſimilitudo, vel 64
participatio eius naturaliter deſideratur 12a q. 3. 6. 2m
Omnia quæ deſiderat voluntas appetit propter beatitudinem 1c q. 6. 2. 65
c. * 12 q. 16. 7.
In vltima beatitudine complebitur omne deſiderium beatorum. 1a q. 66
12. 8. 4m * 12a q. 1. ... c. * q. 3. 8. c. * q. 4. 5. 5m * q. 5. 3. 4. c. 8. c. 3
q. 67. 4. 3m * 22 q. 28. c. c. 2m
Perfecta quietatio intellectus & voluntatis conſequitur beatitudinem. 67
12a q. 3. 4. 1m * 8. c. * 22a q. 18. 3. c. * 4. 12 * q. 23. 3. c. * q. 41. c. *
q. 265. 7. c.
Perfecta beatitudo omne malum excludit. 12 q. 2. 4. c. * q. 5. 3. 4. c. * 68
q. 6. 4. 2m
Beatitudo attenditur in corde hominis ſecundũ rationem cõmunem, non au 69
tem quæ & qualis ſit in ſpeciali 12a q. 5. 8. c. 2m * 22a q. 17. 2. 3m
Beatitudo eſt primum obiectum voluntatis. 12a q. 3. 4. 2 * q. 11. 1m. 70
Beatitudo amatur amore concupiſcentiæ, non autem amore amicitiæ. 71
12 q. 8. 7. 2m
Deus * Deus eſt perfecte beatus 1a q. 26. 1. 0. * q. 62. 4. c. 72
Deus eſt ſua beatitudo. 1a q. 26. 2. 0. * q. 62. 4. c. * q. 94. 1. c. * 12a q. 3. 73
1. * 2. m * 4m
Deus eſt beatus ſecundum intellectum 1a q. 26. 2. 0. 74
Beatitudo Dei excedit quamlibet aliam beatitudinem 1a q. 26. 4. 0. 75
Beatitudo Dei complectitur omnem aliam beatitudinem 1a q. 26. 4. 0. 76
Beatitudo eſt naturalis ſoli Deo. 1a q. 2. 4. c. * q. 63. 3. c. ... * 12a q. 3. 2. 77
1m * q. 5. ... c.
In communi. * Beatitudo triplex ſecundum philoſophos. ſ. voluptuoſa, 78
actiua, & contemplatiua. 12a q. 3. 2. 1m * q. 6. 3. 4. c.
Beatitudo duplex. ſ. perfecta & imperfecta, ſ. in patria, & in via 1a q. 62. 79
1. c. * 12a q. 3. 2. 4m * 3. 5. 6. ... * q. 4. 5. 6. 7. 8. c. * q. 5. 3. 0 * 4. 5. c. *
q. 62. 1. c. * q. 69. 1. 3. c. 12a q. 186. 1. 4m
Beatitudo patriæ eſt continua, non autem beatitudo viæ 12a q. 3. 2. 4m 80
Duplex præceptio beatitudinis ſ. ex parte obiecti, & ex parte ſubiecti, pri- 81
ma tollit rationem veræ beatitudinis, non autem ſecunda. 12a. q. 5. 3.
2m * q. 4. 5. 5m * q. 11. 3. 2m
Nullus ante paſſionem Chriſti potuit habere beatitudinem, licet ſancti 82
patres meruerint eam per fidem paſſionis Chriſti, quo ad propriam
perſonam, non autem quo ad naturam communem. 3 q. 49. 5. 1m
¶ Beatitudines in communi. * Beatitudines operationes virtutum perfe- 83
ctarum per dona, & etiam donorum. 12a q. 69. 1. 0. * q. 70. 2. c. * 22a
q. 15. 2. 3m
Actus virtutum vt perficiunt, dicuntur beatitudines, ſed vt delectant, di- 84
cuntur fructus. 12 q. 97. 2. 3m
Actus donorum pertinentium ad vitam actiuam, exprimuntur in meri- 85
tis beatitudinum, ſed actus vitæ contemplatiuæ, in præmiis. 12a q. 69.
3. c. & 1m
In ſingulis beatitudinibus ponitur aliquid pertinens ad ſtatum viæ, & ali 86
quid ad ſtatum patriæ 12a q. 69. 2. 0 * 22a q. 8. 7. c.
Quælibet beatitudo eſt fructus addens excellentiam & principalitatem 87
præmii, & non econuerſo. 12a q. 70. 2. c.
Omnia præmia ſeptem beatitudinum ſunt idem realiter, & differunt rã- 88
tione 12a q. 69. 4. 1m
Præmia beatitudinum inchoatiue habentur hic, ſed complete in patria 89
tantum. 12 q. 69. 2. 0. * 22 q. 8. 7. c.
Beatitudines & præmia earum ſufficienter enumerantur ſeptem. & qua- 90
tuor. & octo, diuerſimode, & declarantur. 12 q. 69. 3. 4.
Primæ tres beatitudines ſunt contra beatitudinem voluptuoſam, ſed quar- 91
ta & quinta pertinent ad vitam actiuam: vltimæ autem duæ ad contem-
platiuam. 12a q. 69. 3. 4. c.
Omnes beatitudines poſitæ in ſacra ſcriptura, oportet ad has reduci. quia 92
omnes pertinent ad vitam actiuam vel contemplatiuam. 12 q. 69.
3. 4m
Beatitudines correſpondent ſeptem donis: non quidem ſingulæ ſingu- 93
lis, ſed plures vni, & vna pluribus 12 q. 69. 3. 0.
Beatitudines dupliciter adaptantur donis. ſ. ſecundum conuenientiam 94
ordinis: vt prima infimo, ſecunda ſexto, & ſic de aliis ſecundum Aug.
vel ſecundum conuenientiam propriæ rationis ad muneris ſecundum
actus & obiecta 12a q. 121. 2. c. 3m * q. 13 2. c.
In ſpeciali. Beatitudo prima. ſ. paupertas, correſpondet dono timoris, 95
12a q. 19. 12. 0. * q. 83. 9. 3m * q. 21. 2. c * q. 61. 2. 3m
Fructus decimus. ſ. modeſtia, & vndecimus ſ. continentia, & duodecimus 96
ſ. caſtitas correſpondent ei. 22a q. 19. 12. 4m
Petitio ſeptima correſpondet ei. 22 q. 1 ... 12. 1m * q. 83. 9. 3m 97
¶ Secunda beatitudo. ſ. pietas, correſpondet dono pietatis. 12a q. 69. 3. 98
3m * 22a q. 121. 9. ... q. 21. 2. 0.
Fructus octauus. ſ. manſuetudo correſpõdet ei in directe: ſed ſextus, 99
ſ. bonitas & ſeptimus ſ. benignitas directe. 22a q. 121. 2. 3m
Petitio tertia correſpondet ei. 22 q. 83. 9. 3m 100
Tertia beatitudo ſ. luctus, correſpondet dono ſcientiæ. 12a q. 69. 3. 3m 101
* ... * 22 q. 9. 4. ... q. 83. 9. 3m
Petitio quinta correſpondet ei. 22 q. 83. 9. 3m. 102
Quarta beatitudo. ſ. iuſtitia, correſpondet dono fortitudinis. 12a q. 69. 103
3. ... * 22 q. 139. 2. * q. 139. 2. ...
Fructus quartus. ſ. patientia, & octauus. ſ. longanimitas, correſpondet ei. 104
22 q. 139. 2. 3m
Petitio quarta correſpondet ei. 22 q. 83. 9. 3m 105

Qui-

106 ¶Quinta. Beatitudo, ſ. miſericordiæ, correſpondet dono conſilii. 22æ q. 139.3m. 22æ q. 52.4.0. q. 83.9.3m

107 Eandem beatitudinem oportet reſpondere ſecundum conuenientiam proprie rationis ad mutuam donis ſcientiæ & pietatis, non autem ſecundum conuenientiam ordinis, ſed diuerſe correſpondent. 22æ q. 121. 2.2m

108 Fructus ſextus, ſ. bonitas, i. dulcedo animi, & quintus, ſ. benignitas, correſpondent quintæ beatitudini, & dono pietatis. 22æ q. 52.4. 3m q. 121 2.3m

109 Petitio tertia correſpondet ei. 22æ q. 83.9.3m

110 ¶Sexta Beatitudo, ſ. munditia, correſpondet dono intellectus. 12æ q. 69. 3.c.6.2m 22æ q. 8.7.0. q. 83.9.3m

111 Fructus ſecundus, ſ. gaudium, & nonus, ſ. fides, correſpondent eis. 22æ q. 8.8.0.

112 Petitio ſecunda correſpondet eis. 22æ q. 83.9.3m

113 ¶Septima Beatitudo, ſ. pacis, correſpondet dono ſapientiæ. 12æ q. 69. 3.c.6.2m 4.c.6. 22æ q. 45.6.0. q. 83.9.3m

114 Petitio prima correſpondet eis. 22æ q. 83.9.3m

115 ¶Octaua Beatitudo, ſ. perſecutionis, eſt manifeſtatio omnium beatitudinum præcedentium, nec correſpondet alicui dono in ſpeciali. 12æ. q. 69.3.5m 4.c.m

116 ¶Virtutibus Et donis. Prima beatitudo, ſecundum Ambroſium, attribuitur temperantiæ, tertia prudentiæ, quarta iuſtitiæ, & octaua fortitudini. 12æ q. 69.3.6m

117 Primæ quinque beatitudines ſecundum conuenientiam materiæ, correſpondent donis ſcientiæ & conſilii vt dirigentibus ſed aliis donis correſpondent vt exequentibus, ſecundum motiua vero correſpondent vt ſupra 12æ q. 69.3.3m 22æ q. 121.2.c.

118 Beatitudo quarta & quinta ſecundum materiam, correſpondent pietati, ſecunda fortitudini, ſed prima & tertia timori. 12æ q. 69.3.3m

119 Beatitudo quarta & quinta ſecundum conuenientiam propriæ rationis ad inuicem adaptantur dono pietatis: ſed ſecundum conuenientiam ordinis, adaptatur ei ſecunda beatitudo quæ tamen conuenit ei tollendo impedimenta actuum eius. 22æ q. 121.2.c.3m

1 BEATUS In communi. Aliquis dicitur beatus in ſpe. 12æ q. 69.2.c.

2 Quidam dicuntur beati in hac vita propter ſpem, vel participationem. 12æ q. 5.3.1m

3 Beati in patria omnes rationes rerum quæ in Chriſto ſunt, non cognoſcunt, & ſi ipſum comprehendant. 12æ q. 12.8.c. 3a q. 10. 1.c.

4 Beati per ſimplicem conuerſionem ad Deum: illuminantur de agendis quæ neſciunt, ſine inquiſitione & ambiguitate dubitationis, vt in viatoribus. 12æ q. 52.2.c.1m

5 In beatis ſunt aliqui actus ordinati ad finem, ſcilicet procedentes ex conſecutione finis, vt laus Dei: & aliqui per quos beati alios ad finem, vt miniſteria angelorum, & orationes ſanctorum. 22æ q. 52.3.2m

6 Quilibet beatus eſt certus de perpetuitate ſuæ beatitudinis. 12æ q. 5. 4.c.

7 Beati in patria clare cognoſcunt omnia quæ hic fiunt. 12 q. 89. 8.c.

8 Beati Deum comprehendent, ſed non totaliter, id eſt, omnibus modis, quibus comprehendi poteſt. 1a q. 12.7.1m

9 Beati laudabunt Deum. 22æ q. 13.4.c.

10 Beati non poſſunt peccare. 1a q. 62.8.0. q. 82.2.c. q. 94.1.c. q. 100. 2.c. 12æ q. 4.4.c. q. 5.4.c. q. 109.10.3m 22æ q. 19.11.c.

11 Beati ſunt in ſtatu comparandi, non autem in ſtatu merendi. 1a q. 62.9. 0. 12æ q. 81.11.c.1m

12 Dignitas beatorum in anima & in corpore erit ſecundum gradus meritorum, non autem ſecundum diuerſitatem ſexus, ſicut nunc & in ſtatu innocentiæ. 3a q. 55.1.3m

13 Quilibet beatus gaudet de bonis factis à ſe, vel ab aliis. 12 q. 18.6.1m

14 Gaudium beatorum ſuperat omne gaudium viatorum. 3a q. 46. 6. 3m.

15 Gaudium beatorum erit ſuper plenum ex parte gaudentium, non autem ex parte obiecti: viatorum autem neutro modo. 22æ. q. 28.3.0.

16 Multiplicato bono noſtro gaudium beatorum augetur materialiter, non autem formaliter, quia Deus eſt eis ratio gaudendi, de quibuſcunque gaudent. 12 q. 62.9.3m ſi.

17 Beati non intereſſunt rebus viuorum ſecundum legem communem. 3a q. 108.8.c.m

18 Beati in regno cæleſti videbunt Deum facie ad faciem. 5.q. 92.1.0.

19 Beati poſt reſurrectionem nullo modo videre poterunt Deum viſu corporali, tanquam Deus eſſet per ſe viſibilis, niſi per accidens. 5.q. 92. 2.0.

20 Cum ſancti non ſint comprehenſuri Dei eſſentiam, non omnia videbunt quæ Deus videt. 5.q. 92.3.c.

21 Sancti beatiores erunt poſt iudicium quam ante. 5.q. 93.1.c.

22 Erunt in beatis gradus beatitudinis, qui manſiones appellantur. 5.q. 93. 2.0.

23 Beati in regno cælorum videbunt pœnas damnatorum, vt beatitudo illis magis complaceat. 5.q. 94.1.0.

24 Cum damnati non poſſint transferri à ſua miſeria, beati non compatientur eorum miſeriæ. 5.q. 94.2.c.

25 Sancti non gaudebunt per ſe de pœnis damnatorum, ſed per accidens contemplando in eis diuinam iuſtitiam, & quomodo ab eo liberati ſunt. 5.q. 94.3.0.

18 ¶Bellum duplex, ſcilicet commune, & particulare 22æ q. 123.3.2. c.m

Ad bellum iuſtum tria requiruntur, ſcilicet auctoritas principis, iuſta cauſa, & intentio recta. 22æ q. 40.1.0. q. 41.1.3m q. 42.2.3.2m q. 66. 8.1m 2

In bello iuſto deprædans hoſtes, nõ peccat niſi pugnet principaliter propter prædam, nec tenetur reſtituere. 22æ q. 66. .1m 3

Bellum gerere in feſto non licet, niſi imminente neceſſitate, pro tuenda republica. 22æ q. 40. 4.0. 4

Clericis non licet bellare in propria perſona, ſed poſſunt bello intereſſe de licentia ſuperiorum, & exhortari pugnantes. 22æ q. 40.2.c. 5

BEnedictio Dei, ſignificat donorum eius collationem & multiplicationem. 1a q. 72.4m q. 73.3.c.

¶Benedictus videns totũ mundum, non vidit eſſentiam Dei 22æ q. 180. 5.3m 1

Qui puerum Benedictum ſtultitiæ argui patiatur, quod relicta domo rebuſque patris, ſoli Deo placere deſiderans, ſanctæ conuerſationis habitum & deſertum quæſiuit 22æ q. 189.1.c.m 2

In regula beati Benedicti, conceditur probationis annus, antea ad religionem conuerſis. 22æ q. 189.c.1m 3

Beatus Benedictus dicit, quod ſi prælatus aliquid impoſsibile præceperit, tentandum eſt 12æ q. 13.5 b. 4

Hoc autem dictum ſancti Benedicti ideo dicitur, quia an aliquid ſit poſſibile, ſubditus non debet ſuo iudicio diffinire, ſed in vnoquoque iudicio ſuperioris ſtare. 12æ q. 13.5.3m 22æ q. 64.6.3m 5

Mandat beatus Benedictus in regula ſua, quòd venientibus ad religionem non ſit facilis prebendus ingreſſus, ſed probandum eſt an ſpiritus à Deo ſit. 22æ q. 189.9.1m 6

¶Benefacere omnibus quilibet tenetur in præparatione animi, pro loco & tempore. 22æ q. 31.2.0. 1

Aliquod beneficium eſt quo poſſumus & tenemur benefacere omnibus, ſaltem in generali, ſ. orare pro omnibus fidelibus & infidelibus. 22æ q. 31.2.1m 2

Malis debemus benefacere in auxilium naturæ, non autem culpæ. 22æ q. 25.6.c.2m q. 31.2.c.m q. 32.9.1m q. 108. 3.3m 3

Magis coniunctis eſt magis benefaciendum ceteris paribus. 22æ q. 26. 6 c. q. 31.3.0. q. 32.10.0. q. 71.1.c. 4

Subuentio, gratiarum actio, & reuerentia, debentur omni benefacienti. 22æ q. 106.2.0. 5

¶Beneficentia eſt facere bonum. Et eſt actus amicitiæ, vel charitatis, ſecundum rationem communem. 22æ q. 31.1.0. 1

Beneficentia non eſt virtus ſpecialis, ſed actus exterior amicitiæ, ſicut beneuolentia eſt actus eius interior. 22æ q. 31.4.9. 2

BEneficium. In communi. eſt ſtatim recompenſandum ſecundum affectum, ſed expectanda eſt opportunitas effectus. 22æ q. 106.4.0. 1

Recompenſatio beneficii debet eſſe maior accepto. 22æ q. 106.6.0. q. 107.2.c. 2

Recompenſatio beneficii pertinet ad tres virtutes diuerſimode, ſ. ad iuſtitiam, vbi eſt debitum legale, vt in mutuo & aliis huiuſmodi, ad amicitiam vero, & gratiam, vbi eſt debitũ morale. 22æ q. 31.2.3m q. 106. 5.c. q. 108.2.1m 3

Beneficium & recompenſatio magis in affectu conſiſtit, quàm in effectu. 22æ q. 106.3.5m 6.c. 5.0. 6.1m 4

In recompenſando beneficium iuſtitia attendit datum, amicitia vtilis attendit vtilitatem, ſed amicitia honeſti & gratiæ attendit affectum dantis. 12æ q. 11.1.3m q. 77.1. m q. 78.2.2m q. 106.5.0. 5

Nullum beneficium eſt tantum ſicut parentum. Ideo in recompenſatione beneficiorum, ſunt ceteris preferendi, niſi neceſſitas vel vtilitas, vel alia cauſa præponderat. 22æ q. 31.3.1m 4m q. 101.1.c. 6

Omnia beneficia ſecundum communem rationem reducuntur ad amorem, & omnia nocumenta ad odiũ, ſed ſecundum ſpeciales rationes ad diuerſas virtutes, vel vitia. 22æ q. 31.4. 2m 7

Filius poteſt parentibus maius beneficium recompenſare, quàm accepit ſecundum affectum, non autem ſecundum effectum. 22æ q. 106. 6. 2m 8

¶Dei. Beneficia Dei tota, ſingulis hominibus ſunt exhibita. 3a q. 1. 4. 3m 9

Precipua Dei beneficia ſunt creatio, & quies mentis in Deum, per gratiam & gloriam. 12æ q. 100.5.2m 10

Omnis ſolennitas vel ſacrificium veteris legis, fuit inſtituta propter aliqua beneficia Dei, preterita vel futura. 12æ q. 100.5.2m 12

Licitum eſt petere beneficium ſine cura, pro ſe digno & indigenti, non autem cum cura. 22æ q. 100.5.2m 13

Dans beneficiũ non meliori, ſed ſufficientiori, non peccat 22æ q. 63.2.0. 13

Beneficia eccleſiaſtica magis debent dari plus idoneis ad regimen eccleſiæ, quam magis conſanguineis, ſed de patrimonio & licitis lucris, eſt e contrario. 22æ q. 63.1.c. 14

Dans beneficium ſpirituale conſanguineo minus digno, peccat per acceptationem perſonarum, non autem ſi ſit eque dignus 22æ q. 63.2. 2m q. 185 3.c. 15

Dans beneficium ratione conſanguinitatis grauiter peccat, & eſt ſimoniacus ſi per hoc intendit aliquod bonum proprium. 22æ q. 63.1.c. 2. 2m q. 100.5.2 q. 185.7.2m 16

¶Benignitas eſt idem cum effectu, ſ. habitus benefactiuus, & ad loquendum dulcedo. 12æ q. 73.3.c. 22æ q. 80.4m

BEneuolentia proprie eſt actus voluntatis, quo alteri volumus bonum. 22æ q. 27.2.c. 1

Beneuolentia eſt tantum ad rationalia. 12 q. 20.2.1m 2

¶Beſtia dicitur quaſi vaſtia, propter crudelitatem, vt leo, vrſus, & huiuſmodi. 1a q. 72.1.2m

¶B.

5 ¶ Beſtialitas. ſicut ſecundum Philoſoph. ponitur extra numerum aliarum malitiarum humanarum, quia humanum modum tranſcendit, ita à ſtultis ponitur extra numerum peccatorum, quæ in ipſis fidelibus inueniuntur, quaſi grauiora: ſi tamen ſi ad aliquod de ſeptem capitalibus reduci debeat, poterit ad ſuperbiam reduci ſecundum diffinitionem Auguſt. 22ª q. 154. 12. 2m.

¶ Bibere pluries in die licet ieiunantibus, niſi fiat in fraudem. 22ª q. 147. 6. 2m. 3m. 3ª q. 80. 8. 4m.

1 Bigamia inducens irregularitatem, incurritur quadrupliciter, & impedit omnem ordinem. ſ. cum quis habet plures vxores de iure ſucceſſiuè, cum ſimul habet plures vxores, vnam de iure, & aliam de facto, cum plures habet ſucceſſiue, vnam de iure, & aliam de facto, & quando viduam ducit in vxorem. 22ª q. 108. 4. 2m.

2 Cum bigamia tollat ſignificationem ſacramenti integram, & per conſequens ſignificationem coniunctionis Chriſti cum Eccleſia, quæ eſt vnius ad vnam, merito irregularitatem inducit. 5. q. 66. 1. c.

3 Siue vxorem vnam quis habuerit de facto, ſiue alteram de iure, (vbi eſt quædam ſacramenti ſimilitudo) irregularis efficitur, ſicque bigamiæ vtroque modo, irregularitas annexa eſt. 5. q. 66. 2. o.

4 Ex hoc quod vir vxorem non virginem ducit, irregularis efficitur, non autem ex hoc quod corruptus corruptam ducit. 5. q. 6. 3. c.

5 Sicut baptiſmus non tollit coniugium, ſic nec bigamiæ irregularitatē tollere poteſt. 5. q. 66. 4. c.

6 Cum irregularitas bigamiæ, non ſit de iure naturali, ſed poſitiuo, poteſt Papa cū Bigamo diſpenſare, in omnibus ordinibus, Epiſcopus vero ſolum in minoribus, etiā in quibuſdam caſibus. 5. q. 66. 5. c.

1 Bilinguis idem eſt quod ſuſurro. 22ª q. 74. 1. 3m

1 ¶ Blaſphemia in communi eſt attribuere Deo, quod ei non conuenit, vel detrahere ab eo quod ei conuenit. 22ª q. 13. 1. o.

2 Blaſphemia pertinet ad genus infidelitatis, aggrauans eā. 22ª q. 13. 3. c.

3 Blaſphemia qualibet ſemper eſt peccatum mortale, quando eſt cum deliberato conſenſu. 22ª q. 13. 2. o.

4 Blaſphemia ex lapſu linguæ eſt peccatum veniale, ſi hoc non intendebat. 22ª q. 13. 2. 3m

5 Blaſphemia eſt grauiſſimū peccatorū oriſ. 22ª q. 13. 3. o. 3ª q. 80. 3. c.

6 Blaſphemia ſimpliciter eſt grauior homicidio & periurio, ſed ſecundum quid eſt econuerſo. ſ. ratione nocumenti. 22ª q. 13. 3. c. 2m

7 Blaſphemia eſt contra primum vel ſecundum præceptum decalogi. 12ª q. 100. 11. 2. 22ª q. 13. 2. 2m

8 Blaſphemia ex deliberatione oritur ex ſuperbia, ſed ex turbatione, oritur ex ira. 22ª q. 158. 7. 1m.

9 Blaſphemia in ſpiritum ſanctum dicitur tripliciter. ſ. dicere contra deitatem, finalis impœnitentia, & peccatum ex malitia. 22ª q. 14. 1. o.

10 Hæc blaſphemia dicitur dupliciter. ſ. contra perſonam ſpiritus ſancti, & contra attributum eius. 22ª q. 14. 1. 3. c.

11 Blaſphemia in ſpiritū ſanctum, poteſt fieri tripliciter, ſcilicet corde, ore, & opere. 22ª q. 13. 1. c. q. 14. 1. c. 1m

12 Ex deliberatione peccare, eſt peccare in ſpiritū ſanctū. 22ª q. 34. 2. 1m

13 Peccatum ex malitia, id eſt, ex electione mali, dicitur peccatum in ſpiritum ſanctum, ſed ex ignorantia in filium, & ex infirmitate, id eſt, ex paſſione in patrem. 22ª q. 14. 1. 3. c.

14 Non omne peccatum ex malitia, eſt peccatum in ſpiritum ſanctum, ſed tantum ex malitia quæ eſt cum contemptu impedientium peccatū. 22ª q. 14. 1. o. 4. c. q. 10. 1. 2m

15 Non omnis contemptus boni impedientis peccatum eſt blaſphemia in ſpiritum ſanctum, ſed tantum contemptus illorum quæ ſpectant ad pœnitentiam & remiſſionem peccatorum. 22ª q. 105. 2. 2m

16 Hoc peccatum eſt generale ratione habitus, ſed eſt ſpeciale ratione contemptus. 22ª q. 14. 1. 3m

17 Blaſphemia in ſpiritum ſanctum vt ſpeciale peccatum. eſt contemptus doni, quo homo retrahitur a peccato: non autē eſt peccatum ſequens ex eo. 22ª q. 14. 5. 3m

18 Species eius ſecundum tertium modum. i. vt eſt peccatū ex malitia, ſunt ſex. ſ. deſperatio, præſumptio, impenitētia, obſtinatio, impugnatio veritatis agnitæ, & inuidētia fraternæ gratiæ. 22ª q. 14. 2. o. q. 35. 4. 2m

19 Hoc peccatū eſſe irremiſſibile, exponitur tripliciter à doctoribus. ſ. vel quia eſt finalis impœnitentia, & ſic nullo modo remittitur. Vel quia quantum eſt de ſe, habet meritum vt non remittatur quātum ad pœnam. Vel quantum ad culpam, inquantum excludit ea, per quæ fit remiſſio peccatorum. 1ª q. 64. 2. c. 22ª q. 14. 3. o. q. 118. 5. 3m 3ª q. 86. 1. 2m 3m

20 Hoc peccatum eſt deſperatum ex parte peccantis, non autem ex parte. 22ª q. 14. 3. c. 1m

21 Homo poteſt primo ante alia peccata habere hoc peccatum, licet raro contingat. 22ª q. 14. 4. o.

1 BONITAS Dei. Bonum Dei acquiritur à creatura rationali, tanquam perfectio eius obiectiua, ab alia autem ſecundum ſimilitudinē tantum. 1ª q. 6. 1. 2m. q. 65. 2. c. ſi. 22ª q. 1.8. c.

2 Omne bonum eſt bonum ſola ſimilitudine diuinæ bonitatis. 1ª q. 105. 5. c.

3 Nihil diuinæ bonitatis participatione omnino caret. 1ª q. 19. 4. 1m q. 23. 4. 3m

4 Omnia opera Dei attribuuntur bonitati eius. 1ª q. 105. 2. 2m

5 Vniuerſum perfectius participat & repræſentat bonitatem Dei, quàm quæcunque alia creatura. 1ª q. 15. 2. c. q. 47. 1. c. ſi. 2. 1m

6 Deum poſſumus aliqualiter intelligere, non intelligendo bonitatē eius, non autem intelligendo eum non eſſe bonum. 22ª q. 5. 8. 3m

Omnia ſunt bona bonitate Dei. 1ª q. 6. 4. o. 22ª q. 23. 2. 1m q. 27. 3. c. 7

Omnia ſunt bona bonitate Dei, vt principio effectiuo, exemplari, & finali. 1ª. q. 6. 4. o. 22ª q. 23. 2. 1m q. 27. 3. 2. 8

Deus vult quod ſua bonitas multiplicetur ex ſui ſimilitudine, propter ſe ſicut propter finem operantis, & propter vtilitatem creaturæ, ſicut propter finem operis. 1ª q. 44. 4. c. 3m 9

Quodlibet bonum ex additione alterius, fit melius, præter optimū ſimplex, ex cuius participatione, omnia ſunt bona. 12ª q. 34. 3. 2m 10

Differentia triplex bonitatis Dei, & creaturarum ſ. quia ſolius Dei eſſentia eſt ſuum eſſe, & ei non adueniunt aliqua accidētia, & ad nihil aliud ordinatur ſicut ad finem. 1ª q. 6. 3. c. 11

Per hoc quod Deus creauit omnia vt eſſent, non excluditur quin creauerit omnia, propter ſuam bonitatem. 1ª q. 65. 2. 2m ſi. 12

Quodlibet bonum creatum, eſt bonum particulare, ſed ſolus Deus eſt bonum vniuerſale. 1ª. q. 65. 1. 2m q. 103. 2. c. q. 105. 4. c. q. 106. 2. c. 12ª q. 2. 7. 8. 1 q 9. 6. c. 13

Deus eſt ſua bonitas eſſentialiter. 1ª q. 3. 2. c. q. 6. 3. o. q. 20. 1. 3m q. 49. 3. c. q. 62. 8. c. 2m q. 100. 2. c. q. 103. 2. c. 22ª q. 4. 4. c. 21ª q. 19. 1. c. q. 23. 2. 1m q. 24. 11. c. ſi. q. 27. 3. 4. c. q. 34. 1. c. 1m 1ª q. 1. 1. c. q. 20. 1. c. 14

Deus eſt vere, & proprie bonus. 1ª q. 6. 1. o. 15

Deus eſt ſummum bonum. 1ª q. 6. 1. 2m 2. o. 16

In omni bono ſummum bonum. ſ. Deus deſideratur. 1ª q. 9. 1. 1m 17

Habere ſpeciem, modum, & ordinem, non eſt de ratione boni increati, niſi ſicut in cauſa. 1ª q. 6. 1. 1m 18

Bonum duplex. ſ. abſolute. id eſt, cuius bonitas eſſet alio creato nō exiſtente, vt ſuppoſita, & ad aliud. i. cuius bonitas nō eſſet, ſine alio creato, vt materia & accidentia. 12ª q. 18. 4. c. 19

Bonum duplex. ſ. commutabile & incommutabile. 22ª q. 21. 1. 3m 3ª q. 85. 4. 1m 5. c. 20

Bonum duplex. ſ. ſubſiſtens, vt perſonæ: & inhærens, vt accidentia. 12ª q. 26. 4. c. 3ª q. 11. 5. 3m 21

Bonum ſimpliciter, dicitur dupliciter. ſ. abſolute, & vniuerſaliter. 22ª q. 58. 10. 2m 22

Quod eſt bonum eſt ſuppoſitione, debet bonum iudicari. 12ª q. 39. 1. c. 23

Bonum particulare duplex. ſ. verum. i. ordinabile ad principale bonū. ſ. ad vltimum finem, & falſum, ſed apparens, quod abducit à finali bono. 22ª q. 23. 7. o. q. 45. 1m 24

Bonum triplex. ſ. honeſtum, vtile, & delectabile. 1ª q. 5. 6. o. 12. q. 99. 5. c. 22ª q. 45. 3. o. 25

Bonum duplex. ſ. propter ſe, id eſt honeſtum, & propter aliud. i. vtile. 12ª q. 8. 2. 3. o. 22ª q. 23. 7. c. 26

Diuiſio boni eſt analogi, quia primo conuenit honeſto ſecundo delectabili, tertio vero vtili. 1ª q. 5. 6. 3m 2ª q. 8. 2. 2m 3. 4m 27

¶ Quid. Bonum importat relationem rationis ad appetitum. 1ª q. 5. 1. c. 1m 3. 1m q. 16. 1. 3. c. 28

Bonum conſiſtit in hoc quod ſit aliquid appetibile. 1ª q. 5. 1. c. 1m 3. c. 1m 1. c. q. 6. 1. c. 2. 2m q. 16. 3. 4. c. q. 19. 9. c. q. 48. 1. c. 12ª q. 22. 1. c. 29

Bonum & pulchrum fundantur ſuper eandem rem. ſ. formam. Sed bonū reſpicit appetitum, pulchrum vero vim cognitiuam. 1ª q. 5. 4. 1m 30

Bonum eſt diffuſiuum ſuipſius, vt finis, non autem vt efficiens. 1ª q. 5. 4. 2m 31

Bonum dicit rationem perfecti, & vltimi. 1ª q. 5. 1. c. 1m 3. c. 1m 5. 2. 1m q. 6. 3. c. q. 16. 3. 4. c. 12ª q. 52. 1. 8. 32

Bonum conſiſtit principaliter & per ſe in perfectione & actu. 1ª q. 48. 5. 6. c. q. 49. 1. c. 33

In bonis ſimpliciter, & abſolute, & ſecundum naturam ſuam. poteſt eſſe medium & extrema. ſ. ſuperfluum & diminutum: non autem in bonis ſimpliciter. i. vniuerſaliter. 22ª q. 58. m. 2m 34

Non tantum finis, ſed etiam quæ ſunt ad finem, ex ipſo ordine, habent rationem boni. 22ª q. 33. 6. 3m 35

Bonum habet rationem cauſæ finalis. 1ª q. 5. 2. 1m 2m 4. o. q. 48. 1. 2m 36

Bonum omnium menſuratorum & regulatorum, conſiſtit in attingendo ſuam regulam. 12ª q. 19. 9. c. q. 64. 1. 3. c. q. 71. 6. c. 22ª q. 17. 2. c. q. 23. 3. 6. c. q. 27. 6. c. q. 58. 3. c. 37

Ens. Ratio boni, primo præſupponit formam, per quam eſt conſiſtendo virtutem effectiuam, qua eſt perfectum. 1ª q. 5. 4. 2. 38

Omne ens eſt bonum, & econuerſo. 1ª q. 5. 3. o. q. 17. 4. 2m q. 49. 1. 3. c. 12ª q. 18. 1. c. 3. 3m 39

Omne ens eſt bonum, inquantum eſt perfectum, & in actu. 1ª q. 5. 1. o. q. 48. 1. c. 12ª q. 18. 1. 2. 3. 4. c. 40

Omne ens ſicut eſt bonum, ſic eſt appetibile. 1ª q. 5. 1. c. 41

Bonum ſecundum rationem ſuam eſt prius ente, ſed econuerſo ſecundū rationem formæ & ſimpliciter. 1ª q. 5. 2. o. 3. 4. 4. c. 42

Bonum eſt communius ente, ſecundum cauſalitatem. 1ª q. 5. 2. 2m 43

Bonum ſimpliciter, dicitur ſecundum perfectionem vltimam, & bonum ſecundum quid, ſecundum perfectionem eſſentialem & primam, ſed ens econuerſo. 1ª q. 5. 1. 2m 12ª q. 18. 1. c. 44

Materia eſt bona ſimpliciter, licet ſit ens ſecundum quid. 1ª q. 48. 3. c. q. 49. 1. 2. 45

Materia non eſt ens, nec bona, niſi in potentia. 1ª q. 5. 3. 3m 46

In mathematicis non eſt bonum, quia non ſunt ſeparata ſecundū eſſe. 1ª q. 5. 3. 4m 47

Bonum, & ens, & alia tranſcendētia cōuertuntur ſecundū ſuppoſita, nō autem ſecundum rationē. 1ª q. 5. 1. o. q. 11. 1. o. q. 16. 3. o. 4. c. q. 17. 48

q.17.4.3m.*.q.54.2.c.*.q.59.2.3m.*.12ª.q.29.5.c.22ª.q.109.2.1m.*.3ª.q.10.3.c.

49 Vnitas pertinet ad rationem bonitatis.1ª.q.103.3.c.*.12ª.q.76.3.n.

50 Bonum verum,& vnum.habent contraria,quia fundantur in ente,non autem ens,quia in nullo fundatur.1ª.q.17.4.0.

51 ¶Verum.* Verum ſignificat rationem boni.1ª.q.81.1m.

52 Bonum & verum mutuo ſe includunt.1ª.q.16.4.1m.*.q.59.2.3m.*.q.59.2.3m.*.q.79.11.8m.*.q.82.3.1m.*.4.1m.*.q.87.4.2m.*.12ª.q.9.1.c.3m.*.12ª.q.109.2.1m.

53 Bonum eſt prius vero ſecundum appetitum,ſecundum rationem autem & ſimpliciter,eſt econuerſo.1ª.q.16.4.0.

54 Verum eſt ſimplicius,abſtractius,& abſolutius bono,& propinquius enti.1ª.q.16.4.c.*.q.82.3.c.

55 Verum eſt in anima,ſed bonum eſt in rebus.1ª.q.16.1.0.*.q.82.3.c.

56 Ratio veri eſt eadem in omnibus moralibus,non autem ratio boni.12ª.q.60.1.1m.

57 Bonum eſt primum cadens in apprehenſione rationis practicæ.12ª.q.94.2.c.

58 Sicut bonum nominat illud,in quo tendit appetitus,ita verum nominat illud,in quod tendit intellectus.1ª.q.16.1.3.c.

59 Verum eſt bonum intellectus,& falſum eſt malum eius.12ª.q.55.4.c.*.q.57.2.3m.*.q.64.3.c.*.22ª.q.1.3.1m.*.q.4.5.c.1m.

60 Bonum eſt fortius malo.12ª.q.60.5.4m.

61 Bonum difficilius conſtituitur,quàm malum.12ª.q.18.4.3m.*.q.19.6.1m.*.7.3m.*.q.20.2.0.*.q.58.1m.*.q.73.4.1m.*.5.12m.*.22ª.q.79.3.4m.*.q.110.3.c.

62 In omni malo eſt aliquid boni.1ª.q.49.3.c.*.q.103.7.1m.*.q.109.1.1m.*.18ª.q.18.1.c.1m.*.q.25.6.c.*.q.72.2.c.ſi.*.22ª.q.172.6.c.

63 Bonum & virtus tranſumptiue dicitur etiam,in malis,ſicut dicitur bonus latro.12ª.q.55.3.1m.*.q.92.1.c.*.22ª.q.45.1.1m.*.q.47.13.c.*.q.98.1.1m.

64 Omne malum fundatur in aliquo bono.1ª.q.1c.3.7.1m.

65 Bonum & malum ex genere ſunt reſpectu obiecti.12ª.q.18.2.n.

66 Illud quod eſt ſecundum ſe malum ex genere,non poteſt eſſe bonum & licitum.22ª.q.110.3.c.

67 Malum aliquando dicitur contrarium bono,quia non priuatur totum bonum,ſed aliquid de bono remanet.22ª.q.33.5.c.prin.

68 Non omnis carentia boni eſt malum,ſed tantum debiti.1ª.q.48.2.1m.*.3.c.2m.*.5.3m.*.q.49.1.c.

69 *Subiectũ cuiuslibet mali eſt bonum deficiens,id eſt in potentia.1ª.q.11.2.1m.*.q.17.4.2m.*.q.48.3.c.*.q.20.1.c.*.3.c.*.q.103.7.3m.

70 Bonum eſt naturaliter prius malo.12ª.q.85.2.0.

71 Bonum eſt cauſa mali,per accidens tantum.1ª.q.49.1.0.*.3.c.*.12ª.q.75.1.0.

72 Cauſa mali,non eſt niſi bonum deficiens.12ª.q.18.1.1m.

73 Bonum & malũ per accidens,id eſt in concreto,contrariantur:ſed per ſe,id eſt,in abſtracto,opponuntur priuatiue.1ª.q.48.1.3m.*.2.1m.*.2m.

74 Bonum & malum dicuntur contraria,& ſunt genera,& generales conditiones omnium contrariorum.1ª.q.48.1.1m.

75 *Summum malum,non contrariatur ſummo bono ſecundum rem,ſed ſecundum vocem.1ª.q.49.3.2m.

76 Nullum malum opponitur ſummo bono contrarie,nec priuatiue,niſi indirecte,id eſt ſecundum rationem communem boni.1ª.q.1.4.3m.*.q.49.3.2m.

77 Mala eſſe & fieri,non eſt bonum ſimpliciter,ſed tantum per accidens,inquantum ſunt occaſio bonorum.1ª.q.19.9.0.

78 Malum tollit totum bonum ſibi oppoſitum,& minuit habilitatem,non autem tollit ſubiectum eius.1ª.q.48.4.n.*.12ª.q.85.2.2.4.c.*.q.93.0.2m.

79 Malum corrumpit bonum ſibi oppoſitum formaliter & priuatiue,non autem effectiue.1ª.q.48.1.4m.*.q.49.3.c.*.12ª.q.85.1.4m.

80 Inter bonum & malum ciuile,vel ad alterum,eſt medium,non autem abſolute.1ª.q.48.1.3m.*.12ª.q.18.8.1m.

81 Bonitas creaturæ,non eſt eius eſſentia.1ª.q.6.3.3m.

82 *Nulla creatura eſt bona per eſſentiam.1ª.q.6.3.n.*.q.103.2.c.*.12ª.q.2.8.c.*.q.9.c.

83 Maximum bonum in creaturis eſt bonum ordinis vniuerſi.1ª.q.22.4.c.

84 *.q.25.6.3m.*.q.47.1.c.*.q.49.2.c.*.q.50.3.c.ſin.*.22ª.q.122.2.c.

85 Cuiuslibet creaturæ ſecundum ſe conſideratæ,duplex eſt bonitas,ſ.eſſentialis,& accidentalis.1ª.q.25.6.c.

86 Creatura ex eſſe vel eſſentia,eſt bona ſecundum quid,ſed ex accidentibus,eſt bona ſimpliciter.1ª.q.5.1.1m.

87 Ipſum vniuerſum,& quælibet creatura,poteſt eſſe melior quàm ſit,bonitate accidentali,non autem eſſentiali.1ª.q.25.6.0.

88 *Quolibet re creata,poteſt eſſe alia res creata melior,bonitate eſſentiali,& accidentali.1ª.q.25.6.0.

89 Bonum cuiuslibet creaturæ,conſiſtit in ſpecie,modo,& ordine.1ª.q.5.5.n.*.q.6.1.1m.*.12ª.q.8.2.3m.*.q.85.4.0.*.22ª.q.29.1.c.*.q.27.6.1m.*.q.109.1.c.3m.*.q.124.1.c.

90 ¶Hominis.* Homo dicitur bonus ſimpliciter,ſecundum voluntatem,quia ipſa imperat cuilibet potentiæ.Secundum quid autem,per intellectum,vel alias potentias.1ª.q.48.6.c.*.12ª.q.34.c.*.q.56.3.c.*.q.66.3.2m.

91 Bonum hominis,vt eſt homo,eſt bonum ſecundum rationem,non autem ſecundum ſenſum.1ª.q.49.3.5m.*.12ª.q.71.2.c.*.22ª.q.123.1.2.c.*.q.129.3.c.*.q.141.1.c.

Bonum hominis conſiſtit principaliter in actibus interiorib.22ª.q.87.92.5.3m.*.q.32.4.0. 91

Bonum hominis conſiſtit in coniunctione eius ad Deum.12ª.q.98.5.1m.92.*.22ª.q.27.6.3m.*.q.30.4.2m.*.q.136.1.c. 92

Totum bonum hominis,conſiſtit in ſubiectione eius ad Deum.22ª.q.19.93.11.c.*.q.81.7.c.*.q.104.4.2m. 93

Omnes homines appetunt vnum bonum formaliter,non autem materialiter.12ª.q.1.7.0. 94

* Homo naturaliter in bonum tendit.22ª.q.34.5.0. 95

Bonum cuiuslibet virtutis,eſt conueniens homini ſecundum rationem,ideo conuenit ei naturaliter.12ª.q.54.3.c. 96

Impoſſibile eſt,quòd aliquis homo ſit bonus,niſi ſit bene proportionatus bono communi.12ª.q.92.1.3m. 97

Qui quærit bonum commune,quærit proprium,quia bonum proprium non poteſt eſſe ſine communi:& bona diſpoſitio partis,eſt reſpectu ad totum.12ª.q.47.10.2m.*.q.1.1.3m. 98

Omne bonum creatum eſt minus bono hominis obiectiuo,non autem intrinſeco,& inhærenti.12ª.q.2.8.3m. 99

Bonum animæ eſt melius bono corporis,& hoc,bonis exterioribus,& bonum vitæ contemplatiuæ,bono actiuæ.12ª.q.2.5.c.*.22ª.q.104.3.c.*.q.58.2.4.c. 100

Bonum multitudinis,eſt maius quàm bonum vnius qui eſt de multitudine,non autem quàm bonum vnius extrinſecum,ad quod multitudo ordinatur.22ª.q.31.2.2m. 101

In ſpiritualibus bonis debet homo ſemper ſibi magis prouidere quàm alijs,ſed in temporalibus,laudabiliter liberalis facit econuerſo.22ª.q.117.1.1m. 102

Bonum hominis triplex,ſ.animæ,corporis,& exteriora.12ª.q.84.4.c.*.22ª.q.73.3.c.*.q.75.3.1m.*.q.104.3.c.*.q.118.5.c.*.q.152.2.4.c.*.q.186.7.c. 103

Bonum hominis duplex,ſ.ſimpliciter,id eſt,vltimus finis eius,& omnia ducentia in eum,& bonum ſecundum quid,id eſt,vt nunc,vel ſecundũ aliquid bonum.12ª.q.114.10.c.*.22ª.q.23.2.c. 104

Bona hominis triplicia,ſ.minima,vt bona fortunæ,media,id eſt,naturalia,& magna,id eſt,habitus virtuoſi.Et eorum triplex eſt fructus,ſcilicet fructus honeſtæ conuerſationis,ſacræ deuotionis,& iocundæ pietatis.12ª.q.85.4.c.*.12ª.q.108.4.c.*.118.5.c. 105

In bonis corporis hominis tria ſunt per ordinem ſ.integritas corporis,quies & delectatio ſenſus,& vſus membrorum.Primum tollitur per occiſionem vel mutilationem,ſecundum per verbera,tertium per carcerem.22ª.q.65.3.c. 106

Bonum vnius hominis,continuatur alteri dupliciter,ſ.per charitatem,& per intentionem facientis.1ª.q.82.3m. 107

Bonum naturæ hominis triplex ſcilicet principia naturæ cum proprietatibus eius,inclinatio ad virtutes,originalis iuſtitia.Tertium totaliter tollitur per peccatum.Secundum minuitur,primum autem integrum manet.12ª.q.85.1.2.4.0.*.q.93.6.2m.*.22ª.q.10.4.c.*.q.23.7.2m.*.q.3.5.c. 108

Bonum proportionatum communi ſtatui naturæ eſt vt in pluribus,excedens vero vt in paucioribus,defectus autem econuerſo.1ª.q.23.7.3m. 109

Eccleſiæ.* Bona eccleſiaſtica debent diuidi in quatuor partes,quarum vna debetur epiſcopo,alia fabricæ,tertia pauperibus,& quarta beneficiato.22ª.q.185.7.c. 110

In neceſſitate non debent emi poſſeſſiones de bonis eccleſiaſticis,nec in theſaurum reponi.22ª.q.175.7.4m. 111

Epiſcopi & alij clerici habent verum dominium bonorum propriorum,bonorum autem eccleſiaſticorum,ſed tantum ſunt diſpenſatores.22ª.q.63.2.1m.*.q.129.4.1m.*.q.185.7.c. 112

Epiſcopi & clerici poſſunt diſponere de ſua quarta,ſicut de bonis proprijs.22ª.q.185.7.c. 113

Epiſcopi & clerici poſſunt dare moderate ſuis conſanguineis de bonis eccleſiaſticis,in ſuum vſum deputatis.22ª.q.185.7.2m. 114

Epiſcopi & clerici peccant,ſi in articulo neceſſitatis poſſunt viuere de patrimonio,& viuunt de bonis eccleſiaſticis.22ª.q.185.7.3m.*.q.187.4.1m. 115

Si epiſcopi & clerici retinent ſibi de bonis eccleſiaſticis diuiſis vel indiuiſis,notabiliter vltra quartam,peccant mortaliter.22ª.q.185.7.c. 116

Prælatus impliciter ſurripit bona eccleſiæ,& tenetur reſtituere,ſ.non eccleſiæ non ſibi deputatam,ſed alteri,vbi vſurparet puta ſi epiſcopus vſurparet rem capituli,ſi rem eccleſiæ ſuæ cuſtodiæ deputatam,in alterius dominium transferat,puta conſanguinei vel amici,& ſi ſolo animo ſurripere,dum ſcilicet incipit habere animum poſſidendi eam vt ſuam,& non nomine eccleſiæ.22ª.q.62.5.5m.*.q.185.7.c. 117

Male diſpenſans bona hoſpitalis,tenetur reſtituere,non autem diſpenſans bona beneficij quo ad ſuam portionem,ſed tenetur pœnitere.22ª.q.62.5.5m.q.185.7.c.principio. 118

Bona temporalia,quaſi nihil ſunt,reſpectu futurorum.22ª.q.76.2.c.ſi. 119

Bona temporalia,ſecundum ſe ſunt bona,ſecundum quid,ſed vt ducunt ad beatitudinem,ſunt bona ſimpliciter.12ª.q.114.10.c. 120

Bona exteriora,vt diuitiæ & honores,ſunt bona ſimpliciter,id eſt,abſolute & ſecundum naturam ſuam:non tamẽ omnimodo,quia ſ.eis quis abuti poteſt,ſed virtutes ſunt bona ſimpliciter,id eſt vniuerſaliter.22ª.q.98.10.2m. 121

Exteriora bona,ſunt bona inſtrumentaliter,non autem principaliter,licet ſecundum Stoicos non valeat.12ª.q.59.3.c.*.22ª.q.45.10.2m.*.q.123.1.3m.*.3ª.q.15.6.2m. 122

Bona

123 Bona temporalia non ſunt præmia virtutum, nec ſubtractio eorum eſt pœna peccati principaliter. 12æ.q.87.7.c.2m.*.q.108.3.4m.

124 Bona temporalia ſunt eius, cui Deus concedit, quo ad proprietatem, ſed quo ad uſum, ſunt etiam aliorum. 22æ q.32.5.2m.

125 Deus dat iuſtis tantum de bonis & malis temporalibus, quantum expedit eis ad beatitudinem. 12æ.q.87.7.2m.*.q.114.10.c.

126 Deus dat malis bona temporalia, & bonis mala temporalia, vt eis reſeruet maiora i. æterna. 12æ.q.87.7.2m.

127 Bona temporalia dantur indignis à Deo ad correptionem, vel ad damnationem eorum. 12æ.q.87.7.2m.*.22.q.36.2.c.ſi.

128 Omnia temporalia bona & mala, æqualiter eueniunt bonis & malis, quo ad ſubſtantiam, non autem quo ad finem. 12æ.q.114.10.4m.

129 Temporalia nullius momenti ſunt, reſpectu ſpiritualium. 12æ.q.2.5.c.ſi. *.q.87.7.2m.*.22æ.q.36.2.c.ſi.

130 Bona ſpiritualia ſatiant in perpetuum, non autem temporalia, quia temporalia paulatim ſumuntur & corrumpuntur. 12æ.q.31.5.c.*.q.32.2.c.ſin.

131 Bona temporalia, non habita appetuntur, ſed habita faſtidium, ſpiritualia vero econuerſo. 12æ.q.2.1.3m.*.q.32.2.c ſi.*.q.33.2.c.

132 Bona ſpiritualia, non ſapiunt habentibus affectum infectum amore delectationum corporalium, & præcipue venerearum. 22æ.q.20.4.c.*.q.46.2.c.

133 Bona ſpiritualia poſſunt ſimul à multis integre poſſideri, non autem corporalia 12æ.q.28.4.2m.*.3a.q.23.1.3m.

134 Promiſſiones bonorum corporalium in veteri lege, fuerunt figuræ ſpiritualium in noua lege. 12æ.q.114.10.1m.

135 Bonum morale, præcipue conſiſtit in conuerſione ad Deum, & malum in auerſione. 22æ.q.19.2.2m.

136 Bonum & malum ſpeciali modo ſ. morale, inuenitur in habentibus electionem. 1a.q.48.5.c.

137 Bonum in naturalibus & moralibus duplex. ſ. eſſentiale & accidentale. 12æ.q.18.3.3m.

138 Omne bonum honeſtum vel vtile, eſt bonum morale, non autem omne delectabile, eſt bonum morale, nec, quia illa dicuntur ſecundum rationē, illud autem ſecundum appetitum. 12æ.q.34.2.1m.

139 Boni mores dicuntur, qui rationi congruunt, mali vero, qui à ratione diſcordant. 12æ.q.100.1.c.

140 Bonum non contrariatur bono in moralibus, ſed tantum in alijs. 12æ.q.31.8.1m.

141 *Virtus eſt bona ſeipſa, non autem per aliam bonitatem. 12æ.q.55.4.1m.

142 *Bonum quod ponitur in diffinitione virtutis, non eſt bonum transcendens, ſed bonum rationis. 12æ.q.54.3.2m.*.q.55.4.2m.

143 Ad bonum operandum, requiritur virtus moralis inclinans, & prudentia dirigens. 12æ.q.113.1.2m.

144 Actus exterior addit ad bonitatem vel malitiam, ex obiecto vel circunſtantijs, actui voluntatis, non autem ex fine, niſi actus voluntatis fiat melior vel peior extrinſecè ſ. ſecundum numerum, extenſiue vel intenſiue. 12æ.q.20.4.c.*.q.24.3.c.*.22æ.q.76.4.2m.

145 Eadem bonitas vel malitia ex fine, eſt actus exterioris, & actus voluntatis, non autem aliæ. 12æ.q.20.3.c.*.4.2m.

146 Tota bonitas vel malitia actus exterioris ex fine, eſt ex actu voluntatis, nō autem aliæ, ſed econuerſo. 12æ.q.20.2.c.

147 Bonitas & malitia ex fine, prius eſt in actu voluntatis, quàm in actu exteriori. Similiter quæ eſt ex obiecto vel circūſtantijs, vt eſt in executione operis. Sed vt eſt in ordinatione & apprehenſione rationis, eſt conuerſo. 12æ.q.20.1.c.

Bos habet quinque vtilitates, ſcilicet, quia immolatur, arat, comeditur, lac, & corium dat. Ideo furans, red. debet quinque pro vno. 12æ.q.105.2.9m.

8 ¶Brachium ſignificat potentiam operatiuā, quæ tripliciter impeditur ſ. à Deo, à diabolo, & ab vtroque. 1a.q.10.10.3m.

¶Bubo nocte paſtū quærit. Ideo ſignificat luxurioſos, qui delectari quærūt in nocturno operibus quæ agunt. 12æ.q.102.6.1m.co.3.

¶Bucella quā porrexit Chriſtus Iudæ, non fuit corpus Chriſti, ſed purus panis. 3a.q.81.2.3m.

C

1 CAritas non permittit Deus aliquos, niſi alios erigat. 1a q.23.6.1m.

3 ¶Cain.*. Reprobatur verbum Cain dicentis: Maior eſt iniquitas mea

3 quàm vt veniam merear, quia miſericordia Dei peccantibus per pœnitentiam veniam præbet, abſque vllo termino. 3a.q.84.10.c.ſi.

1 ¶Calix debet eſſe de auro, vel argento, vel ſtanno. 3a.q.83.3.6m.

2 Sicut non poteſt facere aliquis eccleſiæ prælatus, quod calix conſecratus, deſinat eſſe conſecratus ſi maneat integer: ſic multo minus poteſt facere, vt homo Deo conſecratus quamdiu viuit, conſecratus eſſe deſiſtat, & quod ille qui profeſſus eſt religionem, non ſit religioſus. 22æ.q.88.11.c.

2 ¶Si calor ſubſiſteret, ita calefaceret, ſicut nunc inhærens. 1a.q.56.1.c.

1 Calor naturalis agit in virtute animæ, vt inſtrumentum eius. 1a.q.115.1.5m.*.q.118.1.3m.

3 Calor naturalis digerendo generat pinguedinem quæ ipſum conſeruat, quaſi eius nutrimentum 22æ.q.82.1.2m.

4 Calor diſponens ad formam ignis, manet poſt aduentum eius, non quidem idem numero, ſed idem ſpecie, quia non eſt idem ſubiectum eius. 3a.q.7.13.2m.*.q.9.3.2.

8 Ignis quantumcunque calidus, non calefaceret, niſi eſſet motus cæli. 12æ q.109.1.c.

Calor & aliæ qualitates tangibiles, erunt in corpore glorioſo ex natura ſua, quæ non erunt reductæ ad medium rei, ſecundum æquidiſtantiam ab extremis acceptum, ſed ad medium proportionis, ſecundum quod competit optimæ complexioni humanæ in ſingulis partibus. Et ideo tactus illorum corporum eſt delectabiliſſimus. quia potentia ſemper delectatur in conuenienti & triſtatur in exceſſu. 3æ.q.14.2.c.m.*.u.m. 9

Virtus in ſemine, agit per triplicem calorem, ſcilicet animalis, elementi, & cæli. 1a.q.118.1.3m. 7

Caluariæ locus dicitur communis locus decollatorum, non autem à capite Adæ ibi ſepulti. 3a.q.46.10.3m. 8

Calumnia eſt falſa & malitioſa impoſitio criminis. 22æ.q.68.3.c.1m.

Calumnia eſt defenſio criminis, per fraudes, dolos, & mendacia. 22æ.q.69.2.3.c.

Ars campſoria vtitur de ſe numiſmate ad debitum & idoneum vſum, & ratio eſt, quia illud lucrū vel illud plus ꝙ accipitur à campſoribus in vſili permutatione monetæ, non accipitur ratione pecuniæ quæ de ſe non parit pecuniam, ſeu de ſe eſt inuendibilis, ſed ad vitandum damnum, ſiue ratione periculi vel intereſſe, vt ſubuentio: vt ſalarijs penſionum doctorū, miniſtrorumque, & laboribus & expenſis, in arte neceſſaria & licita, ne fruſtrà ponant operam & ſudorem ſuum ad vtilitatem aliarum 22æ.q.78.2.4m.

Canis in veteri lege non offerebatur, quia erat animal immundum. Nec redimebatur, quia eo vtebantur idolatræ in ſuis ſacrificijs. Et ſignificat rapacitatem, de qua non licet fieri oblatio. Sed alia animalia immunda redimebantur. 12æ.q.102.3.7m.*.22æ.q.86.3.2m. 1

Canis videtur vti ſyllogiſmo diuiſiuo 12æ.q.13.2.1.3.3m. 2

Canonicus regularis poteſt tranſire ad religionem monachorum. & non econuerſo, niſi ſint laici. 22æ.q.189.8.2m.

¶Cantus, & laus vocalis erit in beatis poſt reſurrectionem. 22æ.q.83.4.c. 1

Cantus, & laus vocalis Dei, ſalubriter fit in eccleſia, ad deuotionem excitandam. 22æ.q.91.1.c. 2

Cantus theatricus, vel aliquod aliud artificiale organum in eccleſia ad delectationem, vel oſtentationem, improbatur. 22æ.q.91.2.2m.*.4m. 3

Diaconi & prælati non debent cantibus inſiſtere, ne prædicationi, doctrinæ, & eleemoſynis. 22æ.q.91.2.3m. 4

¶Capacitas duplex. ſ. naturalis potentiæ, & obedientialis. Prima ſemper impletur ſecundum genus ſingulorum, & non ſecundum quodlibet indiuiduum, ſecunda vero neutro modo. 3a.q.1.3.3m.

¶Capitale vitium dicitur à capite membro, quia pœna capitis punitur, vel quia eſt cauſa finalis per ſe multorum peccatorum. 12æ.q.84.3.4.c..22æ.q.34.4.c.*.q.35.4.c.*.q.118.7.c.*.q.148.5.c.*.q.153.4.c.*.q.158.6.c.2m. 1

Capitalia dicuntur, quia vt in pluribus, alia oriuntur ex eis, licet quandoque aliquod vitium ex bono oriatur.* per abuſum vt ex obiecto, non autem vt ex principio. 22æ.q.55.4.1m. 2

Vitia capitalia dicuntur à fine proprio, non quidem omnium, ſed eorum ex quibus ſæpius alia oriuntur, non autem ab vltimo. 22æ.q.34.5.c.*.q.35.4.c.*.q.36.4.1m. 3

¶Diuiſio.*. Vitia capitalia ſunt tantum ſeptem, ad quæ omnia alia reducuntur ſ. vana gloria, accidia, inuidia, ira, auaritia, gula, & luxuria. 12æ.q.84.4.c. 4 5

¶Capitulum.*. Prælatus præeſt in capitulo, ſicut iudex in foro iudiciali. 22æ.q.33.7.1m. 6

¶Caput naturale habet tria reſpectu aliorum membrorum. ſ. ordinem, perfectionem, & virtutem influendi. 3a.q.8.1.8.c. 1

Caput ſignificat multa, ſecundum ſimilitudines ad multas proprietates eius. 12æ.q.84.1.c.*.3a.q.8.1.8.c. 2

Omnes operationes animales, à capite principium habent. 3a.q.8.1.c. 3

Caput influit in alia membra dupliciter. ſ. intrà & extra, gubernando actiones exteriores. 3a.q.8.6.7.c. 4

In capite vigent omnes ſenſus: in cæteris vero membris, eſt tantum vnus ſenſus. ſ. tactus. 3a.q.8.1.c.*.q.66.7.3m. 5

¶Character non eſt proprie in genere, nec in ſpecie, ſed reductiue, ſicut ars incompletum, quia eſt potentia inſtrumentalis 3a.quæſt.63.2.c.ſin. 1

Character eſt in ſecunda ſpecie qualitatis. 3a.q.63.2.c. 2

Diffinitio triplex characteris. 3a.q.63.3.5.c.*.q.72.5.c. 3

Character eſt potentia, qua renati in vitam ſpiritualem, poſſunt facere operationes ſimiles virtutibus, quibus ſacramenta efficaciam habent. 3a.q.72.5.c. 4

Character eſt duplex, ſcilicet potentia actiua, & paſſiua. 3a.q.63.2.c. 5

Character eſt ſacramentum, & res ſacramenti. 3a.q.63.3.2m.*.6.3m.*.q.66.1.6.c.*.1.3.1m. 6

Character habet rationem ſigni, ratione ſacramenti ſenſibilis, & rationem configurationis. 3a q.63.1.2m.*.2.4m. 7

Character eſt participatio ſacerdotij Chriſti. 3a.q.63.3.5.c.*.q.65.3.3m. 8 9

¶Subiectum.*. Character eſt ſubiectiue in anima, ſicut virtus inſtrumentalis. 3a.q.50.4.3m.*.q.63.2.c.*.5.1m.*.2m.*.q.64.1.c. 10

Character eſt ſubiectiue in potentia animæ, & non immediate in eſſentia animæ 3a.q.63.4.c. 11

Character eſt principaliter in potentia intellectiua, & ſecundario in affectiua. 3a q.63.4.3m.*.5.c. 12

Character ſemper manet, etiam in damnatis, quia eſt indelebilis. 3a.q.50.4.3m.*.q.63.5.c.*.5.c.*.q.64.6.3m.*.q.66.9.c.*.q.82.8.c. 13

Chriſtus nullum habuit characterem. 3a.q.63.5.6.c.

Chriſtus

24 Chriſtus eſt character patris, 3ª. q. 63. 1. 2m.
25 Comparatio. Non habens characterem baptiſmi nullum alium recipere poteſt, quia illa preſupponuntur de neceſſitate ab omni alio, 3ª. q. 72. 6. c.
26 Character baptiſmi eſt alius à charactere cõfirmationis & ordinis, quia ſunt ad diſtinctos actus, 3ª. q. 72. 5. c.
27 Character baptiſmi eſt potentia paſſiua, ſed character confirmationis & ordinis eſt potentia actiua, 3ª. q. 63. 1. 2.
28 Character eſt a tota Trinitate, ſed appropriatur filio, 3ª. q. 64. 1. c.
29 Character ſacramentalis eſt proprie character Chriſti, tanquam ducis, quo configurantur fideles ſacerdotio Chriſti, 3ª. q. 63. 3. c.
21 Character ſecundum omnes imprimitur in quibuſdam ſacramentis, 3ª q. 63. 1. c.
22 Character imprimitur ſolum in ſacramentis nouæ legis, 3ª. q. 62. 6. 3m. q. 63. 1. 3m. [illegible]. c.
23 Character imprimitur ſolum in tribus ſacramentis, ſ. baptiſmo, confirmatione, & ordine, 3ª. q. 63. 6. c. q. 72. 5. 2m. q. 8[illegible]. 1m.
Character eſt cauſa gratiæ ſacramentalis, 3ª. q. [illegible] 2. 0. q. 69. 10. c.
24 Per characterem deputantur fideles ad actus conuenientes præſenti eccleſiæ, per prædeſtinationẽ vero ad præmium vitæ æternæ, 3ª. q. 63. 1. 1m. 3. 1.
25 Character beſtiæ, eſt obſtinata malitia, vel profeſſio illiciti cultus, 3ª. q. 63. 3. 3m.
Charadrió eſt auis garrula, ideo ſignificat loquaces, 12ª. q. 102. 6. 1m. 6.
1 Charitas eſt præcedens, 22ª. q. 23. 2. 3m.
2 Charitas eſt habitus in anima creatus, contra magiſtrum ſententiarum, 22ª. q. 23. 2. 0.
Charitas eſt virtus, 22ª. q. 23. 3. 0. q. 17. 1. c.
3 Charitas poteſt dici virtus generalis, 22ª q. 58. 6. c. 3ª q. 85. 2. 1m
4 Charitas poteſt dici virtus generalis, inquantum ordinat actus omnium
5 virtutum ad bonum diuinum. Sed vt reſpicit bonum diuinum, vt proprium obiectum, eſt virtus ſpecialis, 22ª q. 58. 6. c. 3ª q. 85. 2. 1m.
6 Charitas eſt amicitia, 12ª q. 65. 5. c. q. 66. 6. 2m. 22ª q. 23. 1. 0. q. 24. 1. c.
7 Charitas eſt radix omnium virtutum, 12ª q. 62. 4. c. q. 65. 5. 2m. q. 71. 4. c. q. 84. 1. 1m. 22ª q. 23. 8. 2m. q. 33. 1. 2m
8 Charitas eſt mater omnium virtutum, 12ª q. 62. 4. c. 22ª q. 23. 8. 3m. q. 186. 7. 1m
9 Charitas eſt forma omnium virtutum, 12ª q. 62. 4. c. 22ª q. 4. 3. 0. q. 23. 8. 0. q. 23. 12. 4m
10 Charitas qua formaliter diligimus, eſt quædã participatio diuinæ charitatis, quæ Deus eſt, 22ª q. 23. 2. 1m. q. 24. 2. [illegible]
11 Charitas eſt amor Dei, non quocunque, ſed quo diligitur Deus, vt beatitudinis obiectum, 12ª q. 65. 5. 1m. q. 109. 3. 1m. 3m. q. 105. 3. 1m. 3m. 22ª q. 23. 4. c.
12 Charitas non poteſt eſſe informis, 22ª q. 24. 12. 4m. q. 45. 4. c. q. 136. 2. c. 3ª q. 79. 1. c. ſi.
Actus charitatis duplex, ſ. elicitus & imperatus, [illegible] q. 85. 2. 2m
13 Motus mentis humanæ in fruitione Dei, in qua conſiſtit vita æterna, eſt
14 actus charitatis, 12ª q. 3. 4. c.
15 Obiectũ charitatis proprium & principale & formale, eſt bonum ſummum id eſt, Deus, 22ª q. 4. 7. 2m. q. 23. 5. c. q. 27. 4. 2m. q. 44. 1. c. 4. 2m
16 Charitas pro obiecto habet vltimum finem, ſ. beatitudinem æternã, 22ª q. 23. 4. 2m. q. 24. 1. 1m. 10. c. q. 44. 1. c.
17 Charitas habet duo obiecta, ſ. principale, i. bonitatem Dei, & ſecundarium, i. bonum proximi, 22ª q. 23. 3. 3m. q. 66. 6. c.
18 Charitas diligit proximum propter Deum, ideo obiectum eius proprie eſt Deus, 22ª q. 25. 1. 3m. 3. 1m. q. 25. 1. c.
19 Charitas tendit in vltimum finem ſub ratione finis vltimi, quod nõ conuenit alicui alteri virtuti, 22ª q. 26. 1. c.
Dilectio Dei eſt finis dilectionis proximi, 22ª q. 44. 2. 0.
20 Charitas viæ, non poteſt æquari charitati patriæ, 12ª q. 67. 6. 3m. 22ª
21 q. 67. 6. 3m
Charitas ſuperexcedit facultatẽ totius naturæ, 12ª q. 123. 9. 2m. 22ª.
22 q. 24. 2. 1. c.
Charitas eſt nobilior anima Chriſti & aliorum, ſecundum quid, non autem ſimpliciter, 22ª q. 18. 1. 0.
23 Donum ſapientiæ certitudine præcedit charitati, 22ª q. 23. prin. q. 45. princ.
24 Charitas eſt potiſsima virtutum. 12ª q. 66. 6. c. 22ª.
25 q. 23. 6. 0 q. 24. 4. 3m. q. 30. 4. 0. q. 34. 5. 1m. q. 117. 6. c. 1m. q. 157. 4. 2m
Quilibet habẽs charitatem, habet omnes alias virtutes, 12ª q. 65. 3. c.
26 Nulla vera virtus poteſt eſſe ſine charitate, 12ª q. 65. 2. 4. c. q. 71. 4. c.
27 22ª q. 23. 7. c. q. [illegible] 2. c. q. 108. 2. 1m
Charitas eſt nobilior aliis, quia propinquius ſe habet ad obiectum ſuum, ſ. ad Deũ, quam fides & ſpes, ideo nobilior eſt eis, 12ª q. 66. 6. 0. 22ª
28 q. 23. 6. c.
Sola charitas impetrat omni virtuti, 12ª q. 11. 4. 3. 0.
29 Charitas ponitur in diffinitione cuiuslibet virtutis non quidem eſſentia
30 liter, ſed quaſi ab ea dependens, 12ª q. 62. 2. 3m. 12ª q. 23. 4. 1m.
Nulla virtus habet tantam inclinationem ad ſuum actum, nec ita dele-
31 ctabiliter operatur, ſicut charitas, 22ª q. 23. 2. c. ſi.
Omnia præcepta moralia fundantur in præcepto charitatis, 3ª q. 47.
32 2. 1m.
Charitas coniungit Deo realiter, & attingit ipſum realiter, non autem
33 fides nec ſpes, 22ª. q. 45. 2. c. ſi. 4. c. 2m q. 172. 4. c. q. 184. 1. c. 2m

Sapientia eſt differens à charitate, tamen præſupponit eam. Et ex hoc ipſe diuidit inter filios perditionis & regni, 22ª q. 45. 4. 2m 34
Charitas facit tendere in Deum, vniendo affectum hominis Deo, ſpes autem vt acquirendo 22ª. q. 17. 6. 3m 35
Sub charitate comprehenduntur omnia illa amicitia & dilectio licita, non autem illicita, quia charitas non poteſt eſſe cum peccato mortali, 22ª q. 45. 4. c. 36
Quicquid pertinet ad donum vel virtutem fortitudinis, poteſt etiam ad charitatem pertinere, 22ª. q. 139. 1. 2m 37
Voluntas eſt ſubiectum charitatis, 12ª q. 59. 4. 3m q. 82. 5. 2m. 22ª. q. 56. 6. c. q. 57. 1. c. 38
Charitas improprie dicitur eſſe in concupiſcibili 22ª. q. 82. 5. 2m 39
Charitas non eſt in nobis naturaliter, nec cauſatur ex actibus noſtris, ſed infunditur a Deo, 22ª q. 24. 2. 0. 3. 10. 1. q. 171. 2. 1m 40
Charitas eſt in omnibus habentibus gratiam gratum facientem, 22ª. q. 8. 4. c. q. 47. 1. 4. c. 41
Charitas augetur eſſentialiter, 12ª. q. 52. 1. 0. q. 66. 1. 0 42
Charitas non augetur per additionem, ſed per intentionem, ſecundum accelſum ad terminum, 12ª. q. 52. 1. 0. 22ª. q. 24. 5. 0 43
Viſio beata, charitas, & huiuſmodi, quæ pertinent ad præmium eſſentiale, non augentur in beatis, ex quo iam ſunt effecti beati, 22ª. q. 24. 3. 3m. 44
Charitas poteſt augeri in infinitum, 22ª. q. 24. 7. 0 45
Quilibet actus charitatis, diſponit ad charitatis augmentum, reddendo hominem promptiorem ad iterum agendum, & habilitate creſcente, donec conetur ad perfectum, & tunc actu augetur, 22ª. q. 24. 6. 0 46
Charitas eo ipſo actu augetur, ſi fiat cum toto conatu, non autem aliter, 12ª. q. 52. 1. 0. 22ª. q. 24. 6. 0 47
Charitas non poteſt minui, 22ª q. 24. 10. 0 48
Charitas non poteſt amitti per peccatum veniale, 12ª. q. 71. 4. c. q. 78. 2. 1m. q. 88. 1. 2m 49
Veniale peccatum non contrariatur habitui charitatis, ſed feruori actus eius, quem minuit 12ª. q. 71. 4. c. 22ª q. 24. 10. 2m q. 54. 3. c. q. 137. 3. 2m. 3ª. q. 79. 2. c. q. 87. 2. c. 50
Charitas viæ perficit animã, non autem charitas patriæ, 12ª. q. 67. 6. 24. 11. 0 51
Charitas quolibet peccato mortali amittitur, 12ª. q. 71. 4. c. ſi. 4. c. 22ª. q. 24. 12. 0. q. 45. 4. c. 3ª. q. 79. 3. c. 4. q. 81. 10. c. 52
Charitas habet modum quo ad actus quos imperat, non autem quo ad actum quem elicit, 2ª. q. 85. 1. 1m 53
Charitas datur ſecundum menſuram ſibi electi, id eſt ſecundum capacitatem naturæ, & conatum, 12ª. q. 52. 3. 0. 12ª. q. 24. 3. 0. 3ª. q. 69. 2. 3m 54
Gradus charitatis triplex, ſ. incipientium proficientium, & perfectorum, 22ª. q. 24. 9. 0. q. 183. 4. q. 104. 2. 0. 2. 2m 55
Beatitudo datur ſecundum diuerſos gradus charitatis, 12ª. q. 12. 6. c. 22ª. q. 24. 3. 3ª q. 59. 2. 3m 56
Obiectum charitatis habens in ſe duplex, eſt charitas Dei & proximi, 22ª. q. 27. 3. c. ſi. q. 23. 1. q. 25. 1. 0. q. 1. 4. 3m q. 103. 3. 2m 57
Charitas viæ, manet eadem numero in patria, 12ª. q. 67. 6. 0. q. 111. 3. 2m. 58
¶Ordo. Charitas habet ordinem 22ª. q. 26. 1. 0. 59
Ordo charitatis attenditur ſecundum affectum & effectum, 22ª. q. 26. 6. 0 60
Dilectio Dei eſt prior dilectione proximi, ordine perfectionis & dignitatis, ſed econuerſo, ordine generationis & diſpoſitionis, 12ª. q. 68. 8. 2m. 61
Ordo charitatis cadit in præcepto 22ª. q. 44. 8. 0 62
Ordo charitatis manet in patria, 22ª. q. 26. 13. 0 63
In patria vltimus erit ordo dilectionis, non ſecundum propinquitatem ad Deum, 22ª. q. 26. 13. 0 64
¶Cognitio. Nullus poteſt certe cognoſcere ſe habere charitatem vel gratiam, niſi ſibi reueletur, 12ª. q. 112. 5. 0. 3ª. q. 80. 4. 5m. 65
Cognitio non eſt obiectum charitatis, ſed Deus cognitus, 12ª q. 76. 6. 2m. 66
Effectus charitatis ſunt duodecim, ſ. vita ſpiritualis, obſeruantia mandatorum, protectio contra aduerſa, beatitudo, venia, illuminatio, lætitia, pax, amicitia, liber arbitrio Dei, & expulſio timoris. q. 9. 67
Charitas immediate tradit hominẽ Deo, adhærendo ei per ſpiritus vnionem, & alia religionis principia, quæ mediante opera diuini cultus facit, 22ª. q. 82. 2. 1m 68
Charitas quantumcunque minima poteſt reſiſtere cuilibet tentationi, 3ª q. 2. 1m. q. 79. 4. 1 69
Charitas facit homines deiformes, ſupra homines, idoneos ad cœlis, & conuenire cum Deo & cum angelis, 2ª. q. 65. 5. c. 70
Charitas nominatur vis ab Apoſtolo, qua Deo appropinquamus, quia per ipſam mens Deo vnitur, 12ª. q. 24. 4. c. 71
Charitas viuit in Deo, ſicut ſunt alii qui rebus mundi penitus abiectis, ſolũ cogitant ſolum quæ Dei ſunt. 22ª. q. 41. 2. c. 3ª. q. 83. 6. c. 72
Charitas impeccabilitatem habet ex virtute ſpiritus ſancti, qui infallibiliter operatur quodcunque voluerit, & etiam ſecundum propriam rationem charitatis, non autẽ ex parte ſui ſubiecti, 22ª. q. 24. 11. c. princ. 3ª. q. 79. 6. 2m 73
Charitas de ſe præſeruat à peccato, ſed habens eam, peccat ex mutabilitate liberi arbitrii, 22ª. q. 24. 11. c. prin. 3ª q. 79. 6. 2m 74
Donum ſapientiæ, non eſt cauſa charitatis, ſed effectus eius, 12ª. q. 45. 6. 2m 75

76 Meditatio de diuinis cauſat charitatem, quæ cauſat neceſſitatem loquendi de Deo. 2æ.q.180.a.6.

77 Suſpendere contemplationem ad tempus propter ſalutem proximi, pertinet ad ſummam perfectionem charitatis, 22æ q.182.a.2.c.3m

78 Gaudium de Deo in ſe eſt effectus charitatis, ſed vt Deus participatur à nobis, eſt effectus ſpei, 22æ.q.28.1.3m a.4.c.

79 Bonitas amoris, dilectionis, & gaudij, dependet ex eodem, ideo pertinent ad eandem virtutem charitatis, 22æ.q.28.4.c. q.29.4.c. q.31.2.o.

80 Reſurgens per pœnitentiam in minori charitate, habebit maius gaudium accidentale de bonis factis prius in maiori charitate, quam de factis poſt in minori non autem maius gaudium eſſentiale, 3a.q.89.5.3m.

81 Gaudium eſt magis effectus charitatis, quàm triſtitia, 22æ.q.28.1.o. q.35.2.3.c

82 Gaudium cauſatum ex charitate, non compatitur ſecum triſtitiam, ſicut quod cauſatur ex ſpe, 12æ.q.2[illegible].2.o

83 Charitatis eſt habere pacem, ſed facere pacē, eſt ſapientiæ ordinatæ, 22æ q.45.6.c.1m

84 Concordia eſt effectus charitatis, 22æ.q.29.3.o. q.37.1.c.

85 Debitum gratitudinis ex charitate procedit, quod quanto plus ſoluitur, tanto magis debetur. ideo obligatio gratitudinis eſt interminabilis. 22æ. q.106.6.2m q.107.1.3m

86 Deus per charitatis amorem dicitur, & ſit pater noſter, & ſpōſus noſter, 2a.q.19.2.3m

87 Amare, magis eſt effectus charitatis, quàm amari, 22æ.q.27.1.o

1 ¶ Caro dicitur tripliciter, ſcilicet, natura, vitium, & paſſibilitas, 3a.q.54.3.1m

2 Caro hominis de ſe non habet bonum virtutis: ſed vt ſubeſt rationi, 12æ.q.56.4.c.

3 Caro in eodem, ſemper eſt eadem ſecundum ſpeciem, non autem ſecundum materiam, 1a.q.119.1.2.o

4 Eſus carnium, videtur introductus poſt diluuium, 12æ.q.102.6.2m

1 Caſtitas eſt virtus, dicta a caſtigatione concupiſcentiæ, tanquam pueri, 22æ.q.151.1.o

2 Caſtitas proprie eſt virtus ſpecialis circa venerea, ſed large eſt virtus generalis, 22æ.q.151.2.o

3 Caſtitas vt delectans eſt fructus, ſed vt eſt ſecundum rationem, eſt virtus quæ maxime diſponit hominem ad perfectionem intellectualis operationis, 22æ.q.15.3.c.b. q.151.4m

4 Caſtitas coniugalis, non eſt virtus ſpecialis ſupra caſtitatem, quia non habet laudem, niſi abſtinentiæ ab illicitis delectationibus. Nec caſtitas vidualis, quia non eſt perfecta, 22æ.q.152.[illegible].5m

5 Caſtitas eſt circa venerea, ſed abſtinentia eſt circa cibos, ideo differunt, 22æ.q.151.3.o

6 Caſtitati antonomaſtice attribuitur decor, ideo virginitati attribuitur excellentiſſima pulchritudo 22æ.q.152.5.c.

7 Caſtitas eſt ſubiectiue in anima, 22æ q.151.1.1m

8 Remedium ſeruandæ caſtitatis contra luxuriam, ſ. maceratio carnis per abſtinentiam, vigiliæ & huiuſmodi, contemplatio diuinorum & oratio, ſtudium ſcripturarum, frequentia ſancta, exercitium contra otium labor, & [illegible] & ſolitudo, 22æ.q.188.5.o

1 ¶ Non omne quod eſt præter intentionem, eſt à caſu vel à fortuna, ſed tantum contingens raro, 22æ q.43.1.3 q.64.1.8.

2 Nihil eſt a caſu vel à fortuna reſpectu Dei, ſed reſpectu cæterarum cauſarum, 1a.q.116.2.

1 Catechiſmus non eſt ſacramentum, ſed ſacramentale, 3a.q.67.1.2m

2 Catechiſmus eſt inſtructio credendorum explicita, præcedens baptiſmū, 3a.q.[illegible].1.c.

3 Catechiſmus pertinet tantum ad ſacerdotes. 3a.q.67.3.c m

4 Pueri ſunt catechizandi, & parentes pro eis confeſſionem faciunt, 3a.q.71.c.2m & 3m.

Ecclеſia non tenet cathedram epiſcopalem, propter malitiam populi, 22æ.108.4.2m

¶ Categorica dictio eſt, quæ abſolute ponit rem ſignificatam circa aliquod ſuppoſitum: ſyncategorica vero, quæ importat ordinem prædicati ad ſubiectum, 1a.q.31.[illegible].c.

¶ Cato morti ſe tradidit, ne incurreret ſeruitutem Cæſaris, 22æ.q.125.2.1m.

¶ Cautela mala eſt prouidentiæ, ſicut & proſequi bona: ſed cauere impedimenta exteriora, eſt cautionis, 22æ.q.49.8.2m

1 Cauſa ad quam neceſſario ſequitur effectus, intelligitur tantum de cauſa per ſe completa, & non impedita, 1a q.115.6.2. 12æ.q.75.2.2m.

2 Poſita cauſa naturali, & ſufficienti, ponitur effectus, non autem voluntaria, 1a.q.14.8.2m q.19.8.c. q.42.2.o. q.46.1.1m 10. q.62.c.1m 3a.q.56.1.1m

3 Non omnis cauſa per ſe propria & ſufficiens, cauſat neceſſario ſuum effectum, quia poteſt impediri, 1a.q.115.6.c. q.16.[illegible].c. 12æ.q.75.1.c m.

4 Cauſa duplex, ſ. diſpoſitiua & conſummatiua, 22æ.q.94.4.0

5 Cauſa conſeruatiua duplex, ſ. directa & per ſe, vel indirecte & per accidens, ſicut quod remouet vel impedit actionem corrumpentis, 1a.q.104.1.2.1.

6 Genus cauſæ eſt quadruplex, ſcilicet finalis, formalis, efficiens, & materialis, 22æ.q.2[illegible].3.1.

7 Cauſa duplex, ſcilicet per ſe, id eſt cauſans per virtutem ſuam, & per accidens, id eſt remouens impedimentum, 1a.q.114.3.c. 12æ.q.75.4.c. q.76.1.c. q.85.5.c. q.83.1.c. 22æ.q.3.1.2m q.4.7.c.

Occaſio ſignificat cauſam imperfectam, non autem ſemper cauſam per accidens, 22æ.q.43.1.4m 8

Cauſa per accidēs dupliciter, ſcilicet quod accidit cauſæ per ſe, vel quod accidit effectui per ſe. Et hoc tripliciter, ſ. habens ordinem per ſe, vel vt in paucioribus, vel nō habens ordinem, niſi ſecundum æſtimationem. Primum eſt remouens impedimentum contrarium vel nō contrarium. Secundum eſt caſus vel fortuna, 22æ.q.42.1.2m q.65.9.c. 9

Non omne quod fit, habet cauſam per ſe, ſed tantum ens per ſe. non autem ens per accidens, quia nō eſt propriè ens. ſed magis ordinatur tū non ens, 1a.q.115.6.c. q.11[illegible].c. 10

A qualibet cauſa derivatur aliquis ordo ad ſuos effectus. Et vnus ordo continetur ſub ordine, ſicut cauſa ſub cauſa. Et multiplicantur ſicut cauſa, 1a.q.105.6.2. q.116.3.c. 11

Omne vnum in multis oportet eſſe ab vna cauſa, 1a.q.65.1.c. 12

Idem effectus eſt ab infinitis cauſis per accidens, non autem per ſe, 1a.q.46.2.[illegible] 12æ.q.1.4.o 13

Aucta cauſa, auget effectum per ſe, non autem effectum per accidens, 12æ q.173.1.n q.85.5. 14

Aliquid eſt cauſa alicuius effectus dupliciter. ſ. directe ad illud agendo, & indirecte, quia non impedit cum poſſit, 1a.q.49.1.2. 15

Non eſt eadem eſſentia cauſæ & effectus, 22æ.q.58.6.c. 16

Habitudo ad cauſam non eſt de ratione entis cauſati, ſed conſequitur ad ea quæ ſunt de ratione eius, 1a.q.44.1.1m 17

Cauſa quandoque habet non neceſſariam habitudinem ad effectum, propter defectum effectus, & non cauſæ, 1a.q.19.1.4m 18

Cauſa æquiuoca eſt cauſa totius ſpeciei, vniuoca vero tantum indiuidui 1a.q.13.5.1m q.104.1.c. 19

Effectus vniuocus dependet tantum in fieri à cauſa, ſed æquiuocus poteſt dependere etiam in eſſe 1a.q.104.1.c. 20

Effectus eſt in cauſa ſecundum ſimilitudinem quadrupliciter. ſcilicet ſecundum eſſe naturale, & ſecundum eandem rationem vt in cauſis vniuocis vel ſecundum eandem rationem tantum, vt in æquiuocis, vel ſpiritualiter, vel influxu 3a.q.[illegible].a.3.c 21

Effectus eſt in cauſa vniuoca, ſecundum ſimilitudinem formæ eiuſdem ſpeciei, in cauſa vero æquiuoca, ſecundum ſimilitudinem formæ excellentioris, 1a.q.4.2.3.c. q.6.2.c. q.13.5.1. q.105.1.2 q.12.[illegible].c. q.1.5.3.[illegible] q.62.4.c.

Cauſa inſtrumentalis non participat actionem cauſæ principalis, niſi inquantum per aliquid ſibi proprium, diſpoſitiue operatur ad effectum principalis agentis, 1a.q.45.[illegible].c 23

Cauſa principalis eſt nobilior ſuo effectu, non autem inſtrumentalis, nec cauſa per accidens, 12æ.q.60.3.3m 22æ.q.148.3.2m q.165.2.1m 3a.q.79.2.3m 24

Effectus habet eſſe nobilius & principalius, non autem verius, in cauſa principali, quam in ſe, non autem in cauſa inſtrumentali, 1a.q.4.2.c. q.18.4.3m 12æ.q.83.1.2m 25

Effectus aſſimilatur cauſæ principali, non autem inſtrumentali, 3a.q.62.1.c. 26

Cauſa principalis licet manifeſtiſſima, nō poteſt proprie dici ſignum ſui effectus, licet occulti, ſed tantum cauſa inſtrumentalis, quia vt media eſt effectus 3a q.62.1.1m

Eiuſdem & ſimiliter, non poteſt eſſe duplex cauſa proxima, vel remota: ſed diuerſimode, 1a.q.52.3.c 28

Idem reſpectu eiuſdem, poteſt eſſe cauſa & effectus diuerſimode, 12æ.q.73.4.2m 29

Effectus denominatur a cauſa proxima, non à remota vel vniuerſali, 1a.q.14.13.1m q.[illegible].3.2m 3a.q.4.11m 30

Effectus quanto remotior eſt à cauſa, tanto eſt debilior, 1a.q.66.1.c. 31

In quolibet genere cauſarum, cauſa diſtat ab effectu, ſecundum perfectionem, vel ſecundum virtutem, 1a.q.33.1.1m 32

Quælibet cauſa primo operatur in ſibi propinquius, & per illud in alia, 3a.q.[illegible].1.c. 33

Cauſa prima duplex, ſ. prima in genere, & prima ſimpliciter, ſ. Deus, 1a.q.[illegible] 34

Cauſa prima, ſ. Deus, produxit materiam de nihilo, 1a q.14.11 q.15.3.3m q.44.3. 4.4m q.45.1.2m 3m q.46.[illegible].3m q.47.2.o. q.57.3.c. q.65.4.c. q.[illegible].2.c. q.105.1.2 q.117.2.c. 35

Proceſſiones diuinarum perſonarum ſunt cauſa primæ creationis omnium creaturarum, 1a.q.72.3.1m q.21.6.o. 7.3m 36

Effectus non habet neceſſitatem vel contingentiam a cauſa prima, ſed a proxima, 1a.q.14.13.1m q.25.3.4 q.47.1.2 q.103.7.3m 3a q.[illegible].1.1m 37

Cauſa prima plus influit quàm ſecunda, 1a.q.104.2.c. 12æ.q.19.4.c. q.84.5.c. 38

Operatio cauſæ ſecundæ, ſemper fundatur ſuper operationem cauſæ primæ, & præſupponit eam, 1a.q.19.4.c. 39

Cauſæ habent inter ſe ordinem, quia finis eſt ratio agentis, agēs formæ, & forma materiæ, 1a q.5.2.1m 4.3. q.85.2 4 12æ.q.1.2.c. 40

Cauſa perficiens eſt nobilior ſuo effectu, non autem cauſa diſponēs, 1a q.66.[illegible].3m 41

In cauſis agentibus quanto aliquid eſt prius, tanto eſt perfectius, in cauſis autem materialibus eſt imperfectius, 22æ.q.1.[illegible].3m 42

Semper oportet quod cauſa per ſe ſit potior aliqua, 1a.q.95.1.c. 12æ.q.1[illegible].2.1.2. 22æ.q.148.3.2m 43

Quanto cauſa eſt altior, tanto cauſalitas eius ad plura ſe extendit, 1a.q.[illegible].1.c. 44

Omnis cauſa dicit diuerſitatem ſubſtantiæ ab effectu. 1a.q.33.1.1m. 45

Omnis

46 *Omnia nobiliori modo ſunt in cauſa ſua, quàm in ſuo cauſato, 1a.q.4. 2.c.
47 Cauſa ſemper excedit ſuum cauſatum, 12æ.q.66.1.c.
48 Quicquid eſt cauſa cauſæ vt cauſæ, eſt cauſa cauſati, 1a.q.49.2.2m 12æ. q.79.1.1m 4.c.
49 Omnis effectus dependet à cauſa ſua, 1a.q.33.2.1m q.104.1.2.c.
50 Cauſa efficiens, non poteſt eſſe poſterior effectu, ordine durationis, ſicut finalis, 3a.q.62.6.c.
51 Nulla creatura eſt cauſa actiua alterius, quo ad nouam formã vel diſpoſitionẽ ſine mutatione ſed conſeruat ſine mutatione, 1a q.104.2.3m
52 Quod eſt prius in cauſando, eſt poſterius in cauſato, & econuerſo, 1a.q. 5.4.c.
53 Cauſa cognoſcitur per effectum quandoque, & econuerſo, 1a.q.85.3.4m *8.1m
54 Effectus dupliciter cognoſcitur in cauſa, ſ. demonſtratiuè, & per coniecturas, 1a q.14.13.c.
55 Effectus dupliciter repræſentat cauſam, ſ. quo ad eſſe, & ſecundum formam, 1a.q.45.7.c.
¶Cautela vel cautio, cuius eſt vitare impedimenta bonæ operationis, eſt pars integralis prudentiæ 22æ.q.48.c.*q 49.8...
1 ¶Cæcitas mentis triplex ſ. priuatio luminis accidentalis, auerſio voluntaria à primo intelligibili, neceſſitas propter occupationem Prima eſt pœna, aliæ vero peccatum, 22æ.q.15 1.c.
2 Cæcitas mentis quæ quaſi totaliter ſpiritualium bonorum cogitationẽ excludit, oritur ex luxuria. Hebetudo autẽ ſenſus, quæ reddit hominẽ debilem ad huiuſmodi intelligibilia, oritur ex gula, 22æ q.15.2.3.c.
3 Cæcitas mentis, & hebetudo ſenſuum, opponũtur dono intellectus, 22æ. q.8.6.1m *q.15.2.c.
4 In cæco eſt aptitudo ad videndum, 22æ.q.85 2.3m
5 Cæcus actu habet virtutem greſſiuam per quam ambulare poteſt. Sed inquantum caret viſu qui dirigit in ambulando, patitur defectum in ambulando, dum ambulat titubando, 22æ.q.18.1.2m
6 Cæcus miraculosè illuminatur, naturaliter videt, 3a.q.77.4 3m.ſi.
1 ¶Cælum habet materiam alterius rationis à materia quatuor elementorum, 1a q.66.1.2m 2.c.*12æ.q.49.4.c.
2 In materia cæli non eſt potentia ad corruptionem, quia forma eius excludit omnem priuationem ab ea, 1a q.9.c.*q.10.5.c.ſi.*q.97.1.c.
3 Cælum non eſt in medium, 1a.q.7?.?.c.
4 Cælum non eſt de natura quatuor elementorum, 1a.q.66 2.c.
5 Cælum non eſt in potentia incompleta ad eſſe, ſed tantum ad vbi, 1a.q. 55.2 2m*q 8.1.3.c.q.58.1.c.ſi.* q.79 2.c.* q.84.3.1m*q.85.5.c.* q 90.2.1m*q.97.1.c.*12æ.q.49 4.c.*22æ.q.24.11.c.
6 Cælum non incepit eſſe per generationem, quia non habet contrarium ſed incepit per creationem, 1a. q.46.1.3m *5m * q.66.2.c. * q.75. 6.c.
7 In cælis non eſt habitus nec diſpoſitio, 12æ.q.49.4.c.
8 Firmamentum eſt duplex. ſ. cælum ſtellatum, & pars condenſata in nubes, 1a.q.61.1.2 3.c.*q.?1.1m
9 Dextrum cæli eſt oriens, ſiniſtrum occidens, ſuperius polus meridionalis, inferius arcticus, ante hemiſpherium ſuperius, poſt aliud, 1a.q.102. 1.c.ſi.
10 Corpora beatorum erunt ſupra omnes cælos, 3a.q.57.4.c.1m
11 *Non oportet aliquam partem cæli eſſe ſuperiorem Chriſto, ſed ipſum eſſe ſuper omnes cælos, 3a.q.57.4.c.1m
12 Cælum empyreum non poteſt ratione inueſtigari, 1a.q.66 3.c.
14 Cælum empyreum eſt immobile, 1a.q.66.3.c.*q.102 2.1m
15 Cælum empyreum eſt incorruptibile, & lucidum, ſed nõ emittit radios ... 1a.q.66 3.c. ... eſt ſupremum locorum corporalium, 1a.q.102.2.1m
16 Cælum empyreum eſt locus ... & eſt ad congruitatem corporum hominum, magis quàm angelorum, 1a.q.66.3.c.3m q.102.2.c.4m ... non autem ad neceſſitatem ... 22æ.q.47.3m
17 Cælum empyreum eſt concreatum materiæ informi, 1a.q....
18 Cælum empyreum habet influentiam in inferioribus, 1a q.66.3...
19 ... opinionum Doctorum de aquis quæ ſunt ſuper cælos, 1a.q....
20 ... eſt expreſſe ſcriptura, ex hoc quod dicit: Tenebræ erant ſuper faciem abyſſi, ſecundum quod ſub cælo etiam aer includitur, ... q.5?.2.c. ſi.
21 Cælum aqueum eſt ſupra firmamentum, id eſt, cælum ſydereum, quia eſt ... ſtanum, & cælum empyreum, quia eſt lucidum, 1a.q. 6.?.
22 ... & cælum lunæ, eſt vnum cælum, ſecundũ ... ſed ... ſecundum Rabanum, 1a.q 68.4.c.
23 Cælum dicitur dupliciter ſ. à proprietate, & à natura. Et hoc eſt triplex ... mobile vniforme, & mobile difforme. Primum eſt empyreum, ſecundum aqueum, & tertium ſydereum, & ſeptem ... 1a.q.68.4.c.
24 Cæli ſeptem ſecundum Rabanum, ſcilicet empyreum, cryſtallinũ ... olympium, æthereum, & aereum, 1a. q.6?.
25 In cælo ſunt plura ... eiuſdem ſpeciei, 1a.q.47.2.c.
26 Cælum dicitur tripliciter ... ſcilicet corporaliter, participatiuè, & metaphoricè. ... bona ſpiritualia, & triplex viſio, ſci... intellectualis, 1a.q.68.4.c.
Cælum tertium, ad quod raptus eſt Paulus, eſt triplex viſio, triplex hierarchia, cælum empyreum vel trinitas, 1a.q.68.4.c.*22æ.q.175 3.4m 27
Virtus primi cæli recipitur in mediis cælis diuerſimodè, ſecundum motus eorum, 1a.q.115.?.4 28
Actiones & virtutes cælorum, diuerſimodè recipiuntur in his corporibus inferioribus, ſecundum diuerſam materiam diſpoſitionum, 1a.q. 115.3.4m*c.2m 29
Omnis virtus generalis vel ſpecialis inferiorum, reducitur ad virtutes cælorum generales vel ſpeciales, 22æ.q.95.?.2m 30
*Motus cæli eſt naturalis 1a.q.7 .3 4m *5m
Motus cæli eſt voluntarius ex parte motoris tantum, 1a.q.70.3.5m 31
Quilibet motus cuiuſcunque cæli eſt regularis & vniformis in velocitate, & tarditate, 1a.q.?4.1.2m 32 33
Quodlibet cælum præter primum, mouetur dupliciter, ſcilicet motu proprio, & motu primi cæli, 1a.q.68.2.3m* q.115.3.4m*22æ.q.2. 3.c. 34
In cælo eſt duplex motus, ſ. primus, id eſt diurnus, ſuper polos æquinoctiales ab oriente in occidens, & ſecundus econuerſo, ſuper polos zodiaci, 1a.q.67.4.3m*q.14.2.c. 35
In cælo eſt duplex motus, ſcilicet primus id eſt diurnus, qui eſt cauſa continuitatis generationum, & ſecundus per zodiacum, qui eſt cauſa diuerſitatis, ſecundum generationem & corruptionem, 1a.q.6 .4.3m* q. 104.2 c. 36
Motus cæli eſt cauſa viuentium, 1a.q.70 ?.3m 37
Cæli ſunt cauſa eorum quæ ſunt in his inferioribus, 1a.q 115.13.?.* 22æ.q.95.5.c.*q.96 2.2m 38
Tota materia corporum inferiorum ſubiacet variationi, ſecundum motum corporum cæleſtium, 1a q.11? 3.?. 39
Diuerſorum motuum cæleſtium, diuerſi ſunt effectus, 1a.q 104.2 c.ſi.
Effectus corporales in inferioribus, non ſequuntur ex neceſſitate à motibus cælorum, 1a q 115 6.c. 40
Diſtantia loci impedit effectum cæleſtis corporis, 1a.q.115 6 2m
Groſsities materiæ vel frigiditas aut caliditas, aut alia huiuſmodi diſpoſitio, impedire poteſt effectum corporis cæleſtis, 1a.q.115.6.2m 42 43
Effectus duplices ſubtrahuntur cauſalitati corporũ cæleſtium, ſ. effectus per accidens contingentes, in humanis vel naturalibus, & actus liberi arbitrii, 22æ.q.95.5.c. 44
Cælum mouetur ab aliquo intellectu 1a q 70.3.c.
Cælum eſt mouens ſeipſum, inquantum motor eſt ei intrinſecus, 1a.q. 3.5m 45 46
*Motor cæli coniungitur orbi ſecundum totam, ſecundũ philoſophos: vnde non mouetur per accidens ad motum cæli, 1a.q.51.1.3m 47
Motor cæli ſuperioris, poteſt mouere cælum motoris inferioris, non autem econuerſo, 1a.q 117.4.1m 48
Cælum eſt per quod alterant, non tamen primum mouens, ſed mouetur motu locali à ſuperiori mouente, 12æ.q.6.1.1m*q 109.1.c. 49
Virtus mouens cælum, dicitur eſſe in dextera parte orbis quem mouet, vnde incipit motus, 1a.q.5?.3.3m *q.52.2.c. 50
Corpora cæleſtia non ſunt animata eo modo quo plantæ & animalia, ſed æquiuocè, anima videlicet dante motum, non autem eſſe, 1a.q.70. 3.c. 51
Anima hominis eſt nobilior corpore cæli, 1a.q 70.3.4m
Corpus cæli eſt nobilius corpore hominis, 1a q 91.1.2m 52
Corpus hominis eſt ſimillimum cælo, 1a.q.76.5.2m* q.91.1.c.3m 53
Cælum venit in compoſitionem hominis cauſaliter, non autem eſſentialiter, 1a.q.75.7.c.*q.91.1.c.2m 3a.q.57.3.c. 54 55
Cælum per ſe agit in corporibus omnium inferiorum, ſed in anima, & in potentiis eius organicis, agit per accidens: in intellectu autẽ & voluntate indirectè tantum, 1a.q.8?.2.5m *q.115.3.4.c. *6.c.* q.116. 2.c.*12æ q.9.5.c.*22æ.q.95.5.6.7.c.
¶Cellula cerebri triplex, ſcilicet anterior, media, & poſterior, 1a.quæſt. 78.4.c.
¶Cœna Chriſti fuit luna quartadecima, ſed paſſio eius fuit luna quintadecima, 3a.q 46 2.4m*q.?6 9.1m
¶Centurio & Petrus receperunt Chriſtum ex humilitate, Zachæus autem ex amore, 3a.q.8.1.c.3m
¶Cerbrum ... oppidum prope Romam, 12æ.q.99.?.c.
Cerebrum ... proportionabiliter in homine, quàm in alio animali, 1a.q.91.? ... q.99.2.c.
Cerata non vtebantur Iudæi in vnctione Dei, ſed oleo, 12æ.q.102.?.2m
¶Ceremoniæ dicuntur à Cere oppido prope Roma, vel quaſi Cereris munia, 12æ.q 99.?.?. 1
Omnes ceremoniæ ſunt quædam proteſtationes fidei, 12æ.q.103.4.c. 2
Ceremoniæ ſunt opera exteriora ad cultum Dei pertinentia, 12æ.q.99. 3.c.*q.101.2.4.c.*q.102.?.?.*q.104.1.c 3m 3
Ceremonialia dicuntur, quæ ſecundum ſe non habent cauſam manifeſtã factam, licet poſsint habere cauſam manifeſtam ... 12æ. q 101.?.5m 4
Ceremonialia veteris Teſtamenti, ſunt quædam determinationes iuris naturalis, & præceptorũ moralium, 12æ.q.99.3.2m*q.1 c.*q.103.1. c.*22æ.q 122.1.1m 5
Multæ particulares determinationes in ceremoniis veteris legis, habent cauſam tantum ſingularem, nõ autem literalem, ... 12æ q.1 2.2.5m 6
Ceremoniæ veteris legis ſufficienter diuiduntur in ſacrificia, ſacra, ſacramenta, & obſeruantias, 12æ.q.101.4.c. 7

8 Cerimoniæ [illegible] ſuerunt multæ ad reprimendam idolatriam, & ad ſignificationem multorum, 12ª q. 102. 5. c.

1 ¶ Certitudo requiſit eſſe ex duobus, ſ. ex ratione & ex ſubiecto 1ª q. [illegible] ad 2[illegible] q. 4. 8. o

2 Certitudo eſt tantum in cognitione, 12ª q. 18. 4. c. 22ª q. 18. 4. c.

3 Certitudo principaliter & eſſentialiter eſt tantum in cognitione ſed ſecundum ſimilitudinem & participatiue, eſt etiam in aliis vt in operib. naturæ vel artis, 12ª q. 18. 4. c. 22ª q. 18. 4. c.

4 Certitudo cognitionis eſt diuerſimoda in Deo, in angelis, & hominib. 22ª q. [illegible]

5 Viſio eſt ſimpliciter certior auditu, licet quandoque ſit econuerſo, 22ª q. 4. 8. 1m

6 ¶ Virtus & natura ſunt certiores arte, quia infallibilius operantur. 22ª. q. 18. 4. c.

7 Fides eſt certior omni virtute intellectuali ex parte rei & cauſæ, ſed eſt certior ex parte ſubiecti & euidentiæ. [illegible] q. 4. 8. 1m

8 Certitudo ſpei eſt ex cognitione dirigente, 3ª. q. 40. 3. 3m. [illegible] 22ª. q. 18 4. c.

9 Certitudo cognitionis eſt ex ſe, ſed certitudo ſpei & naturæ eſt ex alio: ideo deſinit per accidens, 12ª q. 40. 1. 3m

10 Spes viatorum habet certitudinem ex fide omnipotentiæ & miſericordiæ Dei, non autem ex meritis propriis 22ª q. [illegible]. 4. o

¶ Ceſſare dicitur Deus ab omni opere condendo, non autem propagando & conſeruando, 1ª q. 73. 2. c. [illegible] 2. o. [illegible] q. 74. 1. 3 [illegible] q. 118. 5. 5m

6 ¶ Cenſus, id eſt feſtum collectæ, fiebat in memoriam pacis, & adunationis Iudæorum in terram promiſſionis, & figurabat eccleſiam beatorū, 12ª. q. [illegible] 3. 4. 10m

2 Feſtum omnium ſanctorum ſuccedit ei, vel feſtum angelorum, 12ª. q. 103. 3. 4m

¶ Cherubin interpretatur plenitudo ſcientiæ: quæ eſt quadruplex in eis, ſcilicet perfecta Dei viſio, plena diuini luminis ſuſceptio, contemplatio pulchritudinis in ordine rerum, & copioſa diuinæ cognitionis effuſio in alios, 1ª. q. [illegible]. 8. 1m [illegible] q. 108. 5. 5m

¶ Chimera [illegible] Ratio ſiue conceptio chimeræ, non habet fundamentum in re, neque proximum, neque remotum, quia neque eſt ſimilitudo alicuius rei extra animam, neque conſequitur ex modo intelligendi aliquam naturam. Et ideo iſta conceptio eſt falſa, 1ª q. 16. 3. 2m [illegible] 3m 7. 4m 6. [illegible] q. 48. 5. 2m

¶ Chriſma benedici oportet ab epiſcopo in cœna Domini. [illegible]

¶ Chriſtianus dicitur qui Chriſti eſt, id eſt, qui ſinem Chriſti habet, qui ſpiritu Chriſti virtuoſe operatur & ad imitationem Chriſti, peccatis moritur, 22ª. q. 124. 5. 5m

2 Chriſtus in triduo mortis ſuæ, non fuit vere homo, 3ª. q. 50. 4. o.

2 In illo triduo mortis Corpus Chriſti non fuit animatum nec animatum, 3ª. q. 5[illegible]. 4 [illegible]

3 Totus Chriſtus eſt vbique, non autem totum: quia maſculinum genus pertinet ad perſonam, ſed neutrum genus pertinet ad naturam, 3ª q. 52. 4. o.

4 Natura diuina conſtituit perſonam Chriſti ſimpliciter, non autem natura humana eius, ſed ſecundum quid, vt ab ea denominatur homo, 3ª. q. 3. 1. 3[illegible]

5 Perſona Chriſti eſt tota in qualibet natura, ſed non totaliter, 3ª q. [illegible] 3 1m

6 Idem in Chriſto eſt de iſtis propoſitionib. Chriſtus ſecundum quod homo eſt perſona, ſuppoſitum, hypoſtaſis, & res naturæ. 3ª. q. 16. [illegible] 3m

7. Hæc eſt vera & propria, Deus eſt homo & econuerſo, 3ª q. 16. 1. 2. o.

8 Hæc eſt per ſe & in materia naturali, Deus eſt homo, non autem per accidens, nec in materia remota, nec in materia contingenti, ratione ſuppoſiti, non ratione formæ, 3ª. q. 16. [illegible] 5m

9 Hæc eſt falſa. Deus factus eſt homo, & econuerſo ſi ly factus determinet ſubiectum vel prædicatum abſolute; ſi vero determinet compoſitionem, eſt vera. ſi autem determinet ſubiectū reſpectu prædicati, eſt vera, [illegible] ſi in conuerſa autem eſt falſa propriè, impropriè verò eſt vera, ſi ly homo in ſubiecto ſupponat ſimpliciter & non perſonaliter, 3ª. q. [illegible] 6[illegible] q. 3[illegible]. 3. c.

10 Hæc propriè eſt falſa, & impropriè vera, Chriſtus ſecundum quod homo, eſt Deus, eadem ratione, ſ. quia reduplicatio magis propriè facit ſenſum pro natura, niſi per aliquid limitetur ad ſuppoſitum. 3ª. q. 16. 11. [illegible] eſt

11 Hæc eſt falſa, Chriſtus eſt tantum homo, ſed hæc eſt vera, Chriſtus tantum eſt id quod eſt homo, 1ª. q. [illegible] 1. 3m

12 Hæc eſt falſa de Chriſto, iſte homo incepit, niſi addatur aliquid creatū, 3ª. q. 16 7 c. [illegible] o.

13 Hæc eſt vera, Chriſtus eſt creatura, ſecundum naturam humanam, & eſt minor patre, non autem ſimpliciter, 1ª. q. 41. 3. c. 4m. 3ª. q. 16. 8. o. [illegible] q. 20. 1. 2m

14 Hæc propriè eſt vera. Chriſtus ſecundum quod homo, eſt creatura, quia reduplicatio magis propriè facit ſenſum pro natura, niſi per aliquid limitetur ad ſuppoſitum, ideo hæc eſt falſa, Chriſtus ſecundum quod hic homo, eſt creatura, 3ª. q. 16. [illegible]. o.

15 Hæc propoſitio, Chriſtus ſecundum quod homo, eſt perſona, non eſt vera, niſi reduplicet ſuppoſitum hominis, vt dicatur Chriſtus ſecundum quod ille homo, eſt perſona, 3ª. q. 16. [illegible] 2 q. 1. c.

16 Natura humana in Chriſto, eſt nobilior, quàm in aliis ratione vnionis ad verbum, non autem eſſentialiter, [illegible] q. 2. 2. [illegible] 5. 5m

17 Humanitas Chriſti, ſuit inſtrumentum diuinitatis eius. 12ª q. 112. 1. 1m [illegible] 3ª. q. 7. 1 [illegible] q. 8. 1. [illegible] q. 13. 2. c. 2 [illegible] 3. 4. c. [illegible] q. 18. 1. 1m [illegible] q. 19. 1 c. [illegible] q. 4[illegible] [illegible] q. 49. 2 c. [illegible] q. 48. 6 c. q. 4[illegible]. 16. 2m [illegible] q. 50. 6. [illegible] q. 56 [illegible] q. [illegible]. 3. 4. [illegible] q. 74. 3. c.

Humanitas Chriſti poteſt dici indiuiduum, particulare, & ſingulare, non autem ſuppoſitum, hypoſtaſis, vel res naturæ, vel perſona, quia perſona ly Dei, eſt ſuppoſitum naturæ humanæ, [illegible] q. 2 [illegible]. 2m [illegible] 3ª q. 2. 3. 3m [illegible] c. [illegible] q. 4. 4. 5. 2m [illegible] q. 16. 12. 2m [illegible] 3m 18

Anima Chriſti, eſt ſuper omnes creaturas, [illegible] q. [illegible] 19

Anima Chriſti, eſt inſtrumentum diuinitatis, 3ª q. [illegible]. 2m 2[illegible]

Ea quæ ſunt humanæ naturæ non prædicantur in abſtracto, de deitate, nec econuerſo. [illegible] q. 16. 5. o [illegible] q. 50. 3. 1m 21

Natura humana non prædicatur de Chriſto in abſtracto, nec partes eius 3ª q. 2. 3. c. [illegible] q. 3. 7. 3m [illegible] q. 16. 1. 1m q. 17. 1. 1. [illegible] q. 50. 3. [illegible] 22

Natura diuina & proprietates eius, prædicantur de Chriſto in recto tam in abſtracto quàm in concreto, humanæ verò tantum in concreto, 3ª q. 3. 7. [illegible] q. 17. 1 o 23.

Ea quæ poſſunt conuenire perſonæ ratione ſui, ſi habent repugnantiam ad proprietates perſonæ diuinæ, non prædicantur de Chriſto, quæ autē conueniunt perſonæ ratione naturæ, vel ratione partis, dicuntur de Chriſto, licet repugnent perſonæ diuinæ, quod enim eſt perſonæ propriū de Chriſto non enunciatur ratione humanæ naturæ, niſi cum aliqua additione vel expreſſa, vel ſubintellecta, 3ª q. [illegible] 6 3. [illegible] q. 20. 1. o 24

Deus eſt caput Chriſti, 3ª q. 8. 1. 2m [illegible] 3m 25

Chriſtus ante incarnationem erat caput Eccleſiæ, ſecundum humanitatem, per operationem hominum in eum, & non econuerſo: ſed poſt, vtroque modo: ſecundum diuinitatem verò, ante & poſt: & per vtrāque operationem, ſcilicet eius in nos, & econuerſo, 3ª q. 6. 3. 2m [illegible] q. 63 1. 1m 26

Chriſtus ſecundum quod homo, eſt caput eccleſiæ triplici ratione, ſ. ſecundum tria quæ conſiderantur in capite, ſ. ſecundum ordinem, perfectionem, & virtutem primo, Chriſtus habuit ordinem, quia caput eſt prima pars hominis, incipiendo à ſuperiori: perfectionem autem quia in capite vigent omnes ſenſus, & interiores, & exteriores, cum in ceteris membris ſit ſolus tactus: virtutem verò, quia virtus & motus ceterorum membrorum eſt a capite, & gubernatio eorum in ſuis actib. propter vim ſenſitiuam, & motiuam dominantem in capite: vnde & rector dicitur caput populi & hæc ſpiritualiter competunt Chriſto: primo ſecundum propinquitatem ad Deum, gratia eius eſt altior, & prior: & ſi non tempore, quia omnes alii acceperunt gratiam per reſpectum ad gratiam ipſius, ſecundo perfectionem habet, quantum ad plenitudinem omnium gratiarum tertio virtutem habet influendi gratiam in omnia membra eccleſiæ, & ideo conuenienter dicitur caput eccleſiæ, 3ª q. [illegible] 2. o [illegible] q. 8. 1. c. [illegible] q. 49 1. c. [illegible] q. 59. 2. o. 27

Tota humanitas Chriſti, ſecundum animam & ſecundum corpus, influit principaliter in animas, & ſecundario in corpora ideo ſecundum vtrūque eſt caput hominum quo ad vtrumque, [illegible] q. 8. 2. o [illegible] 4. 1m 28

Proprium eſt Chriſti eſſe caput Eccleſiæ, quo ad influxum interiorem, ſed quo ad influxum exteriorem, conuenit aliis participatiue, particulariter, & vice Chriſti, Chriſto autem ſecundum omnem locum, tempus & ſtatum omnium pertinentium ad eccleſiam, & propria auctoritate 3ª q. 8 6. [illegible] c. 29

Chriſtus eſt caput omnium hominum, ſed primo beatorum, ſecundo habentium charitatem viæ, tertio fidelium, quarto [illegible] [illegible] vnibilium, ſed nullo modo damnatorum, quia penitus deſinunt eſſe membra Chriſti, 3ª q. 8. 3. o [illegible] q. [illegible] 3. c. [illegible] q. 19 4. 6. 1m 30

Eadem eſt realiter eſt habitualis gratia Chriſti, quæ dicitur gratia vnionis, capitis & ſingularis perſonæ, 3ª q. 7. 5. o 31

Gratia vnionis, ſingularis, & capitis, ſunt ſimul tempore, ſed ordine naturæ & intellectus, prima præcedit ſecundam, & ſecundam tertiam [illegible] homo primo conuenit Chriſto in quantum Deus, ſecunda in quantum [illegible] in ſe, tertia quo ad alios, 3ª q. 7. 13 o [illegible] capitis, & 32[illegible] 33

In Chriſto fuit triplex plenitudo gratiæ, ſ. vnionis vt efficientis, vera ſingularis, Prima eſt eius vt cauſæ finalis, [illegible] gratiæ 3. q. [illegible] vt formalis ad omnium eſſectum, & [illegible] o [illegible] q. 48. 1. c. [illegible] ipſam Chriſtus ordinantur ad actionē [illegible] 34

Gratia perſonalis, [illegible], ſed ad eſſe perſonale. Ideo prima & ſecunda [illegible] gratia [illegible] habitus, non autem [illegible], licet ſi prima dicatur gratia [illegible] ſecundum congruitatem ad vnionem, 3ª q. [illegible] 3m 35

Gratia habitualis fuit in Chriſto, 3ª q. [illegible] 36

Requieuit ſuper Chriſtum ſpiritus Domini, qui quidem ſi homini dicitur eſſe per gratiam habitualem [illegible] 37

Gratia vnionis, eſt eſſe perſonale quod à Deo datur gratis humanæ naturæ, [illegible] in perſona verbi, & eſt terminus aſſumptionis, 3ª [illegible] 6. c 38

Gratia vnionis in Chriſto duplex eſt [illegible] vel per Dei donum gratis, [illegible] modo ſequitur & donum eius, id eſt [illegible] habitus, [illegible] autem ſecundo modo ſancti [illegible] 3ª q. 2. [illegible] q. 2 [illegible] 1. c. [illegible] autem ſecundo 39

Vnio Chriſti facta eſt per gratiam primo modo: [illegible] q. 2. 10 [illegible] q. 6. 6. o 40

Gratia Chriſti, ſiue vnionis, ſiue habitualis dici [illegible] naturalis Chriſto [illegible] habuit eam à natiuitate & quaſi cauſatam [illegible] à natura humana 3ª q. 2. 12 [illegible] 2[illegible] 41

Gratia vnionis, fuit ſimpliciter [illegible] ſed gratia habitualis [illegible] ſecundum rationem [illegible] rationem entis, [illegible] 42

Habere gratiā conuenit Chriſto ſecundum [illegible] naturam humanam, non ſecundum naturam, ſed [illegible] gratia, 3ª q. [illegible] [illegible] dupliciter, ſcilicet [illegible] 43

Chriſtus habuit plenitudinem omnis g[illegible] mo, & quo ad omnes [illegible] gratiæ [illegible]

15.2.c.c.* q.22.1.c.1m* 2m* q.26.c.1m* q.39.4.2m* q.28.1.2m

44 Plenitudo gratiæ duplex, ſ. vna ex parte gratiæ, & alia ex parte ſubiecti. Prima eſt propria Chriſto, ſecunda verò conuenit etiam alijs per Chriſtum.3a.q.7.10.c.

45 Plenitudo duplex fuit in Chriſto, ſ. prima diuinitatis, ſecunda gratiæ & veritatis. Et ſecunda deriuatur à prima, 3a.q.15.2.1.c.* q.19.4.2m* q.34.1.c.

46 Plenitudo gratiæ & diuinitatis habitat in Chriſto corporaliter tripliciter, ſ. per vnionem perſonalem ad corpus, contra vmbram. & tripliciter, id eſt [illegible], mente & ſenſu. 3a.q.2.10.2m

47 Omnes gratiæ gratis datæ, fuerũt in Chriſto excellentiſſimæ, 3a.q.7.7.c.

48 Gratiæ in Chriſto non diuiduntur. Sed diuiduntur in alijs hominib. qui recipiunt particulariter efficaciã ad aliquos actus. Chriſtus autem recipit gratiam pleniſſime ad omnes actus, 3a.q.7.7.1m

49 Gratia Chriſti nullo modo potuit augeri: ſicut nec gratia beatorum. Sed gratia cuiuſcunque viatoris potuit augeri ex parte gratiæ, & ex parte ſubiecti, 3a.q.7.11.c.

50 Gratia cuiuſcunq; alterius hominis quantumcunq; creſcat, non põt adæquari gratiæ Chriſti: quia comparatur ei ſicut particulare ad vniuerſale. Ideo non ſunt eiuſdem rationis, 3a.q.7.11.3m* q.8.4.2m* 3m

51 Chriſtus habuit omnes virtutes, ad perficiendas potentias ſingulas, ad omnes actus animæ, 3a.q.7.2.c.* 1m* q.15.2.c.

52 Chriſtus habuit virtutes morales quo ad vſum paſſionũ & iræ, nõ derogãtem perfectioni eius. Nõ aut ad domandas paſſiones, 3a q.7.2.1m* 2m

53 Chriſtus habuit ſummum gradum fortitudinis. ſuſtinens impugnationẽ, non quidem interius à fomite, ſed exterius à diabolo & à mundo, quos ſuperando, victoriæ coronam promeruit 3a.q.41.2.1m

54 Chriſtus habuit temperantiam, non autem continentiam, 3a.q.7.2.3m

55 Chriſtus virtute ſua diuinitatis poterat in ſe & in alijs diſpoſitis, ſine abſtinentia, habere virtutem continentiæ, 3a.q.40.2.1m

56 Fides non fuit in Chriſto 3a.q.7.3.c.* q.7.3.* 4.c.* 2m* 3m

57 Chriſtus habuit quicquid eſt perfectionis, & virtutis in fide & ſpe, 3a.q.7.9.1

58 Chriſtus habuit meritum fidei, quia fides conſiſtit in aſſenſu, ex obedientia Dei, quam Chriſtus pleniſſimam habuit, 3a.q.[illegible].2m

59 Chriſtus non habuit ſpei virtutem, licet ſperauerit aliqua ſibi & alijs 2a q.6.[illegible] 22a q.18.2.1m* 3a.q.7.4.c.* 6.[illegible]* 8.3.* 6.1m

60 Voluntas animæ Chriſti, informabatur charitate, & alijs virtutibus, 3a.q.47.[illegible].3m

61 Chriſtus habuit pleniſſime ſeptem dona Spiritus ſancti, 3a.q.7.5.c.

62 Chriſtus dat dona, inquantum Deus, & recipit ea, inquantum homo, 3a.q.7.5.2m

63 Chriſtus meruit ſecundum humanitatem, non autem ſecundum diuinitatem 3a q.[illegible] 4.2m

64 Chriſtus meruit ſibi gloriam corporis, ſ. immortalitatem, impaſſibilitatem, & huiuſmodi, & ea quæ pertinent ad excellentiam eius exteriorem ſicut eſt aſcenſio, & veneratio eius, non autem gloriam animæ, nec ſcientiam, nec gratiam, nec deitatem, nec virtutes: quia cum meritũ non ſit niſi eius quod nondum habetur, oporteret quod Chriſtus aliquando illis caruiſſet, quibus carere, magis diminuit dignitatem Chriſti quã augeat meritum, 3a q.19.3.c.* q.12 4.2m* q.22.4.[illegible]* q.45.1.c.* q.46.1.c.* 3.4.[illegible]* q.49 [illegible]* 6.c.* q.54.2.c.* 3.10.3.c.

65 Chriſtus meruit alijs omnibus membris eius, ut eſt ſolis regenerat ſpiritualiter, i. per baptiſmum 3a q.[illegible].c.* q.48.1.c.* [illegible]* q.4 1.c.

66 Chriſtus meruit alijs, tantum eſt, quod nullus alius poteſt 3a q.14.1.c.* 3a.q.19.4.[illegible]* q.46.[illegible].c.* q.48.1 c.[illegible]* q.[illegible].2m

67 Chriſtus nihil admirabatur propter nouitatem, quod ipſe excellentius non intelligeret, 3a.q.7 3 2m

68 In Chriſto fuit aliqua ſcientia creata, præter ſcientiam increatam, 3a.q.9.1.c.

69 Scientia diuina Chriſti non offuſcabat ſcientiam humanam, ſed magis [illegible], 3a.q.9.1.c.

70 Scientia animæ Chriſti, eſt nobilior ſecundum quod, quam anima eius: non [illegible] ſimpliciter, 3a q.11.5.3m

71 Anima Chriſti poterat intelligere per ſcientiam inditam, conuertendo ſe ad phantaſmata, & etiam ſine eis, 3a q.11 2.[illegible]* q.[illegible]* q.14.2.1m

72 Chriſtus habuit omnium rerum ſcientiam ſpeculatiuam & practicam: non quidem practicam id eſt non qua ipſe faceret res, ſed qua ſciret, quæ factæ ſunt à Deo, 3a.q.11.1.3m

73 In Chriſto fuit plenitudo gratiæ, & omnis virtutis, & omnis ſcientiæ, 3a.q.15 2.c.* q.1.c.1m

74 In ſexta ſynodo damnata eſt poſitio negantium in Chriſto duas ſcientias vel ſapientias, ſ. creatam ſcientiam & increatam, 3a.q.9.1.c.ſi.

75 Scientia beatorum fuit in Chriſto, 3a.q.9.2.[illegible]* 1.2.c.

76 Anima Chriſti in verbo non comprehendit verbum ſeu diuinam eſſentiam, 3a q.[illegible]* 2.6.3.1* 2

77 Anima Chriſti in verbo cognoſcit omnia quæ quoq; ſunt, & cogitãtur: non aũt omnia quæ ſunt in potentia Dei, 3a.q.1[illegible].2.[illegible]* q.5[illegible].2.1m

78 Anima Chriſti in verbo cognoſcit omnia quæ Deus nouit ſcientia viſionis, non autem omnia quæ Deus nouit ſimplici intelligentia, 3a.q.[illegible].2.* q.13.1 2m

79 Scientia animæ Chriſti in verbo, par ſit ſcientiæ viſionis Dei, quo ad numerum ſcibilium, non autem quo ad claritatem, 3a.q.10.2.3m* q.13.1 2m

80 Anima Chriſti in verbo ſcit infinita in potentia, quaſi ſcientia ſimplicis intelligentiæ non autem ſcit infinita in actu, ſ. ſcientia viſionis, quia entia in actu ſecundum omne tempus, non ſunt infinita, quia generatio non eſt æterna, 3a.q.10.3.c.

* Anima Chriſti in verbo cõprehendit omnis creaturæ eſſentiam & per conſequens comprehendit eius potentiam, & virtutem, & omnia quæ ſunt in potentia creaturæ, 3a.q.10.2.c. 81

Scientia beatæ animæ Chriſti, eſt perfectiſſima ſimpliciter, non abſ eius ſcientia indita, ſed eſt perfectiſſima in genere humanæ cognitionis, 3a.q.1.1.2m ſi.* 3a q.[illegible] 2.c.* q.11 5.c. 82

Scientia indita animæ Chriſti fuit habitualis: non autẽ ſcientia eius beata 3a.q.11.5.c. 83

In Chriſto fuit ſcientia infuſa à verbo, per ſpecies omnium rerum, ad quas intellectus poſſibilis eſt in potentia 3a.q.9.3.c.* 4.c.2m* q.12. 1.cap. 84

Scientia Chriſti infuſa, fuit diſtincta in multos habitus, 3a.q.11.6.c. 85

Anima Chriſti, per ſcientiam infuſam cognoſcebat omne cognoſcibile ab homine, per virtutem intellectus agentis, id eſt omne pertinens ad ſcientias humanas, & omne notum homini per reuelationẽ, & omne pertinens ad prophetiam, vel ad quodcunq; donum ſpiritus ſancti, nõ autem eſſentiam Dei, 3a.q.11 1.c.* q.12 1.c. 86

Et per eam poterat cognoſcere ſubſtantias ſeparatas, ſicut poteſt anima ſeparata, 3a q.11.1.2m* q.12.1.3m 87

* Et per eam cognoſcebat omnia ſingularia, præſentia, præterita, & futura, 3a.q.11.[illegible]* q 12 1.3m 88

In Chriſto fuit ſcientia acquiſita ſeu experimentalis, per ſpecies acquiſitas per operationem intellectus agentis eius, 3a.q.9.4.c.* q.12 c.* q 15 8. 89

Anima Chriſti per ſcientiam acquiſitam, ſciuit omne quod ſciri poteſt per actionem intellectus agentis, non aut eſſentias ſubſtantiarum ſeparatarum, nec ſingularia præterita vel futura, 3a.q[illegible] 2.1.c. 90

Chriſtus profecit in ſcientia acquiſita quia ſe extra alia augebatur eſſentialiter: non autem alia ſcientia eius, ſ. [illegible] tantum ſecundum effectum, & ſecundum experimentum & ſecundum apparentiam, 3a.q.7.12.3m* q 12.2.c.* 3.3m* q.15.8 c. 91

Chriſtus nihil didicit ab homine, quia nõ conuenit dignitati Chriſti doceri à quocunque hominum, [illegible] 12. [illegible] c. 92

Voluntas duplex eſt in Chriſto, ſ. voluntas diuina, & voluntas humana, contra hæreſim Macharij [illegible] Antiocheni, Cyri Alexandrini, & Sergij Conſtantinopolitani, 3a.q 18. [illegible] c. 93

Voluntas humana in Chriſto dicitur tripliciter, ſ. potentia naturalis, motus naturalis, & motus rationalis, 3a.q. 18.1.3 94

In Chriſto eſt duplex voluntas humana, ſ. voluntas rationis, & voluntas ſenſualitatis, id eſt, appetitus ſenſitiuus, 3a.q.1[illegible].2.[illegible].c. 95

In Chriſto fuit tantum vna voluntas humana rationalis per eſſentiam vel potentiam, ſed duplex actus ſcilicet vt natura & vt ratio. Vel theleſis, id eſt ſimplex voluntas, & buleſis, id eſt conſiliatiua, ſecundum Damaſcenum, 3a.q 18 3.2m* 4.c.* q [illegible] c. 96

Chriſtus volebat aliud quam Deus, voluntate ſenſualitatis, & vt natura, non autem vt ratio, Sed tamen, et voluntate, & ſemper fuit conformis ei. 3a q.18.1.c.* [illegible] 1.3m* q.21.2.4 n. 97

Voluntas pietatis in Chriſto, eſt voluntas vt natura, inquantum abſolute refugit necem hominis alicuius, 3a q[illegible] 3 3m 98

Nulla repugnantia ſiue contrarietas fuit in Chriſto inter voluntatem eius vt ratio, & voluntatem eius vt natura, vel voluntatem ſenſualitatis: * Quia ad hoc quod ſit contrarietas voluntatum in aliquo, requiritur primo quidem, quod ſecundum id attendatur diuerſitas voluntatum. Si enim vna voluntas velit aliquid ſecundum quandam rationem vniuerſalem, & alia voluntas ſit [illegible] contrarium, ſecundũ quandam rationem particularem non eſt omnino cõtrarietas voluntatũ. Vt ſi rex velit ſuſpendi latronem propter bonum publicum, aliter nolit, quia ſit cognatus eius, [illegible] forte ex hoc impediret bonum publicum impedire. Tunc non eſt voluntates ſibi contrariæ. Licet ergo voluntas naturalis & ſenſualitas in Chriſto, aliquid aliud voluerit quã voluntas diuina, & voluntas rationis: tamen non fuit aliqua contrarietas voluntatum, quo voluntas naturalis nunquam eam rationem repudiabat, qua Deus humanũ genus decreuit eo modo ſaluare, Et quia nec voluntas eius diuina, nec diuinitatis in Chriſto per motum voluntatis naturalis retardabatur vel impediebatur. Placebat enim Chriſto ſecundum voluntatem diuinam, & ſecundum voluntatem rationis, vt voluntas naturalis in ipſo, ſecundũ ordinem ſuæ naturæ moueretur. Et ideo nullo modo fuit in Chriſto contrarietas voluntatum, 3a.q 18.6. 99

Voluntas & quicquid aliud fuit naturæ humanæ in Chriſto ſemper mouebatur ſecundum nutum voluntatis diuinæ, 3a q 1[illegible] 18 [illegible] 4. 100

Operationes ſenſitiuæ, & vegetatiuæ, & naturales in Chriſto, aliqualiter pertinebant ad voluntatem eius humanã. Ideo etiam magis humanæ, quàm in alijs hominibus, & magis vna operatio, quia omnes ſenſitiuæ ordinabantur à ratione eius, aliæ verò ſunt voluntariæ, 3a.q.19.2 c.ſi.* 1m* q.27.[illegible].c. 101

In Chriſto eſt liberum arbitrium, 3a.q 18.4.c. 102

* Omnis potentia communicabilis cuicunque creaturæ, multo abundantius communicata fuit animæ Chriſti, [illegible] ſcientialis magis obediebat ei ad motum, quam qualitatibus actiuis & virtutis cœleſti, & magis potuiſſet mouere cœlum, quam angelus quicunque, 3a.q.13 2 2m 103

Chriſtus vt homo potuit conferre effectum ſacramentorum ſine ſacramentis, vt inſtitutor eorum: & non alius homo, 3a.q 64.3.c.* q.72.1.1m* q.[illegible] 4 [illegible] 3m 104

Chriſtus ſecundum diuinitatem habet poteſtatem dimittendi peccata per auctoritatem, ſed inſtrumentaliter & per miniſterium ſecundum humanitatem, 3a.q.[illegible]6.11.2m 105

105 Ad inuocationem nominis Christi dabatur remiſſio peccatorum, in primitiua eccleſia & non alterius hominis, 3ª.q.7.1. q.64.3.c.
106 Chriſtus in ſua infantia & pueritia in nullo differebat ab alijs pueris quo ad exteriorem conuerſationem, 3ª.q.29.1.3m
107 Conueniens fuit quod corpus Chriſti ſubiaceret defectib. & infirmitatib. [illegible] ſcilicet ad ſatiſfactionē, exemplū & fidē, 3ª.q.14.1.0.* 3 1 *31.c.2m
108 Chriſtus ſecundum corpulentam ſubſtantiam tantum, & non ſecundum rationem ſeminalem, fuit in patribus: & ideo non fuit decimatus in lumbis Abrahæ, 3ª.q.31.8.c.3m*4.
109 *Sacerdotiū Chriſti eſt maius ſacerdotio Leuitico. Eſt enim ſacerdotium Chriſti ſecundum ordinē Melchiſedech, cui Abraham dedit decimas, Leui adhuc exiſtente in lumbis illius, ad quē pertinet legale ſacerdotium: ſi ergo Chriſtus in Abraham decimatus eſſet, ſacerdotium eius non eſſet ſecundum ordinem Melchiſedech, ſed minus eo, 3ª q.31.8.c.
110 Perſona Chriſti, ſecundum ſe eſt ſimplex, ſed vt in duab. naturis ſubſiſtit, poteſt dici compoſita, licet impropriè, 3ª.q.2.4.c.
111 Omne quod pertinet ad rationem perſonæ, vel tantum id vnum naturæ in Chriſto, eſt vnum tantum: ſi verò pertinet ad vtranq. naturam eſt multa, 3ª.q.17.2.c.*q.35.5.0.
112 In Chriſto eſt tantum vna perſona, 3ª.q.16.1.c.*q.17.1.c.*q.35.1.c.
113 Hæreſis Neſtorij, quod in Chriſto ſunt duæ perſonæ: ideo non ponit cōmunicationem idiomatum, 3ª.q.2.6.1.*q.17.1.c.ſi.*q.20.2.c.*q.35.4.c.
114 In Chriſto eſt tantum vnum ſuppoſitum, ſeu vna hypoſtaſis, 3ª.q.2.3.0. 6.11.c.*q.4.3.c.* 1.3.4. 9.c.* q.1.1.2.c.*q.20.2.c.1m* q.2.4.c.*q.35.1.c.*q.50.2.4m
115 Chriſtus eſt vnum, & vnus, ſed non duo, 3ª.q.17.1.0.
116 In Chriſto eſt tantum vnum eſſe ſimpliciter, & duo eſſe ſecūdum quid, 3ª.q.17.2.0.
117 In Chriſto ſunt duæ operationes, contra Macarium, 3ª.q.19.1.0.*q.25.1.2m
118 In Chriſto eſt vna tantum operatio humana ratione principij, ſed multæ ratione obiectorum & potentiarum, & multæ non humanæ, ſicut etiā in alijs, 3ª q.19.2.0.
119 Chriſtus ea quæ ab alijs obſeruanda conſtituit, primo ipſe obſeruauit, 3ª. q.31.1.c.
120 Chriſtus figurabatur per propitiatorium, arcam, candelabrum, menſam, & per duplex altare, 12ª.q. 102.4.6 ad 3.
121 Chriſtus erat ſicut in ſpica, in lege patrum legis naturæ, ſicut in farina, in doctrina legis & prophetarū, ſicut panis, in incarnatione, coctus igne id eſt formatus Spiritu ſancti in clibano ventre Virginis, in ſartagine per labores in mundo, in craticula, in cruce, 12 q.102.3.ad 2m
122 Spiritus ſanctus non poteſt dici pater Chriſti ſecundum humanitatem, quia non produxit eum de ſubſtantia, 3ª.q.32.3.c.
123 Nec tota Trinitas poteſt dici pater Chriſti, ſecundum humanitatem, nec ſecundum diuinitatem, quia Chriſtus non habet eſſe ab aliqua perſona diuina niſi a patre, 3ª.q.32.3.o.
124 Chriſtus eſt aliquid, quod eſt pater, & aliquid quod eſt mater, 3ª.q.17 1.4m
125 Chriſtum Deus pater plus omnibus dilexit, quia Deus ſemper diligit meliora, & quia ei maius bonum voluit & fecit, voluntas enim Dei eſt cauſa bonitatis in rebus, 1ª.q.20.4.c.
126 Deus Chriſtum diligit non ſolum, ſed quam totum humanum genus, ſed quam magis quam vniuerſitatem creaturarum, qui ei maius omnibus bonum voluit, quia dedit ei nomen quod eſt ſuper omne nomen, vt verus Deus eſſet, 1ª.q.20.4.1m
127 Deus plus amat naturam humanam aſſumptam à Dei verbo in perſona Chriſti, quam omnes angelos, & melior eſt maxime ratione vnionis, 1ª.q.20.4.2m
1 ¶ Cibus quem Chriſtus aſſumpſit poſt reſurrectionem, conuerſus fuit in materiam præiacentem, id eſt, in aërem, nō autem in corpus Chriſti, 3ª. q.55.3.5m
2 Cibus eſt neceſſarius dupliciter, ſ. ad reſtaurationem deperditi, & vt impediat totalem conſumptionem caloris naturalis, qui eſt cauſa vitæ, 1ª.q.97.2.4m *q.97.4.c.
3 Vſus ciborum ordinatur ad tria, ſ. ad reſtaurandum deperditum, ad generationem, & ad augmentum, 1ª.q.97.4.c.q.119.1.4m
4 Nullus cibus eſt in quo non ſit aliquid impuritatis, quia in principio eſt diſſimilis, 1ª q.97.3.4m
5 Nullus cibi vſus, de ſe eſt peccatum, ſed aliquis prohibetur propter obedientiam, votum, continentiam, ſanitatem vel figuram, 12ª.q.102.6. 1m* 22ª.q.129.3.0.* 3ª.q.4 4.2m
6 Cibus non neceſſarius, debet dimitti propter ſcandalum, donec veritas declaretur, 22ª.q.43.8 3
7 Ratio multiplex de cibis mundis & immundis, ſecundum legem veterē, 12ª.q.102.6. 1m*2
1 ¶ Cicatrices apparebunt in corpore Chriſti in iudicio, 3ª.q.54.4.c.
2 Chriſtus reſurrexit cum cicatricibus, quæ ſemper erunt in corpore eius fulgentes, 3ª.q.54.4.c.
3 Cicatrices ſemper erunt in corporibus glorioſis martyrum, 3ª.q.54 4.c.
¶ Ciconia eſt idem quod Ibis, ſ. auis Africa, & immunda. Et ſignificat inuidos, 12ª.q.102.6.1m.* co.3.
¶ Cignus eſt auis immunda, ſignificans hypocritas, 12ª.q.102.6.1m.co.3
¶ Ciminiſectis eſt qui ciminum vendit, id eſt de paruis magnam vim facit in dando, 22ª.q.118.3.4m
¶ Cimiterium conſecratum vendi poteſt ratione terræ, & in neceſſitate eccleſiæ, non autem vt res ſacra, quia eſſet ſimonia, 22ª.q.110. 4.3m

In operationibus effectus, eſt quidam circulus, ſicut etiam in operationibus intellectus 1 q.26.3.c.
¶ Circumciſio erat ſacramentum præparatorium ad baptiſmum, licet minus expreſſe figurans eum, quo ad exteriora, quam columna nubis, & tranſitus maris rubri, quæ tamen non erant ſacramenta, quia non fiebat aliqua profeſſio fidei per ea, ſicut per circunciſionem, 3ª.q.70 1.2m. 1
Circunciſio erat præparatoria baptiſmi, quo ad profeſſionem fidei, ſed baptiſmus Ioannis quo ad exercitium actus, 3ª.q.70 1.3m. 2
Circunciſio non continetur inter ſacramenta veteris legis, quia nō erat ex Moyſe, ſed ex patribus, 12ª.q.101.3m. 3
Circunciſio erat quædam profeſſio fidei Chriſti, aggregans collegio fidelium præparatoria & figura baptiſmi 12ª.q.102.5.c.1m.*.3m.*. 3ª.q.70.1.0.*q.70.12.0. 4
Circunciſio eſt quædam profeſſio legis obſeruandæ, 3ª.q.37.princip.* q.40.4.c*q.70.4.c.ſi. 5
Circunciſio ſignificat tria, ſ. caſtitatem, depoſitionem peccatorum, & immortalitatem 12 q.102.5.1m 6
Circunciſio habet quadrupliciter expreſſam ſimilitudinem abolitionis peccati originalis, ſ. ratione membri, pellis circularis, pœnæ, & ſanguinis, 3ª.q.37.1.c. 7
Circunciſio erat neceſſaria ad diſtinctionem, & ſignificationem, 12ª. q. 102.5.1m* 3ª.q 70.1.0. 8
Circunciſio datur in fœdus æternum, quo ad ſignificatum, & quod ſuccedit ei, vel capitur pro ſeculo, quod habet finem, ſed non determinatum nobis, 12 q.102.5.1m. 9
Ratio literalis triplex circunciſionis, Prima & principalis eſt proteſtatio fidei vnius Dei, ſecunda debilitatio concupiſcentiæ in illo mēbro, tertia ſugillatio ſacrorum veneris & Priapi, in quibus illa pars honorabatur. Secunda ratio figuralis eſt figura ablationis corruptionis per Chriſtū complete in octaua ætate, ſ. reſurrectionis, 12ª.q.102.5.1m. 10
Circunciſio debuit differri vſque ad tempus Abrahæ, 12ª.q 102.5.1m* 3ª.q.70.2 0. 11
Circunciſio debuit dari ante legem Moyſi, 12ª.q.103.1.3m* 3ª.q. 70. 2.2m 12
Circunciſio ceſſare debuit diuulgato euangelio, 12ª.q.103.1.3 4m 13
Circunciſio neceſſario fiebat octauo die, non autem prius etiam imminente morte, 12ª.q.102.5.1m* 3ª q.70.3. 14
Idem iudicium eſt de pueris mortuis ante octo dies, vel mortui incircūciſi in deſerto, ſicut de pueris mortuis ante inſtitutionem circunciſionis, 3ª.q.70.4.3m 15
Diſpenſatum fuit a Deo, ne circunciderentur in deſerto, duplici ratione, ſ. ex ignorantia motus caſtrorum, & ex non indigentia ſigni, ſed peccabant ex negligentia, 3ª.q.70.4.3m 16
Circunciſio non fit nunc, nec antiquitus cum cultro lapideo, niſi in quibuſdam ſamous, 3ª.q.70.3.2m 17
Circunciſio neceſſario fiebat in membro generationis, 12ª.q.102.5.1m *3ª.q 6.7.3m*q.70 1m 18
Circunciſio data fuit conuenienter ſoli populo Iſrael, 3ª.q.70.2. 19
Mulieres non circuncidebantur, quia circunciſionis inſtitutio eſt in ſignum fidei Abrahæ, qui credidit ſe patrem futurum Chriſti ſibi repromiſſi, et ideo conuenienter ſolis maribus cōpetebat. Et etiam peccatum originale contra quod ſpecialiter circunciſio ordinabatur, à patre trahitur, & non à matre, 3ª.q.70.2.4 20
Chriſtus voluit circuncidi ſeptuplici ratione, ſ. vt oſtenderet veritatem carnis humanæ, vt approbaret circunciſionem quam olim Deus inſtituerat, vt probaret ſe eſſe de genere Abrahæ, qui circunciſionis mandatum acceperat, vt Iudeis excuſationem tolleret, ne eum reciperent ſi eſſet incircunciſus, vt obedientiæ virtutem nobis ſuo commendaret exemplo, vt qui in ſimilitudine carnis peccati aduenerat, remediū quo caro peccati conſueuerat mundari, non reſpueret, & vt legis onus in ſe ſuſtinens, alios à legis onere liberaret, 3ª.q.37.1.0.*q.40.4.c. 21
Per circunciſionem homines inſtruebantur generaliter in ſtatu colendi Deum. Et tunc cæremonias admittebatur ad eſum agni paſchalis, nec ad aliquid legalium, 12ª.q.102.5.c. 22
*Circunciſio conferebat gratiā quo ad omnes effectus poſitiuos & priuatiuos, 3ª.q.62.6.3m *q.70.4.c. 23
*Circunciſio conferebat gratiam, & erat meritoria, ex opere operante tantum, id eſt inquantum erat fidei ſignum, de paſſione Chriſti futura, non autem ex opere operato, id eſt, ex virtute circunciſionis, 3ª.q. 62.6.1m*q.70.4 1m 24
Circunciſio non imprimebat characterem, 3ª.q.63.1.3m*q 70.4.c.ſi.* q.72.5.3m 25
Circunciſio non aperiebat cœlum per accidens, ſ. quia nondum erat ſolutum pretium, 3ª.q.70.4.4m 26
Ante circūciſionem ſola fides ſaluabat, & tollebat peccatum originale, 3ª.q.68.1.1 *q.70.4.2m 27
Circunciſio principaliter tollebat peccatum originale, & conſequenter quodlibet aliud, 3ª.q.38.3.3m*q.62.6.1m*q.70.4 0. 28
¶ Circumſcribi localiter eſt proprium corporum, ſecundū eſſentiā verò circumſcribi conuenit omni creaturæ, ſecundū Amb. 1ª q.50.1.3m
¶ Circumſpectio attendit circunſtantias in negocio morali, 22ª.q.48.c. *q.49.7.0.
¶ Circunſtantia eſt accidens actus humani attingens eum extrinſecè, 12ª.q.7.1.0.*1.c.*q.18.3.0.*q.8. 3c. 1
Illa conditio ex qua dependet ſubſtantia actus, nō eſt circunſtantia, 12ª. q.7.3.3m* 22ª.q.154.1.c.4m 2

Circun-

3 Circumſtantia actus moralis dicitur dupliciter, ſcilicet proportio eius ad aliquid, & res cui proportionatur, 12æ q.18.4.c. m

4 Circumſtantiæ actus moralis ſunt ſeptem, ſcilicet quis, quid, vbi, per quæ, cur, quomodo, quando, 12æ.q.7.3.o.

5 Principaliſſimæ circumſtantiæ, eſt ſcilicet, ſecunda, quid; aliæ vero ſecundum quod ſunt propinquiores his, 12æ q.7.4.o.

6 Finis proximus operantis, & non operis, nec vltimus, eſt circumſtantia, 12æ.q.7.3.3m

7 Tempus ſacrum eſt circumſtantia peccati quod fit in eo, 22æ.q.122.4.3m

8 Nulla circumſtantia aggrauat peccatum in infinitum, 12æ. queſt. 110. 4.5m

9 Circumſtantia non poteſt facere de peccato veniali mortale, niſi transferat in aliam ſpeciem, vt differentia, & non vt circumſtantia. 12æ.q 88. 5.o. 22æ.q 120. 4.5m

10 Eadem conditio reſpectu diuerſarum ſpecierum eſt circumſtantia, & de ſubſtantia actus, 12æ.q.18.10.c. q.88.5.c.

11 Diuerſæ circumſtantiæ diuerſi motiui, ſemper mutant ſpeciem, eiuſdem autem nunquam, 12æ.q.72.9.o. 22æ.q.53.2.3m q.92.2.c. q.148. 4.1m 2m 3m

12 Omnis circumſtantia reſpiciens ſpecialem ordinem rationis, pro vel contra, dat ſpeciem actui morali, 12æ.q.18.5.4m 10.c. 11.c. q.73. 3.c.1m

13 Nulla circumſtantia non habens rationem moralis boni vel mali, niſi præſuppoſita alia vt quantitas, dat ei ſpeciem, 12æ.q.18.11.o. q.73. 7.cap.

14 Nulla circumſtantia præter intentionem peccantis, dat ſpeciem peccato, 12æ.q.72.1.8.c. 22æ q.43.1.c. 3æ q.18.4.1m

15 Circumſtantia tripliciter aggrauat peccatum, ſcilicet mutando ſpeciem, multiplicando rationem peccati, & augendo primam circumſtantiam, 12æ.q.73.7.o.

16 De circumſtantiis conſiderat theologus triplici ratione, ſcilicet ſecundum quod per actus humanos homo ad beatitudinem ordinatur, ſecundum quod in eis inuenitur bonum & malum, melius & peius & ſecundum quod ſunt meritorij vel demeritorij, ſed conſiderat aliter quàm moralis, vel politicus, vel rhetor 12æ.q.7.2.o

Finis ſcientiæ militaris ordinatur ad finem ciuilem, 1æ.q.1.5.o

3 ¶ Ciues dicuntur dupliciter, ſcilicet ſecundum quid, id eſt habitator ciuitatis, & ſimpliciter, ſcilicet, qui poteſt agere ea quæ ciuis, id eſt, conſilio, & iudicio, 12æ.q.105.3.2m

2 Virtuoſi ciuis eſt exponere ſe mortis periculo, pro totius reipublicæ conſeruatione, 12æ.q 60.5.c. 22æ.q 26.3.c. q.31.3.c m

3 Mulieribus non conuenit ſimpliciter eſſe ciues 12æ.q.1.5.3.1m

2 ¶ Ciuitas eſt communitas perfecta, 12æ.q.90.2.c. 3.3m

0 Impoſſibile eſt quòd bonum commune ciuitatis bene ſe habeat, niſi ciues ſint virtuoſi, ſaltem principantes. 12æ.q.92.3.3m

3 Serui non ſunt pars populi vel ciuitatis, 12æ q.91.6.2m

0 ¶ Clamor ponitur filia iræ ſecundum quod ira eſt in ore, per quem clamorem intelligitur inordinate, & confuſa locutio, 22æ.q.158.7.c.

2 Clamor Chriſti in cruce fuit miraculoſus, 3æ q.47.1.2

3 Animal dolens clamat, quia calor, & ſpiritus multiplicati per dolorem emittuntur 12æ.q. 44.2.2m

1 ¶ Claritas corporis glorioſi, erit à gloria animæ, 3æ.q.45.2.c. q.54.2. 3m 2m

0 Claritas non erit æqualiter in omni corpore glorioſo, nec in omni parte eiuſdem corporis, 3æ.q.45.2.3m

3 In poteſtate beatorum erit oſtendere, & occultare ſe, & claritatem ſui corporis, 3æ.q.54.1.c m

4 Claritas Chriſti transfigurati erat vera, ſed glorioſa, non autem claritas corporis glorioſi, ſed aſt miraculoſa, 3æ.q.45.2.o

5 Claritas Chriſti transfigurati non erat à corpore eius, ſed tantum è Deo 3æ.q.45.2.o

6 Claritas veſtimentorum Chriſti, ſignificat claritatem ſanctorum, quæ ſuperabitur à claritate Chriſti, ſicut candor niuis à ſplendore ſolis, 3æ.q.45.2.3m

7 Transfiguratio Chriſti fuit ſecundum claritatem tantum, & non ſecundum aliam dotem, 3æ.q.45.1.3m

8 Ex ſcriptura certum eſt corpora poſt reſurrectionem fore lucida. Suppl. q.85.1.c

9 Claritas corporis glorioſi ab oculo non glorioſo videri non poteſt. Suppl.q 85.2.o

10 In corpore glorificati erit vt videatur vel non videatur. Suppl.q.85.3.o
Schiſmatici, hæretici, ſuſpenſi, degradati, & excommunicati, non habent vſum clauium, 3æ.q.64.9.2m 3m

2 ¶ Clauſio paradiſi duplex, ſcilicet quo ad totam naturam, per peccatum originale, & quo ad perſonam per peccatum actuale, 3æ.q.49.5.c. q.52.5.c

2 Cum Chriſtus claues regni cœlorum habuerit, hoc eſt, poteſtatem aperiendi & claudendi regni cœlorum potuit eas dare eccleſiæ. Quod reuera effectum eſt, cum ex latere illius dormientis, in cruce ſacramenta fluxerunt, quibus Eccleſia fabricata eſt, Suppl.q.17.1.o.

3 Non abſolutè, ſed mota dignitatem vel indignitatem eorum, quibus cœlum aut aperitur, aut clauditur, clauis dicitur poteſtas ligandi & ſoluendi, Suppl.q.17.2.o

4 Duplex clauis eſſe dicitur, quarum vna ad iudicandum de idoneitate eius qui abſoluendus eſt, altera ad abſolutionem ipſam pertinet quæ poteſtas iudicandi appellatur, Suppl q.17.3.c

8 ¶ Clementia eſt virtus humana, ideo directè ei opponitur crudelitas, non autem feritas, vel ſeueritas ſub beſtialitate, ſed virtute heroica, vel dono pietatis, 22æ.q.159.2.1m

Clementia & manſuetudo ſunt virtutes, nec opponuntur ſeueritati, 22æ q.157.2.o 0

Clementia eſt lenitas ſuperioris ad inferiorem, ſed manſuetudo eſt cuiuſlibet ad quemlibet, 22æ.q 157.1.b 3

Clementia eſt moderatiua pœnarum, ſed manſuetudo eſt moderatiua iræ, 22æ.q.157.1.2.o 3 c. 4.3m q 157.2.c 4

Clementia & manſuetudo conueniunt cum temperantia in modo, non autem in materia, 22æ.q.157.3.2m 5

Clementia moderatur affectum in pœnis infligendis ſecundum legem communem ex dulcedine affectus, ſed epyicheia ſecundum intentionem legis. 22æ.q.157.2.2m 3m 1.c 4m q 159.1.c 1m 6

Clementia & manſuetudo non ſunt maximæ virtutes, niſi ſecundum quid, 22æ.q.157.4.o 7

Manſuetudo & clementia reddunt hominem Deo, & hominibus acceptum, vt concurrunt in effectu charitatis, remouendo mala à proximis, 22æ.q.157.4.2m 8

Clementia, manſuetudo miſericordia, & pietas, concurrunt in eodem effectu ſecundum diuerſa motiua, 22æ.q 157.4.3m q.159.1.2m 9

Crudelitas, ſæuitia, & feritas, opponuntur clementiæ & manſuetudini, 22æ.q 157.1.3m q.159.o 10

Clementia comparatur ad ſeueritatem, ſicut epyicheia ad iuſtitiam legalem, cuius pars eſt ſeueritas, q.157.2.2m 11

¶ Coactio duplex, ſcilicet abſoluta, id eſt violentia, & conditionata, id eſt timor ſeu metus, 12æ.q.6.5.o 1

Voluntas non poteſt cogi 1æ.q.82.1.c 1m q.105.4.1m 12æ.q.6.4.o q 9.4.2m

Voluntas poteſt cogi reſpectu actus imperati, non autem reſpectu actus eliciti, 12æ.q.6.4.o. 5.1m 3

¶ Coæquale & coæternum, prædicatur ſolum in plurali de pluralibus perſonis diuinis, ſed æternum & æquale, etiam in ſingulari, 1æ.queſt. 42.1.o 4

Filius Dei eſt coæqualis & coæternus patri, 1æ.q 42.o.o

¶ Coæuum eſt quadruplex, ſcilicet angeli, cœli, materia prima, & tempus. 1æ.q.46.3.c. q 66.4.o 0

¶ Cogitatio quæ ſecundum Ricardum de ſancto Victore eſt inquiſitio veritatis per diſcurſum ex multis, licet ſecundum Auguſtinum quandoque ſumatur pro quacunque operatione intellectus. 1æ.q.34. 1.o 22æ.q.180.3.1m

Cogitatio eſt reſpectus animi ad euagationem pronus. Meditatio eſt intuitus occupatus in inquiſitione veritatis. Contemplatio, eſt liber animi contuitus in res, ſed conſideratio, eſt omnis operatio intellectus, a qua proceſſus rationis ex principijs pertingentibus ad contemplationem veritatis, ſicut meditatio, 22æ.q.180.3.1m

Cogitare dicitur tripliciter ſcilicet actualis conſideratio intellectus: diſcurſus eius, & operatio potentiæ cogitatiuæ 22.q.2.1.c 3

Cogitatio eſt volubilis dupliciter, ſcilicet per diſcurſum, & ſucceſſionem. Secundum eſt in patria in propria natura, non autem primum, a vero in æternitate, 1æ.q.10.1.c. q.18.2.c 4

Duplex impedimentum cognoſcendi cogitationes alterius, ſcilicet groſsities corporis, & voluntas, & tantum ſecundum erit in patria, 1æ.q.57 4.1m q.107.2.1m 5

Solus Deus cognoſcit cogitationes alterius per ſe, dæmones autem, & alij per ſigna, 1æ.q.57.4.o. q.c. q.114.4.2m q.117.c.2. 12æ.q. 111.4.c. 22æ.q.120.5.1m 6

Dæmones immittunt cogitationes, quo ad Phantaſmata ſolum, 1æ.q 111 2.2m 7

Cogitatio de actu peccati, quandoque eſt purè ſpeculatiua, quandoque autem cum aliqua affectione, & hoc dupliciter, ſcilicet vel concupiſcentiæ, vel horroris, 22æ.q.154.5.c. q 162.3.1m 8

Cogitatio de opere illicito, non eſt ſemper peccatum. Nec eſt ſemper de neceſſitate confeſſionis, niſi quando, ex nimia mora facta in cogitatione illa homo ſentiret ſe inclinari ad faciendum vel perficiendum cogitatum, ſi opportunitatem haberet quam vellet, vel ſi polluerétur ex illa vehementi cogitatione moroſe, aut ſi inordinate efficeretur ad aliquam perſonam, & de ipſa multum moleſtaretur in cogitatione, habendo motus carnis, & imaginando habere aliquos actus impudicos cum ipſa perſona, cum aliqua affectione concupiſcentiæ, 22æ.q.154. 5.c. q.120.3.1m 9

¶ Cogitatiua potentia eſt ratio particularis, collatiua intentionum indiuidualium, 1æ.q.78.4.c. q.81.3.c. 22æ.q.3.3.1m 1

Potentia cogitatiua aliquando dicitur intellectus, vt habet abſolutum iudicium de ſingularibus. Et eſt in continuo intellectui, & ſupra omnes alias potentias ſenſitiuæ partis, hæc eſt tantum in homine, 12æ.q.74.3.1m 2

Organum potentiæ cogitatiuæ, eſt media cellula cerebri, 1æ.q 78.4.c. 3

Sicut carnalis cognatio impedit matrimonium contrahendum ac contractum, ita & ſpiritualis, ex eccleſiæ tamen ſtatuto, ſi matrimonium præcedat Suppl q.56.1.o 1

Spiritualis cognatio ex baptiſmi & confirmationis ſacramento contrahitur. Suppl.q.56.2.c. 2

Spiritualis cognatio inter ſuſcipientem baptiſmi ſacramentum, & ipſum leuantem de ſacro fonte contrahitur. Suppl.q.56.3.o 3

Tranſit ſpiritualis cognatio à viro in vxorem, quam carnaliter cognouit, ſi quis per proprium actum alterius filium de ſacro fonte leuat. Suppl q 56.4.o 4

Spiritualis cognatio tranſit ad filios carnales ſpiritualis patris, ita quod dirimit contrahendum & iam contractum matrimonium. Suppl.q.56.5.c. 5

1 ¶Cognitio rei, triplex, ſ. per eſſentiam, per ſpeciem propriam & per ſpeciem alterius, 1ª q.56.3.c.
2 Cognitio duplex, ſcilicet naturalis, & per gratiam. Et vtraque duplex, ſcilicet vna pure ſpeculatiua tantum, & alia affectiua, ſiue experimentalis, 1ª.q.64.1.c. 22ᵉ.q.97.c.2ᵐ q.154.5.c. q.162.3.c.ad 1ᵐ 3ª q.55.1.c.
3 Cognitio triplex, ſ. per reuelationem, per ſe certitudinaliter, & per coniecturas ſignorum, 12ᵉ.q.112.5.c.
4 Cognitio duplex, ſcilicet approbationis, & apprehenſionis, 22ᵉ.q.188. 5.1ᵐ
5 Cognitio duplex, ſcilicet directa, & indirecta, 1ª.q.86.1.c.
6 In omni cognitione, modus eſt duplex, ſ. cognoſcentis, & cogniti, 1ª.q. 12.6.c. 7.1ᵐ 12.3ᵐ q.14.6.1ᵐ
7 Cognoſcere aliquid ſicut eſt in cognoſcente, poteſt intelligi dupliciter, ſ. ſecundum modum cogniti, vel cognoſcentis. Primum eſt falſum, ſecundum eſt verum. 1ª.q.14.6.1ᵐ
8 Aliquid cognoſcitur dupliciter, ſ. in ſe, & in ſuo effectu, 1ª.q.6.1.c. 22ᵉ.q.93.1.c.
9 Cognoſcere per aliud, contingit dupliciter, ſ. eadem cognitione, vel diuerſa, 1ª.q.14.7.c.
10 Cognoſcere per aliud, contingit dupliciter, ſcilicet per inſtrumentum, & per formam. Primũ oportet eſſe præcognitum, non aut ſecundum. Si enim accipiantur duo, quorum vtrunque ſit per ſe, in ordine obiectorũ cognitionis, illud propter quod aliud cognoſcitur, eſt magis notum, ſicut principia concluſionibus. Sed habitus non eſt de ordine obiectorum, inquantum eſt habitus, nec propter habitum aliquod cognoſcitur, ſicut propter obiectum cognitum, ſed ſicut propter diſpoſitionẽ vel formam, qua cognoſcens cognoſcit, 1ª.q.87.2.c.3ᵐ
11 Primum cognitum a nobis, ſumitur dupliciter, ſcilicet reſpectu diuerſarum potentiarum, vel reſpectu diuerſorum obiectorum, eiuſdem potentiæ, 1ª q.85.3.c.
12 Aliquid cognoſcitur in aliquo dupliciter, ſcilicet ſicut in obiecto cognito: & ſicut in principio cognitionis, 1ª.q.84.5.c.
13 In nobis habitualis cognitio cauſatur ex actuali conſideratione. Intelligendo. n. actu, efficimur ſcientes, ſecundum philoſophum: ſed cognitio perfecta ab habitu aliquo progreditur, 1ª.q.86.2.c. q.87.c.c.
14 Cognitio circum vitij vel peccati, depẽdet ex cognitione oppoſitæ virtutis. Erit igitur compendioſior & expeditior conſideratio via, ſi ſimul ſub eodẽ tractatu conſideratio procedat de virtute, & de dono ſibi correſpondente, & de vitijs ſibi oppoſitis, & de præceptis affirmatiuis & negatiuis. Erit autem huiuſmodi conſiderationis modus conueniens ipſis vitijs, ſecundum propriam ſpeciem, 22ᵉ.prol.
15 Medium cognitionis triplex, ſ. in quo, ſicut ſpeculum, ſub quo, vt lumen: per quod, vt in demonſtratione, 1ª.q.12.5 c.3ᵐ q.94.1.3ᵐ
16 Ad cognitionem requiruntur duo, ſ. apprehenſio, & iudicium, 22ᵉ.q.173 2.cap.
17 Natura hominis dependet à ſuperiori natura, ad cuius perfectionẽ non ſufficit cognitio naturalis, ſed requiritur quædam cognitio ſupernaturalis 22ª.q.1.3.1ᵐ
18 Certitudo cognitionis, in diuerſis naturis inuenitur diuerſimodè, ſecundum diuerſam conditionem vniuſcuiuſque naturæ, 22ᵉ.q.9.1.c.ᵐ
19 Proficere in cognitione, contingit dupliciter, ſcilicet ex parte docentis, qui proficit, vt in ſcientiis humanis, vel ex parte diſcentis, vt in fide, 22ᵉ q.1.2.c.ᵐ
20 Perfectio cognitionis duplex, ſ. ex parte cogniti, & ex parte cognoſcentis. Primum attenditur ratione medij, ſecundum vero ratione potentiæ & habitus, 3ª.q.10.4.1ᵐ
21 Cognitio quam per rationem naturalem habemus, duo requirit. ſcilicet phantaſmata, & lumen naturale intelligibile, 1ª.q.12.13.c.
22 Cognitio eſt imperfecta tripliciter, ſ. ratione obiecti, vt veſpertina: ratione medij, vt opinio, & ratione ſubiecti, vt fides. Prima & ſecunda poteſt eſſe ſimul cum perfecta, non aũt tertia, 1ª.q.58.7.3ᵐ 12ᵉ.q. 62.7.3ᵐ q.67.3.c.
23 Cognoſcere aliquid in vniuerſali, eſt imperfectius, quàm cognoſcere in ſpeciali, 1ª.q.55.3.2ᵐ
24 Cognitio ſingularium, pertinet ad perfectionem animæ intellectiuæ, ſecundum cognitionem practicam, non autem ſecundum ſpeculatiuam 3ª.q.11.1.3ᵐ
25 In exteriorib. cognitione, eſt potentia pertingens ad finem, per modum exequentis, non autem per modum imperantis, 12ᵉ.q.11.2.c.
26 Cognitio pertinet ad perfectionem rei, in ſe, ſed voluntas, in ordine ad alia, 1ª. q 6 . a.c.
27 Secundum gradus cognitionis, ſunt gradus appetitus, 1ᵉ. q.80.1.c.
28 Res participes ſunt cognitionis & voluntatis, ſecundum gradus ſuæ immaterialitatis, 1ª.q.14.1.c.
29 Cognitio quælibet, ſit per aliquã abſtractionem à materia, 1ª.q.84.2.c.
30 Nihil cognoſcitur ſecundum quod eſt in potentia, ſed ſecundum quod eſt in actu, 1ª.q.12.1.c. q.14.3.c. q.84.2.c. q.87.1.c.3.c.
31 Cognoſcens diſtinguitur a non cognoſcente, per hoc quòd poteſt habere formam alterius, 1ª.q 14.1.c. q.80.1.c.
32 Omnis cognitio naturalis eſt vera. Sed veritas eius eſt alia à veritate cognitionis infuſæ, vel acquiſitæ 1ª.q.60.1.3ᵐ
33 Impoſſibile eſt aliquam cognitionem eſſe totaliter falſam, ſine aliqua veritate, 22ª.q.172.6.c.
34 Mutata re, cognitio noſtra variatur, vel de veritate in falſitatem, vel econuerſo, ſi duret eadem opinio, vel de vna opinione in aliam, 1ª.q.14. 15.3ᵐ

Nullus obliuiſcitur cognitorum naturaliter, 1ª.q.64 1.c. 35
Quælibet virtus cognoſcitur per cognitionem actus in quẽ poteſt, 3ª 10.2 2.ſi 36
Priuatio non cognoſcitur, niſi per habitum ſibi oppoſitum, 1ª.q.14 10. c. 12ª.q.100.6.c.ᵐ 37
Cognitio diſcurſiua eſt, quando ex prius notis, in ignotum deuenitur, 1ª, q.58.3.1ᵐ 38
Cognitio ſenſitiua ordinatur ad duo, ſ. ad ſuſtentationem corporis, vitando nociua, & acquirendo neceſſaria, ſecundo ad cognitionem intellectiuam practicam & ſpeculatiuam. Primum conuenit omnibus animalibus, ſecundum autem ſolis hominibus, 22 q.167.c.c. 39
¶In coitu abſorbetur viſus rationis, propter vehementiam delectationis. 15ª.q.34.1ª.c. 1ᵐ q.37.1.2ᵐ q.72.2.4ᵐ 1
Coitus vagus non eſt in ca nalibus, vbi fœmina ſufficiet ad educationẽ prolis, 22ª q.154.c.2. 2
¶Cholera citius cæteris humorib. mouetur: ideo cholericus facilius mouetur ad iram quàm alij ad ſuas paſſiones, 12ª q.46.5.c. 3
¶Colere dicimur homines, quos honore, vel recordatione, vel præſentia frequentamus, & alia nobis ſubiecta, vt agros, 22ᵉ q.81.1.4ᵐ
¶Collectas in aliquibus terris ex antiqua conſuetudine Domini ſuis ſubditis certas collectas imponunt, quæ ſi non ſunt immoderatæ abſque peccato exigi poſſunt, 22ᵉ q.188.8.4ᵐ
Collectiuum ſignificat duo, ſ. multitudinem ſuppoſitorum, & vnitatẽ ordinis, 1ª q.31.1.ᵐ 1
¶Coloratum eſt proprium obiectum viſus, 1ª q.1.7.c. q.25.4.1ᵐ 1
Color eſt obiectum materiale viſus, formale vero eſt lumen, 22ª.q.1. 3.c. q.65.c.2. 2
Color non eſt coloratus, ſed clarus, ſimiliter albedo, 1ª.q.45.4.2.1ᵐ 3
Lumen facit quod color qui eſt viſibilis in potẽtia, ſit viſibilis in actu 1ª.q.67.1.3ᵐ q.79.3.c.ᵐ 4
¶Columba habet ſeptem proprietates, ad deſignandum ſeptem dona Spiritus ſancti. ſ. quia columba ſecus fluenta habitat, meliora grana eligit, alienos pullos nutrit, non lacerat roſtro, felle caret, in cauernis petræ nidificat, & gemitum pro cantu habet, 3ª.q.39.6.4 1
Columba quæ apparuit ſupra Chriſtum baptizatum, conuenit ſoli ſpiritui ſancto, vt ſignũ. Sed vt res, & effectum, conuenit toti Trinitati. Vnde & inſtinctu eius qui mouebatur ad motum naturæ, ſicut ex ſpirituali, cauſabatur ex Deo, 1ª.q.43.7.3ᵐ 2ᵉ.q.95.7.2. 3ª.q.39 8.2ᵐ 2
Columba illa fuit verum animal, 3ª.q.39.7.c. 3
Illa columba peracto miniſterio, conuerſa eſt in priſtinam materiam, 1ª. q.43.7.4ᵐ 3.q.39.6.2ᵐ 4
¶Comedere eſt ſumere cibum, per potentiam naturalem ſumentis, conuertibilem in naturam eius, 1ª.q.51.3.5ᵐ 1
Chriſtus poſt reſurrectionem ſuam, verè comedit: angeli vero nunquam. 1ª.q 51.3.5ᵐ 3ª.q.54 2.1ᵐ q.55.3.c. 6.c.1ᵐ 2
Comeſtio poteſt eſſe inconueniens dupliciter. Primo totaliter impediẽdo finem principalem, id eſt, ſalutem corporis, vel finem ſecundarium, id eſt bonam habitudinem, in negotijs exercendis, per nimiam ſuperfluitatem vel per defectum ciborum. Secundo reddendo difficilem, vel minus decentem peruentionem ad finem, per comeſtionem extra tempus debitum, 22ᵉ.q.141.6.2ᵐ 3
Qui vult comedere nociua, quodammodo dicimus eum velle infirmari, 22ᵉ q.30.1.c. 4
Dauid comedens panes ſanctos cum ſocijs excuſatur, propter neceſſitatem famis, 3ª.q 40.4.2ᵐ 5
¶Commutatio duplex, ſ. naturalis, i. rei ad rem, vel ad denarios, pertinens ad œconomos vel politicos, alia propter lucrum, pertinens ad negotiatores, 2ᵉ.q.77.4.c. 1
Commutatio duplex, ſcilicet inuoluntaria, vt in nocumentis: & voluntaria, vt in contractibus, 2ᵉ.q.61.3.c. 2
Commutatio ſicut eſt in beneficijs, rependendo gratiam, ſic & in offenſis, puniendo, 3ª.q.85.3.3ᵐ
¶Quæ ſunt vnius generis, poſſunt comparari rei, quæ non eſt in genere, ſcilicet Deo, non autem rei, quæ eſt in alio genere, 1ª q.4.3.2ᵐ q.6.2.3ᵐ 1
Comparatio duplex, ſcilicet abſoluta, & reſpectiua, 22ᵉ.q.188.5.cap. princip. 2
Comparatio duplex, ſ. æqualitatis, & ſimilitudinis, 2ᵉ.q 105.2.1ᵐ 3
¶Complacentia peccati venialis, non eſt peccatũ mortale, niſi ponatur in eo finis, ſ. ſupra Deum, & in contemptum Dei, 2ᵉ.q. 8.1.3.4.c.
¶Omne compoſitum eſt poſterius ſuis cõponentibus. Et habet cauſam, & actum & potentiam, 1ª.q 3.7 c. 1
Omne compoſitum ex materia & forma, eſt compoſitum ex quo eſt, & quod eſt, 1ª q.50.2.3ᵐ 2
Apud nos compoſita ſunt meliora ſimplicibus, non autem in Deo, 1ª. q.3.7.2ᵐ 3
Omne compoſitum eſt aliquid, quod non conuenit alicui partiũ eius, & in eo eſt aliquid quod non eſt ipſum, 1ª.q.3.7.c. 4
¶Comprehendere propriè eſt attingere rem, ſecundum omnem modũ & omnem rationem, qua cognoſcibilis eſt, 1ª.q.12.7.c. q.14.3.c. 12ᵉ.q.4.3.3ᵐ 22ᵉ q.28.3.3ᵐ 1
Comprehenſio non eſt alia operatio, à viſione, ſed eſt habitudo ad finẽ habitum, cuius obiectum eſt viſio, vel ſcientia, 12ᵉ.q.4.3.2ᵐ 2
De ratione comprehenſionis ſunt duo, ſcilicet continere fines rei, & nihil eius eſſe extra. Secundum conuenit viſioni, non autem primum, 1ª.q.14.3.2ᵐ 3

Compre-

4 Comprehenſio Dei dupliciter dicitur, ſcilicet attingentia vel tentio Dei & apprehenſio adæquata Dei. Prima conuenit omnibus beatis, nõ autem ſecunda, 1a.q.12.7.1m 1a.q.4.3.1m

5 Deus perfectiſſime comprehendit ſeipſum, 1a.q.14.3.o. q.62.9.c. 12.q.7.8.1m

6 *Nullus intellectus creatus comprehendere poteſt eſſentiam Dei, 1a.q.12.1.1m 7.o. 8.c. q.56.3.1m 2m q.75.5.2m q.62.9.c. q.86.2.1m q.107.3.c. 12a.q.4.3.1m q.93.8.1m q.102.4.6m 3a.q.10.1.o. 1.cm

7 Comprehenſio pertinet ad voluntatem, ſicut & delectatio, quia eiuſdem eſt habere aliquid, & quieſcere in eo, 12a.q.4.3.1m

8 Chriſtus fuit ſimul viator & comprehenſor, 1a.q.113.4.1m 22a.q.18.2.1m q.174.5.3m q.175.4.2m 3a.q.7.8.c. 3.1m q.8.4.2m q.11.2.2m 2.c.2m q.15.10.o.q.18.5.3m q.19.3.1m q.30.2.1m

1 COmmune duplex, ſcilicet ſecundum rem & ſecundum rationem. Primum eſt in diuinis tantum, ſecundum in omni natura, 1a.q.39.4.3m.

2 Commune triplex, ſcilicet vniuocum, æquiuocum, & analogum, 1a.q.13.10.c.

3 Commune abſolutum, eſt prius ſecundum intellectum proprio, commune reſpectiuum & diminutum, eſt poſterius proprio, 1a.q.33.3.1m 3a.q.7.13.3m

4 Quanto aliquid eſt communius, tanto eſt prius via generationis, 1a.q.20.1.c. q.85.3.1m

5 Commune ſemper eſt in prius proprio eiuſdem generis: non autem ſi ſint diuerſorum generum, 3a.q.7.13.3m

6 Commune in prædicatione, eſt imperfectius minus communi, ſed communius cauſalitate, eſt nobilius, 12a.q.20.2.2m

7 Bonum commune, eſt melius bono priuato eiuſdem generis, non autem ſemper ſi ſint diuerſorum generum, 22a.q.152.4.3m

1 ¶Nomen tripliciter eſt communicabile, vel incommunicabile, ſcilicet ſecundum rem & rationem, vt homo, ſecundum ſimilitudinem, vt leo, ſecundum rationem vel opinionem, vt Deus, 1a.q.13.9.c.

2 Hoc nomen Deus, eſt incommunicabile proprie ſecundum rem, ſed eſt communicabile ſecundum rationem, ſecundum opinionem, & ſecundum ſimilitudinem, 1a.q.13.9.2.

1 ¶Communicatio hominum adinuicem duplex, ſcilicet auctoritate principum, vt iudicia, pœnæ & huiuſmodi, & propria voluntate priuatarum perſonarum, vt emptio, donatio, & huiuſmodi, 12a.q.105.2.capit.

1 Communicatio prohibetur duplici de cauſa, ſcilicet, propter periculum, ſicut cum infidelibus, vel in pœnam, ſicut cum excommunicato, hæreticis, ſchiſmaticis, & apoſtatis, 22a.q.10.9.c.

1 ¶Conceptio Chriſti habuit tria priuilegia à Spiritu ſancto, ſcilicet eſſe ſine peccato originali, eſſe Dei & hominis, & eſſe à virgine, 3a.q.27.2.2m q.32.4.1m

2 Conceptio Chriſti ſpecialiter attribuitur Spiritui ſancto, licet ſit à tota trinitate, & à ſingulis perſonis, 3a.q.32.1.o. q.39.8.2m q.45.4.c.

3 Conceptio Chriſti, eſt de Spiritu ſancto efficienter, ratione corporis, & conſubſtantialiter, ratione verbi, 3a.q.32.2.o. q.54.c.3m

4 Corpus Chriſti non dicitur propter conceptum de Spiritu ſancto, ſed ex Spiritu ſancto, 3a.q.32.2.1m

5 Conceptio Chriſti fuit in inſtanti, 3a.q.6.4.1m q.33.1.2.3.o. q.36.4.cap.

6 Chriſtus in primo inſtanti ſuæ conceptionis, fuit perfectus ſecundum animam, & figuram corporis, non autem ſecundum quantitatem, 3a.q.33.2.o.

7 Chriſtus in primo inſtanti ſuæ cõceptionis, fuit ſanctificatus, quo ad animam & quo ad corpus, 3a.q.34.1.o. 1.cm 2.c.

8 Chriſtus in primo inſtanti ſuæ conceptionis, habuit operationẽ intellectus, 3a.q.34.2.3m

9 Chriſtus in primo inſtanti ſuæ conceptionis, habuit vſum liberi arbitrij, 3a.q.34.2.o.

10 Chriſtus in primo inſtanti ſuæ cõceptionis, habuit plenitudinem gratiæ, & cognitionis, 3a q.7.3.4.c. q.34.2.2m q.69.3.c. q.71.1.4m

11 Chriſtus in primo inſtanti ſuæ conceptionis, habuit maiorem gratiam omnibus comprehenſoribus, 3a.q.34.4.c.

12 Chriſtus in primo inſtanti ſuæ conceptionis meruit, & in eo plene comprehenſor fuit, 12a.q.5.7.2m 3a.q.7.3.4 12.c. q.34.3.4.o. q.45.1.c. q.48.1.2m q.49.3m q.54.2.c.

13 Chriſtus gloriam immortalitatis ſuæ, quam in primo inſtanti ſuæ conceptionis meruit, potuit etiam mereri per actus ſequentes, non vt magis eſſet eius, ſed vt pluribus cauſis debeatur ei, 3a.q.34.3.3m q.49.6.2m q.59.3.c.

14 Chriſtus conceptus eſt miraculoſe ex perpetua virgine, non ex virili ſemine, 3a.q.28.o. q.31.2.3m 5.o. 3m q.34.1.2m q.35.4.c.

15 Conceptio Chriſti cum dicitur facta ex muliere: ſicut gloſa dicit, mulierem pro fœmina poſuit ſcriptura more locutionis Hebræorũ. Vſus enim Hebræorum dicit mulieres, non virginitate corruptas, ſed fœminas, 3a.q.28.1.3m

16 Beata virgo habuit fidem de conceptione Chriſti, 3a.q.30.4.c.2m

17 Beata virgo ſe habuit actiue in præparatione materiæ, non autem in cõceptione Chriſti, 3a q.32.4.o. q.31.4.2m

18 Beata virgo fuit concepta ex ſemine viri, ideo fuit in Adam, & in alijs patribus, ſecundum rationem ſeminalem, 3a.q.27.2.4m q.31.7.2m 8.cm

Virgo Maria mater Chriſti fuit concepta in peccato originali, 12a.q.81.4.o. 3a.q.14.3.1m q.27.1.3m 2.3m 4 q.31.1.3 6.2m 9.2m 8.c.2m 19

Feſtum conceptionis Beatæ Mariæ, fit in quibuſdam eccleſijs, pro ſanctificatione eius, 3a.q.27.2.3m 20

Licet Romana eccleſia non celebret cõceptionem beatæ virginis, tollerat tamen conſuetudinem quarundam eccleſiarum celebrantiũ illud feſtum. Ideo non eſt totaliter reprobanda. Nec per hoc datur intelligi quód in ſua cõceptione fuerit ſancta. Sed quia quando ſanctificata ſit, ignoratur, ideo fit feſtum ſanctificationis eius potius quàm conceptionis in die conceptionis eius, 3a.q.27.2.3m 21

¶Conceptus Mentis. Significata conceptus ſuos, eſt homini naturale, ſed determinatio ſignorum, eſt ad placitum humanum, 22a.q.85.1.3m.

¶Concilium eſt, in quo iudices inter ſe conferunt de agendis, ſicut quo ſupplicio aliquis damnari oporteat, 2a.q.152.5.3m 1

Prohibitio vel ſententiæ ſynodi vel concilij ſe extendit tantum ad perſonas priuatas, quarum non eſt determinare de fide, 22a.q.1.1.2m 2

Concilium ſolus Papa congregare poteſt à quo non poteſt appellari ad concilium, ſed econuerſo 1a.q.36.2.2 22a q.1.10.c. 6.c. 3

¶Concluſio inquiſitionis practicæ, eſt duplex, ſcilicet ſententia vel iudicium in ratione, vel electio in voluntate, 1a.q.83.3.2m 12a.q.13.1.2m 3.c. q.76.1.c. 1

Concluſio tunc ſolum ſequitur ex principio, quando ſine illo principium non poteſt eſſe verum, 12a q.13.6.1m 2

Concluſio ſyllogiſmi operatiui, eſt ſingularis, ideo non concluditur, niſi mediante propoſitione ſingulari, 1a q.86.1.2m 12a.q.76.1.c. 22a.q.c.1m 3

¶Concordia dupliciter auferetur per diſcordiam, ſcilicet per ſe, id eſt ſcienter, & per accidens, id eſt præter intentionem, 22.q.37.1.c. 1

Concordia res creſcunt, diſcordia verò dilabuntur, 22a.q.37.2.1m 2

¶Concubinatus & quilibet coitus extra matrimonium eſt contra legem naturæ, & eſt peccatum mortale, 22a.q.154.2.o.

Virum habere plures vxores eſt contra legem naturæ, quantum attinet & ad intercommunicationem operum inter virum & vxorem, & ad ſimilitudinem coniunctionis Chriſti & eccleſiæ cum coniugio. Quantum vero ſpectat ad prolis procreationem & educationem, pluralitas vxorum non eſt contra ius naturæ. Suppl q.65.1.o. 2

Polygamia olim fuit licita antiquis patribus & alijs, propter finem prolis multiplicandæ ad cultum Dei. nunc vero prohibetur, quia ille finis cæteræque circunſtantiæ ceſſarunt, Suppl q.2.c. 3

Cum præcipuus finis appetendo concubinæ ſit coitus, illam habere eſt contra legem naturæ, illius enim finis legi naturali aduerſatur, Suppl.65.3.c. 4

Simplex fornicatio etiam ratione ſui eſt peccatum mortale, quod tollit debitam ordinationem parentis ad liberos, ad quod debet maxime ſpectare coitus, Suppl.q.65.4.o. 5

Nunquam licuit concubinam habere, etiam ex diſpenſatione, niſi matrimonio iunctam, eſt enim contra legem naturæ, cum non ſit conueniens actus ad bonum prolis, Suppl.q.65.5.o. 6

¶Concupiſcentia eſt appetitus delectationis ſenſitiuæ. Et eſt ſubiectiue appetitu ſenſitiuo. Et eſt tantum in concupiſcibili, 12a.q.30.1.o. q.3.3m. 1

Concupiſcẽtia eſt paſſio diſtincta ab alijs paſſionibus cõcupiſcibilis, ſ. amore & delectatione, quia eſt de bono ſenſibili abſente, 12a.q.30.2.o 2

Paſſio oppoſita concupiſcentiæ, eſt innominata, ideo timor ponitur pro ea, 12a.q.30.2.3m 3

Concupiſcentiarum aliquæ bonæ ſunt, & aliquæ malæ, 12a.q.34.1.c.6. 4

Concupiſcentia duplex, ſcilicet naturalis, id eſt de bono conuenienti ſecundũ naturam animalis, & non naturalis, id eſt, ſecundũ apprehenſionem. Prima conuenit omni animali, ſecunda verò ſoli homini, 12a q.30.3.o. q.31. o. q.41. 3.c. q.77.5.c. 22a q.187.4.2m 5

Concupiſcentia naturalis eſt finita in actu, & infinita tãtum in potentia, non naturalis autem eſt infinita actu. Et concupiſcentia finis eſt infinita, ſed eorum quæ ſunt ad finem eſt finita, 12a.q.30.4.o. 6

Concupiſcentia duplicitas eſt naturalis, ſcilicet ſecundum genus & ſecundum ſpeciem, 22a.q.142.1.2m 7

Concupiſcentia eſt naturalis homini, tantum vt recta ſecũdum rationem, 12a.q.82.3.1m q.85.3.2m 3a q.15.2.2m. 8

Concupiſcentia eſt naturalior quàm ira ratione obiecti & ſubiecti, ſecundum naturam generis & corporis, ſed econuerſo ſecundum naturam ſpeciei & indiuidui, & animæ, 1a.q.63.4.2m 12a.q.46.5.o. 22a.q.156.4.c. 9

Concupiſcentia præcedens actum rationis & voluntatis, diminuit peccatum, ſequens verò auget, 12a.q.73.6.2m 10

Concupiſcentia excitus contra ſpiritum quando ratio ei reſiſtit, non eſt peccatum, ſed eſt materia exercendæ virtutis, 12a.q.80.3.3 11

*Concupiſcentia non ligat totaliter rationem, 22.q.15.1.3m 12

Concupiſcentia dicitur eſſe ſine ratione, non quidem quia totaliter auferat iudicium rationis, ſed quia in nullo procedit ſecundum iudicium rationis, niſi ſit tanta quod faciat inſanire, tunc enim ligat totaliter rationem, 22a.q.150.4.3m q.156.4.2m q.157.3.2m q.195.2.2m 13

Debilitas concupiſcentiæ ex charitate vel temperantia, auget meritum, ſed ex prauitate vel commoditate, diminuit, 22a.q.155.4.2m 14

Concupiſcentia accenſa [illegible] iram, & econuerſo, 1a.q.81.2.c. 15

Intemperantia & concupiſcentia tripliciter ſunt puerilea. non quia ſint in pueris, ſed quia aſſimilantur eis, ſcilicet appetendo turpia, id eſt, 16

contra

contra rationem, creſcendo, & reſiſtendo, 22ª q.142.a.2.c.* q.152. a.2.m

1 Concupiſcibilis eſt de bono ſecundum ſenſum abſolute: ſed iraſcibilis, vt eſt arduum, 1ª.q.59.a.3.m* q.81.a.2.c.* q.82.a.4.c.* 12ª.q.23.a.1.c.* a.2.c.* q.25.a.1.c.1m.* q.26.a.1.c.ſi.* q.30.a.2.c.* 22ª.q.128.a.1m.* q.129.a.1m.

2 Concupiſcibilis denominatur à concupiſcentia, quia inter omnes paſſiones, ea eſt notior & ſenſibilior, non amato prior, 12ª.q.25.a.2.c.* q.a.3.a.1m

3 ¶Iraſcibilis eſt propugnatrix concupiſcibilis, 1ª.q.81.a.2.c.* 12ª.q.23.a.1.1m.* 22ª.q.150.a.4.c.* q.108.a.2.c.

4 Motus concupiſcibilis in appetendo, eſt velocior motu iraſcibilis, ſed in exequendo eſt econtra, ſo 22ª.q.1.e.a.4.c.

5 Motus concupiſcibilis vt hominis, eſt contra naturam & pœnam, ſi ſit contra rationem, non autem ſecundum genus, 12ª.q.82.a.3.2m.* q.85 a.3.c.* q.94.a.2.2m.* a.3m

6 *Omnia mala pertinent ad concupiſcibilem, ſicut ad primam radicem, non autem ſicut ad proximum principium, 12ª.q.82.a.3.3m

7 Omnis motus concupiſcibilis cauſatus ex apprehenſione, ſemper eſt peccatum, non autem ſi ſit ex qualitate organi, 12ª.q.17.a.7.o

8 Peccata concupiſcibilis ſunt turpiora, & minus grauia peccatis iraſcibilis, 12ª.q.73.a.5.a.3m.* 12ª.q.41.a.3.4.o.* q.158.a.4.c.

¶Condemnatus iuſte ad mortem poteſt fugere, non autem ſe defendere. Si verò iniuſte, poteſt vtrumque, ſi non ſit ſcandalum, 22ª.q.69 a.4.o

1 ¶Conditionalis cuius antecedens & conſequens ſunt impoſſibilia, poteſt eſſe vera, vt ſi dicatur: Si homo eſt aſinus, habet quatuor pedes.1ª.q.25.a.3.2m.* q.44.a.1.2

1 ¶Confeſſio triplex ſcilicet actus exterior fidei aal mſ oix, actus latriæ, ſcilicet gratiarum actio & laudatio Dei, & actus pœnitentiæ, ſcilicet confeſſio peccatorum, 22ª.q.3.a.1.o.* q.12.a.1.2m

2 Confiteri fidem in periculo mortis, non eſt tantum fidei, ſed indiget ab alia virtute fortitudinis, & gratia ſacramentali confirmationis, 22ª. q.3.a.2m

3 Actus omnium virtutum, ſunt à fide formata imperatiue, ſed confeſſio fidei elicitiue, 22ª.q.3.a.1.2m

4 Confeſſio fidei eſt de neceſſitate ſalutis, tunc ſolum, quando per eam tollitur honor Dei, vel vtilitas proximi, 22ª.q.3.a.2.o

5 Blaſphemia opponitur confeſſioni fidei, 22ª q.13 a.1.o.* a.1.* a.3.c.

6 ¶Confeſſio peccatorum duplex, ſcilicet interior Deo, & exterior ſacerdoti, 3ª q.68.a.6.a.2m

7 Confeſſio præſupponit actualem contritionem dolentem culpam, ideo directè ordinatur ad diminutionem pœnæ, 3ª.q.87.a.1.c

8 Quilibet tenetur confiteri de peccato mortali, cum propoſito non peccandi, & tenetur confiteri peccatum ſuum, quod dubitat eſſe mortale, & cauſas vel occaſiones ſufficientes peccati mortalis, ſiue circunſtantias aggrauantes in infinitum. 3ª q.87.a.1.1m

9 Quilibet tenetur confiteri numerum ſuorum peccatorum, ſicut poteſt, quia peccatum in ſpecie non eſt vnum peccatum numero, ſed multa. Contritio autem eſt in conſpectu Dei, qui non intuitu omnia videt. Sed confeſſio fit homini cui ſigillatim oportet omnia exponi. Et præterea oportet de omni peccato mortali quod memoriæ occurrit ſingulariter dolere, 3ª.q.87.a.1.c.

10 Non confitens aliquod peccatum, propter ignorantiam facti, aut quia oblitus eſt, excuſatur à fictione, non autem ſi propter ignorantiam iuris, 22ª.q.63.a.3m

11 Conceſſum eſt prælatis à iure, quòd poſſint ſibi eligere confeſſores, quia prælati habent diſpenſare ſacramenta & interius perfecti ad hoc requirunt quòd aliquo dignè huiuſmodi actus exerceat, qui etiam confeſſores, quantum ad hoc ſunt eis ſuperiores, 22ª.q.184.a.6.c.

12 Sacerdos in nullo caſu debet reuelare confeſſionem, 22ª.q.70.a.1.2m

13 De quolibet confeſſore dicitur, Non eſt inuentus ſimilis illi. 12ª.q.66. a.3m

14 Sacramentalis confeſſio eſt de neceſſitate ſalutis eius, qui in peccatum actuale vel mortale cecidit, Suppl.q. .a.1.o

15 Confeſſio quæ neceſſitatem ſacramentalem habet, non de iure naturali eſt, ſed de diuino, Suppl.q.6.a.2.o

16 Quanquam peccatores tantum a diuino iure ad confeſſionem teneantur, ex vi tamen poſitiui iuris omnes Chriſti fideles ad eam, ſemel ſaltem in anno, tenentur, Suppl.q.6.a.3.o

17 Ad hoc quod ſit idonea confeſſio requiritur quod os cordi concordet, vt ſolum hoc os accuſet, quod conſcientia tenet, Suppl.q.6.a.4.o

18 Quanquam ſtatim omnes de ſuis dolere peccatis teneantur, de neceſſitate tamen ſalutis non eſt, ut ſtatim peccata ſua confiteantur, ſed habita copia confeſſoris, & ſtatutis ab eccleſia pro pœnitentia temporibus, Suppl.q.6.a.5.o

19 Sicut Papa non poteſt diſpenſare vt aliquis ſine baptiſmo ſaluetur, ita nec quod ſaluetur ſine confeſſione, Suppl.q.6.a.6.o

20 Confeſſio eſt per quam latens morbus ſpe veniæ aperitur, Suppl.q.7.a.1.o

21 Cum per confeſſionem aliquis ore confiteatur, quod corde tenet, confeſſio bonum eſt ex genere, & eſt actus virtutis, ſed tamen poteſt male fieri, niſi aliis debitis circunſtantiis veſtiatur, Suppl q.7.a.2.o.

22 Confeſſio eſt actus virtutis pœnitentiæ elicitus, quamuis ſecundum alias rationes, ad multas virtutes pertinere poſſit, Suppl.q.7.a.3.o.

23 Cum ſolus ſacerdos miniſter ſit ſacramenti pœnitentiæ, ſoli ſacerdoti facienda eſt ſacramentalis confeſſio: Suppl.q.8.a.1.o

24 In neceſſitate etiam laicus vicem ſacerdotis ſupplet, vt ei confeſſio fieri poſſit. Suppl q.8.a.2.o

Confeſſio laico facta ſacramentale quoddam eſt, quamuis non ſit perfectum ſacramentum & ex charitate procedens. Et ſic liberatum eſt peccatum veniale remitti, ſicut per tunſionem pectoris & aquam benedictam, Suppl q.8 a.3.o 25

Non modo ſacerdoti, ſed proprio ſacerdoti, qui impertendi iuriſdictionem & poteſtatem habeat, confiteri peccata neceſſarium eſt, Suppl. q.8.a.4.o 26

Poteſt aliquis ex priuilegio vel ſuperioris mandato, alij quam proprio ſacerdoti ſua peccata confiteri, & ab illo abſolui Suppl.q.8.a.5.o. 27

Cum neceſſitas legem non habeat, in neceſſitatis articulo, quilibet ſacerdos, quibuſcumque peccatis, etiam ab excommunicatione quemlibet abſoluere poteſt Suppl.q.8.a.6.o. 28

Secundum quantitatem culpæ, tametſi taxanda ſit ſatisfactionis pœna, quo tamen pœnæ in peccatorem remedium iniungatur, non ſolum ſecundum culpæ quantitatem, ſed etiam ſecundum conditionem perſonarum taxanda ſunt, Suppl.q.8.a.7.o 29

Confeſſio vt eſt pars ſacramenti, poteſt nonnunquam in eo eſſe, qui non contritus, & ſine charitate eſt, vt vero actus virtutis eſt, nō poteſt abſque charitate in aliquo eſſe, Suppl.q.9.a.1.o. 30

De neceſſitate confeſſionis eſt, quod homo omnia peccata confiteatur quæ in memoria habet, quod ſi non facit, non eſt confeſſio, ſed confeſſionis ſimulatio, Suppl.q.9.a.2.o 31

Proprio ore peccatoris confeſſio facienda eſt niſi naturæ ad quod aliquod impedimentum ei fuerit, Suppl.q.9.a.3.o 32

Sit ſimplex, humilis, confeſſio, pura, fidelis, 33
Atque frequens, nuda, diſcreta, libens, verecunda,
Integra ſecreta, lachrimabilis accelerata:
Fortis & accuſans & ſit parere parata: Sup q.9.a.4.a.1m

Confeſſio liberat hominem à culpa: ſicut & baptiſmus: Suppl. q.10.a.1.o 34

Abſoluit hominem aliquo modo a pœna ipſa ſacramentalis peccatorum confeſſio: ſecundum maiorem vel minorem confitentis diſpoſitionē: Suppl.q.10.a.2.o 35

Sacramentalis confeſſio ianua paradiſi aperire dicitur: quo à culpa: & pœnæ reatu abſoluit: Suppl.q.10.a.3.o 36

Confeſſio ſacramentalis hanc ſaluti tribuit: quo peccatum homo ſe clauibus eccleſiæ ſubijcit. Suppl q.10.a.4.c. 37

Per confeſſionem generalem delentur peccata mortalia oblita: verò peccatum mortale memoria teneat quo confeſſione ſpeciali eſt opus. Suppl. q.10.a.5.o 38

Tanquam violator ſacramenti peccat qui confeſſionem reuelat: Suppl. q.11.a.1.o 39

Sigillum confeſſionis extendit ſe ad illa de quibus eſt ſacramentalis confeſſio, & ſimul ad illa omnia per quæ poſſet peccator vel peccatū deprehendi: Suppl.q.11.a.2.o 40

Sicut ſacerdoti competit ſigillum confeſſionis vt Dei miniſtro: ita etiam eccleſiaſtico: cui propter neceſſitatem: confeſſionem audire contingit: competere dicitur peccata celare. Suppl q.11.a.3.o 41

Cum confitens eſſicere poſſit: vt ſacerdos ſciat illud vt homo: quod ſciebat vt Deus: dum dat egredi confeſſionis facultatem tribuit: ſi illam reuelet: non violat ſigillum confeſſionis: ſed cum ſcandalum vitari debet Suppl.q.11.a.4.c. 42

Si immineat neceſſitas poteſt confeſſor prodere quæ ſibi in confeſſione dicta fuerunt: modo ante aut poſt cōfeſſionem ea reſciuerit: ſic tamē. vt ea dicat vt homo: non vt Deus Suppl.q.11 a.5.o 43

¶Confirmatio eſt ſacramentum, 3ª.q.65.a.1.o.* q.72.a.1.c. 1

Confirmatio eſt nobilius ſacramentum baptiſmo quo ad miniſtrum: & gratiam: & ſimpliciter: ſed quo ad remiſſionem peccatorum eſt econuerſo, 3ª.q.72.a.11.2m 2

Chriſma id eſt oleum oliuarum cum balſamo: eſt propria materia eius. 3ª.q.72.a.2.o.* q 84.a.1.1m 3

Hoc ſacramentum habet determinatam formam; ſcilicet, conſigno te ſigno crucis: & confirmo te chriſmate ſalutis: in nomine patris. & filij: & Spiritus ſancti, Amen. 3ª.q.72.a.4.o.* q. 4.a.c. 4

Confirmatio eſt ſpiritale augmentum promouens hominem in ſpiritualem ætatem perfectam: 3ª.q.72.a.1.5.o.c.* 7.1m.* & 10.c.* 11.2.* q.73.a.c.* q.84.a.1.c. 5

Confirmatio non eſt de neceſſitate ſalutis: ſed eſt ſacramentum neceſſitatis: quia ad bene eſſe ſpiritualis vitæ: ſed tamen contemptus huius ſacramenti: eſt periculoſus: 3ª.q.65.a.4 c. 6

Confirmatio fuit immediatè inſtituta à Chriſto quando impoſuit manus ſuper pueros: non exhibendo: ſed promittendo: 3ª.q.72.a.1.1m 7

Hoc ſacramentum confertur tantum ab epiſcopis, 3ª.q.65.a.3.2m.* q.72. a.3.* 11.o.* 12.1m 8

*Confirmatio conferri poteſt, à ſimplici ſacerdote, ex cōmiſſione ſolius papæ: non autem à diacono, 3ª.q.72.a.11.1m 9

Confirmans & confirmandus debent eſſe in gratia. Et debent eſſe confeſſi, & ieiuni de conſilio, non autem de præcepto, 3ª.q.72.a.7.1m.* 12.1m 10

Confirmandus debet teneri ab alio confirmato, cuiuſcunque ætatis vel ſexus. q.72.a.10.o 11

Confirmatio debet dari cuilibet baptizato cuiuſcunque ætatis, ſexus, & conditionis etiam morituris, 3ª.q.72.a.8.o 12

Confirmatio datur tantum in fronte, ad liberam confeſſionem nominis Chriſti, & ad ſuſtinendum defendendum dignitatem acceptam. 3ª.q.72.a.9.o.* 11.1m.* 3 13

Confirmati conformantur Chriſto, & configurantur ei per ſignum crucis, quaſi dona 3ª.q.72.a.4m.* 4.3m.* 9.c.

Chriſtu-

15 Chriſtus non debuit ſumere ſacramentum confirmationis, nec ordinis quia ab initio ipſe fuit gratia pleniſſimus, 3ª.q.72.a.4.ᵐ ad 3.c.

16 In confirmatione cõfertur plenitudo gratiæ & Spiritus ſancti, 3ª q.72.a.5 ad 3ᵐ. 3ª q.72.a.6.c. 2ᵐ. 3ª q.72.a.7. 11. 3ᵐ. q.84. 4.c.

17 Gratia collata in confirmatione diſtinguitur a gratia collata in baptiſmo & perficit eam, 3ª.q.72.a.7.c.3ᵐ.

18 Impoſitio manus fit in ſacramento confirmationis, & ordinis, ad ſignificandum corporalem effectum gratiæ, 3ª.q.84.a.4.c.8ᵐ.

19 In confirmatione datur nobis robur ad pugnam ſpiritualem, 3ª.q.65.a.1.c.4. q.72.a.2.c. 4.c. 50. 3. 10.c.

20 Confirmatio perficit per modum formæ, ſed euchariſtia vt finis, 3ª.q. 73.a.3.

21 Euchariſtia roborat hominem in ſe quo ad charitatem, cõfirmatio verò contra alios in pugna, quo ad hoſtem, 3ª.q.72.a.9.2ᵐ. q.79.a.1.

22 Confirmatio perficit effectum pœnitentiæ, & baptiſmi, 3ª.q.71.7.2ᵐ.

23 Confirmatio confert excellentiam hominis ad ſe, non autem ad alium, ſicut ordo. 3ª.q.72.a.2.

24 Confirmatio facit hominem mitem, & feruentem in conſcientia, & famoſum per confeſſionem, 3ª.q.72.a.2.1ᵐ.

25 Nullus conſequitur effectum confirmationis ſine voto eius, 3ª. q.72. a.6.1ᵐ.

26 Exiſtens in peccato mortali, cuius conſcientiam non habet, vel cuius nõ eſt perfecte contritus, dummodo non ſit fictus, per hoc ſacramentum conſequitur remiſſionem peccatorum, 3ª q.72.a.7.2ᵐ.

27 Quidam ad prædicationem Petri acceperunt miraculoſe effectum huius ſacramenti, ſine ſacramento, antequam baptizarentur, 3ª q.72.a.2. 1ᵐ. q.4. ...

28 In confirmatione fit plena peccatorum remiſſio, 3ª.q.72.a.7.2ᵐ.

29 Confirmati habent maiorem gloriam in cœlo, quam non confirmati, 3ª.q.72.a.4ᵐ.

30 Confirmatio non habuit aliquid correſpondens in lege veteri, propter perfectionem eius. 3ª .q.72.a.5.3ᵐ. 3ª.q.61.a.4ᵐ. q.72.a.1.2ᵐ.

31 Confirmatio quo ad ſolennitatem datur tantum in Paſcha, & Pentecoſte, ſicut baptiſmus, ſed quo ad communem vſum datur etiam alio tempore, 3ª.q.72.a.1.ᵐ. 2ᵐ.

32 * Beata virgo per ſecundam ſanctificationem fuit ſimpliciter confirmata in bono per gratiam habitualem, ita quod non poſſet per liberum arbitrium flecti in contrarium, 3ª.q.27.a.5.2ᵐ.

Coniectare bonum, id eſt, in re bonum intentionibus, communiter pertinet ad liberalitatem. 2ª 2ª.q.3 .a.1.3ᵐ. q.117.a.3ᵐ.

1 Coniectura *. Coniecturaliter cognoſcitur aliquid per aliqua ſigna 1ª 2ª q.112.a.5.c.

2 Coniecturaliter cognoſcere aliquid, eſt cognitio imperfecta, 1ª 2ª .q.112 a.5.c.

Domus ſine triplici coniunctione, ſcilicet viri & vxoris, patris & filij, domini & ſerui, non eſt perfecta, 1ª 2ª q.105.4.c. 2ª 2ª .q.58.7.3ᵐ.

1 Coniunctio maſculi & fœminæ, determinatur diuerſimode in diuerſis animalibus, 2ª 2ª.q.154.2.c. 2ª 2ª.q.154.2.c.

1 Conſanguinitas impedit matrimonium tripliciter, ſcilicet lege naturæ, id eſt cum patre, & magis cum matre propter reuerentiam, vel lege diuina, propter concupiſcentiam refrenandam, vel lege canonica & ciuili, propter amicitiam, 2ª 2ª.q.154.9.0.

2 Conſanguinitas vinculum eſt ab eodem ſtipite deſcendentium carnali propagatione contractum. Suppl q.54. a.c.

3 Per quoſdam gradus ſeu lineas deſcendentium ab vno communi principio vel aſcendentium ad idem ad tale, id eſt ſalum conſanguinitas, congrue aſſignatur. Suppl q.54.a.3.0.

4 Conſanguinitas quoſdam ex iure naturæ à matrimonio repellit, & aliquos ex diuino iure, alios vero ex humanis legibus ſtatutis, Suppl. q. 54. a.c.

5 Poſſunt ex eccleſiæ ſtatuto aliqui cõſanguinitatis gradus matrimonium impedientes taxari, prout eſt vtile vtilitati hominum, Suppl. q.54. 4.0.

1 CONſcientia non eſt potentia, nec habitus, ſed eſt actus, ſcilicet applicatio ſcientiæ, 1ª. q.79. 13.0. 1ª 2ª.q.19.5.b. c.

2 Conſcientia eſt actus ſynderesis, ideo quandoque ponitur pro ea, 1ª. q. 79.a.13.c.3ᵐ.

3 Conſcientia dicitur ſpiritus correctior, & pædagogus animæ, id eſt, dictamen eius, 1ª.q.79.a.13.2ᵐ.

4 Lex naturalis nominat principia iuris, ſynderesis, habitum eorum, ſed cõſcientia applicationem legis naturalis ad facienda. 1ª 2ª.q.94.1.0.

5 Conſcientia dicitur accuſare vel excuſare, inquantum cognoſcimus nos bene vel male feciſſe. 1ª.q.79.a.13.c.

6 Conſcientia dicitur teſtificari, inquantum cognoſcimus nos aliquid feciſſe vel non, 1ª.q.79.a.13.c.

7 Conſcientia dicitur inſtigare, vel ligare, inquantum iudicamus aliquid eſſe agendum, vel non, 1ª.q.79.a.13.c.

8 Conſcientia errans ligat. 1ª 2ª q.19.5.6.0.

9 Coinquinatio & munditia ſunt in conſcientia, vt in cognitione, nõ autẽ vt in ſubiecto, 1ª.q.79.a.13.2ᵐ.

1 Conſecratio templi, altaris, & veſtium, & huiuſmodi, non ſunt ſacramenta, ſed ſacramentalia, quia ordinantur ad euchariſtiam, 3ª.q.65.a.1.6ᵐ.

2 Altare & eccleſia conſecrantur multipliciter ratione, ſcilicet tum ad repræſentandum ſanctificationem quam eccleſia conſecuta eſt per paſſionẽ Chriſti, tum etiam ſignificandum ſanctitatem quæ requiritur in iis, qui ſacramentum altaris ſuſcipere debent, 3ª.q.83.a.3.

Altare quandoque ſine eccleſia conſecratur, ſed non econuerſo, 3ª. q. 83.a.3.2ᵐ. 3

Altare non debet conſecrari ſine reliquiis martyrum. 3ª. q. 83. a. 3 . 4

Res inanimatæ non ſunt ſuſceptiuæ gratiæ, ſed ex conſecratione adipiſcuntur quandam ſpiritualem virtutem, qua ſiunt aptæ ad diuina, 3ª.q. 83.a.3. 3ᵐ. 4ᵐ. 5

Conſecratio eccleſiæ non debet reiterari, niſi excuſſæ, vel pollutæ ſanguine, vel ſemine, 3ª q.83.a.3. 6

Eccleſiæ pollutæ ſanguine, vel ſemine, debent reconciliari, quia per illud peccatum apparet ibi aliqua operatio dæmonum, 3ª q.83.a.3. 7

Eccleſiæ vel altaria, dubia de conſecratione, debent conſecrari, 3ª.q.83. a.3. 8

Ligna eccleſiæ conſecratæ non debent cedere ad vſus laicorum, ſed monaſterij, vel comburi, 3ª.q.83.a.3.3ᵐ. 9

Pallæ, Pallia, Cathedra, Candelabra & veſtium, veſtiſta debent comburi, & cineres reponi honeſte, propter conſecrationes, 3ª.q.83.a.3.3ᵐ. 10

Conſecratio quælibet eſt indelebilis manente ſubiecto, 2ª 2ª q. .a.3.c. 3ª q. 8. 1.c. 1ª.q. 3.5.c. q 7 . 2 . .q.82.a.4.c. 3.3ᵐ. 11

Soli epiſcopi conſecrant omnia, præter euchariſtiam, 3ª q.82.a.1.4ᵐ. 3.3ᵐ. 12

De ritu conſecrandi miniſtros veteris legis, 1ª 2ª.q.102.a.5.9ᵐ. 13

In cõſecratione Aaron, & filiorum eius, ſignificatus ordo eccleſiæ. 2ª 2ª. q.1. a.5.3 14

Conſenſus importat iudicium de eo in quod conſentitur. 1ª 2ª. q.74. a.c. 1

* Conſenſus poteſt attribui voluntati, & rationi, 1ª 2ª q.74.7.1ᵐ. 2

Conſenſus in actum pertinet ad rationem ſuperiorem, ſecundum quod in ratione voluntas includitur. 1ª 2ª.q.15.4. q.74.7. 3

Electio addit ſupra conſenſum relationem reſpectu eius quod minus placet, vel non placet, & tunc differunt tantũ ratione. 1ª 2ª .q. 15.3. 4

Conſenſus deliberatus in peccatum, non pertinet ad contemptum legis diuinæ, niſi repugnet ei, 1ª 2ª.q.74.9.3ᵐ. 5

Conſenſus non conuenit brutis, nec alicui reſpectu finis ſed tantum reſpectu eorum quæ ſunt ad finem, 1ª 2ª .q.15.a.3.0. q.10.a.0.

A ſi voluntate ad particulare non valet conſequentia, niſi mediante particulari, 1ª 2ª.q.2. .2.c.

CONSERVATIO in eſſe, eſt influentia vel motio eſſe prius inducti 1ª.q.9.a.c.

Quælibet res naturaliter conſeruat ſe in eſſe, & reſiſtit corrumpentibus quantum poteſt. 2ª 2ª.q.64.5.7.c. 2

Aliquid conſeruat aliud dupliciter, ſcilicet per ſe, id eſt, influendo, & per accidens, id eſt, remouendo, 1ª.q.104. .a.c. 3

Vna creatura conſeruat aliam per ſe & per accidens. Et tanto magis, quanto eſt altior, & primæ cauſæ propinquior, quæ principaliter conſeruat, 1ª. q. 104.a.2.0. 4

Omnis creatura indiget conſeruari per ſe à Deo ſed corruptibiles indigent conſeruari ab eo etiam per accidẽs, 1ª.q. 104.a.1.0. 1ª 2ª.q.109. a.1. 9. 5

Deus conſeruat aliquas creaturas in eſſe vtroque modo mediantibus aliquibus aliis cauſis, 1ª.q.104.a.1.0. 6

Deus dat formas omnibus, & conſeruat eas, & applicat eas ad agendum, & eſt finis omnium actionum. 1ª.q.105.a.5.c. 7

Deus eadem virtute, & eadem operatione, producit rem & cõſeruat, 1ª. q.104.a.1.4ᵐ. 8

Nulli creaturæ communicari poteſt, vt cõſeruetur in eſſe, ſine Deo. 1ª. q.104.a.2. 2.3. 9

Solus Deus conſeruat res, ne in nihilum decidant, 1ª.q.104.a.3.c. 10

In iis qui pertinent ad conſeruationem naturæ, magis tenemur parentibus, a quibus naturam accepimus, quam aliis, & conſequenter conſanguineis, ſed in aliis beneficiis poteſt eſſe econuerſo, 2ª 2ª.quæſt. 31.a.3.0. 11

Conſideratio importat actum intellectus, intuentis veritatem. Et pertinet maxime ad iudicium. 1ª 2ª .q.5 . .c. 12

Quælibet res poteſt quadrupliciter conſiderari, ſcilicet vt eſt, vt vna ſecundum vnitatem, & reſpectu aliorum, 1ª.q.39.8.c. 13

CONSILIVM quid, eſt ipſa quæſtio, quæ verſatur inter conſiliantes, & conſilium habentes, 1ª.q.22.a.1. 1ª 2ª.q.14.a.1. 2ª 2ª.q.18.3.3ᵐ. 1

Conſilium eſt inquiſitio eorum tantum quæ ſunt ad finem operabilium a nobis, non autem omnium nec determinatorum, 1ª 2ª.q.14.0. 2ª 2ª.q. 33 1.2ᵐ. q.47.1.2ᵐ. 3ᵐ. q.49.5.c. 2

Inquiſitio conſilij eſt reſolutoria, ſcilicet à poſteriori in eſſe, id eſt, à fine ad prima, ſcilicet ad media, 1ª 2ª q.14.5.0. 3

Inquiſitio conſilij eſt infinita in potentia, ſed finita in actu tripliciter, ſcilicet ex parte termini, id eſt, concluſionis, & principij proprij, ſcilicet finis, & communis, ſcilicet cognitionis ſenſus, & intellectus, 1ª 2ª.q. 14.a.6.0. 4

Nullus conſiliatur de iis de quibus deſperat, nec de impoſſibilibus, 1ª 2ª. q.44.a.3. 5

Ad bonitatem conſilij tria requiruntur, ſcilicet debitus finis, bonum medium, & tempus opportunum, 2ª 2ª.q.51.a.1. 1ᵐ. 3ª.q.14.6.0. 6

Aliquid facit conſiliatiuum dupliciter, ſcilicet quo ad facultatem, vt prudentia, & quo ad ſolicitudinem tentandi, vt ſpes, & amplius timor, 1ª 2ª. q.44.2.0. 2ª 2ª.q.49.3ᵐ. q.54.a.4ᵐ. q.129.7.c

Conſilium

8 Conſilium eſt in Deo quo ad certitudinem iudicij, non autem quo ad inquiſitionem dubiam, 1a.q.22.1.2 ᵒ 12 .q 14.1.2 ᵒ 22 q.42.1 m

9 Deus dereliquit hominem in manu conſilij ſui, quo ad liberum arbitrium, non cogendo, non autem quo ad prouidentiam, 1a.q 22.2.4m ᵒ 22 .q 4 1.1m

10 Conſilium ſine dubitatione conuenit Chriſto, 3a.q 11.1.3m

11 Conſilia Chriſti magis parant viam ad præcepta Dei quam econuerſo, quia præcepta ſunt fi- a conſiliorum, 22 .q 189.

12 Multa conſilia Chriſti ſunt de præcepto, quo ad præparationem animi, tantum. Quandoque tamen conſiliorum obſeruatio eſt de neceſſitate ſalutis, quod patet in ijs qui iam vouerunt conſilia, 12 q.108.4. 2 .q.4.4 22 .q.10.1.8 q.43.4. 4m 8.4 q.78.1.c. q. 124.1.5 3.1 .3.18 .1.4m q.140.2m q 32.3. 2 q.186. 2.cap.

13 Conſilia Chriſti reducuntur ad tria, ſcilicet ad paupertatem, continentiam & obedientiam, 12.q. 108.4.c.

14 Conſilia tria euangelica ſecundum ſe omnibus expediunt, niſi ex indiſpoſitione aliquorum, quorum affectus ad hæc non inclinatur, 12a q.108. 4.1m

15 Præcepta ſunt de neceſſarijs ad ſalutem, conſilia verò ad bene eſſe, 12a. q.10 .4.0.

16 Nullus actus perfectionis cadit ſub conſilio, qui in aliquo caſu non cadat ſub præcepto, 22a.q. 24 .1m.

17 Conſilium nunquam obligat, niſi per hoc quod in præceptum tranſit, ex al quo accidente, 22 q. 24 .1.

18 Conſilium conuenienter ponitur vnum de ſeptem donis Spiritus ſancti, 22a.q 52. .0.

19 Donum conſilij dirigit nos in omnibus ordinatis ad finem vitæ æternæ, ſiue neceſſarius, id eſt, præceptis ſiue non, ſcilicet conſilijs, 22a.q.52. 4.2m.

20 Conſilium actiuum eſt gratia gratis data quibuſdam, ſed conſilio paſſiuum, eſt donum omnium exiſtentium in gratia, 22a.q.47.14.2m q 38.1.3m q 52.1.2m

21 Donum conſilij facit certitudinem à Spiritu ſancto de ijs, de quibus dubius inquirit, & coniecturat, 12 .q. 68 4.1m 22 q.18.1.1 2.0.

22 Vna tantum virtus eſt ad bene conſiliandum, ſed duæ, ad bene iudicandum, quia diſtinctio eſt in propriis, ex quibus eſt iudicium, non autem in communibus, ex quibus eſt inquiſitio, 22a.q 57.6.3m 22.q. 51.2.2m.

23 Donum conſilij correſpondet prudentiæ, & cubul æ, vt adiuuans, & perficiens eas 12 q.57 . .22 .q. 1 .2.

24 Donum conſilij & ſcientiæ, manent in beatis, inquantum retinent cognitionem eorum, & illuminantur de ignotis, 22 .q 52 3.0.

1 ¶Conſtantia pertinet ad continentiam, 22 .q 123 .2 .

Conſtantia & perſeuerantia conueniunt in fine, ſcilicet in perſiſtendo firmiter in bono 22 .q 1 . .

3 Conſtantia magis conuenit cum perſeuerantia quàm cum patiẽtia, quia cum prima conuenit in fine, cum ſecunda vero in ijs quæ faciunt impedimentum boni, 22 q. 37 .

4 Perſeuerantia eſt principalior quam conſtantia, quia eſt circa difficile, propter longitudinem quod eſt eſſentialius virtuti quam propter impedimenta, circa quæ eſt conſtantia, 22 q.128.6 q.137.1 c.

5 Conſtantia conuenit cum magnificentia, & perſeuerantia, quia ſunt circa difficile, 22a.q.137.3.2m.

6 Conſtans cogit cadaliquo corporali, non tamen ad culpam, propter metum ſtupri, ſtatus, necis, vel verberis, in ſe vel tancit, non autẽ propter infirmitatem 22 .q 19 12 q 25.4.c.

1 ¶Conſuetudo habet vim legis & interpretatur, & abrogat legem humanam, non autem legem naturalem, nec diuinam, 12 .q.97 .0. 22 .q. 9 2 2m q.110.2 c.

2 Mala conſuetudo legit, lex vincit conſuetudinem, niſi ſit impoſſibilis ſecundum conſuetudinem patriæ, .q 9 .1.2 .

3 Naturalia non poſſunt conſuetudine, nec deficere, 12a q. 1.2 c.

4 Conſuetudo eccleſiæ præualet auctoritati cuiuſcunque doctoris, 22a.q. 1 12 c

1 ¶Contemplatio eſſentialiter conſiſtit in intellectu, ſed principium habet in affectu, 22 q.1 0.7.1 .

2 Contemplatio diuinorum eſt operatio maxime propria hominis, & maxime delectabilis, 2a.q 3.c.

3 Contemplatio eſt delectabilis dupliciter, Primo vt eſt operatio conueniens homini ſecundum naturam eius, vt animal rationale, & magis habenti habitum ſapientiæ, ſecundo verò ex obiecto, ſ. Deo, 12 .q 3. 5 2. 22 .q.180 7 .

4 Partes contemplationis ſunt tres, ſ. lectio, meditatio, & oratio, 22 .q. 18 .3.4m.

5 Species contemplationis ſunt ſex ſumptæ ſecundum ſex gradus aſcẽſus in Deum, ſ. perceptio ſenſibilium, progreſſus à ſenſibilibus ad intelligibilia, diiudicatio ſenſibilium ſecundum intelligibilia, abſoluta conſideratio intelligibilium, in quæ per ſenſibilia peruenitur contemplatio intelligibilium, quæ per ſenſibilia inueniri non poſſunt, ſed per rationem capi poſſunt, conſideratio intelligibilium, quæ ratio nec inuenire nec capere poteſt, quæ ſ. pertinent ad ſublimem contemplationem diuinæ veritatis, in qua finaliter contemplatio perficitur, 22a. q.8 . 1 .

6 Ad contemplationem tria requiruntur, ſ. ſanitas corporis, quies à perturbationibus & ab exterioribus. Et ei ſeruiunt omnia humana officia, 22a.q. 18 .2. .

Tres ſunt conditiones bene contemplandi diuina, ſ. reuerentia caſta, firmitas indeclinabilis, & amor, 22 q 18 .7.1m 7

Ad contemplationem pertinent quatuor quodam ordine, ſ. virtutes morales, alia actus à contemplatione, contẽplatio diuinorum effectuum, & contemplatio diuinæ veritatis, 22 q 180.4 c. 8

Ad contemplationem principaliter pertinet meditatio Dei, ſed diſpoſitiue pertinet conſideratio eius ſub veritate 22 q 180. c. 9

Contemplatio quo ad nos eſt diuturna dupliciter, ſ. quia competit nobis ſecundum incorruptibilem partem animæ, ſ. ſecundum intellectũ, & quia in operibus contemplatiuæ corporaliter non laboramus, 22a q.180 8.c & 10

Aliquis ex charitate, ad Dei contemplationem incitatur, 22a.q.180. 7.1m. 11

Virtutes morales pertinent ad contemplationem, & ad vitam contemplatiuam, non quidem eſſentialiter, ſed diſpoſitiuæ, ſ. remouendo impedimenta, 22 .q.180.2.0. q 181.1.3 2 c 4.1 q. 82 3.c. 12

Ad contemplationem virtus caſtitatis maxime reddit hominem aptum inquantum delectationes venereæ maxime deprimunt mentẽ ad ſenſibilia ſecundum Auguſtinum 22a.q.18 .2.3m. 13

Contemplatio requirit locum ſecundum congruitatem rationem, 1 .q.66 3 3m. 14

Contemplatio eſt mala per accidens, & bona per ſe, 12a.q.25.1.3m. 15

Certamen & contentio fit in contemplatione propter defectum intellectus, & grauitatem corruptibilis corporis quod nos ad inferiora retrahit, non autem ex contrarietate veritatis quam contemplamur, 22 q 180.7.2m. 16

Contemplatio habet quietem ab exterioribus motibus. Et eſt motus intellectus, & operatio. 22a.q.17 12 q.180 6.c. 17

Contemplatio terminatur in effectu, ſ. ad delectationem, 22 .q.180.1 c. 1.3m 7 1m. 18

¶Contemplatiui dicuntur non qui contemplantur, ſed qui contemplatiui totam vitam ſuam deputant 22 .q.1 .1.1m.

¶Contemptus eſt tranſgreſſio legis ex hoc quòd voluntas renuit ſubijci legi, vel regulæ, 22 q 1 .2.3m 1

Frequentia peccati non facit peccatum ex contemptu, ſed diſponit ad hoc, 22a.q 1 6. .3 . 2

Quanto quis Deum per peccatum magis contemnit, tanto maiorem reatum incurrit. .q. .1.c 1m. 3

¶Contentio quadruplex, ſolet rhetoricæ impugnatio veritatis ſciẽtæ, vel falſitatis ſine modo & moderatione. Prima & quarta eſt bona. Secunda eſt peccatum mortale. Tertia vero non ſemper eſt mortale ſicut ſi accipiatur contentio in iudicio vel diſputatione, ſecundum imperfectam rationem. Secundum quod importat quandam ſermonum locutionem. Sic non ſemper eſt mortale, ſed eſt peccatum veniale, niſi ſit cum ſcandalo 22 .q. 8.1.0. 1

Contentio importat contrarietatem in locutione. Sicut diſcordia contrarietatem in voluntate, quo ad intentionem, vel quo ad modum, 22a. q.38.1.c. 2

Contentio eſt filia inanis gloriæ, 22 .q 38.2 0. q.132 c.o. 3

Contentio & diſcordia oriuntur ex inani gloria ratione termini à quo, ſed ex inani gloria ratione termini ad quem, 22a.q.37.2 2 q. .2.2 . 4

¶Continentia vt eſt abſtinentia ab omni delectatione venerea, eſt virtus, non autem quæ eſt cum prauis concupiſcentiis, quibus reſiſtit, 22 .q. 8.3 2m .22 .q 143 3 2m. .q.155.1.0. .q.cap. .3 .q.7.2. 3 .5. 1

Continẽs propriè eſt qui perſiſtit in ratione recta, à prauis concupiſcentiis abſtinens, non autem qui perſiſtit in ratione peruerſa, abſtinens à bonis, ſed eſt obſtinatus, 22a.q 155.1.1m. 2

Caſtus propriè dicitur ante experientiam delectationis venereæ, continens autem, poſt eam, 22 .q.151.2.0. 3

Continentia & incontinentia propriè ſunt circa delectationes, quæ poſſunt eſſe naturales homini, non autem circa eas quæ ſunt contra naturam, 22a q.155.3.5m. 4

Continentia & incontinentia magis eſt circa delectationes venereas quàm ciborum, 22 q.155,2.0. 5

Continentia propria eſt tactum circa concupiſcentias tactus, 22a.q.143 1m 22a.q 55.2. . q 156.2.c. 6

Continentia ſecunda, eſt potior quàm temperantia, prima verò econuerſo 22a.q 55.4.0. 7

Conſtantia in arduis & terribilibus, eſt pars fortitudinis, quæ autem eſt circa delectabilia, eſt pars continentiæ, quæ eſt pars temperantiæ, 22 q 55.5.2m. 8

¶Continentia & perſeuerantia, ſunt partes conſtantiæ firmiter perſiſtentes. prima eſt contra concupiſcentias, ſecunda contra triſtitias, 22a.q 53.5.2 22 .q. 3.5.2m 9

Continentia eſt tantum in voluntate ſubiectiuè, 22 .q.155 .0. 10

Continentia ponitur aliquibus ratione, ſicut primo mouens, & incontinentia concupiſcibilis, licet vtraque ſit in voluntate, vt in proprio ſubiecto, 22a q.155. .3m. 11

Ad continentiam efficacius operatur maceratio carnis per abſtinentiam cibi & potus quam per ſubtractionem veſtiũ: vel per laborem corporalem, 22a.q. 8.5.3m. 12

¶CONTINGENS & neceſſarium, ſunt de traſcendentibus: 1a.q. 15 6.cap. 1

Vnumquodque contingens, eſt ex parte materiæ. neceſſitas vero, cauſe quanti rationem formæ, quia quæ ſequuntur ad formam, neceſſario inſunt, 1a.q 8 .3.0. 2

Nihil

3 Nihil eſt contingens, quod non habeat aliquid neceſſarium.1ª.q.84.1.
3m.ª.q.3.c.

4 Contingens poteſt ſumi dupliciter.ſ.contingens et contingens.1.in particulari,& contingens in vniuerſali,t.ſecundum quod ſic eo inuenitur ratio neceſſitat.1ª.q.86.3.c.

5 Contingens ad vtrumlibet,eſt in potentia.Ideo non exit in actum;niſi per aliquid quod determinetur ad vnum,1ª.q.14.q.13.c.

6 Contingens vt contingens,cognoſcitur directe a ſenſu,ſed indirecte ab intellectu,1ª.q.86.3.c.

1 ¶ Contrarium duplex.ſ.ad quidditatem,& ad rationem.1ª.q.6.2.1m.

2 Contrahere eſt aliquid cum cauſa,de neceſſitate incurrere,3ª q.14.3.c.

1 ¶ Contra Paſſum idem eſt quod iuſtum commutatiuum tantum.22ª.q.61.4.c.

2 Contrapaſſum primo inuenitur in paſſionibus iniurioſis ſecundo in ablatione rerum per eum, tertio in commutationibus voluntariis.22ª.q.61.4.c.

1 CONTRARIVM magis diſtat à ſuo contrario,quàm ſimplex negatio.12ª.q.79.4.c,2m.

2 Nomen diſtantiæ deriuatum eſt à loco,ad omnia contraria, 1ª.q.67.2.3m.ª 12ª.q.7.1.c.

3 Idem eſt cauſa contrariorum communis, non autem particularis.1ª.q.49.3.c.ſ.1m.

4 Idem eſt cauſa contrariorum,ſecundum diuerſa,12ª.q.32,2.1m.ª.12ª.q.7.1.2m.

5 Vnum contrariorum eſt cauſa alterius contrarij, per accidens tantum,1ª.q.49.1.c.ª.12ª.q.32.7.2.ª.q.5.3.1m.ª.22ª.q.31.2.3m.ª.q.162.1.3m.ª.3ª.q.10.1.3m.

6 Idem eſt contrarium diuerſis ſecundum diuerſa, non autem ſecundum idem,12ª q.22.3.2m.ª q.41.2.2m.ª.q.78.c.2m.ª q.79.1.2m.

7 Idem poteſt alij ex cauſis contrarius, per modum ſuperabundantiæ, & defectus,12ª.q.89.10.3m.

8 Contraria in re non ſunt contraria in mente.12ª.q.35.5.c.2m.ª.q.53.1.c.ª.q.54.2.1m.ª.q.64.3.1m.

9 Obiecta contraria,cauſant contrarias paſſiones in potentia appetitiua non autem in cognitiua.12ª.q.54.2.1m.

10 Contrariorum poteſt eſſe vnus habitus, ſecundum quòd conueniunt in vna ratione communi.12ª.q.54.2.1m.ª.2m.1m.

11 Aliqua dicuntur contraria dupliciter.ſ. ſecundum formam generis, vel ſecundum formam ſpeciei,12ª.q.35.4.2.

12 Species contrariorum conſiderantur per reſpectum ad aliquid extra poſſunt habere conuenientiam inter ſe,non autem ſpecies abſolutæ.12ª.q.35.4.c.

13 Motus habet contrarietatem terminorum,ſed mutatio,ſecundum acceſſum,& receſſum,ab eodem termino,12ª.q.23.2.c.

14 Nullus motus eſt contrarius motui circulari.1ª.q.66.2.c.

15 Quietes contrariæ ſunt,quæ ſunt in terminis contrariis.12ª.q.33.ª.c.

16 Sicut quieti naturali contrariatur & quies violenta eiuſdem corporis,& quies naturalis alterius corporis;ita in affectibus animæ, delectationi,opponitur & delectatio & triſtitia.12ª.q.31.8.2m.

17 Omne quod generatur,generatur ex contrario.1ª.q.46.1.5m.ª.q.75.7.c.

18 Omne compoſitum ex contrariis neceſſe eſt corrumpi,1ª.q.82.c.ª,3ª.q.14.2.c.

19 Contraria poſſunt ineſſe eidem non ſecundum idem.3ª.q.46.8.1m.

20 Contraria ſunt circa idem, quando ſubiectum æqualiter ſe habet ad ea,12ª.q.24.10.1m.

21 Contraria contrariis curantur. 12ª.q.87.6.3m.

1 ¶ Contritio ſecundum effectum eſt in corde, & pertinet ad pœnitentiam interiorem,virtualiter vero ad exteriorem,in quantum implicat propoſitum confitendi,& ſatisfaciendi,3ª.q.90.2.3m.

2 Dolor contritionis duplex,ſ.ſenſitiuus,& intellectiuus.ſ. diſplicentia voluntatis. Primus eſt tantum effectus eius, ſecundus autem eſt ipſa contritio,3ª.q.84.8.9.c.q.85.1.c.

3 Vterque dolor debet durare vſque ad mortem. Et primus debet continuari quantum poſſibile eſt,ſeruatis actibus aliarum virtutum,& ſanitate,non autem ſecundus, 3ª q.84.8.c.

4 Contritio & ſingularis dolor debet eſſe de ſingulis peccatis mortalibus in principio quæ memoriæ occurrunt: vt ſ. homo actualiter ſingula deteſtetur,quantum in ipſo eſt: ſed poſtea ſufficit vna communis de omnibus,12ª.q.113.ſ.1m.ª.q.87.1.c.

5 De peccato mortali totaliter oblito ſufficit generalis contritio de omni quo Deum offendit. Si autem recordetur tantum in generali recognoſcat. Et ſi in ſpeciali recordatur,debet ſpecialiter conteri,& de obliuione dolere,quæ ex negligentia contigit,12ª.q.113.5.3m.ª 3ª.q.84.4.c.ª.q.87.1.c.

6 ª Ad contritionem de venialibus non requiritur propoſitum non peccandi,ſicut de mortalibus:ſed ſufficit diſplicentia eius, & ſuæ cauſæ,3ª.q.87.1,1m.

7 Peccatum veniale non remittitur hic per contritionem habitualem,quæ habetur per habitum charitatis,vel per habitum pœnitentiæ virtutis,quia ſic charitas non compatitur peccatum veniale, quod patet eſſe falſum:ſed requiritur virtualis contritio puta cum aliquis hoc modo fertur ſecundum affectum in Deum,& in res diuinas, vt quicquid ſibi occurreret, quod eum ab hoc motu retardaret diſpliceret ei, & doleret ſe commiſiſſe,etiam ſi actu de illo non cogitaret,non autem requiritur actualis,3ª.q.87.1.c.

Contritio eſt dolor pro peccatis aſſumptus cum propoſito confitendi,& ſatisfaciendi.Suppl.q.1.1.c. 8

Contritio eſt actus virtutis pœnitentiæ cuius eſt deteſtari præterita delicta,Suppl.q.1.2.c. 9

Attritio nullo modo poteſt fieri contritio,quam neceſſario charitas præcedit,Suppl.q.1.3.c. 10

De malis pœnæ poteſt eſſe dolor,non tamen contritio.Suppl.q.2.1.c. 11

De originali peccato etſi aliqua diſplicentia eſſe poſſit,non tamen contritio,Suppl.q.2.2.c. 12

Nullum peccatum actuale, ſine contritione remittitur. Suppl. q.2.3.c. 13

Contritio non eſt de peccato futuro,ſed magis cautio, quæ eſt pars prudentiæ,contritioni adiuncta.Suppl.q.2.4.c. 14

De peccatis aliorum dolere debemus, non tamen oportet quod de eis conteramur.Suppl.q.2.5.2m. 15

Quantum ad principium contritionis,oportet quod de ſingulis peccatis, quæ quis in memoria habet conteratur ſed quantum ad terminum,ſufficit quod ſit vna communis de omnibus Suppl.q.2.6.c. 16

Contritio vt dolor eſt de peccatis in ipſa voluntate conſiſtens,omnium dolorum maximus eſt,vt vero in parte ſenſitiua deriuatur ex ratione diſplicentiæ de peccatis non eſt aliis doloribus maior.Suppl.q.3.1.c. 17

Contritionis dolor vt eſt in ratione nimius eſſe non poteſt,vt autem in ſenſu reperitur,exceſſus in eo culpabilis eſſe poteſt.Suppl q.3.2.c. 18

Sicut vnum peccatum eſt maius alio,ita dolor contritionis de vno peccato neceſſario maior eſt,quam de alio Suppl.q.3.3.c. 19

Toto præſentis vitæ tempore,debet homo de præteritis peccatis conteri,& dolere.Suppl.q.4.1.c. 20

Contritio cum ſit actus pœnitentiæ, maxime expediret continue de peccatis conteri,& moderate dolere, dummodo cæteros actus ex vtroque officio ſuo tempore non omitteret.Suppl.q.4.2.c. 21

Poſt hanc vitam in purgatorio tantum, quamquam non meritorius de peccatis contritionis dolor eſſe poteſt,non autem in patria,vel in inferno Suppl.q.4.3.c. 22

Contritio tam diſpoſitiue quam effectiue inſtrumentaliter remiſſionem peccatorum cauſat. Suppl.q.5.1.c. 23

Contritio quæ per charitatem perfecta fuerit,non modo culpæ,ſed omnis pœnæ remiſſionem operari poteſt. Suppl q.5.2.c. 24

Quantumcunque paruus dolor,dummodo ad contritionem ſufficiat,omnem culpam delet,Suppl q.5.3.c. 25

CONTVMELIA eſt deducere id quod eſt contra honorem alicuius in notitiam eius,& aliorum,quod fit principaliter per verba, ſecundo alio.22ª q.72.1.c. 1

Contumelia aliquando de culpa,aliquando etiam de pœna. ſed proprium eſt de indigentia, tamen quandoque vnum ponitur pro alio.22ª.q.72.1.3m. 2

Contumelia eſt contra honorem & gloriam.ſed detractio contra famam,& occultæ;ſuſurratio vero contra amicitiam, deriſio autem erubeſcere facit,22ª.q.72.1.c.ª 2.c.ª 4.1m.ª q.75.1.c. 3

Contumelia,& conuitium ex intentione dehonorandi notabiliter, ſunt peccata mortalia;ſi autem ad correctionem,ſeruato debito modo,non ſunt peccata.22ª.q.72.2.c.ª.q.158.c.3m. 4

Adulterium eſt grauius peccatum,quàm contumelia & hæc quàm detractio ſecundum ſe,& hæc quam furtum & rapina,22ª.q.73.3.c. 5

Contumeliæ & detractiones debent reprimi,ad compeſcendum audaciam; & ad vitandum ſcandala,22ª.q.72.3.c.ª q.73.4.c m. 6

Contumelia principaliter oritur ex ira,ſecundo ex ſtultitia,quia conuenit cum ira. Non autem ex ſuperbia directe,ſed diſpoſitiue.22ª.q.72.4.c.ª q.7.1.c.ª q.158.7.c. 7

ª Conuerſio in Deum triplex.ſ.gloriam,meritum, & præparationem, quæ requirit triplicem gratiam.ſ.conſummatam,habitualem, & operationem Dei,1ª.q.62.2.3m. 1

Conuerti ad beatitudinem,eſt homini difficile dupliciter.ſ. quia eſt ſupra naturam eius,& propter impedimentum corporis,& peccati, ſed angelo tamen primo modo.1ª.q.62.2.2m.ª 4.1m. 2

Aliquis cum eſt in propoſito & intentione peccandi poteſt ſubito voluntas ſua conuerti ad Deum ab exteriori,ſicut in Paulo: vel ab interiori,12ª.q.112.2,2m. 3

Aliquid dicitur cooperari alicui dupliciter.ſ. ſicut ſecundarium agens principali agenti, & ſicut adiuuans ad præſuppoſitum finem,12ª.q.111.2.3m. 4

COR primo generatur.12ª.q.182.1.c.

Cor eſt primum principium membrorum,& virium vitalium, quantum ad eſſe,ſed caput eſt principium ſentiendi & mouendi, 3ª q.90.3.1m. 2

Cor eſt principium motus in animali,1ª.q 20.1.1m.ª 12ª.q.17.9.3m. 3

Motus cordis & genitalium,non ſubiacet,nec obedit imperio rationis, quia eſt naturalis. 1ª.q.17.9.c.ª 3.ª 22ª.q.151.c. 4

Omnis bona diſpoſitio corporis redundat ad cor,tanquam id principium & finem corporalium motionum.12ª.q.38.5. 5

Cordis eſt duplex infirmitas.ſ.in ſubſtantia cordis,mutans naturalem complexionem eius,& inordinatio in motu eius,&c. aliorum etiam quæ circumſtant cor. Prima eſt mortalis, non autem ſemper ſecunda, 12ª.q.74.9.1. 6

Cor vnius hominis tendit ad diuerſa dupliciter.ſ.ſecundum diuerſas potentias appetitiuas,vel ſecundum diuerſa appetibilia.22ª.q 29.1.2. 7

Animalia habentia magnum cor ſunt timida, 12ª.q.45.3.c.

¶ Cornelius & ſimiles, ante baptiſmum, habuerunt gratiam, & virtutes. 1

virtutes, per fidem, & deſiderium baptiſmi implicite, vel explicite, 3ª. q. 6 [illegible] .4.2m.

¶ Cornicula frequenter crocitans ſignificat pluuiam cito eſſe futuram, 22ª.q.95.7.2.

1 Corporalia & pallæ altaris debent eſſe alba & linea, 3ª.q.83.a.3m. q. 8.[illegible].7m.

2 Spiritualia per corporalia conſueuerunt oſtendi, 1ª.q.1.9.0. q.50.3.3m. [illegible] q.4.7.1m.

3 Creatura corporalis eſt à Deo, propter bonitatem Dei, 1ªq.65.1.2.0.

4 Omnia corporalia quanto magis conſiderantur, tanto minora videntur, ſpiritualia vero econtrario, 12ª.q.43.5.c.3m.

5 Non omnium corporalium eſt eadem materia niſi æquiuoce, 1ª.q.66.2.0.

6 Forma corporeitatis non eſt vna in omnibus [illegible] ribus, quia non eſt alia à formis quibus corpora diſtinguuntur [illegible] .6 .2.c.1m.

1 Nullum corpus naturale nec mathematicum poteſt eſſe infinitum in actu, 1ª.q.7.2.0.

2 Si eſſet corpus infinitum, non poſſet moueri, 1ª.q.7.3.c.

3 Corpus dupliciter ſumitur. ſ. pro genere ſubſtantiali, pro parte eius, & vt eſt ſpecies quantitatis, 1ª q.18.2.c.

4 Omne corpus eſt in potentia, 1ª q.[illegible].1.c.

5 Corpus habens duos colores, eſt continuum, non tamen ſecundum eos, 12ª.[illegible].3 [illegible].0.

6 Duo corpora poſſunt ſimul eſſe in eodem loco, virtute Dei, non autem naturaliter. [illegible] .q.67.2.c. [illegible].q.56.2.1. [illegible] .q.57.4.2m.

7 Omne corpus habet motum naturalem determinatum, 1ª.q.[illegible].a.c.

8 Nullum corpus mouet, nõ motum, 1ª.q.3.1.c. & [illegible] .q.110.1.1m.

9 Nullum corpus agit, niſi tangendo & mouendo, 1ª.q.45.5.c.ſi.

10 Nullum corpus poteſt eſſe principium vitæ, 1ª.q.3.1.c. [illegible] q.75.1.c.

11 Corpus viuum, eſt nobilius corpore non viuo, 1ª.q.3.1.c.ſi.

12 Corpus prius viuum, & poſtea mortuum, non eſt idem corpus nume. 3ª.q.25.[illegible]. [illegible].q.80 5.c.1m.

13 Corpora inquantum ſunt in actu, poſſunt agere: licet hoc negent Auicebron, Plato, & Democritum, 1ª.q.115.1.0.

14 Corpus hominis oportet habere multa organa, quia anima eius eſt multiplex in potentia & operatione, propter perfectionem eius, 1ª.q.76.5.3m.

15 Corpus hominis, fuit optime diſpoſitum, in ordine ad ſuum finem. ſ. animam, 1ª.q.91.3. [illegible] .12ª.q.164.1.1m.

16 Corpus hominis componitur ex contrariis, propter tactum, 1ª.q.75.5.c. [illegible].q.91.1.2 [illegible] .12ª.q.85.6.ſi. [illegible].22ª.q.164.1.1m.

17 In corpore hominis, ignis & aer prædominantur ſecundum virtutem, ſed aqua & terra ſecundum ſubſtantiam. Sed corpora inferiora non ſunt de natura quintæ corporis, ſ. cœli, quam aliqui ponunt venire in compoſitionem humani corporis, 1ª.q.91.1.0.

18 Proximus motor corporis in nobis, eſt appetitus ſenſitiuus, 1ª.q.20.1.1m.

19 Corpus hominis regitur à ratione deſpotice, ſimiliter appetitus autẽ ſenſitiuus, politice, ſ. ciuiliter, 1ª.q.81.3.2. [illegible] q.83.1.1m. 12ª.q.9.2.3m. [illegible] q.17.7.c.ſi. [illegible].q.16.4.3m. [illegible].q.48.2.c. [illegible] q.74.3.3m.

20 Corpus eſt glorioſum ex totali ex ſubiectione eius ad animã, cuius gloria redundat in ipſum, 12ª.q.4.5.4 [illegible] .3ª.q.11.2.c. [illegible].q.14.2.c.8 [illegible] 3 [illegible].q.67.5.c.

21 Corpus glorioſum erit in eodem loco cum alio corpore, non ex dote ſubtilitatis, ſed ſola virtute Dei, 3ª.q.54.1.1m. [illegible].q.57.4.8.

22 Subtilitas corporis glorioſi, eſt plena parere ſpecie eſſe ſpecifice, ex plena ſubiectione eius ad animam, 3ª.q.54.3.c.

23 Et erunt palpabilia, ſicut & corpus Chriſti poſt reſurrectionem fuit, 3ª.q.54.2.8m.

24 Et habebunt qualitates tangibiles, 3ª.q.54.2.2m.

25 Et erunt colorata, colore debito, ſecundum naturam ſuarum partium, 3ª.q.11.2.1m.

26 Corpus Chriſti fuit in Adam, & in aliis patribus, ſecundum originem nõ autem ſecundum aliquid ſignatum ſicut etiam corpora aliorum, 3ª.q. 31.6.0. [illegible] .c.

27 Corpus Chriſti ſecundum Apollinarem hæreticum, eſt conſubſtantiale deitati, 3ª q.17.1.c.

28 Corpus Chriſti eſt à ſolo Deo formatum, 3ª.q.32.4.2.1m. [illegible].q.26.6.c.

29 Corpus Chriſti fuit optime complexionatum, ideo in eo maxime viguit ſenſus tactus, 3ª.q.46.6.c.

30 Corpus Chriſti debuit augeri, ſicut corpora aliorum hominũ, 3ª.q.33.1.4m.

31 Quantitas corporis in principio animationis, proportionatur ei quantitati, ad quam per augmentum peruenit quia maiorum in fine eſt maior quam in principio, præterquam in Chriſto, in quo fuit minor, 3.q. 33.2.2m.

32 Corpus Chriſti in perfecta ætate, habuit decentem, & mediocrem quantitatem, proportionatum quantitati habitæ tempore quo aliorũ corpora animantur, minorem autem in principio, [illegible].q.[illegible]3.2.2m.

33 Corpus Chriſti viuum & mortuum, erat idem numero, 3ª.q.50 5.0.

34 Corpus Chriſti fuit ſubiectum impreſſioni corporum cœleſtium, 3ª.q. 13 4.3m.

35 Corpus Chriſti fuit verum corpus, & non phantaſticum, contra Manicheum, & Valentinum, 3ª.q.5.1.0. [illegible].2.c.

36 Chriſtus poſt reſurrectionem, habuit verum corpus ſicut prius ante mortem 3ª.q.54.1.0. [illegible].3.c.

37 Corpora [illegible] dicuntur duo in hoc modo. ſ. Chriſti & diaboli. ſed corpus Chriſti myſticum, eſt tota eccleſia, 3ª.q.8.1. [illegible] .6. [illegible].q.48.2.c. [illegible].q.[illegible]

Corpus Chriſti verum, habet ſimul omnia membra, non autem [illegible] myſticum, 3ª q.8.[illegible].c. 13

CORRECTIO fraterna eſt admonitio fratris, de emendatione delictorum, à fraterna charitate procedens, 22ª.q.33.1.0. 1

Correctio duplex. ſ. actiua & oſtenſiua tantum. Prima pertinet ad prælatos tantum, ſecunda vero ad omnes, 22ª.q.33.1.3.6. 2

Vtraque eſt in præcepto, ſed ſecunda ſolum, quando delinquẽs occurrit cum commoditate corripiendi, & ſpe emendationis, & ſuperior dandi. 22ª.q.33.2.0. [illegible].q.43.7.3m. 3

Correctio fraterna eſt actus charitatis, correctiua vero eſt actus iuſtitiæ, 22ª.q.[illegible].1.3m. [illegible].q.33.2.0. [illegible].2.4.c. 4

Admonitio in correctione fraterna, eſt principaliter actus charitatis, quaſi imperantis: prudentiæ vero ſecundario, quaſi exequentis & dirigentis, 22ª.q.33.[illegible].2.2m. 5

Exiſtens in peccato mortali, etiam occulto, corrigens ex officio, peccat, non autem corrigens vt frater, niſi propter ſcandalum, 22ª.q.33.5.c. 6

Peccatum præcedens impedit, ne aliquis corripiat alium tripliciter. ſ. ratione indignitatis, ſcandali, & ſuperbiæ, 22ª.q.33.5.c. 7

Prælatus eſt corripiendus à ſubditis, ſed in ſecreto tantum non cũ proteruia & duritia, ſed cum manſuetudine, & reuerentia: niſi propter periculum fidei ſit publicum. ſicut Paulus publice corripuit Petrũ, 22ª. q.33.4.0. 8

Ordo correctionis, eſt de præcepto. ſ. præuia admonitione ſecreta, 22ª. q.33.7.0. 9

Teſtes debent adhiberi in correctione fraterna, ſi non eſt emendatus per admonitionem ſecretam, 22ª.q.33.8.0. 10

In correctione fraterna, primo debet admoneri ſecrete: ſecundo debet dici prælato ſecrete: tertio teſtes adhiberi, quarto publicari, 22ª.q.33. 8.1m. [illegible].4m. [illegible].70.1.0. [illegible].3m. 11

Ordo fraternæ correctionis, ſeruandus eſt in peccatis occultis tantum, 22ª.q.33.7.0. 12

Chriſtus non corripuit Iudam ſecreto, nec Petrus Ananiam, & Saphirã, nec Paulus Petrum, multiplici de cauſa. ſ. quia Dominus peccatum Iudæ tanquam Deus, ſicut publicum habebat. Vnde ſtatim poterat ad publicandum procedere. Tamen ipſe non publicauit: ſed obſcuris verbis eum de peccato ſuo admonuit. Petrus autem publicauit peccatum occultum Ananiæ & Saphiræ tanquam executor Dei, cuius reuelatione peccatum cognouit. Sed Paulus Petrum non reprehendiſſet: niſi aliquo modo par eſſet, quantum ad fidei defenſionem. Vel Paulus qui erat ſubditus Petro propter imminens periculum ſcandali circa fidẽ, Petrum publice arguit. De Ioſeph autem credendum eſt, quòd fratres ſuos aliquando admonuerit, licet non ſit ſcriptum. Vel poteſt dici, quod peccatum publicum erat inter fratres. Vnde dicitur pluraliter, Accuſauit fratres ſuos, 22ª.q.33. [illegible].2m. [illegible] 7.2m. 13

Dimittens admonitionem vel prohibitionem, quia non ſperat correctionem, ſed timet ſequi peius, non peccat, 22ª.q.33.2.3m. [illegible] 6.0. [illegible].q.43 7.3m. [illegible] q.150.1.4m. 14

Peccatum infectiuum aliorum, vt hæreſis, & fornicatio, vel cedens in damnum aliorum, vt furtum, & homicidium, debet denunciari, ſine admonitione, 22ª.q.33.[illegible].3m. 15

Correctio eſt vtilis ad emendationem, ad quam tamen non ſufficit ſine auxilio Dei, 12ª.q.109.8.2m. [illegible].22ª.q.33.2.1m. [illegible].q.8[illegible].7.3m. 16

Scandalum directe opponitur correctioni fraternæ, 22ª.q.[illegible]4.principio, [illegible].q.43.[illegible].c. 17

¶ Corruptibile & incorruptibile differunt genere phyſico, non autem genere logico, 1ª.q.66.2.2m. [illegible].q.88.2.4m. 1

¶ Nihil corrumpitur, niſi per hoc quod forma ſeparatur à materia, 1ª.q. 9.2.c. [illegible].q.50.5.c. [illegible].q.75.6.c. 1

Corruptio non poteſt eſſe, niſi vbi eſt contrarietas: quia omnis generatio & corruptio eſt ex contrario in contrarium, 1ª.q.75.6.c. 2

Aliquid corrumpitur dupliciter. ſ. per ſe, & per accidens, 1ª.q.75.6.0. [illegible].q.[illegible]5.c. [illegible].12ª.q.94.1.c. 3

Corruptio duplex. ſ. ſeparatio formæ à materia, & reſolutio in elementa, 3ª.q.[illegible]0.5.c. 4

Corruptio non intenditur à natura, niſi per accidens, 1ª.q.19.9.c. [illegible].q. 48.[illegible].2m. [illegible].[illegible]2.c. 5

In omni mutatione eſt aliqua corruptio, 1ª.q.50.5.1m. 6

Impoſſibile eſt aliquod ſubſiſtens corrumpi per accidens, vel generari per accidens, ſed tantum per ſe, 1ª.q.[illegible]5.6.c. 7

Mors, corruptio, & omnis defectus, eſt contra naturam particularem formæ, ſed aliquando eſt naturalis, ratione materiæ, & naturæ communis, [illegible].q.2[illegible].2.[illegible].q.42.0.6.5m. [illegible].q.85.6.0. [illegible].22ª.q.65.[illegible]m. [illegible] 164.1.1m. 8

Materia ſubiecta priuationi, eſt principium & cauſa omnis corruptionis, 1ª.q.50.5.1m. [illegible].q.[illegible]5.6.c. 9

¶ Coruus ſignificat voluptatibus denigratos, vel expertes bonæ affectionis, quia non eſt reuerſus ad arcam, 12ª.q.102.[illegible].1 [illegible].60.2.ſi. 1

¶ Coſta fuit protracta ab Adam non doloroſe, ſed cum delectatione, 1ª.q.92. [illegible] 1.2m. [illegible].q.[illegible]7.2.2m. 1

Coſta hæc, non erat de perfectione indiuiduali Adæ, ſed de ſpecifica, 1ª. q.[illegible] 3.8m. [illegible].q.97.2.5m. [illegible].3ª.q.38.5.2m. 2

Mulier conuenienter fuit formata de coſta Adæ, 1ª.q.92 3.3.0. 3

Mulier facta eſt de coſta Adæ, vt ſocia eius: non de capite, vt domina, nec de pedibus ancilla, 1ª.q 92.3.[illegible]. 4

Conuerſio coſtæ in mulierem, fuit ſupernaturalis, & obedientialis, 1ª.q. 92.4.3m. [illegible] 5

Multiplicatio coſtæ, fuit per additionẽ materiæ extrinſecus venientis, vel vero [illegible] 6

rius per conuerſionem alterius materiæ præiacentis, contra Vgonem & Magiſtrum ſententiarum, 1a. q. 92. 3. 1m
7 Illud additum, non venit in corpus Euæ, niſi mediante coſta; Ideo Eua nõ dicitur facta ex eo, licet eſſe & quid amplius in quantitate quàm coſta, 1. q. 92. 3. 3m
1 ¶ Creatio magis reſpicit eſſe quàm naturam, vel rationem, 3a. q. 2. 7. 3m
2 Creatio paſsiua, ſecundum eſſe quo inhæret, eſt naturaliter poſterior creatura, & eſt ſubiectiuè in ea, ſed ſecundum rationem eius, ut cauſatur ex actione Dei, eſt prior, 1a. q. 45. 3. 2m & 3m
3 Creationem eſſe, ratio demonſtrat, 1a. q. 45. 2. 0
4 Philoſophi conceduut creationem ſſe, ſed ab æterno, 1a. q. 46. 2. 1m & 2m
5 ¶ Creatio quid, non eſt mutatio proprie, 1a. q. 45. 2. 2m & 2. 0. & q. 46. 1. 5m
6 Creatio non eſt motus nec terminus motus, 1a q. 25. 2. 3m & 3. c. & q. 46. 3. 2m
7 Creatio eſt emanatio vniuerſalis entis, ex nihilo, 1a. q. 45. 1. c. & 4. 1m
8 De ratione creationis eſt, vt illud præſupponens in ea, cui naturaliter prius conuenit non eſſe quàm eſſe 1. q. 65. 3. 2
9 Creatio non admiſcetur in operibus naturæ, nec artis, ſed præſupponitur 1a. q. 45. 8. 0
10 Creatio importat habitudinem creaturæ ad creatorem, cum quadã nouitate, ſiue inceptione, 1a. q. 45. 3. 3m
11 Creare nihil aliud eſt, quàm abſque materia præiacenti aliquid producere, 1a. q. 65. 3. c
12 Creatio eſt productio rei, ſecundum totam ſubſtantiam ſuam, nullo præſuppoſito, 1a q. 65. 3. c
13 Creatio actiue, eſt eſſentia Dei, cum relatione rationis ad creaturam. Paſsiua vero, eſt in creatura, & eſt accidens eius de prædicamento relationis. ſ. habitudo habentis eſſe ab alio, & conſequens operationem Dei, 1a q. 45. 3. 0
14 Creatio paſsiuè ſumpta, eſt aliquid in re creata, quia creatio actiua, eſt actio tranſiens, relinquens effectum exteriorem, 1a. q. 41. 2. 0
15 Nullum corpus poteſt creare, 1. q. 45. 5. 2
16 Solus Deus creat, 1a. q. 45. 5. 0 & q. 47. 1. c. & q. 65. 3. c. & q. 90. 3. 3. c. & q. 104. 3. 3. 1
17 Creare requirit potentiam agentis infinitam, 1a. q. 32. 1. 2m & q. 45. 5. 3m & q. 61. 3. 3m
18 Deus non poteſt communicare creaturæ potentiam creandi aliquid, virtute propria & principaliter, nec inſtrumentaliter, 1a. q. 45. 5. & 3m
19 Creare, eſt commune toti trinitati 1a. q. 45. 6.
20 Philoſophi dixerunt, quod intelligentia ſuperior creat inferiorem, & animam, & corpus cœli mouetur ab ea, 1a. q. 8. 3. c. & q. 41. 5. c. & q. 61. 3. c
21 Omne ens præter Deum, eſt creatum à Deo, 1a. q. 44. 2. & q. 45. 2. & q. 65 c. & 2. q. 79. 2. c
22 Res ſimplex non poteſt fieri niſi per creationem, 1a. q. 118. 2. c
23 Prima indiuidua vniuſcuiuſque ſpeciei, producta ſunt per creationẽ tantum, 1a. q. 45. 4. 1. & q. 65. 4. c. & 1. 2. q. 2m
24 Sola ſuppoſita, proprie dicuntur creari, 1a q. 45. 4. 0. & 2m & 3. 0
25 Creatio paſsiua creatur, non quidem alia creatione, ſed ſeipſa, 1a. q. 45. 3. 2m
26 Creatio facta eſt in principio temporis menſurantis motum primi mobilis, ſicut in adiacente creationi, non autem ſicut in menſurante eam, quia ſimul fuerunt, 1a. q. 45. 6. 1m
27 Creatio eſt in inſtanti, 1a. q. 45. 2. 1. c. & q. 4. 1. 3m
28 Immo prius primum temporis, non eſt menſura creationis, 1a. quæſt. 46. 3. 1m
29 Creatio eſt prima actio, quia nullum præſupponit, ſed præſupponitur à qualibet alia, 1a. q. 45. 1. 2
30 Creatio aliqua præſupponit materiam in qua, non autem materiam ex qua, 1a. q. 45. 1. c
1 ¶ In productione cuiuſlibet creaturæ etiam minimæ, manifeſtatur infinita potentia, ſapientia, & bonitas Dei, 1a. q. 32. 1. 2m & q. 5. 3. 3m
2 In omnibus creaturis, differunt ſuppoſitum & natura, 3a. q. 17. 1. c
3 Omnis creatura poteſt deficere à bono, in non eſſe, ſecundum ſeipſam, niſi à Deo conſeruetur ſecundum Gregorium, 12. q. 109. 2. 2m & q. 5. 3. 2. 3. 2m
4 Omnis creatura eſt mutabilis, 1a. q. 9. 2. c. & q. 10. 3. c. & q. 16. 8. 0. & q. 63. 1. 1m & 12. q. 109. 2. 2m & q. 112. 3. 2. & 3. q. 104. c. & pit. 0. c
5 Creaturæ ſecundum ſe, ſunt tenebræ, falſitas, & nihil, 12. q. 5. 1. 2m
6 In creaturis inueniuntur quatuor: per ordinem, ſ. eſſe, viuere, &c. & reſpectus ad effectus, 1a. q. . . c.
7 Creatura dignior, facta eſt propter viliorem, in ordine ad totum vniuerſum, non autem ſecundum ſe, 1a. q. 70. 2. 4m
8 Commune eſt omni creaturæ, vt per omnes motus & operationes eius, tendat ſicut in finem ſuum, in aſsimilationem diuinæ bonitatis, conſeruando ſuum eſſe, & communicando illud, 1a. q. 6. 3. c.
9 Creatura corporalis ordinatur ad ſpiritualem, & tendit in aſsimilationem eius, 1a. q. 65. 2. c. 2m
10 Creatura irrationalis, ordinatur ad rationalem tripliciter, ſ. conſiliando ſignificando, & continendo, 22a. q. . 6. 2. c.
1 ¶ Credere quid eſt cum aſſenſu cogitare 22a. q. 2. 1. 0
2 Credere eſt proprius, & interior actus fidei, 22a. q. 2. principio & 2. 0. & q. 4. 1. c. & 2. c. 1m
3 Credere eſt actus intellectus, aſſentientis diuinæ veritati, ex imperio voluntatis motæ à Deo per gratiam, 22a. q. 2. 9. c. & q. 4. 1. c. & 2. c. 3m & q. 5. 2. c.

Actus fidei triplex, ſ. credere Deo, credere Deum, & credere in Deum, 22a. q. 2. 2. 0 4
Credere Deum, Deo, & in Deum, eſt vnus actus fidei, reſpectu diuerſimodè 22a. q. 2. 2. 0
Scientia de credendis eſt duplex, ſ. donum, quo diſcernuntur credenda à non credendis, & gratia, qua hoc docetur. Prima conuenit omnibus ſanctis, non autem ſecunda, 22a q. . 1. 2 6
Credere aliqua ſupra rationem naturalem, eſt de neceſſitate ſalutis, ſimiliter & fides, 22a. q. 1. . 3m & q. 2. 3. 0. & q. 16. 1. 1m 7
Credere aliqua quæ ratione naturali demonſtrantur, eſt neceſſarium, 12a q. 99. 2. 1m & 22a. q. 1. 5. 3m & h. 2. 4. 0 8
Quilibet tenetur explicitè credere articulos fidei, alia verò implicitè, 12a. q. 76. 2. c. & 22. q. 2. 5. 0 9
Quilibet chriſtianus tenetur explicitè credere myſteria Chriſti, præcipue quæ publice in eccleſia ſolemnizantur, 22a. q. 2. 7. 0 10
Quilibet chriſtianus tenetur explicitè credere myſterium trinitatis, 22a q. 2. 8. 0 11
Myſteria Chriſti, & Trinitatis, fuerunt explicitè credita à maioribus ante Chriſtum, ſed à minoribus implicitè, 22a q. 2. 7. c. & 8. c. 2m
Primum & principale inter omnia credibilia, eſt Deum eſſe, 22a. q. 16. 1. cap. 13
Quilibet homo, omni tempore, & omni ſtatu, tenetur credere explicitè Deum eſſe & prouidentiam eius, 22a. q. 1. 7. 1m 14
Myſterium incarnationis Chriſti, oportet aliqualiter eſſe creditum apud omnes, ſed diuerſimodè ſecundum diuerſitatem temporum & perſonarum, 22a q. . 7. c. 15
Maiores tenentur magis explicitè credere, quàm minores, 22a. q. 2. 7. 8. 0. 16
Credere ea quæ ſunt ſupra rationem, non eſt leuitatis, cum habeat ſufficiens inductiuum ad credendum, 22a. q. 2. 9. 3m
Crimen. Proceſſus contra crimina triplex, ſ. per viam denunciationis, inquiſitionis, & accuſationis, In primo intenditur emendatio peccantis, in ſecundo & tertio pœna eius, propter bonum multitudinis. Ideo in primo requiritur ordo correctionis fraternæ, in ſecundo tantum, in tertio autem infrequens, 22a. q. 6. . 2. & q. 68. 1. c
Criminator eſt, qui aliis publica crimina imponit accuſando, vel conuitiando 22a. q. 74. 1. 2m
¶ Crucifigi. Chriſtus crucifixus eſt hora tertia lingua Iudæorum, & hora ſexta, manibus militum 3a q. 46. 9. 2m & q 83. 2. 3m 1
¶ Crudelitas eſt vitium humanum, excedens modum puniendi culpæ, ſed feritas ſiue ſæuitia, eſt beſtiale, 22a. q. 157. 2. 3 & q. 159. 0. 2
¶ Conueniens fuit, Chriſtum mori in Cruce, ex prophetatione, ſcilicet primo propter exemplum virtutis. Secundo quia hoc genus mortis, maximè conueniens erat ſatiſfactioni pro peccato primi parentis, qui pomum ligni vetiti ſumpſit. Tertio paſſus fuit in excelſo ligno, vt etiã ipſius aeris natura mundetur. Quarto quia per hoc, aſcenſum nobis parat in cœlum. Quinto quia hoc competebat vniuerſali ſaluationi totius mundi, propter virtutem paſſionis vbique diffuſam. Sexto quia per hoc genus mortis, diuerſæ virtutes deſignantur. Septimo quia hoc genus mortis plurimis figuris reſpondet, 3a q. 46. 4. 0
Signum Crucis multiplex in miſſis, ſignificat paſsionem Chriſti, ſecundũ diuerſas partes, 3a. q. 83. 5. 1m & 4m 2
Mors Crucis, eſt pœna acerbiſſima, 3a. q. 46. 6. c. 3
Crux temporalis Chriſti, deſignat myſticè vitam Chriſtianam, propter exemplum virtutis, 3a. q. 46. 4. c principio. 4
¶ Culpa, eſt voluntaria inordinatio, vel priuatio boni, 1a. q. 48. 5. 6. 2. & 12a q. 21. 2. 0. & q. 8. 2. c. & 22a q. 34. 2. c. 1
Remiſsio culpæ fit per coniunctionem hominis ad Deum, à quo ſeparat omnis culpa mortalis perfectè, & venialis imperfectè, 3. q. 86. 4. c. ſi. & q. 87. 1. c. 2
Manente culpa, Deus non poteſt non imputare ad pœnam, 3a. q. 22. art. 2. q. 2. c 3
Abſolutio vniuerſalis à culpa, & à pœna, fit in perceptione baptiſmi, & in martyrio, 3. q. 68. 2. 2m & q. 87. 1. 2m 4
¶ Cultus Dei, conſiſtit in recipiendo diuina, vel in tradendo ea aliis, 3a. q. 63. 2. 3. 4. 6. c. 1
Cultus diuinus, triplex, ſecundum triplicem ſtatum. ſ. veteris legis, legis nouæ, & ſecundum ſtatum gloriæ, 12 . q 101. 2. c & q. 103. 3. c. 2
In ſtatu naturæ, homines nulla lege mouebantur ad cultum Dei, ſed ſolo interiori inſtinctu, 3a. q. 60. 5. 3m 3
Specialis cultus & honor, qui Græcè dicitur theoſebia, vel euſebia, debetur Deo, vt omnium primo principio, 22a. q. 81. 2. 4. & 4. 0. 4
Finis diuini cultus eſt, vt homo det gloriam Deo, & ei ſe ſubiiciat mente & corpore, 22a. q. 9 . 2. c. 5
Cor & corpus, ſunt applicanda cultui Dei, 12a. q. 40. 3. c. & q. 102. 2. 0. & 22a. quæſt. 19. 1. 0. & q. 81. 7. 0. & q. 83. 12. c ſin. & q. 84. 0. 2. & q 93. 2. cap. 6
Aliquid pertinet ad cultum Dei dupliciter. ſ. vt offerendum, vel vt aſſumendum, 22a. q. 81. . 2. & q. 9 . 2. c. 7
Sacramentum pertinet ad cultum Dei dupliciter, ſ. per modũ actionis, vt Eucharistia, in qua principaliter cultus Dei conſiſtit, in quantum eſt eccleſiæ ſacrificium, vel per modum agentis. ſ. mdo. vel per modum recipientis, vt baptiſmus, & confirmatio. 3 q. 63. 6 c.
Cultus Dei, primo ordinatur ad reuerentiam Dei, ſecundo ad inſtructionem hominis à Deo; tertio ad directionem actuum humanorum, ſecundum inſtitutiones Dei, 12a. q. 91. 2. c.
Cultus Dei duplex, ſ. interior, in coniunctione ad Deũ, per intellectum & affectum 1

affectum ſ. in deuotione mentis & exterior, in ſacrificijs, oblationibus, & huiuſmodi, 12^æ.q.99.3.c.* q.101.2.c.3m * q.102.5.4m * q. 103.c.* 22^æ.q.81.7.c.* q.122.4.c.
11 Cultus ſecundus, ordinatur ad primum. ideo ſecundum quod primus diuerſificatus in diuerſis ſtatibus, ſic & ſecundus, 12^æ.q.101.2.c.3m * q. 103.3.c.
12 Cultus primus impeditur per peccata, ſecundus vero per immunditias corporales, 12^æ.q.102.5.4m
13 Omnis cultus Dei exterior, præcipue ad hoc ordinatur, vt homines habeant Deum in reuerentiam, 12^æ.q.102.4.c.* 3^a.q.63.4.1m
14 Cultus Dei exterior, præcipit tertio præcepto decalogi. 22^æ.q.122.4.c.
15 In cultu Dei, poteſt aliquid eſſe perniciosum. ſ. falſitas, dupliciter. ſ. ex parte reſignatæ, vel ex parte colentium, contra morem eccleſiæ, 22^æ, q.93.1.0
16 In cultu Dei poteſt eſſe aliquid ſuperfluum, non ſecundum quantitatem abſolutam, ſed quia nō proportionatur fini, 22^æ.q.81.5.3m * q.92.1m c.3m * q.93.2.0.* q.104.2.2m
17 Antiquitus, quidam colebant falſos Deos cum imaginibus, quidam vero ſine eis, 22^æ.q.122.2.2m
18 Cultus diſparitas matrimonium præcedens impedit ne contrahi poſſit, Suppl.q.59.1.0
¶ Cupiditas duplex, ſcilicet mortalis, & venialis. Prima ponit finem in creatura, non autem ſecunda, ſed eſt cum charitate, 22^æ. q.24. 10.2.
1 ¶ Curam animarum habentes presbyteri vel diacones, non ſunt in ſtatu perfectionis ex parte ordinis, nec ex parte curæ, quia non obligantur per ordinem ad ea quæ ſunt profeſſionis, quamuis interior perfectio requiratur ad actum ordinis. Et poſſunt curam animarum deſerere. Vnde non omnes prælati eccleſiaſtici ſunt in ſtatu perfectionis, ſed ſoli epiſcopi, 22^æ.q.184.6.0
2 Ad curam pertinent duo. ſ. ratio ordinis, i. prouidentia, vel diſpoſitio, & executio ordinis, i. gubernatio, 1^a.q.22.1.2m
3 Aequalis cura eſt Deo de omnibus, ex parte Dei, non autem ex parte effectus. 1^a.q.20.3.1m.* 12^æ.q.1.2.4.m
4 Prouiſor particularis excludit defectum ab eo quod eius curæ ſubditur, non autem prouiſor vniuerſalis, 1^a.q.22.2.2m * q.103.5.c.
1 ¶ Curioſitas eſt vitium circa cogitationem intellectus & ſenſuum, ad peccandum, & circa inſpectionem ludorum, & mulierum ad concupiſcendum, & ſpectaculorum. 22^æ q.167.0
2 Curioſitas oritur ex accidia, 22^æ.q.35.4.3m
¶ A damnatione propter peccatum Adæ, nullus poteſt liberari, niſi per Chriſtum, qui ſolus fuit ab ea immunis, a qua liberatur aliquis tripliciter, i. per baptiſmum, martyrium, fidem dilectionem, 3^a.q.27.3.c.ſi.* q.49.2.1m.* q.52.1.2m
2 Homines damnati, non ſunt deputati ad exercitium aliorum, quia non habent ordinem naturaliter inter ſe ſicut dæmones, 1^a.q.64.4.2m
3 Damnati non poſſunt velle bonum actualiter, & tamen voluntas eorū naturaliter inclinatur ad bonum, 1^a q.64.2.0 * 12^æ.q.85.2.3m
4 * Damnati blaſphemant Deum mente & voce, & in hoc peccant, 22^æ.q. 13.4.0
5 Damnati liberum arbitrium habebunt, & voluntatem in malo obſtinatam. 3^a.q.18.4.3m
6 Damnati non pœnitent de malis quæ fecerunt ratione culpæ, ſed ratione pœnæ. 22^æ.q.13.4.c.* 3^a.q.86.1.c.
7 Damnati non amant eos, quos prius inordinate dilexerunt, ſed cauſas dilectionis. 22^æ.q.13.4.c
8 Pœna damnatorum, nunquam finietur, contra Origenem, 1^a.q.10.3. 2m.* q.64.2.c.
9 * Obſtinatio in damnatis, eſt perpetua culpa & pœnæ Sed non demerentur, quia non ſunt in via, ſed ad terminos pœnæ deuenerunt. 22^æ.q.13 4.2m
10 In damnatis erit varietas pœnarum, non refrigerans, ſed magis affligēs 1^a.q.10.3.2m.* 12^æ.q.67.4.2m
11 * Bona quæ damnati fecerunt hic, proſunt eis in inferno, 3^a.q.89.6.3m
12 Bona quæ damnati fecerunt hic, proſunt eis in inferno, ad mitigationem pœnæ, impediendo ne incurratur, non autem ſubtrahendo, nec fortificando ſubiectum, nec minuendo remorſum conſcientiæ, 3^a.q. 89.6.3m
13 Quælibet pœna damni uel ſenſus in damnatis, excedit omnem pœnam & dolorem cuiuſcunque viatoris etiam Chriſti, 3^a.q.46.6.3m
14 Corpora damnatorum cum ſuis deformitatibus reſurgent, Suppl.q.86. 1.c.
15 Nihil erit quo corpora damnatorum corrumpi poſſent, S.q.86.2.c.
16 Corpora damnatorum futura ſunt paſſibilia, ſine mutatione naturalis diſpoſitionis propter iuſtitiam, Suppl.q.86.3.0
17 Sicut per multa & varia damnati peccarunt, conueniens eſt vt multis ſ.c. rebus & ex multis affligantur, Suppl.q.97.1.0
18 Cum poſt diem iudicii nullum corpus mixtum remanſurum ſit, vermis qui damnatis aſſignatur, non erit materialis, ſed ſpiritualis, quo conſcientiæ remorſus dicitur, Suppl.q.97.2.c.
19 Ratione lachrymarum reſolutionis fletus non erit in damnatis, ratione vero commotionis & turbationis capitis in damnatis fletus eſſe poterit, Suppl.q.97.3.0
20 Vt diſpoſitio inferni miſeriæ damnatorum conueniat, erunt in eo tenebræ corporales, cum quadam tamen luce, vt videant damnati ea, quæ animam torquere poſſunt, Suppl.q.97.4.c.
21 Ignis inferni erit corporeus, Suppl.q.97.5.0
Ignis quo torquentur damnati in inferno eſt eiuſdem ſpeciei cum igni noſtro, Suppl.q.97.6.c. 22
Et ſi nullus ſciat vbi infernus ſit conſtitutus, niſi qui de hoc à Spiritu ſancto edoctus fuerit, conueniens tamen eſt vt ſub terra eſſe credatur, S. q.97.7.0 23
Quamuis damnati voluntate naturali aliquid bonum velle poſſunt, tamē voluntate deliberata non bene volunt illud, Suppl.q.98.1.c. 24
Damnati per ſe non pœnitebunt de peccatis, ſed per accidens inquantū aſſligentur à pœna, quam pro peccatis ſuſtinent, Suppl.q.98.2.0 25
Non vellent damnati non eſſe, inquantum non eſſe conſideratur ſecundum ſe, quia illud non eſt appetibile, inquantum vero conſideratur vt eſt ablatiuum pœnalis vitæ aut alicuius miſeriæ non eſſe poteſt deſiderari à damnatis, Suppl.q.98.3.c. 26
Damnati propter conſummatum ſuum odium gaudent de malis, & dolent de bono, & ſic vellent ſecum alios eſſe damnatos. Suppl.q.98.4.0 27
Damnati Deum odio proſequuntur non illum non percipiunt in ſe, ſed in effectu ſuæ iuſtitiæ qui eſt illis in pœnam, Suppl.q.98.5.c 28
Cum meritum vel demeritum ordinetur ad aliquod bonum vel malum conſequendum, neque boni merebuntur neque mali demerebuntur, quia eorum mala voluntas non eſt demeritum ſed pœna, Suppl.q.98 6.cap. 29
Damnati habebunt actualem notitiam eorum quæ ſciuerunt, vt inde triſtitia non lætitia affirmantur, Suppl.q.98.7.0 30
Damnati nullo modo poſſunt cogitare de Deo per ſe, hoc eſt, tanquam totius bonitatis principio per accidens vero, hoc eſt, per Dei effectus, inquantū puniunt, & alia id genus poteſt Deus à damnatis cogitari, Suppl.q.98.8.c. 31
Damnati ante diem iudicij bonos in gloria ſua vident, ſed poſt diem iudicij viſione beatorum priuabuntur. Suppl.q.98.9.0 32
¶ Damnum eſt ex hoc, quòd aliquis minus habet, quàm debet habere, 22^æ.q.62.4.c. 1
Dare alicui occaſionem damni, vel periculi, ſemper eſt illicitum, 22^æ.q. 77.3.c. 2
Omnes qui ſunt quocunque modo cauſa damni, qui in his verſibus ſunt ſ. iuſſio, conſilium, conſenſus, palpo, recurſus, Participans, mutus, non obſtans, non manifeſtans. Tenentur ad reſtitutionem totius, 22^æ.q.62 7.0 3
Damnificatio duplex ſ. in re habita, & in re habenda In prima tenetur quis reſtituere totum, in ſecunda vero aliquid, ſecundum æſtimationē & arbitrium ſapientis, 22^æ.q.62.2.4m * 4.0 4
¶ Daniel fuit ſimul accuſator & iudex ſenum, inſtinctu Dei. Et iudicauit non ſubditos, ex commiſſione, 22^æ.q.67.1.2m * 3.3m 5
De ratione dationis nihil eſt, niſi quòd datum libere habeatur à dando, 1^a.q.38.1.c. 1
Inter dantem & datum non requiritur diſtinctio, niſi rationis, 1^a.q.38. 1.1m 2
Dans ſemper diſtinguitur realiter, ab eo cui datur, 1^a.q.38.1.1m 3
Datio duplex. ſcilicet ex debito, & ex amore. In prima poteſt eſſe vitiū acceptionis perſonarum, non autem in ſecunda, 1^a.q.23.5.3m * ſi.* 22^æ.q.63.1.3m 4
Aliquis dupliciter aliquid dat illicitè, ſ. vel quia ipſa datio eſt illicita & cōtra legem; ſicut patet in eo qui ſimoniacè aliquid dedit. vel quia propter rem illicitam dat, licet ipſa datio non ſit illicita, ſicut cū quis dat meretrici propter fornicationem 12^æ q.37.8.1m * 22^æ q.62.5.2m 5
Datio & miſſio. dicuntur tantum tēporaliter in diuinis, ſed donum æternaliter. 1^a.q.38.1.4m * q.43.2.0 6
Datio, datum, & donum, in diuinis dicuntur notionaliter, vt important auctoritatem reſpectu dati. Sed ſine illa, dicuntur eſſentialiter, 1^a.q. 38.1.0 7
Donum quadrupliciter differt à dato in diuinis. quia non conſignificat tēpus eſt æternum. ſignificat aptitudinem, & liberalitatem, 1^a.q.38.1. 4m * 2.3m 8
Diuinæ perſonæ dantur nobis inuiſibiliter miſſæ, tantum ſecundum dona gratum facientia, 1^a.q.43.3.c.* 3.c.* 7.c. 9
Dari conuenit eſſentiæ. & cuilibet perſonæ diuinæ. & à ſeipſa, 1^a.q.43. 4.1m 10
Spiritus ſanctus poteſt dici datum noſtrum, non autem donum noſtrum, 1^a.q.38.1.5m 11
* Nulla creatura poteſt dare ſpiritum ſanctum, 1^a.q.43.8.c ſi. 12
Nulla creatura poteſt dare ſpiritum ſanctum, licet aliquis poſſet eſſe miniſter collationis eius. 1^a.q.43.8.ſi.* 3^a q.8.1.1m 13
Dare ſpiritumſanctum, dicitur dupliciter, ſ. auctoritate, & ſic eſt tantum Dei, & miniſterio, & ſic hominis, & Chriſtus ſecundum quod homo dicitur eum dare. 3^a.q.8.1.1m 14
¶ Peccante Dauid, populus punitur, primo propter bonum vnitatis, ſecundo propter demerita populi in ſecundo Abſalon. tertio quia populus erat poſſeſſio eius, 12^æ.q.105.4.1m 1
* Dauid propheta ſecundum gloſam dicit ſe ſeruaſſe ordinem doctrinæ, prout veniendum eſt à facilioribus ad difficiliora, conſtringens ſe maledicto, ſi eum non ſeruaſſet, 22^æ.q.189.4m * 6.2m 2
De, & ex. denotant habitudinem cauſæ efficientis, vel materialis, non autem formalis, vel finalis, 1^a q.39.2.c.m * 3.c. 1
Quicquid eſt de aliquo, eſt ex aliquo, non autem econuerſo. quia, de, dicit principium & conſubſtantialitatem, ex, vero, dicit principium tantum, 1^a.q.41.3.c. 2
De, dicit principium conſubſtantiale efficiens, vel formale ſubſiſtens, vel materiale, 1^a.q.41.3.1m * 2.* 3^a.q.2.2.1.* q.75.8.c. 3
¶ Debitum

1 ¶ Debitum, * In communi importat ordinem exigentię, vel neceſſitatem alicuius ad quod ordinatur, 1ª. q. 21. 1. 3m

2 Aliquid dicitur debitum dupliciter, ſ. ſecundum ſe, vt finis: vel propter aliud: vt ea quę ſunt ad finem. 12. q. 14. 1. c.

3 Debitum duplex, ſ. naturę & meriti 12ª. q. 111. 1. 2m

4 Debitum duplex, ſ. legale: & morale, 12ª. q. 79. 5. 0. * 22ª. q. 23. 3. 1m. q. 31. 1. 3m * q. 78. 1. 2. * q. 80. 1. c. * q. 102. 2. 2m. q. 106. 1. 2m. 4. 1m * q. 114. 2. c. * q. 117. 5. 1. * q. 118. 3. 2m

5 Debitum duplex, ſ. neceſſitatis: & congruitatis vel vtilitatis. 12ª. q. 99. 5. c. * 3ª. q. 1. 1. 3.

6 Aliquid eſt alicui debitum dupliciter, ſ. ratione neceſſitatis: vel quia dat aliquid, 12ª. q. 187. 4. c.

7 Debitum non minuit meritum: niſi minuat voluntarium. 1ª. q. 21. 1. 3m. * 12ª. q. 114. 1. 1m. 22ª. q. 58. 3. 2m * q. 104. 1. 5m q. 106. 1. 5m

8 * Deus nulli eſt debitor. 1ª. q. 21. 1. 4m * 12ª. q. 99. 5. c. * q. 111. 1. 2m * q. 114. 1. 3m

9 Deus reddit duplex debitum, ſ. reſpectu ſuę ſapientię & voluntatis, & reſpectu creaturę, Sed primum preſupponitur in ſecundo, 1ª. q. 21. 1. 3m * 4. c. * 12. q. 114. 1. 3m

10 In Deo eſt principaliter ratio & cauſa debiti, 22ª. q. 106. 1. c.

11 Coniuges in petendo debitum, & in aliis, ſunt equales ſecundum proportionem, non autem ſecundum quantitatem, 22ª. q. 58. 2m

12 Petere debitum a coniuge in feſto, non licet, quia eſt incongruum, tamen non eſt peccatum mortale, ſi non contemptu fit, 22ª. q. 18. 9. 5m

13 Tenentur coniuges ſibi mutuo debitum preſtare, cum factum coniugii inſtitutum ſit, vt & vitetur fornicatio, & vt liberis opera detur, ſalua tamen vtriuſque incolumitate. Suppl. q. 64. 1. c.

14 Cum natura mulier ſit verecunda, ita vt non audeant petere debitum à viro ſibi preſtari, tenetur vir etiam vxori non petenti, debitum reddere, ſi aliquo ſigno id eam velle perceperit. Suppl. q. 64. 2. c.

15 Sunt vir & vxor in actu coniugii equales quantum ad equalitatem proportionis, non autem quantum ad equalitatem quantitatis. Suppl. q. 64. 3. c.

16 Non poteſt vir aut vxor abſque mutuo conſenſu continentiam vouere. Suppl. q. 64. 4. c.

17 Cum actus matrimonialis propter delectationem carnis reddat hominem ineptum ad ſpiritualia, non licet petere debitum actus matrimonii diebus ſacris. Suppl. q. 64. 7. c.

18 Non peccat mortaliter vir aut vxor ſi debitum diebus feſtis petat, ſi tamen hoc faciat ſola delectationis cauſa, grauius peccat, quam qui hoc facit, vt ſibi de lubrico carnis caueat. Suppl. q. 64. 7. c.

19 Tenentur coniuges etiam diebus feſtis. & quacumque hora ſibi mutuo debitum reddere, ſalua tamen honeſtate Suppl. q. 64. 7. c.

1 ¶ Decime, * in communi, * non ſoluebantur ex precepto ante legem: quia non erant determinati miniſtri, 22ª. q. 87. 1. 3m

2 Oblationes & decime in veteri lege erant ſacramenta, non autem nunc, quia tunc erant vt figurales, nunc autem vt morales. 3ª. q. 61. 3. 7m.

3 Decimę non erant oblationes, nec ſacrificia, quia non exhibebantur Deo immediate, ſed miniſtris eius, 22ª. q. 86. 3. 3m

4 Decimatio eſt actus moralis, inquantum offertur ad cultum Dei, & ad ſuſtentationem miniſtrorum eius: ſed eſt ſignalis, inquantum ſignificat imperfectionem dantis decimas, 3ª. q. 31. 8. c. * q. 61. 1. 7m.

5 Preceptum de ſolutione decimarum quo ad ſuſtentationem miniſtrorum Dei, eſt morale, & iuris naturalis, ſed quo ad certum numerum, eſt iudiciale: ſed quo ad ſignificationem eius, eſt ceremoniale: & quo ad Chriſtianos eſt preceptum eccleſię poſitiuum. 22ª. q. 87. 1. c.

6 In doctrina Chriſti & apoſtolorum, continetur preceptum de decimis quantum ad id quod eſt morale tantum, 22ª. q. 87. 1. 2m

7 Eccleſia poteſt determinare aliam partem ad ſoluendum, quàm decimam, 22ª. q. 87. 1. c.

8 Ius percipiendi decimas, poteſt vendi eccleſię, non autem laicis, licet fructus quandoque eis concedantur, 22ª. q. 87. 3. c. 3m * q. 100. 4. 3m

9 Decimę poſſunt dari in feudum, 22ª. q. 87. 3. 3m.

10 Non ſoluens decimas, vbi non eſt conſuetudo, non peccat, ſi eſt paratus ſoluere, ad mandatum eccleſię, 22ª. q. 87. 1. 5m.

11 Decimatio non conuenit Chriſto, ſed cuilibet alii, quia ſignificat liberationem à peccato originali, 3ª. q. 31. 8. c.

12 Iudęi dabant decimas prędiales, non autem perſonales, 22ª. q. 87. 2. 2m.

13 Iudęi dabant tres decimas ex precepto Dei, primas miniſtris, ſicut & nunc, ſecundas in ſacrificia, quę ceſſauerunt, tertias pauperibus, quę nunc plus debentur, 22ª. q. 87. 1. 4m

14 Pauper tenetur dare decimas ſacerdoti, licet ſit diues, 22ª. q. 87. 3. 2m. 4. 4m.

15 Omnes clerici tenentur dare decimas papę, ſi petat, 22ª. q. 87. 4. 3m

16 Clerici tenentur dare decimas de prędiis propriis, non autem de prędiis eccleſię, 22ª. q. 87. 4. c. 1m

17 Religioſi curati poſſunt recipere decimas, nec tamen tenentur dare, non curati vero econuerſo, habent tamen aliquam immunitatem, ſecundum diuerſas conceſſiones eis à ſede apoſtolica factas, 22ª. q. 87. 3. 3m * 4. 2m

18 Petens decimas, vbi non eſt conſuetudo, peccat, 22ª. q. 87. 1. 5m

19 Eccleſia abſtinet à decimis exigendis, in terris in quibus non eſt conſuetum decimas ſoluere, 22ª. q. 87. 1. 5m

20 Eccleſia poteſt petere decimas ab emente rem non decimatam, & etiam à vendente, 22ª. q. 87. 2. 4m

21 Decimę debent dari in quibus ſolent dari ſecundum conſuetudinem, licet perſonales magis conueniant eccleſię parochiali, prędiales vero eccleſię vbi eſt ager. 22ª. q. 87. 3. 2m

Decimę debent in vſus pauperum per clericos diſpenſari, 22. q. 87. 1. 4. * 3. 1m * 2. 1m 22

Decimę debent dari de omni re poſſeſſa ſecundum conſuetudinem, ſ. de omni lucro prędiali, vel perſonali, & de meretricio, & hiſtrionatu, & huiuſmodi, ſed eccleſia non debet recipere, quamdiu ſunt in peccato, 22ª. q. 87. 2. c. 23

Decimę nõ debent dari de rapina, furto, vel vſura, nec de aliis obnoxiis reſtitutioni, ſed de fructibus rei emptę ex vſuris, 22ª. q. 87. 2. 2m 24

Nullus tenetur dare decimas, de re ſibi ablata furto, vel rapina: niſi ob culpam, ſcilicet negligentię, 22ª. q. 87. 2. 2m 25

Decimę de herbis, & aliis minutis, dantur de conſilio, non autem de precepto, ſicut nec in veteri lege, niſi de conſuetudine patria, 22ª. q. 87. 2. 3m 26

Decimę debent dari non deductis expenſis, nec tributis, nec mercede operariorum 22ª. q. 87. 2. 4m 27

¶ Decor faciei eſt periculoſus, & tamen non fuit cauſa principalis matrimonii Iacob cum Rachel, ſed fuit cauſa ſecunda. & hoc bene poteſt eſſe ſine peccato, vel quandoque eſt cum peccato veniali, ſi aute eſſet principalis cauſa, libido pulchritudinis, tunc non excuſaretur à peccato mortali, ſi eſſet effrenata libido, 22ª. q. 167. 2. 6m.

¶ Defectus ſumitur dupliciter, ſcilicet priuatiue. & negatiue, ſecundus eſt in omni creatura, primus autem non eſt in angelo, 1ª. q. 12. 4. 2m 1

Defectus in effectu contingit dupliciter, ſ. defectu agentis & defectu patientis, 1ª. q. 49. 1. 1. c. 2

Defectus in effectu naturę & artis contingit quadrupliciter ſ. ex defectu agentis, materię, formę, & effectus, ſ. in monſtris. tantum ex primo. 1ª. q. 49. 1. c. 3

Malum in defectu actionis ſemper cauſatur ex defectu agentis, 1ª. q. 49. 1. 2. c. 4

Id quod ſequitur defectum actionis, non attribuitur agenti, niſi cum poteſt, & debet agere, 1ª. q. 49. 1. 3m * 2. 4m * 12ª. q. 6. 3. c. * q. 79. 1. c. 5

Defectus naturę humanę contingit dupliciter. ſ. vel quia nondum peruenit ad vltimam perfectionem naturę, vt in pueris, vel quia recedit ab ea, vt in ſenibus, 1ª. q. 99. 1. 4m 6

Defectus duplex ſequitur ex peccato, ſ. vt pęna à iudice, vel conſequens pęnam, primus debet eſſe ęqualis peccato ęqualiter, non autem ſecundus, 22ª. q. 1 5. 2. 4m 7

Chriſtus curauit corporalitatem, & paſſibilitatem corporis noſtri curauit omnes alios defectus noſtros, quia omnes cauſat tur ex eo ſuperaddunt quibuſdam particularibus cauſis, 3ª. q. 14. 1. 8

Nullus defectus poteſt eſſe in Deo, 1ª. q. 49. 1. c. * 22ª. q. 1. 5. c. 4m 9

* Nullus defectus reducitur in Deum, ſicut in cauſam, 22ª. q. 24. 12. c. 10

Intellectus angeli non habet defectum, ſi defectus accipiatur priuatiue, vt ſ. careat eo quod habere debet ſi vero accipiatur negatiue, ſic quęlibet creatura inuenitur deficiens Deo comparata, dum non habet illam excellentiam quę inuenitur in Deo 1ª. q. 58. 4. 2 11

¶ Degradatio infert ordinis executionem, quaſi in perpetuum, ſed excõmunicatio, ſolum vſque ad reconciliationem 3ª. q. 82. 8. 3m

¶ Deificatum prędicatur de humanitate Chriſti, non autem de homine Chriſto, 3ª. q. 16. 3. c. 2m * 1. 3m

¶ Deitas inquantum vna in pluribus perſonis, conuenit cum forma nominis collectiui, 1ª. q. 39. 3. 6m c

* Deitas non poteſt ſupponere pro perſona, 1ª. q. 39. 4. c. 2

¶ Delectatio non eſt generatio, ſed generatum eſſe, 12ª. q. 31. 1. c. * q. 35. 2. cap. 2

Delectatio ſecundum Ariſtotelem, eſt quidam motus animę & conſtitutio ſimul tota, & ſenſibilis in naturam exiſtentem, 12. q. 31. 1. c. 2

Delectatio eſt motus qui eſt actus perfecti, non autem eſt motus, qui eſt actus exiſtentis in potentia, 12ª. q. 31. 2. 1m 3

Delectatio eſt motus in appetitu animali, conſequens apprehenſionem boni naturalis pręſentis per ſenſum, 12ª. q. 11. 1. 3m * q. 31. 1. c. 2m * q. 35. 1. c. 4

Delectatio eſt operatio cauſaliter, non autem formaliter, nec eſſentialiter, 12ª. q. 31. 1. 1m 5

Delectatio eſt paſſio animę, 12ª. q. 31. 1. c. * 4. 3m * 5. c. 8. * 2m * q. 35. 1. cap. 6

* Nulla delectatio eſt quid optimum. 12ª. q. 34. 2. c. 8

Obiectum delectationis eſt bonum apparens, conueniens, coniunctum, 12. q. 43. 1. c.

Delectatio eſt quietatio cognoſcentis in re conueniente, 12ª. q. 11. 1. 3m * q. 34. 1. c. * q. 43. 1. c. 9

Delectatio eſt quies appetitus tendentis in finem, propter pręſentiam eius ſed eſt motus appetitus ab appetibili pręſente immutati appetitum, 12ª. q. 31. 1. 2m * q. 33. 3. 1m * q. 34. 2. 2m * 3. 3m 4. c. 2m * q. 41. 1. c. 10

Delectatio eſt ſicut quies naturalis, ſed triſtitia eſt ſicut quies violenta. 12ª. q. 31. 8. c. 1m 11

Delectari de Deo in via plene non poſſumus, ſicut nec Deum cognoſcere, 12ª. q. 44. 6. c. 12

Nulla delectatio eſt in carentibus omni cognitione, 12ª. q. 11. 2. c. * q. 31. 1. c. * q. 32. 1. c * q. 35. 1. c * q. 41. 3. c. 13

Delectatio proprie dicta eſt in Deo, 12ª. q. 31. 4. 2m 14

Delectatio diuerſimode eſt in Deo, angelis, hominibus, & brutis, 12ª. q. 31. 4. 2m 15

16 Delectatio eſt in appetitu ſenſitiuo, & in appetitu intellectiuo, 12ª.q.30.1.c.ª q.31.1.4.0.ª q.25.1.c.

17 Omnis delectatio eſt proprium accidens beatitudinis, vel partis eius, 12ª.q.2.6.c.ª q.4.4.c.

18 Cauſa proxima delectationis eſt operatio, cuius obiectum, eſt cauſa remota, 12ª q.32.1.0.

19 Oportet quòd omnis delectatio, aliquam operationem conſequatur, 12ª q.32.1.0.

20 Omnis operatio procedens ex habitu perficiente naturam, cauſat delectationem, 12ª.q.100.9.c.3ᵐ

21 Operatio non eſt propter delectationem, ſed econuerſo, 12ª.q.4.2.0.

22 Delectatio eſt maior in principio operationis, quàm in proceſſu eius continuatae quamuis fortè in proceſſu operatio ſit intenſior, & hoc triplici ratione, ſcilicet primo, quia cùm operatio ſit delectationis cauſa, quanto aliquid attentius operatur, tanto maior delectatio ex operatione conſurgit, homo autem in principio operationis attentior eſt ad operationem quàm in progreſſu, & ideo in progreſſu operationis quando aliquis negligentius intendit operationi, non ſentit tantam in operatione delectationem. ſecundo quia oportet in nobis delectationem eſſe ſecundum modum noſtrae naturae, vnde cum noſtra natura ſit mutabilis, non eſt nobis ſemper idem delectabile. quia iam mutati ſumus à priſtina diſpoſitione, & ſic poſt pauca, non eſt nobis conueniens quod prius conueniens erat & ideo quod prius erat delectabile. poſtea ſit minus delectabile, vel etiam triſte, & haec eſt etiam ratio. quare continuitas vnius rei, in nobis faſtidium parit, alternatio vero delectat, tertio quia cum ad delectationem requiratur conuenientiae perceptio, quanto aliquid minus ſentitur minus eſt delectabile: res autem in ſui nouitate magis ſentiuntur, quia poſtmodum autem diſpoſitum ſit quaſi qualitas quaedam inhaerens ſentientibus, 12ª q.32.1.3ᵐ

23 Operatio vnius poteſt eſſe cauſa delectationis in alio tripliciter. ſ. benefaciendo, faciendo aeſtimationem boni eius, & propter amorem vel odium, 12ª q.32.5.0.

24 Ad delectationem requiruntur duo, ſ. adeptio. vel coniunctio, vel praeſentia boni conuenientis, & cognitio huius, 12ª.q.32.0.ª q.33.1.c.ª q.31.1.7.c.ª q.43.1.c.

25 Motus eſt cauſa delectationis tripliciter. primo quia mutamur, ſecundo quia obiectum excedit, tertio ratione cognitionis, 12ª.q.32.2.0.

26 Conſueta delectant, quia ſunt connaturalia, 12ª.q.32.2.3ᵐ 8.3ᵐ

27 Raro contingentia delectant, ratione admirationis, & deſiderii, 12ª.q.32.8.ᵐ

28 Benefacere alteri eſt cauſa delectationis tripliciter ſ. propter ſpem, vel amorem, ratione excellentiae, & ratione libertatis, 12ª.q.32.6.0.

29 Amor & concupiſcentia cauſant delectationem, ſed magis ſpes, 12ª q.32.1.ª 125.1.2 ª q.100.9.3ᵐ

30 Spes ratione praeſentis aeſtimationis delectat, ſed ratione abſentiae affligit. 12ª q.32.3.2ᵐ ª q.40.8.2ᵐ

31 Senſus magis delectat quam ſpes. & haec magis quàm memoriae, quia delectatio eſt de re praeſenti, 12ª.q.32.3.0.c.ª 12ª.q.30.1.3ᵐ

32 Vincere delectat in quantum demonſtrat proprium excellentiam, ideo omnes ludi & pugnae delectant propter ſpem victoriae, 12ª q.32.6.3ᵐ

33 Omnes ludus & omnia quae ad requiem pertinent, ſunt delectabilia, inquantum auferunt triſtitiam, quae eſt ex labore, 12ª.q.32 1.3ᵐ

34 Omne ſimile ratione vnitatis delectat, ſed contriſtat, per exceſſum corrumpendo: vel vt impediat proprium bonum, 12ª.q 32.7 0

35 Redarguere & punire delectant ratione propriae excellentiae, vel amoris, non autem propter malum alterius, 12ª.q 32.6 3ᵐ

36 Dare alia, delectat inquantum indicat proprium bonum, ſed contriſtat inquantum euacuat illud, 12ª.q 32.6.1

37 Triſtitia eſt cauſa per accidens delectationis, inquantum facit magis eam appeti & propter eam ſeruare, 12ª.q.35.2.1ᵐ q.48.1.c.

38 Triſtitia in praeſenti cauſat delectationem inquantum repraeſentat in memoria rem dilectam, ſed in praeterito, quia cauſat ab aliquibus triſtibus & dolorosis. 12ª.q.32.4.0.

39 Dilatatio metaphorice ſumpta eſt effectus delectationis, amoris, & deſiderii. 12ª.q 33.1.0.ª q.37.2 c.

40 Quae ex contraria, conſtringunt rem delectantem, dum ei interius inhaeret, ſed eo ſuum amplectitur, vt perfecte fruatur. 12ª.q 33.1.3ᵐ

41 Delectatio perficit operationem tripliciter ſ. vt finis, vt forma, & augendo, 12ª.q.4 1.1ᵐ q.33.4.0.ª q.34 4 3ᵐ ª q 40.8 c.

42 Qualibet delectatio mitigat quamlibet triſtitiam, 12ª.q 35.4.2ᵐ ª 3ᵐ ª q.31.8.0.ª 3.4.c.ª 5.ª q.48.1.0.ª 3ª.q.46.7.3ᵐ

43 Delectatio contemplationis adiuuat vſum rationis, corporales vero impediunt tripliciter. ſ. per diſtractionem. contrarietatem, & ligationem, 12ª.q.4.1.3ᵐ ª q.33.3.0 ª 4.1ᵐ ª q.34.1.1ᵐ ª 22ª.q.15.3.0.ª q.53.6.c.

44 Delectatio maxime corrumpit aeſtimationem prudentiae, & praecipuè in venereis, quia totam animam abſorbet, 22ª.q.53.6.c.ª q.55.2.3ᵐ ª q.122.5.1ᵐ

45 Delectationes ſpirituales cauſant deſiderium ſui ſine faſtidio, niſi per accidens, ratione corporis, 12ª q.33.2.0.

46 Delectationes corporales ratione habitus excedentis, cauſant faſtidium, ſed ratione non habiti cauſant deſiderium, 12ª.q.33.2.0.

47 Delectationes corporales ſunt medicinales contra faſtidium, vel ſunt aegritudinales, i. inordinate amatae, 12ª.q.31.5.c.ª 6.1ᵐ ª q 48.1.c.

48 Omnis triſtitia impedit omnem delectationem per redundantiam. ſed per ſe, impedit tantum contrariam, 12ª.q.35.4.2ᵐ ª 3ᵐ ª 6 c.ª 3ᵐ.q.46 8.2ᵐ.

Omnis triſtitia impedit aliquam operationem, inquantum eſt contraria operanti, Sed non omnis delectatio coadiuuat ad operandum, immo extranea impedit, auertendo intentionem, 12ª q.33.1.4.c. 49

Operatio ſecundum ſe eſt delectabilis, ſed per accidens, eſt poenoſa, & contriſtant, ſ. ratione motus fatigantis. ideo quies eſt delectabilis per accidens, i. remouendo contriſtans. ſ. motum, 12ª.q.32.1.3ᵐ 50

Qualibet delectatio contrariatur cuilibet triſtitiae ſecundum diſpoſitionem ſubiecti, & ſecundum effectum, quia per primum natura confortatur, & per ſecundum moleſtatur, 12ª q.35.4.2ᵐ ª 3ᵐ ª q.38.1.2ᵐ 51

Delectationi conſiderationis intellectus, nulla triſtitia contrariatur ratione ſui ſed tantum ratione obiecti, 12ª.q.31.5.c.6.ª q.32.7.2ᵐ ª q.35.5.0 ª 22ª.q 9.4.2ᵐ ª q.180.8 c.ª 3ª.q.46.7.4ᵐ 52

Dolor & triſtitia contrariantur cuilibet delectationi ſecundum genus, non autem ſecundum ſpeciem. 12ª.q.35.3.4.0.ª q.38.1.1ᵐ 53

Delectatio poteſt eſſe integra & perfecta, nō autem triſtitia, ſed ſemper eſt ſecundum partem, 12ª.q.35.6.c. 54

Delectatio & triſtitia de eodem contrariantur ſecundum ſpeciem, ſed de oppoſitis habent conuenientiam, & de diſparatis, ſunt diſparata, 12ª.q 35.4 0.ª 3.c.ª q.36.1.2ᵐ 55

Omnes fugiunt quamlibet triſtitiam, non autem omnes appetunt quamlibet delectationem, 12ª.q.39.1.2ᵐ ª 3.c. 56

Appetitus delectationis eſt maior quam fuga triſtitiae ſecundum ſe, ſed per accidens, eſt econuerſo tripliciter. ſ. primo, quia triſtitia magis ſentitur, ſecundo ex cauſa, tertio ex effectu. 12ª.q.35.6.0 ª 22ª.q.138.1.c. 57

Delectatio magis afficit quàm triſtitia, quae magis ſentitur, 12ª.q.29.3.0. 58

Omne animal appetit delectationes naturaliter. vt medicinas, contra labores ſenſuum, & motuum, 12ª.q.32.7.2ᵐ ª 22ª.ª q.4.6.c. 59

Delectatio appetitus naturalis dicitur tātū delectatio, & oppoſita paſſio dicitur dolor. Sed delectatio appetitus animalis, dicitur etiā gaudium & oppoſita paſſio, dicitur triſtitia, Primae ſunt in qualibet potentia, ſecūda vero in cōcupiſcibili tm̄, 12ª.q.3.31.0.ª q.35.2.7.c.ª q.41.3.c 60

Iuuenes & melancholici, vehementer appetunt delectationes ſenſuum, propter laborem ſuae naturae. 12ª.q.32.7.2ᵐ 61

Delectatio naturaliter appetitur propter ſe finaliter, non autem formaliter, nec effectiue, 12ª.q.2.6.1ᵐ ª 3ᵐ ª q.34.2.2ᵐ 62

Delectatio corporalis plus appetitur, quàm ſpiritualis, per accidens, quia quidam abundant ſenſu, & deficiunt intellectu. & quia pluribus eſt nota, quàm ſpiritualis, 12ª.q.2.6.c. 1ᵐ ª 2ᵐ ª q.31.5.c.ª q.32.7.2ᵐ 63

Non omnis delectatio eſt bona. nec omnis eſt mala, ſed aliqua eſt bona, & aliqua mala, 12ª q 34.1.2.c. 64

Omnis triſtitia per ſe eſt mala, licet per accidēs poſſit eſſe bona, ſed non omnis delectatio eſt bona per ſe. 3ª.q.15.6.2ᵐ ª 3ᵐ 65

Delectatio de apparenti bono, & vero malo, & triſtitia de apparenti malo & vero bono, ſunt malae moraliter, 12ª.q 35.2.c. 66

Triſtitia eſt materia delectationis & gaudii, per accidens tantum, & econuerſo, inquantum triſtitiae accidit eſſe bonum, & illis malum, 12ª.q.35.3.2ᵐ ª 3ᵐ 67

Delectatio non dicitur moroſa niſi ſit cum conſenſu rationis deliberatae, 12ª.q.74.6.3ᵐ ª q.88.4 2ᵐ 68

Conſenſus rationis in delectationem cogitationis prauae, ratione obiecti eſt peccatum mortale, ſed ratione cogitationis tantum eſt veniale, vel nullum, puta cū aliquis cauſa diſputationis, vel confeſſionis, & huiuſmodi, cogitat de peccatis carnalibus, 12ª.q.31 5.6.ª q.74.8.0.ª q.85 5.2ᵐ.ª 22ª q.154.4.c.ª q.18 7.0 69

Delectatio actus coniugalis de ſe non eſt peccatum mortale, nec veniale, 12ª q.34.1.2ᵐ 70

Actus matrimonii propter delectationem tantum, intra limites matrimonii eſt peccatum veniale, ſed extra limites matrimonii, vel excludendo ordinem finis vltimi, eſt peccatū mortale, quia quando eſt peccatum luxuriae, propter ſolam inordinationem concupiſcentiae, ſicut cum aliquis libidinoſe accedit ad ſuam vxorem, tunc eſt diſtinguendum. quia quandoque eſt talis inordinatio, quae excludit ordinem finis vltimi, puta cum aliquis in tantum concupiſcit delectationem venereorum, quod ab ea non abſtineret propter praeceptum Dei; & quòd illam mulierem cognoſcere vellet, vel etiam aliam, praeter matrimonii legem, & ſic eſt peccatum mortale: quia concupiſcentia non refrenatur intra limites matrimonii, aliquando vero inordinatio concupiſcentiae non tollit ordinem vltimi finis, quando. ſ. aliquis, etſi ſuperabundet in concupiſcentia delectationis venereae, tamen potius ab ea abſtineret quam contra Dei praeceptum ageret, nec iſtam mulierem aut aliam cognoſceret, ſi ſua vxor non eſſet & tunc concupiſcentia ſiſtit intra limites matrimonii. & eſt peccatum veniale. Manifeſtum eſt enim quòd in quibuſdam peccatis eſt quidem aliqua inordinatio, non tamen per contrarietatem ad vltimum finem, ſed ſolum circa ea quae ſunt ad finem: inquantum plus vel minus debite eis intenditur, ſaluato tamen ordine ad vltimum finem, puta cum homo, & ſi nimis ad aliquam rem temporalem afficiatur, non tamen pro ea vellet Deum offendere, aliquid contra praeceptum eius faciendo, 12ª.q.88.5.c.ª 22ª.q.153.3.c. 71

Delectatio duplex. ſ. carnalis, i. quae completur ſenſu carnis. ſ. ciborum & venereorum & ſpiritualis, i. quae completur ſola apprehenſione animae 22ª.q.118.6.c.ª q 123.5.c. 72

Delectatio corporalis, i. ſecundum ſenſum. eſt vehementior quo ad nos, ſed delectatio ſpiritualis eſt ſimpliciter maior. firmior, & dignior, 12ª q.2.6.c.ª q.31.5.0.ª q.34.4.c.ª 22ª.q.141.4.4ᵐ ª q 180.7.c. 73

Delectatio corporalis vocatur voluptas, quia pluribus eſt nota quā ſpiritualis, 12ª.q.2.6.c. 74

Delecta

75 Delectationes corporales indigent temperari & refrenari per rationem, non autem ſpirituales: quia non ſunt ſecundum mentem, quæ eſt regula, ideo ſecundum ſe ſunt ſobriæ & moderatæ, 12æ.q.31.5.3m* 22æ.q.141.4.4m

76 Nullus diu poteſt eſſe ſine delectatione, ideo carens delectationibus ſpiritualibus, tranſit ad carnales, 22æ.q.35.4.2m*q.119.1.3.

77 Delectatio ſpiritualis eſt tota ſimul, non autem corporalis, 12æ.q.32.2.o.*.5.c.ſi.

78 Delectatio ſecundum tactum eſt maior vtilitate, & ſimpliciter, & naturalior, quàm ſecundum alios ſenſus, ſed delectatio ſecundum viſum, eſt maior ratione cognitionis, 12æ.q.31.6.o.* 22æ.q.15.3.c.* q.141.4.c.3m*7.c.

79 Delectatio contemplationis excedit omnem delectationem humanam, 12æ.q.3.5.c.ſi.*q.38 4.c.*22æ.q.180.7.o.

80 Delectatio vitæ contemplatiuæ eſt nobilior, conuenientior nobis, purior & perfectior, quàm vitæ actiuæ, 22æ q.182.1.c.

81 Delectatio contemplationis in via, eſt imperfecta reſpectu contemplationis in patria, 22æ.q.180.7.3m

82 Contemplatio diuinorum in via, eſt maioris delectationis qualibet contemplatione alterius rei, 22æ.q.180.7.3m

83 Delectatio ſecundum voluntatem eſt menſura & regula omnis actus moralis, non autem delectatio ſecundum ſenſum, 12æ.q.34.4.o.

84 Delectatio ſenſibilis, fuiſſet maior & purior ante peccatum, quam poſt: ſicut delectatio temperati, quàm intemperati, 1a.q.98.2.3m

85 Delectatio eſt prior amore, & ille deſiderio, ſecundum ratione finis, ſed ordine generationis eſt econuerſo, 12æ.q.25.2.c.3c*q.34.4.1m

86 Delectatio contrariatur delectationi, de obiecto contrario, 12æ.q.31.8.o.

87 Differentia inter delectationem, gaudium, exultationem, lætitiam, hilaritatem, & iocunditatem, 12æ.q.31.3.o.*q.35.2.c.

88 Delectatio eſt in tempore per accidens tantum, ſ. ratione tranſmutationis adiunctæ, 12æ.q.31.2.o.

89 Delectationes dupliciter ſunt innaturales, ſ. quæ ſunt contra rationem, & quæ ſunt contra naturam communem, 12æ.q.31.7.c.*7.o.

90 Delectari propter ſe formaliter, licitum eſt in omni delectabili, ſecundum ſuam formam: non autem finaliter, 12æ q.70.1.2m

91 Delectatio non eſt finis charitatis, ſed magis viſio, cui conſequitur, 12æ.q.4.8.3m

¶ Delitioſi dicuntur qui non poſſunt ſuſtinere aliquos labores, nec aliquid minuens delectationem, 22æ.q.138.1.2m

1 ¶ Delictum communiter ſignificat quamcunque omiſſionem, ſed ſtricte omiſſionem pertinentium ad Deum, vel quando ſcienter & cum contemptu omittit homo id quod facere debet, 22æ.q.79.4.1m

1 ¶ Dæmones, ſecundum Apuleium, ſunt corpore aerea, animo paſſiua, mente rationalia, tempore æterna, 1a.q.51.1.1m*q.115.5.c.

2 Dæmones ſecundum Porphyrium ſunt natura fallaces, & ſenſitiui, 1a.q.63.4.1m.

3 In dæmonibus eſt ordo, 1a.q.109.1.o.

4 Nomina aliquorum ordinum ſunt in dæmonibus, non tamen ſeraphin, nec throni, nec dominationes, 1a.q.107.1m*9.3m*q.109.1.3m

5 Ordinatio dæmonum eſt ſacra ex parte Dei, nõ autem ex parte ipſorum 1a.q.109.1.3m

6 *Dæmones vigent acumine ſcientiæ, & lumen intellectuale in eis eſt perſpicuum, 1a.q.64.1.o.

7 Error eſt in intellectu dæmonum ſolum reſpectu ſupernaturalium, 1a q.58.5.c.

8 Dæmones cognoſcunt veritatem tripliciter, ſ. per naturam, reuelationẽ & experientiam, 1a.q.64.1.5m*22æ.q.172.5.1m* 6.o.

9 Cognitio veritatis per naturam & per gratiam, tantum ſpeculatiua eſt, in dæmonibus, non autem producens amorem Dei, 1a.q. 4.1.o.

10 Boni angeli reuelant aliqua dæmonibus, 1a.q.64.1.c.5m*q.109.4.1m.*22æ.q.172.6.1m*3m.

11 Reuelationes à bonis angelis factæ dæmonibus, ſunt illuminationes ex parte angelorum, quia ordinant eas ad Deum, non autem ex parte dæmonum, 1a.q.109.4.1m

12 Reuelatio beatorum angelorum facta dæmonibus, non eſt per modum illuminationis, ſed locutionis, 22æ.q.172.5.2m

13 *Dæmones cognoſcunt futura contingentia, 1a.q.57.3.c.*q.86.4.2m.

14 Illuminatio non eſt in dæmonibus, ſed conceptus ſuos manifeſtant per modum locutionis, 1a.q.109.3.o.*22æ.q.172.5.2m.

15 Dæmon non habet cognitionem matutinam, nec veſpertinam, ſed nocturnam, 1a.q.64.1.3m

16 Dæmones cognoſcebant Chriſtum eſſe Meſſiam promiſſum in lege, non autem diuinitatem eius, niſi per coniecturas, 1a.q.64.1.4m*3a.q.41.1.1m*q.44.1.2m*q.47.5.c.

17 Dæmõ prohibebatur virtute diuina ab inueſtigatione beatæ Mariæ, nec nouerat diuinitatem Chriſti, ſed confitebatur ſuſpicando, 3a.q.29.1.3m*q.38.1.1m*q.44.1.2m*q.47.5.c.

18 Dæmones ſciunt ſe damnatos in perpetuum, 22æ.q 18.3.c.

19 Liberum arbitrium dæmonum eſt obſtinatum in malum principaliter ex iuſtitia Dei non dantis gratiam, ſecundo ex indiuiſibili appetitu eorum, tertio ex cognitione intellectiua, quia non poſſunt deponere æſtimationem ſemel habitam, 1a.q.64 2.o.

20 Omnis motus liberi arbitrij dæmonum eſt inordinatus, nec poſſunt ſe præparare ad gratiam, 1a.q 64 2.5m

21 Dæmones poſſunt facere actum bonum ex genere, ſed nullo modo ex bona voluntate, 1a.q.64.2.5m

Dæmones non ſunt naturaliter mali, ſed propria voluntate, 1a.q 63.4.o.*q.47.4.4m 22

Natura dæmonum eſt bona, ſed voluntas eorum eſt mala, cuius malitiæ ipſi ſunt cauſa, 1a q. 4.3.3m 23

Omnis actus naturæ dæmonum eſt bonus, & actus voluntatis eius eſt malus, 1a.q.64.2.5m 24

Dæmones non diligunt ſe mutuo, licet concordiam habeant in malo, 1a q.109.2.2m 25

Nulla paſſio ſenſitiua eſt in dæmonibus, ſed timor & dolor voluntatis, eſt in eis, 1a.q.63.2.2m*q.64.3.o. 26

Furor, phantaſia, & cõcupiſcentia, non ſunt in dæmonibus, niſi metaphorice, id eſt velle inordinatè, 1a.q.54.5.3m*q.58.5.c.ſi.*q.59.4.1m. 27

Dæmon eſt caput omnium malorum, non influxu interiori, ſed gubernatione exteriori, inquantum auertuntur à Deo, 3a.q.8.7.8.o. 28

Dæmon & Antichriſtus ſunt tantum vnum caput malorum, quia Antichriſtus dicitur caput, quia in eo erit pleniſſime malitia diaboli, 3a.q.8.8.1m 29

Dæmones meruerunt beatitudinem, ſed ſtatim præbuerunt impedimentum eius, 1a.q.63.5.4m*6.o. 30

Omnes dæmones ſimul peccauerant, & tantò grauius, quanto ſuperiores, 1a q.63.8.1m*3m*12æ.q.24.7.3m 31

In omnibus quæ agunt dæmones propria voluntate, peccant mortaliter 1a.q.64.2.5m*12æ.q.89.4.o. 32

Peccatum dæmonis durat adhuc ſecundum appetitum, non autem ſecundum æſtimationem, 1a.q.64.2 3m 33

Primum peccatum Adæ, vel dæmonum, non fuit blaſphemia in ſpiritum ſanctum, licet potuerit eſſe, 22æ.q.163.4.3m 34

Omnia peccata ſunt in dæmonibus ſecundum reatum, ſed tantum ſpiritualia, ſecundum effectum, 1a.q.63.2.o. 35

In dæmonibus non fuit labor, nec tedium, nec accidiæ peccatum, 1a.q.63.2.2m 36

*In dæmonibus non ſunt propriè niſi duo peccata, ſ. ſuperbia, & inuidia, 1a.q.63.2.o. 37

Dæmones non afficiuntur peccato carnali, ſed tentant ex inuidia, 1a.q.63.2.1m*2. 38

Dæmon tentauit primos parentes ex inuidia, 1a.q.63.2.o. 39

Dæmon non potuiſſet tentare hominem in ſtatu innocentiæ, ſuggeſtione interiori, quia per hanc immutatur phantaſia, 22æ.q.165.2.2m 40

Dæmon tentans primos parentes, promiſerat Adæ, quod ſciret bonum & malum, ſed non ſoluit promiſſum, 22æ.q.163.2.o. 41

Dæmon tentans primos parentes, non potuit ſumere formam quam voluit, ſed tantum ſerpentis, 22æ.q.165.1 3m 42

Tentare ad nocendum eſt proprium dæmonum, ſed mundus, & caro, tentant inſtrumentaliter, Deus autem tentat, faciendo ſciri virtutem tentati, 1a.q.114.2.o.*22æ.q.97.1.c. 43

Impugnatio dæmonum eſt ex malitia eorum, ſ. ex ſuperbia & inuidia, ſed ordinatio eius, eſt à Deo, 1a.q.64.4.c.*q.114.1.o. 44

Dæmones dupliciter impugnant homines, ſ. inſtigando ad peccatum, & puniendo, ſecundo modo mittuntur à Deo, non autem primo modo, 1a.q.114.1.1m 45

*Tentatio dæmonum non ſemper eſt peccatum, quia vitari non poteſt ſicut vitari poteſt tentatio carnis, ideo tentatio carnis ſine peccato eſſe non poteſt, vt patet per gloſam, 12æ.q.80.3.3m*3a.q. 8.1.3m 46

Dæmones maxime gaudent de peccato luxuriæ, propter difficultatem euadendi, 12æ.q.73.5.2m 47

Omnia peccata ſunt ex ſuggeſtione dæmonum indirectè, non autem directè, 1a.q.63.2.c.*q.114.3.o.*12æ.q.80.4.o.*3a.q.8.7.2m 48

Dæmones non ſunt cauſa peccatorum noſtrorum, niſi indirectè, ſ. perſuadendo, vel proponendo aliquod appetibile, 12æ.q.75 3.o.*q.80.2 o.*3a.q.8.7.o. 49

Dæmon poteſt impedire vſum rationis, ſi permittatur, ideo poteſt ſufficienter impellere in actum peccati, non autem in peccatum, 12æ.q.80.3.o. 50

Dæmones inducunt ad peccatum interius operando, ſ. in phantaſiam, & in appetitum ſenſitiuum tantum, 12æ.q.80.2.o. 51

Dæmon non ſtatim tentat hominem ſpiritualem, de grauibus peccatis, 3a.q 41.4.c. 52

Dæmones victi non ceſſant à tẽtatione aliorum, nec eiuſdem ſemper, ſed ad tempus, 1a.q.114.5.o. 53

Remedium ſemper eſt paratum hominibus contra dæmones, ex paſſione Chriſti, etiam tempore Antichriſti, 3a.q.49.2.2m*3m 54

Dæmones fingunt ſe eſſe animas defunctorum, vt inducant in errorem, vel etiam diuina diſpenſatione apparent animæ defunctorum: nam ſecundum Auguſtinum, non eſt abſurdum credere, aliqua diſpenſatione permiſſum fuiſſe, vt non dominante arte magica vel potentia, ſed diſpenſatione occulta, quæ phitoniſſam & Saulem latebat: ſe oſtenderet ſpiritus iuſti aſpectibus regis, diuina eum ſententia percuſſurus, vel non vere ſpiritus Samuelis a requie ſua excitatus eſt, ſed aliquod phãtaſma & illuſio imaginaria, diaboli machinationibus facta, quam ſcriptura Samuelem appellat, ſicut ſolent imagines rerum ſuarum nominibus appellari, 1a.q.89.8.2m*q.117.4.2m*22æ.q.95.4.2m*q.174.5.4m 55

Non licet habere familiaritatem cum dæmone, nec requirere veritatem ab eo, ad cognitionem occultorum ſ. de ijs quæ excedunt facultatem & cognitionem humanam, nec à dæmonibus auxilium implorare, quia eſt apoſtaſia à fide (ſecundum Auguſtinum,) 1a.q.114.4.c.2m*22æ.q.90.2.3.o.*q.95.o.*q.96.o. 56

f 2 Dæmon

57 Dæmon veritatem dicit, vt decipiat 2ª.q.64.a.5m.
58 Dæmones faciunt aliquas huiuſmodi, vt ſint familiares hominibus, quos conantur decipere, 1ª q.89.a.3m.ª.22ª q.99.4.3m.
59 Quærere aliquid à dæmone, ſponte occurrente licet, propter vtilitatē aliorum, maxime quando virtute diuina compelli poteſt ad dicendū vera, ſicut Chriſtus fecit. Nam & Beda dicit, non velut inſciis ſumitionē inquirit, ſed vt confeſſa peſte quam tolerabat virtus curantis gratius emicaret. & ſicut Iacobus, & Simon, & Iudas fecerunt. non autem licet dæmonem inuocare ad auxilium vel cognitionem occultorum, inquirendo ab ipſo, 22 q.90.a.2.c.& 3.b.ª q.95.4.1m.ª,3m.ª.q.92 a.3m.&.
60 Inuocantes dæmonem peccant mortaliter, & ſunt apoſtatæ à fide (ſecundum Auguſtinum) propter pactum initum cum dæmone, tacite vel expreſſe, vel verbotenus ſi inuocatio interuēit, vel facto aliquo, etiā ſi ſacrificia deſint. 22ª.q.96.a.3m.&
61 Dæmones alliciuntur diuerſis generibus herbarum, animalium, carminum, & rituum, vt ſignis, non autem vt rebus, 1ª.q.115.5.3m.ª.22ª q.85.a.2m.ª.q.96 a.o.
62 Dæmones vocati ſub certa conſtellatione, veniunt; licet non ſubſint cælo, nec alicui virtuti corporali, vt ducant in errorem: vel quia coguntur à ſuperioribus dæmonibus, 1ª.q.115.5.o.
63 Dæmones vocati ſub certa conſtellatione, veniunt quia ſciunt illius virtutis iuuare ad effectum requiſitum, 1ª.q 115.5.2m.
64 Dæmones plus vexant lunaticos in augmento lunæ, vt eam infament: & quia tunc cerebrum eſt ſic diſpoſitum per lunam, 1ª q.115.5.3m.
65 Dæmones maxime anhelant ad hoc; vt eo exhibeatur cultus diuinus, 22ª q.85.a.2m.
66 Dæmon nō eſt in dæmone nec in peccatore ſimpliciter: ſed vt eſt creatura, vel addendo per eſſentiam, præſentiā & potentiā, 1ª.q.8.a.4m.
67 Dæmon habet poteſtatem aliquam in homine: ex hoc quod ſubditus peccato originali, vel actuali, 3ª.q.71.a.e.1m.
68 Nullus ante paſſionem Chriſti poterat euadere manus dæmonum: quia deſcēderet ad infernū, 3ª q.4 .1.a.2m.ª.c.1m.ª.q.52.c.a.2m.ª.a.2m
69 Dæmon etiam nunc poteſt Deo permittente homines tentare quantum ad animam & vexare quantum ad corpus, 3ª.q.49.a.2m.
70 Idem dæmon poteſt recipere ſemen viri, & transfundere in mulierem; & generabitur homo qui erat filius viri, & non dæmonis, licet & aliud iterum ſemen aſſumunt, ſecundum Auguſtinum.1ª.q.51.3.6m.
71 Dæmones non permittuntur facere miracula quæ poſſunt naturaliter: nec datur eis poteſtas faciendi aliquid ſupernaturale, 2ª.q.114.4.2m.ª 3ª.q.1.3.3m.ª.q.75.4.c.3m.
72 Etſi dæmones animam alicuius ſancti euocare non poſſint, neque cogere ad aliquid agendum: poteſt tamen hoc fieri diuina virtute; vt dum dæmon conſulitur, ipſe Deus per ſuum nuncium, veritatem enūciet: ſicut per Heliam reſpondit, 22ª q.174.5.4m.
73 Dæmones frequenter apparent in figura beſtiarum: quæ deſignent conditiones eorum, ex prouidētia & permiſſione Dei: ſicut in figura ſerpentis, cum eſſet tamen in dæmone decipiendi cupiditas (ſecundum Auguſtinum.) 22ª.q.165.a.3m.
74 Poteſtas duplex dæmonis. ſ. quæ ſufficienter impellit in actum peccati, ſed non in peccatum: & quæ trahit ad ſupplicium, 1ª.q.80 .o.
75 Dæmones non poſſunt producere effectus qui non ſunt in poteſtate aliorum virtutis naturalis actiuè, vt ſuſcitare mortuos, & huiuſmodi, niſi in præſtigio, 1ª.q.91.a.1m.ª.3m.ª.q.114.a.c.3m.
76 Dæmones poſſunt vere naturales effectus producere, ſed mediantibus agentib. naturalibus 1ª.q 114.4.c.ª. q.119.5.1m.ª.q 117.3.c.
77 Dæmones nullam formam poſſunt influere in materiam: niſi mediante agente naturali: ſed ſolus Deus 1ª.q.;12,c.ª.q.105.1.1m.ª.q 119.4. c a.
78 Dæmon poteſt dupliciter facere aliquid apparere aliud quàm ſit, ſcilicet immutando alicuius phantaſiam interius, & alios corporeos ſenſus: vel exterius aliquod corpus formando, 1ª.q. 114.4.2m.
79 Pluuia & venti, & quæcunque ſolo motu locali fiunt: poſſunt cauſari à dæmonibus, 1ª.q.85.a.c.
80 Chriſtus ſufficienter probauit quadrupliciter quod expelleret dæmones per virtutem Dei, & non per virtutem dæmonū: primo per hoc quod ſathanas contra ſeipſum non diuiditur: ſecundo exemplo aliorum, qui dæmones eiiciebant per ſpiritum Dei: tertio quia dæmonium expellere non poſſet, niſi ipſum viciſſet virtute diuina: quarto quia nulla cōuenientia in operibus nec in effectu erat ſibi & ſathanæ. cum ſathanas diſpergeret quos Chriſtus colligebat, 3ª.q 43.a.3m.
81 Chriſtus permiſit dæmones intrare porcos, & affligere illum quem liberauit, triplici ratione: ſcilicet vt oſtenderet magnitudinem nocumenti dæmonum, qui hominibus inſidiantur; vt omnes diſcerent; quod nec aduerſus porcos audent aliquid facere, niſi ipſe conceſſerit: & vt oſtē deret quam grauiora in illos homines operati eſſent, quā in illos porcos, niſi eſſent diuina prouidentia adiuti, 3ª.q.44.a.4.
82 Dæmones ſapientes expellunt inferiores corporaliter, non autem à dominio animæ: ſed Chriſtus vtroque modo expellit vtraſque, 3ª.q.43. a.3.
83 Locus duplex debetur dæmonibus: ſcilicet aer caliginoſus, cauſa exercitandi homines vſque ad diem iudicij: & infernus, ratione pœnæ, 1ª. q.64.4.
84 Dæmones vbicunque ſint, habent ſemper ſecum infernum: nec diminuitur pœna eorum, ex receſſu, 1ª.q 64.4.3.
85 Pœna dæmonum in nullo mitigatur per poteſtatem puniendi alios, 1ª. q.109.a.3m.

¶ Dæmoniaci neſciunt quid loquantur quando dæmon loquitur in eis. ſicut nec ſerpens quo diabolus tentauit humanum genus, nec aſina qua Angelus locutus eſt Balaam, 22ª.q.165.a.4m.
¶ Demonſtratio duplex. ſ. propter quid, id eſt, per cauſam, & quia, id eſt, per effectum, 1ª.q 2.1.c. 1
Demonſtratio duplex ſ. ad ſenſum, & ad intellectum 1ª.q 13.1.3m. 2
Ex quolibet effectu notiori, poteſt demonſtrari propriam eius cauſam eſſe, 1ª q.2 1.c. 3
Verus concluſionis eſt tantum vnum medium demonſtratiuum: ſed multa probabilia, 1ª.q 47.1.3. 4
DEMONSTRATIO quælibet fit ab aliquo habēte ſe per modū formæ: non autem ſemper à forma. 1ª.q.1 .13.c.ª.q.37.a.c. 1
Traſcendentia denominant ſemper, non autem formæ ſpeciales, 12ª. q.56.4.1. 2
Agens denominatur ab actione, non autem ab effectu, niſi ſit de intellectu actionis, 1ª.q.37.a.c a. 3
In reſpectiuis, fit denominatio ab extrinſeco, non autem in abſolutis, 1ª.q 6 4 c.ª.q.13.a.c.ª.12ª q 7.2.c. 4
Omnia quæ habent ordinem ad aliquid vnum, licet diuerſimodè, denominari poſſunt ab eo, 1ª.q.6.c. 5
¶ Denunciatio ſemper debet in eiſdem peccatis occultis præcedente ſecreta admonitione, niſi mora ſit periculoſa, 22ª.q.33.7.o. 1
In denunciatione, non requiruntur teſtes: quia denuncians non obligat ſe ad probandum nec punitur non probans, 22ª.q.68.a.3m. 2
¶ Depoſitum datur ad vtilitatem dantis: ſed mutuum, ad vtilitatem accipientis, 12ª.q.105.a.5 .ª.22ª.q.62.6 c 1
Lex verus hic mandauit de mutuo, & de depoſitis, 1ª.q 105.a 4m ª 5m 2
Depoſitus gladius non debet reſtitui furioſo, 22ª.q.51.4.c.ª.q.57.a.1m. ª q.62.5.1.ª.q.120.a.c. 3
Furans ſuum depoſitum peccat: & tenetur reſtituere grauamen depoſitarij. 22ª.q.66.3.3m.ª.5 2. 4
Depoſitum amittens ſine culpa, non tenetur reſtituere, 12ª q.105.a.5m 22ª.q.62.6.c. 5
¶ Deriſio de re notabili eſt peccatum mortale, & eſt grauius quàm contumelia: ſed grauiſſimum deriſio Dei: ſecundo parentum: tertio iuſtorum. 22ª q.75.a.o. 1
Deriſio ſecundum rationem ſuam eſt minus graue peccatum detractione, & contumelia: licet quandoque ſit e conuerſo, 22 .q.75.a.3m. 2
Recedentes, & ſimulantes, id eſt, fictus, non derident Deum cap. teſte, ſed interpretatiue 22 .q75.a.2. 3
DESCENDERE Chriſtum ad inferos, fuit conueniens, 3ª.q.52. 1.c.ª, c. 1
Chriſtus per ſuum effectum deſcēdit vſque ad infernum damnatorum, 3ª.q.52 a.c. 2
Chriſtus per eſſentiam deſcendit tantum ad limbum patrum, ſed per ſuū effectum deſcendit ad quemlibet infernum. 3 q 52.a.o. 3
Chriſtus deſcendens illum ſoluit limbum patrum quo ad eos tantum, 3ª q 52.a.1m. 4
Chriſtus poſt mortem ſtatim deſcendit, & ſtatim liberauit iuſtos qui erant in limbo, 3ª.q.52.4.1m ª.5.8 . 5
Chriſtus deſcendens nullum damnatum liberauit de inferno, nec de limbo puerorum, nec de purgatorio: ſed tantum omnes iuſtos, 3ª. q.52.5. 6 7.ª.ª. 6
Chriſtus deſcendens in infernum damnatos confutauit de eorum incredulitate: ſed purgandos dedit ſpem gloriæ, 3ª q.52 a c.3m ª.ª.c m 7
Chriſtum deſcendens ad inferos liberauit à purgatorio ſufficienter purgatos, vel qui dum hic viuerent, hoc meruerunt per fidem & dilectionem & deuotionem ad mortem Chriſti, 3ª.q 52.4.2m. 8
Chriſtus deſcendens ad inferos operatus eſt in virtute paſſionis ſuæ, confringendo ſeras, id eſt, impedimenta impedientia patres exire, 3ª.q. 52.a.2m.ª.5 6 7 c.ª.8.c.2m 9
Deſcenſus duplex conuenit Chriſto. ſ. de cælo ſecundum deitatem, non quidem motu locali, ſed incarnatione ſecūdum exinanitionem. & ad inferos, ſecundum animam qui eſt motus localis & conuenit Chriſto ſecundum conditionem humanæ naturæ 3 q. .3m. 10
Chriſtus ſecundum animam tamdiu fuit in inferno, ad quem deſcendit, quamdiu corpus eius fuit mortuum, 3ª.q. a.4.o. 12
In myſterio incarnationis non conſideratur aſcenſus, quaſi alicuius præexiſtētis, & proficientis, ſed deſcēſus verbi, ad imperfectionem noſtræ naturæ, 3ª.q.32.2.3m.ª.q.24.1. m. 10
Chriſtus poſtquam aſcendit, aliquando deſcendit de cælo ad terram, 3ª. q.17.a.3m. 13
Deſcribantur aliquando libris materialibus, ad ſuccurrendum memoriæ, 1ª.q 24.1.c. 14
¶ Deſerere gregem ſibi commiſſum procedit vel ex timore male humiliante, vel ex amore male inflammante, vel ex amore ſalutis propriæ, et ſi periculi abſolui quærat, 22ª q.72.3 c.
¶ Deſertum ª Nullus de filiis Iſrael natus in deſerto, mortuus eſt ibi, 3ª. q.70.4.3 ª.
¶ Deſiderium dicitur dupliciter, ſ. appetitus rei non habitæ, & intenſio affectus, ſiue ſ. ſtudium, 2 q 33.a.c. 1
Deſiderium eſt de bono non habito, ſed amor eſt de bono abſolute, 1ª q.20 1 c.a . 2
Deſiderium, ſpes, amor, & odium, ſunt aliquo modo in carentibus cognitione non autem timor, nec deſperatio, 12ª.q.41. 3.c. 3
Deſiderium propriè eſt in appetitu ſenſitiuo, & in appetitu rationali, 12ª q.3 .a.2 4

Deſiderium

5 Deſi‹de›rium eſt in concupiſcibili,1 a‹...›.
6 * Deſiderium naturale rationalis creaturæ, eſt ad cognoſcendum genera, ſpecies & rationem omnium rerum: non autem omnes ſingulas vel ſu‹tu›ra contingentia,quæ ſolus Deus in ſua æternitate cognouit,1a.q.12.a.8,4m.*.q.14.13.c.
7 Omne quod naturaliter deſideratur ab homine , naturaliter cognoſcitur ab eo,1a.q.2.1.1m.*.q.‹...›3c.
8 * Deſiderium animæ beatæ,quieſcit ex parte appetibilis , non autem ex parte appetentis,12æ.q.4.5.5m.
9 In eſt vnicuique rei naturale deſiderium , ad conſeruandum ſuum eſſe, 2a.q.5.a.‹...›.*.‹...›m.*.q.63.3 c.*.q.104.a.3.o.
10 Deſiderium quodammodo facit deſiderantem aptum & paratum ad ſuſceptionem deſiderati,1a.q.‹1›2.6.c.ſi.
1 ¶ Deſperatio non importat ſolam priuationem ſpei ſed receſſum à re deſiderata,propter ‹ei›us impoſſibilitatem æſtimatam,12a.q.40.4.3m.
Deſperatio non reſpicit malum ſub ratione mali, ſed per accidens quandoque in quantum facit impoſſibilitatem adipiſcendi:ſed poteſt eſſe ex ſolo exceſſu boni,12æ.q.40.4.1m.
3 Deſperatio eſt peccatum in appetitu,22æ.q.20,1.o.*.2.c.
4 Deſperatio eſt minus graue peccatum infidelitatem , & odio Dei: ſed periculoſius,22æ.q.20.3.o.
5 Deſperatio poteſt eſſe ſine infidelitate,22æ.q.20,2 o.
6 Deſperatio principaliter cauſatur ex acedia,ſeu triſtitia,& negligentia: ſecundo ex luxuria,22æ.q.20.4.o.
7 * Deſperatio eſt prior timore, ſicut ratio & cauſa eiuſdem timor conſequitur deſperationem vincendi,12æ.q.45,2.c.
8 Deſperatio oritur occaſionaliter ex timore Dei & horrore peccatorũ, non autem directe,22æ.q.20,2,2m.
9 Deſperatio in damnatis non eſt culpa, ſed pars damnationis: ſicut nec in viatore,de re non nata haberi,22æ.q.21.3m.
1 DESPONSATIO beatæ mariæ , fuit facta duodecim rationibus ſ‹cilicet› ne Chriſtus ab infidelibus, tanquam illegitime natus abijceretur,vt conſuetudo modo, eius genealogia, per virum deſcriberetur: & ad tutelam pueri nati,ne diabolus contra eum vehementius nocumenta procuraſſet. & vt à Ioſeph nutriretur: & per hoc beata virgo redditur immunis à pœna:ne,ſ.lapidaretur à Iudæis , tanquam adultera: & vt per hoc ab infamia liberaretur: & vt ei Ioſeph miniſterium exhiberet:& teſtimonio Ioſeph comprobatum eſt Chriſtum ex virgine natum:& verba virginis matris magis credibilia redduntur, ſuam virginitatem aſſerentis:& vt tolleretur excuſatio virginibus. quæ propter iuam incautelam,non vitant infamiam: & per hoc ſignificatur vniuerſalis eccleſia: quæ cum virgo ſit,deſponſata tamen eſt vni viro Chriſto:& quod mater domini fuit deſponſata & virgo: in perſona ipſius. & virginitas & matrimonium honoratur,contra hæreticos, alteri horum detrahentes,3a.q.29.1.o.
¶ Deſtinare eſt dirigere aliquid in aliquid vel mente proponere,1a.q.23,1.c *.2.2m.
1 ¶ Detractio quæ eſt occulta maledictio,ad denigrationem famæ,per impoſitionem falſi,per adauctionem mali, per reuelationem mali occulti, & per deprauationem intentionis,de ſe eſt peccatum mortale:ex leuitate vero,eſt veniale,niſi ſit de grauis:ſed propter bonum cum debitis circunſtantiis,nullum eſt peccat‹um›,22æ.q.73.1.2.o.* q.74.1.o.*.q.75.2.c.
2 Detractio non eſt filia iræ,ſed inuidiæ,22æ.q.73.3.3m.
3 Detractio contrariatur adulationi,quo ad ea quæ dicuntur:licet vtrunque ſit malum,non autem quoad finem:quia prima intendit infamiam:ſecunda vero delectationem,12‹æ›.q.115.1.3m.
4 Diligens & inſidioſa inquiſitio eorum quæ ab aliis fiunt, ordinatur ad aliquid nocumentum ad detrahendum proximo,22æ.q.167 2.c.1m.ſi.
1 ¶ Deuotio eſt ſpiritualis actus voluntatis,prompte tradendi ſe ad famulatum Dei,22æ.q 82,1.o.*.2.c.*.q.83.3.1m.
2 Deuotio eſt principalis actus religionis virtutis,22æ.q.82.22.2.o.* q.83.3 3m.*.15.c.*.q 104.3.1m.
3 Deuotio eſt pinguedo animæ cauſata à charitate,& cõſeruans eam,22æ q.82.2 ‹...›.*.3 c.
4 Cauſa deuotionis triplex.ſ.extrinſeca & principalis, id eſt, Deus: & intrinſeca duplex,ſ. contemplatio bonitatis Dei: & beneficiorum eius, & conſideratio propriorum defectuum excludens præſumptionem, 22æ.q.82.3.o.4.c.
5 Conſideratio eorum quæ ſunt apta excitare dilectionem Dei,cauſat deuotionem:ſed conſideratio diſtrahentium mentem à diuinis impedit eam,22æ.q.82 3.2m.
6 Ea quæ pertinent ad humanitatem Chriſti maxime excitant deuotionem in inducendo,licet deuotio ſit circa ea quæ ſunt diuinitatis, vel etiam vtrunque,22æ.q.82.3.2m.
7 Deuotio primo & per ſe cauſat delectationem & lætitiam, ſecundario autem & per accidens,cauſat triſtitiam 22æ.q.82.4.o.
8 Qui ſemel orat deuote,remanet deuotior per plures dies,22æ.q.83,14.4m.*.q.171.2.2m.
9 Mens ſemel ad deuotionem excitata, facilius poſteà ad deuotionem priſtinam reuocatur,ideo ad hoc orationes crebræ ſunt neceſſariæ, 22æ.q.171 2.2m.
10 Deuotio ad ſanctos non terminatur ad eos , ſed tranſit in Deũ.deuotio vero ad dominos temporales,eſt alterius rationis, 12æ.q.82.2.3m.
11 Deuotio abundat in ſimplicibus mulieribus propter humilitatem elationem comprimendo, ſed ſcientia, & quælibet perfectio ſubiecta Deo, auget deuotionem,22æ.q 82.3.2m.
1 ¶ Eſſe proprie conuenit Deo,1a.q.13.11 o.
2 Deum eſſe demonſtratur multipliciter,1a.q.2.3.o.
Deum eſſe eſt demonſtrabile per effectus à poſteriori tantum,1a.q.2.2.c.ſi.*.2.o. 3
* Dei non eſt demonſtratio,niſi per effectum,1a q.2.5.c.ſi. 4
* Deum eſſe non eſt per ſe notum, ſed eſt primũ inter omnia credibilia, 1a.q.2.1.3m.*.22æ.q.16.1.c. 5
* Deum eſſe non eſt nobis naturaliter notum ſecundum ſe, ſed ſecundum ſimilitudinem & participationem eius,1a.q.2.1.1m.
De Deo ſcimus an eſt,i. hanc propoſitionẽ eſſe veram ex effectib. eius, non autem actum eſſendi eius,ſicut nec eſſentiam eius,1a.q.3.4.2m. 7
Eſſe Dei eſt eſſe cuiuslibet creaturæ exemplariter vel cauſaliter,non autem formaliter ſiue eſſentialiter,1a.q.3.o. 8
Eſſe dei eſt proprium,& determinatum,& diſtinctũ à quolibet eſſe creaturæ,per hoc quod ei non poteſt aliquid addi,1a.q.3.2.3m.*.4.1m.* q.7.1.3m. 9
Eſſe Dei,per hoc quod eſt ſubſiſtens,non receptum in aliquo, diſtinguitur à quolibet alio,1a.q.3.2.3m.*.4.1m.*.q.7.2.3m.*.q.44.1.c. 10
* In ſolo Deo,eſſe & eſſentia ſunt idem realiter,1a.q.2.1.c.*.q 3. 4.o. q.5.6.c.* q 6.3.c.*.q.12.2.c.3m.*.4.c.*.q.13.1 5.c.*.q.14.4 c.*. 14.2m.* q. 25.1.2m.*.q.44.1.c.*.q.45.1.5m.*.q.50 2.3m.*.q.54.2.b.*.c.*.3.c.*q.61.1.o.*.q.75.5.4m.*.q.104.1.c.ſi.*.12æ.q.3 7.c.*.3a.q.2 3.1.c. 11
Eſſentia diuina,eſt actus purus,angelica vero eſt intelligibilis in actu,ſed intellectus noſter,eſt intellectus in potentia tantum,1a. q.25. 1.c.*. q 87.1.c.2m.
Deus eſt ſua eſſentia,1a.q.3.3.o.*.q.11.3.c.2m.*.q.39.4.c.1m. 13
De Deo non poſſumus ſcire quid eſt,1a.q.1.7.1m.*.q.2.2.2m.*.q.3. principio.*.q.12 12.c.1m.*.13.1m * q.13.8,2m. 14
Eſſentia diuina,eſt omne quod eſt in ea,1a.q.40.1.1m. 15
Deus tripliciter dicitur,ſ.eſſentialiter,participatiue,& nuncupatiue,1a.q. 13.9.‹1›0 o.*.22æ.q.95.2.1m. 16
Deus eſſentialiter eſt extra ordinem totius creaturæ,1a q.28.1.3m. 17
Deus eſt forma,1a.q.3 2.c.ſi.*.3m.*.7.8.c.*.3a.q.2.1.c. 18
Vna tantum forma eſt in diuinis,1a.q.11 2,2m. 19
Deus non eſt forma inhærens,1a.q.3.8.o. 20
Deus non eſt forma corporis,1a.q.3.8.o.*.3a.q.2.1.8.‹...›m.* q.51.1.3m.*.q.90.2 9m. 21
Deus non eſt anima mundi, contra quoſdam , Nec anima cæli,contra Almericanos.Nec materia prima,contra Dauid de Dinando,1a. q.3.8.c.*.q 51.1.1m.*.q.90.1.c. 22
Ala attribuitur Deo,ſecũdum ſimilitudinẽ actus,1a.q.3.2.1m*.q.19.11.c. 23
Deus non eſt corpus,1a.q.3.1.o. 24
Deus non habet diffinitionem,1a.q.3.7.2m.* q.11.2.2m.*. q. 3.5.c.ſi. 25
* Deus non eſt genus,nec ſpecies,1a q.3.5.c.*.q.10.4.3m. 26
* Deus non eſt in genere,nec in prædicamento per ſe , nec reductiue vt principium,1a.q.3.5.o.*.q.4.3.1m.*.q.6.2.3m.*.q.88.2.‹...›m. 27
Subſtantia ſecundum quod ſignificat per ſe exiſtere , id eſt , non in alio, conuenit Deo,non autem proprie,nec vniuoce,1a. q.29.3.4m. 28
Solus Deus eſt vnio ſimplex,1a.q.3.o.*.q.9.1.c.* q.25.1.c.*.q.28. 2.c. 29
In Deo nulla eſt compoſitio,Sed hanc pluralitatem quæ eſt ſecundum rationem, repreſentat in propoſitione pluralitate prædicati & ſubiecti, vnitatem verò repreſentat per compoſitionem.Quandoque enim intellectus noſter enunciationem de Deo format,cum aliqua diuerſitatis nota,cum propoſitionem interponẽdo,vt cum dicitur,bonitas eſt in Deo,quare & his deſignatur aliqua diuerſitas, quæ cõpetit intellectui,& aliqua vnitas,quam oportet ad rem referre,1a.q.13.12.c.ſi.
* In ſolo Deo ſunt idem ſuppoſitum & natura,& in omnib.creaturis differunt,3a q.17.1.c. 31
In Deo non eſt materia,nec potentia,ſed eſt purus actus,1a.q 3.1.2.c*. q.7.1.c.*.q.9.1.c.*.q.18.1.c.*.q.14.2.3m.*.3.c.2m.*.q.25.1.c.* q.49.3.2m.*.q.50 2.3m.* q 54.1.c.*.q.75.5.4m.* q.87.1.c.*.q. 89 2.3m.*q.90.1.c.*.q.115.2.2m.*.12æ.q.49.4.c.*.q.50.1.c. 32
Deus eſt perfectiſſimus,1a q.4.1.o.*.q.25.2.c.*.22æ.q.1.1.4m. 33
* Quicquid entitatis,bonitatis,& perfectionis eſt in creatura quæcũque, totũ ẽ eminẽtius in Deo,1a q.4.2.o.*q.6.2.‹...›.*2.14 c.*q.9.2.c.* q.11.3.c.*q.12.2.c *q.13 2.3.4.5.c*q.14.6.11.c.* q.15.1.c.3m*. 3.c.*.q.2‹...›.1.c.1m *.4.o.*.q.28.2 3m.*.q.26.3.c.*.q.47.3.c.*.q.75 1.5m.*.q.91.1.c. 34
Quicquid eſt in Deo,eſt Deus,1a.q 3.3 c.*.q.27 3.2‹...›.*.4.1m.*.q.28. 2.c.*.q.40.1.c. 35
Deus & creatura,non eſt aliquid melius,nec maius,quàm ſolus Deus, 1a q.4.2 o.* q.103.3.3m.* 12æ q.34.3.2m. 36
In Deo eſt magnitudo virtutis & perfectionis , non autem magnitudo molis,1a.q 42.1 1m * 4.2m 3a q.58.3.o. 37
Magnitudo Dei,eſt perfectio naturæ eius,1a q.42.4.c.2m.* 1.d.19.q.1.1.‹...›*.q.3.1.9. 38
* In Deo non eſt quantitas,1a q.28.4.c 39
* In Deo eſt ſimilitudo omnium rerum,ſecundum formam,& ſecundum materiam,1a q.57.2.2 40
Deus dicitur eſſe ſimum ſibi,ſecundum ſimilitudinem proportionis tantum,1a.q.14.3.2m. 41
Deus eſt infinitus negatiue,non tamen priuatiue:Formaliter,non autem materialiter,1aq.7.1.o.*.q.12.1.2m.*.7.c.*.q.25.2.o.*.3.c * q. 12 2.c.*.q.12.2.c.* q.55.1.c.*.q.75.5.4m.* q.86.2.1m.*3a.q.10.3.1m.* 2m. 42
Solus Deus eſt omnino immutabilis,1a q.9.1.2.‹...›*.q 10 2 3.c.*.q 14.15.o *.q 19.7.o.*.q.50 1.3m *q.55 1.1‹...›*.3 q.2.1.c.*q.‹...›7.1.1m 43
Deus mouetur metaphorice dupliciter, ſ. operando in ſe , & ſecundum emanationem in alia,1a.q.9.1.1m.*.2m.* q.73.3.c. 44 45

Nulla

45 Nulli poſſibile eſt in deo, 1a. q. 10. a. 2. o. * q. 26. 1. 3m. * q. 62. 1. 3m.
46 Cognitio Dei per eſſentiam, eſt naturalis ſoli deo, angelo autem per ſimilitudinem, nobis vero per ſpeculum, i. per ſpeciem aliená, 1a. q. 56. 3. o. * q. 3. 4. c. * 3a. q. 9. 4. c.
47 Deum eſſe intelligenté probatur multipliciter, 1a. q. 14. 1. o. * q. 3. 1. c.
48 Intelligere Dei eſt ſuum eſſe, & ſua eſſentia, 1a. q. 14. 4. o. * 8. 9. c. * q. 16. 5. c. * q. 18. 3. c. 2m. * q. 19. 1. c. * 4. c. 3m. * q. 25. 2. c. * q. 27. 4. 8. * q. 34. 2. 1m. * q. 41. 3. 4m. * q. 54. 2. c. * q. 79. 1. c. * q. 87. 3. c. * 3a. q. 10. 1. 1m.
49 Solus Deus eſt ſuum intellectus, & ſuum intelligere, 1a. q. 14. 4. o. * q. 18. 3. c. 1m. * 4. c. * q. 27. 1. c. ſi. * 2m. * q. 28. 4. 1m. * q. 34. 2. 1m. * q. 41. 4. 3m. * q. 54. 2. c. * q. 56. 2. c. * q. 87. 1. c.
50 Eſſentia Dei, ſe habet vt intelligens, vt intellecta, & vt quo intelligitur, 1a. q. 14. 2. 4. c.
51 Deus nihil intelligit per ſpeciem aliam ab eſſentia ſua, 1a. q. 14. 2. 4. c. * 5. o. * q. 55. 1. c. 3m. * q. 57. 1. c. * q. 79. 1. c. * q. 84. 2. c. * q. 85. 4. c. * q. 87. 1. c. * q. 89. 1. c.
52 Nihil pertinens ad intellectum diuinum, dicitur perſonaliter, præter verbum, 1a. q. 34. 1. 3m. * q. 37. 2. 1.
53 Impoſſibile eſt, quód primum & per ſe intellectum à Deo, ſit aliud, quá eſſentia eius, 1a. q. 14. 2. 4. o.
54 Deus intelligit tantum in actu, nihil autem in potentia, 1a. q. 14. 2. c. 2m. * q. 9. 2. c.
55 Deus intelligendo, nó cóponit, nec diuidit, 1a. q. 14. 5. 3m. * 14. o. * q. 85. 5. c.
56 Deus intelligit ſe, 1a. q. 14. 2. 3. o. * 5. c.
57 Deus intelligit omnia, 1a. 14. 5. o. * 7. o. * 13. c. * q. 79. 2. c. * q. 87. 1. c. * q. 89. 1. c.
58 Deus intelligit omnia ſimul, 1a. q. 14. 7. o. * 10. 1m. * 13. c. * q. 32. 3. 3m. * q. 27. 5. 2m. * q. 85. 4. c.
59 Deus cognoſcit omnia, vnica cognitione, 1a. q. 19. 2. 4m. * 5. c. * q. 22. 1. 3m. * q. 27. 1. 3m. * q. 28. 4. 1m. * q. 34. 3. c. * q. 41. 6. c.
60 * Deus cognoſcit omnia ſingularia diſtinctiſſime, 1a q. 14. 6. 11. o. * 12. c. ſi. * q. 22. 2. c. * q. 57. 2. 3m. * q. 57. 2. c. ſi. * q. 89. 4. c.
61 Deus intelligit enunciabilia, 1a. q. 14. 14. o. * q. 16. 5. 2m.
62 Videre Dei eſt approbare, vt maneret quod fecerat, non quód alio modo cognoſceret, aut placeret ei creatura, antequam faceret, 1a. q. 32. 1. 3m. * q. 73. 3. 3m. * q. 74. 3m.
63 Deus intelligens vilia, non vileſcit, 1a. q. 22. 3. 3m.
64 Intellectus Dei cognoſcens mala, non impeditur à conſideratione meliorum, ſicut ſit in nobis, & eius voluntas ad malum flecti non poteſt, 1a. q. 21. 1. 3m.
65 Deus cognoſcit ſe & creaturas, eadem ratione ex parte cognoſcentis, ſed diuerſa ratione, ex parte cogniti, 1a. q. 15. 3. 4m.
66 Deus ab æterno cognouit creaturas, & non ſolú quæ aliquando erunt, nó ſolum vt ſunt in Deo, vel in eius intellectu, ſed etiam in propria natura, 1a. q. 20. 2. 2m.
67 Deus per ideam cognoſcit omnes conditiones particulares rerum, 1a. q. 14. 11. o. * 12. c. * q. 15. 3. 4m.
68 Scientia eſt in deo perfectiſſime, 1a. q. 14. 1. o.
69 * Scientia dicitur analogice de deo, & de creatura, 1a. q. 13. 5. c.
70 * Scientia Dei non eſt habitus, nec qualitas, nec effectus demonſtrationis, vel principiorum, vel habens cauſalitatem, 1a. q. 14. 1. 1m. * q. 19. 5. c. * 2a2æ. q. 9. 1. 1m.
72 * Scientia Dei non eſt vniuerſalis, nec particularis, nec in potentia, vel habitu, ſed ſemper in actu, 1a. q. 4. 1m.
73 Scientia Dei, non eſt inquiſitiue vel diſcurſiua, 1a. q. 14. 7. o. * q. 35. 5. c. * 12æ. q. 14. 1. 2m. * 12æ. q. 9. 1. 1m. * q. 49. 5. 2.
74 Scientia Dei eſt vniformis, & immutabilis, 1a. q. 14. 15. o. * q. 19. 5. c.
74 Scientia Dei de ſeipſo, eſt tantum ſpeculatiua, ſed de aliis, eſt ſpeculatiua & practica ſimul, 1a. q. 14. 16. o. * q. 14. 3. c. * 12æ. q. 5. 1m.
75 Scientia Dei duplex, ſ. viſionis, & ſimplicis intelligentiæ. Prima eſt tantum entium, ſecunda eſt etiam non entium, quæ poſſunt eſſe, 1a. q. 14. 9. o. * q. 14. 3. 5m. * 3a. q. 10. 2. 3m. * 13. c. * q. 13. 1. 2m.
76 * Deus ſcit infinita, etiam ſcientia viſionis, 1a. q. 14. 12. o. * 3a. q. 10. 3. o.
77 Solus Deus habet ſcientiam de futuris contingentibus in ſe, 1a. q. 14. 13. o. * q. 86. 3. 4. o.
79 Neceſſe eſt quod ſcientia Dei, vſque ad ſingularia ſe extendat, quæ per materiam indiuiduantur, 1a. q. 14. 11. c. ſi.
80 * Deus ſcit aliqua, quæ neſcit, & econuerſo, 1a. q. 14. 15. 3m.
81 Mala ſciuntur à Deo, 1a. q. 14. 10. o. * q. 15. 3. 1m. * q. 18. 4. 4m.
82 * Mala pertinent ad ſcientiam eius practicam, 1a. q. 14. 16. c. ſi.
83 Scientia Dei duplex, ſ. ſimplicis notitiæ, & approbationis. Secunda eſt tantum bonorum: ſed prima eſt etiá malorum, 1a. q. 14. 8. c. ſi.
84 Deus eadé ſcientia cognoſcit ſe, & ea quæ facit, 1a. q. 5. 4. 1. * q. 14. 16. c.
85 Scientia Dei eſt cauſa rerum, adiuncta voluntate, 1a. q. 14. 8. o. * 9. 3m. * 16. 1. * q. 19. 4. c. 4m. * 11. 1m. * q. 27. 1. 3m. * q. 45. c.
86 Scientia Dei comparatur ad creaturas, vt ars ad artificiata, 1a. q. 14. 8. o. * q. 17. 1. c. * q. 22. 2. c. * q. 22. 2. c. ſi. * q. 74. 3. 1m. * q. 91. 3. c. * 12æ. q. 93. 2. 1m. * q. 93. 2. c.
87 Scientia Dei, cauſat res, noſtra vero cauſatur à rebus & dependet ab eis: ſed angelica nec cauſa nec cauſatur à rebus, 1a. q. 14. 8. 3m. * 11. c. ſi. * q. 21. 2. c. * 12æ. q. 2. 3. c. * q. 1. 5. 1m.
88 Deus eſt cognoſcibilis ab omni intellectu creato, 1a. q. 12. 1. o. * 12æ. q. 93. 1. o.
89 Intellectus creatus poteſt videre Deum per eſſentiam, 1a. q. 12. 1. o. * q. 43. 1. * 12æ. q. 5. 1. c.
90 Deus non poteſt videri per eſſentiam naturaliter ab aliqua creatura, 1a. q. 12. 4. o. * q. 23. 1. c. * q. 56. 3. c. 2m. * q. 62. 2. 4. 9. c. * q. 64. 1. 2m.

* q. 94. 2. c. ſi. * q. 108. 4. c. * 12æ. q. 5. 7. c. * 3a. q. 10. 3. 2m.
Qui impurus eſt, non poteſt intrare in templum Dei: quanto magis nec deum videre, 12æ. q. 105. 1. o. 91
Iacob vidit Dominum facie ad faciem, & ſalua facta eſt anima eius, 1a. q. 12. 11. 2. 1. * 1m. 92
* Deus non poteſt videri per eſſentiam in hac vita mortali, 1a. q. 12. 11. o. * q. 11. 1. c. * 2. 7m. * 12æ. q. 5. 4. c. * q. 98. 2. o. * 2a2æ. q. 180. 5. o. 93
Cognitio diuinæ veritatis & bonitatis duplex. ſ. cognitio pure ſpeculatiua, & cognitio affectiua ſeu experimentalis, 1a. q. 64. 1. 3m. 12æ. q. 112. 5. c. 2m. * 2a2æ. q. 97. 2. 1m. * q. 174. 1. c. * q. 180. 3. 1m. * q. 180. 5. 2m. 94
Per illuſtrationem diuini luminis, de facili poſſunt quæcunque videri, 2a2æ. q. 180. 6. 3m. 95
Cognoſcimus eſſentiam Dei in hac vita, ſecundum quod repræſentatur in creaturis, non autem in eſt in ſe, 1a. q. 1. 7. 1m. * q. 2. 1. c. * 12. 12. c. * q. 12. 2. 3m. * q. 3. c. 6. 2. 1m. 96
Solus bonum amator, cognoſcit deum per creaturas, 1a. q. 12. 12. o. 97
Creatura venit in cognitioné dei tripliciter. ſ. p viá cauſalitatis, eminétiæ & remotionis, 1a. q. 12. 12. c. * q. 13. 1. c. * 8. 2m. * 10. 5m. * q. 84. 7. 3m. 98
Deú eſſe, poſſumus cognoſcere, per rationem naturalem, 1a. q. 12. 12. P. 99
Similitudo intellectus noſtri, non ſufficienter probat aliquid de Deo, propter hoc quod intellectus non vniuoce inuenitur in Deo & in nobis. Et inde eſt, quod Auguſtinus dicit: quod per fidem venitur ad cognitionem, & non econuerſo, 1a. q. 32. 1. 2m. ſi. 100
Intellectus noſter intelligit totum deum, non autem totaliter, 1a. q. 12. 7. 3m. * 10. 10. 1. 2m. 101
* Deus non eſt primum cognitum ab intellectu noſtro, 1a. q. 88. 3. o. 102
Quilibet intellectus etiam infimus, poteſt per gratiam Dei videre Deú per eſſentiam, 12æ q. 109. 1o. 103
Deus perfectius cognoſcitur per gratiam, quám per naturam à nobis, 1a q. 12. 13. o. 104
Intellectus noſter indiget noua illuminatione, reſpectu ſupernaturalium, non autem reſpectu naturalium, 1a q. 1. 1. c. 1m. * 2m. 105
Solus Deus format mentem per gratiam, & per lumen connaturale, non autem per aliud lumen immediate, * q. 105. 1. 3m. 106
Inter Deum & mentem noſtram, datur medium, quo ad gradum naturæ, non autem vt eſt obiectum beatitudinis, 12æ q. 5. 1. 3m. 107
Non eſt poſſibile videre rationes rerum in diuina eſſentia, niſi ipſa videatur, 2a2æ q. 173. 1. c. 108
Dei non eſt demonſtratio, niſi per effectum, 1a q. 2. 5. c. ſi. 109
Illud verbum Iob: Semel loquitur Deus, referendum eſt ad æternam Dei locutionem, quæ Deus pater verbum vnicum protulit ſibi coæternú. Et tamé poteſt dici, quod licet idem corporali vnice Deus protulerit: non tamen propter idem, ſed ad oſtendendum diuerſum modum quo homines participare poſſunt ſimilitudinem filiationis æternæ. Vnde filius Dei non habetur ea qualicunque cognitione ſed tátum ex ea quæ eſt cum amore, 1a. q. 27. 5. 3m. * q. 4. 5. 2m * 3a. q. 45. 4. 2m. 110
Cognitio Dei acquiritur per alia. Sed poſtquam iam cognoſcitur, nó per alia cognoſcitur ſed per ſe, 1a q. 1. 2. o. * 2a2æ q. 27. 5. 2m. * q. 34. 1. c. * q. 7. 1. 3m. 111
* Videre Deum facie ad faciem, eſt videre eum per eſſentiam immediate, 1a. q. 12. 1. c. 112
Eſſentia Dei videtur mediate, & ſemper, à quolibet beato, 1a q. 12. 2. o. * q. 58. 6. c. * q. 62. 9. c. * q. 10. 8. 1m. * q. 112. 5. c. * 12æ q. 5. 6. 3m. * 3a q. 9. 3. 3m. * q. 10. 4. 1m. 113
Eſſentia Dei, eſt in intellectu beatorum, vt forma, quo ad operationem, non autem quo ad eſſe, 1a q. 12. 2. 3m. * 5. c. * 3a q. 9. 2. c. * 3. 3m. 114
Eſſentia Dei per nullam ſpeciem creatam repreſentari poteſt, 1a q. 12. 2. o. * 6. 11. c. * q. 56. 3. c. * 2a2æ q. 175. 4. o. * 3a q. 9. 3. 3m. 115
* Eſſentia Dei non poteſt videri ab aliquo intellectu creato, ſine lumine ſupernaturali, id eſt, gloriæ, 1a. q. 12. 2. c. 2m. * 5. o. * 2a2æ q. 174. 5. 1m. * q. 175. 1. 2m. * 3a q. 10. 4. c. * q. 45. 2. c. 116
Quidam clarius aliis, videbunt eſſentiam Dei, 1a q. 12. 6. o. * 7. 8. c. * q. 62. 9. c. 117
Deus ſolo intellectu videri poteſt, quia quælibet potentia ſenſitiua ſe extendit tantum ad corporalia, 1a q. 12. 3. c. 3m. * 2a2æ. q. 175. 4. c. 118
Deus é nullo oculo corporali, poteſt videri, 1a q. 12. 3. o. * 4. 3m. * 2a2æ q. 175. 4. c. 119
Beati vident eſſentiam Dei, oculis corporalibus per accidens, non autem per ſe, 1a q. 12. 3. 2m. 120
Naturale eſt homini, quod aliquando videat eſſentiam Dei, 2a q. 12. 1. c. * 3a q. 9. 2. 3m. 121
Deus videri non poteſt per eſſentiam, niſi videatur trinitas perſonarum, 2a2æ q. 2. 8. 3m. 122
Viſio Dei per eſſentiam, vt eſt ſpecies rerum, eſt perfectior viſione eius, vt eſt obiectum beatitudinis, 1a. q. 12. 8. 3m. 123
* Quicunque videt deum per eſſentiam, impoſſibile eſt quin diligat ipſum, 1a q. 60. 5. 5m. 124
* Omnes qui vident ipſam Dei eſſentiam, eodem motu dilectionis mouentur in ipſam Dei eſſentiam, prout eſt ab aliis diſtincta: & ſecundum quod eſt quoddam bonum commune, 1a q. 60. 5. 5m. 125
Beati vident in eſſentia Dei ſimul omnia, quæ aliquando vident, 1a q. 12. 10. o. * q. 58. 1. c. * 2. o. 126
Videntes eſſentiam Dei, non vident omnia quæ Deus facit, vel facere poteſt, 1a q. 12. 8. o. * q. 57. 5. 2m. * q. 106. 1. 2m. * 3a q. 10. 2. c. 127
Beati vident res in eſſentia Dei, non per ſimilitudines earum, ſed per eſſentiam Dei, 1a q. 10. 9. o. * 10. c. * 1a q. 9. 2. 3m. 128
Quanto quis limpidius videt eſſentiam Dei, tanto plura in eo videre poteſt, 1a q. 12. 8. c. * q. 1. 6. 1m. * 2a2æ q. 180. 5. 3m. * 3a q. 10. 2. c. 129

4a vbibet

130 Quilibet videns Deum, videt omnia quæ pertinent ad perfectionem intellectus, ſ. ſpecies, & genera, & rationes rerum. 1a.q.12.8.4m
131 Res videntur in eſſentia Dei, ſeu in verbo, ſicut effectus in cauſa, & concluſio in principio, ſ. vites, non autem ſicut in ſpeculo. 1a.q.12.8.c. 22æ.q.173.1.c.b.
132 Per viſionem Dei, non ſolum ratio glorificatur, ſed totus homo. 12æ.q.3.3m
133 Voluntas eſt in Deo. 1a.q.19.1.o. 3a.q.18.1.c.
134 Voluntas Dei, eſt ſuum eſſe: ſed differt ab eo ſecundum rationem. 1a.q.19.1.c. 2.1m q.54.2.c. q.61.2.1m
135 Voluntas Dei, eſt ſua eſſentia. 1a.q.19.1.3m q.27.3.2m q.59.2.c.
136 Voluntas Dei, eſt tamen vna numero, licet ſit multarum volitorum. 1a q.19.2.4m 5.c. q.27.5.3m q.41.4.c.
137 Deus communicat naturam ſuam, per actum voluntatis, non autem creatura, quia in ſolo Deo idem eſt intellectus, voluntas, & natura. 1a.q.20.3.1m 3m 4.c. q.19.1.c.
138 Volitas Dei, reſpectu ſuæ bonitatis eſt neceſſaria, ſed reſpectu creaturarum, eſt ad vtrumlibet, & ex neceſſitate ſuppoſitionis. 1a q.19.3.o. 7.4m 10.c. q.23.6.1m q.41.2.2m q.46.1.2.c. 3a.q.46.1.2.c.
139 Voluntas Dei eſt perfecta per ſe, non autē per aliud. 1a.q.14.8.3m 4.o.
140 Primum obiectum voluntatis Dei, eſt eius eſſentia. 1a.q.19.1.3m 2.o. 3.c. 2.3m
141 Finis naturalis volitatis Dei, eſt bonitas eius, quam non poteſt non velle. 1a.q.19.3.1m 2m.
142 Error reducentium omnia in ſimplicem Dei voluntatem. 1a.q.19.5.2m 3.c. q.23.5.c.
143 Deus non vult omne bonum, licet neceſſario ſciat omne verum. 1a q.19.3.4m 6.2m
144 Voluntas Dei eſt cauſa rerum. 1a.19.4.o. q.20.c.c. q.25.5.c. q.45.6.c. 46.1.c. 1a2æ.q.110.1.c. 3a.q.36.2.c.
145 Voluntas Dei, non aufert contingentiam à rebus, ſed eam quibuſdam imponit, & quibuſdam neceſſitatem. 1a.q.19.8.o. 12a.q.10.4.o.
146 Ratio aliqua eſt voluntatis Dei. 1a.q.19.5.o.
147 Nihil eſt cauſa voluntatis Dei, niſi ſua bonitas. 1a.q.19.5.o.
148 Ratio aliqua eſt voluntatis Dei, non ex parte eius, ſed ex parte voliti propter eiuſd. 1a.c.19.5.o. q.23.5.c.
149 Voluntas Dei eſt omnino immutabilis, licet effectus eius mutentur. 1a q.14.8.7.o. q.23.4.c. 3a.q.46.2.c.
150 Voluntas Dei, non mouetur propriè, ſed metaphoricè, à ſola bonitate ſua. 1a.q.19.1.3m 2.2m q.109.2.2m
151 Voluntas Dei duplex, ſ. antecedens, id eſt, reſpectu voliti abſolute: & conſequens, id eſt, reſpectu voliti cum conditionibus eius. 1a q.19.6.1m q.23.4.3m
152 Nihil fit contra voluntatem Dei conſequentem, ſed præter eam, & contra voluntatem eius antecedentem. 1a.q.19.6.o.
153 Omne quod eſt præter, vel contra voluntatem Dei antecedentem, obſequitur & ſeruit voluntati eius conſequenti. 1a.q.19.6.o.
154 Voluntas Dei duplex, ſ. beneplaciti, & ſigni. Quæ ſigna ſunt quinque, ſ. prohibitio, præceptum, conſilium, operatio, & permiſſio. 1a.q.19.11.12.o. q.2.5.1.
155 Voluntas ſigni in Deo, dicitur tantum metaphoricè, ſed voluntas beneplaciti dicitur propriè. 1a.q.19.11.o.
156 Voluntas Dei, ſemper & infallibiliter impletur. 1a.q.19.6.c.
157 Impoſſibile eſt, præſcientiam Dei falli, & eius voluntatem & diſpoſitionem caſſari. 3a.q.46.2.c.
158 Deus vult alia à ſe. 1a.q.19.2.o.
159 Solus Deus nihil extra ſe vult, niſi ratione ſuæ bonitatis. 1a.q.19.2.c.
160 Deus eodem actu vult ſe, & omnia alia quæ vult. 1a.q.19.2.3m 5.c. q.27.5.3m q.41.6.c.
161 Quicquid Deus vult, vult ſub ratione boni communis, quod eſt ſua bonitas, quæ eſt bonum totius vniuerſi. 12æ.q.19.10.c.
162 Multitudo volitorum, non repugnat ſimplicitati Dei. 1a.q.19.2.4m
163 Deus tripliciter vult omnes homines ſaluos fieri, ſ. vel vt ſit ibi diſtributio accommoda, vel vt ſit diſtributio pro generibus ſingulorum & non pro ſingulis generum, vel voluntate antecedenti, & non voluntate conſequente. 1a.q.19.6.1m q.23.4.3m
164 Deus non poteſt velle malum culpæ, ſed malum pœnæ, per accidens tantum. 1a.q.19.9.o. 10.1m 2m q.22.3.3m q.48.6.c. 12æ.q.39.2.3m q.79.4.1m
165 Malū culpæ fit à Deo non volente, nec nolente, ſed permittente. 1a.q.19.9.1m 12æ.q.19.2.2m
166 Voluntas creaturæ mouetur à ſolo Deo, vt à principio intrinſeco. 1a.q.5.4.c.ſi. q.105.4.o. q.105.5.c. q.111.2.o. 12æ.q.6.4.1m q.9.6.o. q.80.1.o. 3.c.h. q.111.4.c. 3a.q.18.1.1m
167 Omnis motus, tam voluntatis, quam naturæ, procedit à Deo, ſicut à primo mouente. 12æ.q.6.1.3m q.9.4.1m 6.c. q.55.4.6. q.90.1.3m q.109.1.9.c. 22æ.q.104.4.2.
168 Deus mouet hominem ad agendum tripliciter ſ. proponendo appetibile, & mutando corpus, & mouendo voluntatem. 2a q.6.1.3m
169 Motus voluntatis humanæ, diſponuntur immediatè à Deo, intellectus autem mediantibus angelis, corporalia vero interiora & exteriora eius, mediantibus angelis & cælis, vt multiformia, mutabilia, & defectibilia ab oppoſito. 1a.q.79.4.c. q.113.1.c. q.115.3.c. 4.2m 12æ.q.9.5.1m.
170 Solus Deus imprimere in voluntatem poteſt. 1a.q.105.4.c. q.106.2.c. q.115.4.o. q.116.1.c.ſi. 12æ.q.75.3.c. q.80.1.o. 3.1m 22æ.q.172.2.1m
Solus Deus implet voluntatem quia ſolus Deus mouet eam ſufficienter, vt obiectum. 1a.q.105.4.c. q.106.2.o. q.111.2.c. 12æ.q.2.8.2.1.q.1.2.c. 171
Voluntas creaturæ poteſt conformari voluntati Dei quadrupliciter ſ. materialiter, formaliter, effectiuè, & finaliter. 12æ.q.19.10.c.10.2. 172
Voluntas, ſcientia, & actio creaturæ, poteſt & debet conformari voluntati, ſcientiæ, & actioni Dei, ſecundum imitationem, non autem ſecundum æquiparantiam. 12æ.q.19.9.1m 173
Virtus & rectitudo voluntatis humanæ, principaliter conſiſtit in hoc, quod diuinæ voluntati conformetur, & eius ſequatur imperium. 22æ.q.104.4.2m 174
Conformitas voluntatis humanæ ad diuinam, attenditur ſecundum voluntatem rationis. 1a q.18.5.c.2m 175
Ad bonitatem voluntatis humanæ requiritur, quod conformetur voluntati Dei. 12æ.q.19.9.o. 176
Quilibet homo tenetur conformare voluntatem ſuam voluntati Dei, in volito formaliter, id eſt ſecundum rationem communem boni, & in modo, ſ. ex charitate, & effectiuè, id eſt, quod velit id quod Deus vult eum velle, non autem materialiter, id eſt, in quolibet particulari. 12æ.q.19.10.o. q.39.2.3 22æ.q.104.4.3m 178
Voluntas beatorum conformatur voluntati Dei, in quolibet volito. 12æ.q.19.10.1m 179
Potentia propriè conuenit Deo. 1a.q.25.1.o. 180
Potentia ſecundum propriam rationem principij conuenit Deo reſpectu actionum notionalium ſecundum quas aliqua procedunt ſecundum rem, non autem reſpectu aliarum. 1.q.41.4.1m 181
Potentia actiua propriè conuenit Deo, non autem paſſiua. 1a.q.25.1.o. 2.1m q.42.4.2m 182
Potentia Dei eſt principium ſuæ actionis ſecundum rationem tantum: ſed eſt principium realiter ſuorum effectuum. 1a.q.25.1.3m q.41.4.o. 183
Potentia Dei, eſt eius eſſentia. 1a.q.25.1.c. 184
Potentia Dei, eſt infinita. 1a.q.25.2.o. 185
Potentia Dei duplex, ſ. abſoluta, id eſt, ſecundum ſe, & ordinata, id eſt, cum ſua ſcientia & voluntate. 1a.q.25.5.1m 186
Potentia Dei non eſt ad malum, quia eſt ſua bonitas. 12æ.q.2.4.1m 187
Circa potentiam Dei ſunt duplex error. ſ. quod Deus agit ex neceſſitate naturæ, & quod diuina ſapientia limitatur ad hunc ordinem rerum qui nunc eſt. 1a.q.25.5.c. 188
Potentia generandi eſt in Deo. 1a.q.41.4.o. 189
Potentia generandi in Deo eſt medium inter abſolutum & relatiuum. 1a.q.41.5.o. 190
Potentia generandi in Deo ſignificat eſſentiam in recto: & relationem in obliquo. 1a.q.41.5.o. 191
Potentia generandi in diuinis non continetur ſub omni potentia Dei. 1a q.41.6.3m 192
Potentia generandi in diuinis ſumitur tripliciter, ſ. actiue & paſſiue: & impersonaliter. Prima conuenit ſoli patri: ſecunda tantum filio: ſed tertia cuilibet perſonæ. 1a.q.41.6.1m 193
Cum pater ſit principium generationis, & pater & filius ſint principium ſpirationis in patre eſt potentia generandi: & in patre & filio potentia ſpirandi. 1a.q.41.1.3m 194
Eadem numero potentia generandi eſt in patre vt generet: & in filio vt generetur. 1a.q.41.6.1m q.42.6.3m 195
Deus eſt omnipotens. 1a.q.25.3.o. 3a.q.13.1.c. 196
Deus poteſt facere quicquid non implicat contradictionem. 1a.q.7.2.1m q.25.3.4.o. 3a.q.13.1.c. 197
Deus diſpenſare non poteſt vt homini liceat non ſubdi ordini eius, etiam in his, ſecundum quæ homines ad inuicem ordinantur. 12æ.q.100.8.c.m. 198
Deus poteſt diſponere: agendo præter ordinem ſuæ prouidentiæ: quo ad res ſubiectas illi ordini: non autem quo ad rationem ordinis quæ eſt in Deo. 1a.q.105.6.c. 199
Diuina potentia non eſt ita ordini eius alligata, quin poſſit aliquando præter ordinem cauſarum ſecundarum aliquid agere, cum ſibi placuerit. vt patet in operibus miraculoſis. 1a.q.25.1.c. 200
Deus non poteſt facere duo contraria: vel priuationem & habitum: vel alia oppoſita eſſe ſimul in eodem. 1a.q.105.3.6.1 12æ.q.51.4.c. 201
Deus non poteſt aliquid facere: quod non ſit conueniens ſapientiæ & bonitati eius. 1a.q.21.4.c. 202
Deus poteſt facere quicquid alium fecit: niſi ſit impoſſibile ratione præteriti. 1a.q.25.4.2m 203
Deus poteſt reparare virginitatem perditam. 1a.q.25.4.3m 204
Deus poteſt facere quæ non facit, & dimittere quæ facit. 1a.q.25.5.o. 3a.q.13.3m 205
Solus Deus poteſt mutare formam in formam; & materiam in materiam & totum in totum. 3a.q.75.4.1.3m 206
Deus poteſt tranſmutare omnem materiam in quamcunque formam. 1a.q.2.1.5m. 207
Deus poteſt immediate mouere materiam ad formam: & omne corpus ad locum: & intellectum: & voluntatem interius eam inclinando. 1a q.105.1.2.3.4.o. q.110.2.c. 208
Deus non poteſt facere, materiam eſſe ſine forma. 1a.q.66.1.o. 209
Deus poteſt facere raritatem & denſitatem eſſe ſine materia. 3a.q.77.2.3m 7.1m am. 210
Deus poteſt facere angelum non eſſe. 1a.q.9.2.c. q.10.5.c. 3m 2.d.2.q.1.1.3m 211

312 Deus poteſt immediate mouere quodlibet corpus, quacunque mutatione poſſibili cuicunque creaturæ, 1ª.q.105.2.6.c.

313 Deus poteſt immediate facere omnem effectum cuiuſcunque agentis, ſine eo, 1ª.q.105.2.6.c. 1ª 2ª.q.58.4.c. 3ª q.77.1.c.

314 Nulla res creata poſſet aliquid niſi per virtutem Dei, à quo eſt omnis virtus, & virtutis conſeruatio, & ordo ad effectum, 1ª 2ª q. 109.1.c.

315 Hoc quod Deus in omnibus operatur ſecundum modum eorum, non excludit quin Deus quædam operetur, quæ natura operari nõ poteſt, 12ª.q.51.4.2ᵐ.

316 Nihil prohibet eſſe aliquid in potentia diuina, quod non vult, & quod non continetur ſub ordine quem ſtatuit rebus 1ª.q.25.5.1ᵐ.

317 Solus Deus poteſt facere præter ordinem & curſum totius naturæ, 1ª.q. 105.6.c. q.106.3.c. 1ª.q.47.2.c

318 Quicquid poteſt intelligi eſſe ſine alio, Deus poteſt facere eſſe ſine eo, non autem ſi poſſit intelligi alio non intellecto, vt ens ſine bono, 12ª q.110. 4ᵐ

319 Deus poteſt facere vniuerſum, & quamlibet creaturam meliorem quã fecerit, 1ª q.25.6.c.

320 Qualibet re creata, Deus poteſt facere aliam meliorem, bonitate eſſentiali & accidentali, 1ª.q.25.5.3ᵐ 6.c.

321 Deus poteſt facere aliquid melius humanitate Chriſti, matre eius, beatitudine, & gratia, ſecundum ſe, non autem vt relata ad Deum, 1ª.q.25 6.4ᵐ 3ª.q.7.12.2ᵐ q.10.4.3ᵐ

322 Deus non poteſt peccare, 1ª.q.25.3.2ᵐ q.63.1.c. 2ª 2ª.q.6.1 c.2ᵐ

323 Deus ſi vellet, poſſet praua agere, & peccare. Et iſtius conditionalis, Socrates poteſt currere, ſi vult; antecedens eſt poſſibile: & ideo ſequitur poſſibilitas conſequentis. Sed in hac conditionali, Deus poteſt peccare, ſi vult, antecedẽs eſt impoſſibile. Non n. poteſt Deus velle malum. Et ideo non eſt ſimile, 1ª.q.25.3.2ᵐ

324 Deus eſt cauſa peccati, 12ª.q.79.1. q.80.1.c.

325 Deus eſt cauſa mali pœnæ per accidens tantum, mali autem culpæ nullo modo eſt cauſa, 1ª.q.48.6.c. q.49.2.c. q.53.5.6. 12ª.q.79.1.2ᵐ 22ª.q.19.1.3ᵐ q.24.10.c.

326 Deus eſt cauſa excæcationis & obdurationis per accidens tantũ, ſcilicet ſubtrahendo gratiam, 1ª.q.23.3.2ᵐ 12ª.q.79.3.c. 12ª q.10.1.c.

327 Deus per ſe inclinat ad bonum, dando gratiam & virtutes, & directe ordinando ad bonum, ſed inclinat ad malum per accidens tantum, ſcilicet non dando gratiam, 12ª.q.79.1.2ᵐ

328 Deus eſt cauſa productiua cuiuſlibet rei, 1ª.q.22.2.c. q.44.c. q.45.2.c. q.55.2.3ᵐ q.57.2.c. q.61.1.c. q.65.1.c. q.75.5.1ᵐ. q.79.2.c. q.103.c.7.c. 12ª.q.79.3.c. q.98.1.c.

329 Deus eſt cauſa omnium efficiens, exemplaris, & finalis, 1ª.q.44.1.2.3.c. q.45.5.c. q.103.2.c. 5.c. q.105.5.c. q.13.q.7.2.c.

330 Deus eſt cauſa omnis motus, tam voluntatis quam naturæ, 12ª.q.6.1. 3ᵐ.

331 Deus immediate producit omnia, 1ª.q.65.3.c. q.5.1.1ᵐ

332 Deus agit mediantibus alijs cauſis, non ex inſufficientia eius, ſed vt dignitatem cauſandi communicet creaturis, 1ª.q.22.3.c. 8.2ᵐ q.103.6.c.2ᵐ q.104.4.c.

333 Bonitas, liberalitas, iuſtitia, & miſericordia Dei differenter producunt res, 1ª.q.21.3.c.

334 Deus produxit creaturas, non ex neceſſitate, 1ª.q.19.4.c. q.25.5.c. q.28.1.3ᵐ q.32.1.3ᵐ q.46.6.c. q.50.1.c. q.61.2.1ᵐ q.104.3.c. q.105.1.2ᵐ 12ª.q.66.1.3ᵐ q.1.1.c. 3ª.q.1.1.3ᵐ

335 Deus in productione rerum, finem aliquem intendit. ſ. diuinam bonitatem, 1ª.q.25.5.c.

1 ¶ Dextrum & ſiniſtrum, & aliæ differentiæ ſitus, ſunt in inanimatis quo ad nos tantum, in animatis vero ſunt ſecundum ſe, 1ª.q.13.7.c.

¶ Diabolus dicitur eſſe Deus huius ſeculi non creatione, ſed quia ſeculariter viuentes ei ſeruiunt eo modo loquendi quo Apoſtolus loquitur dicens quorum Deus venter eſt, 1ª.q.5.1.c. q.1.3.2ᵐ 12ª.q.1.5.b.

1 ¶ Diaconus non eſt proprius miniſter alicuius ſacramenti. 3ª.q.5.1.c.

2 Diaconus eſt proprius diſpenſator ſanguinis Chriſti, non autẽ corporis Chriſti, niſi de licentia epiſcopi, vel presbyteri, vel in neceſſitate, 3ª. 82.3.

3 Diacono non licet tangere corpus Chriſti, quia non habet manus conſecratas, 3ª.q.82.3.c.

4 Ad diaconum pertinet aſſiſtere & miniſtrare maioribus ſacerdotibus, in omnibus agendis, circa ſacramenta eccleſiæ, 1ª.q.67.1.c. q.71.4.c.

5 Ad diaconum pertinet purgare immundos, & diſponere fideles per admonitiones. Sed ad ſacerdotes pertinet etiam illuminare, id eſt tradere ſacramenta, ad epiſcopos vero perficere, 3ª. q.64.1.1ᵐ q.67.1.1ᵐ 2ᵐ q.1.3.3ᵐ

1 Dialectica ſcientia eſt tantum vna in ſpeculabilibus: demonſtratiuæ vero ſunt plures, 12ª.q.57.6.3ᵐ 22ª.q.51.4.2ᵐ

1 Dicere proprie importat principaliter reſpectum ad verbum, ſecundario autem ad rem intellectam, ideo in diuinis conuenit tantum patri, 1ª.q.34.1.3ᵐ 3ª.q.39.3.2ᵐ

2 Dicere ſe habet tripliciter ad illud, quod dicitur. ſ. enuntiatiue, cauſatiue ſeu imperatiue, & optatiue, 22ª.q.76.1.c.

3 Dicere Dei ſumitur dupliciter. ſ. pro formatione verbi, & pro expreſſione eius, primum eſt æternum: non autem ſecundum, 1ª.q.31.1.3ᵐ q.47.1.c. q.69.4.c. q.67.4.c.3ᵐ q.74.3.1ᵐ 3ᵐ 5ᵐ.

4 Per hoc quod dicitur in ſcriptura, dixit Deus, importatur diuinum imperium, ſecundum Baſilium, prius autem oportuit produci creaturã quæ obediret, quam fieri mentionem de diuino imperio, 1ª.q.74.4.2ᵐ

¶ Dici et verbum conuenit tantum filio in diuinis: ſed dici vt res, conuenit ſingulis perſonis, toti trinitati, eſſentiæ Dei, & omni creaturæ, 1ª. q.34.1.3ᵐ. 1

Dies dicitur dupliciter. ſ. naturalis continens viginti quatuor horas: & artificialis. ſ. a claritate ſolis, 1ª.q.73.2.3ᵐ 1

Dies naturalis ſecundum eccleſiam incipit in media nocte, non autem dies artificialis 1ª.q.80.3.1ᵐ 2

Dies naturalis non terminatur in veſpere, ſed in mane ſecundum Chryſoſtomum, 1ª.q.74.2.6ᵐ 3

De operibus ſeptem dierum in principio bibliæ. 1ª.q.65. vſque 74.c. 4

Septem dies fuerunt vnum tantum ſecundum cognitionem ſeptem operum Dei in mente Angeli, ſecundum Auguſtinum: licet ſecundum alios fuerint vere ſeptem dies ſucceſſiuẽ, 1ª.q.58.6.c. 7.1ᵐ q.68.1.c. q.69.2.c. q.70.1.1ᵐ q.74.2.2. 5

Diuerſæ res diuerſimode profuerunt in operibus ſeptem dierum, 1ª.q. 70.1.1ᵐ q.70.4. q.72.2.4ᵐ q.73.4.1ᵐ q.113.3.1ᵐ 6

Dies primi, ſ. creationis à luce in noctem computantur propter futurum hominis lapſum, ſed econuerſo tridui Chriſti in ſepulchro: propter reparationem hominis, 3ª.q.51.4.1ᵐ q.53.2.3ᵐ 7

¶ Prima dies dicitur habuiſſe veſperam & non mane, 1ª.q.63.6.4ᵐ 8

Dies dominica ſuccedit ſabbatho ex ſtatuto eccleſiæ, & conſuetudine Chriſtianorum tantum: ideo obſeruatio eius non eſt ſic arcta, nec figuralis, ſicut ſabbatum. Vnde vetatur etiam in modico prætermitti non debet, 12ª.q.103.3.2ᵐ 22ª.q.122.4.4ᵐ 9

Dies in qua res creatæ ſunt. ſ. prima, non debuit benedici, ſeu ſanctificari, 1ª.q.73.3.2ᵐ 10

De ſecunda die non dicitur, vidit Deus, pluribus rationibus, ſ. vel quia quod ponitur in tertia die, refertur etiam ad ſecundam: vel quia eſt de iis quæ non ſunt manifeſta populo: vel quia per firmamentum ſimpliciter, intelligitur aër nebuloſus qui non eſt de partibus principalibus mundi: vel etiam myſtice ex parte numeri: quia dualitas ab vnitate recedit, 1ª q.74.3.3ᵐ 11

In tertia die informitas terræ remouetur ſecundum Auguſtinum, 1ª.q. 69.1.2.c. principio. 12

Die quarta producuntur luminaria quæ mouentur in cœlo, ad ornatum ipſius, 1ª.q.70.1.c. 13

Die quinta producuntur aues & piſces, ad ornatum medij elementi: qui habent motum in aere & aqua quæ pro vno elemento accipiuntur, 1ª q.71.1.c. q.72.c. 14

Die ſexta producuntur animalia, quæ habent motum in terra, ad ornatum ipſius, 1ª.q.72.1.c. q.73.c. 15

Dies ſeptima debuit benedici, & ſanctificari, 1ª.q.73.3.c. 16

Dies ſeptimo conuenit completio operum Dei, & requies eius, 1ª.q. 73.2.c. 17

¶ Differentia eſt nobilior genere ſicut determinatum indeterminato, & proprium communi: non autem ſicut alia natura, 1ª.q.50.4.1ᵐ q. 75.7.1ᵐ 1

Differentia complet eſſentiam generis, 12ª.q.67.5.c. 2

Differentia & genus ſecundum conſiderationem realem & metaphyſicalem, fundantur ſuper diuerſas naturas neceſſario, non autem logice, 1ª.q.50.2. 3

Id à quo ſumitur differentia, ſe habet ad illud à quo ſumitur genus, vt actus ad potentiam 1ª.q.3.3.c. q.50.2.1ᵐ q.75.3.4ᵐ 5.3ᵐ 12ª. q.67.1.c. 4

Differentia completiua ſpeciei ſumitur à forma: genus à materia communi, ſed particulare, à materia individuali, 1ª.q. 5

Differentia ſignificat totum compoſitum, ſicut & ſpecies: licet ſumatur à parte formali. & genus à parte materiali: licet genus ſignificet totum, 1ª.q.5.5. 12ª.q.67.5.c. 6

Differentia eſt in genere tantum in potentia: ideo non participat genus, nec eſt de intellectu eius, nec econuerſo 1ª.q.3.5.c. 7

Differentia importat diſtinctionem formæ, 1ª.q.31.2.2ᵐ 8

Differentia eſt forma generis, inquantum facit ipſum eſſe actu, ſed genus eſt formalius ſpecie, inquantum eſt vniuerſalius, 1ª.q.18.7.2ᵐ 9

Remota differentia non remanet genus idem numero, 12ª.q.67.5.c. 10

Differentia formæ proueniens ex ſola diſpoſitione materiæ, non facit diuerſitatem ſecundum ſpeciem, ſed tantum ſecundum numerum, 1ª. q.25.7.3ᵐ 11

Differentia ſecundum ſpeciem eſt propter finem: ſed differentia ſecundum numerum, eſt propter materiam, 1ª.q.62.6.3ᵐ 12

Differentiæ eſſentiales ſunt nobis ignotæ, 1ª.q.29.1.3ᵐ 13

Differentiæ eſſentiales ſæpe nominantur ex accidentibus, 1ª.q.29.1.3ᵐ q.77.1.7ᵐ 12ª.q.49.2.3ᵐ. 14

Differentiæ per ſe. ſ. conſtituentes vniuerſaliter in genere, conſtituunt veras ſpecies eius, non autem differentiæ extraneæ, niſi improprie, 12ª.q. 18.7.c. q.35.8.c. 15

Differentiæ quæ conſequuntur diuerſitatem ſpecierum, poſſunt eſſe in rebus eiuſdem ſpeciei: non autem differentiæ quæ conſtituunt ſpecies, 12ª q.72.5.c. 16

Diuiſio generis in ſpecies non eſt ſemper per veras differentias, 12ª.q. 29.2.3ᵐ 17

Differentia triplex inter homines, ſecundum habitus & actus animæ rationalis. ſ. ſecundum diuerſas gratias gratis datas, ſecundum duplicem vitam, contemplatiuam & actiuam: & ſecundum diuerſos ſtatus & officia, 22ª.q.171. principio. 18

Differentias informis eſſe non poteſt, niſi ſecundum quod vna eſt perfectior alia, 1ª.q.38.2.2ᵐ 19

¶ Diſ-

1 Differre propriè, eſt ſemper per aliud & eſt relatiuum; ſed diuerſum, eſt abſolutum, & ſeipſo, vel alio, ideo omne differens eſt diuerſum: & nõ econuerſo 1ª.q.3.8.3m ªq.90.1.1m

2 Simplicia ſeu prima non propriè differunt, ſ. per aliud: ſed compoſita ſeu ſecunda: ſed ſunt diuerſa, ſ. ſeipſis tantum, 1ª.q.3.8.3m ªq.90.1.3m

3 Differre ſpecie, contingit dupliciter, ſ. in diuerſis ſpeciebus completis, vel ſecundum diuerſos gradus in generatione euſdē ſpeciei, 12ª.q.7.8.7.c.

4 Propter diuinam ſimplicitatē, conſideratur duplex diſtinctio identitas in diuinis, eorum quæ differunt in rebus creatis, 1ª.q.40.1.1m

1 ¶ Difficile eſt id quod tranſcendit potentiam ſecundũ naturam, vel propter impedimentorum, 1ª.q.62.1.2m ªq.1m

2 Difficultas operandi duplex, ſ. ex magnitudine operis, vel ex defectu voluntatis: prima auget meritum, ſecunda vero minuit illud, 12ª.q.114.4.2m ª22ª.q.151.4.2m

3 Ratio virtutis magis conſiſtit in bono, quã in difficili: ideo magnitudo eius magis menſuranda eſt ſecundum rationem boni, quàm ſecundũ rationem difficilis, 22ª.q.123.12.2m ªq.137.1.1m ªq.141.8.2m

4 ª Opera virtutum ſunt difficilia, 22ª.q.107.4.c.

5 Opus virtutis habet duplicem difficultatem, ſ. ex ſpecie actus, vt in fortitudine & temperantia: ex diuturnitate, vt in perſeuerantia, 22ª.q.137.1.c.

6 Difficultas in actibus virtutum duplex, ſ. in inueniendo medium rationis, & in refrenando paſſiones: tantum prima eſt in virtutibus intellectualibus & in iuſtitia: ſecunda vero in alijs, 12ª.q.129.2.c.

7 Vbi eſt ſpecialis difficultas, ibi requiritur ſpecialis virtus, 22ª.q.137.1.c.

8 Difficultas duplex circa actus virtutum habentium materiam exteriorẽ, ſ. propter exceſſum paſſionum principaliter, vel principaliter propter magnitudinem obiecti: in prima ſufficit vna virtus: ſed in ſecunda requiruntur duæ, 22ª.q.129.2.c. ªq.134.3.1m

9 Difficultas vitandi peccatum duplex, ſ. propter vehementiam paſſionis, vt ira: vel propter latentiam, vt ſuperbia 12ª.q.162.6.1m

1 ¶ Diffinitio non poteſt eſſe falſa niſi per accidens, ſ. ratione duplicis compoſitionis, 1ª.q.17.3.c. ªq.18.3.c. ªq.85.6.0.

2 Doctores & philoſophi negligunt modo diffinitionis, & arguentes prioripta prætermittunt formam ſyllogiſmi, ponentes ea, ex quibus ſyllogiſmus formari poteſt, 22ª.q.4.1.c.

3 ª Cum demonſtratur cauſa per effectum, neceſſe eſt vti effectu, loco diffinitionis cauſæ, 1ª.q.1.7.2m ªq.2.2.2m

4 ª Vnius rei eſt tantum vna diffinitio perfectiſſima ſ. per omnes cauſas: ſed ſunt plures per diuerſas cauſas, vel proprietates, 12ª.q.55.4.c.

5 Vnumquodque diffinitur & denominatur ſecundum illud quod conuenit ei primo & per ſe: nõ autem per illud quod conuenit ei per aliud, 3ª.q.60.4.1m

6 Materia communis ponitur in diffinitione ſpeciei, non autem materia indiuidualis, 1ª.q.2.2.1m ªq.75.4.c. ªq.85.1.2m

7 Diffinitio naturalium ſignificat formam & materiam, 1ª.q.29.2.3m ªq.75.4.c. ªq.85.1.2m

8 Nomina accidentium quandoque ponuntur in diffinitione rerum, quando nomina non ſunt impoſita rebus: vt in diffinitione perſonæ, 1ª.q.29.1.1m

9 Singulare non diffinitur, 1ª.q.29.1.1m

10 Nomen pertinens ad communem rationem ſingularitatis, diffiniri poteſt: vt perſona & huiuſmodi, 1ª.q.29.1.1m

11 Diffinitio & ſcientia ſunt entium, non ſecundũ modum rei, ſed ſecundum modum intellectus, 1ª.q.44.3.3m

12 Partes rei vel diffinitionis ſunt prius notæ quam totum vel diffinitum: ſed vt partes, eſt econuerſo, 1ª.q.85.2.2m ª3m

1 ª Digeſtio eſt completio à calore naturali, 3ª.q.74.5.3m

1 Dignitas eſt de abſolutis, ideo eſt eadem in patre & filio, 1ª.q.42.4.2m

1 ¶ Diligentia idem eſt quod ſolicitudo, ideo requiritur in omni virtute: ſicut etiam ſolicitudo, 12ª q.54.1.1m

1 Diluculum poteſt dici paradies, & noctis, 3ª.q.51.4.3m

1 ¶ Situs eſt de ratione quantitatis dimenſiuæ, 3ª.q.77.2.c.

2 Additio quantitatis non tollit eſſentiam dimenſionis, 3ª.q.77.8.4m

3 ª Dimenſio corrumpitur tripliciter, ſ. per additionem, diuiſionem, & diminutionem, 3ª.q.77.4.c.

4 Quantitas dimenſiua eſt aliquorum dupliciter, ſ. per ſe: & per accidens, vel propriè & ſimilitudinariè, primo modo conuenit corporib. ſed ſecundo modo conuenit etiam alijs, 1ª.q.3.1.1m ª4m

1 ª Dionyſius dicit in quadam epiſtola ſuper Ioanné, quod Chriſtus operabatur diuinitus ea quæ ſunt hominis: & hoc monſtrat virgo ſupernaturaliter concipiens: & aqua inſtabilis, terrenorum pedum ſuſtinẽs grauitatem, 3ª q.28.2.3m ªq.4.5.2.c.

1 ¶ Diſciplina eſt pars potentialis iuſtitiæ, contenta ſub humanitate, 22ª. q.80.3m

1 ¶ Diſcordia importat diſgregationem quandam voluntatum, in diuerſo, 22ª.q.37.c.c.3m

2 Diſcordia per ſe, i. ex intentione deliberata diſſentiẽdi à bono Dei vel proximi: eſt peccatum mortale: non autem ſi per accidens, 22ª.q.37.1.c. ªq.42.2.2m

3 Diſcordia principaliter oritur ex inani gloria: ſecundario autem ex inuidia, 22ª.q.37.2.c. ªq.38.2.c. ªq.132.5.c.

1 ¶ Diſpenſatio importat commenſuratam diſtributionem, vel applicationem alicuius communis ad ſingula, 12ª.q.97.4.c. ª22ª.q.88.10.c.

2 Nunquam diſpenſandum eſt in præiudicium boni communis, 12ª.q.97.4.3m ª100.8.c.

Omnis diſpenſatio à prælatis debet fieri ad honorem Chriſti: vel ad vtilitatem eccleſiæ 22ª.q.88.11.c. 3

Infidelis eſt, qui diſpenſat non habens intentionem ad bonum cõe imprudens autem, non habens rationem diſpenſandi, 12ª.q.97.4.c. 4

Diſpenſatio non poteſt fieri contra præcepta iuris naturalis communia: ſed tantum contra ea quæ ſunt quaſi concluſiones eorum, 12ª.q.97.4.3m ª22ª.q.147.2.1m 5

Solus Deus poteſt diſpenſare in præceptis diuinis, non autẽ Papa, 12ª.q.97.4.3m ªq.100.8.c. ª22ª.q.88.10.c. 6

ª Omnia præcepta decalogi ſunt omnino indiſpenſabilia, etiam à Deo, 12ª.q.100.8.c. ªq.100.8.2m 7

Præcepta continentia intentionem legiſlatoris, ſ. conſeruationem boni communis, vel ordinem iuſtitiæ & virtutis, vt omnia præcepta decalogi: ſunt omnino indiſpenſabilia, 12ª.q.100.8.c. 8

Cum diſpenſatur in aliqua lege humana, nõ fit vt legi humanæ nõ obediatur, quod eſſet contra legem naturæ & mandatum diuinum, ſed oſtenditur hoc quod erat lex, non eſſe lex in hoc caſu, 12ª.q.84.10.1m 9

Facilius diſpenſatur in gradibus prohibitis conſanguinitatis & affinitatis, circa perſonas excellentes, ſine acceptione perſonarum: propter pacem communem, 12ª.q.97.4.2m ª22ª.q.63.2.2m 10

In publica lege humana nullus poteſt diſpenſare, niſi ille à quo lex habet auctoritatem, vel cui ille commiſerit, 12ª q.97.4.3m 11

Inferior poteſt diſpenſare in præceptis ſuperioris, quando ſibi permittitur à ſuperiore, non autem aliter 12ª.q.97.4.1m 12

Rectores multitudinis poſſunt diſpenſare in legib. humanis quando deficiunt in aliquo caſu, vel neceſſitas imminet, vel quando non expedit alicui perſonæ, 12ª.q.95.6.c. ªq.97.4.c. ªq.100.8.c. ª22ª.q.88.10.c. ª3m ªq.89.9.c. ªq.147.4.c.1m

¶ Diſpoſitio ſemper importat ordinem habentis partes, 12ª.q.49.1.3m ª2.1m

Diſpoſitio põt dici tã ratio ordinis rerum in finem, quàm ratio ordinis partium in toto: prouidentia vero, primum tantum, 1ª.q.22.1.c.

Diſpoſitio ſumitur dupliciter, ſ. pro genere habitus, & vt diuiditur contra habitum, & hoc dupliciter, ſ. vel vt diuerſæ ſpeciei, vel vt imperfectum contra perfectum in eadem ſpecie, 12ª.q.49.2.3m

Diſpoſitio triplex, ſ. vel ſecundum locum, i. prædicamentũ ſitus, vel ſecundum potentiam, i. præparatio ad habitum: vel ſecundum ſpeciem, i. habitus, ſed diſpoſitio tertio modo ſit habitus: non autem ſecundo modo, 12ª.q.49.1.3m ª2.3m ª4.c. ªq.48.4.4m

Diſpoſitio duplex, ſ. diſpoſitio remouens, & diſpoſitio perficiens, 12ª.q.88.1.c.

Diſpoſitio duplex, ſ. materiæ, & agentis: prima eſt tantum entium: ſecunda vero eſt etiam non entium, vt prædeſtinatio, 1ª.q.23.2.3m

Diſpoſitio dupliciter ſe habet ad id ad quod diſponit, ſ. vt via ad perfectionem, & vt effectus, ſecundo modo manet cum perfectione, non autem primo modo, 1ª.q.9.3.3m

Diſpoſitio tripliciter ſe habet ad id ad quod diſponit. ſ. vt idem in eodem, in eodem vt non idem: & vt nec idem nec in eodem, 12ª.q.74.4.3m 8

Diſpoſitio quæ diuiditur contra habitum, vt imperfectum contra perfectum in eadem ſpecie, ſit habitum, non autem quæ diuiditur contra habitum, vt diuerſis ſpeciei, 12ª.q.49.2.3m ªq.85.4m 9

Omne ſubiectũ diſpoſitionis vel habitus requirit tria, ſ. compoſitio. ens ſub eſſe ex actu & potentia, determinationem ad multa, & concurſum plurium accidentium, 12ª.q.49.4.c. 10

Nulla diſpoſitio vel habitus ad operationem eſt principaliter in corpore, ſed tantum diſpoſitio ad formam: non autem habitus propriè, 12ª.q.50.1.c. ª2.c. 11

Difficile mobilem efficiat habitum à diſpoſitione, non autem ab alijs ſpeciebus qualitatis, 12ª q.49.2.3m 12

ª Habitus vel diſpoſitio non eſt in Deo nec in angelis, nec in cœlis, nec in elementis 12ª.q.49.1.c. 13

Eiuſdem eſt diſponere ad finem, & ad finem perducere, vel per ſe, vel per ſuos ſubditos, 1ª q.98.1.5.c. 14

Diſpoſitio eorum quæ ſunt ad hoẽ, attenditur ſecundum rationem finis, 12ª.prioe. ªq.95.3.c ªq.102.1.c. ª22ª.q.3.1.6.c. 15

Omne quod eleuatur ad formam altiorem ſua natura, requirit diſpoſitionem ſupra naturam ſuam, 1ª.q.12.5.c. 16

Quilibet artifex etiam artifex diuinus, intendit operi ſuo inducere diſpoſitionem optimam reſpectu ſui finis: non autem optimam ſimpliciter, 1ª.q.47.2.1m ªq.91.3.c. 17

Diſpoſitio patientis eſt in eodem ſubiecto cum forma ad quam diſponit, non autem diſpoſitio agentis, 12ª.q.74.4.3m 18

Forma non neceſſario conſequitur diſpoſitionem, niſi per virtutẽ agentis, quod cauſat diſpoſitionem, 12ª.q.112.3.3 19

Diſpoſitio ſequitur naturaliter formam & perfectionem, ad quam diſponit, licet præcedat eam via generationis, 3ª.q.7.13.2 20

Prima diſpoſitio materiæ eſt quantitas dimenſiua, 3ª q.77.2.c. 21

Diſpoſitio materialis non eſt cauſa ſimpliciter, ſed ſecundum quid, 3ª.q.27.3.c. 22

Forma ſemper eſt in materia diſpoſita, non quidem reſpectu primi effectus formæ, ſ. ſcilicet eſſe actu, ſed reſpectu effectuum poſteriorum, 1ª.q.76.6.1m 23

Diſpoſitio eſt in eodem ſubiecto cum eo ad quod diſponit propinque, 3ª.q.63.4.1m 24

Diſpoſitio ſubiecti eſt prior naturaliter ſuſceptione formæ: ſed eſt poſterior actione agentis, 12ª.q.113.8.2m 25

Omnis

25 Omnis diſpoſitio in ordine habet vnitatem ſpecificam à ſua cauſa: ſed vnitatem numeralem habet à ſuo ſubiecto, 12.q.52.a.2.c.

1 ¶ Contentio in diſputatione importat quandam acrimoniam locutionis, 22.q.38.a.1.c.

2 Diſputatio cum infideli intentione confutandi errores, vel cauſa exercitij eſt laudabilis: ſed ab ſimplicibus & rudibus, niſi ab infidelibus tentetur, 22.q.10.a.7.c.

1 ¶ Diſſenſio duplex .ſ. ad ſe, & ad alterum, & vtraque opponitur paci: ſed tantum ſecunda opponitur concordiæ, 22.q.29.a.1.3m

1 ¶ Diſtantia & propinquitas creaturæ ad Deum, eſt ſimilitudo vel diſſimilitudo: non autem ſecundum locum, 1a.q.8.a.1.3m

2 Corruptibilia plus diſtãt à Deo, quàm incorruptibilia: ideo debilior eſſe recipiunt, 1a.q.65.a.1.1m

1 ¶ Diſtinctio duplex .ſ. formalis, i. ſpecifica, & materialis, id eſt, numeralis, 1a.q.50.a.3.c. & q.47.a.1.a.c.

2 Diſtinctio numeralis eſt propter ſpecificam: quia ſpecifica eſt nobilior, 1a.q.47.a.1.c.

3 Diſtinctio formalis ſemper requirit inæqualitatem, 1a.q.47.a.2.c.

4 Omnia quæ dicuntur ſecundum ordinem ad aliquid: diſtinguuntur ſecundum diſtinctionem eorum ad quæ dicuntur, 12.q.54.a.2.c.

5 Prima diſtinctio rerum à principio fuit ſolum à Deo ſed perfectionem vniuerſi, 1a.q.47.a.1.c. & a.2.c. & q.65.a.2.3m

6 Diſtinctio potentiarum non eſt ſecundum materialem, ſed ſecundum formalem diſtinctionem obiectorum: quæ eſt ſecundum rationem, 1a.q.59.a.4.1m & q.77.a.3.3m & q.80.a.1.2m & 22.q.19.a.6.1m & q.47.a.5.c.

7 Ea quæ non conueniunt in vna potentia, vt differentiæ, generaliſſima, & materiæ à ſe ipſis diſtinguuntur, 1a.q.85.a.1.2m

8 Omnis diſtinctio formalis eſt per aliquam oppoſitionem, 1a q.36.a.1.c.

9 In diuinis nulla eſt diſtinctio realis, niſi per oppoſitas relationes originis, 1a.q.27.princ. & q.28.a.3. & q.30.a.1.c. & q.32.a.2.c. & q.31.a.3.c.3m & q.36.a.2.c.1m & q.40.a.2.3.c. & q.93.a.5.1.

10 Diſtinctio realis in perſonis diuinis, ſtat cum identitate eſſentiæ, 1a.q.39.a.1.c.

11 Diſtinctio in diuinis perſonis non eſt per diuiſionem alicuius cõis: quia eſſentia communis remanet indiuiſa: ſed oportet diſtinguentia conſtituere perſonas, 1a.q.40.a.3.c.

12 Diſtinctio diuinarum perſonarum eſt minima ſecundum quantitatem: & eſt maxima ſecundum dignitatem & cauſalitatem, 1a.q.40.a.2.3m

13 Proprietates in diuinis determinant & diſtinguunt perſonas, nõ autem eſſentiam, 1a q.40.a.1.2.

14 Perſonæ diuinæ conſtituuntur & diſtinguuntur per origines: ſed primo & principaliter per relationes, 1a.q.40.a.2.3m.

15 Relatio vt relatio non conſtituit, nec diſtinguit perſonas diuinas: ſed vt diuina, 1a.q.40.a.2.c.

16 Remotis relationibus perſonæ diuinæ non diſtinguerentur, 1a.q.40.a.3.c. & 3a.q.3.a.3.3m

17 Relationes diuinæ diſtinguuntur ab inuicem realiter, re relatiua: non autem re abſoluta, 1a.q.28.a.3.c. & q.40.a.1.c. & a.2.c.

1 ¶ Diuerſitas. In Deo nulla eſt diuerſitas, 1a q.31.a.2.c.1m

2 Diuerſitas ſpeciei, ſumitur à forma, 12.q.67.a.1.c. & q.54.a.1.2m

3 Materia ſecundum ſe diuerſificat genus: ſed diſtinctio materiæ per quantitatem diuerſificat tantum indiuidua, 1a.q.50.a.4.c. & 12.q.83.a.2.c. & q.53.a.1.1m

4 Diuerſitas materiæ diuerſificans formam, diuerſificat ſpeciem, 12.q.154.a.1.1m

1 ¶ Diuinatio non dicitur ſi quis prænunciet ea quæ ex neceſſitate eueniunt, vel vt in pluribus, quæ humana ratione præcognoſci poſſunt ex ſua ſtatione: etiam ſi quis futura aliqua contingentia, Deo reuelante cognoſcat, tunc enim non ipſe diuinat, quod diuinum eſt facit: ſed magis quod diuinum eſt ſuſcepit, 22.q.95.a.1.c.3m

2 Conſiderare huiuſmodi effectus contingentes in ſeipſis antequam fiant, non eſt alicuius diuini, ſed eſt Dei proprium qui ſola ſua æternitate videt ea quæ futura ſunt quaſi præſentia, 22.q.95.a.1.c.

3 Si quis huiuſmodi futura prænunciare aut præcognoſcere quocunque modo præſumpſerit, niſi Deo reuelante: manifeſtè vſurpat ſibi quod Dei eſt, & ex hoc aliqui diuini dicuntur, 22.q.95.a.1.c.

4 Diuini enim dicti ſunt, ſecundum Iſidorum, quaſi Deo pleni: diuinitate enim ſe plenos ſimulant, & aſtutia quadam fraudulentiæ, hominibus futura coniectant, 22.q.95.a.1.c.

5 Homo habet naturalem inclinationem ad cognoſcendum futura, ſecundum modum humanum: non autem ſecundum indebitum diuinationis modum, 22.q.95.a.1.3m

6 Diuinatio non dicitur ab ordinata participatione alicuius diuini: ſed ab indebita vſurpatione eius quod Dei eſt, 22.q.95.a.1.c.1m

7 Si huiuſmodi diuinatio cauſetur ex reuelatione dæmonum, cum quibus pacta habentur, vel expreſſa, quia ad hoc inuocantur, vel tacita, quia huiuſmodi diuinatio extenditur ad id quod ſe non poteſt extendere, eſt diuinatio illicita & ſuperſtitioſa, 22.q.95.a.6.ſ.

8 Diuinatio igitur eſt indebita vſurpatio prænunciandi futuros euentus, 22.q.95.a.1.c.

9 Diuinatio ſemper eſt peccatum: quia ſemper in malam partem accipitur ſecundum Hieronymum, 22.q.95.a.1.c.ſ.

10 Omnis diuinatio prouenit ex operatione dæmonum: ideo eſt ſpecies ſuperſtitionis, 22.q.95.a.2.c. & a.3.c. principio.

11 Diuinatio eſt ſpecies curioſitatis, ratione finis: ſed quo ad modum operis eſt ſpecies ſuperſtitionis, 22.q.95.a.2.1m

12 Genus diuinationis triplex, ſ. necromantia, augurium, & ſortilegium: quorum q[illegible] habet ſpecies, 22.q.95.a.3.c.

13 Diuinatio [illegible] inuocationem dæmonum, per aſtra, ſomnia, auguria, vel ſo[illegible] cita, ſed ſuperſtitioſa, 22.q.95.a.3.c. & q.96.a.1.c.

14 Dæmo[illegible] diuinant verum tripliciter .ſ. ſubtilitate naturæ, reuelatione [illegible] antia, 1a.q.64.a.1.5m & 22.q.172.a.5.1m & 6.c.

1 ¶ D[illegible] tur de eſſentia: & de perſonis diuinis, 3a.q.16.a.3.3m

1 ¶ D[illegible] ſecundum quantitatem, & ſecundum formam: & prima e[illegible] ſecunda vero prior: ideo diſſinit entitatem, 1a.q.30.

2 Con[illegible] tinuè diuiditur in infinitum, ſecundum eandẽ proportion[illegible] tem ſecundum eandem quantitatem, ſed per minorem, [illegible] & 12.q.85.a.2.c.

3 Vnumqu[illegible] eſt per ſe diuidi, ſecundum illud, quod in eius ratione continet[illegible] autem per alia, 12.q.85.a.4.c.

4 Res diuidu[illegible] ſe id ſolum quod conuenit ei ſecundum genus, 12.q.18.a.7.c.

5 Partes diuiſi[illegible] vniuocæ, ſunt eæ quæ ſecundum rationem generis ille est altera e[illegible] ſit prior ſecundum rem, ſed in analogis, vna earũ ſemper eſt prior [illegible] & ratione, 12.q.61.a.1.1m

6 Omnis pluralitas ſequitur aliquam diuiſionem, 1a.q.30.a.3.c.

7 Diuiſorum ex oppoſito aliqua ſunt ſimul ſecundum rem, & ſecundum rationem, vt ſpecies animalis, & colorum: aliqua ſimul ſecundum rationem: ſed vnum eſt prius ſecundum rem, vt ſpecies numeri, figuræ, & motus: aliqua neutro modo, vnum eſt prius alio ſecundum rem & ſecundum rationem, ut ſubſtantia accidente, 1a.q.77.a.4.1m & 12.q.89.a.6.1m

1 ¶ Diuitiæ duplices .ſ. corporales, & ſpirituales, ſecundæ ſunt veræ, non autem primæ, 22.q.118.a.1.3m

2 Diuitiæ duplices .ſ. naturales, & artificiales, primæ appetuntur finite; ſecundæ dum habentur appetuntur finite, ſed dum non habentur, infinite, 12.q.2.a.1.3 & q.30.a.4.c.

3 Diuitiæ auferunt tria mala: quæ vitantur per paupertatem .ſ. ſolicitudinẽ, elationem, & amorem earum, 22.q.188.a.7.c.

4 Diuitiæ non ſunt finis œconomicæ: ſed bene viuere, 22.q.50.a.3.1m

5 Diuitiæ inquantũ proſunt ad virtutes ſunt bonæ, ſed ſunt malæ inquantum impediunt: ſimiliter & paupertas, 22.q.121.a.3m

6 Deus dat aliquibus abundantiam diuitiarum, vt meritum bonæ diſpenſationis acquirant, 22.q.87.a.1.1m & q.185.a.3m

7 Difficile eſt inter diuitias, charitatẽ ſeruare: quia impediũt eam principaliter alliciendo animũ, & diſtrahendo 22.q.186.a.3.4m & q.188.a.7.c.

8 Diuitiæ ſunt viles, externæ & mutabiles: & ideo debent contemni, 22.q.186.a.3m

9 Diuitiæ de conſilio abdicantur per perpetuam paupertatem, delectatio carnis per perpetuam caſtitatem & ſuperbia vitæ, per obedientiæ ſeruitutem, 12.q.108.a.4.c.ſ. & 22.q.186.a.6.c.

1 ¶ Diuturnitas auget amorem amicitiæ præſentis, abſentia autem diminuit, 22.q.40.a.2.1m

1 ¶ Docere eſt actus vitæ actiuæ, quo ad actum exteriorem & interiorem, vt dirigit ad opus ſed eſt actus contemplatiuæ, ſecundum actum interiorem abſolute, 22.q.181.a.3.c.

2 Docere dicitur dupliciter .ſ. principaliter infundendo lumen, & inſtrumentaliter dirigendo. Secundum conuenit angelis illuminando alios de reuelatis, & hominibus exterius demonſtrando, proponendo exempla, vel applicando principia concluſioni: primum autem ſoli Deo, 1a q.107.a.1.c. & q.117.a.1.c. & 22.q.173.a.2.c. & 3a q.69.a.5.2m

3 Chriſtus conuenienter multa docuit in parabolis propter tria, ſ. tũ quia connaturale eſt hominis, per ſenſibilia deuenire in cognitionem intelligibilium: tum propter ſimplicitatem quorundam auditorum, tum etiam vt indignis diuina myſteria occultarentur, 3a q.42.a.3.c.

4 Docere per modum exhortationis priuate, conuenit mulieri, non autẽ publice prædicare, 22.q.177.a.2.c. & 3a q.55.a.1.3m & q.67.a.4.2m

5 Nullus poteſt proprie docere, 1a q.117.a.1.4m

6 Docere habet duplicem materiam, ſ. ſcientiam, & diſcipulum: ideo obſtruitur cum duplici accuſatiuo, 22.q.181.a.3.c.

7 Ad docendum alios in diuinis tria requiruntur, ſcilicet plenitudo cognitionis, via probandi, & pronunciatio, 22.q.181.a.4.c.

8 Prædicator docendo debet facere tria, ſcilicet inſtruere, delectare, & flectere, 22.q.177.a.1.c.

1 ¶ Docilitas eſt aptitudo bene acquirendi rectam opinionem ab alio, ſicut ſolertia à ſeipſo, 22.q.48.c. & q.49.a.3.c. & 4.c.

2 Docilitas ſecundum aptitudinem, eſt a natura, ſed ad eius conſummationem, plurimum valet ſtudiũ, ſ. ſolicite, frequenter & reuerenter, animum applicando documentis maiorum, non negligendo ea per ignauiam, nec contemnendo per ſuperbiam, 22.q.49.a.3.2m

1 ¶ Doctor primus & principalis doctrinæ ſpiritualis & fidei, fuit Chriſtus, 3a q.7.a.7.c.

2 Chriſtus fuit veriſſime doctor, martyr, & virgo, 22.q.152.a.4.c.

3 Quia Catholicæ veritatis doctor, non ſolum prouectos debet inſtruere, ſed ad eum pertinet etiam incipientes erudire: propoſitum noſtrum in hoc opere eſt, ea quæ ad Chriſtianam religionem pertinent, eo modo tradere, ſecundum quod congruit eruditioni incipientium, 1a, Prolo. principio 22.q.189.a.1.4m

4 Auctoritas ſacræ ſcripturæ, auctoritati cuiuſcunque doctoris præfertur, 1a q.1.a.8.2m

1 ¶ Doctrina tripliciter eſt occulta, ſ. ex intentione docentis, propter inuidiam vel turpitudinem rei: ſecundo quia paucis oſtenditur: tertio ex modo, ſ. figuraliter. Sed doctrina Chriſti fuit occulta tertio modo tantum, 3a q.42.a.3.c.

In doctrina

2 In doctrina ſacra, multa occultantur, maximè infidelibus, ne irrideantur, 1a.q.1.9.(?) 2m.&.6.* 22æ.q.10.7.c.
3 Chriſtus noluit ſcribere doctrinam ſuam, triplici ratione. ſ. propter dignitatem Chriſti, propter excellentiam doctrinæ, & propter ſpiritualitatem eius, 3a.q.42.4.c.
4 Diuina doctrina dicitur lac, triplici ratione, ſ. propter pulchritudinem, propter dulcedinem, & propter ſumendi facilitatem, 22æ q.180.a.4m
5 Doctrina oſtenditur eſſe vera, per hoc quod conſonat rationi. Et ſimiliter lex, 12æ.q.95.2.c.
6 Homo adiuuatur & impeditur interius à doctrina dupliciter. ſ. propter virtutem & culpam doctorum, vel auditorum, 22æ.q.177.1.3m * q.180.1.4m * 10.0.
7 Nomen doctrinæ & diſciplinæ, ad acquiſitionem cognitionis pertinet. Nam doctrina eſt actio eius, qui aliquid cognoſcere facit. Diſciplina autem eſt receptio cognitionis ab aliquo. Et debet eſſe à ſacilioribus, 22æ.q.1[illegible]9.1.4m
1 ¶ Dolor eſt paſſio animæ in appetitu ſenſitiuo vel intellectiuo, 12æ.q.35.1.[illegible] * 3a.q.84.8.0. * q.8[illegible].c.
2 Dolor interior, eſt ſimpliciter maior dolore exteriori, 12æ.q.35.7.o. * q.27.1.[illegible]m
3 Dolor magis fugitur, quàm ametur voluptas: quia minor eſt amor voluptatis, quàm amor conſeruationis ſui, cui correſpondet doloris fuga, 12æ.q.29.3.1m * q.29.6.b. * c.6 * 22æ.q.123.11.c. * q.13[illegible].1.c * q.142.3.2m
4 Sicut dolor minuitur ex diuturnitate ſic timor ex præmeditatione, 12æ.q.42.5.c.
5 Innocentia patientis, minuit dolorem, quo ad numerum, quia non dolet de re. Sed auget intenſiue per ſe, quia magis indigne, 3a.q.46.6.5m
6 Dolor & triſtitia, ſunt tantum de contrariis voluntati, 1a.q.103.7.c.
7 Triſtitia eſt ſpecies doloris, conſequens interiorem apprehenſionẽ tantum. Sed dolor conſequitur ad omnem apprehenſionem, 12æ.q.35.2.0. * 7.c. * 3.q.15.[illegible].c.
8 Omnis dolor & triſtitia, ſecundum ſe ſunt mala. Sed præſuppoſita præſentia mali, ſunt bona, 12æ.q.39.1.0. * q.59.1.[illegible] * 3.4.15.5.6.0.
9 Dolor & triſtitia poſſunt eſſe bona, honeſta, & vtilia, ratione fugæ mali, 12æ.q.39.2.3.0. * 22æ.q.15.0.2m * 3a * q.4[illegible].2m
10 * Impoſſibile eſt aliquam triſtitiam vel dolorem, eſſe ſummum malum, 12æ.q.39.4.0.
11 Dolor & gaudium ſenſitiua, nullo modo poſſunt eſſe ſimul, quia ſemper contrariatur, ſaltem ſecundum motum cordis, ſecundum dilatationem & conſtrictionem, 3a.q.84.[illegible].2m
12 Ad dolorem requiruntur duo, ſ. coniunctio mali, & perceptio eius, 12æ.q.35.1.7.c. * q.41.3.c. * 3a q.1[illegible].5.6.0.
13 Malum coniunctum, eſt magis cauſa doloris & triſtitiæ, quàm bonum amiſſum, 12æ.q.36.1.0.
14 Malum coniunctum, cauſat dolorem vt finis, ſed amor vt vnde principium primum, & aliquando concupiſcentia. Sed odium, vt principium ſecundum, 12æ q.36.2.0. * 4.c.
15 Appetitus vnitatis non cuiuſlibet, ſed eius quæ eſt de perfectione naturæ, cauſat dolorem, 12æ.q.36.3.0.
16 Poteſtas maior, non tollens inclinationem, ſed repugnans ei, cauſat dolorem, inquantum infert malum, 12æ.q.36.4.0.
17 Paſſio Chriſti, ratione defectus humani cauſat in nobis dolorem & triſtitiam, ſed ratione benignitatis Dei cauſat lætitiam, 22æ.q.82.4.1m
18 In Chriſto fuit verus dolor ſenſibilis, 3a.q.15.5.0. * q.46.6.c.
19 Dolor Chriſti in paſſione peruenit vſq. ad rõnẽ ſuperiorẽ, 3a.q.46.8.0.
20 Dolor Chriſti non impediebat delectationem fruitionis eius, nec econuerſo, 3a.q.15.5.3m * 6.c. * 0.3m * q.46.6.c.h. * 2m * 8.0.
21 Dolor Chriſti interior & exterior fuit maximus, 3a.q.46.6.0 * q.4[illegible].2.c.
22 Chriſtus doluit pro omnibus peccatis ſimul, 3a.q.46.6.4m
23 Chriſtus magis dolebat de miſeriis noſtris, quàm de paſſione ſua, 3a.q.46.[illegible].4m
24 Dolor Chriſti fuit maior dolore cuiuſcunq; contriti, 3a.q.46.6.3m * 4m
25 Dolor Chriſti fuit maior dolore Adæ, ſi paſſus fuiſſet in innocentia, 3a q.46.6.3m
26 Dolor & triſtitia, nullo modo ſunt in Deo, 1a.q.20.1.2m
27 Mater Chriſti peperit ſine dolore, & cum maxima iucunditate, 22æ.q.164.2.3m * 3a.q.35.6.0.
28 Beati non dolent de malis quæ fecerunt, 22æ.q.[illegible].3.1m * 3aq.84.8.c.
1 ¶ Dolus propriè accipitur tantum in malo, ſed abuſiuè in bono, 22æ.q.55.4.2m
2 Dolus principaliter eſt in verbis, 22æ.q.55.4.2m * 5.c.
3 Dolus fit tripliciter, ſ. corde, ore, & opere. Sed fraus propriè eſt tantum in factis, 22æ.q.55.4.2m * 5.c. * q.111.3.2m.q.[illegible]8.[illegible].c.2m
1 ¶ Dominatio ſignificat tria ſcilicet libertatem rigidam, & inflexibilem gubernationem, & appetitum & participationem veri dominij, 1a.q.108.5.2m
2 Dominationes præcipiunt poteſtates ordinant: & participatus dirigũt, 1a.q.108.5.3m
1 ¶ Dominicus poteſt prædicari de qualibet re Chriſti, non autem de homine Chriſto, 3a.q.16.3.0.
1 ¶ Deus eſt principium & finis, & eſt realiter Dominus omniũ, quia creatura ſubiectur ei realiter, 1a.q.13.7.5m * 3a.q.35.5.c.
2 Dominium conuenit Deo realiter ab æterno, quo ad poteſtatem, non ſũt quo ad relationem. Sed fundamentum relationis dominij eſt poteſtas, 1a.q.13.7.1m * 6m * 8.[illegible]
3 Sola creatura rationalis, habet dominium ſui actus, 12æ.q.1.2.c. * q.6.2.2m * q.15.2.c.

Homo eſt dominus ſuarum operationum, per intellectum & voluntatẽ, 12æ.q.1.[illegible].c * q.6.2.2m * q.21.2.c. * q.1[illegible]9.2.1[illegible] * 22æ.q.158.2.3m 4
Sumus domini noſtrorum actuum, ſecundum q poſſumus hoc vel illud eligere. Ideo non ſumus domini appetitus vltimi finis, 1a q.82.1.3m 5
Homo in ſtatu innocentiæ habuiſſet dominium ſuper alia animalia imperando, & vtendo libere, non autem ſuper angelos, 1a.q.96.1.2.0. 6
Nec habuiſſet dominium ſeruile ſuper homines, ſed dominium liberorum, 1a.q.92.1.2m * q.96.4.0. * 22æ.q.164.2.c.1m * q.18[illegible].6.2m 7
Dominium & prælatio, introducta ſunt ex iure humano, 22æ.q.10.c. * q.32.2.c. 8
In ſimonia transfertur dominium, non autem in furto, nec in rapina, nec in vſuris, 22æ.q.78.3.c. 9
¶ Domus non eſt vnum ſimpliciter, ſed aggregatione. Nec forma eius quæ eſt compoſitio vel ordo dat eſſe & ſpeciem toti, & cuilibet parti eius, 1a.q.76.8.c. 1
¶ Donatum hæreticus rebaptizant, eſt condemnatus in concilio Toletano, 3a.q.66.8.c.
¶ Donec quandoque ſignificat tempus certum, quandoque vero tempus infinitum, 3a.q.28.3.3m
¶ Donum eſt proprium nomen ſpiritus ſancti, 1a.q.38.2.0. 1
Donum eſt nomen perſonale in diuinis, 1a.q.38.1.0. 2
In nomine doni importatur proprietas originis ſpiritus ſancti, quæ eſt proceſſio, 1a.q.38.2.1m 3
Donum importat diſtinctionem perſonalem ſecundũ quod eſt alicuius, ſecundum originem. Sed ſpiritusſanctus dat ſe ſecundum q eſt ſuipſius, 1a q.38.1.1m 4
Donum dicitur tripliciter. ſ. per identitatem ſecundum originem, & ſecundum ſubiectionem. Primo modo conuenit eſſentiæ Dei, ſecundo perſonis, tertio creaturis tantum, 1a.q.38.1.1m * 2m * 4m 5
Spiritusſanctus eſt ratio omnium donorum Dei, quorum principium eſt voluntas Dei, 1a.q.1[illegible].1.0. * q.43.5.2m 6
Omnia dona ſub ratione doni, manifeſtant ſpiritum ſanctum. Sed ſecundum ſpeciem doni, aliqua dona manifeſtant filiũ, vt ſapientia, & ſcientia, 1a.q.43.5.1m 7
Dona ſpiritus ſancti ſunt tantum ſeptem. ſ. ſapientia, intellectus, conſiliũ, fortitudo, ſcientia, pietas, & timor domini, 12æ.q.68.4.[illegible] * 22æ.q.8.6.0. * q.45.2.3m 8
Et numerantur partim ſecundum dignitatem eorum, & partim ſecũdum materias, 12æ.q.68.7.0. 9
Circa materias omnium virtutum, oportet eſſe aliquod de ſeptem donis, 12æ.q.68.4.7.c. * q.6[illegible].2.3m 10
Septem dona perficiunt hominem, vt ſequatur motum Dei, virtutes autem perficiunt, vt ſequatur motum rationis, 12æ.q.68.1.[illegible] * q.69.1.c. * 22æ.q.8.5.c. * q.19.9.c. * q.52.1.2.c. * q.121.1.c. * q.1[illegible].1.c. * q.7.1.c.1m 11
Omnia ſeptem dona, ſunt priora virtutibus intellectualibus & moralibus ordine perfectionis & dignitatis: ſed econuerſo ordine generationis & diſpoſitionis, 12æ.q.68.8.2m 12
Et ſunt dona ſpiritus ſancti, ſecundum q charitate informantur. Ideo eis nullus male vtitur, 12æ.q.68.8.3m 13
Septem dona excellunt omnes virtutes morales & intellectuales, ſed excelluntur à virtutib. theologicis, 12æ.q.68.3.8.0. * q.69.1.1m * 22æ q.9.1.3m * q.19.9.4m * q.91.2.1m 14
Omnia ſeptẽ dona præſuppnunt tres virtutes theologicas, ſicut quaſdam radices ad quas pertinent, ſicut & earum deriuationes, 12æ.q.68.4.3m * 8.c.1m * 22æ.q.[illegible].9.4m * q.130.2.2m 15
Dona ſunt principia virtutum intellectualium, & moralium, 22æ.q.19.9.4m 16
Omnia ſeptem dona ſunt connexa, quia habens vnum, habet omnia, & charitatem, & econuerſo, 12æ.q.68.5.0. * 22æ.q.19.[illegible].c. * q.139.1.2m * 3a.q.7.5.3m 17
Dona ſunt in omnibus ſanctis hominibus, in quibus ſunt virtutes, 12æ.q.68.4.5.7.c. 18
Donorum tria ſunt in parte appetitiua. ſcilicet donum fortitudinis, pietatis, & timoris, reliqua vero in parte cognoſcitiua, 12æ q.8.6.c. 19
Dona quorum vnum deſignat alterum cõbinantur ſimul, 12æ.q.68.[illegible].4m 20
Septem dona ſunt habitus in anima, 12æ q.68.3.0 21
Septem dona ſunt neceſſaria ad finem ſupernaturalem, non autem ad finem naturalem, 12æ.q.68.2.0. * 1.1m * 3m 22
Septem dona habent duplices actus. vnum in via, & alium in patria, 12æ.q.68.6.2m 23
Omnia ſeptem dona, in patria habebũt actus ſuos circa ea quæ pertinẽt ad vitam contemplatiuam, non autem circa ea quæ pertinent ad vitã actiuam, 12æ.q.68.6.3m 24
Oĩa ſeptẽ dona manẽt in beatis ſecundũ eſſentiã, non circa idẽ, nec cum eodem actu, 12æ q.68.6.0. * 22æ.q.9.7.0. * q.139.1.[illegible] * 3a.q.7.3m 25
Dona Dei ſecundum diuerſas rationes emanãt à bonitate, miſericordia, liberalitate, & iuſtitia, 1a.q.21.3.c. * 22æ.q.31.1.[illegible] 26
Præcipuum omnium donorum Dei, fuit filius eius, 12æ.q.102.3.c. 27
Remiſſio peccatorum, eſt maius donum Dei quàm innocentia ex parte recipientis, ſed econuerſo ex parte dati. Ideo pœnitẽs magis tenetur ad gratiarum actiones, quàm innocens, 1a.q.20.4.4m * 22æ.q.[illegible].6.2.0. * 3a.q.85.2.3m * q.89.2.3m 28
¶ Dormiens quandoque ſyllogizat, licet ſemper cum aliquo errore, 1a.q.84.8.2m * 22æ.q.154.5.2m 1
* Interdum ſimilitudinibus rerum inhæremus, ſicut rebus ipſis, vt patet in dormientibus, 1a.q.55.5.3m & * 22æ.q.154.5.c. 2

¶ Dorm

1 ¶ Dotes animæ ſunt tres ſ. viſio, fruitio & comprehenſio. Et dotes corporis ſunt quatuor, ſ. ſubtilitas, agilitas, claritas, & impaſſibilitas, 1ª.q. 12.7.c.ᵐ° 3ᵉ.q.45.1.c.3ᵐ
2 Dotes corporis procedunt ex virtute animæ glorificatæ, ſecundum quod animæ cauſat quatuor in corpore, ſ. eſſe ſubſtantiale, vitam, formas ſecundarias accidentales, & motum expeditum, 3ª.q.28.2.3ᵐ° q.45.2.c.
3 Chriſtus ante reſurrectionem non habuit dotes corporis ſecundum habitum, ſed tantum actus ſupernaturaliter, contra Vgonem de ſancto Victore, 3ª.q.28.2.3ᵐ° q.45.1.3ᵐ° 20° q.81.3.c.
4 Aliquibus donis, quæ à Theologis dotes appellantur, ornabantur beati in paradiſo. Suppl.q.95.1.o.
5 Beatitudo & dos realiter inter ſe differunt. Suppl.q.95.2.c.
6 Si Chriſto et quomodo competat habere dotes, non ita propriè ſicut alijs ſanctis competit, cum tamen ea quæ dotes vocantur, excellentiſſime ei conueniant, Suppl.q.95.3.c.
7 Dotes propriè non competunt angelis, ſicut & hominibus, ſed metaphoricè. Suppl.q.95.4.o.
8 Conuenienter tres aſſignatæ ſunt animæ dotes, ſcilicet viſio quæ fidei, comprehenſio quæ ſpei, fruitio quæ charitati reſpondet. Suppl.q. 95.5.c.
1 ¶ Dubitatio dicitur dupliciter, ſ. motus rationis ſupra vtranque partem contradictionis, cum formidine determinandi alteram partem eius, & formido affectus ad aliquod terribile ſuſtinendum. Prima non fuit in Chriſto, ſed ſecunda non ſecundum rationem, ſed ſecundum ſenſualitatem, 3ª q.18.4.1ᵐ & 2ᵐ
2 Dubitatio non poteſt eſſe in Deo, nec in angelis, 1ª.q.13.4.1ᵐ
3 Dubitatio duplex ſcilicet infidelitatis, & admirationis. Secunda fuit in matre Chriſti, non autem prima, 3ª.q.2 .4.2ᵐ° q.30.4.2ᵐ
4 Dubia de perſonis, debent in meliorem partem interpretari determinando, de rebus autem in partem veriorem, ſupponendo, 22ª.q. 60.4.o.
1 ¶ Duellum eſt illicitum, Et magis conuenit ei ro ſortium, quam iudicio cum ferro candenti. Iudicia tamen huiuſmodi ſunt prohibita, quia ſunt de occultis, quæ diuino iudicio reſeruantur, 22ª.q.95.8.3ᵐ
Deus quandoque abſcondit dulcedinem ſuam à bonis, vt eam ardentius quærant, 12ª.q.112.5.c.
1 ¶ Dulia eſt honor & ſeruitus debita creaturæ, ſed latria eſt honor & ſeruitus debita ſoli Deo, adeo differunt ſpecie, 22ª q.103.3.o.
2 Dulia ſumitur dupliciter, ſ. communiter, vt exhibet reuerentiam omni homini, ratione cuiuſcunque excellentiæ vel propriæ, ſ. tantum vt reuerentiam exhibet ſeruus domino. Prima habet diuerſas ſpecies ſecundum diuerſitatem excellentiæ, vt pietatem, obſeruantiam & huiuſmodi, non autem ſecunda, ſed eſt ſpecies obſeruantiæ, quæ eſt ad omnes dignitate excellentes, 22ª.q.103.3.c.° 4.o.
1 ¶ Duo dicitur, quaſi habens dualitatem non in alio, ſed in ſeipſo de quo prædicatur duo, 3ª.q.17.1.6ᵐ
2 Duo aliquando pro vno accipiuntur 1ª q.70.1.c.
3 Vnum aliquando habet vim duorum, 3ª.q.19.2.c.4ᵐ
1 ¶ Duplicitas cordis, eſt aliud oſtendere, & aliud intendere, 22ª.q.109.2. 4ᵐ° q.111.1.2ᵐ
2 Duplicitas vel eſt verſibilitas animi ad diuerſa, eſt aliquid conſequens ad luxuriam ſicut & inconſtantia, 22ª.q.53.6.2ᵐ
1 ¶ Protentio durationis videtur attendi ſecundum operationem, magis quam ſecundum eſſe, nam & tempus eſt numerus motus, 1ª.q.10.1. cᵐ fi.
2 Duratio pœnæ reſpondet culpæ ex parte maculæ, & non ex parte actus, 12ª.q.87.1.3ᵐ
3 Duratio pœnæ, non reſpondet durationi culpæ, nec in iudicio diuino, nec humano, 12ª.q.87.3.1ᵐ
4 Duratio Dei, æternitas, & eſſentia eius, ſunt eadem res, 1ª.q.10.2.o.
1 ¶ Dulcitas eſt in ſacramento Euchariſtiæ, ſine materia, 3.q.77.7.3°

E.

1 EADEM eidem, ſunt eadem inter ſe, tunc ſolum, quando in tertio ſunt eadem re & ratione, 1ª.q.28.3.1ᵐ
2 ¶ Ebrietas dicitur dupliciter, ſcilicet defectus rationis, ex nimio potu vini, & actus cauſans eum. Secunda eſt peccatum, non autem prima, 22ª q.150.1.o.
3 Ebrietas neſcientis potentiam vini, non eſt peccatum: ſcienti autem, ſed non credentis inebriari, eſt peccatum veniale. Aliter verò eſt peccatum mortale, 12ª q.88.5.1ᵐ° 22ª.q.150.1.2.o.
4 Dans vinum prono ad ebrietatem, ſcienter peccat, 22ª.q.150.1.2ᵐ
4 Ebrietas eſt ſpecies gulæ directa contra commeſſationem, 22ª.q.150.1.c.
5 Ebrietas non eſt grauiſſimum peccatorum, 22ª.q.150.3.o.
6 Ebrietas voluntaria in ſua cauſa, non excuſatur totaliter à peccato, nec totaliter excuſat ſequens peccatum, 12ª.q.77.7.c.3ᵐ
7 °Ebrietas non peccatum tollit totam culpam actus ſequentis, ſicut forte accidit de Loth, & Noe 22ª.q.150.4.c.
8 Loth culpandus eſt, non quantum illi inceſtus, ſed quantum ebrietas meruit, 22ª.q.150.4.c.fi.
9 Ebrietas cum peccato, diminuit culpam actus ſequentis, inquantum diminuit voluntarium, 12ª.q.76.4.cᵐ° 4ᵐ° 22ª.q.150.4.o.
10 Vitium contrarium ebrietati eſt peccatum ſ. abſtinere à vino, in magnum grauamen naturæ ſcienter. Et caret nomine, 22ª.q.150.1.3ᵐ
11 Ebrius homicida meretur duplicem maledictionem, propter duplex peccatum, Vel ſecundum legem Pittaci, °qui id ſua lege ſanciuit, non reſpiciendo ebrioſi veniam, ſed vtilitatem contra quam ebrius peccat, 12 .q.76.4.4ᵐ° 22ª.q.150.4.1ᵐ

¶ Eccleſia dicitur dupliciter, ſ. militans, & triumphans, 3ª.q.68.9.o. 1
Corpus eccleſiæ myſticum, conſiſtit ex hominibus, & Angelis, ex viatoribus & beatis, 3ª.q.8.4.c.2ᵐ 2
Vna eſt eccleſia omnium fidelium, noui, & veteris teſtamenti. Nec ſynagoga fuit concubina, ſed vera ſponſa & vxor Chriſti, 3ª.q.8.3.4ᵐ 3
Decor eccleſiæ, principaliter conſiſtit in interioribus, ad quem etiã actus exteriores pertinent, inquantum ab interiori decore procedunt, vel ipſum conſeruant, 22ª.q.101.2.c.3ᵐ 4
Eccleſia poteſt condere legem in pertinentib. ad cultum Dei, & ad ſubiectionem infidelium, & ſeruorum ſuorum, 22ª.q.10.10.c.°q.68.8.2ᵐ 5
Solus Chriſtus fundauit eccleſiam, cuius miniſterium commiſit Petro & ſucceſſoribus eius, in ædificationem, & non in deſtructionem, 22ª.q. 88.12.2ᵐ 6
Nullus prohibetur ingredi eccleſiam, & audire verbum Dei vſq; ad miſſam catechumenorum, 3ª.q.83.4.4ᵐ 7
In caſu neceſſitatis licet vendere, aut emere terram, vbi quondam fuit eccleſia, 22ª.q.100.4.1ᵐ° 2ᵐ° 3ᵐ 8
¶ Eccleſiaſticus liber pertinet ad legem veterem, 12ª.q.16.1 art.5. 1
Eccleſiaſticus liber non computatur inter canonicas ſcripturas apud Hebræos, 3ª.q.89.8.2ᵐ 2
¶ Eclipſis apparens in paſſione Chriſti, fuit quintupliciter miraculoſa: ſ. primo, quia ſecundum Diony. & aſtrologos naturalis eclipſis ſolis, per interpoſitionem lunæ, nunquam accidit, niſi tempore coniunctionis ſolis & lunæ, quæ tunc non fuit. Secundo, quia cum circa horam ſ. nonam luna fuiſſet ſimul cum ſole in medio cœli, in veſperis apparuit in ſuo loco, in oriente oppoſita ſoli. Tertio, quia tunc luna iam pertranſiuerat ſolem, & diſtabat quaſi per medietatem circuli, in oppoſitione exiſtens. Quarto quia tunc luna miraculosè ab oriente veniens occidentem rediens non pertranſiuit ſolẽ, vt eſſet eo occidentalior ſed poſtquam peruenit ad terminũ ſolis, reuerſa eſt verſus orientem. Quinto, quia ſecundũ Chryſoſtomum, trib. horis tunc tenebræ remanſerunt, cum eclipſis ſolis in momento pertranſeat, 3ª.q.44.2.2ᵐ 1
¶ Educi de potentia, eſt fieri in actu, quod prius erat in potentia: & dependet à materia, & ſit per agens naturale, 1ª.q.90.2.2ᵐ 1
¶ Quilibet effectus Dei, eſt æqualiter à tota trinitate, 1ª.q.32.1.c.° 3ª.q. 23.2.c. 1
Omnis effectus repræſentat aliqualiter cauſam ſuam, 1ª.q.45.7.c. 2
°Nullus effectus, eſt de ſpecie ſuæ cauſæ, 22ª.q.180.1.c.fi.° 3ᵐ 3
Omne ſignum corporale, eſt effectus ſignati, vel procedit ab eadem cauſa, 22ª.q.95.5.c. 4
Effectus poſitiuus, prior eſt effectu priuatiuo, ordine formæ: ſed ordine materiæ eſt econuerſo, 3ª.q.6.6.1ᵐ° q.70.4.c. 5
Impoſſibile eſt quod illud quod eſt per accidens, ſit effectus per ſe alicuius virtutis cœleſtis vel alterius agentis naturalis, 1ª.q.116.1.c.° 22ª q.95.5.o. 6
¶ Aegritudo non eſt pura priuatio. Sed dicit humores inordinate diſpoſitos, 12ª.q.82.1.1ᵐ 1
Aegritudo non eſt æqualiter in omnib. ſicut nec cauſa eius, 12ª.q.82.4.2ᵐ 2
¶ Electio pertinet determinate ad vnam potentiam, ſcilicet, ad voluntatem, 1ª.q.83.3.c. 1
Electionem rectam agit ſola virtus, quæ eſt in parte appetitiua, 12ª.q.58 1.1ᵐ° 4.c. 2
Electio ſequitur inquiſitionem, In hominibus tantum, 1ª.q.38.1.1ᵐ° q. 59.3.1ᵐ° q.6.2.1ᵐ° 3.q.18.4.2ᵐ° q.34.2.2ᵐ 3
Electio eſt tantum de poſſibili, 12ª.q.13.5.o. 4
Electio non eſt de vltimo fine, ſed tantum de iis quæ ſunt ad finẽ, 1ª.q. 82.1.3ᵐ° 12ª.q.13.3.o.° 4.6.c.° 22ª.q.24.1.1ᵐ° q.33.1.2ᵐ° q.47 1.1.2ᵐ° 3ª.q.18.4.c. 5
Electio eſt tantum de actibus humanis, vel de aliis re cum actu humano 12ª.q.13.4.o.° 5.c. 6
Ad bonam electionem requiruntur duo, ſcilicet intentio debiti finis per virtutem moralem, & recta præacceptio eorum quæ ſunt ad finem per prudentiam, 12ª.q.56.4.4ᵐ° q.57.5.c.° q.58.4.c.° 20ª.q.47.1.2ᵐ° q.54.2.8. 7
Intentio & electio differunt, quia prima eſt reſpectu finis, ſecunda verò, eſt eorum quæ ſunt ad finem, 12ª.q.13.4.c. 8
Iudicium liberi arbitrij, eſt actus electionis, 1ª.q.83.3.2ᵐ 9
Homo nihil eligit de neceſſitate, ſed liberè, 1ª.q.13.6.c.° 12ª.q.13.6.c.° 22ª.q.104.1.8. 10
Homo eſt liberi arbitrij in eligendo, non autem in proſequendo reſpectu omnium, 1ª.q.83.1.4ᵐ 11
Electio conuenit Chriſto, 3ª q.18.3.1ᵐ° q.18.4.o.° q.34.2.2ᵐ 12
Electio conuenit Deo, reſpectu creaturarum, non autem reſpectu ſui, 3ª. q.18.4.c.° 1ᵐ 13
Electio Dei eſt æternam non eorum, non autem ooſtea, 1ª.q.23.4.2ᵐ 14
Quos Deus ad aliquid eligit, ita præparat & diſponit, vt idonei ſint ad illud, 3ª.q.27.4.c. 15
Dilectio Dei eſt prior electione, ſed in creaturis eſt econuerſo, 1ª.q.23. 4.c.2ᵐ 16
Omnes prædeſtinati ſunt electi à Deo & dilecti, 1ª.q.23.4.c.° q.24.1.c. 17
Electio Dei præcedit prædeſtinationẽ quia prædeſtinatio Dei eſt actus voluntatis abſolutæ, conſequens ordinem electionis, 1ª.q.23.4.c.2ᵐ 18
Electio ad prælationem ſufficit quod nihil inueniatur in eo, per quod ſit illicitum illud officium, 22ª q.185.3.c. 19
In foro contentioſo, ſufficit quod electus ſit bonus. Sed in foro conſcientiæ requiritur quod ſit optimus, vel ſimpliciter, vel ad regimen, 22ª. q. .3.c.3ᵐ° q.c. 5.3.o. 20

Electus

11 Electi de gremio eccleſiæ, vt in pluribus conſtruit eſſe vtilior ad bonum commune, quam magis diligit eccleſiam, in qua nutritus eſt, 22ª. q.6 [illegible] 4ᵐ

12 Prælatus non eligitur quiſ [illegible] hereditatē, ſed vt diſpenſator, ideo non [illegible] 22ª.q.6 [illegible]

1 ¶Elementa in miſto, oportet aliquod elementum prædominari, 22ª.q.19. 6 [illegible] 179 [illegible]

2 Elementa [illegible] prædominantur in miſto, ſecundum virtutem, ſed [illegible] q.[illegible] 2 [illegible] q.7 [illegible] 3ᵐ

3 Formæ elementorum, ſunt in miſto virtute, non autem actu, 1ª q.76. [illegible]

4 Primæ [illegible] qualitates quæ ſunt habitus elementorū, 12ª.q 47.4.c.

5 D[illegible] opinionē de creatione & diſtinctione elementorū, 1ª.q.66 [illegible]

6 Elementum [illegible] ſacramenti, ponitur pro quocunque [illegible] 3ª.q.84. [illegible]

1 ¶Eleemoſyna eſt opus in quo datur aliquid indigenti, ex compaſſione, propter Deum 22 [illegible] q 32 [illegible] c.

2 Omne obſequium impenſum proximo propter Deum, eſt eleemoſyna, 22ª.q.32 [illegible]

3 Eleemoſyna eſt propriè actus miſericordiæ. Sed eſt actus charitatis ex [illegible] & mediante [illegible] 22ª.q.32. [illegible] 9.2ᵐ

4 Eleemoſyna eſt actus liberalitatis, inquantum aufert impedimentum [illegible], ſ. [illegible] amorem diuitiarum. 22ª.q.32.1. [illegible]

5 Dare eleemoſynam de ſuperfluo, vel in extrema neceſſitate, eſt de præcepto, [illegible] eſt tantum de conſilio 22ª.q.2[illegible] q 6 [illegible] [illegible] 1ᵐ

6 Eleemoſyna quæ eſt de conſilio, eſt præter [illegible], non autem illa quæ eſt [illegible] præcepto, ſed eſt præambulum eius. 22ª.q.[illegible] 2ᵐ

7 Eleemoſyna non eſt facienda de neceſſario ſibi, & familiæ, & [illegible] vel [illegible] mutare ſtatum. vel neceſſitas aliqua præponderat, ſcilicet [illegible] extrema alicuius perſonæ, vel eccleſiæ vel reipublicæ, 22ª.q.32 [illegible] q.[illegible] 2ᵐ

8 Non eſt expectanda extrema neceſſitas in danda eleemoſyna. Nec oportet præcauere futurum præter probabile, 22ª.q [illegible]

9 Eleemoſynæ non ſunt recipiendæ à peccatoribus 22ª.q.[illegible] 4.c. princ.

10 Ille qui dat eleemoſynam quando dat vt foueatur in peccatis, vel quia [illegible] dat vt aliquem inducat ad hæreſim, mortaliter peccat, propter intentionem corruptam. Et talis eleemoſyna non eſt recipienda [illegible] q. [illegible] princip.

11 Quilibet tenetur dare eleemoſynam quicquid habet per ſimoniā, 22ª.q.[illegible] q.62 [illegible]

12 Qui habet ēt non habens dominium rei, poteſt facere eleemoſynā [illegible] in extrema neceſſitate, 22ª q.[illegible] 3ᵐ [illegible]

13 Filij familias, & ſerui non poſſunt dare eleemoſynas ſine conſenſu domini [illegible] 22ª.q [illegible] 3

14 [illegible] poteſt [illegible] dare eleemoſynam, 22ª.q [illegible] 3ᵐ

15 Vxori non licet dare eleemoſynas niſi communes, & modicas ſine conſenſu [illegible] in ignorantia [illegible] habet aliqua præter dotem, vel niſi [illegible], 22ª.q.32 8.2ᵐ

16 Religioſis non licet dare eleemoſynas ſine licentia, niſi de modicis, ſub [illegible] 22ª.q.[illegible]

17 Quilibet poteſt ſibi facere eleemoſynam, non quidem dādo ſibi aliquid, ſed exercendo in ſe actum corporalem, vel ſpiritualem, 22ª.q.30.c. 2ᵐ [illegible] q 32 9.1ᵐ [illegible]

18 Eleemoſyna [illegible] debet dari magis indigentibus, melioribus, propinquioribus, benefactoribus, & dantib ſpiritualia, 22ª.q 32.3.[illegible] q.[illegible]

19 Efficacia eleemoſynæ penſatur principaliter ex affectu ex parte dātis, reſpectu præmij eſſentialis, ſed reſpectu præmij accidentalis, & ex parte recipientis, magis penſatur ex magnitudine dati, niſi affectus tum multum excedat, 22ª q [illegible] 2ᵐ

20 ¶Nullus moriens in peccato mortali poteſt liberari ab inferno, per eleemoſynas ſuas, vel aliorum, 22ª.q.[illegible] 3ᵐ

21 Eleemoſynæ [illegible] liberare vitare a peccato mortali, ſ. præſeruando & diſponendo ad gratiam ſicut etiam alia bona, 22ª q.114.[illegible]

22 Eleemoſynæ corporales, ſecundum ſuam ſubſtantiam, habent effectus tantum corporales, ſed ratione cauſæ, [illegible] & ratione habēt effectus ſpirituales, 22ª.q 32.4.0.

23 Eleemoſynæ ſpirituales, ſunt ſimpliciter meliores, quàm corporales, ſ. ratione dati, [illegible] & actus, ſed reſpectu alicuius eſt econuerſo, 22ª.q. 32.3.0 [illegible] 4.c.

24 Recompenſatio temporalis non intenta, non minuit meritum, vel laudem eleemoſynæ, nec aliorum actuum. ſicut nec humana gloria non intenta, ſed intenta minuit. quia qui vult dare eleemoſynam propter humanam gloriam conſequendam, ordinat id quod de ſe eſt bonum ſub ratione mali, 22ª.q 197.2ᵐ [illegible] 3ᵐ

25 Eleemoſynæ corporales ſufficienter numerantur ſeptem, & ſpirituales ſeptem. 22ª.q. 2.2 0.

26 Eleemoſyna debet fieri abundanter, ſecundū facultatem dantis ſed [illegible] [illegible] habeat, 22ª.q.32.10.0 [illegible] 2ᵐ

27 Embrio [illegible] viuit [illegible] ſecundo ſenſitiua, & tertio, [illegible] quia generatio eius multiplex eſt, & diſtincta, 1ª.q.6[illegible] [illegible] q.76.3. [illegible] q.118.2.2ᵐ 12ª.q.64.1.c. [illegible] q.11.2.3ᵐ

¶Emere regnum cœlorū dicitur impropriè, id eſt, mereri, qui dat quod habet. 12ª.q 110.1.3ᵐ

1 ¶ Energumenus dicitur, qui ſi [illegible] laborans, 3ª q.71.2.2ᵐ [illegible] 3ᵐ

Omnis baptizandus eſt energumenus ideo debet exorcizari, 3ª.q.71.2. [illegible] 3ᵐ 2

Adam videbat Deum in ænigmate id eſt obſcurè. ſ. per effectus, non autē [illegible] occupatus omnē ſenſibiliū cātam ex peccato, ſicut nos, [illegible] q.54 1.5ᵐ

¶Ens dicitur dupliciter, ſ. quod ſignificat veritatem rerum. & diuiditur in decem prædicamenta ſecundo quod ſignificat conceptionem quā facit anima, 1ª q.[illegible] q.4 [illegible] 1

Diuiſio entis quadruplex, ſ. per ſe, & per accidens, [illegible] & extrinſecum decem prædicamenta, & per actum & potentiam, [illegible] 2

Ens dicitur dupliciter, ſ. ens ſimpliciter, ſubſtantia, & ens ſecundū quid, id eſt, accidens. 1ª q 11.[illegible] 3ᵐ 3

Omne ens rationis eſt relatio, vel negatio, [illegible] q 28 [illegible] c. 4

Priuationes, negationes & non ens, ſunt entia rōnis tantum, 1ª q.16. 3.2ᵐ q.4 [illegible] q.8. [illegible] q.26.1.c. 5

Ens includitur in qualibet apprehenſione, 1ª q.9[illegible] 6

Quod fit per accidens, non eſt ens propriè neque vnum. 12ª.q.9[illegible] 7

Ens non eſt genus, quia non habet differentias, [illegible] 8

Omnia vniuocata reducuntur ad vnum principium, non quidem vniuocum, ſed analogum, ſ. ad ens, [illegible] q. 13.5 [illegible] 9

Ens prædicatur analogicè, de ſubſtantia & accidente, 1ª.q.1[illegible] 10.4ᵐ 22ª.q.120.2.c. 10

Ens partic[illegible] & adiectiuè prædicatur pluraliter de tribus perſonis diuinis, ſubſtantiuè verò ſingulariter tantum, 1ª.q [illegible] 3ᵐ 11

¶Enunciabile de præſenti, præterito & futuro, non eſt idem, 1ª.q.14. 15.3ᵐ 1

¶Enunciatio fit à nobis [illegible] propter cognitionem habendam, 1ª.q. [illegible] 22ª q [illegible] 2.2ᵐ 1

Oſtenditur [illegible] in materia naturali eſt vera, & negatio falſa, ſed in materia remota eſt econtra. In contingentibus autē quælibet vniuerſalis eſt falſa, & particularis, vel indefinita eſt vera. 1ª.q.1[illegible] 1

¶Epicycli, & excentrici [illegible], probantur in aſtrologia ratione ſufficienter, non autem demonſtratiuè, 1ª.q.32.1 2ᵐ 1

¶Epichia, id eſt bona animi tuitio, eſt idē quod ſecunitas, ideo eſt pars potentialis fortitudinis, 22ª q. 2[illegible] 1

Epichia eſt virtus ſpecialis, & pars potentialis iuſtitiæ, 22ª.q 80.5ᵐ q. 120.[illegible] q.12 [illegible] 6 2

Epychia eſt pars ſubiectiua iuſtitiæ cōiter dictæ, quæ per prius prædicatur de ea quàm de iuſtitia legali, quæ dirigitur ſecundum epychiā, quæ eſt ſuperior regula humanorum actuum 22 [illegible] q 120 [illegible] 3

Epychia eſt potior pars legalis iuſtitiæ, cum prætermittit legem quoad verba, & quoad intentionem legiſlatoris Sed dicitur contra eam, et attendit eorum verba, 22ª.q.[illegible] 4

Epychia ſeruat intentionem legis, in his ad quæ forma legis ſe non extendit, 12ª.q 120.[illegible] 5

Epychia non defert iuſtum ſimpliciter, ſed iuſtum lege determinatum. Nec opponitur ſeueritati, quæ ſequitur veritatem legis in quibus oportet, quia in quibus non oportet, eſt vitioſum 22 [illegible] q 120 [illegible] 6

¶Epiſcopatus nomen operis eſt, & non honoris, 22ª.q.1[illegible] 1

Intelligendum eſt in nomine epiſcopatus, bonum opus id eſt, actio plebi viſibilis 12ª.[illegible] 2

Ex hoc quod Apoſtolus dicit qui epiſcopatū deſiderat, bonū opus deſiderat, ſumpſerunt aliqui occaſionē ambiendi epiſcopatus & prælationes. Sed non rectè intelligunt quod hic dicitur. Apoſtolus enim voluit hic oſtendere, quid pertinet ad epiſcopum. Epiſcopus eſt nomen græcū. Scopos enim idem eſt quod intendens, & epi, ſupra, quaſi ſuper intendens: duo ergo conſideranda ſunt in epiſcopo, ſ. gradus ſuperior, & actio plebi viſibilis, 22ª.q 185 [illegible] 3

Aliqui proijciunt ſorte oculum ad ea quæ circunſtant epiſcopatum, ſ. quia qui præeſt, honoratur & habet poteſtatem, & qui propter iſta deſiderat epiſcopatū, neſcit quid ſit ipſe epiſcopatus. & ideo dicit Apoſtolus quid ſit epiſcopus & quid deſiderat qui epiſcopatum deſiderat, quia bonum opus deſiderat, non dicit bonum dignitatem habet. ſed bonum opus deſiderat, ſ. actionem plebi [illegible] q. 81.1 [illegible] 4

¶Epiſcopi & presbyteri olim non diſtinguebantur ſecundum nomina, 22ª q. [illegible] 4.6.1ᵐ 1

Solus epiſcopus propriè eſt prælatus eccleſiæ, & qui ſponſus eius, accipit annulum: & ideo habet plenā poteſtatem & [illegible] 22ª.q.1[illegible] 4.2ᵐ 2

Solus epiſcopus poteſt diſpenſare ea ſacramenta, quæ ponunt ſuſcipientem in aliquo gradu perfectionis ſuper alios, 3ª q [illegible] 3

Epiſcopi ſunt ſucceſſores apoſtolorum, 22ª.q 184 6 [illegible] q.18[illegible] 3ª.q.67.2.[illegible] 4

Epiſcopus dicit[illegible] quia magis repræſentat Chriſtū ſacerdotē ſit [illegible] ſimplex ſacerdos [illegible] 5

Sicut diaconus participat illuminationem & [illegible] in ſacerdote: ſic & ſacerdos perfectionem [illegible] epiſcop[illegible] q.[illegible] 3ᵐ 6

Epiſcopatus ordo ſupra ſacerdotium, [illegible] Chriſti non autē reſpectu veri [illegible] 22ª.q 18[illegible] q.[illegible] 3.1.4ᵐ 7

Epiſcopus poteſt iudicare eos ſolum, qui ſunt de ſua diœceſi, 22ª.q.60. 2.[illegible] q. 7.[illegible] 8

Epiſcopus in cuius diœceſi aliquis delinquit in re non exēpta ſit eiſuperior, ratione delicti, [illegible] exemptus, niſi forte delinquat in re aliquo exempta, puta ſi adminiſtrat eius bona [illegible] alicuius monaſterij exempti, ſeu ſi aliquem exemptum non mouit forum, ad honorem [illegible] quid huiuſmodi, poteſt per eiuſdem iudicare mouet, 22 q. 7.1.3ᵐ 9

Epiſcopus tenetur ingredi religionem, quam vouit, 22ª q [illegible] 10

Monachus epiſcopus [illegible] ſeruare ea regularia, ad continentiam, paupertatem, habitum, & alia, quæ impediant officium eius, vt [illegible] 11

ſtrenium ſolitudo, abſtinentia, & vigiliæ graues, in quibus poteſt ipſe ſecum diſpenſare, ſicut & prælati in religione, 22.ª q. 88. 12. 4m. q. 189. 8. ... 188. 8. 2m

12 Epiſcopi tenentur exponere omnia ſua pro honore Dei, & ſalute gregis ſui, cum opus fuerit, 22.ª q. 184. 7. 6m.

13 Epiſcopo non licet religionem ingredi, niſi propter impedimentum ſolutis ea parte ſui, uel aliorum, de licentia Papæ. 22.ª q. 184. 6. c. & ... q. ... q. 183. 4. 0. ... q. 189. 7. c.

14 Monachum epiſcopus non poteſt eſſe hæres, niſi pro eccleſia ſua, nec poteſt teſtamentum condere, nec aliquid diſponere poſt mortem, niſi de licentia Papæ, 2ª q. 88. 11. 4m ... q. 185. 8. 3m

15 Epiſcopus depoſitus, intrans religionem, poteſt reuocari ad epiſcopatū, niſi ſit depoſitus ibi ad pœnitentiam, pro culpa ſua. 22.ª q. 18 . 4. c m

16 Epiſcopo non licet deſerere corporaliter gregē ſuum propter perſecutionem, niſi poſſit ei ſufficienter per alium prouidere, 22.ª q. 185. 5. 0.

17 Epiſcopo licet habere proprium, & illud hæredibus teſtari, 22.ª q. 185. 6. 7. c. ... q. 18 6. 3. 5m

e ¶ Aequalitas duplex ſ. quantitatis, & proportionis: prima requiritur in iuſtitia commutatiua, ſecunda in diſtributiua & in merito, reſpectu præmij, 12.ª q. 114. 1. 0.

2 Aequalitas duplex ſcilicet, æquiparantiæ, & proportionalis, 1ª q. 63. 3. c. ... 22.ª q. 163. 2. c.

3 Aequalitas & quantitas duplex, ſcilicet, molis, & virtutis, 1ª q. 42. 1. 1m. ... c.

4 Omnis æqualitas virtutis includit ſimilitudinem, non autem è conuerſo, 1ª q. 42. 1. 2m

5 Angelus & homo nō participant æqualitatem Dei, ſecundum ſimilitudinē imitationis, non autem ſecundum æquiparantiam naturæ, 1ª q. 61. 4. 3. ... q. 63. 3. 0. q. 8. 4. c. & ... 12.ª q. 163. 2. 0.

6 In diuinis eſt æqualitas, & quantitas virtutis, non autem molis, 1ª q. 42. 1. 0. ... 3ª q. 58. 3. 0.

7 Aequalitas & ſimilitudo in diuinis, eſt tantum ſecundum eſſentialia, 1ª q. 35. 1. c. ... q. 35. 4. 3m ... q. 40. 4. 0m

8 Aequalitas & ſimilitudo in diuinis, includunt relationes perſonales, & unitatem eſſentiæ, nec dicunt aliam relationem realem, 1ª q. 28. 4. 4m ... q. 42. 1. 4m

9 Quælibet perſona in diuinis, eſt ſimilis & æqualis alijs duabus perſonis, 1ª q. 42. 0. ... 3ª q. 43. 4. c.

e ¶ Aequinoctialis Zona, ſecundum aliquos eſt temperatiſſima, ſed probabilius, ſecundum Ariſtotelem, eſt inhabitabilis: propter æſtum, 1ª q. 102. 2. 4m

2 Creatio mundi, & paſſio Chriſti, facta ſunt in æquinoctio: ſed iudicium generale erit in æſtate, quando ſol maxime exaltatur, quia perfecta illuminatio erit in ſecundo Chriſti aduentu, & tunc etiam erit maxima Chriſti exaltatio, 3ª ... 4. 2. 3. 3m

2 ¶ Aequitas eſt pars iuſtitiæ, & continetur ſub epychia, 22.ª q. 80. 3m

¶ Aequiualens non poteſt reddi Deo nec parentibus: ſed ſufficit reddere id quod eſt poſſibile, 12.ª q. 100. 7. 1m. 22.ª q. 17. 1. 3m ... q. 61. c. ... q. 80. c ... q. 81. 5. 3 ... q. 102. 1. 3m ... q. 106. 4m ... 3 . q. 85. 3. c m

e ¶ Diuerſitas ſignificationis cauſat æquiuocationem, non autem diuerſitas ſuppoſitionis, vel prædicationis, 1ª q. 13. 10. 1m ... q. 29. 4. 4m

2 Omnis æquiuocatio præſupponit vniuocationem, non autem generatio æquiuoca præſuppōnit generationem vniuocam, ſed è conuerſo, 1ª q. 13. 5. 1m

Quidam equus perpendens ſe coiiſſe cum matre, præcipitans ſe, mortuus eſt, 22.ª q. 154. 9. 3m

2 ¶ Error circa prima principia, in ſpeculabilibus & practicis, eſt grauiſſimus & turpiſſimus, 22.ª q. 154. 12. c.

2 Error de re naturæ quam maxime matrimonium impedit. Suppl. q. 51. 1. c.

3 Matrimonium cum inter duas perſonas fiat, mutuam in inuicem poteſtatem recipientes ex perſonæ & perſonarum conditionis errore impedit neceſſe eſt Suppl. q. 51. 2. .

¶ Erubeſcentia eſt timor de turpi faciendo, ſed verecundia eſt timor de turpi facto, 12.ª q. 41. 4. c. ... 22.ª q. 75. 8. 3m ... q. 144. c. c.

21 Eſſe dicitur tripliciter, ſ. idiomatice eſſentiæ, & eſſe quod ſignificat veritatem propoſitionis, quod formaliter eſt in anima: ſed eſt in re fundamentaliter, 1ª q. 3. 4. 2m

e Species rerum habent triplex eſſe, ſ. in arte Dei, id eſt, in verbo, in intelligentia angelica, & in rebus, 1ª q. 74. 3. c m

3 Eſſe ab aliquo, dicitur dupliciter: ſ. directe, quia agit, & indirecte, quia non agit quod debet, 12.ª q. 6. 3. c.

4 Omne quod non eſt ſuū eſſe, participat eſſe à cauſa prima, quæ eſt ſuum eſſe, 1ª q. 44. 1. c. ... q. 61. 1. c. ... q. 75. 5. 4m ... q. 104. 1. c. & ... 12.ª ... q. 3. 7. c.

5 Eſſe eſt proprius effectus Dei, 1ª q. 8. 1. c. ... q. 45. 3. 0. ... q. 65. 3. 0. ... 12.ª q. 66. 5. 4m

6 Forma non eſt, nec fit, nec creatur, niſi improprie, 1ª q. 5. 5. c m ... q. 9. 2. 3m ... q. 45. 4. 8. c ... q. 65. 4. c. ... q. 73. ... q. 90. 2. c. ... q. 91. 2. c. ... q. 118. c. c. ... q. 118. 1. c. ... 12.ª q. 110. c. 3m ... 3ª q. ... 2. c. 3m

7 Omne eſſe eſt ab aliqua forma, 1ª q. 42. 1. 1m

8 Ipſum eſſe nihil aliud adiunctum habere poteſt, ſimiliter nec aliqua forma, 1ª q. 3. 6. 7. c.

9 Primus effectus formæ, eſt eſſe, ſecundus verò operatio, 1ª q. 42. 2. 1m. 12.ª q. 111. 2. c.

10 Eſſe eſt prius omni alia participatione, & omni alio nomine Dei, 1ª q. 13. 11. c m.

11 ... eſt nobilius, 1ª q. 4. 1. 3m ... 2. 3m ... 12.ª q. 2. 5. 2m

12 Ab eadem forma vel eſſentia, eſt eſſe immediate, & operatio mediante potentia, 1ª q. 54. c. 2m ... 3ª q. 17. 2. 4m

13 Eſſe eſt formale, reſpectu omnium quæ in re ſunt, 1ª q. 8. 1. 0.

14 Idem eſt eſſe formæ, materiæ, & compoſiti, 12.ª q. 4. 5. m

15 Si aliqua forma vel natura non pertinet ad eſſe perſonale, illud eſſe non dicitur eſſe perſonæ ſimpliciter: ſed ſecundum quid, 3ª q. 17. 2. c.

16 Eſſe capitatum, & eſſe corporeum, & eſſe animatum, pertinet ad perſonam ſortis, ſed ex his non fit niſi vnum eſſe in ſorte 3ª q. 17. 2. c.

17 Si poſt conſtitutionem perſonæ, aduenirent ei aliqua membra, non acquireret aliud eſſe, ſed ſola relatio ad hæc, 3ª q. 17. 2. c.

18 Eſſe eſt maxime intra rem, ſecundo forma, tertio materia, 1ª q. 8. 1. c. ... q. 105. 5. c.

19 Sed eſſe eſt actus formæ, & eſſentiæ, & ſuppoſiti, 1ª q. 1. 4. c.

20 Nec eſſe comparatur ad alia ſicut recipiens ad receptum, ſed e conuerſo, quia eſt actualitas omnium, 1ª q. 3. c. 4. q. 4. 1. ... q. 5. 1. c.

21 Immo ſemper illud quod ſubſiſtit in rebus, eſt communius quàm id quod informat, & reſtringit ipſum: ſicut eſſe quam viuere, 1ª q. 65. 2. c.

22 Quælibet forma ſubſtantialis dat eſſe ſimpliciter, & quælibet forma accidentalis dat eſſe ſecundum quid, 1ª q. 76. 4. 2. c. ... q. 77. 2. c.

23 Vnius perſonæ eſt tantum vnum eſſe perſonale, ſed multa ſecundū quid 3ª q. 17. 2. c. ... q. 19. 1. 4m.

24 Quicquid eſt in aliquo præter eſſentiam eius, oportet eſſe cauſatum, vel à principijs eſſentialibus, vel ab extrinſeco, 1ª q. 3. 4. c.

25 Eſſe pertinet ad hypoſtaſim ſicut ad illud quod habet eſſe, ſed pertinet ad naturam ſicut ad illud quo aliquid habet eſſe. 3ª q. 17. 2. c. 1m

26 Eſſe ſimpliciter eſt ſuperius ad eſſe hominem, 3ª q. 16. 9. c m

27 Impoſſibile eſt vnam rem habere duplex eſſe ſubſtantiale. 1ª q. 76. 3. c. ... 4. b. ... c. ... 7. q. 2. 3m ... 3ª q. 17. 2. c.

28 Ad probandum aliquid eſſe, oportet vti pro medio quid nominis, non autem quid rei, quia ſequitur quæſtionem an eſt, 1ª q. 2. 2. 2m

29 In qualibet creatura, differunt eſſe & eſſentia, operatio & potentia, vel virtus operatiua, 1ª q. 54. 1. c. 3. c. ... q. 7. 1. c. ... q. 9. 1. c.

30 Eſſe cuiuslibet creaturæ eſt determinatum ad vnum ſecundum genus & ſecundum ſpeciem, 1ª q. 54. c. c.

31 Inclinatio cuiuslibet creaturæ ad eſſe, eſt tantum per eſſentiam, non autem inclinatio ad extra, 1ª q. 59. 2. c. 1m

32 Impoſſibile eſt quod eſſe alicuius creaturæ ſit cauſatum ex principijs eſſentialibus eius, 1ª q. 3. 4. c.

1 ¶ Eſſentia eſt illud quod ſignificatur per diffinitionem, 1ª q. 3. 3. c. ... q. 23. c. 3m.

2 Eſſentia eſt illud, cuius actus eſt eſſe, 1ª q. 3. ... 2. 3m

3 Eſſentia & natura ſunt idē re, & differunt ratione: quia eſſentia eſt principium eſſendi, ſed naturæ eſt principium operationis, 1ª q. 39. 2. 1m

4 Eſſentia nomine abſtracto, ſignificatur vt pars, ſed in concreto ſignificatur vt totum, 1ª q. 3. 3. c.

5 In compoſitis, eſſentia ſignificat compoſitum ex forma & materia in communi, 1ª q. 29. 2. 3m

2 ¶ Aeſtimatio rationis, ſemper corrumpitur in peccante in vniuerſali, vel in particulari, per delectationes, & alias paſſiones, 12.ª q. 78. 1. 4 2m

¶ Vis æſtimatiua, eſt potentia apprehenſiua conuenientis & nociui, ideo comparatur ad appetitum ſenſitiuum, ſicut intellectus practicus ad voluntatem, 1ª q. 78. 4. c.

2 Aeſtimatiua nullum indiuiduum apprehendit, in quantum ſubſtat naturæ communi, ſicut cogitatiua in homine: ſed tantum vt eſt principium vel terminum actionis vel paſſionis alicuius, 1ª q. 78. 4. c. 5.

2 Aetatis defectu matrimonium ante annos pubertatis contractum nullum eſt, niſi ſuppleat ætatis defectum vigor naturæ & rationis ſupplementum. Suppl. q. 58. 5. c.

1 ¶ Aeternitas eſt interminabilis vitæ, tota ſimul, & perfecta poſſeſſio, 1ª q. 10. 1. 0.

2 Aeternum quandoque ſumitur pro diuturno, 12.ª q. 64. 2. 6m

3 Aeternitas eſt menſura omnium durationis, 1ª q. 10. 6 c.

4 Aeternitas excludit principium durationis 1ª q. 4. c. 2. 2m

5 Eſſe, ſecundum quod receditur à permanentia, & ſubditur tranſmutationi, recedit ab æternitate, & ſubditur tempori, 1ª q. 10. 4. 3m ... 3. c.

6 Aeternitas ſignificatur pluraliter. 1ª q. 10. 3. 1m

7 Aeternitas eſt tota ſimul: quia eſt menſura eſſe permanentis, non autem tempus, quia eſt menſura motus, 1ª q. 10. 4. c. 3m ... 5. c.

8 Aeternitas manet eadem, & ſubiecto, & ratione: ideo non eſt idem quod nunc temporis, 1ª q. 10. 4. 2m

9 Tempus non differt ab æternitate: per habere principium & finem; niſi per accidens vel ex parte menſuratæ vel in potentia: 1ª q. 10. 4. 5. c.

10 Aeternitas & tempus non ſunt menſuræ eiuſdem generis: 1ª. q. 10. 4. 1m

11 In tempore aliud eſt indiuiſibile, ſ. inſtans: & aliud durans: ſ. tempus: ſed in æternitate eſt idem indiuiſibile: & ſemper ſtans 1ª q. 42. 2. 4m

12 Aeuum eſt medium inter tempus & æternitatē: quia tempus habet prius & poſterius, æuum id eſt ſubſiſtentia mutabilia, non autem æuum, ſed coniungitur eis: non autem æternitati: 1ª q. 10. 5. 0.

13 Deus eſt æternitas 1ª q. 10. 2. c. 3m

14 Deus eſt æternus 1ª q. 10. 2. 0.

15 Aeternitas verè & propriè conuenit ſoli Deo: ſed participatiuè conuenit diuerſis diuerſimode: 1ª q. 10. 3. 0.

16 Nihil præter Deum fuit ab æterno 1ª q. 10. 3. 0. ... q. 16. 7. 0. ... q. 4 ... 0. ... q. 61. 2. 0.

17 Ab æterno non fuerunt multæ veritates, niſi in mente Dei, 1ª q. 10. 3. 3m ... q. 16. 7. 0.

18 Deus eſt ſupra æternitatem participatam, & vltra eam regnat: non autem ſupra vel vltra æternitatem ſuam, 1ª q. 10. 2. 1m ... 2m.

Deus

19 Deus non eſt actor, nec cauſa ſuæ æternitatis, ſed æternitatis participatæ, ſcilicet æui. 1ª. q. 10. a. 1m

1 Ethica * Neceſſe eſt ponere, quòd in primum motum voluntatis, voluntas prodeat ex inſtinctu alicuius exterioris mouentis, vt Ariſtoteles concludit, in quodam capitulo Ethicæ Eudemicæ. 12ª. q. 9. 4. c. ſi. *q. 80. 1. b. 3

1 Ethymologia attenditur, ſecundum illud à quo imponitur nomen: ſignificatio verò ſecundum illud, ad quod ſignificandum nomen imponitur. 12ª. q. 1. 1. 2m

Ethos in Græco ſcriptum per H literam longam, ſignificat morem, id eſt inclinationem, ſed ſcriptum per E breuem, ſignificat morem, id eſt conſuetudinem. 12ª. q. 58. 1. c.

8 Eua non fuit filia Adæ, quia non proceſſit ab eo, modo naturæ, nec ſicut à principio natura 1. 1ª q. 92. 2. 3m

1 Euangelium diuulgatum eſt, & prædicatum in toto orbe, non autẽ creditum per fidem ab omnibus. 12ª. q. 106. 4. 4m

2 In euangelio nihil mandatur de præceptis ceremonialibus: quia ablata ſunt per impletionem rei. 12. q. 108. 3. 3m

3 In euangelio non continẽtur, niſi quæ pertinent ad gratiam ſpiritusſancti. 12. q. 106. 1. 1m

4 Doctrina euangelica eſt doctrina perfectionis: ideo inſtruit de omnibus pertinentibus ad rectitudinem vitæ. 22ª. q. 55. c. 2m

1 Eubulia eſt virtus ſpecialis bene conſiliatiua, 1ª. q. 22. 1. 1m * 12ª. q. 57. 6. c. * 22. q. 48. c. ſi. q. 47. c. 2m * q. 51. 1. 2. * q. 53. 2. c.

2 In nullo peccatore, inquantum huiuſmodi, inuenitur eubulia, 22ª. q. 51. 1. 2m

1 ¶ Euchariſtia eſt ſacramentum, & ſacrificium, 12ª. q. 101. 4. 2m * 3ª. q. 52. 8. 2m * q. 73. 1. 4. 2. * q. 79. 5. 0. * 7. 0. * q. 82. 4. c. 1m

2 Corpus & ſanguis Chriſti ſunt vnum ſacramentum formaliter: & ſecũdum finem, ſed plura materialiter, 3ª. q. 73. 2. 0. * q. 18. 2. 3m

3 Hoc ſacramentum habet quatuor nomina. ſ. ſacrificium vel hoſtia communio, vel ſynaxis, euchariſtia, & viaticum, 3ª. q. 73. 4. * q. 79. 2. 1m

4 Conueniens fuit, & neceſſaria inſtitutio euchariſtiæ in cœna Domini: nõ autem ante, nec poſt, quatuor rationibus, ſ. primo quia ad perfectionem noſtram exigebatur, vt caput noſtrum etiam realiter nobis iungeretur: ſecundo, quia tunc inſtitui debuit, quando figuræ veteris legis terminandæ erant: tertio ratione repræſentationis paſſionis Chriſti: quarto ex ritu quo frequentandum eſt hoc ſacramentum, vt vltimo traditum magis memoriæ teneretur 3ª. q. 73. 2. 3m * q. 73. 5. 0. * q. 74. 4. c. 1m * q. 80. 2. 2m * q. 83. 2. 3m

5 Neceſſaria fuit inſtitutio euchariſtiæ, per modum cibi. 3ª. q. 73. 1. 2. 0. * q. 75. 1. c.

6 Euchariſtia habuit multas figuras in veteri teſtã, quarum præcipua fuit agnus Paſchalis, 12ª. q. 102. 5. 2m * 3m * 3ª. q. 73. 6. 0. * q. 80. 1. 2m

7 Euchariſtia in miſſa, comparatur ſacrificio Abel, Abrahæ, & Melchiſedech, 3ª. q. 83. 4. 8m

8 Oblatio Melchiſedech, fuit expreſſior figura Euchariſtiæ, quo ad illud quod eſt ſacramentum tantum, figuris veteris legis, ſed econuerſo quo ad illud quod eſt res & ſacramentum, 3ª. q. 61. 3. 3m * q. 73. 6. c.

9 Sacrificium euchariſtiæ quotidie oblatũ in eccleſia, non eſt aliud, quàm ſacrificium Chriſti, ſed commemoratio eius, 3ª. q. 22. 3. 2m * q. 73. 4. 0. * q. 83. 1. 0.

10 Effuſio ſanguinis & aquæ ex latere Chriſti, eſt ſignum & cauſa Euchariſtiæ: oblatio Melchiſedech, reſpectu eius quod eſt ſacramentum tantum, manna reſpectu eius quod eſt res tantum, & agnus Paſchalis reſpectu eius quod eſt res & ſacramentum, ſunt tantum figura, 3ª. q. 73. 6. c. q. 74. 6. 1m

11 Agnus paſchalis fuit figura Euchariſtiæ, ratione paſſionis Chriſti: manna verò, vt cibus fidelium, 12ª. q. 102. 5. 8m * 3ª. q. 73. 5. 6. c. * q. 80. 10. 2m

12 Corpus Chriſti myſticum eſt res tantum in hoc ſacramento, 3ª. q. 73. 3. 6. c.

13 Res huius ſacramenti duplex, ſ. contenta, ſ. Chriſtus: & non contenta, ſ. corpus Chriſti myſticum, 3. q. 60. 3. b. * q. 80. 4. c.

14 Res & ſacramentum euchariſtiæ, eſt corpus Chriſti verum, res tantum, eſt effectus eius, ſ. gratia, ſacramentum verò tantum eſt materia eius, 3ª. q. 73. 1. 3m * 6. c.

15 Res & ſacramentum Euchariſtiæ, eſt in materia, ſed res tantũ, ſ. gratia, eſt in ſuſcipiente, in alijs autem ſacramentis, vtrumque eſt in eo, 3ª. q. 73. 1. 3m

16 Vel quia nutrimentum correſpondens euchariſtiæ, præcedit augmentum correſpondens confirmationi vt cauſa, & ſequitur vt conſeruãs, 3. q. 65. 2. 3m

17 Euchariſtia excellit omnia ſacramẽta veteris ac nouæ legis, 3ª. q. 65. 3. 0.

18 Euchariſtia eſt perfectio aliorum ſacramentorum, 3ª. q. 73. 1. c.

19 Euchariſtia eſt conſummatio omnium ſacramentorum, 3ª. q. 73. 6. c. * q. 75. 3. c.

20 Euchariſtia eſt finis omnium ſacramentorum, 3ª. q. 63. 6. c. * q. 65. 3. c. 1m * q. 72. 12. 3m * q. 73. 1. c.

21 In hoc ſacramento cõprehenditur totum myſterium noſtræ ſalutis, ideo præ cæteris ſacris ſolẽnius celebratur, 3ª. q. 83. 4. c. princip. * 3m * 6m

22 Euchariſtia eſt ſignum eccleſiaſticæ vnitatis: ideo ex opere operato, eius efficacia poteſt in alterum tranſire, non autem alia ſacramenta, 3ª. q. 67. 2. c. * q. 73. 2. b. * 4. c * q. 79. 1. c. * q. 82. 3. 3m * q. 83. 4. 3m

23 Sicut in alijs ſacramentis materiale elementũ non eſt cauſa virtutis quæ in eo eſt, nec alicuius ſpiritualis effectus in homine, niſi mediante virtute, ſecundum quod ex elemento & virtute fit vnum, ita ſpecies nõ ſunt cauſa corporis Chriſti, nec alicuius ſpiritualis effectus, niſi mediante corpore Chriſti, ſecundum quod ex ſpeciebus & corpore Chriſti fit vnum ſacramentum. 3ª. q. 73. 1. 2m

Per baptiſmum datur primus actus vitæ ſpiritualis, ſed per euchariſtiam datur complementum eius, 3ª. q. 79. 1. c. 2m * 6. 1m * q. 80. 2. 3m 24

Euchariſtia eſt poſterior baptiſmo in perceptione, ſed eſt prior in intentione. 3ª. q. 73. 5. 4m 25

Si homo nunquam à gratia baptiſmi caderet, indigeret confirmatione & euchariſtia, non autem pœnitentia, 3ª. q. 84. 5. 6. 0. 26

Euchariſtia continet Chriſtum realiter, non alia alia ſacramenta, ſed continent virtutem eius, 12. q. 102. 4. 2m * 3. q. 61. 6. c. * q. 65. 3. 0. * q. 73. 1. 3m * 4. c. 3m * 5. c. 2m * q. 75. 1. 0. * 2. 6. 2m * 4. c. * q. 76. 0. * q. 78. 1. c. 27

Euchariſtia perficitur in conſecratione materiæ, alia verò ſacramenta in vſu eius, 3ª. q. 73. 1. 3m * q. 74. 2. 3m * 7. c. * q. 78. c. c. * q. 80. 1. 1m * 10. 1m * q. 82. 4. 2m * 16. 1m ſi. * q. 84. 3. c. * 4. 3m 28

Materia euchariſtiæ eſt duplex, ſ. panis & vinum. 3ª. q. 74. 1. 0. 29

Non habens vinũ vel panẽ, non debet conſecrare alterum tãtum, tamen ſi faceret, conſecratum eſſet, ſed grauiter peccaret. 3ª. q. 74. 1. 2m 30

Panis & vinum quantacunque poſſunt conſecrari, dummodo ſint coră ſacerdote, 3ª. q. 74. 2. 0. 31

Materia euchariſtiæ non eſt mel, lac, carnes, nec aliquid ſimile ſacramentis veteris legis. 3ª q. 74. 1. c. 32

Circa materiam euchariſtiæ fuit triplex hæreſis, ſ. Artotiritarum, panem cum caſeo offerentium. Cataſrigatum, & Pepuzianorum, miſcentium farinam cum ſanguine puerorum per totum corpus: & Aquariorum, offerentium aquam tantum, 3ª. q. 74. 1. 6 33

Damnatur error quorundam conſecrantium de aqua lotionis panni intincti vino, 3ª q. 74. 8. c. 34

Aqua debet apponi vino, ſicut Chriſtus poſuit: & conuertitur in vinum, 3ª. q. 74. 6. 0. 35

Appoſitio aquæ non eſt neceſſaria, licet nõn apponens peccet, 3ª. q. 74. 7. 0. * q. 83. 6. 4m * 6m 36

Aqua debet poni in calice, & parum, non in dolio, quæ non manet, ſed conuertitur in vinum: non autem in aquam Chriſti, 3ª. q. 74. 8. 0. 37

De aqua artificiali in vino, poteſt confici euchariſtia, ſed non debet, non autem in pane, 3ª. q. 74. 7. 3m 38

Euchariſtia conficitur ex pane tritici, non autem ex pane hordei, ſpeltæ, farris, vel alterius grani, 3ª. q. 74. 3. 0. * 4. c. 39

Euchariſtia poteſt cõfici ex pane mixto ex granis aliqu. ſi maneat ſpecies tritici 3ª. q. 74. 3. 3m 40

Euchariſtia poteſt confici ex ſiligine generata ex grano frumenti, 3ª. q. 74. 1. 2m 41

Ex amido, vel paſta, vel pane corrupto ſecundum ſpeciem, non põt confici euchariſtia, 3ª. q. 74. 3. 4m * 4. 4m * 5. 2m 42

Euchariſtia debet confici in azymo, ſicut Chriſtus fecit, & eſſet graue peccatum conficere cum fermento: ſicut apud Græcos in azymis, 3ª. q. 74. 4. 0. 43

De vino vitis, & non de alio liquore, poteſt confici euchariſtia, 3ª. q. 74. 5. c. 44

De muſto poteſt confici euchariſtia, ſed peccatum eſſet, niſi eſſet in neceſſitate, non autem de vua, nec de agreſta, 3ª. q. 74. 5. 3m 45

De aceto non poteſt confici euchariſtia, ſed de vino acaſcente, licet peccatum eſſet, 3ª. q. 74. 5. 2m 46

Forma cõſecrationis corporis Chriſti, hæc, ſ. hoc eſt enim corpus meũ: tamen dimittens alia verba, peccat grauiter, 3ª. q. 60. 8. c. * q. 75. 2. 6. * q. 78. 2. 0. * 5. c * q. 83. 4. 1m * q. 84. 3. c. 47

Singulæ particulæ huius formæ, conuenienter ordinantur, 3ª. q. 78. 2. 0. 48

Enim non eſt de forma euchariſtiæ, ſed dimittens ipſum ex negligentia, vel contemptu peccat, quia eſt de conſuetudine Romanæ eccleſiæ, data a Petro apoſtolo, 3ª. q. 60. 8. c * q. 78. 2. 5m 49

Forma euchariſtiæ conuenienter ſignificatur, ſ. in facto eſſe, non autem in fieri, 3ª q. 78. 2. 0. 50

Hæc verba, & eleuatis oculis, & cætera, & manducate, & cætera, conuenienter præmittuntur formæ euchariſtiæ, 3ª. q. 78. 1. c. 4m 51

Forma conſecrationis ſanguinis Chriſti, eſt hæc, ſ. Hic eſt enim calix ſanguinis mei noui & æterni teſtamenti, myſterium fidei, qui pro vobis & pro multis effundetur, in remiſſionem peccatorum, 3ª. q. 78. 3. 0. 52

Singulæ particulæ huius formæ conuenienter poſitæ ſunt, 3ª. q. 78. 3. 0. 53

Formæ prædictæ, non ſe mutuo expectant, ſed vtraq; operatur ſine altera, 3ª. q. 78. 6. 0. 54

Formæ prædictæ, continent veritatem factiuam rei, non præſuppoentem rem ſignificatam, 3ª. q. 78. 5. 0. 55

In prædictis formis, & in qualibet alia forma ſacramẽtali, eſt aliqua virtus inſtrumẽtalis non quidem principalis, nec ſecundum eſſe completum, ſed intentionalis, 3ª. q. 78. 4. 0 * 5. c. 56

Forma euchariſtiæ importat ſolã conſecrationem materiæ, & profertur in perſona Chriſti, ſed formæ ſacramentorum, important vſum materiæ, & proferuntur in perſona miniſtri, 3ª. q. 78. 1. 4. 5. c. * q. 82. 1. 2m * 5. c. 2m * 7. 3m * q. 83. 4. 2m * q. 84. 3. c. 57

Chriſtus eadem forma conſecrauit, qua & nos, quam dedit eccleſiæ, & tantum ſemel protulit, 3ª. q. 78. 1. 1m 58

Subſtantia panis & vini, non manet poſt conſecrationem, cuius oppoſitum, eſt impoſſibile & hæreticum, 3ª. q. 75. 2. 0. * 6. c. * q. 77. 1. 1. c. 59

In conuerſionibus naturalibus, illud quod conuertitur, corrumpitur, & illud in quod conuertitur, generatur, vel augetur, vel reſtauratur, ſed hic. Chriſtus nullo modo mutatur. 3ª. q. 75. 4. 0. * 6. 2m 60

Nec ſubſtantia panis & vini annihilatur, nec conuertitur in præiacentẽ materiam, 3ª. q. 75. 3. 0. 61

Sed

61 Sed conuertitur tota in totum corpus Chriſti, 3ª.q.75.a.4.c. & 6.c.& 8.a.3m
63 Conuerſio hæc quadrupliciter differt ab alijs, quia pertingit ad materiã, non habet ſubiectum, conuertitur totum, & in totum præexiſtens, 3ª. q.75.a.4.c.o.
64 Hæc conuerſio importat ordinem ſubſtantiarum, ideo eſt ſicut in ſubiecto in vtraque, 3ª.q.75.a.1m
65 Hæc conuerſio non eſt formalis, ſed eſt ſubſtantialis, ideo dicitur tranſubſtantiatio, 3ª.q.75.4.c.
66 Forma ſubſtantialis panis & vini, non manet poſt conſecrationem, 3ª.q. 75.6.c. & q.77.a.6.c.
67 Forma ſubſtantialis panis & vini, conuertitur in animam Chriſti, 3ª.q. 75.6.3m
68 Quantitas panis, non conuertitur in quantitatem corporis Chriſti, ſed manet ſicut cætera accidentia, 3ª.q.77.a.3. & 4.c.
69 Nec quantitas vini, conuertitur in quantitatem ſanguinis Chriſti, ſed manet ſicut cætera accidentia, 3ª.q.77.8.c.
70 Si poſt calicis conſecrationẽ aliud vinum mittatur in calicem, illud quidem non tranſit in ſanguinem, nec ſanguini commiſcetur, licet Innocentius tertius dicit, in quadam decretali, 3ª.q.77.8.a.1m & 3m
71 Quod quidem intelligendum eſt, quando non fit tanta permiſtio vini vel liquoris extranei, quod ſanguis Chriſti deſinat eſſe ſub toto, tunc.n. diceretur vndique diffundi, non quia tangat ſanguinem Chriſti, ſecundũ proprias eius dimenſiones: ſed ſecundum dimenſiones ſacramentales, ſub quibus continetur, 3ª.q.77.8.c. 3m & 4m
72 Nec eſt ſimile, de aqua benedicta, cui additur aqua non benedicta, & de vino conſecrato; quia illa benedictio nullã immutationem facit circa ſubſtantiam aquæ, ſicut facit conſecratio vini, 3ª.q.77.8.3m
73 Hæc conuerſio eſt ſupernaturalis, facta ſola virtute Dei, 3ª.q.75.a.4.c. & 5.c. & 7.c. & q.83.a.4.c.
74 Hæc conuerſio cum creatione & mutatione naturali, conuenit in ordine terminorum, & non ſimiliter, & cum prima non habet ſubiectum commune vtrique termino, & cum ſecunda, quia terminus tranſit in terminum, ſecundum totum hic, ſecundum materiam ibi, & manet aliquid, ſ. accidentia hic, & materia ibi, 3ª q.75.8.c.
75 Hæc eſt vera, ex pane fit corpus Chriſti, & panis conuertitur in corpus Chriſti, vel tranſubſtantiatur: nõ autem hæc, panis eſt vel fuit, vel erit vel fit, corpus Chriſti, vel de pane fit, vel factum eſt corpus Chriſti: vel panis poteſt eſſe, vel fieri corpus Chriſti, 3ª.q.75.8.c.
76 Hæc conuerſio eſt difficilior, & miraculoſior, vtroq; mutatione naturali, & etiam creatione, ratione termini ad quem, ſimpliciter autẽ eſt conuerſio, 3ª.q.75.8.1m
77 Hæc conuerſio fit in inſtanti, 3ª q.75.a.7.c. & 7.a. & q.78.a.5.c.
78 Hæc conuerſio fit tantum in vltimo inſtanti prolationis totius formæ, ſi aſſumuntur tria, ſ. miniſter debitus, debita materia, & forma, & intentio conſecrantis, ſed ſingulæ partes formæ diſponunt ad hoc, 3ª.q. 75.7.c. & 1m & q.78.a.4.3m & 5.c.
79 Corpus Chriſti, non incepit eſſe in hoc ſacramento: per motum localẽ, ſed per conuerſionem panis in ipſum, triplici ratione, ſ. primo quia ſequeretur quod deſineret in cælo. ſecundo quia omne corpus localiter motum, pertranſit omnia media, quod hic dici non poteſt, tertio quia impoſſibile eſt quod vnus motus eiuſdem corporis localiter moti, terminetur ſimul ad diuerſa loca, cum tamen in plurib. locis corpus Chriſti ſub hoc ſacramento ſimul eſſe incipiat, 3ª.q.75.a.2.c.
80 Totus Chriſtus eſt in hoc ſacramento, 3ª.q.76.1.c. & q.79.1.1m
81 Verum corpus Chriſti, non eſſe in hoc ſacramento, niſi vt in ſigno, eſt hæreſis abiurata à Berengario, 3ª.q.75.1.c. & 3m & q.75.1.c.
82 In hoc ſacramento eſt aliquid dupliciter, ſ. ex vi ſacramenti, i. ſignificatum per formam, & ex naturali concomitantia, id eſt, realiter coniunctum Chriſto, 3ª.q.76.1.c. & a.2.4.c. & q.78.a.6.1m & q.81.a.4.a.2m & 3m
83 Anima Chriſti & diuinitas eius, ſunt in hoc ſacramento, ſecundo modo tantum, 3ª q.76.a.1.c. & a.c. & q.81.1.3m
84 Caro & os, & huiuſmodi, ſunt ſub ſpecie vini, ſecundo modo tantum, & ſub ſpecie panis, primo modo: ſanguis vero econuerſo, 3ª.q.76.1.a.2m & a.1.c. & 1m & q.76.a.1m & q.81.4.2m
85 Quantitas tota, & alia accidentia Chriſti ſunt in hoc ſacramento, ſecundo modo tantum, 3ª.q.76.a.3m & 5. & 4.3m & q.81.3.1m
86 Tota quantitas Chriſti eſt indifferenter ſub magna & parua quantitate ſpecierum, 3ª.q.76.1.3m & 3.c. & 4.c.
87 Totus Chriſtus eſt ſub qualibet parte vtriuſq. ſpeciei, 3ª.q.76.a.3.c. & q.78.6.1m & q.79.1.3m & q.80.12.3m
88 Accidentia corporis Chriſti, ſunt in hoc ſacramento, mediante ſubſtantia, nec habent immediatam habitudinem ad hoc ſacramentum, nec corpora circunſtantia, ideo non poſſunt immutare medium, 3ª.q.76. 7.c. & q.81.4.c.
89 Accidentia corporis Chriſti intrinſeca ſunt in hoc ſacramento: non autem accidentia per comparationem ad extra, vt vbi & ſitus, 3ª.q.76. 5.1m & q.81.3.c. & 4.c.1m
90 Chriſtus eſt ſub duplici ſpecie euchariſtiæ triplici ratione, ſ. ad repræſentandum paſſionem eius, vt ſit cibus & potus, & ad ſalutem corporis & animæ, 3ª q.76.1.2m
91 Chriſtus in euchariſtia continetur ſub aliena ſpecie, ad vitandum horrorem, & deriſionem, & propter meritum fidei, 3ª.q.75.1.c.
92 Corpus Chriſti eſt localiter in vno tantum loco, ſ. in cælo, ſed vt in ſacramento ſignificante & continente eſt alibi, non tamen vbique, 3ª.q. 75.1.3m & 6.c. & q.76.5.c. & 6.c.3m & q.81.1.2m
93 Locus euchariſtiæ nõ eſt vacuus, nec plenus corpore Chriſti ſed ſpeciebus ſacramentalib. per naturã dimenſionũ, vel miraculoſe, 3ª.q.76.1.2m
Chriſtus in ſacramento, non eſt vt in loco circunſcriptiuè, nec diffinitiue, 3ª.q.76.5.1m 94
Chriſtus ad motum ſacramenti, non mouetur per ſe, ſed per accidens, 3ª q.76.6.c. 95
Chriſtus dedit in ſacramento diſcipulis corpus ſuũ paſſibile, 3ª.q.81.3.c. 96
In triduo corpus Chriſti ſi quis conſecraſſet, fuiſſet corpus ſine ſanguine & econuerſo, & verum, ſine aia, 3ª q.76.1.1m & 2.c. & q.81.4.c. 97
Si Chriſtus in triduo fuiſſet in hoc ſacramento, paſſus fuiſſet in corpore, in anima non autem paſſione illata, 3ª q.81.4.c. 98
Corpus Chriſti in hoc ſacramento, non poteſt videri oculo corporali, 3ª.q.76.7.c. & 8.c. 99
Quãdo in hoc ſacramẽto apparet puer vel caro eſt ibi vere corpus Chriſti, ſed non videtur in ſpecie propria, 3ª.q.76.8.c. 100
Talis apparitio quandoq; eſt tantum ex parte videntium, & quandoque extra, 3ª q.76.8.c. 101
Quando ſic apparet omnibus, non debet ſumi, ſed debet cum reliquijs poni, 3ª.q.82.4.3m 102
Tunc ſacerdos ſecundum aliquos debet iterum celebrare, vel ſecũdum alios, ſufficit ſpiritualis manducatio, 3ª.q.82.4.3m 103
Chriſtus videt ſe corporaliter in ſacramento: non ex ſacramento, ſi autẽ oculum haberet extra ſacramentum, non poſſet hoc, niſi miraculoſe, 3ª.q.76.7.2m 104
Angeli non vident corpus Chriſti ſub ſacramento: cognitione naturali: ſed tantum cognitione beata, dæmones autem nullo modo plenè, 3ª.q.76.7.c. 105
Beati vident Chriſtum ſub ſacramento viſione intellectuali plena, nõn autem viſione corporali, niſi miraculoſè, 3ª.q.76.7.c. 2m 106
Intellectus viatoris non poteſt comprehendere nec videre Chriſtum in hoc ſacramento, 3ª.q.76.7.c. 107
Non baptizati peccant, videndo euchariſtiam, non autem Chriſtiani licet ſint peccatores, 3ª.q.80.4.4m 108
Soli ſacerdotes poſſunt conſecrare euchariſtiam, 3ª.q.82.1.c. 109
Plures ſacerdotes poſſunt eandem hoſtiam conſecrare, 3ª.q.82.2.c. 110
Mali ſacerdotes etiam ſchiſmatici, hæretici & excommunicati & degradati, poſſunt conſecrare: ſed peccant grauiter, 3ª.q.64.9.2m & 3m & q.82.5.7.8.9.c. 111
Recipiens euchariſtiam vel audiens miſſam à talibus, grauiter peccat, 3ª q.64.9.2m & 3m & q.82.9.c. 112
Conſecrans propter malum finem, ſ. ad maleficia, vel vt vendat, peccat, ſed perficit ſacramentum, 3ª.q.74.2.2m 113
Diſpenſatio euchariſtiæ pertinet ad ſacerdotem tantum, 3ª.q.82.3.c. 114
Nulli non ſacerdoti licet tangere euchariſtiam, niſi in neceſſitate, vt ſi caderet, 3ª.q.82.3.c. 115
Laicus etiam peccator debet tangere euchariſtiam, in neceſſitate tantũ, vt ſi caderet in terram, 3ª.q.81.3.c. 116
Si adſint eſſentialia, ſcilicet, ordo, & intentio miniſtri, & materia, & forma debite, erit euchariſtia, licet deſint ſolẽnitas loci, temporis, & paramentorum; tamen talis grauiter peccaret, & degradandus eſſet, 3ª.q.83.3.1m 117
De pœnitentia conſumentis euchariſtiam, vel cuius negligentia brutum ſumit eam, vel ſanguis ſtillat extra: vel euomentis, 3ª.q.83.6.7m 118
Conſecrans tenetur ſumere euchariſtiã ſub vtraq; ſpecie: quotieſcunq; celebrat, 3ª.q.80.12.c. & q.82.4.c. 119
Si percipiat ante conſecrationem, aquam tantum fuiſſe effundatur, & vinum ponatur. ſi autem poſt, videtur quod à capite canonem debeat incipere: ſed dimittat, & de negligentia pœniteat, ſecundum Innocentium, vel tantum conſecret vinum, permiſſa conſtitutione de negligentia 3ª.q.83.6.4m 120
Deficiente ſacerdote poſt conſecrationem corporis, debet ſuppleri per alium, non autem ſi ante, 3ª.q.83.6.1m 121
Miniſter in alijs ſacramentis dupliciter operatur, ſ. pronunciando verba, & actum exteriorem exercendo, in euchariſtia verò tantum primo modo, 3ª.q.78.1.c.3m 122
Non licet ſacerdoti omnino ceſſare à conſecratione euchariſtiæ, ſed tenetur ſaltem in feſtis, 3ª.q.82.10.c. 123
Celebratio Euchariſtiæ eſt immolatio Chriſti: quia eſt figura paſſionis eius, cum per hoc ſimus participes, & ſacerdos ſignificat Chriſtum, 3ª q.83.1.c. & a.c. 1m & 2m 124
Euchariſtia dupliciter ſumitur, ſ. ſacramentaliter, & ſpiritualiter 3ª.q. 80.1.a.1.c. 125
Patres veteris teſtamenti manducauerunt Chriſtum ſecundo modo tantum, 3ª.q.80.1.3m 126
Euchariſtia vere ſumitur à peccatoribus ſacramentaliter tantum: nec immunditiam aliquam ex hoc contrahit, 3ª.q.80.3.c. & q.81.7.1m 127
Infidelis vere ſumit euchariſtiam non primo modo, nec ſecundo proprie, 3ª.q.80.3.2 128
Bruta vere ſumũt Euchariſtiam per accidens, non autem primo nec ſecundo modo 3ª.q.80.1.3m 129
Chriſtus ſumpſit corpus ſuum & ſanguinem in euchariſtia, 3ª.q.81.1.c. & q.47.4m 130
Chriſtus ex ſumptione huius ſacramenti habuit ſpiritualem dulcedinẽ, ideo ſumpſit ſacramentaliter, & ſpiritualiter, ſed aliter quam cæteri, 3ª.q.81.1.4m 131
Chriſtus dedit euchariſtiam Iudæ in cœna, præter bucellam intinctam, 3ª.q.81.2.c. 132
Sumptio Euchariſtiæ, non eſt de neceſſitate ſalutis ſecundum ſe, ſed ex ſtatuto Chriſti & eccleſiæ, 3ª.q.73.3.c. & q.80.11.c. 133

In præ-

235 In primitiua eccleſia, omnes tenebantur quotidie ſumere euchariſtiam: poſtea ter in anno, nunc autem ſemel, 3.q.80.10.4m

236 Euchariſtia debet quotidie ſumi, niſi ex hoc quis ſentiret reuerentiam diminui, & feruorem non augeri, 3.q.80.10.c.

237 Euchariſtia non debet pluries in die ſumi, niſi quando quis in vna die ex aliquo caſu permiſſo, plures celebraret, 3.q.80.10.4m. & q.83.2.4m.

238 Euchariſtia ſub ſpecie vini, id eſt, ſanguinis Chriſti, nõ datur populo, propter periculum effuſionis, quia ſtrictius vna gutta ſanguinis labitur quàm aliquod eius particula corporis, 3.q.74.1.3m. & q.80.12.c.

239 Hoſtia non conſecrata, nunquam debet dari pro euchariſtia, & ſacerdos dans eam, tunc eſſet idololatria, non autẽ adorantes vel ſumentes eã, cum hoſtia debeat adorari tacita ſub conditione in habitu, & adorantes, vel ſumentes eam, exiſtiment probabiliter hoſtiam eſſe cõſecratã. Fides n. credentis non fertur ad has ſpecies panis vel ad illas, ſed ad hoc quòd verum corpus Chriſti ſit ſub ſpeciebus panis ſenſibilis, quando rectè fuerit conſecratum, vnde ſi non ſit rectè conſecratum: fides non propter hoc ſubeſt falſum, 2.2.q.1.3.4m. & 3.q.80.6.2m.

240 Melius eſt paratis ſumere euchariſtiã, quã abſtinere ab ea, 3.q.80.10.c.

241 Pœnitentes qui abſtinent ab hoc ſacramento, ſecundum conſilium ſacerdotis, excuſantur à tranſgreſſione præcepti, non autem manentes in peccatis, 3.q.80.11.3m.

242 Euchariſtia debet ſumi tantum à ieiunis totaliter, niſi in caſu mortis, 2.2. q.147.6.2m. & 3.q.80.8.c. & 9.c.

243 Omnis cibus vel potus ſumptus poſt mediã noctem, impedit ſumptionem euchariſtiæ, non autem ante, etiam ſi nec ſomnus, nec digeſtio ſequatur, 3.q.80.5m.

244 Deglutitio ſaliuæ, vel cibi relicti inter dentes, vel eructationis, non impedit ſumptionem euchariſtiæ, 3.q.80.8.4m.

245 Reliquiæ aquæ vel vini, quibus lauatur os tractæ non in magna quantitate, & mixtæ cum ſaliua, non impediunt ſumptionem euchariſtiæ, 3.q.80.8.4m.

246 Poſt ſumptionem euchariſtiæ, requiritur modicum interuallum, ante prandium, 3.q.80.8.6m.

247 Corporalis immunditia, vt lepra, fluxus ſanguinis, & huiuſmodi, non impedit ſumptionem euchariſtiæ, 3.q.80.7.3m.

248 Euchariſtia debet ſemper haberi parata pro infirmis, 3.q.83.5.c.1m.

249 Pars hoſtiæ miſſa in calice, nunquam debet dari infirmis, quia Chriſtus nemini dedit panem intinctum, niſi Iudæ, 3.q.83.5.0m.

250 Triplex modus manducandi corpus Chriſti, ſ. ſacramentalis tantum, ſpiritualis tantum, ſacramentalis & ſpiritualis ſimul, 3.q.80.1.2.3.0.

251 Pueris non debet dari euchariſtia, niſi cum incipiunt habere aliqualem vſum rationis, vt poſſint concipere deuotionem huius ſacramenti, ſcilicet in decimo, vel vndecimo anno, 3.q.80.9.3m.

252 Græci dant euchariſtiam pueris recenter natis, baptizatis, propter hoc quod Dionyſ. dicit, baptiſmum eſſe ſacram communionem dandi, non intelligentes, quod Dionyſ. ibi loquitur de baptiſmo adultorum, 3.q.80.9.3m.

253 Amentibus, & poſt fidem & deuotionem, debet dari euchariſtia, in mortis articulo, niſi ſit periculum vomitus vel expuitionis. Non autem ſi nunquam vſum rationis habuerunt, & ſic à natiuitate remanſerunt, 3.q.80.9.0.

254 Dæmoniacis debet dari euchariſtia, niſi certum ſit quod pro crimine torqueantur, non autem energumenis, 3.q.80.9.2m.

255 Nihil præter peccatum mortale, impedit neceſſario ſumptionẽ euchariſtiæ, ſed tantum de congruo, vt coitus matrimonialis, nocturna pollutio, & fluxus feminis temporalis, quando ſunt ſine mortali, vſque ad aliam diem, 2.2.q.154.5.0. & 3.q.80.7.0.

256 Præeligendum eſt, eſſe ſuſpectum, quam indignè ſumere euchariſtiam, 3.q.80. 2m.

257 Suſpectis violenter, & publicis, debet omnino negari euchariſtia, 3.q.80.6.3m.

258 Peccatori occulto, petenti occultè euchariſtiam, debet negari. Si vero publice petat, debet dari. Sed peccatori publico debet omnino negari, 3.q.80.6.0. & q.81.2.c.2m.

259 Sumens euchariſtiam, cum conſcientia peccati mortalis, peccat mortaliter, 3.q.79.3.3m. & 3.0. & q.80.4.0. & 5.c.

260 Sumens euchariſtiam in peccato mortali ignorato, facta diligenti diſcuſſione, etiam non ſufficienti, non peccat, 3.q.80.4.5m.

261 Experimentum nõ debet ſumi de peccato, cũ euchariſtia, 3.q.80.6.1m.

262 Sacerdos faciens fictionem in conſecrando euchariſtiam, multo grauius peccat, quàm indignè ſumens eam, 3.q.80.6.2m.

263 Infidelis eſt indignior fideli, ad ſumendum euchariſtiam. Sed fidelis, cum mortali indignius ſumit, 3.q.80.c.2m.

264 Sumens euchariſtiam, cum peccato ſpirituali, grauius peccat, quàm ſumens cum peccato carnali, 3.q.80.5.2m.

265 Peccatum indignè ſumentium euchariſtiam, eſt minus graue peccatis commiſſis in Deum: & grauius peccatis contra proximum, vel contra ſeipſum, 3.q.80.5.2.

266 Eſt etiam minus graue peccato occiſionis Chriſti, & proditionis eius, 3.q.80.5.2m. & 3m.

267 Et eſt minus graue proiectione eius in lutum, 3.q.80.5.3m.

268 Euchariſtiã nõ imprimit characterẽ, 3.q.63.6.c. & q.80.1.3m. & 10.1m.

269 Sine manducatione ſpirituali euchariſtiæ, non poteſt eſſe ſalus, 3.q.80.11.c.

270 Euchariſtia in quantum eſt ſacramentum, prodeſt tantum ſumentib. ſed vt eſt ſacrificium, prodeſt etiã aliis, 3.q.79.1.1m. & q.79.5.c. & 7.0.

271 Euchariſtia eſt ſacramentum paſſionis, & mortis Chriſti, in quantũ perficit hominem in vnione ad Chriſtum paſſum, 3.q.73.3.3m. & q.79.2m.

Euchariſtia eſt memoria de paſſionis Chriſti, 3.q.46.9.1m. & q.73.4.5m. & q.74.1.0. & q.76.2.2m. & q.80.1.0. 272

Euchariſtia ordinatur ad refectionẽ mentis, 3.q.73.1.2.0. & q.79.1.c. 273

Hoc ſacramentum non habet ſuum effectum, niſi in conſiſtentibus per fidẽ, & charitatem, 3.q.79.2.2m. 274

Euchariſtia eſt ſacramentum charitatis Chriſti expreſſiuum, & charitatis noſtræ factiuum, 3.q.73.3.3m. & q.75.1.c. & q.78.3.6m. & q.79.1.2. & 4.c.2m. 275

Effectus non principalis euchariſtiæ, ſed conſequens augmentum charitatis, eſt diminutio fomitis, 3.q.79.6.3m. 276

Quicquid effecit Chriſti paſſio Chriſti, eſt effectus euchariſtiæ, 3.q.79.1.c. & q.83.1.c. 277

Per baptiſmum datur primus actus vitæ ſpiritualis, ſed per euchariſtiam datur complementum eius, 3.q.79.1.3.2m. & 6.2m. & q.82.2.3m. 278

Euchariſtia facit omnem effectum vitæ ſpiritualis, ad ſimilitudinem cibi corporalis: quia ſuſtentat, auget, reparat, & delectat, 3.q.79.1.0. & 8.c. & q.81.1.3m. 279

Corpus Chriſti offertur pro ſalute corporis: & ſanguis pro ſalute animæ, ſecundum ſimilitudinem, ſecundum rem verò, vtrumque offertur pro vtroque, 3.q.73.1.c. & q.74.1.0. & q.75.2.1m. & q.79.1.3m. 280

Effectus euchariſtiæ, eſt adeptio gloriæ non quidem ſtatim, ſed inquantum dat virtutem perueniendi ad gloriam, 3.q.79.2.0. & q.80.2.1m. 281

In euchariſtia confertur gratia habitualis, & excitatur feruor actualis deuotionis, 3.q.79.1.2. & 4.7.2. 282

Sumens euchariſtiam ſacramentaliter, conſequitur maiorem gratiam, quam prius ſumendo ſpiritualiter tantum, 3.q.80.1.3m. 283

Euchariſtia gratiam cauſat, auget, & excitat eam, & virtutes in actum, 3.q.79.1.2. & 4.c. 284

Nullus habet gratiam ante ſumptionem euchariſtiæ, niſi ex voto ad eam proprio vt adulti, vel eccleſiæ, vt paruuli, 3.q.73.3.c.1m. & q.79.1.1m. & q.80.1.3m. & 11.c. 285

Euchariſtia præſeruat à peccato dupliciter, ſcilicet interius roborando per gratiam, & exterius, repellendo omnem impugnationem dæmonum, per paſſionem Chriſti, cuius eſt ſignum, 3.q.79.6.0. 286

Peccata venialia proſtrata, impediunt effectum euchariſtiæ, quo ad refectionem dulcedinis ſpiritualis, ſed non quo ad augmentum gratiæ, ſed neutrum horum impediunt præterita, 3.q.79.8.0. 287

Euchariſtia delet peccata venialia, 3.q.79.4.0. & q.87.3.c. 288

Euchariſtia delet peccata mortalia, quorum quis non habet conſcientiã, nec affectum, 3.q.79.3.0. 289

Euchariſtia ſit ablutio ſcelerum, ſimpliciter, ſ. ignoratorum, futurorum, vel cauſando contritionem, 3.q.79.3.0. 290

Euchariſtia delet pœnam debitam pro peccatis, non quidem totam, ſed ſecundum modum peccatorum, & deuotionis, 3.q.79.5.0. 291

Euchariſtia liberat à purgatorio, inquantum eſt ſacrificium ſatiſfactorium pro peccato, 3.q.52.8.2.0. 292

¶ Eudemica Ethica Ariſtotelis, 1.q.82.4.3m. & 1.2.q.9.4.c.6. & q.10.1.b.3

¶ Euentus ſequens per ſe, vel ut in pluribus, vel præcogitatus, addit ad bonitatẽ, vel malitiã actus, non autẽ aliter, 1.2.q.20.5.0. & q.73.8.0.

¶ Eugnomoſine eſt idem quod epychia, ſcilicet voluntaria iuſtitiæ, 2.2.q.80.4m. & 5m. 1

¶ Eupſychia eſt virtus ſpecialis, ſ. conſtantia, & eſt pars potentialis fortitudinis, 2.2.q.128. m. 2

¶ Euſebia eſt idem quod religio, 2.2.q.80.4m.

¶ Euſtochia eſt pars prudentiæ, bene coniectans omnia, ſolertia mediũ, 2.2.q.48.c. & q.49.4.c. 1

Euſtochia eſt tantum in operatiuis, ſolertia verò tam in his quam in ſpeculatiuis, & tam in neceſſariis, quàm in contingentib. 2.2.q.49.4.1m. 2

vtraq; inuenit quaſi ſubito, ſed eubulia, inquirendo, & tarde, 2.2.q.49.4.c.0. & q.51.2.3m. 3

¶ Euſtratius Epiſcopus Græcus, & cõmentator Ariſtotelis, dicens quòd epychea, id eſt, virtuoſus, admittit adulterium cũ vxore tyranni, vt poſſit occidere eum, & liberare patriam, non eſt ſuſtinendus, quia pro nulla enim vtilitate debet quis adulterium committere, ſicut nec dicere mẽdacium, ſecundum Auguſtinum, 2.2.q.63.9.4m. 4

¶ Eutiches. Hæreſis eius de vnitate naturæ in Chriſto & de impalpabilitate corporum reſurgentium & Chriſti, damnatur in concilio Calcedonenſi. 3.q.2.6.c. 5

Euticetis mortui retractauit ſuam hæreſim, 3.q.54.3.c.ſ. 6

¶ Eutrapelia dicitur a bona verſione. Et eſt virtus circa ludos & pars modeſtiæ, 2.2.q.60.5.c. & 2.2.q.72.2.0. & q.168.2.0. & q.172.2.2m. 1

Æuum eſt menſura primi mobilis ſecundum ſubſtantiam, & ſecundum eſſe, 1.q.10.6.2m. 1

Æuum eſt tantum vnum, propter primum æuiternum, 1.q.10.6.0. 2

Æuũ eſt infinitũ in actu, ſed negatiue, nõ aũt priuatiue. 1.q.10.5.4m. 3

Tantũ eſſe, attribuitur æterno, & æuiterno, ratione ſuiſſe ſed fuiſſe, & futurum eſſe ratione temporis concomitantis, 1.q.10.4m. & 5.3m. 4

Æuum continet diuerſa, ſecundum prius, & poſterius, 1.q.10.6.c. 5

Ex aliquando importat ordinem terminorum tantum, aliquando etiam identitatem ſub eſſe, 1.q.45.1.3m. & 1.q.77.8.1. 6

¶ Exacerbatio maxime pertinere videtur ad primam ſpeciem iræ, ſcilicet ad illam quæ perficitur ſecundum velocitatem iræ, quam ad tertiam ſpeciem: ſcilicet furoriam, 1.2.q.46.8.0m. 1

¶ Excæcatio & obduratio important duo: ſcilicet motum animi adhærentis malo & auerſi à Deo, & ſubtractionem gratiæ, 1.2.q.79.3.c. 2

Excæcatio aggrauatio & obduratio differunt ſecundum diuerſos effectus, 3

gratiæ, ſcilicet in viſu, auditu, & affectu, 12ª.q.79.3.c

3 Excæcatio & obduratio, quo ad primum, ſunt peccata, ſed quo ad ſecundum, ſunt pœnæ. Et primum eſt cauſa ſecundi. Et homo hic determinatur primo, non autem ſecundo, 12ª.q.79.3.c

4 Excæcatio eſt effectus diuinæ reprobationis, 12ª.q.79.4.c.

5 Excæcatio de ſe ordinatur ad damnationem, ſed ex miſericordia Dei ordinatur ad ſalutem, non quidem omnium, ſed prædeſtinatorum tantum 12ª.q.79.4.c.

6 Malitia eſt cauſa excæcationis meritoria, ſicut culpa eſt cauſa pœnæ, 12ª q.79.3.3m, 22ª.q.15.1.c.2m.

7 Dæmon dicitur excæcare, inquantum inducit ad culpam, quæ eſt cauſa meritoria excæcationis. 12ª.q.79.3.3m.

¶Excedere. Quod in melioribus excedit, melius eſt ſimpliciter. 22ª. q. 138.7.1m.

Exceſſus mentis, cauſatur ex amore boni, & timore mali eodem modo, 22ª.q.175.2.3m.

1 ¶Excluſio immobilitat terminum cui additur, ratione negationis implicitæ. 1ª.q. 1.3.1m.

2 Propoſitio excluſiua habet duas expoſitiones. Primam affirmatiuam & ſecundam negatiuam. Sub prima licet deſcendere, ſub ſecunda vero non. 4.q.31 4.b.

3 Dictio excluſiua, addita principali agenti, non excludit inſtrumentum, 3ª.q.78 4.1m.

4 Dictio excluſiua non excludit patrem, nec vniuerſalia, & alia quæ ſunt de intellectu ſubiecti, niſi differant ſuppoſito, 1ª q.3 .4.3m.

5 Dictio excluſiua, addita rei relatiuæ, excludit aliud, & omne quod eſt in alio ſuppoſito, 1ª q.31.4.3m.

1 Eccleſia malos iuſte excommunicat, ut reſipiſcant. In neceſſitate tamen caſu eſt illis ſubueniendum, debet enim eccleſiæ diuinum iudicium in caſtigationibus imitari, ſcilicet ad ſalutem, non autem ad perditionem. 22ª.q.31.2.3m.

2 Excommunicatis & reipublicæ hoſtibus, ſunt ſubtrahenda beneficia ut arceantur à culpa, ſic tamen, quod natura non deficiat, niſi ſecundum ordinem iuſtitiæ, 22ª q. 2.3m

3 Iniiciens manum in clericum, ſeptempliciter, non eſt excommunicatus, ſcilicet ſi cauſa diſciplinæ, ut magiſter vel prælatus, ſi iocoſa leuitate, ſi inueniat eum turpiter agentem cum vxore, matre, ſorore, vel filia, ſi ſtatim vim vi repellat, ſi ignoret eum eſſe clericum, ſi inueniat eum in apoſtaſia, poſt tertiam admonitionem, & ſi transferat ſe clericus ad actum penitus ſibi contrarium, ut ſi fiat miles, vel ad bigamiam tranſeat. Et octupliciter poteſt abſolui ab epiſcopo, ſcilicet in articulo mortis: quia tunc à qualibet excommunicatione poteſt quiſque à quolibet ſacerdote abſolui, ſi ſit hoſtium alicuius potentis, & non ex odio vel propoſito percuſſit, ſi percutiens ſit mulier, ſi ſit ſeruus, & dominus lædetur de eius abſentia, qui non eſt in culpa, ſi regularis regularem, niſi ſit enormis exceſſus, ſi ſit pauper, ſi ſit impubes vel ſenex, vel valetudinarius, & non habeat inimicitias capitales. 22ª.q.64.7.c

4 Participare cum excommunicatis, conceditur quintupliciter, ſcilicet Vtile, lex, humile, res ignorata, neceſſe. 22ª.q.39.4 1m.

5 Excommunicatio maior eſt ſeparatio à communione eccleſiæ quo ad fructum & ſuffragia generalia, Suppl.q.21.1.c.

6 Cum eccleſia in terris Dei vicem gerat, illiuſque iudicium Dei iudicio conforme ſit, rite excommunicare poteſt, hoc eſt peccatorum à communione eccleſiæ ſuæ à ſuffragiis & aliis ſpiritualib. ſeparet, Suppl. q.21.2.c

7 Non poteſt eccleſia etiam pro peccato mortali aliquem excommunicare, niſi contumax fuerit, Suppl.q.21.3.c.

8 Si excommunicatio iniuſte lata ſit ex parte excommunicantis, nihilominus effectum ſortietur ſi ex parte excommunicati non ſit vt error ille irritam faciat ſententiam, nullius eſt effectus. Suppl.q.21.4.c.

9 Cum quis pro falſo crimine in iudicio probato excommunicatur, ſi humiliter ſuſtinet humilitatis meritum, recompenſat excommunicationis damnum, Suppl.q.21.4.c

10 Soli Epiſcopi & maiores prælati excommunicare poſſunt, qui habent iuriſdictionem in foro iudiciali. Suppl q.22.1.c

11 Etiam non ſacerdotes poſſunt excommunicare, modo iuriſdictionem habeant in foro contentioſo, Suppl.q.22.2.c.

12 Excommunicatus vel ſuſpenſus, non poteſt alium excommunicare. Suppl.q.22.3.c

13 Nullus poteſt niſi inferiorem excommunicare, cum excommunicatio ſit iuriſdictionis, quæ non exerceri non poteſt niſi in ſibi ſubditos. Suppl.q.22.4.c.

14 Tametſi ſinguli alicuius communitatis excommunicari ab eccleſia poſſint, nunquam tamen ipſa communitas, Suppl.q.22.5.c

15 Toties quis excommunicari poteſt, quoties eſt excommunicationis cauſa, Suppl.q.22.6.c

16 Licet fidelib. communicare excommunicato minori excommunicatione, maiori vero minime, niſi ubi aliqua ſpiritualis commodi, vel legis vel neceſſitatis ratio ad hoc impulerit. Suppl q.23.1.c

17 Participans cum excommunicato, excommunicatus quoque eſt, aliquando maiori, nonnunquam minori excommunicatione, Suppl.q.23.2.c.

18 Tantum participans excommunicato in crimine vel in diuinis ſcienter vel ſi in contemptum peccat mortaliter. Suppl.q.23.3.c

19 Excommunicatum minori excommunicatione, poteſt quilibet ſacerdos abſoluere, non autem maiori, ſiue ſit à iure vel ab homine lata, ſed ei qui ſententiam tulit, ſubiacere niſi in articulo mortis. Suppl.q.24 1.c.

20 Poteſt quis inuitus abſolui ab excommunicatione, cum ſit pœna, non autem à peccato, cum ſit voluntarium, Suppl.q 24.2.c.

Abſolutus ab vna excommunicatione ab omnibus abſolutus intelligitur, ſi ſint ab vno iudice lata, niſi aliter fuerit expreſſum, non autem ſi non... autem ſi ſint à diuerſis iudic. lata, Suppl.q.24.3.c.

¶Excuſatio aggrauat omne peccatum. 22ª q.43.3.4m.

¶Semper perfectius eſt exemplar, quod imitatur minus perfectum. 3ª.q.56.1.2m

Cauſa exemplaris, eſt tantum conſtitutum, ſed cauſa finalis, eſt etiam ad eſſendum, 1ª.q.5.2.1m

Exemplar oportet conformari exemplari, ſecundum rationem formæ, non autem ſecundum modum eſſendi, 1ª.q.18.4.2m.

¶In operationibus & paſſionibus humanis, in quibus experientia plurimum valet, plus mouent exempla quam verba. 12ª q.34.1.c.

Ariſtoteles in logica, vtitur exemplis, ſecundum opiniones aliorum ideo non habent auctoritatem, 1ª.q.4 ... 1m. 4 q.67 2.2 ... 12ª.q.39.2.1m.

¶Si exemptus, peccans in re non exempta, poteſt ab ordinario iudicari, 22ª.q.67.1.3m.

¶Exilium non erat vniuerſale in veteri lege ſed particulare, ne quis ſequeret idolatriæ, 22ª q.105.2.10m

¶Exitus, in diuinis, eſt ſecundum ſolam diſtinctionem relatiuorum, & ſecundum emanationem interiorem, & non ſecundum diſtantiam, 1ª q.42.5.2m.

¶Exorciſmus non eſt ſacramentum, ſed eſt ſacramentale, 3ª.q. 71.3 3m. 4 .q.71.4.2m

Exorciſmus debet præcedere baptiſmum. Tamen ſi non præcedat, debet poſtea fieri, 3ª.q.71.

Exorciſare pertinet ad ſacerdotem, & ad exorciſtam, 3ª.q.71 ... 1m 3m

Ea quæ fiunt in exorciſmo, non tantum ſignificant, ſed etiam efficiunt, 3ª.q.71.2.c .

Quidquid aliquid ſanctificandum eſt, ad cultum diuinum prius exorcizatur, ut liberetur à poteſtate diaboli, 3ª.q 83.3.3m

Exorciſmus datur contra dæmonem, inquantum impedit homines à ſacramentis, Sed baptiſmus datur contra eum, inquantum impedit à gloria, 3ª q.71.2.2m

Quæ fiunt in exorciſmo, ordinantur contra impedimenta baptiſmi, quibus effectus poteſt impediri ante ſumptionem baptiſmi, & poſt. 3ª q. 71.3.3m

Effectus exorciſmi, eſt deliberatio poteſtatis dæmonis, quæ tamen ſcilicet in baptiſmo aufertur. 3ª.q.71.3.c.

Effectus eius duplex, ſcilicet expulſio dæmonis, & apertio ſenſuum ad ... & mandata Dei, 3ª.q.71.2.c

Sal in ore ...

[illegible]

Exorciſmus non confert gratiam, nec remiſſionem culpæ. Ideo ſine baptiſmo, exorciſmus nihil valet poſt mortem contra Præpoſitiuum, qui dixit, quòd minores tenebras patitur, 3ª.q.71.3.

Expectatio eſt motus ſpei, propter cognitionem præcedentem reſpectu auxiliantis, 12ª.q 40.1.c

¶Experimentia proprie pertinet ad ſenſum tantum: ſed large, pertinet etiam ad intellectum, ut in dæmonib. 1ª.q.54.5 ... q. 3.2

Experientia in operabilib. non vbi potentia, & non ſolùm cauſat ... ſed etiam habitum qui facit operationem faciliorem, propter conſuetudinem, 12ª.q.40.5.1m.

Qui accepit gratiam per quandam experientiam dulcedinis noſcere illam habere, quam non experitur alius qui non accepit 12ª q 112.5.c.

Illa quæ ſunt per eſſentiam ſui in anima, cognoſcuntur experimentali experientia, inquantum homo experitur per actus principia intrinſeca, ſicut voluntatem percipimus volendo, & vitam ab operibus vitæ, 12ª q.112.5.1m

Verbum Abrahæ dictum, videlicet, nunc cognoui quod timeas Dominum poteſt referri ad notitiam experimentalem, quæ eſt per exhibitionem operis. 12ª.q 112.5.2m

In opere illo quod fecerat Abraham, cognoſcere potuit experimentaliter, ſe Dei timorem habere. Vel poteſt hoc etiam ad reuelationem referri, 12ª.q.112.5.2m.

¶Extaſis eſt fieri extra ſe, ſecundum cognitionem, vel ſecundum appetitum, 12ª.q.28.3.c. 22ª.q.175.2.1m.

¶Extrema vnctio cum ad peccatorum remiſſionem ordinetur eſt ſacramentum & non tantum ſacramentale, Suppl.q.29.1.c.

Extrema vnctio, quamuis per multas perficiatur actiones, vnum nihilominus ſacramentum eſt, Suppl.q 29.2.c.

Extremæ vnctionis ſacramentum à Chriſto fuit inſtitutum, ſicut & cætera ſacramenta, ab apoſtolis tamen promulgatum fuit. Suppl q.29.3.c.

Oleum oliuæ, cum ſit lenitiuum ac penetratiuum atque ad interiora ad diffuſiuum, conueniens eſt materia ſacramenti extremæ vnctionis, quæ perfecta & conſecratio eſſe debet Suppl.q.29.4.c

Oleum oliuæ, quod in extrema vnctione aſſumitur pro materia conſecratum eſſe debet, Suppl.q.29.5.c.

Materia huius ſacramenti per Epiſcopum conſecrata eſſe debet. Suppl. q.29.6.c.

Deprecatiua eſt forma amborum huius ſacramenti ſicut & aliorum. Suppl q.29.7.c.

Forma verborum huius ſacramenti in oratione deprecatiua perficitur, non autem indicatiua, Suppl.q.29.8.c.

Conueniens verborum forma eſt ea, qua eccleſia vtitur, ſcilicet, Per iſtam ſanctam Suppl q.29.9.c.

Principalis effectus extremæ vnctionis eſt ipſa peccatorum remiſſio quo ad

quo ad illorum reliquias & maculam ſeu culpã ſi eam inueniat, Suppl. q. 32. . c.
21 Hoc ſacramentum non inquirit corporalis ſanatio ſemper, ſed quando expedit ad ſpiritualem ſanationem, Suppl. q. 30. 2. c.
22 Nullum imprimit characterem hoc ſacramentum, cum per illud homo ad aliquod ſacrum non deputetur, Suppl. q. 30. 3. c.
23 Non poſſunt laici hoc extremæ vnctionis ſacramentum conferre, ſicut baptiſmum in neceſſitatis articulo, Suppl. q. 31. 1. o
24 Hoc ſacramentum nullatenus licet diacono conferre Suppl. 31. 2. o
25 Cum hoc ſacramentum cunctis exhibeatur, non modo per Epiſcopos, ſed per ſimplices ſacerdotes adminiſtrari poteſt, Suppl. q. 31. 3. c.
26 Sanis non debet hoc ſacramentum conferri, quod quædam ſpiritualis animæ curatio eſt, Suppl. q. 32. 1.
27 Non quouis morbo laborantibus eſt hoc ſacramentum exhibendum, ſed ad mortem proxime aliqua ægritudine affectis, Suppl. q. 32. 2. c.
28 Furioſus & amentibus, quibus deſit deuotionis affectus, nullatenus hoc ſacramentum conferri debet, Suppl. q. 32. 3. o
29 Hoc ſacramentum pueris conferri non debet, Suppl. q. 32. 4. c
30 Non totum corpus, ſed ex dumtaxat humani corporis partes ungi oleo huius ſacramenti debent, in quibus eſt aliqua ſpiritualis infirmitatis radix, Suppl. q. 32. 5. c.
31 Quinque ſenſuum organa, ex membris inungi præcipue debent, in quibus eſt aliqua cognitionis radix. in nonnullis autem propter appetitiuam & motiuam inunguntur renes ac pedes, Suppl. q. 32. 6. o
32 Mutilati inungi etiam in partibus illis mutilatis debent, quibus alias inungerentur, Suppl. q. 32. 7. c
33 Sacramentum hoc ſine aliqua ſui iniuria iterari poteſt, Suppl. q. 33. 1. c.
34 Eadem infirmitate laborantibus, non ſecundum eundem, ſed diuerſum infirmitatis ſtatum, poteſt extrema vnctio exhiberi, Suppl. q. 33. 2. o.
1 ¶ Exufflatio in exorciſmo, ſignificat expulſionem dæmonis cui reditum præcludit benedictio, 3ª. q. 71. 2. c.

F

1 FACERE & fieri important habitudinem cauſæ & effectus, ſed mutationem ex conſequenti, 1ª. q. 45. 2. 2ᵐ.
2 Facere dicitur dupliciter, ſcilicet large omnis operatio, & proprie, operatio tantum ad extra 22ᵉ. q. 179. 2. c. ... 3ᵐ
3 Factio eſt de materia exteriori: ſed generatio, eſt de ſubſtantia generantis, 1ª. q. 41. 3. c
4 Nõ omne quod facit maius facit minus, niſi ſi ad illud ordinatum vel niſi in maiori includatur minus, vel non poteſt facere quod minus eſt, ſi ſeſeratur minus, vel ſi minus ſit ad defectum. 22ᵉ. q. 189. 4. 3ᵐ.
5 Quod homo faciat quod in ſe eſt requiritur ad meritum in habentibus vſum rationis, non autem in carentibus vſu rationis, 12ᵉ. q. 113. 3. 1ᵐ. 8. 3ᵐ
Facies Chriſti emittebat radios. 3ª. q. 45. 3. 1ᵐ
1 ¶ Factum duplex, ſ. diuinum, & naturale. Primum præcedit potentia actiua & non paſſiua, natura, non autem tempore niſi ſi mundi, ſecundum vero vtraque potentia præcedit, etiam tempore, 1ª. q. 74. 3. 5ᵐ
2 Fieri & factum eſſe, dicuntur de Deo, ſecundum rationem tantum, & ſine mutatione Dei, 1ª. q. 13. 7. 2ᵐ
3 Factum eſſe quandoque dicit bonitatem prædicationis, ſine mutatione facti, 1ª. q. 13. 7. 2ᵐ. 3ª. q. 16. 5. c. 2ᵐ
4 Proſpicere facta aliorum bono animo, vel ad vtilitatem propriam, vt ſcilicet homo ex bonis operibus proximi prouocetur ad melius, vel ad vtilitatem illius, vt ſcilicet corrigatur ſi quid ab eo agitur ſecundũ regulam charitatis, & ſecundum debitum officij, eſt laudabile. Sed quod aliquis intendit ad conſiderandum vitia proximorum ad deſpiciendum vel detrahendum, vel ſaltem inutiliter inquietando, eſt vitioſum, 22ᵉ. q. 35. 2. 3ᵐ. q. 167. 2. 3ᵐ
¶ Facultas eſt poteſtas, quã aliquid habetur ad nutum, 1ª. q. 83. 2. 2ᵐ. 3ᵐ
1 ¶ Fallere contingit dupliciter, ſcilicet occultando veritatem dicto vel facto, vel ſignificando falſitatem. Primum licet, non autem ſecundum, quia etiam hoſtibus debent ſeruari promiſſa, fœdera & fides, 22ᵉ. q. 40. 3. c. q. 71. 3. 3ᵐ
2 Homo faciliter fallitur in iudicando in pertinentib. ad ſe 22ᵉ. q. 60. 2. 3ᵐ
1 Falſitas non eſt in ſenſu, ſicut in cognoſcente verum & falſum. 1ª. q. 17. 2. 1ᵐ.
2 Falſitas & veritas, ſunt primo in intellectu, in rebus autem, per ordinem ad intellectum ſolum, 1ª. q. 16. 1. 2. 6. 3. 8. c. q. 17. 1. 3. o. 4. 1ᵐ
3 Falſitas non eſt in intellectu, reſpectu primorum principiorum, nec reſpectu quidditatis, niſi per accidens, reſpectu duplicis compoſitionis, 1ª. q. 17. 3. o. q. 58. 5. 2ᵐ. q. 85. 6. o.
4 Veritas & falſitas vt in cognoſcente, ſunt tantum in intellectu cõponente & diuidente, ſed vt in re, ſunt etiam in ſenſu, & in intellectu cognoſcente quidditatem, 1ª. q. 16. 2. o. q. 17. 2. o. 3. c.
5 Falſitas eſt in ſenſu reſpectu ſenſibilium communium, & reſpectu ſenſibilium per accidens, non autem reſpectu ſenſibilium propriorum, niſi per accidens, 1ª. q. 17. 2. o. 3 c. 5. 2. 2ᵐ. q. 58. 5. c. q. 85. 6. c
6 Falſitas attribuitur phantaſiæ, quia repræſentat obiectum abſens, tanquã præſens, 1ª. q. 17. 2. 2ᵐ. q. 54. 5. 3ᵐ
7 Res non dicuntur falſæ, reſpectu intellectus diuini, ſed reſpectu intellectus noſtri, 1ª. q. 17. 1. c. 3ᵐ
8 Res dicitur ſimpliciter vera vel falſa tantum ab intellectu, à quo dependet, vt res naturalis à diuino, & artificialis à noſtro, 1ª. q. 16. 1. c. q. 17. 1. o.
9 Res naturales dicuntur falſæ per accidens, & ſecundum quid, reſpectu intellectus noſtri dupliciter, ſ. ſecundum rationem ſignificati & ſecundum rationem cauſæ, 1ª. q. 17. 1. c.
Res dicitur vera vel falſa ratione veræ vel falſæ æſtimationis, quam nata eſt facere de ſe, quo ad ea quæ exterius apparent in ea, 1ª. q. 17. 1 c. 10
Res ſecundum id quod eſt, dicitur vera, ſecundum quod non eſt dicitur falſa, 1ª. q. 17. ... c. 1ᵐ. 4. m 11
Malum ſimpliciter eſt in rebus, non autem falſum, ſed ſecundum quid, 1ª. q. 17. 1. c. q. 48. 2. o 12
In Deo nulla eſt falſitas, ſed tantum veritas, 1ª. q. 17. 4. 3ᵐ. 22ᵉ. q. 171. 6. c. 13
Homo dicitur falſus, quia amat falſas opiniones vel locutiones, non autem quia poteſt mentiri, 1ª. q. 17. ... c ſi 14
Peccata dicuntur falſitates vel mendacia. Et opera vitioſa, dicuntur veritas vitæ 1ª. q. 17. 1. c 15
Falſum contrariatur vero, & fundatur in vero, ſed non in ſuo cõtrario, 1ª. q. 17. 4. o. 22ᵉ. q. 64. 3. 3ᵐ 16
Falſum teſtimonium prohibetur octauo præcepto decalogi, 22ᵉ. q. 122. 6. 3ᵐ.
¶ Fama bona, eſt nobis neceſſaria propter nos, quia eſt præcipuum bonum inter exteriora bona: quia facit idoneum ad officia humana, & præſeruat à peccatis: & propter alios, ne ſcandalizentur, & malum exemplum ſumant ad peccandum, 22ᵉ. q. 73. 2. 3. c. 1
Fama quadrupliciter læditur directe, ſcilicet imponendo falſum, adaugendo peccatum, manifeſtando occulta, peruertendo intentionem. Sed indirecte dupliciter læditur, ſ. negãdo bona alterius, vel malitioſe reticendo, 22ᵉ. q. 73. 1. 3ᵐ. 2
Fama læditur tripliciter, ſ. iniuſte, & falſe, & manifeſtando occulta. Secundo modo & tertio, tenetur quis ad reſtitutionem, non autem primo modo, 22ᵉ. q. 62. 2. 2ᵐ. q. 73. 2. o 3
¶ Fames, ſitis. & deſiderium in beatis, dicitur per remotionem faſtidij, 12ᵉ. q. 67. 4. 3ᵐ
¶ Familiaritas cum peccatoribus, vitari debet ab imperfectis propter periculum, non autem à perfectis, propter fructum, 22ᵉ. q. 25. 6. 5ᵐ 1
¶ Phantaſia duplex ſcilicet determinata ſcilicet eadem cum imaginatiua habens organum determinatum: & indeterminata, exiſtens in qualibet parte animalis, etiam decisa. Sed Auicenna ponit vnitatem potentiam, ſc licet phãtaſiam medium inter æſtimatiuam & imaginatiuam, quæ componit & diuidit ſpecies imaginalis, 1ª. q. 78. 4. c. ſi 1
Phantaſia eſt theſaurus formarum per ſenſum acceptarum, componens illas & diuidens eas. Et eſt idem quod imaginatiua, 1ª. q. 78. 4. c. q. 84. 6. 2ᵐ. 2
Phantaſia & memoria ſunt paſſiones primi ſenſitiui, non quidem tanquam proprij organi, ſed quia oriuntur ab anima mediante primo ſenſitiuo 1ª. q. 78. 4. 2ᵐ. 3
Demon poteſt immutare phantaſiam hominis, & alios ſenſus corporeos vt aliter videatur res, quam ſit, 1ª. q. 114. 4. o. q. 111. 3. 2ᵐ. 22ᵉ. q. 10. ... 6ᵐ 4
¶ Phantaſma eſt ſimilitudo indiuidui, in organo corporeo, 1ª. q. 84. 7. 2. 2ᵐ. q. 55. 2. 3ᵐ 1
Aliquod phantaſma per ſenſum nunquam acceptum, poteſt formari in imaginatione per operationem ipſius intellectus, 1ª. q. 12. 9. 2ᵐ. q. 85. 2. 3. 22ᵉ. q. 173. 2. c 2
Intellectus noſter abſtrahit à phantaſmatibus ſpecies intelligibiles, inquantum conſiderat naturam in vniuerſali, quã tamẽ intelligit in phãtaſmatibus, quia nihil poteſt actu intelligere, niſi conuertendo ſe ad phantaſmata, 1ª. q. 85. 1. 4. 5. 2ᵐ. q. 86. 1. c. 3
Phantaſmata non poſſunt imprimere in intellectum poſſibilem, virtute ſua, ſed virtute intellectus agentis conuertentis ſe ſupra phantaſmata, reſultat ſpecies intelligibilis in intellecto poſſibili, 1ª. q. 85. 1. 3ᵐ 4
Phantaſmata illuminantur ab intellectu agente, quia ex eius virtute redduntur habilia vt ab eis intentiones intelligibiles abſtrahantur, 1ª. q. 85. 1. 3ᵐ 5
In poteſtate noſtra eſt, per virtutem intellectus agentis formare phantaſmata, accommoda conſiderationi quam volumus: niſi forte eſſet impedimentum ex parte organi ... eſt, 1ª. q. 111. 4. 6
Fas proprie eſt lex diuina: ſed ius, eſt lex humana, 12ᵉ. q. 57. 1. 3ᵐ 7
Faſcinatio eſt infectio ab oculis infectis. propter malitiam animæ. vel ex Dei permiſſione, vel cooperante ſato occulto vel dæmone, 1ª. q. 117. 3. 2ᵐ. 8
¶ Fauor, dixere, vel rancha, vel ira ſel, non ſunt ſpecies iræ ſed gradus eius. Et eſt peccatum mortale, quando peccatum interius conceptum ad effectum perducitur, ſub ratione vindictæ, 12ᵉ. q. 46. 8. 3ᵐ. 22ᵉ. q. 158. 5. 3ᵐ.

FATVM proprie, eſt diſpoſitio ſyderum, quã quis eſt conceptus vel natus. Sed improprie eſt prouidentia Dei, ideo eſt in rebus, 1ª. q. 116. o. 1
Fatum dicitur à fari, quaſi effatum diuinæ prouidentiæ, vel quia antiqui ſolebant per illud de futuris, 1ª. q. 116. 1. c. ſi. 2
Fatum non eſt qualitas, nec ſubſtantia ſed eſt relatio multiplex. ratione effectuum, vel cauſarum ſecundarum, non autem reſpectu Dei, 1ª. q. 116 2. 2ᵐ 3
Ratio gubernationis in mente Dei, eſt prouidentia, ſed in cauſis ſecundis, eſt fatum, 1ª. q. 116. 2. o. 4
Non omnia ſubduntur fato, ſed tantum effectus cauſarum ſecundarum, 1ª. q. 116, 1. c. 4. o. 5
Fatum reſpectu cauſarum ſecundarũ, eſt mobile: ſed reſpectu cauſæ primæ, eſt 6

næ, eſt immobile, non quidem abſolutè, ſed ſub conditione prouidē tiæ, 1ª. q. 116. 3. c.

¶ Febris ethica eſt intenſiue aliis, licet calor eius minus ſentiatur, quia eſt infuſa membris, vel complexioni, 12ª q 20. 3. c.

¶ Fœcunditas bonorum operum duplex, ſ. in ſe per baptiſmum, & in aliis per ordinem ſacrum. 3ª. q. 69. 5. 3m.

Fœlicitas vltima non eſt in cognitione alicuius creaturæ, ſed tantum in cognitione Dei, 12ª. q. 3. 7. c. 22ª. q. 167. 1. 1m.

1 Cum dicitur quòd fœlicitas non eſt in habitu, intelligendum eſt de habitu, a quo non procedit actus. Qui enim eſt in habitu & non in actu, ſimilis eſt dormienti. Oportet autem quòd actus ille in quo fœlicitas conſiſtit, ab habitu aliquo progrediatur, ſecundū ſententiā philoſophi. Aliàs operatio non eſſet delectabilis & perfecta, 12ª. q. 3. 2. 4m. [illegible]

3 Vltima fœlicitas hominis non quidem ſimpliciter, ſed ad quam per ſua naturalia poteſt peruenire, eſt cognitio ſubſtantiarum ſeparatarum, non quidem quidditatiua, ſed quid non ſunt, per ſenſibilia, 12ª. q. 3. 8 [illegible] q. 7. 7. c.

4 Fœlicitas magna, ſed non vltima eſt in contemplatione ſubſtantiarum ſeparatarum, ſi perfectè intelligeremus, 1ª q. 64. 1. 1m. q. 88. 2. 3m.

5 Fœlicitas terrena conſiſtit in quinque, ſ. voluptate, diuitiis, poteſtate, dignitate, & fama, 1ª. q. 26. 4. c. 2ª. q. 2. c.

1 ¶ Fœminæ in holocauſtū non offerebantur in veteri teſtamento, quia eſt animal imperfectum, 12ª. q. 102. 3. 1m.

2 Fœmina nō poteſt eſſe principium generationis actiuū, 1ª q. 67. 4. 3m.

3 Generatio fœminæ, contingit de intentione Dei & naturæ vniuerſalis: ſed reſpectu naturæ particularis, contingit ex defectu imaginationis, vel virtutis actiuæ vel materiæ, vel propter aliquid externum, ſ. ventis loci, temporis, & huiuſmodi. Ideo eſt quid occaſionatum & deficiens. 1ª. q. 92. 1. 1m. q. 99. 2. 1m. 2m.

¶ Fœminalia ſignificant continentiam, quæ perpetuò indicitur miniſtris noui teſtamenti. Non autem miniſtris veteris teſtamenti, ſed tantum tempore ſacrificiorum, quo vtebantur, 12ª q. 102. 4. [illegible]

1 ¶ Fœmininum genus adaptatur eſſentiæ & proprietatibus, maſculinum perſonis, & neutrum eſſentiæ, 1ª. q. 39. 2. 4m. 3ª. q. 17. 1. c. q. 52. 3. c.

2 Neutrum genus eſt informe, ſed maſculinum genus eſt formatum & diſtinctum, & ſimiliter fœmininum, 1ª. q. 31. 2. 4m.

1 ¶ Fermentum ſignificat feruorem charitatis, ſicut azima puritatem, 3ª. q. 74. 4. c. 3m. 4m.

2 Fermētum ſignificat charitatem, ratione ſui effectus, ſ. ſporis: ſed ſignificat corruptionem peccati, ratione ſuæ ſpeciei, 3ª. q. 74. 4. c. [illegible]

3 Fermentum non offerebatur in ſacrificio, propter corruptionē, vel quia forte offerebatur idolis, 12ª. q. 102. 3. 11m.

4 Non licet in iudicio probare innocentiam, vel crimen, per ferrum ferri candens, 22ª q. 95. 8. 1m. 3ª. q. 80. 6. 3m

1 ¶ Feriæ vel vacationes non eſt virtutum actus, ſi non ſit ratione ordinatus. Et ideo ſi aliquis ex feruore animi præoccupet debitum tempus, non [illegible] 22ª. q. 107. 4. 2m

1 ¶ Feſtum omne veteris teſtamenti, habet aliquod feſtum ſibi ſuccedens in nouo teſtamento, 12ª. q. 103. 3. c.

2 Ratio & expoſitio, & figura omnium feſtorum veteris teſtamenti, 12ª. q. 102. 4. 10m.

3 Feſta tempora in veteri teſtamento erant octo, ſcilicet, ſabbatum, neomenia, paſcha, pentecoſte, tubarum, expiationis, tabernaculorum, & coetus. Et tamen erat continuum, ſcilicet iuge ſacrificium, 12ª. q. 102. 4. 10m.

4 Feſtum tubarum erat prima die Septembris, in memoriam liberationis Iſaac. Et erat enuntiatio feſtum expiationis & figura prædicationis apoſtolorum, quorum feſtis ſuccedunt, 12ª. q. 102. 4. 10m. q. 103. 3. 4m.

5 Feſtum expiationis erat die decima Septembris, in memoriā expiationis [illegible] ad preces Moyſis. 12ª. q. 102. 4. 10m

6 Feſta martyrum & confeſſorum, ſuccedūt feſto expiationis, 12ª. q. 103. 3. 4m.

7 Feſtum conſecrationis eccleſiæ, fit octo diebus, ad ſignificandum reſurrectionem Chriſti, & membrorum eccleſiæ, 3ª q. 83. 3. 4m

8 Peccans in feſto, magis facit myſticè contra tertium præceptum, quàm quando literam aliquod opus corporale licitum facit in eo, 22ª. 122. 4. 3m.

¶ Feudum. Ius patronatus non poteſt ſeorſum vendi, nec dari in feudum, ſed cum poſſeſſione tranſit, 22ª. q. 100. 4. 3m.

1 ¶ Fictio eſt oſtendere dicto vel facto, quod non eſt verum. Et eſt ſpeciale peccatum, ſi hoc intendatur, 22ª. q. 68. 3. 3m

2 Fictio conſequitur ſuperbiam, quia appetens excellentiam, fingit ſe fortem, & huiuſmodi, 22ª. q. 11. 2. 7. 5m

3 Fictio relata ad aliam ſignificationem, vt metaphora, non eſt mendacium, vt patet in figuratis locutionibus, 22ª. q. 110. 3. c. [illegible] 3ª. q. [illegible] q. 46. 6. c.

1 ¶ Fideles. Fidelium viatorum tres ſtatus ſolet diſtingui, ſ. in ſtatu incipientium, proficientium, & perfectorum, 22ª. q. 24. 9. c.

1 ¶ Fides quid. Fides importat aſſenſum intellectus ex electione ad illud quod creditur, cum certitudine, 22ª. q. 5. [illegible] q. 1. 1. c. q. 4. 1. c. q. 3. [illegible] q. 17. 6. c.

2 Sex definitiones fidei ſunt [illegible], & reducuntur ad eam, quam dat ſanctus Paulus, vt ad perfectiſſimam 22ª. q. 4. 1. c.

3 Fides formata eſt virtus: non autem informis, nec fides de qua loquitur Ariſtoteles, 12ª. q. 62. 3. 2m. q. 65. 4. c. 5m. 22ª. q. 4. 5. c.

4 Fides quæ eſt gratis gratis data, eſt excellentia, vel cōſtantia fidei, quæ eſt virtus. Sed fides quæ eſt fructus, eſt delectatio, ratione certitudinis eorum 12ª. q. 111. 4. q. 8. 8. c.

5 Fides eſt ſubſtantia, & fundamentum totius ſpiritualis ædificij 3ª. q. 73. 3. 3m.

6 Fides dicitur ſextupliciter, ſ. habitus formatus, informis actus, obiectū, ſacramentum, & quælibet eruditio de diuinis, 12ª. q. 55. 1. 1m. 22ª. q. 8. 8. c.

7 Fides dicitur dupliciter, ſ. res credita, & habitus. Et hoc dupliciter, ſ. reſpectu obiecti formalis, & reſpectu ſubiecti. Primo modo & etiam ſecundo, fides eſt vna, ſed tertio modo ſunt plures, 12ª. q. 107. 1. 1m. 22ª. q. 1. 6. 2m. q. 5. 4. c.

8 Fides eſt vna dupliciter, ſ. ratione vnius obiecti, & quia multos vnit, 22ª. q. 4. [illegible] q. 5. 4. c. q. 10. 5. 1m. q. 22. 5. b.

9 Aliquid cadit ſub fide dupliciter, ſ. directè, id eſt principaliter tradita nobis diuinitus, & indirectè, i. ea, ex quibus negatis, ſequitur aliquid contrarium fidei, 1ª. q. 32. 4. c. 22ª. q. 1. [illegible] q. 2. 5. c. q. 8. [illegible] q. 11. 2. c.

10 Ad fidem requiruntur duo, ſ. quod credibilia proponantur, & aſſenſus, 1ª. q. [illegible] 22ª. q. 6. 1. c.

11 Aliqua pertinent ad fidem dupliciter, ſ. per ſe, i. ea per quæ ducimur ad beatitudinem, & beati erimus, & per accidens, 22ª. q. 1. 5. 3m. [illegible] q. 2. 5. c. q. 89. 6. c.

12 Deuiare à recta fide, contingit dupliciter, ſ. non credendo Chriſto, ſicut pagani, vel male eligendo credibilia, ſicut hæretici, 22ª. q. 11. 1. c.

13 Obiectum fidei, eſt non viſum, 12ª. q. 67. 3. c. 22ª. q. 1. 4. c. q. 5. 2. [illegible] q. 8. 1. c. 3ª. q. 7. 3. c. 3m. q. 5. c. [illegible] q. 9. 3. [illegible]

14 Nihil eſt obiectum fidei, niſi ſub ratione non apparentis, 22ª. q. 1. 4. 5. c. q. 4. 1. c. 1ª. q. 7. 1. c.

15 Nihil cadit ſub fide, niſi à Deo reuelatum, & vt habens ordinē ad Deū, 1ª. q. 1. 3. c. 22ª. q. 1. 1. c. q. 2. 2. c. q. 8. [illegible]

16 Nullum falſum poteſt ſubeſſe fidei, 1ª. q. 1. 8. c. q. 32. 4. b. 22ª. q. 1. 3. c. q. 4. 5. c. 2m. q. 10. 2. 3m. q. 4. [illegible]

17 Idem eſt obiectum & finis fidei, ſ. Deus, non quidem ſecundum eandem rationem, quia vt veritas prima, eſt obiectum, ſed vt ſumma bonitas eſt finis eius, 1ª. q. 7. 4. c.

18 Obiectum fidei duplex, ſ. materiale, & formale, ſ. veritas prima, 12ª q. 67. [illegible] 22ª. q. 1. [illegible] q. 2. 2. c. [illegible] q. 5. 1. 3. 4. c. q. 7. 1. 3m.

19 Obiectum fidei, benè & verè poteſt dici complexum, & incomplexū, 22ª. q. 1. 2. c.

20 Ad fidem pertinent aliqua dupliciter, ſ. eſſentialiter, id eſt, quæ ſunt ſuper rationem humanam ſimpliciter, & per accidens, i. reſpectu aliorum, vt præambula fidei, 1ª. q. 2. 2. [illegible] q. 1. 4. c. 3m. 4m

21 Articuli fidei non ſemper reperiuntur in doctrina ſacra [illegible] q. 1. 5. [illegible] 22ª. q. 1. 4. c. 22ª. q. 1. 7. c.

22 Articuli fidei diſtinguuntur ſecundum ſpecialem rationem, & difficultatem non viſi, 22ª. q. 1. 6. c.

23 Articuli fidei ſunt duodecim ſecundū numerum apoſtolorum: ſed ſunt quatuordecim, quo ad credibilia, 22ª. q. 1. 8. c.

24 Articuli fidei creuerunt, ſecundum ſucceſſionem temporis, & viciniorem ad Chriſtum, quo ad explicationem, non autem quo ad ſubſtantiam, 22ª. q. 1. 7. c. q. 2. 7. c. q. 174. 6. c. 3ª. q. 60. [illegible]

25 Articuli fidei ſunt per ſe noti, habenti lumen fidei, ſ. ſubiecto fideli. 22ª. q. 120. 4. 2m.

26 Ex vno articulo fidei probatur alius, ſicut Paulus argumentatur ad reſurrectionem communem, ex reſurrectione Chriſti, 1ª. q. 1. 8. c. principio.

27 Errans in aliquo articulo, non habet veram fidem de aliis, 22ª. q. 5. 3. [illegible] q. 4. 1m.

28 Papa non poteſt addere, minuere, vel mutare aliquid de articulis fidei, vel ſacramentis eccleſiæ, ſed ſolus Chriſtus, 3ª. q. 8 [illegible] q. 84. 2. c.

29 Fidei eſt in intellectu ſubiectiuè 22ª. q. 4. 2. c.

30 Fides eſt principaliter in intellectu ſpeculatiuo & ſecundario in practico [illegible] 22ª. q. 4. 2. 2m. q. 9. 4. c.

31 Fides eſt maior in vno homine quàm in alio, quo ad certitudinem, deuotionem, confidentiam, & explicationem, non autem quantum ad rationem formalem obiecti eius, 22ª. q. 5. 4. c.

32 Et ſolum inquantum magis adhæret doctrinæ diuinæ, 22ª. q. 2. 6. 3m.

33 Genus humanum tripliciter ſe habuit ad fidem Chriſti, ſecundum tria tempora, ſ. ante legem, ſub lege, & ſub gratia, 22ª. q. 174. 6. c. 3ª. q. 68. 1. 2m.

34 Homo in ſtatu innocentiæ, habuiſſet fidem de incarnatione Chriſti, 22ª. q. 2. 7. c. 1ª. q. 1. 3m.

35 Fides antiquorum & modernorum eſt eadem ſpecie: ſed differt numero in diuerſis, 12ª. q. 1. 3. 4. c. q. 107. 1. 3. 22ª. q. 4. 6. [illegible] q. 7. 1. c.

36 Fides non eſt in beatis, 12ª. q. 67. 3. 5. c. 22ª. q. 4. 4. [illegible] q. 18. 2. [illegible] q. 7. [illegible] 3m.

37 Fides eſt in dæmonibus coacta, non laudabilis, nec donum à gratia, 12ª. q. 64. 2. 3m. 22ª. q. [illegible] q. 18. 3. 2. c. q. 7. 7. c.

38 Timor Dei non poteſt vniuerſaliter præcedere fidem, ſed ſuppoſitis aliquibus de excellentia Dei, de pœna, & huiuſmodi, 22ª. q. 7. 1. 2.

39 Initium fidei non eſt ex nobis, licet hoc aliquando tenuerit Auguſtinus. 12ª. q. 64. 5. 2m. 22ª. q. 6. 1. c.

Hæreſis

40 Hæreſis Pelag. quod initium fidei eſt ex nobis, ſed conſummatio fidei eſt à Deo, 22ª.q.6.1.c.
41 Fides cauſatur dupliciter, ſ. quoad habitum à ſolo Deo: & quo ad hoc, quia requiritur ad fidem, quod proponantur credibilia ab angelis & hominibus, 1ª.q.11 [illegible].
42 Fides quo ad proponenda credibilia, neceſſariò eſt à Deo immediatè quibuſdam, & aliis per angelos & prædicatores, ſed quo ad aſſenſum intrinſecè, eſt à ſolo Deo, extrinſecè vero & inſufficienter, ſ. proponendo & perſuadendo, eſt etiam ab aliis, 22ª.q.6.1.c.
43 Fides informis cauſatur à Deo, cum ſit donum, quo ad ſubſtantiam nõ autem quo ad informitatem eius, 22ª.q.6.2.2ᵐ.[illegible].
44 Ratio veritatis obſeruat fidei ſicut naturalis inclinatio voluntatem ſub ſeruit charitati, 1ª.q.1.8.2ᵐ.[illegible].q.2.8.2ᵐ.
45 Fides gignitur & nutritur per ſcientiam extrinſecè tantum, ſ. perſuadendo, 1ª.q.1.2.b. 22ª.q.[illegible].
46 Tutum autem certiſſimum eſt quod fides habet, ea quæ nunquam enim per ſe ad fidem accedunt, omnis intellectus captiuatur in obſequiũ Chriſti, nec mirum, cum etiam veritas creata cogat intellectum ſibi aſſentire, 22ª.q.[illegible].c.
47 Fides eſt neceſſaria, ut principium ſpiritualis vitæ, 22ª.q.16.2.1ᵐ.
48 Vita ſpiritualis attribuitur fidei, ſicut in qua primò manifeſtatur, 12ª.q.110.3.1ᵐ.
49 Fides ſemper manet, in quantum eſt fundamentum ſpiritualis ædificij, [illegible] cognitionis [illegible] argumenta, 12ª.q.67.3.2ᵐ
50 Puritas cordis, eſt effectus fidei 22ª.q.[illegible].
51 Viſio beata ſuccedit fidei, [illegible] 22ª.q.4.3.c. 22ª.q.4.2.b. [illegible].q.5.1.c.
52 Fides et ſolis [illegible] generat ſpem, de pœna autem, [illegible] generat timorem 22ª.q.[illegible].
53 Timor ſeruilis eſt effectus fidei informis: initialis autem filialis, eſt effectus fidei formatæ, 22ª.q.[illegible].
54 Per fidem Chriſti, homo pertinet ad teſtamentum nouum, 12ª.q.106.1.3ᵐ.[illegible].
55 Nullus vnquam habuit gratiam ſpiritus ſancti, niſi per fidem Chriſti, implicitè vel explicitè, à principio vel à venturum, 12ª.q.98.2.2 [illegible].q.106.1.3ᵐ.q.107.[illegible] 22ª.q.[illegible].
56 Per fidem formatam, mundamur à peccato, virtute paſſionis Chriſti, 22ª.q.7.2.2 [illegible].3ª.q.[illegible].q.52.6.1.[illegible].q.[illegible].
57 Sancti patres, dum adhuc in viuerent, liberati ſunt per fidem Chriſti ab omni peccato, & à reatu pœnæ actuali, non autem à reatu peccati originalis, 3ª.q.[illegible].
58 Actus fidei poteſt eſſe meritorius tradidit tamen charitate, 20ª.q.2.9.[illegible]q.7.3.2ᵐ.
59 In fide, ſcientia & opinione, ſunt duo actus, ſ. aſſenſus & actualis conſideratio, & vtrumque in fide poteſt eſſe meritorium: non autem in ſcientia & opinione ſed tantum primus, 22ª.q.2.9.2ᵐ.[illegible].10.c.
60 Meritum fidei conſiſtit in hoc, quòd homo ex obedientia Dei, aſſentit illis quæ non videt, [illegible].q.[illegible].
61 Fides percipit inuiſibilia Dei altiori modo, quo ad multa, quàm ratio naturalis ex creaturis in Deum procedens, 22ª.q.2.[illegible].
62 Fides inclinat ad aſſentiendum omni contrario, 22ª.q.[illegible] q.[illegible].
63 Fides dirigit intentionem reſpectu vltimi finis ſupernaturalis, ſed lumen [illegible] reſpectu [illegible] connaturalis, 22ª.q.10.4.3ᵐ.
64 Pro [illegible] homines in ſtatu cognitionis, [illegible] fieri aſſenſionem, [illegible].
65 Explicatio credendorum, fit per reuelationem diuinam, 22ª.q.2.6.c.
66 Idem quæ ad fidem [illegible] pertinent, ſoluta hæreſis: [illegible] depravate, 22ª.q.8.6.2ᵐ.
67 Ea quæ ſunt fidei non ignorantur omnino ſed imperfectè cognoſcuntur, 1ª.q.[illegible].
68 Ea quæ ſunt fidei, ſunt viſa, in communi eſſe credibilia, non autem in ſpeciali, ſed tantum ſunt credita, 22ª.q.1.[illegible] q.2.[illegible] q.8.4.2ᵐ.
69 Ad veritatem fidei pertinent, credulitas cordis, & exterior fidei proteſtatio per verba vel facta, quia omnia opera virtutum, relata in Deum ſunt quædam proteſtationes fidei, 22ª.q.124.5.c.
70 Fides noſtra principaliter conſiſtit in duobus, ſcilicet in vera cognitione Dei, & in myſterio incarnationis Chriſti 22ª.q.2[illegible].c. principio.
71 Ea quæ ſunt fidei, non contrariantur ingenioni naturali, ſed excedunt, [illegible].q.[illegible] q.[illegible] q 10.[illegible].
72 Nulla manifeſtatio excludit rationem fidei, niſi quæ Deum per eſſentiam videt, 22ª.q.[illegible].10 [illegible] q.55.5.2ᵐ.
73 Teſtimonium fidei noſtræ habemus ab hoſtibus, ſ. à Iudæis, & quaſi in figura nobis repræſentatur quod credimus, & ideo in ſuis ritibus tolerantur, 22ª.q.10.11.c.
74 Nullus conetur demonſtrare ea quæ ſunt fidei, 1ª q 32 1.c. q.9.46.2.c.
75 Rationes ſanctorum de fide, non ſunt demonſtratiuæ, ſed perſuadent non eſſe impoſſibile quod creditur, 1ª.q.18.2.1ᵐ q.32.1.c. q.46.1.2.c. 22ª.q 1.5.2ᵐ q.[illegible].2ᵐ 3ª.q.55.5.2ᵐ.
76 Rationes ad ea quæ ſunt fidei, non minuunt meritum, niſi ſint cauſa efficiens, 22ª.q.2.[illegible] 3ª.q.55.5.3ᵐ.
77 Apparentia non habent fidem, ſed agnitionem, ſecundum Gregorium, 22ª.q.[illegible].
78 Omnes rationes contra fidem, ſunt deriſibiles, quia non ſunt ſecundum interpretationem ſacræ ſcripturæ, 1ª.q.1.8.c.ſ.
79 Fides [illegible] motum dubitationis, non autem delectis vel intelle-

[illegible] quia fides non aſſentit propter euidentiam obiecti, ſed ex imperio voluntatis. 1ª.q.[illegible] 22ª.q.4.8.1ᵐ.
80 Fides per quam firmantur dicta, includitur in veritate, quo ad obſeruationem promiſſorum: ideo eſt pars iuſtitiæ, ſed veritas eſt in plus, 22ª.q.80.3ᵐ.
81 Fides eſt nobilior ſcientia quoad obiectum, ſed econuerſo quoad modum cognoſcendi, 12ª.q.76.[illegible].
82 Fides, ſcientia, & opinio, poſſunt eſſe de eodem, materialiter ſimul, non autem ſecundum idem, ſed in diuerſis. 12ª.q.[illegible] 22ª.q.1.[illegible] q.[illegible] 4.2ᵐ q.5.1.c.ſ.
83 Differentia inter fidem, opinionem, ſcientiam, dubium, & neſcientiam, 12ª q.67.3.q 22ª.q.[illegible].
84 Fides formata & informis, nõ differunt ſpecie, 22ª.q.4.4.c. q.19.5.1ᵐ.
85 Fides formata eſt fundamentum ſpiritualis ædificij, non autem informis, 12ª.q.8.[illegible] 22ª.q.4.7.4ᵐ 3ª.q.68.[illegible].
86 Nulla eſt vera virtus ſine fide, 12ª.q.65.2.3ᵐ 22ª.q.4.7.c. q.151.2.3ᵐ.
87 Fides informis adueniente charitate, fit fides formata, manens eadem numero, 22ª.q.4.4.c.
88 Fides eſt nobilior virtutibus moralibus, ratione obiecti, ſed econuerſo, ratione modi. 3ª.q.7.3.2ᵐ.
89 Fides eſt prima omnium virtutum per ſe, ſed per accidens, eſt poſterior fortitudine & humilitate, 12ª.q.62.q.[illegible] 22ª.q.4.7.c. q.161.5.3ᵐ.
90 Fides eſt nobilior prudentia, quæ tamen magis repugnat peccato procedenti ex peruerſitate appetitus 22ª.q.[illegible].
91 Fiducia dicitur à fide, & eſt ſpes firmata, concepta ex dictis aliorum, vel ex iis quæ ſunt in ſe, vel in alio, 22ª.q.129.6.c.
92 Fiducia importat ſpem ad magna, vel pertinet ad fortitudinem, 22ª.q.4.1.4ᵐ.
93 Fiducia non eſt virtus propria, ſed conditio eius: ideo eſt pars integralis fortitudinis, non autem potentialis, 22ª.q.129.6.3ᵐ.
94 Fiducia importat robur ſpei, ſed ſecuritas importat perfectam quietem à timore, 22ª.q.129.6.2.2 [illegible].
95 Spes dicitur fiducia, quia cauſatur ex ea, ſicut motus appetitus conſequitur cognitionem, 12ª.q 40.2.2ᵐ.
96 Spes vt eſt virtus theologica, ſe habet conſiderare in Deo, ſed fiducia facit aſſidere in ſe, tamen ſub Deo, 22ª.q.128 2ᵐ.
97 Fiducia aſſimilatur quod magnanimitati, 22ª.q.128 c.
98 Fiducia principaliter pertinet ad magnanimitatem, & in conſequenti ad fortitudinem, ſed ſecuritas econuerſo 22ª.q.129.6.2.c.
99 Fiducia circa idem opponitur deſperationi, ſecundum autem ſecundũ contrarietatem obiectorum 22ª.q 129.[illegible].

FIERI dicitur dupliciter, ſ. immanenter motum, & ipſe motus: primo modo, fieri & factum ſunt ſimul, nec differunt, niſi ſecundum rationem: ſed ſecundo modo differunt re ad inuicem, & fieri prius eſt tempore, quàm factum eſſe in permanentibus, non autem in ſucceſſiuis, 1ª.q.41.3.[illegible] q.[illegible] q.75.7.1ᵐ q.78.2.c. 1
Fieri in aliqua menſura loci aut temporis contingit dupliciter, ſ. per ſuppoſitionem, & in qualibet parte menſuræ diſtinctè, aut ſimul productam, vt mundus, 1ª.q.46.3.1ᵐ. 2
De ratione mutationis eſt habere ſe aliter nunc, quàm prius, nõ autem de ratione eius quod fieri, 3ª.q.45.2.2ᵐ. 3
Conuerti dicit tantum ordinem terminorum, ſed fieri & mutari addit vnitatem ſubiecti. 3ª.q.75.8.c. 4
Cum dicitur hoc fit hoc, exprimitur identitas ſubiecti, ſed cum dicitur, ex hoc fit hoc, exprimitur tantum ordo terminorum, 3ª.q.75.8.c. 5
Tunc res dicuntur fieri, quando incipiunt, 1ª.q.[illegible].
Illud quod fit eſt, & fieri ſumatur pro termino motus, nõ autem pro motu, 1ª.q.45.2.3ᵐ 7

Figura eſt forma quanti, 1ª.q.7.3.2ᵐ 3.c. 1
Figura propriè eſt terminus in corporibus 3ª.q.6[illegible].2ᵐ 2
Figura nullius actionis vel paſſionis eſt principium, 22ª.q.96.2.2ᵐ 3
Identitas ſpecifica, non ſequitur identitatem figuræ, ſed ex generatione ſimilis in ſpecie, 3ª.q.74.[illegible].2ᵐ 4
Diuerſæ figuræ legales in templo, fuerunt inſtitutæ ad ſignificandum Chriſtum, propter imperfectionem earum, 12ª.q.102.4.6ᵐ co.3. 5

Filiatio eſt origo viuentis à generante, & complet in ſpecie generantis 1ª.q 27.2.4.c. 1ª.q.42.1.c. 1
Paternitas, maternitas, & filiatio, conueniunt tantum viuentibus, & præcipue animalibus, 3ª.q 32.3.c. q.35.3.[illegible] 2
Ad hoc quod aliquid ſit filius oportet quòd in ſimilitudinem ſpeciei producatur, 3ª.q.32.3.c. 3
Filiatio & adoptio, conueniunt tantum perſonæ, ſed creaturæ in eſſe, ſubiecto & ſecundum, conueniunt rationi naturæ, 3ª.q.23 4 c. q 24.[illegible] q.33.5.c. 4
Pater dat filio tria, ſ. eſſe, nutrimentum, & diſciplinam, 12ª.q.102.[illegible] 22ª.q.[illegible] 1.c. q.102.1.c. q.106.1.c. [illegible] 5
Filius amittit hæreditatem propter peccatum parentis, in crimine læſæ maieſtatis, 22ª.q.108.4.2ᵐ 6
Filiatio eſt in diuinis, 1ª.q.27.2.c. q.[illegible].4.c. 7
In diuinis non poteſt eſſe niſi vnus filius, 1ª.q.27.5.3ᵐ q.41.6.[illegible] 8
Eadem proprietas, ſ. [illegible], ſignificatur per omnia nomina filij Dei, ſed diuerſis rationibus 1ª.q 34.2.3ᵐ 9
Nomina propria filij Dei, ſunt quatuor, ſ. filius, ſplendor, imago, & verbum, 1ª.q 34 2.3ᵐ q.42.2.1ᵐ 10

21 Ea quæ ſunt hominis, dicuntur de filio Dei, & econuerſo, 3ª.q.16 [illegible]
22 Filius Dei eſt verus Deus, 3ª.q.2 [illegible] q.16.4 [illegible]
23 Filius Dei, non eſt quid principiatum, nec effectum, nec de ſe, non ens, 1ª.q.33 [illegible] q.133.0.
24 Filius Dei, non eſt factus nec operatus, 1ª q.41.3.c.
25 In Chriſto eſt tamen vna filiatio ſecundum rem, ſ. æterna ad patrem, & alia ſecundum rationem, & temporalis ad matrem, 3ª.q.35.5.c.
26 Chriſtus ex reali relatione matris ad eum, eſt realiter filius eius, 3ª.q.35 5.c.
27 Pater eſt maior filio, ratione dationis, quæ auctoritatem dicit, non autem ratione dati, ſed filius nullo modo eſt minor patre, 1ª.q.33.1. 2ª.q.42.4.1ª.
28 Tunc inuiſibiliter filius Dei cuique mittitur, cum quouquam cognoſcitur atque percipitur ſecundum Auguſtinum, perceptio autem, experimentalem quandam notitiam ſignificat, & hæc propriè dicitur ſapientia, quaſi ſapida ſcientia, 1ª.q.43.5.2ª.4ª.1ª.q.118.5.c. 2ª.q.45.2.c. 2ª.
29 Ad habendum filium Dei, in ſe requiritur cognitio, non quidem actualis, ſed habitualis, non qualibet, ſed quæ prorumpit in affectum amoris, 1ª q.43.5.2ª.3ª.
30 Ad quod dicitur ſilius Dei quintupliciter, ſecundum quintuplicem ſimilitudinem, ſ. naturæ, veſtigij, imaginis, gratiæ, 1ª q.33. [illegible]
¶ Phinees occidendo Zambri, non peccauit, quia occidit inſpiratus zelo Dei, vel quia erat alius ſacerdotum, 22ª q.60.6.2ª.
Quando id fingimus quod nihil ſignificat, tunc eſt mendacium, & non eſt referatur ad aliquam ſignificationem. 22ª q.111.1.3ª.
1 ¶ Finis Quid. Cauſalitas finis, eſt prima omnium, 1ª.q.5.4.0. 2ª q.1.2.2.
2 Finis cuiuslibet rei eſt operatio eius propria, vel id quod per eam venit 12ª.q.49.3.c.1ª.4 1ª.q.56.1.c.
3 Finis et ſi ſit poſtremus in executione, eſt tamen primus in intentione agentis, & ſic habet rationem cauſæ, 12ª.q.1 [illegible] q.18.7.3ª q.20.1.2ª q.85.1.c. q.89.5.c. 22ª.q.179.5. 3ª q.62.3.1ª. q.52.6.c.
4 Omnia quæ ſunt vnius generis, conueniunt in communi fine illius generis, 12ª.q.1.5.c.
5 In finibus non itur in infinitum, 1ª.q.1.4.0.
6 Finis non eſt cauſa, niſi ſecundum quod mouet efficientem, 12ª.q.1. 1.1ª.
7 Finis dicitur dupliciter, ſ. id propter quod eſt aliquid, & bonum completiuè ſuperueniens ut delectatio, 12ª.q.33.4.c.
8 Finis duplex ſ. proximus & remotus ad vltimus, 12ª.q.12.2.c. q.21 [illegible] q.27.6.7.c.
9 Finis duplex, ſ. naturalis & ſupernaturalis, 1ª.q.23.1.c. 22ª q.109.5.3ª
10 Finis duplex, ſ. imaginatus & deliberatus, 12ª.q.1.1.2ª.
11 Finis duplex, ſ. proportionatus, & non proportionatus ei, quod eſt ad finem, primus eſt perfectio ipſius, non autem ſecundus, niſi ſecundum ſimilitudinem, quia eſt aliquid ſubſiſtens, bonitas Dei, 1ª.q.23 1.c. q.5 [illegible] q.62.4.0. q.70. [illegible] q.101.2.0.
12 Finis duplex, ſ. finis cuius, in quo eſt ratio boni, & finis quo, i. vſus vel adeptio eius, 1ª q.26 [illegible] 12ª q.1.8.c. q.2.7.c. q.3.1.c. [illegible] q.5.2.c. q.11.3 [illegible] q.16.3.c. q.4.3.c.6.
13 Finis duplex ſ. operis & operantis, 22ª.q.141.6.1ª.
14 Finis duplex, ſ. interior ut operatio, & exterior, ſ. obiectum operationis 12ª.q.17.4.c.
15 Finis duplex, ſ. principaliter intentus, & cui aliquid eſt vtile, primo modo finis eſt nobilior, iis quæ ſunt ad finem, non autem ſecundo modo, 12ª q.2.5.c.1ª.
16 Finis triplex, ſcilicet, ut ſit forma, ut operatum, & poſſeſſum, 2ª.q. 10 .3.1ª. 3ª.
17 Finis dupliciter habetur ſ. perfectè, i. realiter, & imperfectè, i. intentionaliter, 12ª.q.11.4.c. q.16.4.c. q.69 [illegible]
18 Cognitio finis duplex, ſ. perfecta, i. ſub ratione finis, & imperfecta, i. eius quod eſt finis materialiter tantum, prima conuenit tantum naturæ rationali, ſecunda vero conuenit etiam brutis, 1ª.q.59.1.c. 12ª.q.1.2.c. q.6.1.2.c.
19 Impoſſibile eſt quod aliqua operatio voluntatis habeat rationem vltimi finis, 1ª q.26.2ª. 12ª.q.1 [illegible] q.3.4 [illegible] q.19.2.2ª.
20 Finis vltimus creaturæ rationalis, eſt viſio diuinæ eſſentiæ, 12ª.q.3.4 c. 22ª.q.180.4 [illegible]
21 Vltimus finis dicitur dupliciter, ſ. vltimus ſimpliciter, i. Deus, & vltimus in genere operationum, i. beatitudo, 12ª.q.1.8.3ª.6.
22 Res naturales diriguntur à Deo ad finem boni, & creaturæ rationales ad vltimum finem, 1ª q.103.1.2. 12ª.q.1.2.c.
23 Voluntas non eſt ad oppoſita, reſpectu vltimi finis, 12ª.q.4.1ª.
24 Voluntas eſt finis principaliter, 1ª.q.8.2.c.
25 Idem actus voluntatis eſt eorum quæ ſunt ad finem, & ipſius finis vt ratio, non autem abſolutè, 12ª.q.8.3.0. q.12.4.c.
26 Voluntas & potentia eſt eorum quæ ſunt ad finem, ſed vtraque eſt tantum finis [illegible] q. 2.0.
27 Voluntas non poteſt ſimul ferri in plures vltimos fines 12ª.q.1.5.0. q.10 [illegible] 3ª.
28 Vltimus finis dicitur dupliciter, ſ. ſimpliciter, id eſt, res poſſeſſa, & quo ad illum, ſ. poſſeſſio, vel adeptio, vel fruitio rei, 12ª.q.2.7.c. q.2.
29 Impoſſibile eſt quod anima vel aliquid creatum ſit vltimus finis, niſi ſecundo modo, 12ª.q.2.7.c.
Quicquid facit homo, agit propter finem, etiam agendo actionem, quæ eſt ultimus finis, 12ª.q.1.1 [illegible] 30
Homo non habet vltimum finem ſuum in hac vita ſicut alia animalia, quia finis eſt ſupra naturam eius, 1ª.q.5.2.0. q.23.1.c. q.103. 3ª. 31
Omnes homines habent eundem vltimum finem formaliter, non autem materialiter, 12ª.q.1.7.0. 32
Ad connaturalem finem vltimum hominis, ſ. bene viuere totum, ordinantur: primo conſilium, ſecundo iudicium, & vltimo & immediate præceptum, ſed proximus finis conſilij, eſt inuentio agendorum, & iudicij aſſentiendo, 22ª.q.51.2.1ª 33
Omnium rerum eſt vnus vltimus finis, cuius, ſ. Dei, non autem finis quo 1ª q.103.2.0. 12ª.q.1.8.0. q.1.8.2ª. 34
Quælibet res tendit in finem vltimum, per propriam operationem, 1ª q.1.2.4.c. 12ª.q.21.1.3ª. 35
Deus eſt vltimus finis humanæ voluntatis, 12ª.q.1 [illegible] 36
Vltimus finis cuiuslibet rei, eſt aſſimilari Deo, 1ª.q.44.4.3ª. 12ª.q.1.8.c. q.2.3ª. 37
Finis ſpiritualis vitæ eſt quod homo vniatur Deo, quod fit per charitatem & ad hoc ordinantur ſicut ad finem omnia quæ pertinent ad ſpiritualem vitam, 22ª.q.44.1.c. 38
Charitas eſt finis omnium virtutum, 22ª.q.3.2.1ª. q.23.8.3ª. 39
Charitas eſt finis præcepti, 22ª.q.27.6.1ª. q.44.1.c. 40
Finis cuiuslibet virtutis moralis, eſt præſtitutus à ratione naturali, eſt conformari rationi, 12ª.q.66.2.3ª. 22ª.q.47.6.7.0. 41
Electio, finis proximus eſt actus virtutis moralis principaliter, ſed prudentiæ originaliter, 12ª.q.56.4.4ª. 42
Ea quæ ſunt ad finem, ſunt neceſſaria, quando ſine eis nō poteſt haberi finis, non autem aliàs, 1ª.q.19.3.1. [illegible] q.82.1.c. 22ª.q.187.3.c. 43
Neceſſitas cuiuslibet ordinati ad finem, ſumitur ex ipſo fine, 12ª.prin. q.102.1.c. 44
Finis eſt de ratione eorum quæ ſunt ad finem, 12ª.prin. q.1.1.c. 45
Quæ ſunt ad finem, oportet ſumere terminum & modum, à fine proximo, 12ª.q.45.1.c. q.102.1.c. 22ª q.27.6.c. q.32.1.c. q.81.2.3ª q.127.0. q.141.6.1ª. 46
Quanto aliquid efficacius ordinatur ad finem, tanto eſt melius, 22ª.q.152.5.c. 47
Dignitas eorum quæ ſunt ad finem, præcipuè ex fine conſideratur, 12ª prin. 22ª.q.174.3.c. 48
Finis ſemper excellit rem, quæ eſt ad finem, 22ª.q.152.5.c. 49
Finis & ea quæ ſunt ad finem debent eſſe conformia ſecundum proportionem, non autem ſecundum genus, 12ª.q.98.1.c. q.102.1.c. 50
Finis quæritur in infinitum non autem ea quæ ſunt ad finem, ſed ſecundum proportionem ad finem, 22ª.q.27.6.1. q.184.3.c. 51
Finis comparatur ad ea quæ ſunt ad finem, ſicut materia ad formam. 22ª.q.2.4.c. q.5.7.c. 52
Finis comparatur ad ea quæ ſunt ad finem, ſicut ratio formalis ad obiectum, & ſicut principia ad concluſionem, 1ª. q.47 [illegible] q.82.1.c. 12ª.q.8.3.c. q.13.4.c.1ª. q.19.7.c.1ª. q.102.1.3.c. 22ª q.27.4 c. 53
In finibus eſt ordo, ſicut in agentibus, quia utrobique ſecundarium dependet à principali, 1ª.q.1 [illegible] 54
Vnumquodque ordinatur ad finem per actum ſuum, 12ª.q.1.1.3ª. 55
In omnibus potentiis vel artibus ordinatis, illa vel potentia quæ eſt circa finem, ordinat aliarum artium vel potentiarum actus ad proprium finem, 1ª.q.6.1.c. q.9.1.c. 56
Omnis finis, & quicquid eſt ad finem eſt actio, vel cum actione, 12ª. q. 13.4.c. 57
Actiones ludicræ non ordinantur ad aliquem finem extrinſecum, ſed ad bonum ludentis, inquantum delectant, vel requiem præſtant, 22ª.q. 1.6.1ª. 58
Finis particularis ordinatur ad finem communem, 12ª.q.19.10.c. q. 21.2.1ª. 59
Ordinari aliquid ad finem, contingit dupliciter ſ. per ſe & per accidens, 1ª.q.11 [illegible] 60
Aliquid ordinatur ad finem dupliciter, ſcilicet neceſſario, & ad bene eſſe, 1ª.q. [illegible] 61
Quod eſt ad finem, eſt duplex, ſ. coniunctum ei, ut diſpoſitio, & diſtans, ut motus, primum manet cum fine, non autem ſecundum, 12ª. q.4. 4.1ª. 62
Ad vnum finem ordinatur tantum vnum medium, ſi ſit ſufficiens, 1ª.q. 47 [illegible] 3ª. q.101.2.1ª. 12ª.q.101.3.1ª. 63
Ea quæ ſunt ad finem, inquantum huiuſmodi, non ſunt volita, niſi propter finem, 12ª.q.8.2.c.2ª. 3.c. 64
Oportet quod quælibet voluntas habeat aliquem finem, quem naturaliter vel ſuum contrarium non poſſit velle, 1ª.q.82.1.2.0. 65
Finis moralis accidit fini naturæ, & econuerſo, 12ª q.1.3.3ª. 66
Qualis eſt quilibet naturali qualitate animæ vel corporis, aut qualitate ſuperaddita, talis finis videtur ei, 1ª.q.83.1.5ª. 12ª.q.9.2.c.2ª [illegible] 67
Voluntas [illegible] finem tripliciter: primo abſolutè, ſecundo vt in quo quieſcit, tertio vt terminum eorum quæ ordinantur in finem: primum eſt velle, ſecundum frui, tertium eſt intentio, 12ª.q.8.prin. q.12.1 4ª. 2.c. 3ª. 3ª. 68
Voluntas ex neceſſitate inhæret fini, 1ª.q.82.1.1.c. 69
Ad rectam voluntatem requiruntur duo, ſ. debitus finis, & quod ea quæ ſunt ad 70

ſunt ad finem proportionentur ei.12ª q.99.7.c.ª q.98 & 1ᵐ ª q.55.3.
4.c.ª q 34.7.2.ª ; 9.2.c.

72 Homini conuenit agere propter finē, quia omnes actiones humanæ ſunt propter finem, 12ª.q 1.1 c.

72 Actiones hominis aliquæ inſunt, non ſunt propriè actiones humanæ, quia non procedunt ex deliberatione rationis, quæ eſt principium humanorum actuum, & ideo habent quidē finem imaginatum, non autem per rationem præſtitutum. 12ª q 1.1.2.3ᵐ

73 Homo operatione naturali & animali ordinatur in finē ab alio: ſed, operatione humana, ordinatur à ſeipſo in finem. 12ª.1.1.c.

74 Aliquid ordinatur in finem dupliciter. ſ. vel propriè, tanquam ſeipſum mouens ad finem, & ſic ſola creatura rationalis ordinatur in finē vel communiter, tanquam motum ab alio, & ſic bruta animalia ordinantur in finem. 1ª.q 1.2.ª 12ª.q.1.2.c.

75 Omnis peccans mortaliter, conſtituit ſibi neceſſario alium finē, quàm Deum, 12ª.q.1.7 1ᵐ ª q.87.3ᵐ ª 22ª.q 45.1.1ᵐ

¶Firmamentum a Deo creatum, ſ. cœlum ſtellatum, eſt ſuprema ſphæra ſecundum Ariſtotelem, nono autem ſecundum aſtrologos modernos. 1ª.q.63.1.2.3.c.ª q.71.2ᵐ

¶Flumina quatuor videntur oriri ex diuerſis locis: quia intrant ſub terra, ſicut multa alia, ſed primo oriuntur à mari, mediata verò, à fonte paradiſi, ſ. Phyſon, Gion, Tygris & Euphrates, 1ª q.102.1.3ᵐ

¶Fluxus maris eſt per impreſſionem lunæ non aut per aliquam formam aquæ. 1ª.q.104.6.2ª ª q.110.1.1ᵐ ª 22ª.q.2.1.3.

1 ¶Fomes eſt inordinata, & habitualis concupiſcentia appetitus ſenſitiui, 12ª.q 82.3.c.ª 3ª.q. 27.2.c.ª q.27.c.

2 Fomes vt pœna inflicta à Deo, dicitur lex, non autem vt inclinat ad malum, 12ª q 91.6.c.ª q.93.3.1ᵐ

3 Eſſectus fomitis duplex. ſ. inclinatio ad malum, & difficultas ad bonum. 3ª.q.27.3.c.

4 Fomes peccati non fuit in Chriſto, 3ª.q.15.2.c.ª 3.c.ª 4.c.3ᵐ ª q.18. 2.3ᵐ ª q 27.3.c.

5 Fontes quinque, ſecundum quinque genera ſubſtantiarum, ſ. naturæ, corporis cœleſtis, ignis, terræ, aquæ, & terra. 1ª q 66 1.c.

1 Omne illud quo aliquid primo operatur, eſt forma eius, 1ª q.76 2.c.

2 Omnis forma vel eſt ipſa natura rei, vt in ſimplicibus, vel conſtituit naturam rei, vt in compoſitis, 3ª.q.13.c.

3 ª In ſimplicibus & immaterialibus, idem eſt forma, & id cuius eſt forma, 1ª.q.39 1.2ᵐ

4 De ratione formæ eſt, quod ſit in eo cuius eſt forma, 1ª.q 40 1.c.

5 ª Formæ non locantur in genere, nec in ſpecie, ſed compoſita, 1ª.q.76. 3.2ᵐ

6 Forma generati non eſt finis ſeu terminus generationis: niſi vt eſt ſimilitudo generantis, 1ª.q.14.4.2ᵐ ª 22ª.q.171.2.c.

7 ª Omnis forma de ſe eſt communicabilis, 1ª.q 3.3. ᵐ ª q.7.1.3 ſ.

8 ª Omnis forma exiſtens in ſuppoſito, per quod indiuiduatur, eſt communis multis ſecundum rem, vel ſecundum rationem, non autem formæ ſubſiſtentes. 1ª.q 13 9.c.

9 Diſtinctio formarum duplex. ſ. ſpecifica ſecundū diuerſitatem obiectorum: & numeralis, ſecundum diuerſitatem ſubiecti. 22ª q.24.5.c.

10 ª Formæ diſtinguuntur ſecundū diuerſa principia actiua. 12 .q.54. 2 c.

11 Forma ſeparata non multiplicatur numeraliter. 1ª.q.47.6.2.ª q.50.4 2. ª q.75.7.2.

12 Forma eſt variabilis terminatiue, ſed eſt inuariabilis ſubiectiuè, 1ª q.9.2. 3ᵐ ª q.14.8.c.6.ª 12ª.q.52.1.c.

13 Subſtantialis forma, quæ requirit diuerſitatem in partibus corporis, ſicut eſt anima & precipue animalium perfectorum, non æqualiter ſe habet ad totum, & ad partes, unde non diuiditur per accidens, per diuiſionem quantitatis 1ª.q.76.8.c.

14 Forma ſubſtantialis totius, non ſuperadditur partibus. ſ. materiæ & formæ, ſicut forma domus, partibus integralibus eius, ſed eſt totum complectens materiam & formam, cum præciſione aliorum 1ª.q.76.8.c.

15 Non eſt poſſibile eādem formam numero, eſſe diuerſarum ſpecierum. 1ª q.2.8.2.2ᵐ

16 Formæ ſubſtantiales & accidentales, ſunt actus, & faciunt aliquid in actu: ſed ſubiectum formæ ſubſtantialis, eſt ens in potentia tantum, quia actualitas prius eſt in forma, quàm in materia, quæ eſt propter formā ſubiectum autem formæ accidentalis, eſt ens actu, cui prius conuenit actualitas, quam formæ accidentali, quæ eſt propter ſubiectum, 1ª.q. 66.1.2 c.ª q.76.4.c.ª q.77.6.c.

17 Forma vnius materiæ dicitur ſpecies, plurium ſecundum ordinem tantum totum, colligatarum compoſitio, alteratarum autem miſtio, 1ª. q.66.2.c.

18 Formæ incompaſſibiles in eodem ſuppoſito faciunt propoſitionem in materia remota, compaſſibiles autem in materia contingenti, vel naturali, 3ª.q.16.1.1ᵐ

19 Forma omnino ſimplex vel non ſubſiſtens. non poteſt eſſe ſubiectū ex quo vel in quo, ſed ſubiectum de quo & circa quod 1ª.q.29.2.2ᵐ ª q. 39.c.2.c.ª 7.3ᵐ ª q.30.1.3ᵐ ª q 54.7.2ᵐ ª q.77.1.6ᵐ

20 Plures formæ eiuſdem generis, non poſſunt ſimul eſſe in eodem ſubiecto. 1ª q.85.4.2.2ᵐ

21 Plures formæ eiuſdem ſpeciei, non poſſunt eſſe ſimul in eodē ſubiecto, 3ª.q.3 .7.c.

22 Nulla forma naturalis poteſt eſſe ſimul in eodem ſubiecto cum actu formæ contrariæ, ſicut habitus animæ cum actu contrarij habitus. 12ª. q.63.2 2ᵐ ª q.71.4.c.

23 Forma recepta eſt in ſubiecto, ſecundum conditionem ſubiecti, non autem virtus inſtrumentalis, ſed magis ſecundum conditionem principalis agentis, 1ª q.75.5.2ᵐ

Nulla forma remouet à materia potentiā ad alias formas, 1ª q.66.2.c. 24

Forma implens totam potentiā materiæ, eſt inſeparabilis à materia, non autem aliæ, 22ª.q.24 11.c. 25

Omnis forma quanto eſt nobilior, tanto magis dominatur materiæ, & minus ei immergitur, & magis eam ſua virtute excedit, 1ª.q.76.1.c. to 2. 26

Forma non excedit proportionem materiæ, ſed ſunt eiuſdem generis. 22ª.q.24.7.2ᵐ 27

Materia prima eſt vna, per remotionem omnis formæ, non autem per vnam formam, 1ª.q.16.7 2ᵐ 28

Materia eſt propter formam, 1ª.q.47.1.2.c.ª q.65 2.c.ª q.70.2.c ª q.76 5.c prīnc.ª q.77.6.c.ª q.84.4.c ª q. 5.3.4ᵐ ª q.85.2.2.ª q.91 3.c.ª q.96.1.c.ª q.105.5.c.ª 12ª q 2.5.c. 29

Forma finitur per materiam, inquantum communitas eius contrahitur per materiam, ad hoc indiuiduum, & econuerſo, inquantum potentialitas eius determinatur ad vnam ſpeciem, 1ª q.7.1.c.ª q.44.2 2.ſ. 30

ª Materia multiplicatur per aduentum formæ, 1ª.q 29.2.5ᵐ 31

Materia recipit formam, vt ſecundum ipſam conſtituatur in eſſe alicuius ſpeciei, non autem intellectum, ſed ſecundum rationem formæ. 1ª.q. 50.2.2ᵐ 32

ª Omne illud quod materia afficitur propriè huius formæ, ſe tenet ex parte materiæ, vt diſpoſitiones & remotiones impedimentorum, 1ª. q.76.3.1ᵐ ª q. 7 3.c.ª 12ª.q 2.1.c.ª 22ª.q.27.3 8.princip. 33

Informitas materiæ duplex. ſ. carentia omnis formæ, & carentia ſpiritualis pulchritudinis, ſ. lucis, viſibilitatis, & plantarum: prima præceſſit formationem natura tantum, ſecundum Auguſtinum: ſecunda vero etiā duratione, ſecundum alios. 1ª q.5 .1. .ª 4.2.ª q.67.4.2.4ᵐ ª q.69.2. 2.2.ª q.74.2.c. 34

Materia cognoſcitur tantum dupliciter. ſ. per analogiam ad formam, & vt perfecta eſt per eam, 1ª.q.15.3.3ᵐ 35

Materia inquantum eſt nuda, ſe habet indifferenter ad omnes formas, ſed determinatur per agens, 1ª q 6 .2.c. 36

Nihil eſt ſua materia, nec ſuum efficiens, ſed aliquid eſt ſua forma, vt in ſimplicibus, 1ª.q.30.2.1ᵐ 37

Forma eſt in materia, eſt prior ea via naturæ, & poſterior via generationis, ſed vt eſt in agente, eſt omnimodo prior, 12ª.q.20.4.3ᵐ ª q. 62.4 c. 38

ª Forma non latitat, contra Anaxagoram, nec eſt totaliter ab idea, contra Platonem, nec ab intelligentia contra Auicennā, ſed educitur de potentia materiæ ab agente naturali ſecundum Ariſtotelem, 1ª.4.45 8.c.ª q 65.4.c.ª q 91.2.2.ª q.110 ª 1 ª 12ª.q.63 1.c. 39

ª Inchoatio formarum improbatur. 1ª.q 32.4 2.3ᵐ 40

ª Quamlibet formā ſequitur aliqua inclinatio, quæ eſt appetitus rei habentis illam formam 1ª q.80.1.c. 41

ª Formæ ſubſiſtentes, non habent cauſam aliam formalem ſui eſſe & ſuæ vnitatis, nec cauſam agentem, per tranſmutationem materiæ de potētia ad actum, ſed producentem totam ſubſtantiam 1ª.q 81.1.2ᵐ 42

Omnes formæ & motus in ijs inferioribus, ſiunt à formis, quæ ſunt in intellectu alicuius intelligentiæ. 1ª.q.65.2 c. 43

Materia non fuit creata ſub vna forma, ſed ſub diuerſis, 1ª q.66.1.c. 44

Vna forma non fit alia per continuam generationem, 1ª.q.118.2.2ᵐ 45

Formarum quædam ſiunt ab agente corporali, ſecundum perfectam rationem, & perfectum eſſe formæ eius, quædam primo tantummodo, quædam tertio modo. Primæ manent, ceſſante actione agentis, vſque ad corruptionem, ſecundæ parum, tertiæ nihil, 1ª.q.67.3ᵐ 46

Nulla forma corrumpitur, niſi per actionem contrarij, vel per corruptionem ſubiecti, vel per defectum cauſæ, 12ª.q.53.1.2 47

Forma dicitur corrumpi per ſe per ſuum contrarium, ſed per accidens, per corruptionem ſui ſubiecti. 12ª.q.53.1.c. 48

Introductio vnius formæ, eſt expulſio alterius, & econuerſo, 1ª.q.44. 4.2ᵐ 49

Intentio formæ & perfectionis, eſt per acceſſum ad primum, ſed remiſſio defectus & priuationis, eſt per receſſum à primo, 1ª.q.49.3.3ᵐ ª 12ª q.22 c 1ᵐ 50

ª Intentio & remiſſio formarum, nunquam cauſat diuerſitatem ſpeciei, ſed quandoque conſequitur eam, 12ª q.72 8.2ᵐ 51

Magis & minus eſt formis diuerſorum graduum, diuerſificant ſpeciem, non autem ſecundum intentionem graduum eiuſdem formæ 1ª.q 50. 4 2ᵐ ª 12ª q.1 .11.1ᵐ ª q.60.4.3ᵐ ª q.72.8.2ᵐ 52

Perfectio formæ duplex, ſ. ſecundum ſpeciem, & ſecundum ſubiectum. Secundum primam forma dicitur magis: ſecundum ſecundam acto, dicitur magis, 12ª.q.52.1.c principio ª q.66.1.c 53

Forma dupliciter recipit magis & minus. ſ. in concreto tantū ſi ſit ſimplex, & vna, vt lux, vel in concreto & abſtracto, ſi importat in ratione ſua proportionem multorum ordinatorum, ad vnum, vt motus, ſanitas & pulchritudo 12ª q.52.1 2.ª q.52.1.3ᵐ 54

Nulla forma ſubſtantialis, ſuſcipit magis vel minus 1ª.q.76.4.4ᵐ ª q.93. 3.3ᵐ ª q.118.2 2ᵐ ª 12ª.q.52.1.c.ª 3ª.q.75.7.c. 55

Formæ rei per ſe exiſtens, ad duo poteſt eſſe. ſ. vt exemplar & vt principium cognitionis, 1ª.q.15.1.c. 56

Verbum Dei eſt forma exemplaris, non autem forma quæ eſt pars compoſiti, 1ª.q.3.8.2ᵐ 57

Forma ſubſtantialis eſt perfectio totius, & cuiuſlibet partis eius, non autem quælibet forma accidentalis, 1ª.q.7 .8.c. 58

Forma ſubſtantialis vnitur immediate materiæ, 1ª.q.76.6.7.c.

 ª Non

60 Non eſt poſſibile plures formas ſubſtantiales ſimul eſſe in eodem corpore, 1ª. q. 76. ar. 4.

61 Forma mixtionis non eſt ſubſtantialis, ſed eſt accidens, ſ. qualitas, 1ª. q. [illegible]

62 Nulla forma rei corporalis, præter animam rationalem, eſt perpetua, 3ª. q. [illegible] 6. c.

63 Eadē forma eſt, qua ignis eſt ignis, corpus & ſubſtantia. 1ª. q. 76. 6. 2m.

64 Forma accidentalis non habet potentiam actiuam, ſed eſt potentia cõpoſiti, vt calor ignis. 1ª. q. 79. [illegible]

65 Omnis forma ſeparata à materia, eſt intellectualis. 1ª. q. 56. 2. c. & 2ª. q. [illegible]

66 Omnes formæ intelligibiles ſunt eiuſdem generis. 1ª. q. [illegible]

67 Formæ, ſpecies vel virtutes nostræ, non effluunt a formis materialibus, ſed a rebus ſenſibilibus. 1ª. q. 8[illegible]

68 Forma intellectus reſpectu eius eſt [illegible], ſed reſpectu eius cuius eſt ſimilitudo, eſt vniuerſalis. 1ª. q. 76. 2. 4m.

69 Intellectus recipit formam [illegible] formam ſimpliciter, non individuando eam, quia in eo habet eſſe vniuerſale, ſed materia recipit formam, individualiter eam. 1ª. q. [illegible]

70 Intellectus cuius forma eſt à re, perficitur à re, & à ſimilitudine. Si autē non habet a re, perficitur à ſimilitudine. [illegible] à ſimilitudine a nullo perficitur. [illegible]

71 Iudicium quo ad formam iudicij, pertinet ad iuſtitiam diſtributiuā tantum. 22ª. q. 63. 4. 1m.

72 Forma ſacramenti eſt eadē quæ fuit Apoſtolis à Chriſto 3ª. q. 78 4. [illegible]
¶ Forniciaria ponit g[illegible], mi[illegible] plena 22ª. q. 172. [illegible]

1 ¶ Fornicatio prohibetur ſpecialiter ſimul cum ceremoniis legis ab Apoſtolis, quia gentiles non reputabant eam eſſe peccatum. 12. q. 103 4. [illegible]

2 ¶ Omne peccatum dicitur fornicatio large. 22ª. q. 151. 2. c. 3m. [illegible] 4. d. 39. 2m.

3 Fornicatio eſt maius peccatum illis quæ ſunt contra bona exteriora, & minus his quæ ſunt contra Deum, vel contra perſonam proximi. 22ª q. [illegible]

4 Cum coniux ſit obligatus fidem ei ſeruare, qui eam violauerit, viro cõceditur iuxta Domini verba vxorem fornicationis cauſa repudiare. Suppl. q. 62. 1. [illegible]

5 Si vxorem adulteram pœnitere adulterium commiſiſſe, non tenetur vir illam ex præcepto relinquere [illegible], ne peccato conſentire videatur. Supp. q. 62. 2. [illegible]

6 Vir poteſt quantum ad thorum tantum vxorem fornicantem dimittere, quantum vero ad thorum & cohabitationem ſimul, non poteſt, [illegible] iudicio eccleſiæ. Suppl. q. 62. 3. [illegible]

7 In crimine [illegible] & vxor ad paria iudicantur, ita vt idem ſit [illegible] quod alteri. Sed quantum ad bonum prolis, plus peccat vxor adultera quam vir machus. Suppl. q. [illegible] 4. c.

8 Non poteſt eſſe adulterium, quia ſemper verum coniugium remanet [illegible] ad alias nuptias conuolare, committit adulterium. Suppl. q. [illegible]

9 Peccat [illegible] adulteram dimittere [illegible], ſi emendare pœnitentiam de peccato egerit, [illegible], quemadmodum nec [illegible] a peccato deſiſtere nolentem. Suppl. q. 62. 6. c.

1 ¶ Fortitudo eſt virtus ſpecialis, ſecundum quod eſt circa pericula, ſed eſt cõditio omnis virtutis, ſ. [illegible] firmitatē animi abſolute. 22ª. q. [illegible]

2 Fortitudo eſt virtus tollens impedimenta [illegible] repellunt voluntatē ab eo quod eſt ſecundum rationem propter diſſicultatem. 22ª. q. 123. 1. c. [illegible]

3 Fortitudo non habet partes ſubiectiuas, quæ diuidantur in alias ſpecies, quia eſt circa materiam valde ſpecialem. 22ª. q. 128. c. principio.

4 Propria materia fortitudinis ſunt timores & audaciæ in [illegible]. 1ª. q. [illegible]

5 Fortitudo eſt immediate circa timores & audacias, mediate vero circa obiecta horum, ſ. circa pericula & labores. 22ª. q. 123. 3. 2m. [illegible] q. 129. [illegible] q. 161. 2. 3m.

6 Fortitudo eſt principaliter circa timores, ſecundario autem circa audacias. [illegible] q. 141. 3. c. 2m.

7 Fortitudo non eſt circa ſpem, niſi ſecundum quod ſpes coniungitur audaciæ. 22ª. q. 123. 3. [illegible]

8 Fortitudo eſt præcipue circa timores mortis. 12ª. q. 61. 3. c. & 22ª. q. 123 [illegible]

9 Fortitudo principaliter eſt circa moleſtias mortis, ſecundario autem circa quaſcunque alias moleſtias. 22 q. 123. 4. 1m. [illegible] q. 134. 4. 3m.

10 Fortitudo eſt maxime circa actiones, quæ ad manifeſtationem habitus, non autem quæ ad electionem [illegible]

11 Fortitudo eſt maxime circa timorem mortis in bello communi, vel particulari 22ª. q. 124. [illegible] 8. c.

12 Fortitudo eſt circa difficiliora, nō autem circa meliora, quia iuſtitia, quæ in bello & in pace vtilis eſt, non autem fortitudo, ſed tantum in bello. 22. q. [illegible]

13 Perfectio, ſecundum quod dicit actum fortitudinis, non dicit immobilitatem, ſed electionem immorandi contra immoderationem timorem. [illegible] contra odium, manſuetudo contra iram, & patientia contra [illegible] 22ª. q. 66. 4. 2m.

14 Fortitudo virtus dicitur timorem, patientia & perſeuerantia triſtitiam, ſed manſuetudo iram. 22ª. q. 136. 2. c. 1m.

Quicunque eſt fortis, eſt patiens, & non conuertitur, quia patientia eſt quædam fortitudinis pars. 12. q. 66. 4. 2m. 15

Fortitudo ſuſtinet pericula mortis, ſed patientia ſuſtinet quæcunque mala. 12. q. 129. 4m. [illegible] q. 136. 4. 1m. 16

Fortitudo eſt principaliter circa timores, ſecundario autē circa triſtitias. Patientia vero eſt econuerſo. 22ª. q. 136. 4. 2m. 17

Fortitudo eſt principalior magnanimitate. 22ª. q. 129. [illegible] 3m. 18

Fortitudo firmat contra mala, ſed magnanimitas in proſecutione bonorum. 22ª. q. 129. 5. 1m. [illegible] 6. 2m. 19

Partes potentiales fortitudinis ſunt ſex, ſ. magnanimitas, fiducia, ſecuritas, magnificentia, cõſtantia, tolerantia, ſ. patientia, & firmitas, ſ. perſeuerantia. 22ª. q. 128. [illegible] q. 129. [illegible] q. 134. [illegible] q. 136. 4. c. [illegible] q. 137. 2. 3m. 20

Fiducia, magnificentia, patientia & perſeuerantia, circa materiam fortitudinis ſunt partes eius integrales. Sed ſunt partes potentiales, & virtutes per ſe, diſtinctæ à fortitudine, ſecundum quod ſunt circa alias materias. 22. q. 128. c. [illegible] q. 134. 4. c. [illegible] q. 137. 2. c. 21

Vt non audaciæ opponitur fortitudini, ſecundum exceſſum audaciæ, impauiditas autem ſecundum defectum timoris, quia in vtraque ponit medium. 12ª. q. [illegible] 22

Fortitudo eſt in iraſcibili ſubiectiue. 12ª. q. 61. 2. c. [illegible] q. 66. 1. c. [illegible] 3. c. [illegible] 12ª q. [illegible] q. 128. [illegible] q. 136. 4. 2m. [illegible] 23

Fortitudo in martyrio præcipue commendatur, quia ſuſtinet propter Deum impugnationes perſonales, & mortem in bello particulari 22ª. q. 123. [illegible] q. 124. 2. c. 24

Fortis intendit exprimere ſimilitudinem ſui habitus in actum, vt proximum finem. 22ª. q. 123. 7. [illegible] 25

Fortis delectatur de ſuo actu & fine, ſed non percipit, niſi ex ſuperabundanti gratia Dei, propter dolorem corporis & animæ, pro amiſſione vitæ. 22. q. 123. 8. c. 26

Non habens fortitudinem, operatur fortia quintupliciter, ſ. propter ignorantiam, artem, experientiam, paſſionem, & lucrum. 22ª. q. 123. 1. 2m. [illegible] q. 128. 7m. 27

Principalis actus fortitudinis eſt ſuſtinere, ſecundarius vero, eſt aggredi. 22ª. q. 123. 3. c. [illegible] q. 128. [illegible] 2. 3. c. 28

Ad primum actum, requiruntur duo, ſ. præparatio animi, & executio operis. Ad ſecundum etiam requiruntur duo, ſ. infrangibilitas, & in[illegible]gabilitas. 22ª. q. 128. c. 29

Fortitudo aſſumit iram moderatam ad actum ſecundum, non autem ad primum: Nec vt auxilium, ſed vt inſtrumentum, quia ad eam pertinet inſiſtere in rem conſtituendam. Vnde Philoſophus inducit verſum Homeri, Virtutē & furorem excite, quia videt cum aliquis eſt virtuoſus virtute fortitudinis, paſſio iræ, electionem virtutis ſequens, facit ad maiorem promptitudinem actum. Si autem præcederet, virtutis modum perturbaret. 22ª. q. 123. 10. [illegible] 30

Triſtitia & concupiſcentia, per ſe impediunt ſecundum actum fortitudinis, ſ. aggredi, ſed per accidens adiuuant. 22. q. 123. [illegible] 31

Fortitudo ſpiritus, oſtenditur in reſiſtendo concupiſcentiæ carnis contra[illegible], ſed eſt maior in non permittendo, ne inſurgat. 3ª. q. 15. 2. 1m. 32

Donum fortitudinis in patria, habet actum perfruendi plena ſecuritate à laboribus & a malis. 22ª. q. 139. [illegible] 33

Virtus fortitudinis firmat animum, ſecundum modum connaturalem homini, donum autem ſupernaturaliter. 22ª. q. 139. 1. c. 34

Donum fortitudinis dat fiduciam euadendi quælibet pericula, & perueniendi ad finem cuiuslibet operis, ſ. ad beatitudinem, non autem virtus fortitudinis, ſed perficit ad ſuſtinendum quælibet pericula. 22ª. q. 139. [illegible] 35

Donum fortitudinis, reſpicit materiam fortitudinis, inquantum ſuſtinet pericula, & facit quodcunque opus arduum, Ideo dirigitur à dono conſilij. 22ª. q. 139. [illegible] 36

¶ Frater in ſacra ſcriptura dicitur quadrupliciter, ſ. natura, gente, cognatione & affectu. [illegible] q. 28. 3. 9m.

Fratres Chriſti ſumus per adoptionem, 3ª. q. 23. [illegible] q. 41. 3. c. [illegible] 3ª. q. 31. 3. 3m.

Fratres Chriſti in Euangelio, dicuntur conſobrini eius, ſ. filij Mariæ, matertera matris eius. 3ª. q. 28. [illegible]

¶ Frenetici. [illegible] Cauſa. Tanta poteſt eſſe motio ſpirituum & humorum, quod huiuſmodi apparitiones iterum aliter quam ſint, etiam vigilantibus per naturalem commotionem humorum fiunt, ſicut & in freneticis, & alijs huiuſmodi. 1ª. q. 111. 3. c. [illegible]

¶ Frequentia, diuturnitas, & diuturnitas, non ſunt circunſtantiæ mutantes ſpeciem, niſi aliud ſuperueniat. 12ª. q. 18. [illegible]

¶ Fricare. [illegible] Multa homo agit abſque deliberatione de quibus etiã quandoque non habet cogitationem, ſicut quis mouet pedem vel manum, aliis intentus, vel fricat barbam. 12ª q. [illegible]

¶ Frigiditas ſeu impotentia coeundi, non conſiſtit ex ætate ſed ex defectu naturæ ſimpliciter incurabilis, [illegible] matrimonium contrahendum & iam contractum, poſtquam conſtat ad mentem ex eccleſiæ ſtatuto Suppl. q. [illegible]

¶ Fructus dupliciter diſtinguuntur, ſ. ſecundum tres perfectionum gradus a Chriſto, ſ. trecentenus, ſexagenus, & trigeſimus: hæc ſecundum tres gradus virtutis ſic ſunt diſtinguuntur quia cuiuſlibet rei perfectio attenditur ſecundum principium, & alterum & finem, & eſſentialiter, id eſt ſecundum rationes diuerſas gaudendi, ſcilicet duodecim a Paulo, 12ª. q. [illegible]

Fructus

2 Fructus ſpiritualis dicitur dupliciter, ſ. quod principaliter expectatur, ſ. Deus, & ſecundario, ſ. delectatio. 1e^a. q. 11. 3. c. 3^m.

3 Fructus quarto modo ſ. conſurgens ex ſemine verbi Dei, eſt tantum triplex, ſecundum tres gradus continentium, ſ. coniugum, viduarum, & virginum. 22^a. q. 152. 3. 2^m.

4 Fructus ſpiritus ſancti, ſecundum ſanctum Paulum, ſunt duodecim, ſ. charitas, gaudium, pax, patientia, bonitas, longanimitas, benignitas, mansuetudo, fides, modeſtia, continentia & caſtitas. 12^a. q. 70. 3. c.

5 Fructus ſenſibilis, eſt vltimum ex arbore expectatum, quod cum quadam ſuauitate percipitur. 1e^a. q. 11. 3. c. ^a 3. c. ^a q. 70. 1. c.

6 Vltimum ſimpliciter & delectatum, eſt propria fructus, & eius proprie eſt frui. Delectans autem non vltimum, poteſt aliquo modo dici fructus, ſed eius non eſt frui proprie, & ſecundum completam rationem. Non delectans vero, ſed tantum in ordine ad aliud appetitum, nullo modo eſt fructus. 12^a. q. 11. 3. c. 2^m.

7 Opera carnis non dicuntur fructus, quia ſunt contra rationem, ſicut quod eſt ex arbore contra naturam eius, non dicitur fructus. 12^a. q. 70. 4. 1^m. ^a 12^a. q. 8. 3. c. ſ.

8 Virtutes dicuntur fructus ratione delectationis, non autem ratione habitus. 12^a. q. 70. 1. 3^m. ^a 22^a. q. 126. 1. 3^m.

9 Operatio ſecundum facultatem rationis, dicitur fructus rationis, ſed vt mouetur a Deo, dicitur fructus ſpiritualis. 12^a. q. 70. 1. c.

10 Opera noſtra vt ſunt à ſpiritu ſancto, dicuntur fructus, reſpectu vero beatitudinis, dicuntur flores. 12^a. q. 70. 1. c. 1^m.

11 Fructus proprie dicuntur ea, quae in corporalibus ſ. plantis à quibus metaphorice transferuntur ad ſpiritualia. 12^a. q. 11. 3. c. ^a 3. 1^m ^a q. 70. 1. c.

12 In parte appetitiua ſumi potius fructus quam in parte apprehenſiua, quia fructus ſignificat finem, qui magis conuenit parti appetitiuae. 12^a. q. 8. 8. 3^m.

13 Fructus comparatur ad arborem, ſicut effectus ad cauſam, ad hominem vero, ſicut vltimum expectatum delectans. 12^a. q. 11. 3. c. ^a q. 70. 1. c.

14 Dono conſilij non correſpondet proprie aliquis fructus, quia eius praxis eſt propter aliud. 22^a. q. 52. 3^m. ^a q. 8. c. 4. 3^m.

15 Fructus ſpiritus contrariantur operibus carnis in communi, non autem ſingula ſingulis, niſi ſecundum adaptationem. 12^a. q. 70. 4. c.

16 Opera carnis ſunt plura fructibus ſpiritus, quia bonum eſt vno modo, ſed malum eſt omnifariam. 12^a. q. 70. 4. 1^m.

1 ¶ Frui eſt actus potentiae imperantis, non autem exequentis. 12^a. q. 11. 2. cap.

2 Frui eſt actus appetitiuae potentiae. 1e^a. q. 11. 1. c. ^a 2. c.

3 ^a Frui eſt actus voluntatis. 12^a. q. 11. 1. 3^m ^a 4. c. 2^m.

4 Frui eſt actus voluntatis in ordine ad intellectum. 12^a. q. 11. 1. 1^m ^a 4. c. 2^m.

5 Frui eſt actus tantum vel intantum ſecundum charitatem, in ordine ad potentias & habitus priores. 1e^a. q. 11. 1. c.

2 ¶ Fruitio primum videtur ad amorem vel delectationem, quam aliquis habet de vltimo expectato, quod eſt finis. 12^a. q. 11. 3. 4. 6. ^a q. 34. 3. cap. 8.

3 Nomina iſtorum ordinum praedictorum, ſumuntur ab excellentia praedictorum iſtorum actuum fruitionis, & non ab ipſa ſimpliciter. 1^a. q. 108. 1. c. ^a 6.

3 Eadem fruitione fruemur Deo, fruitione eius, & beatitudine creata. 12^a. q. 11. 1. 3^m.

4 Fruitio perfecta eſt tantum vltimi finis habiti; imperfecta vero, etiam non habiti. Sed impropria, eſt non vltimi ſimpliciter. 12^a. q. 11. 3. 4. 2. q. 8. c. 3.

5 Non oportet quod fruitio ſit vltimi finis ſimpliciter, ſed quod habeatur pro vltimo fine. 1e^a. q. 11. 3. c. 2.

6 ^a Non eſt fruendum iuſtis, niſi in Deo. Peccatore autem, brutis, vel inanimatis, nullo modo. 1e^a. q. 11. 3. 1.

7 Carentia cognitione nullo modo fruuntur, bruta fruuntur improprie. Peccatores non vere, iuſti imperfecte, beati perfecte, Deus autem perfectiſſime. 12^a. q. 11. 2. 4. c. ^a q. 12. 7. 2^m.

8 Hac fruitio Chriſti, perueniebat ad totam animam eius, ſecundum eſſentiam vt eſt ſubiectum rationis ſuperioris tantum. 3^a. q. 46. 8. c.

9 ^a Bruta fruuntur imperfecte, ſed rationales perfecte. 12^a. q. 11. 2. c.

¶ Frumentum eſt genus ad triticum, & ad alia grana. 3^a. q. 74. 3. 2^m ^a c. 3^m.

¶ Fruſtra dicitur, quod eſt ad finem quem non inducit. 1^a. q. 25. 2. 1^m. ^a q. 88. 1. 4^m. ^a 3^a. q. 11. 5. 2^m.

¶ Fugatio eſt ſpecies fictionis, ad mentiendum pulchritudinem: ideo ſemper eſt peccatum, ſed non eſt mortale, niſi fiat ad laſciuiam vel contemptum Dei. Tamen licet occultare turpitudinem cauſatam ex infirmitate, vel ex alia cauſa accidentali. 22^a. q. 169. 2. 2^m.

¶ Fugere poteſt iuſtus propter tria, ſcilicet vt perſecutor quieſcat, vt praeceptum à Domino ſuper perficiat, & vt glorioſiorem coronam acquirat. 22^a. q. 64. 4. 7.

2 De ratione fundamenti eſt eſſe primum, ſubſtantiam, & connexio. 22^a. q. 2. 7. 4^m.

3 Fides eſt fundamentum aliarum virtutum, quia eſt prior eis, & ſubſtentat eas. Poſtremo autem ſirmat contra aduerſa, humilitas contra proſpera, timor contra culpam futuram, poenitentia contra praeteritam. 22^a. q. 161. 5. 2^m. ^a 3^a. q. 84. 6. 2^m.

3 ¶ Furia matrimonium ſequens, illud nullatenus dirimit, praecedens vero, quandoque dirimit. Suppl. q. 58. 3. c.

1 ¶ Furtum eſt occulta acceptio rei alienae. 22^a. q. 66. 3. c.

2 Furtum ſemper eſt peccatum, ratione iniuſtitiae, & fraudis, vel doli, & eſt mortale, niſi modicum intendatur. 22^a. q. 22. 3. c. ^a q. 66. 5. 6. c.

^a q. 118. 4. c.

Furtum eſt ſpecies fraudis. Mendacium & falſum teſtimonium, fallacia, Turpe lucrum, inquietudinem, Rapacitas, violentia. Iſta omnia haec, & inhumanitas, ſ. obduratio, ab Iſidoro dicuntur eſſe filiae auaritiae. 22^a. q. 118. 8. 3^m. 3

Furtum & rapina opponuntur iuſtitiae. 22^a. q. 64. princ. ^a q. 66. princ. ^a 4. 5. c. ^a q. 1. 8. 4. c. 4

Furtum eſt mortale, quia eſt inuoluntarium per ignorantiam, ſed rapina per vim. Ideo differunt ſpecie. 22^a. q. 66. 4. ^a 9. c. ^a q. 73. 1. cap. 2^m. 5

Rapina eſt grauior furto dupliciter, primo quia inuoluntarium ^a eſt ex parte eius cui aliquid ſubtrahitur furto: rapina vero addit violentiam quae voluntaria eſt, peccatum autem per vim, eſt maius quam per ignorantiam. Secundo, quia rapina eſt in re, & in perſona, furtum autem eſt tantum in re. 22^a. q. 66. 9. c. ^a q. 73. 3. 2^m ^a q. 118. 8. 1^m ^a q. 144. 1. 4^m. 6

Accipiens furtum rem ſuam, iniuſte detentam, peccat contra communem iuſtitiam, vſurpando ſibi iudicium: ſed non tenetur reſtituere, ſed ſatisfacere Deo, & ſedare ſcandalum. 22^a. q. 66. 8. 3^m. 7

Accipiens rem alienam occulte & manifeſte auctoritate iudicis, non eſt furtum vel rapina, quia per ſententiam ſit debitum. 22^a. q. 66. 5. 1^m. ^a 2. cap. 8

Accipiens rem inuentam, animo retinendi, furtum facit, niſi credat habere pro derelicto, vel nullius eſſe. 22^a. q. 66. 5. 2^m. 9

Per prohibitionem furti, prohibentur omnia damna in rebus. 22^a. q. 122. 6. 1^m. 10

Poena mortis non infligitur in praeſenti pro furto, niſi ratione grauiori ſit coniunctum, vt ſacrilegio, peculatu, & plagio. 22^a. q. 66. 6. 2^m. 11

¶ Futurum cognoſcitur dupliciter, ſ. in ſe, & in ſuis cauſis. Primo cognoſcit tantum Deus, ſecundum nobis. Sed magis angeli & daemones. Sed in cauſis neceſſariis certitudinaliter, in contingentibus ſaepe, opinatiue tantum, in quae non ordinantur, nullo modo. 1^a. q. 14. 13. c. ^a q. 57. 3. c. ^a q. 84. 1. 1^m. ^a q. 86. 4. c. ^a q. 89. 3. 3^m. ^a 22^a. q. 171. 3. cap. ^a 3. ^a q. 95. 1. c. ^a 5. c. ^a q. 172. 6. 1^m. ^a 2^m. ^a 3^m ^a q. 173. 1. c. ^a q. 174. 1. c. 2^m. 1

Futura plus cognoſcuntur a phreneticis abſtractis à ſenſibus, morientibus, dormientibus, & brutis, quam ab aliis. 1^a. q. 86. 4. c. ^a q. 85. 4. 2^m. ^a 22^a. q. 172. 1. 1^m ^a 2

Cognitio futurorum, ex praeteritis & praeſentibus, propria rationis eſt. 22^a. q. 47. 1. c. 3

Anima iuncta morti, cognoſcit aliqua futura ex reuelatione, vel ex impreſſione cauſarum naturalium, non autem propria virtute. 1^a. q. 86. 3. ^a 22^a. q. 172. 1. 1^m. 4

Bruta non cognoſcunt futura, ſed ex inſtinctu naturae eis indito ab intellectu diuino, mouentur ad aliquid in futurum, ac ſi futurum praeuiderent. 12^a. q. 40. 3. c. 1^m. 5

Bruta cognoſcunt futura, non comparando praeſens ad futurum, ſed ex inſtinctu naturae. 1^a. q. 86. 4. 3^m. ^a 2. q. 40. 3. c. 6

Senſus non apprehendit futurum, ſed ex eo quod animal apprehendit in praeſenti, appetitus eius mouetur naturali inſtinctu in aliquod futurum proſequendum, vel fugiendum. 1e^a. q. 40. 3. 3^m ^a q. 41. 1. 3^m. 7

G

GAbriel fortitudo Dei nominatur. 3^a q. 30. 2. 4^m. 1

Quidam dicunt Gabrielem fuiſſe de ſupremo ordine angelorum, ſed ſanctius eſt credibile, quod ſit ſummus in ordine archangelorum. Unde eccleſia eum archangelum nominat. 3^a. q. 30. 2. 4^m. ^a 6. 2

¶ Galilaea vt interpretatur tranſmigratio, ſignificat gentilitatem, ſed vt interpretatur reuelatio, ſignificat patriam caeleſtem. 3^a. q. 55. 3. c. 4^m. 1

¶ Gaudium non eſt virtus, ſed eſt actus charitatis, poſterior dilectione. 22^a. q. 28. 4. c. 1

Gaudium & triſtitia de eodem, ſunt contraria, & etiam ſecundum genus, ſed de diuerſis, vnum eſt cauſa alterius, & materia. 1e^a. q. 6. 3. 1^m ^a 3^a. q. 84. 9. 2^m. 2

¶ Gedeon petens ſignum peccauit tentando Deum ex incredulitate, ſicut & Zacharias. 22^a. q. 97. 2. 3^m. 3

¶ Gemitus & lachrymae mitigant triſtitiam: quia appetitur extra, & continent diſpoſitionem hominis triſtis. 12^a. q. 38. 2. 2^m.

¶ Genealogia magis denominatur à patre, quam à matre. 3^a. q. 28. 1. 2^m ^a q. 29. 1. c. ^a q. 31. 2. 1^m. 1

Tota genealogia Chriſti exponitur, & dubia circa eam ſoluuntur. 3^a. q. 31. 2. 2^m ^a q. 113. 0. 2

¶ Generale triplex, ſ. per praedicationem, vt genus: per cauſam, vt amor, & quod eſt à multis cauſis, vt vita. 12^a. q. 45. 1. 2. ^a 22^a. q. 1. 6. c. 1

Generale & ſpeciale duplex, ſ. intentione & praedicatione. 22^a. q. 58. 5. 3^m ^a q. 9. c. 0. ^a q. 79. 2. 1^m. 2

¶ Generatio duplex, ſcilicet mutatio de non eſſe ad eſſe, & origo viuentis à principio viuente coniuncto. Prima conuenit omni generabili & corruptibili: ſecunda vero tantum viuenti, & dicitur natiuitas. 1^a. q. 27. 2. c. 1

Ad generationem naturalem, non requiritur aliqua potentia actiua in materia. 3^a. q. 31. 4. c. 3^m. 2

^a In generatione tota virtus actiua eſt ex parte maris, & paſſio ex parte foeminae. 1^a. q. 118. 2. 3^m ^a 3^a. q. 32. 4. c. ^a q. 67. 4. 3^m. 3

Primum in generatione, eſt vltimum in corruptione. 22^a. q. 107. 2. c. ^a q. 162. 7. 3^m ^a 4^m. 4

Generatio vnius non eſt corruptio alterius, niſi per concomitantiam. 12^a q. 113. 6. 2^m. 5

Generatio

6 Generatio & corruptio ſunt in inferiori. 12ª. q. 22. a. 2. c.
7 Forma eſt finis generationis, in omnibus quæ generantur, non à caſu, q. [illegible]
8 Omne generans producit ſibi ſimile ſecundum formam qua agit, quæ eſt principium generatiua. 1ª. q. 3. a. 4. ª q. 45. a. 2.
9 Ad actum generationis concurrunt duo, f. calor, ſpiritus, & humor. 12ª. q. 147. a. 1m.
10 Generatio vniuoca eſt verior & perfectior, quàm generatio non vniuoca. 1ª. q. 33. a. 2. 4m.
11 Idem modus generationis eſt omnium eorum, quæ ſunt eiuſdem ſpeciei. 1ª. q. 34. a. 4.
12 Quod generatur ſecundo modo generationis, f. prout generatio eſt origo viuentis à principio viuente coniuncto non dicitur genitum, nec filius: ſi procedat ſecundum rationem ſimilitudinis ſpecificæ, vt pili, & vermes. 1ª. q. 27. a. 2.
13 Generatum oportet aſſimilari generanti, in omnibus quæ ad naturam ſpeciei pertinent, non autem in proprietatibus indiuidui. 1ª. q. 100. a. 1. c. ª q. 101. a. 1. ª 12. q. 81. a. 2. c.
14 Accidentia indiuidualia partim vtia ad diſpoſitionem naturæ, vt velocitas corporis, & bonitas ingenij, propagantur in filios per generationem, ſed nullo modo accidentia pure perſonalia, vt grammatica & huiuſmodi. 12. q. 81. a. 2. c. ª 12ª q. 165. a. 1. 2m.
15 Accidentia ſpeciei & indiuidui ſecundum corpus, poſſunt transfundi à generante in genitum, non autem accidentia ſecundum animam. 12ª q. 67. a. 4m.
16 Homo generat ſibi ſimile in ſpecie non reducendo, nec educendo animam rationalem de potentia materiæ, ſed diſponendo materiam. 1ª. q. 118. a. 4. ª 12. q. 81. a. 1. 3m.
17 In ſtatu innocentiæ, fuiſſet generatio per coitum. 1ª q. 98. a. 2.
18 Tunc non fuiſſent generati æquales in natura, pulchritudine, & alijs, ſicut nec etiam nunc. 1ª. q. 96. a. 3. c.
19 Parentes tunc non fuiſſent confirmati in iuſtitia, quando genuiſſent. 1ª. q. [illegible] a. 2.
20 Generatio ſignificat relationem per modum operationis, in diuinis. 1ª. q. 41. a. 3m.
21 Generatio proprie conuenit Deo. 1ª. q. 27. a. 2. c. ª q. 28. a. 4. c.
22 Generatio filij Dei à patre eſt æterna. 1ª. q. 42. a. 2. c.
23 Arrius ponit duodecim modos generationis ſ. iuxta fluxum lineæ à puncto, iuxta emiſſionem radiorum a ſole, iuxta characterem ſeu impreſſionem à ſigillo, iuxta immiſſionem bonæ voluntatis a Deo, iuxta exitum accidentis à ſubſtantia, iuxta abſtractionem ſpeciei à materia, iuxta excitationem voluntatis à cogitatione, iuxta transfigurationem motus à mouente, iuxta eductionem ſpecierum à genere, iuxta ideationem & vtero naſcentis, in quibus deeſt æqualitas naturæ, vel durationis. 1ª q. 42. a. 2. 1m.
24 Proceſſio ſpiritus ſancti non poteſt dici generatio, quia eſt per modum amoris, non autem per modum ſimilitudinis, ſicut verbum. 1ª. q. 27. a. 4. ª q. 30. a. 2. ª q. 35. a. 2. c.
25 Nullus modus procreationis in creaturis perfectè repræſentat diuinam generationem, ſed ex multis oportet colligere ſimilitudinem. 1ª. q. 42. a. 2. 4m. ª q. 43. a. 1m.
26 Nec homo accidit ſam ineffabilem generationem ſcimus, quia non comprehendimus naturam Dei. 1ª. q. [illegible] a. 7. 2.
27 Eſſentia Dei non generatur, nec genita eſt per ſe, nec per accidens. 1ª. q. 39. a. 5. 2m. ª 1ª q. 1. a. 5. m.
28 Eſſentia non generat, ſed pater virtute eſſentiæ. 1ª. q. 39. a. 4. ª q. 41. a. 5. 1m.
29 Generatio attribuuntur aliis terminis eſſentialibus, ſecundum quod magis conſonant actum. 1ª q. 39 a. 5. 1m.
30 Eſſentia eſt Deus generans, & res generans, ſi res & Deus ſupponant pro perſona, non autem ſi ſupponant pro eſſentia. 1ª. q. 39. a. 5. m.
31 Hæc propoſitio eſt falſa, Deus non genuit Deum. 1ª. q. 39. a. 3m.
32 Hæc propoſitio eſt vera, Deus genuit Deum. 1ª. q. 39. a. 4. c. ª 5. 1m.
33 Hæc eſt falſa, Deus genuit Deum alium Deum. 1ª. q. 39. a. 4m.
34 Hæc eſt vera ſimpliciter. Deus pater genuit alterum ſe, ſi ſe ablatiuo, in accuſatiuo ſimpliciter, & perſonaliter, ſed emphaticè. 1ª. q. 39. a. 4m.
35 Hæc eſt vera appoſitiue, Deus genuit Deum, qui non eſt Deus pater. Ita eſt falſa ſupplemento, ſed affirmatiua eſt econuerſo. 1ª. q. 39. a. 5m.
36 Melius dicitur filius Dei ſemper natus, quam ſemper generatus, vel ſemper naſcitur vt poſſimus omnia tempora in generatione eius. 1ª. q. 42. a. 2. 4m.
¶ Generatiua potentia eſt actiua, & eſt in patre perfectè, in matre vero imperfectè. 3 q. 32. a. 4. 2m.
¶ Genitum vel generans, non eſt ita nomen proprium patris, ſicut pater. 1ª. q. [illegible] a. 2. ª q. 40. a. 4.
1 ¶ Filius Dei dicitur genitus de patre, & ſubſtantia patris: ſed diuerſimode. 1ª. q. 41. a. 3. c.
2 Filius Dei dicitur genitus & creatus, ad remouendum omnem imperfectionem à natiuitate eius. 1ª. q. 41. a. 3. 4m.
1 ¶ Genus reſpectu ſingularium eſt vt formale: ſed reſpectu ſpeciei, eſt vt materiale. 1ª. q. [illegible] 4m.
2 Genus aliquando accipitur pro ſpecie, eo modo loquendi, quo dicimus humanum genus, idem humanam ſpeciem. 12ª q. 1. a. c. h.
3 Genus prædicatur æqualiter de ſpeciebus, ſecundum intentionem, non autem ſemper ſecundum eſſe. 1. q. 7. a. 4. 1m.
4 Genus dicitur dupliciter. ſ. proprie, prout prædicatur de pluribus ſpeciebus in eo quod quid, & improprie, id eſt, omne commune. ſ. quod ſui communitate multa ambit & continet, & ſic bonum & malum dicuntur genera contrariorum. 12ª. q. 18. a. 7. 6.
Genus duplex. ſcilicet genus nominatum, & genus innominatum. 12ª. q. 78. a. 3m. 5
Genus duplex. ſ. genus proximum, & genus remotum. Ibidem. 6
Genus duplex, ſcilicet genus logicum, & genus phyſicum. 1ª. q. 66. a. 2. 1m. ª q. 88. a. 2. 1m. 7
Aliquid eſt in aliquo genere dupliciter. ſ. in genere entis, vt ens actu, & in genere intelligibilium, vt pura potentia. 1ª. q. 87. a. 1. c. 2m. ª 12ª. q. 50. a. 4. 2m. ª 5. 2. 8
Aliquid eſt in aliquo genere dupliciter. ſ. per ſe, vt ſpecies: & ea de quibus prædicatur genus: & reductiue, vt principia generis, negationes & priuationes. 1ª. q. 3. a. 5. c. ª 12ª q. 72. a. 6. 1m. 9
In omni genere in quo eſt aliquid imperfectum, oportet præexiſtere aliquid perfectum. 1ª. q. 58. a. 1. 2. 10
In quolibet genere primum eſt cauſa omnium quæ ſunt poſt. 1ª. q. 16. a. 1. c. 11
ª In omni re quæ eſt in genere, differt eſſe ab eſſentia. 1ª. q. 3. a. 5. c. 12
Impoſſibile eſt aliquid eſſe in genere, quod in nulla eius ſpecie eſt. 1ª. q. 7. a. 3. 2m. ª 22ª q. 179. a. 1. 2m. 13
Hypoſtaſis non eſt in genere vel in ſpecie, niſi per naturam quam habet. 3ª. q. 2. a. 3. 3m. 14
Nihil ponitur primo in genere vel ſpecie, niſi per id quod de eo proprie prædicatur. 3ª. q. 63. a. 2. 1m. 15
In omni genere, quanto aliquid eſt prius, tanto eſt ſimplicius. 12ª. q. 29. a. 2. c. 16
Relatio generis ad ſpeciem, & econuerſo, eſt relatio rationis tantum. 1ª. q. 28. a. 1. c. 17
Aliud genere à relatione ſecundum propriam rationem, ſignificant aliquid alicui inhærens. 1ª. q. 28. a. 2. c. 18
¶ Geometria modico ſtudio acquirit ſcientiam concluſionis, nunquam conſideratæ. 12ª. q. 63. a. 2. 3m. 1
Errans circa hoc principium, omne totum eſt maius ſua parte, non poteſt habere ſcientiam geometriæ. 2ª. q. 65. a. 1. 4m. 2
¶ Germinare. Significanter dicit ſcriptura: germinet terram herbam virentem, & facientem ſemen, quæ ſcilicet, ſunt productæ perfectæ ſpeciei plantarum, ex quibus ſemina plantarum oriuntur. Nec refert vbicunque habeant vim ſeminatiuam, vtrum, ſ. in radice, vel in ſtipite, vel in fructu. 1ª. q. 69. a. 2. ª q. 72. a. 1m.
¶ Gigantes ſecundum Ioſephum & Auguſtinum producti ſunt ſemine humano, operante dæmone incubo vel ſuccubo, ſub certa conſtellatione. 1ª. q. 51. a. 3. m.
¶ Gilbertus Porretanus reuocat errorem ſuum, de aſſiſtentia relationum in diuinis. 1ª q. 28. a. 2. c. 1
¶ Gladius flammeus, eſt impedimentum acceſſus paradiſi terreſtris, & ſignificat impedimentum regni cæleſtis. 21ª. q. [illegible] a. 2. 5m. 1
¶ Gloria eſt clara notitia cum laude, vt Ambroſius dicit. 12ª. q. 2. a. 3. c. ª 22ª. q. 103. a. 1. 3m. ª q. 132. a. 1. c. 1
Finis debitus appetendi gloriam, vel manifeſtandi aliquod bonum in hac vita, eſt tantum triplex. ſ. gloria Dei, vtilitas proximi, & vtilitas propria. 22ª. q. 132. a. 1. 3m. 2
Homo poteſt laudabiliter appetere gloriam ſuam ad vtilitatem ſui vel aliorum. 22ª. q. 132. a. 1. 1m. 3
Gloria dicitur vana tripliciter, & eſt peccatum. Primo quando eſt de re vana vel de tranſitoria, vel de peccato: ſecundo quando quæritur ab hominibus & non a Deo: tertio, quando non ordinatur ad debitum finem. 22ª. q. 132. a. 1. 2. 4
Opus virtuoſum factum propter inanem gloriam ventoſam, amittit vim merendi vitam æternam, quam nullus peccando meretur. 22. q. 132. a. 1m. 5
Inanis gloria eſt periculoſa, non propter grauitatem ſui, ſed diſponendo ad grauia, faciendo præſumptuoſum, & nimis de ſe confidentem, & diſponendo paulatim ad priuationem interiorum bonorum. 22ª. q. 132. a. 3. 2m. 6
Vana gloria vituperatur præcipue circa eleemoſynam, propter defectum charitatis. pro ſecundo vanam gloriam vtilitati proximi, dum facit hoc propter illud. 22ª. q. 132. a. 5. 3m. 7
Vana gloria non eſt ſemper peccatum mortale, ſed tantum quando ponunt in ea vltimum finem vel quando eſt contra Deum 22ª q. 132. a. 3. c. 8
Vana gloria eſt vitium capitale, cuius filiæ ſunt ſeptem. ſ. inobedientia, iactantia, hypocriſis, contentio, diſcordia, præſumptio nouitatum, & pertinacia. 12ª. q. 84. a. 4. ª q. 105. a. 2. ª q. 132. a. 5. c. ª q. 138. a. 2. 1m. 9
Ira non cauſat diſcordiam, & contentionem: niſi mediante vana gloria. 22ª q. 132. a. 5. 3m. 10
Vana gloria dicitur contrariari magnanimitati, ſecundum rei veritatem vt deficiens, ſed ſecundum opinionem, vt excedens. 22ª. q. 130. principio ª q. 132. a. 2. 11
Deus quærit gloriam ſuam, non propter ſe, ſed propter nos. 22ª. q. 132. a. 1. 2m. 12
Soli Chriſto conuenit quærere gloriam ſuam, quia Deus eſt: ſed inquantum homo quærit gloriam Dei ſui ſicut & alij ſancti. 22ª. q. 132. a. 1m. 13
Ea quæ ſunt gloriæ. ſ. perfecta Dei fruitio, & huiuſmodi, prius tempore debuerunt eſſe in Chriſto, ſicut in actore gloriæ quàm in alio. 3ª. q. 53. a. 3m. 14
Gloria ſanctorum, eſt ſine ſucceſſione 12ª. q. 67. a. 4. 2m.
¶ Gradus altaris prohibentur contra idololatriam: quia gentiles in ſacris, Priapi oſtendebant populo ſua pudenda. 12ª. q. 102. a. 4. m. h. 1
¶ Gratia eſt forma accidentalis, ſ. qualitas. 12ª. q. 110. a. 2. c.

Gratia

Gratia reducitur ad primam ſpeciem qualitatis: non tamen eſt habitus proprie ſed habitudo ſ. ſanitas mentis, 12ª q. 110. [illegible] 3ᵐ

3 Gratia eſt forma quædam, habens eſſe completum in anima: ideo eſt in ea mobilis licet ſicut anima eſt mutabilis ſecundum liberum arbitrium, [illegible] 3. 5. 1ᵐ

4 Gratia non eſt forma intrinſeca virtutum: ſed eſt quaſi principium à quo virtutes formaliter oriuntur, 12ª. q. 110. 3. c. 3ᵐ [illegible] 3ª. q. 62. 2. c.

5 Gratia pro acceptione amoris, non eſt principium rectæ operationis, niſi mediante virtute. 12ª. q. 1[illegible] 2ᵐ

6 Gratia differt eſſentialiter à qualibet virtute, 12ª. q. 110. 3. 6. [illegible] 3ª. q. 7. [illegible] c. q. 62. 2. c. q. 30. [illegible]

7 Gratia nihil aliud eſt, quàm quædam inchoatio gloriæ in nobis, 22ª. q. 24. 3. [illegible]

8 Auxilium Dei, ut movens ad volendum dicitur gratia operans: ſed reſpectu actus exterioris, dicitur gratia cooperans. 12ª. q. 111. 2. c.

9 Gratia conſummata eſt lumen gloriæ. 12ª. q. 111. 3. 2ᵐ

10 Gratia eſt æterna, id eſt eſſentia: non tamen eſt naturalis alicui creaturæ, [illegible] q. 2. [illegible]

11 Natura non dicitur gratia gratis data: quia natura includit debitum naturæ & non debitum meriti: gratia vero omne debitum excludit, 12ª q. 111. 1. 2ᵐ 4. c.

12 Gratia excedit conditionem naturæ creatæ. 12ª. q. 112. 1. c. [illegible]

13 Gratia proprie eſt donum Dei, excedens ordinem naturæ, & ſine meritis. 12ª. q. 112. [illegible] c. q. 114. 2. c. [illegible]

14 Gratia eſt potior præ omni natura, 12ª. q. 110. [illegible] c. q. 112. [illegible] c. q. 113. 9. c. q. 114. 3. c. 22ᵐ q. [illegible] 7. c. [illegible] q. 2. 10 [illegible]

15 Omnia gratia gratis data, eſt manifeſtatio gratiæ gratum facientis, 12ª q. [illegible] 2ᵐ

16 Gratia ſumitur tripliciter ſ. pro dilectione, pro dono gratis dato, & pro recompenſatione eius, 12ª q. [illegible] c.

17 Gratia dicitur dupliciter, ſ. donum Dei, & Deus donans, 3ª. q. [illegible] c.

18 Gratia Dei dicitur dupliciter, ſ. auxilium Dei movens nos, & habituale donum, 12ª. q. [illegible] 6. 8. q. 1[illegible] c. q. 110. 1. c. [illegible] q. 111. 2. c. q. [illegible] 2. c. 22ª. q. [illegible] 3ᵐ

19 Gratia duplex, ſ. gratum faciens, & gratis data, 12ª. q. 111. 1. c. [illegible] q. 7. [illegible] q. 6[illegible]. 1. c.

20 Plenitudo gratiæ duplex. ſ. ex parte ipſius gratiæ, id eſt, quando aliquis attingit ad ſummum bonum, quantum ad eſſentiam & quantum ad virtutem, quia habet gratiam in maxima excellentia qua poteſt haberi, & maxime in extenſione ad omnes gratiæ effectus: & iſta plenitudo propria eſt homini Chriſto: & ex parte habentis gratiam, ſ. quando aliquis habet gratiam ſecundum ſuam conditionem, vel intenſione [illegible] terminum [illegible] quo ad omnes quæ pertinent ad ſuum ſtatum vel officium: & talis plenitudo gratiæ, communicatur aliis per Chriſtum, 3ª q. 7. 10.

21 Gratiæ gratis datæ, ſufficienter enumerantur & diſtinguuntur ab Apoſtolo, ſ. ſermo ſapientiæ, ſermo ſcientiæ, fides, gratia ſanitatum, operatio virtutum, prophetia, diſcretio ſpirituum, genera linguarum, & interpretatio ſermonum, 12ª. q. 11[illegible]

22 Gratia duplex, ſ. præveniens, & ſubſequens, 12ª. q. 111. 3. c.

23 Dilectio Dei, dicitur præveniens, non autem ſubſequens: quia eſt æterna: ſed gratia Dei eſt temporalis: ideo dicitur utroque modo, 12ª. q. 111. 3. [illegible]

24 Gratia duplex, ſ. operans, & cooperans, 12ª. q. 111. 2. c.

25 Gratia operans, & gratia cooperans, ſunt idem ſecundum rem, & differunt ſecundum rationem, & ſecundum effectus: & ſimiliter gratia præveniens & gratia ſubſequens. 12ª. q. 111. 3. c. 4ᵐ 3. c.

26 Gratia viæ & gratia patriæ, ſunt una & eadem numero, 22ª q. 2[illegible] 3. 1ᵐ

27 Corpus non eſt immediatum ſubiectum gratiæ: ſed ex anima, redundat in corpus eff[illegible] gratiæ [illegible] in patria, 3ª. q. 73. 1. 3ᵐ

28 In omni habente gratiam, oportet eſſe rectitudinem voluntatis, 22ª. q. 8. 4. c.

29 Amplior gratia collata fuiſſet ante peccatum, quàm poſt, 1ª. q. 9[illegible] 4. c.

30 Gratia eſt maior in uno, quam in alio, ex parte ſubiecti: non autem ex parte obiecti, nec finis, 12ª. q. 66. 2. 1ᵐ q. 112. 4. c. 22ª. q. 5. 4. 1ᵐ

31 Aliquis incipit a maiori gratia quàm ſit in alio, in ſtatu perfectus, 3ª. q. [illegible] 2. 4ᵐ.

32 Bonum gratiæ unius eſt maius bono naturæ totius univerſi, 12ª q. 113. 9. 2ᵐ.

33 Gratiæ gratis datæ nõ ſunt communes omnibus: nec ſunt omnes æquales in eodem 12ª. q. 66. 2. 1ᵐ q. 6[illegible]. 1. 1ᵐ

34 Gratia proprie non creatur, nec corrumpitur: ſed ſubiectum ſecundum eam. 12ª q. 110. 2. 3ᵐ

35 Gratia non fit, nec corrumpitur: ſed ſubiectum ſecundum eam: & dicitur creari: quia homines ſecundum ipſam creantur, id eſt, conſtituuntur in novo eſſe ex nihilo, id eſt, non ex meritis. 12ª. q. 110. 2. 3ᵐ

36 Gratia gratum faciens, amittitur per quodlibet peccatum mortale, 12ª. q. 1. 3. 2. c. 22ª. q. 10. 4. c. q. 24. 12. c. 3ª. q. 94. 3. c.

37 Infuſio gratiæ fit in inſtanti, ſine ſucceſſione, 12ª. q. 113. 7. c.

38 In eodem inſtanti, eſt terminus præparationis ſubiecti, & infuſio gratiæ 3ª. q. 8. 2. c.

39 Ad habitum gratiæ, requiritur præparatio ſubiecti: quæ principaliter eſt à Deo movente liberum arbitrium: ſecundario autem à nobis, 12ª. q. 61. 2. c. 3. c. 2ᵐ 4. c. q. 113. 3. c. [illegible] 22ª. q. 24. 10. 3ᵐ [illegible]

Præparatio perfecta ad gratiam, eſt in inſtanti: non autem imperfecta. 12ª q. 1[illegible] 2. 2. [illegible] 40

Præparatio perfecta ſimul eſt cum infuſione gratiæ, & meretur gloriam, & non gratiam: non autem imperfecta, 12ª q. 112. 2. 1ᵐ [illegible] q. 89. 2. 2. 41

Gratia ex neceſſitate infallibilitatis, & non coactionis, ſequitur præparationem, ſecundum quod eſt à Deo: non autem ſecundum quod eſt à nobis. 12ª q. 1[illegible] 3. [illegible] 42

Quando homo facit totum quod poteſt & totum quod in ſe eſt: tunc eſt neceſſitas ad habendam gratiam: non quidem neceſſitas coactionis, Deus debitum imponentis: ſed neceſſitas immutabilitatis, quia neceſſe eſt Deum eſſe [illegible] & ideo eſſe bonum, & ideo eſſe verum, & ideo diſpoſito accipienti dantem. 12ª q. 112. 3. c. 43

Homo in gratia exiſtens, indiget auxilio Dei, moventis ad recta agendum: non autem alia gratia habituali, 12ª. q. 109. 9. [illegible] 44

Nulla creatura poteſt cauſare gratiam: ſed ſolus Deus inſundit eam immediate, 12ª. q. 7[illegible]. 1. 2ᵐ q. 90. [illegible] c. q. 112. 1. c. 3ª [illegible] 3. q. 62. [illegible] c. 3ᵐ 5. c. q. 64. 1. c. 45

Homo dat gratiam, non interius infundendo: ſed exterius exhortando ad ea quæ ſunt gratiæ. 3ª. q. [illegible] 6. 2ᵐ 46

Deus dat gratiam, dignis tantum: quos per gratiam facit dignos, [illegible] q. 114. 5. 2ᵐ [illegible] 47

Deus aufert gratiam ab eo, qui per negligentiam non utitur gratia ei data [illegible] q. [illegible] 2. 4. c. q. 7[illegible] 3ᵐ 48

Humanitas Chriſti, miniſtri eccleſiæ, & ſacramenta ſunt cauſæ gratiæ inſtrumentaliter tantum, 12ª q. 112. 1. 1ᵐ 2ᵐ 3ª. q. 8. 1. 1ᵐ 6. 2ᵐ q. 62. 1. c. 5. c. q. 64. 1. c. 49

Omnia ſacra lignea novæ legis, cauſant gratiam: non autem veteris, 12ª q. [illegible] 3. c. q. 103. 2. c. q. 110. 12. c. 22ª. q. 10. [illegible] 3. c. 3ª. q. 61. 4. 2ᵐ q. 62. 1. 5. 6. c. q. 63. 1. 3ᵐ q. 66. 2. c. 2ᵐ q. 72. 7. 3ᵐ q. 87. 2. 2ᵐ 3. cap. 50

Sacramenta ex ſecunda ſanctificatione. i. ex uſu eorum. habent quod cauſent gratiam: non autem ex prima. 3ª. q. 62. 2. 1ᵐ 51

Gratia eſt in ſacramentis intentionaliter, ut in ſigno & cauſa inſtrumentali: non autem ut in ſubiecto, 3ª. q. 43. 3. 4ᵐ 3ª. q. 62. 3. c. q. 72. [illegible] 3. 3ᵐ. 52

Signum ſacramentale in pœnitentia non cauſat gratiam ſicut in aliis ſacramentis, quia non datur ab exteriori, ideo non repræſentat agentem extrinſecum, ſicut baptiſmus, 3ª. q. 8[illegible]. 2. c. [illegible] 53

Virtus cauſandi gratiam, eſt in ſacramentis inſtrumentaliter: ut in ſubiecto 3ª. q. 62. 4. c. q. 6[illegible] 1. c. q. 63. 3. c. q. 73. 1. 2ᵐ 3ᵐ q. 78. 4. c. 54

Hæc autem eſt in miniſtris tanquam in vno ſubiecto, ſed materia & forma. 3ª. q. 6[illegible] q. 4ᵐ [illegible] 82. 7. 1ᵐ 55

Hæc autem non eſt in prædicamento per ſe, ſed reducitur ad genus qualitatis, 3ª. q. 62. 3. 2ᵐ q. 63. 2. c. 56

Gratia ſacramentalis, eſt præter gratiæ communiter ſumptæ, ideo non dicitur æquivoce. 3ª q. 62. 2. 1ᵐ 57

Gratia ſacramentalis, addit ſupra gratiam communiter dictam, & ſupra virtutes, & dona, quoddam auxilium Dei, ad habendum ſacramenti ſinem ſicut & virtutes & dona, ſupra gratiam addunt perfectionem potentiarum. [illegible] q. [illegible] 3. 3ᵐ q. 72. 7. 2ᵐ 58

Gratia quam ſacramentum directe continet, differt à gratia quæ eſt in virtutibus & donis, & etiam hanc per quamdam continuationem continent. 3ª. q. 72. [illegible] 59

Gratia ſacramentalis eſt ad duo, ſ. ad tollendum peccata & ad perficiendum animam in [illegible] ad cultum divinum, ſecundum religionem Chriſtianæ vitæ. 3ª. q. 62. 5. 2ᵐ q. 65. 1. 6. c. q. 65. 1. [illegible] 60

Gratia virtutum & donorum ſufficienter perficit eſſentiam & potentias animæ, quo ad generalem ordinationem actuum, ſed gratia ſacramentalis quo ad aliquos ſpeciales defectus, 3ª q. 62. 2. 1ᵐ 61

Gratia ſacramentalis, excludit peccata præterita ſed virtutes & dona ſufficienter excludunt peccata præſentia & futura, [illegible] q. [illegible] 2. 1. 2 62

Gratia & virtutes ſanant animam formaliter, ſed ſacramenta effective, 22ª. q. 1[illegible]. 2. 1ᵐ 63

Gratia gratum faciens, inquantum animam ſanat, iuſtificat, & gratum Deo facit, dicitur gratia operans, ſed reſpectu operis meritorii, dicitur gratia cooperans, 12ª. q. 111. 2. c. 3ª. q. [illegible] 4. 2ᵐ 64

A gratia gratum faciente eſt, quod virtutes & dona, ad perficiendum potentias animæ [illegible] 1. 8. 2ᵐ q. 22. 1ᵐ 12ª q. 110. 3. c. [illegible] 3ª q. 7. 2. c. q. 62. [illegible] c. q. 80. 1. c. 65

Gratiæ gratis datæ, ordinantur ad manifeſtationem fidei, & doctrinæ ſpiritualis. 3ª. q. 7. 7. c. [illegible] 66

Gratia gratum faciens, ordinat hominem immediate ad coniunctionem ultimi finis: ideo eſt multo excellentior quàm gratia data, quia ordinat ad quædam præparatoria ultimi finis, [illegible] q. 111. [illegible] c. 67

Sicut gratia gratum faciens, ordinatur ad actus meritorios interiores, ſic gratia gratis data ad exteriores [illegible] q. 7. 7. [illegible] 68

Gratiæ gratis datæ, dantur ad utilitatem aliorum, ſed gratia gratum faciens datur ad utilitatem propriam, 12ª. q. 111. [illegible] 4. c. 22ª. q. 2[illegible] 6. 1. [illegible] q. 179. 1. c. [illegible] 69

Effectus gratiæ quinque ſunt: ſ. ſanare animam, velle bonum, efficaciter operari, perſeverare in bono, & pervenire ad gloriam, 12ª q. 111. 3. cap 70

Gratia non tollit naturam, ſed perficit & ſupplet defectum naturæ, 1ª. q. [illegible] 8. 2ᵐ q. 2. 2. 1ᵐ 22ª q. 1[illegible] 8. 8. c. 6. 71

Gratia duo principaliter facit in anima, primo perficit formaliter ad eſſe ſpirituale, ſecundo perficit ad opus, [illegible] q. 1[illegible] c. 6. 72

Omne donum gratiæ, elevat hominem ad aliquid ſupra naturam humanam 73

manam quo ad ſubſtantiam actus, vt miracula facere, & preuidere fu-
tura: vel quo ad modum, vt diligere, & cognoſcere omnia. ad ſecun-
dos [illegible] donum gratiæ habituale, non autem ad primos, 12ª.q.
[illegible]

74 Quod ſemel gratis facit perpetuo [illegible]. 3ª.q.[illegible].4m
75 Non omnia beneficia Dei dicuntur gratiæ gratis datæ, ſed tantum quæ ſunt ſupra facultatem naturæ [illegible] perſonæ, non pro ſe, ſed pro aliis [illegible] q.[illegible] 22ª.q.[illegible] q.179.[illegible] q.178.[illegible]
76 Gratia eleuat hominem ad vitam: quæ eſt ſupra conditionem omnis creaturæ. 1ª.q.[illegible]
77 Gratia viæ, eſt æqualis gratiæ gloriæ in virtute: non autem in actu, 12ª.q.114.[illegible]
78 *Minima gratia poteſt reſiſtere cuilibet concupiſcentiæ, & mereri vitam æternam. 3ª.q.[illegible] q.70.4.c.
79 Quilibet exiſtens in gratia, eſt hoc dignus ad vitam æternam, 1ª.q.24.3.c. [illegible] q.114.[illegible] 3ª.q.62.[illegible]
80 Vltimus effectus poſitiuus gratiæ, eſt perductio ad gloriam, 3ª.q.62.[illegible] q.70.4.c. [illegible]
81 Gratia gratum faciens, ad hoc principaliter datur: vt anima hominis Deo per charitatem coniungatur: ideo quicquid poteſt eſſe ſine eo poteſt eſſe ſine alio. 22ª.q.[illegible].4.c.
82 Effectus gratiæ operantis, eſt prior quàm effectus gratiæ cooperantis, 3ª.q.[illegible]
83 Gratia eſt ſimilitudo Dei, operans in virtute miſericordiæ Dei infinitæ, 3ª.q.[illegible] q.3.4.[illegible]
84 Per gratiam gratum facientem, tota trinitas inhabitat mentem, 1ª q.43.[illegible]
85 Gratia non immobilitat ſic hominem quin poſſit peccare, niſi ſit perfecte, ſ. coniunctus fini, 1ª.q.[illegible] q.100.[illegible]
86 Gratia non infunditur in habentibus vſum liberi arbitrij, ſine actuali motu liberi arbitrij in Deum, & in peccatum, 1ª q.[illegible]
87 Gratia nunquam amittitur ſine culpa, & illud quod ex gratia nobis datur, nunquam abſque culpa tollitur, 3ª q.50.[illegible]
88 Gratia eſt quodammodo infinita: cum ſufficiat ad merendum præmium infinitum, & per quam ſatisfactio proportionatur culpæ infinitæ, in quantum eſt offenſa Dei, 3ª q.[illegible]
89 Primus effectus gratiæ gratum facientis, eſt remiſſio peccatorum, 3ª q. 81.[illegible]
90 Nulla culpa poteſt remitti ſine gratia, 3ª.q.62.[illegible] q.70.4.c. q.86. [illegible] q.87.[illegible] q.89.[illegible]
91 Minima gratia baptiſmalis, ſufficit ad delendum omnia peccata, 3ª.q.[illegible] q.[illegible]
92 Remiſſio culpæ & pœnæ æternæ, eſt effectus gratiæ operantis: ſed remiſſio pœnæ temporalis, eſt effectus gratiæ cooperantis, 3ª.q.86 4.[illegible] 3.[illegible] 88.1.4m
93 Ad remiſſionem venialium, non requiritur noua infuſio gratiæ, 3ª q. 69.[illegible] q.[illegible]
94 Sed requiritur ad remiſſionem mortalium. 3ª.q.87.[illegible]
95 In omni infuſione gratiæ cum motu [illegible] quo ad culpam, niſi ſit impedimentum: non autem ſemper quo ad pœnam, 3ª.q.[illegible]
96 Homo exiſtens in gratia poteſt vitare omnia & ſingula peccata mortalia, & ſingula venialia, non autem omnia, 1ª.q.[illegible] q.[illegible] 3ª.q.87.[illegible]
97 Homo indiget auxilio Dei ad cognitionem cuiuſcunque veri: non autem gratia habituali, ſed tantum ad cognitionem ſupernaturalem, 12ª.q. [illegible]
98 Homo poteſt ſcire ſe habere gratiam per reuelationem, & coniecturaliter per aliqua ſigna: non autem per ſe ipſum & certitudinaliter, 12ª. q.112.[illegible]
99 Experiri quandoque præſentiam Dei in nobis per gratiam [illegible] ut timor diminutionem [illegible] in præſumptione [illegible] non [illegible] & vt vigilanter & deſideranter gratiam Dei expectemus: [illegible]
100 Homo poteſt bene & male facere ſine gratia habituali, non autem meritorie: [illegible] vero poteſt ſine auxilio Dei, 1ª.q.62.4.c. 12ª.q.109. [illegible] 22ª.q.10.[illegible]
101 *Homo ſine auxilio Dei gratuito, non poteſt ſe ad gratiam præparare, 1ª q.62.[illegible] 12ª.q.109.[illegible]
102 Homo poteſt ſe præparare ad gratiam, ſine alia gratia habituali, non autem ſine auxilio Dei, 1ª.q.62.[illegible] 12ª.q.109.[illegible]
103 Homo poſt peccatum non magis indiget gratia Dei, quàm ante: ſed ad plura, ſ. ad ſanandum, & merendum, 1ª.q.[illegible] 12ª.q.109.[illegible] q.[illegible] 3ª.q.[illegible]
104 *Homo in ſtatu naturæ integræ, poterat ſine gratia habituali vitare omnia & ſingula peccata mortalia & venialia, non autem ſine auxilio Dei, 12ª.q.109.[illegible]
105 Homo in gratia exiſtens, poteſt perſeuerare ſine alia gratia habituali, non autem ſine auxilio Dei, 12ª.q.109.[illegible] q.114.[illegible] 22ª.q. 137.4.c.
*Homo exiſtens ſine gratia, & in peccato mortali, non poteſt diu perſiſtere quin ruat in aliud peccatum mortale. 12ª.q.109.[illegible]
106 *Homo ſine gratia poteſt vitare ſingula peccata mortalia: non tamen omnia. 1ª.q.63.[illegible] q.[illegible]
107 *Quædam ſunt peccata mortalia, quæ homo ſine gratia nullo modo vitare poteſt, ſ. quæ directe opponuntur virtutibus theologicis. 22ª. [illegible]

Homo non poteſt reſurgere à peccato ſine auxilio Dei, & gratia habituali, 12ª.q.109.[illegible] q.113.[illegible] 22ª.q.137.[illegible] 3ª.q.86.[illegible] 108
Homo in gratia exiſtens indiget auxilio Dei mouente ad recte agendũ: non autem alia gratia habituali, 12ª.q. 109.[illegible] 109
¶ Gratiarum actio reſpicit gratiam dantis: ideo ubi eſt maior gratia dantis, ibi debet eſſe maior gratiarum actio recipientis. 22ª.q.106. 2.cap.
Gratiarum actio non debetur tantum danti, ſed etiam promittenti, 22ª. q.[illegible]
Gratificatio, id eſt, gratiarum actio, facta Deo, eſt actus religionis. 22ª q.106.[illegible]
¶ Gratitudo ſeu gratia, eſt virtus ſpecialis, reddens gratiam benefactori, 22ª.q.[illegible] q.[illegible]
Gratitudo, ingratitudo, [illegible] & miſericordia, non ſunt proprie ad ſeipſum, 22ª.q.106.[illegible]
Ad gratitudinem tria requiruntur: primo quod homo recognoſcat beneficium acceptum. ſecundo quod laudet, & gratias agat. tertio quod retribuat loco & tempore ſecundum ſuam facultatem. 22ª q.107.[illegible]
Vitium duplex opponitur gratitudini. ſ. per exceſſum, ut recompenſare do quibus non debet, vel citius quàm debet: & per defectum, ſ. ingratitudo, quæ magis opponitur ei, 22ª.q.[illegible]
¶ Graue vel leue, habent in ſe principium actiuum, & formale ſui motus. 22ª.q.16.[illegible]
Mouetur per ſe graue & leue, eſt generans: ſed per accidens, eſt remouens impedimentum, 1ª q.[illegible] q.[illegible] 12ª.q.[illegible]
Locus eſt cauſa finalis motus grauium: ſed grauitas eſt vnde principium motus. 12ª.q.[illegible]
Grauitas per prius inclinat deorſum, quàm retrahat de loco ſurſum: ſed utrunque conuenit per ſe grauitati. 1ª.q.[illegible]
¶ Gregorius propter triſtitiam, intermiſit expoſitionem Ezechielis 12ª q.17.[illegible]
¶ Gryphus equis & hominibus infeſtus, ſignificat crudelitatem potentum, 22ª.q.[illegible]
¶ Gubernare eſt rem ad debitum finem conuenienter producere, 1ª.q. [illegible] 12ª.q.[illegible]
Gubernatio eſt executio prouidentiæ, 1ª.q.22.[illegible] q.[illegible]
Angelorum miniſterio Deus gubernat homines, 1ª q.[illegible]
¶ Gula eſt inordinatus appetitus cibi & potus: ideo ſemper eſt peccatum, 22ª.q.148.[illegible]
Gula eſt vitium capitale: cuius filiæ ſunt quinque. ſ. inepta lætitia, ſcurrilitas, immunditia, multiloquium, & hebetudo mentis, 22ª.q.148. [illegible]
Gula eſt peccatum mortale: tantum ſi in hoc ponatur ultimus finis, ſcilicet quod animus ſit paratus agere contra legem Dei, 22ª.q.148.[illegible] q.154.[illegible]
Exceſſus cibi ſcienter contingens ex concupiſcentia, pertinet ad vitium gulæ: non autem ſi contingat ex ignorantia, 22ª.q.148.[illegible]
Comedens ſciens nociua, vel nimia, grave nocumentum corporis [illegible] peccat mortaliter, 22ª.q.148.[illegible] q.[illegible]
Peccatum gulæ, eſt contra tertium præceptum decalogi, 22ª.q.[illegible]
Species gulæ ſunt quinque, contentæ in hoc verſu: Præpropere, laute, nimis, ardenter, ſtudioſe, 12ª.q.72.[illegible] 22ª.q.[illegible]
Gula eſt leuius peccatum aliis, ratione materiæ & peccantis: [illegible] difficultatem. ſed grauatur [illegible] 22ª.q.[illegible]
Gula aufert omnes virtutes, non ratione ſui, ſed ratione vitiorum quæ oriuntur ex ea. 12ª.q.[illegible]
Hebetudo circa ſpeculabilia, maxime procedit ex gula: ſed hebetudo circa eligibilia, eſt ex omni peccato. 22ª q.148.[illegible]
De guſtu [illegible] & corruptione iudicando temporaliter, & ſpiritualiter, 22ª q. [illegible]
Vltimo [illegible] gratia comparabatur lapidum, [illegible] virtute omnium [illegible] 22ª.q.24.[illegible]

H

HAbere licet non ſit actio, ſignificatur tamen per modum actionis: 1ª q.47.[illegible]
Habere dicimur id quo libere vti vel frui poſſumus: ideo perſonæ vel eſſentia Dei, habetur à ſola creatura rationali, [illegible] ſolum per donum gratiæ [illegible] verbi & procedentis amoris, vt poſſit libere Deum vere cognoſcere, & recte amare. [illegible] habentur à ſolo Deo: ſic tamen habentur vt ſit [illegible] ideo poſſit eo vti cum [illegible] 1ª.q.38.[illegible]
Habere ſecundum quod dicitur reſpectiue, [illegible] quod habetur [illegible] eſt ad diuerſa genera, 12ª.q.49.[illegible]
¶ Habitus eſt medium inter potentiam vel ſubiectum & actum ſeu formam, 1ª.q.[illegible]
¶ Habitus proprie eſt forma permanens, vel eſt qualitas, informans aliquam potentiam, vel principium eliciens actum, 12ª.q.[illegible] 22ª. q.171.[illegible]
Habitus eſt qualitas, de difficili mobilis, qua homo poteſt vti cum voluerit, reddens operationem delectabilem 12ª.q.49.[illegible]
Mobile de facili vel difficili, non ſunt differentiæ eſſentiales habitus & diſpoſitionis, ſed ponuntur pro eis. 12ª.q.49 [illegible]
Habitus eſt, ſecundum quem ad id quod non habemus bene vel male, 1ª. q.83.[illegible] 12ª.q.[illegible]

*Idem

5 * Idem habitus non ſe habet quandoque ad bonum, & quandoque ad malum:ſed bene eadem potentia. 2ª q.49.4.3ᵐ * q.54.3.0.

6 Habitus non eſt diſpoſitio obiecti ad potentiam: ſed econuerſo, 12ᵉ q. 51.2.1ᵐ

7 De ratione habitus,non eſt reſpectus ad potentiam,ſed ad naturam, 12ᵉ q.49.2.c.1ᵐ * 3.2ᵐ

8 De ratione habitus eſt, quod importet habitudinem ad naturam primo & per ſe:ſecundum quod conuenit: vel diſconuenit, 12ᵉ q.49.2.2. 1ᵐ * 3.0.

9 * Habitus diſtinguuntur ſpecie ſecundum tria, ſcilicet ſecundum principia actiua eorum,ſecundum naturam, & ſecundũ obiecta ſpecie differentia, 12ᵉ q.54.2.0.* 3.c.* q.60.1.c.* q.63.4.c.

10 Habitus diſtinguuntur ſpecie, in ordine ad naturam dupliciter:vel ſecundum conuenientiam,& diſconuenientiam, et habitus bonus & malus, vel ſecundum conuenientiam ad naturam humanam,& ſuperiorem, vt virtus diuina,vel heroica,& humana,12ᵉ q.54.1.0.

11 Conſuetum eſt apud auctores: vt habitus per actus diffiniant, ponentes actus pro habitibus,12ᵉ q.60.1.3ᵐ * 22ᵉ q.58.1.c.1ᵐ

12 Diuerſi fines proximi diuerſificant ſpecies habitus: licet vnus finis ordinetur ad alium finem,22ᵉ q.47.11.3ᵐ

13 Habitus ſecundum quod eſt prædicamentum,importat habitudinem indumenti ad indutum,12ᵉ q.49.1.c.

14 Habitus ſecundum quod eſt poſt prædicamentum, eſt ſecundum quod homo,vel quæcunque aliares,dicitur aliquid habere:ſed habitus prædicamentum, dicitur tanquam actio quædam habentis & habiti: ſicut eſt in illis quæ circa nos habemus.12ᵉ q.49.1.c.2ᵐ

15 Habitus religionis eſt obſeruantia regularis,pertinens ad tria principalia vota,vt ſignum obligationis,22ᵉ q.186.7.2ᵐ * q.188.2.1ᵐ

16 Habitus ſumitur quadrupliciter,ſ.pro poſt prædicamento,pro prædicamento,pro prima ſpecie qualitatis,& pro habitu religionis,12ᵉ q.49. 1.0.* 22ᵉ q.186.7.2ᵐ * q.188.1.2ᵐ

17 Habitus qualitas dicitur dupliciter,ſ.diſpoſitio potentiæ ad actum,& diſpoſitio ad naturam,12ᵉ q.49.3.4.c.* q.50.1.c.1ᵐ * 2.c.3ᵐ * 3.1ᵐ. * q.51.2.c.* q.54.1.2.c.* q. 2.1.c.

18 Aliquid dicitur habitus dupliciter,ſ.eſſentialiter,id eſt, id quo quis agit, & continentur habitu:ſecundo modo qui eſt in habitu & non in actu, ſimilis eſt dormienti:non autem primo modo.12ᵉ q.94.1.c.

19 Habitus duplex,ſ.naturalis,& infuſus à Deo,12ᵉ q.51.1.4.0.

20 Habitus homini infunduntur à Deo,duplici ratione,ſ.ad finem ſupernaturalem,ſicut omnes virtutes gratuitæ: vel ad oſtendendam virtutẽ Dei,vt ſanitas & ſcientia miraculoſe,12ᵉ q.51 4.0.

21 Habitus ſunt neceſſarij ad tria,ſ.ad firmitatem,promptitudinem, & delectationem in opere,12ᵉ q.49.1.0.* q.50.2.3ᵐ

22 Quantitas habitus attenditur dupliciter,ſ.reſpectu obiecti, & ſubiecti, 22ᵉ q.5 4 c.

23 Habitus proprie,non eſt in Deo,12ᵉ q.49.4.c.

24 Potentia pure actiua,non eſt ſubiectum alicuius habitus,12ᵉ q. 51.1.c.

25 Habitus cum ſit ſub ratione eſt potentiæ, non importat ordinem ad naturam,ſed ad operationem;ideo poſterior eſt quàm potentia:ſed prior eſt ea,ſicut completum incõpleto:& actus quàm potentia.22ᵉ q.10 2.3ᵐ

26 * Habitus omnes qui ſunt in eadem potentia, ſunt eiuſdem generis: licet differant ſpecie propter differentiam obiectorum formalium, 12ᵉ q.54.1.2ᵐ

27 * Ex actibus habitus infuſi non generatur aliquis habitus acquiſitus:ſed præexiſtens augetur ſeu confirmatur,12ᵉ q.51.4 3ᵐ

28 Habitus intellectuales,ſunt principaliter in intellectu poſſibili,ſecundario autem in ſenſibus interioribus,12ᵉ q.50.4.0.* q.51.3.c.* q.54. 1.c.* q.56.5.0 * 67 2 c.

29 * Nullus habitus operatiuus,conſtituitur ex multis: quia eſt qualitas ſimplex relata ad multa ſecundum vnum,12ᵉ q. 3.2,1ᵐ * q.14 4.0.

30 Habitus quilibet habẽns ſubiectum corruptibile, & cauſam habentem contrarium, corrumpitur per ſe à ſuo contrario: & per accidens ad corruptionem ſubiecti,vt habitus corporales,12ᵉ q.53.1.3.c.

31 Si loquamur de aliqua ſuperiori natura cuius homo poteſt eſſe particeps: ſic nihil prohibet,in anima ſecundum ſuam eſſentiam, eſſe aliquem habitum,ſ.gratiam.12ᵉ q.50.1.2.

32 Habitus poteſt habere ordinem ad actum,id eſt,ad operationem, & ſecundum rationem habitus, & ſecundum rationem ſubiecti ſed omnis habitus qui eſt alicuius potentiæ vt ſubiecti, primo & principaliter ordinatur ad actum: quia natura & ratio potentiæ eſt quod ſit principium ſui actus;alij vero conſequenter ordinantur. 12ᵉ q.49.3. 0.* 4 c.

33 In eodem corpore ſunt multi habitus, ſecundum diuerſos modos partitionis:quia ſecundum humores,eſt ſanitas:ſecundum partes ſimiles,eſt fortitudo vel macies ſecundum membra verò eſt pulchritudo, 12ᵉ. q.54.1.c.

34 * In membris corporis & in potentiis naturalibus, ſicut non ſunt aliqui habitus operatiui,ita etiam nec in potentiis ſenſitiuis,12ᵉ q.50.3.3ᵐ

35 In ipſis etiam interioribus viribus animæ ſenſitiuæ apprehẽſiuis, poſſunt poni aliqui habitus: ſecundum quos homo ſit bene memoratiuus, vel cogitatiuus,vel imaginatiuus,12ᵉ q 50.3.3ᵐ

36 Habitus ex eadem cauſa augentur,ex qua generantur:quia generatio habitus eſt quoddam fundamentum augmenti eius,12ᵉ q.52.2.c.

37 Diminutio conuenit habitui,non ſecundum ſe,ſed ſecundum diuerſum modum participandi,ex indeterminatione potentiæ ipſum participantis,12ᵉ q.53.c.1ᵐ

38 Habitus aliquando ſic ligatur,quod nõ poteſt exire in actum: ſicut vius & iudicium rationis per iram,& ſcientia per ebrietatem, 2ᵉ.q. 49.3. 0.* 4.c.* q.94.2.4ᵐ

Habens habitum etiamſi vel c:ſ poteſt non vti eo,& exire in actum cõtrarium,1ª q. [illegible] 2ᵐ * 12 q.52,2.c.* q 78.1.2 * 2ª q.1.4.0 * q. 78.2.c.3ᵐ * q.107.8 c ſ. 39

Nobiles habitus affectiui infuſi,poſſunt latere ſuos poſſeſſores : non autem cognoſcitiui.12ᵉ q.112.5.1ᵐ 40

Habitus principiorum eſt naturalis,& datur in creatione quo ad lumen : ſed acquiritur per ſenſum quo ad determinationem ſpecierum ,12ᵉ q.10.1.c.* q.51 1.2ᵐ * q.63.3.c.1ᵐ * q. 3 c. 41

Habitus primorum principiorum,ſunt nobis naturales, 12ᵉ q 51. 1. c. 2ᵐ * 3.0.* 22ᵉ q.5 4.3ᵐ * q.2.1.1ᵐ * q.47. 6. c.* 15.c.* q 49. 2. 1ᵐ * 3ª q.9.1.c ſ. 42

* Non eſt alius habitus principiorum & concluſionum quæ ex eis eliciũtur,& præcipue circa ſingularia,22ᵉ q.57.2.2ᵐ 43

Habitus naturales,ſ.primorum principiorum ſpeculatiuorum vel practicorum,non poſſunt amitti,nec corrumpi,12ᵉ q.53.1.c. 44

Habitus per diſcurſum cauſati in intellectu,poſſunt corrumpi per accidens ſ.ratione ſenſuum:& per ſe,ſ.à contrario diſcurſu,vel contraria propoſitione,1ª q.89.5.c.* 12ᵉ q.53.1.c. 45

Habitus diminuitur per eaſdem cauſas,per quas corrumpitur:quia diminutio eſt via ad corruptionem,12ᵉ q.53 2 0. 46

Habitus ſcientiæ, & virtutis diminuuntur & corrumpuntur per ſolam ceſſationem actus,non quidem per ſe,ſed per accidens,12ᵉ q.53 3.0. 47

Habitus non cognoſcitur, niſi per actum: & hoc dupliciter ſ.inquantum habetur,& per eſſentiam 1ª q.87,2.0 * 12ᵉ q.49.2.0.* 22ᵉ.q.4.2 c. 48

Habitus eſt cauſa cognoſcendi,quaſi æquiuoca,non autem quaſi æquiuoca,nec et cognitus,ſed vt quo aliquid cognoſcitur:ideo non oportet, quod ſit notior aliis,1ª q.87.2 [illegible] q. 8 3.2ᵐ 49

Habitus qui eſt principium operationis,eſt poſterior potentia: ſed habitus qui eſt diſpoſitio ad naturam,eſt prior potentia,12ᵉ.q.50.2.3ᵐ 50

Hebetudo ſenſus,opponitur acuitati eius:& eſt debilitas mentis in cõſideratione ſpiritualium : & eſt peccatum, inquantum eſt voluntaria, 22ᵉ q.8 10.3ᵐ * q.15.c.0 c.

Exiſtens in gratia,non poteſt pati hebetudinem ſenſus in iis, quæ ſunt de neceſſitate ſalutis,ſed in aliis.22ᵉ q 8.4.1ᵐ 2

Helias nõ eſt raptus in cœlum empyreum,ſed cœleſtem:& cum eo Enoch in paradiſo terreſtre vſque ad Antichriſtum.3ª q.102.2.3ᵐ * 3ª.q.4. 5.2ᵐ 3

Helias propter iniuriam quæ redundebat in Deum,fecit ignem deſcendere ſuper eos qui venerant ad ipſum capiendum,22ᵉ.q. 108.1.c.ᵐ 2

* Deus per Heliam veritatem reſpondit nunciis regis,qui miſerat ad conſulendum deum Acharon,22ᵉ q 1 4.1.4ᵐ 3

Heliſeus maledixit pueris zelo Dei , non autem liuore vindictæ: ſicut etiam Helias cõ cidit centum viros,22ᵉ q.1 8.1.4. 2

Hæreſis non computatur inter vitia capitalia ,nec inter filias eorum: ſed extra numerum peccatorũ,& reducitur tamen ad ſuperbiam, 22ᵉ q.10.1.1ᵐ 1

De ratione hæreſis ſunt duo,ſ.electio priuatæ diſciplinæ & pertinacia, 22 q.11.2.1ᵐ 2

Hæreſis principaliter eſt circa articulos fidei: ſecundario autem circa ea quæ ſequuntur ex eis,22ᵉ q.11.2.0. 3

Hæreſis principaliter conſiſtit in corde,ſecundario in ore, ſicut & fides, 22ᵉ.q 11 2.c. 4

Hæreſis,& ſecta,ſunt idem:& ſunt opera carnis,non ratione ſui actus,vel ſunt prauæ ſed ratione cauſæ, ſcilicet ratione appetitus indebiti ſiue,vel phantaſticæ illuſionis,22ᵉ.q.11.1.3ᵐ 5

Hæreſis oritur ex ſuperbia, vel ex concupiſcentia commodi temporalis,22ᵉ q.11 1.1 * 3ᵐ 6

Corruptio rectæ æſtimationis circa fidem,vel bonos mores in vniuerſali,facit hæreſim:non autem in particulari,propter poſſeſſionem,22ᵉ q.1 2 4.3ᵐ 7

Opinari contrarie de pertinentibus principaliter ad fidem,inducit hæreſim:non autem de aliis,niſi conſideretur,vel determinetur, quod pertinent ad fidem,1ª q.32.4.0.* 22ᵉ q.11.2 3ᵐ 8

Exponens ſacram ſcripturam, in contrarium eius quod per ſpiritum ſanctum eſt reuelatum:eſt hæreticus,1ª q.1.10.1.ſ.* 22ᵉ q.11.2.3ᵐ 9

Quicunque reſiſtit auctoritati Romanæ eccleſiæ hæreticum incurrit. 22ᵉ q.11.2.3ᵐ 10

Ex verbis inordinate prolatis,incurritur hæreſis, ſecũdum Hieronymũ, 1ª q.31.2.c.* 22ᵉ q.3 .2.2 * 3ª q 2.6.2 c. 11

Hæreſim eſt neceſſaria & vtilis eccleſiæ per accidens tantum, ſ. ratione probationis,& ratione exercitij 22ᵉ q.11,3 2 12

Hæretici poſſunt ordinare,non autem dare executionem.22ᵉ q.39.3.c. q.3ª q.64.9.2ᵐ 13

Hæretici non poſſunt abſoluere: quia non habent iuriſdictionem , nec dant gratiam,22ᵉ q 39 3 0. 14

Si aliqui poſt abiurationem erroris,deprehenſi fuerint in abiuratam hæreſim recidiſſe,ſeculari iudicio ſunt relinquendi ſecundũ decretalem, ſuper eo de hæret. in vi,22ᵉ q.11. .1.* 4.b 1ᵐ * q.11.3.1 15

Alij autẽ infideles qui nunquam fidẽ acceperunt,conuerſi ad fidem nondum oſtendunt aliquod ſignum inconſtantiæ circa fidem. ſicut hæretici relapſi: & ideo non eſt ſimilis recipiendi ratio de vtriſque. 22ᵉ q.11. 4 3ᵐ 16

Simplices neſcientes articulos fidei, non condemnantur pro hæreticis : ſed quia pertinaciter defendunt contraria articulorum,22ᵉ.q 2. 2ᵐ 8.3ᵐ 17

Hære

18 Hæretici nõ debẽt tolerari, niſi primo velint reſipiſcere, 22ª. q. 11. 3. c.
19 Fideles [illegible] non poſſunt communicare cum hæreticis, vt eos conuertant, non tamen in diuinis, 22ª. q. 10. 9. c. & [illegible]
20 Hæretici poſſunt iuſte occidi in iudicio ſeculari, & hoc ſunt ſua primò rationem ſi aliqui non cuti [illegible] magis quàm [illegible] crimine læſæ maieſtatis, vel quàm cudentes falſam monetam, 22ª. q. 11. 3. c. & 2. ª q. 11. 3. c.
21 Hæretici [illegible] recipiuntur ſemper ad pœnitentiam, non autem ad dignitates, 22ª. q. 11. 4. c.
22 Eccleſia poſt primam vel ſecundam correctionem, tradit hæreticos iudicio ſeculari: vnde in iudicio Dei ſemper recipiuntur redeuntes: quia Deus ſcrutator eſt cordium, & vere redeuntes cognoſcit: ſed hoc eccleſia imitari non poteſt: præſumit autem eos non vere reuerti, qui cum recepti fuiſſent, iterum ſunt relapſi: & ideo eis viam ſalutis non denegat, ſed a periculo mortis eos non tuetur, 22ª. q. 11. 3. c. [illegible] c. 1 [illegible].
23 Hæreſis per ſe opponitur fidei, ſchiſma vero vnitati charitatis: ideo non ſunt idem, ſed ſecundum diſpoſitionem [illegible]: & omnis hæreticus eſt ſchiſmaticus: non autem econuerſo, 22ª. q. 39. [illegible] 3ᵐ.
24 Hæreſis Sabellij, quod Deus pater eſt filius eiuſdem [illegible]: & quod eſt ſpiritus ſanctus, ſecundum quod creaturam rationalem ſanctificat, reprobatur, 1ª q. 27, 1. c. & q. 28. 1. 3. [illegible] q. 31. 2. c.
25 Eccleſia contra Sabellium confitetur communicabilitatem, numerum, ordinem, conſortium, & diſtinctionem: & negat ſingularitatem, vnicum, confuſionem, & ſolitudinem, 1ª. q. 31. 2. c.
26 Hæreſis Arrij, quod filius Dei eſt minor patre ſecundum diuinitatem, & quod eſt creatura, 1ª q. 29. 7. c. & q. 31. 2. c. & q. [illegible]. & q. 34. 2. 2ᵐ. & q. 41. 3. c. & q. [illegible] c. 2ᵐ & q. 65. 3. c. & 3ª. q. 10. 2. 1ᵐ. & q. 12. 3. 3ᵐ. & q. 16. 8. c. & q. 20. 1. 1ᵐ.
27 Eccleſia contra Arrium confitetur equalitatem, ſimplicitatem, ſimilitudinem, & equalitatem: & negat diuerſitatem, differentiam, ſeparationem, [illegible], alteritatem, diſcrepationem, & diſparitatem, 1ª. q. 31. 2. c.
28 Hæreſis Arrij & Origenis quod perſonæ diuinæ differunt eſſentialiter, 1ª q. [illegible] & q. 34. 1. 1ᵐ.
29 Hæreſis Origenis quod verbum Dei non eſt Deus eſſentialiter, ſed participatiue, 1ª. q. [illegible] 1ᵐ.
30 Quod anima Chriſti cum aliis ſpiritualibus creaturis, fuit creata ante corpus, & à verbo aſſumpta, & in fine vnita corpori, 1ª. q. 90. 4. c. & q. 118. 3. [illegible] 3ª. q. [illegible] c.
31 Quod animæ ſunt cælis inditæ corporibus propter diuerſa peccata 1ª q. 23. 5. c. & q. 47. 2. c. 3ᵐ & q. 65. 2. c. & q. 75. 7. c. & q. 90. 4. c. & q. 118. 3. c. & 22ª. q. 164. 1. 4ᵐ.
32 Quod beatitudo terminabitur, 1ª q. 64. 2. c. & 3ª. q. 9. 4. c.
33 Quod pœna damnatorum & aliorum dæmonum terminabitur, 22ª. q. [illegible] 4. 2. c.
34 Hæreſis Manichæi, quod principia ſunt duo: vnum bonorum, & ſpirituum tantum, ſcilicet Deus: alterum malorum, & corporalium, ſ. diabolus, 1ª. q. 8. 3. c. & q. 65. [illegible] c.
35 Quod Deus eſt corpus, & lux infinita: & quod Chriſtus eſt iſte ſol viſibilis, 1ª. q. 20. 1. c.
36 Quod diabolus naturaliter eſt malus, 1ª. q. 63. 5. & principio.
37 Quod quædam animæ ſunt de ſubſtantia Dei, 1ª. q. 90. 1. & c.
38 Quod caro hominis non eſt bona, nec eſt à Deo, ſed eſt à diabolo, 22ª. q. 25. 5. c.
39 Hæreſis eius, eſt grauius ſecundo genus, quàm idolatria, 22ª. q. 10. 6. & q. 94. 3. 3ᵐ.
40 Hæreſis eius, de Montano, & Priſcilla, quod promiſſio ſpiritus ſancti non fuit completa in apoſtolis, ſed in eis: & eo negant actus apoſtolorum, 12ª. q. 106. 4. 2ᵐ.
41 Hæreſis Pelagij, quod omnia præcepta Dei, ſeruari poſſunt ſine gratia, 12ª q. 109. 4. & 3ª. q. 109. 4. & c.
42 Quod principium bene operandi eſt ex nobis: ſed conſummatio eſt ex Deo, 1ª. q. 62. 5. c. & 22ª. q. 6. 1. c.
43 Quod pueri non contrahunt peccatum originale, ſed baptizantur propter regnum Dei, 3ª. q. 51. 1. c.
44 Quod matrimonium æquatur virginitati, 22ª. q. 152. 4. c. & q. 186. 4. c. & c.
45 Quod Maria non eſt mater Dei 3ª q. 35. 4. c.
46 Hæreſis Eutichetis, quod in Chriſto eſt tantum vna natura compoſita ex natura diuina & humana, 3ª q. 2. 6. c. & q. 18. 1. c.
47 Quod corpora reſurgentium & Chriſti non erunt palpabilia, ſed ſicut ventus, 3ª. q. 54. 3. c.
48 Hæreſis Hebionis, quod Chriſtus conceptus eſt ex ſemine viri, 3ª. q. 28. 1. c.
49 Hæreſis Hebionis, Cherinti, Fotini, & Pauli Samoſateni, quod Chriſtus non fuit ante matrem, ſed purus homo meruit deitatem. 3ª. q. 2. 11. c. & q. [illegible] c. & q. 28. 2. c. & q. 34. 1. [illegible] & q. 35. 4. c. & q. 66. 9. 3ᵐ.
50 Hæreſis Iuliani & Galliani, quod corpus Chriſti non fuit corruptum, id eſt mortuum. 3ª. q. 50. 5. c.
51 Hæreſis Heluidij, quod mater Chriſti non manſit virgo poſt partum. 3ª. q. 28. 3. c. 1ᵐ.
52 Hæreſis Eunomij, quod filius Dei eſt omnino diſſimilis patri, 3ª. q. 42. 1. 2ᵐ.
53 Hæreſis Nazareorum quod fides Chriſti, ſine operibus legis, non ſufficit ad ſalutem 1ª. q. [illegible] 4. 4. c. & c.
54 Hæreſis abbatis Ioachim, quod eſſentia generat eſſentiam, ſicut Deus generat Deum, 1ª. q. 39. 5. c.
55 Hæreſis Simonis magi, quod gratia ſpiritus ſancti eſt venalis: & quod mundus eſt factus à quodam ſuperna virtute, non autem à Deo, 12ª q. 100. 1. 2ᵐ
56 Sanctos non orare, nec poſſe nos iuuare, eſt hæreticum, & eſt hæreſis Vigilantij 22ª q. 83. 11. c.
57 Hæreſis Montani, quod prophetæ non habebant lumen iudicandi, ſed erant arrepticij, 22ª q. 173. 3. c. 4ᵐ
58 Hæreſis Vigilantij impugnantis voluntariam paupertatem, & quatuor modos eius, ſ. de pretio poſſeſſionum venditarum, omnes communiter vtuntur: vt de poſſeſſionibus communibus viuant: vt de labore manuum viuant: vt de eo quod ab aliis offeruntur, communiter viuant, 22ª q. 186. 3. c. & 4. c. & c.
59 Hæreſis Nouatianorum quod peccans poſt baptiſmum, non poteſt reſurgere ad gratiam per pœnitentiam, 22ª q. 10. 8. 3ᵐ & 3ª q. 84. 10. c.
60 Hæreſis Catafrigarum qui non baptizant in nomine trium perſonarũ: ſed in commemorationem mortis Chriſti: quem dicunt eſſe purum hominem, & non Deum, & ſpiritum ſanctum dicunt eſſe Montanum, 3ª q. 66. 8. c. & [illegible] 3ᵐ
61 Deum non eſſe auctorẽ omnium bonorum, eſt hæreticum, 1ª q. 65. 1. c.
62 In Deo eſſe compoſitionem, vel accidens, vel aliquid præter Deum eſſe æternum eſt hæreticum, 1ª q. 61. 2. c.
63 Angelos, vel aliquid aliud, præter Deum fuiſſe ab æterno: eſt hæreticũ, 1ª q. 61. 1. c.
64 Quod angeli creent aliquid: eſt hæreticum, 1ª q. 90. 3. c. & 12ª q. 1. 7. 2ᵐ
65 Opinio ponens angelos non habere cognitionem ſingularium, eſt hæretica, & ſacræ ſcripturæ contraria, 1ª q. 57. 2. c.
66 Prima opinio Neſtorij & Dioſcori, quam tetigit magiſter in tertio ſententiarum, diſtinctione ſexta, ſ. quod in Chriſto ſunt duæ hypoſtaſes, ſeu duo ſuppoſita, eſt hæretica, 3ª q. 2. [illegible] c. & q. 4. 3. c.
67 Beatam Mariam, non eſſe matrem Dei: eſt hæreticum, 3ª q. 35. 4. c.
68 Hæreſis negantium prouidentiam Dei, de iis inferioribus: & alię duę ſ. quod Deus non creauit iſta corporalia: & quod primæ creaturæ creauerunt alias, 1ª q. 8. [illegible] c.
69 Aliquid eſſe falſum in ſacra ſcriptura: eſt hæreticum, 12ª q. 112. [illegible] 1ᵐ
70 Non eſſe peccatum illud quod eſt cõtra præceptum Dei: eſt hæreticum, 3ª q. 64. 9. 1ᵐ
71 Fornicationem non eſſe peccatum, eſt hæreticum, 12ª q. 103. 4. 3ᵐ & c. & 22ª q. 154. 2. c.
72 Epiſcopum non differre à ſacerdote: eſt hæreticum, 22ª q. 184. 6. 1ᵐ.
1 ¶ Herodes peccauit [illegible] eandem neuam puellæ ſaltanti, 22ª q. 98. 7. 2ᵐ
2 ¶ Herodiani ſignificant volentes peccata ad effundendum ſanguinem, 12ª. q. [illegible] 3.
4 Heroicum non differt à virtute communi: niſi ſecundum modum perfectionis, 1ª q. [illegible] 2. 2ᵐ
[illegible] Virtutes heroicæ, ſunt dona ſpiritus ſancti, 12ª q. 68. 1. 1ᵐ & 22ª q. 159. 2. [illegible].
1 ¶ Hierarchia eſt diuinus ordo, ſecundum ſcientiam & actionem, in aſſimilatione Dei, 1ª q. 108. 1. c.
2 Hierarchia vna eſt, quod eſt, vel vnio, inter diuerſos gradus: non autem vnius gradus, 1ª q. 108. 2. c.
3 In diuinis perſonis non eſt hierarchia, nec principatus, nec ordo, nec actio hierarchica, 1ª q. [illegible] 3. c.
4 Actio hierarchica triplex, ſcilicet, illuminatio purgatio, & perfectio, 1ª q. 106. 1. c. & c.
5 Omnes homines ſunt eiuſdem hierarchiæ, quia ſunt eiuſdem ſpeciei, 1ª q. 108. 1. 3ᵐ
1 ¶ Hoc aliquid ſumitur dupliciter ſ. pro ſubſiſtenti, & pro completo. Primum repugnat accidenti: ſecundum etiam parti, 1ª q. 75. 2. 1ᵐ
1 ¶ Homicidium ſemper eſt peccatum quia addit inordinationem actus ſupra occiſionem hominis, 12ª q. 100. 8. 3ᵐ
2 Homicidium tenet ſecundum locum in pœnis, & inter peccata in proximum, 12ª q. 100. 6. c. & c. & 22ª q. 73. 3. 1ᵐ & q. 73. 3. c. & q. 154. 3. & c.
3 Si aliquis credit ſe poſſe facere homicidium, & vel ſi facere, & poſtea adimatur ei poteſtas: nihilominus voluntas homicidij in eo manere poteſt, vt velit feciſſe, vel velit facere ſi poſſet, 1ª q. [illegible] 4. 3. 3ᵐ & 12ª. q. 20. 5. c.
1 Homo habet quod ſit homo, ex parte intellectiua, 1ª q. 85. 3. 4ᵐ & 3ª 22ª q. 155. 1. 3ᵐ & 3ª q. 19. 2. c.
2 Homo interior eſt pars intellectiua: ſed homo exterior, eſt pars ſenſitiua cum corpore, 1ª q. 75. 4. 1ᵐ & 22ª q. 25. 7. c.
3 Homo ſortitur ſpeciem ex hoc, quod habet intellectum, 12ª q. 31. 7. c. & q. 130. 4. 3ᵐ & 4ᵐ & 22ª q. 179. [illegible] 3ᵐ
4 A ratione homo habet quod ſit homo. Et homo eſt quod habet rationem in natura ſenſitiua, 12ª q. 31. 7. c. & q. 123. 4. 3ᵐ & 4ᵐ & 22ª q. 155. [illegible] 2ᵐ & q. 179. 1. 2ᵐ
5 Aliquid conuenit homini inquantũ homo dupliciter. Primo quia naturæ hominis eſt cauſa eius. Secundo quia eſt receptiua eius, 3ª q. 14. 2. 2ᵐ
6 Anima, caro & oſſa ſunt de ratione hominis: ſed hæc ſunt de ratione huius hominis, 1ª q. 3. [illegible] c. & q. 29. 2. 3ᵐ & q. 38. 2. c. & q. 44. 3. 1ᵐ & q. 75. 4. c. & q. [illegible] & q. [illegible] 1. c.
7 Homo ſignificat habens humanitatẽ, & ſuppoſitũ determinatũ in natura ſpeciei: [illegible] autem in ſingularitate, 1ª q. 22. 4. c. & 3 q. 4. 3. c. & 2ᵐ
8 Homo non excludit ea quæ ſunt in natura hominis: ſed humanitas excludit quicquid non eſt de eſſentia eius, 12ª q. 51. 1. 1ᵐ & q. 110. 4. 4ᵐ
9 Homo duplex, ſ. homo verus, & homo phantaſticus, 3ª q. 5. 2. c. & q. 36. 4. [illegible] & q. 40. 2. 3ᵐ & q. 41. [illegible] c. & q. 43. 3. c.
10 Homo eſt naturaliter politicus: id eſt, ſocialis, 1ª q. 96. 4. c. & 12ª q. 95. 4. c. & 22ª q. 109. 3. 2ᵐ & q. 114. 2. 1ᵐ & q. 129. 6. 1ᵐ & 3ª q. 65. 1. c.

Homo

21 Homo habet ſtaturam rectam [illegible] duplici ratione. ſ. vt cognoſcere poſſet cœleſtia: vt inferiores vires liberius ſuas operationes habeant, & quia vtilitas manuũ aliter eſſet: & cibũ ore caperet, 1ª q. 91. 3. 3m.
22 Homo abundat in calore cordis: et [illegible] ſtaturæ rectæ. 1ª q. 91. [illegible]
23 Vnus homo numero dicitur dupliciter. ſ. vnitate naturæ, & vnitate perſonæ. 3ª q. 3. 6. 1m [illegible] 7. 2m
24 Homo aſſimilatur Deo ſecundum triplicem ſimilitudinem ſ. quæ fundatur ſuper proportionem: ſuper communem qualitatem: & ſuper receptionem, 1ª q. 3. 1. 1m [illegible] q. 4. 3. [illegible] q. 91. 4. 1m [illegible] 2m [illegible] q. 93. 0. [illegible] q. 54. 1. 0.
25 Homo dicitur minor mundus, quia eſt compoſitus ex omni creatura totius mundi, 1ª q. 91. 1. c. [illegible] q. 9[illegible]. c. [illegible] 12ª q. 17. 8. 2m.
26 Homo habet ſuperius & inferius ſicut in toto mundo. Plures vero, in oppoſitum. Sed bruta medio modo. 1ª q. 91. 3. 3m
27 Homo præeſt & dominatur naturaliter beſtiis & pecoribus, & vniuerſæ creaturæ quæ non eſt ad imaginem Dei, 1ª q. 96. 3. c. [illegible] q. 64. 1. 0. [illegible] q. 76. [illegible]
28 Hominem in lapſum oportuit reparari, & non angelũ. 1ª q. 64. 2. [illegible] q. [illegible] 4. 3[illegible] 3ª q. 4. 1. c. [illegible] q. 6 [illegible] 1. 46. 1. 4m [illegible] q. 86. 1. c.
29 Homo debuit vltimo fieri: quia eſt perfectiſſimum omnium animalium, 1ª q. 3. 1. [illegible] q. 4. 3. 0. [illegible] q. 91. 2. 2m [illegible] 2m [illegible] q. 93. 0.
20 Homo dicitur rationalis, quia intelligit cũ diſcurſu: angelus vero dicitur intellectualis, quia ſine diſcurſu intelligit. 1ª q. [illegible]. c. [illegible] 2ª q. [illegible]. 1m
21 Illud hominis quo cæteris animalib. antiponitur, nõ eſt aliquid corporale, vel corporalis forma, ſed eſt intellectus: ratio autẽ in homine habet locũ dominantis, & non locum ſubiecti dominio. 1ª q. 96. 1. 3. c.
22 Idem iudicium eſt de homine ſentiente operationes ſenſitiuas, & de aliis animalibus. 12ª q. 1. [illegible] c. [illegible] 22 [illegible] 4. 3. [illegible]
23 Senſus interiores, magis vigent in homine: quàm in cæteris animalibus. 1ª q. [illegible] 3. 1m
24 Homo habet peiorem auditum, olfactum, & viſum quam aliqua bruta: ſed habet tactum optimum. 1ª q. 76. 5. [illegible] q. 91. [illegible]
25 Quilibet homo dupliciter conſiderari poteſt, ſcilicet vt ſingularis perſona: & vt pars vel membrum alicuius communitatis, & vtroque modo conuenit ei aliquis actus, ſcilicet primo ſecundum quod eſt quædam perſona ſingularis: & ſic ad eum pertinet ille actus quẽ proprio arbitrio, & per ſeipſum facit. Alio modo ſecundum quod eſt pars alicuius collegii: & ſic poteſt ad eum pertinere aliquis actus, quem nec per ſeipſum, nec proprio arbitrio facit, ſed qui fit vel à toto collegio, vel à pluribus de collegio, vel a principe collegii ſicut id quod princeps ciuitatis facit, dicitur ciuitas facere. Huiuſmodi in collegium reputatur quaſi vnus homo: ita quod diuerſi homines, in diuerſis officiis conſtituti ſunt quaſi diuerſa membra vnius corporis naturalis. vt Apoſtolus inducit de membris eccleſiæ, 12ª q. 2. [illegible] q. 7[illegible]. 2m [illegible] q. [illegible]. 2. 2m
26 Sicut bonum multitudinis eſt maius quàm bonum vnius hominis, qui eſt de multitudine: ita etiam bonum multitudinis ad quod ille vnus ordinatur, eſt minus, quàm bonum extrinſecum, ad quod multitudo ordinatur: ſicut bonum ordinis exercitus eſt minus, quàm bonum ducis, 12ª q. [illegible] 0. [illegible] q. [illegible]. 2m [illegible] q. 19. [illegible]
27 Homo conſideratur à theologo ſecundum animam, non autẽ ſecundũ corpus, niſi reſpectu animæ: nec ſpecialiter cõſideratur de illa, niſi de potentiis apprehenſiuis & appetitiuis, 1ª q. 75. 78. 84 principio.
28 Non omnis actio hominis, dicitur humana: ſed illa tantum actio quæ eſt voluntaria & deliberata, 1ª q. 76. 1. c. [illegible] 12ª q. 1. 1. 0. [illegible] 3. c. [illegible] q. 7. 4. [illegible] q. 10. [illegible] q. 18. [illegible] 9. c. [illegible] q. [illegible] 3ª q. [illegible]
29 Iſta propoſitio eſt prius vera, Homo eſt ens: quàm iſta, Homo eſt rationalis: quia omnium perfectionum pertinet ad perfectionem eſſendi, 1ª q. 4. 1. c.

1 Honeſtas eſt radicaliter in interiori electione: ſed figuratiue, eſt in exteriori conuerſatione. 22ª q. 145. 1. [illegible]
2 Honeſtum idem eſt quod ſpiritualis decor, & pulchritudo, 22ª q. 14[illegible]. 2. 0. [illegible] 4. c.
3 Honeſtum idem eſt quod honore dignum, & eſt idem quod virtus, 22ª. q. 145. 2. 0. [illegible] 2. c. 3m [illegible] 3. c.
4 Nomen honeſti transfertur ad proſperitatem exteriorum diuitiarum: quia ſecundum vulgum, facitur homo ex ea honore dignum, 22ª q. 145. 1. 2m 3m [illegible] 4m
4 Omne bonum honeſtum, ex his duobus procedit, ſ. ex rectitudine rationis, & ex rectitudine voluntatis. 12ª q. 19. a. c.
5 Regulatur ratione eſſe adiu boni honeſti, 22ª q. 1[illegible]. 2. 1m
6 Omne honeſtum eſt vtile, & delectabile. & non econuerſo. Et omne vtile, eſt delectabile, & non econuerſo. 22ª q. 145. [illegible]
7 Nihil repugnans honeſto, eſt ſimpliciter & vere vtile: ſed ſecundũ quid. 22ª. q. 145. [illegible]. 3m
8 Honeſtum appetitur propter ſe, appetitu rationali: delectabile autem appetitu ſenſitiuo, 22ª q. 145. 3. [illegible] 1m

Honor eſt cuiuslibet virtutis præmium, 12ª q. 2. [illegible]
Honor eſt teſtimonium excellentiæ, quæ eſt in homine: ſed maxime ſecundum virtutem, 12ª q. [illegible]. 2. c. [illegible] 22ª q. 25. 1. 2m [illegible] q. 63. 3. c. [illegible] q. 103. 1. c. [illegible] q. 131. 1. c. [illegible] q. 144. 3. c. [illegible] q. 145. [illegible] 3m [illegible] q. 2[illegible]. 1. c.
3 Honor non eſt ſufficiens præmium virtutis, ſed vt poſſibile hominibus. 12ª q. 2. [illegible] 22ª q. 103. 1. 3[illegible] q. 103. 1. 2m [illegible] q. 131. [illegible]
4 Honor eſt maximum bonum, inter bona exteriora, 12ª q. 2. [illegible] 22ª q. 103. [illegible] q. 129. [illegible] c. [illegible] q. 131. [illegible]
5 Honor quo ad Deum, poteſt eſſe in ſolo corde: ſed quo ad hominem, eſt in ſignis exterioribus. 22ª q. [illegible]
6 Honor laudabiliter contemnitur, nihil male agẽdo propter ipſum, ſed & non appetitur, nihil male agendo contra ipſum, 22ª q. 129. [illegible] q. 131. 1. 0.
7 Appetere honorem, eſt peccatum tripliciter. ſ. ſi ſit ſupra ſuam proportionem, vel ſi non referatur ad Deũ, vel ſi non ad vtilitatem, ſed propter ſe. 22ª q. 131. 1. c.
8 Omne beneficium impenſum proximo, pertinet ad quartum præceptũ. ſcilicet de honore parentum, 12ª q. 100. [illegible] 22ª q. 32. [illegible] q. 33. [illegible]
9 Quicquid pertinet ad ædificationem debiti cuiuſcunque, intelligitur quaſi datum quarto præcepto, ſ. de honore parentum. 22ª q. 122. [illegible]
10 Longæuitas eiis promittitur honorantibus parentes: priuatio autem eiis [illegible] non honorant, 22ª q. 12[illegible] q. 122. [illegible]
11 Honor reſpicit proprium bonum honorati: ideo diuerſificatur ſpecie ſecundum diuerſitatem ſingulorum, non autem amor: quia reſpicit bonum in communi. 22ª q. 25. 1. [illegible]
12 Honor eſt propter ſe, & in ſe: ſed laus ordinatur ad aliud: ideo honor eſt excellentior laude. 12ª q. [illegible]
13 Honor eſt in omni ſigno exteriori, & eſt reſpectu finis: ſed laus eſt tantum in verbis, & eſt reſpectu eorum quæ ſunt ad finem, 22ª q. 103. 1. 3m.
14 Gloria non eſt honor, ſed eſt effectus honoris & laudis, 22ª q. 103. 1. 3m [illegible] q. 13[illegible]. 2. c. [illegible] q. [illegible] 2. 2m
15 Reuerentia non eſt honor, ſed eſt motiuum honorantis, & eſt finis honorantis [illegible] ſ. aliquis ad hoc honoratur, vt in reuerentia habeatur ab aliis, 22ª q. 101. [illegible]
16 Honor vituperio, ſeu exprobrationi opponitur, 22ª q. 142. 4. c. [illegible] q. [illegible] c. 2 [illegible] 3. c.
17 Honor debetur alicui ratione excellentiæ, & honor diuerſus, ſecundum diuerſitatem excellentiæ. 22ª q. 81. 4. 0. [illegible] q. 94. 2. c. [illegible] 3ª q. 25. 1. c.
18 Honor proprie debetur ſoli virtuti: excellentiæ autem bonorum exteriorum, debetur ſecundũ eſſe manifeſtum exiguum [illegible] q. 63. 3. c. [illegible] q. 130. [illegible] 3m [illegible] q. 144. [illegible] 2. 2m [illegible] q. 145. [illegible] q. 26. 7. 4m
19 Virtus honoratur, in quantum eſt appetibilis propter ſe: ſed laudatur, in quantum eſt appetibilis, propter aliud, 12ª q. 145. [illegible]
20 Etiam quæ honorantur præter virtutem, aliqua ſunt ſupra eã. ſ. Deus & beatitudo: aliqua infra eam in quantum adiuuant ad operationes virtutis, vt nobilitas, potentia, & diuitiæ, 22ª q. 145. [illegible] 3m
21 Secundum veritatem, ſolius boni eſt honor: ſed non ſolus bonus autem eſt aliquis ſecundum virtutem, 22ª q. 14[illegible]
22 Honor debetur ſoli ſubſiſtenti toti, ſed ratio & cauſa honoris, poteſt eſſe aliquid eius non ſubſiſtens. ſ. pars vel accidens, 22ª q. 10[illegible] 3ª q. 25. 1. 0. [illegible] 2. c.
23 Maior honor debetur iuſtitiæ, & fortitudini propter excellentiam: maior vero honeſtas temperantiæ vero propter cohibitionem turpiorum, 22ª q. 145. 4. [illegible]
24 Honor exhibetur alicui dupliciter, ſcilicet vel ratione ſui, vel ratione alicuius: Primum conuenit rationali agenti per electionem, ſcilicet ei ſoli: ſecundum vero conuenit omnibus, quod eſt aliquid eius, ſcilicet pars, & natura, & accidentia, 22ª q. [illegible] 3ª q. 25. [illegible]
25 Aliqui honorantur quadrupliciter. ſ. vel propter virtutem propriam, vt virtuoſi: vel propter virtutem alterius, ſ. Dei: ſic honorantur [illegible] et ſuperiores, vel propter ſignum virtutis, vt ſenes, vel propter participationem diuinæ bonitatis, vt domini & parentes, 22ª q. 6[illegible] q. 145. 1. 2m.
26 Honor debetur ſuperioribus ratione excellentiæ quæ in eis eſt: [illegible] in ſubiectis obedientiæ & beneficii, debetur ratione gubernationis, 22ª q. 102. 2. 0.
27 Honor & cultus debetur omnibus prælatis ſuis, ex debito legali, aliis autem in dignitate conſtitutis ex debito morali, 22ª q. [illegible]
28 Malis prælatis debetur honor, in quantum gerunt vicem Dei, vel communitatis, 22ª q. 63. 3. [illegible] q. 103. [illegible]
29 Conſtitutis in dignitate, debetur honor, ratione excellentiæ: timor autem, ratione poteſtatis: obedientia vero & tributum ratione gubernationis, 22ª q. [illegible] 3m
30 Honor debetur parentibus, in quantum huiuſmodi, ſubſidium autem & alia, debentur ratione indigentiæ quæ tamen omnia intelliguntur in quarto præcepto. ſ. de honore parentum, 22ª q. 10[illegible] q. 10[illegible] c. [illegible] q. [illegible] q. 189. 5. c. 1m.
31 Diuites non ſunt honorandi ſolo intuitu diuitiarum, ſed ratione maioris loci in communitate, 22ª q. [illegible] 3. [illegible] 6.
32 Dæmones ſunt potius inimici habendi, magis quam honorandi, 22ª q. 1[illegible]. 2. 2m
33 Creaturæ irrationali ſecundum ſe, non debetur ab homine aliqua ſubiectio vel honor, ſed eſt homini naturaliter ſubiecta, 22ª q. 103. 4. 3m [illegible] 3ª q. [illegible] 3. 3m [illegible] 4. c.
1 Humiditas radicale, eſt totum illud, in quo fundatur virtus ſpeciei, quod perditum non poteſt reſtaurari. Nutrimentale autem eſt, quod nondum habet perfectam naturam ſpeciei, ſed eſt in ſanguine & huiuſmodi, 1ª q. 119. 1. 3m
2 Humilitas eſt virtus qua refrenatur animus ne immoderate tendat ad alta, 22ª q. 16[illegible] 0. c. [illegible] q. 161. 1. 2m [illegible] 4. c.
3 Humilitas præcipue videtur importare ſubiectionem hominis ad Deũ, 22ª q. 161. 2. 3m [illegible] q. 162. 5. c.

Ariſtote-

3 Ariſtoteles non tractauit de humilitate, quia humilitas eſt principaliter reſpectu Dei, Ariſtoteles autem conſiderauit de virtutibus, reſpectu vitæ ciuilis. 22ª q. 161. a. 1. ad 5ᵐ

4 Ad humilitatem pertinet conſiderare proprios defectus, ne ſe extollat: non autem contemnere dona Dei in ſe, ſed ad magis attendendum ea quæ ſequuntur vocida. 22ª q. 3 [illegible] q. [illegible] a. 1. c.

5 Gradus humilitatis ſunt duodecim, ſecundum beatum Benedictum, ſ. corde & opere ſemper humilitatem oſtendere, defixis in terram aſpectibus: vt pauca verba & rationabilia loquatur aliquis: non clamoſa voce, vt non ſit facilis aut promptus in riſum: taciturnitas vſque ad interrogationem: tenere quod habet commune monaſterii regula, credere & pronunciare ſe omnibus viliorem, ad omnia indignum & inutilem ſe confiteri & credere: confeſſio peccatorum: pro obedientia in duris & aſperis patientiam amplecti: vt cum obedientia ſe ſubdat maiori: vt voluntatem propriam non delectetur implere: vt Deum timeat, & memor ſit omnium quæ præcepit. 22ª q. 161. 6. [illegible] q. 62. 4. 1

6 Sed ſecundum Anſelmum ſunt ſeptem, ſ. contemptibilem ſe eſſe cognoſcere, de hoc dolere, hoc confiteri, hoc perſuadere, ſ. vt hoc velit credi, vt patienter ſuſtineat hoc dici, vt patiatur contemptibiliter ſe tractari, vt hoc amet. 22ª q. 161. 6 ad 3ᵐ c.

7 Secundum gloſam vero ſunt tres gradus, ſ. ſubdere ſe maiori & non præferre ſe æquali, qui eſt ſufficiens: ſubdere ſe æquali, nec præferre ſe minori, & hic dicitur abundans: & ſubeſſe minori, in quo eſt omnis iuſtitia. 22ª q. 161. 6. ad 4. c.

8 Humilitas triplex, ſ. præuoſa ab extrinſeco, & alia ex ignorantia propriæ dignitatis & virtus ex cognitione ſui. 22ª q. 161. 1. 1ᵐ

9 Votus humilitatis, eſt principaliter circa interiorem motum, quæ autem eſt ſecundum ſigna exteriora per fictionem, eſt magna ſuperbia. 22ª q. 161. 1. 2ᵐ 3. 4. 3. 1ᵐ

10 Tendere in magna ſupra ſe ex confidentia propriarum virium contrariatur humilitati, non autem ſi ex confidentia Dei, 1ª prolo. 22ª q. 129. 3. 4ᵐ q. 161. 1. 2ᵐ 6. 1ᵐ

11 Humilitas eſt eſſentialiter in appetitu ſ. ſubiectiue: ſed cognitio propriæ defectus eſt regula eius. 22ª q. 161. 2. c. 6. c. q. 162. 3. 2ᵐ

12 Humilitas eſt in iraſcibili ſubiectiue. 22ª q. 161. 4. 2ᵐ

13 Humilis nihil audit mirabilium quam ſuam excellentiam. 3ª q. 30. 4. 1ᵐ

14 Vere humilis, reputat ſe deteriorem aliis, non quidem quo ad actum exteriorem, ſed timens ne per ſuperbiam grauius peccet in eo, quæ bene agere videtur. 22ª q. 161. 6. 1ᵐ

15 Quilibet per humilitatem debet ſecundum illud quod ſuum eſt, ſe ſubiicere cuilibet proximo, ſecundum illud quod Dei eſt in eo. 22ª q. 161. 3. c. 6. 1ᵐ

16 Humilitas conuenit omni homini, etiam Chriſto ſecundum humanitatem, non autem ſecundum diuinitatem. 22ª q. 161. 1. 4ᵐ

17 Chriſtus humiliatus eſt quadrupliciter, ſ. ad paſſionem & mortem, ad ſepulchrum & infernum, ad confuſionem & opprobria, & ſub hominibus: ideo quadrupliciter meruit exaltari, ſ. per reſurrectionem, aſcenſionem, ſeſſionem ad dextram patris cum manifeſtatione diuinitatis eius, & per iudiciariam poteſtatem. 3ª q. 49. 6. c. q. 53. 1. c. q. 54. 2. c. q. [illegible] 3. c. 6. c.

18 Humilitas poſt virtutes theologales, & intellectuales, & poſt iuſtitiam præcipue legalem, eſt potior cæteris. 22ª q. 161. 5. c.

19 Superabundantia magis opponitur humilitati, quam defectus: quia magis reprimit ſpem vel fiduciam, quam trahit: ſed fortitudo e contrario reſpectu audaciæ. 22ª q. 161. 2. 3ᵐ

20 Humilitas & magnanimitas conueniunt in materia, & differunt in modo. 22ª q. 161. 4. 3ᵐ q. 162. 1. 3ᵐ

21 Humilitas refrenat præſumptionem, ex reuerentia Dei, ſed magnanimitas firmat animum contra deſperationem, ex adeptione propriij boni. 22ª q. 161. 2. 3ᵐ q. 162. 1. 3ᵐ

22 Humilitas reprimens ad infima, & magnanimitas impellens animum ad magna, non opponuntur, quia vtraque ſit recta ratione. 22ª q. 129. 3. 4ᵐ q. 161. 1. 3ᵐ 2. 3ᵐ

23 Magnanimus reputat ſe dignum magnis, ex donis Dei, & contemnit alios, in quantum deficiunt: humilis autem econuerſo. 22ª q. 129. 3. 4ᵐ

24 Humilitas reprimit ſpem, i. ſpiritum ad alta tendentem. 22ª q. 161. 4. 8. [illegible] Hircus ſignificat Chriſtum, propter ſimilitudinem carnis peccati: Agnus propter innocentiam: Aries propter principatum. 12ª q. 102. 3. 8ᵐ [illegible] vel ſ. liuera longa in Græco. 2ª q. 38. 1. c.

I

1 IACOB emens primogenita, non peccauit, quia erant ſua: ſed Eſau vendens ea, peccauit per ſimoniam. 22ª q. 100. 4. 3ᵐ

2 Iacob non eſt mentitus, dicens ſe eſſe Eſau, quia myſtice dixit ſe eſſe Eſau primogenitum Iſaac: quia primogenita illius de iure ei debebantur: vel propter myſterium: quia videlicet minor populus, ſcilicet gentilium, ſubſtituendus erat in locum primogeniti, ſ. in locum Iudæorum. 22ª q. 110. 3. 3ᵐ

3 Iacob nõ vidit Deum per eſſentiam. 1ª q. 12. 11. c. 1ᵐ 22ª q. 180. 5. 2ᵐ

4 Iacob vouit habere dominum in Deum, inquantum colendo eum vouit, vel vouit ſecundum ſpecialem modum, vel dicitur votum large, id eſt, recognitio obligationis, & non cauſa eius. 22ª q. 88. 2. 1ᵐ

5 Iacob vouit dare decimas, non quidem miniſtris, ſed ad cultum Dei, vt in ſacrificiis. 22ª q. 87. 1. [illegible]ᵐ

6 Iacob poſt contemplationem, claudicauit vno pede, quia neceſſe eſt quod debilitato amore ſeculi, conualeſcat aliquis ad amorem Dei ſecundum Gregorium. 22ª q. 180. 7. 4ᵐ

Iacob accedens ad ancillas vxorum ſuarum, non peccauit: quia erant 7 eius vxores. 22ª q. 154. 2. 2ᵐ

Iacobus ex inſtinctu vel reuelatione Dei, fecit per dæmones adduci 1 ad ſe Hermogenem. 22ª q. 96. [illegible] c. 2. c. 6.

Iactantia eſt, per quam quis ſe extollit, ſupra id quod in ſe eſt: ſecundum autem, ſupra id quod de eo alii opinantur. 22ª q. 112. 2. c. q. 1. 2. 1. c. 2

Iactantia quo ad actum exteriorem, eſt ſpecies mendacij, ſed quo ad arrogantiam interiorem, eſt pars ſuperbiæ. 22ª q. 112. 1. 2ᵐ q. 110. 2. 2 3

Iactantia eſt peccatum mortale tripliciter, ſ. quando eſt contra gloriam Dei, vel contra honorem proximi, vel ex inani gloria, vel ſuperbia, vel cupiditate mortalibus. 22ª q. 112. 2. c. 3

Iactantia eſt ex ſuperbia tanquam ex cauſa motiua: & aliquando ex vana 4 gloria, tanquam ex cauſa finali. 22ª q. 112. 1. 2ᵐ q. 132. 5. c. q. 112. 4. c.

Opulentia ſeu diuitiæ cauſant iactantiam & ſuperbiam dupliciter, ſcilicet 5 occaſionaliter, & per modum diſpoſitionis. 22ª q. 118. 8. 3ᵐ

Iactantia propriè, opponitur ſecundum ſpeciem actus veritati, non autem ſecundario. 22ª q. 112. 1. c. 6

IDEA eſt forma exemplaris qua res ſiunt, & cognoſcuntur, quæ eſt in 1 mente artificis. 1ª q. 15. 1. c. q. 44. 3. c.

Idea græce, ſumitur Latine dicitur, ideo per ideas, formæ aliarum rerũ per 2 ſe exiſtentes intelliguntur. 1ª q. 15. 1. c.

Idea in Deo, non eſt aliud, quam eſſentia diuina. 1ª q. 15. 1. 3ᵐ q. 44. 3. c. 3 22ª q. 173. 1. 2.

Eſſentia Dei vt eſſentia, non eſt idea, ſed vt ſimilitudo, vel vt ratio rei 4 intellectæ. 1ª q. 15. 2. 1ᵐ

Eſſentia Dei, non habet rationem ideæ reſpectu Dei, ſed reſpectu aliorum, quia eſt principium operationum aliarum, non autem Dei. 1ª q. 15. 1. 2ᵐ 5

Idea ſecundum veritatem, & ſecundum Platonem, eſt principium cognitionis, & generationis. 1ª q. 15. 3. 2. 6

Idea operati, in mente artificis eſt ſicut id quod intelligitur, non autem ſicut ſpecies qua intelligitur. 1ª q. 15. 2. c. 2ᵐ 7

Ideas eſſe, eſt neceſſarium. 1ª q. 15. 1. c. q. 44. 3. c. 8

Ideæ ſunt tantum in mente Dei, & non extra, contra Platonem. 1ª q. 15. 1. 1ᵐ q. 44. 3. 2ᵐ 3ᵐ 4ᵐ 9

Reſpectus idearum, non ſunt reales, ſed ſunt intellecti à Deo, & tantum in Deo. 1ª q. 15. 2. 4ᵐ q. 28. 4. 3ᵐ q. 44. 3. c. 22ª q. 173. 1. c. 10

Reſpectus idearum, cauſantur tantum ab intellectu Dei comparante eſſentiam ſuam ad res. 1ª q. 15. 2. 3ᵐ 11

Ideæ ſunt æternæ. 1ª q. 15. 1. 2. 12

Ideæ in mente Dei ſunt plures, ſecundum quod Deus intelligit eſſentiam ſuam eſſe multipliciter imitabilem à creaturis. 1ª q. 15. 2. c. q. 44. 3. c. q. 47. 1. 2ᵐ 12ª q. 93. 1. 1ᵐ 13

Idea practica & ſpeculatiua, non ſunt duæ ideæ, niſi ſecundum rationem. 1ª q. 15. 3. c. 14

In ideis eſt diſtinctio & pluralitas, quia reſpiciunt proprias rationes ſingularium rerum, non autem lex æterna. 12ª q. 93. 1. 1ᵐ 15

Sapientia & ars Dei, eſt tantum vna, quia ſignificatur vt quo Deus intelligit, ideæ autem vt quod, ideo ſunt plures. 1ª q. 15. 2. 2. 16

Ratio diuinæ ſapientiæ, reſpectu creationis dicitur idea & ars vel exemplar, ſed reſpectu gubernationis dicitur lex. 12ª q. 93. 1. c. 17

Idea principaliter ſignificat reſpectum ad creaturam, ideo dicitur pluraliter, nec eſt perſonale, ſicut verbum quia verbum principaliter ſignificat reſpectum ad dicentem, & ex conſequenti ad creaturam, ideo eſt tantum eſſentiale. 1ª q. 34. 3. 4ᵐ 18

Idea vt principium factiuum eſt practica, & dicitur exemplar, & omnium quæ aliquando ſiunt à Deo, ideo vt eſt principium cognitionis, eſt ſpeculatiua, & dicitur ratio, & eſt omnium quæ cognoſcuntur à Deo, ſecundum propriam rationem. 1ª q. 15. 3. c. 19

Quæ nunquam ſunt, habent ideam ſecundo modo, non autem primo modo ſimpliciter. 1ª q. 15. 3. 2ᵐ q. 18. 4. 4ᵐ 20

Malum non habet ideam in Deo. 1ª q. 15. 3. 1ᵐ q. 18. 3. 4ᵐ 21

Genera non habent aliam ideam, inquantum exemplar, ab idea ſpeciei. 1ª q. 15. 3. 4ᵐ 22

Particularia habent propriam ideam præter ideam ſpeciei, contra Platonem. 1ª q. 15. 3. 4ᵐ 23

Materia habet ideam, contra Platonem, ſed eandem cum forma. 1ª q. 15. 3. 3ᵐ 4ᵐ 24

Accidentia habent propriam ideam, præter ea quæ inſeparabiliter concomitantur ſubiectum. 1ª q. 15. 3. 4ᵐ 25

Multiplicatis vno eorum quæ ſunt eadem re, & differunt ratione, nõ oportet multiplicari alterum, ſicut perſona & proprietas in diuinis. 1ª q. 40. 1. 1ᵐ 26

Corpus manet idem numero, licet ſit continua deperditio, & reſtauratio virtualiter per alimentum. 1ª q. 119. 1. 5ᵐ 1

IDOLATRIA eſt exhibere ſeruitium, id eſt cultum Dei creaturæ. 22ª q. 94. 1. c. 2

Idolatria præſupponit infidelitatem, & addit exterius indebitum cultum, mendacium pernicioſum magnam Dei blaſphemiam, & impugnationem fidei. 22ª q. 94. 1. c. 2ᵐ 3ᵐ 4. c. 2

Idolatria opponitur latriæ. 22ª q. 92. princ. q. 94. princ. 1. c. 3

Idolatria quadruplex, ſ. ciuilis, id eſt, imaginum habentium deitatem ſecundum mentem fabularem, id eſt, hominum deificatorum, phyſica, id eſt, animæ totius mundi, ſecundum Varronem, & Phœnicia, 4

quæ & phy-

quæ & phyſica dicitur.ſ.intelligentiarum,animarum cæleſtium, dæmonum,& animarum hominum,22æ.q.94.1.c.*.q.122.c.2.3m.

5 Omnis idolatria eſt peccatum, nec excuſet mos vulgi, contra Senecam, nec perſecutio contra hæreticos,22æ.q.94.3.0.

6 *Idolatria eſt grauiſſimum peccatorum.2e.q.102.3.12m.*.22æ.q.94.3.0.

7 Peccatum contra naturam,eſt leuius idolatria; ſed ponitur conueniens pœna eius,quia eſt manifeſtius.22æ.q.94.3.2m.

8 Cauſa diſpoſitiua idolatriæ,fuit triplex ex parte hominis, ſcilicet inordinatus affectus,repræſentatio delectabilis,& ignorantia Dei,ſed cauſa conſummatiua eius,fuerunt dæmones.22æ.q.94.4.0.

9 Ab idolatria,omnia alia peccata oriebantur,22æ.q.94.4.1m.

10 *Deus hoſtiam non conſecratam pro euchariſtia,eſt reus idolatriæ: nõ autem adorantes eam:cum hoſtia debeat adorari latria, ſub conditione tu habita.3a.q.80.6.2m.

1 Ieiunium duplex ſ.ſpirituale,id eſt,à peccatis,& corporale, id eſt ab eſcis.22æ.q.147.1.1m.

2 Ieiunium à cibis duplex ſ. naturæ,& eccleſiæ.22æ.q.147.1.3m.*.3.c.* 6 2m.*.3a.q 80.8 4.

3 Ieiunium duplex. ſ luctus. i. cum amaritudine peccatorum & præſentis vitæ,& ieiunium exultationis.22æ.q.147.4.5m.

4 Ieiunium eſt actus virtutis ſ abſtinentiæ & temperantiæ elicitiue : ſed aliarum virtutum imperatiue.22æ.q.3.1.c.*.q.88,4.c.*.q.146.principio.*.q.147.1.2.0.

5 Ieiunium eccleſiæ,eſt perſimonia victus,abſtinentiaque ciborum: ſecundum Iſidorum.22æ.q.147 1.1m.

6 Nimis ieiunans,vel nimis vigilans,peccat: quia ſi aliquis in tantum naturæ virtutem debilitet per ieiunia, & vigilet, & alia huiuſmodi quod non ſufficiat debita opera exequi,puta prædicator prædicare, doctor docere,cantor cantare,& ſic de aliis abſque dubio peccat: ſicut etiam peccaret vir, qui nimia abſtinentia ſe impotentem redderet ad debitum vxori reddendum,& ſeruus in obſequiis,quæ domino debet impendere.2a.q 97.1.3m.*.22æ.q 10. c.5m.*.q.88.2 3m.*.q.125.1.cm.*.147.1.2m.*.q.88.6.3m.*.1a.q.40.2.1m.

7 Ieiunium pulchre commendatur.per multos eius effectus. 22æ.q.47.1.c.1m.*.3a.q.40.2.3m.*.1a.Theo.ca.1.prin.

8 Ieiunium non eſt contra libertatem fidelium, ſed contra ſeruitutem peccati.22æ.q.147.1.3m.

9 Ieiunium principaliter ſumitur propter tria,ſcilicet propter comprimẽdas concupiſcentias carnis:propter eleuationem mentis:& propter ſatisfactionem.22æ.q.147.1.3.5 c.

10 Ieiunium eſt ſatisfactorium,quia ſubtrahit delectationem,addens afflictionem:& impedit peccata futura,debilitando concupiſcentiam.22æ q.1 72.1.5.7.c.

11 Chriſtus ieiunauit,non ex neceſſitate,ſed vt doceret,quàm bonum eſt ieiunium,quia ſcutum eſt contra diabolum,22æ.q.147.5.1 .*.3a.q.40.2.3m.*.q.41.1.c.

12 Chriſtus ieiunauit poſt baptiſmum, quia baptizatos oportet intendere ieiunio,& non laſciuiæ.22æ q.147.5.1m.*.3a q.10.c.3m.*.q 41.3.c.

13 Chriſtus non ieiunauit plus quàm Moyſes & Helias,vt crederetur verus homo.3a.q.40 2.3m.* q.41.3.c.

14 Ieiunium ante paſcha,fit quadraginta diebus,ſicut à Chriſto, Moyſe, & & Helia,quod tuplici ratione,ſ.vel quia ſecundũ Gregor. per hoc quadraginta dies virtus decalogi, per libros quatuor ſancti euangelii impletur:vel quia dignum eſt, vt carnem noſtram quaterdecies affligemus:vel quia in his offerre contendimus decimas dierum:vel quia ſecundum Auguſt.creaturæ inuiſibili,debetur ternarius numerus: ſed creaturæ viſibili,debetur quaternarius,propter calidum,frigidum,humidum & ſiccum. Vnde ſi denarius numerus ducatur per quaternariũ qui competit corpori,per quod adminiſtratio geritur: quadrageſimũ numerum conficit.22æ.q.147.5.c.*.3a.q.40 2.3m.

15 Ieiunium quadrageſimæ,ſtrictius obſeruatur, quam alio tempore : quia per iſtud imitamur Chriſtum,22æ.q.147.8.3m.

16 Iudæi ieiunabant menſe quarto,quinto,ſeptimo,& decimo,propter aliquas tribulationes tunc habitas,22æ.q.147.5.cm.

17 Iudæi ieiunabant vſque ad veſperam,id eſt,vſque ad noctem:quia nocti comparatur ſtatus veteris teſtamenti:quia poſt mortem ibant ad limbum tenebroſum,propter peccatum Adæ, per cibum vetitum. 22æ.q.147.7.1m.

18 Ieiunium non eſt neceſſarium abſolute,ſed ex præcepto eccleſiæ: quia ſecundum ſe eſt pœnale:adeo non eſt eligibile,niſi inquantum eſt vtile ad aliquem finem,22æ.q.147.3.1m.*.3a q.40.2.1m.

19 Ieiunium eſt de præcepto legis naturæ,ſecundum quod eſt neceſſarium ſalutem:ſed determinatio temporis eius & modi, eſt de præcepto eccleſiæ.22æ q.147.3.0.

20 Omnes tenentur ad ieiunia eccleſiæ,niſi ſint legitime impediti:vel niſi ſit euidens cauſa non ieiunandi:vt in pueris & ſenibus, propter defectum & debilitatem naturæ & huiuſmodi,22æ q.148.4.0.*.7.3m.

21 Iuſti tenentur ad ieiunia eccleſiæ, & ad alia præcepta eius, ſicut & alii. 22æ.q 147.4.5m.

22 Pueri non tenẽtur ad ieiunia eccleſiæ,quamdiu ſunt in ſtatu augmenti: quod vt in pluribus,eſt in fine tertii ſeptẽnii: ſed exercendi ſunt in eis ſecundum modum ætatis, tamen quandoque in magna tribulatione iubentur pueri & bruta ieiunare.22æ.q.147.4.2m.

23 Itinerantes & operarii,debent ieiunare, diminuendo laborem, niſi ſit neceſſitas,22æ.q.147.4.3m.

Pauperes habentes ſimul ſufficiens prandium,tenentur ieiunare:non autem ſi paulatim 22æ.q.147.4.3m. 24

Tranſgrediens præceptum de ieiunio ex contemptu,vel impediendo ſi utilitatem,peccat mortaliter nõ autem ſi ex cauſa rõnabili.22æ.q.147.3.2m. 25

Ieiunia quatuor temporum,ſunt quaſi primitiæ & expiatio totius anni. 22æ.q.147.5.c. 26

Ieiunium exultationis,non eſt in præcepto eccleſiæ:propter quod non eſt ieiunium ab eccleſia inſtitutum in toto paſchali tempore, ieiuniũ autem afflictionis & luctus,non decet tẽpore lætitiæ.ſ. tempore paſchali,vel in dominica 22æ.q.147.5.3m. 27

Ieiunium de ſe,nullo tempore eſt prohibitum. Tamen ieiunans in dominica,contra conſuetudinem eccleſiæ,vel ex ſuperſtitione,vt neceſſarium,ſicut Manichæi,peccat 22æ.q.147.5.3m. 28

Ieiunium ſit in vigiliis ſanctorum,cauſa præparationis ad deuotionem: & cauſa ſignificationis , quod ſancti per afflictiones peruenerunt ad gloriam.22æ.q.147.5.c. 29

Conueniens hora prandii tempore ieiunii,eſt hora nona:ſed hora ſexta, alio tẽpore:quia ſecũdum communem curſum,comedendi ille eſt horæ:quia cibus non debet apponi,quouſque natura circa cibum præcedẽtem occupata eſt Occupatur autem natura in cibo aſſumpto dupliciter. Primo digerendo ipſum:& quia digeſtio ſit per calorem naturalem, ideo illud tempus digeſtioni eſt congruum,in quo calor naturalis ad interiora reuocatur.ſ.nox,propter ſubtractionem radiorum ſolis,& propter ſomnum,in quo intenduntur virtutes naturales: ſecundo cibum iam decoctum deducendo per membra,quibus debet aſſimilari:& ad hoc requiritur,quod calor nutrimentum deducens, vſque ad extremas partes corporis euocetur. Calor autem ſolis calorem naturalem ad exteriora reuocat: & ideo quando completur ſolis aſcenſus,quod ſit hora ſexta,quia tunc eſt circa mediũ,tunc eius opus completum eſt: & ideo tunc eſt tempus communiter ſumendi cibum : & quia ieiunium eccleſiæ,debet eſſe pœnale & ſatisfactorium,ideo ſupra hoc aliquid additur:non autem tantum,quod penitus humor cibi præaſſumpti exiccetur,aut virtus naturalis penitus debilitetur: vnde paſſito reſiduo tempore,hora nona accommoda qua cibum ſecundum eccleſiæ ſtatutum in diebus ieiunii ſumendus eſt.22æ.q.147.7.0. 30

Hora prandii in ieiunio,determinatur ſecundum groſſam æſtimationem: licet ſit modicum ante vel poſt nonam.non enim eccleſia artat intẽdit,ad ſubtiliorem temporis inſpectionem: nec oportet aſtrolabium accipere,ad horam conſeſſionis cognoſcendam:vnde ſufficit ſi circa horam illam quam eccleſia inſtituit,ieiunans ſumat cibum . etiam ſi aliquis illã propter aliquam neceſſitatem anticiparet.22æ.q.147.7.cm. 31

Talis rixatio temporis , non multum poteſt alicui nocere cuiuſcunque conditionis exiſtenti:vel ſi forte propter infirmitatem,vel ætatem,aut aliquid huiuſmodi:hoc eis in magnum grauamen cederet: eſſet cum eis in hoc diſpenſandum : vel vt aliquantulum præuenirent horam, 22æ q.147.7.4m. 32

Plus enim comedens in vna die per modum cibi,ſoluit ieiunium:non autem ſi ſiat per modum medicinæ.22æ.q.147.6.0. 33

Comeſtio carnium,ſoluit ieiunium:non autem eſus piſcium,vel leguminum:nec potus vini,22æ.q.147.8.0. 34

Oua,& lacticinia reip ſtãtium, ſunt interdicta in ieiunio quadrageſimæ: non autem in aliis,niſi ſecundum conſuetudinem patriæ.22æ.q.147.8.c.1m. 35

Electuari e,vel aliæ medicinæ ſoluunt ieiunium ottauæ:non autem ieiunium eccleſiæ,niſi ſiat in fraudem 22æ q.147.6.2m. 36

Potus quicunque,etiam aquæ,ſoluit ieiunium naturæ,quia aliquo modo nutrit.non autem ieiunium eccleſiæ,niſi ſiat in fraudem.22æ.q.147.6.2m.*.3a.q.80.8.4m. 37

¶Iepte peccauit,vouendo & reddendo:ſed ponitur in catalogo ſanctorum,propter fidem,& deuotionem,& victoriã,& probabile eſt quod pœnituit,licet aliquod bonum figuraret. 22æ.q 88.2 2m. 1

¶Ieremias verbis & myſteriis, paſſionem Chriſti apertiſſime prenunciauit,& eam ſuis paſſionibus,expreſſiſſime præfigurauit.3a.q.47.6.c,ſi.2m. 1?

Ieremias & Moyſes conſiderantes inſufficientiã propriam,recuſabãt obſtinatiter officiũ,quo digni erant ex gratia Dei.22æ.q 133.1.4m. 2

¶Ierotheus doctus eſt,non ſolum diſcens,ſed & patiens diuina: ſecundũ Dionyſium,1a.q.1.6.3m.ſi.*.22æ.q.45.2.c. 1

Aliquis experitur in ſeipſo guſtum diuinæ dulcedinis,& complacentiam diuinæ bonitatis:ſicut de Ierotheo dicit Dionyſius ,quod didicit diuina ex paſſione ad ipſa.22æ.q.97.2.2m. 2

¶Ieruſalem eſt in medio terræ habitabilis. 3a q.46.10.1m. 1

¶Ieſus ſignificat naturam humanam; ſed Chriſtus ſignificat naturam diuinam & humanam. 3a q.16 5.c.*.q.17.1.c. 1

Hoc nomen Ieſus,conuenienter impoſitum eſt Chriſto in ſua circunciſione,3a.q.37.2.0. 2

Hoc nomen Ieſus,eſt nouum & proprium,inquantum ſignificat ſpiritualem & vniuerſalem ſalutem : non autem vt particularem & temporalem,3a.q.37.2.2m. 3

Multa alia nomina Chriſti,ſignificãt idem quod Ieſus,id eſt, ſalutem. 3a q.37.2.1m. 4

¶Species ignis ſunt tres,ſ. lux,id eſt,ignis in materia propria, flamma, id eſt,ignis in humido aereo,& carbo,id eſt,ignis in ſicco terreſtri,1a.q.67.1.cm.*.12æ.q.35.8.c. 1

Ignis non lucet in propria materia,ſ.in ſua ſphæra, nec in materia opace terreſtri,nec in ſulphure,nec in fumo groſſo, nec in inferno. 1a.q.66.1.3m. 2

3 Ignis inferni cum vt organum diuinæ iuſtitiæ ab anima apprehendatur, propter cuius occurſum animam cruciare dicitur. 5.q.70.3.c.

4 Conueniens eſt mundum, antequam in nouitatem gloriæ adducatur, à contractis diſpoſitionibus purgari. 5.q.74.1.c.

5 Conuenienter per ignem fiet mundi purgatio. 5.q.74.2.c.

6 Ignis quo hic mundus purgabitur, eiuſdem erit ſpeciei cum noſtro igne. 5.q.74.1.c.

7 Ceſſatio & quies ſuperiorum cælorum vicem purgationis eorum gerit. 5.q.74.4.c.

8 Purgabuntur quatuor elementa à fœditatibus & infectionibus, quas ab hominum peccatis contraxerunt. 5.q.74.5.c.

9 Impuritates elementorum, quæ ex eorum permiſtione proueniunt per ignem purgabuntur. 5.q.74. [illegible]

10 Cum mortuorum reſurrectio iudicium præcedere veriſimum ſit, cõflagratio ignis, quoniam ad mundi purgationem ſpectat, Dei iudicium præcedere oportet, quantum vero ad illius ignis actum, quo malos inuoluet, iudicium ignis conflagrationem antecedit. 5.q.74.7.c.

11 Ignis naturaliter aget ante iudicium & in bonos & in malos, eos in cinerem reſoluendo, ſed mali illius ignis actione cruciabuntur, boni vero omnem dolorem euadent. 5.q.74.8.c.

12 Igne conflagrationis inuoluentur reprobi, vt quicquid turpe & fœtidum fuerit in infernum detrudatur, ſicut quicquid pulchrum & nobile reperietur in regnum cæleſte attolletur. 5.q.74.9.c.

1 Ignorantia ſeptuplex, [illegible] & alia ſe vel in ſua cauſa, [illegible] cauſa actus, & non cauſa: prima & quarta excuſant à peccato in toto, ſecunda & tertia excuſant non in toto, quinta excuſat a toto ſi non ſit culpabilis, vere nec excuſat nec minuit peccatum. 12æ q. 74. [illegible] 1a.q.76.3.4.c. 2a2æ.q.63.4.c. 3a.q.47.5. 3m. [illegible]

2 Ignorantia tripliciter ſe habet ad actum, ſ. concomitanter, conſequenter, id eſt, volita in ſe vt affectata, vel in ſua cauſa, ſ. habitu vel paſſione vt ignorantia electionis: & antecedenter, id eſt, cauſa actus. Tertia cauſat inuoluntarium ſimpliciter, ſecunda ſecundum quid, prima vero nullo modo, ſed tantum non voluntarium. 12æ.q.6.8.c. [illegible] q.19. [illegible] q.76.1.4.c.

3 Ignorantia eſt volita tripliciter, ſ. directe, vt affectata: indirecte propter negligentiam: & per accidens, id eſt, conſequenter. Prima auget peccatum. Aliæ vero diminuunt. 12æ q.19. [illegible] c.

4 Ignorantia excludit triplicem ſcientiam, ſ. qua ſcitur aliquid eſſe malum ſecundum ſe, vel vt fugiendum. 12æ.q.77.2.1m.

5 Ignorantia habet rationem pœnæ, & non culpæ ſecundum ſe, ſed ignorantia ex cauſa, ſ. ex negligentia diſcendi vel ut effectus ſequens eſt peccatum. 12æ q.76.2.c. [illegible] q.85.3.c. [illegible] 2a2æ.q. [illegible] 2.1m

6 Neſcientia eſt ſimplex carentia ſcientiæ: ſed ignorantia proprie eſt neſcientia eorum quæ quis eſt aptus ſcire & debet. Error autem addit approbationem falſi: ſed hæreſis ei addit pertinaciam contra fidem. 1a q.101.1.c. [illegible] 12æ.q. [illegible] 6.

7 Ignorantia electionis dicitur, non quia electio ſit ſcientia, ſed quia ignoratur quid ſit eligendum. 12æ.q.13.1.3m.

8 Ignorantia priuationis, id eſt, eorum quæ quis tenetur ſcire & poteſt, eſt peccatum: non autem aliarum. 12æ.q.76.2.c. [illegible] q.74.4.c. [illegible] 3m.

9 Ignorantia negatiue potuit eſſe in natura integra, non autem ignorantia priuatiue. 1a.q.101.1.c.

10 Nulla ignorantia fuit in Chriſto. 3a.q.15.3.c.

11 Ignorantia negatiue, ſemper eſt in angelis, & in aliis beatis, non autem ignorantia priuatiue quia eſt pœna. 1a q.12.4.2m.

12 Ignorans nõ peccat continue, nec ex quolibet non ſcitur per eum, ſed iſtum ſolum habet tempus diſcendi ea quæ ſcire tenetur & poteſt. Vnde homo non dicitur ignorans, eo non intelligit, ſicut Deus ſed ſi nõ intelligit ſicut aptus natus eſt intelligere. 12æ.q.76.2.3m. [illegible] q.94.4. c. [illegible]

13 Ignorans grauiſſime peccat non propter quantitatem peccati, ſed periculi. Vel ignorantia beneficiorum Dei eſt grauiſſima, inter ſpecies ingratitudinis. 2a2æ.q.106. [illegible]

14 Ignorantia circumſtantiæ particularis, id eſt circumſtantiæ, quam quis non poteſt ſcire, debita diligentia adhibita, excuſat totaliter à peccato: nõ autem ignorantia quam cauſat habitus vel paſſio, impediens applicationem ſcientiæ communis ad particularem actum. 12æ.q.19.6.c. [illegible] q.77. [illegible] q.80.4.1m.

15 Ignorantia non excuſat, nec minuit peccatum, niſi ſecundum quod cauſat inuoluntarium. 12æ.q.19. [illegible] q.73. [illegible] q.76.3.4.c. [illegible] q.77.7.2m. [illegible] q.105 [illegible]

16 Ignorantia præcedens inclinationem appetitus, cauſat eam: ideo quanto maior eſt tanto magis cauſat inuoluntarium, & excuſat à peccato, nõ autem ignorantia ſequens ſed magis per [illegible] 12æ.q.516.3. [illegible]

17 Ignorantiam oppoſitã ſcientiæ [illegible] excuſat, vel minuit peccatũ: non autem ignorantiam electionis: ſed conſtituit peccatũ, & opponitur prudentiæ. [illegible] q.27.2.c. [illegible] q.53. [illegible] c.

18 Ignorantia electionis, nec excuſat nec minuit, nec cauſat peccatũ, ſed ſequitur omne peccatum. 12æ.q.76. [illegible] q.78.4.c.

19 Nulla ignorantia eſt cauſa peccati, niſi per accidens, ſ. illa quæ tollit cognitionem vniuerſalem, vel particularem prohibentem peccatum. 12æ.q.79.1.c. [illegible]

20 Agens contra conſtitutionem vel præceptum Papæ propter ignorantiam, non excuſatur à peccato, ſi tenetur & potuerit ea ſcire, in quantum in eius notitiam deuenit per alios, vel deuenire poteſt, promulgatione facta, quia omnes tenentur eam ſcire. 12æ.q.90.4.c. [illegible]

¶ Illabi menti conuenit ſoli Deo. 1a.q.8.3.1m. [illegible] q.64. [illegible]

1 Liberi qui naſcuntur ex ſimplici fornicatione, non ſunt legitimi, ſed ſolum naturales: qui vel ex ſtupro vel ex adulterio nec naturales nec legitimi ſunt habendi. 5.q.68. [illegible]

2 Liberi illegitimi dupliciter damno afficiuntur, vnum eſt quia non admittuntur ad actus legitimos, alterum quod non ſuccedunt in hæreditate paterna, in ſeptima tamen parte ſuccedere poſſunt naturales filii, ſpurii vero nulla ex parte, niſi quod eis parentes ſuppeditare neceſſaria tenentur. 5.q.68.2.c.

3 Cum liberi dicantur illegitimi lege poſitiua, per eandem etiam legem legitimari poſſunt. 5.q.68. [illegible]

¶ Illiberalitas magis opponitur liberalitati, quam prodigalitas. 2a2æ. q. 119. [illegible]

1 ¶ Illuminatio non eſt motus. 1a.q.53.3.c.

2 Illuminatio fit in inſtanti, quia non eſt motus, ſed eſt terminus motus localis & lumen non habet contrarium, ideo ſubiectum eius eſt in vltima diſpoſitione. 1a.q.53.3.c. [illegible] q.67.2.c. [illegible] 12æ.q.113.7.c. [illegible] 3a.q.75.7.c.

3 Illuminatio non eſt motus localis, ſed alteratio. 1a.q.53.3.2m.

4 Homo non poteſt illuminare, conferendo lumen alterius, quia in eo eſt debiliſſimum lumen intellectuale, ſed ſolum inſtrumentaliter dirigẽdo, proponendo exempla, & applicando principia concluſioni. 1a. q.117.1.c.

5 Sacerdos illuminat, tradendo ſacramenta gratiæ, non autem infundendo gratiam. [illegible] 4.1.1m.

6 Omnis qui illuminatur, percipit illuminationem ex parte obiecti, nõ autem ſemper ex parte principii. 1a.q.111.1.3m.

3 ¶ Imaginatio & ſenſus, nunquam cognoſcunt naturam rei, ſed tantum eius accidentia. 1a.q.57.1.2m. [illegible] q.76.7.c.

2 Non poſſumus imaginari, quæ nullo modo ſentimus ſecundum totum, vel ſecundum partem, ideo cæcus natus non poteſt imaginari colorem. 1a.q.84. [illegible] q.111.3.c. [illegible]

3 Sub imaginatione non cadit niſi corpus. 1a.q.10.1.c.

4 Imaginatio comparatur ſuo obiecto, formando aliquas ſpecies, non autem ſenſus. 1a.q.12.9.2m. [illegible] q.78.4.c. [illegible] q.84.6 [illegible] q.85.2.3m.

5 Imaginatio ægritudinum, quandoque cauſat eas. 1a.q.117.3.3m.

6 Bonitas imaginationis, eſt diſpoſitio ad ſcientiam, quæ eſt in intellectu. 2a2æ.q.174.4. [illegible] q.51. [illegible] c.

1 ¶ Imaginatiua eſt idem quod phantaſia. 1a.q.78.4.c. [illegible] q.84. [illegible] 2m.

2 Imaginatiua eſt altior potentia, quam ſenſus exterior, in quo tamen eſt maxima certitudo, quia eſt principium omnis cognitionis humanæ: & ſemper oportet prima principia cognitionis eſſe certiora. 1a.q.30.3.2m.

1 ¶ Imago quælibet eſt ſimilitudo, & non econuerſo, quia imago addit eſſe expreſſum ab alio. 1a.q.35.1.c. [illegible] q.93.1.c. [illegible]

2 Differentia triplex, inter imaginem, & ſimilitudinem, quia imago pertinet ad formam, ſ. ſpeciem, ſimilitudo autem ad naturam. Imago pertinet ad cognitionem veritatis, quæ eſt prior prius demonſtrans naturam intellectualem: ſimilitudo autem ad amorem virtutis. Imago pertinet ad potentias, ſ. memoriam, intelligentiam & voluntatem, ſimilitudo vero ad habitus conſequentes, ſ. innocentiam & iuſtitiam. 1a. q. 93.9.c.

3 Imago proprie dicitur quod procedit ad ſimilitudinem alterius: id autem a quo procedit, dicitur proprie exemplar, impropriè autem imago. 1a.q.35.1. [illegible] q.93.3.4m.

4 Ad rationem imaginis non ſufficit expreſſa ſimilitudo ſecundum genus vel ſecundum accidens commune, ſed requiritur quod ſit expreſſa ſimilitudo ſecundum ſpeciem vel ſecundum accidens proprium ſpeciei, & præcipue ſecundum figuram. 1a.q.35.1.c. [illegible] q.93.2.3. 8.c.

5 Æqualitas eſt de ratione imaginis perfectæ, non autem imperfectæ. 1a. q.93.1.c.

6 Imago alicuius eſt in aliquo dupliciter, ſ. perfecte, i. in eadem natura, vt filius, & imperfecte, i. in alia natura, vt ſtatua. 1a.q.35.2.3m.

7 Idem eſt motus in rem ipſam, & in imaginem eius, in quantum huiuſmodi, non autem vt res. 3a.q.25.3.c. [illegible] q.103.3.3m. [illegible] q.25.3.3m. [illegible]

8 Imago proprie, i. ea quæ imitatur, dicitur tantum perſonaliter in diuinis, eſſentialiter autem, impropriè, i. id in quo. 1a.q.35.1.c. [illegible] q.93.5.4m.

9 Imago non conuenit ſpiritui ſancto, ſed tantum filio. 1a.q.35.2.c.

10 Imago Dei perfecta conuenit ſoli filio Dei, ſed imago Dei imperfecta, conuenit ſoli creaturæ. 1a.q.35.2.3m. [illegible] q.47.1.2m. [illegible] q.88.3.3m. [illegible] q.93.1.3m.

11 Nulla creatura irrationalis eſt Dei imago, vel ad imaginem Dei. 1a.q. 45.7.c. [illegible] q.93.2.c. [illegible] 2.c.1m. [illegible] c.

12 Homo & angelus, ſunt ad imaginem Dei, & imago eius: filius autem Dei, eſt imago tantum. 1a.q.3.1.c. [illegible] q.4.3.c. [illegible] q.35.2.3. [illegible] q. 45.7.c. [illegible] q.93.4.c. [illegible] q.93.1.c. [illegible] 3m.

13 Angelus eſt ſimpliciter expreſſior imago Dei, quam homo, ſed econuerſo ſecundum quid. 1a.q.93.3.c.

14 Imago Dei in homine & in angelo, eſt ſecundum mentem tantum. 1a. q.3.1. [illegible] q.93.2.c. [illegible] 6.7.c.

15 Imago Dei eſt aliquo modo in mente, reſpectu quorumlibet obiecti, velut tamen reſpectu ſui, ſed vere imago reſpectu Dei. 1a.q.93.8.c.

16 Aſſignatio imaginis duplex, ſ. prima ſecundum potentias, ſ. ſecundum memoriam, intelligentiam, & voluntatem, ſecunda vero ſecundum effectum

tiem & habitus conſubſtantiales, ſ. ſecundum mentem, notitiam, & amorem. 1ª. q. 93. 7. o.

17 * Prima aſſignatio imaginis ſ. memoria, intelligentia, & voluntas eſt ſecundum potentias. 1ª. q. 93. 7. o.

18 * Imago Dei eſt principaliter ſecundum actus, ſed conſequenter ſecundū potentias, & præcipue ſecundum habitus. 1ª. q. 93. 7. o.

19 Imago Dei ſecundum principale eius, i. ſecundum naturam intellectualem, eſt tam in viro quàm in muliere, ſed quo ad ſecundarium, ſ. principium & finem, eſt tantum in viro 1ª q. 93. 4. 1m. * 6. 2m.

20 Imago prius repræſentat eſſentiam Dei, & conſequenter tres perſonas, 1ª q. 93. [illegible] 6. o.

21 Homine est triplex imago Dei, ſ. creationis, recreationis, & ſimilitudinis: prima eſt omnibus hominibus, ſecunda iuſtorum tantum, tertia vero beatorum tantum, 1ª. q. [illegible] o.

22 Imagines Christi & ſanctorum ſunt in eccleſia triplici de cauſa, primo ad inſtructionem rudium, qui eis quaſi quibuſdam libris docentur: ſecundo vt incarnationis myſterium, & ſanctorum exempla magis in memoria noſtra maneant: dum quotidie oculis repræſentantur: tertio ad excitandum deuotionis affectum, qui ex viſis efficacius incitatur, quam ex auditis, 2a 2æ. q. [illegible] c. 1m.

¶ Immiſericordia eſt in ſubſtractione beneficii, ſed crudelitas eſt in exceſſu puniendi, & vnum aliquando ponitur pro alio, 2a 2æ. q. 159. 1. 2m. [illegible] 3m.

1 ¶ Quanto creatura magis appropinquat Deo, tanto magis ſunt immobilia, 1ª. q. 65. 1. 2m.

2 ¶ Immolatio conuenit Christo in figura veteris teſtamenti 3a. q. 83. 1. c.

1 ¶ In lege veteri duplex immunditia prohibebatur, ſ. ſpiritualis, i. peccatum: & corporalis, ex aliqua corruptione perfecta, vel in fieri, quæ impediebantur ab exteriori cultu Dei, ſicut irregularitate quadam, 1a 2æ. q. 102. 5. 4m. [illegible]

2 Prima & ſecunda immunditia expiabantur per ſacrificia pro peccato, præter eam quæ cauſata erat per ſolum tactum rei immundæ: quia per ſolam aſperſionem aquæ expiatiuæ expiabatur. 1a 2æ. q. 102. 5. 4m. [illegible] 4m.

1 Corpus glorioſum erit plane impaſſibile. [illegible] 2. o.

2 Impaſſibilitas quantum ad ſe erit in omnibus æqualis, quantum vero ad ſuam cauſam, erit in vno maior quàm in altero, [illegible] q. 82. 2. c.

3 Impaſſibilitas nō excludit ſenſus in actu à corporibus glorioſis, ſed erūt per ſuſceptionem à rebus quæ ſunt extra animam, [illegible] q. 82. 3. o.

4 Senſus odoratus & auditus erunt poſt reſurrectionem in actu, non autē guſtus, niſi forte per quandam immutationem linguæ à quodam humore adiuncto, [illegible] q. 82. 4. c.

¶ Impauiditas opponitur fortitudini, ſecundum defectum timoris, timiditas autem, ſecundum exceſſum eius, 2a 2æ q. 126. 2. o.

1 ¶ Impeccabilis per naturam, non poteſt fieri aliqua creatura à Deo, ſed tantum per gratiam, 1ª q. [illegible] 1a 2æ. q. 21. 1. c. principio.

2 ¶ Impedimentum duplex ſ. contrarium, & defectus [illegible] q. 4. 5. 1m.

2 Homo triplicitur impeditur à ſtudio diuinæ cognitionis. ſ. propter neceſſitudinem, occupationem, & pigritiam, 2a 2æ q. 2. 4. c.

3 Non impediens malum, non peccat: niſi debeat & poſſit impedire, 1a 2æ. q. 6. 3. c.

1 Imperare eſt actus rationis, præſuppoſito actu voluntatis, 1a 2æ. q. 17. 1. [illegible] 2a 2æ. q. 17. 8. 1m. * q. 83. 1. 10. c. * q. 104. 1. c.

2 Imperare eſt ordinare aliquid ad faciendum, aliquid intimando, ſeu denunciando: non quidem abſolute, ſed mouendo, 1a 2æ. q. 17. 1. 2. 5. o. * 2a 2æ. q. 83. 1. c. * q. [illegible] 1. c.

3 Actus imperatus & imperiū, ſunt vnus actus humanus vt totum, & multa ſecundum partes, 1a 2æ. q. 17. 4. o. * q. 20. 3. c. 1m. * 3a q. 19. 2. o.

4 Vſus rei, vt eſt in ratione referente rem in finem, eſt prior imperio & electione, quæ etiam eſt prior imperio, ſed vt ſubditur poteſtati exequenti, eſt poſterior imperio 1a 2æ. q. 17. 3. o.

5 * Imperare non conuenit brutis, 1a 2æ. q. 17. 2. o.

6 Virtutes appetitiuæ brutorum, non ſunt imperantes libere, ſed ſecundum naturalem inſtinctum, bruta mouentur ad apprehenſa, 1a 2æ. q. 17. 2. c.

7 Voluntas imperat aliis viribus, & etiam intellectui, 1a 2æ. q. 72. 6. 2m. * 1a 2æ. q. 4. 2. 2m. * q. 10. 1. c. * q. 18. 8. 1m.

8 Voluntas dicitur imperare improprie dupliciter, ſ. interpretatiue in quantum mouet, & vt eſt de fine, 1a 2æ. q. 1. 1. 1m. * 2a 2æ. q. 17. 8. 1m.

9 ¶ Imperatum * Quilibet actus, vt eſt in poteſtate noſtra, ſubditur imperio rationis, 1a 2æ. q. [illegible] 5. o.

10 Actus rationis, quo ad exercitium, ſemper poteſt imperari, & quo ad aſſenſum, præter actum naturalem, non autem quo ad apprehenſionem veritatis 1a 2æ. q. 17. 6. o.

11 * Actus voluntatis poteſt imperari, 1a 2æ. q. 17. 5. o.

12 Primus actus voluntatis non poteſt imperari à ratione, quia non fit ex ordinatione rationis, ſed ex inſtinctu naturæ, vel ex ordinatione ſuperioris cauſæ, ſ. Dei 1a 2æ. q. [illegible] 60.

13 Senſus exteriores, non ſubduntur imperio rationis, quia non poſſunt ſentire, niſi in præſentia ſenſibilium. 1ª. q. 81. 3. 3m. * 1a 2æ. q. 17. 7. 3m.

14 Motus membrorum, in quantum membra mouentur à potentia ſenſitiua, ſubſtantur imperio rationis, non autem ſecundum quod mouentur à potentiis naturalibus & vegetatiuis, 1ª. q. 81. 3. 1m. * 1a 2æ. q. 17. 9. o. * 2a 2æ. q. 148. 1. c.

1 ¶ Ratio cognoſcendi imperfectum, eſt ipſum perfectum. 1ª. q. 14. 10. 4m. * 1a 2æ. q. 100. 6. 2m.

Imperfectio duplex, ſ. vna quæ eſt de ratione imperfecti: tunc enim oportet quod adueniente perfectione imperfectum excludatur, ſicut adueniente aperta viſione, excluditur fides, de cuius ratione eſt, vt ſit non apparentium, alia eſt imperfectio quæ non eſt de ratione rei imperfectæ, & tunc idem numero idem, quod erat imperfectum, fit perfectum ſicut puer fit vir. 1a 2æ. q. 4 [illegible] 1m. 1

¶ Implere voluntatem, conuenit ſoli Deo, quia ſolus Deus mouet eam ſufficienter vt obiectum, 1ª. q. 105. 4. c. * q. 106. 2. c. * 1a 2æ. q. [illegible] 8. c. * q. [illegible] 2

¶ Importabile hoc ſolum videtur in eo, quod ex infirmitate peccatum, quod diu perſeuerant in malo, & ideo dicitur, quod ex longanimitate Dei ſupportamus: ſed hoc ipſum quod aliquis ex ſuperbia peccat, importabile videtur & ideo per patientiam Dei dicuntur ſuſtineri, qui ex ſuperbia peccant 2a 2æ. q. 13 [illegible] 4m.

¶ Importunitas eſt euagatio mentis ad illicita, ſecundum quod mens immoderate tendit, volens ad diuerſa ſe diffundere. 2a 2æ. q. 35. 4. 3m.

Impoſſibilitas duplex. ſ. vera & æſtimata, 1a 2æ q. 40. 3. 1m. 1

Impoſſibile aliquando pro difficili ſumitur, 2a 2æ. q. 64 [illegible] 3m. * 3a. q. 8 [illegible] 1. c. 1m 6. 2

¶ Imprecationes in ſacra ſcriptura, intelliguntur quadrupliciter, ſ. prædicendo, vel temporaliter ad correctionem, vel contra peccatum vel ſecundum voluntatem Dei, 2a 2æ. q. 25. 6. 3m. * q. 76. 1. o. * q. 83. 8. [illegible] * 2m.

¶ Imprudentia & defectus intelligentiæ & ſolertiæ, pertinent ad negligentiam & inconſtantiam. 2a 2æ. q. 53. 2. c. ſi.

¶ Imprudentia ſumitur tripliciter, ſ. negatiue, priuatiue, & contrarie: prima non eſt peccatum, ſed ſecunda eſt peccatum, ratione negligentiæ, tertia vero ſecundum ſe eſt peccatum mortale: ſi ſit contra præceptum Dei, aliter eſt peccatum veniale, 2a 2æ q. 53. 1. o. 1

Imprudentia eſt generale peccatum participatiue, non autem eſſentialiter: cuius ſunt triplices partes ſ. ſubiectiuæ, i. monaſtica politica, & œconomica, potentiales, id eſt præcipitatio ſeu temeritas, inconſideratio, inconſtantia, & negligentia, & integrales, quæ reducuntur ad potentiales, 2a 2æ. q. 53. 2. o. 2

Imprudentia per effectum eſt peccatum ſpeciale, cum ſit circa actus ſpeciales ſ. rationis, 2a 2æ. q. 53. 2. c. 3

Imprudentia cum ſuis vitiis, oritur ex luxuria. 2a 2æ. q. 53. 6. o. 4

¶ Impudicitia eſt circa oſcula, tactus, & alios actus circunſtantes actum venereum, 2a 2æ. q. 154. 1. 4m.

¶ Impugnare inimicos, vt ceſſent à peccatis, eſt licitum, quia cedit in bonum eorum, & aliorum, 2a 2æ q. 83. 8. 3m. 1

Impugnatio veritatis agnitæ, eſt ſpecies peccati in ſpiritum ſanctum. 2a 2æ. q. 14. 2. c. 2

Impugnatio peccati, eſt vincenda dupliciter ſ. fugiendo, vel reſiſtendo: fugiendo quidem, quando continua cogitatio auget peccati incentiuum, ſicut eſt in luxuria: reſiſtendo autem quando cogitatio perſeuerans tollit incentiuum peccati quod prouenit ex aliqua leui apprehenſione & hoc contingit in acedia. 2a 2æ. q. 35. 1. 4m. * q. 53. [illegible] * q. 142. 3. c. 3

¶ Impuritas eſt ex miſſione vilioris 1a 2æ. q. 7. 2. c. * q. 89. 3. c. 1

Impuritas erroris & rationalis eſt ex hoc, quod temporalibus per errorem ſe ſubiicit: ſicut puritas eius eſt in erigendo ſe in Deum 2a 2æ. q. 7. 2. c. * q. [illegible] 2

¶ Improprie notat habitudinem continentis ad [illegible] q. 19. [illegible] c. ſi. 1

Eſſe in aliquo dicitur dupliciter, ſ. vt in cauſa, & vt in ſubiecto 1a 2æ. q. 83. 1. c. 2

Aliquid dicitur eſſe in duobus vel in pluribus dupliciter, ſ. æqualiter, vel ſecundum prius & poſterius. 1a 2æ q. 76. 2. c. ſi. 3

Corporalia dicuntur eſſe in aliquo, quia continentur, ſpiritualia vero, quia continent. 1ª. q. 8. 1. 2m. * q. 52. 1. ſi. * q. [illegible] 2. c. * 3a. q. 37. 4. 1m. * q. 62. 1. 3m. 4

Non omnes modi in, ponuntur ab Ariſtotele, niſi reductiue, 1ª q. 42. 5. 1m. 5

Deus eſt in omni loco dupliciter, ſ. vt dans eſſe, virtutem, & operationem locis, & vt implens ea, 1ª. q. 8. 2. o. 6

Deus eſt ſupra omnia, per excellentiam ſuæ naturæ: & in omnibus, vt cauſans eſſe omnium, 1ª. q. 8. 1. 1m. * 3m. 7

Deus eſt intimus vnicuique rei: ſicut eſſe proprium cuiuslibet rei, 1ª. q. 8. 1. c. ſi. * q. 105. 5. c. ſi. 8

Deus eſt in omnibus, per eſſentiam, præſentiam & potentiam: ſed tamen in ſanctis per gratiam, in Christo autem ſolo, per vnionem perſonalem, 1ª. q. 8. 3. o. * q. 43. 3. c. * q. 112. 1. 1. * 3a q. 2. 10. 1m. * q. 6. 1. 1m 9

Deus magis eſt intra animam, quam gratia, & quicquid aliud, 1ª. q. 105. 5. c. ſi. 10

Nullus modorum in quos aſſignat Ariſtoteles, explicat modum eſſendi in, qui eſt in diuinis 1ª. q. 42. 5. 1m. 11

Deitas habitat in Christo corporaliter tripliciter: primo per vnionem ad corpus: ſecundo non figuraliter, tertio ſecundum triplicem modum, ſ. communem, ſpecialem, & ſingularem 3a. q. 7. 1. 10. 2m. 12

Pater eſt in filio: & econuerſo, 1ª. q. 42. 5. o. 13

Filius Dei eſt magis in patre, & econuerſo, quàm homo in filio Dei, 3a. q. 2. 9. 4m. 14

Omnia bona & mala ſunt in ſcientia Dei, ſed tamen bona ſunt in Deo, & tanquam tres perſonæ proprietates, & attributa ſunt in eſſentia Dei. 1ª. q. 14. 4. * q. 30. [illegible] c. ſi. 15

Ea quæ in creaturis ſunt diuiſa & multipliciter, in Deo ſunt vnita & [illegible] 16

h 2 ſimpli-

ſimpliciter.1ª.q.14.a.8m.ª.q.26.1.3m.ª.q.47.1.c.ſ.ª.q.57.1.c.ª.q.91.1.c.ª.12ª.q.18.1.c.ª.22ª.q.183.2.c.

19 Creaturæ habent verius eſſe in Deo, quàm in ſe.1ª.q.18.4.3m.

20 Omnia ſunt in omnibus, ſ. ſuperiora in inferioribus, cauſaliter: ſed econverſo participatiue ſecundum rationem communem tantum, in Deo autem, ſecundum rationem propriam.1ª.q.55.2.c.1ª.ª.q.57.1.c.

21 Qualibet creatura eſt in Deo dupliciter. ſ. vt in conſeruante: & vt in eius cauſa agente.1ª.q.8.1.a.ª.q.79.2.c.ª.q.80.1.c.

22 Creaturæ ſunt in Deo dupliciter. ſ. vt in conſeruante. & vt in cognoſcente: ſecundo modo ſunt ipſa eſſentia Dei, non autem primo modo 1ª.q.18.4.1m.

23 In Deo ſunt multa ſecundum rationem, quorum aliqua prius cadunt in intellectu noſtro, quam alia.1ª.q.44.1.4m.

¶ Incantatio eſt ſuperſtitioſa & illicita, ſi continet aliquid ad dæmones pertinens, vel nomina ignota: vel aliqua falſa vel vana, vel aliqua ſigna præter crucem.22ª.q.96.2.4.c.

¶ Incarcerare hominem, vel ligare, vel qualitercunque detinere, eſt illicitum, niſi fiat ſecundum ordinem iuſtitiæ, vel in pœnam, vel ad cautelam, alicuius mali euitandi.22ª.q.65.3.c.

1 Incarnari Deum, fuit poſſibile, & conueniens.3ª.q.1.1.c.

2 Deum incarnari, fuit neceſſarium ad reparandum genus humanum, ſicut ad bene eſſe: non autem ſimpliciter, quia Deus aliter poterat reparare.3ª.q.1.2.c.

3 Si homo non peccaſſet, probabilius eſt, Deum non fuiſſe incarnatum, licet, incarnari potuiſſet.3ª.q.1.3.c.

4 Chriſtus non meruit incarnationem, nec aliquis purus homo ex condigno, ſed tantum ex congruo.12ª.q.98.4.c.ª.3ª.q.2.11.c.ª.q.24.1.c.ſ.

5 Incarnatio eſt generale principium, ad quod omnia officia angelorum ordinantur.1ª.q.57.5.1m.

6 Incarnatio Dei, principaliter fuit, propter liberationem hominis.3ª.q.1.5.c.ª.q.40.1.c.ª.q.42.3.2m.ª.q.44.3.c.

7 Incarnatio Dei, fuit ad tollendum omne peccatum, ſed principalius peccatum originale, quia extenſiue maius eſt peccato actuali, licet intenſiue ſit econuerſo.3ª.q.1.4.c.

8 Ante Chriſti incarnationem, aliqui per fidem Chriſti liberati ſunt ſecundum ſpiritum, à damnatione peccati originalis: ſed nemo ſecundum carnem. i. à fomite.3ª.q.27.2.c.ª.q.12.1.2m.

9 Incarnatio facta eſt conuenienti tempore. ſ. non in principio mundi, nec in fine.12ª.q.98.5.c.ª.3ª.q.1.5.6.c.

10 Incarnatio corrumperetur iuuentutis, propter vigorem & feruorem, ſenectutis vero propter numerum annorum.3ª.q.1.6.1m.

11 Deus per incarnationem nullo modo mutatus fuit.3ª.q.1.1.1m.ª.q.2.6.1m.

12 Infinita bonitas, virtus, potentia, & ſapientia Dei, oſtenſæ ſunt per incarnationem.3ª.q.1.1.c.

¶ Incautela & incircunſpectio, includuntur ſub inconſideratione, 22ª.q.53.4.c.ſ.

1 ¶ Inceſtus eſt cum perſona conſanguinea vel affini, coitus prohibitus, quadruplici ratione, ſ. primo quia naturaliter homo debet quandam honorificentiam parentibus, & per conſequens aliis conſanguineis: ſecundo quia perſonas ſanguine coniunctas neceſſe eſſet ad inuicem ſimul conuerſari, tertio quia per hoc impediretur multiplicatio amicorum: quarto quia cum naturaliter homo conſanguineam diligat, ſi adderetur amor qui eſt ex commixtione venerea, fieret nimius ardor amoris, & maximum libidinis incentiuum, quod caſtitati repugnat, 22ª.q.154.9.c.ª.q.9c.

2 Inceſtus eſt determinata luxuriæ ſpecies, 22ª.q.154.1.c.ª.9.c.

3 Cum ex inceſtu, quo quis cognouerit vxoris conſanguineam quandam contrahatur affinitas ante contractum matrimonium, etiam poſt ſponſalia ex tali inceſtu impeditur matrimonium, poſt contractum vero minime, ſed tantum ſic peccans iure priuatur petendi debitum.3ª.q.58.4.c.

¶ Incineratio non conuenit corpori Chriſti.3ª.q.51.3.c.ª.q.53.1.c.1m.

1 ¶ Incipere ſignificat eſſe nunc, & non prius, ideo ab infinito ad ſuum ſuperius cum eo, non valet conſequentia 3ª.q.16.9.2m.

2 Formæ incipiunt eſſe actu, & deſinunt, per accidens tantum, ſ. ad generationem & corruptionem compoſiti.1ª.q.45.8.c.1m.

3 ¶ Quælibet inclinatio naturæ, vel voluntatis, eſt tantum à Deo.1ª.q.103.8.c.ª.q.105.4.c.ª.q.105.2.c.ſ.ª.q.112.2.c.ª.3ª.q.9.6.c.ª.22ª.q.66.6.c.

4 Omnis inclinatio eſt ad ſimile ſibi & conueniens.12ª.q.8.1.c.

5 Inchoationes naturales ſunt principia omnium ſuperuenientium.22ª.q.155.2.c.

¶ Inconſideratio eſt ſpeciale peccatum imprudentiæ, & opponitur rectitudini iudicii in moralibus.12ª.q.51.2.c.ª.q.40.5.c.

1 ¶ Inconſtantia eſt ſpeciale peccatum imprudentiæ, deficiens à præcipiendo, bonum propoſitum, cuius principium eſt in appetitu, ſed tamen in intellectu.22ª.q.53.2.c.ſ.ª.5.c.

2 Inconſtantia circa abſtinentiam à delectabilibus, eſt filia luxuriæ, ſicut etiam quæ eſt in terribilibus, oritur ex luxuria.22ª.q.53.5.2m.

3 Inuidia, & ira quæ eſt principium contentionum, faciunt inconſtantiam ex parte appetitus.22ª.q.53.5.c.m.

4 Conſtantia & inconſtantia ſunt in ratione.22ª.q.53.5.3m.

Incontinentia propriè eſt circa concupiſcentias tactus, ſecundum quid 1
autem, eſt circa honores, diuitias, & huiuſmodi, impropriè vero eſt circa virtutes: prima eſt peccatum dupliciter. ſ. recedendo à ratione, & immergendo ſe turpibus, ſecunda tantum primo modo. tertia vero non eſt peccatum: ſed eſt perfectio virtutum. 22ª.q.155.1.c.ª.q.156.1.c.

Species incontinentiæ ſunt duæ. ſ. præuolatio conſilii, & debilitas in permanendo conſiliatis.22ª.q.155.1.c. 2

Incontinentia pertinet ad corpus occaſionaliter, ſed per ſe, cauſatur ab anima non reſiſtente paſſionibus.22ª.q.156.1.c. 3

Incontinens vincitur à paſſionibus, non quidem cogentibus, ſed vehementer impellentibus, & propter negligentiam.12ª.q.77.2.c.ª.22ª.q.156.1.1m.ª.8.2m. 4

Incontinentia ante conſilium, eſt ex impetu paſſionis, propter velocitatem, vt in cholericis, vel propter vehementiam, vt in melancholicis, qui propter terreſtrem complexionem, vehementiſſime inflammantur: ſed poſt conſilium eſt propter mollitiem complexionis, vt in flegmaticis.22ª.q.156.1.2m. 5

Mulier non dicitur continens, nec incontinens: quia raro habet firmum iudicium rationis, propter debilitatem complexionis 22ª.q.156.1.1m.ª.2m. 6

Incontinens peccat ex paſſione, errans circa particulare, vt nunc: ideo ſanabilior eſt, & minus malus intemperato: quia intemperatus peccat ex habitu, errans circa vltimum finem.12ª.q.78.4.c.ª.22ª.q.156.3.c. 7

Libido concupiſcibilis, eſt maior in incontinente, quàm in intemperato, ſed econtrario de libidine voluntatis.22ª.q.156.1.3m. 8

Incontinens iræ, audit rationem, ſed imperfecte, incontinens autem concupiſcentiæ, totaliter eam non audit.22ª.q.53.6.1m.ª.q.156.4.c.1m. 9

Incontinentia iræ, eſt peior ratione mali accidentis, quàm incontinentia concupiſcentiæ, ſed ratione paſſionis, eſt econuerſo quadruplici ratione. ſ. primo quia motus iræ percipit aliqualiter rationem, ſed motus concupiſcentiæ totaliter eſt ſecundum ſenſum, & nullo modo ſecundum rationem: ſecundo quia motus iræ, magis conſequitur corporis complexionem: tertio quia ira quærit manifeſte operari, ſed concupiſcentia quærit latebras, & doloſe ſubintrat: quarto quia concupiſcens delectabiliter operatur, ſed iratus, quaſi quadam triſtitia præcedente coactus.22ª.q.156.4.c.ª.q.155.4.c. 10

Incorporalia in loco non eſſe, eſt communis animi conceptio, apud ſapientes tantum.1ª.q.2.1.c.ª.q.52.1.2m. 11

Incorporari Chriſto, contingit dupliciter. ſ. numero, & merito. 12ª.q.1.1.3m. 1

¶ Incorruptibile triplex. ſ. naturale ex parte materiæ. i. carens materia, vel habens materiam, in potentia ad vnam tantum formam, vel gloriæ ex forma, vel innocentiæ ex agente 1ª.q.97.1.c.

¶ Incubus dicitur dæmon coiens cum muliere, ſuccubus autem, dæmon coiens cum viro.1ª.q.51.3.6m.

¶ Indigeſtio contingit propter ordinem virtutis nutritiuæ, ex aliquo impedimento, puta ex groſſitie cibi, vel frigiditate, vel caliditate, vel huiuſmodi 1ª.q.103.7.c.ª.q.119.6.3m.

¶ Indignatio eſt filia iræ.22ª.q.37.2.1m.ª.q.41.2.c.ª.q.158.7.c.

¶ Indultum duplex. ſ. pertinens ad naturam & per gratiam, primum conuenit legi naturæ, ſecundum autem legi nouæ.12ª.q.106.1.c.m.

Indiuiduum eſt id quod indiuiſum eſt in ſe, & diuiſum à quolibet alio, vel vltima diuiſione 1ª.q.29.2.c. 1

¶ Pars in toto, eſt indiuiduum, vt manus. 1ª.q.29.1.2.c.ª.3ª.q.16.12.2m. 2

Indiuiduum vt ſic, eſt diuiſum ab omnibus aliis.1ª.q.1.9.c. 3

ª Hæc nomina indiuiduum, particulare, & ſingulare dicuntur de partibus, vt de manu, idem in Chriſto poſſunt dici multa eſſe indiuidua, ſecundum nomen non per rationem.1ª.q.29.1.2.c. 4

Omne nomen indiuidui, eſt incommunicabile re & ratione, niſi ſecundum ſimilitudinem.1ª.q.13.9.c. 5

Duo ſunt de ratione indiuidui, ſ. incommunicabilitas, & non poſſe eſſe in pluribus.3ª.q.77.2.c. 6

ª Compoſitum ex materia & forma determinata, eſt indiuiduum 1ª.q.30.4.c. 7

In incorruptibilibus, eſt tantum vnum indiuiduum vnius ſpeciei, quia ſpecies ſufficienter conſeruatur in vno.1ª.q.47.2.c.ª.q.119.1.c. 8

Indiuiduum duplex. ſ. indiuiduum vagum, & indiuiduum ſignatum 1ª.q.30.4.c. 9

Principium indiuiduationis in rebus materialibus eſt duplex, ſ. materia prima, & quantitas dimenſiua.3ª.q.77.2.c. 10

ª Materia eſt principium indiuiduationis 1ª.q.3.3.c.ª.q.50.1.1m.ª.2.c.ª.q.50.2.2m.ª.q.56.1.2.ª.q.75.4.5.c.ª.q.85.1.c.ª.4m.ª.q.86.1.3.c.ª.12ª.q.63.1.c. 11

Forma receptibilis in materia, indiuiduatur per materiam: quæ autem non eſt receptibilis in materia, indiuiduatur per ſeipſam.1ª.q.3.2.3m.ª.3.c.ª.q.13.9.c.ª.3ª.q.17.2.c. 12

Hæ carnes, & hæc oſſa, & hæc anima, ſunt principia indiuiduantia hominem 1ª.q.29.2.3m.ª.4.c.ª.q.75.4.c.ª.q.33.2.c.ª.q.75.4.c.ª.q.85.1.2m. 13

Indiuidua compoſita, ſubſtant ratione materiæ, ſed ſubſiſtunt ratione formæ.1ª.q.29.2.5m. 14

Indiuiduatio quantum ad incommunicabilitatem eſt in Deo, non autem quantum ad materiam.1ª.q.3.c.3m.ª.q.29.3.4m. 15

Dimenſio

26 Dimenſio dupliciter indiuiduatur,ſ.ratione ſubiecti,ſicut & alia accidẽtia,& ratione ſitus,22ª q.24.5.1m.3ª q.77.2.c.

27 Subſtãtia indiuiduatur per ſeipſam,ideo indiuiduum eius habet ſpeciale nomen,ſ.hypoſtaſis,non autem accidentis, quia indiuiduantur per ſubiectum.1ª q.29.1.c.3ª q.19.1.c

28 Omne indiuiduum ſubſtantiæ,dicitur hypoſtaſis,ſecundum proprietatem nominis,ſecundum vſum autem,ſola indiuidua rationalis naturæ.3ª q.29.2.2m

29 Singulare,particulare,& indiuiduum ſunt in quolibet genere entis,ſed ſuppoſitum,hypoſtaſis,res naturæ,& perſona,ſunt in ſolo genere ſubſtantiæ.1ª q.29.1.2.c.

1 ¶Indiuiſibile duplex.ſ.terminus continui.& extra genus eius: ſecũdum poteſt eſſe ſimul in pluribus locis,temporibus,& partibus, non autẽ primum.1ª q.8.2.2m q.52.2.2 q.51.1.1m

2 Indiuiſibile triplex.ſ.actu.vt continuum per ſpeciem,vt ratio hominis & in potentia, ac priuatio, primum & ſecundum prius cognoſcitur quàm diuiſio,tertium autem poſterius 1ª q.11.2.4m q.85.8.0. q.87.3.c.

1 ¶Indulgentiæ valent quæ merita ſupererogationis Chriſti. & ſanctorũ ſunt. non modo ab iniunctis in hoc ſæculo pro peccatis contritis & confeſſis, pœnitentiis:ſed ad abſolutionem à pœnis in futuro ſæculo pro peccatis in purgatorio exſoluendis.5.q.25.1.c.

2 Indulgentiæ tantum valent quantum prædicantur,ſi ab habente poteſtatem,fidelibus Chriſti viuis membris,ad honorem Dei & proximi vtilitatem conferantur.5.q.25.2.c.

3 Licet pro temporali ſubſidio ad ſpiritualia ordinato indulgentias conferre,non autem pro temporali ſimpliciter.5.q.25.3.c.

4 Non omnes ſacerdotes,ſed ſolus Epiſcopus poteſt indulgentias facere.5.q.26.1.c.

5 Poſſunt indulgentias facere etiam non ſacerdotes.5.q.26.2.o.

6 Solus Papa plenarias indulgentias pro libito ſuæ voluntatis,legitima tamen exiſtente cauſa, facere poteſt cæteri autem Epiſcopi, quantum ſibi à Papa taxatum fuerit.5.q.26.3.o.

7 Poteſt prælatus in peccato mortali exiſtens, indulgentias facere. 5.q.26.4.c.

Mortalibus criminibus obnoxiis nullatenus indulgentiæ proſunt,ſed contritis & confeſſis.5.q.27.1.c.

9 Non tantum laicis,ſed etiam religioſis indulgẽtiæ proſunt.5.q.27.2.o.

10 Indulgentiam minime conſequuntur, qui id non efficiunt, pro quo indulgentiæ dantur.5.q.27.3.c.

11 Tametſi non poſſit Prælatus ſibi indulgentiam facere,aliis tamen conceſſa,poteſt etiam vti poteſt 5.q.27.4.0

¶Induſtria duplex. ſ. vna de neceſſariis ad ſalutem, alia de iis quæ ſunt ad bene eſſe,prima eſt in omni exiſtente in gratia:non autem ſecunda,12ª q.47.13.2m 14.1m

Inæqualitas rerum,eſt à Deo: quia ſicut diuina ſapientia cauſa eſt diſtinctionis rerum,propter perfectionem vniuerſi,ita & inæqualitatis:nõ enim eſſet perfectum vniuerſum, ſi tantum vnus gradus bonitatis inueniretur in rebus.1ª q.47.2.0. q.65.2.3m

1 ¶Infamia publica tenet locum accuſatoris, in denunciatione vero nõ intenditur punitio peccantis,ſed emendatio. Et ideo nihil agitur contra eum cuius peccatum denunciatur, ſed pro eo. Et ideo ibi non eſt neceſſarius accuſator,22ª q.67.3.2m

2 Vno infamato, aliquando alii infamantur.quia ſecundum Auguſtinum, cum de aliquibus qui ſanctum nomen profitentur, aliquod crimenis vel falſi ſonuerit,vel veri patuerit,inſtant,ſatagunt,ambiunt, vt de omnibus hoc credatur,22ª q.33.7.c.&.3m

1 Infideles non debet permitti habere dominium nouum ſuper fideles, ſed tantum antiquum,quo etiam priuari poteſt,ſed permittit eccleſia , quòd infideles accipiant à fidelibus miniſterium in aliquo artificio : nam ſerui ſubiciuntur dominis ſuis ad totam vitam , & ſubditi præfectis ad omnia negocia , ſed miniſtri artificum , ſubiciuntur eis ad aliqua ſpecialia opera , vnde pericoloſius eſt , quòd infideles accipiant dominium,vel prælationem ſuper fideles , quam quòd accipiãt ab eis miniſterium in aliquo artificio: & ideo ſecundum permittit eccleſia:non autem primum 22ª q.10.10.o.

2 Res infidelium ſi ipſi delinquant,licet auferre per vim. auctoritate publica,non autem auctoritate priuata.12ª q.10.10.c. q.66.8.2m

3 Infideles qui nunquam fuerunt de fide eccleſiæ. ſ.Iudæi & pagani , non reputantur hæretici,licet peruerſam fidem habeant,ſunt tamen compellendi à fidelibus ſi adſit facultas,ut fidem non impediant , vel blaſphemiis,vel malis perſuaſionibus, vel etiam apertis perſecutionibus, 22ª q.10.8.c.

4 Infideles vero qui aliquando ſumpſerunt fidem. ſ.hæretici , debent cogi ad fidem non autem alii ſ.iudæi & pagani.22ª q.10.8.o.

5 Non omnes actus infidelium,ſunt peccata, ſed aliqui actus eorum ſunt boni,ex eſſentia obiecto,vel circunſtantiis,& placent Deo,nullus tamen meritorius.22ª q.10.4.o. q.23.7.3m

6 Nullum peccatum veniale poteſt eſſe in infideli,antequam peccet mortaliter.12ª q.89.6.o.

7 Primi motus non ſunt peccata mortalia fideli,nec infideli.12ª q.89.5.o.22ª q.158.2.1m

8 Grauius peccat fidelis quàm infidelis in eadem ſpecie peccati , ſimpliciter autem eſt econuerſo.12ª q.73.8.c.&. q.89.5.c.12ª q.10.3.3m

9 Et infideles contemnunt fidem,ſi fidei vim defectum cognoſcant. 22ª q. 10.10.c.

In illis infidelibus temporaliter eccleſiæ vel eius membris ſubiectis, 10
ſtatuit eccleſia,vt ſeruus Iudæorum,cum fuerit factus Chriſtianus, ſtatim à ſeruitute liberetur,nullo pretio dato. & ſimiliter ſi infidelis exiſtens,fuerit tempus ad ſeruitutem &c. In illis autem infidelibus, qui temporaliter eccleſiæ,vel membris non ſubiacent,vel dominii . & prælationis.& dictorum,eccleſia non ſtatuit,licet poſſet ſtatuere de iure & hoc facit ad ſcandalum vitandum,ne nomen Domini & doctrina blaſphemetur.22ª q.10.10.c.&. q.66.8.2m

¶Infidelitas ſumitur dupliciter,ſ.negatiue,& contrarie. ſ. repugnando, 1
vel contemnendo: & eſt peccatum , non autem primo modo , ſed eſt pœna.22ª q.10.1.o. &.2. q.34.2.2m.

Ratio infidelitatis,perficitur in contemptu,ideo eſt in voluntate vt in cauſa,ſed eſt in intellectu vt in ſubiecto.22 q.10.2.c. 2.o. 2

Species infidelitatis ſunt tantũ tres,ſ.paganorum,Iudæorum,& hæreſis. 3
22ª q.10.5.o. q.11.1.c. q.94.2.3m

Infidelitas hæreticorum eſt grauior,quam Iudæorum , & hæc quàm paganorum.22ª q.10.6.o. 4

Infidelitas eſt grauiſſimum omnium peccatorum circa mores: non autẽ 5
peccatorum contra virtutes theologicas 22ª q.10.3.o. q.13.3.2. q.34.2.0. 3ª q.80.5.c.

Infidelitas eſt vltimum peccatorum, ad quam homo quandoque per alia 6
peccata perducitur.22ª q.162.7.3m

Infidelitas ſecundum quod eſt peccatum, oritur ex ſuperbia. 22ª q.10. 7
1.3m.

Infidelitas eſt in intellectu ſubiectiue,ſed eſt in voluntate impetratiue, ſi 8
actus eius eſt demeritorius.22ª q.10.2.2

Inter infideles verum eſt matrimonium, quamuis nõ ita perfectum ſicut 9
inter fideles 5.q.59.2.c.

Cum inter infideles verum matrimonium ſit , non propterea diſſoluitur 10
eius vinculum. quod alter coniugum ad fidem conuertitur altero in infidelitate manente,ſolui tamen poteſt & quo ad habitationem & debiti ſolutionem,ſi nulla adſit correctionis ſpes.5.q.59.3.o.

Conuerſus ad fidem poteſt dimittere vxorem.nec ſecum cohabitare,ſi 11
conuerti non vult,nec illi debitum reddere tenetur.5.q.59.4.c.

Vir diſcedens ab infideli vxore,volente cohabitare ſine creatoris contumelia,poteſt illam dimittere & alteram ducere ſi autem velit pacifica cohabitare,poteſt quidem illam dimittere,non autem aliam ducere.5.q.59.5.c. 12

Coniugium ſi rectificatum fuerit quantum ad vinculum ſpectat, nulla ex 13
cauſa ſolui poteſt,alioquin poteſt diuorti infidelitate,non adulterio,verum quantum ad actum diuini poteſt ſoluti ratione cum corporali tum ſpirituali,propter cætera vero vitia nequaquam,niſi ad tempus,caſtigandi lui cauſa.5.q.59.6.o.

Nihil præter Deum eſt infinitum actu,nec poteſt eſſe , etiam per potentiam Dei,nec ſecundum eſſentiam,nec ſecundum eſſe, nec ſecundum virtutem ſeu potentiam,nec ſecundum magnitudinem,nec ſecundum multitudinem.1ª q.7.2.3.4.o. q.45.5.3m q.50.2.4m q. 8.2.c. 1

Non inconueniens eſt aliquod creatum ſic eſſe infinitum, quod non ſit infinitum ab alio.1ª q.10.3.4m q.50.2.4m 2

Infinitum ſecundum abſolutam rationem,eſt ſolus Deus.1ª q.10.7.1m 3

Id quod eſt ſimpliciter & omnibus modis infinitum, non poteſt eſſe niſi 4
vnum.ſed ſecundum aliquid poſſunt eſſe plura.3ª q.10.3.1m

Si eſſet infinitum numero vel continuitate,eſſet ſinitum ſecundum eſſe 5
& eſſent ens,& eſſet menſurabile à ſcientia Dei.1ª q.7.2.c. q.14.12.3m 3ª q.10.3.2m

Infinitum eſt in diuiſione magnitudinis,non autem in appoſitione.1.q. 6
7.3.3m

Infinitum non eſt ſubſtantia,ſed accidit rebus:ideo ſicut multiplicatur ſecundum ſubiecta.ita & proprietates eius.1ª q. 0.3. m 7

Ratio infiniti priuatiue conuenit quantitati,non autem negatiue.1ª q. 8
7.1.2m

Infinitum materiale conuenit quantitati,non autem infinitum formale 9
1ª q.7.1.2 3.1m 4m q.25.2. m. 3ª q.10.4.2m

Infinitum repugnat cuilibet ſpeciei magnitudinis,non autem magnitudini in communi.1ª q.7.3.3m 10

Infinitum duplex. ſ negatiue dictum & priuatiue.3ª q.10 3.1m 11

Infinitum duplex.ſ ſecundum materiam,& ſecundum formam.1ª q.7. 12
1.o. q 25.2.1m q 86.2.1m 3ª q 10.3 1m

Infinitum duplex.ſ.ſimpliciter,& ſecundum quid.1ª q.7.2.c. 13

Infinitum ſecundum quid duplex.ſ.in potentia ad infinitas formas,vt materia,vel non limitatum per materiam,vt intelligentia.1ª q.7.2.o. 14

Id quod eſt infinitum vno modo poteſt eſſe finitum alio modo,3ª q.10. 15
2.2m.

Virtus infinita,non poteſt eſſe in magnitudine 1ª q.25.2.3m q.105. 16
2.3m.

Infinitum comprehenditur ab infinito,quia nihil eius eſt extra cognoſcentem,non autem attingendo finem eius. 1ª q.14.3.1m 2m 12.3m 3m 17

Nullus intellectus,cognoſcit infinitum inquantum huiuſmodi, ſcilicet , 18
numerando partem poſt partem.1ª q.14.12.1m q.86.2.o. 3ª q.10.3.1m

Intellectus noſter dicitur intelligere infinita,inquantum intelligit vniuerſale,continens infinita in potentia.1ª q.7.2.2m q.14.12.c.&. q.86.2.1m 12.q.30.4.2m 3ª q.10.3.2m 19

Infinitum ſecundum materiam,eſt ignotum.non autem infinitum ſecundum formam,1ª q.12.1.2m q.86.2.1m 3ª q.10.3.1m. 20

21 Infinitum materiale eſt imperfectum, ſed infinitum formale, eſt ſumme perfectum. 1ª q. 7. 1. c. 1ᵐ. q. 25. 2. 1ᵐ.
22 Infinitum ſimpliciter non id omnia, nihil poteſt eſſe niſi im, ſed infinitum ſecundum aliquid determinatum, eſt aliquid niſi extra illum ordinē, non autem in illo ordine. 3ª q. 10. 3. 3ᵐ.
23 In entibus per accidens, eſt in infinitum, non autem in entibus per ſe. 1ª q. 4. a. 7ᵐ. ª. 12ª. q. 1. 4. o.
1 ¶ Infirmitas in mala voluntate, ſubeſt poteſtati hominis, ideo nō tollit, nec minuit rationem culpæ. 12ª q. 8. 2. 3ᵐ.
2 Infirmitas animæ, en qua dicitur aliquod peccatum, eſt paſſio eius, non moderata à ratione. 22ª. q. 77. 3. o. ª q. 85. 3. 4ᵐ.
3 Infirmitas allevat peccatum, inquantum diminuit voluntarium. 12ª. q. 4. 6. c. ª. q. 73. 6. 2. ª. q. 77. 6. 7. o. ª q. 88. 2. c. ª. q. 105. 2. 1ᵐ. ª. 22ª. q. 40. c. ª. q. 50. 4. 3ᵐ. ª. q. 154. 3. c.
4 Peccatum ex infirmitate, imputetur homini ad peccatum mortale, inquantum ſaltem poteſt ratio eius reprimere paſſionem. 12ª. q. 77. 7. 8. o.
1 ¶ Ingenitum ſumitur tripliciter ſ. negatiue extra genus, in genere Dei, & in genere principii diuini. primum conuenit etiam creaturis non generatis, ſecundum ſpiritui ſancto, tertium autem, eſt notio patris. 1ª. q. 33. 4. o.
2 Ingenitum per duplex. N. eſt increatum, ſeu æternum, per ſimplex nomen. N genitum eſt non generatum. 1ª. q. 33. 4. 1.
3 Ingenitum & innaſcibilitas. nihil ponunt de intellectu eorum, ſed aliquid præſupponunt. 1ª q. 33. 4. 1ᵐ.
4 Pater in diuinis potius dicitur ingenitus, quam inſpiratus. triplici ratione, ſ. prima eſt, quia proceſſio ſpiritus ſancti, ſecundum ordinem nationem præſupponit generationem filii, ſecunda quia per hoc quod dicitur ingenitus, ſecundum quod eſt notio patris, tollitur omnis modus eſſe ſecundum generationem. Hoc enim conuenit patri inquantum eſt generationis principium, vt nullo modo generationem conſequatur, tertia quia negatio ingeniti fundatur ſuper rationem principii. 1ª. q. 33. 4. 5ᵐ.
1 Ingenium. ª Velocitas ingenii, pertinet ad perfectionem hominis, quo ad bene eſſe eius. 12ª. q. 4. 5. c. ª. 1. o.
1 Ingratitudo quælibet eſt peccatum, quia tollit debitum gratitudinis, quod eſt debitum honeſtatis. 22ª. q. 107. 1. o.
2 Ingratitudo pertinet ad primam & ſecundam ſpeciem ſuperbiæ. 22ª. q. 1 2. 4. 5ᵐ.
3 Ingratitudo eſt ſpeciale peccatum ratione contemptus beneficii. ſed eſt circumſtantia, reſpectu aliorum peccatorum. 22ª. q. 107. 2. o. ª. 3ª. q. 88. 1. o.
4 Ingratitudo eſt peccatum mortale, & aliquādo veniale. 22ª. q. 107. 3. o.
5 Ingratitudo proueniens ex peccato mortali, habet perfectam rationem ingratitudinis, ſed proueniens ex veniali imperfectam. 22ª. q. 107. 3. c. 1ᵐ.
6 Obliuio beneficii ex natura, excuſat ab ingratitudine, non autem obliuio ex negligentia, nec impotentia recompenſandi beneficium, quia ad gratitudinem ſufficit bona voluntas, cui deeſt facultas. 22ª. q. 106. 3. 1ᵐ. ª. q. 107. 2. 2ᵐ.
7 Ingratitudo non eſt reſpectu admonentis peccare, quia non confert beneficium: ideo non debetur ei gratiarum actio. 22ª. q. 107. 1. 1ᵐ.
8 Ingratus dicitur dupliciter. ſ. per ſolam omiſſionem actus gratitudinis, & per actum contrarium gratitudini. 22ª. q. 107. 2. 3. c.
9 Gradus ingratitudinis triplex ſ. non retribuere, diſſimulare. & peſſimus ex negligentia obliuiſci. ſed reddere mala pro bonis, reducitur ad primum. Vituperare beneficium, ad ſecundum. ſed id reputare maleficium, ad tertium. 22ª. q. 107. 2. 3. a.
10 Ingratitudo contra Deum, contingit dupliciter. ſ. agendo contra beneficium eius per quodcunque peccatum mortale, & agendo contra formam eius quadrupliciter. ſ. per odium proximi, per apoſtaſiam à fide, per contemptū confeſſionis, & per dolorē de pœnitentia præſtita, ideo per ingratitudinem homo peccata dimiſſa redeunt. 3ª q. 88. 3. o.
11 Ingratus, meretur priuari beneficio, tamen data beneficium, non debet ſubtrahere, ne fiat peior. 22ª. q. 107. 4. o. ª q. 122. 5. 4ᵐ.
12 Ingratitudo non incurritur per peccatum veniale, nec peccata dimiſſa redeunt, quia peccatum veniale non eſt contra Deum, ſed præter ipſū. 3ª. q. 88. 1. 2ᵐ.
13 Peccata venialia redeunt per ingratitudinem, ſicut & peccata mortalia, quia tamen in vtroque, attribuitur beneficio Dei contemptū, per recidiuum. 3ª q. 88. 1. 2.
14 Similiter eſt de peccato originali. 3ª q. 88. 1. 2ᵐ.
15 Peccata dimiſſa, redeunt per recidiuum, quantum ad eff. ctum. quia ex peccatis dimiſſis relinquuntur in peccatis ſequentibus deformitas quædam ingratitudinis, non autem redeunt quantum ad priorem maculam, vel reatum. 3ª. q. 88. 1. o. ª. 1. c.
16 Per ſequens peccatum non redit tantum reatus, quantus erat omnium peccatorum præteritorum, ſed ſecundum quantitatem contemptus in ingrato. 3ª q. 88. 3. o.
17 Ingratitudo ſecundum quam peccata redire dicuntur, incurritur ex quolibet peccato, quia omne peccatum eſt contra Deum, ideo talis ingratitudo non eſt ſpeciale peccatum 22ª. q. 107. 2. 1ᵐ. ª. 3ª. q. 88. 4. o.
1 Inhumanitas eſt idem quod obduratio contra miſericordiam. 22ª. q. 119. 1. 1ᵐ.
2 Inhumanitas eſt filia auaritiæ, ſicut & obduratio contra miſericordiam. 22ª. q. 118. 2.
¶ Iniquitas proprie eſt in proximum, ſed peccatū eſt in ſeipſum, improprie vero ſunt idem. 12ª. q 33. 1. 5. ª. q. 110. 4. 4ᵐ.

Iniuſtitia duplex. ſ. illegalis, oppoſita iuſtitiæ legali ita ſecundum æqualitatem ad alterum, prima eſt generalis intentione, & ſpecialis obiecto, ſecunda vero eſt ſpecialis vtroque modo. 22ª. q. 59. 1. 3ᵐ. ª. q. 59. 1. o. ª q. 79. 1. 2. 1
Iniuſtitia ſemper eſt ad alterum. 22ª. q. 59. 3. 2ᵐ. 2
Faciens iniuſtum ex electione, eſt iniuſtus: non autem ſi præter intentionem, ſ. per ignorantiam, vel ex paſſione. 22ª. q. 59. 2. o. ª. 4. 1ᵐ. 3
Iniuſtitia eſt circa operationes exteriores. 22ª. q. 60. 3. 3. 4
Exceſſus in pœnis, quo ad illud quod exterius agitur, pertinet ad iniuſtitiam ſed quo ad auſteritatem animi, qua promptus homo eſt, pertinet ad crudelitatem 22ª. q. 159. 1. 1ᵐ. 5
Nullus volens, patitur iniuſtum formaliter, nec aliquis agit iniuſtum formaliter, niſi volens. 22ª. q. 59. 3. o. ª. q. 66. 1. 2. 6
Aliquis poteſt facere iniuſtum, nullo patiente iniuſtum formaliter, & econuerſo, ſed materialiter ſemper ſe comitantur 12ª q. 10. 3. 3ᵐ. 7
Facere iniuſtum formaliter, eſt peccatum mortale, niſi in minimis. 22ª. q. 59. 4. o. ª. q. 69. 1. 2. ª. q. 70. 4. c. ª. q. 110. 3. c. 8
Omne peccatum, eſt iniuſtitia. 12ª q. 113. 1. 1ᵐ. ª. 22ª. q. 59. 1. 1ᵐ.
¶ Innaſcibilitas eſt notio patris. & proprietas eius, non autem eſt notio perſonalis. 1ª. q. 32. 3. c. ª. q. 33. 4. o.
¶ Innocentia & tempus amiſſum, ſunt irrecuperabilia. 3ª. q. 89. 1. 3. c. 1
Innocentes mortui pro Chriſto in Bethleem, fuerunt martyres. 22ª. q. 124. 1. 1. ª. 3ª. q. 56. 2. 3ᵐ. 2
Vſus rationis, miraculoſe acceleratus eſt ſecundum aliquos in innocentibus. 22ª. q. 124. 1. 1ᵐ. 3
Homines in ſtatu innocentiæ fuiſſent inæquales ſexu, ætate, iuſtitia, ſcientia, robore pulchritudine, complexione, & quantitate: tamen nec defectu animæ & corporis. 1ª. q. 92. 1. 2ᵐ. ª. q. 96. 3. 4. c. 4
Tunc fuiſſet emiſſio ſuperfluitatis, ſed ſine ulla indecentia. 1ª. q. 97. 3. 4ᵐ 5
Tunc homines viuiſſent in communi poſſeſſionum. 1ª. q. 98. 1. 3ᵐ. 6
Tunc homo fuiſſet ſicut angelus, per ſpiritualem mentē. 1ª. q. 98. 2. 1ᵐ 7
Continentia & pœnitentia, non fuiſſent tunc, ſaltem ſecundum actus quos nunc habent. 1ª. q. 95. 3. o. ª. q. 98. 2. 3ᵐ. 8
Nec matrimonium tunc fuiſſet in remedium, nec vt ſacramentum, ſed fuiſſet in officium naturæ. 3ª. q. 61. 2. 3ᵐ. 9
ª Actus matrimonii tunc ſoluiſſet integritatem carnis, non autem mentis: tunc autem ſoluit vtroque modo ſecundum actum, non autem ſecundum habitum, ſicut in continente. 12ª. q. 34. 1. 1ᵐ. 10
ª Tunc fuiſſet partus ſine dolore. 22ª. q. 164. 2. c. 1ᵐ. 11
ª Tunc ſacramenta non fuiſſent neceſſaria, quia non accepiſſent homines cognitionem ex ſenſibilibus. 3ª. q. 61. 2. o. 12
¶ Innouatio mundi fiet in fine mundi, non quidem ſecundum ſubſtantiā, ſed ſecundum qualitatem, nec fiet naturaliter, ſed ſupernaturaliter. 1ª q. 46. 3. c.
Inobedientiæ duplex. ſ. generalis, id eſt quæcunque receſſus à præceptis & ſpecialis, id eſt contemptus eius. 22ª. q. 104. 2. c. ª. q. 105. 1. 1ᵐ. ª. 2. 3ᵐ. 1
Omnis inobedientia formaliter, id eſt ex contemptu, eſt peccatum mortale. 22ª. q. 105. 1. c. ª. q. 105. 1. o. 2
Inobedientia non eſt peccatum in ſpiritum ſanctum, niſi ſit ei annexa obſtinatio. 22ª. q. 105. 1. 2ᵐ. 3
Inobedientia eſt tanto grauior, quanto præcipiens eſt maior, & quanto præceptum eſt magis intentum. 22ª q. 105. 2. o. 4
Inquirere. ª. Sicut inquiſitio pertinet ad rationem, ita & iudicium pertinet ad intellectum. 22ª. q. 49. 5. 3ᵐ. ª. q. 53. 4. c. 1
Inquirere de dictis vel factis aliorum, ad vtilitatem ſui, vel aliorum, eſt laudabile, ſi autem ad malum, vel ſpeculatiue, eſt vitioſum. 22ª. q. 167. 2. c. 3ᵐ. 2
Debitor eſt ſic perſona, ſecundum inquirere eam, vt prælatus ſubditum, nō autem debitor inferior perſonæ. 12ª. q. 3. 2. 4ᵐ. 3
Inſania duplex. ſ. excludens totaliter vſum rationis, alia priuans affectum humanum. Prima opponitur prudentiæ, ſecunda vero manſuetudini & clementiæ. 22ª. q. 150. 4. 3ᵐ. ª. q. 157. 1. 3ᵐ. ª. q. 175. 2. 2ᵐ.
Inſenſibilitas eſt vitium, quo prætermittuntur neceſſaria cum contra rationem, ideo eſt peccatum 22ª. q. 142. 1. c. 1
Inſenſibilitas non multum accidit, ideo ipſa, & omnes ſpecies eius oppoſitæ diuerſis ſpeciebus temperantiæ, ſunt innominatæ & conuenient ipſi temperantiæ & intemperantiæ. 22ª. q. 150. 2. 1ᵐ. 2
Vitium contrarium iuſtitiæ, continetur ſub inſenſibilitate, ſed non tangitur in multis, eo quod homines magis ſunt proni ad delectationem & accidit hoc vitium in eo qui intantum deteſtatur mulierum eſum, quod etiam vxori debitum non reddit. 22ª q. 152. 3. 2ᵐ. 3
Inſidiæ non propter ſunt fraudes, nec opponuntur iuſtitiæ, nec ordinatæ voluntati: ideo licet eis vti in bello iuſto, vt patet in libro ſtratagematum Francorum. 22ª. q. 40. 3. o. ª. q. 22. 3. 3ᵐ.
Inſipientia eſt idem quod ſtultitia, & contrariatur ſapientiæ. 22ª. q. 46. 1. c. 1ᵐ.
Inſtabilitas eſt mutabilis loci, vel propoſiti 22ª. q. 35. 4. 3ᵐ.
¶ Nihil temporis eſt, niſi inſtans eius. 1ª. q. 46. 3. 3ᵐ.
Inſtans in toto tempore, eſt idem ſubiecto, differens ratione. 1ª. q. 10. 4. 3ᵐ. 2
ª Inter quælibet duo inſtantia, qualitercunque ſignentur, ſemper eſt accipere tempus medium. 1ª. q. 53. 3. c. ª. q. 126. 4. ª. 3ª. q. 75. 7. 1ᵐ. 3
Puncta in linea poſſunt accipi intrinſeca & extrinſeca: inſtans vero, intrinſecum tantum. 3ª. q. 75. 7. 1ᵐ. 4
Primum inſtans in quo res habet eſſe, datur: non autem vltimum. 1ª. q. 55. 3. c. ª 12ª. q. 113. 7. 5ᵐ. ª. 3ª. q. 33. 1. 3ᵐ. ª. q. 75. 7. 1ᵐ. 5

Omne

8 Omne agens potest operari in primo instanti in quo est, nisi sit imperfectum, vel impeditum, vel actio eius sit successiua, 1ª. q. 42. 2. c. q. 46. 2. 8m q. 63. 5. c. 12ª. q. 113. 3. 4m 3ª. q. 34. 2. 1m
9 In eodem instanti est illuminatio aeris, visio coloris, & differentia est videlicet primum sit causa secundi, & secundum tertij. 1ª. q. 63. 5. c.
2 Operatio intellectus & voluntatis potest esse in instanti. 1ª. q. 63. 5. c. 12ª. q. 113. 7. o. 3ª. q. 34. 2. c.
9 Omnis mutatio, cuius subiectum nihil habet repugnans formæ introducendæ, est in instanti. 1ª. q. 113. 7. c. 3m 3ª. q. 75. 7. c.
10 Omnis mutatio instantanea, est terminus motus praecedentis. 1ª. q. 58. 3. c.
11 Nullus motus localis, vel augmenti, potest esse in instanti. 1ª. q. 67. 2. c. 3ª. q. 57. 3. c. q. 57. 3. 3m
12 Mutatio tripliciter est in instanti, s. primo si forma sit indiuisibilis, vt forma substantialis. Secundo si subiectum sit in vltima dispositione. Tertio si agens sit infinitæ virtutis 2ª. q. 113. 7. c. 4ª. q. 75. 7. c.
13 Instans nunquam intelligitur, nisi vt fluens: nec vt fluens ad priori nisi motus praecedat, nec vt fluens in posterius, nisi motus sequatur. 1ª. q. 46. 1. 7m
Instructio fidei duplex. s. cathecumenorum circa baptismum, & populi Christiani circa missam 3ª. q. 83. 4. 4m
1 Instrumentum duplex s. coniunctum & separatum, quod non mouetur, nisi per coniunctum, 3ª q. 62. 5. c.
2 Instrumentum duplex. s. animatum, & inanimatum, in primo requiritur intentio ad effectum, non autem in secundo. 3ª q. 64. 8. 1m
3 Instrumentum animatum indiget habitu ad operandum, non autem inanimatum. 12ª q. 58 3. 2m 3ª q. 7. . 1m
4 Quanto instrumentum est magis proportionatum fini, tanto melius est non autem quanto maius est, 22ª q. 188. 7. 1m
5 Virtus dupliciter datur instrumento. s. inchoatiue, quando instituitur: & completiue, quando mouetur à principali agente. 3ª q. 62. 4. 3m q. 72. 1. 2m
6 Quando opus perficitur pluribus instrumentis, virtus instrumentalis nõ est complete in vno instrumento, sed incomplete in vtroque. 3ª q. 62. 4. 4m q. 80. 1. 1m
7 Virtus instrumentalis, est incompleta, & intentionalis. 3ª q. 62. 4. c. q. 63. 5. c.m
8 Virtus instrumenti, per se loquendo, non est proprie in genere, sed reducitur ad genus & speciem virtutis perfectæ. 3ª q. 62. 4. 3m q. 43. 2. c.
9 Virtus instrumenti non est in subiecto, secundum conditionem instrumenti, sicut formæ perfectæ: sed secundum conditionem agentis principalis. 3ª q. 63. 5. 1m 2m
10 Virtus spiritualis nõ potest esse in corpore, secundum esse completum, sed intentionaliter & instrumentaliter. 3ª q. 62. 4. 1m
1 Intellectualis substantia non potest vniri formaliter corpori, nisi corpori humano. 1ª q. 51. 1. c.
2 Necesse est esse aliquas substantias intellectuales. 1ª q. 50. 1. c.
3 Omnis substantia intellectualis, est incorporea. 1ª q. 50. 1. c.
4 Nullum intellectuale, est materiale. 1ª q. 50. 2. c.
5 Substantiæ intellectuales sunt incorruptibiles. 1ª q. 75. 6. c. E.
6 Omnis substantia intellectualis, est volens. 1ª q. 19. 1. o. q. 59. 1. c. 1m
7 Creatura intellectualis, est perfectior vniuerso intensiue, non autem extensiue, sed econuerso. 1ª q. 93. 2. 3m
8 Intellectus dicitur, quasi intus legens. intellectus enim nomen sumitur ab intima penetratione veritatis: vnde actio intelligere aliquid est actu cogitare, secundum Augustinum. 12ª q. 108. 1. 3m 22ª q. 8. 1. c. q. 49. 5. 3m
9 Intellectus est potentia, realiter distincta ab essentia animæ. 1ª q. 79. 1. o.
3 Intellectus est potentia passiua. 1ª q. 79 2. o.
4 Intellectus passiuus, secundum aliquos, est appetitus sensitiuus: sed secundum alios, est potentia cogitatiua. 1ª q. 79. 2. 8m 12ª q. 51. 3. c.
5 Intellectus dicitur dupliciter. s. anima intellectiua, sed denominatiue, quasi à principaliori sua virtute: & potentia intellectiua 1ª q. 79. 1. 1m
6 Intellectus duplex. s. intellectus possibilis, & intellectus patiens. 12ª q. 51. 5. o. q. 7c. 4. c.
7 Intellectus quadruplex. s. agens, possibilis, in habitu, & in actu siue adeptus 1ª q. 79. 10. c.
8 Intellectus est in potentia ad formas vniuersales, materia vero est in potentia, ad formas indiuiduales, ideo differunt realiter. 1ª q. 76. 5. c.m 2m
9 Intellectus hominis, multiplicatur secundum multitudinem corporum contra Auerroim commentatorem. 1ª q. 76. 2. o. q. 79 5. o. q. 117. 1. c. q. 118. 2. 2m 12ª q. 50. 4. c.
10 Ens in communi, est obiectum intellectus. 2ª q. 55. 1. c. q. 79. 7. c. q. 8c. 4. 1m q. 87. 3. 1m q. 105. 4. c. 12ª q. 9. 1. c. q. 10. c. 3m
11 Ratio & causa veritatis alicuius obiecti, primo apprehenditur à potentia intellectiua. 12ª q. c. 1 c.
12 Ens est primum cadens in intellectu. 1ª q. 5. 2. c. q. 11. 2. 4m 12ª q. 55. 4. 1m q. 94. 2. c.
13 Primo intelligitur ens, secundo non ens, tertio diuisio, quarto vnũ, quinto multitudo. 1ª q. 1c. 2. 4m
14 Intellectus noster intelligit se, & actum suum, & speciem intelligibilem cedendo: non autem primo, 1ª q. 14. 2. 3m q. 76. 2. 4m q. 85. 2. c. q. 87. 1. 3. o
15 Intellectus noster cognoscit se, non per essentiã suam, sed per actum suũ dupliciter. s. vel particulariter. s. dum quis percipit se habere animam intellectiuam, dum percipit se intelligere. vel vniuersaliter, cõsiderãdo naturam intellectus, ex actu eius. Ad primum modum, sufficit eius præsentia, non autem ad secundum, sed requiritur diligens & subtilis inquisitio. 1ª q. 87. 1. o. q. 88. 2. 3m q. 89. 2 c. q. 94. 2. c.
Intellectum duplex. s. primum. i. species intelligibilis quæ est perfectio intellectus & secundum. s. res cuius est species, sicut est duplex actus. 1ª q. 14. 5. 2m 3m 16
Id quod primo intelligitur, est res cuius similitudo est species in intellectu: quæ non intelligitur primo, sed ex consequenti 1ª q. 85. 2. c.
Intellectus noster, in hac vita non cognoscit substantias separatas à materia, quantum ad quid sunt: quia sunt ordine naturæ supra nos. 1ª q. 54. 1. 1m q. 89. 2. 3m 18
Intellectus noster intelligit simplicia, & enunciat per modum cuiusdam compositionis: sed Deus econuerso. 1ª q. 10. 1. c. 22ª q. 1. 2. c. 19
Res materiales, sunt in intellectu nostro simpliciores, quàm in seipsis 2ª q. 50. 2. 6 20
Singularitas repugnat intellectioni, ratione materiæ, non autem secundum se: ideo indiuiduum immateriale, est intelligibile in actu. 1ª q. 56. 1. 2m q. 76. 2. 1m q. 7c. 6. 2m q. 86. 1. c. 3m 21
Intellectus noster non cognoscit singularia. 1ª q. 14. 11. 1m 22
Intellectus noster non intelligit indiuiduum materiale primo, sed reflexiue. 1ª q. 14. 11. 1m q. 50. 2. 0. q. 56. 1. 2m q. 57. 2. 1m q. 86. 1. c. o. 3. 4. c. q. 87. 4. c. 2m 22ª q. 47. 3. 1m 23
Intellectus qui est semper in actu, non intelligit potentialiter. s. primo: sed per habitum. 1ª q. 14. c. 1m 24
Nullus intellectus potest intelligere plura vt plura, sed vt vnum 1ª q. 12. 10. o. q. 14. . c. 2m q. 58. 2. o. q. 85. 4. o. 3. 1m 12ª q. 12. 3. 3m q. 54. c. 3m q. 113. 7. 2m 22 q. 8. 1. 5m 25
Intellectus noster potest intelligere infinita in potentia, & successiue: non autem infinita in actu nec in habitu distincte. 1ª q. 86. 2. o. q. 87. 9. 2m 26
Subiectum & prædicatum, vt partes vnius propositionis simul vna intellectione intelliguntur: non autem absolute. 1ª q. 58. 2. c. 12ª q. c 3. 4. 7. 2m 27
Eodem actu intelligitur conclusio, & principium vt est ratio conclusionis, non autem absolute 12ª q. 8. 3. c. q. 1c. 4. c. 28
Eodem actu, simul intelligitur res, cum sua perfectione. 1ª q. 87. 3. c. 2m 29
Eadem intellectione intelligitur obiectum & intellectio eius, vt ratio, nõ autem vt obiectum. 1ª q. 21. 4. 2m q. 87. 3. 2m 30
Actio intellectus, est vita. i. operatio viuentis: non autem esse eius. 1ª q. 54. 1. 2m 31
Intelligere cõparatur ad intellectum, sicut esse ad essentiã. 1ª q. 54. 1. 3. c. 32
Intelligere est simplex intuitus intellectus in præsens, 12ª. q. 108. 1. 3m 33
Intelligere nostrum, est quoddam pati. 1ª q. 79. 2. c. 34
Actio intellectus cuiuscunque creati, dependet à Deo, quo ad duo: primo inquantum habet ab eo perfectionem qua agit, id est lumen: secundo inquantum mouetur ab eo. 12ª q. 109. 1. c. 35
Intellectus mouet se. 12ª q. 8. 3. c. 36
Quicunque intelligit, ex hoc procedit aliquid ab eo. s. verbum cordis. 1ª q. 27 1. c. 37
Operatio intellectus duplex. s. simplex apprehensio, & compositio, & diuisio. 1ª q. 11. 2. 3m 22ª q. 83. 1. 2. 3. 38
Compositio intellectus duplex, scilicet vniuersalis cum particulari & accidentis cum subiecto, & semper est eorundem, sicut compositio realis est diuersorum. 1ª q. 85. 5. 3m 39
Solus intellectus humanus intelligit cum discursu, & componendo, & diuidendo, necessario. 1ª q. 58. 4. 5. o. q. 85. 1. o. 40
Operatio intellectus quadruplex. s. intelligentia simplex intuitus, intentio, ordinatio ad aliud, excogitatio, sapere, & dispositio verbi. 1ª q. 79 10. 3m 41
Actus intellectus duplex. s. actus rectus, & actus reflexus. 1ª q. 28. 4. 2m q. 87. 3. 8m 42
Intellectus habet duos actus. s. percipere, & iudicare 22ª q. 45. 2. 3m 43
Perfectum iudicium intellectus in nobis non potest haberi, nisi per resolutionem ad sensibilia, quæ sunt prima principia nostræ cognitionis. 22ª q. 173. 3. 3 c. 44
Operatio dicitur intellectualis dupliciter. vno modo quasi in ipso intellectu consistens vt contemplatio, & talis operatio non determinat sibi locum. Alio modo quia est ab aliquo intellectu regulata & imperata: & sic interdum determinat sibi loca. 1ª q. 102. 1. 1m 45
Tempus miscetur secundæ operationi intellectus nostri dupliciter. s. ex parte sua accipiendo scientiam à continuo & tempore. i. à sensu & imaginatione, & ex parte intellectorum quæ sunt in tempore, sed intellectioni Dei primo modo tantum. 12ª q. 113 7. 5m 46
Intellectus est supra tẽpus corporaliũ, nõ autẽ spiritualium. 1ª. q. 85. 4. 1m 47
Principium operationis intellectus duplex. s. intellectus & species intelligibilis, & vtrunque potest esse immediate à Deo. 1ª q. 105. 3. c. 48
In omni operatione, qua intellectus noster abstrahit à phantasmatibus, necesse est quòd abstrahatur à sensibus. 22ª q. 175. 4. c. 49
Vnus intellectus potest melius alio eandem aliquam intelligere dupliciter. s. ratione fortioris intellectus, & ratione melioris sensuum, non autem ex parte obiecti. 1ª q. 12. 6. o. q. 85. 7. o. 50
Intellectus intelligit aliquando rem aliter, quàm sit. 1ª q. 85. 2. 1m 51
Intelligere rem aliter quàm sit, cõtingit dupliciter. s. ex parte obiecti, & ex parte intellectus, primum est falsum, nõ autem secundum, vel verũ est quòd intellectus qui intelligit rẽ aliter quàm sit, est falsus, si hoc aliter, referatur ad rem intellectam, tunc enim intellectus est falsus, quando intelligit rem esse aliter quàm sit, non est autem verum, si hoc aliter, accipiatur ex parte intelligẽtis. Est enim absque falsitate vt alius sit modus in intelligẽdo, quàm modus rei in essendo, quia intellectum est in intelligẽte immaterialiter per modũ intellectus, non autẽ materialiter 52

per modū rei materialis. 1ª q. 12. 6. 1m [illegible]

53 Non poſſe intelligi ſine alio, contingit dupliciter, ſ. vel alio non intellecto, vel non exiſtente. 1ª q. 16 [illegible] q. 82 [illegible]

54 Intelligibile eſt in intellectu tripliciter, ſ. actu, habitu, & vt relatum ad aliud. 1ª q. 10 [illegible]

55 Nihil poteſt intelligi niſi ſecundum quod eſt ens actu. 1ª q. 13 [illegible]

56 Solus intellectus cognoſcit quidditates rerum. 1ª q. 57. 1. 2m [illegible]

57 Res intellecta, eſt in intellectu, per ſpeciem eius, non autem ſecundum propriam naturam. 1ª q. 2. 2. 4m [illegible] q. 14. 5. 4m [illegible] q. 57. 1. 2m [illegible] q. 76 [illegible]

58 Vnum quodque eſt intelligibile in actu, ſecundum quod eius ſimilitudo eſt in intellectu. 1ª q. 4 [illegible]

59 Intellectum eſt perfectio intellectus, per ſpeciem intelligibilem in intellectu. 1ª q. 67 [illegible]

60 Intellectus in actu, & intellectum, ſunt idem. 1ª q. 14. 2. c. q. 55 [illegible] q. 8 [illegible]

61 Per formam lapidis in quātum huiuſmodi, non perficitur intellectus: ſed in quantum in ea participatur ſimilitudo alicuius quod eſt ſuper intellectum humanum, ſ. lumen intellectuale, vel aliquid huiuſmodi. [illegible] q. 5. 6. c.

62 Ad hoc quod aliquid ſit intellectum in actu, requiritur abſtractio à materia & à conditionibus materiæ. [illegible] q. [illegible] q. 55. [illegible] q. 70 [illegible] q. 8 [illegible]

63 Species intelligibilis intellectus noſtri, eſt ſimilitudo [illegible] ſpeciei tantum, ideo per eam cognoſci poſſunt [illegible] ſed indiſtincte. [illegible]

64 Species ſenſibilis in ſenſu, eſt ſimilitudo vnius tantum indiuidui, ideo per eam tantum vnum indiuiduum cognoſci poteſt. [illegible] q. 14 [illegible]

65 Intelligere conſequitur ſpeciē intelligibilē, ſicut eſſe formā. [illegible] q. 14 [illegible]

66 Intellectus noſter non poteſt intelligere, niſi per aliquam ſpeciem informetur. [illegible] q. [illegible]

67 Species intelligibilis comparatur ad intellectum, ſicut actus ad potentiam & ſi [illegible] q. [illegible]

68 Ex intellectu & ſpecie intelligibili fit vnum ſubiecto non autem eſſentialiter. 1ª q. 14. 1. c. q. 55. 1. 2m q. 8 [illegible]

69 In vno intellectu à diuerſis phantaſmatibus eiuſdem ſpeciei, non abſtrahitur niſi vna ſpecies intelligibilis. [illegible] q. 7 [illegible]

70 Species intelligibilis, eſt à phantaſmate, ſecundū ſuum eſſe materiale: ſed ab intellectu agente, ſecundum eſſe formale, i. vt eſt intelligibile in actu. [illegible] q. 14. 6 [illegible] q. 8 [illegible]

71 Intelligit anima rationalis, eſt intelligere naturam generis vel ſpeciei, ſine conditionibus, per ſpeciem intelligibilem abſtractā à materia, per intellectum agentem. 1ª q. 44 [illegible] q. 5 [illegible]

72 Intellectus noſter intelligit ſe, ſicut & alia, i. per ſpecies aliorum. 1ª q. 14. [illegible] q. 77 [illegible] q. 88. 2. 1m [illegible] q. 79 [illegible]

73 Intellectus poſſibilis conſeruat ſpecies, contra Auicennam. 1ª q. 79. 6. c. [illegible] q. 67 [illegible]

74 Plures ſpecies poſſunt ſimul eſſe in intellectu. 1ª q. 12. 10. c. q. 58. 2. [illegible] q. 8 [illegible]

75 In intellectu reſultant diuerſæ ſpecies ſecundum diuerſam diſpoſitionē phantaſmatum ſiue [illegible] diuerſa ordinatione eorundem [illegible] intellectum. [illegible] q. 2 [illegible]

76 Species eſt in intellectu & in ſenſu tripliciter, ſ. in potentia tantum, in actu ſecundum completionem vltimam, & medio modo, ſ. in habitu [illegible] q. 7 [illegible]

77 Species primo eſt in ſenſu, ſecundo in imaginatione, tertio in intellectu poſſibili, [illegible] intellectu agentis. [illegible] q. 1 [illegible] 2. 2m [illegible] q. 1 [illegible]

78 Species in imaginatione [illegible] ſecundum quod imprimuntur à [illegible] vel ſecundum quod [illegible] ex mutatione corporis, vel ſecundum quod ex imperio intellectus ordinantur phantaſmata ad aliquid ſignificandum. [illegible] q. [illegible]

79 Senſus & intellectus differunt realiter per vniuerſale & particulare, & [illegible] appetitus ſenſitiuus & intellectiuus i. voluntas. 1ª q. 30 [illegible] q. [illegible]

80 Intellectus [illegible] agendo & appetendo, dicitur ſenſus, quia ſe habet ad particularia. 1ª q. 5 [illegible] q. 48. c. [illegible]

81 Intellectus eſt ſimilis ſenſui in hoc quod requirit proportionem ad obiectum: [illegible] autem quia non corrumpitur ab obiecto excellente, ſicut ſenſus. 1ª q. 8 [illegible]

82 Intellectus indiget ſenſu, ſicut extremo ad quod fit reſolutio, non autem quia actus intellectus fiat per organum. 1ª q. 50 [illegible] q. 1 [illegible]

83 Licet operatio intellectus oriatur à ſenſu, tamen in re apprehenſa per ſenſum, intellectus multa cognoſcit, quæ ſenſus percipere non poteſt: & ſimiliter æſtimatiua. 1ª q. 8 [illegible]

84 Intellectus abſtrahit ab omni differentia temporis, ſicut & ab aliis conditionibus materialibus, quas ſenſus concernit. [illegible] q. 107. 4. 8.

85 Cuiuslibet potentiæ ſenſitiuæ obiectum eſt forma prout eſt in materia corporali, ideo eſt cognoſcitiua particularium tantum. Ratio autem eſt cognoſcitiua vniuerſalium. 1ª q. 85. 2. c. [illegible] 4m [illegible] q. 5 [illegible] principio [illegible]

86 Potentiæ ſenſitiuæ interiores præparant intellectui poſſibili proprium obiectū: & ex bona diſpoſitione earum quibus cooperatur bona diſpoſitio corporis, redditur homo habilis ad intelligendum. 1ª q. [illegible]

87 Iudicium intellectus impeditur, per ligamentum ſenſus. 1ª q. 84. 8. c. [illegible] q. 94. 4. 4m [illegible] q. 33 [illegible] q. 48 [illegible] q. 53 [illegible] q. 15 [illegible] q. 172 [illegible]

Senſibilia ſunt cauſa ſecundaria cognitionis intellectiuæ: ſed cauſa principalis eſt intellectus agens. 1ª q. 84. 6. c. 88

Senſus cognoſcit tantū particularia corporalia, ſed intellectus cognoſcit etiam vniuerſalia & incorruptibilia. 1ª q. [illegible] 89

Senſus apprehendit tantum quoad exteriora accidentia rerum, ſed intellectus ingreditur ad interiora, i. ad eſſentiam. [illegible] q. 108 [illegible] 90

Nulla forma ſubſtantialis eſt ſenſibilis per ſe, ſed ſolo intellectu comprehenſibilis. 1ª q. 67 [illegible] 91

Voluntas & intellectus ſunt potentiæ naturales, & conſequuntur naturā animæ de neceſſitate. 12 q. 10 [illegible] 92

Intellectus & voluntas ſunt in eadem eſſentia animæ, ſubiective. 1ª q. 87. 4 [illegible] q. 23 [illegible] 93

In omni creatura differunt realiter, intellectus, voluntas, & eſſentia. 1ª q. [illegible] 94

Voluntas nō pōt eſſe in carentibus intellectu. 1ª q. [illegible] q. 6. 2 [illegible] 95

Obiectum intellectus, ſ. ratio boni, eſt ſimplicius, abſolutius, altius, & nobilius, obiecto voluntatis ſ. bono. 1ª q. 82. 3. c. [illegible] 96

Nobilitas operationis intellectus attenditur ſecundum modum intellectus: voluntatis autem, ſecundum obiectum. [illegible] q. [illegible] 97

Intellectus, inter omnes potentias eſt altior, & voluntati propinquior. [illegible] q. 8 [illegible] 98

Intellectus eſt ſuperior voluntate, quo ad rationem ordinis, ſed quo ad imperium, eſt econuerſo. 1ª q. [illegible] 99

Voluntas reſpectu eorum quæ ſunt ſupra animam, eſt nobilior intellectu, ſed reſpectu inferiorum, eſt econuerſo. 1ª q. 82. 3. c. 3m q. 108. [illegible] q. [illegible] 100

Ideò ſecundum rationem eſt obiectum intellectus, inquantum eſt verum, & voluntatis inquantum eſt bonum. 1ª q. 55 [illegible] q. 79 [illegible] 101

Angelus non poteſt eſſe ſine intellectu & voluntate. 1ª q. 110. 4 4m 102

Intellectus & voluntas, vt ſunt potentiæ, ſunt tantum, [illegible] 1ª q. 19 [illegible] q. 8 [illegible] q. 2 [illegible] 103

Omnis amator, eſt in voluntate, ſicut terminus motus eſt in principio motiuo: cognitum autem eſt in re ſecundum ſimilitudinem ſuæ ſpeciei, ſicut eſt in intellectu. [illegible] q. [illegible] 4. 6. 104

Obiectum intellectus, eſt primum in genere cauſæ formalis, ſed obiectū voluntatis, eſt primum in genere cauſæ finalis. [illegible] q. [illegible] 1. c. 105

Intellectus, eſt ſimpliciter prior voluntate, ſicut motiuū mobili & actiuum paſſiuo. [illegible] q. [illegible] 106

Intellectus prior eſt voluntate, in via receptionis, ſed econuerſo in mouendo & agendo. [illegible] q. [illegible] 107

Intellectus regit voluntatem, non inclinando: ſed oſtendendo, & ordinando. [illegible] q. 17. 9 [illegible] 108

Intellectus non mouet corpus, niſi per appetitum, cuius motio præſupponit operationem intellectus. [illegible] q. 7 [illegible] 109

Intellectus mouet voluntatem per modum finis, ſed voluntas mouet intellectum per modum agentis: & cæteras potentias animæ. [illegible] 110

Scientia [illegible] ex neceſſitate, [illegible] principalis & voluntas finis. 1ª q. 8 [illegible] 111

Finem prius apprehendit intellectus quam voluntas, tamen motus ad finem, incipit in voluntate. 12 q. 1 [illegible] 4 [illegible] q. 4 [illegible] 112

Intellectus eſt primum motiuum omnium potentiarum [illegible] quo ad determinationem actus: voluntas vero, quo ad exercitium actus. [illegible] q. 17 [illegible] 113

Ab intellecto procedit aliquid dupliciter, ſ. aliquid per modum operationis, & aliquid per modum operationis, à voluntate autem ſecundo modo tantum. 1ª q. 27. 2. c. 114

Intellectus neceſſario intelligit aliquid, non ex imperio voluntatis. 1ª q. 82 [illegible] 115

Intellectus intelligit actum voluntatis. [illegible] q. 87. 4. c. [illegible] q. 17. 1. 8. 116

Actus intellectus & voluntatis, ſupra ſe inuicem reflectuntur. 12 q. 17 [illegible] q. 109 [illegible] 117

Neceſſe eſt eſſe intellectum agentem. 1ª q. 54 4 [illegible] q. 79 3. c. 118

Si intellectus agens non eſſet aliquid animæ, ſed eſſet quædam ſubſtantia ſeparata, vnus eſſet intellectus agens omnium hominum, & hoc intelligunt qui ponunt vnitatem intellectus agentis. 1ª q. [illegible] 9 5 c. 119

Si intellectus agens ſit aliquid animæ vt quædam virtus ipſius, neceſſe eſt dicere, quod ſint plures intellectus agentes ſecundum pluralitatē animarum, quæ multiplicantur, ſecundum multiplicationem hominum, non enim poteſt eſſe, quod vna & eadem virtus ſit diuerſorum ſubiectorum. [illegible] q. 79. 5 [illegible] 120

Intellectum agens eſt actus intelligibilium, quæ abſtrahuntur à phantaſmatibus. 1ª q. 7 [illegible] 121

Intellectus agens, eſt ſua actio: non quidem per eſſentiam ſed concomitanter. [illegible] 122

Intellectus agens, nullo modo eſt patiens, nec eſt ſubiectum habitus. 1ª q. [illegible] q. 14. 2. c. 123

Intellectus agens, ſemper intelligit, quantum eſt de ſe, i. ex parte intellectus agentis. [illegible] q. 79. 4. 2m 124

Intellectus poſſibilis, non vnitur homini per ſpeciem intelligibilem, contra Auerroem. 1ª q. 76. 2. c. [illegible] q. 88 [illegible] 125

Intellectus poſſibilis, eſt ens actu, in genere entium, ſed eſt pura potentia, in genere intelligibilium. 1ª q. 87. 1 [illegible] q. 50. 4 [illegible] 126

Sicut potentia ad eſſe ſenſibile, conuenit materiæ corporali: ſic potētia ad eſſe 127

[illegible] intelligibile, cõuenit intellectui poſſibili, 12a.q.[illegible]

128 Intellectus poſſibilis, eſt in potentia naturaliter ad omnia ſ. ſola, quæ poſſunt manifeſtari per lumen intellectus agentis, ſ. ad omnes ſpecies rerum ſenſibilium, 1a.q.88.a.1.c. [illegible].12a.q.50.a.6.c.

129 Intellectus agens & intellectus poſſibilis, ſunt potentiæ animæ, & non ſubſtantiæ ſeparatæ à corpore, ſecundum eſſe. 1a.q.79.a.4.[illegible].q.83 a.1.c.

130 Intellectus agens, & intellectus poſſibilis, fundantur in eadem eſſentia animæ. 1a.q.79.a.4.[illegible].q.8.[illegible]

31 Intellectus agens, & intellectus poſſibilis, differunt realiter. 1a.q. 54.a. 1m.[illegible].q.79.a.10.c.

32 Intellectus practicus & intellectus ſpeculatiuus, ſunt realiter eadem potentia, ſed differunt ratione, 1a.q.79.a.11.c.[illegible].q.[illegible].1.c.

33 Intellectus practicus eſt motiuus voluntatis, non quaſi exequens motum, ſed quaſi dirigens ad motum. 1a.q.79.a.11.1m.

34 Practicum, dicitur ab opere exteriori, ſpeculatiuum autem, ab opere interiori, 12a.q.[illegible].1m.[illegible].3m.[illegible].q.3.a.5.[illegible].q.57.a.1.1m.

35 Intellectus ſpeculatiuus, ordinatur ad actum proprium, vt ad finem, non autem ad actum exteriorem, ſicut intellectus practicus. 22a.q.179.a.2.c.

36 Finis intellectus practici, & vitæ actiuæ, eſt exterior operatio, ſpeculatiui vero, & vitæ contemplatiuæ, eſt cognitio veritatis. 1a.q.14.a.16.c. [illegible].q.79.a.11.[illegible].12a.q.[illegible].c.[illegible].q.59.a.3.2m.[illegible].22a.q.179.a.2.c. [illegible].q.180.a.1.c.[illegible].2.c.[illegible].q.182.a.1.4.c.

37 Res ordinantur ad intellectum practicum, vt menſuratum ad menſurã, ad ſpeculatiuum autem econuerſo, 12a.q.64.a.3.c.

38 Verum intellectus ſpeculatiui, accipitur per conformitatem eius ad rẽ. practici vero per cõformitatẽ eius ad appetitũ rectũ 12a q.57.a.5.[illegible]

39 Intellectus vt dicit lumen ſupernaturale ad cognitionem, eſt vnum de ſeptem donis Spiritus ſancti 22a.q.[illegible].[illegible].q.[illegible].a.3m.

40 Donum potius nominatur intellectus, quàm voluntas, quia intellectus dicit excellentiam, non autem voluntas 22a.q.8.a.[illegible].

41 Ratio non dicitur donum ſicut intellectus: quia ratio procedit ex lumine naturali, non autem intellectus ſicut nec donum 22a.q.8.a.[illegible].2m.

42 Donũ intellectus eſt quædã acuta perſpectio diuinorũ, 22a.q.[illegible].a.[illegible]

43 Donum intellectus eſt idem [illegible], quorum [illegible] eſt doni ſapientiæ ſicut doni [illegible] reſpectu creaturarũ, & conſilium reſpectu ſingularium operum, 22a.q.[illegible].c.[illegible].

44 Donum intellectus eſt principaliter habitus ſpeculatiuus, & ſecundario practicus. 22a.q.8.a.3.c.[illegible]

45 Donum intellectus ita ſe habet ad nota nobis ſupernaturaliter ſicut lumen naturale ad prima principia. 22a.q.8.a.1.2m.

46 Fides poteſt eſſe ſimul cum dono intellectus reſpectu eorum quæ ſecundario ſunt fidei: non autem reſpectu principalium, [illegible] imperfecte. 22a.q.8.a.[illegible].

47 Fides & donum intellectus ſunt circa prima principia cognitionis ſupernaturalis & gratuitæ, primum aſſentiendo, ſecundum penetrando, vel capiendo, 22a.q.8.a.6.c.2m.

48 Tota certitudo, ſapientiæ, intellectus, & ſcientiæ vt ſunt dona, procedit à certitudine fidei quæ eſt principium eorum ſed vt ſunt virtutes, [illegible] altiùs in naturali lumine rationis: fides tamen veritati Dei, ideo fides eſt perfectior eis quo ad certiorem inhæſionem, ſed econuerſo quo ad maiorem manifeſtationem, 22a.q.4.a.8.c.3m.

49 Per donum intellectus homo habet rectam æſtimationem de vltimo fine, quod conuenit omni, & ſoli habenti gratiam gratum facientem, 22a.q.8.a.5.c.

50 Donum intellectus non eſt, niſi exiſtente in gratia, 22a.q.8.[illegible].c.

51 Donum intellectus eſt ſemper in omni exiſtente in gratia. nec vnquam [illegible] ſe ſubtrahit [illegible] eſt ad ſalutem: in non neceſſariis autem interdum, vt materia ſuperbiæ ſubtrahitur. 22a.q.8.a.4.2m.

¶ Intelligentia propriè, ſignificat actum intellectus, & aliquando ſignificat ſubſtantias ſeparatas, ſ. angelos. 1a.q.79.a.10.c.

¶ Intelligibile eſt in intellectu triplicitèr, ſ. habitualiter ſo[illegible] conceptum vel conſideratum, & vt ad aliud ordinatum, & tranſitur de primo ad ſecundum, & de ſecundo ad tertium, per imperium voluntatis & in ſecundo loquitur intelligens ſibi ipſi, & in tertio loquitur alteri, 1a.q.107.a.1.c.2m.

Forma in materia, non eſt intelligibilis, niſi in potentia. 1a.q.[illegible].c.

¶ Intemperantia eſt maxime exprobrabilis. 22a.q.141.a.1.[illegible].q.143.c.[illegible].q.144.a.1.[illegible].q.151.a.4.2m.[illegible]3[illegible].

Maximum remedium contra intemperantiam eſt, non immorari circa ſingularium conſiderationem 22a.q.142.a.3.c.3m

¶ Deus non poteſt eſſe cauſa tendendi, in non eſſe, niſi ſubtrahendo ſuã actionem à rebus, ſed hoc habet creatura, inquantum eſt de nihilo. 1a q.104.a.3.[illegible].

Formæ quæ poſſunt recipere magis & minus, intenduntur & remittuntur, ſecundum diuerſam diſpoſitionem ſubiecti. 3a.q.89.a.2.c.

1 INTENTIO naturæ eſt ad ſpeciem, nõ autem ad indiuiduum, nec ad generationem 1a.q.85.a.3.1m.[illegible].4m.[illegible].q.98.a.1.c.

2 Intentio propriè, eſt actus voluntatis, ſecundum quod in ea eſt virtus intellectus ordinantis. 12a.q.12.a.1.c.[illegible].22a.q.180.a.1.c.

3 Intentio dicitur oculus, quia præſupponit cognitionem intellectus, 12a. q.12.a.1.[illegible].

4 Intentio dicitur lumen, quia nota eſt intendenti, 12a.q.12.a.1.2m.

5 Intentio dicitur clamor ad Deum, quia Deus nouit eam, vel quia dirigitur ad Deum. 12a.q.12.a.1.3m.

Idem eſt motus quo voluntas vult ea quæ ſunt ad finem, & quo intendit finem, vt ratio eorum. non autem ſemper[illegible] 12a.q.12.a.4.[illegible] 6

Intentio eſt tantum finis, non tamen ſemper vltimi finis [illegible] 12a.q.12.a.2.c. 7

Intentio poteſt eſſe ſimul ad multa, non ordinata ad inuicem. 12a.q.12.a.3.c. 8

Contingit quod intentio ſit bona, & voluntas mala; ſed non autem econuerſo, 12a q.19.a.7.2m.[illegible].4m.[illegible].4m. 9

Actus eſt bonus vel malus, ſicut voluntas eligens eſt bona vel mala, & eſt malus, ſi voluntas intendat malum. Sed ad hoc quod voluntas ſit bona, requiritur quod ſit boni, & ſub ratione boni 12a.q.19.a.7.3m.[illegible] a.8.c. 10

Intentio dupliciter poteſt ſe habere ad actum qui dicitur voluntatis, ſ. vt præcedens ipſam cauſaliter, & concomitans: primo modo, bonitas voluntatis ex intentione finis dependet, non autem ſecundo modo, quia concurrit. 12a.q.19.a.7.c.[illegible].c. 11

Virtus primæ intentionis, quæ eſt reſpectu vltimi finis, manet in quolibet appetitu cuiuſcunque rei, etiam ſi de vltimo fine actu non cogitetur, ſicut non oportet, quòd qui vadit per viam in quolibet paſſu cogitet de via. 12a.q.1.a.6.3m. 12

Quantitas intentionis & voluntatis duplex, ſ. ex parte obiecti, & ex intenſione actus. ſecundo modo conſequitur in ſpeciem & malitia formaliter, & non materialiter, [illegible] propter diſpoſitionem, & propter impedimenta [illegible] 12a.q.19.a.8.[illegible] 13

Nullum malum poteſt per ſe intendi, 1a.q.1[illegible].c.[illegible].q.48.a.1.3m.[illegible] 12a.q.72.a.1.[illegible] q.73.1m. 14

Peccatum recipit ſpeciem ex intentione peccantis, 12a.q.72.a.[illegible].3.c.[illegible] 3a.q.88.a.1.1m 15

Intentio ſecundum quod ſignificat veritatem propoſitionis, formaliter eſt in anima, ſed eſt in re fundamentaliter. 1a.q.3.a.4.2m. 16

Nullum intentionale denominat ſuum ſubiectum, nec cauſat eſſe quidditatis [illegible] 1a.q.6[illegible].c. 1

¶ Interpretatio eſt in dubiis in quibus non licet abſque determinatione principis a verbis legis recedere, ſed manifeſtis non opus eſt interpretatione, ſed executione, 22a.q.[illegible].3m. 2

Interpretatio in dubio remedium, debet fieri in meliorem partem, ſupponendo, ſ. cum debemus aliquibus malis adhibere remedium, [illegible] ſupponatur id quod eſt deterius: quia remedium, quod eſt [illegible] contra maius malum, eſt multo magis efficax contra minus [illegible] ſed in diffiniendo ſiue determinando interius iudicio, debet [illegible] ad hoc, vt interpretemur vnumquodque ſecundum quod eſt, [illegible] autem perſonarum, vt interpretetur in melius, 22a.q.60.a.4.c. 3

Interpretatio ſermonum, reducitur ad donum prophetiæ, & eſt dignius quam donum linguarum. 22a.q.176.a.4 4

Poteſt [illegible] interpretatio ſermonum dono linguarum, quia [illegible] ad interpretandum diuerſa linguarum genera, [illegible] interpretatio ſermonũ ſe extendit 22a.q.176.a.4[illegible]

¶ Inimicitias peccatum, quia cauſatur ex defectu amoris, vel eſt odium, vel ex ſuperbia, 12a.q.[illegible]

¶ Intuetur præſentia Dei, ſcit ab æterno in totum tempus, & in omnia quæ ſunt in quocunque tempore, ſicut etiam in ſubiecta ſibi præſentialiter, 1a q.14.a.[illegible].c.[illegible]22a.q.91.1.c

Inueſtiuntur clerici per librum, Abbas per baculum: Epiſcopus per annulum, 3a.q.63.a.[illegible].c

INVIDIA eſt triſtitia de bono alterius inquantum æſtimatur diminuere gloriam propriam, 12a.q.36.[illegible] 1

Inuidia præcipuè eſt de bonis, in quibus eſt gloria & honor. 22a.q.36.a.1.c. 2

Inuidia qualibet eſt peccatum, non autem omnis [illegible] propriè eſt triſtitia de eo quod deeſt nobis, non alteri 22a.q.36.a.2.c.[illegible]q.1.a.3.1.c 3

Inuidia ſecundum genus ſuum eſt peccatum mortale: quæ in tantum non [illegible] hominem ad quietem [illegible] inquantum [illegible] bonum diuinum [illegible] primi motus ſunt peccata venialia, & ſunt etiam in ea, in perfectis, 22a.q.36.a.3.c 4

Inuidia eſt vitium capitale, cuius ſunt quinque filiæ ſ. odium, ſuſurratio, detractio, exultatio in aduerſis, & afflictio in proſperis 22a.q.36.a.4.c. [illegible].q.36.a.4.c 5

Inuidia ad proximum, eſt mater odij, primo ad proximum, & conſequenter ad Deum. 22a.q.34.a.6.3m 6

Inuidia non eſt inter multum inæquales, ſed ad illos tantum, quibus poteſt quis ſe æquare, vel præferre. 22a.q.36.[illegible].2m.[illegible] 7

Amatores honoris, & pusillanimes, ſunt maxime inuidi. 22a.q.36.[illegible] 8

Senes inuident iunioribus, & qui multa expenderunt ad conſequendum aliquid, iis qui parum expenderunt. 22a.q.36.a.1.4 9

Inuidia vt plurimum naſcitur ex ſuperbia. 22a.q.36.a.4.1m 10

Memoria bonorum viſorum habet, cauſat delectationem: vt autem ſit triſtitiam, vt habita ab aliis inuidiam 12a.q.[illegible]6.a.[illegible] 11

Inuidia contrariatur duabus virtutibus, quia habet duo obiecta. ſcilicet, principale id eſt, bonum & proximum, primo obiectum miſericordiæ, ſecundo nemeſi 22a.q.36.a.3.3m 12

Facta per metum, ſunt voluntaria ſimpliciter: & inuoluntaria ſecundum quid, 12a.q.6.a.6.c.[illegible].1m.[illegible].2m.[illegible].q.19.a.1.c.[illegible].a.6.c.[illegible].q.87.a.c [illegible].22a.q.125.a.4.[illegible].q.125.4.c.[illegible]q.[illegible].c. 1

Concupiſcentia nullo modo cauſat inuoluntarium, 12a.q.6.a.7.c.[illegible].22a q.142.a.3.c. 2

Vio-

3 Violentia cauſat inuoluntarium in cognoſcentibus: in aliis autem cauſat innaturale, quia opponitur directe voluntario, & naturali. 1ª.q. 6.a.5.ª.q.10.ª.6.2m.ª.q.73.ª.6.ª.2.q.88.6.1m.

¶Iocunditas diſtat à ſpiritualib. ſignis, vel effectib. lætitiæ, cum intentione gaudij ſcilicet in dictis, vel factis. 2ª q.31.3.3m.

1 ¶Ioannes B. perfecta ſuit terminus veteris legis, & initium nouæ legis, ſcilicet euangelij. 3ª q.38.1.2m.

2 Ioannes Baptiſta pertinet ad teſtamentum nouum. 22ª.q.174.4.3m.ª. 3ª.q.38.1.1m.ª.2m.

3 Exultatio eius in vtero matris, nõ fuit ab eo, per liberum arbitrium eius, ſed fuit à Deo ideo miraculoſa fuit. 1ª.q.24.1.1m.ª.3ª.q.27.6.c.

4 Tota vita sua, fuit præparatoria ad Chriſtum. 3ª.q.38.1.2m.ª.3.c.

5 Chriſtus reuocauit à nuptiis Ioannem Euangeliſtam, volentem nubere ſed Petrum non ſeparauit à matrimonio, quia primum potuit fieri ſine iniuria alterius, non autem ſecundum. 22ª.q.56.4.m.

6 Ioannes Euangeliſta prædiligebatur à Chriſto, propter ſuam integritatem & propter profunditatem euangelicæ doctrinæ. 3ª.q.45.3.1m.

7 Et propter virginitatem, & prærogatiuam euangelij. 3ª.q.45.3.4m.

8 Ioãnes prædiligebatur à Chriſto propter quatuor, ſcilicet propter ſapientiam puritatem feruorem, & teneram ætatem. 1ª.q.20.4.3m.

6 Ioannes Damaſcenus ſequitur errorem Theodorici & Neſtorij, quod ſpiritus ſanctus non procedit à filio: quia ſuo tempore, quo incepit illud ſchiſma Græcorum. 1ª.q.36.2.3m.

¶Ioſephith peccauit non ex malitia, ſed ex infirmitate humanæ affectionis. 22ª.q.186.10.2m.

1 ¶Ioſeph vir Mariæ, ſemper fuit virgo. 3ª.q.28.4.5m.ª.4.c.3m.

2 Ioſeph voluit dimittere Mariam propter reuerentiam, timens cohabitare tantæ ſanctitati. 3ª.q.28.3.2.

¶Hyperdulia eſt potiſſima ſpecies duliæ, ex vnione ad Deum. 22ª.q.103.4.3m.

1 ¶Hypocrſis eſt ſimulatio alienæ perſonæ: ideo ſemper eſt peccatum. & eſt vitium iactantiæ. 22ª.q.111.2.0.

2 Hypocriſis non eſt ſemper peccatum mortale, niſi ſit in nocumentum fidei, vel perſonæ, vel eccleſiæ. 22ª.q.111.4.c.

3 Hypocriſis per ſe & directe opponitur tantum veritati quæ eſt virtus. 22ª.q.111.3.0.

4 Finis remotus hypocritæ eſt lucrum, vel gloria: ſed finis proximus, eſt oſtendere ſe alium quàm ſit. 22ª.q.111.2.3m.

1 ¶In nomine hypoſtaſis & ſubſtantiæ, latebat venenum, antequam nota eſſet æquiuocatio eius. 1ª.q.29.2.3m.

2 Hypoſtaſis dicitur materia, vel ſola forma, vel compoſitum, quia materia, eſt principium ſubſtandi, & forma, eſt principium ſubſiſtendi. 1ª.q.29.2.5m.

3 Hypoſtaſis, perſona, ſubſiſtentia, & eſſentia, differunt. 1ª.q.29.2.c.

4 Hypoſtaſis nomen, conuenit Deo, quantum ad ſubſiſtere, ad quod imponitur: non autem quo ad ſubſtare, à quo imponitur. 1ª.q.29.3.3m.ª.q.29.1.3m.

1 ¶Ira dicitur tripliciter, ſcilicet, habitus vel actus vitij oppoſiti manſuetudini: ſecundo voluntas vindictæ, tertio paſſio. 21ª.q.158.8.c.

2 Ira duplex, ſ. per zelum, i. ſecundum rationem, & ira per vitium, i. contra rationem. 22ª q.158.1.2.c.3ª.q.15.9.c.

3 Ira eſt inordinata dupliciter, ſ. ratione appetibilis, & ratione modi. 22ª. q.158.2.3.4.c.

4 Gradus iræ triplex. ſ. in corde, ore, & opere. 12ª.q.46.8.3m.ª.22ª.q.158.5.1m.ª.7.c.

5 Ira eſt paſſio quodammodo compoſita ex paſſionibus contrariis. 12ª.q.46.2.c.ſi.

6 Ira continet multas paſſiones, non ſicut genus continet ſpecies, nec ſicut cã ſuos effectus: ſed ſicut effectus ſuas cauſas. 12ª.q.46.1.c.3m.

7 Ira ſecũdũ rõnem rectã, eſſe paſſio laudabilis: quæ aũt eſt cõtra rõnem in plus vel minus, eſt peccatum. 22ª.q.158.1.2.c.ª.3ª.q.15.9.0.

8 Habitus virtutis tenens medium in ira, eſt manſuetudo: ideo dicitur manſuetudo, quæ ſignificat diminutionem iræ. 22ª q.157.2.2m.

9 Ira ſemper eſt aliquo modo cũ rõne. 12ª.q.46.4.5.0.ª.22ª.q.53.6.1m.

10 Ira aliqualiter audit rationem ſicut nunciantem quod iniuria ſ eſt, non autem perfecte. quia non obſeruat regulam eius in vindicando. 12ª. q.46.4.3m.ª.5.1m.ª.6.c.ª.22ª.q.53.6.1m.ª.q.73.4.2m.

11 Ira componitur ex triſtitia & deſiderio, non ſicut ex partibus ſed ſicut ex cauſis. 12ª.q.46.3.1m.ª.3ª.q.15.9.c.

12 Materiale in ira, eſt accenſio ſanguinis circa cor, vel aliquid huiuſmodi: formale vero, eſt ex parte appetitus vindictæ. 1ª.q.21.2m.ª.12ª.q.22.3.3m.ª.q.48.2.c.ª.3.c.1m.

13 Ira quo ad ſuum formale, habet principium à ratione, ſed quo ad ſuum materiale, impeditur iudicium rationis. 12ª.q.48.3.1m.ª.3m.ª.4.c.

14 Ira eſt maxima omnium vitiorum per accidens, ſ. impediendo rationem: ſed per ſe, reſpectu aliquorum vitiorum. 22ª.q.158.6.3m.

15 Ira contra rationem ex parte obiecti, ſemper eſt peccatum mortale, niſi deſit conſenſus, vel niſi de re parua, non autem ratione modi, niſi ſit contra charitatem. 12ª q.88.1.1m.ª.22ª.q.158.3.0.

16 Ira eſt vitium capitale: non autem odium. 22ª q.34.6.0.ª.q.158.6.0.

17 Species iræ ſunt tres, ſ. fel, i. acuta mania, i. amaritudo, & furor. 12ª.q.46.8.0.ª.22ª.q.158.5.0.

18 Filiæ iræ ſunt ſex ſ. rixa, tumor mentis, contumelia, clamor, indignatio, & blaſphemia. 22ª.q.37.2.1m.ª.q.41.2.0.ª.q.158.7.0.

19 Ira eſt ſubiectiue in iraſcibili. 12ª.q.46.3.0.ª.22ª.q.162.3.c.

20 Delectus ira in voluntate, vel in appetitu ſenſitiuo contra rationem, ſemper eſt peccatum. 22ª.q.158.8.0.

Bruta habent iram, ex inſtinctu naturali, non autem ex ratione eorum. 12ª.q.46.2m.ª.7.c. 26

Maxime ebrij non iraſcuntur, quia nihil habent de iudicio rationis, ſed parum ebrij multum iraſcuntur, quia habẽt iudicium rationis, ſed impeditum. 12ª.q.46.4.3m. 27

Ira per zelum, non impediens, nec præueniens iudicium rationis, fuit in Chriſto non autem ira per vitium. 3ª.q.15.9.0. 28

Ira vt dicit actum voluntatis ad vindictam, eſt in Deo, non autẽ vt paſſio. 1ª.q.3.2.2m.ª.q.19.11.c.ª.q.20.1.2m.ª.q.19.4.1m.ª.12ª.q.47.1.1m.ª.22ª.q.158.4.c. 24

Ira cauſatur ex re inconuenienti, præſenti vel præterita vel ex apprehenſione inconuenientis habiti: ideo cauſatur ex dolore & triſtitia. 12ª.q.23.3.4.c.ª.q.25.1.c.ª.q.48.4.1.c. 25

Omnis ira, eſt propter aliquid contra ſe factum. 12ª.q.47.1.0. 26

Ira magis ſequitur complexionem corporis, quam concupiſcentia, propter velocitatem cholere ad iram: ideo promptius inſurgit ira, quam concupiſcentia. 21ª.q.156.4.c. 27

Ira cauſatur ex accidenti extrinſeco ſ. ex læſione: ſed concupiſcentia delectabilium, cauſatur ex cauſa naturali: ideo concupiſcẽtia diuturnior eſt & communior, & requirẽs principaliorem virtutem, licet ira maiorem impetum habeat. 22ª.q.156.4.2m. 28

Cauſa iræ duplex ſ. ratione motiui, vt excellentia, vel ratione diſpoſitionis, vt defectus, ſicut ægritudo. 12ª.q.47.3.0. 29

Ira cauſatur ex iniuria & conſequitur etiam audaciam: & eſt effectus eius. 12ª.q.25.3.c.ª.4.2m.ª.3m. 30

Triſtitia illata, cauſat iram. 12ª.q.46.1.2.ª.q.47.3.0.ª.q.48.1.0.ª.2.c.ª.3ª.q.15.9.c. 31

Sola paruipenſio cauſat iram. & omne prouocans iram, eſt aliquid ſub ratione iniuſti. 21ª.q.47.2.0.ª.3.4.c. 32

Tacens prouocat ad iram contumeliantem, quia videtur eum paruipendere. 12ª.q.47.1.4m.ª.q.72.1.3m. 33

Obliuio, exultatio in aduerſis, denunciatio triſtium, impediens voluntatem, & quælibet alia cauſant iram, ratione paruipenſionis tantum. 12ª q.47.2.3m. 34

Ludus, riſus, feſtum, proſperitas, conſummatio operum, delectatio non turpis, & ſpes cauſant iram, ratione paruipenſionis, ſed impediunt eã, inquantum impediunt triſtitiam. 12ª.q.47.3.3m. 35

Defectus iniuriantis duplex, ſ. augens indignam paruipenſionẽ, vt ignobilitas, inſipientia, & ſeruitus, & defectus diminuens eam, vt pœnitentia, confeſſio mali, humiliatio, poſtulatio veniæ. & huiuſmodi: primi augent iram, ſecundi vero diminuunt eam. 12ª.q.47.4.0. 36

Ira debilitatur ex diuturnitate, ſicut & cauſa eius, ſcilicet, memoria iniuriæ, quæ etiam videtur minor, quando eſt tantum in memoria. 12ª.q.40.6.2m. 37

Ira non eſt ad perſonam multum excellentem, quæ læſit, ſed tantum triſtitia: quia ira præſupponit triſtitiam, desiderium ſpem, & audaciam puniendi. 12ª.q.25.3.c.ſi.ª.q.45.4.3m.ª q.46.1.c 38

Nullus proprie iraſcitur ſibi, ſed metaphorice: ſicut nec iuſtum nec iniuſtum ſibi facit, niſi metaphorice. 12ª.q.46.7.2m. 39

Ira eſt magis ad amicos iniuriantes, quam ad alios, quia indignior videtur eorum deſpectio. 12ª.q.47.4.3m. 40

Ira eſt tantum ad eos, ad quos eſt iuſtitia & iniuſtitia. 12ª.q.46.7.0. 41

Homo iraſcitur inanimatis & brutis, ex imaginatione nunciante læſionem: non autem ex ratione. 12ª.q.46.7.1m. 42

Ira ceſſat ad grauiter læſos quos malum eorum ſufficit. 12ª.q.46.6.1m.ª.q.47.4.2m. 43

Ira ceſſat ad mortuos: quia non poſſunt dolere, quod tamen appetit iratus, & vindicta iam facta videtur. 12ª.q.46.7.1m.ª.q.47.4.2m. 44

Ira maxime facit perturbationem corporalem circa cor, ita ut etiam ad exteriora membra deriuetur. 12ª.q.48.3.c.ª.12ª.q.49.3.1m. 45

Signa & effectus iræ ſunt quinque, ſ. palpitatio cordis, tremor corporis, inflatio faciei, exaſperatio oculorum & clamor irrationabilis. 22ª.q.48.2.4.c.ª.22ª.q.158.4.c.ſi 46

Ira cauſat feruorem ſanguinis quia fit inſequendo, quod conuenit calori, non autem retrahendo quod conuenit frigori. 12ª q.48.2.0. 47

Feruor amoris eſt dulcis, & lenis, iræ vero feruor, eſt amarus. & ex felle ideo primus aſſimilatur calori aeris & ſanguinis, ſecundus autem aſſimilatur igni & cholere. 12ª.q.48.2.c.ª q.6.2.1m. 48

Ex ira, audacia augetur, quia ira eſt quid auxilium, ſecundum Philoſophum: vnde irati redduntur prompti & audaces ad inuadendum: & ſimiliter delectatio eſt effectus iræ, vt eſt in ſpe vindictæ: ſed delectatio de vindicta præſenti aufert totaliter iram. 12ª q.44.2.2m.ª.q.45.4.0.3.3m.ſi.ª.q.48.1.0. 49

Ira inter cæteras paſſiones, magis impedit vſum & iudicium rationis. 12ª q.48.3.0.ª.4.c.ª.22ª.q.41.2.3m.ª.q.157.4.c. 50

Ira dupliciter cauſat taciturnitatem, ſ. ex parte rationis & ex parte perturbationis eius. 12ª q.48.4.0. 51

Ira diminuitur per ſequentem iram: præcipue ſi ſequens ira ſit maior. 12ª q.48.2.3m. 52

Ira & inuidia cauſant inconſtantiam, pertrahendo rationem ad aliud: ſed luxuria, totaliter extinguendo lumen rationis. 12ª.q.77.7.c.ª.22ª.q.53.6.1m. 53

Ira eſt leuior quam inuidia, ratione appetibilis: & hæc quam odium, ſed econuerſo, ratione modi. 12ª.q.46.6.0.ª.22ª q.158.4.0. 54

Ira ſemper reſpicit duo obiecta ſ. vindictam. & nocentem, ſed amor & odium vnum obiectum tantum quandoque. 12ª q.46.2.3.c. 55

Vtrunque obiectum amoris eſt bonum, vtrunque autem malum, ſed illis reſpuit 56

ſpicit vindictam ſub ratione boni,& nocentem, ſecundum rationem mali.12^a.q.46.a.2&6.c

57 Odium appetit malum alterius ſub ratione mali,ſed inuidia ſub ratione proprię glorię:ira vero,ſub ratione iuſtę vindictę.12^a.q.46.6.c.^a 7.c.^a.q.4[illegible].11.2.c.^a.22^a q.34.6.3^m.^a.q.41.2.c.^a.q [illegible] 4.c

58 Odium appetit nocere,propter contrariam diſpoſitionē [illegible], non tamen vt ſentiat: ira vero propter læſionem ſentiendam,cum menſura,& vt ſciatur.12^a.q.46.[illegible].22^a.q.41.2.c.4 ^a.q.72.4.3^m.^a q.73.3.3^m

59 Odiū prius & directius cauſatur ex triſtitia & accidia, quam ex ira.22^a q.34.6.3^m.^a.q.159.7.2^m

60 Ira creſcit in odium,non eadem numero per inueterationem: ſed quia cauſat odium per diuturnitatem.12^a.q.46.3.2^m.^a.22^a.q.34.6 3^m.

61 Ira eſt ad ſingulare,odium autem ad vniuerſale.1^a.q.80.2 2^m.^a.12^a.q.29.6.0.^a.q.46.7.3^m

62 Odium eſt inſanabilius, & permanentius quam ira,quia cauſatur ex permanentiori cauſa, ſcilicet ex diſpoſitione quę reputatur aliud contrarium & nociuum : ſed ira cauſatur ex paſſione & commotione animi propter læſionem illatam 12^a.q.46.6.3^m.^a.7 3^m

63 Odium magis agit contra miſericordiam,quam ira,quantum ad rem deſideratam,ſed econuerſo quantum ad intenſionē deſiderij.12^a.q.46.6.1^m

64 Ira reſpicit bonum iuſtitię:concupiſcentia vero,bonum delectabile,vel vtile,12^a.q.[illegible]58.4.c

65 Ira operatur cum triſtitia,concupiſcentia vero delectabiliter: ſed ira eſt minus permiſibilis,quia plus habet de ratione.21^a.q.1[illegible] 6.4.8

66 Ira eſt cum ratione denunciante iniuriam, non autem præcipiente vindictam,ſed concupiſcentia naturaliter,12^a.q.46.4.0.^a.22^a q.156.4 c.2^m.

67 Difficilius eſt reſiſtere iræ,& pugnare contra iram ad horam propter impetum eius,quam contra delectationem & concupiſcentiam,ſed econuerſo,propter maiorē continuitatē,12^a.q.1[illegible].4.1^m.^a.q.[illegible].6.1^m.

68 Ira cauſatur ex contrariis paſſionibus ſcilicet,a ſpe & triſtitia,ideo includit in ſe contrarietatem 12^a.q.46.[illegible]2^m

69 Nulla paſſio eſt contraria iræ 12^a q.23.[illegible].^a.4 c.6.^a.q.46.1 2^m.

70 Iræ contrariatur aliquod vitium,ſ.[illegible] ſed non apparet,quia eſt innominata.22 .q 158.8.0

71 Manſuetudo eſt priuatiuè vel negatiuè oppoſitum iræ, non autem contrarie.12^a.q.23.3.h

72 Ira non opponitur manſuetudini,niſi ſecundum quod ira eſt inordinata 22^a.q.157.[illegible]3^m.^a.3^a q.15.9.2^m

73 Manſuetudo magis opponitur iræ,quam defectui eius:ideo vitium oppoſitum manſuetudini nominatur ira,ad quam refrenandam principaliter manſuetudo ordinatur.22^a q 157.2.2^m

a ¶Iracundia eſt exceſſus iræ:ideo eſt vitium oppoſitum manſuetudini. 22^a.q.157.1.3^m

2 Iracundus non eſt , cui ineſt paſſio iræ , ſed qui paſſibilis eſt de facili ab ea.1^a.q.63.4.2^m

u ¶Iraſcibile dupliciter ſumitur,ſcilicet propriè ,id eſt, appetitus ſenſitiuus & impropriè,id eſt,voluntas 1^a q 82.5.2^m.^a.22^a.q.162 3.c.3^m.

● Iraſcibilis potius denominatur ab ira,quam ab aliis paſſionibus ,quia eſt vltima & fortiſſima,quia eſt effectus & terminus earum.12^a.q.25.3.1^m.^a. q.46.4.5

3 Actus iraſcibilis in tantum eſt naturalis homini, inquantum eſt ſecundū rationem ;ſed inquantum eſt præter ordinem rationis, eſt contra naturam hominis 22 .q.158.2.4^m

¶Ira quandoque ſignificat tentationem,inquantum cauſa eius,eſt cauſa [illegible].22^a.q 95.1 8

a ¶Ironia eſt vitium,quo quis aſſerit minora de ſe,quam credit,ideo,ſemper eſt peccatum,tamen leuius vt plurimum quam iactantia, 22^a. q. 110.4.c.^a.q.113.0

a Ironia & iactantia circa idem,ſ.circa conditionem perſonæ , mentiuntur vel quibuſcunque ſignis.22 .q.111.2.c

¶Irregularitas non incurritur propter peccata tantum,ſed principaliter propter incapacitatem perſonæ,ad euchariſtiam miniſtrandam. 12^a.q.20.5 4^m.^a.22^a.q.67[illegible].3^m.^a q. 0[illegible].4.2^m

2 ¶Irreligioſitas habet manifeſtam contrarietatem ad religionem ; per contemptum & irreuerentiam Dei,vel rei ſacræ.22^a.q.92. 97.prin. ^a.q [illegible].c.

a Irreligioſitas opponitur veræ religioni , per defectum ;ſicut ſuperſtitio per exceſſum,& prohibetur ſecundò præcepto decalogi 22^a. q.122. 3 4.c.

3 Species irreligioſitatis ſunt quatuor,ſ.tentatio Dei periurium, ſacrilegiū & ſimonia 22^a.q.97.00.princ.^a.q.[illegible]94.10.1^m

4 Superſtitio impedit religionem,ne ſuſcipiat Deum, ſed irreligioſitas, ne ſuſcipiat honore ur.22^a q. 22.3 4 c

5 Iſaac ſignificauit Chriſtum, inquantum oblatus eſt in ſacrificium: ideo non oportet quod ſignificet eum vt offerens,licet obtulerit,ſicut & alij iuſti,ſecundum congruitatem ſui temporis, ſecundum Gregoriū, 22^a.q 8[illegible].1 2^m

¶Hiſtrionum officium, ſi ſit cum honeſtis verbis & factis, & conuenienti negotio,loco & tempore. ideo iuſte datur eis merces, 22^a. q. 168.3.3^m

a ¶Chriſtus ſperauit in Iuda,id eſt conſidebat quadrupliciter,ſ. ſecundum apparentiam,affectum,debitum,& in membris Chriſti, 21^a. q. 17.4. 0.^a.[illegible].c.^a.q.25.[illegible]

● Nomen archangeli ponitur in canonica Iudæ Apoſtoli, 1^a.q.108.c.h.

8 ¶Eccleſia prohibet Chriſtianos colere terras Iudæorum : quia per hoc non habent neceſſe conuerſari cum eis, & tamen ſi ex tali commun

catione vel conuictu,ſubuerſio fidelium timeretur, eſſet penitus interdicendum.22^a.q.10.10.3^m

2 Totus cultus Iudæorum erat propheticus,& figuratiuus.12^a. q.100. 12. 2.^a.q.104.2 2^m.^a.q.1014.10.2^m.^a.22^a.q 87.1.c.^a.q.96.3 3^m.^a. 3^a.q.65.2 2^m .

3 Tribus ſacerdotalis & regia Iudæorum , erant præclariores: ideo ſæpe coniunctæ ſunt per matrimonium 3 .q.[illegible]1.2^m

4 Iudæi excuſantur a furto Aegyptiaco & hoc non eſt niſi quia præcepto ſuperioris domini,res non ſuæ,factæ ſunt ſuæ.12^a.q 4.5.2^m.^a q. 100.8.3^m.^a.22^a.q [illegible].1^m.^a q 104 4.2^m

5 Iudæis permiſſum eſt,accipere vſuras ab extraneis tantum, quorum bona debebantur Iudæis,vel propter auaritiam,ne acciperent eas fratribus 12^a.q.10[illegible].3^m.^a.22^a.q.78[illegible].3^m.

6 Communis ſtatus Iudæorum,ſemper erat in proſperitate,quandiu ſeruabant legē & eum precabant,erant in tribulatione 12^a.q. 99 8. ^m.

7 Deus reuelauit Iudæis tempore gratiæ quintupliciter,ſ.ſecūdum carnis aſſumptionem,per perſonalem prædicationem,per ſuam conuerſationem per miraculorum operationem,& per diſcipulorum prædicationem.22^a.q 1 [illegible].8.c.^a.q.14.1.c

8 Principes Iudæorum,cognouerunt Chriſtum eſſe meſſiam, qui promiſſus erat in lege: non autem cognouerunt diuinitatem eius,niſi per conjecturas,quod etiam obſcurabatur per inuidiam & cupiditatem gloriæ propriæ, 3^a.q.47.[illegible].^a 6 c

9 Iudæi non intelligunt præcepta decalogi,22^a.q 122.6.7^m.^a.q.107.2, c.2 .^a.4^m.^a.1.2^m.^a.q.10[illegible].2.4^m.^a.3.1^m.^a.2^m.^a.4^m

10 Secta Iudæorum duplex,ſ. Phariſæorum, & Saduceorum negantium reſurrectionem,& Angelos, 1^a.q.50.2 c

11 Iudæi proni ſunt ad idolatriam 1 ^a.q.10[illegible].4^m.^a.22^a.q.10.9.1^m

12 Iudæi ſunt crudeles,& ad auaritiam proni.12^a q 105.2. 1^m

13 Iudæi dixerunt primo quidem blaſphemiam in filium hominis,cum dicebant eum voracem potatorem vini, & publicanorum amatorē:poſtmodum autem blaſphemauerunt in ſpiritum ſanctum,dum opera que ipſe operabatur virtute propria diuinitatis, & per operationē ſpiritus ſancti,attribuebant principi demoniorum.22 .q.14.1.c

14 Cum ipſi Iudæi ſint ſerui eccleſię:poteſt eccleſia diſponere de rebus eorum, ſicut etiā principes ſeculares multas leges ediderunt circa ſuos ſubditos,in fauorem libertatis.22^a q.10.1 .c

15 Iudæi propter culpam ſuam,ſunt ſerui in perpetuum: ideo domini poſſent tollere res eorum, leuato eis victu , niſi leges hoc prohiberent. 22^a.q.10 10 c.^a.[illegible].c.^a 12.3^m.^a.3^a q.68.10.1^m

16 Iudæi ſunt compellendi à fidelibus ſi adſit facultas:vt fidem non impediant, vel blaſphemiis vel malis perſuaſionibus, vel etiam apertis perſecutionib.22^a.q.10.[illegible].^a q 2[illegible].^a q 14 1.c

a ¶Iudex iuſte infligēdo pœnam,nō peccat.12^a.q.6[illegible].2.2.0.^a.q.108.[illegible].0

2 Iudex nullas probationes admittere debet , contra leges diuinas vel humanas 22^a .q 67.1.0

3 Iudex perpendens accuſatorem falſo accuſaſſe, non quidem malicioſe, ſed temere,id eſt,ex leuitate credendi,vel ex iuſto errore: non imponat ei pœnam [illegible] 22^a.q 68 3.1^m ^a. 4 1^m

4 Iudex non habet debet condemnare,niſi accuſatum.22^a.q.6[illegible].0.

5 Iudex debet eſſe facilior ad abſoluendum,quam ad condemnandum, niſi in cauſis fauorabilibus libertatis.22^a.q.70.2 2^m

6 Bonus iudex,eſt diminutiuus pœnarum, quæ ſuo arbitrio relinquuntur, non autem pœnarum quæ determinantur à lege diuina,vel humana. 22^a.q 67.4.1^m

7 Nullus iudex poteſt remittere pœnam,pro alterius iniuria,niſi læſus velit,nec pœnam pro iniuria communitatis,niſi ſupremus iudex, ſi expedit.22^a q.[illegible].4.0.^a.3^a.q.[illegible]6 2. ^m

8 Nullus eſt iudex ſui,ſed poteſt ſe committere iudicio aliorum.22^a q.64 5 2^m.

9 Naturalis tamē inclinatio ineſt iudici,& cuilibet homini, ad repellendū nocuia dupliciter,ſ.vel defendendo ſe ne inferantur omnino ,vel ulciſcendo illatas,non tamen intentione nocendi, ſed intentione remouendi nocumenta 22^a.q.10[illegible].1.c

a ¶Iudicium ſecundum primam impoſitionem:ſignificat rectam determinationem iuſtorum,ſed poſt ampliatum eſt nomen eius ad ſignificandum omnem rectam determinationem, ſpeculatiuam vel practicam. 12^a.q.[illegible].3^m.^a 22^a.q.6[illegible].1^m

2 Iudicium eſt actus iudicis inquantum iudex id eſt,inquantum eſt ius dicens:ideo eſt actus iuſtitiæ,id eſt,executio iuſtitiæ. 22^a.q.60.1.0.^a.q. 62.4.c.

3 Iudicium quo ad rem iudicatam ſe habet communiter ad commutatiuā, & diſtributiuam iuſtitiam: ſed quo ad formam iudicij, inquantum etiā in commutatiua,iudex accipit ab vno & dat alteri, pertinet ad diſtributiuam iuſtitiam 22^a.q 6 . 4.2^m

4 ordinare,& iudicare ſunt actus ſapientiæ, 1^a.q.1.[illegible].6.c

5 In omni iudicio, vltima ſententia pertinet ad ſupremum iudicatorium . 2^a.q.74.7.c.

6 Ad omne iudicium requiruntur duo,ſ.virtus proferens, & diſpoſitio eius:ratione primi,eſt actus rationis, prudentiæ,& ſineſis: ſed ratione ſecundi,eſt actus iuſtitiæ,22^a.q.60.1.7^m

7 Vnumquodque iudicatur magis,ſecundum formale in eo & per ſe, quā ſecundum materiale,& per accidens.22 .q.120.1.2^m.^a.q.117.6.c ^a.q.118.5.c.h

8 Quidam ſunt bene inquirentes,propter bonam imaginatiuam,qui non ſunt bene iudicantes,propter indiſpoſitionem ſenſus communis. 12^a. q.51.2.3.c.

Iudi-

9 Iudicium de re non poteſt haberi perfectum, niſi per reſolutionem ad principium, 22ª q. 173. a. 2.ᵐ, 12 q. 173. ... o.

10 Iudicium certum de re maxime datur ex ſua cauſa, ſecundum ordinem cauſarum: quia per primam iudicamus de ſecundis, non autem econuerſo, 22ª. q. 9. a. 2. c.

11 Rectitudo iudicij contingit dupliciter, ſ. per vſum rationis: & per connaturalitatem, tam in moralibus per ſcientiam moralem, & per habitus morales: quam in diuinis per donum ſapientiæ, & per charitatem, 22ª. q. 45. a. 2. c.ᵐ q. 45. a. 1.ᵐ

12 Rectum iudicium conſiſtit in apprehenſione rei, vt in ſe eſt, ex recta diſpoſitione potentiæ cognitiuæ, & appetitiuæ, 22ª. q. 51. a. 2. 1ᵐ

13 Charitas inclinat ad rectum iudicium, de omni re, per regulas diuinas, ex quibus profertur per donum ſapientiæ: ſed iuſtitia inclinat per prudentiam, ſecundum regulas iuris, 18ª. q. 60. a. 2ᵐ

14 Ad iuſtum iudicium requiruntur tria, ſcilicet iuſtitia, auctoritas & prudentia: ſi primum deſit, eſt iudicium peruerſum: ſi ſecundum, eſt iudicium vſurpatum: ſi tertium, eſt iudicium ſuſpicioſum vel temerarium. 22ª q. 60. a. 2. 6. o.ᵐ q. 67. a. 1. ...ᵐ ... q. 59. 1. c.

15 Iudex debet ſemper iudicare, ſecundum leges ſcriptas, 22ª. q. 60. 5. o.ᵐ 6. a.

16 Iudex debet iudicare ſecundum allegata & probata, etiam contra veritatem quam nouit, vt perſona priuata. 22 q. 64. 6. 3ᵐ. q. 67. 2. o.

17 Iudicium humanum, debet imitari iudicium diuinum: in iudicijs Dei manifeſtis, non autem in occultis, quia eorum rationes non poteſt homo comprehendere: 22ª q. 67. 1. c.ᵐ q. ... 4. 1ᵐ

18 Exiſtens in peccato mortali etiam occulto, ex officio corrigens, vel iudicans alios, peccat, non autem hoc agens vt ſi ... propter ſcandalum. 22ª. q. 2... o

19 Iudicat legem, dicens eam non eſſe bene poſitam, non autem dicens eam in aliquo caſu non eſſe ſeruandam: ſed de illo caſu particulari. 12ª. q. 120 ... 1ᵐ

20 Homo in iudicio, debet pauperi ſubuenire, quantum poteſt, ſine læſione iuſtitiæ. q. 63. 4. 2ᵐ.

21 Nullus poteſt iudicare, niſi ſubditum ordinarie, vel ex commiſſione ſuperioris, vel propria ſponte, vel delinquentem in iudicio exemptus, 22ª q. 60. 2. a. ...ᵐ q. 67. 1. o.

22 Iudicium per compromiſſum in arbitros, neceſſe eſt aliqua pœna vallari. 22ª. q. 67. 1. 2ᵐ

23 Iudicium eccleſiæ, debet eſſe conforme iudicio Dei: & non aſtringi legibus humanis. 12ª. q. 10. a. 1. c.ᵐ q. 1. 8. a. 3ᵐ

24 Poteſtas ſecularis, ſubditur poteſtati ſpirituali: ideo iudicium non eſt vſurpatum, ſi prælatus ſpiritualis iudicat de temporalibus, quantum ad permiſſa: vel in quantum ei ſubduntur, 22ª. q. 60. 6. ...

25 Iudiciaria poteſtas conuenit toti trinitati: ſed appropriatur patri ratione auctoritatis: filio quo ad rationem iudicij: & ſpiritui ſancto, quo ad affectum iudicandi, quem homines habent, 3ª. q. 59. 1. o.

26 Auctoritas principalis iudicandi, conuenit ſoli Deo: ſed committitur hominibus, & maxime Chriſto, ſecundum naturam humanam, 3ª. q. 58. o.ᵐ q. 59. 2. o.

27 In iudicio Dei idem poteſt eſſe accuſator ſimul & teſtis, non autem in iudicio hominum, 22ª. q. 67. 1. 1ᵐ, ... 3ᵐ. q. 89. ... 3ᵐ

28 Deus in iudicio ſuo vtitur conſcientia peccantis, & euidentia facti quo ad ipſum, pro accuſatore. 18ª. q. 67. 4. 1ᵐ

29 Chriſtus hic veniens, noluit adminiſtrare temporaliter regnum terrenum, nec iudiciariam exercere poteſtatem ſuper res temporales, 3ª. q. 59. 4. ...ᵐ.

30 Chriſtus propria voluntate, ſubdidit ſe Pilati iudicio, ſicut etiam alij poſſunt ſe ſubijcere, etiam non ſuperioribus. 22ª. q. 67. 1. 2ᵐ

31 Iudiciaria poteſtas conuenit Chriſto, propter diuinam perſonam, dignitatem capitis, gratiæ habitualis plenitudinem, & propter meritum eius. 3ª. q. 59. 3. o

32 Chriſtus habet poteſtatem iudiciariam ſuper omnes creaturas; quia anima eius, eſt ſuper omnes creaturas, 3ª. q. 59. ... 3ᵐ

33 Chriſtus ſecundum naturam humanam, habet poteſtatem iudiciariam ſuper omnes angelos, quo ad diſpenſationem & præmium accidentale: ſed quo ad præmium eſſentiale, ſecundum naturam diuinam tantum, 3ª. q. 59. 6. o

34 Iudiciaria poteſtas quo ad omnes res humanas, conuenit Chriſto ſecundum vtramque naturam 3ª. q. 59. ... o

35 Angeli trahuntur ad iudicium pro cuſtodiendis qui damnantur, non quidem vt rei, ſed vt teſtes, 3ª. q. 1. 1. 2. 4ᵐ

36 Omnes homines iudicabuntur, quo ad receptionem præmij, vel pœnitentiæ: ſed perfecti, & infideles non iudicabuntur iudicio diſcuſſionis, 3ª. q. 8... 2. 1ᵐ

37 Neceſſe eſt, eſſe generale iudicium in fine mundi, præter iudicium particulare quod fit in morte. 3ª. q. 59. 5. o

38 Dies iudicij quæ erit tempore ſecundi aduentus Chriſti, quod ſoli ... comparatur, quando ſol maxime exaltatur: eſt nota ſoli Deo. 3ª. q. 46. 9. o. ... 3ᵐ

39 Vniuerſale iudicium futurum eſt 3 q. 88. 1. c

40 Vltimum iudicium futurum eſt mentale. 3. q. 88. 2. o

41 Conueniens eſt vt cognitio finis mundi ſoli Deo reſeruetur. 3 q. 88. 3. o.

42 Probabile eſt Chriſtum deſcenſurum ad iudicandum circa montem Oliueti. 3. q. 88. 4. o

43 Iudicabunt perfecti viri cum Chriſto. 3 q. 89. 1. c

44 Non cuilibet pauperi debetur iudiciaria poteſtas, ſed ei qui omnibus relictis Chriſtum ſequutus fuerit, iuxta perfectionem vitæ. 3 q. 89. 2. c

45 Non competit angelis iudicare. 3. q. 89. 3. o

Probabile eſt quod dæmones damnatos torquebunt 3. q. 89. 4. a 46

Omnes in iudicio comparebunt. 3 q. 89. 5. o 47

Beati omnes quantum ad præmiorum retributionem iudicabuntur. quantum vero ad meritorum diſcuſſionem quidam notabilem aliquam malitiam admixtionem habentes, non iudicabuntur, vt illi qui negotijs terrenis ſuis inſiſtunt: ... tamen ſua peccata per eleemoſynas expiantes, iudicabuntur 3. q. 89. ... c 48

Infideles condemnabuntur, cum in eis nullum ſit fidei fundamentum 3. q. 89. 7. c. 49

Angeli non iudicabuntur iudicio diſcuſſionis, ſed bene retributionis. 3. q. 89. ... o 50

Congruum eſt vt Chriſtus ſecundum humanam naturam ſit mundum iudicaturus, 3. q. 90. 1. c. 51

Conueniens eſt vt Chriſtus in vltimo iudicio in gloria ſua appareat. 3. q. 90. 2. o 52

Cum Deus ſit eſſentialiter ipſa bonitas, non poteſt ſine gaudio videri. 3. q. 90. ... c 53

Conueniens eſt vt ſicut homo glorificatus erit, ſic & mundum ipſum poſt iudicium innouari. 3. q. 91. 1 54

Homine glorificato motus cæli ceſſabit, diuina voluntate id faciente. 3. q. 91. 2. 8 55

Corpora cæleſtia maiorem claritatem accipient in illa innouatione, vt quaſi ſenſibiliter Deum ab homine videatur. 3. q. 91. ... 9 56

Cum oporteat corpora inferiora maxime perfici ſecundum claritatem, in qua communicabunt cum cæleſtibus corporibus, elementa induentur claritate quadam, non tamen æqualiter. 3. q. 91. 4. o 57

Cum plantæ & animalia non poſſint ordinari ad incorruptionem, non remanebunt in illa mundi innouatione 3. q. 91. 5. c 58

¶ Iudith laudatur, non quia mentita eſt Holopherni, ſed propter affectum quem habuit ad ſalutem populi: pro quo periculis ſe expoſuit: quamuis dici poſſit, quod verba eius veritatem habent ſecundum aliquem myſticum intellectum, 22ª. q. 110. 3. 3ᵐ

¶ Iuge ſacrificium, ſiebat mane & veſpere quotidie ſignans perpetuitatem diuinæ beatitudinis & perpetuitatem Chriſti, qui eſt agnus Dei. 12ª. q. 101. 4. 10ᵐ. ... q. 82. ... 3ᵐ

¶ Iumentum ſeu pecus, dicitur omne animal ſeruiens homini, 1ª. q. 72. 5ᵐ

¶ Iuramentum eſt actus religionis, ſeu latriæ: quia honorabilius eum eſt 22ª. q. 89. ... o. 1

Iuramentum ſeu iurare, eſt Deum in teſtem vocare: propter defectum locutionis & cognitionis humanæ: ideo non ſit in neceſſarium 22ª. q. 89. 1. o. ... c.ᵐ q. 98 2. c 2

Iurare eſt implicare teſtimonium Dei, vt exhibendum: ſed allegare ſacram ſcripturam, eſt vti teſtimonio Dei, iam dato. 22ª. q. 89 1. 1ᵐ 3

Iuramentum Dei, & iuramentum angeli in ſacra ſcriptura, inducitur ad oſtendendum infallibilitatem diſpoſitionis diuinæ de aliqua re: non autem propter defectum dicti ſui 22ª. q. 89. ... o. 4ᵐ 4

Iuramentum ſecundum ſe licitum eſt, & honeſtum, ſcilicet ratione originis & finis: ſed ſedit in malum alicuius, ex eo quod male vtitur eo, id eſt, ſine neceſſitate & cautela debita, vel quia imminet periculum periurij: quo de facili homo in actibus delinquit. 22ª q. 89. 2 o.ᵐ 3. c 5

Iurare enim quæritur ad ſubueniendum alicui defectui, quo ſcilicet vnus homo alteri diſcredit: ideo non eſt de numero eorum quæ eſt per ſe appetendum, ſed ... in neceſſitate, vt medicina, vitandum eſt eo. 22ª. q. 107 ... c. 2.ᵐ q. 108. ... 22ª q. 5. 1. ... 1ᵐ q. 89. ... 2. 8. ... c. o 6

Iuramentum debet habere tres comites, ſ. veritatem, iudicium, & iuſtitiam. 22ª q. 89. 3. o.ᵐ 7. 8 ... 8. 1 1ᵐ 7

Iurare per creaturas non licet, niſi ſecundum quod in eis veritas diuina, ... manifeſtatur: ſicut iurauit Ioſeph per ſalutem Pharaonis, ſcilicet, vel per modum execrationis, quaſi ſalutem Pharaonis obligauerit Deo, vel per modum conteſtationis, quaſi conteſtando veritatem diuinæ iuſtitiæ, ad cuius executionem principes terræ conſtituuntur, 22ª q. 89. 6. o 8

Aſſumuntur ad iuramentum aliquæ creaturæ, non quidem ſecundum ſe, ſed in quantum in eis diuina veritas manifeſtatur: ſicut iuramus per euangelium, id eſt, per Deum, cuius veritas in euangelio manifeſtatur & per ſanctos qui hanc veritatem crediderunt & obſeruauerunt, 22ª. q. 89. 6. 2. 9

Solet homo iurare per caput ſuum, aut per filium ſuum, aut per aliquam aliam rem quam diligit: ſicut & Apoſtolus iurauit in animam ſuam, 22ª. q. 89. 6. c 10

Punitur per canones clericus, per creaturas iurans. quod ad blaſphemiam infidelitatis pertinet: eo quod dominus prohibuit iurare per creaturas, ita, ſcilicet quod eis adhibeatur reuerentia diuina 22ª. q. 89. 6. 1ᵐ 11

Iuramentum duplex, ſ. aſſertorium, id eſt de præſenti vel præterito: & promiſſorium, id eſt, de futuro. 22ª. q. 89. 1. c.ᵐ 7. o 12

Iuramentum duplex, ſ. per ſimplicem conteſtationem Dei & per execrationem, ſ. obligando ſe, vel aliquid ſui ad pœnam, 22ª. q. 89. 1. ... ᵐ. 6. 8. 13

Deus dupliciter eſt teſtis in iuramento, ſ. manifeſtando veritatem in mente, vel in publico, & puniendo mendacem 22ª q. 89. ... ᵐ. ... 3ᵐ 14

Iurare per Deum, ſecundum ſe eſt maius, quam iurare per euangelia: ſed ratione maioris ſolennitatis & maioris deliberationis, eſt econuerſo. 22ª q. 89 10. 2 ... q. 98 ... 2ᵐ. 15

Obligatio voti, cauſatur ex fidelitate ad Deum: ideo eſt maior, quam obligatio iuramenti, quæ eſt ex reuerentia Dei. 22ª q. 89 8 o 16

Iuramentum obligat, ſecundum intentionem iurantis ſine dolo: alias obligat, ſecundum ſecundum intellectum eius cui iuratur. 22ª. q. 89. 7 4ᵐ 17

In iuramento promiſſorio, eſt duplex obligatio, ſcilicet, ad peccatum ſi deſit, 18

dictæ veritas, & obligatio ad faciendum illud quod promittit: ſed in iuramento aſſertorio, eſt tantum prima obligatio. 22ae.q.89.7.c.3m.
19 Iuramentum coactum, obligat in conſcientia, non autem in foro contentioſo, tamen poteſt repetere, vel denunciare ſuperiori, etiam ſi oppoſitum iuraſſet. 22ae.q.89.7.3m.° q.98.3.1m
20 Cum quis iurat facere voluntatem alterius, vel promittit, intelligenda eſt debita conditio, ſ. vt quod ei mandatur licitum ſit, & honeſtum & portabile, ſiue moderatum, 22ae q.98 2.3m
21 Iuramentum & votum, cum vergunt in deteriorem exitum, vel cum ſit illicitû, nô debet ſeruari. 22ae.q.88.2.2 ° .10.c.° 12.2m.° q.89.7.0
22 Iurans aliquid illicitum facere, vel iurans abſtinere à bono, vt à religione, non obligatur ſeruare illud: ſed eſt periurus ipſo facto. 22ae.q.89 7.c.2m.° .9.3m.° q.98.1.1°.2.3m. 3m
23 Nouus ciuis obligatur ſeruare iuramenta ciuitatis, ex fidelitate, non autem ex iuramento: quia eſt actio perſonalis, 22ae.q.98.2.4m
24 Canonicus iurans ſeruare ſtatuta collegij, non tenetur ad ſtatuta futura, ex vi eorum, non autê ex iuramento, niſi hoc intenderit. 22ae q 98 2.4m.
25 Ille cui iuratur, poteſt liberare à iuramento promiſſorio, quo ad vtilitatem eius, non autem quo ad vtilitatem aliorum, nec quo ad honorem Dei. 22ae.q.89.6.2m
26 Quilibet poteſt irritare iuramentum ſui ſubditi, circa ea quæ ſubduntur eius poteſtati. vt patet de marito 22ae q.89.9.3m
27 In iuramento aſſertorio, non poteſt diſpenſari: nec in promiſſorio ſecundum ſe, ſed tantum ratione materiæ indebitæ 22ae.q 89.9.c
28 ¶ Si dubium eſt, an ſit licitum, vel proficuum quod iuratum eſt, poteſt à quolibet epiſcopo diſpenſari; ſi autem ſit licitum manifeſte non videtur diſpenſabile, nec commutabile: niſi occurrat aliquid melius, ad cômunem vtilitatem, quod ad Papam maxime pertinet, 22ae.q.89.9.3m ° q.98.2.1m
29 Iurans debet eſſe ieiunus, niſi in neceſſitate. 22ae.q.89.10.0
30 In feſto non licet iurare pro re temporali, niſi forte ex magna neceſſitate, ſed iurare pro re ſpirituali licet. 22ae.q 89.10.2.0
31 Pueri & periuri, non coguntur iurare, quia iurarent ſine reuerentia, nec ſacerdotes, niſi in neceſſitate, & pro re ſpirituali. 22ae.q.89. 0.0
32 Recipere iuramentum per falſos deos à diſpoſito ſic iurare licet ſecundum Auguſtinum, non autem licet inducere, 22ae.q.98 4.2.° .q.98 4.4m
33 Cogens iurare, quem ſit peierare, peccat mortaliter, niſi ſit perſona publica, vt iudex qui requiſitus tenetur ad hoc. 22ae.q.98.4.0
¶ Ius igitur videtur idem eſſe quod ſ. 22ae q 41.2.ar.2.° 2m
Quilibet habens iuriſdictionem, poteſt ea quæ ſunt iuriſdictionis committere 22ae.q.18.1.0
1 ¶ Ius primo impoſitum eſt ad ſignificandum ipſam rem iuſtam, ſecundo, artem qua cognoſcitur, tertio locum, quarto id quod redditur à iudice. 22ae. q.57.1.1m
2 Ius propriè eſt obiectum iuſtitiæ, lex autem, ratio iuris ſcripta. 22ae.q. 57.1.0.° q.69.2c
3 Ius vel iuſtum, eſt opus adæquatum alteri, ſecundum aliquem æqualitatis modum. 22ae.q.57.1 2.2.° .q 59.2.c
4 Ius diuinum, eſt quod diuinitus promulgatur: & eſt duplex, ſ. naturale, & poſitiuum, 22ae.q 57.2.1m
5 Ius naturale eſt conceptio hominis naturaliter indita, qua dirigitur homo ad conuenienter agendum in propriis actionibus, 12ae.q.91.2.0. ° q.9 .c.3m
6 Ius naturale primo continetur in lege æterna, ſecundario vero, in naturali iudicatorio rationis humanæ 12ae.q.71. .4m
7 Ius naturale ſemper & vbique habet eandem poteſtatem. ſed per accidês propter aliquod impedimentum, poteſt variari, 12ae q.94.4.6.0
8 De iure naturali eſt, quod maleficia puniantur, ſed determinatio iuris eſt de iure poſitiuo, 22ae.q 85. .1m
9 Ius poſitiuum deriuatur à iure naturali. 12ae.q.95.2.0.° .q.4.c
10 Voluntas bona, poteſt facere ius & iuſtum, de aliquo quod ſit ceremoniale, non aût contra ius naturale, 22ae.q 57.c.2 ° q.60.5.1m.° 2 .° q.66.7.c
11 Ius diuinum non tollit ius humanum, quod eſt ex naturali ratione, 12ae. q 0.10.2.° q.12.1.c
12 Ius poſitiuum variatur, ſecundum diuerſas hominum conditiones, & in diuerſis temporib. 12ae.q.97.5.1.° 6.c° .q.96.2 c.° q.1 4.3.2m
13 Ius duplex, ſcilicet naturale, & poſitiuum 12ae.q.93.4.c.° .22ae.q.57.2. c.° q.6 . .c
14 Ius naturale dupliciter, ſ. à natura immediate, vt principia, & mediate, vt concluſio. Primum eſt idem apud omnes, nec vnquam deficit, non autem ſecundum. 12ae q.94 4. .6.0
15 Ius naturale dicitur dupliciter. ſ. quod ex natura ſua abſoluta eſt alteri adæquatum, & vero aliquid conſequitur. Primum conuenit omnibus animalibus, ſecundum autem ſoli homini, & eſt ius gentium. 12ae.q.95.4.1m ° .22ae.q.57. .0
16 Aliquid dicitur de iure naturali, dupliciter, ſ. ad quod natura inclinat, & cuius contrarium natura non induxit. 12ae.q 94.5.1m
17 Ius poſitiuum duplex, ſcilicet ius gentium, & ius ciuile, primum deriuatur à lege naturali, vt concluſio, ſecundum vero, per modum determinationis, 12ae.q.95.2.c.1m
18 Ius dicitur dupliciter, ſ. ſimpliciter, id eſt, æquale, & ſecundum quid, id eſt, inæquale, & hoc eſt triplex, ſ. dominatiuum, paternum, & œconomicum. 22ae.q.57.4.0.° .q.5 .7.3m
1 ¶ Iuſtitia dicitur dupliciter, ſ. propriè, id eſt, virtus, quæ eſt rectitudo actus, & metaphoricè, id eſt, rectitudo ordinis in potentiis hominis, 12ae q.21.1.c.6° q.46.1.2m.° q.54.4.1m q.00.0.2m.° q.113.1.c.° 22ae.q.30.1.3m.° q.59.2.0.° q.106.3.c

Iuſtitia duplex. ſ. generalis, ordinans ad bonum commune, & iuſtitia particularis ad perſonas ſingulares 12ae.q 60.3.° .q 113.1.c.° .22ae.q.33. 1.1m ° q.58 1.6.7.0.° .13.c.° .q.59.1.0.° q.61.1.c.° q.79.1.c.° .q 81 .8.3m ° q.102.1.3m 2
Iuſtitia dicitur generalis dupliciter. ſ. cauſaliter, & per prædicationem. prima eſt iuſtitia legalis, differens realiter à qualibet alia virtute, ſecunda eſt virtutum communitas, vt imperata à iuſtitia legali, differens ab aliis virtutib. ſecundum rationem tantum. 12ae.q.60.3.3m.° .7.4.° 22ae.q. 58.6.0.° .q 79.2 1m 3
Iuſtitia duplex ſ. ciuilis, i. acquiſita, & iuſtitia infuſa: prima poteſt eſſe ſine gratia, non autem ſecunda. 12ae q.1 .c 4
Iuſtitia eſt habitus ſecundum quem aliquis conſtanti, & perpetua voluntate ius ſuum vnicuique tribuit. 22ae.q.58 1.0 5
Iuſtitia eſt virtus. 22ae q.58.1.0 6
Iuſtitia quandoque dicitur veritas, quia eſt rectitudo impreſſa voluntati, à rectitudine rationis, quæ dicitur veritas 22ae q 18.4.1m 7
Iuſtitia non eſt rectitudo eſſentialiter ſed cauſaliter tantum 22ae q.58.1.2m 8
Iuſtitia in quadam æqualitate conſiſtit, 12ae .q.114.1.c.° .22ae.q.57.1.c. 2m ° q.42 2.c.° q.121 1.c ° 3m q 81.3 c 9
Iuſtitia eſt perpetua ex parte obiecti, non autem ex parte actus, 22ae q. 58.1.3m ° 4m 10
Iuſtitia propriè eſt ſemper ad alterum ſuppoſitum, ſed metaphoricè eſt ad ſe ſecundum diuerſas partes, 22ae q 57 1 c.° .4.0.° q 58.1.2.3.c.3m ° 9.c.° q 59 1.c ° .1.2m ° .q 67.3.2.° .q.116.3.1m ° q.122 .c 11
Iuſtitia legalis inquantum reſpicit bonum commune vt proprium obiectum eſt virtus ſpecialis ſecundum ſuam eſſentiam & ſic eſt in principe principaliter, & quaſi architectonice, ſed in ſubditis eſt ſecundario & quaſi miniſtratiue: ſed eſt generalis cauſaliter. & ſecundum virtutem ſuam, inquantum ordinat actus omnium virtutum ad bonum commune 22ae.q.58.6.c ° q 60.1.4m 12
Vindicta quæ ſit auctoritate publicæ poteſtatis. ſecundum ſententiam iudicis pertinet ad iuſtitiam cômutatiuam, ſed quam quis facit proprio motu non tamen contra legem, vel quam inquirit à iudice, pertinet ad vindicatiuam virtutem iuſtitiæ adiunctam 22ae q 80.1m 13
Virtutes autem adiunctæ ſeu annexæ iuſtitiæ, ſecundû Tulliû ſunt ſex. ſcilicet, religio, pietas, gratia vindicatio, obſeruantia, & amicitia, ſed ſecundum Macrobium ſunt ſeptem. ſ. duæ primo prodictæ, innocêtia, amicitia, concordia affectus: & humanitas & ſecûdum alios ſunt quinque. ſ. obedientia, diſciplina, æquitas, fides, & veritas: & ſecundûm Andronicum ſunt nouem, ſ. bona commutatio, legiſpoſitiua, eugnomoſyna, euſebia, eucharitia, ſanctitas, liberalitas, benignitas, & vindicatiua. 22ae q.60 3.0 ° 22 .q 80.0.° q.1.8.1 c 14
Religio eſt potiſſima pars iuſtitiæ, ſecûda vero eſt pietas, 22ae q.122 1.c 15
Iuſtitiæ correſpondet donum pietatis, 22ae q 121. per c. 16
Species iuſtitiæ particularis duplex, ſ. iuſtitia commutatiua, & iuſtitia diſtributiua, 12ae q.20.1 c.° 22ae.q. .3.1.0 ° 22ae q.61 1 0 17
In ijs autem quæ ſunt ad iuſtitiam, omne ſuperfluum dicitur lucrum. & omne minus dicitur damnum, quia iuſtitia primo fuit exercita & communius exercetur in voluntariis commutationibus, in quibus hæc propriè dicuntur, 22ae.q. 8 .2.1m 18
Materia iuſtitiæ particularis duplex, ſ. materia proxima. vt paſſiones, & operationes & materia remota, i. res exteriores, 22ae q.58.8 2.° .9.2m 19
Iuſtitia particularis habet materiam ſpecialem. ſ. operationes exteriores, quæ ſunt ad alterum 12ae q.60.2.c.° q 8 .4.c.° q 100.2. c.° 22ae q 58.4.c.° 0.11.c.° q 59 .1 ° 3.2 ° q 60. .3m.° .q.61 3.c.° q. 61.4.c ° q 9 .2m.° ° q.8 5.3.1m 20
Iuſtitia particularis, non eſt circa paſſiones animæ: ſed iuſtitia legalis eſt circa eas, licet primo principaliter ſit circa operationes exteriores. 22ae q.58 9.0 21
Materia iuſtitiæ, non eſt illud ad quem eſt iuſtitia: ſed res quæ diſtribuuntur vel commutantur, 22ae q.58.9.2m 22
Eadem eſt materia remota iuſtitiæ commutatiuæ, & iuſtitiæ diſtributiuæ, non autem materia propria 22ae q.61 .0 23
Iuſtitia quo ad legem regulantem, eſt in ratione, vel in intellectu: ſed quo ad imperium quo opera regulantur ſecundum legem, eſt in voluntate 22ae q 21.2 c.m 24
Iuſtitia eſt in voluntate ſubiectiue, 12ae q 21.1.1m ° 2.1m.° 12ae q.56 6.c ° q 57 1.c.° q.61.2.c.° q.6 .4 c.° q.8 1.3.c ° 22ae q.55.8 c.° q 58 4.c ° 5.2m ° 6 cm ° q 12.c ° q.108.1.2m ° 3a.q.81 4.c 25
Omnes partes iuſtitiæ, & omnia oppoſita earum, ſunt ſubiectiue in voluntate. 22ae q.100.1.2m 26
Iuſtitia, per redundantiam, eſt in qualibet potentia animæ imperando nô autem eſſentialiter 22ae q.58.8 c.m 27
Iuſtitia & charitas ſunt eſſentialiter in beatis, non autem paſſiones: ſed tâtum ſecundum ſenſum. 22ae q. 26.3.1m 28
Reddere vnicuique quod ſuum eſt, eſt proprius actus iuſtitiæ, nec conuenit alij virtuti, niſi inquantum conſurgit iuſtitiæ. 1a q.21.1.c.° 22ae q.58.11.0.° q 66 3.1.c.° q.106.1.c 29
Facere bonum & declinare à malo, ſunt quaſi partes integrales iuſtitiæ particularis generalis & legalis. ſed diuerſimode 22ae.q.79.1.0 30
Actus omnium virtutum, pertinent ad iuſtitiam legalem inquantum ordinat eos ad bonum commune, 12ae.q.61.5.4m.° 22ae q.58.5.c.° .q 102.1.3m 31
Vſus rectæ rationis, maxime apparet in iuſtitia: & vſus indebitus, in vitiis oppoſitis iuſtitiæ 22ae.q 55.8.c 8 32
Dare inæqualia æqualibus ex debito eſt contra iuſtitiam: non autem dare ſine debito, ex liberalitate. 1a.q.65 2.3m 33
Sola iuſtitia inter alias virtutes, importat rationê debiti. 12ae.q.99.5 1m 34
Virtus

35 Virtus exiſtens ad alterum, dupliciter, deficit à ratione iuſtitiæ, ſ. deficiendo à ratione debiti vel à ratione æqualis. 22ª. q. 80. c

36 Modeſtia circa res exteriores, attendit ſolum moderationem: iuſtitia vero attendit debitum. 22ª. q. 143. 3ᵐ

37 Pietas eſt ad patriam, vt ad principium noſtri: iuſtitia vero legalis reſpicit bonum patriæ, ſecundum quod eſt bonum commune, ideo iuſtitia legalis magis habet quod ſit virtus generalis, quam pietas. 22ª. q. 101. 3ᵐ

38 Iuſtitia legalis mouet per imperium ad ſuum finem omnes alias virtutes morales. 22ª. q. 58. 6. c

39 Iuſtitia attendit debitū vnius hominis ad alium, cæteræ vero virtutes, attendunt debitum inferiorum viriũ ad rationem. 12ª. q. 100. 2. 2ᵐ. 22ª. q. 57. 1. c

40 Iuſtitia eſt circa operationes ad alterum, ſub ratione debiti legalis, amicitia vero, ſub ratione debiti moralis, vel beneficij gratuiti. 22ª. q. 23. 3. 2ᵐ

41 Iuſtitia poſt prudentiam, nobilior eſt omni alia virtute morale: deinde fortitudo & poſt hãc temperantia. 12ª. q. 66. 1. c. 4. a. q. 68. 7. c. 22ª. q. 58. 12. o. q. 123. 12. o. q. 141. 8. o. q. 81. 1. 1ᵐ

42 Iuſtitia & fortitudo ſunt ſimpliciter digniores temperantia, quia de meliori bono ſunt, ſcilicet, communiori, ſed eſt econuerſo ſecundũ quid, quia temperantia, eſt circa difficiliora, & frequentiora. 22ª. q. 141. 8. a. q. 143. 3. 1ᵐ

43 Iuſtitia & temperantia, nunquam ſumuntur in malo, vt prudentia, quia important æqualitatem, & concupiſcentiarum refrenationem, ex quibus laus eſt virtutis. 22ª. q. 55. 1. 1ᵐ

44 Originalis iuſtitia erat ex hoc, quod corpus ſubijciebatur animæ & potentiæ inferiores ſubijciebantur rationi, & ratio ſubijciebatur Deo. 1ª q. 94. 1. c. 2. 1. c. q. 95. 1. 3. c. q. 97. 1. c. 12ª. q. 81. 5. 2. q. 82. 3. c. q. 85. 3. 5. c. q. 89. 3. c. 22ª. q. 61. 2. c. q. 163. c. q. 124. 1. c. 3ª. q. 27. 2. c

45 Originalis iuſtitia, erat iuſtitia naturalis, non quaſi cauſata ex principiis naturæ: ſed quaſi propaganda cum natura. 1ª q. 100. 1. c. 3ᵐ. 12ª. q. 81. 2. c

46 Rectitudo voluntatis eſt quaſi formale in originali iuſtitia, rectitudo autem aliarum potentiarum, eſt quaſi materiale eius. 1ª. q. 95. 1. 5ᵐ.

47 Originalis iuſtitia, non poterat eſſe, ſine gratia gratum faciente. 1ª. q. 95. 1. o. q. 100. 1. 1ᵐ

48 Originalis iuſtitia prius erat in eſſentia animæ, quam in potentiæ eius. 12ª. q. 83. 2. 2ᵐ

49 Et prius erat in voluntate, quam in aliqua alia potentia. 12ª. q. 83. 3. c

50 Iuſtitia diſtributiua eſt in Deo, non autem iuſtitia commutatiua. 1ª. q. 21. 1. o.

51 Iuſtitia Dei, eſt veritas. 1ª. q. 21. 2. o

52 Iuſtitia Dei duplex, ſ. condeſcentia bonitatis eius, & retributio pro meritis. 1ª. q. 21. 1. 3ᵐ

53 Iuſtitia Dei præſuppoñit rationem bonitatis eius, & dicit ſpecialem actũ communicationis, nõ autem bonitas eius, nĩſi in generali, ſed dicit perfectionem naturæ eius. 1ª. q. 21. 1. 4ᵐ

54 Totus ordo iuſtitiæ Dei, reducitur generaliter ad voluntatem Dei. 3ª. q. 46. 2. 3ᵐ

55 Ordo vniuerſi demonſtrat iuſtitiam Dei, ſicut ordo cuiuslibet multitudinis demonſtrat iuſtitiam ſui gubernantis. 1ª. q. 21. 1. c.

56 Deus poteſt agere præter iuſtitiam, ſ. præmiando vltra meritum, & puniendo citra condignum, ſed non poteſt agere contra iuſtitiam, de potentia ordinata. 1ª q. 21. 3. 2ᵐ

57 Hominis ad Deum, ſerui ad dominum, patris ad filium, non eſt iuſtitia, niſi ſecundum ſimilitudinem. 12ª. q. 114. 1. c. 22ª. q. 57. 4. c. q. 58. 7. 2ᵐ. 3ª. q. 85. 3. c. 1ᵐ

¶ Iuſtificatio.

1 ¶ Iuſtificatio nominatur à iuſtitia, vt dicit rectitudinem ordinis hominis ad Deum, & partium hominis inter ſe, non autem à iuſtitia particulari, vel legali. 12ª. q. 100. 2. 1ᵐ. q. 113. 1. o

2 Iuſtificatio potius nominatur à iuſtitia, quam à charitate vel fide: quia fides & charitas dicunt ordinem ſpecialem mentis humanæ ad Deũ: ſecundum intellectum vel affectum, ſed iuſtitia importat generaliter totam rectitudinem ordinis. 12ª q. 113. 1. 2ᵐ

3 Iuſtificatio propriè eſt factio iuſtitiæ, quo ad habitũ, vel eſt executio actus eius: ſed impropriè, eſt ſignificatio, vel diſpoſitio eius. 12ª. q. 100. 12. o

4 Iuſtificatio impij eſt motus mentis, quo animus à Deo mouetur de ſtatu peccati, ad ſtatum iuſtitiæ. 12ª. q. 113. 1. 5. 6. c

5 Iuſtificatio in fieri, dicit motum ad iuſtitiam, ſed in facto eſſe, eſt effectus eius formalis. 12ª. q. 113. 1. c

6 Iuſtificatio fit in inſtanti. 12ª. q. 113. 7. o. 8. c

7 Tota iuſtificatio impij originaliter conſiſtit in infuſione gratiæ: quia per eam, & per liberum arbitrium mouetur, & culpa remittitur. 12ª. q. 113. 7. c. 8. c. 1ᵐ

8 Iuſtificatio non quidem ſimpliciter, ſed iuſtificatio impij, eſt idem quod remiſſio peccatorum. 12ª. q. 113. 1. o. 6. 1ᵐ

9 In iuſtificatione impij, infuſio gratiæ & remiſſio culpæ, ſunt vnus actus non ero ſecundũ ſubſtantiam, ſed differunt ſecundum terminos. 12ª. q. 113. 6. 2ᵐ

10 Vocatio dicit auxilium Dei mouentis interius, & excitantis mentem ad deſerendum peccatum: ideo non eſt remiſſio peccatorum: nec eſt iuſtificatio, ſed eſt cauſa eius. 12ª. q. 113. 1. 3ᵐ

11 Iuſtificare impium eſt maius, quam creare cœlum, vel terram, ratione termini, & repugnantiæ, ſed eſt econuerſo, ratione modi. 12ª. q. 113. 9. o. 3ª. q. 43. 4. 2ᵐ

Iuſtificare eſt maius ſecundum quantitatem proportionis, quam glorificare, ſed abſolute eſt econuerſo, ſicut gloria maior eſt quam gratia. 12ª q. 113. 9. o. Baptiſmus. 70. Creatio. 47. Miſericordia. 11. 18. 31. 45. 46 Pulchritudo 11 12

In iuſtificatione impij remiſſio peccatorum prior eſt naturaliter infuſione gratiæ, ſecundum ordinem cauſæ materialis, ſed econuerſo ſecundum alias tres cauſas. 12ª. q. 113. 8. o. 4. d. 17. q. 1. ar. 4. q. 1. o. q. 2. ar. 5. q. 1. 2ᵐ. Ver. q. 28. 7. o 13

In iuſtificatione impij motus fidei eſt primus. 12ª. q. 113. 4. c. 2. d. 26. 4ᵐ. d. 14. q. 2. 4. 3ᵐ. d. 17. q. 1. ar. 3. q. c. Ro. 3. lect. 3. co. 1. prin. c. 4 co. 3. ſi. vanitas 7. 14

In iuſtificatione, prior eſt ordine naturæ infuſio gratiæ: ſecundo motus fidei in Deum: tertio motus contra peccatum, quarto remiſſio culpæ, licet omnia ſint in eodem inſtanti. 12ª. q. 113. 8. o. 2ª. q. 85. 6. c. 3ᵐ. 4. d. 14. q. 1. ar. 2. q. 2. o. d. 17. q. 1. ar. 5. q. 2. o. q. 3. c. Ver. q. 28. 1. 1ᵐ. 11ᵐ. 6. o 15

In iuſtificatione, motus liberi arbitrij in peccatum, eſt prior motu eius in Deum, ordine materiæ, ſecundum alias autem tres cauſas, eſt econuerſo. 12ª. q. 113. 8. c. 3ª. q. 85. 6. c. 2ᵐ. 4. d. 17. q. 1. ar. 4. q. 5. o. Ver. q. 28. 8. c 16

Motus liberi arbitrij contra peccatum in iuſtificatione, prior eſt infuſione gratiæ, ordine materiæ, ſed eſt econuerſo ordine formæ. 12ª. q. 113. 8. o. 4. d. 17. q. 1. ar. 4. q. 2. o. Ver. q. 28. 8. o 17

Vnus & idem motus eſt, in quo gratia infunditur, qui eſt diſpoſitio ad gratiam, ſecundum quod exit à libero arbitrio: & meritorius ſecundũ quod informatur gratia. & ſimile eſt in motu contritionis, in quo primo iuſtificatur impius. 4. d. 17. q. 2. 1. c 18

In iuſtificatione impij, ſunt duo termini motus, ſcilicet terminus à quo, id eſt, remiſſio culpæ, ſcilicet renouatio, & terminus ad quem, id eſt, infuſio gratiæ. Titum 3. co. 5. 19

¶ Requiſita. infuſio gratiæ requiritur ad iuſtificationem. 12ª. q. 113. 2. o. 4. d. 17. q. 1. ar. 3. q. 1. o. Ver. q. 28. 2. o. 4. 1ᵐ. Ephe. 5. lec. 5. ſi. 1

Requiritur etiam remiſſio culpæ, & nouitas vitæ per gratiam. 12ª. q. 113. 1. 6. o. 4. d. 17. q. 1. ar. 3. q. 1. o. opuſ. 60. c. 22. co. 10. Gratia. 55. &c. 155. 174. &c. Prophetia. 41. Virtus. 81 2

In habentib. vſum rationis, præparatio qua homo facit quod in ſe eſt, requiritur ad iuſtificationem, non autem in carentib. vſu rationis. 4. d. 17. q. 1. ar. 2. q. 1. c. d. 1. ar. 1. q. 1. c. quol. 5. a. ſi. quol. 1. 6. 1ᵐ 3

Hæc præparatio, eſt per efficacem diſplicentiam peccati, & per affectum feruens Deſiderium ad Deum: ideo ſequitur infuſio gratiæ & iuſtificatio. 4. d. 17. q. 1. ar. 1. q. 2. o. q. 1. ar. 5. q. 1. c 4

Non oportet ſemper quod hæc præparatio, tempore iuſtificationẽ præcedat: quia vouit actus humanus à principio poteſt eſſe ſufficienter intenſus. 4. d. 17. q. 1. ar. 1. q. 1. c. 1ᵐ 5

In habentibus vſum rationis, requiritur ad iuſtificationem, motus liberi arbitrij conſentientis, non autem cauſantis. 12ª q. 113. 3. o. 4. 5. 6. c. 2ª q. 86. 6. 1ᵐ. 2. d. 26. 8. 4ᵐ. 4. d. 17. q. 1. ar. 3. q. 2. o. Ver. q. 28. 3. o. 4. c. Io. 4. lec. 2. 10. 1. Ephe. 5. lec. 5. ſi 6

Ad iuſtificationem impij requiritur duplex motus liberi arbitrij ſ. deteſtatio peccati, & deſiderium iuſtitiæ Dei. 12ª q. 113. 5. o. 7. 1ᵐ. 2ᵐ. 3ª q. 86. 6. 2. c. 4. d. 17. q. 1. ar. 3. q. 4. o. contra g. co. 158. Ver. q. 28. 5. o 7

Ad eam requiruntur quatuor. ſ. infuſio gratiæ, motus liberi arbitrij per fidem in Deum, deteſtatio peccati, remiſſio culpæ. 12ª. q. 113. 6. o. 3ª q. 86. 6. 1. 2ᵐ. q. 88. 2. c. 4. d. 17. q. 1. ar. 3. q. 5. c. contra g. co. 73. Io. ſi. Ephe. 5. lec. 5. ſi 8

Requiritur etiam motus fidei, & concurrit charitas, timor, & humilitas. 12ª q. 113. 4. o. 3ª. q. 86. 6. 1ᵐ. 3ᵐ. 2. d. 26. 4. 4ᵐ. 3. d. 30. 5. 3ᵐ. 4. d. 17. q. 1. ar. 3. q. 3. c. Ver. q. 28. 4. o 9

Timor filialis, requiritur ad eam ſubſtantialiter: timor vero ſeruilis, requiritur ad eam, vt diſpoſitio præuia. Ver. q. 28. 4. 3ᵐ 10

Actus miſericordiæ operatur contra peccatum dupliciter, ſ. vel per modum ſatiſfactionis, vel per modum præparationis: primo modo actus miſericordiæ ſequitur iuſtificationẽ, ſecundo vero modo præcedit eã, vel concurrit cum alijs virtutib. requiſitis. 12ª. q. 113. 4. 1ᵐ 11

Deus eſt principalis cauſa iuſtificationis, Paſſio Chriſti, eſt cauſa meritoria, Sacramenta eccleſiæ, ſunt cauſa inſtrumentalis: fides vero, eſt coniungens inſtrumentorum, cauſæ principali. 3ª. q. 64. 3. c. 4. d. 1. q. 1. 2. 4. q. 1. c. ſi. q. 3. o. Veri. q. 28. 4. c. q. 29. 4. 1ᵐ. 2ᵐ. Baptiſmus. 16. 17. 181. Gratia. 128 Lex. 14. Miſericordia. 11. 12. 31. 45. Pœnitentia. 11 Sacramentorum. 133 Saluari. 11. Sanitas 7 12

In iuſtificando, Deus non indiget inſtrumento, ex parte ſua, ſed propter congruitatem ex parte hominis iuſtificandi vtitur ſacramentis, vt inſtrumentis. 4. d. 1. q. 1. ar. 4. q. 1. c. ſi. Ver. q. 1. 4. 16ᵐ 13

Non eſt inquirenda ratio, quare Deus aliquos iuſtificet, & liberet à peccato, & alios relinquat in peccato. 1ª. q. 23. 7. c. 2ᵐ. 12ª. q. 98. 4. 2ᵐ. q. 112. 3. 1ᵐ. contra g. c. 161. Ro. 9. lec. 3. co. ſi 14

Deus, & Chriſtus ſecundum quod homo iuſtificant nos dupliciter, ſ. per operationem eorum in nos, & econuerſo. Ver. q. 29. 4. 9ᵐ 15

Chriſtus vt homo, eſt cauſa meritoria, ſed, vt Deus, eſt cauſa principalis noſtræ iuſtificationis. 4. d. 1. q. 1. ar. 4. q. 1. 1ᵐ. Ver. q. 29. 4. 1ᵐ. 2ᵐ. c 16

Reſurrectio Chriſti, eſt cauſa inſtrumentalis & exemplaris reſurrectionis animarum ſ. iuſtificando eas. 3ª. q. 56. 2. o. q. 1. 5. 1ᵐ. 4. d. 43. ar. 2. q. 1. q. 2. opuſ. 3. c. 237. 239. Chriſtus. 55. 17

Reſurrectio Chriſti eſt cã iuſtificationis, quantum ad terminum ad quẽ, ſacramenta verò & paſſio Chriſti, quantum ad terminum a quo. 3ª. q. 55. 2. 4ᵐ. q. 59. 2. 3ᵐ. q. 62. 5. 3ᵐ. 3. d. 19. ar. 1. q. 1. 3ᵐ. ar. 3. q. 2. 3ᵐ. 4. d. 1 18

4.d 1 q.c.ar.4.q.2.2m.d 19.q.1 ar.1.q 1.3m.ar.3.q.2.3m. Veri.q.29.4.1m. Opuſ.1 c.147. Ro.4.6

19 Iuſtificatio appropriatur attributo miſericordiæ Dei, ſicut reuelatio futurorum ſapientiæ eius. 1a.q.45.3m.4.d.1.q.1.ar.1.q.0

20 Iuſtificatio manifeſtat iuſtitiam Dei, ſicut cauſam exemplarem, miſericordiam vero, vt cauſam efficientem: ſed bonitas creaturæ manifeſtat bonitatem Dei vtroque modo 1a.q.45.m.4.d.17.q.1 ar.1.q.4.2m.

21 Iuſtificari dicitur tripliciter. ſ. quo ad reputationem, executionem, & cauſam: ſed opera legis iuſtificabant primo modo & ſecundo: non autem tertio modo. 12.q.103.2 c.3.d.40.3.0. Ro.2.lec.3.co.1. c. 3.lec.6 ſi. Gal.2.lec.4.co. ſi.c. 3.lec.4.0.

22 oppoſitum videtur dicere quo ad opera legis. 3a.q.62.6.3m. q.70.4.0.

23 omnia præcepta veteris legis iuſtificabant diſponendo & figurando nō autem cauſando habitum: ſed actum iuſtitiæ. 12a q.98 4.c.ſi. 1 u. q.100.12.0. 3 d 40.3.0

24 Præcepta cærimonialia non iuſtificabant, niſi ex obedientia & deuotione, id eſt, non continebant iuſtitiam niſi in generali. Moralia vero iuſtificabant in ſpeciali, ſecundum generalem iuſtitiam: iudicialia autem in ſpeciali, ſecundum ſpecialem iuſtitiam. Sed præcepta legis humanæ, ſecundum iuſtitiam & equitatem iuſtificant. 12a.q.93.1.c. q.122. 0. q.103.2.0. 3 d. 40.3.0

25 Lex noua continet duo. ſ. gratiam principaliter & documenta & præcepta ſecundario. Ratione primi iuſtificat, non autem ratione ſecundi. 1a.q.106.c.2.

* ¶Iuſti ſunt nobiliſſimæ partes vniuerſi: ideo omnia bona, & peccata ſua & aliorum, proſunt eis. 1a.q.22.7 c.ſi

2 Deus ſpecialiter dicitur Deus iuſtorum tripliciter, ſ. ex ſpeciali cura, cultu & præmio. 1a.q.87.7.c

3 Deus nihil permittit euenire, quod finaliter impediat ſalutem iuſtorū, 2 .q.12.2.4m.

L.

2 LABOR manualis, ſiue corporalis, vel mechanicus, prohibetur ad literam, tertio præcepto decalogi, vt præcepto ſpeciali: ſed myſtice quo ad ceſſationem a peccatis, vt præcepto generali. 22a.q.122.4.1m. 3m. q.187.3.c

* Labor manualis ordinatur ad quatuor, ſ. ad victum, ad otium vitandum contra concupiſcentias, & ad eleemoſynas. 22a.q.187.3.c

3 Labor manualis eſt vtilis ad tria, ſ. contra furtum, contra cupiditatem boni alieni, & contra turpia negotia pro victu. 22a.q.187.3.c

4 ¶Lacrymæ cauſantur ex triſtitia & ex gaudio ex affectus teneritate, præcipue cum conſideratur delectabile cum triſtabili, vt ex deuotione. 22a. q.82.4.3m

5 ¶Lamech non incurrit reatū homicidij, occidens hominē quē credidit beſtiam: quia non adhibuit diligentiam. 12a.q 19.1m

6 ¶Lamina cærea, inuenta eſt ſuper pectus gentilis mortui de fide eius, & dicentis. Chriſtus naſcetur ex virgine, & ego credo in eum. o ſol ſub Helena, & Conſtantini temporibus, iterum me videbis. 22a.q. c. 2.3m.

7 ¶Latere quærit concupiſcentia, propter turpitudinem, ira vero manifeſtius operatur, propter impedimentum rationis, & amplificationem cordis 12a q.48 2.2m. 22a q.156.2.c.

8 ¶Latitudo eſt dimenſio magnitudinis corporalis. 12a.q.31.1.c

1 LATRIA exhibita vero Deo, & exhibita idolo, non dicitur vniuoce. 22a.q.94.1m

2 Latria dicitur tripliciter, ſ. res exhibita ad cultum Dei, actus, & de tertio modo eſt virtus. Cuius nomina ſunt quatuor ſ. theoſebia vel euſebia, pietas, religio, & latria 22a q.81.1.1m.4m.q.9 .1 2m.

3 Latria eſt ſpecialis virtus, inquantum habet ſpecialem rationem obiecti & actus, ſed eſt virtus generalis inquantum exhibit alius virtutum materialiter venire ad ſuum actum, ad quem multæ virtutes. ſ. fides, charitas, & aliæ præexiguntur. 22a.q.81.3.4.0. 8.1m. q.83.3 c. q.181.1m

4 Latria non eſt virtus theologica, quia non habet Deum pro obiecto, ſed habet cultum eius tantum pro fine, ideo eſt virtus moralis, & reducitur ad virtutes cardinales 22a.q.81.5.0. q.92.1 c

5 Latria reducitur ad iuſtitiam, non quidem ſicut ſpecies ad genus, ſed ſicut virtus annexa virtuti principali. 22a.q.80.0

6 Actus latriæ præcipitur primo præcepto decalogi. 12a.q 100.4.1m.

7 Latria eſt quædam proteſtatio fidei 12a.q.100.4.1m. 22a.q.81.3.b. 3m.q 94.1 1m. q.97.2.1m. q 100.2.c. q.101.2.1m.

8 Offerre ſacrificia, vel orare, vel proſternere, & huiuſmodi, exhibentur a ſola latria, cuius propriè ſunt actus, licet imperentur a fide & charitate. 22a.q 81.5 1m. q.81.3.2m. q.85.2.0. q.89.1 1m.

* ¶Dicitur quandoque homo latro, non quidem propriè & ſimpliciter, ſed metaphoricè: vel quaſi transſumptiue. 12a q.55.3.1m. q.92.c.c. ſi. 22a.q.41 c.1m. b 47.1 2 c. q.92.4.1m

2 Chriſtus voluit crucifigi inter duos latrones, quadruplici ratione. ſ. primo, quia ſicut pro nobis maledictū crucis factus eſt Chriſtus, ſic pro omnium ſalute inter nocētes, quaſi nocens crucifigitur, ſecūdum Hieronymum. Secundo vt in ipſa paſſionis ſpecie, deu..retur illa quæ in iudicio ipſius, omnium hominum facienda eſt diſcretio, ſecundum Leonem Papam, tertio duo latrones leua ac dextra affiguntur, omnem humani generis diuerſitatem vocari ad ſacramentum paſſionis domini oſtenderet, ſecundum Hilarium: quarto, quia latrones qui cum domino concrucifixi ſunt, ſignificant eos qui ſub fide & confeſſione Xpi, vel agone martyrij, vel quælibet ſtrictioris diſciplinæ inſtituta ſubeunt, ſecundum Bedam. 3a q.46.11c.

¶Catechumenus diſcedens exiſtens baptizabitur in neceſſitate tantum. 3a.q. 67.1.2m. 8

Laurentius & Vincentius, & aliqui alij ſancti, habuerunt paſſionem magis dolentem, quam Chriſtus quo ad diuturnitatem vel acerbitatem, vel aliquid huiuſmodi: non autem ſimpliciter. 3a.q.46.6 1m. 2

¶Laus depēdet eſſentialiter a voluntate adhærēte bono, non autem a potentialitate præcedente, ſed eſt ſignum eius. 12a.q 21.1. 3

Aliquid eſt laudabile inferiori quod eſt vituperabile ſuperiori, & econuerſo 12a.q.1.1m 2

laudare hominem ad conſolationem, vel ad profectum eius, cum cæteris circumſtantijs debitis eſt actus virtutis iuſtitiæ: aliter autem, eſt peccatum adulationis 22a.q.111.2 1m. 2.0 3

Deus ſecundum eſſentiam maior eſt omni laude: ideo debetur ei reuerentia & honor latriæ, laus autem eſt ei debita. 22a.q.91.1.1m. 4

Deus eſt ore laudandus, non vt ei aliquid manifeſtetur ſicut dictū eſt, ſed vt nos & alios excitemus in Deum, & vt retrahamur ab eis quæ ſunt contra eum. 22a q.91.1. 2.0. 5

Iocum tollitur per meditationes diuinorum eloquiorum, ſ. ſacrarum ſcripturarum, & per laudes diuinas, quia ſecundum gloſam non eſt dimotus, qui verbo Dei ſtatim ſtudet nec plus eſt qui extra operatur quā qui ſtudium cognoſcendæ veritatis exercet. 22a.q.82.2 c.ſi. 6

Lazarus reſuſcitatus, iterum mortuus eſt. 3a.q.53.3.c.1m. q.51.1.3m. q.56.1.c.

¶Legislator magis conſiderat actus exteriores, quam interiores. 22a q. 100.9 c. 1

Voluntas principis vel legislatoris, vt regulata ratione, habet vigorem legis Aliter autem eſt magis iniquitas, quam lex. 12a q.90.1.3m. q. 96.2.4 . q.93.1m. 22a.q 6 9.1m 2

Intentio legislatoris eſt facere ciues bonos, inducendo eos ad virtutes, per aſſuefactionem bonorum operum. 12a. q.92.1.0. q.96.2. 2m. q. 101.c. 22a.q.1cc 3m. 3

Intentio cuiuſlibet legislatoris, ordinatur primo & principaliter ad bonum commune: ſecundo autem ad ordinem iuſtitiæ & virtutis, quo conſeruatur & peruenitur ad primum. 12a.q.100.9 c 4

legislator intendit bonum commune, ideo non præcipit actus particulares vnius niſi vt ordinantur ad aliquem. 12a.q 90.2.4.c. q 98 6.1m. 3m. q.106 c.8 c. 5

¶Legiſpoſitiua eſt idem quod virtus regnatiua, id eſt, principalis ſpecies prudentiæ, quæ conuenit regi. 22a q 50 1 1m. 1 b 1m. 2

legiſpoſitiua & eugnomoſyne, id eſt, bona ſententia ſiue conſilium, tribuuntur prudentiæ ſecundum directionem: & attribuuntur iuſtitiæ, ſecundum executionem. 12a.q 60.4m 3

lex non poteſt dari niſi populo: ideo legiſpoſitiua eſt pars politicæ & nō œconomicæ, nec monaſticæ. 12a.q.90.3.2m. 3m. q.105.3.0. 3a. q.7 2.2m 4

¶Lenitas eſt idem quod patientia, & eſt pars annexa fortitudinis. 22a q. 128. 6m.

Lepra non mundabatur, per ritum & cærimonias legis niſi quandoque miraculoſe, ſ. quando ſacerdos decipiebatur in iudicando. 12a.q. 102. 5.7m. q.103.2.3m. 2

Expoſitio literalis & figuralis lepræ in hominib. domib. & veſtib. 12a.q 102.5.4m. q.103 c 3

leproſus non debet præmoueri ad ſacerdotium, nec celebrare miſſam in publico propter horrorem ſed celebrare poteſt ſecreto, niſi ut periculum. 3a q 82.10 3m. 3

Aliquis remouetur ab adminiſtratione eccleſiæ, propter vitium lepræ, quia impar eſt. 22a.q 185.4.3m. 4

LEX dicitur a ligando quia obligat, vel dicitur a legendo ſecundum ſecundum Iſidorum, quia ſcripta eſt. 12a.q 90.1.c. 4.2m. q 1

Quælibet inclinatio ex aliqua lege, poteſt dici lex participatiue, non autem eſſentialiter. 12a.q.90.1.1m. q 91.6 c. 2

lex eſt regula & menſura actuum agendorum, vel omittendorum. 12a. q 90.1.0. 2.4.c. q 91 2.c. q.93.3.c. q.95.4.c.ſi. q.96.1.c. q.97 1.c. 3

lex de ſui ratione habet quod ſit regula actuum agendorum, & quod habeat vim coactiuam. 12a.q.90.1.c q.96.5.c. 22a.q.67.1.c. 4

¶Lex eſt aliquid rationis, ſcilicet propoſitiones vniuerſales rationis practicæ, conſideratæ actu vel habitu. 12a.q.90.1.0. q 91.3.c. q.58.1.c. q.94.1.c. 5

lex non eſt aliud niſi dictamen rationis practicæ. 12a.q.91.1 3.c. q.92 c.4m. 2.c. q 97 1.c. 6

lex eſt quædam rationis ordinatio ad bonum commune, ab eo qui curam communitatis habet promulgata. 12a.q.90.4 c. 7

lex maxime reſpicit ordinem ad beatitudinem, & propriè ad felicitatē communem. 12a.q.90.2.c. 8

Nullum præceptum habet vim legis, niſi ſecundum ordinem ad bonū commune, ad quod omnis lex ordinatur, vt ad finem. 12a.q.90.2.0. 3.c. q 91.5 1. 6.3m. 1 92.1 c. q.2 101.1m. q.95.1.4.c. q. 96.1.1 3.c. q 97.1.c. q.100.2.c. 11.3m. 22a.q 58.5.c. 3a q.7 8.2m. 10

lex importat ordinem ad finem actiue, non autem paſſiue, niſi per accidens, ſ. quando legislator habet finem extra ſe. 12a.q 91 2 3m. 11

lex non imponitur ab aliquo domino, niſi ſubditis eius: ideo præcepta cuiuslibet legis præſupponunt ſubiectionem recipientis legem ad dantem legem. 22a.q.16 1.c. q.22.1.c. 12

Non omnia contenta ſub lege, obligant ad mortale, quia nō omnia tradantur 13

ducitur per modum præcepti, ſed aliqua per modum ordinationis & ſtatuti, & obligant ad certam pœnam 12æ.q.100.a.9.2m

13 Vſus venereorum ordinatur ad bonum commune, ideo ſubiacet legi, quia bona communia cadunt ſub lege. 22æ.q.154.a.2.c.2m

14 Lex quintuplex, ſ. lex æterna, naturalis, diuina, humana, & fomes peccati. 12æ.q.91.a.1.c

15 Lex eſt in aliquo dupliciter, ſ. eſſentialiter & ut in regulante, & participatiue, et ut in regulato: primo modo eſt in ratione, ſecundo modo eſt in omni quod ex aliqua lege in aliquid inclinatur 12æ.q.90.a.1.1m.2m.3m.q.91.a.6.c

16 Homo dupliciter inclinatur ad obſeruantiam legis, ſ. motiua per amorem et boni & exterius per pœnas et mali 12æ.q.92.a.2.3m.q.95.a.1.c.q.96.a.5.c.q.107.a.2m.22æ.q.108.a.3m.a.1.c

17 Diuerſæ leges diuerſis imponuntur 12æ q.91.a.5.1m.q.96.a.2.1.q.100.a.2.c.q.104.a.3.3m.q.107.a.1.c

18 Iuſtus dupliciter non eſt ſub lege, ſ. coactiue, & quantum ad opera ſpiritus ſancti 12æ q.93.a.6.1m.q.96.a.5.c

19 Actus legis quadruplex, ſ. imperare ſeu præcipere, vetare ſeu prohibere, permittere, & punire: non autem conſulere nec præmiare: quia conuenit etiam perſonæ priuatæ 12æ.q.92.a.2.c

20 Proprius effectus legis eſt, inducere ſubditos ad propriam eorum virtutem: unde lex facit bonos, vel ſimpliciter; vel bonos ſecundum quid. 12æ q.92.a.1.c.a.4m

21 Quælibet lex inducit ad obſeruantiam præceptorum, per pœnas & per præmia danda: vel per Deum, ut lex diuina: vel per homines, ut lex humana. 12æ q.99.a.6.c

22 Omnis lex tendit ad amicitiam, vel hominum adinuicem: vel hominum ad Deum 12æ.q.99.a.1.2m.a.2.c

23 Lex naturalis eſt participatio legis æternæ: & impreſſio diuini luminis in creatura rationali: quia inclinatur ad debitum actum & finem, 12æ q.91.a.2.c.q.69.a.2.1m.q.97.a.1.1m

24 Lex naturalis non eſt habitus proprie & eſſentialiter, ſ. quo quis operatur: ſed improprie, id eſt, quod habitu tenetur, 12æ q.94.a.1.c

25 Omnes inclinationes partium humanæ naturæ, ut concupiſcibilis & iraſcibilis, ſecundum quod regulantur ratione, pertinent ad legem naturæ. 12æ.q.94.a.2.2m.a.4.3m.22æ q.108.a.2.c

26 Ordo præceptorum legis naturæ, eſt ſecundum ordinem inclinationum naturalium, ſcilicet, primo ſecundum naturam ſubſtantiæ: ſecundo ſecundum naturam animalis: tertio ſecundum naturam hominis, 12æ.q.94.a.2.c

27 Ad præcepta legis naturæ pertinent omnia, quæ ratio practica naturaliter apprehendit eſſe bona humana, ſ. omnia ad quæ homo habet naturalem inclinationem. 12æ q.94.a.2.3.c.4.c.3m

28 Lex naturalis eſt eadem apud omnes, quo ad prima principia communia, ſecundum rectitudinem & notitiam, non autem quo ad alia. 12æ. q.94.a.4.c

29 Lex naturæ eſt una omnium, quia præcepta eius ſunt communia: ideo conuenit tam imperfectis quàm perfectis, ſed lex diuina non eſt eadem, quia præcepta eius ſunt particularia 12æ q.91.a.5.3m

30 Omnes actus virtutum, inquantum ſunt virtuoſi, ſunt de lege naturæ: non autem omnes ſecundum ſpecies ſuas 12æ q.94.a.3.c

31 Lex naturalis non poteſt dici in irrationabilibus, niſi ſecundum ſimilitudinem 12æ q.91.a.2.3m

32 Aliquid deriuatur à lege naturæ dupliciter, ſ. ut concluſio & ut determinatio: legem vero humanam 12æ q.95.a.2.c.q.96.a.3.2m

33 Lex naturæ poteſt mutari per legem diuinam & humanam, addendo, & ſubtrahendo concluſiones (…) prima principia eius 12æ q.94.a.4.c.a.5 (…)

34 Lex Dei ſcripta corrigit legem naturæ ſupplendo: vel quia corrupta erat in cordibus aliquorum 12æ q.(…) 3m

35 Lex naturalis non poteſt deleri de corde alicuius quo ad prima principia, & in uniuerſali: ſed tantum in particulari, vel quo ad concluſiones, 12æ q.94.a.6.c.q.99.a.2.1m

36 Lex naturæ fuit obfuſcata in gentibus quo ad multa, 12æ q.94.a.4.a.6 (…) q.98.a.6.c (…) q.99.a.2 (…) q.100 (…) 22æ q.(…) q.154.a.1 (…) q.(…)0.a.1.3m (…) q.(…) q.(…)

37 Lex naturæ ſic corrupta fuit apud Germanos, quod latrocinium non reputarent peccatum. 12æ q.94.a.4.c

38 Lex æterna eſt ratio ſeu conceptus gubernationis rerum in Deo. 12æ.q.91.a.1.c.q.93.a.1.3.4.c (…)

39 Lex æterna ſecundum ſe cognita eſt ſolis beatis tantùm: ſed in ſuis effectibus nota eſt omnibus rationalibus 12æ q.19.a.4.3m.q.93.a.2.c

40 Lex æterna comparatur ad ordinem rationis, ſicut ars ad artificiata: ideo eiſdem ratio neceſſe eſt aliquid eſſe contra utrumque, 12æ q.71.a.2.4m.

41 Omnis lex inquantum iuſta eſt, deriuatur a lege æterna 12æ q.93.a.3.c

42 Omnia regulantur lege æterna & participant eam, inquantum ex ea inclinantur in proprios actus & fines. 12æ.q.91.a.2.c

43 Aliquid ſubditur legi æternæ dupliciter, ſ. ſecundum cognitionem, ut creatura rationalis tantum: vel per aliquod principium interius, ut omnia creatura, 12æ q.91.a.2.3m.q.93.a.6.c

44 Omnia creata ſubduntur legi æternæ, non autem ea quæ pertinent ad eſſentiam Dei. 12æ q.93.a.4.c.q.9(…).c

45 Voluntas Dei ſecundum ſe non ſubditur legi æternæ, nec gubernationi Dei, ſed tantum ſecundum ea quæ creata. 12æ q.93.a.4.1m

46 Filius Dei, ſecundum humanitatem legi æternæ ſubditur, ſed ſecundum deitatem, eſt ipſa lex æterna, per appropriationem. 12æ q.93.a.1.2m.a.4.2m.a.6.2m

Beati & damnati ſubduntur legi æternæ, per quam meruerunt, & conſeruantur in beatitudine, vel miſeria. 12æ q.93.a.6.3m 47

Boni perfectius ſubduntur legi æternæ, quam mali, quantum ad cognitionem, & inclinationem ad bonum, ſed ſecundum paſſionem eſt converſio. 12æ q.93.a.6.c 48

Prudentes & ſancti ſubduntur legi æternæ ſecundum paſſionem, non autem ſecundum actionem. 12æ q.93.a.6.2m 49

Irrationalia, defectus, & omnia contingentia omnium naturalium ſubduntur legi æternæ, non autem legi humanæ. 12æ q.93.a.5.c.a.3.12æ.q.93.a.6.c 50

Lex diuina eſt neceſſaria, præter legem naturalem & humanam. 12æ q.91.a.4.c.q.91.a.4.c.q.100.a.1.c 51

Lex diuina eſt participatio legis æternæ, in ordine ad finem ſupernaturalem, ſicut lex naturalis ad finem naturalem 12æ q.91.a.4.1m 52

Sicut gratia præſupponit naturam, ſic lex diuina præſupponit legem naturalem. 12æ q.99.a.2.1m 53

Ea quæ ſunt neceſſaria ad ſalutem, cadunt ſub præceptis diuinæ legis. 12æ q.91.a.4.c.q.104.a.2.c 54

In lege Dei aliqua præcipiuntur, quia bona ſunt, & aliqua e converſo: & aliqua prohibentur, quia mala ſunt, & aliqua e converſo 22æ.q.57.a.2.3m. 55

Finis legis diuinæ eſt beatitudo æterna, humanæ vero eſt temporalis tranquillitas ciuitatis, 12æ q.98.a.1.c.q.100.a.2.c. 56

Lex diuina principaliter intendit amicitiam hominum ad Deum, ſed lex humana, hominum adinuicem 12æ.q.99.a.1.c.q.100.a.5.c 57

Lex diuina principaliter ordinat homines ad Deum: ſed ordinat homines adinuicem, ſecundum quod conuenit ordini ad Deum, humana vero e converſo, 12æ q.99.a.3.4.c.q.100.a.5.c 58

Lex diuina ſufficienter ordinat ad omnem actum virtutis, non autem lex humana 22æ q.100.a.2.c.22æ q.140.a.2.c 59

Lex humana proponit præcepta tantum de actibus iuſtitiæ, vel aliarum virtutum ſub ratione iuſtitiæ: diuina verò de actibus omnium virtutum, vel obligando, vel conſulendo 22æ.q.120.a.2.c 60

Lex diuina ſe extendit ad actus interiores, & exteriores, ſed lex humana, tantum ad actus exteriores 12æ.q.91.a.4.c.q.100.a.9.c 61

Lex diuina prohibet & punit omnia peccata, non autem lex humana. 12æ.q.91.a.4.c.q.96.a.2.1m.q.96.a.3.c.q.98.a.1.c.22æ q.69.a.2.1m.q.79.a.1.4m 62

Leges humanæ antiquæ continent quædam fabuloſa & falſa, non autem lex diuina. 12æ q.99.a.2.c 63

Lex diuina diſtinguitur in legem veterem & legem nouam non ſicut in ſpecies omnino diuerſas, ſed ſicut in imperfectum & perfectum in eadem ſpecie. 12æ q.91.a.5.c.q.107.a.1.c 64

Lex vetus eſt æterna, quo ad moralia, & quo ad veritatem quam figurabant cæremonialia, non autem aliter. 12æ q.103.a.3.1m 65

Lex vetus conuenienter data eſt tempore Moyſis: primo quidem contra malos ad comprimendam eorum duritiam, & ſuperbiam, & in eo quod ſcire ſe, & poſſe putabant, quod non valebant: ſecundo vero ad bonorum auxilium, quo facilius & ſecurius ad ſpiritualia veniretur. 12æ q.98.a.6.c.q.100.a.2.1m 66

Lex vetus differt à lege naturali, non ut ab ea penitus aliena, ſed ut aliquid ei ſuperaddens, 12æ q.99.a.2.1m 67

Lex vetus erat bona, quia conſonabat rationi, reprimendo concupiſcentias: ſed erat imperfecta: quia non poterat ſufficienter ad finem inducere, 12æ q.98.a.1.c.a.2.1m 68

Lex vetus prohibebat omnia peccata, 12æ q.98.a.1.c 69

Lex vetus non conferebat gratiam, quia hoc Chriſto reſeruabatur. 12æ q.98.a.1.c.q.98.a.2.c.q.100.a.12.c 70

Finis veteris legis erat iuſtificatio hominum, quam tamen efficere non poterat, ſed ea figurabat factis cæremonialibus, & promittebat verbis 12æ q.100.a.12.c 71

Lex vetus, ſecundum ſenſum exteriorem promittebat tantum temporalia, ſed ſecundum ſenſum ſpiritualem promittebat ſpiritualia & bona æterna 12æ q.114.a.10.1m 72

Lex vetus occidebat non quidem effectiue, ſed occaſione accepta, non autem data, 12æ q.98.a.1.2m.q.99.a.3 (…) 73

Lex vetus inducebat pœnam ſeruituti duplicem tantum, ſ. ſeruitutem perpetuam in ſeruo nolente egredi, & temporalem, in ſuis non valentibus ſe ſoluere. 12æ q.105.a.4.(…) 74

Lex vetus bene ſtatuit de loco iudicij, de iudicib. & teſtib., 12æ q.105.a.2.7m (…) 75

Lex vetus data fuit ſolis Iudæis, non quidem propter merita eorum, ſed propter promiſſiones Dei de Chriſto. 12æ q.98.a.4.c.a.5.c 76

Lex vetus data fuit duris in flagellum, proficientib. in pædagogum, perfectis in ſignum & ſolatium 12æ q.101.a.3.c 77

Gentiles non obligabantur ad legem veterem, quo ad cæremonialia, vel iudicialia, ſed ad præcepta naturæ ſecundum ſe, non autem ea lege veteri 22æ q.98.a.5.c.22æ q.85.a.4.1m 78

Lex vetus neminem excludit à cultu Dei, ſed tantum à cinitate, 12æ q.105.a.3.1m.2m 79

Lex vetus ordinabat ad Chriſtum, perhibendo teſtimonium, & diſponendo ad eum. 12æ.q.98.a.2.c.q.99.a.6.c 80

Status veteris legis inſtitutus fuit ad ſignandum myſterium Chriſti. 12æ q.102.a.4.c. 81

Status veteris legis, non fuit immutatus ante Chriſtum, quo ad impletionem, ſed quo ad conditionem populi, 12æ q.103.a.4.c 82

Chriſtus impleuit legem veterem, opera & doctrina tripliciter, ſcilicet, ex 83

ponendo

ponendo,dando modum melius obſeruandi,& ſuperaddendo,12.q.107.1.2.4.5m.

84 Chriſtus in omnib. conuerſatus eſt ſecundum præcepta veteris legis,3.q.40.4.0.q.47.2.1m.

85 Lex vetus dabatur populo adhuc imperfecto, in comparatione ad perfectionem quæ erat futura per Chriſtum,12.q.98.6.c.

86 Lex noua continetur in lege veteri virtualiter,vt perfectum in imperfecto,& implicite:non autem explicite & in actu,12.q.107.3.

87 Lex vetus aſſimilatur pueroꝛ vt imperfecta: noua autem aſſimilatur viro,vt perfecta,12.q.91.5.c.2m.q.98.1.0.2.1m.3.1m.q.99.6.c.q.107.3.c.q.107.1.c.2m.4.c.22.q.1.7.c.

88 Lex noua implet legem veterem, exhibendo quod lex vetus promittebat & figurabat:ſed euacuat eam quo ad ceremonialia,12.q.107.2.0.22.q.104.6.2m.

89 Lex non dicitur gratia fidei,quia principaliter eſt ad gratiam ſecundario autem eſt ad ceremonialia & ſacramentalia. Lex vetus autem econuerſo,12.q.107.1.3m.q.108.1.0.

90 Lex vetus eſt via ad legem nouam, ſicut lex noua ad cæleſtem eccleſiã, ſeu ad cæleſtem hierarchiam,12.q.101.2.c.q.106.4.1m.3.q.61.4.1m.

91 Vtraque lex fuit ab vno Deo,ſed lex vetus in lapidib, noua vero in corde,12.q.98.2.c.q.106.1.c.4.3m.q.107.1.c.fi.

92 Lex vetus cohibebat manum,id eſt,actus exteriores per pœnas temporales,non autem animum,id eſt,actus interiores.noua autem cohibet vtrunque,per æternas,12.q.107.1.c.m.

93 Lex noua principaliter promittit ſpiritualia,& ordinat actus etiam interiores,& vt amore : ideo perfectior eſt lege veteri quæ habet oppoſita,12.q.91.5.0.q.99.6.0.q.107.1.2m.q.108.1.0.22.q.95.2.3m.q.114.1.1m.

94 Lex vetus eſt grauior lege noua,quo ad cærimonialia,& quo ad diſpoſitionem ſubditorum,ſed quo ad actus virtutum,eſt econuerſo,12.q.107.4.0.

95 Lex noua addit conſilia ſuper præcepta,non autem lex vetus,12.q.108.4.0.

96 Lex noua dicitur lex veritatis, lex vetus autem dicitur lex vmbræ, vel lex figuræ,12.q.107.2.c.

97 In lege noua dantur præcepta fortitudinis,ad pugnandum ſpiritualiter,& ad patiendum temporalia mala:non autem ad pugnam corporalem ſicut in lege veteri,22.q.140.1.c.

98 Lex noua nihil inſtituit ad cognoſcendum futura, ſicut lex vetus, quia æterna ſunt:fuerunt tamen in nouo teſtamento etiam aliqui,prophetiæ ſpiritum habentes, qui multa de futuris euentibus prædixerunt,22.q.95.4.1m.

99 Lex noua nihil determinat circa ceremonialia vel iudicialia, nec præcipit alia moralia,quam lex vetus,12.q.108.2.0.2m.3m.

100 Lex noua principaliter eſt gratia ſpiritus ſancti,ſecundario autem eſt circa quædam diſponentia ad gratiam, & ad vſum eius:ideo principaliter eſt indita,& ſecundario ſcripta,12.q.106.1.0.2.c.q.107.1.2m.3m.q.108.1.c.1m.

101 In lege noua nihil continetur, quod pertinens ad gratiam ſpiritus ſancti vel diſponens intellectum per fidem & affectum,vel ad vſum gratiæ,12.q.108.1.1m.

102 Lex noua,eſt lex gratiæ,& pietatis,12.q.106.1.c.fi.

103 Lex noua dicitur lex libertatis,quia non præcipit actus exteriores niſi ſacramentorum,vel habentes neceſſitatem ad gratiam, nec prohibet,niſi contraria gratiæ,12.q.108.1.2.0.4.

104 Lex noua bene ordinat omnes actus interiores hominis ad ſe,ad proximum & ad Deum,12.q.108.3.

105 Nullus ſtatus poteſt eſſe perfectior ſtatu nouæ legis, quia lex noua immediate introducit ad vltimum finem,12.q.106.4.c.q.108.4.0.

106 Lex noua non debuit dari à principio mundi,triplici ratione: prima, ſcilicet quia lex noua principaliter eſt gratia ſpiritus ſancti,quæ abundanter dari non debuit, antequam impedimentum peccati ab humano genere tolleretur conſummata redemptione per Chriſtum:ſecunda poteſt aſſignari ex perfectione legis nouæ, non enim aliquid ad perfectum adducitur ſtatim à principio,ſed quodam temporali ſucceſſionis ordine,ſicut aliquis prius fit puer, & poſtmodum vir:tertia ſumitur ex hoc quod lex noua eſt lex gratiæ,& ideo primo oportuit quod homo relinqueretur ſibi in ſtatu veteris legis : vt in peccatum cadendo ſuam infirmitatem cognoſcens,recognoſceret ſe gratia indigere,12.q.91.5.2m.q.106.3.0.

107 Lex noua proponitur in omni loco, non autem in omni tempore, quia tempus variat ſtatum,non autem locus,12.q.106.3.2m.

108 Lex noua durabit vſque ad finem mundi,12.q.106.4.0.

109 Leges humanæ ſunt neceſſariæ,ad pacem hominum,& ad virtutes,propter malos,quia non ſufficit eis paterna monitio,12.q.91.3.0.q.95.1.0.

110 Melius eſt ſecundum philoſophum, omnia determinari per leges,quantum poſſibile eſt,quam relinquere arbitrio iudicum. triplici ratione. Primo, ſcilicet quia facilius eſt inuenire paucos ſapientes, qui ſufficiant ad rectas leges ponendas,quàm multos qui requirerentur,ad recte iudicandum de ſingulis:ſecundo quia illi qui leges ponunt, ex multo tempore conſiderant quid lege ferendum ſit,ſed iudicia de ſingularib. factis fiunt ex caſib. ſubitò exortis:facilius autem ex multis conſiderationibus poteſt homo videre quid rectum ſit, quam ſolum ex aliquo vno facto:tertio quia legiſlatores iudicant in vniuerſali & de futuris, ſed homines iudiciis præſidentes,iudicant de præſentib. ad quæ afficiuntur amore vel odio,aut aliqua cupiditate, & ſic eorum deprauatur iudicium,12.q.95.1.2m.

Quia ergo iuſtitia animata iudicis non inuenitur in multis,& quia flexibilis eſt:ideo neceſſarium fuit , in quibuſcunque eſt poſſibile legem determinare quid iudicandum ſit , vt pauciſſima arbitrio hominum committerentur,12.q.95.1.2m.fi. 111

Quædam ſingularia quæ non poſſunt lege comprehendi, neceſſe eſt cõmittere iudicibus puta de eo quod eſt factum eſſe, vel non eſſe, & de aliis huiuſmodi,12.q.95.1.3m. 112

Lex humana eſt diſpoſitio particularis, inuenta per rationem humanã, ex principiis communib. legis naturalis,12.q.91.3.0.q.95.2.c.q.95.1.0.3.4.c. 113

*Lex humana eſt menſura menſurata à lege diuina, & à lege naturali:cuius finis eſt vtilitas hominum,12.q.19.4.c.q.95.1.0. 114

Leges humanæ in communi,habent rationem. non autem quo ad aliquas particulares conditiones,ſed ex arbitrio inſtituentium,12.q.95.2.4m.q.104.2.3m. 115

Leges humanæ non poſſunt habere illam infallibilitatem,quam habent concluſiones demonſtratiuæ ſcientiarũ,12.q.91.3.3m.4.1.q.96.1.1m.q.10.1.4m.2.q.120.1.c. 116

Nulla lex humana habet vim legis,niſi in quantum à lege naturæ deriuatur,12.q.95.2.0. 117

Leges deſeruiunt ad declarationem iuris naturalis & iuris poſitiui:quia continent vtrunque & inſtituunt ius poſitiuum,dantes ei robur auctoritatis,non autem iuri naturali,ſed hoc habet ex natura,22.q.60.5.c.1m. 118

Lex humana quadrupliciter diuiditur ſecundum quatuor quæ ſunt de ratione eius, ſcilicet quod ſit à lege naturæ, ad bonum commune, à perſona publica,& ut regula actuum humanorum,12.q.95.1.c. 119

Nullus poteſt condere legem,niſi communitas vel perſona publica,id eſt gerens vices eius,12.q.90.3.0.q.91.c.2m.q.95.4.c.q.96.1.4.c.q.97.3.3m.q.98.3.1m.22.q.50.1.3m.q.57.2.c.q.60.5.c.q.66.8.v. 120

Lex humana debet dari in cõmuni,12.q.96.1.0.q.98.6.1m.22.q.147.3.4.c. 121

Lex humana datur de aliquo, ſecundum illud quod frequentius accidit,12.q.96.6.3m.q.96.1.3m.6.c.3m.q.103.6.5m.22.q.88.9.1.c.q.120.1.c.q.147.4.c.q.152.2.3m.q.154.2.c.fi.q.140.1.c. 122

Lex humana non attendit intentionem obſeruantis,ſed actum eius,12.q.100.9.c. 123

Lex humana debet eſſe honeſta, iuſta,poſſibilis ſecundum naturam,ſecundum conſuetudinem patriæ,loci,& temporis,neceſſaria,pro communi vtilitate,& clara,12.q.95.3.0. 124

Lex eſt iuſta,vel iniuſta tripliciter,ſcilicet ex fine, ex agente per auctoritatem,& ex forma,id eſt ſecundum æqualitatem proportionis,12.q.96.4.c. 125

Lex humana præcipit aliquos actus cuiuſcunque virtutis, vt ordinabiles ad bonum commune,non autem omnes:ſimiliter aliquos actus cuiuſcunque vitij prohibet,non autem omnes,12.q.93.3.3m.q.96.2.3m.q.100.2.c. 126

Leges humanæ ordinantur ad aliqua mundana bona, ſecundum quorũ conſeruationem dantur præcepta fortitudinis,22.q.140.1.c. 127

Lex humana non debet ſeruari quando eſt in damnum, ſed recurrendũ eſt ad principem,ſi periculum non ſit in mora,12.q.96.6.0.q.97.3.1m.22.q.90.1.1m.q.147.4.c. 128

Lex humana iuſta obligat in foro conſcientiæ,non autem lex iniuſta, niſi propter ſcandalum vitandum,ſi talia non ſunt contra Deum,12.q.96.4.0.22.q.12.2.1m.q.60.1.c. 129

Omnis ſubditus alicuius poteſtatis ſubditur legibus eius,vel coacte, vt mali,vel ſponte,vt boni,12.q.96.5.0. 130

Princeps ſubditur legi ſuæ,quo ad iudicium Dei, & ſponte, quo ad vim directiuam,non autem coactiuam,12.q.96.5.3m. 131

Nullus ſubditur legi inferioris,contra ſuperiorem,12.q.96.5.c.2m. 132

Lex humana poteſt iuſte mutari dupliciter,ſcilicet ex defectu legiſlatoris,vel ex mutatione rerum,vel hominum,12.q.96.5.3m.q.97.1.0.q.104.3.1m. 133

Lex humana non debet faciliter mutari, niſi propter magnam neceſſitatem vel vtilitatem,quia conſuetudo multum,12.q.97.2.0. 134

L I,per quem non eſt appropriatum ſed proprium filij,1.q.39.8.c.

L I A fœcunda,& lippis oculis,ſignificat vitam actiuam , quæ plus parit,& minus videt,22.q.179.2 b

¶Liber de infantia Saluatoris,eſt apocryphus,3.q.35.6.3m.q.36.4.3m.q.43.3.1m. 1

*Liber de mirabilibus ſacræ ſcripturæ,non eſt Auguſtini, nec eſt autenticus,1.q.91.3.1m. 2

Liber de ſpiritu & anima,non eſt Auguſtini,nec autenticus,1.q.77.8.2m.q.79.8.1m.10.1m.q.51.1.2m. 3

liber vitæ dicitur tripliciter,ſcilicet conſcriptio ſaluandorum, ſcriptura eorum quæ per ſaluantur,id eſt,vtrunque teſtamentum, & ſcriptura agendorum,ſeu iam factorum,ſ. liber aperiendus in die iudicij,id eſt, vis diuina,qua cuilibet omnia ſicut facta ſunt,1.q.24.1.1 4

liber vitæ eſt notitia Dei de vita beata cuiuslibet in particulari,1.q.24.0.q.39.8.fi. 5

liber vitæ in diuinis dicitur eſſentialiter , non autem perſonaliter , & appropriatur filio,ratione notitiæ,ſed ſpiritui ſancto, ratione vitæ, 1.q.39.8.fi. 6

7 Liber vitæ non eſt prædeſtinatio, ſed eſt notitia eius, 1ª.q.24.1.4m.
8 Liber vitæ & electio, ſunt tantum de vita gloriæ creaturarum, non autem propriè de vita naturæ, nec de vita gratiæ, nec de vita Dei, 1ª.q. 24.2.0.
9 Scripti ſimpliciter in libro vitæ, ſcilicet prædeſtinati, nunquam delentur de libro vitæ, ſed, ſcripti ſecundum gratiam, delentur de libro vitæ, 1ª.q.24.1.0.
10 Sicut poteſt aliquis deleri de libro vitæ, ſic poteſt in eo ſcribi de nouo, ſcilicet vel ſecundum opinionem, vel ſecundum gratiam, non autẽ ſimpliciter, 1ª q.24. .3m.
11 Nullus liber dicitur liber mortis, ſicut dicitur liber vitæ, quia electi ſolent aſcribi, non autem repudiati, 1ª q.24.1.3m.
12 Libri aperiendi in die iudicij, ſunt conſcientiæ ſingulorum, vel ſancti veteriſque teſtamenti, vel ſententia iudicis, vel vis diuina oſtendens omnia, quæ cuilibet omnia ſient facta ſua, 1ª.q.24.1.1m.

1 Liberalitas eſt virtus diſpẽſandi bene diuitias, in vſus bonos ſibi ſuiſq; & alijs, 22æ q.117.1.0.
2 Ad liberalem non pertinet eſſe promptum ad recipiendum, & minus ad petendum, ſed ſolicitè procurat fructus ſuarum poſſeſſionum, ad liberaliter dandum, 22æ.q.117.4.1m.
3 Propria materia mediata liberalitatis, eſt pecunia, id eſt, res poſſeſſa, ſed materie immediata, eſt paſſio circa pecuniam 12æ.q.60.5.c.*.22æ.q. 31.1.2m.*.q. 2.1.4m.*.q.58 9.2m.*.q.117.1.3.0.*.6.c.*.q.118. 1.c.2m.*.q.157.1.c.
4 Liberalitas moderatur amorem pecuniarum, & timorem de amiſſione earum, 22æ.q.123.1.2m.
5 Proprius actus liberalitatis duplex. ſ. bene vti pecunia in ſe & in alios: ſecundarius autem eſt, præparare & conſeruare eas ad bonum vſum, 22æ.q.117.3.4.0.
6 Proprius & principalior actus liberalitatis eſt dare, quàm accipere, vel acquirere, vel cõſeruare, vel vti pro ſe, 22æ.q.117.4.0.*.q.119.1.2m *.3m.
7 Liberalis triſtatur quod aliquid detur non conuenienter, ſed magis quando ipſa dat nõ conuenienter, quia plus opponitur actui eius proprio, 22æ.q.117. 4.2m.
8 Dare aliquid cum concupiſcentia retrahendi, derogat liberalitati, non autem amicitiæ vel charitati, ſed magis oſtenditur perfectio eius, 22æ. q.31.1.2m.
9 *Liberalitas eſt ſubiectiue in voluntate, 1ª q.21.1.1m.
10 Dantes omnia pro Chriſto, non ſunt prodigi, ſed liberales, 22æ.q.119. 2.3m.
11 Solus Deus eſt maximè liberalis, 1ª.q.44.4.1m.
12 Chriſtus omnes Diuitias contemnendo, oſtendit in ſe ſummum gradum liberalitatis & magnificentiæ, 3ª.q.7.2.1m.
13 Omnis virtus theologica & cardinalis, eſt ſimpliciter, ſ. ſecundum propriam materiam nobilior liberalitate, quæ tamen habet quandam excellentiam, inquantum eſt vtilis ad multa, 22æ.q.117.6.0.
14 Iuſtitia ſe extendit ad omnes, non autem liberalitas. 22æ.q.58.12.1m.*.q.123 12.5m.
15 Iuſtitia eſt ſimpliciter maior liberalitate, quia eſt communior & fundamentum eius eſt, & poteſt eſſe ſine ea, non autẽ è conuerſo, ſed ſecũdũ quid eſt è conuerſo, ſcilicet vt eſt ornamentum iuſtitiæ, 22æ. q.62.4. 1m.*.q.122.12.1m.
16 Liberalitas conuenit cum iuſtitia, quia vtraque eſt principaliter ad alterum, & circa exteriora, ſed prima attendit exteriora vt propria: ſecunda vero vt ſunt alterius & ratione debiti, ideo liberalitas non eſt ſpecies iuſtitiæ, ſed eſt pars ſibi annexa, 22æ.q.58. 2.1m.*.q.117.3.1.3m *.3.2m.5.0.*q 118.1.2m.*.3.23 1m.*.q.157.1.c.
17 Liberalitas eſt ad ſe in ſumptib., non autem in dationib., ſed iuſtitia nullo modo eſt ad ſe, 22æ.q.106.3.1m.*.q.117.3.3m.

1 Libertas cuiuslibet rei eſt dominium & poteſtas ſui actus, ad oppoſita, 1ª.q.83.3.4.0.
2 De ratione vel neceſſitate libertatis non eſt eſſe primam cauſam ſui, id quod liberum eſt, 1ª.q.83.1.3m.
3 Poſſe recedere in malum, non eſt libertas, nec eſt pars libertatis, 1ª.q.62 8.3m. *.22æ q.88.4.1m.
4 Tota radix libertatis, vt ſubiectum, eſt voluntas: ratio autem, vt cauſa, 12æ.q.6.2.1m.*.q.17.1.2m.
5 *Libertas opponitur neceſſitati coactionis, non autem neceſſitati finis, 1ª.q.82.1.6.1m.*.22æ.q.44.1.1m.* 3ª.q.14.2.c.
6 Libertas prima eſt debilitata per peccatum, non autem omnino amiſſa, 1ª.q 83.2.3m.

1 Liberum arbitrium non eſt habitus propriè, ſed eſt potentia, 1ª.q.83. 2.0.
2 Liberum arbitrium eſt idem realiter quod voluntas, ſecundum quod in ea eſt virtus intellectus: vnde liberum arbitrium eſſe dicitur facultas voluntatis & rationis, 1ª.q.83.3.4.0.*.12æ.q 1. 1.c.*.22æ.q.24.1. 1m.*.q.95.5 c.
3 Liberum arbitrium eſt tantum eorum, quæ ſunt ad finem, 1ª.q.19.1.c. *.q 82. 2.c.*.q.83.2 5m.
4 Liberum arbitrium vt de actib. eſt tantum de contingentib., ſed vt de obiectis, eſt etiam de præteritis & neceſſarijs, 12æ.q.24.1.3m.
5 *Liberum arbitrium eſt per ſe ordinatum in bonum, nec tendit in malũ niſi ſub ratione boni, 1ª.q.63.c.4m.*.3ª.q.34.3.8m.

*Nullus creaturæ liberum arbitrium poteſt naturaliter eſſe confirmatum in bono, ſed tantum ex gratia, 1ª.q.62.3.c.
Liberum arbitrium viatoris, poteſt per gratiam confirmari in bono aliquo modo, non autem ſimpliciter, 1ª.q.62.7.3m.* 22.9.6 1m.*.2m. 7
Liberum arbitrium in damnatis eſt obſtinatum in malo, quod non poteſt eſſe in via perfectè, 22æ.q.14.2.3m.*.1ª.q.52.6.1m.*.q.86.1.c 8
Liberum arbitrium eſt in omnib., qui ſolo habent intellectum, 1ª.q.59.3.c 9
Liberum arbitrium eſt in Deo, 1ª.q.19 10.0. 10
Liberum arbitrium eſt in beatis, & eſt in damnatis, 3ª.q.18.4.3m. 11
Homo habet liberum arbitrium, 1ª.q 83.1.0.*.12ª.q.13.6.0. 12
Homo per peccatum amiſit liberum arbitrium, quo ad libertatẽ à culpa & miſeria, non autem quo ad naturam, 1ª.q.83.2.3m. 13
Liberum arbitrium non eſt in brutis, 1ª.q.59.3.c. 14
Liberum arbitrium non ſuſcipit magis & minus ſecundum eſſentiam, ſed ſecundum diſpoſitionem ſubiecti, tamen eſt maius ſecundum nobilitatem rei, cuius eſt, 1ª.q 59.3.3m. 15
Omnis actus humanus eſt à libero arbitrio vel elicitiue, vel imperatiue, 12ª.q 1.1.c. 16
Eligere eſt proprius actus elicitus liberi arbitrij, 1ª.q.83.3.4.0.*.12.q. 18 4.b.*.c. 17
Libido voluntatis grauat peccatum, ſenſibilis autem leuiat, 22ª.q.154. 3.1m.*.q.156.1.1.3m.
Non licere aliquid alicui, contingit dupliciter. ſ. ratione prohibitionis, & ratione defectus, 22ª.q 187.1.c.

Lignum vitæ, & arbor ſcientiæ boni & mali, ſunt materialia, ſed ſignificant res ſpirituales, 1ª.q.102.1.4m. 1
Lignum vitæ cauſabat immortalitatem in Adam, per ſolam fortificationem virtutis, alij vero cibi, reſtaurando deperditum, 1ª.q.97.4.0. 2
Cauſa principalis immortalitatis Adæ, erat virtus ſupernaturalis ei data, non autem lignum vitæ, ſed tamen erat coadiuuans ad continuationẽ vitæ, 1ª.q.97.4.c.h. 3
Si poſt peccatum, homo comediſſet de ligno vitæ, non potuiſſet euadere mortem, ſed potuiſſet eam differre, 22æ.q.164.2.6m. 4
Idem locus & ſtatus ſanctorum ante aduentum Chriſti, dicebatur ſinus Abrahæ ratione requiei: & limbus inferni, ratione defectus gloriæ, non autem ſunt omnino diuerſi, 3ª.q.52.2.4m. 1
Gaudium magnum erat in eo, de gloria ſperata, 3ª.q.52.5.1m. 2
In limbo patrum erat dolor, de dilatione gloriæ, non autem pœna ſenſibilis pro peccato, ſed Chriſtus ſoluit vtrunque. ſ. præſeruando à ſecundo, & dando gloriam, 3ª q.52.2 1m *.5. m. 3
¶ Limus eſt terra permixta aquæ, ideo corpus hominis dicitur compoſitum ex eo ex quatuor elementis, 1ª.q 91.1.c. 4
Quia ſanctorum animæ ante Chriſti aduentum habebant quietem per immunitatem pœnæ limbus, ſinus Abrahæ dicitur, qui fuit primum exemplum credentium, ſed quantũ ad id quod ſanctis deerat requiei deſiderij dicitur infernum, Suppl. q.69.4.0. 1
Limbus quantum ad qualitatem loci diuerſus eſt ab inferno damnatorũ, ſed quantum ad ſitum loci, ſunt loca continua, niſi quod limbus patrũ pars ſuperior inferni eſſe videtur. Suppl q.69.5.c. 2
Cum pueri in limbo nulla adſit ſpes beatæ vitæ, quæ patrib. aderat, qualitate præmij & pœnæ limbus puerorum differt à limbo patrum, nõ autem ſitu, cum requies patrum in ſuperiori loco eſſe credatur, Suppl. q.69.6.0. 3
Siue in ſtatu conſequendi pro meritis bonum ſiue malum, conſiderantur ſunt animæ cum poſt hanc vitam recipiuntur quinq; loca diſtincta ſunt. ſ. paradiſus, limbus patrum, purgatorium, infernum, & limbus puerorum. Suppl.q.69.7.c. 4

Linguæ infirmi, quæ infecta eſt cholerico, & amaro humore, nõ poteſt percipere aliquid dulce, ſed omnia videntur ei amara, 1ª.q.75.2.c.* q.111.4.c. 1
Donum linguarum, eſt gratia gratis data, & neceſſaria fuit dupliciratione. ſ. vt primi diſcipuli Chriſti per vniuerſum orbem diſcurrentes fidem eius vbique prædicarent: & ut ſicut gentib. ad idololatriam declinantib. introducta eſt diuerſitas linguarum, ita etiam qñ erant gentes ad cultum vnius Dei reuocandę, contra huiuſmodi diuerſitatem, remedium adhiberetur, per donum linguarum, 22æ q.176.1.0. 2
Chriſtus habuit donum linguarum, quo tamen non eſt vſus, quia tantũ in vna gente prædicauit, 22æ.q.176.1.3m.*.3ª.q.7.7.3m. 3
¶ Litigium propriè eſt contradictio in verbis, non ex defectu amoris animorum vnientis. ſed ex hoc quod quis non veretur contriſtare perſonam: primum eſt contentio, & pertinet ad diſcordiam contrariã charitati: ſecundum eſt contrarium amicitiæ vel affabilitati, non autem manſuetudini vel temperantiæ, licet oriatur aliquando ex ira, vel concupiſcentia generali, & ex multis alijs, 12æ.q.116.1.0.
Figuræ literarum, quibus ira & lex repræſentant Græci, talis ſunt propinque apud eos, 3ª q.46.9.2m.ſ.

Loca, * inter quelibet duo loca, ſunt infinita loca, tam diuiſibilia, quã indiuiſibilia, 1ª.q 53.2.c. 1
Reſpectus & inclinatio, & ordo corporis grauis, ad locum medium, eſt relatio realis, 1ª.q.28 1.c. 2
Eſſe in loco dicitur dupliciter. ſ. ſicut eſſe in aliquo re, vel eſſe ſicut locatum in loco. 1ª.q.8.2.c. 3
Eſſe in loco contingit dupliciter. ſ. circumſcriptiue & diffinitiue. 1ª.q. 52.1.0 4

Quod

5 Quod eſt in aliquo loco totum totalitate eſſentiæ, poteſt ſimul eſſe extra, non autem totalitate quantitatis, 1a.q.8.a.3m.
6 Incorporalia ſunt in loco, 1a.q.8.a.1m. 2m.
7 Deus non eſt in loco circumſcriptiue neque diffinitiue, quia eſt vbique, 1a.q.52.a.2.c.ſi. 1a.q.52.a.3m.
8 Deus dicitur eſſe in loco metaphorice, quia implet locum conſideratum eſſectiuum, non autem diſtantiæ dimenſionum, 1a.q.8.a.c.
9 Deus eſt in loco, non quidem vt quod menſuratum loco, ſed vt dans virtutem loco, locandi & continendi, 1a.q.8.a.c.

1 Longanimitas eſt virtus, qua habetur animus tendendi in aliquid diſtans in longinquum, & connectit dupliciter, cum patientia, ſed magis cum magnanimitate, ſ. primo quidem, quia patientia ſicut & fortitudo ſuſtinet aliqua mala, propter aliquod bonum. quod ſi ex propinquo expectetur, facilius eſt ſuſtinere: ſi autem in longinquum differatur, difficilis eſt expectatio. ſecundo quia hoc ipſum quod eſt differri bonum ſperatum, natum eſt cauſare triſtitiam: & ſic ſecundum quod ſub eadem ratione mali conſiſtentis, poteſt comprehendi & dilatio boni ſperati, quæ pertinent ad longanimitatem, & labor quem homo ſuſtinet in continuata executione boni operis, quod pertinet ad conſtantiam, tam longanimitas quam etiam conſtantia ſub patientia comprehenduntur, 12.q.70.3.c. 22.q.136.5.3m. q.136.5.0.
2 Longanimitas magis reſpicit ſpem, quàm timorem, vel audaciam, vel triſtitiam, ſicut etiam magnanimitas 22.q.136.
1 In diuerſis linguis ſunt diuerſi modi loquendi, 1a.q.19.a.2m.
2 Deus loquitur angelis vel hominibus, oſtendendo aliquid, & fortaſſis Deus primis hominibus antea loquebatur, ſicut cum angelis loquitur ipſa incommutabili veritate illuſtrans mentes eorum, & ſi non tanta participatione diuinæ eſſentiæ, quanta capiunt angeli, ſecundū Auguſtinum, 1a.q.94.1.c.ſi.
3 Loqui videntur bruta, per illuſionem Simonis Magi, vel operante dæmone: ſicut & aſina Balaam per angelum, 22.q.165.2.4m.
¶ Loth culpandus eſt ſecundum Auguſtinum, non quantum illi inceſtus, ſed quantum ebrietas meruit, 22.q.105.4.c.ſi.
¶ Lotio pedum veteris teſtamenti, prætermittitur in nouo teſtamento, & retinetur lotio manuum, quia eſt in promptu, & idem ſignificat, ſ. perfectam munditiam, 3a.q.83.5.2m.
¶ Lucia verum dixit, quod corpus non coinquinatur niſi de conſenſu mentis, 22.q.64.5.c.m.
¶ Lucifer peccauit grauius cæteris angelis, inquantum in eo maior flexibilitas fuit ad peccatum, 1a.q.63.8.1m.
¶ Ludicra ſeu iocoſa ſunt dicta vel facta, in quibus non quæritur, niſi ſola delectatio animalis, 22.q.168.2.c.
¶ Ludificatio dæmonum, mutat homines in beſtias, ſecundum apparentiam tantum, non autem ſecundum rei veritatem, 1a.q.114.4.2m. 22.q.165.2.4m.
1 ¶ Ludus eſt in remedium, contra fatigationem animalem, dans animæ quietem, id eſt, delectationem, 12.q.1.6.1m. 22.q.168.2.0.
2 Ambroſius reprobat omnes ludos in ſacra ſcriptura, non autem in aliis, 22.q.168.2.1m.
3 Ludus triplex, ſ. turpis, deuotus & recreatiuus. Primus debet vitari à quolibet: ſecundus eſt laudabilis: tertius debet ſumi, ſed temperatus à poenitente, 22.q.168.4.1m.
4 In ludis cauenda ſunt tria, ſ. dicta & facta turpia & nociua, reſolutio grauitatis, & indebitæ circumſtantiæ, 22.q.168.2.3.
5 Ludere inordinate ratione recreationis, opponitur eutrapeliæ, ſed pertinet ad molliciem, ratione quietis, 22.q.138.1.3m.
6 Defectus ludi ad peccatum, ſed minus quam exceſſus eius, 22.q.168.4.0.
7 Exceſſus ludi duplex. ſ. ratione turpitudinis vel nocumenti, & ratione indebitæ circumſtantiæ: primum eſt peccatum mortale. ſecundum autē, eſt peccatum veniale, niſi ponatur finis in hoc, 22.q.168.3.0.
8 Superfluitas ludi, pertinet ad ineptam lætitiam, filiam gulæ, 22.q.168.3.3m.
9 Peccata ratione ſolius intentionis excuſantur per ludum, non autem peccata ex ſuo genere, ſed reddunt ludum obſcœnum & flagitioſum, 22.q.168.3.1m.

1 Lumen dupliciter poteſt ineſſe alicui, ſcilicet vel per modum formæ permanentis, vel per modum paſſionis tranſeuntis, 22.q.171.2.c. q.175.3.2m.
2 Maius lumen offuſcat minus lumen, ſ. alterius illuminantis: non autem alterius illum illuminati, ſed perficit ipſum, 3a.q.5.4.2m. q.9.1.2m.
3 Lumen naturale intellectus nihil aliud eſt, quàm manifeſtatio veritatis, 1a.q.67.1.c. q.106.1.c.
4 In homine eſt triplex lumen quo non participant bruta, ſ. lumen naturæ gratiæ & gloriæ, 1a.q.106.1.2m.
5 Lumen naturale intellectus confortatur per infuſionem luminis gratuiti, 1a.q.12.13.c.
6 Lumen ſupernaturale intellectus, id eſt, intellectus qui ponitur donum ſpiritus ſancti, eſt quædam acuta perſpectio diuinorum, 1a.q.106.1.2m. 22.q.9.0.2m.
7 Lumen intelligibile imprimitur diuinitus, ad iudicandum viſa ab aliis, ad intelligendum ſcripturas, & ad interpretandum, ſicut Apoſtolis ad cognita naturalia, & ad agenda, 22.q.17.1.2.c.ſi.
8 Lumen gloriæ non poteſt eſſe connaturale alicui creaturæ, 1a.q.12.5.3m.
1 Productio plantarum, prætermittitur productioni luminarium, ad excludendum idolatriam, 1a.q.70.1.3m. 4m.
Luminaria producta ſunt primo die, quo ad ſubſtantiam, ſed quo ad collationem determinatæ virtutis, producta ſunt quarta die, 1a.q.70.1.1m. q.74.c.4m. 2
Luminaria ſunt fixa in ſphæris, ſecundum Ariſtotelem, nec mouentur ſine ſua ſphæra, ſed oppoſitum tenet Ptolomæus. 1a.q.70.1.3m. 3
Sol dicitur luminare magnum, & luna luminare minus: ſed ſol propter quantitatem & propter virtutem: luna vero dicitur magna, propter quantitatem apparentem & claritatem, & propter propinquitatem ad nos, & propter manifeſtos eius effectus, 1a.q.70.1.c.ſi. q.70.1.5m. 4
¶ Luna plena oritur veſpere, & occidit mane: ideo dicitur præeſſe nocti, quia probabile eſt quod producta ſit perfecta, ſicut & plantæ & animalia, 1a.q.70.2.5m. 5
Luna non dicitur præeſſe dei, ſicut nocti, licet appareat in die, quia non dominatur diei, propter præſentiam maioris luminaris, ſcilicet ſolis, 1a q.68.1.c.ſi. q.70.1.5m. 6
Luna ſecundum proprium motum, eſt velocior ſole: ſed ſecundum motum diurnum, eſt econuerſo, 3a.q.44.2.2m. 7

¶ Lux ſeu lumen, non eſt corpus, nec eſt euidentia coloris, 1a.q.67.2.0. q.76.7.c. q.12.1.0m. 1
Lux non eſt forma ſubſtantialis ſolis, ſed eſt qualitas actiua cuiuslibet lucentis à ſe, 1a.q.67.3.0. 2
Lux propriè eſt tantum in corporibus, quantum ad illud à quo ſumitur nomen, ſed quantum ad illud cui imponitur: magis conuenit ſpiritualibus quàm corporalibus, 1a.q.67.1.0. q.74.2.0. 3
Lux non habet contrarium, quia eſt qualitas primi alterantis, 1a.q.67.3.2m. 4
Lux dicitur eſſe ſine numero, pondere & menſura, quia virtus eius ſe extendit ad omnia corporalia, non autem ſimpliciter, 1a.q.5.5.5m. 5
Lux primo creata, fuit ſol, ſed adhuc informis, quo ad determinationem virtutis, facta in quarta die, nec lux erat nubes, niſi ſecundum ſimilitudinem, 1a.q.67.4.0. q.68.1.cap.fina. q.70.1.2. q.74.1.c.1m. 3.5m. 6
Lux non videtur per aliquam ſimilitudinem, ſed per eſſentiam ſuam informat oculum, 1a.q.56.3.c. 7
Lux facit quod color qui eſt viſibilis in potentia, ſit viſibilis in actu, 1a.q.67.3.1m. q.76.3.2m. 8
Eodem actu videtur color & lux, ratione videndi, non autem vt obiectum, 12.q.8.2m. q.12.1.c. 9
Alium effectum facit lux ſolis, alium lux lunæ, & ſic de aliis Planetis, 1a.q.67.3.c. q.70.1.2m. 10
Lux ad productionem formæ ſubſtantialis, vt inſtrumentum cæli, 1a.q.67.3.3m. 11

1 Luxuria principaliter, eſt circa voluptates venereas: ſecundario autem dicit exceſſum in aliis, 22.q.153.1.0. 1
Omnis actus luxuriæ eſt peccatum, 22.q.153.3.0. 2
Omnis actus luxuriæ deliberatus extra limites matrimonii, eſt peccatum mortale: alter vero eſt veniale, 12.q.35.3.c. q.36.3.0. q.153.3.0. 3
Luxuria eſt vitium capitale, 22.q.153.4.0. 4
Peccata luxuriæ inter vitia intemperantiæ, ſunt maxime exprobrabilia, 22.q.151.4.1m. 5
Species luxuriæ ſunt ſex, ſ. fornicatio, adulterium, inceſtus, ſtuprum, raptus, & luxuria contra naturam, 22.q.154.0. 6
Stuprum aliquando ſumitur communiter pro omni peccato luxuriæ, 22.q.154.6.0m. 7
Sacrilegium reducitur ad ſpecies tres luxuriæ, ſcilicet vel ad ſtuprum, vel ad adulterium, inquantum violatur virgo Deo deſponſata: vel ad inceſtum, inquantum eſt cum cognata ſpirituali, 22.q.154.1.3m. 10.2m. 8
Peccatum luxuriæ contra naturam, non eſt humanum, ſed beſtiale, 12.q.142.4.3m. q.154.11.0. 9
Vitium contra naturam eſt grauiſſimum inter ſpecies luxuriæ: ſecundo raptus: tertio inceſtus: quarto adulterium: quinto ſtuprum, & minima fornicatio, 12.q.73.7.c. 22.q.154.12.0. q.170.1.2m. 10
Species luxuriæ contra naturam ſunt quatuor, quarum grauiſſima eſt beſtialitas: ſecundo Sodomia: tertio cum maleſicæ extra naturam: quarto mollities, 22.q.154.11.0. 12.4m. 11
Circa tempora Abrahæ, humanum genus venerat ad profundiſſimum peccatorū, ſ. ad infidelitatem, & ad turpiſſimum vitium contra naturā, 3a.q.70.2.2m. 12
Filiæ luxuriæ ſunt octo, ſ. cæcitas mentis, inconſideratio, præcipitatio, inconſtantia, amor ſui, odium dei, affectus præſentis ſæculi, & deſperatio futuri ſæculi, 22.q.53.6.0. q.153.4.5.0. 13
Gradus luxuriæ quintuplex, ſ. aſpectus, cogitatio, delectatio, conſenſus, & ipſum opus, 12.q.72.7.c.ſi. 3m. 14
Ex luxuria oriuntur, quatuor inordinati actus locutionis, ſ. turpiloquia, ſtultiloquia, ſcurrilia, & ludicra, 12.q.113.5.4m. 15
Nulla paſſio ita deprimit rationem, ſicut gula & luxuria, 22.q.53.6.0. q.55.8.2m. q.180.2.3m.ſi. 16
Homo incurrit quintuplex damnum ex luxuria, ſ. depreſſionem mentis, exhereditationem, periculum perſonæ, & periculum rerū & impedimentum bonorum operum, 22.q.56.3.c. 17
Luxuria non vitari poteſt, niſi vitetur principium eius, ſ. aſpectus mulieris pulchræ, & præcipue aſpectus virginis, 22.q.167.2.c. 18
Luxuria vincitur fugiendo, ſed accidia & cætera vitia reſiſtendo: 12.q.35.6.3m. q.74.3.2m. 19

1 Macteratio propriè corporis, non eſt accepta Deo, niſi diſcreta, vt con cupiſcentia refrenetur, & natura non nimis grauetur, 22ª. q. 88. 7ᵐ. q. 147. 1. 2ᵐ. q. 148. 4. 1ᵐ.

2 ¶Macula in corpore, & macula in anima, contingit dupliciter. ſ. priuatione decoris per peccatum mortale, & ex ſuperinductione, per peccatum veniale, 3ª. q. 87. 2. 1ᵐ.

3 ¶Macula peccati eſt defectus nitoris eſt animæ ſ. luminis diuini, & rationis, & gratiæ, ex inordinato amore temporalium, 12ª. q. 86. 1. c. q. 89. 1. c. 22ª. q. 87. 6. c.

4 Macula non dicit aliquid poſitiuum in anima, nec priuationem tantum, ſed in reſpectu ad ſuam cauſam ſ. ad peccatum: ideo diuerſorum peccatorum, ſunt diuerſæ maculæ, 12ª. q. 86. 1. 3ᵐ. 3ª. q. 88. 1. c.

4 Macula peccati nihil aliud eſt quam priuatio gratiæ, 12ª. q. 109. 7. c.

5 Actus peccati facit diſtantiam à Deo, quam ſequitur macula, 12ª. q. 86. 2. 1ᵐ. 6. c.

6 Ceſſante macula peccati, remanet reatus, 12ª. q. 87. 6. c.

7 Remiſſio peccato quantum ad maculam, ſemper remittitur pœna æterna, non autem pœna temporalis, 12ª. q. 87. 6. c.

8 Macula peccati, manet tranſeunte actu peccati, 12ª. q. 86. 2. c. q. 87. 6. 2. 1ᵐ.

1 ¶Magi adorantes Chriſtum ſecundum Auguſtinum, fuerunt malefici: ſed ſecundum alios fuerunt ſapientes, aſtrologi, & potentes, 3ª. q. 36. 3. c. 2ᵐ. 5. c.

2 Magi moti ſunt ex ſcriptura Seth, ad ſequendum ſtellam, vel ex prophetia Balaam, vel docti ab angelis, vel inſpirati à Deo, 3ª. q. 36. 5. 1ᵐ.

3 Magi ſecundum Auguſtinum, venerunt de remotiſſimis partibus orientis, per biennium. ſecundum vero alios, venerunt in diebus tredecim: ſecundum alios autem, venerunt de prope, 3ª. q. 36. 3. 3ᵐ. 5. 4ᵐ. 6. c. 3ᵐ.

4 Magi venerunt ad Chriſtum, tanquam primitiæ gentium, docti à ſpiritu ſancto, offerentes munera congrua dignitati Chriſti, 3ª. q. 36. 3. 1ᵐ. 8. 3.

5 Magi amiſerunt ſtellam quadruplici ratione. ſ. propter Iudæorum confuſionem propter magorum inſtructionem. propter inſtructionem noſtram dupliciter: primo quia qui humanum auxilium quærunt, deſeruntur ab auxilio diuino: ſecundo inſtruimur quantum ad hoc, quia qui fideles ſumus, non debemus quærere ſigna, ſed debemus eſſe contenti doctrina prophetarum, quia ſigna data ſunt infidelibus, 3ª. q. 36. 8. 3ᵐ.

6 Herodes poſt duos annos, à receſſu magorum, occidit pueros, quia accuſatus fuit Romam, vel territus aliquo periculo, vel credens magos confuſos, 3ª. q. 36. 6. 3ᵐ.

7 Subſtantia non dicitur magis & minus, ſic quod participetur quandoque cum magis & minus in eadem ſpecie licet vna ſubſtantia ſit perfectior alia, 1ª. q. 93. 3. 1ᵐ. 12ª. q. 52. 1. c. 2.

1 ¶Magiſter ſententiarum non eſt autenticus: ideo in multis nō tenetur, 1ª. q. 94. 4. 2ᵐ. 20ª. q. 53. 2. c.

1 ¶Magnanimitas importat extenſionem animi, vel ad magna abſolute, vel ſecundum proportionem, 22ª. q. 129. 1. c. q. 129. 3. 2.

2 Magnanimitas eſt virtus, quia tendit ad maxima, ſecundum rectam rationem, 22ª. q. 129. 3. c. q. 130. 2. c.

3 Magnanimitas eſt circa ſpem & deſperationem, 12ª. q. 60. 4. c.

4 Magnanimitas principaliter eſt circa honores, ſed mediate: immediate vero, eſt circa ſpem, 22ª. q. 129. 1. c. 4. 2. c. q. 128. c. q. 131. c. q. 133. 2. c.

5 Propria materia eius eſt honor magnus, vel mediocris autem eſt materia cuiuſdam virtutis innominatæ, 12ª. q. 60. 5. c. 22ª. q. 129. 2. c. q. 1ᵐ. q. 132. 2. 2ᵐ.

6 Magnanimitas eſt circa gloriam, quia moderate vtitur gloria, ſicut & honore, 22ª. q. 132. 2. c.

7 Magnanimitas ad duo reſpicit. ſ. ad honorem, ſicut ad materiam, & ad opus magnum, ſicut ad finem, 22ª. q. 129. 8. c. q. 131. 2. 1ᵐ.

8 Ratione primi opponitur ei ſecundum exceſſum ambitio, & ratione ſecundi præſumptio, 22ª. q. 131. 2. 1ᵐ. 2ᵐ.

9 Ea quæ opponuntur aliis virtutibus, opponuntur etiam magnanimitati, ſecundum quod parua pro magnis habentur, 12ª. q. 1. 2. 1. 1ᵐ.

10 Magnanimitas eſt in iraſcibili ſubiectiue, 12ª. q. 60. 5. c. 22ª. q. 129. 1. 1ᵐ. q. 134. 4. 1ᵐ.

11 Magnanimus non quærit honorem tanquam finem, quia hoc eſſet paruum, ſed quærit fieri dignus honore, 22ª. q. 129. 1. 3ᵐ. 8. 3ᵐ. q. 131. 1. 8ᵐ.

12 Magnanimus bene vtitur magnis & paruis honoribus, quia non extollitur nec frangitur oppoſitis, ſed contemnit, 22ª. q. 129. 2. 3ᵐ.

13 Magnanimus contemnit bona exteriora, ideo non gaudet ſi acquirat ea, nec triſtatur ſi perdat ea, 22ª. q. 129. 8. 2ᵐ. 3ᵐ. q. 132. 1. 2ᵐ. 3ᵐ.

14 Magnanimus non eſt contentioſus, quia nihil extra ſe eſtimat magnum, 22ª. q. 129. 1. 3ᵐ. q. 132. 1. 3ᵐ.

15 Magnanimus non amat pericula, nec timet ea, ſed promptus eſt ſe exponit periculis magnis, 22ª. q. 129. 5. 2ᵐ.

16 Magnanimus nullo indiget. i. modo humano, non autem ſimpliciter, 22ª. q. 129. 6. 1ᵐ.

17 Magnanimus habet vocem grauem, locutionem ſtabilem: quia non de omnibus facile contendit aut loquitur, ſed magnis. Non eſt memor beneficiorum, quia non delectatur in hoc, niſi vt maiora compenſet. eſt tardus & otioſus, quia non vilibus, ſed magnis intendit. Vtitur ironia, non quæ opponitur veritati, ſed quia nō omnibus animi magnitudinem oſtendit. Cum aliis non poteſt conuiuere, niſi cum amicis tantum & magnis. Habet inſructuoſa, quia magis honeſta quærit, quam vtilia, 22ª. q. 4. 9. 1ᵐ. q. 129. 3. 5ᵐ.

18 Nullus poteſt eſſe magnanimus, niſi virtuoſus, qui eſt habilis ad magna, 12ª. q. 65. 4. 1ᵐ.

19 Magnanimo attribuuntur actus aliarum virtutum, ſub ratione excellentiæ, ſ. quod eſt communicatiuus, beneficus, retributiuus pluries, veridicus, non plantatiuus, non incertus, nec fugiens commonentem, 22ª. q. 129. 4. 1ᵐ. 2ᵐ.

20 Magnanimus magis curat de veritate, quàm de opinione, nec quærit laudem humanam, 22ª. q. 132. 2. 1ᵐ.

21 Magnanimitas eſt generalis virtus, inquantum operatur magna in qualibet virtute, ſicut ad eam maiorem: ſed eſt virtus ſpecialis quantum ponit ſpecialem modum, circa ſpecialem materiam, 22ª. q. 129. 4. c. 3ᵐ. q. 134. 2. 2ᵐ.

22 Magnanimitas eſt ornamentum omnium virtutum, 12ª. q. 65. 4. 3ᵐ. 22ª. q. 129. 4. 3ᵐ.

23 Magnanimitas ſuperueniens iuſtitiæ, auget bonitatem eius, ſed ſine iuſtitia, non habet rationem virtutis, 12ª. q. 58. 2. 2ᵐ.

24 Magnanimitas & magnificentia habent connexionem cum omni virtute ſecundum principia virtutum, ſcilicet ſecundum prudentiam & gratiam: non autem ſecundum actum, 12ª. q. 65. 1. 1ᵐ. 22ª. q. 129. 1. 2ᵐ. q. 134. 2.

25 Magnanimitas & magnificentia tenent extremum ſecundum quantitatem, & medium autem, ſecundum regulam rationis, 12ª. q. 64. 1. 1ᵐ. 3ᵐ. 22ª. q. 129. 3. c. q. 129. 3. 1ᵐ. q. 130. c. q. 134. 1. 2ᵐ. q. 72. 2. c.

26 Bona fortunæ conferunt ad magnanimitatem quo ad materiam eius, ſ. quo ad honores, & etiam quo ad finem eius, ſcilicet operari magna, 22ª. q. 129. 8. c.

1 ¶Magnificentia eſt virtus factiua magnorum & eſt virtus generalis, ſi ſumatur facere communiter, ſcilicet pro omni opere, ſi vero propriè, ſcilicet pro operatione exteriori, eſt virtus ſpecialis, 22ª. q. 134. 1. 2. c.

2 Materia eius ſunt ſumptus magni, præcipue ad cultum Dei: ſecundo peculiariter proximè eſt amor pecuniæ, 22ª. q. 134. 1. 3ᵐ. 2. 3ᵐ. 3. c.

3 Magnificentia eſt rerum magnarum & excelſarum, cum animi quadam ampla & ſplendida propoſitione cogitatio & adminiſtratio, 22ª. q. 128. c.

4 Magnificentia eſt in voluntate ſubiectiue, 1ª. q. 21. 1. 1ᵐ.

5 Non oportet ad magnificentiam habere multas diuitias, ſed oportet ſic diſponi, quod quando oporteret deceret, velit eas optime diſpenſare, & ſic fuit in Chriſto, 22ª. q. 134. 1. 1ᵐ. 3. 4ᵐ. q. 152. 5. 1ᵐ.

6 Magnificus non principaliter facit magnos ſumptus pro perſona ſua, quia non eſt quid magnum, niſi quæ raro fiunt, vt nuptiæ: vel permanentia, vt domus, 22ª. q. 134. 1. 3ᵐ.

7 Magnificentia facit & intendit aliquid magnum, in factibilibus tantum: ſed magnanimitas in omni materia, 22ª. q. 134. 2. 2ᵐ.

8 Magnificentia eſt in maximis donis & ſumptibus, ſed liberalitas in mediocribus, 12ª. q. 60. 5. c. 22ª. q. 117. 3. 1ᵐ. q. 118. 4. 4ᵐ. q. 128. 1ᵐ. q. 129. 2. c. q. 134. 2. 3. c. 4. 1ᵐ. q. 118. 3. c. q. 120. 1. c.

9 Chriſtianis magnificentia maxime competit, 22ª. q. 10. 8. c. q. 14. 3. c. q. 108. 4. 1ᵐ.

1 ¶Magnum dicitur dupliciter. ſ. intenſiue & extenſiue, 3ª. q. 10. c.

1 Maledicere contingit tripliciter, ſcilicet enunciatiue, id eſt, detrahendo, cauſaliter vel imperatiue & optatiue, & hoc dupliciter, ſcilicet per ſe, id eſt, ſub ratione mali, & ſic eſt peccatum: non autem ſi per accidens, id eſt, ſub ratione boni ſimpliciter, ſcilicet iuſtitiæ ſicut iudex per ſententiam, & eccleſia per excommunicationem, propheta confirmando ſe Deo, vel ſub ratione boni vtilis, ſcilicet vt aliquis melior fiat, vel ne noceat aliis, 22ª. q. 76. 1. c. q. 83. 8. 1ᵐ. 2ᵐ.

2 Maledicere ſub ratione mali eſt peccatum mortale: & eſt tanto grauius, quanto plus perſona debet amari & reuereri, tamen tripliciter eſt veniale, ſcilicet ratione parui mali, vel ratione affectus, ſ. ex loco vel leuitate, vel ratione interpretationis, 22ª. q. 76. 3. c.

3 Detractio, contumelia, ſuſurratio, & deriſio, ſunt de malo culpæ, & nocent enunciando, ideo ſunt ſecundum ſe grauiora maledictione, quæ eſt de malo pœnæ optando, 22ª. q. 76. 4. c.

4 Benedictio vel maledictio propriè conuenit tantum ei, cui poteſt bene vel male contingere, ſcilicet naturæ rationali, vel alteri ordine ad naturam rationalem auxiliando ſicut Deus maledixit terram, & Dauid montes: vel ſignificando, ſicut Chriſtum maledixit ficum: vel contemnendo, ſicut Iob maledixit diem, & Dauid montes, vel ordine ad Deum, & ſic eſt blaſphemia: vel ſecundum ſe, & ſic eſt quid vacuum, 22ª. q. 76. 2. c. 1ᵐ.

5 Diabolus quo ad culpam debet maledici: non autem quo ad naturam eius, 22ª. q. 76. 1. 4ᵐ.

1 Impotentes ex maleficio perpetuo & poſt triennium, alteram quærere copulam poſſunt alias minime Suppl. q. 58. 2. c.

1 ¶Malitia ex qua dicitur aliquis peccare, & triplex ſ. habitus cuiuſcunque vitij, electio mali, & peccatum præcedens 12ª. q. 78. 3. 3ᵐ.

2 Omnis peccans ex habitu peccat ex certa malitia & non econuerſo, 12ª. q. 78. 2. c.

3 Peccatum ex certa malitia vel ex induſtria contingit ex inordinatione volun-

voluntatis præponentis minus bonum meliori bono,12æ.q.78.1.o.
4 Peccatum ex certa malitia eſt grauius peccato ex paſſione,quia eſt magis voluntarium,magis durat,& eſt circa finem. peccatum autem ex paſſione,eſt circa ea quæ ſunt ad finem,12æ.q.47.2.c.*.q.78.4.o.*.22æ.q.7*.2.c.
2 ¶Malum eſt aliquid,& eſt ens rationis,non autem ens reale,1a.q.48.2.2m.
2 Malum non eſt negatio pura,ſed priuatio boni.1a.q.14.10.c.*.q.48.2.c.*.q.3m.*.12æ.q.18.1.c.*.q.6.2.c.*.q.75.1.c.
3 Nullum ens eſt malum per eſſentiam,nec per participationem,ſed per priuationem participationis,1a.q.49.3.c.4m.*.q.6.2.2m.*.3m.
4 Malum non eſt cognoſcibile,niſi per bonum,1a.q.14.10.4m.*.q.48.1.c.
5 Omnis priuatio inquantum huiuſmodi,habet rationem mali,ſicut omnis forma habet rationem boni,1a.q.48.1.1m.
6 Mala eſſe ratio & experientia docent,1a.q.48.1.c.*.2.c.1m.
7 Malum non eſt exiſtens,id eſt,aliqua natura,neque eſt in exiſtentibus,vt pars perfectionis,ſed vt priuatio in ſubiecto,1a.q.48.3.o.*2.2m.*2m.*3.1m.
8 ¶*Si vniuerſaliter malum non eſſet,vniuerſum eſſet imperfectius,1a.q.22.2.2m.*.q.48.2.c.1m.*q.49.2.c.
9 *Impoſſibile eſt eſſe ſummum malum,1a.q.49.3.o.*q.103.7.1m.*.22æ.q.172.6.c.
10 Malum non habet cauſam,niſi per accidens,1a.q.49.1.o.*.3.5m.*.22æ.q.75.1.c.
11 *Omne malum habet cauſam efficientem & materialem,non autem formalem nec finalem,1a.q.49.1.c.
12 Malum eſt cauſa per accidens,non autem cauſa per ſe,1a.q.48.1.4m.*.q.49.3.c.
13 *Malum duplex,ſ.malum naturæ,& malum culpæ,& vtrunque eſt vt in paucioribus,1a.q.63.9.o.
14 Malum culpæ ſecundum totam ſpeciem humanam,eſt vt in pluribus in aliis autem eſt vt in paucioribus,ſicut etiam malum naturæ,1a.q.49.3.5m.*.q.63.9.1m.*.12æ.q.71.2.3m.
15 Malum non ſimpliciter,ſed in ſolis voluntariis duplex,ſ.malum pœnæ,& malum culpæ 1a.q.48.5.o.
16 *Malum pœnæ opponitur bono creaturæ:malum vero culpæ,bono increato,1a.q.48.6.c.*.2a.q.87.2.4m.
17 Defectus,malum,peccatum,& culpa differunt:quia primum dicit negationem.ſecundum priuationem in omnibus:tertium in actione ſecundum quamcunque,quartum in voluntariis tantum,1a.q.48.5.c.3m.*.12æ.q.21.1.c.*.2.o.
18 Malum in naturalibus nunquam eſt in effectu,niſi præexiſtat aliud malum in agente vel in materia,ſed bene in voluntariis,1a.q.49.1.3m.
19 Malum naturæ duplex,ſ.malum naturæ a cauſa naturali,vt mors naturalis,& priuatio boni naturæ à cauſa non naturali,vt mors violenta,12æ.q.42.2.o.
20 Malum eſt differentia actus moralis,ratione finis,cui accidit aliqua priuatio,12æ.q.18.2.2m.*.2a.q.18.5.2.*.q.54.3.2m.*.q.79.2.3m.
21 Malum moralis voluntatis contingit per hoc,quod deficit ab ordine rationis & proprii finis,2a.q.72.2.c.1m.*.4.c.
22 Malum per prius dicitur de culpa,quàm de pœna,22æ.q.19.1.c.
23 Culpa magis habet rationem mali,quam pœna,1a.q.48.6.o.*.12æ.q.19.1.c.*.q.74.4.c.
24 Mali ſemper hic puniuntur ſpiritualiter,& boni præmiantur,non autem corporaliter,12æ.q.60.2.2m.
Mammona iniquitatis dicuntur diuitiæ.vel quia ſola eas eſſe reputant iniqui:vel quia ſunt occaſio iniquitatis:vel quia inæqualiter ſunt diuiſæ.vel quia iniuſte à primo ſunt acquiſitæ,22æ.q.32.7.2.c.1m.
1 ¶Mandatum eſt de meliori,& quod per alios mandatur:ſed præceptum eſt de neceſſario,& quod quis per ſe implet,2a.q.99.1.c.
2 Differentia inter præcepta,mandata,teſtimonia,& iuſtificationes,12æ.q.99.1.c.
¶Manſiones in cælis,ſunt diuerſi gradus beatitudinis,ideo nõ ſunt in limbo nec in purgatorio,3a.q.1.2.c.3.
1 ¶Manſuetudo diuerſimode numeratur inter beatitudines,fructus,& virtutes 22æ.q.157.2.3m.
2 Manſuetudo eſt circa iram,1a.q.21.1.1m.*.12æ.q.60.4.o.*.66.*.4m.*.22æ.q.157.c.*q.157.2.o.*.4.c.*.q.56.c.4m.
3 Manſuetudo præparat hominem ad cognitionem Dei,remouendo duplex impedimentum,ſcilicet iram & contradictionem veritatis,22æ.q.157.4.1m.
4 Manſuetudo maxime facit hominem compotem ſui,22æ.q.157.4.c.1m.
5 Manſuetudo eſt in iraſcibili ſubiective,12æ.q.46.2.c.
6 Homo eſt naturaliter manſuetus,quia eſt complexionis temperatiſſimæ,ideo non ſeruat iram,ſed iraſci conuenit ei naturaliter,inquantum ratio mouet ad cauſam iræ,12æ.q.46.5.1m.
¶Manumiſſi reducuntur in priſtinam ſeruitutem,propter aliquam offenſam in dominum ſuum,1a.q.98.3.2m.
¶Manus eſt organum organorum,quia facit omnia inſtrumenta,& eſt loco omnium aliorum neruorum,1a.q.76.5.4m.
¶Marcus amputando ſibi pollicem ne fieret ſacerdos non peccauit quia credidit ſe eſſe hoc ex diuino inſtinctu,22æ.q.1.1a.24.
2 Fluxus & refluxus maris,eſt non naturalis,quia eſt ex motu lunæ,cui aquæ naturaliter obediunt,1a.q.105.6.1m.

In aquis maris ſunt duo miracula,primum quod non cooperiunt totam terram contra naturam ſuam ſed eleuentur altiores ea:ſecundum vero quod ſemper mare eſt eiuſdem quantitatis,1a.q.69.1.2m. 2
Diuiſio maris rubri,fuit miraculum ſimpliciter,ſ.ratione ſoni ventorum,& aquæ,& ſanctorum eſt euentus,ibidem. 3
¶Maria & Ioſeph erant de eadem tribu,& de ſemine Dauid,3a.q.28.1.2m.*.q.31.1.2m. 4
*Maria fuit de ſtirpe Aaron,*nõ quidem ſecundum ſucceſſionem generis maſculini,ſed propter affinitatem contractam ex matrimonio ſibi inuicem deriuabus in matrimonio iungebantur,ſcilicet ſacerdotalis,& cognatio Aaron,& regis,cuius erat Maria,3a.q.31.2.3m.*.q.32.2.2m. 2
Maria nata eſt ex Nathan,Salomone,Ieconia,& Heli,3a.q.31.2.3m.*.3.2m. 3
Quicquid acceptum à parentibus fuit in Maria fuit prius eius actu,ideo non fuit in Chriſto,3a.q.31.1.c. 4
Maria in ventre matris ſuæ non habuit vſum liberi arbitrii,quia hoc eſt priuilegium Chriſti,3a.q.27.3.c. 5
Maria habuit tantam claritatem in facie,quod Ioſeph non cognoſcebat eam ſenſibiliter,3a.q.31.2.m. 6
Maria fuit ſanctificata priuſquam nata ex vtero,3a.q.27.1.o..2.2m. 7
Maria non potuit ſanctificari in parentibus,nec in conceptione eius,nec ante infuſionem animæ rationalis,3a.q.27.1.1m.*.2.o. 8
Maria fuit bis ſanctificata ſ.in vtero matris,& quando concepit Chriſtum in prima fomes fuit ligatus:in ſecunda vero totaliter ablatus,3a.q.27.3.o.*.1.1m.*.1.2m. 9
Maior ſanctificatio fuit in Maria,quàm in Ioanne baptiſta:& maior in eo,quam in Hieremia 3a.q.27.6.3m. 10
Maria ſuper omnes poſt Chriſtum,habuit plenitudinem gratiæ 3a.q.7.10.1m.*.q.27.1.c.*.5.o. 11
Maria habuit triplicem perfectionem gratiæ,ſcilicet in ſua ſanctificatione,in conceptione Chriſti,& in eius glorificatione.tertia eſt potior ſecunda,& ſecunda quam prima,3a.q.27.5.2m. 12
In prima perfectione gratiæ Maria immunis fuit à culpa originali,in ſecunda à fomite,& in tertia ab omni miſeria,3a.q.27.5.2m. 13
In prima adepta eſt gratiam inclinantem ad bonum,in ſecunda fuit confirmata in gratia,& adepta eſt gratiam confirmatam & confirmantem eam in bono:& in tertia adepta eſt gratiam conſummatam & perficientem eam in fruitione omnium bonorum,3a.q.27.5.2m. 14
Plenitudo gratiæ & obſeruatio conſiliorum,inchoata eſt in beata Maria,ſed primum fuit in ea perfecte:& ſecundum perfecte cœpit in Chriſto,3a.q.43.4.1m. 15
Maria eſt perfecte beata ſecundum corpus,quia cum corpore aſſumpta eſt in cœlum.Credimus enim,quod poſt mortem reſuſcitata fuerit,& portata in cœlum,3a.q.27.1.c.*.q.83.5.2m. 16
Maria habuit donum prophetiæ,ſapientiæ,& miraculorum,ſed non ſecundum omnem vſum 3a.q.27.5.3m. 17
Puritas Mariæ fuit maxima ſub Deo,1a.q.8.5.3m.*.3a.q.27.2.2m. 18
*Maria meruit Chriſtum portare,id eſt,meruit gradum puritatis & ſanctitatis,quo congrue eſſet mater Dei,non autem incarnationem Dei,3a.q.2.11.3m. 19
Quamuis beata virgo Maria ſit ſuper omnes angelos exaltata,non tamen eſt exaltata vſque ad æqualitatem Dei,vel ad vnionem in perſona:& ideo non dicitur ſedere ad dexteram,ſed aſtare a dextris,inquantum honor filii aliquo modo participatur,non plenarie redundat in ipſam inquantum mater Dei dicitur,ſed non Deus,1a.q.25.6.4m.*.3a.q.25.6.4m.*.3a.q.25.5.o. 20
Maria fuit vere mater Chriſti,3a.q.35.4.o. 22
Matrimonium verum fuit inter Mariam & Ioſeph,habuitque triplex bonum.& vtranque perfectionem requiſitam,præter coitum,& nuptiæ factæ ſunt,3a.q.29.2.o.*.4.d.30.q.2.a.2.o.*.Opuſc.62.c.2.c.3.*.m.6.c.10.o. 23
Maria fuit expers maledictionis Euæ,quia peperit ſine dolore,& non multiplicauit conceptus,nec fuit ſubiecta viro,3a.q.30.2.2m.*.q.35.6. 23
Angelus prius apparuit Mariæ quàm Ioſeph,3a.q.30.2.2m. 24
Angelus excellentius apparuit Mariæ quam Ioſeph,3a.q.30.3.2m. 25
Maria ſecundum aliquos,non fuit turbata in viſione angeli,quia aſſueta erat viſionibus angelorum,ſed in ſermone eius,ex admiratione dicto eius,3a.q.30.3m. 26
Non inconueniens eſt,quod angelus inſtrueret Mariam,quia licet erat inferior ea ſecundum ſtatum,licet eſſet ei coniunctio ſecundum prædeſtinationem,3a.q.30.2.1m. 27
Maria eſt ſuper omnes ordines angelorum,3a.q.30.2.1m. 28
Spiritus ſanctus fecit duplicem purgationem in Maria ſ.præparatoriam ad conceptionem Chriſti,colligendo mentem eius in vnum.ſecundam vero a fomite,media ante conceptione Chriſti,3a.q.27.3.3m. 29
Purgatio prima non fuit ad remouendum tranſfuſionem peccati originalis,ſed vt digna eſſet Chriſto 3a.q.81.4.3m. 30
Immunditas à peccato in Maria cauſabatur ex tribus,ſ.ex religione fomitis gratia inclinante ad bonum,& prouidentia Dei,3a.q.27.3.c.*.4.1m. 31
Maria voluit purgari poſt partum,non quidem propter aliquam immunditiam,ſed propter humilitatem,& obedientiam,& vt approbaret legem & vitaret ſcandalum,3a.q.37.4.o. 32
Emundatio & conſummatio Mariæ,inchoata fuit in prima ſanctificatione, 33

f 3 ſec in

ſed in ſecunda conſummata eſt in perfectione viæ in aſſumptione vero eius perfectione gloriæ, 3a q.100.a.c. 3a.q.27.5.3m.
34 Maria ſanctificata fuit in vtero à peccato originali, quoad maculam & reatum perſonalem, non autem à reatu eius naturæ, adeo ſi ante paſſionem Chriſti fuiſſet defuncta, non intraſſet paradiſum, nec vidiſſet Deum per eſſentiam, ſicut nec alij ſancti, 3a q.27.1.2m.
35 Cum beata ergo Maria credatur omnino fuiſſe immunis à fomitis inclinatione propter eius ſanctificationem perfectam, nõ eſt pium ponere aliquam pugnam à carne fuiſſe in ea tum talis pugna non ſit niſi ex fomitis inclinatione, nec tentatio quæ eſt à carne, ſine peccato eſſe poſſit, vt patet per gloſam. & quamuis non habuerit pugnam per tentationem quæ eſt à carne, habuit tamen pugnam per tentationẽ ab hoſte, qui nec ipſum Chriſtum reueritus eſt, 3a q.15.2.3m.
36 Fomes in maria adeo debilitatus eſt, & extinctus, vt ad peccatum actuale nunquam inclinaretur, 3a.q.27.3.c. 4.1m. 5.2m.
37 maria per primam ſanctificationem fuit ſemper immunis ab omni peccato actuali, 3a.q.27.4.0. 6.1m.
38 Tabernaculum veteris legis figurabat mariam, 3a.q.27.2 b.
39 Feſto Neomeniæ ſuccedit feſtum mariæ, in qua primo apparuit illuminatio ſolis, id eſt Chriſti, per copiam gratiæ, 12æ.q.103.3.4m.

1 Martyrium eſt actus virtutis quadruplicis, ſ. fortitudinis vt elicientis principaliter, patientiæ vero vt elicientis conſequenter, ſed charitatis vt imperantis, & fidei vt finis, 22æ.q.124.1.10.
2 martyrium eſt actus maximæ perfectionis, non quidem ſecundum ſe, ſed vt imperatur à charitate, & vt eam oſtendit, 22æ. q.124.3.0. q.184.5.3m.
3 Martyrium habet quod ſit meritorium ex charitate, ſine qua nihil valet, 22æ.q.124.2.5m.
4 Mors eſt de ratione martyrij, 22æ.q.124.4.0.
5 Confeſſio cuiuſcunque alterius veritatis quàm fidei, non eſt cauſa ſufficiens ad martyrium ratione materiæ, ſed tantum ratione finis, referẽdo ad Chriſtum, 22æ.q.124.5.c.2m.
6 * martyrium Ioannis baptiſtæ celebratur, licet mortuus ſit, non quidẽ pro fide, ſed pro reprehenſione adulterij, 22æ q.124.5.c.
7 moriens pro quocunque opere bono propter Deum, eſt martyr Dei: quia cauſa cuiuſcunque martyrij, eſt veritas fidei, vt eſt operans, 22æ. 124.5.c.
8 Vulneratus letaliter, licet ſuperuixit, habebit aureolam martyrij, ſicut ſancta Lucia, ſimiliter vulneratus, non letaliter, tamen moriens ex infirmitate non mortali, vt Marcellus Papa, habebit aureolam martirij nõ autem ſi afflictio non continuetur vſque ad mortem, ſicut de Syluestro Papa, 22æ.q.124.2.4m.
9 Martyrium eſt de præcepto, ſecundum præparationem animi tantum, 22æ.q.124.1.3m. 2.1m.
10 martyrium oblatum, debet tolerari patienter, ſed non debet quæri, quia non debet dari occaſio agendi iniuſte, 22æ.q.124. 3m.
11 Vniuerſalis abſolutio fit in perceptione baptiſmi & in martyrio, propter quod dicitur quod in martyrio omnia ſacramenta baptiſmi complentur in virtute paſſionis Chriſti, ſ. quantum ad plenam liberationem à culpa & à pœna, 3a.q.66.2.2m. q.87.1.2m.
¶Mas & fœmina in hominibus coniunguntur, non tantum propter generationem, vt in brutis, ſed etiam propter communicationem operũ, ideo in ſolis hominibus, mas eſt principium fœminæ, & fœmina facta eſt ex maſculo, 1a.q.92.2.0.
1 ¶Maſculinum genus & fœmininum abſolute prædicantur tãtum de ſuppoſito, 1a q.31.2.4m.
¶Mater dicitur aliqua ex hoc quod concepit & genuit, 3a.q.15.3.c.
1 ¶Materia non ſemper fuit, licet ſit ingenerabilis & incorruptibilis, 1a. q.46.1.3m.
2 materia prima eſt maxime in potentia, & principium imperfectiſſimũ, nec talis potentia materiæ, etiam dato quod ſit ſua eſſentia, eſt potẽtia ad operationem, ſed ad eſſe, 1a.q.4.1.c.
3 *Materia inquantum habet eſſe ſaltem in potentia, eſt ſimilis Deo, 1a. q.14.11.3m. q.15.c.6.
4 materia non poteſt eſſe in alio, cum ſit primum ſubiectum, 1a.q. q.3.2. 3m. 3a.q.77.1.c.
5 materia prima eſt ſua potentia paſſiua, ſicut Deus eſt ſua potentia actiua, 1a.q.4.3. 3m. q.77.1.2m. q.15. 2m.
6 *In materia nulla eſt potentia actiua, 1a.q.31.1.c.3m.
7 materia prima dicitur terra, quia eſt informis: dicitur aqua, quia eſt receptiua: dicitur abyſſus, quia eſt turpis, 1a.q.6.1.1m.
8 * Partes habent rationem materiæ, totum vero, rationem formæ, 1a.q. 7.3.1m. q.65.2.c. 1a.q.90.1.c.
9 Vnitas materiæ primæ, eſt tantum in iis quæ conueniunt in generatione & corruptione, 1a.q.66.2.0.
10 materia prima omnium rerum, eſt vna, vnitate ordinis tantum, 1a.q.65 2.1m.
11 Omnium generabilium & corruptibilium, eſt eadem materia, 1a.q.66. 2.c.
12 Materia duplex, ſcilicet naturalis & mathematica, 1a.q.85.1.2m. 3a.q. 77.2.4m.
13 materia triplex, ſ. ex qua, in qua, & circa quam, & tantum tertio modo coincidit cum fine, 12æ.q.55.4.c.
14 Duplex eſt conditio materiæ, ſcilicet cõditio quæ eligitur ab agẽte, & quæ conſequitur naturam materiæ, 1a.q.76.5.c. q.91.3.c. 12æ. q.85.6.c. 22æ.q.184.1.1m.
materia non eſt diuiſibilis niſi per quantitatem, 1a.q.50.2.c. q.75.7. c. q.76.4.4m. 2.q.77.2.c.6. 15
*materia prima, ſecundum potentiam non eſt infinita ſimpliciter, quia ſe extendit ſolum ad formas materiales, 1a.q.7.2.3m. 16
materia intelligibilis ponitur in diffinitione quantitatis, non autem materia ſenſibilis, 1a.q.85.1.2m. 17
materia & priuatio, diſtinguuntur realiter ſecundum Ariſtotelem, non autem ſecundum Platonem, 1a.q.5.2.1m. 3.3m. 18
Quæ non habent materiam, non habent cauſam intrinſecam, ſ. quæ tranſmutet de potentia ad actum, nec aliquam cauſam formalem, 1a.q.50.1. 2m. q.75.5.2m. 19
¶Mathematica ſcientia, non demonſtrat per cauſam efficientem nec per cauſam finalem, licet habeat ea quæ mathematica conſiderat, vt abſtracta ſecundum rationem: cum tamen non ſint abſtracta ſecundum eſſe. Vnicuique autem competit habere cauſam agentem, ſecundum quod habet eſſe, licet igitur ea quæ ſunt mathematica, habeant cauſam agentem, non tamen ſecundum habitudinem quam habent ad cauſam agentem, cadunt ſub conſideratione mathematica. & ideo in ſcientiis mathematicis non demonſtratur aliquid per cauſam agentem vel finalem, 1a.q.44.1.2m.
¶Mathias electus eſt ſorte, i. per diuinum donum declarauit eum, electum eſſe diuinitus, 22æ.q.95.8.c.

¶Matrimonium eſt formaliter coniunctio & vinculum animorum, relatio coniugum: vnde coniunctio viri & vxoris eſt potior, quàm cõnectio vxoris ad conſanguineos viri, non tamen debet dici affinitas, ſed matrimonium quod eſt vnitas quædam, ſicut homo eſt ſibi ipſi idem, non conſanguineus, 3a.q.29.2.c. 1
matrimonium erat in lege veteri, vt in officium naturæ, & non vt ſacramentum coniunctionis Chriſti & eccleſiæ, quæ nondum fuerat facta, 12æ.q.102.5 3m. 2
Inſeparabilitas conuenit matrimonio, vt eſt ſacramentum, & vt eſt in officium naturæ, ſed primo modo eſt de prima integritate matrimonij: ſecundo autem modo, de ſecunda, 12æ.q.105.1.3m. 3
Commiſtio carnalis, eſt de ſecunda perfectione matrimonij, non autem de prima, 3a.q.29.2.0. 4
Pater non poteſt cogere filium, vt conſentiat ad matrimonium per præceptum, ſed poteſt inducere cauſam rationabilem, & tunc filius tenetur ad præceptum, ſicut ad cauſam, 22æ.q.104.5.c. 5
Quælibet perſona libera, poteſt ſine conſenſu parentum, contrahere matrimonium, & intrare religionem, 22æ.q.88.8.2m. 9.c. q.104.5. c. 1a.q.68.10.c. 6
matrimonium ſecundũ diuerſos ſtatus, inſtitutũ eſt à lege naturæ, Moyſis, Chriſti, & à lege ciuili, 12æ q.154.2.c. 9.2m. 7
Finis matrimonij duplex. ſ. finis principalis, id eſt, generatio & educatio prolis, & finis ſecundarius, i. mutuum obſequium, 22æ q.154.2.c. 3a q.29.2.c. 8
*Actus matrimonij poteſt eſſe ſine peccato, & meritorius, 12æ. q.34.1. 1m. 22æ.q.151.2.0. 9
In matrimonij ſacramento confertur gratia, 12æ.q.100.2.4m. 10
matrimonium non debet eſſe inter propinquos 22æ.q.154.9.c. 11
Defectus ætatis, ſ. ante pubertatem, quæ communiter eſt in maſculo in anno quartodecimo, in fœmina vero in anno duodecimo, impedit matrimonium & dirimit, 22æ.q.189.5.c 12
Seruus poteſt contrahere matrimonium, & vouere continentiã, neſciente domino eius vel contradicente, non autem religionem ingredi, vel ordinem ſuſcipere, 22æ.q.88.8.3m. q.104.5.c.6. 13
Sex crimina impediunt matrimonium contrahendum ſolum, ſcilicet inceſtus, vxoricidium, raptus alienæ ſponſæ, ſuſceptio propriij filij de fonte per dolum, interfectio presbyteri, & pœnitentia ſolennis, 12æ q.154 9.3m. 14
In lege veteri, Iudæi prohibebãtur contrahere matrimonium cum Chananæis, quia Chananæi debebant deleri, & Iudæi erant proni ad ritus & mores eorum, propter conuerſationem cum eis & cum aliis infidelibus, vbi non erat periculum, permittebantur, ſicut patet de Ioſeph, moyſe, & Heſter, 12æ.q.105.4 6m. 15
matrimonium de lege naturæ & indiſſolubile, 22æ.q.154.2.c. 16
matrimonium de iure naturæ vel naturale eſt, non quia ſit a natura ſed quia ad ipſum propter bonum prolis & mutuum fidele obſequiũ. natura inclinat. Suppl.q.41.1.c. 17
Non tenentur homines ex præcepto ad contrahendum matrimonium. Suppl.q.41.2.0. 18
Cum ad prolis procreationem ſit ipſum matrimonium inſtitutum, ſecundum ſe ſemper licitum eſt Suppl.q.41.3.0. 19
Actus matrimonialis ſemper meritorius eſt, ſi ad ipſum homines religionis vel iuſtitiæ virtute inducantur. Suppl.q.41 4.c. 20
matrimonium eſt ſacramentum Suppl.q.42.1.0. 21
matrimonium quod vt in officium naturæ, inſtitutũ fuit à Deo ante peccatum, vt remedium vero poſt peccatum fuit inſtitutum. Suppl.q.42. 2.c. 22
matrimonium quod in fide Chriſti contrahitur, habet quod gratiam conferat ad ea operanda adiutricem, quæ in matrimonio requiruntur. Suppl.q.42.3.c. 23
Carnalis commixtio non ad primam ſed ad ſecundam ſpectat matrimonij perfectionem. Suppl.q.42.4.0. 24

matrimo-

25 Matrimonium coniunctio quædam eſt viri & vxoris ad vnam cognationem & prolis educationem & etiam domeſticam, Suppl. q. 4[?] .1.c.
26 Matrimonium congrue appellatur matrimonium, nuptiæ ac coniugium, ſed diuerſis rationibus. Suppl. q. 4[?] .2.0
27 Matrimonium eſt quædam indiſſolubilis maritalis coniunctio inter legitimas perſonas, indiuiduæ vitæ conſuetudinem retinens. Suppl. q. 44.[?] .c.
28 Matrimonialem coniunctionem non niſi aliquo viri ac mulieris conſenſu fieri certum eſt Suppl. q. 45.1.c
29 Expreſſio verborum ſe habet ad matrimonium, ſicut ablutio exterior ad baptiſmum Suppl. q. [?] .c.
30 Conſenſus per verba de futuro expreſſus non facit matrimonium, ſed ſponſalia Suppl. q. 45. 2.0
31 Conſenſus exterioribus verbis expreſſus, abſque interiori conſenſu nullum matrimonium facit. Suppl. q. 45 4.c.
32 Conſenſus in occulto factus quanquam malus & iure prohibitus, matrimonium tamen facit, ſi fiat inter legitimas perſonas. Suppl. q 45. 5.0.
33 Conſenſus per verba de futuro expreſſus nullum efficit matrimonium, niſi ſit aliquo interueniente firmatio, Suppl. q 46 1.c
34 Carnalis copula in foro conſcientiæ, quamuis poſt ſponſalia matrimonium non perficiat, in eccleſiæ tamen foro matrimonium efficere iudicatur Suppl. q. 46 2 o
35 Quanquam ſimpliciter conſenſus coactus in matrimonio eſſe non poſſit, poteſt tamen aliqua in eo ſecundum quid violentia eſſe. Suppl. q. 47.1 c
36 Poteſt aliqua coactio & metus cadere in conſtantem virum. Suppl. q. 47 2.0.
37 Conſenſus coactus ex metu cadente in conſtantem virum, matrimonium tollit. Suppl. q. 47.[?] .c.
38 Conſenſus coactus ex parte cogentis matrimonium in toto tollit. Suppl. q. 47.4 0.
39 Conſenſus ex conditione de præſenti non contraria matrimonio vel de futuro & neceſſaria, matrimonium non tollit. Suppl. q. 47 5.c.
40 Cum per matrimonium homo perpetue mancipetur ſeruituti, non poteſt pater cogere ad matrimonium, quanquam filium ex aliqua rationabili cauſa ad ipſum poſſit inducere. Suppl. q. 47 6.0
41 Conſenſus matrimonium faciens non eſt conſenſus in carnalem copulam, ſed in matrimonium in ordine ad carnalem copulam, Suppl. q. 48.1.c.
42 Matrimonium ex conſenſu ob inhoneſtam cauſam verum matrimonium eſt, quanquam culpabilis ſit huiuſmodi conſenſus Suppl. q. [?]8.2.0.
43 Oportuit aliqua bona eſſe, quibus matrimonij honeſta ratio appareret. Suppl. q. 49 1.0.
44 Proles fides ac ſacramentum, prima & potiora ſunt bona quibus matrimonij honeſta ratio redditur Suppl. q. [?]9 2.c.
45 Principalius bonum matrimonij vel dignius ipſum ſacramentum eſt. Proles vero, i. prolis intentio maxime eſſentialis in ipſo eſt, quam ſequitur fides, id eſt, debitum ſeruandæ fidei, deinde ſequitur ſacramentum Suppl. q. 49 3.0.
46 Quanquam minus honeſta appareat matrimonij ratio, proles tamen ac fides & ſacramentum ipſum omnino honeſtum reddunt. Suppl. q. 49.4.c
47 Actus matrimonialis ſemper culpabilis & peccatum eſt, niſi prolis intentio, ac mutue inter coniuges fides adſit. Suppl. q. 49 5 0.
48 Cognoſcens vxorem ſola libidinis & delectationis cauſa, nullum aliud bonum matrimonij habens vel actu intendens, mortaliter peccat. Sup. q 49 6.c
49 Aliqua expediens fuit eſſe impedimenta contrahendum matrimonium dirimentia, ſed non contractum, eccleſiæ ſcilicet inhibitio ac feriatum tempus. & aliqua ipſum contractum & contrahendum, ſ. error, conditio, votum, cognatio carnis, cultus diſparitas, vis, ordo, ligamen, honeſtas, affinitas, impotentia coeundi. Suppl. q. 50. 1.c.
50 Poteſt toties contrahi matrimonium, quoties alter coniugum mortuus eſt, moriente enim altero coniugum vinculum matrimoniale tollitur, Suppl. q. [?]3.1 0.
51 Secundum matrimonium eſt ſacramentum, cum in eo reperiantur, quæ ſunt de eſſe ſacramenti, ſcilicet perſona legitime, tanquam materia, & expreſſio conſenſus per verba de præſenti tanquam forma Suppl. q. 63 2.0.

1 ¶ Mediator Dei & hominum, eſt ſolus Chriſtus principaliter, inſtrumentaliter autem ſunt prophetæ & ſacerdotes vtriuſque teſtamenti & angeli, non autem ſpiritus ſanctus, quia cum ſit per omnia Deo æqualis, non poteſt dici mediator inter Deum & homines: Chriſtus autem etſi ſit Deus, tamen eſt etiam homo. Nec dæmon, quia cum ſit immortalis & miſer, non contingere hominem Deo intendit, quod mediatoris eſt proprium, ſed ſeparare ab illo, & ad miſeriam ducere, 3ª. q. 26.1.0

1 ¶ Medicina duplex, ſcilicet remouens morbum, & promouens ad perfectam ſanitatem: prima conuenit infirmis, ſecunda vero ſanis, 3ª q. [?]0. 4.1m.
2 Obiectum artis medicinæ, eſt ſanitas, quia nihil conſiderat, niſi in ordine ad [?] 22æ q. [?] .c.
3 Pro neceſſitate corporis licet vti precioſis medicinalibus, ſed in pertinentibus ad ſolam decentiam honeſtam, debemus eſſe contenti ſimplicibus. [?]. q 32.2.3m.
4 Quodcumque medicina fortis, ſtatim inducit ſanitatem: ſic & habitus corporales, poſſibile eſt cauſari ex vno actu, non autem habitus virtutis, 22æ q 51.3.1 ſ.

¶ Medicus accipiens in curam infirmitatem deſperatam, nullus [?] iniuriam, 22æ q. 71.3 1m. 1
Sapiens medicus permittit minorem morbum, vel procurat, vt vitet vel ſicet maiorem. 12æ. q. [?] .1m. [?] .18c. 0. [?]4 [?] .q. 162 [?] . 2
Medicus tenetur gratis mederi pauperi, quando nec per ſe nec per alios magis coniunctos, nec per eos qui magis poſſunt, valent curari, 22æ q. 71.1.c. 3
Medicus quædam conditione viuunt in freneticum qui eius curam nō vult recipere: & huic ſimulatur correctio, fraternam, quæ habet cum eo [?] non autem ſimpliciter correctio fraterna, 12æ. q 33 4.1m. 4
Medicus non tanto magis ſanat, quanto maiorem dat medicinam, ſed quanto medicina eſt magis proportionata morbo, ſic non oportet quod religio tanto ſit perfectior, quanto maiorem habet paupertatem, ſed quanto eius paupertas eſt magis proportionata ſuo communi & ſpeciali, 22æ. q. 188.7.1m. 5

¶ Medium. [?] Actio tranſiens, eſt realiter medium inter agens & paſſum, non autem actio immanens niſi ſecundum modum ſignificandi, 1ª. q. 54.1.3m. 1
Inter habens & habitum aliquando nihil eſt medium. aliquando tantum relatio. & aliquando aliquid per modum actionis & paſſionis, non autem actio vel paſſio. & ſic eſt ſpeciale prædicamentum. ſ. prædicamentum habitus, 12 q. 4[?] .2.1m. 2
Inter habitum & priuationem quæ eſt in priuatis, & aliquid habitum relinquens poteſt eſſe medium, circa proprium ſubiectum ſicut inter bonum & malum eſt actus indifferens, non autem inter habitum & priuationem quæ eſt in priuato eſſe nihil relinquens de habitu, 12æ. q. 18 8.2m 3
Inter ſubſtantiam & accidens quintum prædicabile, datur medium, non autem vt accidens diuiditur contra ſubſtantiam, 1ª q. 76.4.4m. [?]. q. 77 1.5m. 4
Virtus non eſt medium inter paſſiones ſecundum eſſentiam. ſed ſecundum effectum, quia conſtituit medium inter eas. 12ª. q. [?] .1. [?] . 5
In paſſionibus accipimus medium, per hoc quod attingitur recta ratio, in quo conſiſtit ratio virtutis. 12ª q. [?] .1 1m. [?] .3 2m. 6
Virtutes theologicæ habent medium per accidens id eſt, ex parte noſtra, non autem per ſe, id eſt, reſpectu Dei, 12ª. q. [?] .4.0. [?] . 22ª q. 17.5.2m. 7
Quælibet virtus intellectualis conſiſtit in medio per conformitatem intellectus ad rem ſ. in vero, cuius exceſſus eſt affirmatio falſa, defectus negatio falſa. 1ª. q. [?] 4. [?] .0. [?] .4.1 [?] 1m. 8
Virtus moralis, reſpectu materiæ eſt medium, ſed reſpectu rationis, eſt extremum, 2ª q 6[?] .[?] 1m. 9
Medium virtutis moralis, attenditur ſecundum rationem rectam in omnibus circunſtantiis non autem ſecundum quantitatem abſolutam. 1ª q 64 1.2 [?] . 3 [?] . 22ª. q. 92.1 c. [?] q. [?] 4.1.1 [?] . q. 18 [?] 3 [?] 1.1 [?] 1.2m. 10
Virtus moralis conſiſtit in medio inter exceſſum & defectum. 1ª q 64 [?] 1 0. [?] .4.1m. [?] .2 [?] . 22ª. q. 1 [?] .3.2m. [?] q. 1.1.1. 11
Omne medium virtutis, eſt medium rationis, ſed ſolius iuſtitiæ, medium eſt rei & rationis. 1ª [?] .q. 64.[?] c. [?] . 22ª q. 58. 10.0 [?] .4.61.1 1m 12
Medium iuſtitiæ eſt æqualitas, quam conſtituit inter aliquos. 3ª. q. 85. 3.1m. 13
Medium iuſtitiæ diſtributiuæ, ſumitur ſecundum proportionem geometricam, commutatiuæ vero medium, ſumitur ſecundum proportionem arithmeticam, 22ª. q. 61.2.0 [?] 4 c ſ. 14

¶ Mel non offerebatur in ſacrificiis Deo, quia offerebatur idolis: & ad excludendum omnem carnalem dulcedinem & voluptatem à ſacrificantibus Deo, 12ª. q. 102.3. 12 2. 3.14m. 1

¶ Melchiſedech dicitur eſſe ſine patre, matre, genealogia, principio, & fine quia ſcriptura non ponit: licet habuerit, quia fuit Sem primogenitus Noe, vt Hebræi dicunt. 3ª. q 22 6. [?] .

¶ Melius non aliquid dicitur [?] ſimpliciter, quod tamen minus proprie recipit alicuius prædicationem, ſicut cognitio patriæ, eſt nobilior cognitione ſuæ, quæ magis proprie dicitur fides, 22ª. q. 67 3.2.3m. [?]

¶ Membrum omne, & quælibet potentia animæ, operantur toti, & non ſibi ſoli, 22ª. q 2[?] .5.2m. 1
Caput eſt membrum, habens virtutem influendi in alia membra, & recipit ab aliis membris nutrimentum & alia obſequia. 3ª. q [?] [?] .7.3 c. 2
Membra hominis non applicantur operi niſi de conſenſu rationis, 12ª q. 74.2 0. [?] . q. [?] 7.7.c.ſ. 3
Membra naturalia & inſtrumenta artificialia in ſcripturis, ſignificant operationes, quarum ſunt principia. 1ª. q 3.1.3m. 4

¶ Memoria duplex. ſ. conſeruatiua ſpecierum tantum, & cuius obiectum eſt præteritum vt præteritum. prima eſt potentia pure cognoſcitiua, & eſt in parte intellectiua, ſecunda vero in parte ſenſitiua tantum 1ª. q 77.8 4m. [?] .q 79.6.0. 5
[?] Memoria quæ eſt altera pars imaginis, non eſt præteritorum, quia abſtrahit ab omni tempore, cum ſit in intellectu, & non in parte ſenſitiua, 1. q 79.6 2m. 2
[?] Memoria intellectiua nō differt realiter ab intellectu poſſibili, ſed eſt habitualis retentio eius cuius actus eſt intelligentia, quæ oritur ex memoria, ſicut actus ex habitu, 1ª. q. 79.7 0. [?] . q 93.7 3m. 3
Memoria ſenſitiua eſt theſaurus ſpecierum intentionalium, id eſt, intentionum ſenſibilium cum ſenſu acceptarum, cuius organum eſt in extrema parte capitis, 1ª. q. 78 4.c. 4
In quæ magna aſtimamus, magis memoriæ infigimus, 12ª. q. 47. 1.3m. 5

6 Conſuetudo multum operatur ad bene memorandum,12ª.q.50.3.3m, 22ª.q.49.1.2m.
7 Illud quod ſcribitur,non de facili à memoria labitur, ſed ſuccurrit memoriæ 1ª.q. a.1.c.
8 Neceſſarium eſt,eoſdem actus pluries reiterari, vt aliquid firmiter memoriæ imprimatur,quia meditatio confirmat memoriam, ſecundum philoſophum. 12ª.q.51.3.c.22ª.q.49.1.2m.
9 Memoria in angelis poteſt poni,vt eſt in mente:non autem vt eſt in ſenſu,1ª.q.54 5.2m.
10 Memoria intellectiua,manet in anima ſeparata:non autem memoria ſenſitiua:ſed corrumpitur,1ª.q.77.8.4m.q.89.5.2m.
11 Documenta quatuor ad bene memorandum ſ.ſimilitudines rerum aſſumere conuenientes,nec tamen omnino conſuetas,ordinare eas diſponere,ſolicitudinem circa eas apponere & affectū adhibere, & eas frequenter meditari,22ª.q.49.1.2m.

1 ¶Mendacium dicitur tripliciter.ſ.materialiter.i.dictum falſum: formaliter i.voluntas falſum enunciandi:& effectiue. i.voluntas decipiendi,22ª.q.38.1.3m.q.110.1.c.
2 Cupiditas fallendi , pertinet ad perfectionem mendacij , non autem ad ſpeciem eius,22ª.q.110.1.c.3m.
3 Omne mendacium eſt peccatum,22ª.q.69.1.2.c.q.70.4.c.q.110.3 c.4 b.q.111.1.c.q.184.5.2m.
4 Mendacium ſecundum ſe,diuiditur tantum in duas ſpecies,ſ.in iactantiam, & ironiam: ſecundum gradus autem eius ratione finis , diuiditur in pernicioſum,iocoſum,& officioſum,vel in octo gradus eius,ſcilicet quorum primus eſt in doctrina religionis: ſecundus quod nulli prodeſt, & obeſt alicui: tertius quod prodeſt vni, & alteri obeſt: quartus quod fit ſola mentiendi fallendique libidine: quintus quod fit placendi cupiditate:ſextus quod nulli obeſt, & prodeſt alicui ad conſeruandum pecuniam.ſeptimus quod nulli obeſt,& prodeſt alicui,ad vitandum mortem.octauus quod nulli obeſt,& prodeſt alicui, ad vitandum immundiciam corporalem,22ª q.110.1.c.
5 Mendacium eſt peccatum mortale tantum dupliciter ſ. ſecundum ſe, id eſt, quando eſt contra charitatem Dei vel proximi, ex intentione,& ratione ſcandali,22ª q.69.1.2.c.q.70.4.c.q.110.4.c.
6 Mendacium per ſe,directe & formaliter opponitur virtuti , quæ dicitur veritas 22ª.q.110.1.c. 1.c.
7 Dicēs verum,credens ſe dicere falſum,dicit mendacium per ſe,& formaliter.non autem,econuerſo,niſi per accidens & materialiter. 22ª. q.110.1.c.
8 Intendens ſignificare falſum nutibus , mendacium dicit, 22ª q. 110. 1.1m.
9 Mendacium verbo,vel facto vel nutibus,eſt æqualiter peccatum,22ª.q. 111.1.c.4m.
10 Nullus debet dicere mendacium , vt ipſe vel alius euadat mortem , vel immunditiam corporalem 22ª.q.110.3.4m.q.113.1.3m.
11 Nec mendacium, nec aliquid quod ex genere ſuo non eſt peccatū mortale,eſt perfectis peccatum mortale.niſi ſit contra eorum votum , vel ratione ſcandali,22ª q.69.1.2.c. q.70.4.c.q.110.4.5m.
12 Si res viſa vel audita,referetur non eodem modo,nec eiſdem verbis,nō eſt mendacium(vt patet in Euangelio & in aliis ſcripturis diuinis,in quibus nihil eſt falſum) 3ª.q.12 .5.1m.
13 Non ſeruans promiſſum, propter ſuperuenientia impedimentum , vel re mutata,excuſatur a mendacio,vt ſanctus Paulus.22ª.q.110.3.5m.
14 In ſacra ſcriptura aliqui laudantur dupliciter,ſ.ut exempla perfectæ virtutis, vt Abraham & Iacob:& propter indolem virtutis, vt Iudith & obſtetrices primi excuſantur à mendacio,quia figuraliter & prophetice locuti ſunt:non autem ſecundi,licet verum dixerint myſtice,22ª. q.110.3.3m.q.111.2.1m. 3m.
¶Mēdicitas duplex.ſ.cōtraria voluntati, & voluntaria:prima eſt occaſio furti & periurij,non autem ſecunda,ideo Chriſtus elegit eam,22ª.q. 5.2. q.40.3.1m.
1 ¶Mens dicitur a metiendo.vel à meminendo 1ª.q.79.9.4m.
2 ¶Mens dicitur tripliciter,ſcilicet natura intellectiua, intellectus & memoria,1ª.q.79.1.c.
3 Aliquid inhærens menti rationali,eſt maius ea ſecundum quid,non autem ſimpliciter,ſed nihil ſubſiſtens præter Deum eſt maius ea, 1ª.q. 16.1.2m.
1 ¶Menſtrum ſanguis eſt in fœminis,loco ſeminis,& eſt propria materia corporis Chriſti & aliorum,non autem ſemen fœminæ,3ª.q.31.5.c. 6.3m.q.32 3.5m.
2 ¶Menſtruum non eſt ſanguis primo generatus ex cibis,ſed eſt reſiduum eius quod ab vltima digeſtione nutritiua monſtrat generatum,3ª.q. 31.5.c.
3 Menſtruum eſt potentia totum, ſecundum potentiam paſſiuam, ſicut ſemen viri eſt potentia totum,ſecundum potentiam actiuam.3ª,q.32. 5.1m. .c.
1 ¶Menſura duplex . ſ. æquiparata menſurato per replicationem, & ratio cognoſcendi ipſum,1ª.q.7.5.2m.
2 Menſura eſt illud,per quod cognoſcitur quantitas rei, & eſt quid minimum , vel ſimpliciter . vt in numeris in quibus primo inuenitur: vel quo ad nos,vt in continuis deinde primum in quolibet genere, 12ª. q.90.1.c.
3 Non oportet quod omnis menſura ſit omnino infallibilis,& certa,ſed vt eſt poſſibile in genere ſuo,12ª.q.92.3.3m.q.97.1.2m.
4 Menſura debet eſſe homogenea,i.eiuſdem generis cum menſurato,1ª q.3.5.2m.12ª.q.13.1.2m.
Ratio naturalis & principia ei naturaliter indita ſunt regulæ gñales, & menſuræ omnium agendorum ab homine, non autem naturarum, 12ª q.91.3.2m. 5
Ad hoc quod aliqua menſurentur per aliquod vnū , nō requiritur quod illud vnum ſit cauſa omnium eorum,ſed quod ſit ſimplicius,1ª.q.103 5.4m. 6
Intellectus Dei eſt menſura prima omnium rerum non menſurata,res eſt menſura ſecunda menſurata.ſed intellectus noſter eſt menſuratus à rebus non menſuratis,1ª.q.21.2.c.12ª.q.93.1.1m. 7
Cum dicitur Deus mēſurari ſua æternitate,accipitur ibi ratio menſuræ, ſecundum apprehenſionem noſtram tantum.1ª.q.10.2. m 8
¶Mercatores ſperare poſſunt lucrum ex mercatione, quod non poſſunt dantes mutuo,22ª q.78.1.
¶Merces eſt terminus operis,18ª.q 114.5.c. 1
Merces eſt id quod recompenſatur pro retributione operis: ideo reddere mercedem,eſt actus iuſtitiæ,ſicut reddere pretium rei emptæ,12ª. q.114.1.c.3ª.q.49 6. 2
Meretrix etiam nunc debet permitti,id eſt,tolerari in ciuitate,vt vitetur peius malum.ſ.ſodomia, adulterium, & huiuſmodi, quia ſapientis legislatoris eſt,minores tranſgreſſiones permittere,vt maiores caueātur,& in regimine humano illi qui præſunt,recte aliqua mala tolerant, ne aliqua mala peiora incurrantur : vnde dicit Auguſtinus in lib. de ordi.Aufer meretrices de rebus humanis,turbaueris omnia libidinibus 12ª q.101.3.2m.22ª.q.10.11.c. 3
Meretrix poteſt ſibi retinere, quod ſibi datum eſt propter fornicationē, ſed ſi ſuperflue ad fraudem vel dolum extorſiſſet,teneretur eidem reſtituere,22ª.q.62.5.2m. 4
¶Mergulus ſignificat guloſos,qui ſe delitiis immergunt,12ª q.102.6.2m .c.
Meritum duplex.ſ.congrui,& condigni.12ª.q.114.6.c. 1
Aliquid cadit ſub merito dupliciter,ſcilicet ſimpliciter, vt vltimus finis, & omne quod perducit ad eum,& ſecundum quid,ſ.temporalia,12ª. q.114.10.c. 2
Efficacia meriti ,menſuratur ex tribus,ſ.ex charitate vel gratia,voluntate,& obiecto,1ª.q.95.1.c.22ª.q.19 8.c. 3
Actus humani habent rationem meriti ex duobus,ſ.principaliter ex ordinatione Dei:ſecundario autem ex libero arbitrio,12ª.q.114.4.6.c 12ª q.2.9.c. 4
Meritum importat ex æqualitatem iuſtitiæ,3ª.q.19.6.c. 5
Meritum non poteſt eſſe ſine actu,quia requiritur quod faciat quod debet qui meretur.12ª,q.91.5. m. 22ª.q. 9 3.4m. 6
Meritum eſt actio quia iuſtum eſt,vt agenti aliquid datur,3ª q.49.9.c. 7
Meritum conſiſtit in hoc, quod homo contemptis creatis inhæret Deo. ſed peccatum eſt econuerſo,22ª.q 104 3 c. 8
Omne meritum eſt ſupra naturam, & omne demeritum eſt infra,& contra naturam,12ª.q.71.2.c. 9
Meritum non diminuitur propter obligationem obedientiæ,ſi prompte fiat,maxime apud Deum,qui non ſolum exteriora opera , verum etiā interiorem voluntatem videt,22ª q.104.c. m. 10
Merces aliquod dicitur dupliciter,ſ.formaliter,id eſt,actibus: & vt principio,ſ.habitibus,12ª.q.55.1.3m. 11
Quælibet opera virtutum quamlibet,ex hoc meritoria ſunt,quod fiunt vt obediatur Deo,12ª q.8 4.3.c. 12
Non poteſt idem actus numero eſſe meritorius beatitudinis,& actus beatitudinis qui eſt fruitio beata cum vnus gratiæ imperfectæ,& alius gratiæ conſummatæ,1ª.q.62.2.c.5 2m. 13
Principium merēdi eſt ex parte animæ:ſed corpus eſt inſtrumentū actus meriti,3ª.q 49.6.2m. 14
Paſſionibus meremur vt regulantur à ratione,& paſſionib demeremur, inquantum ſunt contra rationem:non autem ſecundum ſe,12ª.q 24 1.3m.22ª.q.158.2.1m. 15
Paſſio corporalis martyrum, facit ad meritum præmij accidentalis. non autem ad meritum præmij eſſentialis,niſi inquantum eſt volita,3ª. q. 48.1 1m. 16
Gratia eſt principium meritorij operis,mediantibus virtutibus,ſicut eſſentia animæ,eſt principium operum vitæ,mediantibus potentiis eius, 12ª.114.4.1m.3ª.q.19 6 c. 17
Nullus poteſt ſibi mereri gratiam ex condigno, ſed ex congruo tantū, 12ª.q.114.5.c.22ª.q.17.1.3m.3ª.q 2.11.c. 18
Nullus purus homo poteſt alteri primam gratiam mereri ex condigno, ſed tantum ex congruo,12ª.q 114.6 c.7.2m. 19
Exiſtens in gratia, meretur ex condigno vitam æternam ratione gratiæ: ſed tantum ex congruo ratione liberi arbitrij,1ª.q.95.1.4m.6m. 12ª q.114.3. 3ª.q.48.1.c. 20
Homo quolibet actu meritorio, meretur augmentum gratiæ , ſed non ſtatim augetur,12ª.q.114.8.c. 21
Omnis actus informatus gratia,eſt meritorius,22ª q.2.9.c. 22
Gratia non poteſt cadere ſub merito,quia eſt merendi principium, 3ª.q 2.11.c. 23
Efficacia & radix merendi. eſt ex charitate: ſed ſingulæ virtutes merentur præmia ſingula.22ª.q 182.2.c.22ª.q.182 2 c. 24
Radix merendi præmium eſſentiale,eſt charitas, & ſimiliter etiam eſt radix,reſpectu præmij accidentalis,1ª.q.95.4.c.22ª.q 182.2.3m. 25
Nullus virtutis actus eſt meritorius,niſi ſit informatus charitate,12ª q.114.4.c.22ª.q.2.9.c.2m.q.83.13.15 c.q.124.2.2m. 26
Meritum vitæ æternæ : primo pertinet ad charitatem : ſecundo ad alias virtutes, 27

virtutes,ſecũdum quod actus earum imperantur à charitate, 12ª.q. 97.1.c.2m.*.q.114 4 0.

28 Quilibet actus charitatis,meretur vitam æternam,& augmentum charitatis,1ª.q.62.5.c.*.12ª.q.114.7.3 .* 8.1m.*.22ª.q.14.6.c.1m.

29 Nobilius eſt habere aliquid ex merito,quàm ſine merito,& dignitas merendi maior eſt quàm gloria corporis,3ª.q.19.3.c.

30 Quanto magis eſt arduum opus tanto eſt magis meritoriũ ratione bonitatis,non autem ratione difficultatis, niſi per accidens ratione maioris conatus vel attentionis,12ª.q.2: .3.1m.

31 *Meritum eſt æquale præmio vitæ æternæ,æqualitate quantitatis.12ª. q.114.3 0.

32 Quantitas meriti poteſt attendi ex duobus,ſcilicet ex difficultate & bonitate operis, & ex voluntate & charitate operantis,1ª.q.95.4.c.

33 Voluntas cum opere,magis meretur vel demeretur accidentaliter, quã voluntas ſola,non autem eſſentialiter,niſi ratione triplicis inæqualitatis,ſcilicet numeri,continuati motus,& intenſionis,12ª q.20.4.0.

34 Natura comparatur ad principium merendi,ſ.ad charitatem ſicut materia ad formam, fides autem, vt diſpoſitio eius,ideo actus virtuſque non eſt meritorius,niſi cum charitate,22ª.q.2.9.1m.

35 Aliquis poteſt ſibi mereri perſeuerantiam gloriæ, non autem viæ,ſed vtranque poteſt & aliis impetrare per orationes,12ª.q.114.9.0.

36 Bona temporalia, vt vtilia ad opera virtutum, per quæ peruenitur ad gloriam,cadunt ſub merito ſimpliciter,non ſe autem, ſecundum quid, 12ª.q.114.10.0.*.22ª.q.122.5.4m.

37 Quilibet agens in bonum vel malum perſonæ vel communitatis vel ſui,meretur vel demeretur retributionem ab vtroque,12ª.q.21.3 4. o.*.22ª.q.59.3.2m.*.q.62.5 c.*.q.65.1.c.

38 Nullus meretur id quod iam habet,1ª.q.62.4.c.*.12ª.q.114 5.c.*.3ª q.19.3.c.

39 *Nullus poteſt ſibi mereri ex condigno,nec ex congruo reparationem poſt lapſum,12ª.q.114.7.0.

40 *Homo poteſt aliquid mereri à Deo ſecundum quid,præſuppoſita Dei ordinatione,non autem ſimpliciter,12ª.q 11.4.0 *.q.114.1. 0.

41 *Nullus meretur niſi viator,& pro viatore tantum,1ª.q.62.9.0.*.22ª q.13.4.2m.*.q. 83.11m.*.1ª.q. 19.3.1m.

42 *Meritum animæ ſeparatæ vel demeritum, non poteſt augeri nec minui,1ª.q.62 9.c.

1 Metaphyſica eſt de ſubſtantiis immaterialibus, inquantum tales ſubſtantiæ:de ſenſibilibus autem,ut ſubſtantiæ vel vt entia tantum,22ª q.66.5.1m.

1 Metaphora.*.Nomen non dicitur propriè, ſed metaphoricè de eo, in quo non eſt tota ratio nominis,ſed aliquid eius per ſimilitudinẽ, 1ª.q.13.9.c.*.q. 3.1.c.

2 Quæ dicuntur metaphoricè, non oportet ſecundum omnia eſſe ſimilia, 3ª.q.8.1.3m.*.q.8,1.2m.*.q.46.q.2m.*.q 48.3 1m.*.q.75.6.2m

3 Ex eadem re poteſt fieri metaphora ad contraria,propter diuerſas proprietates eiuſdem rei,12ª q.13.1.1m.

4 Metaphora in diuinis, potius transfertur ex natura irrationali & vili, quàm ex natura rationali & nobili, ad vitandum errorem, 1ª. q. 1. 9.3m.

5 Theologia vtitur metaphoris.1ª.q 1.9.0.*.q.10.1,4m.*.q.13.3.3m.*. q.13.3.1m.*.q.14.11.c.*.q.19.11.c.

¶Michael eſt de ordine principatuum, vel archangelorum, 1ª.q.113. 3.c.

1 Miles in exercitu debet primo ſubdi duci,ſecundo aliis coordinari, ſed contrarium primi eſt grauiſſimum peccatum,12ª.q.100.6.c.

2 Milites charactere inſigniuntur,quaſi ad militiam deputati,3ª.q.63.3.c.

¶Militaris ars,quæ eſt propter victoriam, ad quam ordinatur omne officium bellicum,ordinat autem equeſtrem & nauialem, & omnia huiuſmodi in ſuum finem.22ª.q.23.4.2m.

Negociatio eſt valde contraria militiæ,ideo ſecundum iura ciuilia negociatio interdicitur militibus. 22ª.q. 40.2 c.

¶Millia millium miniſtrantium & aſſiſtentium Deo.1ª.q.112.4.1m.

¶Miluus maximè inſidians,ſignificat fraudulẽtos.12ª.q.102. 6.2m.*. eo,a fi.

¶Mineralia non nominantur in vniuerſali productione rerum, quia ſunt occulta, nec addunt aliquam dignitatem ſupra elementa, 1ª.q. 69.2. 3m.

1 Miniſter *. Miniſtri noui teſtamenti,ſunt maioris dignitatis,quàm miniſtri veteris teſtamenti,22ª.q.87.1.c.fi.*.q.174.4.1m.

2 * Quicunque exiſtens in aliquo peccato mortali, exhibet ſe miniſtrum eccleſiæ in aliquo ſpirituali,peccat mortaliter,3ª.q.64.6.0.

1 Miraculum dicitur quaſi admiratione plenum,id eſt, quod habet cauſam occultam ſimpliciter & omnibus,ſcilicet Deum,1ª.q.105.7.c. *.22ª.q.113.10.c.

2 Miraculum non dicitur reſpectu potentiæ diuinæ, ſed reſpectu naturæ quam excedit 1ª.q 105.8.0.

3 Miraculum propriè eſt præter ordinem totius naturæ creatæ,1ª.q.110. 4.c.2m.*.4m.*.q.114.4.c.

4 De ratione miraculi ſunt tria, ſ. eſſe arduum, i. ſupra virtutem naturæ creatæ agentis,præter ſpem naturæ,i. quod non habeat ad illud naturalem ordinem,ſed ordinem obedientialem: & quod fit inſolitum,i. præter modum eius conſuetum,1ª.q.105.7, 2m.*.22ª.q.113.10.c.

Miracula dicuntur,quia ſunt ſupra naturam:ſigna vero,quia manifeſtãt aliquid ſupernaturale. prodigia autem & portenta, propter excellentiam,22ª.q.178.1.3m. 5

Gradus miraculorum triplex ſ. maximus. i. quo ad ſubſtantiam facti: medius,i.quo ad illud in quo fit, & minimus,i.quo ad modum, 1ª. q. 105.8.0.*.12ª.q.113.10.c. 6

Creatio animarum,vel aliorum,non eſt propriè miraculum 1ª.q. 105. 7.1m.*.12ª.q.113 10 c. 7

Spiritualis effectus Dei,vt iuſtificatio impii & illuminatio, non ſunt miracula,ſed ſunt miraculorum,1ª.q.105.7 1m.*.12ª.q.113.10 0.*.3ª q.44.3 1m.*.3m. 8

Cõceptio Chriſti ex virgine fuit miraculoſa,3ª.q. 33.4.0.*q.35.3.2m 9

Natiuitas Chriſti fuit miraculoſa,3ª.q.53.3.2m. 10

In natiuitate & paſſione Chriſti,oſtenſa ſunt maxima miracula,circa luminaria cæli,quia tunc maximè apparuit infirmitas humanitatis eius, 3ª.q.44.2.3m. 11

Gratia miraculorum,non eſt gratia habitualis,ſed impreſſio tranſiens, 22ª.q.178. .2m. 12

Gratia miraculorum,confert commune beneficium,ſ.notitiam Dei,ſed gratia ſanitatum addit aliquid ſpeciale,ſ.beneficium ſanitatis, ideo ab inuicem diſtinguuntur,12ª.q.178 1.4m. 13

Gratia miraculorum,excellentiſſimè data eſt animæ Chriſti, vt miracula faceret, & eam in alios transfunderet,3ª.q.11.1.c.3m. 14

*Operatio miraculorum, attribuitur gratiæ gratis datæ, vt principio principaliter,fidei vero, vt virtuti diſponenti ad hanc gratiam conſequendam,22ª.q.178.1.2. 15

Operatio miraculorum attribuitur principaliter fidei vt virtuti diſponenti, quibus cooperantur abſtinentia & continentia, 22ª. q. 173. 1.5m. 16

*In reliquiis ſanctorum,& verbis diuinis, non eſt aliqua virtus vel forma, qua fiant miracula,22ª.q.178 1.1m. 17

Miracula diminuunt meritum fidei,nolentium credere,niſi per miracula,3ª.q.43 3.3m. 18

Miracula Chriſti de quibus eſt fides,fuerunt occulta,probantia vero fidẽ fuerunt manifeſta, 3ª.q.29.1.2m. 19

Diſcipuli Chriſti crediderunt in eum,antequam vidiſſent eum facere miracula,3ª.q.43.3.3m. 20

Solus Deus poteſt per ſe facere vera miracula,1ª.q.110 4.0.*q.114. 4.c.*.12ª.q.11.4 c.* 113.10.c.*.22ª.q.178.c.1m.*.2m.*. .0 * 3ª q.13.2.c.*.1m.*.q. 8.4.2m. 21

Omnia miracula ſiunt miniſterio angelorum,1ª.q.110 4.1m. 22

Angeli & alii ſancti faciunt miracula miniſtrando,vel impetrãdo, 1ª.q. 110.4.1m.*.3ª.q.13.2.3 .*.q.78.4.1m. 23

Sancti faciunt miracula dupliciter,ſ.poſtulatione,& poteſtate,i.nõ præcedente oratione manifeſta tamen in vtroque Deus operatur principaliter,ſancti autem inſtrumentaliter,1ª.q.117.1.1m.*.22ª.q.178. 1 1 .*.3ª.q.14.3.5m. 24

Miracula Ioſue, Iſaiæ, & Heliæ, fecerunt maiora ſecundum ſubſtantiam, quàm miracula Moyſis, ſed ſecundum modum eſt econuerſo, 22ª.q. 174.4,2m. 25

Miracula ad commendationem ſanctitatis propriè fiunt tantum à ſanctis,ſed confirmationem doctrinæ, fiunt etiam à malis per veram fidem,& per nomen Chriſti.1ª.q.110.4.3m.*.22ª.q.178.2.0.*.3ª.q. 43.1 4 c. 26

Miracula bonorum,differunt à ſignis malorum quintupliciter.ſ.in efficacia,duratione,vtilitate fine,& modo,1ª.q.114.4.2m. 27

Magi faciunt miracula,per priuatos contractus,id eſt,per dæmones: boni vero per publicam iuſtitiam,i.per Deum:ſed mali Chriſtiani,per ſigna publicæ iuſtitiæ,id eſt per nomen Chriſti,vel per aliqua eius ſacramenta,1ª.q.110.4.2m.*.q.114.4.3m.*.22ª.q.178.2.2m. 28

Omnia miracula dæmonũ ſunt falſa,ratione rei,vel miraculi,1ª.q.110. 4.2m.*.1m.*.q.114.4.0.* 22ª.q 178.2.c. 29

Antichriſtus faciet aliqua vera miracula,quo ad naturam rei,virtute dæmonum:ſed falſa quo ad rationem miraculi,& ad decipiendum, 1ª.q. 114.4.1m.*.22ª.q.178.1.2m. 30

Ioãnes Baptiſta nullum fecit miraculum,vt homines principaliter Chriſto attenderent,3ª.q.38.2.2m.*.q 40 2.1m. 31

Conuenientiſſimũ fuit,vt Chriſtus faceret miracula, vt oſtẽderetur eius gratia vnionis,& eius doctrina ſupernaturalis,3ª.q. 3 1 0 * . .c 32

Chriſtus faciebat miracula virtute diuina,3ª.q.13,2.c.3m.*.q. 3 2.c.*. 2m.*.4.c.*.q.44.3.3m. 33

Chriſtus faciebat miracula virtute propria,alii vero ſancti,virtute, aliena,3ª.q.43.4.0. 34

*Anima Chriſti,vt inſtrumentum verbi ſibi vniti,habuit inſtrumentalem virtutem, ad omnes mutationes miraculoſas, ordinabiles ad inſtaurationem rerum,non autem ad annihilationem rerum, 3ª. q.13. 2.c.3m. 35

Quæ fiebant à Chriſto miraculoſe,erant perfectiſſima,3ª.q.44.3.2m.*. 3m.*.q.46.6.c. 36

Miracula Chriſti, ſufficienter oſtendebant eum eſſe Deum, 3ª. q. 43. 4.0. 37

Chriſtus cepit facere miracula in nuptiis,non autem prius,ne humanitas eius phantaſtica videretur,3ª.q.36.4.3 .*.q.4 :.3.0. 38

Chriſtus conuenientiſſime fecit miracula circa dæmones,angelos,cælos,homines,beſtias,& elementa,3ª.q.44.0. 39

¶Mirum ſimpliciter,idem eſt quod miraculum, non autem ſecundum quod eſt mirum alicui,1ª.q.105.17.c.

Miſe3

1 ¶ Miſeria non eſt quicunque defectus, ſed tantum defectus naturæ rationalis, q[illegible] oppoſitur felicitati, 12. q. 2[illegible]. 4. c. [illegible]. 22æ. q. [illegible]. 1. c.

2 *Nullus poteſt velle miſeriam, ſed quilibet naturaliter eam fugit, 1æ. q. 54. 2. c.

1 Miſericordia eſt compaſſio alienæ miſeriæ in corde, qua ſi poſſumus, ſubuenire compellimur, 12æ. q. 35. 3. c. [illegible]. 22æ. q. 30. 1. c. 2m. [illegible]. 2. c.

2 Miſericordia vt eſt motus appetitus regulatus ratione, eſt actus virtutis moralis, & virtus ſpecialis, non autem vt paſſio tantum, 12æ. q. 59. 1. 3m. [illegible]. 22æ. q. [illegible]. 0. 30. [illegible]. q. [illegible]. 2. 2m.

3 Miſericordia vt virtus, eſt virtus moralis circa paſſiones, & reducitur ad mediocritatem, quæ dicitur Nemeſis, ſed tamen Ariſtoteles non ponit virtutem, quia vt paſſiones ſunt laudabiles: tamen vt ſunt ab aliquo habitu electiuo, ſunt inter virtutes, 12æ. q. 50. [illegible]. 4m.

4 Miſericordia ſecundum ſe eſt maxima virtutum, 22æ q. 30. 4. c.

5 Inter omnes virtutes quæ ad proximum ſunt, miſericordia eſt potiſſima ſicut etiam eſt potioris actus, 22æ q. 30. 4. c.

6 Liberalitas conſiderat bonum in datione ſua communiter, miſericordia vero ſecundum rationem ſpecialem, ſcilicet vt eſt releuatio miſeriæ alienæ, 22æ. q. 3[illegible]. 1. 3m. [illegible] q. [illegible]. 3. 2m.

7 Datio beneficij ex miſericordia, procedit ex affectione ad eum cui homo dat, ideo miſericordia pertinet ad charitatem, liberalitas vero ad peccatum, 22æ q. [illegible]. 1. 3m.

8 Longe melius, & humanius, & piorum ſenſibus accommodatius in Cæſaris laude locutus eſt Tullius, vbi ait nulla de virtutibus tuis, nec admirabilior nec gratior miſericordia, 22æ. q. 30. 3. b.

9 Miſericordia poteſt præcedere, & ſequi iuſtificationem, & poteſt ſecum concurrere: quia operatur contra peccatum per modum ſatiſfactionis, & per modum præparationis, 2æ. q. 11[illegible]. 4. 1m.

10 Miſericordia eſt effectus charitatis, 22æ. q. 28. principio. [illegible]. q. 30. 1. c. [illegible]. q. 36. 3. 2m.

11 Motiua ad miſericordiam ſunt tria maxime. ſ. mala contra naturam, contra ſpem, & contra merita eligentis, 22æ. q. 30. 1. c.

12 Defectus eſt ratio miſerendi ſemper, propter vnionem amoris, vel propter poſſibilitatem patiendi ſimilia, 22æ. q. 30. 2. c.

13 Culpa inquantum huiuſmodi, non eſt motiua ad miſericordiam, quia eſt voluntaria, ſed eſt motiua vt eſt annexa alicui contra voluntatem, 22æ. q. 30. 1. 1m.

14 Miſericordia proprie non eſt ad ſe, nec ad perſonas multum coniunctas, vt ad parentes & filios, ſed ad eos eſt dolor, & inde dictum eſt expoſitionem miſerationis [illegible] quia in iis non miſeremur proprie, ſed debemus, & durum quid patimur, 22æ q. 30. 1. 2m. [illegible]. q. 32. 9. 3m. [illegible]. q. 106. 3. 1m.

15 Iniuriæ illatæ miſerabilibus, ſ. pupillis & viduis exaggerantur, quia magis opponuntur miſericordiæ, & nocumenta ſunt eis grauiora, quia non habent releuantem, 22æ. q. 6[illegible]. 4. 2m.

16 Amici, ſenes, ſapientes, debiles, & timidi, maxime miſerentur, non autem ſuperbi, audaces, & contumelioſe diſpoſiti, 22æ. q. 30. 2. c.

17 Miſericordia eſt in Deo, ſecundum effectum, & ſecundum affectum voluntatis, non autem ſecundum paſſionem, 1æ. q. 21. 3. c. [illegible]. 22æ. q. 30. [illegible]. 2. 1m.

18 Proprium opus Dei eſt tantum vnum, ſ. benefacere & miſereri: ſed punire conuenit ei propter culpam peccantis, 1æ q. 21. 2. c.

19 Deus dicitur omnipotentiam ſuam parcendo maxime & miſerando manifeſtare, non ratio quoad ſubſtantiam facti, quam etiam quoad habitum faciendi. [illegible]. q. 25. 3. 3m. [illegible]. 22æ. q. 30. 4. c.

20 Deus ſemper miſeretur, puniendo citra condignum, & præmiando vltra condignum, 1æ. q. 21. [illegible]. 1m.

21 Miſericordia Dei attenditur dupliciter, ſ. in expulſione miſeriæ procedentis ſine debito, & remotione cuiuſcunque defectus ſine debito, 1æ. q. 21. 4. c. 3m.

22 In omni opere Dei, eſt miſericordia, & iuſtitia, 1æ q. 21. 4. c.

23 Deus agendo miſericorditer, non agit contra iuſtitiam, nec econuerſo, 1æ q. 2[illegible]. [illegible]. 3. q. 46. 2. 3m.

24 In omni opere Dei miſericordia ſemper eminet iuſtitiæ, 1æ. q. 21. 3. 2m. [illegible]. 4. c. ſi.

25 Opus iuſtitiæ Dei, ſemper fundatur in opere miſericordiæ, & ipſum præſupponit, 1æ. q. 21. 4. c. [illegible]. q. 2[illegible]. 3m.

26 Maioris miſericordiæ eſt, impios iuſtificare, quam iuſtos creare: ſed ſunt æqualis potentiæ Dei, 1æ. q. 43. 2m.

27 Cum peccatores peccent contra Deum, qui æternus eſt, conueniens eſt, vt pœna æterna eis ex diuina iuſtitia inferatur Suppl. 99. 1. c.

28 Nulla pœna tam dæmonum quam hominum per diuinam miſericordiam terminabitur Suppl. q. 99. 2. c.

29 Sicut dæmonibus pœna inferni erit perpetua ita & hominibus, quia vtrique in malitia ſunt obſtinati Suppl. q. [illegible] 3. c.

30 Chriſtiani ſoli qui in fide catholice finaliter perſeuerabunt, & ab aliis criminibus reperientur ſiue, ſunt abſoluti, a pœna æterna erunt immunes Suppl. q. [illegible] 9. 4. c.

31 Nec fides nec opera miſericordiæ eripient a pœna æterna eos, qui cum peccato mortali decedunt Suppl. q. [illegible]. 5. c.

1 Miſſa dicitur, quaſi tranſmiſſa, ſ. a populo ad Deum, & econuerſo: vel dicitur ab emiſſione catechumenorum, & excommunicatorum, 3æ. q. 83. 4. 9.

2 Ratio & expoſitio eorum quæ dicuntur & fiunt in miſſa, & de ſingulis partibus miſſæ, 3. q. 83. [illegible]. c.

3 Defectibus & periculis in miſſa ſufficienter occurritur, 3. q. 83. 6. c.

Debilitas vel ægritudo impedit a celebratione miſſæ propter impoſſibilitatem, vt in perdito viſu oculorum vel digitorum, vel lingua, vel propter periculum, vt in morbo caduco, & alienatione mentis: vel propter abominationem, vt in lepra, ſed lepra ordinem non tollit, 3æ. q. [illegible]. 89. 3m. 4

Audire miſſam & communionem accipere a peccatore non ſententiato ab eccleſia licet: quia ſuſpenſus a Deo quo ad ſe, non autem quo ad alios, 3æ. q. 82. [illegible]. c. 5

*Celebrans miſſam in peccato mortali, vel inducens talem ſcienter, vel audiens miſſam præciſi per ſententiam eccleſiæ, vel notorii fornicarii, licet ſuſt notorie a prælatis, peccat mortaliter, 3æ. q. 82. 9. c. 6

Accipere pro miſſa aliquid, quaſi pretium eius, eſt ſimonia: non autem accipere quaſi ſtipendium laboris, 22æ q. 100. 2. c. 7

Miſſa non debet celebrari, niſi pro membris eccleſiæ: nec in canone miſſæ debet orari, niſi pro membro eccleſiæ, 3æ. q. 79. 7. 2. 8

Miſſam licet dicere in loco non ſacro, cauſa neceſſitatis, ſ. in itinere: vel propter deſtructionem eccleſiarum, ſed cum altari portatili, & aliis neceſſariis: non autem aliter, etſi de licentia epiſcopi, 3æ. q. 83. 3. c. 9

Plures debent intereſſe miſſæ ſolenni: ſed in miſſis priuatis ſufficit vnus. ſ. ſeruitor, 3æ. q. 8[illegible]. 12m. 10

Miſſa quotidie celebratur in eccleſia quintuplici ratione, ſ. quia ſemper oportet paratam eſſe medicinam contra quotidiana peccata: vt lignum vitæ ſemper ſit in medio paradiſi: vt nobis quotidie Chriſtus vniatur ſacramentaliter, & noster ſpiritualiter, vt ſit apud nos iugis memoria paſſionis Chriſti, vt vero agno loco typici agni quotidie vtamur ad veſperam, quem ludæi ad veſperam comedere tenentur, 3æ. q. [illegible] 3 2. c. 11

Miſſa poteſt dici, quando incipit apparere aurora: non autem de nocte, niſi in natiuitate Chriſti, & in vigilia paſchæ, in principio noctis, 3æ. q. 83. 2. 4m. 12

Hora miſſæ in feſtis, eſt tertia: in profeſtis diebus eſt ſexta, in ieiuniis nona: ſed poteſt tardari, maxime tempore ordinum, 3æ q. 83. 2. 3m. 13

Miſſa regulariter celebratur ſolemniter hora paſſionis Chriſti, ſ. ab hora tertia vſque ad nonam, 3. q. 83. 2. c. 14

Miſſæ priuatæ poſſunt dici a mane vſque ad tertiam, vel vſque ad nonam, in diebus ieiuniorum, 3æ. q. [illegible]. 2. 3m. 15

In natali Chriſti quilibet ſacerdos poteſt dicere tres miſſas, ſ. primam in nocte, ſecundam in aurora, & tertiam in die, propter triplicem natiuitatem Chriſti, ſcilicet quarum vna eſt æterna, quæ quantum ad nos eſt occulta, licet ſecundum ſe ſit in plena luce, alia eſt temporalis, ſed ſpiritualis: qua, ſ. Chriſtus oritur tanquam lucifer in cordibus noſtris: tertia vero eſt temporalis & corporalis, ſecundum quam viſibilis nobis proceſſit ex vtero virginali carne indutus, 3æ. q. 83. 2. 2m. [illegible] 9m. 16

Non licet alio die, plures miſſas ab eodem celebrari, pro pecunia, vel adulatione ſecularium: ſed tantum pro vrgenti neceſſitate, 3æ. q. 83. 2. 1m. 17

Quando in vna die occurrunt diuerſa beneficia Dei commemoranda vel impetranda pro viuis vel mortuis: oportet miſſam plures celebrari, ſi adſit facultas, puta vnam pro feſto, & aliam pro ieiunio, vel pro mortuis, 3. q. 83. 2. 2m. 18

Multiplicatio miſſarum multiplicat oblationem ſacrificii & multiplicat eius effectus, non autem multitudo hoſtiarum in vna miſſa: ideo ſumens multas hoſtias in vna miſſa, non percipiet maiorem effectum, 3æ q. 79. 7. 3m. 19

Miſſa melioris ſacerdotis, eſt melior, quo ad annexa: ideo melius eſt eam audire licet quo ad ſacramentum, & effectum ſacramenti, omnes miſſæ ſint æquales, 3æ. q. 82. 6. c. 20

Miſſio de ratione ſua importat reſpectum miſſi ad mittentem, & ad aliquem terminum, 1æ. q. 43. [illegible]. c. 3m.

Miſſio non dicit gradum dignitatis, ſed auctoritatem principii in vno, reſpectu exeuntis ab eo, 1æ. q. 43. 1. 1m. [illegible]. 3æ. q. 39. 8. 1m. 2

Miſſio viſibilis in diuinis, eſt ſignum miſſionis inuiſibilis factæ, non quidem tunc, ſed prius, 1æ. q. 43. 7. 6m. 3

*Mittere filium & ſpiritum ſanctum, conuenit cuilibet perſonæ diuinæ, & toti trinitati, 1æ. q. [illegible]3. c. 4

Spiritum ſanctum non mittit ſe proprie, quia miſſio dicit diſtinctionem mittentis a miſſo, ſecundum Præpoſitiuum & Altiſiodorenſem, ſed mittit ſe improprie, ſed diſtincte, 1æ. q. 43. 8. c. 5

Homo nullo modo poteſt mittere ſpiritum ſanctum, 1æ. q. 43. 8. c. ſi. 6

Mitti ſecundum imperium, vel ſecundum conſilium, non conuenit Deo, quia dicit minoritatem: nec vbi non ſuit prius quia dicit receſſum, ſed ſecundum originem: & ſecundum nouum modum, 1æ q. 43. 1. c. [illegible]. 3. c. [illegible]. 4. 3m. [illegible] 5. c. 3m. [illegible]. c. [illegible]. q. 8. 2. c. 3m. 7

Mitti conuenit filio, & ſpiritui ſancto, ſed nullo modo conuenit patri, nec trinitati, 1æ. q. 43. 4. [illegible]. c. [illegible]. q. [illegible]. c. [illegible]. q. 39. [illegible]. 1m. 8

Mitti inuiſibiliter, conuenit filio & ſpiritui ſancto, non autem patri, 1æ. q. 43. 5. c. 9

Mitti viſibiliter vt donum, & vt ſanctificationis indicium, conuenit ſpiritui ſancto, filio autem, vt ſanctificationis auctori, 1æ. q. 43. 7. c. 10

Miſſio filii & ſpiritus ſancti, diſtinguuntur ſecundum originem, & ſecundum effectus illuminationis, & inflammationis: ſed conueniunt in gratia, nec vna poteſt eſſe ſine alia, 1æ. q. 43. [illegible]. 3m. 11

Miſſio filii eſt prior miſſione ſpiritus ſancti, ratione donorum, & exitus, ſed ratione dantis, eſt econuerſo, 1æ. q. 7. 8. 3. c. 12

Miſſio

23 Miſſio filii, prior eſt ordine naturæ, miſſione ſpiritus ſancti, ſicut ordine naturæ. ſpiritus ſanctus procedit à filio, & a ſapientia dilectio, 1ª.q.43.

24 Miſſio filii Dei triplex. ſ. in mente, in carne, & ad prædicandum, 3ª.q.42.a.2.

25 Non eſt miſſus Chriſtus ad prædicandum, niſi ad oues quæ perierant domus Iſrael. quadruplici ratione. ſ. primo vt oſtenderet impleri promiſſiones factas Iudæis, & non gentibus: ſecundo vt eius aduentus oſtenderetur eſſe à Deo: tertio vt Iudæis auferret calumniandi materiam: quarto quia Chriſtus per crucis victoriam meruit poteſtatem, & victoriam, & dominium ſuper gentes, 3ª q.42.a.1.c.

26 Miſſio inuiſibilis, non fit ad ſacramenta, quia non fit, niſi reſpectu termini, 1ª.q.43.a.6.4m.

27 Miſſio inuiſibilis fit ad omnes exiſtentes in gratia, 1ª.q.43.a.6.c.

28 Ad patres veteris teſtamenti facta eſt miſſio inuiſibilis, 1ª.q.43.a.6.1m.

29 ª Miſſio inuiſibilis fit ad ſanctos, in omni augmento gratiæ ſecundum extenſionem ad nouum effectum: non autem ſecundum intenſionem, 1ª.q.43.a.6.2m.

30 Ad beatos facta eſt miſſio inuiſibilis, in principio beatitudinis, non autem poſtea, quo ad intenſionem gratiæ, ſed quo ad extenſionem. ſ. quo ad aliqua myſteria, quæ eis reuelantur de nouo, vſque ad diem iudicii, 1ª.q.43.a.6.3m.

31 Miſſio inuiſibilis facta eſt ad Chriſtum, in primo inſtanti ſuæ conceptionis: & nulla vlterius, 1ª.q.43.a.6.3m.ª.7.a.1m.

32 Miſſio inuiſibilis plenior fit poſt incarnationem, quàm prius ſecundum communem ſtatum: licet in ſpiritualiis fit econuerſo, 1ª.q.43.a.7.6m.

33 Ad patres veteris teſtamenti, non fuit facta miſſio viſibilis, quia prius debuit perfici miſſio viſibilis filii: quam ſpiritus ſanctus manifeſtet eum, 1ª.q.43.a.7.6m.

34 Miſſio viſibilis primo facta eſt Chriſto, & poſt Apoſtolis, quia per eos gratia in alios diffuſa eſt, ſecundum quòd per eos eccleſia plantata eſt, 1ª.q.43.a.7.6m.

35 Miſſio viſibilis, facta eſt ad patres in primitiua eccleſia, vt ad fundatores eccleſiæ, non autem nunc, quia per eam firmamur. 1ª.q.43.a.7.6m.

36 Ad Chriſtum facta eſt miſſio viſibilis ſpiritus ſancti bis. ſ. in baptiſmo in ſpecie columbæ, & in transfiguratione in nube lucida, ſed & ad apoſtolos bis, primo in flatu, ſecundo in linguis igneis, propter multa myſteria, 1ª.q.43.a.7.6m.ª.3ª.q.39.a.6.4m.ª.q.45.a.2.1m.

37 Natura humana in qua, & per quam, facta eſt miſſio viſibilis filii Dei, eſt illa ad quam fit miſſio: ideo filius Dei eſt in ea nouo modo: non autem creatura ſecundũ quam fit miſſio viſibilis ſpiritus ſancti, 1ª.q.43.a.7.1m.

38 Miſſio viſibilis, non fit ſecundum viſionem imaginariam, vt prophetis, nec ſecundum res præexiſtentes. vt ſacramenta vtriuſque teſtamenti, ſed ſicut in ſignis, ſicut flamma rubi, & columna ignis, 1ª.q.43.a.7.2m.ª.3ª.q.39.a.8.a.2m.

1 ¶ Modalis diſtinctio, per ſenſum compoſitum, & ſenſum diuiſum, non tenet in formis inſeparabilibus, 1ª.q.14.a.13.3m.

1 Modeſtia eſt virtus moderatiua paſſionum: ideo adiungitur temperantiæ, vt virtuti principali: quia eſt circa difficillima, 2a2æ.q.143.a.ª.q.160.a.c.

2 ª Modeſtia eſt circa actiones interiores, & exteriores, 2a2æ.q.157.a.c. 2m.ª.q.168.a.1.

3 modeſtia moderatur exteriorem hominis vitam in inceſſu, habitu, & huiuſmodi: ſed epychia moderatur obſeruantiam verborum legis: poteſt tamen eſſe. quod nomen epychiæ apud Græcos per quandam ſimilitudinem transfertur ad omnes moderationes, 2a2æ.q.120.a.2.3m.

4 Partes modeſtiæ, à diuerſis aſsignantur diuerſimode. 2a2æ q.106.a.2.3m.

5 Partes modeſtiæ ſecundum Andronicum; ſunt tres, ſ. bona ordinatio, quæ diſcernit quæ & quo ordine ſunt agenda: ornatus, quæ ſeruat decentiã in agendis: & auſteritas. ſ. in verbis, 2a2æ.q.143.a.c.ª.q.160.a.c.ª.q.168.a.c.

6 Partes modeſtiæ ſecundum Tullium, ſunt quatuor. ſ. humilitas, ſtudioſitas manſuetudo, & ſimplicitas, & ſecundum Ariſtotelem, etiam eutrapelia, 2a2æ.q.160.a.c.ª.q.161.a.4.c.ª q.166.a.2.c.ª.q.168.a.2.c.

7 Sub modeſtia continetur omnis moderatio motuum corporalium, & rerum exteriorum & ſpei, ſecundum Tullium, 2a2æ.q.143.a.4m.ª.q.160 a.c.

ª Omnis modus inquantũ modus, bonus eſt, ſed malus ideo dicitur, quia minora ſunt quædam, quàm eſſe debuerant: aut quia non ita rebus accommodantur, quibus accommodanda ſunt: & ideo dicuntur mala, quia ſunt aliena & incõgrua, & ita dicitur malus modus, vel mala ſpecies, vel malus ordo, 1ª.q.5.a.5.4m.

1 ¶ Mollicies proprie reſpicit defectum delectationum, ſed delitiæ reſpiciunt cauſam impedimenti earum. ſ. laborem vel aliquid tale: ideo delitiæ ſunt quædam mollicies, 2a2æ.q.138.a.1.2m.

2 mollis dicitur, qui recedit à bono, propter triſtitias cauſatas ex defectu delectationum: quaſi cedens debili mouenti: non autem ſi graui mouenti cedat, 2a2æ.q.138.a.1.c.

3 mollities eſt vitium oppoſitum perſeuerantiæ, & cauſatur dupliciter, ſ. ex conſuetudine, & ex naturali diſpoſitione, 2a2æ.q.138.a.1.c.ª.2.c.

4 Qui patiuntur muliebria, dicuntur molles, quaſi mulieres effecti, 2a2æ.q.138.a.1.3m.

¶ moneta. ª. Cudentes falſam monetam, poſſunt iuſte occidi in iudicio ſeculari, & rebus ſuis ſpoliari, 2a2æ.q.11.a.3.c.

¶ monſtra dicuntur peccata, inquantum ſunt ex peccato in actu naturæ à fine vltimo, non autem à fine proximo, 1a2æ.q.21.a.1.1m.ª.2m. 2

¶ moralia ſpecificantur ex fine, 1ª.q.48.a.1.2m.

1 Mors & omnis defectus corporalis, & rebellio carnis ad ſpiritum, ſunt pœna peccati primorum parentum, conſequens pœnam principalem, ſcilicet ſubtractionem originalis iuſtitiæ, 1a2æ q.85.a.5.c.ª.q.87.a.7.c.1m.ª.q.94.a.2.c.ª.q.100.a.8.3m.ª.q.102.a.1.1m.ª.2a2æ.q.163.a.1m.ª.2m.ª.3m.ª.q.164.a.c.ª.3ª.q.14.a.1m.ª.q.14.a.1.c.ª.3.c.2m.ª.4.c.1m.ª.q.52.a.1.c.

2 Cauſa mortis & aliorum defectuum corporalium in natura humanã, eſt duplex ſ. remota. ſ. contrarietas principiorum & proxima. ſ. peccatũ, 1a2æ.q.85.a.6.c.ª.2a2æ.q.164.a.1.c.ª.q.164.a.1.1m.

3 mors vt iuſta pœna. eſt a Deo, non autem vt eſt malum naturæ humanæ, 1a2æ.q.85.a.6.c.ª.q.94.a.2.2m.ª.q.100.a.8.3m.ª 2a2æ.q.164.a.1.4m.

4 mors & alii defectus qui ſunt æqualiter in omnibus, triplici ratione. ſ. propter peccata parentum, vtilitatem filiorum, & diuerſam complexionem, 1a2æ.q.85.a.5.1m.ª q.87.a.7.1m.ª.2a2æ.q.164.a.1.4m.

5 Primi parentes ſeniſcendo, inceperunt mori primo die quo peccauerunt, licet poſtea multum vixerint, 2a2æ.q.164.a.1.8m.

6 Ante reſurrectionem oẽs morientur, 2ª q.81.a.3.1m.ª.3ª.q.56 a.1.8m.

7 Pœna mortis in præſenti non infligitur pro quolibet peccato mortali, ſed tantum pro peccato inferente damnum irreparabile, vel pro horribili deformitate, 2a2æ q.66.a.6.2m.ª.q.108.a.3.2m.

8 Nullus debet eripi de morte contra iuſta, 2a2æ.q.10.a.12.2m.ª.q.59.4.3m ª.3ª.q 68.a.10.3m.

9 mors vt priuatio vitæ, vel vt terminus alterationis præcedentis, eſt pœna damni, non autem eſt pœna ſenſus quæ affligit, niſi ratione alterationis præcedentis, 1a2æ.q. 64.a.1.7m.

10 mors eſt meritoria, licet ſit pœna: quia boni bene vtuntur bonis & malis, ſicut mali male vtuntur & bonis & malis, 2a2æ.q.164.a.1.6m.

11 mors illata, etiam pro criminibus, aufert totam pœnam pro criminibus debitam in alia vita, vel partem pœnæ, ſecundum quantitatem culpæ, patientiæ & contritionis, non autem mors naturalis, 2a2æ.q.13.a.6.3m.

12 mors & alii defectus naturæ, cauſant dolorem & timorem, quia ſunt cõtra naturam particularem, 1a2æ.q.42.a.2.3m.

13 mors ſecundũ ſe, eſt odibilis naturaliter: ſed eſt appetibilis, propter beatitudinem, 1a2æ.q.5.a.3.c.ª 3ª.q 46.a.6.c.4m.

14 Quilibet tenetur mori, pro ſalute animæ proximi certa: aliter eſt de cõſilio, 2a2æ.q 26.a.5.c.

15 Exponere ſe, & ſuos, periculo mortis, pro liberatione perſonæ per quam ſuſtentatur eccleſia, vel reſpublica, eſt laudabile, 2a2æ.q.42.a.6.c.

16 Virtuoſus maxime triſtatur de morte ſua, quia priuatur maximo bono, quo maxime dignus eſt. ſ. vita & virtute ſua, ſecundũ præſentẽ ſtatum: licet quidam gaudeant propter ſpem beatitudinis, 1a2æ.q.123.a.8.c.ª.3ª.q.46.a.6.8m.

17 ª Decens fuit Chriſtum mori, 3ª.q.50.a.1.c.ª.q 51 a.1 c.

18 Chriſtus habuit ſimpliciter neceſſitatem moriendi abſolutam. etiam ſi non occideretur ſecundum aliquos, ſed ratione humanitatis tantũ, neceſſitatem vero finis habuit etiam ratione perſonæ, 3ª.q 14.a.2.c.

19 anima Chriſti fuit violenta, ex parte naturæ humanæ. licet perſonæ eius non potuerit inferri violentia, ſed quantum in occidentibus fuit, intulerunt mortem. 3ª.q.47.a.1.c.ª.q.47.a.3.2m.ª.q.47.a.1.c.

20 Chriſtus mortuus eſt ex obedientia & charitate triplici ratione ſ. ratione iuſtificationis humanæ, ratione reconciliationis diuinæ & ratione victoriæ Chriſti, 3ª q.47.a.2.c.ª.q.48.a.3.c.ª.q 49.a.1.c.ª.4.3m.ª.q.52.a.1.c.ª.q.53.a.1.c.principio.

21 In ſymbolo fidei dicitur, quòd filius Dei eſt paſſus mortuus, & ſepultus, 2a2æ.q.1.a.8.c.ª.q.2.a.7.c.ª.3ª.q.50.a.1.c.ª.c.ſi

22 mors Chriſti in ſe ipſa ſuſtulit noſtram, ſ. iuſtam, moriendo enim, non rem in facto eſſe, ſed tantum effectiue, deſtruendo mortem animæ, id eſt, peccatum & mortem corporis, 3ª.q.50.a.6.c.ª.q.51.a.2m.ª.a.4m.ª.q.4.c.2m.ª.q.51 a.2.c.1m.ª.q.56.a.1.c.

23 mors Chriſti eſt cauſa efficiens gratiæ, & cauſa ſufficiens ſalutis noſtræ, 3ª.q.50.a.6.c.ª.q.51.a.1.2m.ª.2.3m.ª.q.53.a.2.c.3m.ª.q.56.a.1.c.

24 Chriſtus noluit mori ex morbo, nec in ſenectute, ſed in pleno ætatis flore, & in iuuentute, ne mortuus, vel ex infirmitate putaretur mori, 3ª.q.46.a.2.c.ª.a.4m.ª.q.51.a.c.

25 ª Chriſtus fuit ſimpliciter mortuus, 3ª.q.50.a.4 c.ª.5.c.

26 Licet Deus ſit immortalis, tamen conuenienter confitemur, vnigenitum Dei verbum fuiſſe paſſum & mortuum. quia non hæc ei attribuimus, ſecundum naturam diuinam, ſed ſecundum humanam, quam pro noſtra ſalute in vnitatem perſonæ aſſumpſit, 2a2æ.q.1.a.8.c.

27 In morte Chriſti, fuit ſeparata anima à corpore, 3ª.q.50.a.3.c.ª.4.c.4m.ª.4.c.1m.ª.5.c.ª.q.52.a.3.c.ª.q 53.a.1m.ª q.54 a.1.c.

28 In morte Chriſti, deitas non fuit ſeparata ab anima eius, 3ª.q.50.a.3.c.ª.4.1m.ª.q.52 a.3.c.ª.q.54.a.1.c.

29 Nec à carne eius, 3ª.q.50.a.2.c.ª.3.2m.ª.4.1m.ª.6.c.ª.q 52.a.3.c.ª.q 53.a.1.2m.ª 4.c.ª.q.76.a.1m.

30 Nec à ſanguine eius, 3ª.q 25.a.2.c.

1 Mos primæ ſignificat conſuetudinem. ſ. frequentiam eorum quæ ſunt in poteſtate noſtra. ſecundo actum, vel inclinationem appetitus humani, à natura, vel conſuetudine, vel infuſione, 1a2æ.q.58.a.1.c.

2 mores in brutis, dicuntur per ſimilitudinem, et quæ ſunt ab eis, ex paſſionibus appetitus, 1a2æ.q.24.a.4.3m.ª.q.58.a.1.c.

1 Motus diuinus dicuntur [illegible] 22 q. [illegible] principio.
2 ¶ Motus propriè ſignificat actum imperfectum mobilis: ſed ſecundum ſimilitudinem, prædicatur de omni operatione, 1ª q. [illegible] q. 14. 2. ar. q. 13. 1. c. [illegible] q. 18. [illegible] q. 73. [illegible] q. 103. 1. c. [illegible] 22ª. q. 170. 1. 3m. [illegible] q. 106. [illegible]
3 Omnis motus vel mutatio, eſt actus exiſtentis in potentia, inquantum huiuſmodi, 1ª q. [illegible] 1. c.
3 Motus dicitur æquiuocè de operatione corporali, & ſpirituali, 1ª. q. 18. 3. 1m. [illegible] q. 53. 1. [illegible] 1. 3m.
4 Omnis motus vel mutatio, ſequitur aliquam potentialitatem, 1ª. q. 9. 1. c.
5 Motus duplex, ſ. naturalis, & voluntarius, & de ratione vtriuſque eſt, quòd ſit à principio intrinſeco, 1ª q. 6. 1. 1m. [illegible] 4. 5. c.
6 Motus naturalis eſt tantum ad vnam partem, & perficitur quiete naturali, & eſt corporis exiſtentis extra ubi naturale: voluntarius autẽ eſt ad oppoſita, 1ª. q. 20. 1. c.
7 Motus dicitur naturalis dupliciter, ſ. à principio actiuo, vel à principio paſſiuo & materiali, 1ª q. 6. 5. 3m. [illegible] q. 32. 4. c.
8 Motus reducitur ad genus ſui termini, inquantum procedit de potẽtia ad actum, quia terminus eſt in motu in [illegible] q. [illegible] 3ª. q. 2. 4. 6. 2m.
9 Motus reducitur ad genus ſui termini, quo ad ſubſtantiam ſuam, licet ponatur in prædicamento paſſionis, inquantum importat ordinationem mouentis & mobilis, 1ª. q. [illegible]
10 Nullus motus denominatur à ſubiecto, ſed à termino, 3ª. q. 35. [illegible] 2m.
11 Terminus motus duplex, ſ. res ad quam tendit, & quies in ea & vterque duplex, ſ. totius, & partis, 1ª. q. [illegible] q. 32. 2. 6.
12 Vnius motus non poſſunt eſſe plures termini ex eadem parte, niſi ſubordinati, 1ª. q. 12. [illegible] 2m.
13 Motus accipit ſpeciem à termino ad quem, nõ autem à termino à quo, 1ª. q. 23. 2. 3m.
14 Motus exiſtentis in potentia, eſt propter indigentiam ſuam, non autẽ motus exiſtentis in actu, ſed eſt propter indigentiam alterius, 1ª. q. 53. 1. 3m.
15 Motus eſt actus imperfecti, ſed operatio eſt actus perfecti, 1ª. q. [illegible] q. 53. 1. 2m. [illegible] q. 56. 1. 3m. [illegible] q. 59. 2. 3m. [illegible] q. 73. 2. c.
16 In motu diſcreto poteſt dici aliquid moueri in termino à quo, & in termino ad quem, & in quolibet vbi in quo eſt mobile, quia ſucceſſio diuerſorum vbi, dicitur motus, non autem in motu continuo, 1ª. q. 53. 2. 3m. [illegible] 3. 3m.
17 Quando ex vna cauſa proueniunt multi motus, tantum primus motus reſpicit neceſſario illud principalius quod reſpicit cauſa: cæteri verò reſpiciunt principalius quod conuenit ei ſecundum propriam rationem, 1ª q. 36. 1. 3m.
18 Nomen motus & diſtantiæ, & omnium huiuſmodi, deriuatum eſt à motu locali, ad omnes alios motus, 12ª. q. 9. 1. c.
19 Motus localis eſt perfectior cæteris motibus, 1ª q. 210. 3. c. [illegible] 22ª. q. 2. 6. a.
20 Motus localis eſt primus, 1ª. q. 67. 2. 3m. [illegible] 22ª. q. [illegible] 2. 2. c.
21 Per motum localem nihil acquiritur in mobili, ſed tantum acquiritur aliquid extra, ſ. locus, 1ª. q. 110. 3. c.
22 Neceſſe eſt eſſe aliquod mouens, omnino immobile, 1ª. q. 2. 3. c. [illegible] q. 9. 1. c. [illegible] q. 75. 1. 1m.
23 Motus ſemper ab immobili procedit, & ad aliquid quietum terminatur, 1ª q. 73. 3. c. [illegible] q. 84. 1. c. [illegible] q. 104. 1. 3m. [illegible] q. 115. 2. c.
24 Primum mouens in quolibet genere, eſt non motum in illo genere motus, 3ª. q. 1. 2. 1. c. [illegible] q. 2. 4. c.
25 Deus mouet, ſicut deſideratum & intellectum, non quidem ſemper à moto, ſed à ſeipſo, 1ª. q. [illegible] 2. 2m.
26 In omnibus mouentibus ordinatis, virtus ſecundi, deriuatur à primo: quia ſecundum non mouet, niſi inquantum mouetur à primo, 12ª. q. 9. 1. 1. c. [illegible] q. 109. 1. c.
27 In omnibus motoribus & mobilibus ordinatis, motor inferior habet motum proprium, & præter hoc, ſequitur motum ſuperioris motoris, 22ª. q. 2. [illegible] c.
28 Res naturalis, dupliciter non poteſt ab aliquo moueri, ſcilicet propter impedimentum fortioris motoris: vel quia non ſubiicitur ei quo ad illud, 1ª. q. 104. 5. c.
29 Omne quod mouetur, ab alio mouente mouetur, 1ª. q. 2. 1. c.
30 In mouentibus & motis, nõ proceditur in infinitũ, 1ª. q. 2. 3. c. [illegible] q. 52. 3. 1m.
31 Res intantum indiget moueri ab alio, inquantum eſt in potentia quoad exercitium actus, vel quoad determinationem obiecti, 1ª. q. 2. 3. c. [illegible] 12ª. q. 9. 1. c.
32 Omne mouens trahit ad ſe, vel pellit à ſe, 12ª. q. 12. 4. c.
33 Omne mouens, dat moto tria, ſ. inclinationem, motum, & quietem, 12ª. q. 23. 4. c. [illegible] q. 20. 2. c.
34 Omne mouens ſe, diuiditur in duas partes, ſ. in partem mouentem, & partem motam, quod conuenit tantum animatis 1ª. q. [illegible] 4. c.
35 Idem ſecundum diuerſa, poteſt ſe mouere, non autem ſecundum idem, 12ª. q. 9. [illegible] q. 5. [illegible] 2m. [illegible] 22ª q. [illegible]
36 Eorum quæ mouentur à principio intrinſeco, quædam mouent ſe, ſcilicet omnia quæ cognoſcunt finem, non autem alia, 12ª. q. 6. 1. c.
37 Mouentium ſe, quintuplex gradus ſcilicet ſecundum executionem tantum, vt plantæ: ſecundum formam imperfectè, vt ſtatua: vel perfectè, vt bruta: ſecundum finem aliquorum, vt homo: vel vniuerſaliter, vt Deus, 1ª. q. 18. 3. c.

In omni natura, in qua differt operatio à ſubſtantia, oportet eſſe aliquẽ motum motus, 1ª. q. [illegible] 38
Non omne quod mouetur eſt corpus, niſi per ſe in motu naturali, 1ª. q. [illegible] 39
In omnibus rebus creatis eſt aliquid ſtabile ad minus materia prima, & aliquid mobile ſiue ad motum pertinens, vel ad operationem & quantum ad vtrunque, res indigent gubernatione, alias in nihilum deciderent 1ª. q. 103. 1. 1m. 40
Omne quod mouetur, manet ſecundum aliquid, & ſecundũ aliquid tranſit, vnde eſt compoſitum, 1ª. q. 9. 1. c. 41
Omne quod mouetur, ſuo motu acquirit aliquid, & pertingit ad aliquid, ad quod prius non pertingebat 1ª q. 9. [illegible] c. 42
¶ Moyſes ſecundum Dionyſium propter multam ſuam manſuetudinẽ, fuit dignus apparitione diuina, vnde manſuetudo debet maximè appetere, 22ª. q. 157. 4. [illegible] c. 1

Mulier facta eſt ex viro, quadruplici ratione ſ. vt primus homo eſſet ſimilis Deo, in hoc quod principium eſſet: vt eam plus diligeret: vt eſſet præſſens: vt ſignificaret quod Chriſtus eſt principium eccleſiæ, 1ª. q. 92. 2. c. 1
Mulier debuit produci ſecundum. In prima rerum productione, vt eſſet maior diſcretio ſexuum in hominibus, & vt vacent magis operationi nobiliori, ſcilicet contemplationi, 1ª. q. 92. 1. c. 2
Mulier facta fuit in adiutorium viri, quo ad generationem tantum, quia in alio melius adiuuatur vir per virum, quam per mulierem, 1ª. q. 92. 1. c. principio. [illegible] q. 98. 2. b. 2. 3
Mulier in ſtatu innocentiæ, fuit imperfectior viro, & ſecundum corpus, & ſecundum animam, non autem in ſtatu gloriæ, 1ª. q. 92. 1. 2m. 4
In ſtatu innocentiæ, fuiſſent tot mulieres, quot viri, 1ª. q. 99. 2. 3m. 5
In actu tentationis diaboli, mulier aſſumebatur quaſi inſtrumentum tentationis ad deiiciendum virum, quia mulier erat infirmior viro, & ideo magis ſeduci poterat, 22ª. q. 163. 2. 1m. 6
Mulier propter elationem præcedentem, ſeducta eſt, vt crederet quòd ſerpens haberet vſum loquendi non quidem per naturam, ſed ſupernaturaliter, 1ª. q. 94. 4. 2m. [illegible] q. 89. [illegible] 22ª. q. 163. [illegible] 4m. [illegible] 7
Inſpectio mulierum ordinata ad aliquid venereum, ſ. ad concupiſcẽdum, 22ª. q. 167. 2. c. 8
In mulieribus non eſt ſufficiens robur mentis ad hoc, vt concupiſcẽtiis reſiſtat, 22ª. q. 149. 4. c. [illegible] q. 156. 1. 1m. 9
Non aſtringitur mulierem per violentiam violare, ſi conſenſus non adſit, 22ª. q. 64. 5. 3m. 10
Multiloquium eſt filia gulæ, 22ª. q. 148. 6. c. 11
¶ Mundana quælibet reducuntur ad tria, ſ. ad honores, ad diuitias, & ad delitias, 12ª q. 108. 2. 2m. [illegible] 4. c. 12
Munditia cordis duplex, ſ. ab illicitis affectionibus inordinatis per virtutes & dona appetitus, & à phantaſmatibus & erroribus per donum intellectus. & hæc eſt completiua viſionis Dei, prima autem diſponit ad eã, 12ª. q. [illegible]
¶ Eſſe in ſæculo in mundo, dicitur dupliciter, ſ. ſecundum præſentiam corporalem, & ſecundum affectum mentis, 22ª. q. 182. 2. 3m. 1
Mundus eſt neceſſario vnus, 1ª. q. 47. 3. c. 2
Mundus non eſt factus à caſu, ſed à ſolo Deo, 1ª. q. 15. 1. c. [illegible] q. 47. 1. c. [illegible] q. 103. 1. c. 3
Mundus habet eſſe poſt non eſſe, ex ſola voluntate Dei, 1ª. q. 46. 1. c. 4
Antequam eſſet, poſſibile erat mundum eſſe potentia Dei, non autem potentia materiæ, 1ª. q. 46. 1. [illegible] q. 4. [illegible] 1m. 5
Deus præceſſit mundum duratione æternitatis, non autem duratione temporis, 1ª. q. 46. 1. 8m. 6
Si mundus ſemper fuiſſet, non æquaretur Deo in duratione, 1ª. q. 46. 2. 5m. 7
Mundus neceſſario gubernatur ab vno, ſ. à Deo, [illegible] q. 103. 1. [illegible] q. 6. 1. c. 8
Faciliima via, ad oſtẽdendum Deum eſſe & omnia eſſe ab eo, eſt ex ſuppoſitione nouitatis mundi, 1ª q. 46. 1. 6m. 9
Solutiones rationum aliorum falſarum argumentium æternitatem mundi ponuntur, 1ª. q. 46. 1. c. 10
Si mundus eſſet æternus, ſequeretur neceſſario, animas eſſe infinitas, vel animam plurium vnitam diuerſis corporibus, vel eſſe vnum tantum intellectum omnium hominum 1ª. q. 4[illegible] 2. 8m. 11
Nouitas vel æternitas mundi, non poteſt probari demonſtratiuè, 1ª. q. 46. 1. 2. c. 12
Ariſtoteles non intendit demonſtrare æternitatem mundi, ſed diſputatiue tantum procedere, 1ª. q. 4[illegible] 1. c. 13
Ante mundum fuit tempus, intelligitur ſecundum imaginationem tantum, 1ª. q. 46. 1. 8m. 14
¶ Munus datum vel acceptum pro re ſpirituali, quaſi pretium eius, eſt ſimoniacum, non autem quaſi ſtipendium, & eſt triplex munus. ſ. munus à manu, à lingua, & ab obſequio, 22ª q. [illegible] 2. 3m. [illegible] q. 100. 2. 2m. [illegible] 1
¶ Muſica inſtrumenta, & cantus erant in veteri teſtamento, ſed eccleſia aſſumpſit ſecundum, quia mobile eſt, non autem aſſumpſit primum, quia talia inſtrumenta illa figuralia ſunt, & nimis occupant animum, & ipſum mouent ad corporalem delectationem, ideo ſunt contra ſapientiam. & ideo ſubtrahebant in eccleſia inſtrumenta muſica, ve à corporalibus retrahantur, diuinis laudibus mancipati, 22ª. q. 91. 2. 4. 1
¶ Mutabile dicitur dupliciter, ſ. per potentiam in eo exiſtentem, vel per potentiam exiſtentem in alio, 1ª. q. 9. 2. c. 1
Mutabilitatis principium & cauſa, eſt res potentialitas, 1ª. q. 9. 1. c. 2

Philoſophi

3 Philoſophi non conſiderauerunt mutabilitatem, niſi eam quæ eſt ſecundum formam à cauſa mutabili, 1ª.q.44.a.c.ᵐ.q.45.a.2ᵐ.
4 Angeli non ſunt hac mutabilitate mutabiles, quantum ad id quod in eorum natura eſt, 1ª.q.44.a.c.ᵐ.q.45.a.1ᵐ.

M

1 Mutatio triplex, ſ. naturalis miraculoſa, & annihilatio, 3ª.q.13.a.c.
2 Nihil poteſt eſſe vbi prius non fuit, niſi vel eo mutato, vel mutato alio, 1ª.q.52.a.2.c.
3 Omne quod quocunque modo mutatur, eſt in potentia, & manet quo ad aliquid, & quo ad aliquid tranſit, & eſt compoſitum, & acquirit aliquid prius non habitum. 1ª q.9 a.c.
4 Mutatio accipit ſpeciem & dignitatem à termino ad quem, non autem à termino à quo, 1ª.q.45.a.1.c.
5 In omni mutatione oportet aliquid idem eſſe ſub vtroque termino, habens ſe nunc aliter quàm prius, 1ª.q.45.a.1ᵐ.
6 Omnis mutatio poſſibilis fieri à quacunque creatura, poteſt fieri ab anima Chriſti, inquantum eſt inſtrumentum diuinitatis, non autem ſecundum ſe, 3ª.q.13.a.2ᵐ.
¶ Mutatum eſſe, eſt pars motus diſcreti, & terminus motus continui, 1ª q.53.a.3ᵐ.
¶ Mutilatio membrorum eſt illicita, niſi fiat propter ſalutem totius corporis, non autem animæ; vel niſi fiat per publicam poteſtatem, propter bonum commune, 2ª2ª.q.65.a.c.1ᵐ.ᵐ.q.65.a.1.c.

N

1 Natiuitas eſt exitus à generante, coniuncto, à quo habet principia ſufficientia, & dicitur omnium rationi primi naſci ratione ſecundi, & gigni ratione tertii, 1ª.q.27.a.c.
2 Natiuitas attribuitur alicui dupliciter, ſ. vt ſubiecto naſcenti, & vt termino primum conuenit tantum ſuppoſito, ſecundum autem formæ & naturæ, 3ª.q.35.a.1.c.ᵐ.a.2.c.ᵐ.a.4.c.
3 Eſſe, fieri, & naſci propriè, conuenit tantum ſubſiſtenti, ſed conuenit formis conſequenter, accidentibus autem per accidens, 3ª.q.35.a.1.c.
4 Naſci & oriri conuenit omni & ſoli viuenti generabili, ſed ſecundum ſimilitudinem conuenit accidenti, aquæ, & ſoli, 1ª.q.27.a.2.c.
5 Fructus arborum, capilli, vnguis, & huiuſmodi, dicuntur naſci ſed non dicuntur filii, 1ª.q.27.a.2.c.ᵐ.3ª.q.32.a.3.c.
6 Natiuitas Chriſti ex parte materiæ fuit naturalis, ſed ex parte operationis ſpiritus ſancti, fuit miraculoſa, vnde beata Virgo eſt vera & naturalis mater Chriſti, 3ª q.35.a.3.ad 2ᵐ.
7 Chriſtus poteſt dici bis natus, 3ª.q.35.a.2ᵐ.
8 Natiuitas Chriſti duplex, ſ. natiuitas æterna à patre, & natiuitas temporalis à matre, 3ª.q.35.a.2.c.ᵐ.5.c.
9 Chriſtus non fuit ſubiectus tempori in naſcendo, ſicut cæteri homines, ſed elegit tempus quo conuenientiſſime naſceretur, 3ª.q.35.a.8.c.
10 Chriſtus natus eſt nocte, quia venit ad tenebras infirmitatis noſtræ, 3ª.q.35.a.8.ad 2ᵐ.ᵐ.4ᵐ.
11 Chriſtus voluit naſci in Bethleem, in diuerſorio, propter humilitatem, non autem in Hieruſalem, nec Romæ, nec Nazareth, 3ª.q.35.a.7.c.ᵐ.q.45.a.1ᵐ.
12 Chriſtus voluit naſci de populo Iudæorum, quia decebat eum naſci ex populo pollente ſpeciali prærogatiua ſanctitatis, 1ª2ª.q.98.a.4.c.1ᵐ.ᵐ.5.cᵐ.3ª.q.4.a.3ᵐ.
13 Chriſtus natus eſt per genitalia beatæ Virginis, dummodo per hoc perfectioni virginis nihil ſubtrahatur, ſecundum Hieronymum contra Heluidium, & cum dicit Ambroſius, quod Chriſtus aperuit nobis ſuæ vuluam, hoc dicit exponens illud quod euangeliſta de lege induxit: quod quidem, vt Beda dicit, conſuetæ natiuitatis more loquitur: non quod dominus ſacri ventris oſtium, quod ingreſſus fuit, ſicut fuit, egreſſus deuirginaſſe credendus ſit: vnde illa apertio non ſignificat reſerationem communem clauſtri pudoris virginei, ſed ſolum exitum prolis de ventre matris, 3ª.q.28.a.2.ad 2ᵐ.
14 Natiuitas Chriſti non debuit omnibus manifeſtari ſicut aduentus eius, nec etiam parentibus, nec omnibus occultari, 3ª.q.36.a.1.c.ᵐ.q.31.a.3ᵐ.
15 Electi ſunt conuenienter aliqui, de quibuſ libet conditione hominum, quibus oſtenderetur primo natiuitas Chriſti, 3ª.q.36.a.3.c.
16 Chriſtus manifeſtauit natiuitatem ſuam, primo per alias creaturas, ſecundo autem per ſeipſum, 3ª.q.36.a.4.c.
17 Natiuitas Chriſti oſtenſa fuit per ſigna conuenientia, ſ. per angelos per ſtellam, & per inſpirationem, 3ª.q.36.a.5.c.
18 Natiuitas Chriſti fuit oſtenſa conuenienti ordine, ſ. primo paſtoribus, ſecundo Magis, tertio Simeoni & Annæ, 3ª.q.36.a.6.c.
19 Quando Chriſtus natus eſt, oleum fluxit Romæ, & in Hiſpania apparuerunt tres ſoles paulatim venientes, 3ª.q.36.a.3.a.4ᵐ.
20 Oſtenſa natiuitate Chriſti, Herodes turbatur ad dignitatem Chriſti, in figuram iudiciariæ poteſtatis eius, & in figuram deſtructionis diaboli, ſed Iudæi turbantur, quia iniqui erant, & adulantes, 3ª.q.36.a.2.ad 3ᵐ.

1 Natura dicitur à naſcendo, 1ª.q.29.a.1.4ᵐ.ᵐ.3ª.q.2.a.1.c.
2 Natura non eſt ſerua, nec eſt domina, ſed perſona eſt ſerua vel domina, ratione naturæ, 3ª.q.20.a.1 ad 2ᵐ.ᵐ.a.2 c.
3 Tota natura comparatur Deo, vt inſtrumentum agenti principali, 1ª2ª.q.1.a.2.c.ᵐ.q.6.a.3ᵐ.
4 Omne perpetuum eſt per ſe intentum à natura, & nihil aliud, 1ª.q.98.a.1.c.
5 Vnum reſpondet ſemper naturæ, ſicut natura eſt vna ſiue vel numero, vel ſpecie, vel genere, 1ª.q.10.a.3ᵐ.

natura ſemper principium à perfectis, ſecundum cauſam agentem & formalem, non autem ſecundum cauſam materialem, ſed ab imperfectis, 2ª2ª.q.1.a.3ᵐ.ᵐ.3ª.q.2.a.1.ᵐ.a.c. 6
Natura dicitur dupliciter ſecundum aliquos, ſ. natura naturans, i. Deus ordinans naturas omnium, ſiue auctor naturæ, vel quæ creatur omnes naturas, & vt inſtrumentum eius, 1ª2ª q.1.a.c.ᵐ.q.9.a.3ᵐ.ᵐ.q.85.a.6.c.ᵐ q.67.a.1.c. principio. 7
Natura dicitur dupliciter ſ. quælibet ſubſtantia vel accidens, & principium motus intrinſecum. 1ª.q.29.a.1. 8
Natura ſignificat quadrupliciter, primo generationem viuentium, i. natiuitatem: ſecundo principium intrinſecum cuiuſcunque motus: tertio materiam & formam: & quarto eſſentiam cuiuſcunque rei, 1ª.q.29.a.1.4ᵐ.ᵐ.3ª.q.2.a.1.12.c. 9
Supra facultatem naturæ eſt aliquid tripliciter, ſ. quantum ad ſubſtantiam facti, quantum ad id in quo fit, & quantum ad modum & ordinem faciendi, 1ª2ª.q.113.a.10.ᵐ.3ª.q.4.a.12ᵐ. 10
Quæ ſunt ſupra naturam ſola fide tenentur, 1ª.q.99.a.c. 11
Viſio Dei eſt ſupra naturam animæ rationalis, inquantum propria virtute ad eam peruenire non poteſt: ſed eſt ſecundum naturam eius inquantum eſt capax eius, ſecundum vero increata, eſt ei ſupra naturam omnibus modis, 1ª.q.12.a.3ᵐ. 12
ᵐNulla natura poteſt ſupra ſe, i. in actum excedentem proportionem virtutis ſuæ ſed poteſt in obiectum ſupra ſe, 1ª.q.12.a.5ᵐ.ᵐ.q.84.a.1.2ᵐ.ᵐ.q.10.a.3ᵐ. 13
Ad perfectionem naturæ inferioris concurrunt duo ſ. aliquid ſecundum motum proprium & aliud ſupernaturali perfectione ſecundum motum naturæ ſuperioris 1ª2ª q.2.a.c. 14
Perfectio naturalis creaturæ non ſolum conſiſtit in eo quod ei competit ſecundum ſuam naturam, ſed in eo etiam quod ei attribuitur ex quadam ſupernaturali perfectione diuinæ bonitatis, 2ª2ª.q.2.a.c. 15
In omnibus aſſerendis, ſequi debemus naturam, præter tradita auctoritate diuina, quæ ſunt ſupra naturam, 1ª.q.99.a.1.c.ᵐ.q.101.a.c. 16
Contra naturam ſumitur dupliciter ſ. vt opponitur ei, quod eſt ſecundum naturam, i. conueniens naturæ & vt opponitur ei, quod eſt eſſe a natura: primo modo poteſt aliquid fieri, non autem ſecundo modo, 1ª2ª. q.71.a.2ᵐ. 17
Deus non facit contra naturam, 3ª.q.44.a.2ᵐ. 18
Ea quæ Deus facit præter ſolitum curſum naturæ, non ſunt contra naturam, 1ª.q.105.a.6.ad 1ᵐ.ᵐ.3ª.q.44.a.1ᵐ. 19
Si poteſtas materiæ tantum ſequalis eſt, quod mutet contrariam inclinationem in inclinationem propriam iam non eſt aliqua repugnantia, vel violentia ſicut quando ignem fortius, corrumpendo corpus graue aufert ei inchoationem qua tendit deorſum, & ne ferri ſurſum non eſt ei violentum, ſed naturale, 2ª.q.56.a.4.c. 20
Sicut Deus non agit contra naturam, ſed contra ſolitum curſum naturæ, ſic non agit contra virtutes nec præcipit contra eas, ſed contra ſolitum modum earum, 2ª.q.104.a.4 ad 2ᵐ.ᵐ.q.154.a.2ᵐ. 21
Peccata contra naturam, ſunt contra Deum, ideo ſunt grauiora ſacrilegio, quanto ordo naturæ prior eſt quolibet ordine ſuperaddito, 2ª2ª.q.154.a.12.ad 2ᵐ. 22
Omne peccatum eſt contra naturam hominis, quo ad differentiam eius, & aliqua etiam ratione generis, vt Sodomia, beſtialitas, & huiuſmodi, 1ª2ª.q.94.a.3ᵐ.ᵐ.q.71 a.2.c.ᵐ.q.94.a.3ᵐ.ᵐ.2ª2ª.q.154.a.c.ᵐ.q.154.a.11.ad 1ᵐ. 23

Naturale eſt quod conuenit rei ſecundum ſubſtantiam eius, id eſt, quod per ſe ineſt ei, 1ª.q.82.a.1.c. 1
Naturale duplex, ſcilicet quod eſt à natura vt à principio actiuo, vel quando natura eſt inclinata ad recipiendum illud ab extrinſeco, 1ª.q.6.a.5.cᵐ. 2
Naturale duplex ſ. conſtitutum ex principiis eſſentialibus rei, & quod habetur à natiuitate, 1ª2ª q.51.a.1.c.ᵐ.q.34.a.3.ad 2ᵐ. 3
Naturale duplex ſ. quod conuenit naturæ generis, vel naturæ ſpeciei ratione differentiæ, 1ª2ª.q.94.a.3.c.ᵐ.3 aᵐ. 4
Naturale duplex, ſ. ſecundum naturam ſpeciei & ſecundum naturam indiuidui: & vtrunque eſt duplex ſ. vel totum à natura, vel partim à natura & partim ab extrinſeco, 1ª2ª.q.51 a.1.c.ᵐ.q.63.a.1.c. 5
Naturale duplex ſ. conſequens formam, & conſequens materiam primam ſemper ineſt actu, non autem ſecundum, ſicut quæ pertinent ad motum, 1ª2ª.q.10.a.1.ad 2ᵐ. 6
Naturale duplex, ſ. vel ad quod natura inclinat mediante cognitione, vel ſine ea, ſed vt cauſatum ex neceſſitate naturæ, 1ª2ª.q.41.a.3.c. 7
Naturale hominis duplex ſ. ſecundum rationem, & condiuiſum rationi, ſ. ſecundum ſenſum, vel ſecundum corpus, 1ª2ª.q.31.a.7.c. 8
Naturale duplex, ſcilicet cauſatum ex principiis naturæ, & quaſi propagatum cum natura: & ſic originalis iuſtitia & peccatum originale, dicuntur naturalia, non autem primo modo, 1ª2ª.q.100.a.1.c.ad 3ᵐ.ᵐ.1ª2ª.q.81.a.c. 9
Omne quod fit ab agente, cui naturaliter ſubditur patiens, eſt naturale licet non ſit ſecundum propriam naturam patientis, 1ª.q.105.a.6.ad 1ᵐ.ᵐ.1ª2ª.q.94.a.5.ad 2ᵐ.ᵐ.2ª2ª.q.2.a.3.c.ᵐ.3ª q.44.a.1ᵐ. 10
ᵐIn naturalibus & moralibus non quæritur quid ſemper fiat, ſed quid fiat vt in pluribus, 1ª2ª.q.84.a.1.c.ad 3ᵐ.ᵐ.q.96.a.1.ad 3ᵐ.ᵐ.1.c.ᵐ.3ª.ᵐ.q.112.a.5ᵐ.ᵐ.2ª2ª.q.58.a.10.c.ᵐ.q.120.a.1.c.ᵐ q.147.a.4.c.ᵐ.q.152.a.2.ad 3ᵐ.ᵐ q.154.a.c.ſi.ᵐ q.160.a.c. 11
Naturale ineſt ſemper in ſolo habente naturam immutabilem, 1ª2ª.q.57.a.1ᵐ. 12

natu-

¶Nazareth interpretatur floridco Chriſtus voluit ſibi converſari, non autem naſci; quia voluit florere per virtuoſam converſationem, non autem per originem carnis, 3a.q.35.7.2m.

1 Neceſſitas duplex.ſ.abſoluta, & conditionata: & hæc dupliciter.ſ. ex agente, & ex fine: & hæc dupliciter.ſ. vel ſimpliciter, vel quo ad bene eſſe, 1a.q.19.3.c.*.8.1a.*.q.41.2.1m.*.q.82.1.c.*.22*.q.14.3.2m.*.q.81.14.c.*.q.88.2.c.*.6.1m.*.q.141.6.2m.*.q.186.5.5m.*.q.189.2.2m.*.1a.q.2.2.c.*.q.14.2.c.*.q.46.2.c.*.q.65.4.c.*.q.84.5.c.

2 Neceſſitas ex fine duplex.ſ. neceſſitas abſoluta, i. ſine qua non poteſt aliquis vivere, & neceſſitas conditionata, i. quo ad decentem ſtatũ, 2a.q.32.5.c.

3 Neceſſitas duplex.ſcilicet coactionis, & obedientiæ: prima tollit rationem laudis & meriti, non autem ſecunda, 22.q.58.3.2m.*.31.6.3m.*.q.186.5.5m.

4 Aliqua neceſſaria habent cauſam, 1a.q.44.1.2m.*.q.50.5.3m.*.12*.q.93.4.4m.

5 *Neceſſitas quæ provenit ex principio intrinſeco, vt omne compoſitũ ex contrariis, neceſſario eſt corruptibile, eſt neceſſitas naturalis abſoluta, 1a q.82.1.c.

6 Neceſſarium & contingens, conſequuntur ens, inquantum huiuſmodi, 1a.q.86.4.3m.

7 Neceſſitas coactionis abſolutæ cauſat omnino involuntarium: & omnino excludit culpam: non autem neceſſitas conditionata vel mixta, id eſt, metus, 12a.q.6.4.c.*.5.c.*.6.1m.

8 Quilibet in extrema neceſſitate vel ſua vel alterius, poteſt ſine peccato auferre per vim, vel occulte, à quocunque: quia tunc omnia ſunt communia, 12a.q.32.3.3m.*.q.32.7.3m.*.q.66.5.4m.*.q.66.5.c.*.70.*.q.110.1.4m.

9 Neceſſitas non ſubditur legi, 12a.q.96.6.c.6.*.22a.q.147.3.2m.*.4.c.*.3a.q.80.8.c.ſi.

10 In ſubventione neceſſariorum, plus tenetur homo filio * quàm parenti: ſed in honore, reverentia, obedientia, & voluntate, eſt è converſo: quia honor filii, magis dependet ex honore patris, quàm è converſo, 22a.q.32.1.4m.

11 In extrema autem neceſſitate, magis licet deſerere filios, quàm parentes, quos nullo modo deſerere licet, propter beneficia, 22a.q.31.3.4m.

1 ¶Cauſa negationis duplex.ſ. negatio cauſæ, & poſitio contrarii, 12a.q.75.1.c.

2 Negatio non eſt proprie in ſpecie, ſed reducitur ad ſpeciem ſuæ affirmationis, 1a.q.33.4.3m.*.12a.q.71.6.1m.*.q.72.6.3m.*.22a.q.79.3.1m.

3 Omnis negatio de aliqua re, fundatur ſuper aliquid exiſtens in ea, 22a.q.72.6.c.

¶Negative dicitur, quando res non habet aliquid quod eſt in alio, nec debet habere: privativè vero, quando caret eo quod debet habere, 1a.q.12.4.2m.

1 ¶Negligens ſecundũ Iſidorum dicitur, quaſi nec eligẽs, 22a.q.54.1.c.2.

2 Negligentia pertinet ad actum interiorem, ideo oritur ex accidia; ſed pigritia & torpor pertinent ad executionem.ſ. prima tardando, & ſecunda remittendo, 22a.q.54.2.1m.

3 Negligentia deficit ab actu præcipiendi, per defectum promptæ voluntatis; inconſtantia vero quaſi impedita ab alio, 22a.q.53.2.c.fi.*.q.54.2.1m.

4 *Negligentia eſt generale peccatum, 22a.q.54.1.c.

5 Negligentia eſt peccatum mortale dupliciter tantum, ſcilicet vel quando prætermittitur actus ſeu circumſtantia neceſſaria ad ſalutem, vel ex contemptu, 22a.q.54.3.c.

6 Negligentia trahitur ad aliud genus peccati manifeſtius, quando prætermittitur aliquid neceſſarium ad ſalutem, 22a.q.54.3.3m.

7 Amor minor, per defectum fervoris charitatis, cauſat negligentiam venialem: per defectum vero eſſentiæ charitatis, cauſat negligentiã mortalem, 22a.q.54.3.c.1m.

8 Negligẽtia directe opponitur ſolicitudini: ideo pertinet ad imprudentiã: ſed opponitur timori, inquantum timor excitat rationem contra negligentiam, 22a.q.53.principio.*.q.54.2.c.

9 *Propter negligentiam conſiderandi nocumenta, quæ conſequi poſſent, imputantur homini ad pœnam, mala, quæ eveniunt præter eius intentionem, ſi dabat operam rei illicitæ, 12a.q.73.8.c.*.q.74.3.2m.*.22a.q.52.5.2m.

¶Negocia ſecularia contingit dupliciter aliena tractare, ſcilicet ſecularitèr, id eſt, vel propter favorem hominum, vel propter lucra & piè, i. in auxilium indigentium & miſerorum: ſecundum eſt religioſum: non autem primum, 22a.q.18.3.2m.*.q.187.2.c.*.q.188.2.2m.*.q.189.6.1m.

1 ¶Negociatio de ſe non eſt vitioſa, licet habeat turpitudinem: ideo licita eſt, ſi fit ad finem honeſtum vel neceſſarium. i. quòd negociator lucretur moderate, ſ. vel ad ſuſtentationem ſuæ domus, vel pauperum, vel communitatis, non in feſto, iuſto contractu, & non ad cautelam, 22a.q.77.4.c.

2 Commutatio naturalis, eſt licita clericis, non autem negociatio: quia fit ad lucrum terrenũ, cuius debent eſſe contemptores, & eſt tũ frequẽtia vitiorum, & nimis retrahit animam à ſpiritualibus, ad curas ſeculares, 22a.q.40.2.c.*.q.77.4.1m.*.q.187.2.c.

3 Non omnis vendens carius quàm emit, eſt negociator, ſed tantum ſi ad hoc emat, vt carius vendat, 22a.q.77.4.c.3m.*.q.37.2.1m.

Nemeſis non poteſt eſſe de bonis honeſtis, ſed de bonis temporalibus, & prohibetur à Deo: quia temporalia ſunt quaſi nihil reſpectu æternorum, licet ſecundum Ariſtotelem, Nemeſis ſit laudabilis, 22a.q.36.2.c.fi. 1

Nemeſis & miſericordia contrariantur ſecundum æſtimationem: quia ſecunda dolet, æſtimans aliquem indigna pati, ſed prima gaudet, æſtimans aliquem digna pati, dolens indignis bene accidere, & vtraque eſt laudabilis, 12a q.10.c.*.4m.*.q.35.c.c. 2

¶Neomenia celebratur quolibet menſe, in novitate lunæ, ad commemorandum opus gubernationis Dei: non autem in plenilunio, propter idolatriam, & figurabat illuminationẽ eccleſiæ per Chriſtum, 12a.q.102.4.10m.

¶Neſcire dicitur dupliciter.ſ. metaphorice, id eſt reprobare, & propriè.i. carere notitia: primum convenit Deo reſpectu aliquorum, non autem ſecundum, 22a.q.183.c.6m. 1

Neſcire illa quæ quis poteſt, & tenetur ſcire, vitioſum eſt, 1a q.12.4.2m.*.12a.q.76.2.5m.*.4.1m.*.q.94.4.8m.*.3m.*.22a q.16.2.3m. 2

¶Neutrum genus eſt informe & indeterminatum, ideo prædicatur de re perfecta & imperfecta, de re ſubſiſtente & non ſubſiſtente, 1a.q.38.2.4m. 1

¶Nihil fit ex nihilo naturaliter. i. per motum, ſed à Deo fit aliquid ex nihilo per creationem, 1a.q.45.c.1m. 1

Maioris virtutis eſt, facere aliquid ex nihilo, quàm facere ex contrario, 1a.q.45.5.c.m. 2

Beatus Nicolaus, aurum ſecretum in domo proiiciens, vitare voluit humanum favorem, & verecundiam illius qui beneficium accepit, vt eſſet maius beneficium, 22a.q.107.1.4m. 3

¶Nycticorax eſt acutè viſus in nocte, i. ſignificat eos qui ſunt aſtuti in temporalibus: & hebetis viſus in die, i. in ſpiritualibus, 12a.q.102.6.1m. 18

¶Niniuitæ ſpeciali modo egerunt pœnitentiam: quibus aliquid fuit adiunctum fidei, quam conceperant ex prædicatione Ionæ, 3a.q.84.7.1m.

¶Nitor animæ duplex. ſcilicet ex refulgentia luminis naturalis rationis: & ex refulgentia Dei, 12a.q.87.1.c. 1

Nitor animæ duplex.ſ. habitualis, & actualis: ſicut duplex nitor corporis.ſ. intrinſecus, & extrinſecus, 12a.q.89.1.c. 2

Quod acquirit æqualem perfectionem per ſe, vel per pauciora, nobilius eſt, non autem ſi acquirat minorem, 1a.q.77.2.c.*.12a.q.5.7.2m. 3

¶De ratione pœnæ eſt, quod noceat agenti in ſeipſo, culpæ vero, in actione, 1a q.48.5.4m. 1

Peius eſt, quod nocet meliori, quàm quod nocet peiori, 12a.q.39.4.3m 2

Naturalis inclinatio ineſt homini, ad repellendum nocua dupliciter.ſ. defendendo ſe, ne inferantur iniuriæ, & vlciſcendo illatas, 22a.q.108.2.c. 3

Divina providentia protexerit hominem in primo ſtatu, ab omni nocivo, 1a.q.97.2.4m. 4

Non fuerunt aliqua nociva homini à principio: ſicut ſunt nunc per peccatum, quæ tamen ei proſunt ad humilitatem, & ad contemplationẽ, 1a.q.72.2.2m.*.q.72.6m.*.22a.q.165.1.c. 5

¶Nolo ſignificat actum voluntatis affirmatum, ſed ipſum volitum negatum: ideo non eſt contradictorium de volo: ſed eſt eius contrarium, 12a q.6.3.2m.

¶Nomen imponitur ab eo per quod res cognoſcitur.ſ. à proprietate, vel ab operatione, ſi humanitus imponatur, 1a.q.13.2.2m.*.8.c.*.q.18.2.c.*.q.33.2.3m.*.3a.q.37.2.c. 1

Vnumquodque nominamus, ſicut & cognoſcimus, 1a.q.13.principio.*.1.c.*.q.18.2.c.*.q.32.2.c.*.12a.q.7.1.c. 2

Quælibet res nomen habet à ſuo complemento, 3a.q.60.2.3m. 3

Quando in aliquo invenitur perfecta ratio alicuius nominis, nullo modo prædicatur illud nomen de eo, cum determinatione diminuente, 3a.q.23.4.c.*.q.30.1.c.2m. 4

In rebus per ſe notis nobis, idem eſt id à quo nomen imponitur, & id ad quod nomen imponitur, 1a.q.13.8.c. 5

Ratio nominis magis & principaliùs ſe tenet ex parte eius, ad quod nomen imponitur, quàm ex parte eius, à quo nomen imponitur, 22a.q.92.1.2m. 6

Nomen poteſt dupliciter conſiderari.ſ. ſecundum primam eius impoſitionem, & ſecundum extenſionem eius ad alia ex vſu vini, 1a.q.67.1.c.*.22a.*.q.57.1.1m. 7

Nomina ſingularium hominum, ſemper imponuntur ab aliqua proprietate ipſorum, 3a.q.37.2.c. 8

Nomina ponebantur in circumciſione, ſicut nunc imponuntur in baptiſmo, quaſi ante non fuerint, 3a.q.37.2.3m.*.q.70.2.3m. 9

Omne nomen impoſitum divinitus alicui, ſignificat aliquod donũ gratuitum collatum ei, 3a.q.37.2.c. 10

Nomen non ſequitur modum eſſendi qui eſt in rebus, ſed vt res eſt in cognitione noſtra, 1a.q.13.9.2m.*.q.45.2.2m. 11

Sapientis eſt non curare de nominibus, 1a.q.52.4.2m ſi. 12

*In iis quæ apud nos ſunt nunquam nomen ab aliqua forma impoſitũ, pluraliter dicitur, niſi propter pluralitatẽ ſuppoſitorum, 3a.q.3.7.3m. 13

Nomen ſignificat ſubſtantiam, id eſt, id cui nomen imponitur: & ſignificat qualitatem, id eſt id à quo nomen imponitur, 1a.q.13.1.3m. 14

Omne nomen ſignificans naturam communem, poteſt ſupponere in concreto, pro quolibet vnius ſuppoſito, 3a.q.16.1.c.ſi.*.q.35.4.c. 15

Multiplicitas nominis, non attenditur ſecundum prædicationem, ſed ſecundum ſignificationem eius, 1a.q.13.10.2m. 16

nomen

17 Nomen poteſt dupliciter conſiderari, ſcilicet ſecundum primã eius impoſitionem: & ſecundum extenſionem eius ad alia, ex vſu eius, 1ª.q.67.1.c. ª.22ª.q.57.1.1m.

18 Rebus ordinatis, aliquid ineſt tripliciter, ſ. per proprietatẽ, per exceſſum & per participationem: & à primo tantum res nominantur proprie, 1ª.q.108.5.c.

19 Hoc nomen Deus, dicitur ab æthin, id eſt ardere, vel à theaſe, id eſt conſiderare, ſeu videre, vel à theim, id eſt currere vel fouere, 1ª.q.13.8.2.1.

20 Hoc nomen Deus, dicitur analogice, de Deo vero, de Deo falſo, & de Deo per participationem, non autem vniuoce, nec æquiuoce, 1ª.q.13.9.10.0.

21 Hoc nomen Deus, non eſt nomen proprium, ſed eſt nomẽ appellatiuũ, 1ª.q.13.9.2.ª.3ª q.39.4.3m.

22 Hoc nomen Deus, eſt nomen operationis, quantum ad id à quo imponitur ad ſignificandum, imponunt enim ab vniuerſali prouidentia rerũ, ſed tamen ſignificat naturam Dei, 1ª.q.13.8.0.

23 Hoc nomen Deus, ſignificat naturam diuinam, vt in habenta, 1ª.q.13.9.2m.

24 Et habet aliquid vniuerſalis, ſcilicet prædicari eſſentialiter de pluribus ſuppoſitis, & aliquid ſingularis, ſcilicet non multiplicari in eis, 1ª.q.13.9.0.ª q.39.4.3m.

25 Hoc nomen Deus, ſecundum rei veritatem, eſt incommunicabile, 1ª.q.13.9.c.a.m.

26 *Et per ſe ſupponit pro natura communi: ſed ex adiuncto ſupponit pro perſona, homo autem econuerſo, 1ª.q.39.4.3m.ª 6.1m.

27 Hoc nomen Deus, poteſt ſupponere pro omnibus, & ſingulis perſonis diuinis, 1ª.q.39.4.0.ª.5ª.q.2.1.c.6.ª.q.31.4.c.3m.

28 Nomina Dei non exprimunt eſſentiam Dei ſecundum quod eſt, ſicut hoc nomen homo, exprimit eſſentiam hominis, 1ª.q.13.1.c.ª.8.1m.

29 Deus eſt nominabilis à nobis ex creaturis, & imperfecte: non autem ſecundum quod in ſe eſt & perfecte, 1ª.q.13.1.0.ª.q.28.2.1m.ª.3m.

30 Nomina Dei imponuntur a proceſſibus diuinis ad creaturas, non autẽ ad ſignificandum eos, 1ª.q.13.2.2m.

31 Nomina dicta de Deo affirmatiue & abſolute, ſignificant eſſentiam eius, non autem negatiua, vel relata ad creaturas, 1ª.q.13.2.0.ª.4.6.c.

32 Omne nomen commune Deo, & creaturis, prius dicitur de Deo quàm de creaturis quo ad rem, ſed econuerſo, quo ad impoſitionem nominis, 1ª.q.13.3.c.ª.6.0.q.33.2.4.ª.3.0.

33 Nomina quæ ſignificant perfectionem abſolute, ſunt communia Deo & creaturis, quæ autem dicunt modum participãdi, ſunt propria creaturis, quæ vero dicunt modum ſupereminentiæ, ſunt propria Deo, 1ª.q.13.3.1m.ª.3.

34 Nomina dicta de Deo abſolute, dicuntur de eo ab æterno: quæ vero dicuntur per reſpectum ad creaturas, dicuntur de eo ex tempore, 1ª.q.13.7.0.ª.q.34.3.2m.ª.q.43.2.0.

35 Nomina quæ dicunt reſpectum ad creaturas, conſequentem actiones immanentes, dicuntur de Deo ab æterno, ſi autem dicunt reſpectum conſequentem actiones tranſeuntes, dicuntur de eo ex tempore, 1ª.q.13.7.3m.ª.q.24.15.1m.ª q.34.3.2m.

36 Omnia nomina dicta de Deo metaphorice, vel cauſaliter tantum, prædicantur per prius de creaturis, quàm de Deo, 1ª.q.13.6.0.ª.q.33.3.c.

37 Simplex & vnica ſcientia Dei, poteſt nominari omnibus nominibus noſtræ cognitionis, 1ª.q.14.1.2m.

38 Multa nomina dicta de Deo, non ſunt ſynonyma: quia ſignificant idẽ, ſecundum diuerſas rationes, 1ª.q.13.4.0.

39 nullum nomen dicitur proprie de Deo, quo ad modum ſignificandi: ſed tantum ratione ſignificati, 1ª.q.13.3.0.ª.12.1m.

40 Nomina quæ ſignificãt perfectiones abſoluta, dicũtur proprie de Deo: quæ autem dicunt modum participandi, dicuntur de Deo metaphorice, 1ª.q.13.3.1m.ª.3m.

41 Omnis imperfectio debet excludi à nominibus, ſecundum quod dicuntur de Deo, 1ª q.c.41.1m.2.2m.ª 12ª.q.14.1.2m.

42 Nomina paſſionum, quæ important imperfectionem in ſuo formali, vt ira, triſtitia, deſiderium, & huiuſmodi, non dicuntur de Deo, niſi metaphorice: alia vero dicuntur proprie, tamen ſine paſſione vt gaudiũ, & amor, & huiuſmodi, 1ª.q.19.11.c.ª.q.20.1.1m.ª.2m.

43 Quanto aliquod nomen eſt communius, tanto conuenientius aſſumitur in diuinis, 1ª.q.13.11.c.ª.q.33.1.1m.

44 Nomina negatiua, verius dicuntur de Deo, quàm affirmatiua, 1ª.q.13.10.1m.

45 Nominibus Dei debetur reuerentia, ratione rei ſignificatæ, quæ eſt vna non autem ratione vocum, quæ ſunt multæ, ideo Deus dicitur in ſingulari, 22ª.q.122.3.5m.

*Nominales antiqui reprobantur, 1ª.q.14.15.3m.

¶Non ens non eſt cognoſcibile, niſi ſecundum quod fit per intellectum cognoſcibile, 1ª.q.16.3.2m.

Ea quæ in ſeipſis non ſunt, apud Deum exiſtunt, inquantum ſunt præcognita & præordinata ab eo, 12ª.q.91.1.1m.

Non ens non habet cauſam, niſi cauſam per accidens, 1ª.q.104.3.ª m.

Non ens poteſt eſſe cauſa per accidens, non autem cauſa per ſe, 12ª.q.76.2.1m.

¶Non velle ſumitur dupliciter. ſ. vel in vi vnius dictionis, vel in vi orationis: primum eſt infinitiuum verbi nolo, non autem ſecundum: & primum cauſat inuoluntarium, non autem ſecundum, 12ª.q.6.3.2m.

*Omnis notitia eſt bona, 1ª.q.22.3.3m.ª.22ª.q.167.c.0. 1

¶Notio eſt propria ratio cognoſcendi perſonam diuinã, 1ª.q.32.2.2m.ª.3.2. 1

Notiones ſeu relationes, & proprietates perſonales in abſtracto, neceſſario ſunt ponendæ in diuinis contra Præpoſitiuum, 1ª.q.32.0.0.ª.q.40.1.c. 2

Notiones in diuinis, non ſignificantur vt res, ſed vt rationes, licet ſint ibi realiter, ª.q.32.2.2m.ª.3.2m.ª.3m 3

Eadem notio diuerſis nominibus ſignificatur, ſecundum diuerſas rationes eius, 1ª.q.34.2.3m. 4

Ad notionem requiruntur tria. ſ. origo, dignitas, & ſpecificatio, 1ª.q.32.3.4.ª 5m. 5

Notiones in diuinis ſunt tantum quinque. ſ. innaſcibilitas, paternitas, filiatio, communis ſpiratio, & proceſſio: & omnes notiones, ſunt relationes, præter primam & omnes ſunt proprietates, præter penultimam, ſed tantum tres ſunt perſonales, id eſt conſtituentes perſonas. ſ. ſecunda & tertia & quinta, 1ª.q.30.2.1m.ª.q.32.3.0. 6

Deus non dicitur quinus propter quinque notiones, ſicut dicitur trinus, propter tres perſonas, & vnus, propter vnam eſſentiã, 1ª.q.32.3.2m. 7

Plures notiones patris, non diſtinguuntur realiter ab inuicem: quia non opponuntur relatiue: nec tamen vna prædicatur de alia, 1ª.q.32.3.3m. 8

*Filius & ſpiritus ſanctus non conueniunt in eadem notione, quia non conueniunt in aliquo ſpeciali, ſicut pater & filius, 1ª.q.32.5.5m.ª.q.37.2.c. 9

Nulla notio ſumitur ex hoc, quòd nulla perſona eſt à ſpiritu ſancto, quia hoc non eſt dignitatis, ſicut quòd pater à nullo ſit, 5ª.q.32.3.4m. 10

Nulla notio ſumitur à remotione proceſſionis, ſicut ſumitur innaſcibilitas a remotione natiuitatis, 1ª.q.3.4.5m. 11

¶Notorium triplex. ſ. per ſententiam conuicti, per confeſſionem in iure factam, & per euidentiam facti, ª.q.82.9.3m. 1

Ars notoria eſt illicita, quia fit per dæmones, & eſt inefficax ad ſcientiam acquirendam, quia nullus vnquam per dæmones ſcientiam acquiſiuit, quia ad dæmones non pertinet illuminare intellectum, 1ª.q.64.2.5m.ª.22ª.q.96.2.0. 2

Notum per ſe, eſt cuius prædicatum eſt de ratione ſubiecti: & hoc dupliciter, ſcilicet ſimpliciter: & quo ad nos, 1ª.q.2.1.0.ª.q.17.3.2m.ª.q.85.6.c.ª.q.87.1.1m.ª.12ª.q.94.2.c. 1

Per ſe notum, dicitur dupliciter. ſ. per nihil aliud notum, vt prima principia: vel notum non per accidens, 1ª.q.85.2.1m. 2

Vniuerſale eſt notum magis vniuerſali, quo ad ſimplicẽ apprehenſionẽ, ſed eſt econuerſo, quo ad inueſtigationem vniuerſalium proprietatum, & cauſarum, 1ª q.85.3.0. 3

Singulare eſt prius, & eſt notius vniuerſali, quo ad nos: & vniuerſalius eſt notius minus vniuerſali, 1ª.q.85.3.0. 4

*Veritatem eſſe in communi, eſt per ſe notum, etiam quo ad nos, nõ autem veritatem primam, 1ª.q.2.1.1m. 5

Facilius diſpenſandum eſt cum nouitio & imperfectis in ieiuniis, quàm cum antiquioribus & perfectis, 22ª.q.147.4.5m.ª.q.189.1.4m. 6

¶Nugæ in ore ſacerdotum, ſunt blaſphemiæ & ſacrilegium materialiter, non autem formaliter ª ex eo tantum, quod ſacerdotes ſunt perſonæ ſacræ, 22ª.q.99.4.3m.

Numerus duplex. ſ. ſpecies quantitatis, & numerus tranſcendens, 1ª.q.30.3.0. 1

Numerus denarius eſt ſignum perfectionis, inquantum eſt quodammodo terminus omnium numerorum 12ª.q.87.1.c.ª.3ª.q.31.8.c. 2

Numerus abſolutus, eſt in intellectu tantum, 1ª.q.30.1.ª.2.5m. 3

Numerus pluralis frequenter ponitur pro numero ſingulari, in ſcriptura ſacra, 12ª.q.82.2.1m.ª.3ª.q.46.11.3m. 4

Termini numerales, tranſcendentes ſumpti, ſunt in diuinis, & ſignificant ea de quibus dicuntur, addendo indiuiſionem tantum, ſed vt pertinent ad genus quantitatis non dicuntur in diuinis, niſi metaphorice, 1ª.q.30.3.0. 5

Termini numerales in diuinis, ſunt in plus quàm eſſentia, vel relatio, vel notio, & ſignificant vtrumque, ſi addantur eis, 1ª.q.30.3.m. 6

Numerus numeratus in creaturis, dicit totum & partes, non autem in diuinis, ſed numerus abſolutus, etiam in diuinis dicit totum & partes ſecundum rationem tantum, 1ª.q.30.1.4m. 7

Numerus abſolutus menſuratur etiam in diuinis ſecundum rationem: non autem numerus numeratus, niſi in creaturis, 1ª.q.30.2.5m. 8

Dare aliquid pro matrimonio, vt eſt in officium, eſt licitum, nõ autem vt eſt ſacramentum, vel pro benedictione nuptiarum, ſed eſſet ſimonia, 22ª.q.100.2.6m. 9

¶Nutrire non conuenit formæ, nec materiæ, quia omne nutriens conuertitur in nutritum, & manet, 3ª.q.77.6.c. 1

Nullum ſenſibile nutrit, præter tangibile, ſed ſapor eſt ſignum alimenti conuenientis, & delectamentum eius, 22ª.q.14c.5.0. 2

¶Nutus dicuntur ſigna ad viſum, ſicut locutio ad auditum, 1ª.q.117.2.0.

Obedientia non eſt virtus theologica, ſed eſt virtus moralis, 22ª.q.104.2.1m. 1

Obedientia eſt medium duorum vitiorum. ſ. inter ſuperfluum & diminutum: ſed ſuperfluum eius, non eſt ſecundum quantum, ſed ſecundum alias 2

dum alias circumſtantias, ſ. vel cui non debet obedire, vel in quibus non debet.22æ.q.104.a.2m.

3 Obedientia eſt pars iuſtitiæ ſpecialis, ſed impropriè, 22æ.q.4.7.3m.*.q.104.a.2m.

4 Proprium obiectum obedientiæ, eſt præceptum tacitum vel expreſſum, id eſt, voluntas ſuperioris, quocunque modo innoteſcat, 22æ.q.2.5.3m.*.q.104.a.2.c.*.3m.*.3m.

5 Obedientia importat neceſſitatem, reſpectu eius quod præcipitur: & voluntatem reſpectu impletionis præcepti, 3æ.q.47.a.3m.

6 Obedientia eſt in voluntate ſubiectiuè, 22æ.a.q.5.3m.

7 Obedientia dicitur dupliciter. ſ. largè. i. omnium executio cuiuſcunq; quod poteſt eſſe ſub præcepto quacunque intentione & propriè. i. intendens ſpecialem rationem obiecti. ſ. præcepti: primo modo eſt virtus generalis, ſecundo autem modo, eſt virtus ſpecialis, 22æ.q.4.7.3m.*.q.104.a.2.o.*.1.c.

8 Obedientia triplex. ſ. indiſcreta, quæ. ſ. etiam in illicitis obedit: imperfecta ſed ſufficiens ad ſalutem, quæ. ſ. obedit in iis ad quæ obligatur, & perfecta, quæ. ſ. obedit in omnibus licitis: ad ſecundum tenetur quilibet, ſed ad primam & tertiam nullus tenetur, 22æ q.104.5.3m.

9 Omnis obedientia eſt eadem in ſpecie, ſed cauſatur ex diuerſis ſpeciebus reuerentiæ, 22æ.q.104.a.4m.

10 Bonum neceſſarium ad ſalutem, non debet dimitti propter obedientiã: ſed quod libet aliud, 22æ.q.104.3.3m.

11 Omnes actus virtutum, vt ſunt in præcepto, pertinent ad obedientiam. 22æ.q.104.2.a.2m.

12 Obedientia non eſt prior aliis virtutibus, nec tempore, nec natura, 22æ.q.104.3.a.2m.

13 Obedientia eſt maior omni alia virtute morali: ſed eſt minor virtutibus theologicis, 22æ.q.104.3.o.

14 Obedientia procedit ex reuerentia ſuperiorum, ideo reſpectu prælati continetur ſub obſeruantia: ſub pietate vero reſpectu parentum, ſed reſpectu Dei, pertinet ad deuotionẽ, quæ eſt principalis actus religionis, 22æ.q.104.3.3m.

15 Obedientia generalis, requiritur ad fidem: ſed obedientia ſpecialis ſequitur eam, 22æ.q.4.7.3m.*.q.104.3.2m.

16 Charitas ſine obedientia eſſe non poteſt, 22æ.q.104.3.c.ſi.

17 Obedientia eſt vt mater omnium virtutum: quia cauſantur & conſeruãtur per actum eius, charitas vero vt finis, 22æ.q.104.a.3m.

18 Obedientia quanto minus habet de ſuo, tanto melior eſt ſecundum apparentiam, non autem apud Deum, 22æ.q.104.a.3m.

19 Obedientia præfertur omnibus ſacrificiis, 3æ.q.47.a.c.

20 Omnis voluntas creaturæ tenetur obedire præceptis Dei, 22æ.q.104.4.5.o.*.q.154.a.2m.

21 Quilibet tenetur iure naturali & diuino, obedire ſuo ſuperiori. ſ. homo homini, 22æ q.69.1.c.*.q.88.10.2m.*.q.104.1.o.*.c.prin.*.6.2m.

22 Homo non tenetur obedire homini, in pertinentibus ad interiorem motum voluntatis, vel ad naturam corporis: ſed Deo, 22æ.q.104.5.c.2m.*.6.1m.*.q.22.4.3m.*.q.186.7.1m.

23 Maiori poteſtati magis eſt obediendum, quam minori, quæ totaliter ſub eſt ei, vel in quibus ſubeſt ei, 22æ.q.104.5.c.*.q.105.a.c.

24 Subditus nõ tenetur in omnibus obedire ſuo ſuperiori dupliciter. ſ. propter præceptum maioris poteſtatis, vel in quibus nõ ſubditur ei, 22æ.q.69.3.1m.*.q.104.5.o.*.q.186.a.c.

25 Seculares tenentur obedire prælatis ſuis ſpiritualibus, in iis tantum quæ promiſerunt in baptiſmo, 22æ.q.88.5.1m.

26 Subditus non tenetur obedire prælato ſuo ſpirituali, præcipienti ſibi, quod reuelet culpam ſratris ſui omnino occultam, ſed peccaret vtroque, 22æ.q.33.7.5m.*.q.70.1.c.2m.

27 Religioſi tenentur obedire ſuis prælatis in iis tantum, quæ in regula continentur directè. i. expreſſè, vel indirectè. i. implicitè, vt ſunt obſequia, & pœnæ, & huiuſmodi, 22æ.q.104.5.3m.*.q.186.5.4m.

28 Eremitæ & prælati religioſorum, tenentur obedire epiſcopo in omnibus licitis & aliis, & ſpecialiter in iis quæ ſunt religionis: niſi ſint exempti: qui tamen exempti, tenentur obedire ſummo pontifici, 22æ.q.67.1.3m.*.q.186.a.3.

29 Chriſtiani tenentur obedire principibus ſecularibus, ſi habent iuſtũ dominium, ſi licita præcipiant, & de ſecularibus, aliter autem non, 22æ.q.104.6.o.

30 Miles tenetur obedire duci, in rebus bellicis tantum, & ſeruus domino ſuo, in ſeruilibus: & filius patri, in rebus domeſticis & diſciplina, & quilibet ſuperiori ſuo, ſecundum rationem ſuperioritatis, 22æ.q.104.5.o.

31 Miles debet magis obedire duci in rebus bellicis, & ciuis rectori in ciuilibus, quam patri: ſed in rebus domeſticis, eſt econuerſo, 22æ.q.26.8.3m.

1 Obiectum non eſt materia ex qua: ſed eſt materia circa quam, & obiectum habet rationem formæ, inquantum dat ſpeciem, 12æ.q.18.a.2m.*.7.3.1m.

2 Propriũ obiectum potentiæ vel habitus, eſt illud, ſub cuius ratione formali omnia referuntur ad potentiam vel habitum, 1æ.q.1.7.c.principio.*.12æ.q.1.3.c.

3 Obiectum potentiæ vel habitus, duplex. ſ. materiale & formale, 1æ.q.1.3.c.*.12æ.q.1.3.c.

4 Diuerſitas formalis obiecti diuerſificat potentias vel habitus, non autem diuerſitas materialis, 1æ.q.1.3.c.*.q.79.a.2m.*.3m.*.4.c.*.q.77.3.c.*.1æ.q.54.2.1m.*.q.57.a.2m.*.22æ.q.59.2.c.1m.

Diuerſitas obiecti duplex, ſcilicet ſecundum naturam rei: & ſecundum virtutem agendi: prima cauſat materialem diuerſitatem paſſionum, ſecunda vero cauſat diuerſitatem formalem & ſpecificam, 12æ.q.23.4.c.*.q.30.a.1. 5

Ratio obiecti diuerſa, ſecundum vniuerſale & particulare, vel ſecundũ totum & partem, facit vnam artem, vel vnam virtutem, eſſe principalem reſpectu alterius, 22æ.q.50.3.c. 6

Obiecta diuerſorum generũ æqualiter, ſemper ſunt diuerſarum potentiarum: nõ autem ſi ſint diuerſorũ generum inæqualiter, 12æ.q.8.a.2m 7

Potentia ſuperior reſpicit vniuerſaliorem rationem obiecti, quàm potentia inferior, 1æ.q.1.3.a.2m.*.q.19.4.c.*.q.77.3.4m.*.q.78.1.c. 8

Habitus morales & eorum actus, nominantur & ſpecificantur ex obiecto, & hoc proprio, 12æ.q.18.2.c.*.q.21.1.2m.*.12æ.q.19.2.4.5.c.*.q.23.4.c.*.q.24.4.c.*.q.25.2.c.*.q.27.5.1.c.*.q.30.2.3.c.*.q.53.2.c.1m.*.q.61.3.c.*.q.174.1.c. 9

Quando ratio obiecti, & obiectum materiale, ſub vno actu referuntur ad potentiam & habitum, tunc non diſtinguuntur potentiæ vel habitus vtriuſque, 12æ.q.57.2.c. 10

Non ſemper obiectum actionis humanæ, eſt obiectũ potentiæ actiuæ, ſed potentiæ paſſiuæ aliquando: nec ſemper obiectum potentiæ actiuæ, eſt effectus eius: ſed quandoque eſt materia eius circa quam, 12æ.q.18.2.3m. 11

1 Oblatio eſt omne quod exhibetur in cultu Dei: ſacrificium vero eſt, ſi inde fiat aliquod ſacrum conſumendum, 22æ.q.85.3.3m.*.q.86.1.c.

Data pauperibus, non dicuntur ſacrificia, niſi impropriè, inquantum dantur propter Deum; nec dicuntur oblationes, 22æ.q.86.1.1m. 2

Ad oblationes aliquis tenetur quadrupliciter. ſ. ex conuentione præcedenti, deputatione, indigentia miniſtrorum, & conſuetudine, non autem ex præcepto legis, 22æ.q.86.1.o. 3

Oblatio debita tertio & quarto modo, eſt voluntaria, quo ad quantitatem, & ſpeciem: tertio non ex neceſſitate præcepti, 22æ.q.86.1.c. 4

Oblatio animalis cæci & claudi reddebatur illicita tripliciter. ſ. ratione Dei, contemptus, & vitii, 12æ.q.102.3.7m.*.22æ.q.86.3.1m. 5

Oblatio in noua lege, poteſt fieri de qualibet re, præterquàm de iniuſtè acquiſitis: non autem in veteri lege, propter ſignificationem, 22æ.q.86.3.o. 6

Oblatio de mercede poſt huius prohibetur in lege veteri, propter immũditiam: in noua vero lege propter ſcandalum, 22æ.q.102.3.7m.*.12æ.q.31.7.2m.*.q.86.3.1m. 7

Non dantes oblationes debitas, poſſunt puniri, per ſubtractionem ſacramentorum: non tamen à ſacerdote cui debentur, ne ſacerdotes videantur per ſacramentorum exhibitionem aliquid exigere, ſed puniri poſſunt per ſuperiorem aliquem, 22æ.q.86.1.3m. 8

Oblationes ad ſolos ſacerdotes pertinent, vel pro ſe, vel pro pauperibus, vel pro cultu diuino, 22æ.q.86.2.o. 9

Religioſi poſſunt recipere oblationes tripliciter. ſ. vt pauperes, vt miniſtri, & vt curati, ſi parochiæ ſint eorum, 22æ.q.85.2.2m. 10

Oblationes nõ conſecratæ, poſſunt tradere in vſum laicorum, per diſpẽſationem ſacerdotum, ſed oblationes conſecratæ non, 22æ.q.86.2.3m 11

Oblatio parua, cum humili mente, & pura dilectione, purgat peccata venalia, & mortalia, 22æ.q.30.4.2m. 12

Oblatio Melchiſedech figurabat ſacrificium noſtrum quo ad materiam, ſed quo ad paſſionem Chriſti figurabat agnus, & alia ſacramenta veteris legis, 3æ.q.22.6.3.4m. 13

¶ Obligari poteſt vnus pro alio, in iis tantum ad quæ omnes tenentur, 22æ.q.87.4.3m. 1

Præceptum nõ obligat, antequã ſit diuulgatum, 12æ.q.90.4.2m.*.3m. 2

Obligatio fit hominis verbo exteriori: Deo autem, verbo interiori, 22æ.q.88.1.c. 3

Homo maximè Deo obligatur ad fidelitatem, ratione dominii, & beneficiorum, 22æ.q.88.4.c.1m. 4

Ex quolibet promiſſione, fit obligatio iuris naturalis, ſecundum honeſtatem: non autem iuris ciuilis, 22æ.q.88.3.1m. 5

In fine primi ſeptennii, homo incipit eſſe aptus ad promittendũ aliquid in futurum, & præcipue id quo ratio naturalis inclinat, non autem ad obligandum ſe perpetuo, 22æ.q.189.5.o. 6

In fine ſecũdi ſeptennii, homo poteſt ſe obligare, de pertinẽtibus ad propriam perſonam. ſ. vel ad religionem, vel ad coniugium, ſed poſt tertium ſeptennium, etiam de aliis, 22æ.q.88.9.5m.*.q.189.5.c.ſi. 7

¶ Obſcuritas intellectus triplex. ſ. ex eſſe ex nihilo, ex diſtinctione, ex peccato: prima eſt in omni intellectu creato: ſecunda eſt tantum in homine, etiam in ſtatu innocentiæ: tertia eſt tantum in homine poſt peccatum, 1æ.q.94.1.3m.*.22æ.q.5.2.2m. 8

1 Obſeruantia eſt ſub pietate: ſicut pietas eſt ſub religione: & eſt virtus ſpecialis, per quam honorantur perſonæ in dignitate conſtitutæ, 22æ.q.80.c.*.q.102.o.*.q.103.3.c.

Obſeruantia directè reſpicit perſonam excellentem, ideo ſecundũ diuerſas rationes excellentiæ, diuerſas ſpecies habet, 22æ.q.104.3.4m. 2

Exhibere honorem perſonis in dignitate conſtitutis, contingit dupliciter. ſ. ratione propriæ perſonæ, vel reſpectu boni communis: primum pertinet ad obſeruantiam: ſecundum vero ad pietatem: ideo pietas eſt dignior obſeruantia, 22æ.q.102.3.o. 3

¶ Obſtetrix non fuit in natiuitate Chriſti: ſed mater eius, omnia per ſe fecit, 3æ.q.35.6.3m. 1

Obſtetrices

Obſtetrices Hebræorum fuerunt remuneratæ à Deo, propter pietatis affectum exterius: non autem propter mendacium, licet fuerit mendacium officioſum, 12ª q. [illegible].

Peccata mentis obſtinata aggrauat peccatum, & dicitur peccatum in ſpiritum ſanctum: cuius triplex eſt cauſa, ſ. longa conſuetudo peccandi, & crudelitas de iuſtitia Dei, & ſeductio mundi, 12ª. q. [illegible].

3 ¶ Non debet dari occaſio agendi iniuſte, 12ª. q. 78. [illegible].

1 Occidere animalia bruta, non eſt peccatum, niſi hoc fiat in damnum proximi: quia animalia bruta ſunt, viuunt, & conſeruantur propter hominem, 12ª. q. 64. [illegible].

2 Bruta occidi, mandatur à Deo, in damnum dominorum ſuorum, & ad deteſtationem peccati, & ad exemplum, 1ª. q. 105. [illegible] 12ª. q. 102. [illegible].

3 Occiſio animalium in ſacrificiis, erat vtilis, non quidem ſecundum ſe, ſed ſecundum ſignificationem ſecundum gloſam, ſcilicet vt Deo quæ animalia offerret potius quam idolis ad [illegible] ad ſatisfactionem: ad inſtruendum in ſignificationem [illegible] ad oſtenſionem delicti & humanæ [illegible]: ad manifeſtationem & teſtimonium gratiæ & futurorum ſignificationem, 12ª. q. 102. [illegible].

4 Nulli licet occidere peccatores, niſi auctoritate principis, 22ª. q. 64. 3. [illegible].

5 Occidere peccatores ad bonum communitatis, eſt licitum: quando poteſt fieri ſine periculo bonorum, 12ª q. 100. [illegible] 22ª. q. 25. [illegible] q. 64. [illegible].

Mors inflicta per iudicem peccatori prodeſt ei ſi conuertatur ad culpæ expiationem: ſi vero non conuertatur, prodeſt ei ad terminationem: quia per hoc tollitur ei poteſtas amplius peccandi, 22ª. q. [illegible].

7 Occidere iuſtum, eſt grauius peccatum, quàm occidere iniuſte peccatorem 22ª q. 46. [illegible].

8 Moyſes occidens Aegyptium non peccauit: quia vel hoc fecit ex inſpiratione Dei, vel defendendo [illegible], vel poteſt dici ſecundum Auguſtinum [illegible] ſecundum Moyſen [illegible] tamen ſignum virtutis eius, qua populum liberaturus erat, 22ª. q. [illegible].

9 Clericis non licet occidere peccatores, licet hoc liceret ſacerdotibus [illegible] legis, 22ª. q. 64. [illegible].

10 Occidens etiam volentem hoc, facit iniuriam occiſo, & Deo, & reipublicæ, [illegible] Dauid damnauit dicentem, occidi Saul, 3ª. q. 47. [illegible].

11 Occidere ſe quacunque de cauſa ſemper eſt peccatum mortale: niſi hoc fiat ex inſpiratione Dei ſicut Samſon per quem Deus miracula faciebat: ſicut quædam ſanctæ mulieres, quarum memoria in eccleſia celebratur, 22ª q. [illegible].

12 Occidens ſe, facit iniuriam Deo, inquantum eſt aliquid Dei, ſ. creatura & imago eius: & naturæ in eo [illegible] inquantum eſt pars eius: ideo punitur ſecundum legem diuinam, & ſecundum humanam ſententiam carent ſepultura, 22ª q. [illegible].

13 Nullo modo licet occidere innocentem, niſi de mandato Dei, 12ª. q. 94. [illegible] q. 100. [illegible].

14 Percutiens ſeu occidens prægnantem, eſt homicida & eſt irregularis, ſi [illegible] eius, vel mors fœtus animati anima rationali, 22ª q. 64. [illegible].

15 Grauius peccat occidens iniuſte hominem corporaliter, quàm occidens eum ſpiritualiter: quia primum [illegible], & cauſa ſufficienter, non autem [illegible] ſufficienter ſecundum, quod tamen eſt peius, 12ª. q. [illegible].

16 Chriſtus occiſus fuit ab aliis, & non à ſemetipſo indirecte, non impediendo, cum poſſet, 3ª. q. [illegible] q. 47. [illegible] q. 50. [illegible] q. 51. [illegible].

17 Peccatum occidentium Chriſtum fuit maximum, quo ad pontifices & Iudæos: minus vero quo ad alios 3ª. q. [illegible].

18 Occidens inuadentem ſe, defendendo ſe cum moderamine inculpatæ tutelæ, nec intendens mortem eius, non peccat, 22ª. q. [illegible].

19 Quilibet occidens hominem etiam defendendo ſe, & quilibet participans in cauſa ſanguinis, eſt irregularis, 22ª. q. 40. [illegible] q. 64. [illegible].

20 Occidens hominem à caſu, non eſt homicida, nec eſt irregularis, ſi debitam operam [illegible], & adhibuit debitam diligentiam, 22ª. q. [illegible].

1 ¶ Occultatio quandoque eſt cauſa peccati, ſ. vertendo ea ad peccatum, vt in furto, fraude, & dolo: quandoque vero eſt circumſtantia diminuens peccatum ratione verecundiæ, vel contra ſcandalum, 22ª. q. 56. [illegible].

1 Verbum otioſum, quod plerunque eſt peccatum veniale, poteſt etiam eſſe peccatum mortale, 12ª. q. 72. [illegible].

1 Odium eſt diſſonantia appetitus animalis, vel appetitus rationalis, ad apprehenſum vt diſconueniens: ſicut amor eſt conſonantia eius ad conueniens, 12ª. q. 29. [illegible].

2 Odium non poteſt eſſe vitium capitale, quia amor veri boni, & odium veri mali, ſunt proprie paſſiones, ſed apparentis, ſunt vitia, 22ª. q. 34. [illegible].

3 Odium poteſt eſſe prima paſſio, non autem poteſt eſſe primum peccatum, [illegible], 22ª. q. 34. [illegible].

4 Omne odium in proximum quo ad naturam vel gratiam, eſt peccatum, non autem odium in proximum, quo ad culpam, 22ª. q. 34. [illegible].

Odium eſt maximum peccatum contra proximum, quo ad inordinationem peccantis: ſed actus exterior eſt maximum peccatum, quo ad nocumentum, 22ª. q. 34. [illegible]. 5

Odium eſt ſubiectiue in concupiſcibili, 1ª. q. 8 [illegible] 12ª q. 29. [illegible]. 6

Bonum ſub ratione boni non poteſt odiri, nec in vniuerſali, nec in particulari: ſed verum & ens poſſunt odiri in particulari [illegible]: verum eſt cauſaliter & originaliter in ipſis rebus: [illegible] in cognitione ipſius hominis, vel ſicut eſt in intellectu [illegible] non autem poſſunt odiri in vniuerſali 12ª. q. 29. [illegible]. 7

Sicut bonum eſt obiectum amoris, ſic & malum eſt obiectum odii, 12ª. q. 29. [illegible]. 8

Omne impediens à beatitudine, debet odiri, 22ª. q. 25. [illegible]. 9

Nullus poteſt ſe odire, niſi per accidens, ſ. ratione eius eſt malum quod videtur bonum, vel conuerſo, & ratione eius quod videtur principale & non eſt, 12ª. q. [illegible]. 10

Diſſonantia eſt cauſa odii, & conuenientia eſt cauſa amoris, 12ª. q. [illegible]. 11

Omnis conuenientius ponitur oriri ex accidia, quàm ex ira: quia primus & directius oritur odium ex triſtitia, ex qua etiam ira cauſatur, 22ª. q. 34. [illegible]. 12

Deus non poteſt odiri ſecundum ſe, ſed odium à damnatis & malis, ſecundum effectus eius, qui interdum eorum voluntati contrariantur, [illegible] q. 60. [illegible]. 13

Odium proximi eſt prius odio Dei: ſed dilectio Dei, eſt prior dilectione proximi 22ª. q. 34. [illegible]. 14

Odium Dei, eſt grauiſſimum omnium peccatorum, & eſt grauius, quàm infidelitatis, [illegible]. 15

Odium Dei, maxime eſt peccatum in ſpiritumſanctum, ſecundum quod peccatum in ſpiritumſanctum, nominat aliquod genus ſpeciale peccati: ſed odium Dei non numeratur inter ſpecies eius, quia eſt in omnes ſpecies, 22ª. q. [illegible]. 16

Deus odit peccatores, inquantum non vult eis bonum vitæ æternæ: ſed amat omnes creaturas, inquantum vult eis aliquod bonum, 1ª. q. 20. [illegible]. 17

¶ Officia Dei, non ſunt ex parte aueſionis, ſed eſt finis, ex parte conuerſionis & abſtractus, [illegible]. 1

¶ Omnia officia humana, pertinentia ad ſingulares perſonas, cum quibuſdam ordinibus angelorum ſimilitudinem habeant, diriguntur per [illegible] ordinem, quantum principatus [illegible] officia quæ ad multitudinem pertinent, diriguntur per principes: & ideo homo in prælatione conſtitutus illuminatur ab angelo inferiori, de iis quæ ad [illegible] perſonæ ſuæ pertinent, ſed ab angelo principe, de iis quæ ſpectant ad regimen multitudinis, [illegible]. 2

Omnia officia humana, ex quibus homines licite victum lucrantur, ſiue membris ſiue pedibus, ſiue lingua fiunt, intelliguntur ſub opere manuali, 22ª. q. [illegible]. 3

Quilibet obligatur ad exequendum officium quod accepit, [illegible]. 4

De officiis in eccleſia propter diuitias, honorem, ſicut propter principalem finem, peccat mortaliter, propter [illegible] ad victum, vel quaſi ſtipendium, 22ª q. 100. [illegible]. 4

Offuſcatio lunæ, non eſt propter interpoſitionem vel vmbram alicuius rei, ſed ex hoc quod eſt vltimum cælum: ideo conuenit cum vltimo elemento, ſ. cum terra, in [illegible] offuſcatio lunæ remouebitur, 1ª. q. 102. [illegible]. 1

¶ [illegible] proprie dicitur oleum, alii vero liquores, dicuntur oleum per ſimilitudinem tantum, 3ª. q. 72. [illegible]. 1

Oleum ſignificat gratiam & miſericordiam Dei, 12ª. q. 102. [illegible]. 2

¶ [illegible] non percipit niſi excellentias odorum, propter [illegible] 1

¶ Holocauſtum eſt dare ſe totum Deo: ideo ſummè placet Deo, 22ª. q. 86. [illegible]. 1

Holocauſtum in lege veteri, totum comburebatur, & offerebatur ſpecialiter Deo ob reuerentiam maieſtatis & amore bonitatis eius, 12ª. q. 102. [illegible]. 2

Inter omnia ſacrificia holocauſtum erat perfectiſſimum: ſecundum vero locum in ſanctitate, tenebat hoſtia pro peccato: tertium hoſtia pro gratiarum actione: quartum hoſtia [illegible], quia homo maxime obligatus Deo: primo, propter eius maieſtatem: ſecundo propter offenſam: tertio propter beneficia recepta: quarto propter beneficia ſperata: ideo de primo ſacrificio nihil comedebatur: ſecundum comedebatur tantum à ſacerdotibus [illegible], & ipſa die ſacrificii tertium comedebatur vſque in [illegible] comedebatur etiam in craſtino, 12ª. q. 102. [illegible]. 3

Omiſſio importat prætermiſſionem boni debiti, in ordine ad legem diuinam vel humanam, vel in ordine ad præmium: primo modo opponitur iuſtitiæ legali: ſecundo vero modo, iuſtitiæ ſpeciali, 22ª. q. 79. [illegible]. 1

Omiſſio non requirit aliquem actum, ſed conſiſtit in ſola negatione actus debiti 12ª. q. 71. [illegible] 22ª. q. 79. [illegible]. 2

Omiſſio eſt voluntaria, quia eſt in poteſtate voluntatis, non autem per actum coniunctum, 12ª. q. 71. [illegible]. 3

b Omiſſio

4 Omiſſio pertinet ad actum exteriorem, & effectus negligentiæ, & opponitur iuſtitiæ. 22æ.q.54.a.2m.
5 Omiſſio non habet rationem culpæ, niſi ſecundum quod opponitur præcepto affirmatiuo: ideo nõ eſt peccatum, tẽpore obligationis, quo ut ſtato, iteratur peccatũ. 12æ.q.71.a.5.c.* q.75.a.5m. 22æ.q.79.a.3m.
6 Omiſſio vt opponitur iuſtitiæ legali, eſt generale peccatum. ſpeciale vero, vt opponitur iuſtitiæ ſpeciali. 22æ.q.79.a.c.
7 Omiſſio non eſt peccatum originale, ſed eſt peccatum actuale. 3a.q.79.a.3m.
8 Peccatum omiſſionis, & peccatum commiſſionis, differunt ſpecie materialiter, non autem formaliter. 12æ.q.72.a.6.
9 Omiſſioni debetur pœna damni, & pœna ſenſus, ratione radicis ex qua procedit, licet non neceſſario habeat actualem conuerſionem ad bonum commutabile. 22æ q.79.a.4.4m.
10 Generale eſt omni ſacramento, quod ſi omittatur aliquid de ſubſtantia ſacramenti, oportet illud reiterari. 3a.q.38.6.c.
1 ¶ Omnipotentia non poteſt communicari creaturæ. 22æ.q.178.a.1.1m.* a.q.13.1.c.
2 Filius Dei eſt omnipotens, & ſic æqualis patri in omnipotentia. 1a.q.42.6.c.
3 In anima Chriſti non fuit omnipotentia ſimpliciter, nec reſpectu motus creaturarum, nec reſpectu propriæ voluntatis, nec reſpectu proprii corporis. 3a.q.13.c.* q.21.a.1.2m.
4 Omnipotentia Dei non excludit impoſſibilitatem & neceſſitatem a rebus. 1a q.25.3.4m.
1 ¶ Onocrotalus eſt auis orientis, habens roſtrum longum, & in faucibus habens folliculos, in quibus primo ponit cibum, & poſt horam ponit in ventrem & ſignificat auarum. 12æ.q.102.6.1m.10.c.
1 ¶ Operatio non recipit ſpeciem ab operante, ſed à principio operationis. 3a.q.19.a.3m.
2 Omnis operatio, motus quidam dicitur. 1a.q.73.a.1.c.
3 Operatio eſt vltima perfectio rei. 1a.q.73.a.1.c.* 12æ.q.3.a.2.c.
4 Modus operandi cuiuſlibet rei, ſequitur modum eſſendi eius. 1a.q.89.a.1.c.
5 Sicut vnitas motus requirit vnitatem termini, ſic vnitas operationis requirit vnitatem obiecti. 1a.q.5 a.2.c.
6 Omnis operatio naturæ, terminatur ad vnum ſemper. & procedit vel ab vno principio intrinſeco ſ. a forma rei naturalis, vel ab agente extrinſeco, vt in occultis operibus naturæ. 12æ q.93.5.c.
7 Operatio ſuppoſiti, non eſt de integritate ſubſtantiæ eius, ſed ſequitur eã. 3a.q.19.1.4m.
8 Ex quolibet vno particulari opere proprio, probatur tota virtus agentis. 3a.q.43.4.3m.
9 Operatio eſt quaſi mediũ inter operans & operatum: ideo dupliciter poteſt conſiderari, ſ. reſpectu operãtis, & reſpectu operati. 1a.q.36.3.c.
10 Per opus manuale in lege veteri, intelligitur omnis operatio licita pro victu. 22æ.q.122.4.c.
11 Nullum opus eſt acceptum Deo niſi virtuoſum. 22æ.q.88.a.2.3m.
12 Omnes operationes ſatiſfactoriæ reducuntur ad tria, ſ. ad eleemoſynã, ieiunium, & orationem. 12æ q.108.3.4m.* 3a.c.
13 Operatio non attribuitur mobili, ſed mouenti. 12æ.q.111.2.c.
14 Nihil per ſe operatur, niſi ſubſiſtens. 1a.q.75.a.2.c.* 3a.q.19.1.3m.* q.20.1.2m.
15 ¶ Quælibet res eſt propter ſuã operationem, & operatio eſt finis cuiuſlibet rei creatæ. 1a.q.105.5.c.* q.105.5.c.* 12æ.q.3.a.2.c.* q.49.a.c.3m.* 4.1m.* 3a.q.7.1.c.1m.* q.32.4.c.
16 Operatio attribuitur hypoſtaſi, & operanti: natura autem, & principio operationis. 22æ.q.58.a.c.* 3a.q.19.1.3m.* q.20.1.2m.
17 Omnis operatio corporis, vel eſt à naturali qualitate corporis, vel ab anima mouente corpus. 12æ.q.50.1.c.
18 Opera hominis dicuntur viua, quæ fiunt & ſunt cum charitate: mortua vero dicuntur, quæ fiunt ſine charitate: ſed opera mortificata dicuntur quæ fiunt cum charitate, & non ſunt cum ea, propter ſequens peccatum mortale. 3a.q.89.4.5.c.
19 Opus dicitur mortuum dupliciter, ſ. effectiue, vt peccatum, & priuatiue, vt operatio ſine gratia. 3a.q.89.6.c.
20 Sacramentum baptiſmi ſine charitate, eſt opus Dei, & non hominis, etiã in fictio: ideo non eſt opus mortuum. 3a.q.69.10.1m.
21 Opera bona facta in charitate, tranſeunt actu, & manent merito: ideo poſſunt mortificari. 3a.q.89.4.1m.
22 Peccatum mortale, mortificat opera iuſta prius facta quo ad meritum vitæ æternæ, non autem quo ad remiſſionem culpæ, & quo ad ſatisfactionem. 3a q.16.1.3m.
23 * Opera mortua ſunt meritoria, non quidem proprie, id eſt, ex condigno: ſed quaſi ſimilitudinarie, id eſt, ex congruo: & hoc reſpectu triplicis boni ſ. conſecutionis bonorum temporalium, diſpoſitionis ad gratiã, & aſſuetudinis bonorum operum. 3a.q.89.6.1m.
24 * Opera mortificata reuiuiſcunt per pœnitentiam, non autẽ opera mortua. 3a.q.89.5.6.c.

1 Opinio eſt actus intellectus, declinantis in vnam partem contradictionis cum formidine alterius: vnde opinio eſt quoddam debile & infirmum, ſecundum Philoſophum. 1a.q.79.a.9.4m.* 22æ.q.1.4.c.* q.2.1.c.* q.3m.* q.67.3.c.
2 Opinio non poteſt eſſe de aliquo viſo per ſenſum, vel per intellectum, 22æ.q.1.4.c.
3 Opiniones contradictoriorum, non ſunt contradictoriæ, ſed ſunt contrariæ. 1a.q.17.4.2m.* 3m.* 12æ.q.53.1.c.* q.64.3.3m.* q.77.a.3m
4 Opinio multorum eſt vera, vel ſimpliciter, vel ſecundum partem 12æ.q.5.1.1m.
5 Opinio & ſuſpicio poſſunt eſſe veri & falſi: & ideo non ſunt virtutes intellectuales, quia illæ ſunt tantum veri. 12æ. q.55.4.c.* q.57.2.3m.* 3.1m.
6 Aliquis poteſt ſimul habere ſcientiam veram, vel opinionem veram de vno contradictorio in habitu, & falſam de altero contradictorio in actu, vel econuerſo: non autem vtrunque ſimul in actu. 1a.q 42 a.1m.
7 Habens malam opinionem de proximo, ſine cauſa ſufficienti, contemnit eum, & iniuriatur ei. 22æ.q 60.a.3m.* 4.c.
c Oppoſitio in ſui ratione includit diſtinctionem. 1a.q.28.3.c
2 Oppoſitio relationis dupliciter differt ab aliis oppoſitionibus: quia ſemper vnum aliorum oppoſitorũ remouet alterum: & ſemper vnũ eſt imperfectum reſpectu alterius, non autem in relatione. 1a.q.40.2.3m.
3 Nulla oppoſitio eſt in diuinis, præter oppoſitionem relatiuam. 1a. q.40.1.3m.
4 Oppoſita poſſunt prædicari de eodem, ſecundum diuerſa, non autem ſecundum idem. 3a.q.16.4.1m
5 * Quot modis dicitur vnum oppoſitorum, tot modis dicitur & reliquũ. 12æ.q.21.a.1m.
6 Cognitio vnius oppoſiti, non tollitur per cognitionem alterius oppoſiti, ſed magis iuuatur. 1a q.1 .a.c.* 12æ. principium
1 Opprobrium ſeu vituperiũ eſt teſtimonium de defectu alicuius, & præcipue ſecundum aliquam culpam. 22æ.q.144 .2
2 * Opus modo opponitur paſſionum, ſecundum Philoſophum. 12æ.q.34.1 b.* a.2.
1 Opus creationis mundi, eſt quo ad eſſe, opus autem diſtinctionis, eſt quo ad ſtatutum in communi: ſed opus ornatus, eſt quo ad ſpecialia, vel extrinſeca. 1a.q.65 principium.* q.70.1.c.* q. 4.1.c.
2 Opus creationis fuit ante omnem diem natura, non autem tempore, ſecũdum Aug. ſecundum autem alios, etiam tempore 1a q.74.1.1m.

1 ORATIO eſt actus rationis practicæ. ſ. quæ eſt vel petitio decentium à Deo, vel aſcenſus mentis in Deum. 22æ.q.83.85.1.c.* 3a.q.21.1.c.3m.* 3.c.
2 Oratio eſt actus voluntatis, ſed non autem eſt actus doni intellectus. 22æ q.83.a.c.* 15.c.
3 Oratio eſt quodam modo deſiderii noſtri interpres apud Deum. 22æ.q.83.1.1m.* 9.c. principium.
4 Oratio neceſſaria eſt poſt baptiſmum, propter impugnantia interius & exterius. 3a.q.39.5.c.
5 Oratio eſt in præcepto religionis, quo ad ipſum petere: ſed quo ad recte aliquid deſiderare, cadit ſub præcepto charitatis. 22æ.q.83.5.1m.
6 Conueniens eſt orare: & triplex error circa orationem reprobatur. ſ. ponentium quod res humanæ, non reguntur diuina prouidentia. & ponentium omnia etiam in rebus humanis ex neceſſitate contingere, ſiue ex immutabilitate diuinæ prouidentiæ, ſiue ex neceſſitate ſtellarũ, ſiue ex connexione cauſarum: & ponentium diſpoſitionem diuinæ prouidentiæ variabilem eſſe. 1a.q.22.a.c.* 22æ q. a.c.
7 Error quintuplex circa orationem reprobatur. a q.83.a.c.
8 Partes integrales orationis ſecundum Apoſtolum ſunt quatuor. ſ. obſecratio, oratio, poſtulatio, & gratiarum actio vel laus Dei, & ſupplicatio, ſecundum Ambroſ. partes vero eius ſubiectiuæ. ſ. ſpecies eius ſunt tres. ſ. ſupplicatio, poſtulatio, & inſinuatio. 22æ.q.83.17.c.
9 Oratio tam priuata quã publica, debet eſſe vocalis, quadruplici ratione. ſ. vt homo excitet ſeipſum ad deuote orandum, vt ad intentionem ſe oſtendat: vt mens exprimatur in quadam redundantia ab anima in corpus ex vehementi affectione mentis in fletus ſuſpiria, iubilos & voces prorumpat: vt quaſi ad reddendum debitum homo Deo ſeruiat ſecundum illud totum quod ex Deo habet, id eſt non ſolum mente, ſed etiam corpore: quod præcipue competit orationi, ſecundũ quod eſt ſatisfactoria. 22æ q.83.12.c.
10 Oratio debet continuari, quandiu deuotio poteſt conſeruari. 22æ. q.83.14.c.
11 Oratio debet ſemper durare, ſecundum virtutem, non autem ſecundum eſſentiam 22æ.q.83.14.c.
12 Fides, ſpes, & charitas, præexiguntur orationi, ratione propria orationis, & ratione latriæ. 22æ q.83.15.c.
13 Oratio eſt meritoria, ſi ex charitate fiat. 22æ q.83.7.2m.* 15.c.
14 Oratio ſemper habet effectum impetrandi, ſi habeat quatuor conditiones. ſ. ſi ſit pie, ad ſalutem pro ſe, & perſeueranter. 22æ.q.83.7.2m.* 15.2m.* 16.c.
15 Conditio quadruplex neceſſaria in qualibet oratione, ſ. liberatio mentis in Deum, fiducia impetrandi, gratiarum actio, & petitio. 22æ. q.83.17.c.
16 Oratio debet habere ſeptem conditiones ſ. quod ſit perfecta, humilis, communis, deuota, vigilans, inſtans & charitatiua. 22æ.q.83.14.c.
17 Omnes orationes eccleſiæ, habent quatuor. ſ. laudem Dei, commemorationem beneficii Dei, petitionem, & obſecrationem 22æ.q.83.17.c.
18 Oratio non exauditur, quando orans, vel ille pro quo oratur, vel ipſa petitio, non placet ei exaudienti. 22æ.q.83.15.1m.
19 Oratio meloratum exauditur, & fructuoſa eſt, vel propter deuotionem orantium, vel pro quibus fit, vel inquantum fit in perſona eccleſiæ. 3a.q.82.6.c.* 7.3m.
20 Oratio peccatoris, inquantum ex bono deſiderio naturæ fit, exauditur ex miſericordia Dei, & non ex merito peccatoris, non autem inquantum

tum peteretur, niſi ad vindictam, 22ᵉ. q. 83. 16. 0 ° q. 178. 2. 1ᵐ.

21 Oratio petentis contra ſalutem, vel contra gloriam Dei, magis exauditur non obtinẽdo, quam ſi obtineret quod petitur, 22ᵉ. q. 83. 15. 2ᵐ. °. 16. c.

22 Effectus orationis triplex, ſ. meritum, impetratio, & ſpiritualis refectio mentis, 22ᵉ. q. 83. 13. 15. c.

23 Per orationem appropinquamus Deo, 22ᵉ. q. 83. 2. 2ᵐ.

24 Oratio præeminet alijs actibus virtutis religionis poſt deuotionẽ, quia religio per orationem, mouet intellectũ hominis in Deum, & tradit homo mentem ſuam Deo, ſubijciendo ſibi eam per reuerentiam, & præſentando eam Deo, 22ᵉ. q. 83. 3. 2ᵐ. °. 3ᵐ.

25 Oratio fit ad excitandum affectum noſtrum, non autem ad docendum Deum, 22ᵉ. q. 83. 2. 0. ° 13. 3ᵐ. °. 3. c. 1ᵐ. ° q. 98. 2. c.

26 Oratio fit, non quidem ad mutandum diſpoſitio diuinæ prouidentiæ, ſed ad impetrandum quod Deus diſpoſuit, 1ᵉ. q. 23. 8. c. °. 22ᵉ. q. 83. 2. 0.

27 Orationes fiunt in horis canonicis, ad ſalutem eccleſiæ: vt auertatur ira Dei à populo, & vt orantes ſint quaſi precibus dimicantes, & quaſi diuinæ ſententiæ reſiſtentes, 22ᵉ. q. 83. 14. 0.

28 Oratio principaliter innititur charitati, quo ad efficaciam merẽdi: fidei vero, quo ad efficaciam impetrandi, 22ᵉ. q. 83. 15. 3ᵐ.

29 Oratio ordinatur ad duo, ſ. ad obiectum proprium, id eſt, ad id quod petitur, & ad finem, id eſt, ad vitam æternam: vnde habet duplicem efficaciam, ſcilicet efficaciam impetrandi, reſpectu primi, & efficaciã merẽdi reſpectu ſecundi: primũ pertinet ad miſericordiã vel liberalitatem: ſecũdum vero ad iuſtitiam, 22ᵉ. q. 83. 15. 2ᵐ. °. 16. 2ᵐ. q. 178. 2. 1ᵐ.

30 Qui non attendit, vel non intelligit orationem, habet quidem meritũ, non autem conſolationem, 22ᵉ. q. 83. 13. c.

31 Ex virtute orationis Chriſti, baptiſmus habet meritum regni cœleſtis, 3ᵉ. q. 39. 5. 0. 6.

32 In orationibus petere debent aliqua determinata, propter attentionem & cognitionem noſtri deſiderij, & vt ſructuoſa fiat, 22ᵉ. q. 83. 5. 6. [illegible]

33 Nihil debemus petere in oratione, niſi in ordine ad beatitudinem, 22ᵉ. q. 17. 2. 2ᵐ. °. q. 83. 4. 5. c. °. 6.

34 Temporalia poſſunt peti in oratione, ſicut & deſiderari, non quidẽ principaliter, ſed vt neceſſaria, 22ᵉ. q. 83. 6. 0.

35 Hoc præcipue poſcẽdum eſt in oratione, vt Deo vniamur, 22ᵉ. q. 83. [illegible] 2ᵐ.

36 Orare nõ conuenit perſonis diuinis, quia non habent ſuperiorem, nec diſtinguuntur in eſſentia, ratione cuius fit oratio, 22ᵉ. q. 83. 10. [illegible]

37 Orare eſt proprium rationalis creaturæ, ideo non conuenit brutis, 22ᵉ. q. 83. 10. 0.

38 Sancti in patria orant pro nobis, non autem pro ſe, 22ᵉ. q. 83. 11. 0.

39 Oratio proprie fit ad Deum tantum, vt à quo debet expectari quod petimus: ad ſanctos autem fit deprecatio, vt [illegible]

40 Oratio ſoli Deo porrigitur, vt per eũ implẽda, ſanctis vero & angelis & hominibus, vt per eos impetranda ſuis meritis & precibus, & non vt Deus eos per eos cognoſcat, 22ᵉ. q. 83. 4. 0.

41 Oratio non debet fieri ad ſanctos qui ſunt in purgatorio, vel in hoc mundo, ſed tamen ſupplicatio, vel petitio 22ᵉ. q. 83. 4. 3ᵐ. °. 11. 3ᵐ.

42 Vtile eſt orare ſanctos inferiores quãtuplici ratione, licet ſuperiores ſint plus accepti Deo, ſ. primo ex hoc, quod aliquis quãdoque maiorem habet deuotionem ad ſanctum minorem, quàm ad ſanctum maiorem: à deuotione autem maxime dependet orationis effectus: ſecundo propter faſtidiu tollendũ: quia aſſiduitas vnius rei faſtidium parit: & per hoc quod diuerſos ſanctos oramus, quaſi in ſingulis nouus feruor excitatur: tertio quia quibuſdã ſanctis datu eſt in aliquib. ſpecialib. cauſis præcipue patrocinari, ſicut ſancto Antonio ad ignẽ infernalẽ: quarto vt omnibus honor debitus exhibeatur à nobis: quinto, quia plurium orationib. aliquando impetratur, quod vnius oratione non impetraretur, 22ᵉ. q. 83. 11. 4ᵐ.

43 Sancti orantur nominibus proprijs, propter tria. ſ. quia hoc meruerit, plus nobis innoteſcunt, & propter fidem reſurrectionis inſinuandã, 22ᵉ. q. 83. 11. 5ᵐ.

44 Sancti cognoſcunt in verbo orationes noſtras ad eos, etiam mentales, ſicut & omnia alia, quæ ad eos pertinent, 1ᵉ. q. 10. 1. 3ᵐ. °. 22ᵉ. q. 83. 4. 2ᵐ. °. 3ᵉ. q. 10. 2. c.

45 Quilibet debet orare, & deſiderare bona pro alijs, ſicut & pro ſe, 22ᵉ. q. 83. 7. 0. 8. ° 3ᵉ. q. 21. 2. 3ᵐ.

46 Quilibet tenetur orare in communi, pro ſuis inimicis, non autẽ in ſpeciali, niſi in aliquo caſu ſpeciali, ſicut in neceſſitatis articulo, 22ᵉ. q. 83. 8. 0.

47 Orandum eſt pro omni peccatore viatore, vt conuertatur, & pro iuſtis vt perſeuerẽt, triplici ratione, ſ. quia multorũ preces facilius exaudiũtur: vt ex multis gratia agatur Deo de beneficijs, quæ cõferuntur iuſtis quæ etiam in vtilitatem multorum vergũt, vt maiores nõ ſuperbiãt, dum cõſiderant ſe minorum ſuffragijs indigere, ſed non impetratur, niſi pro prædeſtinatis 22ᵉ. q. 83. 2. 1ᵐ. °. q. 83. 7. 3ᵐ.

48 Orandũ eſt pro infidelibus, licet non proſit eis niſi conuertantur, 22ᵉ. q. 21. 2. 1ᵐ.

49 Chriſtus orabat ſecundum humanitatem tantum; triplici ratione, ſcilicet vt oſtenderet ſe eſſe hominem, propter exemplum, & quod eſſet à Deo 22. q. 13. 10. 1ᵐ. ° 3ᵉ. q. 13. 4. 3ᵐ. ° q. 21. 1. 0. ° 2. c. ° q. 43. 2. 2ᵐ. ° q. 93. 4. 1ᵐ.

50 Oratio Chriſti pertinet ad ſacerdotium eius, 3ᵉ. q. 22. 4. 1ᵐ.

51 Oratio Chriſti quo ad obiectum fuit ſenſualitatis, non autem quo ad actum. 3ᵉ. q. 21. 2. 0. ° 4. c. 4ᵐ.

52 Chriſtus orauit pro ſe, & pro nobis, quo ad bona corporis: ſed quo ad bona ſpiritualia, orauit pro nobis, non autem pro ſe, 3ᵉ. q. 21. 3. 0. ° 3ᵉ. 20. 4. 1ᵐ.

Chriſtus dupliciter orauit pro ſe, ſcilicet exprimendo effectum ſenſualitatis, vel voluntatis vt naturæ, quo ad paſſionem transferẽdam, & ſecundum rationem quo ad gloriam corporis: & ſic omnis oratio eius pro ſe & pro nobis & voluntas impleta eſt, non autem primo modo, 3ᵉ. q. 21. 3. 4. 0. 53

Oratio dominica exponitur, 22ᵉ. q. 83. 9. 0. 54

Petitiones orationis dominicæ ſunt ſeptem ſecundũ Matthæum, ſ. ſanctificetur, &c. ſed ſecundũ Lucã, ſunt quinque, 22ᵉ. q. 83. 9. 3ᵐ. ° 5ᵐ. 55

Oratio dominica eſt perfectiſsima, quia continet omnia deſideranda, & ordinem eorumdẽ: informat omnes affectus 22ᵉ. q. 83. 9. c. principio. 56

Non oportet vti tantum verbis orationis dominicæ, ſed oportet intendere tantum ad ea impetranda, quæ in ipſa continentur, 22ᵉ. q. 83. 14. 3ᵐ. 57

Non peccans, vel non habens peccatum, non peccat, dicendo orationem dominicam: quia dicitur in perſona eccleſiæ, 22ᵉ. q. 83. 16. 3ᵐ. 58

Oratio dominica valet ad remiſsionem culpæ venialis & mortalis, 3ᵉ. q. 74. 8. 6ᵐ. 59

Oratio vocalis, eſt quantitas diſcreta, 1ᵉ. q. 60. [illegible] 60

Sancti non omnia cognoſcunt, cum eſſentiam Dei non comprehendant: in verbo autem cognoſcunt, quæ ad eos ſpectant, & per conſequens noſtras orationes. Suppl. q. 72. 1. c. 61

Sanctos interpellare debemus ad orandum pro nobis. Suppl. q. 72. 2. 0. 62

Sancti ſemper Deum ſuis precibus exorant, niſi ex parte noſtra impediatur. Suppl. q. 72. 3. 0. 63

¶ Omnis ordinatio eſt rationis. 12ᵉ. q. 58. 4. 2ᵐ. ° q. 83. 1. c. ° q. 88. 1. c. 1

Ad hoc quod aliquis ſit ordinatus, duo requiruntur, ſ. ordo ad debitum finem, & proportio ad ipſum finem, 12ᵉ. q. 102. 1. c. 2

Totum quod eſt homo & totum quod poteſt, & quod habet, eſt ordinandum ad Deum. 12ᵉ. q. 21. 4. 3ᵐ. 3

Ordinare & iudicare alios, eſt tantum prælatorũ: ſed ordinare actus proprios, eſt omnibus hominibus, 12ᵉ. q. 45. 3. 2ᵐ. 4

Ordo in ratione ſua includit tria, ſ. rationem prioris & poſterioris, diſtinctionem, & originem, 1ᵉ. q. 26. 2. c. ° 6. c. 6. 1

Ordo ſemper dicitur reſpectu principij, 1ᵉ. q. 21. 3. c. ° q. 42. 3. c. 2

Vbicunque eſt aliquod principium, oportet quod ſit aliquis ordo, quia ordo includit in ſe aliquem modum prioris & poſterioris, quæ dicuntur ſecundum relationem ad aliquod principium, 12ᵉ. q. 26. 1. c. ° 6. c. 6. 3

Ordo finium eſt ſecundum ordinem agentium: quia omne agens ordinat effectum ſuum ad aliquem finem, 1ᵉ. q. 109. 6. c. 4

Sicut ordo rationis rectæ eſt ab homine: ſic ordo naturæ eſt à Deo, 12ᵉ. q. 154. 12. 1ᵐ. 5

Ordo tum [illegible] ſecundum intellectum, & ſecundum ſingulas quatuor cauſas 1ᵉ. q. 21. 4. 0. ° q. 28. 4. 0. 6

Ordo duplex, ſ. ordo verus, & ordo imaginarius, 1ᵉ. q. 28. 3. 1ᵐ. 7

Ordo duplex, ſcilicet ordo formæ, & ordo materiæ, 3ᵉ q. 62. 6. 3ᵐ. ° q. 98. 4. c. 8

Ordo dicitur dupliciter, ſcilicet relatio, & gradus faciens eam, 1ᵉ q. 108. 2. 1ᵐ. 9

In rebus eſt ordo duplex, ſcilicet à principio, & ad finem, 3ᵉ q. 6. 1. 3ᵐ. 10

Ordo vniuerſi duplex, ſ. ordo creaturarum adinuicem, & ordo creaturarum ad Deum, 1ᵉ. q. 21. 1. 3ᵐ. ° q. 47. 3. 0. ° q. 103. 2. 3ᵐ. ° 12ᵉ. q. 111. 5. c. 1ᵐ. ° 22ᵉ. q. 9. 2. 1ᵐ. 11

Ordo duplex, ſ. ordo naturæ, & ordo temporis ſeu generationis. 12ᵉ. q. 1 2 4. c. ° q. 85. 3. 2ᵐ. ° 3ᵉ. q. [illegible] 1. c. 12

Ordo naturæ duplex, ſ. via generationis & temporis, in cauſa materiali, ab imperfecto ad perfectum, & via perfectionis & intentionis in alijs cauſis, à perfecto ad imperfectum, 1ᵉ. q. 77. 7. 3ᵐ. 13

In diuinis eſt ordo naturæ ſecundum originem, ſine prioritate, ſecundũ quod vna perſona eſt ab alia, 1ᵉ. q. 42. 3. 0. 14

Ordo naturæ in diuinis, nõ eſt ex hoc quod vna ſit ex altera: ſed quia ibi eſt ordo ſecundum naturalem originem, 1ᵉ. q. 42. 3. 3ᵐ. 15

Ordo originis in diuinis, melius nominatur ordo naturæ, quàm ordo eſſentiæ, quia natura importat rationem principij, non autem eſſentia, 1ᵉ. q. 42. 3. 4ᵐ. 16

Ordo in diuinis, ſignificat notionem originis in communi, non autem in ſpeciali, 1ᵉ. q. 42. 3. c. 17

Homo ſubditur triplici ordini, ſ. rationis, hominis gubernantis temporaliter vel ſpiritualiter, & Dei, 1ᵉ q. 72. 4. c. ° q. 87. 1. c. ° 3ᵐ. ° [illegible] 18

Quicquid eſt contra ſecundum ordinem, eſt contra primum & tertium: quicquid eſt contra primum, eſt contra tertium, & non è conuerſo: quia primus includit ſecundum, & excedit eum, & tertius vtrumque, 12ᵉ q. 72. 4. 0. 19

Peccatum eſt contra hos tres ordines. Ideo punitur triplici pœna, ſcilicet remorſu conſcientiæ, pœna humana, & pœna diuina, 12ᵉ. q. 72. 4. 0. ° q. 87. 1. c. ° 3ᵐ. ° 5. c. 20

Ordo in populo quadruplex, ſ. principum ad ciues, ciuium adinuicem, ad extraneos, & ad domeſticos. 12ᵉ. q. 104. 4. c. 21

Omnes ordines ciuitatum reducuntur ad tres ordines, ſ. ad ſupremos, id eſt ad optimates, ad infimos, id eſt, ad vulgares, & ad medios, id eſt, ad honorabiles, 1ᵉ. q. 108. 2. 0. 22

Nullus ordo poteſt conferri, niſi ab epiſcopo, præter quatuor ordines minores, ex licentia papæ, à ſolo ſacerdote, 3ᵉ q. 63. 3. 2ᵐ. 23

k 3 Ea quæ

24 Ea quæ ſunt ordinis, non poſſunt committi, niſi habenti ordinē, 22[a]. q. 16. c.

25 Deus poteſt auferre ordinem collatum, non autem epiſcopus, quia non eſt miniſter auferendi, ſicut conferendi, Nec dedit ordinem, ſed Deus, 3[a]. q. 82. 8. c.[a]. 2[m].

26 In ſacramento ordinis, confertur excellentis poteſtas, in diuinis miniſterium, 3[a]. q. 84. 4. c.

27 Omnis ordo inquantum ſacramentum, ordinatur ad euchariſtiam, non autem inquantum eſt officium quoddam, 22[a]. q. 40. 2. c.

28 Feſtis præcipuis, in quibus epiſcopi dant quatuor ordines minores, pertinent ad diem dominicam. 3[a]. q. 83. 2. 3[m].

29 Omnes minores ordines, poſſunt ſimul eodem die dari: non autem duo ordines ſacri, nec vnus ordo minor cum ordine ſacro. 3[a]. q. 65. 3. 2[m].

30 Seruus ordinatus, ſciente domino eius, & non reclamante, fit ingenuus: ſi vero dominus neſciat, epiſcopus vel præſentans eum ſcienter, tenetur domino in duplum: ſi autem neſciebant, redigetur in ſeruitutem: niſi poſſit ſe redimere, 22[a]. q. 189. 6. c.

31 Ordo fratrum prædicatorum; habet tutiſſimam & ſecuriſſimam formam profitendi, 22[a]. q. 189. 2. 1[m].

32 Oportuit in eccleſia ordinem aliquem ſtatutum eſſe, quo quidam alijs, ad aliorum & non ſui vtilitatem præficerentur. Suppl. q. 34. 1. c.

33 Ordo ſignaculum quoddam eccleſiæ eſt, per quod ſpiritualis poteſtas impenditur ordinato. Suppl. q. 34. 2. c.

34 Cum in ſuſceptione ordinis, quædam conſecratio homini exhibeatur, per ediſibilia ſigna, conſtat ordinem eſſe ſacramentum. Suppl. q. 34. 3. c.

35 Conueniens forma huius ſacramenti eſt, qua eccleſia vtitur. Suppl. q. 34. 4. c.

36 Specialem oportet eſſe materiam huius ſacramenti ſicut & aliorum ſacramentorum. Suppl. q. 34. 5. c.

37 In ſacramento ordinis quo homo ad aliorum ſacramentorum diſpenſationem ordinatur, neceſſe eſt conferri gratiā gratum facientem. Suppl. q. 35. 1. c.

38 In omnibus ordinibus imprimitur character. Suppl. q. 35. 2. c.

39 Character ordinis præſupponit characterē baptiſmi, qui ianua eſt omnium ſacramentorum. Suppl. q. 35. 3. c.

40 Quanquam maxime conueniens ſit, vt qui ordinem ſuſcipiunt ſint confirmati, hoc tamen neceſſarium non eſt. Suppl. q. 35. 4. c.

41 Non oportet vt qui maiores ordines ſuſceperunt, minores prius habuerint, quanquā eccleſia ſic ordinate ordines conferri ſtatuerit, vt prius minores, deinde maiores ſuſcipiantur. Suppl. q. 35. 5. c.

42 Bonitas vitæ ac conſcientiæ mores, neceſſaria ſunt ex diuino præcepto ſuſcipientibus ordines ſacros, non tamen de neceſſitate ſunt ſacramenti, Suppl. q. 36. 1. c.

43 Ea tantum ſcire oportet ordinatos, quæ ad ordinis ſuſcepti executionē conducant, Suppl. q. 36. 2. c.

44 Non conſequitur aliquis ex merito vitæ aliquem ordinis gradum. Suppl. q. 36. 3. c.

45 Infidelitatis crimine reus eſt, quicunque indignum ad ſacros promouerit ordines. Suppl. q. 36. 4. c.

46 Mortaliter peccat quicunque in peccato mortali exiſtens ſacros exequitur ordines, niſi hoc ex neceſſitate faciat. Suppl. q. 36. 5. c.

47 Non vnum, ſed plures oportuit in eccleſia ſacros ordines eſſe. Suppl. q. 37. 1. c.

48 Septem ſunt ordines, videlicet ſacerdotum, diaconorum, ſubdiaconorum, acolythorum, lectorum, exorciſtarum & oſtiariorum. Suppl. q. 37. 2. c.

49 Tres tantum ſunt ſacri ordines, ſacerdotum, diaconorum & ſubdiaconorum, Suppl. q. 37. 3. c.

50 Conuenienter ſingulis ſacris ordinibus aſſignatus eſt actus, ſacerdoti videlicet baptizare, confirmare, & à peccatis abſoluere, diacono vero legere euangelium, &c. Suppl. q. 37. 4. c.

51 In ipſa calicis datione ſub certa verborum forma, imprimitur ſacerdotalis character, Suppl. q. 37. 5. c.

52 Ad epiſcopos tantum pertinet oēs ſacros conferre ordines, ſicut ad eos etiā ſolos ſpectat confirmatio & virgines conſecrare. Suppl. q. 38. 1. c.

53 Poſſunt epiſcopi hæretici & ab eccleſia præciſi ſacros conferre ordines, ſicut & cætera ſacramenta, ordinati tamen ab illis, nullam ſuſceptorū ordinum executionem ſuſcipiunt, nec gratiam. Suppl. q. 38. 2. c.

54 Mulieres cum ſtatum ſubiectionis habeant, ſacramentum ordinis nequaquam ſuſcipere poſſunt. Suppl. q. 39. 1. c.

55 Pueri ante annos rationis vſum nōn niſi ex eccleſiæ ſtatuto impediuntur, ne ſacros ſuſcipiant ordines, quos tamen ſuſcipiunt ex ſacramenti. Suppl. q. 39. 2. c.

56 Serui non poſſunt ad ſacros promoueri ordines, quos tamen ſuſcipiunt, ſi eis adferantur. Suppl. q. 39. 3. c.

57 Homicidæ à ſacris arcentur ordinibus ex eccleſiæ præcepto, non autem neceſſitate aliqua ſacramenti. Suppl. q. 39. 4. c.

58 Illegitimi non impediuntur à ſuſcipiendo ordinibus, præcepto potius, quam ſacramenti neceſſitate. Suppl. q. 39. 5. c.

59 Mutilati aliquo membro notabilis infamiæ, vel quod ordinis executionem impediat, arcentur à ſacris ordinibus. Suppl. q. 39. 6. c.

60 Conueniens eſt vt qui ſacros ſuſcipiunt ordines tonſuram deferant. Suppl. q. 40. 1. c.

61 Corona non eſt ordo, ſed ad ipſum potius ordinatur, Suppl. q. 40. 2. c.

62 Clerici ſuſcipientes coronam, non renunciant patrimonio, & alijs temporalibus rebus. Suppl. q. 40. 3. c.

63 Oportuit in eccleſia ſupra ſacerdotalem ordinem, epiſcopi poteſtatem eſſe, à qua ſacerdotes iuriſdictionem ſuſciperent. Suppl. q. 40. 4. c.

Epiſcopatus non eſt ordo, niſi ſecundum quod ordo officium quoddam eſt ad ſacras actiones. Suppl. q. 40. 5. c. 64

Supra epiſcopos in eccleſia eſt ſuperior ſummi pontificis & papæ poteſtas, quanquam epiſcopi omnes æquales ſint, quo ad ea quæ ad epiſcopalem ordinem ſpectant. Suppl. q. 40. 6. c. 65

Omnibus eccleſiæ miniſtris ad diuina exequenda officia, variæ ac multiplices aptatæ ſunt veſtes, prout vniuſque capacitas indicauit eccleſia, à ſpiritu ſancto edocta. Suppl. q. 40. 7. c. 66

Sacer ordo apud græcos & alios orientales impedit matrimonium contrahendum, non autem iam contracti matrimonij vſum, apud vero occidentales tollit contractum, & contrahendum. Suppl. q. 53. 3. c. 67

Vir abſque vxoris conſenſu ad ſacros ordines accedens, illos ſuſcipit, quanquam ordinis executione careat, quam tamen ſuſcipit ex eorum conſenſu vel morte. Suppl. q. 53. 4. c. 68

¶Philoſophus dicit, neque fiſtulas ad diſciplinam eſſe adducendum, neque aliquod aliud artificiale organum, puta citharam, & ſi quid tale alterum eſt: ſed quæcunque faciunt auditores bonos, 22[a]. q. 91. 2. 4[m]. 1

¶Organis vel inſtrumentis muſicis nō eſt vtendum in eccleſia, quia huiuſmodi muſica magis animum mouens ad corporalem delectationē, quàm per ea formetur interius bona diſpoſitio: & ideo ſubtrahuntur in eccleſia inſtrumenta muſica, vt a corporalibus retrahātur, diuinis laudibus mancipati, 22[a]. q. 91. 2. 4[m]. 2

In veteri autem teſtamento, vſus erat talium inſtrumentorum, tum quia populus erat magis durus & carnalis, unde erat per huiuſmodi inſtrumenta prouocandus, ſicut & per promiſſiones terrenas, tum etiā quia huiuſmodi inſtrumenta corporalia aliquid figurabant, 22[a]. q. 91. 2. 4[m]. 3

Origenes errauit, ſequendo opiniones philoſophorum antiquorum: & ideo ſecundum eum, angeli ſunt corporei, 1[a]. q. 50. 1. 2[m]. 1

Origenes fuit fons Arrianorum, 1[a]. q. 34. 1. c. 1[m]. 2

Origenes & Arrius dicunt, quod verbum in diuinis, dicitur tantum metaphorice, & non proprie, 1[a]. q. 34. 1. 1[m]. 3

¶Origo non ſignificatur vt aliquid ſubſiſtens, ſed vt via & ad rem: ideo non poteſt eſſe primum diſtinctiuum perſonarum diuinarum, 1[a]. q. 40. 2. c. 1

Ordo originis dupliciter conuenit Deo, ſ. reſpectu creaturarum, & reſpectu perſonarum diuinarum, 1[a]. q. 42. 3. c. 2

Omnis origo deſignatur per aliquem actum, 1[a]. q. 41. 1. 2[m]. 3

Ornatus exterior, eſt indicium conditionis humanæ, ideo exceſſus & defectus, & medium eius attenditur ad virtutem veritatis, 22[a]. q. 169. 1. 1[m]. 1

In ornatu & alijs exterioribus, non eſt peccatū ſecundum ſe, ſed ex inordinato eius vſu, vel contra conſuetudinem, vel ex intentione, vanæ gloriæ, vel mollitiei, vel ſollicitudine, vel negligentia, contra quæ eſt triplex virtus, ſcilicet humilitas, per ſe ſufficientia, & ſimplicitas, 22[a]. q. 169. 1. c. 2[a]. q. 187. 6. c. 2

Mulier vel vir ornans ſe, vt prouocet alios ad concupiſcentiam, peccat mortaliter: non autem ſemper ſi ornet ſe ex leuitate vel vanitate propter iactantiam, 22[a]. q. 169. 2. c. 3

Mulier poteſt ornare ſe licite, vt placeat viro ſuo: non autē mulieres quæ non habent virum, nec volunt habere, nec ſunt in ſtatu habendi, 22[a]. q. 169. 2. c. 4

Ornatus pretioſorum veſtium, in miniſterio altaris, vel in conſtructione diuinarum ædium, non eſt peccatum: quia fit ad gloriam Dei, & non ad gloriā propriam, 22[a]. q. 169. 1. 2[m]. 5

Actus eorum, quibus homo poteſt bene & male vti, eſt licitus: vt ars faciēdi ornamenta, niſi forte inueniendo ſuperflua, & vanitates, 22[a]. q. 169. 2. 4[m]. 6

Expoſitio literalis figuralis, & moralis, octuplicis ornatus pontificis legalis, & quadruplicis ornatus ſacerdotum, 12[a]. q. 102. 5. 10[m]. 7

¶Oſculum ſecundum quod fit principaliter cauſa libidinis, eſt peccatum mortale, & ſic de mortali ex genere ſuo: non autem ſi ſit de veniali ſecundum ſuum genus, 12[a]. q. 74. 4. c. 2[a]. q. 103. 3. 2[m]. 22[a]. q. 154. 4. c. 1

¶Oſee propheta excuſatur à fornicatione: quia debuit obedire præcepto Dei, 12[a]. q. 94. 5. 2[m]. 12[a]. q. 100. 8. 3[m]. 22[a]. q. 104. 4. 5[m]. 22[a]. q. 154. 2. 2[m]. 1

¶Ouis habet quatuor vtilitates ſ. quia immolatur, paſcit, lac & lanam dat: vnde ſi furatus ouem, quatuor reddat, 12[a]. q. 105. 2. 9[m]. 1

Oues & hircos Aegyptij colebant: quia dæmones in eorum figura apparebant, 12[a]. q. 102. 3. 2[m]. 2

¶Ozas arcam tangens ideo percuſſit eum Deus, quia tangere arcam, quod ſolis ſacerdotibus licebat, 22[a]. q. 33. 4. 1[m]. 1

P.

Pactum cum dæmonibus initum, expreſſum vel tacitum prohibetur, primo præcepto decalogi, 22[a]. q. 122. 2. 1[m]. 2[a]. 3. 4. c. 1

¶Corpus dicitur palpabile ex duobus, ſcilicet ex qualitatibus tangibilibus, & quod reſiſtat tangenti: ſicut è ſicut ipſum cæli, ſecundum aëra, 3[a]. q. 54. 2. 2[m]. 1

Omne palpabile, eſt corruptibile per naturam, licet ſit incorruptibile per gloriam, 3[a]. q. 54. 2. 3[m]. 2

¶Conuerſio panum & multiplicatio eorum facta per Chriſtum, ſi in per additionem materiæ nouiter creatæ, 1[a]. q. 92. 3. 1[m]. 3[a]. q. 44. 4. 3[m]. 1

¶Papa

1 ¶ Papa habet plenitudinem pontificalis poteſtatis, ſicut rex in regno: ſed epiſcopi aſſumuntur in partem ſolicitudinis, quaſi iudices ſingulis ciuitatibus præpoſiti, 3.q.8.2.2m. 22æ.q.89.9.3m. 3a.q.72.11.1m.

2 Papa poteſt abolere infamiam iuris, ſed dicitur non poſſe, quia aliquando non expedit: uel intelligitur non poſſe, loquendo de infamia facti: vel loquitur de infamia irrogata per iudicem ciuilem, ſicut dicit Gratianus, 22æ.q.68.4.3m.

3 Erroneum eſt dicere, papam vicarium Chriſti, non habere vniuerſalis eccleſiæ primatum, 1a.q.36.2.2m ſi.

4 Leo papa propria ſponte ſe ſubdit iudicio imperatoris, & Chriſtus hominibus. 22æ.q.34.5.2m. q.40.1.2m.

1 ¶ Parabola eſt ſententia habens obſcuram ſimilitudinē, 1a. q. 1. 10.3m.

1 Paradiſus triplex, ſ. terreſtris, cœleſtis, & ſpiritualis, id eſt, viſio Dei 1a. q.102.1.b. 22æ.q.175.3.4m. 3a.q.12.4.3m.

2 Paradiſus terreſtris, eſt locus corporeus in oriente, vt in nobiliſſimo loco. & interpretatur ortus.1a.q.102.1.0. 22æ.q.34.1.3m.

3 Et eſt locus conueniens habitationi humanæ: quia habet aerem temperatum & tenuiſſimum, & plantas ſemper floridas, 1a.q.102.2.n. 4.c.

4 Et eſt vicinus terræ, ſecundum ſitum: ſed dicitur pertingere ad globum lunæ, ſecundum ſimilitudinem: quia in eo eſt perpetua temperies aeris, 1a.q.102.1.5m.

5 Eua facta eſt in eo, ſicut etiam fuiſſent filii, niſi parentes peccaſſent: non autem Adam factus eſt in eo: ſed poſtea poſitus eſt in eo, 1a.q.102.4.0.

6 Animalia bruta non habitant ibi, ſed diſpoſitione Dei adducta ſunt ad Adam in paradiſo: ſerpens vero operatione diaboli, 1a.q.102.2.2m.

7 Adam conuenienter eſt eiectus de eo, propter peccatum, 22æ.q.164.2.n.

8 Per peccatum hominis, clauſa eſt ianua Paradiſi terreſtris, in ſignū clauſionis ianuæ paradiſi cœleſtis, 3a.q.49.5.c.

9 Paradiſus terreſtris non eſt fruſtra poſt peccatum hominis: quia oſtendit bonitatem Dei, & damnum peccati primi hominis 1a.q.102.2.3m. 22æ.q.164.2.5m.

10 Paradiſus terreſtris non poteſt adiri propter impedimenta montium, vel marium, vel æſtuoſæ regionis: ideo non poteſt ab omnibus cognoſci, niſi per reuelationem ſcripturæ, 1a.q.102.1.2m. 3m. 22æ.q.164.2.5m.

1 ¶ Paraſceue. Tunc non conſecratur euchariſtia: quia ſignificat paſſionem Chriſti, quæ tunc celebratur, tamen à ſacerdote ſumitur corpus Chriſti ſine ſanguine, propter periculum ne effunderetur, ſi reſeruaretur, 3a.q.83.2.3m.

1 Pars. Partes ſunt in quas materialiter diuiditur totum, 3a.q.90.1.8.

2 Pars triplex, ſ. integralis, ſubiectiua, & potentialis: & ſimiliter totum triplex, ſ. integrale, vniuerſale, & poteſtatiuum, 1a.q.76.8.c. q.77.1.1m. 12æ.q.54.4.1m. 22æ q.48.c. q.80.c. q.120.2.c. q.128. q.143.c. 3a.q.90.2.3.c.

3 Partes ſubiectiuæ, non ſunt de perfectione totius vniuerſalis: ſed eſt perfecte in qualibet eius parte, perfecta ratio eius ſimul & æqualiter, 3a.q.90.3.c.

4 Pars integralis duplex, ſ. eſſentialis, & quantitatiua, 1a.q.8.2.3m. 3a.q.90.2.1.

5 Partes eſſentiales naturaliter, ſunt materia & forma: ſed logicæ, ſunt genus & differentia, 1a.q.70.2.c.

6 Partes ſpeciei dicuntur, inquantum participant formam, & propter artes ſpeciei: ſed dicuntur partes materiæ, inquantum ſunt ex materia: ideo ſunt eædem ſecundum rem, & differunt ratione, 1a.q.119.1.2m.

7 Partes vt ſpeciei, ſemper manent, ſed vt materiæ, ſemper fluunt & refluunt, 1a.q.119.1.1m.

8 Partes quantitatiuæ ſunt partes materiæ, 3a.q.90.2.c.

9 Vbicunque eſt multitudo ex parte materiæ, ibi eſt ratio partium, 3a.q.90.1.c.

10 Aliqui per partem ſpeciei, vel per naturam ſecundum ſpeciem, intellexerunt id, quod primo recepit ſpeciem humanam, quod ſumitur à generante, & hoc dicunt ſemper manere, 1a.q.119.1.2m.

11 Sed hoc eſt contra intentionem philoſophi dicentis, quod ſicut in vnoquoque habentium ſpeciem in materia ita & in carne, hoc eſt ſecundum ſpeciem & illud ſecundum materiam 1a.q.119.1.2m.

12 Omnis pars eſt propter totum, & quodlibet indiuiduum, eſt propter ſuam ſpeciem. 1a.q.65.2.c. q.70.2.c. 12æ.q.90.2.c. 22æ.q.62.2.c. q.13.1.c.

13 Omnis pars eſt propter ſuum actum: & pars ignobilior, eſt propter partem nobiliorem, ſicut ſenſus, propter intellectum, & pulmo propter cor. & omnes partes ſunt propter perfectionem totius, ſicut & materia propter formam: partes enim ſunt quaſi materia totius, 1a q.65.2.c. q.70.2.c.

14 Vna pars eſt in potentia ad aliam, ſicut materia ad formam: vel omnes partes ſunt in potentia reſpectu totius, 1a.q.3.7.c.

15 Bonum totius eſt finis cuiuslibet partium eius: & bonum commune eſt finis ſingularum perſonarum in communitate, 22æ.q.58.9.3m. q.65.1.c.

Bonitas cuiuslibet partis, eſt in proportione ad ſuum totum: nec totum poteſt bene conſiſtere, niſi ex partibus ſibi proportionatis, 12æ.q.92.1.1m. 22æ q.47.10.1m. 16

In quolibet toto, neceſſe eſt eſſe vnam partem principalem, & prædominantem: & formalem: à qua totum vnitatem habet, 22æ.q.49.6.1m. 17

Partibus potentialibus adeſt totum, ſecundum totam eſſentiam eius: non autem partibus integralibus: immo repugnat rationi totum, 3a.q.90.3.n. 18

Omnes partes integrales, habent aliquem ordinem, ſ. vel ordinem ſitus, vel virtutis, vel temporis, 3a.q.90.1.3m. 19

Vna pars integralis, poteſt continere totum actualiter, ſicut fundamentum totum ædificium, non autem eſſentialiter, 3a.q.90.3.2m. 20

Vniuerſalius eſt totum & pars, reſpectu minus vniuerſalis, 1a.q.85.3.2m. 21

Totum denominatur à proprietate partis quando proprietas non poteſt conuenire, niſi illi parti, 3a.q.16.8.c. 22

Partes totius heterogenei carent forma totius, vt multitudo: non autem in homogeneis, vt continuum, 1a.q.11.1.1m. 23

Eſſe totius, non eſt eſſe alicuius partis eius, 2a.q.4.5.2m. 24

In diuinis eſt ratio totius & partis: ſecundum rationem tantum, 1a.q.30.1.4m. 25

Pars animæ dicitur dupliciter, ſ. potentia animæ, & pars potentiæ eius, q.46.7.c. 26

¶ Omne participatum à ſuperioribus in inferiora, & omne ſuperius, eſt vt formale, reſpectu inferiorum 1a.q.79.9.4m. 1

Omne quod eſt tale per participationem: ſubditur ei quod eſt tale per eſſentiam & vniuerſaliter, 1a.q.96.1.c. 2

Omne participans & omne participatum, eſt poſterius eo, quod eſt illud per eſſentiam, 1a.q.3.c.ſi. 3

Omne quod eſt tale per participationem, cauſatur ab eo quod eſt tale per eſſentiam, 1a.q.3.1.c. q.44.1.c.1m. q.61.1.c. q.75.5.1m. q.79.4.c. 4

Creaturæ participant bonitatem Dei, non quidem ſecundum partem, ſed ſecundum ſimilitudinem & imitationem, 1a.q.5.1.1m. 5

¶ Paruificentia eſt vitium oppoſitum magnificentiæ: & eſt circa magnos ſumptus: ideo eſt minus vitium quam illiberalitas, 22æ.q.135.1.0. 6

¶ Paruipenſio habet tres ſpecies, ſcilicet deſpectum, impedimentum voluntatis, & contumeliam, 12æ.q.47.2.c. 1

Signa paruipenſionis ſunt quatuor, ſcilicet obliuio, denunciatio mali, gaudium de malo, & impedimentum voluntatis, 12æ.q.47.2.1m. 2

¶ Paſcha dicitur quadrupliciter, ſ. agnus paſchalis: panes azymi: prima dies azymorum, & omnes ſeptem dies azymorum, 3a.q.46.9.1m. q.74.4.1m. 1

Expoſitio omnium, quæ fiebant circa agnum paſchalem, 12æ.q.102.5.2m. 3m. 2

Paſcha celebrabatur menſe primo, ad commemorandam beneficium liberationis ex Aegypto: & ſignificabat paſſionem & reſurrectionem Chriſti, 12æ q.103.1.1m. q.102.5.0 q.5.2m. 3

Paſcha incipiebat in veſperis quartædecimæ lunæ, 3a.q.46.9.c. q.74.4.2.1m. 4

Feſtum paſſionis & reſurrectionis Chriſti, ſuccedit feſto paſchæ, 12æ.q.103.3.4m. 5

Paſsio dicitur dupliciter. ſ. improprie, id eſt, omnis receptio: & proprie, ſ. cum abiectione alicuius: & hoc dupliciter, vno modo propriiſſime quando. ſ. aliquid remouetur ab aliquo, quod conuenit ſibi ſecundum naturam, aut ſecundum propriam inclinationem eius, ſicut cum aqua frigiditatem amittit per calefactionem: & cum homo ægrotat aut triſtatur: ſecundo modo minus proprie dicitur aliquis pati ex eo quod aliquid ab ipſo abiicitur, ſiue ſit ei conueniens ſiue non conueniens: & ſic dicitur pati, non ſolum qui ægrotat, ſed etiam qui ſanatur & non ſolum qui triſtatur, ſed etiam qui lætatur, vel quocunque modo aliquis alteretur, vel moueatur, 12æ.q.14.2.2m. q.31.c. q.97.2.c. q.97.1.2. 12æ.q.22.1.c. q.41.1.c. 1

Deiectio paſsionis proprie dictæ, eſt abiectio qualitatis naturalis, & impreſſio qualitatis extraneæ, & contrariæ. 12æ q.22.1.c. q.41.3m. q.31.1.c. q.41.1.c. 2

Pati cum abiectione & tranſmutatione eſt proprium materiæ: ideo non inuenitur niſi in compoſito ex materia & forma, 2a.q.22.1.1m. 3

Paſsio duplex, ſ. realis, & intentionalis ſeu ſpiritualis: ſecunda ſeu prior pertinet ad perfectionē patientis: ideo fuit in corpore Adæ ante peccatum. 1a.q.95.2.2m. q.97.2.c. 12æ.q.22.1.0. q.31.1.1m. 3a.q.15.1.8. q.41.1.c. 4

Paſsio duplex ſ. corruptiua, & perfectiua, 1a.q.97.2.2m. q.79.2.0. 5

Omne quod patitur & mouetur ab alio: diſponitur per actum agentis, multiplicatum qualitate, quæ habitus nominatur. 12æ.q.51.1.c. 6

Vt qualitas cauſetur in paſsiuo, oportet quod actiuum totaliter vincat paſsiuum, 12æ.q.51.3.c. 7

Paſsio ad defectum pertinet: quia eſt ſecundum quod eſt in potentia. 1a.q.3.1.c. 12æ.q.22.2.1m. 8

Paſsio improprie dicta, ſ. omnis receptio, conuenit omni vtenti in potentia, id eſt, cuilibet creaturæ. 2a.q.22.1.1m. 9

Magnitudo paſsionis non tantum dependet ex virtute agentis: ſed etiam ex paſsibilitate patientis 12æ.q.22.1.2m. 10

Paſsio ſumit ſpeciem ab actu, qui eſt terminus motus. 12æ q.1.1.c. 11

12 Paſſio duplex. ſ. paſſio innata. & paſſio illata, 3ª.q.8.1.4.0.
13 Paſſiones ſanctorum illatæ, proſunt eccleſiæ, per modum exhortationis & exempli: non autem per modum redemptionis, 3ª.q.48.1.3m.
14 Paſſio propriè non conuenit animæ, niſi per accidens, ſed ſoli compoſito corruptibili conuenit per ſe: impropriè vero conuenit omni entitati potentiæ, 1ª.q.22.1.0.
15 Paſſio magis propriè eſt in parte appetitiua, quàm in parte apprehenſiua, 12ª.q.22.2.0.*.q.41.1.c.*.5ª.q.15.4.c.
16 Paſſio eſt magis propriè in appetitu ſenſitiuo, quàm in appetitu intellectiuo, 1ª.q.20.1.1m.*.12ª.q.22.3.0.*.q.48.1.c.*.22ª.q.58.9.c.*3ª.q.15.4.c.
17 Omnis motus appetitus ſenſitiui, dicitur paſſio: & præcipue ille qui in defectum ſonat, 12ª.q.22.1.c.*.q.41.1.c.
18 In paſſionibus animæ, eſt aliquid quaſi materiale. ſ. tranſmutatio corporis, & aliquid quaſi formale. ſ. ex parte appetitus, 1ª.q.20.1.2m.*.q.75.3.3m.*.12ª.q.22.2.3m.*.37.4.c.*.q.44.1.c.*.q.45.1.c.*.q.48.2.c.
19 In omni paſſione animæ, aliquid additur, vel minuitur à naturali motu cordis, 12ª.q.24.2.2m.
20 Paſſiones animæ tanto vehementius impellunt, quanto magis ſequuntur inclinationem naturæ, 22ª.q.155.2.c.
21 *Nomina paſſionum animæ quandoque ſumuntur pro ſimplici operatione voluntatis, 1ª.q.20.1.2m.*.q.59.4.2m.*.q.64.3.c.*.q.82.5.1m.*.12ª.q.22.3.3m.22ª.q.18.1.c.
22 Paſſio animæ, vt paſſio, habet principium ab exteriori: ſed vt eſt voluntaria, habet principium ab interiori, 3ª.q.18.1.1m.
23 Omnis paſſio animæ inclinat cum impetu in ſuum obiectum, 22ª.q.27.1.c.
24 Obiecta paſſionum animæ, ſe habent ad eam vt formæ, à quibus ſpecificantur: ideo quicquid eſt cauſa obiectorum, eſt & cauſa paſſionum, 12ª.q.44.1.c.
25 Anima dupliciter dicitur tota pati. ſ. ſecundum eſſentiam ſuam, id eſt, corpore patiente & diſpoſito ad ſeparationem ab anima. & ſecundum omnes eius potentias, 3ª.q.46.7.8.0.
26 *Omnes paſſiones animæ reducuntur ad vndecim ſpecies. ſ. ſex in concupiſcibili, id eſt, amor, odium, deſiderium ſeu concupiſcentia, fuga vel abominatio: delectatio vel gaudium, dolor vel triſtitia: ſed aliæ quinque ſunt in iraſcibili. ſ. ſpes, deſperatio, timor, audacia, & ira, 12ª.q.23.4.0.*.q.25.3.4.c.
27 Paſſiones principales animæ ſunt quatuor: quarum duæ ſunt finales ſimpliciter, ſcilicet gaudium & triſtitia: & duæ finales in genere, ſcilicet ſpes & timor, 12ª.q.25.3.0.*.q.84.4.2m.*.22ª.q.23.12.1m.*.q.141.7.3m.
28 Omnes paſſiones animæ, reducuntur ad has quatuor principales, ſicut ſpecies ad genus: vel imperfectum ad perfectum: vel ſicut effectus ad cauſam & participant ad participatum. 2ª.q.25.4.c.ſi.
29 Paſſio animæ duplex. ſ. perfecta & imperfecta: tunc dicitur eſſe paſſio perfecta, per quam anima perturbatur, quando paſſio ſenſitiuæ partis pertingit vſque ad immutandum rationem à rectitudine ſui actus. ſ. vt ſequatur paſſionem, & non habeat liberum arbitrium ſuper eam, 3ª.q.46.7.3m.
30 Potentiæ animæ pati poſſunt dupliciter. ſ. paſſione propria, id eſt, à ſuo obiecto: & paſſione aliena, id eſt, ſui ſubiecti, 3ª.q.46.7.8.c.
31 Cauſa paſſionum animæ aſſignari poteſt dupliciter. ſ. ex parte obiecti, & ex parte ſubiecti, 12ª.q.41.1.2.c.*.q.45.2.c.*.q.46.2.c.
32 Paſſiones animæ vincunt rationem tripliciter. ſ. diſtrahendo, inclinando in contrarium rationi, & ligando mutatione corporali, ſicut ſomnus & ebrietas ligant eam, 12ª.q.77.2.0.*.6.c.
33 Paſſio appetitus ſenſitiui, non poteſt directè trahere, vel mouere voluntatem, ſed indirectè dupliciter. ſ. per abſtractionem: & ex parte obiecti impediendo iudicium rationis per fortem imaginationem 12ª.q.77.2.0.*.22ª.q.156.1.c.*.3ª.q.4.7.3m.
34 Paſſiones diuerſarum potentiarum, differunt genere: quæ autem ſunt diuerſorum obiectorum eiuſdem potentiæ: differunt ſpecie tantum, 12ª q.23.1.0.*.q.24.1.0.
35 *In paſſionibus animæ, eſt duplex contrarietas. ſ. ſecundum diuerſitatem obiectorum, id eſt, boni & mali: & ſecundum acceſſum & receſſum ab eodem termino: prima tantum eſt in paſſionibus concupiſcibilis ſed vtraque eſt in paſſionibus iraſcibilis, 12ª.q.23.2.0.*.q.40.4.0.*.q.45.1.2m.
36 Omnis paſſio iraſcibilis, ſignificat motum tantum, ſed paſſionum concupiſcibilis, quædam ſignificant motum, & quædam quietem, 12ª.q.23.4.c.*.q.25.1.0.*3.c.
37 Nomina omnium paſſionum animæ poſſunt ſumi dupliciter, ſcilicet abſolute, & vt recedunt à ratione: primo modo ſunt paſſiones: ſecundo autem modo ſunt vitia, 12ª.q.45.1.1m.*.q.59.1.2m.*.22ª.q.127.1.c.3m.
38 Nomina paſſionum animæ, quarum obiectum eſt malum, aliquando ſignificant vitia, quorum obiectum eſt malum, vt odium, ira, inuidia, & audacia, quarum autem obiectum eſt bonum, ſignificant virtutes, vt ſpes, & amor, 22ª.q.127.1.3m.
39 Ordo omnium paſſionum animæ, 12ª.q.25.0.
40 Omnis paſſio cuius obiectum eſt bonum, eſt naturaliter prior, paſſione ſibi oppoſita, cuius obiectum eſt malum, 1ª.q.20.1.c.*.12ª.q.25.2.3.c.*.q.12ª.q.45.3.1m.
41 Omnis paſſio cuius obiectum eſt bonum vel conueniens ſimpliciter, eſt in concupiſcibili: ſi autem obiectum eius eſt vt difficile vel arduum, id eſt, cum determinatione quantitatis, eſt in iraſcibili: ſimiliter & oppoſitæ harum, 12ª.q.23.1.c.*.q.31.1.c.*.q.40.1.c.*.q.41.3.c.
Paſſiones iraſcibilis, ſunt poſteriores paſſionibus concupiſcibilis, quæ ſignificant motum: ſed ſunt priores illis, quæ ſignificant quietem 12ª.q.25.1.0.*.q.40.1.c.*.22ª q 14.3.2m. 42
Omnis paſſio iraſcibilis, terminatur ad paſſiones concupiſcibilis: & inde principium habet, 1ª.q.81.2.c.*.12ª.q.23.1.c.*.q.25.1.0.*3.c.*.q.40.1.4.c.*.q.41.2.1m.*.q.46.3.3m.*.q.65.1.3m.*.q.82.3.2.*.q.84.4.2m.*.q.100.5.2m.*.22ª.q.4.2m.*.q.22.2.c. 43
Paſſionum animæ, quædam ſunt bonæ, & quædam ſunt malæ, ſecundum ſpeciem ſuam, inquantum ſunt in genere moris: non autem inquantum ſunt in genere naturæ, 12ª.q.24.4.0.*.22ª.q.58.1.c. 44
Paſſiones animæ, & motus membrorum, inquantum imperantur à voluntate, vel, non prohibentur, ſunt bonæ vel malæ moraliter: non autem ſecundum ſe, 12ª.q.24.1.0.*q.59.1.c.2m.*22ª.q.35.1.1m.*q.158.2.c. 45
Paſſiones ſecundum quod ordinantur à ratione, ſunt laudabiles, vel vituperabiles: non autem ſecundum ſe, 12ª.q.24.1.3m.*.2.0.*.q.45.1.1m.*.q.50.1.c.*.22ª.q.35.1.2m.*q.125.1.0.*.q.127.1.0.*.158.1.0.*2.c.1m. 46
Omnis paſſio animæ, ſecundum Stoicos eſt mala: non autem ſecundum Peripateticos, 12ª.q.24.2.0.*.q.59.2.3.0.*.22ª.q.123.10.c.*.q.158.1.1m.*.3ª.q.15.4.2m.*.q.46.6.1m. 47
Omnis paſſio animæ ſecundum Stoicos. ſ. inordinata, tollit, vel diminuit bonitatem actus: ſed ſecundum Peripateticos aliqua, id eſt, moderata, auget eam: ſicut etiam actus membrorum, 12ª.q.24.3.0. 48
Omnis paſſio animæ præueniens iudicium rationis, diminuit bonitatem actus: ſed paſſio conſequens per redundantiam eſt ſignum melioris actus: per electionem autem, facit actum meliorem, 12ª.q.24.3.1m.*.q.77.6.2m.*.q.59.2.3m.*.22ª.q.2.10.c. 49
Paſſio præueniens iudicium rationis, diminuit peccatum: ſequens autem auget peccatum, vel ſignificat auctum, 12ª.q.24.3.5m.*.q.47.2.c.*.q.77.6.0. 50
Paſſio totaliter tollens vſum rationis, totaliter excuſat à peccato: niſi fuerit voluntaria in ſua cauſa, non autem alias, 12ª.q.77.7.0.*.8.3m. 51
Nulla inclinatio paſſionis vel habitus, ita vehemens eſt, quod ei ratio nõ poſſit reſiſtere, ſi remaneat vſus rationis, 12ª.q.10.3.0.*.q.77.8.c.*q.80.3.0.*22ª.q.35.3.3m.*.q.16.3.c.*.q.175.2.2m. 52
Anima Chriſti fuit paſſibilis dupliciter. ſ. paſſione corporali, & paſſione animali, ſicut & anima noſtra, 3ª.q.15.0.*.10.c.3m. 53
Tota anima Chriſti, ſecundum eſſentiam, & ſecundum omnes potentias eius, ſecundum quod ſunt in eſſentia animæ patiebatur: non autem ex parte obiecti, niſi potentiæ inferiores 3ª.q.46.7.0. 54
Paſſiones in anima Chriſti, non ferebantur ad illicita, nec præueniebant actum rationis: nec impediebatur iudicium rationis, ſicut fit in nobis, 3ª.q.15.4.0.*.6.c.*.q.18.2.c.ſi.*.q.46.7.3m.*.q.48.0.3m.*.q.49.4.1m. 54
Paſſio Chriſti fuit bona ſimpliciter, & mala ſecundum quid, 3ª q.22.2.2m.*.q.47.2.3m.*.4.1m.*.6.3m. 55
Acerbitas paſſionis Chriſti cauſabat in eo timorem, triſtitiam, & dolorem, 3ª.q.7.6.0.*.q.15.7.0. 56
Paſſio Chriſti fuit neceſſaria, non quidem abſolute, nec ex coactione, ex triplici fine. ſ. liberationis noſtræ, exaltationis Chriſti, & præordinationis Dei, 3ª.q.46.1.0. 57
Poſſibile fuit Deo, liberare hominem, ſine paſſione Chriſti: ſi non præſupponatur præſcientia eius, 3ª.q.46.2.0.*.q.52.1.2m. 58
Non fuit alius modus conuenientior redemptionis noſtræ, quàm per paſſionem Chriſti 3ª.q.46.3.0. 59
Liberatio hominis per paſſionem Chriſti, fuit maioris miſericordiæ & iuſtitiæ, quàm ſi Deus remiſiſſet peccata, ſine ſatisfactione, 3ª.q.46.1.3m. 60
Chriſtus fuit paſſus conuenienti tempore. ſ. luna quintadecima, hora ſexta, in iuuentute, 3ª.q.46.9.0.*.10.c. 61
Chriſtus paſſus eſt in loco conuenienti, ſcilicet in Hieruſalem, quadruplici ratione: ſcilicet quia primo Hieruſalem erat locus à Deo electus, ad ſacrificia ſibi offerenda, figurantia Chriſti paſſionem: ſecundo quia virtus paſſionis Chriſti, ad totum mundum erat diffundenda, & Hieruſalem erat in medio terræ, vnde dicitur vmbilicus terræ: tertio quia hoc maxime conueniebat humilitati Chriſti, quod in loco tam celebri, confuſionem pati non recuſauit; quarto vt oſtenderet à principibus populi exortam eſſe iniquitatem occidentium Chriſtum, qui principes in Hieruſalem morabantur, Et paſſus eſt extra portam, triplici ratione: ſcilicet primo vt veritas reſponderet figuræ, quia vitulus & hircus pro peccato, extra caſtra comburebantur: ſecundo vt per hoc daret exemplum nobis, exeundi à mundana conuerſatione: tertio ne Iudæi ſuberaherent ſacrificium ſalutare, nec putaret pro illa tantum plebe oblatum ſecundum Chryſ. nec in templo paſſus eſt, ſed in caluaria, 3ª.q.55.7.1m.*.q.46.10.0.*.q.83.3.1m. 62
Paſſio Chriſti conuenienter incepit à Iudæis, & finita eſt à gentilibus: ſicut etiam effectus eius, 3ª q.47.4.0. 63
Paſſio Chriſti attribuitur ſuppoſito diuino, non quidem ratione naturæ diuinæ, ſed naturæ humanæ, 3ª.q.46.12.0. 64
Chriſtus paſſus eſt non quidem ab intrinſeco, ſed ab extrinſeco, omnes paſſiones, non quidem omnes ſecundum ſpeciem ſed ſecundum genus tripliciter. ſ. ab omni homine, in omni re, & ſecundum omnẽ ſenſum, 3ª.q.46.5.0.*q.4.2.c. 65

Pater ara-

66 Pater tradidit Chriſtum paſſioni ex charitate: ſimiliter ipſe Chriſtus vt Deus & vt homo: ſed Iudas ex cupiditate: Iudæi ex inuidia. Pilatus autem ex timore, 3ª. q. 47. 3. 0. *. 6. 2m.
67 Paſſio Chriſti vt ſalutaris, erat volita Deo & ſanctis: Iudæis autem, vt erat afflictiua Chriſti, 3ª. q. 18. 5. c. *. q. 47. 6. 3m.
68 Paſſio Chriſti fuit ei voluntaria, & ſubiecta ſuæ voluntati, 3ª. q. 46. 6. 9. c. *. q. 47. 1. 0.
69 Chriſtus & mater eius, & quilibet ſanctus, volebat voluntate deliberata paſſionem Chriſti: licet voluntas naturalis diſſentiret, 3ª. q. 156. 4m. *. q. 18. 5. c. *. q. 21. 8. 5m. *. q. 47. 1. 0. *. 2. c. 2m. *. 6. 1m.
70 Omnes actiones, & paſſiones Chriſti, operabantur inſtrumentaliter, in virtute diuinitatis ad ſalutem humanam, 3ª. q. 48. 6. c. *. q. 49. 1. c. 6. * q. 56. 1. 1m.
71 Paſſio Chriſti, ratione diuinitatis eius, agit per modum efficientiæ, ratione voluntatis animæ eius, per modum meriti: & in carne Chriſti: per modum ſatiſfactionis, inquantum liberamur à reatu pœnæ, vt à ſeruitute culpæ: per modum redemptionis, & vt reconciliamur Deo, per modum ſacrificii, 3ª. q. 48. 6. 3m. *. q. 62. 5. c.
72 Chriſtus per paſſionem ſuam meruit nobis ſalutem æternam, 3ª. q. 46. 3. c. *. q. 48. 1. 0. *. 6. 3m. *. q. 47. 1. c. *. q. 50. 6. c. * q. 56. 1. 4m. *. 2. 4m. *. 61. 1. 2m. *. q. 62. 5. 0.
73 Per paſſionem Chriſti omnia impedimenta ſalutis ablata ſunt, & omnia bona ſunt nobis data, quo ad meritum, 3ª. q. 49. 1. 2m.
74 Paſſio Chriſti habuit aliquem effectum: quem non habuerunt præcedentia merita, propter genus operis: non autem propter maiorem charitatem, 3ª. q. 48. 1. 3m. *. q. 49. 6. 2m.
75 Chriſtus per paſſionem ſuam meruit exaltari quadrupliciter, ſcilicet per reſurrectionem, aſcenſionem, ſeſſionem ad dexteram patris, & iudiciariam poteſtatem, 3ª. q. 49. 6. 0.
76 Nullum peccati remiſſio, nec ſalus, poteſt fieri, niſi per paſſionem Chriſti, 3ª. q. 69. 1. 2m. *. q. 71. 5. c.
77 Vel minima paſſio Chriſti, ſuffeciſſet pro omni peccato, 3ª. q. 46. 5. 3m. *. 6. 5m.
78 Chriſtus ſua paſſione, nos à peccatis liberauit cauſaliter, id eſt, inſtituit cauſam, qua poſſent quæcunque & quandocunque peccata remitti, 3ª q. 49. 1. 3m.
79 *Paſſio Chriſti eſt cauſa vniuerſalis in remiſſione peccatorum: quam oportet ſingulis applicari, per baptiſmum, pœnitentiam, & alia ſacramenta, 3ª. q. 49. 1. 4m. *. q. 52. 1. 2m. *. 3. 2m. *. q. 61. 1. 2m. *. q. 62. 5. 6. c. *. q. 69. 1. 3m.
80 Paſſio Chriſti eſt propria cauſa remiſſionis peccati tripliciter, ſ. prouocando ad charitatem, redimendo, & inſtrumentaliter operando, 1ª. q. 52. 2. 4m. *. q. 79. 3. c. *. 3ª. q. 49. 1. 0. *. 2. 3. c. *. 4. c. 2m. *. 5. c. *. q. 52. 5. c. *. q. 56. 2. 4m. *. q. 62. 5. c. *. q. 69. 1. 2m. *. 5m. *. q. 79. 3. c.
81 Per paſſionem Chriſti liberati ſumus de poteſtate diaboli, victi per humilitatem, obedientiam, & pœnam Chriſti: & ſatisfaciendo pro culpa, fecit nos connectos, domeſticos, & filios Dei: ideo paſſio eius dupliciter habet rationem redemptionis, ſ. quia inquantum nos à poteſtate diaboli eripuit, dicitur nos redemiſſe: ſicut rex regnum occupatum ab aduerſario per laborem certaminis: inquantum vero Deum nobis placauit, dicitur nos redemiſſe: ſicut pretium ſoluens ſatiſfactionis pro nobis, vt à pœna & à peccato liberaremur, 3ª. q. 48. 4. 0. *. 6. 3m. *. q. 52. 1. c.
82 Paſſio Chriſti, vt à voluntate eius, fuit ſatiſfactio pro omni peccato, etiam occidentium eum: non autem vt ab alio, ſecundum ſe, 3ª. q. 22. 2. 2m. *. 3. c. * q. 31. 5. 3m. *. q. 48. 2. 2m. *. q. 49. 4. 3m. *. q. 57. 6. 2m *. q. 67. 3. c *. 7. 1m.
83 Paſſio Chriſti fuit quaſi pretium, per quod liberati ſumus à ſeruitute diaboli, peccati, & pœnæ, 3ª. q. 48. 4. c.
84 Per paſſionem Chriſti, liberati ſumus à peccato communi totius naturæ, quo ad culpam, quo ad reatum pœnæ, & à propriis peccatis ſingulorum, 3ª. q. 49. 5. c. *. q. 52. 5. c. 2m. *. q. 9 . 1. 3m.
85 Paſſio Chriſti ſufficienter abſtulit peccatum originale, quo ad perſonã, & quo ad naturam, 3ª q. 47. 5. c.
86 Chriſtus patiendo, omnia præcepta veteris legis moralia, cerimonia, & iudicialia impleuit, 3ª. q. 47. 2. 1m.
87 Nunquam ſine fide paſſionis Chriſti, potuit eſſe ſalus: ideo ſemper oportuit eſſe aliquod repræſentatiuum eius hominibus, 3ª. q. 73. 5. c.
88 Paſſio Chriſti efficienter operata eſt noſtram ſalutẽ, vt cauſa inſtrumentalis: ſed Deus vt cauſa principalis, 1ª. q. 48. 6. 0. *. q. 47. 1. c.
89 Paſſio Chriſti eſt cauſa ſalutis omnium: ſed applicata eſt mortuis per deſcenſum Chriſti ad inferos: ſicut & viuis per ſacramenta, 3ª. q. 52. 1. 2m.
90 Paſſio Chriſti non ſaluat, niſi configuratos, 2ª. q. 85. 5. 2m. *. 3ª. q. 49. 1. 4m. *. 3. 2m. *. 3m. 5. c. *. q. 12. 1. 2m. *. 7. 8. c. *. q. 77. 2. 1m. *. 7. 2m.
91 Per paſſionem Chriſti & per mortem eius, reconciliati ſumus Deo patri, 1ª. q. 48. 4. c. *. q. 49. 2. c. *. 4. 0.
92 Per paſſionem Chriſti, tripliciter ſumus liberati de poteſtate diaboli, ſcilicet quia inquantum paſſio Chriſti eſt cauſa remiſſionis peccatorũ: inquantum nos Deo reconciliauit: & inquantum in paſſione Chriſti, diabolus exceſſit modum poteſtatis ſibi traditæ à Deo, machinando in mortem Chriſti, qui non habebat meritum mortis, cum eſſet abſq; peccato, 3ª. q. 48. 4. c. *. q. 49. 2. 0.
93 Per paſſionem Chriſti, dupliciter ſumus liberati à reatu pœnæ, ſcilicet vel directe, inquantum paſſio Chriſti fuit ſufficiens & ſuperabundans ſatiſfactio pro peccato humani generis, exhibita autem ſatiſfactione ſufficienti, tollitur reatus pœnæ: vel indirecte inquantum paſſio Chriſti, eſt cauſa remiſſionis peccati, in quo fundatur reatus pœnæ, 3ª. q. 22. 3. c. * q. 48. 6. 3m. *. q. 49. 1. 0. *. q. 52. 5. c. *. q. 86. 4. 3m.

Paſſio Chriſti operata eſt noſtram ſalutem propriè removendo mala, ſed reſurrectio eius, inchoando bona & exemplariter, 3ª. q. 53. 1. 3m. *. q. 56. 1. 4m. *. 2. 4m. *. q. 62. 5. 3m 94

Chriſtus per paſſionem ſuam, initiauit ritum Chriſtianæ religionis, 3ª. q. 62. 5. c. *. q. 63. 1. c. 95

Chriſtus per paſſionem ſuam, aperuit nobis ianuam cæli: ſed per aſcenſionem ſuam, introduxit nos in poſſeſſionem eius, 3ª. q. 49. 5. 0. *. q. 79. 2. c. 1m. 96

Chriſtus per paſſionem ſuam, conſecutus eſt gloriam reſurrectionis: non autem ex vi ſacrificii, quod offeretur per modum ſatiſfactionis: ſed ex deuotione, qua ex charitate humiliter paſſionem ſuſtinuit, 3ª. q. 22. 4. 2m. 97

¶ Paſtor eccleſiæ & fundamentum eius, principaliter dicitur Chriſtus: ſecundario autem cæteri prælati, 3ª. q. 8. 2. 3m. 98

Pater * in diuinis * prius dicitur de Deo, quàm de creatura, 1ª. q. 33. 2. 4m. 1

Paternitas in Deo & creaturis, nõ eſt eiuſdem rationis vniuoce, ſed analogice, 1ª. q. 31. 3. 3m. 2

Pater prius dicitur perſonaliter, quàm eſſentialiter, 1ª. q. 33. 3. 0. 3

In diuina eſſentia eſt pater, ſi pater tenetur ſubſtantiue, non autem ſi teneatur adiectiue, 1ª. q. 39. 5. 5m. 4

Pater eſt magis proprium nomen perſonæ patris, quàm genitor vel generans, 2ª q. 33. 2. 0. *. 40. 2. c. *. 3ª. q. 60. 7. 2m. * q. 66. 5. 7m. 5

Pater eodem, id eſt, paternitate, eſt quis, & pater, 1ª. q. 40. 3. 2m. 6

Paternitas eſt in angelis, ſecundum actus hierarchicos: ſicut magiſter eſt pater diſcipuli, 1ª. q. 45. 5. 1m. 7

¶ Patres conſcripti dicebantur olim conſiliarii, qui ſcribebantur, 1ª. q. 24. 1. c. 8

Patientia dicitur dupliciter, ſ. habitus, & delectatio in actu eius: primo modo eſt virtus, ſed ſecundo modo eſt fructus, 2ª 2æ. q. 136. 1. 3m. 1

Patientia eſt virtus, conſeruans bonum rationis contra triſtitiam, 1ª 2æ, q. 66. 4. 2m. *. 2ª 2æ. q. 128. c. *. q. 136 1. 0 *. 5 c. 2

Pati triſtitia ad malum finem, non eſt proprie patientia: ſed eſt duritia, 2ª 2æ. q. 136 1. 2m. 3

Patientia nõ eſt potiſſima virtus, ſed eſt inferior omni in virtute theologica & cardinali, 1ª 2æ. q. 66. 4. 2m. *. 2ª 2æ. q. 136. 2. 0. 4

Ad patientiam pertinet longanimitas & conſtantia: inquantum dilatio boni, quæ eſt longanimitatis, & labor in continua executione boni, habent rationem mali contriſtantis, 2ª 2æ. q. 136. 5 c. 5

Patientia eſt radix & cuſtos virtutũ, ſolum remouendo prohibens, 2ª 2æ. q. 136. 2. 1m. 6

Patientia vt virtus, non poteſt haberi ſine charitate & gratia, 2ª 2æ. q. 136. 3. 0. 7

Patientia eſt in concupiſcibili ſubiectiue, 1ª 2æ. q. 116. 4. 2m. 8

Actus patientiæ in patria, nõ eſt ſuſtinere, ſicut eſt in via: ſed eſt frui bonis acquiſitis per eam, 2ª 2æ. q. 13 . 1. 1m. 9

¶ Paulus erat inſtructus in propria lingua, quo ad ſuperaddita per artem humanam ad ornatum & elegantiam locutionis: non autem in lingua aliena, 2ª 2æ. q. 176. 1. 1m. 1

* Paulus in ſua conuerſione, habuit voluntatem actualem contrariam gratiæ, ideo celebratur vt miraculoſa, 1ª 2æ. q. 9. 6. 3. 6. *. q. 112. 2. 2m * q. 11 . 10. c. 2

Paulus in ſua conuerſione, vidit Chriſtum corporaliter, 3ª. q. 57. 6. 3m. 3

Paulus præfert ſe & alios apoſtolos, Moyſi, 2ª 2æ. q. 174 4. 1m. 4

Paulus vere, ac iuſte reprehendit Petrum in obſeruatione legalium, quia cogebat gentes, non quidem imperio, ſed ſuæ conuerſationis exemplo, iudaizare: quia ſecundum quod Leo papa dicit, validiora ſunt exempla, quàm verba 1ª 2æ. q. 103. 4. 2m. *. 2ª 2æ. q. 33. 4. 1m. *. q. 43. 6. 2m. 5

Paulus allegat verbum Arati poetæ, ſ. genus Dei ſumus, & in ipſo viuimus, mouemur, & ſumus, 1ª. q. 1. 8. 2m. 6

Epiſtolæ eius, & pſalmi Dauid, frequentantur in eccleſia, ad ſpem veniæ: & quia continent quaſi totam theologiam, 3ª. q. 83. 4. c prin. 7

¶ Paupertas ſpiritus, includit duo, ſcilicet abdicationem temporalium rerum, quæ fit ſpiritu, id eſt, propria voluntate, per inſtinctum ſpiritus ſancti (vt Ambroſius & Hieronymus exponunt) & contritionem ſuperbiæ, ſecundum quod paupertas ſpiritus intelligi poteſt euacuatio inflati & ſuperbi ſpiritus (vt Auguſtinus exponit.) 2ª 2æ. q. 19. 12. c. 1

Paupertas voluntaria commendatur, 3ª. q. 40. 3. 0. 2

Paupertas voluntaria, eſt indicium maximæ humilitatis, 2ª 2æ. q. 19. 12. c. *. 3ª. q. 40. 3. 3m. 3

Chriſtus voluit eſſe pauper quadruplici ratione: primo quia paupertas voluntaria conuenit prædicatori. ſecundo ne videretur prædicare ex cupiditate: tertio vt nos faceret diuites ſpiritualiter: quarto vt virtus Dei maior oſtenderetur, 3ª. q. 35. 7. c. *. q. 40. 3. 0. 4

Pax eſt tranquillitas ordinis, maxime in voluntate, 1ª 2æ. q. 70. 3. c. *. 2ª 2æ. q. 29. 0. 1

Pax non eſt virtus, ſed eſt effectus virtutis, ſ. charitatis, 2ª 2æ. q. 29. 3. 4. 0. 2

De ratione pacis eſt duplex vnio, ſ. diuerſorum appetentium: & appetituum alicuius appetentis, & reſpectu eiuſdem appetibilis, 2ª 2æ. q. 29. 0. 3

Pax includit concordiã, addens vnionem euiſdẽ appetentis, vltra vnionem di- 4

5 nem diuerſorum appetentium, quam dicit concordia, 22ª.q.29.1.c.
Perfectio gaudii eſt pax, quo ad duo importata per pacem, ſcilicet quo ad quietem à perturbantibus, & quo ad ſedationem à fluctuatione deſiderii, 12ª.q.70.3.c.
6 Pax reipublicæ, eſt ſecundum ſe bona, & multo plura prohibet, ſcilicet homicidia, ſacrilegia, & huiuſmodi, quàm occaſionentur ex ea, & plurimi bene ea vtuntur. 22ª.q.12.1.3m.
7 Paci opponuntur multa vitia, ſ. diſcordia in corde, contentio in ore, ſchiſma, rixa, & bellum in opere. 22ª.q.37.37.39. principio.
8 Chriſtus in ortu ſuo fecit pacem totius mundi: vt ſignificaret verá pacem. 3ª.q.35.8.1m.
9 Pax cauſatur ex iuſtitia, ſubtrahendo occaſiones litigiorum, & tumultuum. 22ª.q.29.3.3m. ª.q.180.2.2m.
10 Omnia appetunt pacem. 22ª.q.29.2.c.
11 Pax perfecta eſt tantum in beatis: ſed pax imperfecta eſt in viatoribus 22ª.q.29.2.4m.
12 Pax vera eſt tantum in bonis, & bonorum: apparens autem eſt in malis. 22ª.q.29.2.3m.
13 Pax vera non eſt in nobis, ſine gratia gratum faciente, ſed tantum pax apparens. 22ª.q.29.3.1m.
1 ¶Peccare eſt voluntate auerti à Deo 1ª.q.94.1.c.
1 ¶Peccator dicitur dupliciter. ſ. propter peccatū præteritum, & propter propoſitum peccandi. 3ª.q.08.4.c.
1 ¶Peccatum eſt actus deuians ab ordine debiti finis, contra regulam naturæ, rationis, vel legis æternæ 1ª.q.[illegible].c. ª.12ª.q.21.1.c. ª.2. ª.q.71.6.c.1m. ª.3m. ª.q.[illegible].c.2m. ª.22ª.q.162.1.c. ª.q.163.4.c.
2 ªPeccatum non eſt pura priuatio. 12ª.q.72.1.2m. ª.q.75.1.c.1m. ª.q.85.5.3m.
3 Peccatum nihil aliud eſt, quàm deficere à bono, quod conuenit alicui, ſecundum naturam ſuam. 12ª.q.[illegible].1.2m. ª.3.c.
4 Omnis defectus debiti actus habet rationem peccati 12ª.q.64.1.c.
5 Peccatum nihil aliud eſt, ſecundum Auguſtinum, quàm neglectis rebus æternis temporalia ſectari. 12ª.q.71.6.2.3.1m. ª.22ª.q.104.3.c.
6 Peccatum nihil aliud eſt quàm vtendis frui, & fruendis vti, ſecundum Auguſtinum. 12ª.q.[illegible].6.2.3.3m.
7 Peccatum eſt dictum, vel factum, vel concupitum, contra legem æternam, ſecundum Auguſtinum. 12ª.q.71.6.c. ª.q.[illegible].6.2.1m.
8 Omne quod eſt contra naturalem inclinationem, eſt peccatum: quia contrariatur legi naturæ. 22ª.q.133.1.c. ª.q.142.1.c.
9 Peccatum eſt præuaricatio legis diuinæ, & cœleſtium inobedientia præceptorū, ſecundum Ambroſium. 12ª.q.10[illegible].4.c. ª.22ª.q.[illegible].9.2.2.1m.
10 Peccatum eſt voluntas retinendi, vel conſequendi, quod iuſtitia vetat. 12ª.q.71.6.2.2.
11 Omne peccatum eſt voluntarium. 12ª.q.71.5.c. ª.6.c.2m. ª.q.73.6.c. ª.q.74.1.2.3.c. ª.q.76.3.c.2m. ª.4.c.2m. ª.q.77.6.c. ª.q.80.1.c. ª.q.87.2.c. ª.q.88.3.1m. ª.22ª.q.10.2.c. ª.q.34.2.4.c. ª.q.43.2.2m. ª.q.64.3.c. ª.q.118.4.c.
12 Ex hoc eſt aliquid peccatum, quia repugnat virtuti. 22ª.q.107.1.c.
13 In quolibet peccato, eſt aliquid virtutis, quia non poſſunt ſimul corrumpi omnes circumſtantiæ virtutis. 12ª.q.73.2.1.ſi.
14 Ratio formalis peccati duplex. ſ. ſecundum intentionem peccantis. i. illud ad quod conuertitur, & ſecundum rationem mali à bono à quo recedit: primum diuerſificat ſpeciem peccati, non autem ſecundum. 22ª.q.[illegible].5.1m.
15 Peccatum non dicitur vniuoce, de omni peccato: ſed prius de actuali, quàm de originali: & prius de mortali, quàm de veniali. 12ª.q.88.1.c. ª.3.1m.
16 Peccatum duplex ſ. peccatum actuale, & peccatum quaſi naturale. 3ª.q.8.[illegible].1m.
17 Peccatum contingit aliquem dupliciter. ſ. vel in ſe quo ad actum peccati: vel in ſua cauſa. 22ª.q.30.[illegible].c. ª.q.150.1.[illegible].c. ª.q.154.5.c.
18 ªPeccatum duplex. ſ. occultum & publicum: ſecundum eſt corrigendū publice, non autem primum. 3ª.q.55.1.1m.
19 Peccatum dupliciter contingit in actibus humanis. ſ. ex natura facti, vt in malis ex genere, & ex abuſu boni. 1ª.q.48.6.c.
20 Peccatum triplex, ſcilicet contra Deum, contra ſe, & contra proximum. 12ª.q.72.4.c.
21 Peccatum triplex. ſ. cordis, oris, & operis. 12ª.q.72.4.4m.
22 Peccatum dicitur ſpeciale dupliciter, vel quia eſt circa ſpecialē materiā, vel propter ſpecialitatem actus extendentis ſe ad omnem materiam, vt omnia vitia circa actum rationis. 12ª.q.54.1.c. ª.q.99.2.c.
23 Peccatum duplex ſ. carnale, & ſpirituale: primum perficitur in delectatione naturali, id eſt, ſecundum tactum: ſecundum verò in delectatione animali. 12ª.q.72.2.c. ª.q.73.5.c. ª.22ª.q.118.6.c.
24 Peccatum dicitur carnale dupliciter. ſ. ſecundum conſummationem, & ſecundum originem: primo modo ſunt tantum gula & luxuria: ſecūdo autem modo omnia. 12ª.q.72.2.c.
25 In peccato ſunt duo ſ. proteruitas, & moeſtitia: primum eſt plus in creatura ignobiliori: ſecundum autem in nobiliori. 1ª.q.63.7.c.
26 In quolibet peccato ſunt duo ſ. materiale, id eſt, ſubſtantia actus, & formale, id eſt, inordinatio eius. 12ª.q.71.6.c. ª.q.72.1.8.c. ª.q.75.1.c.2m. ª.4.1m. ª.q.79.2.c. ª.q.87.4.3m. ª.6.c.
27 In vno peccato, contingit eſſe multas deformitates. 12ª.q.154.1.2m.
28 In quolibet peccato, neceſſe eſt eſſe defectum circa aliquem actum rationis. 22ª.q.5[illegible].1.2m.
29 Vna ſpecialis ratio peccati, poteſt eſſe in diuerſis generibus peccatorū: inquantum ordinatur ad finem vnius peccati. 22ª.q.98.2.3m. ª.1.3.2m. ª.q.107.2.2m.
In peccato ſunt duo. ſ. inordinatio actus inter ſe Deo, & macula ſequēs. 12ª.q.87.4.3m. ª.2.c. 30
In quolibet peccato ſunt duo, ſcilicet macula culpæ, & reatus pœnæ. 3ª.q.22.3.c. 31
Peccatum in ſpiritum ſanctum, eſt peccare ex electione mali, & tantū ex malitia, quæ eſt cum contēptu bonorum impedientium peccatum. 22ª.q.14.1.3.4.c. ª.q.15[illegible].2.2m. 32
In omni peccato generaliter contēnitur Deus, in ſuis præceptis, ſed hoc peccatum, vt ſpeciale peccatum, eſt contemptus doni, quo homo retrahitur à peccato, non autem peccati ſequēs ex eo. 12ª.q.[illegible].3m. ª.3ª.q.88.6.c.ſi. 33
ª Illud peccatum dicitur generale, quod priuat conditionem requiſitā in qualibet virtute, ſed hoc peccatum eſt ſpeciale, ratione ſpecialis contemptus 22ª.q.14.2.3m. 34
Peccata differunt ſpecie, ſecundum obiecta: non autē ratione inordinationis. 12ª.q.72.1.c. ª.2.c.[illegible].2. ª.5.1m. ª.8.c. ª.q.73.3.c.ſi. ª.2m. ª.4.c. ª.q.79.2.1m. ª.22ª.princ pio. ª.q.39.2.c. 35
ªPeccata differunt ſpecie, ſecundum finem, non autem ſecundum cauſas agentes. 12ª.q.72.3.c. ª.22ª.principiū. 36
In peccatis eſt duplex differentia, ſ. materialis, id eſt, ſecundum naturalē ſpeciem peccati: & formalis, id eſt, ſecundum ordinem ad vnum hoc proprium. 12ª.q.72.6.c. 37
ªNullum quod eſt præter intentionem peccantis, dat ſpeciem peccato. 12ª.q.72.1.[illegible].c. ª.3ª.q.[illegible].4.1m. 38
ª Circunſtantiæ, non poſſunt aggrauare peccatum in infinitum. 22ª.q.1[illegible].4.5m. 39
Diuiſio peccati in peccatum contra Deum, contra ſe, & contra proximum, eſt ſpecifica: quia eſt ſecundum obiecta. 12ª.q.72.4.c. 40
ªPeccata cordis, oris, & operis non differunt ſecundum ſpeciem completam, ſed ſecundum gradus eiuſdem ſpeciei. 12ª.q.72.7.c. ª.q.100.5.6.c. ª.22ª principio. 41
Peccata non differunt ſpecie, ſecundum præcepta legis: quia non habēt ſpeciem ex parte auerſionis, ſed ex parte conuerſionis. 12ª.q.72.6.2m. ª.[illegible]. ª.q.9[illegible].1.c. ª.22ª.q.[illegible].5.[illegible]m. 42
Peccata differunt ſpecie, ſecundum ſuperabundantiam, & defectum, propter diuerſa motiua & ſunt contraria. 12ª.q.72.8.c. 43
Differentia peccati, ſecundum mortale & veniale, vel ſecundum alios reatus, non eſt ſpecifica. 12ª.q.72.5.c. ª.q.88.1.2.c. 44
Peccatum mortale differt à veniali in infinitum, ex parte auerſionis, nō autem ex parte conuerſionis. 12ª.q.72.5.1m. ª.q.8[illegible].5.1m. 45
ªOmne peccatum eſt in voluntate vt in ſubiecto 12ª q.[illegible].4.1.c. 46
Subiectum peccati duplex. ſ. ſubiectum primum, & ſubiectum proximum. voluntas eſt ſubiectum primum omnis peccati: proximum verò ſunt diuerſæ potentiæ. 22ª.q.1[illegible].2.c.
Omnis potentia mobilis à voluntate poteſt eſſe ſubiectum peccati: licet principaliter ſit in voluntate. 12ª.q.74.2.c. ª.3.c. ª.q.83.1.c. 47
Peccatum eſt in voluntate vt in cauſa. 12ª.q.84.1.2.c. ª.q.75.3.c. ª.q.8[illegible].[illegible].c. 48
Voluntas eſt per ſe cauſa actus peccati, ſed per accidens cauſat eius inordinationem, ſ. præter intentionem. 12ª.q.75.1.c. 49
In quolibet vniuerſo ſub Deo, poteſt eſſe peccatum voluntatis, ſi ſit ſua natura conſideretur 1ª.q.[illegible].3.1.c. 50
Peccatum non poteſt eſſe in voluntate, niſi cum ignorantia intellectus. 1ª.q.[illegible].1.4m. ª.12ª.q.58.2.c. ª.q.77.2.c. ª.22ª.q.20.2.c. ª.q.53.3.2m. ª.q.53.1.c. 51
Peccatum in actu liberi arbitrij, contingit dupliciter, ſcilicet eligendo malum ex ignorantia, vel eligendo inordinate bonum ex inconſideratione. 1ª.q.63.[illegible].4m. 52
Peccatum eſſentialiter conſiſtit in actu liberi arbitrij. 12ª.q.77.6.c. 53
Peccatum eſt in ratione dupliciter. ſ. errando circa illud quod poteſt & debet ſcire facta promulgatione, vel non regendo potentias inferiores. 12ª.q.74.5.c. ª.[illegible].2m. ª.3m. 54
Peccatum mortale & veniale, poſſunt eſſe in ratione dupliciter. ſ. ſecundū ſe, & ſecundum quod regit potentias inferiores. 12ª.q.74.9.[illegible].c. 55
Peccatum moroſæ delectationis, eſt in ratione dupliciter, vel deficiēdo directiue interiorum paſſionum animi, vel in directione exteriorum actuum. Deficit autem in directione paſſionum dupliciter: primo imperando illicitas paſſiones, alio modo non reprimendo motus paſſionum illicitos. 12ª.q.74.3.c. ª.q.[illegible].4.[illegible].c. 56
Peccatum ipſius conſenſus in actum eſt tantum in ratione ſuperiori, ſed conſenſus in delectationem poteſt eſſe in ratione ſuperiori, & inferiori. 12ª.q.15.4.[illegible]. ª.q.74.[illegible].c. ª.8.1m. 57
Non omnis motus ſenſualitatis primus, id eſt, naturalis eſt peccatū. 12ª q.74.[illegible].c. 58
Sēſualitas tenet locum ſerpentis, quia inclinat ad peccatum. 1ª.q.81.3.[illegible]. ª.[illegible].1m. ª.12ª.q.74.3.2.3. ª.22ª q.165.2.6. ª.3ª.q.[illegible]8.2.3m. 59
In ſenſualitate poteſt eſſe peccatum ſubiectiue. 12ª.q.74.3.c. 60
In ſenſualitate poteſt eſſe peccatum veniale, non autem mortale. 12ª.q.74.3.4m. ª.4.c. ª.q.83.5.c. 61
Obedire imperio rationis, & eſſe ſubiectum peccati, conuenit ſenſualitati hominis, non autem ſenſualitati bruti. 12ª q.74.3.3m. 62
Peccatum actuale eſt in generatiua, non ſicut in ſubiecto, ſed materialiter: inquantum concupiſcibilis motum eius imperat 12ª.q.17.8.3m. 63
Peccatum actuale, non poteſt eſſe in parte non obediente rationi, ſed bene infectio naturæ. 12ª.q.83.1.c. ª.4.2m. 64
ª Omnis

65 *Omnis voluntas ſub Deo, poteſt ſecundum ſe habere peccatum, 1a. q.63.1.c.

66 Chriſtus nullum habuit peccatum, 3a.q.14.3.o.*.q.15.1.o.*.5 1m.*. 2m.*.q.23.4.1m.

67 Peccatum, vt eſt actus, habet cauſam per ſe: ſed rône inordinationis, habet cauſam per accidens tantû. 12æ.q.75.1.o.*.2.4 c.*.1m.q.77.4.c

68 Non omne peccatum fit ex contemptu, ſed quandoque ex ignorantia vel infirmitate. 22æq.162.2.c.1m* 2m.*q.186.9.23m.*3a.q.88.4.c

69 Cauſa primi peccati non eſt malum, ſed bonum ſ. voluntas cum abſentia alterius boni, ſ. regulæ rationis, vel legis diuinæ. 1a.q.49.2.1m.*. 3m.*.q.63.1.4m.*.12æ.q.75.1.c.*.3m.*.22æ.q.163.1.1.c.

70 Non omne peccatum fit ex contemptu, ſed quandoque ex ignorantia vel infirmitate. ſed peccandi conſuetudo implicat Dei contemptum. 22æ.q 105.2.9m.*.12æ.q.162.2.c.1m.*.2m.

71 Quod aliquis non poſſit vitare peccatum, poteſt intelligi dupliciter, ſcilicet vel quia conſtitutus eſt in malo. vel quia diu perſiſtere non poteſt quin ruat in peccatum. 12æ.q.109.8.o.

72 Principium peccati duplex. ſ. primum & vniuerſale. i. voluntas, & principium proprium & proximum. ſ. aliæ potentiæ. 22æ.q.10.2.c.

73 voluntas eſt cauſa alicuius dupliciter. ſ. per ſe. id eſt, imperando: & per accidens peccati, non impediendo. vel non reprimendo cum poſſit & ſic eſt cauſa peccati primorum motuum. 22æ.q.154.5.c.princip.

74 Propria & per ſe cauſa peccati, eſt voluntas: aliæ vero cauſæ, ſunt quaſi extrinſecæ & remotæ. 2æ.q.73.6.c.*.q.80.1.c.3m.

75 Nihil exterius eſt cauſa ſufficiens peccati: ſed tantum ſuadet vel mouet appetitum ſenſitiuum. 1a.q 115.4.c *.12æ.q.72.9.3m.*.q.75.3.o.*. q.80.1.3.o.*.22æ q.43.1.3m.*.q.73.c 2m.* q.115.2.1m.*.2m.

76 Aliquis poteſt ſufficienter impelli à dæmone in actum peccati, non autem in peccatum. 12æ.q.80.3.o.

77 Aliquis quandoque committit aliquod peccatum ſecundum effectum, & non ſecundum affectum. 22æ q.162.2.2m.

78 Cauſa interior peccati duplex. ſ. proxima. ſ. ratio & voluntas, & cauſa remota. ſ. imaginatio & appetitus ſenſitiuus, 12æ.q.75.2.o.*.3.c.*. 22æ.q.10.2.o.

79 Sciens peccat, non conſiderando in particulari vel in actu, quod ſit in vniuerſali vel in habitu, vnde dicitur quis ex certa malitia, vel ex induſtria peccare, quaſi ſcienter malum eligens. 12æ.q.78.1.c.ſi.

80 Cauſa peccati triplex. ſ. motiuum. ſ. bonum apparens, defectus regulæ, & perficiens: primum pertinet ad ſenſus & ad appetitum ſenſitiuum: ſecúdum ad rationem: tertium autem ad voluntatem. 12æ.q.75.2.?.c

81 Cauſa efficaciſſima peccati duplex. ſ. amor bonorum temporalium, & timor pœnæ. 22æ.q.?7 4.c.3m

82 *Propria & per ſe cauſa peccati, eſt ex parte conuerſionis ad commutabile bonum. 12æ.q.75.1.c *.q.77.4.c.*.6.1m.*.8.2m.*.q 84 1.1m

83 Cauſa peccati triplex. ſ. paſſio, habitus vitioſus, & falſa æſtimatio de particulari eligibili, ex paſſione, habitu, vel ignorátia. 22æ.q.14.1.c ſi

84 Inclinans ad peccatû eſt duplex. ſ. per ſe, vt habitus & diſpoſitio ex peccato: & per accidens. ſ. remouendo originalé iuſtitiá. i. peccatû originale.*. Nec tamen debet dici, q peccatû originale ſit habitus infuſus, aut acquiſitus per actum, niſi primi parentis, non autem huius perſonæ: ſed per vitiatam originem renatus. 12æ.q.82.1.3m.*.2.2m.

85 Omne peccatum contingit ex defectu ſcientiæ in vniuerſali, vel in particulari, in habitu vel in actu, ex intentione vel occupatione, vel infirmitate, vel paſſione. 12æ q.77.2.c.

86 origo peccatorum, attenditur ſecundum inclinationem ad finem, quæ eſt ex parte conuerſionis. 22æ.q.73.3.3m.

87 vnum peccatum eſt cauſa alterius peccati, in quadruplici genere cauſarum. ſ. in genere cauſæ efficientis, materialis, finalis, & formalis. 2æ. q 75.4.o.*.84.o.

88 vnum peccatum poteſt oriri ex diuerſis peccatis, ſed principalis, ex quo ſæpius conſueuit, propter propinquitatem ad finem eius. 22æ.q.?2.4.c

89 Ex minori vitio poteſt oriri maius peccatum, ſicut ex ira homicidium & blaſphemia. 22æ.q.73.3.3m.

90 Homo non debet facere vnum peccatum, vt vitet aliud peccatum. 22æ. q.1?3.1.3m.

91 Quia per operationes ſenſus homo peruenit ad actus rationis: ideo plures ſequuntur inclinationes naturæ ſenſitiuæ, quàm ordinê rationis: plures enim ſunt qui aſſequuntur principiû rei quàm, qui ad conſummationem perueniunt, ex hoc autem vitia & peccata in hominib. proueniunt, quod ſequuntur inclinationem naturæ ſenſitiuæ. contra ordinem rationis. 1a.q.49.3.5m.*.q.115.4.c.*.12æ.q.71.2.3m.

92 Natura humana, magis corrupta eſt per peccatum, quo ad appetitum boni, quàm quo ad cognitionem veri. 12æ.q.109.2.3m.

93 *Peccata hominum, ſunt impedimenta humani boni. 1a.q.53.2.1m.ſi.

94 Peccatum cedit in bonum hominis, non quidem ſecundum ſe, ſed quia homo fit humilior, & cautior ex peccato ſuo & aliorum. 12æ.q.87.2. 1m.*.2m.

95 Priuatio modi, ſpeciei, & ordinis, vt ſunt in bono virtutis & gratiæ, ſunt effectus peccati, non autem in aliis. 12æ.q.85.4.o.

96 Homo peccando recedit ab ordine rationis: ideo perdit dignitatem humanam, & incidit in ſeruitutem beſtiarum. 22æ.q.64.2.3m.

97 In quolibet peccato eſt aliquid virtutis, quia non poteſt corrumpere omnes circunſtantias virtutis, 12æ.q.73.2 c.ſi.

98 Peccatû ſingularis perſonæ, nô nocet, niſi ſibi. 3a q.19.4.1m *q 82.6.3m

99 Peccatum non nocet Deo, licet ſit contra Deum. 12æ.q.21.4. 1m.*.q. 47.1.1m.*.q.73.7.2m.*.22æ.q.88 2.c.

100 Peccatum tranſit actu, & manet effectu. ſ. reatus maculæ, & offenſæ Dei, 12æ.q.109.7.c *.q. 11?.2.3m *.3a.q.?2 2.2m.*.5.c.*.q 89. 4.?m.

vulnus quadruplex cauſatur in anima: primo ex peccato Adæ, ſed conſequenter ex aliis peccatis. ſ. infirmitas in iraſcibili, concupiſcentia in côcupiſcibili, ignorantia in ratione, & malitia in voluntate, ad quæ ſequuntur alia duo. ſ. dolor & mors 12æ.q.85.3.o.*.1.c. 101

Peccatum dupliciter deprimit. ſ. premendo ne videantur ſuperiora, ſed infima. & humiliando. 12æ.q.87.2.1m. 102

Homo per peccatum incurrit triplex detrimentum ſ. deordinationem mentis, reatum pœnæ, & debilitatem boni naturalis. 12æ.q.109.7.c.* 3a.q.12.3.c. 103

Obligatio duplex cauſatur ex peccato. ſ. ſeruitus diaboli, & reatus pœnæ 3a.q.48.4.c.3m. 104

Grauitas peccati, principaliter eſt ex obiecto, ſeu fine. 12æ.q.73.3.o.*. q 4.5. .c *.q.74.9.c.*.22æ.q.74 2.1m. 105

Grauitas & ſpecies peccati, magis attenditur ex fine, quam ex materiali obiecto 22æ.q 74.2 1m. 106

Ratio principalis grauitatis peccati, eſt ex auerſione à Deo. 12æ.q. 73. *.5.c.*.q.77.6.1m. 107

Quantitas peccati non menſuratur ex nocumento facto, ſed ex voluntate contra charitatem agentis. 12æ.q. 3.3.1m. 108

Grauitas peccati duplex. ſcilicet ex parte peccati, & ex parte peccantis ex maiori contemptu. 22æ.q.94.3.c.*.q.1 6.2 2m.*.q.142.3.c.*. 3a.q.80.5.c. 109

Grauitas peccati duplex, ſcilicet ſecundum ſpeciem, quæ eſt ex obiecto, & ſecundum circunſtantiam. 22æ.q.1 0. .1m.*.q.39.2.c.*.q.103.3 4.c.*.3a.q.80.5 c. 110

Defectus debitæ circunſtantiæ, aggrauat peccatum, & appoſitio eius, alleuiat ipſum. 12æ q 73.7.o. 111

Peccata verborum maxime ex affectu, & intentione loquentis, penſanda ſunt. 22æ.q. 2.2.c.3m.*.q.72.2.c.*.q.75.1.c.*.q.76.3.c.ſi. 112

Grauitas peccati triplex. ſ. ex materia vel obiecto ex parte peccantis, & ex affectu conſequente. 22æ.q.1?8.3.o. 113

Grauitas peccati magis attenditur in abuſu rei, quàm in omiſſione debiti vſus. 1a.q.48. .c.*.22æ.q.15?.1.1m. 114

Grauitas peccatorum in proximum, eſt per ſe ex maiori nocumento. ſ. contra maius bonum, ſed per accidens ex deliberatione. 22æ.q.34.4. o.*.q.73 3.4.*.q.74.2.c *.q.? 4.3.o. 115

Non omnia peccata ſunt æqualia in grauitate 12æ.q.73.2.o. 116

Gradus quadruplex grauitatis peccati. ſ. per paſſionem, ignorátiam, malitiam, & contumaciam. 12æ.q.105.2.9m.*.22æ.q.162.2.c. 1m.*. 2m.*.q.186 9 2m.*.?a.q.88 4.c. 117

Peccata quæ conſiſtunt in actuali contemptu Dei, ſunt grauiora peccatis in quibus non eſt contemptus Dei, niſi ex conſequenti, & quaſi interpretatiue. 12æ.q.73.8.2m. 118

Peccatum in quo Deus in ſeipſo contemnitur eſt grauiſſimum: poſt, in quo contemnitur in ſacramentis, præcipue in euchariſtia: tertio in membris ſuis; quarto in præceptis ſuis, quod commune eſt omni peccato mortali. 22æ.q.20.3.o.*.q.21.1.1m.*.q.?9.2.c.*.q.110.2.c.* q.148 3.c.*.q.110.3.c.*.q.154.3.c.3m.*.3a q.80.5.c. 119

Peccatum in ſpiritum ſanctum eſt grauiſſimum. 22æ.q.14.3.o.*. q.21. 1.4.o.*.q.130.1.o.*.q 1?3.1.c. 120

Peccata oppoſita virtutibus theologicis, ſunt cæteris grauiora, ſecûdum genus ſuum 22æ.q.20.3.o 121

Peccatum quanto plus repugnat oppoſitæ virtuti, tâto eſt grauius. 22æ q.116.2 c.*.q.1?9 3 c 122

*maximum peccatum opponitur maxime virtuti, principaliter & directe: ſed minimum extenſiue. 12æ q.73.4 o. 123

Omne peccatum opponitur prudentiæ, ſed non eſt grauiſſimum. niſi opponatur in aliquo maximo. 22æ.q.55.2.3 .*.q.119.1.3m. 124

Peccata contra præcepta primæ tabulæ, ſunt cæteris grauiora, 12æ. q. 100.6.c. 125

Quanto voluntas eſt maior vel finis peior, tanto peccatum eſt grauius: in aliis autem cauſis peccati eſt oppoſitum. 12æ.q.73.6.o. 126

Grauitas peccati, eſt maior de maiori bono quod corrumpitur, vel contemnitur: minor autem de maiori bono quod amittit 12æ.q. 100.6c. *.22æ.q 39.2.c.*.q.105.2.c.*.q. 1? 9.c.1m.* q.150,1 c. 127

In quolibet genere peccati, grauius eſt quod fit ex habitu, quia fit ex maiori libidine. 22æ.q.156.3.c. 128

Peccata carnalia ſunt minus grauia licet turpiora quàm ſpiritualia, 12æ. q.73.5 o.*.22æ.q.116.2.2m.*.q.142.4.2m.*.q 144.2.4m.*.q.154 3.o.*.q.162.6.3m. 129

Grauius eſt peccare opere quàm ore, & ore quàm corde. 12æ.q.100.6. c.ſi. 130

Nocere ſibi eſt grauius peccatum quàm nocere proximis, in re non ſubiecta voluntati. ſ. in naturalib. vel ſpiritualib in aliis autem econuerſo. q.73.9.2m. 131

Nocumentum intentum vel præuiſum, vel per ſe conſequens peccatum, aggrauat illud directe, non autem ſi per accidês conſequatur, ſed imputatur ei ad pœnam. ſi dabat operam rei illicitæ, propter negligentiam conſiderandi 12æ.q73.8.o. 132

Peccatum aggrauatur ex conditione perſonæ, contra quam peccatur tripliciter: primo ſi ſit coniuncta Deo, virtute, vel officio: ſecundo ſi ſit ſibi coniuncta natura, vel beneficio, vel aliter: tertio ſi ſit coniuncta proximo, tangendo plures, vt perſona publica, vel famoſa. 12æ.q.73.9 o.*.22æ.q.58.10.3m.*.q.62.2.3m.*.8.c.*.q.63.4.2m.*.q.65 4. o. *.3a.q.80.5.c. 133

Dignitas perſonæ peccantis, non transfert peccatum in aliam ſpeciem, 134

niſi ra-

niſi ratione inobedientiæ vel voti, & huiuſmodi. 12ª. q. 89. 3. c. * q. 112. 4. 5m.

135 Excellentia perſonæ peccantis aggrauat peccatum ex deliberatione, ſed alleuiat peccatum ex ſurreptione, 12ª. q. 73. 10. 0. * q. 89. 3. 5. c. * q. 102. 3. 11m * 22ª. q. 100. 1. 7m

136 Omne peccatum contra proximum, eſt etiam contra Deum, 12ª. q. 72. 4. 0. * 22ª. q. 105. 2. c.

137 Homo grauius peccat poſt dationem legis Moyſis, quàm ante, 12ª. q. 98. 1. 2m.

138 Homo grauius peccat in noua lege, quàm in lege veteri, 12ª. q. 106. 2. 2m.

139 Baptizatus grauius peccat quàm non baptizatus, cæteris paribus, 12ª. q. 106. 2. 2m * 22ª. q. 10. 3. 3m

140 Clericus in ſacris plus peccat in eodem genere peccati, quàm religioſus non in ſacris 22ª. q. 184. 8. c. fi

141 Peccatum religioſi, grauius eſt peccato ſecularis, tripliciter, ſ. ratione voti, ratione contemptus, & ratione ſcandali: in alijs autem eſt econuerſo. 22ª. q. 186. 10. 0.

142 Religioſus peccans ex contemptu, fit peſſimus, & maxime incorrigibilis. 22ª. q. 186. 10. 3m.

143 Delere peccatum formaliter, conuenit gratiæ, effectiue principaliter ſoli Deo, diſpoſitiue inſufficienter puro homini, ſufficienter Chriſto, inſtrumentaliter ſacramentis, 3ª. q. 16. 1. 3m.

144 Solus Deus remittit peccata per auctoritatem, homines autem per miniſterium, 3ª. q. 84. 3. 3m

145 Deus poteſt remittere peccata ſine pœna. 22ª. q. 67. 4. 2m * 3ª. q. 36. 2. 3m

146 Homo peccando obligatus erat ad pœnam Deo, ſicut ſummo iudici, ſed diabolo tanquam tortori: ideo debuit redimi Deo, & non diabolo. 3ª. q. 48. 4. 2m. * 3m.

147 * Omnia peccata in hac vita ſunt remiſſibilia, 3ª q. 79. 2 c.

148 Peccatum quodlibet dicitur remitti quo ad duo, ſ. quo ad culpam, & quo ad reatum: & ſecunda remiſſio poteſt eſſe ſine prima, 3ª. q. 22. 3. c.

149 Per charitatem conſequimur veniam peccatorum, 3ª. q. 9. 1 c.

150 Ad remiſſionem cuiuſlibet peccati requiritur, quòd totaliter dimittatur affectus eius. Exigitur autẽ ad remiſſionẽ peccati mortalis perfectior pœnitentia: vt ſ. homo actualiter, peccatũ mortale commiſſum deteſtetur, quantum in ipſo eſt, vt ſ. diligentiam adhibeat ad rememorandum ſingula peccata mortalia, vt ſingula deteſtetur. Sed ad remiſſionẽ cuiuſlibet peccati venialis, requiritur quædam virtualis diſplicentia, 3ª. q. 87. 1 c.

151 Peccatum originale eſt habitus, ſ. languor naturæ. Id eſt, inordinata diſpoſitio ex diſſolutione harmoniæ originalis iuſtitiæ, 12ª. q 82. 1. 0.

152 Peccatum originale eſt habitus corruptus, non pura priuatio, quia dicit priuationem originalis iuſtitiæ, & inordinatam diſpoſitionẽ partium animæ, 12ª. q. 82 1. 1m.

153 Peccatum originale eſt habitus, quia eſt inordinatio naturæ, non autem actuale peccatum, quia eſt inordinatio actus, 12ª. q. 82. 1. 2m

154 * Peccatum originale eſt peccatum naturæ, ſed peccatũ actuale eſt peccatum perſonæ, 1ª. q. 100. 1. c. * 12ª. q. 74. 3. 2. * q. 80. 1. c. * q. 81. 1. 0 * q. 82. 1. 2m * 3ª. q. 8. 5. 1m

155 Formale eius eſt priuatio originalis iuſtitiæ: materiale vero, eſt concupiſcentia, i. inordinatio partium animæ 12ª q. 82. 3. 0.

156 Si homo formaretur ex digito vel aliter, ſine ſemine viri, haberet omnes defectus naturæ ſicut alij: ſed non haberet rationem culpæ vel pœnæ. 12ª. q. 81. 4. 0.

157 * Peccatum originale eſt voluntarium, per voluntatem Adæ tãtum. 12ª. q. 80. 1. c. * q. 81. 1. 2m. * 22ª. q. 108. 4. 1. * 3ª. q. 84. 1. 3m.

158 Peccatum originale habet nouem nomina, ſ. originale, fomes peccati, cõcupiſcentia, concupiſcibilitas, languor, tyrannus, lex peccati, lex carnis, & lex membrorum. 3ª. q. 23. 3. c.

159 * Et eſt multiplex in virtute, quia virtualiter continet omnia peccata, 12ª. q. 82 2. 1m

160 Et eſt vnum numero in vno homine, ſed in omnibus eſt vnum ſpecie, 12ª. q 82. 2. 0.

161 Peccatum originale eſt æqualiter in omnibus hominibus, ſicut & relatio ad peccatum Adæ, & priuatio iuſtitiæ originalis. 12ª. q. 82. 4 0.

162 Et fuit in Adam vt in cauſa principali, in ſemine vero inſtrumentaliter: ſed in anima ſubiectiue in carne autem vt pœna, non vt culpa, 12ª. q. 81. 2. 0.

163 Peccatum originale prius eſt in eſſentia animæ, quàm in potentijs eius, 12ª. q. 83. 2. 0. * 3. c.

164 Et prius eſt ordine naturæ in anima quàm in carne: ſed ordine generationis, & temporis, eſt econuerſo. 12ª. q. 83. 1. 3m * 3. 3m.

165 Et contrahitur in infuſione animæ rationalis. 12ª. q. 83 1. 4m. * 3ª. q. 27 1. 4m.

166 Et prius inficit voluntatem, quàm alias potentias, 12ª. q. 83. 3. 0. * 4. 1m

167 Omnes defectus virtutum poſſunt reduci ad peccatum originale, inquantum includuntur in carentia originalis iuſtitiæ, quæ totam animã perficiebat, 22ª. q 5. 1 2m

168 Omnes potentiæ animæ ſunt corruptæ per illud: ſed quæ concurrunt ad generationem, dicuntur etiam infectæ, ſ. concupiſcibilis, generatiua, & tactus, 12ª. q. 83. 4. 0.

169 Et traducitur ad omnes qui fuerunt in Adam, ſecundum rationem ſeminalem, non autem ad alios. 1ª. q. 100. 1. c. 12ª. q. 81 3. 4. 0. * 3ª. q. 15. 1 2m * q. 31. 1. 3m * 6. 1m

170 Caro Chriſti in patribus, fuit obnoxia peccato originali, 3ª. q. 31. 1. 3m * 7. 0. * 8. 3m.

Secundũ fidem catholicam eſt tenẽdum, quod primum peccatum primi hominis, ſ. peccatum originale, originaliter tranſit in poſteros: contrarium autem eſt hæreſis Pelagiana. vt patet per Auguſtinum in pluribus ſuis libris, 12ª. q. 81. 1. c. princ. * 3. c. 171

Secundum fidem catholicam firmiter eſt tenendum, quod omnes homines præter ſolum Chriſtum, ex Adam deriuati, peccatum originale ex Adam contrahunt. Alioquin non omnes indigerent redemptione, quæ eſt per Chriſtum, quod eſt erroneum, 12ª. q. 81. 3 c. princ. 172

Ideo non ſecundum fidem catholicam, ſed erroneum eſt, dicere quod aliquis præter ſolum Chriſtum, fuerit ſine peccato originali, 12ª. q. 81. 3. c. * 3ª. q. 27. 2. c. 2m. 173

Nec poteſt eſſe in aliquo cum veniali, ſine peccato mortali, 12ª. q. 89. 6. 0. * 3ª. q. 90. 4. 3m. 174

Infectio eius nullo modo cauſatur à Deo. ſed ex ſolo peccato Adæ. per carnalem generationem, 12ª. q 83. 1. 4m. 175

Peccatum originale quo ad culpam, eſt à patre: ſed quo ad pœnalitates, eſt à matre, 3ª. q. 70. 2. 4m. 176

Peccatum originale habet duplicem proceſſum, ſ. à carne ad animam, ſecundum ordinem generationis: & ab eſſentia animæ ad potẽtias eius, ſecundum ordinem naturæ, 12ª. q. 83. 3. 2m. 177

Cauſa peccati originalis eſt tantum vna, ſ. priuatio originalis iuſtitiæ. 12ª. q. 82. 2. c. 178

Libido habitualis, ſ. fomes, eſt cauſa peccati originalis: non autem libido actualis, ſed eſt ſignum habitualis, 12ª. q. 82. 4. 3m. 179

Perſona primi, i. in Adam, infecit naturam peccato originali: ſed in alijs hominibus eſt econuerſo, 3ª. q. 8. 5. 2m. 180

Perſona primo infecit naturam per peccatum originale, Secundo, natura infecit perſonam, Sed Chriſtus primo reparat perſonam: ſecundo naturam. 3ª. q 69. 1. 3. 181

Peccatum originale corrumpit naturam, quantum ad id quod naturæ eſt: alia vero peccata, quantum ad id ſolum quod perſonæ eſt, 12ª. q. 81. 2. c. 3m 182

Peccatum originale adueniente gratia, tranſit reatu, & manet actu quo ad fomitem. 12ª. q. 7 . 3. 2m * q. 81 3. 2m. 183

Peccatum originale eſt minus voluntarium quocunque peccato actuali. 3ª. q. 1. 4. c. 184

Peccatum originale reſpectu naturæ, eſt grauius veniali, ſed reſpectu perſonæ, eſt econuerſo. 3ª. q. 1. 4. c. 1m. 185

Peccatum veniale dicitur tripliciter ſ. ex cauſa, euentu, & genere, 12ª. q. 77. 8. 1m * q. 88. 2. 0. 186

Peccatum dicitur veniale ex cauſa ſecundum quod priuat. vel diminuit voluntarium per ignorantiam vel impotentiam 12ª. q 77. 8. 1m. * q. 88. 2. c. 187

Peccatum veniale non habet ſimpliciter & perfecte rationem peccati, ſed eſt quaſi diſpoſitio ad illud, 12ª. q. 88. 1. 1m.

Et contingit ex corruptione fomitis, 12ª. q. 89. 3 c. 189

Et cõtingit ſemper vel propter imperfectionem actus vel propter inordinationem circa ea, quæ ſunt ad finem, & vtrunque propter defectum ordinis, 12ª. q. 72. 5. c. * q. 87. 2. 5. 0. * q. 88 2 c. * q 9. 1 c. 190

Peccatum veniale nullam propriè maculam cauſat in anima, ſed impedit actus virtutum. 12ª. q. 9. 1. 0. * 3ª. q 87. 1. 3m. 191

Homo poteſt quandoque eſſe ſine peccato veniali in hac vita, ſed nõ diu. 3ª q. 79. 1. 2m 192

Peccatum veniale non poteſt eſſe in non habente vſum liberi arbitrij. 3ª. q 8. 2. c. 193

Peccant venialiter, recidiui & ſimulati ficta diſpoſitiue & imperfecte: non autem ſimpliciter. 22ª. q. 75. 2. 2m. 194

Peccatum veniale non poteſt dimitti, quandiu voluntas ad illud manet. 3ª. q 87. 1. c. 1m * 2m * 3. 0m. 195

Vnus actus charitatis poteſt delere omnia venialia ſine actuali cogitatione eorum. 3ª. q 87. 1 0. 196

Aliquid cauſat remiſſionem venialium tripliciter. ſ. cauſando gratiam. vt omnia ſacramenta nouæ legis vel deteſtando peccata, vt confeſſio generalis, & oratio dominica. vel reuerẽdo diuina, vt benedictio epiſcopalis, quælibet vnctio ſacramentalis, & huiuſmodi. 3ª. q 87. 3. 0 197

Ingreſſus eccleſiæ conſecratæ, delet peccata venialia, 3ª. q. 83 3. 3m. * q. 87. 3 c. 198

In quolibet genere peccati mortalis, ſunt quædam peccata venialia propter imperfectionem actus. 22ª. q 35. 1. c. * q. 36. 3 c. * q. 162. 1. c. 199

Peccatũ veniale diſponit ad mortale per ſe, & per accidens, quia frequens venialium iteratio, diſponit ad illam placentiã vel malum, in qua conſiſtit peccatum mortale: eo quod ſecundum quod habitus ex conſuetudine generatur & augetur, ſecũdum hoc delectatio & pronitas creſcit. 12ª. q 74. 4. 3m * q. 88. 3. 4. 0. * 22ª. q. 24 10. c. fi. * 12. 1m * q. 43. 4. 5m. * q 132. 4 3m * b. 186. 9. c. 200

Peccatũ veniale cõparatur ægritudini: mortale vero morti, 12ª. q. 72. 5. c 201

Licet virtutes ſecundum habitum non corrumpantur niſi per peccatũ mortale: tamen actus eius corrumpuntur & impediuntur etiã per veniale, 12ª. q. 89. 1. c. * 22ª. q. 133. 1. 2m. 202

Peccatum mortale eſt contra præceptum Dei, non autem veniale, ſed eſt præter præceptum, 12ª. q. 74. 0 c. * q 88. 1. 1m * 22ª. q. 105. 1. 1m 203

* Peccatum veniale, & mortale, differunt genere, 12ª. q. 88. 2. c. 204

* Peccatum veniale ex genere, poteſt fieri mortale ex intẽtione, non idẽ numero, nec multa ſimul, 12ª. q. 88. 2 c. * 4. 0 * 6. c. 1m. 205

Cõſenſus in veniale ex genere eſt veniale Sed conſenſus in veniale propter imperfectionem actus, facit mortale, 12ª. q. 74. 8. 2m * 9. c. 3m. *. q. 88. 5. 1m. 206

Peccatum

207 Peccatum veniale poteſt fieri mortale per ſubtractionẽ propter imperfectionem actus, non autem propter additionẽ, 12ª q. 88. a. 2. c. ad 1.
208 Peccatum veniale & mortale differunt, ſicut reparabile & irreparabile, 12ª. q. 72. 5. c.
209 Per peccatum mortale omnino mens auertitur à Deo, ſed per veniale retardatur affectus hominis, ne promptè feratur in Deũ, 12ª. q. 87. 1. 2. c.
210 Per quodlibet peccatum veniale vel mortale deordinatur voluntas hominis, per immoderatam conuerſionem ad bonum creatum. 3ª. q. 87. 1. c. ad 2. 3m.
211 Vnum peccatum mortale poteſt oriri ex veniali. 22ª. q. 11. 4. 3m. ad. q. 105. 1. c.
212 Ante baptiſmum non poſſunt eſſe venialia ſine mortalib. 12ª. q. 89. 3. ad. 3ª. q. 90. 4. 3m
213 In ratione ſuperiori dupliciter poteſt eſſe peccatum veniale, ſ. quando conſentit in veniale ex genere, vel quando habet ſubitum motum infidelitatis ſine conſenſu. 12ª. q. 74. 10. c.
214 Ratio ſuperior, circa ſubiectum potentiæ inferioris, vt ſenſualitatis, ſicut in delectationibus ſecundum carnem, non habet motum, niſi deliberatum: ideo ſemper eſt mortale, ſi ſit de mortali: non autem ſi ſit de veniali. 12ª. q. 74. 10. c.
215 Nullus debet peccare venialiter, ne alios peccet mortaliter. 22ª. q. 43. 4. c. 2m. q. 43. 7. 5m. q. 110. 2. 4m
216 Quilibet debet potius mori, & præeligere omnem pœnam in generali, quam peccare non ſolum mortaliter, ſed etiam venialiter, 22ª. q. 110. 3. 4m.
217 Vtrum veniale poteſt remitti ſine alio veniali, non autem ſine quolibet mortali, 3ª q. 87. 4. c. q. 90. 4. 3m.
218 Peccatum veniale remittitur poſt mortem in purgatorio, quo ad culpã & pœnam, non autem mortale. 3ª. q. 64. c.
219 Quicquid fit in contemptum Dei, & quicquid in ſui ratione importat contemptum Dei, eſt peccatum mortale. 12ª. q. 88. 3. c. q. 6. 1. c.
220 Nullus actus ſine conſenſu rationis, eſt peccatum mortale, 12ª. q. 74. 6. c. q. 74. 9. 1m. 22ª. q. 15. 1. c.
221 Omnis actus humanus non relatus in Deum, actu vel habitu, ex parte agentis eſt peccatum mortale, non autem ex parte actus, 12ª. q. 88. 1. c.
222 Intendens peccare mortaliter, ſemper peccat mortaliter. 22ª. q. 10. 4. c.
223 Actus peccati mortalis poteſt aliquando eſſe figura alicuius boni, 22ª. q. 88. 2. 2m
224 Cuicunque peccato mortali homo vult adhærere ſumens baptiſmum, dicitur fictus, fictione recedente omne peccatum 3ª. q. 69. 9. 3m.
225 Omne quod fit propter mortale, eſt mortale, 12ª. q. 88. 2. 4. 6. c. 22ª. q. 110. 4. c. q. 154. 2. c.
226 Omne quod eſt contra præceptum Dei eſt peccatum mortale, niſi forte propter imperfectionem actus, 12ª. q. 88. 2. c.
227 Omne peccatum mortale eſt contra præceptum Dei, 12ª. q. 68. 3. c. ſi. q. 8. 2. b.
228 Aliquid dicitur peccatum mortale dupliciter, ſ. ſecundum ſpeciem ſuã, & ex ſua cauſa, 22ª. q. 164. 2. c. prin.
229 Non omne peccatum mortale directe contrariatur præceptis decalogi, ſed tantum iniuſtitiæ continentie, 22ª. q. 148. 2. 1m
230 Quilibet agens contra debitum iuſtitiæ, peccat mortaliter, 22ª. q. 59. 1. c. q. 71. 4. c.
231 Qui eſt in peccato mortali, diligit habitualiter aliquid ſupra Deũ. 12ª. q. 63. 3. c.
232 Omne peccatum mortale contrariatur charitati, non autem ſpei, vel fidei. 12ª. q. 71. 4. c. 22ª. q. 24. 10. c. 3ª. q. 87. 1. c.
233 Omnis actus contra charitatem eſt peccatum mortale, 12ª. q. 87. 3. c. q. 88. 1. c. 22ª. q. 11. 2. c. q. 35. 3. c.
234 Quælibet virtus vt eſt informata charitate, expellitur per quodlibet mortale, non autem inquantum eſt habitus, 12ª. q. 63. 2. 2m. q. 65. 3. c. q. 71. 4. c. q. 3. 1. 3m.
235 Per quodlibet peccatum mortale, deperit quicquid virtuti debebatur: & omnia merita mortificantur, 12ª. q. 114. 7. c. 3ª. q. 89. 4. c.
236 Peccatum mortale quantum ad aliquid eſt ſimile ægritudini, & quantũ ad aliquid eſſe ſimile morti, & hoc eſt inquantum ſeparat à Deo, qui vita eſt animæ: ægritudini autem inquantum habitudo reuocationis ad vitam & ſanitatem, remanet in peccante, licet talis ægritudo, per curam de ſe inducat damnationem æternam, 12ª. q. 71. 6. c.
237 Nullum mortale poteſt remitti ſine alio, quia omnia mortalia ſunt coniuncta in auerſione, non autem in conuerſione, 12ª. q. 73. c. 3ª. q. 86. 3. c.

¶ Pecunia. intelligitur omne illud, cuius pretium æſtimari poteſt pecunia, 22ª. q. 78. 2. 2. q. 100. 2. 1. c. q. 117. 2. q. 118. 2. 2.
Pecunia non poteſt vendi in mutuo pro pecunia ampliori, quæ ſit quantitas pecuniæ mutuatæ, quæ reſtituenda eſt. 22ª q. 78. 2. 4m. princip.

1 Pœna duplex, ſ. pœna ſenſus, id eſt afflictiua, & pœna damni, i. carentia diuinæ viſionis. 12ª. q. 87. 4. c. ſi. 22ª. q. 19. 4. 4m. 3ª. q. 46. 6. 3m. q. 12. c. 2m.
2 Pœna ſenſus, debetur culpæ ratione inordinatæ conuerſionis, ſed pœna damni ratione auerſionis. 12ª. q. 87. 4. c. 22ª. q. 79. 4. 4m
3 Pœna peccati duplex, ſ. per inflictionem contrarii, & per ſubtractionem boni conuenientis: prima eſt à Deo agente: ſecunda vero, à Deo non agente, 12ª. q. 79. 1. 3m
4 Pœna peccati duplex, ſ. pœna taxata, & pœna conſequens: prima commenſuratur culpæ, non autem ſecunda. 22ª. q. 6. 1. 4m
5 Pœna conſequens peccatum duplex, ſcilicet per ſe, & per accidens, 12ª. q. 73. 3. c.
vnius peccati eſt tantum vna pœna adæquata, & plures partiales multipliciter, 22ª. q. 19. 4. 3m. q. 99. 4. 2m 6
omnis pœna eſt medicina, ſed non ſemper reſpectu peccantis, 12ª. q. 87. 3. 1m. 3. 1m. 22ª. q. 39. 4. 1m. q. 43. 3m. q. 6. 2m. q. 80. c. q. 105. 3. 2m. 4. c. 7
omnis pœna eſt corruptio integritatis, & omnis culpa eſt corruptio ordinis. 12ª. q. 45. 1. c. 22ª. q. 2. 3m 8
De ratione pœnæ eſt, quod ſit contraria voluntati, 12ª. q. 87. 5. c. q. 64. 3. c. 22ª. q. 87. 2. 6. 1. 22ª. q. 68. 3. c 9
De ratione pœnæ ſunt tria, ſ. quod ſit contra voluntatem propter culpã, & paſſio ab extrinſeco. 12ª q. 46. 6. 2m 10
Nulla pœna eſt volita abſolute, ſed ex conditione dupliciter, ſ. qua acquiritur bonum, vt ſatiſfactio & martyrium, & ſine qua non eſt malis naturalis & purgatio, ſine quibus ad bonum optatum peruenire non poteſt 12ª. q. 87. 6. c 11
pœna eſt bona ſimpliciter, & mala ſecundum quid, 12ª. q. 19. 1. c 12
peccatum non eſt pœna, niſi per accidens, & hoc dupliciter, ſ. ratione antecedentis, quia deſeritur à Deo, & ratione conſequentis, quia perditur melius. 12ª. q. 87. 2. c. 22ª. q. 6. 2. 4m 13
puniri non eſt culpa, ſed facere eum pœnas. 12ª q. 87. 1. 2m 14
pœna peccato proportionatur ſecundum acerbitatem, in iudicio diuino, & humano 12ª q. 37. 3. c. q. 4. c. 2m 15
Ratio omnium pœnarum veteris legis exponitur. 12ª. q. 105. 2. 9m. 10m. 11. 12 16
pœna non debetur niſi, niſi propter culpam. 12ª. q. 87. 7. c 17
omnis pœna vt pœna, infligitur tantum pro culpa propria & præterita: ſed vt ſatiſfactio vel vt medicina infligitur etiam pro culpa aliena. 12ª. q. 87. 7. 8. c. 22ª. q. 108. 4. c. 3ª. q. 14. 1. 3m 18
Nullus punitur pœna animæ, niſi pro culpa propria, quia pœna animæ non eſt medicina. 12ª. q. 87. 8. 22ª. q. 108. 4. c. 1m 19
Filius punitur pœna corporali pro culpa parentum, & ſerui pro dominis, inquantum ſunt aliquid eorum, non autem pœna ſpirituali: niſi culpa aliorum ſiat eius per imputationem conſenſus vel imitationis vel conſilii, vel diſſimulationis, 12ª. q. 81. 2. 1m. q. 8. 2. 22ª. q. 108. 4. 1m. q. 164. 1. 4m. 3ª. q. 1. 6. 3m 20
Pœnam ſemper præcedit peccatum in natura, ſed non ſemper in perſona. 12ª. q. 87. 7. c 21
Qui eſt in peccato non habet geſtum ſuum, ſed affectum infectum, amore ſui inordinato: ideo reuocatur à peccato per pœnam contrariam ſuæ naturæ & ſuæ voluntati, & non dulcedine diuinæ bonitatis, 22ª. q. 108. 3. 2 22
In iudicio humano nullus debet puniri pœna perſonali niſi pro culpa ſua, ſed tantum pœna damni, triplici ratione, ſ. vel ex hoc quod aliquis iuſtitiæ redditur ſine ſua culpa, ad aliquod bonum habendum vel conſequendum, vel quia bonum in quo damnificatur, non eſt proprium bonum ſed commune, vel quia bonum vnius dependet ex bono alterius 22ª. q. 108. 4. 2m 23
Non omnes pœnæ ſunt æquales, nec præmia ſunt equalia, 12ª. q. 73. 1. c 24
Maxima pœna eſt, ſeparari à Deo, 12ª q. 88. 6. c. ſi 25
Grauior pœna imponitur quadrupliciter, ſ. propter grauius peccatum, conſuetudinem, opportunitatem, & nocumentum 12ª. q. 105. 2. 9m. 22ª. q. 5. c. 1m 26
Lex vetus pœna mortis punit peccata contra Deum, homicidium, irreuerentiam ad parentes, adulterium, inceſtũ, & furtum hominum. Aliarum autem rerum, pœna damni. 12ª. q. 105. 2. 9m. 12ª. q. 66. 6. 2m 27
pœnam talionis in percuſſuris mutilationibus, & falſo teſtimonio, lex vetus infligebat: alia vero flagella vel ignominiam, ibidem 28
Pœna poſt remiſſionem culpæ imponitur duplici de cauſa, ſ. ad ſoluendum debitum, & ad remedium: quo ad primum, debet imponi ſecundum quantitatem culpæ: ſed quo ad ſecundum, pro minori culpa imponitur maior pœna, triplici ratione, ſ. difficultatis, periculi, & multitudinis. 12ª. q. 105. 2. 9m 29
Chriſtus ex auctoritate poterat totam pœnam, vel partem dimittere ſicut volebat, non autem alii, 22ª. q. 8. 4. 1m 30
Deus tardat pœnas pro peccatis duplici ratione, ſ. vt prædeſtinati conuertantur, & vt malitia eorum appareat tuta. 22 q. 10. 3. c. ſi 31
Poſt hanc vitam nullus habebit pœnam corporalem nec ſpiritualem, niſi pro culpa ſua 22 q. 108. 4. c 32
minima pœna purgatorii, eſt maior quam maxima pœna hic. 3ª. q. 46. 6. 3m 33
Mortui cum ſolo peccato originali, non patiuntur pœnã ſenſus. 3ª. q. 1. 4. c. 3m 34
pœna eterna debetur peccato originali, non ratione grauitatis, ſed ratione ſubiecti priuati gratia. 12ª. q. 87. 5. 2m 35
pœna duplex debetur peccato originali, ſ. carentia diuinæ viſionis, inquantum inficit perſonam mors, rebellio, & huiuſmodi, inquantum inficit naturam 3ª. q. 1. 4. c 36
Omnes pœnæ pro peccato primorum parentum, declarantur. 22ª. q. 164. 2. c 37
Minor pœna debetur peccato originali, quam veniali, 3ª. q. 1. 4. 2m 38
peccatum veniale ſine gratia cum originali vel mortali, punitur eternaliter pœna ſenſus in inferno 12ª. q. 87. 5. 3 39
pœna temporalis debetur peccato veniali, eterna vero mortali. 12ª. q. 87. 5. c. q. 87. 2. 5. q. 8. 2. 5. q. 109. 7. c. q. 3. 4. c 40
omnis pœna præeligenda eſt non ſolum peccato mortali, ſed etiã peccato veniali, tamen nullus tenetur ſe offerre in ſpeciali ad hoc, propter periculum, quia deſcendere in talibus ad ſingula, eſt inducere hominem in 41

minem in tentationem, & præbere occaſionem peccandi, 2ª2ª.q.106 3.4m

95 Remiſſa per pœnitentiam culpa mortali & pœna æterna, quandoque remanet pœna temporalis. 1ª2ª.q.87.6.c.ª.3ª.q.86.4.c.
¶ Pœnale eſt aliquid, inquantum eſt contra voluntatem, 1ª.q.48.5.c.ª.q.64.3.c.ª.1ª2ª.q.87.2.6.c.ª.2ª2ª.q.108.3.c.

1 POenitentia vt eſt dolor voluntatis, cum electione recta, eſt virtus vel actus eius, non autem vt paſſio. 3ª.q.85.1.c.

2 Pœnitentia eſt virtus ſpecialis, quia habet materiam generalem ſub ratione ſpeciali, ſ. omnia peccata, vt emendabilia per actum hominis. 3ª q.85.2.c

3 Pœnitentia eſt virtus moralis & non theologica, quia obiectum eius eſt peccatum, non autem Deus, ſed eſt finis eius. 3ª.q.85.3.1m.

4 ª Pœnitentia eſt ſpecies iuſtitiæ commutatiuæ: licet contineat aliquid de qualibet virtute. 3ª.q.85.3.c.ª.4.c

5 pœnitentia & vindicatiua, continentur ſub iuſtitia commutatiua 3ª.q.85.3.3m.

6 Pœnitentia ſecundum quod eſt virtus, importat deteſtationem peccati, cum propoſito abolendi illud ſecundum conditionem ſtatus peccantis. 3ª.q.85.2.1m.ª.3.c.

7 pœnitentia ponit medium inquantum infert debitam pœnam pro quali bet culpa, ſecundum acceptationem Dei. 3ª.q.85.3.2m

8 ª Pœnitentiam ordine naturæ, ſimpliciter præcedunt virtutes theologicæ. 3ª.q.85.6.c

9 Pœnitentia eſt dolor de peccato præterito, ſed verecundia eſt timor, de turpi futuro. 3ª.q.85.1.2m

10 Pœnitentia eſt in reo, ſecundum voluntatem eius, pro offenſa Dei: ſed iuſtitia vindicatiua, eſt in iudice, contra voluntatem rei, & pro offenſa in communi. 3ª.q.85.3.c.ª.q.90.2.c

11 pœnitentia ſecundum quod eſt actus virtutis, requiritur ante baptiſmũ, quæ fit prius baptiſmo, tempore vel natura, non autem vt ſacramentum. 3ª.q.6.1.ª.q.84.2.2m.ª.6.2m.ª.q.90.4.1m

12 pœnitentia eſt poſterior natura & tempore, fide, ſpe, & timore ſeruili: ſed eſt prior charitate & cæteris virtutibus. 3ª.q.85.6.c

13 pœnitentia vtitur temperantia ad finem ſuum. 3ª.q.85.3.4m

14 Deteſtatio vel diſplicentia peccati abſolute, eſt actus cuiuslibet virtutis: ſed vt expiabile per eam, quo ad culpam & reatum, eſt actus pœnitentiæ virtutis. 3ª.q.85.2.1m.ª.3.c

15 Primus actus pœnitentiæ, ſ. contritio, ſe habet vt vltima diſpoſitio ad gratiam conſequendam, alij vero actus pœnitentiæ, procedunt iam ex gratia & virtutibus. 3ª.q.89.1.2m.ª.2.c

16 ª pœnitentia, & gaudium, circa idem, ſ. de peccatis, contrariantur. non autem gaudium de pœnitentia, vel de venia ſperata. 3ª.q.84.9.2m.

17 pœnitentia non fuit in Chriſto, actu nec potentia, ſicut nec materia eius ſcilicet peccatum. 3ª.q.84.9.4m

18 Pœnitentia vt virtus eſt ſubiectiue in voluntate, ſed vt paſſio eſt in concupiſcibili. 3ª.q.85.4.c

19 pœnitentia eſt in innocentib. ſecundum habitum, non autem ſecundum actum. 1ª.q.95.3.c

20 pœnitens recurrit ad Deum, ſicut ſeruus, filius, & vxor, ad dominium, patrem, & virum: ad ſacerdotem autem, ſicut ad vicarium Dei. 3ª.q.85.3.c.

21 Eſau non vere pœnituit, quia non doluit de peccato, ſed de damno. 3ª.q.85.1.1m.

22 Habens veram pœnitentiam poteſt eam deſerere: tamen pœnitentia requirit propoſitum perſeuerandi. 3ª.q.84.10.c.

23 vera pœnitentia poteſt amitti per quodlibet peccatum mortale ſequens, propter flexibilitatem liberi arbitrij. 3ª.q.84.10.c

24 pœnitentia debet eſſe continua ſecundum habitum: non autem ſecundũ actum, quia non poteſt 3ª.q.84.8.c

25 pœnitentia interior debet durare vſque in finem vitæ, non autem exterior. 3ª.q.84.8.c.ª.9.1m

26 pœnitentia eſt poſſibilis in fine vitæ, quamdiu durat liberum arbitrium: ſed eſt difficilis & rara. 2ª2ª.q.14.3.3m.

27 Exercitia militiæ, negotiationis & publicanorum, poſſunt haberi à pœnitentib. licet laudabilius teneantur ab eis. 2ª2ª.q.188.3.4m

28 Militia ſæcularis, interdicitur pœnitentib. ſed quæ eſt propter Deum, imponitur eis quandoque. 2ª2ª.q.188.3.2m

29 pœnitentia quo ad habitum eſt tantum à Deo, ſed diſpoſitiue eſt à nobis per timorem ſeruilem vt plurimum: licet in aliquib. inchoetur ex amore 3ª.q.85.5.c

30 Actus pœnitentiæ eſt à timore ſeruili, vt à primo motiuo affectus: à timore filiali vero, vt à principio immediato & proximo. 3ª.q.85.5.c.

31 Sex actus per ordinem, concurrunt ad cauſandum in nobis pœnitentiæ actus. ſ. operatio Dei conuertentis cor, motus fidei, ſpei, charitatis, timoris ſeruilis, & filialis. 3ª.q.85.5.c

32 Chriſtus ſacramento pœnitentiæ non eſt vſus ad ſe, nec ad alios, quia vt ſacramentorum dominus, effectum ſacramenti ſine ſacramentali bus præbebat. 3ª.q.84.5.3m.ª.7.4m

33 Pœnitentia figurabatur in veteri lege per diuerſos ritus expiationum. 1ª2ª.q.102.5.3m

34 pœnitentia in generali eſt à natura, ſed cum aliqua determinatione, eſt à lege veteri: à noua vero, vt ſacramentum nouæ legis. 3ª.q.84.7.c.ª.q.86.6.1m

35 pœnitentia eſt ſacramentum. 3ª.q.84.1.c.

36 Et fuit inſtitutum à Chriſto dando claues, ſed oſtendit efficaciam eius poſt reſurrectionem. 3ª.q.84.7.c

Et neceſſarium eſt ſolis habentib. peccatum. 3ª.q.65.4.c.ª.q.84.5.c.ª.q.85.10.ª.6.c. 37

Sacramentum pœnitentiæ poteſt & debet iterari. 3ª q.84.10.c 38

Sacramentum pœnitentiæ non requirit impoſitionem manuũ, nec ſignũ crucis. 3ª.q.84.4.c 39

Remiſſio peccatorum, eſt res tantum in ſacramento pœnitentiæ, actus vero exteriores pœnitentis & abſoluentis, ſunt ſacramentum tantum: ſed pœnitentia interior eſt ſacramentum & res ſacramenti, & ſecundum totum ſimul, eſt cauſa tertij: ſed ſecundum & tertium, eſt cauſa primi. 3ª.q.84.1.3m 40

Hoc ſacramentum non conſiſtit in conſecratione materiæ, nec in vſu materiæ conſecratæ, ſicut alia ſacramenta, ſed in remotione materiæ, ſ. peccati. 3ª.q.84.3.c. 41

In Sacramento pœnitentiæ & matrimonij, non eſt materia corporalis, ſicut in aliis ſacramentis: ſed actus humani ſenſibiles, ſunt ibi loco materiæ. 3ª.q.84.2.1m.ª.2m.ª.4.3m.ª.7.c.ª.q.85.1.1m.ª.q.86.4.3m.ª.6.c.ª.q.89.1.2m.ª.q.90.1.c.ª.2.c 42

Materia vel obiectum pœnitentiæ duplex, ſ. proxima. ſ. actus pœnitentis: & remota. ſ. peccata. 3ª.q.84.2.c.ª.q.90.1.3m 43

Materia pœnitentiæ adhibetur à Deo interius inſpirante, non autem à miniſtro, ſicut in aliis ſacramentis, ſed tantum complet abſoluendo. 3ª q.84.1.2m.ª.1.c.ª.4.4m 44

pœnitentia eſt aliquo modo de quolibet genere peccatorum, ſed eſt de peccato mortali proprie & principaliter: de veniali proprie & nõ principaliter: de originali vero, improprie. 3ª.q.84.2.3m.ª.7.3m 45

Nullus tenetur ad pœnitentiam de peccato veniali, quia ſine ea remittitur: licet non in hac vita. 3ª.q.87.1.c.ª.2.2m 46

Quæ ſunt ex parte pœnitentis, ſ. verba & facta, ſunt materia huius ſacramenti, quæ vero ſunt ex parte ſacerdotis, ſe habent per modum formæ. 3ª.q.84.3.c.1m.ª.4.3m.ª.7.c.ª.q.86.6.c.ª.q.89.1.2m 47

Forma huius ſacramenti eſt hæc abſoluo te, ſed alia, ſ. in nomine patris, &c. & omnia alia quæ in abſolutione dicuntur, ſunt ad bene eſſe. 3ª.q.84.3.c. 48

Sacramentum pœnitentiæ habet partes, non autem in virtus nec alia ſacramenta. 3ª.q.90.1.c. 49

partes eius materiales ſunt tres, ſ. contritio, confeſſio, & ſatiſfactio. Sed partes eius eſſentiales & cuiuslibet ſacramenti, ſunt materia & forma. 3ª q.90.1.c 50

Hæ partes pœnitentiæ, ſunt partes eius eſſentiales, non autem ſubiectiuæ, nec potentiales. 3ª.q.90.3.c 51

Contritio, confeſſio, & ſatiſfactio, ſunt actus pœnitentiæ virtutis, & nõ partes eius. 3ª.q.90.1.2m. 52

Ordo virtutis & temporis, eſt inter partes pœnitentiæ integrales. 3ª.q.90.3.3m. 53

pœnitentia ante baptiſmum pœnitentia peccatorum mortaliũ, & pœnitentia venialium, ſunt partes, id eſt, ſpecies virtutis pœnitentiæ, nõ autem ſacramenti pœnitentiæ. 3ª.q.90.4.c 54

Satiſfactio dicitur fructus pœnitentiæ, quia eſt vltima pars eius 3ª.q.90 2.3m. 55

pœnitentia ſolennis non debet iterari triplici ratione ſ. ne ex iteratione pœnitentia vileſcat, & propter ſignificationem: & quia ſolennitas eſt quædam profeſſio perpetuæ pœnitentiam conſeruandi. 3ª.q.84.10.2m. 56

pœnitens ſolenniter non debet ordinari quadruplici ratione ſ. propter dignitatem ordinum ſacrorum, propter timorem recidiui, propter ſcandalum vitandum quod poſſet in populo oriri ex memoria præcedentium peccatorum, & quia non haberet frontem alios corrigendi, cum peccatum eius foret publicum. & ordinatus debet priuari poteſtate hac, niſi in neceſſitate vel conſuetudine, ad ordines minores tantum. 3ª.q.89.3.3m 57

pœnitentia reuocat omnes defectus, reſtituendo in priſtinam gratiam, 3ª.q.89.2.1m 58

In ſacramento pœnitentiæ, gratia infunditur, per quam fit remiſſio peccatorum. 3ª.q.89.1.c 59

pœnitentia ex prima ſui inſtitutione, reſpicit præteritum: ſed ex ex conſequenti vt medicina præſeruans, reſpicit futurum: & ſimiliter ſatiſfactio. 3ª.q.84.8.1m 60

Dignitas amiſſa per peccatum, eſt triplex, ſ. filiatio Dei per gratiam, innocentia & dignitas eccleſiaſtica. Prima reſtauratur per pœnitentiã, non autem ſecunda: ſed aliquid maius quandoque: nec tertia. quadrupliciter. ſ. ſi vere non pœniteat, vel negligenter, vel propter irregularitatem, vel propter ſcandalum. 3ª.q.89.3.c 61

In pœnitentia non quæritur ſola reintegratio equalitatis iuſtitiæ, ſicut in iuſtitia vindicatiua, ſed magis reconciliatio amicitiæ. 3ª.q.90.3.c 62

pœnitentia expellit effectiue quodlibet peccatum formaliter vero, ſuũ oppoſitum tantum. ſ. impœnitentiam. 3ª.q.85.2.1m.ª.3m. 63

Omnis virtus expellit formaliter. ſ. per actum primum, peccatum ſibi oppoſitum, ſed tantum pœnitentia, expellit effectiue. ſ. per actum ſecundum omne peccatum. 3ª.q.85.2.3m. 64

Homo in primo inſtanti ſuæ pœnitentiæ, conſequitur remiſſionem peccatorum. 3ª.q.84.8.1m 65

Merces pœnitentiæ eſt plena remiſſio peccatorum, quo ad culpã & pœnam. 3ª.q.84.9.1m.ª.q.89.1.c. 66

per pœnitentiam liberamur à peccato, & reſtituimur in ſtatum priſtinum, ſed per eam non exhibetur aliquid de nouo, pertinens ad cultũ Dei. 3ª.q.63.6.c. 67

ª Omne peccatum victoris . deleri poteſt per pœnitentiam, non autem dam- 68

tem damnatorum.3ª.q.[illegible]

69 Remiſſio culpæ eſt effectum pœnitentiæ virtutis,ſed principalius pœnitentiæ ſacramenti:& principalius gratiæ quam ſacramenti & principalius charitatis & fidei,quam pœnitentiæ virtutis 3ª.q.86.[illegible]

70 Remiſſio culpæ eſt effectus pœnitentiæ,principaliter ex vi clauium in miniſtris ecundario ex vi actus ipſius pœnitentis. 3ª.q.86.6.c.[illegible].q.89.1.2m

71 Peccatum mortale poteſt remitti ſine ſacramento pœnitentiæ, non autem ſine virtute pœnitentiæ.3ª.q.85.1.[illegible].q.87.1.c.

72 Peccatum veniale poteſt remitti ſine ſacramento pœnitentiæ, non quidem ſine aliquali actu virtutis pœnitentiæ,explicito vel implicito.3ª q.87.1.2.[illegible].2.2m.[illegible].3m.[illegible].3.c

73 Pœnitentia tollit totam culpam,ſed non ſemper totum reatum,i.debitum potius pœnæ 3ª.q.67.3.[illegible].q.[illegible].q.86.4.[illegible]

74 Pœnitentia non tollit omnes reliquias peccati actualis,id eſt, defectus conſecutos,niſi pœnitentia iam perfecta, ſecundum omnes eius partes.3ª.q.86.4.3m.[illegible]

75 Sacramentum pœnitentiæ habet efficaciam ad remiſſionem peccatorũ, ex virtute mortis Chriſti,patientis & reſurgentis 3ª.q.84.4.c.[illegible].3m.[illegible].q.86.1.c.[illegible].3m

76 Remota per pœnitentiam auerſione, remanet inordinata conuerſio ad bonum creatum.3ª.q.86.4.1m.[illegible].5.c

77 Omnes virtutes & gratiæ reſtaurantur per ſacramentum pœnitentiæ, non autem per virtutem pœnitentiæ.1ª.q.[illegible].1m.[illegible].3ª.q.89.1.c.

78 Nec reſtaurantur ſemper in gradu priori,ſed in maiori vel minori,ſecundum gratiam motus pœnitentiæ.3ª.q.89.2.[illegible].5.3m.

79 In innocentibus poteſt eſſe pœnitentia non actu,ſed potentia. Supple. q.16.1.c

80 Sicut virtutes cardinales remanebunt in patria ita etiam pœnitentiam, quæ eſt pars iuſtitiæ, quæ eſt virtus cardinalis, habebunt ſancti, qui ſunt in gloria.Suppl.q.16.2.c

81 Non poteſt pœnitentia eſſe in malis angelis, quum peccatum illorum ſit irremiſſibile.Suppl.q.[illegible].3.c

82 Iniungenda nonnunquam eſt criminibus & publicis criminib. obnoxiis publica & ſolemnis pœnitentia, ad ipſorum ſalutem & aliorum exemplum. Suppl.q.28.1.2

83 Si quis poſt ſolemnem actam pœnitentiam rurſus,peccauerit,non iterum ei locus pœnitentiæ,ſed pœnitentia ſolemnis iteranda non eſt Suppl.q.28.2.c

84 Publica ac ſolemnis pœnitentia viris ac mulieribus ſemel tantum iniungi poteſt,non tamen clericis:publica autem & non ſolemnis, etiam clericis imponi pluries poteſt,ſicut & aliis.Suppl.q.28.3.c

¶ Pentecoſtes erat feſtum pro beneficio datæ legis, ſignificans aduentum ſpiritusſancti,cuius feſtum inceſſit ei.12ª.q.103.[illegible].3.4m.

1 PEr ſignificat aliquam cauſam operationis, in ſuo caſuali dupliciter,ſ. vt exit ab agente,& vt terminatur ad operatum.1ª.q.36.3.c

2 Cum dicitur aliquis per aliquem operari,hæc præpoſitio,per ſemper deſignat in ſuo caſuali aliquam cauſam,vel principium actus.1ª.q.[illegible] e principio

3 Per,ſignificat cauſam mediam,ſed aliquando habitudinem formæ, per quam agens operatur.1ª.q.39.8.c.[illegible].q.[illegible]

4 Hæc præpoſitio,per,ſolet denotare cauſam mediam,vel principium de principio,1ª.q.45.[illegible].2m

5 Per ſignificat auctoritatem in recto,& aliquãdo in obliquo 1ª.q.36.3.c

6 Pater operatur per filiũ,& non econuerſo 1ª.q.36.3.c.4m.[illegible].q.45.6.1m.

¶ Perceptio,experimentalem quandam notitiam ſignificat, 1ª. q. 43. 5.2m.

1 PErfectio dicitur dupliciter,ſ. proprie, & tranſumptiue , ſicut dicitur quandoque perfectus latro . non quidem proprie & ſimpliciter, ſed quaſi tranſumptiue & ſecundum quid.12ª.q.55.3.1m.[illegible].q.92.1.c.[illegible].12ª.q.14.4.1m.[illegible].q.65.1.1m.[illegible].q.[illegible].13.c.[illegible].q.98.[illegible].q.[illegible].3m

2 Perfectio duplex ſ.prima,i.forma ſubſtantialis: & ſecunda,i.forma accidentalis.1ª.q.73.1.c.[illegible].12ª.q.4.2.1m

3 Perfectio duplex ſ.prima:ſubſtantia rei,& ſecunda,ſ.finis,ſiue operatio,& prima eſt cauſa ſecundæ.1ª.q.73.1.[illegible]

4 Perfectio vniuerſi duplex ſ.ſecundum ſtatum præſentem,& futuræ nouitatis.1ª q.73.1.c

5 Perfectio duplex ſ,totalitatis & finis:prima conuenit diei ſextæ,in prima operib Dei,ſed ſecunda diei ſeptimæ. 1ª q.73.1.c.[illegible].q.29.2.c

6 Perfectio dicitur tripliciter,ſ,ſimpliciter,ſecundum naturam, & ſecundum tempus.12ª.q.[illegible].22ª.q.184.1.4m

7 Perfectio triplex,ſ,ſecundum eſſe, ſecundum accidentia , & ſecundum finem 1ª.q 6.[illegible]

8 Perfectio triplex,ſ,diſpoſitionis,formæ & finis.3ª.q.29.[illegible]

9 Perfectio triplex naturæ gratiæ & gloriæ,1ª.q 73.[illegible]

10 Gradus perfectionis quintuplex,ſ quia ſupremum in entibus, eſt,quod habet perfectum bonum ſine operatione vt Deus:ſecũdum eſt, quod habet perfectum bonum per vnum. vel per paucos motus, vt angelus:tertium eſt, quod acquirit perfectum bonum , per multas operationes,vt homo:quartum eſt , quod non poteſt acquirere perfectum bonum vllo modo,ſed acquirit ad primum per paucos motus,vt bruta perfecta,vel per vnum tantum,vt bruta imperfecta,& infimum eſt quod nihil bonum poteſt acquirere , & propter hoc non habet participatum aliquem motum,vt plantæ.1ª.q.77.2.c.[illegible].q.[illegible]

11 Omnis creatura,ſecundum quod eſt perpetua,eſt de eſſentiali perfectione vniuerſi,de accidentali vero, ſecundum quod eſt corruptibilis. 1ª.q.[illegible]

12 Vlt[illegible] perfectio rei,eſt in conſecutione finis.1ª.q.103.1.c.[illegible].22ª.q.55.c.[illegible].22ª.q.184.[illegible].c.

13 Prima perfectio,id eſt,forma rei,ſe habet ad ſecundam id eſt,ad operationem in duplici ordine,quia terminus,[illegible] 3ª.q.29.[illegible].c.

14 Infima b. naturæ ordinata ſunt ad perfectionem naturæ in futuram,ſ. aliquam ſecundum motum proprium . & aliquid ſecundum motum naturæ ſuperioris,12ª.q.[illegible].c.

15 Vnumquodque ſecundum quod eſt perfectum,eſt bonum,& in actu.1ª. q.[illegible].q.[illegible].12ª.q.3.1.c

16 Primum principium in genere cauſæ efficientis oportet eſſe perfectiſſimum,perfectum dicitur,cui nihil deeſt, ſecundum modum ſuæ perfectionis.1ª.q.4.1.c.[illegible]

17 Vltima perfectio cuiuſlibet rei,eſt operatio eius 12ª.q.3.2.c

18 Perfectum eſt prius imperfecto,ordine naturæ & perfectionis ſed econuerſo ordine temporis,& generationis.1ª.q.85.3.1m.[illegible].3ª.q.[illegible].5.3m.[illegible]

19 Semper imperfectum eſt propter perfectum.1ª.q.[illegible].5.c.

20 Perfecta bonitas eſt in iis quæ ſunt ad finem . ſi per ſe ſufficiunt inducere ad finem,imperfecta vero,ſi tantum aliquid cooperari poſſunt.12ª q.98.1.c

21 Aduenienti perfectio,non manet imperfectum,quando imperfectio eſt de ratione eius.12ª.q.67.3.6.c.[illegible].22ª.q.4.4.1m

22 vel aliquando ſunt oppoſita,1ª q.58.7.3m.[illegible].q.62.7.3m.12ª.q.67.3.c.[illegible].3ª.q.9.3.1m

23 Aliquis dicitur perfectus dupliciter,ſ habendo perfectionem . & ſtatum eius,22ª.q.184.[illegible]

24 Ad ſtatum perfectionis requiritur obligatio perpetua ad ſeruitutẽ Dei, cum aliqua ſolennitate.22ª.q.184.[illegible]

25 In ſtatu perfectionis ſunt religioſi profeſſi ſolenniter religionem, & epiſcopi.22ª.q.184.4.c.[illegible]

26 Status epiſcoporũ eſt perfectior ſtatu religioſorum . quia epiſcopi ſunt perfectiores,hi autem perfecti,22ª.q.184.5.[illegible].q.[illegible].q.184.[illegible].3m

27 Status religioſorum eſt perfectior ſtatu curatorum & archidiaconorũ . 22ª.q.184.[illegible]

28 Perfectio hominis eſt,vt contemptis temporalib.ſpiritualib.inhæreat, 12ª.q.99.6.c

29 Perfectio charitatis triplex,ſ,ex parte diligibilis,diligentis,& per excluſionem repugnantium:prima conuenit ſoli Deo: ſecunda beatis: tertia viatoribus 22ª.q.24.8 [illegible]

30 perfectio charitatis ex parte diligentis triplex.ſ.ſecundum actũ ſtudiũ, & habitum:prima conuenit ſolis beatis : ſecunda perfectis viatoribus, tertia omnib.habentib.charitatem.& ad eam omnes tenentur. 22ª.q. 24.[illegible].q.44.4.[illegible].q.184.2.c

31 Ad perfectionem,aliquid pertinet tripliciter,ſ.eſſentialiter.vt obſeruantia præceptorum charitatis conſequenter,vt conſilia.& inſtrumentaliter,vt paupertas,continentia & huiuſmodi 22ª.q.184.[illegible]

32 paupertas voluntaria non eſt perfectio ſed inſtrumentum eius.12ª.q.19 12.1m.[illegible].q.184.[illegible].q.18[illegible].q.18[illegible].q.188.[illegible]

33 paupertas voluntaria eſt efficax exercitium perueniendi ad perfectionẽ charitatis 22ª.q.18[illegible]

34 perfectio vitæ Chriſtianæ. ſimpliciter attenditur ſecundum charitatẽ. ſed ſecundum quid.ſecundum alias virtutes,22ª.q.184.1.[illegible].q.189.1.1m.[illegible].3ª.q.26.3.c

35 perfectio vitæ eſſentialiter conſiſtit in præceptis, ſed inſtrumẽtaliter in conſiliis 22ª.q.184.3.c

36 perfectio vitæ , principaliter & per ſe conſiſtit in interioribus præcipue in charitate ſed ſecundario & per accidens in exterioribus,ut in virginitate & paupertate & hoc tripliciter,ſcilicet remouendo impedimenta.vel ut effectus charitatis.& ut perfectio pœnitentiæ.22ª.q.81.[illegible].q.186.7.1m

37 Quilibet tenetur tendere ad perfectionem ex præcepto,non autem tenetur eſſe perfectus.22ª.q.186.2.[illegible]

38 Habens perfectã charitatem,vel exiſtens in ſtatu perfectionis, non tenetur plus alia ad opera perfectionis niſi ex voto,vel cura.22ª q.[illegible]

39 Qui non eſt perfectus in virtutib. moralib.indigne ſumit officium prælationis,vel prædicationis,3ª.q.41.[illegible]

40 perfecti debent tolerare iniurias proprias,ſecundum præparationem animi,non autem iniurias Dei,proximi,vel ſtatus,22ª.q.108.[illegible].q.[illegible]

41 perfecti debent reſiſtere detractorib. ſuis. 22ª.q.72.3.c

42 perfectus licet ſua repetere, vel non dare, ſicut etiam imperfectis. 22ª. q.43.8.c

1 PEriculum ex ipſo facto naſcens,facit illud factum non expedire, non autem periculum naſcens ex defectu noſtro.22ª.q.98.[illegible].2m.

2 Expediens eſt aſcendere equum,quamuis periculum immineat cadendi de equo:alioquin oporteret ab omnibus bonis ceſſare, quæ etiam per accidens ex aliquo euentu,poſſunt eſſe periculoſa,12ª.q.88.4.2m.

3 Quæcunque res magnas aggredi,videtur periculoſum eſſe,quia in iis deficere,eſt valde nociuum.22ª.q.128.[illegible]

periculis

4 Periculũ rerum humanarum eſt obuiandum per res humanas, non autem per hoc, quod res diuinæ conuertantur in eſum humanum per diſpenſationem indebitam 22ª.q 8 .1.2.1ᵐ
5 Periculum eſt in mora quandoque. 12ª q.96 6.c &
6 Si ſit ſubditum periculum, non patiens tantam moram, vt ad ſuperiorē recurri poſſit: ipſa neceſſitas diſpenſationem habet annexam, quia neceſſitas non ſubiacet legi. ibidem.
1 ¶ Periurium habet principal ter nomen & ſpeciem à falſitate; ſecundario à defectu iuſtitiæ: tertio à defectu iudicij. 22ª.q.98 1.c.ª.q.2.3.3.2ᵐ.
2 Per vſum omne, ſemper eſt peccatum, contrarium religioni. 22ª.q 98 4.
3 Periurium ſemper eſt peccatum mortale: licet ex toto ſit, vel ex lapſu linguæ, vt pependit iurat. 22ª.q.70 4.c.ª.q.98.2.3.c.
4 Iurans verum quod putat eſſe falſum, vel iurans falſum, quod putat eſſe verum eſt periurus. 22ª.q 98.1.3ᵐ
5 Periurium proprium ſecundum, eſt infame ipſo iure, alienorum verò, per ſententiam tantum. 22ª.q.0 .1.c ᵐ.
¶ Permittere lex humana dicitur aliquid, non quaſi ea approbans, ſed quia ea dirigere non poteſt. 12ª.q.93.3.3ᵐ.
¶ Permutatio beneficij eccleſiaſtici, propter commodum ſpirituale eſt licita de licentia epiſcopi. non autem propter commodum temporale, quia eſt ſimonia. 22ª.q. 00.1.5ᵐ
1 ¶ Perplexus aliquis eſſe poteſt ex ſuppoſitione, non autem ſimpliciter. 12ª.q.19.6.2ᵐ.ª.q.64.6.3ᵐ.ª.q.2 10.2ᵐ
1 ¶ Per ſe quod conuenit alicui, non poteſt ſeparari ab eo. 1ª.q.40.2.c.
2 Formæ conuenit eſſe per ſe, non autem materiæ vel compoſito, ſed per formam. 1ª.q.0 5.c.ª.q 75.6 c.ª.q.90.2.c
3 ª Omne quod ineſt non per ſe, reducitur ad aliquid, quod ineſt per ſe. 12ª.q.10.1.c
4 In moralibus, intendum dicitur per ſe, & quod eſt præter intentionem, dicitur per accidens. 22ª.q.37.1.c.ª.q.39 1.c.ª.q.43.3 c.ª.q.59.2.c.ª q. 4.7.c ª.q.153.2.c.
1 ¶ Perſeuerantia eſt in ratione bene conſiderata, ſtabilis & perpetua permanſio ſecundum Andronicum. 22ª.q.128.c.
2 ª Perſeuerantia eſt virtus ſpecialis habens ſpeciale obiectum, ſ. opus laborioſum, vt triſtabile diuturnitatis. 22ª.q.137.1.c.ª.1.c.1ᵐ.ª.2ᵐ ª.q.128.1.c
3 Perſeuerantia vt eſt virtus, moderatur aliquas paſſiones, ſ. timorem fatigationis aut defectus, propter diuturnitatem, non autem perſeuerantia, de qua loquitur philoſophus. 22ª.q.137.2 2ᵐ
4 Perſeuerantia dicitur tripliciter. ſ. habitus mentis quo firmiter ſtatat contra triſtitias; habitus de propoſito perſeuerandi; & continuatio boni vſque ad finem vitæ. primo & ſecundo modo, eſt virtus infuſa, non autē tertio modo. ª q 9 .1.4ᵐ.12ª.q. 09.10.c.ª.22ª.q.128.5ᵐ ª.q.137.1.c.ª.2.2ᵐ.ª.4.c
5 Perſeuerantia primo & ſecundo modo fuit in Adam, non autem tertio modo. 1ª.q.95.3.2ᵐ ª 12ª.q.109.10.1ᵐ.ª.22ª q.128.4.2ᵐ.
6 Perſiſtere in bono vſque in finem, ex propria intentione ſua, eſt proprium perſeuerantiæ ſed conuenit cuilibet virtuti, inquantum eſt habitus. 22ª.q.137.1.2ᵐ.ª q 38 2 3ᵐ.
7 Perſeuerantia eſt pars potentialis, annexa fortitudini. 22ª.q.128.c.5ᵐ.ª 6 .ª.q.137.3.c
8 Perſeuerantia conuenit cum temperantia in materiã. ſcilicet circa delectationes tactus ſed magis conuenit cum fortitudine, & principaliter in modo inquantum firmat contra difficultatem diuturnitatis. 22ª.q. 137.2.1ᵐ
9 Perſeuerantia non eſt in appetitu ſenſitiuo, ſed in ratione. 12ª.q.58.3.2ᵐ. ª.22ª.q.13.1.3ᵐ

1 PErſona dicitur à perſonando in theatris, tum larualis. 1ª.q.29.3.2ᵐ.
2 Perſona non eſt nomen intentionis, ſed rei. 1ª q. 0.4.c
3 Nomen perſonæ non eſt impoſitum ad ſignificandum indiuiduum, ex parte naturæ, ſicut aliquis homo: ſed rem ſubſiſtentem in rationali natura. 1ª.q.30 4 c
4 Perſona ſignificat id quod perfectiſſimum eſt in tota natura. ſ. ſubſiſtens in rationali natura. 1ª.q.29.3 c
5 Perſona ſignificat ſubſtantiam particularem, ad dignitatem pertinentẽ, ideo eſt tantum in natura intellectuali. 1ª.q.10.3.c
6 Perſona eſt rationalis naturæ, indiuidua ſubſtantia, ſecundum Boetium, 1ª q.29. 1 ª.3 c 1ᵐ.ª.4ᵐ
7 Subſiſtentia in diffinitione perſonæ, accipitur in communi ſecundum quod diuiditur in ſubſtantiam primam & ſecundam. 1ª q.29.1.2ᵐ.
8 Perſona eſt hypoſtaſis diſtincta propriet tate. ad dignitatem pertinente, ſecundum magiſtros. 1ª.q.29.3.2 .ª.4ᵐ.
9 Forma ſignificata per nomen perſonæ, non eſt eſſentia vel natura, ſed eſt perſonalitas. ª.q.39.3.4ᵐ
10 Perſona eſt communicabilis multis naturis, non autem multis ſuppoſitis. 3ª.q. .2.2ᵐ
11 Illud quod non exiſtit per ſe, non eſt perſona, vt accidentia, partes & humanitas Chriſti. 1ª.q.2 .2 2ᵐ.ª. ᵐ.ª q.75.4.2ᵐ.ª.3ª.q.2.2.3ᵐ. ª.q 18.1.2ᵐ
12 Vnitas perſonæ requirit vnitatem eſſe completi & perſonalis, quia eſt de conſtitutione eius, non autem operatio. ª.q 19.1.2ᵐ
13 Perſona propriè conuenit Deo, & nobilius quàm creaturis. 1ª.q.29.3.c.

14 Perſona prædicatur analogicè de Deo & creaturis. 1ª.q.29.4.4ᵐ.
15 Perſona in diuinis, eſt diuinæ naturæ incommunicabilis exiſtentia ſecundum Ricardum de ſancto Victore. 1ª.q.29.3.4ᵐ.
16 Perſona in diuinis ſignificat relationem per modum ſubſtantiæ. 1ª.q.29.4.c.ª q.30.1.c.ª.q. 9 2.3ᵐ.
17 Perſona etiam in diuinis dicitur ad ſe, & nõ ad alterum, propter modum ſignificandi. 1ª q 29.4.1ᵐ.
18 Trinitas, eſſentia, & qualibet alia demonſtrabilis, eſt perſona ſecundum grammaticos. 1ª.q 39 8.c.
19 In diuinis perſona & eſſentia ſunt idẽ re, & differunt ratione. 1ª.q.39.1.c.ª.q.40 1 c.ª.q.40.1.c.
20 Perſona addit ſupra eſſentiam Dei ſecundum intellectum, quia eſſentia poteſt intelligi ſine perſona, non autem econuerſo. 3ª.q.3.3.c.
21 Cognitio perſonarum diuinarum, eſt nobis neceſſaria, ad rectè ſentiendũ de creatione ſed principaliter de ſalute noſtra. 1ª.q.32.1.3ᵐ.
22 In diuinis eſſentialia poſſunt abſtrahi à perſonis, cognitione imperfecta, non autem cognitione beata. 3ª.q 3.3.c.
23 In diuinis eſt pluralitas perſonarum. 1ª.q. 0.1.c.
24 Perſona in diuinis, prædicatur pluraliter, de pluribus perſonis. 1ª q.30 1.c.ª.q 39.3 4ᵐ.
25 Communitas huius nominis perſona, non eſt realis, nec intentionis, nec negationis, ſed rationis. 1ª.q.30.4.c.
26 In diuinis ſunt tantum tres perſonæ. 1ª.q. 30.2.c.ª.q.32.1.c.ª.q. 4 .1.c.
27 Tres perſonæ ſunt vnus Deus, & Deus eſt tres perſonæ, & eſt trinitas. 1ª.q 31.1.c.
28 Tres perſonas dicimus eſſe eiuſdem eſſentiæ, nõ autem ex vel de eadem eſſentia. 1ª. q.39.2.c.ª.q.41.3 5ᵐ.
29 Hæc non conceditur, tres perſonæ ſunt eſſentiæ, quia forma nõ deſignatur niſi per dictum genitiuum, vel per vnum genitiuum habitudinis cauſæ formalis. 1ª.q.39.3.c 4ᵐ.
30 Hæc eſt vera, tres perſonæ ſunt vnius eſſentiæ. & genitiuus conſtruitur in habitudine cauſæ formalis. 1ª.q 39.2.c.
31 Hæc conceditur, eſſentia eſt trium perſonarum, nõ autem hæc: Deus eſt trium perſonarum, neq; tres perſonæ ſunt vnius Dei. 1ª.q 39.3.c.
32 Perſonæ diuinæ, ſunt plures &c. 1ª.q 30.1.c.ª.q.3 .2ᵐ

1 PErtinax ſecundum Iſidorum eſt qui tenet impudenter ſuum propoſitum, quaſi omnino tenax. 22ª q .138.2 c.
2 Pertinax aſſimulatur vanam gloriam & amaſſi aliquã excellentiã appetunt: aliquam delectationem, & fugere triſtitiam. 22ª.q.138.2.2ᵐ.
3 Pertinacia opponitur perſeuerantiæ ſecundum exceſſum, mollicies autem ſecundum defectum. 22ª.q.138.2.c.
Pertinacia eſt idem quod pertinax, qui in ſuo propoſito ad triſtitiam perſeuerat. 22ª.q. 38.2.c.
1 ª Peſſimum non oportet quod opponatur optimo. 12ª. q.39.4.1ᵐ.ª.q 84.3.4ᵐ.
Petra in deſerto, fuit aliquid materiale ſignificans Chriſtum. 1ª q.102.1.4ᵐ.
Petrus negando Chriſtum peccauit mortaliter 22ª.q.34.12 1ᵐ
Philotimia eſt vitium in concupiſcibili, circa honores abſolutè, innominatum. 12ª.q.60 4.c.ª.22ª q.129 2.c
1 Pythones ſunt arreptitij, dicti à Pythone, id eſt, Apolline, auctore diuinationis. 22ª.q 9 .3 c.
2 Samuel (ſecundum Auguſtinum) vere apparuit pythoniſſæ, diſpenſatione Dei, vel Diabolus in ſimilitudine eius. 1ª.q. 9.8.2ᵐ.ª.22ª.q. 95.4.2ᵐ.ª.q 174.5.4ᵐ.

1 Pietas à vulgo ſumitur pro actibus in ſer cordiæ quia Deus teſtatur, hos actus ſibi fieri: & ex hoc Deus dicitur pius 22 q.101.1.2ᵐ.
2 Pietas eſt ſpecialis virtus. 22ª q.10 .2.c.
3 Pietas principaliter eſt ad parentes, & ad patriam, in quibus includuntur omnes conſanguinei, ciues, & amici, & patria. 22ª.q.101 .c.ª.q 1 1. 2. ª 2.3ᵐ.ª 2.c.
4 Religio exhibet cultum Deo, pietas autem parentibus & patriæ, quia eis homo maxime debitor eſt poſt Deũ. 22ª.q.101.3.c.ª.22ª q.101.1.c.ª. .ª 2 .ª.q 122.1 ᵐ.ª.q.1 6.1 c.ª.q 2.2 1.c.
5 Pietas dicitur Deo quia cultus parentum includitur in cultu Dei, ſicut minus in maiori. 22ª.q 101.1 ᵐ.ª.q.102.1.2ᵐ.ª.q. 02.2ᵐ.ª.q. 108 1.c.1ᵐ.
6 ª Opera pietatis non debet prætermitti propter religionem, niſi impedimentum, quia iam non eſſent opera pietatis. 22ª. q. 101. 4.c.
7 Donum pietatis, eſt habitualis diſpoſitio animæ, qua promptè mobilis eſt à ſpiritu ſancto, ad habendum filialem affectum ad Deum, vt ad patrem 22ª.q 121.1.c.
8 Pietas donum colit patrẽ Deum, ſed et virtus, colit patrem carnalem. 22ª.q 121.1.c.
9 Donum pietatis colit Deum, & conſequenter quæ Dei ſunt. ſ. ſanctos, ſacram ſcripturam & pauperes. 22ª.q.121.1 .1ᵐ.
10 Donum quo aliquis propter reuerentiam Dei, operatur bonum ad omnes, pietatis etiam appellatum, in his quæ ad alterum ſunt, conuenienter pietas nominatur. 2ª q 68.4.c.ª 1ᵐ.
11 Donum pietatis eſt vnus habitus, dirigens in omni communicatione ad alterum propter vnam rationem. 3ª q.68.4.c.ª.
12 Religio eſt potior virtute pietatis, ſed eſt inferior dono pietatis. 22ª.q. 121.1.2ᵐ.

Pietas

Pietas & timor Dei, manifeſtant fidem & ſapientiam. 22ª. q. 45. 1. 3m.
4 Actus doni pietatis in patria, eſt honor Dei, & honor ſanctorum adiuuicem. 22ª q. 121. 1. 3m.
1 ¶ Pignus facit ſpem habendi rem. & tantum valet. 12ª. q. 114. 2. 3m.
2 ¶ Piſces carent memoria, ſecundum Baſilium non autem ſecundum Auguſtinum: & communiter ſunt animalia imperfectiora terreſtribus animalibus. 1ª. q. 72. c.m.
2 Piſces non offerebantur in templo, quia ſunt magis alieni a conuerſatione hominum, quàm alia animalia, & cum moriuntur quando ſunt extra aquam. 12ª q. 102. 3. 5m.
3 Vt includantur omnia huiuſmodi quæ habent aliquod ſpeciale inter piſces, ſubiungit ſcriptura: creauit Deus cete grandia. 1ª q. 71. 4m.

1 Pythagoras noluit profiteri ſe eſſe ſapientem, ſed amatorem ſapientiæ. 22ª. q. 186. 2. cm.
2 ¶ Placere hominib. propter fauorem humanum, eſt peccatum, non autē ſi hoc fit ad gloriam Dei. 22ª. q. ... 1. 1m.
3 ¶ Plagium eſt furtum hominis, & puniebatur in veteri lege, pœna mortis. 12ª. 105. 2. 10m.
¶ Planetæ. Candelabrum habens ſeptem lucernas, in ſeptem calamis, in auſtrali parte templi, ſignificat ſeptem planetas, illuminantes totum mundum, quorum curſus eſt nobis ex auſtrali parte. 12ª q. 102. 4. 6m. col. 2.
1 ¶ Plantæ. Productio plantarum tertia die, pertinet ad opus diſtinctionis, non autem ad opus ornatus. 1ª. q. 69. 2. 1m.
2 ¶ Plantæ ſecundum Auguſtinum, productæ ſunt die tertia, cauſaliter tantum: ſecundum alios autem, productæ ſunt in actu. 1ª. q. 69. 2. c. q. 70. 1. 1. ſi. q. 71. c. ſi. q. 72. c. ... q. 74. 2. c. q. 102. 1. 5m.
3 Plantæ habent ſimul potentiam generatiuam, actiuam & paſſiuam, ſed abſolute dicuntur mares vel fœminæ, à prædominio. 1ª. q. 92. 1. c. 3ª. q. 32. 2. c.
1 ¶ Plato ſolus amore veritatis contemplandæ, abſtinuit ab omni delectatione venerea, pro quo ſacrificauit, non quaſi reputans hoc peccatum, ſed cedens errori ciuium. 22ª. q. 153. 2. 3m.
2 Plato vidit librum Geneſis, & expoſuit aliqua eius. 1ª. q. 66. 1. 3m. q. 74. 3. 4m.
3 Plato poſuit ideam ſeparatam entis, & vnius, & boni, ſummum Deum. 1ª q. 6. 4. c.
¶ Pluralitas materialis à nullo agente eſt intenta vt finis: quia tendit in infinitum quod repugnat fini. 1ª. q. 47. 1. 2m. q. 50. 4. 4m.
¶ Pluuiales aquæ cauſantur ex vaporibus aquæ, & partim ex vaporibus miſtorum, qui ea vi naturæ, reſoluuntur in veras aquas: ideo in eis poteſt eſſe baptiſmus. 3ª. q. 66. 4. 3m.
2 ¶ Poetica vtitur metaphoris propter defectum rei, de qua eſt: theologia vero, propter exceſſum. 1ª q. 1. 9. 1m. 12ª. q. 101. 2. 2m.

1 Pollutio nocturna, magis iudicatur, quo ad rationē meriti vel demeriti, ſecundum principium, quod eſt in dormiendo, quam ſecundum terminum, qui eſt in vigilando, nec reputatur quis euigilaſſe, quouſque perfecte vſum liberi arbitrij recuperauerit. 1ª. q. 94. 4. 4m.
2 Non omnis emiſſio humoris carnalis, eſt proprie pollutio. ſ. quando in vigilia ex infirmitate vel abſque ulla commotione carnis. & abſque cogitatione immunda & ſine delectatione, & quaſi inſenſibiliter, humor carnalis egreditur. 22ª. q. 154. 5. 2m.
¶ De pomis collium æternorum. 1ª. q. 10. 5. c.
¶ Populus eſt multitudo hominum, iuris conſenſu, & vtilitate communicans ſocietate. 1ª. q. 1. 1. 2m. 12ª. q. 105. 2. c.
¶ Porphyrio habet vnum pedem latum ad natandum, & alium fiſſum ad ambulandum, ſolo morſu bibit, omnem cibum aqua tingens: ideo ſignificat inobedientes. 12ª. q. 102. 6. 1m. ſi.
¶ Poſitio duplex. ſ. prædicamentum. i. ordo partium in loco, & differentia quantitatis. 12ª. q. 19. 1. cm.
1 ¶ Non intelligitur aliquis poſſe facere, quod non licite facere poteſt. 12ª q. 18. 1. c.
2 Hoc verbum poteſt, habet vim ampliatiuam. 1ª. q. 25. 1. 2m.
3 Illud poſſumus, quod de iure poſſumus: vnde dicitur illud eſſe non poſſe, quod conuenienter eſſe non poteſt, dum exponitur, non poteſt. i. non debet. 3ª q. 74. 7. 2m.
4 Dicitur ille aliquid non poſſe, qui non poteſt illud de facili. 3ª. q. 36. 1. 1m. ſi.
1 Poſſeſſio rerum exteriorum, quo ad vſum, eſt homini naturalis. non autem quoad naturam earum. 22ª. q. 66. 1. c.
2 Poſſidere aliquid quaſi proprium eſt licitum & neceſſarium, triplici ratione. ſ. ſolicitudinis, ordinis, & pacis. 22ª. q. 66. 2. c.
3 Communitas poſſeſſionum dicitur eſſe de iure naturali, quia diuiſio earum eſt ſecundum ius humanum tantum. 12ª. q. 94. 5. 3m. 22ª. q. 66. 2. 1m. 7. c.
4 Poſſeſſiones Iudæorum non poterant vendi, nec ſortes confunderentur: præter domus urbanas, quia non erant ſorte diuiſæ. 12ª q. 105. c. 3m.
5 Optimum eſt, quod poſſeſſiones ſint diſtinctæ, ſed vſu partim ſit communis, & partim per voluntatem poſſeſſorum communicetur, ſicut ſtatutum eſt in lege veteri. 12ª. q. 105. 2. c. 22ª q. 66. 2. c.
6 Propter inegalitatem poſſeſſionum, plures ciuitates deſtruuntur, vt philoſophus dicit, ad quod lex vetus triplex appoſuit remedium. ſ. vel vt ſecundum numerum hominum poſſeſſiones æqualiter diuiderentur, vel vt poſſeſſiones non in perpetuum alienarentur, ſed certo tempore ad ſuos poſſeſſores reuertantur, vt non confundantur ſortes poſſeſſionum, vel vt ad huiuſmodi confuſionem tollendam proximi ſuccedant morientibus. 12ª. q. 105. 2. c. 1m.
¶ Poſſibile ſumitur dupliciter. ſ. vt diuiditur contra neceſſe, & vt commune ad neceſſe & ad contingens. 1ª. q. 41. 4. 2m. 1
Poſſibile vel impoſſibile duplex. ſ. ſimpliciter & abſolute, & ex ſuppoſitione. 3ª. q. 4. ... 2. c. 2
Poſſibile vel impoſſibile abſolute dicitur per conuenientiam vel repugnantiam terminorum, non autem poſſibile ſecundum aliquam potentiā. 1ª. q. 25. 3. c. 4m. q. 46. 1. 2m. 3
Poſſibile & impoſſibile dicuntur tripliciter, ſcilicet ſecundum potentiā actiuam vel paſſiuam: in eo quod aliquid facere poſſe dicitur, vel fieri. alio modo non ſecundum aliquam potentiam, ſed ſecundum ſeipſum, ſicut per repugnantiam terminorum vel conuenientiam. poſſibile, vel impoſſibile aliquid dicitur eſſe: tertio dicitur, ſecundum potentiam mathematicam, vt in geometricis. 1ª. q. 25. 3. c. 4m. q. 46. 1. 1m. 4
Poſſibile vel impoſſibile ſecundum potentiam, iudicatur ſecundum cauſas inferiores tantum. 1ª. q. 25. 3. 4m. 5
Poſſibile contentum ſub neceſſario, conuenit Deo, non autem oppoſitū ei, quia ſequitur potentiam paſſiuam. 1ª q. 41. 4. 2m. 6
¶ Poſterius. Aliquem effectum contingit eſſe poſteriorem ſuo principio dupliciter, ſcilicet ex parte agentis, & ex parte actionis. 1ª. q. 42. 2. c.
¶ Poſt prædicamentum eſt, quod conſequitur diuerſa genera. 12ª. q. 67. 1. c.

Potentia ſignificat id quod eſt principium, non autem relationem. 1ª q. 41. 5. 1m. 1
Potentia dicitur duplex. ſ. ad eſſe & ad agere. Prima ſe tenet ex parte materiæ: ſecunda vero ex parte formæ. 1ª. q. ... 2. c. 2
Potentia duplex ſcilicet potentia abſoluta & potentia ordinata. 1ª. q. 9. 2. c. q. 25. 5. 1m. 3
Potentia creaturæ duplex. ſ. naturalis & obedientialis. 1ª. q. 115. 2. 4m. 3ª. q. 1. 1. 3m. q. 1 ... 1. c. 4
Potentiæ naturales non habent habitum, nec aliquid ſuperadditum, quia operantur circa aliqua determinata. 12ª. q. 49. ... 2m. 5
Potentia duplex. ſ. imperans & exequens. 1 ... q. 15. 2. 4m. 6
Potentia duplex, ſcilicet rationalis, & irrationalis. Dicit autem potentiā rationalem ſiue humanam ipſam rationem, vel quæ rationi obediat. 12ª. q. 8. 1. 2m. 7
Potentiæ rationales ſunt ad oppoſita, reſpectu eorum tantum, quæ ſunt ſub conuenienti obiecto earum. 12ª q. 8. 1. 2m. 8
Potentiæ rationales ſunt ad oppoſita, reſpectu earum tantum, ad quæ non naturaliter inclinantur, ſcilicet non reſpectu finis. 1ª. q. 62. 8. 2m. 9
Oppoſitorum eadem eſt potentia. 12ª. q. 8. 1. 1m. 10
Non eſt poſſibile quod eadem potentia ſit actiua & paſſiua. 1ª. q. 79. 10. c. 11
Potentia immaterialis quanto plus recipit de bonitate, tanto fit capacior ad minimum, non autem potentia materialis. 22ª. q. 24. 7. c. 12
Potentia actiua cuiuslibet rei ſequitur formam eius, quæ eſt principiū agendi, & naturam eius. 3ª. q. 13. 1. c. 13
Quælibet potentia actiua, quantumcunque imperfecta, poteſt in aliquā operationem. 22ª. q. 129. 2. c. 14
Potentiæ, actiue, artes, & habitus, qui ſunt circa finem, imperant iis qui ſunt circa ea quæ ſunt ad finem. 1ª. q. 82. 4. c. 12ª. q. 9. 1. c. 22ª. q. 81. 1. 1m. 2m. 15
In omnib. potentiis actiuis ordinatis, illa potentia quæ reſpicit finem vniuerſalem, mouet potentias, quæ reſpiciunt fines particulares. 1ª. q. 82. 4. c. 12ª. q. 9. 1. c. q. 65. 3. 1m. q. ... 16
Quanto potentia eſt altior, vel ſuperior, tanto ad plura ſe extendit. 1ª. q. 65. 3. c. 17
In potentiis ordinatis, quicquid poteſt potentia inferior, poteſt & ſuperior, niſi ſit ad defectum. 1ª. q. 57. 2. c. q. 8 ... 4m. q. 110. 2. 1m. 12ª. q. 74. 7. c. ſi. 18
In omnib. potentiis & habitibus ordinatis, vltima perfectio reſeruatur ſupremo in genere illo. 1ª. q. 5. 6. 1m. q. ... 6. c. 1m. q. 5 ... 6. c. q. 74 ... c. q. 9 ... 2. c. 22ª. q. 47. 12. 3m. 3ª. q. 2. 11. c. 19
Ad ea quæ ſunt diuerſa genere, ex æquo ſe habentia, ordinantur diuerſæ potentiæ animæ, non autem aliter. 12ª. q. 6. 2. 2m. 20

Poteſtas excellentiæ humanitatis Chriſti in Sacramentis, conſiſtit in quatuor principaliter. ſ. in hoc quod meritum & virtus paſſionis eius operatur in ſacramentis. & in eius nomine, ſacramenta ſanctificantur & ex eius inſtitutione, ſacramenta virtutem obtinent & ipſe effectū ſacramentorum ſine exteriori ſacramento potuit conferre. 3ª q. 64. 3. 4. c. q. 64. 4. ... 1
Chriſtus potuit hanc poteſtatem aliis communicare 3ª q. 64. 4. c. 2
Hæc poteſtas nulli puræ creaturæ communicata eſt. 3ª. q. 64. 4. 1m. 3m. q. 72. 1. 1m. 3
Propria poteſtas Chriſti in baptiſmo duplex. ſ. diuina, & excellentia ſecundum humanitatem, ſecundam communicare potuit, non autem primam. 3ª. q. 64. 4. c. 4

Bonum

3 Bonus vſus poteſtatis ad regendum alios eſt optimus, & abuſus eius eſt peſſimus.12æ.q.2.4.2m.ª.22æ.q.65.3.1m
4 Abutens poteſtate ſibi data,meretur eam amittere,12æq 2.4.2m.ª.22æ q65.3.1m.
5 Officium poteſtatum cœleſtium,eſt arcere dæmones.1ª.q.108.6 c.fin ª.q.110.1.2m.&2.q.113.2 c
¶Potus moderatus vini, multum confert, & modicus exceſſus multum lædit,etiam plus quàm exceſſus cibi,ª cum vſum rationis impedit: vinum enim multum ſuorum irritationem & itam, & culpas multas inducit.22æ.q.149.1.c
1 ¶Præceptum importat applicationem legis ad ea quæ ex lege regulantur 12æ.q 90,2.1m
2 De ratione præcepti eſt,quod importet ordinem ad finem, inquantum præcipitur id quod eſt neceſſarium, vel expediens ad finem. 12æ.q. 99.1.c
3 Præceptum proprie,importat rationem debiti.12æ.q.99.1.5.c.ª.q. 100.5.1m.ª.9.c.ª.22æ.q.44 1 c
4 In quolibet præcepto ſunt conſideranda duo,ſ.finis,& poſſibilitas.12æ.q 15.3.5m
5 Non omnia poſita in lege,ſunt ſub præcepto.22æ.q.186.9.2m
6 Illud tantum cadit ſub præcepto legis proprie, pro quo pœna legis infligitur.12æ.q.100.9.c
7 multi errores pharifæorum de præceptis diminuit 22æ.q.108.1 2m.ª.4m
8 Præceptum duplex,ſ.obligans ſingulos de communitate, vel communitatem tantum.22æ.q.152.2.1m
9 Præcepta affirmatiua,non diſtinguuntur à negatiuis, quando ſe includunt,12æ.q.100.4.1m.ª.22æ.q.22.2.3m
10 Præcepta negatiua legis,prohibent actus peccatorum, qui ſunt ſecundū ſe mali,nec vnquam vllo modo,aliquo tempore, vel loco,poſſunt bene fieri:affirmatiua vero,ſunt de actib.virtutum.12æ q 33.2 c.
11 Præceptorum diuerſitas,non ſignificat diuerſitatem habituum.ſed diuerſitatem actuum,quia non dantur de habitib. virtutum, ſed de actib.eorum 22æ.q.22.4.1m.ª.q.44.2.1m
12 Præcepta affirmatiua obligant ſemper , ſed non ad ſemper negatiua vero obligant vtroque modo,12æ.q.71.5.3m.ª.q.88.1.2m.ª.q. 100. 10.c.2m.ª.22æ.q 3 1.c
13 Omne præceptum affirmatiuum , habet annexum præceptum negatiuum.22æ.q.4 1.3m
14 Præceptum dupliciter amittit obligationem, ſcilicet ratione impoſſibilis,vel ſi finis eius ſine eo haberi poteſt.22æ.q.13.3.2.3m 3m.ª.22æ q.64.6.3m
15 Præcepta nouæ legis,ſunt maiora quàm veteris, quo ad explicationem, & manifeſtationem , non autem quo ad ſubſtantiam. 12æ. q. 107. 3.2m.
16 Præcepta Dei ſunt de eo, quod eſt de neceſſitate ſalutis , ſecundum ſe: ideo quolibet caſu,obſeruari illa oportet, non autem præcepta eccleſiæ.22 .q 147.4.1m
17 Præcepta decalogi,ſunt quaſi prima & communia legis principia,per ſe nota.12æ.q.100.3.2m.ª.5.6m.ª.22æ.q.122.3.4m.ª.4 c.ª.5.1m; ª.2m.ª.3m.ª.6.1m.ª.2m.ª.q.140.1.3m.ª.q.170.1.2m.ª.2.1m
18 Præcepta decalogi ſunt,quæ ſtatim ex primis principiis, vel ex fide innoteſcunt hominib.12æ.q.100.3.c.ª.5.6m.ª.6.1.c.ª 22 .q 122.1.2
19 Inter præcepta decalogi, non numerantur prima communiſſima præcepta legis naturæ, nec ea quæ diligenti inquiſitione indigent. 12æ. q. 100.3.c.ª.5.1m ª 1 c.ª.22æ.q.56.1.2
20 Præcepta decalogi,ſūt immediate à Deo,alia vero per Moyſen,vel per alios.12æ.q.100.3.c. m.ª.6 b.ª.1.2.c.
21 præcepta decalogi . ſunt ſcripta, quadruplici ratione, ſ. primo quia per contrariam conſuetudinem quæ multi in peccato præcipitabantur,ſi apud multos ratio naturalis obtenebrata erat:ſecundo quia etſi in aliquib vigebat ratio,tamen amor boni in eis deficiebat: vnde per quandam coactionem legis obligatoriæ,ad bonum inducendi erant: tertio vt ad opera virtutis non ſolum natura inclinaret, ſed etiam reuerentia diuini imperij: quarto vt magis memoriæ tenerentur , & frequentius in cogitatione verſarentur.2ª.q.24.1.2.
22 præcepta decalogi,diuerſimode à diuerſis numerantur , & diſtinguuntur.12æ.q.100.4.5.c.
23 Sufficientia decem præceptorum decalogi.12æ.q.100.5.c
24 præcepta decalogi,conuenienti modo traduntur:quia in eis maxima ſimplicitas continetur 12æ.q.100.7.c.
25 præcepta decalogi,conuenienter ordinantur.12æ.q.100,6.c.
26 Omnia quæ ſunt in doctrina veteris teſtamenti , ordinantur ad præcepta decalogi,vſque ad finem.22æ.q.56.1.3m.
27 Omnia alia præcepta moralia veteris legis, reducuntur ad præcepta decalogi 12æ.q.100.3.11.c.ª 22æ.q.122.6.2m
28 Omnia præcepta moralia legis diuinæ, continentur in præceptis decalogi.12æ.q.100 3.c
29 Singula præcepta decalogi,declarantur.22æ.q.122.c
30 Ratio tantum in primo & tertio præcepto redditur: quia alia ſunt pure moralia,& ſine determinatione: 12æ.q 100.7.2m
31 præmium ponitur tantum in primo & quarto præcepto. quia videbantur inutilia:pœna vero,ponitur tantum in primo & ſecundo,ratione pronitatis: erant autem homines proni ad idolatriam,propter generalem conſuetudinem gentium: & ſunt proni ad periurium , propter frequentiam iuramenti,22æ q 100.7.3m.ª.4m.
32 peccatum falſæ doctrinæ,prohibetur ſecundo præcepto decalogi.12æ.q.100.5.3m.ª.22.c
In ſolo tertio præcepto,ponitur determinatio temporis [illegible] præterita. 33
vel propter determinationem eius.12æ q 100.[illegible]
præceptum tertium myſtice,quo ad ceſſationem à peccatis, & quietem 34
mentis in Deum,eſt generale: ſed vt per ipſum prohibentur ad literam opera ſeruilium,id eſt,opera mechanica: præceptum ſpeciale: ſub opere autem manuali,intelligentur omnia humana officia, ex quibus homines licite victum lucrantur , ſiue manib. ſiue pedib. ſiue linguæ fiant.22æ q. 22.4.1m.ª.q.18 1.3.c.
Et erat partim morale, & partim cerimoniale. 12æ. q.100.3.2m.ª.7. 2m.ª.5m.ª.22æ.q.122.4.1m 35
præcepto tertio,vt eſt morale,præcipitur quies mentis in Deo. cui contrarium triſtitia mentis de bono diuino,12æ.q.100.5 c.&.ª.22æ q. 35.2.1m. 36
Omnia præcepta decalogi,præter tertium & quartū.ſunt negatiua:quia negatio eſt communior affirmatione, 12æ.q.100 7.1m 37
Tria prima præcepta decalogi,ſunt de actionibus religionis quartum eſt de pietate:reliqua vero de iuſtitia communiter dicta,22æ.q.122.1.c ª.2.c.1m.ª.3.4.5.6.c. 38
Inter præcepta decalogi,non dantur præcepta de prudentia: ſed tantum in ſeptimo,& in noua lege.22æ q 56.1.c. 39
Intellectus & ſcientia fidei,non ſunt præcepta legis Dei,ideo nō dantur de eis, præcepta in decalogo,ſed in ſequentib.22æ q. 16.2.1m. 40
In decalogo,ponuntur præcepta de paſſionib.partis concupiſcibilis, non autē iraſcibilis:quia præcepta decalogi ſunt prima,12æ.q.100.5.6m. 41
præcepta quæ inducunt,ad obſeruantiam legis, præſupponūt legē: ideo non poſſunt eſſe prima,nec ponuntur in decalogo.22æ.q.170.1.2m. 42
præcepta quæ prohibent concupiſcentiam,ſunt duo, ſecundum rationem ſpeciales:vnum tamen, ſecundum rationem communem, 12æ.q 100. 4.3m. 43
Omnia præcepta moralia,pertinent ad legem naturæ , ſed diuerſimode. 12æ.q.49.3.2m.ª.4.c.ª.q.100.1.c.ª.q.104.1.c. 44
præcepta moralia,ſeruari debent ſemper ab omnib.quia ſunt de lege naturali 12æ.q.98.5 c. 45
In iis ad quæ homo tenetur ex ratione,ſufficit præceptum de faciendis: in quib etiam intelligitur prohibitio vitandorum.12æ.q.22.5.3m. 46
præcepta legis cuiuſcunque , dantur de actibus virtutum, 12æ. q. 107. 1.2m. 47
præcepta Dei ſunt lucida,quod tamen non eſſet: niſi haberent rationabilem cauſam.12æ.q.102.1 b. 48
præcepta moralia & nouæ legis, habent rationabilem cauſam ſecūdum ſuam naturam non autem veteris,ſed tantum in ordine ad aliud ſignificandum,vel excludendum.12æ.q 102 1.c. 49
Operari manib licita & neceſſaria victum,eſt in præcepto de iure naturali:ſed ceſſare ab opere manuali licito & neceſſario : eſt facere aliter, quam naturæ ordo exigit 22æ.q 187.3.c.1m.&. 50
Labor manualis eſt in præcepto communitatis,non autem ſingulis, niſi quando quis ſine eo non poteſt licite viuere,22æ.q.187.3 c.1m. 51
ª Operari ſine triſtitia,& delectabiliter ratione finis , cadit ſub præcepto legis Dei,non autem ex habitu.22æ.q.100.9.3m. 52
Lex vetus,continet præcepta moralia,id eſt,de actibus virtutum.12æ.q 98.5.c.ª.q 99.2.c.ª.3 2m.ª.4.c. 53
Lex diuina,dat præcepta moralia,de actib.omnium virtutum, obligando,vel conſulendo,non autem lex humana 12æ.q.100 2.c. 54
Omnia præcepta legis,ſunt vnum,ratione finis: ſed ſunt multa ſecundū diuerſitatem rerum ad finem.12æ.q.99. .c. 55
ª Modus virtutis triplex:ſ.ſcienter.voluntarie, & ex habitu : primus eſt de præcepto legis diuinæ, & humanæ: ſecundus diuinæ tantum, tertius nullius.12æ.q 9 .1 2m ª q.100.9.c.ª.22æ.q.44.1.1m.ª.4.3m.ª.8.2. 56
Maximum præceptum legis eſt de charitate.22æ q 44.1 .c. 57
præceptum de dilectione Dei reponitur.22.q.44. 4.c 58
præcepta charitatis,non numerantur inter præcepta decalogi, quia omnia alia in eis includuntur & ad hæc ordinantur.12æ.q. 100.3.1m.ª. 11.c.ª.22 .q.22.2.2m .ª.q.23.1.3m.ª.q.44.1.3m.ª.q.110.4 2m.ª. 5.c.ª.[illegible] 59
Tota lex in præcepto charitatis impletur,12æ q.99.1.2m ª q 105.2.1m 60
ª præceptum de dilectione Dei,perfecte impletur in patria tantum: ſed imperfecte in via.22.q.44 6.c. 61
præcepta charitatis,ſunt tantū duo,ſ.de dilectione Dei,& proximi. 12æ. q.9 [illegible] m.ª.22æ.q.44.2.3.c. 62
præcepta charitatis,ſunt duo explicite & vnum implicite,quia vnum includitur in alio. 2ª.q 90.[illegible].22æ.q.44.2.c.ª.q.18.1.1m. 63
præcepta de dilectione Dei & proximi,ſunt prima,& primo intentalia vero ſecunda,& ſunt ſecundaria. 12æ.q 100 3.1m.ª.11.2m.ª.22æ.q 44.1.c.ª.q.189.1 5m. 64
Dilectio proximi,& omnia ſine quibus ipſa non ſeruatur,cadunt ſub præcepto.22æ.q.44.7.c. 65
præceptum de dilectione proximi,conuenienter traditur:quia tangit rationem dilectionis,& modum non quidam æqualitatis. ſed ſimilitudinis triplicitat,ſcilicet ſecundum finem,regulam,& propter ſe. 22æ.q. 44.7.c. 66
Dilectio proximi ex præcepto debet eſſe vera,recta,ſancta,& efficax.22æ. q 44 .7 c. 67
præcepta legis data ſunt , vt homines inſtruantur ad dilectionem Dei & proximi 12æ.q.99.1 2m.ª 3m. 68
Nullū præceptum datur de dilectione ſui,vel corporis proprij. quia hæc ſemper manent,& includuntur in dilectione Dei & proximi. 12æ.q 100,5.1m.ª.4m.ª.22æ.q.44.[illegible] 69

ª Modus

70 *Modus virtutis. ſ. operari ex charitate, eſt de precepto ſpeciali charitatis, non autem de aliis preceptis, nec modus aliarum virtutum. 22ª. q. 100. 9. 10. 0. *. 22ª. q. 44. 4. 1ᵐ. *. 4. 1ᵐ. *. 3. c
71 *Homo in ſtatu innocentie, poterat ſine gratia ſeruare omnia precepta Dei quo ad ſubſtantiam actus, non autem quo ad modum eius ſ. quod fiat ex charitate: ſed poſt peccatum, neutro modo. 12ª. q. 109. 4. 0. *. 4. 2ᵐ
72 Præcepta ſpecialia, dantur de effectib. charitatis. ſ. de gaudio, pace, & beneficentia, propter tardiores: licet includantur in præcepto charitatis. ſimiliter contra oppoſita charitatis. ſ. contra odium, accidiam, inuidiam, diſcordiam, & ſcandalum. 22ª. q. 44. 1. 2ᵐ. *. 3ᵐ
73 In lege diuina, non datur præceptum de fide ſimpliciter, ſed de quibuſdā credendis, quia fides præcedit præcepta. 12ª. q. 100. 4. 1ᵐ. *. 22ª. q. 16. 1. c. *. q. 22. 1. 2
74 In lege diuina, datur præceptum, de confeſſione fidei. & de doctrina eius. 22ª q. 16. 1. 4ᵐ
75 In lege diuina, dantur præcepta, contra corrumpentia fidem 22ª. q. 16. 2. 1ᵐ.
76 Inter præcepta legis diuinæ, quædam ſunt præambula legi: ſicut præcepta de fide & ſpe, quædam de ſubſtantia legis. 22ª. q. 22. 1. c.
77 Præcepta de ſpe, non potuerunt primo dari. niſi per modum promiſſionis: ſed poſtea præcipiendo 22ª. q. 22. 1. 0. *. 2. c
78 In lege Dei, non datur præceptum contra deſperationem, quia intelligitur in præcepto ſpei, ſicut de honoratione parentū, intelligitur in quarto præcepto 22ª. q. 2. 1. 0. *. ᵐ. *. 2. 3ᵐ.
79 In lege Dei dantur conuenienter præcepta, de intellectu, & ſcientia quo ad doctrinam, diſciplinam, vſum & memoriam. 22ª. q. 16. 2. 0. *. q. 46. 2. 3ᵐ. *. q. 49. 1. 2ᵐ.
80 In lege Dei, dantur præcepta de timore filiali. non autem de ſeruili, ſed tantum ponuntur comminationes. 22ª. q. 22. 2. 0
81 Timor filialis, eſt quaſi genus ad dilectionem Dei, & principium omnium quæ pro Dei reuerentia obſeruantur: ideo ſimul dantur præcepta, de timore filiali, & de dilectione Dei: quia vtrunque eſt præambulum ad exteriores actus, qui præcipiuntur in lege, ad quos pertinēt præcepta decalogi. 22ª. q. 22. 2. 0
82 Timor filialis, eſt præambulum ad legem, non ſicut extraneum, vel extrinſecum, ſed ſicut principium legis, ſicut etiam dilectio: ideo de vtroque dantur præcepta: quaſi principia cōia totius legis. 22ª. q. 22. 2. 1ᵐ.
83 Omnia præcepta decalogi, pertinent ad prudentiam: inquantum eſt directiua omnium actuum virtuoſorum. 22ª. q. 56. 1. c. *. 2. 3ᵐ
84 In lege Dei, dantur præcepta, contra vitia prudentiæ, inquantum ſunt contra iuſtitiam, ſ. aſtutia, fraus, & dolus. 12ª. q. 56. 2. 0
85 Moralia in tantum ſunt determinabilia lege, id eſt, in præcepto, inquantum pertinent ad iuſtitiam. 22ª. q. 90. 5. 1ᵐ.
86 Præcepta legis, maxime & principaliter, ſunt de iuſtitia, quia ipſa principaliter attendit rationem debiti. 12ª. q. 95. 5. 1ᵐ. *. q. 100. 2. c. *. 3ᵐ. *. 22ª. q. 16. 1. 1ᵐ. *. 2. 0. *. 22. 2. c. *. q. 140. 1. 3ᵐ. *. q. 148. 2. 1ᵐ.
87 In lege Dei, dantur præcepta de fortitudine, & de partibus eius. 12ª. q. 100. 11. 3ᵐ. *. 22ª q. 170. 0.
88 Præcepta legis diuinæ. dantur de fortitudine, & de aliis virtutib. ſecundum quod conueniunt ordinationi mentis in Deum. 22ª. q. 140. 1. c.
89 In lege Dei, dantur conuenienter præcepta negatiua, contra vitia oppoſita temperantiæ. & partibus eius. 12ª. q. 100. 11. 3ᵐ. *. 22ª. q. 170. 0
90 In lege Dei, dantur præcepta de perſeuerātia, & patientia. nō aūt de magnanimitate & magnificentia, ſed dantur conſilia 22ª. q. 140. 2. 1ᵐ.
91 In lege Dei non datur præceptum cōtra præſumptionē, quæ opponitur magnanimitati: quia intelligitur in præcepto timoris. 22ª. q. 22. 2. 3ᵐ
92 Omnes virtutes, de quarum actib. dantur præcepta, ordinentur ad purificandum cor, vel ad bonam conſcientiam, vel ad rectam fidem, quæ requiruntur ad diligendum Deum. 22ª. q. 44. 1. c
93 Quædam cerimonialia erant ante legem, non quidem ex præcepto legis Dei, ſed ex ratione humana per inſtinctum Dei 12ª q. 103. 1. 0
94 Lex vetus continet præcepta cerimonialia, id eſt, quæ ſpecialiter pertinent ad cultum Dei. 12ª q. 99. 3. 0. * 4. c. * q. 101. 1. 2. 3. c. *. q. 103. 4. c. 3ᵐ. *. q. 104. 1. 0. *. q. 108. 2. c. *. 22ª. q. 122. 1. 2ᵐ
95 Omnia præcepta cerimonialia, habebant cauſam rationabilem, ſ. literalem & figuralem 12ª. q. 102. 0
96 Præcepta cerimonialia, erant figura Chriſti, eccleſiæ, & patriæ cœleſtis: ſed lex noua eſt tantum figura patriæ. 12ª. q. 101. 2. 0. *. q. 101. 1. c.
97 Præcepta cerimonialia. erant figuralia, primo & per ſe: iudicialia vero erant ex conſequenti tantum 12ª q. 104. 2. 0. *. 1. 0. *. 12ª. q. 27. 1. c.
98 Præcepta cerimonialia legis, fuerunt viua, vſque ad paſſionem Chriſti, ſed mortua deinceps. mortifera vero poſt diuulgationem euangelij. 12ª q. 103. 4. 0. *. q. 104. 2. c. *. 22ª. q. 86. 4. 1ᵐ. *. q. 87. 1. 1. *. q. 93. 1. 0. *. q. 94. 2. 4ᵐ.
99 Præcepta cerimonialia & iudicialia. ſunt determinationes moralium, & præcepta decalogi, ſed non ponuntur in decalogo 12ª. q. 121. 1. 2ᵐ.
100 In lege veteri ſunt plura præcepta cerimonialia, quā iudicialia, & plura præcepta moralia reſpectu proximi, q̄ reſpectu Dei. 12ª q. 104. 4. 3ᵐ
101 Præcepta cerimonialia, & iudicialia, ſunt determinatiua præceptorum decalogi, ex vi inſtitutionis tantum, ſed moralia, ex vi naturalis inſtinctus. 12ª. q. 100. 11. 2ᵐ
102 Lex vetus, non continet alia præcepta, niſi moralia, cerimonialia, & iudicialia, 12ª q. 99. 4. c. *. 5. 0
103 Colere Deum, eſt actus virtutis, ideo pertinet ad præceptum morale, ſed determinatio eius ad cerimoniale. 12ª. q. 99. 3. 2ᵐ
104 In iis quæ ordinant ad Deum, quædam ſunt moralia, quæ ipſa ratio fide formata dictat, ſicut Deum eſſe amandum, quædam vero cerimonialia, quæ non habent vim obligationis, niſi ex inſtitutione diuina. 12ª. q. 104. 1. 3ᵐ.
Præcepta cerimonialia & iudicialia. obligant ex lege tantum. moralia vero etiam ſecundum ſe, ex dictamine rationis. 12ª. q. 100. 11. c. 2ᵐ *. q. 104. 1. c. *. 4. 2ᵐ 105
Lex vetus cōtinet præcepta iudicialia, id eſt, determinationes iuſtitiæ ſeruādæ inter homines. 12ª. q. 99. 4. 0. *. c. 5. *. q. 101. 1. c. *. q. 103. 1. c. *. q. 104. 1. 0. *. q. 108. 2. c. *. q. 122. 1. 2ᵐ 106
Præceptum iudiciale quadruplex ſ. reſpectu principum, conciuium, domeſticorum, & extraneorum. 12ª. q. 104. 4. 0 107
Præcepta iudicialia, optime tradita ſunt, de principib. & regib. Iudæorū. 12ª. q. 105. 1. 0
Similiter de domeſticis, id eſt, de coniugibus & filiis, & ſeruis. 12ª. q. 105 4. 0.
Similiter de conuictu popularium, & de poſſeſſionibus Iudæorum. ſtatuendo iudices, ordinem iudicij, numerum teſtium, & pœnas. 12ª. q. 105. 2. 0. 110
Similiter de extraneis, id eſt, de peregrinis, aduenis, vicinis, & hoſtibus. 12ª. q. 105 3. 0. 111
In lege veteri, duplex erat præceptū, de prole nata. ſ. gñale, quo ad oēs filios & filias, id eſt, ſacrificium ad expiationem peccati originalis, & holocauſtum ad conſecrationē prolis, & ſpeciale, de primogenitis, & vtrunque ſeruatum fuit circa Chriſtum infantem 3ª. q. 37. 3. c. 112
Non ſunt aliqua præcepta iudicialia, ordinantia hominem in ſeipſo, ſed omnia talia ſunt moralia. 12ª. q. 104. 1. 3ᵐ 113
Circa ad hæc alia præcepta dupliciter Scribæ & Phariſæi errabāt. ſ. primo quidem, quia quædam quæ in lege Moyſis erant tradita, tanquam permiſſiones, æſtimabant eſſe per ſe iuſta. ſ. repudiū vxoris, & vſuras accipere ab extraneis. & ideo Dñs prohibuit vxoris repudium & vſurarū acceptionem, alio modo errabant, credentes quædam quæ lex vetus inſtituerat facienda propter iuſtitiam. eſſe exequenda ex appetitu vindictæ, vel ex cupiditate temporalium rerum, vel ex odio inimicorum, quorum oppoſita Dominus docet. 12ª. q. 108. 3. 2ᵐ 114
Præcepta iudicialia, poſt Chriſtum non obligant, nec ſeruans ea, peccat. niſi ſeruet, vt obligatus ex lege. 12ª. q. 104. 3. 0. *. q. 108. 1. c. *. 2. c. 4ᵐ. *. 22ª. q. 62. 3. 1ᵐ. *. q. 87 1. c. 115
Intentio legiſlatoris, duplex ſ. precepti. & finis alius, prima obligat, non autem ſecunda 12ª. q. 100. 9. 2ᵐ 116
Præcepta iuris poſitiui, non ſe extendunt vltra intentionem percipientis, que eſt finis precepti, hec autem eſt charitas. 12ª. q. 96. 6. c. 117
Preceptum legiſlatoris tunc ſolum non obligat. quando obſeruatio precepti intentionem eius euacuat vel impedit. 12ª. q. 69. 6. 2 118
Precepta communia ſtatuti, non eodem modo obligant omnes, ſed ſecundum quod requiritur ad finem, quem intendit legiſlator. 12ª. q. 96 c. *. 22ª. q. 147. 3. 2ᵐ 119
Nullus ligatur præcepto, niſi mediante notitia eius. ideo nullus ignorans, tenetur ad aliquod preceptum, niſi teneatur, vel potuerit ſcire illud in quantum in eius notitiam, illud preceptum deuenit per alios, vel deuenire poteſt promulgatione facta. 12ª. q. 90. 4. c. 2ᵐ 120
Legiſlator non poteſt aliquod preceptum ponere, quod non oporteat in aliquo caſu pretermitti. 12ª q. 96 6. c. *. 22ª. q. 147. 3. 2ᵐ. *. 4. c 121
Tranſgrediens precepta, contemnendo auctoritatem legiſlatoris. vel ſic quod impediatur finis quem intendit, peccat mortaliter, non autem ſi ex rationabili cauſa, precipuè in caſu, quo legiſlator decerneret non eſſe ſeruandum. 12ª q. 96. c. *. 22ª. q. 147. 3. 2ᵐ. *. 4. c 122
Ad principes ſeculares pertinet dare precepta, ad vtilitatem communē in temporalibus, ad prelatos autem eccleſiaſticos in ſpiritualibus. 22ª. q. 147. 1. c. 123
Prælati debent abſtinere à multitudine preceptorum. 12ª. q. 107. 4. 2. *. 22ª. q. 105. 1. 3ᵐ 124
Prælatus non eſt dominus, ſed diſpenſator, non in deſtructionem, ſed in edificationem. ideo non poteſt precipere peccata nec prohibere opera virtutum 22ª q. 88. 12. 2ᵐ 125
Precepta legis humane, diuerſificantur, ſecundum diuerſitatem communitatum. 12ª. q. 100. 2. c. *. q. 104 3. 2ᵐ. *. q. 107. 1. c *. 22ª. q. 140. 1. c 126
Quandoque prelati religioſorum precipiunt, vel communiter omnibus vel alicui ſpecialiter. vt ſi quis ſit corrigendus, ei dicatur, & tunc intelligendum eſt preceptum ſane, ſaluo ordine fraterne correctionis. 22ª. q. 33. 7. 2. 5. *. 5ᵐ 127
Prelatus religioſorum, non habet poteſtatem precipiendi aliquid ſuper occultis, niſi inquantum per aliqua indicia manifeſtantur puta per infamiam, vel per aliquas ſuſpiciones, in quib. caſib. poteſt prelatus precipere, eodem modo ſicut & iudex ſecularis. vel eccleſiaſticus poteſt exigere iuramentum de veritate dicenda. 22ª. q. 33. 7. 5ᵐ 128
¶Preces pro indignis ſunt ſimoniace. & ſunt minus à lingua, non autem pro digno. 22ª. q. 100. 5. 3ᵐ 2
¶Precipere eſt actus rationis quia importat motionem, cum quadam ordinatione. 22ª. q. 47. 8. 3ᵐ 3
Recte precipere & ratione vti, ſemper ſed concomitantur, quia ad preceptum rationis ſequitur obedientia virium inferiorum, quod pertinet ad vſum. 22ª. q. 48. 6ᵐ. 2

Præcipitatio eſt operatio per impetū voluntatis. vel impaſſionis, ſine prudentia, & partibus eius. 22ª. q. 8. 6. 1ᵐ. *. q. 53. 3. 0. *. 5. c. q. 227. 2. 2ᵐ. 1
Præcipitatio eſt ſpeciale peccatum, propter ſpecialem actum rationis. qui 2
preter-

prætermittitur, ſcilicet conſilium, licet poſsit inueniri in quolibet genere peccatorum. 22.q.54.1.2m.

3 Præcipitatio contrariatur dono conſilij, & prudentiæ. 22.q.53.3.1m. q.53.1.3m.

¶ Paſsium rerum venialium, non eſt ſemper determinatum punctualiter: ſed in æſtimatione. 22.q.77.1.1m

¶ Præda iuſte capta ab hoſtibus, vel malefactoribus, in iis quæ ipſi iniuſte abſtulerant, 22.q.66.8.0.

1 Prædeſtinatio eſt quædam præordinatio Dei ab æterno, de iis quæ per gratiam Dei fienda ſunt in tempore. 3.q.24.1.c.

2 Prædeſtinatio eſt ratio tranſmiſsionis creaturæ rationalis, ad vitam æternam, in mente Dei. 1.q.23.1.2.c. 3.q.24.1.c

3 Prædeſtinatio eſt præſcientia. & præparatio gratiæ in præſenti, & gloriæ in futuro. 1.q.23.2.3m. 4. 22.q.174.1.c

4 Gratia ponitur in diffinitione eius non quia ſit de eſſentia eius, ſed quia importat reſpectum ad gratiam. 1.q.23.2.4m

5 Prædeſtinatio eſt pars prouidentiæ. 1.q.23.1. 3.4.6.8.c

6 Prædeſtinatio nihil ponit in prædeſtinato, niſi effectum eius 1.q.23 2.0.

7 Differentia ſcientiæ, ſapientiæ, præſcientiæ, prouidentiæ, diſpoſitionis, prouidentiæ, & prædeſtinationis. 1.q.23. .c

8 Prædeſtinatio propriè, eſt tantum de bonis: præſcientia vero eſt etiam de peccatis. 22.q.27.4.1.c

9 Prædeſtinatio eſt cauſa gratiæ, & gloriæ: ſed reprobatio eſt cauſa derelictionis, & pœnæ æternæ. non autem culpæ. 1.q.23.3.2m

10 Prædeſtinatio eſt tantum entium aliquando. 1.q.23.2.2m. 4.3m

11 Prædeſtinatio conuenit angelis, ſicut & hominibus: licet non fuerint miſeri. 1.q.23.1.1m

12 Prædeſtinatio non conuenit creaturæ irrationali, niſi abuſiue. 1.q.13. 1.2m.

13 Conueniens eſt Deo, homines prædeſtinare. 1.q.23.1.0

14 Prædeſtinatio certiſsimè, & infallibiliter conſequitur ſuum effectum. 1.q.23.3.1m. 6.0. 1.3m

15 Prædeſtinatio non poteſt impediri. 1.q.23.8.3m

16 Prædeſtinatio iuuatur precibus ſanctorum, & ſuis & aliis bonis operibus, ex parte effectus eius, non autem ex parte ordinationis diuinæ. 1.q.23.8.0.

17 Præſcientia meritorū, non eſt cauſa prædeſtinationis vniuerſaliter: tamē vnus effectus eius, eſt ratio finalis alterius effectus eius prioris, & cauſa meritoria effectus poſterioris. 1.q.23.5.0

18 Voluntas Dei eſt cauſa efficiens, & ſua prædeſtinationis, ex parte totius effectus eius. 1.q.23.5.0

19 Error triplex circa effectus prædeſtinationis. 1.q.23.5.8.c

20 Prædeſtinatio eſt eterna. 3.q.24.1.2.c. 3.0. 4.c.1m

21 Præſcientia, prouidentia, prædeſtinatio, & huiuſmodi, non imponunt neceſsitatem omnib. reb. nec auferunt contingentiam ab eis. 1.q.22.4 0. q.23.1.1m. 3.3m. 6.c. 22.q.171.6.1m

22 Prædeſtinati non ſunt certi communiter de ſua prædeſtinatione. 1.q.23 1.4m

23 Licet aliquibus ex ſpeciali priuilegio. ſua prædeſtinatio reueletur, non tamen conuenit, vt reueletur omnibus: quia ſic illi qui non ſunt prædeſtinati deſperarent: & ſecuritas in prædeſtinatis negligentiam pareret. 1.q.23.1.4m

24 Reuelat Deus hoc aliquando aliquib. ex ſpeciali priuilegio: vt ſecuritas gaudium etiam in hac vita in eis incipiat, & confidentius & fortius magnifica opera proſequantur. & mala præſentis vitæ ſuſtineant. 12.q.117.5.c

25 Numerus prædeſtinatorum eſt certus, & determinatus formaliter. & materialiter Deo, non autem nobis. 1.q.23.7.0

26 Prædeſtinatio conuenit Chriſto, & perſonæ Chriſti. inquantum ſubſiſtit in natura humana, non autem vt ſubſiſtit in natura diuina: nec ſecundum ſe, nec conuenit naturæ humanæ, nec naturæ diuinæ. 3.q 24 1.0.

27 Prædeſtinatio Chriſti, eſt cauſa efficiens, formalis, exemplaris & finalis prædeſtinationis noſtræ, ratione effectus, non autem ratione operationis Dei. 3.q.24.3.4.0

28 Chriſtus prædeſtinatus eſt eſſe filius Dei, non autem propriè factus eſt filius Dei 3.q.24.1.2m

29 Chriſtus ſecundū quod homo, prædeſtinatus eſt eſſe filius Dei, quia prædeſtinatio quo ad præceſsionem, & effectum, id eſt gratiam, conuenit Chriſto, ratione humanæ naturæ tantum. 3.q.24.2.0

30 Chriſtus ſecundum quod filius Dei, prædeſtinatus eſt eſſe homo, tamē magis propriè dicitur econuerſo. 3.q.24 2.3m

31 Homo prædeſtinatus eſt eſſe filius Dei. & econuerſo. 3.q.24.2.1m.

¶ Prædicamentum quodlibet accidentium dicit imperfectionem, ſecundum propriam rationem generis, præter relationem: ideo in diuinis ſunt tantum duo modi prædicandi, ſcil. ſubſtantiæ, & relationis. 1.q.28.1.c. 2.0

1 Prædicare id eſt euangelium recitare in eccleſia, quod eſt linguis loqui, pertinet ad diaconum: ad ſacerdotes autem pertinet exponere, & exhortari, quod eſt prophetare. 3.q.67.1.1m

2 Prædicare, eſt principaliſsimus, & proprius actus epiſcopi, & dignior quā baptizare 3.q.67.1.1m. 2.1m. q.71.4.3m

3 Periculum de prædicatione omiſſa, non imminet, niſi eis quib. commiſſum eſt officium prædicandi 22.q.10.12.5m

4 Prædicans poteſt viuere, de eleemoſynis ſponte oblatis, non autem de datis coactè, niſi ſit prælatus. 22.q.118.4.4m

Chriſtus non debuit prætermittere prædicationem. propter ſcandalum Iudæorum. 3.q.42.2.0 5

Chriſtus & Apoſtoli à principio prædicauerunt Iudæis tantum, quadruplici ratione. ſ. vt oſtenderet per ſuum aduentum impleri promiſsiones antiquitus factas Iudæis, non autem gentilibus: vt eius aduentus oſtenderetur eſſe à Deo: vt Iudæis auferret calumniandi materiam, & quia per crucis victoriam meruit poteſtatem & dominium ſuper gentes. 3.q 42.1.0 6

Chriſtus prædicauit annis trib. & quaſi menſib. trib. & vixit annis triginta trib. & menſib. trib. 3.q.35.3 0. q.43.3.c 7

¶ Prædicari Quicquid prædicatur de aliquo, ſicut vniuerſale de particulari, poteſt ſupponere pro eo non autem in aliis 1.q 30.5 om. 1

Homo prædicatur per ſe de Socrate, quia ſi Socrates diffiniretur: poneretur homo in eius diffinitione. 1.q.76.1.c.m.1. 2

Totum vniuerſale, adeſt cuilibet parti ſuæ, & ſecundum eſſe & ſecundum perfectionem. & propriè prædicatur de Parte ſua. non aūt totum integrale: totum autem poteſtatiuæ, aliquo modo 1.q.77.1.1m 3

Pars ſubiectiua, eſt de quā prædicatur eſſentialiter totū, ſecundū vnam rationē, vel ſecundū prius & poſterius & eſt in minus. 22.q.110.1.c. 4

Totum integrale, prædicatur aliquo modo. de omnib. partib. ſuis ſimul ſumptis. licet impropriè: ſed nullo modo de ſingulis ſimpliciter & propriè 1.q.77.2.1m 5

Nulla pars integralis prædicatur de ſuo toto 1.q.7. . .1m 6

Nullum per accidens, prædicatur vniuerſaliter: ſed tantū quæ per ſe prædicantur 1.q.51.1.c. 7

Inferius non prædicatur de ſuperiori, niſi per accidens. 1.q.96 2.2 8

Subiectum non reſtringitur per prædicatum, ratione ſignificationis: ſed tantum ratione temporis conſignificati. 1.q.39.5.2.2. 9

Terminus in ſubiecto poſitus, tenetur materialiter. i. pro ſuppoſito: ſed in prædicato tenetur formaliter, id eſt pro natura. 1.q.13.12.c. q.31 3 2m. 1 q 16.7.4m. 9.c.3m. 10.c.2m. q.17.1.3m. 10

In diuinis perſona prædicatur de eſſentia & econuerſo. 1.q.39 6.0. 11

Relatio ſecundum propriam rationem, id eſt. ſecundum quod refertur ad aliud, prædicatur in diuinis: non autem ſecundum rationem communem. ſ. ſecundum quod inhæret ſubiecto. 1.q.28.1.c.1m 12

Hæc prædicatio, Deus eſt pater, & econuerſo, eſt per ſe. & nullo modo per accidens. Nec ſicut ſuperiorum de inferiori, nec econuerſo, ſed per identitatem. 1.q.39.8.2m 13

¶ Prædicator nullus debet fieri, niſi prius purgatus, & virtute perfectus. 3.q.41.3.2m 1

Prædicator debet eſſe abſolutus à cura rerum ſecularium 3.q.40.3.c. 2

Prædicator non debēt ſemper eſſe in publico, ſicut nec Chriſtus, 3.q. 40.1.3m. 3

Sumptus debentur prædicatoribus à mittentibus eos. 22.q.187.4.2m. 5.5m. 4

Prædicatorum ordo. habet tutiſsimam & ſecuriſsimam formam profitendi. 22.q.18.9.1m. 5

1 Prælatio quælibet. eſt à Deo. Non autem abuſus eius, nec eius vſurpatio. 1.q 96.2.3m. 1

Licet appetere opus, & perfectionem epiſcopatus & prælationis, non autem ipſam rōnē gradus, vel honoris vel diuitiarū 22.q.185.1.2.0. 2

Triplex ratio recuſationis reſpectu officij prælationis quantum eſt de ſe: ſcilicet impedimentum deuotæ contemplationis, dulcis affectionis, & ſpiritualis exultationis. 22 q.185.2.3m. 2.1m. 3m 3

Non licet iurare, nec vouere, quod Prælationem non ſumat, nec totaliter reſiſtere 22.q.185.2.5 . 2.0 4

Prælatus exiſtens in peccato mortali, etiā occulto, corripiendo: vel quodcumque aliud officij ſui faciendo, peccat mortaliter. non autem hoc agens frater. 22.q.33.5.0 5

Ex hoc ipſo quod prælati diſsimulant, videntur conuenire. 22.q.147.4.c.fin. 6

Prædicare, ex officio conuenit prælatis, religioſis autem ex commiſsione. 22.q.187.4.2m 7

Prælatus poteſt dupliciter conſiderari, ſcilicet aut ſecundum quod iudicis preſidet, Et ſic dicere peccatum fratris prælato, eſt dicere eccleſiæ. Aut ſecundum quod eſt extra iudiciū exiſtēs, Et ſic dicere prælato, non eſt dicere eccleſiæ, ſed perſonæ quæ poteſt prodeſſe, & non obeſſe quia nullus poteſt magis prodeſſe, quam prælatus. 22.q.33 8.4m 8

Tunc prælatus in ordinarie videtur tangi, quando irreuerenter obiurgatur, vel etiam quando ei detrahitur, & hoc ſignificatur per contactū montis & archæ damnatum à Deo. 22.q 33.4.1m 9

¶ Præmium eſſentiale beatitudinis, conſiſtit in actu intellectus, ſed delectatio eius in voluntate 1.q.16.2.0. 3.c. 22.q 3.4.0 1

Violenter corrupta, habebit duplex præmium, vt dicit beata Lucia ſ. virginitatis & patientiæ. 22.q.124.4 2m 2

In retributione præmiorum, inæqualia debentur inæqualibus meritis, ob autem in conſtitutione rerum. 1.q 47.2.3m. q.65.2.3m. 12.q. 114.3 0. 3

¶ Propoſitio dicens affirmatiuam & negatiuam ſimul eſſe falſas, improbatur. 1.q.32.4.5m

¶ Præſentia. Illud propriè dicitur præſens, cuius eſſentia præſentatur ſeu ſui, vel intellectui. 1.q.8.3.c. 2m 1

Præſentia neceſsitatem quandam habent, quia neceſſe eſt Socratem ſedere, dum ſedet. 22.q.49.6.c. 2

¶ Præſeruatus ab aliquo, dicitur purgatus vel liberatus. 3.q.32.4.1m. q.52.2.2m 1

Præ

1 ¶Preſtigium eſt diuinatio per dæmones, ingerentes ſe uiſui, vel auditui hominum: quia præſtringit oculos. 2a2æ.q.95.3.c. prin.ª.q.178.1.a. n

2 Poſtq; apparentes in præſtigijs: fiunt tantum in ſenſu communi ab imaginatiua, vel per res naturales. 1ª.q.114.4.2m.ª.2a2æ.q.178.3.2m.

1 Præſumptio aliquando ſumitur in bono, quaſi per alius ſumptio, & aliquando in malo. 2a2æ.q.21.1.1m.ª.q.70.3.2m.

2 Præſumptio in malo, id eſt immoderantiam ſpei duplititer, ſ. ſupra vires proprias, vel contra iuſtitiam Dei. Prima opponitur magnanimitati: ſecunda vero, eſt ſpecies blaſphemiæ in ſpiritum ſanctum. Ideo grauior eſt quam prima. 2a2æ.q.21.1.4. ª.q.133.2.p.ª q.130. c.

3 Præſumptio prima, oritur ex inani gloria: ſecunda vero ex ſuperbia. 2a2æ q.21.4.0.

4 Præſumptio ſecunda, oritur ex nimio amore ſui 2a2æ q.21.4.2m.ª.3m.

5 Præſumptio ſecunda habet conuerſionem ad bonum commutabile: & auerſionem a Deo, attribuendo diuinæ uirtuti quod ei non conuenit. 2a2æ.q.21.1.3m.

6 Præſumptio prima opponitur magnanimitati, ſecundum exceſſum, licet appareter ſecundum defectum, inquantum eſt aliquando de minimis, quæ magna videntur. 2a2æ.q.130.prior.p.ª.2.0 q.133.1.c

7 Præſumptio ſecunda opponitur charitati, vel potius dono timoris. 2a2æ q.130.2.1m

8 Præſumptio magis opponitur ſpei quam timori, quia ſpei contrariatur, ratione propriæ differentiæ: timori vero, ratione generis. & contrarietas ad timorem eſt apparentior. 2a2æ.q.21.1.0

9 Præſumptio eſt contra ordinem naturalem. Ideo ſemper eſt peccatum. 2a2æ.q.130.1.0

10 Præſumptio ſecunda, eſt minus peccatum, quam deſperatio 2a2æ.q.21. 2.c.

11 Præſumptuoſus peccat, non æſtimando nimis miſericordiam Dei: ſed contemnendo illam eam. 2a2æ.q.21.2.c.2m.ª.q.130.2.1 ª.q.163. 4.3m

12 Peccare cum propoſito perſeuerandi in peccato, ſub ſpe veniæ, dicitur præſumptio. Non autem ſi ſit cum propoſito pœnitendi, ſed alleuiatur. 2a2æ.q.21.2.3m

13 Aggredi opus vltra vires ex confidentia ad vires humanas, eſt præſumptio. Non autem ſi ſit in ſpe diuini auxilij. 2a2æ.q.21.2.1m

14 De quolibet debet præſumi bonum: niſi appareat contrarium, nec ſit in periculum alterius. 2a2æ.q.70.3.2m

Omne præiudicium eſt neceſſarium. 2a2æ.q.69.6.c.

1 ¶Præuaricator eſt, qui malicioſe impedit punitionem peccati, aduerſam partem adiuuans, prodens cauſam ſuam. 2a2æ.q.68.3.c.

2 Differentia præuaricationis à calumnia & tergiuerſatione 2a2æ.q.68.3.0.

3 Non omnis abſcondens vera crimina, præuaricatur: ſed tantum qui fraudulenter abſcondit ea, de quibus accuſationem proponit, colludens cum reo, proprias probationes diſſimulando, & falſas excuſationes admittendo. 2a2æ.q.68.3.c.

1 ¶Primitiæ erant de præcepto cerimoniali, quo ad determinationem, in communi vero de iure naturali, nunc autem de præcepto eccleſiæ, ſecundum conſuetudinem patriæ q.86.4.0.

2 Quantitas primitiarũ non fuit determinata in lege: quia erant per modum oblationis, de cuius ratione eſt eſſe, voluntarium. & ſecundum Hyeronymum, aliqui dabant quadrageſimam partem alij ſexageſimam. ſed nunc ſtatur conſuetudini patriæ. 2a2æ.q.86.4.3m

3 Primitiæ pertinent ad quoddam genus oblationum, in uſum ſacerdotũ. in recognitionem Beneficij Dei, ſcilicet fructuum terræ, & debet eſſe quid præcipuum de fructibus terræ q.86.4.c.

4 Primitiæ ſunt ſigna præteriti beneficij Dei ſ. terræ promiſſæ, Iſrael, & totum terræ, toti humano generi, & fructuum: ſed cerimonialia, propter erant ſigna futuri. 2a2æ.q.86.4.1m ª.2m

1 ¶Primogenitus dicitur primo natum, licet nullus poſt eum ſit. Ideo Chriſtus eſt primogenitus Mariæ 3ª.q.28.3.4m

2 Omnes primogeniti, erant ſacerdotes in veteri teſtamento, & habebant duplicem portionem in hereditate paterna. 1a2æ.q.103.1.3m.ª 2a2æ.q.87.1.3m.

1 ¶Primum dicitur dupliciter, ſ. primum ſimpliciter, & primum in genere 2a2æ.q. . .1m.

2 Primum in per ſe ordinatis, oportet eſſe maximum, non autem primum per accidens. 2a2æ.q.63.3.3m

1 ¶Ad bonum principẽ requiritur quod ſit virtuoſus ſimpliciter: non autẽ ad bonum ciuem. 1a2æ.q.92.1.3m.

2 Ad bonum virum pertinet, poſſe principari, & bene ſubiici. Ideo in virtute boni viri, includitur virtus principis: Sed virtus principis differt ſpecie à virtute ſubditi, ſicut virtus viri & mulieris. 2a2æ q.47.11.2m. 3m

3 princeps auferens per vim aliena, rapinam committit, & tenetur reſtituere: niſi ſit ſecundum iuſtitiam, pugnando, vel puniendo. 2a2æ.q.66.8.c. ª.3m.

4 Ad bene commorandum in aliqua communitate, requiruntur duo, ſ. habere ſe bene ad principem, id eſt, cum fidelitate, reuerentia, & famulatu: ſocios autem reddendo cuilibet debita, & nulli nocendo. 1a2æ. q.100.5.c

5 Sanctis licet commoratio in curia principum, ad promouendum bonos, & ad impediendum malos: non autem propter voluptates. 2a2æ.q.187 1.3m.

6 Deus reſeruauit ſibi inſtitutionem ſummi principis, & regis Iudæorum: quia habebat ſpecialem curam eorum. 2a2æ.q.105.1.1m.

Deus non dedit Iudæis principes & reges à principio, ſed tantum modũ eligendi ſ. ſecundum iudicium Dei, & de gente ſua: & modum ſe habendi. 1a2æ.q.105.1.2m 7

Diuiſio regni Iſrael, & multitudo regum. magis conuenit eis cum ipſi erant, pro diſſenſionibus multis contra regnum Dauid ſuſtinentibus ad eorum profectum. 1a2æ.q.105.1.3m. 8

Principibus Iudæorum, non ſunt deputati ſibi ſicut ſacerdotib. ne ſuperbirent nec ambirent. 1a2æ.q.105.1.4m 9

¶Bonus principatus triplex ſ. regalis, ariſtocratia, & democratia. Et triplex principatus malus ſ. tyrannis, oligarchia, & democratia. 1a2æ.q.95 4.c. ª.q.105.1.c. ª.2a2æ.q.61.2.c 1

Principatus regalis eſt optimus. 1ª.q.103.c. ª.1a2æ.q.105.1.2m. ª.2a2æ. q.50.1.2m 2

Principatus regalis, eſt propter bonum populi, tyrannicus autẽ eſt propter bonum tyranni. 1a2æ.q.92.1.2 ª.q.96.4.c. ª.2a2æ.q.42.2.3m 3

Optimus principatus eſt, in quo omnes habent aliquam partem. Et componitur ex regno, inquantum unus præeſt: & ariſtocratia, inquantũ multi principantur ſecundum virtutem: & democratia, id eſt principatus populi, in quo populus ſibi eligit principẽ. 1a2æ.q.95.4.c. ª.q.105.1.c. 4

Principatus dicuntur in angelis, quia principantur omnibus ex lenibus principibus, diuinas iuſſiones exequentib. Sed archangeli dicuntur qui principantur ſoli ordini angelorum. 1ª.q.108.6.1m 5

¶Principium quo ad relationem, eſt ſimul naturaliter cum principiato: ſed id quod eſt principium, eſt naturaliter prius eo. 1ª.q.42.3.2m 1

Principium eſt prius tempore principiato, dupliciter. ſcilicet, ex parte effectionis ſucceſſiuæ, vel agentis imperfecti, vel eligentis tempus. 1ª. q. 42.2.c 2

Apud Græcos filius & ſpiritus ſanctus dicuntur principiati, non autem apud Latinos 1ª.q.33.1. m 3

¶Principium ſumitur à prioritate ſed non ſignificat eam. 1ª q.33 1.3m 1

Principium eſt id à quo aliquid procedit, quocunque modo, & e conuerſo. 1ª.q.33.1.c. 2

¶Principium eſt communius cauſa, & cauſa elemento. 1ª.q 33.1.1m 3

Nõ omne principium, eſt primũ principium. 1a2æ.q.6.1.1m.ª.q.4.1.1m 4

Græci indifferenter vtuntur nomine cauſæ, ſicut nomine principij in diuinis, non autem Latini. 1ª.q.33.1.1m 5

In diuinis vna perſona eſt principium alterius, non autẽ cauſa. 1ª.q.33 1.0. ª.q.36.4.0 6

Principium in diuinis & creaturis, dupliciter cognoſcitur, ſ. vt primum, & vt principium. 1ª.q.33.4.c 7

Non omne principium cognoſcendi, eſt principiũ eſſendi. 1ª.q.85.3.4m 8

Primum principium in ſpeculatiuis eſt, Non contingit idem ſimul eſſe & non eſſe. In practicis autem eſt Bonum eſt proſequendum: malum vero eſt fugiendum. 1a2æ q.94.2 c. ª.2a2æ.q 47.6.c 9

Principia ſpeculatiua, cognoſcuntur per alium habitum naturalem, quã concluſiones: quia principia per intellectum, concluſiones vero per ſcientiam. 1a2æ.q.57.2 c. ª.q.40 c 1m 10

Sicut in ratione ſpeculatiua ſunt quædam vt principia, quorum eſt intellectus, & concluſiones, quarum eſt ſcientia, ita in ratione practica, vt principia naturaliter nota, ſunt fines virtutum moralium: quia finis ſic habet in operabilibus, ſicut principium in ſpeculatiuis: & quædam ſunt in ratione practicæ, vt cõcluſiones eorum quæ ſunt ad finem. 2a2æ.q 47.6.c 11

Nihil refert vtrum ille qui docet proponendo vel interrogando, procedat de principiis communibus ad concluſiones. Vtrobique enim animum audientis certificatur de poſterioribus per priora. 1ª.q.84.3.5m ª 117.1.0 12

¶Prioritas nullo modo eſt in diuinis. 1ª.q.36.3 3m. ª.q. 2.2.0

¶Priuatio ſecunda ſuſcipit magis & minus, quia ponit ei quid, quod eſt de ratione eius: non autem prima. 1a2æ.q.73.1.0 ª q.82.2.c 1

Priuatio ſuſcipit magis & minus, ſecundum ſuas cauſas, non autem ſecundum ſe. 1a2æ q 18.4.1m. ª.q 82.4.2m. ª 2a2æ.q 2 .2.1m 2

Priuationes & negationes differunt ſpecie ſecundum differentias habituum & poſitionum oppoſitorum. & ſpecificantur per habitus oppoſitos 2a2æ q 107.2.c 3

Priuatio eſt carentia eius quod eſt aptum natum haberi. Et hoc ſimpliciter, vel ab eo, vel ab alio eiuſdem ſpeciei, vel à quocunque. Et tertia tantum eſt in diuinis 1ª.q 33.4.2m 4

Priuatio eſt negatio circa determinatum ſubiectum. 1ª.q.17.4 c. 5

Contrarium ſignificat aliquam naturam in ſubiecto, non autem priuatio 1ª.q.17.4.c 6

Nulla priuatio tollit totaliter eſſe 1ª.11.2.1m 7

Nulla priuatio eſt intenta ab aliquo agente. 1ª.q.19.7.c. ª q 49.1.c 8

¶Priuilegium eſt priuata lex: quia reſpicit ſingulares perſonas, ſed commune eſt ad multa negocia. 1a2æ.q.96.1.1m 9

¶Prius dicitur dupliciter. ſ. ordine perfectionis, & generationis. 1ª. q. 85.3.1m. ª.1a2æ.q. 88.3m 1

Prius natura, dicitur dupliciter. ſ. ſecundum cauſam materialem, & magis ſecundum alias cauſas 2a2æ.q.1.7.3m 2

Semper id quod eſt natu aliud, eſt prius. 1ª.q.49.1.c 3

Imperfectum eſt prius tempore perfecto in eodem, Sed in diuerſis eſt è conuerſo, & natura in vtriſque. 1ª.q.85.3.2m. ª.q.85.3.1 ª.q.94.3.c. ª.1a2æ.q.6.2.4.c ª.3ª.q.1.5.3m ª 6 c 4

Prius duplex. ſ. per ſe, & per accidens. 2a2æ q.4.7.c 5

Semper quod eſt per ſe, eſt prius eo quod eſt per aliud. 1ª.q. 0 1.c. ª.q 84.6.c 6

9 Remoto priori, remouetur poſterius, ſequens tantum ex eo non autem ſi ſequatur etiam ex alio. 12ª. q. 11. q. 1. 2. 3ᵐ

1 ¶Proceſſio dicitur dupliciter. ſ. motus proceſſiuus animalium, & eductio principiati à principio: prima eſt in diuinis metaphorice tantum, ſecunda vero proprie 1ª. q. 27. 1. o.

2 Proceſſio duplex. ſ. ab extra, & ab intra: prima ſemper eſt per motum ad diuerſum, & contra rationem primi principij, non autem ſecunda. Ideo ſecunda conuenit Deo, non autem prima. 1ª. q. 27. 1. o.

3 Omnis proceſſio creaturæ, eſt per motum, vel mutationem: non autem in diuino. 1ª. q. 27. 1. 1ᵐ

4 Proceſſus rationis duplex. ſ. via compoſitionis, & via reſolutionis. 1ª. q. 14. 7. o

5 In diuinis ſunt tantum duæ proceſſiones. ſ. verbi & amoris, ſecundum quod Deus ſuam eſſentiam, veritatem & bonitatem intelligit & amat. 1ª. q. 27. 3. 5. o. *. q. 28. 4 c. *. q. 37. 1 c. *. q. 41. 6. c

6 Omnia quæ important reſpectum originis, abſolute dicuntur de proceſſione diuina: non autem repugnantia conſubſtantialitati, coæternitati, & independentiæ 1ª. q. 27. 2. 3ᵐ

7 Proceſſiones in diuinis, diſtinguuntur per relationes & modos originis non autem ſeipſis: nec per eſſe à natura & voluntate. 1ª. q. 27. 3. o

8 Proceſſio filij, eſt per naturam patris, ideo eſt ei coæternus, conſubſtantialis, & independens: non autem creaturæ, quia procedunt per voluntatem Dei. 1ª. q. 41. 2. c. *. q. 42. 2. c

9 Omnia quæ pertinent ad generationem viuorum, dicuntur in proceſſione filij Dei, vt oriri, naſci, gigni, & generari. 1ª. q. 27. 2. 4ᵐ

10 Hæreſis valentini, quod filius Dei procedit vario modo prolationis, id eſt ad extra. 1ª. q. 34. 2. 2ᵐ

11 Spiritus ſanctus procedit à patre & filio, quia aliter non poſſet diſtingui, à filio. 1ª. q. 36. 2. o

12 *Spiritus ſanctus procedit ab eis, inquantum ſunt plures agentes: & inquantum ſunt vnum, in vi ſpiratiua 1ª. q. 36. 4. 1ᵐ

13 Hæreſis Arrij, quod ſpiritus ſanctus procedit à patre & filio, vt creatura vtriuſque. 1ª. q. 27. 1. c.

14 Hæreſis Neſtorij & Theodorici, quod ſpiritus ſanctus non procedit à filio. 1ª. q. 36. 2. 3ᵐ

15 Spiritus ſanctus, non magis procedit à patre, quàm à filio, nec prius: nec plenius. 1ª. q. 36. 3. 2ᵐ

16 Spiritus ſanctus dicitur principaliter & propriè procedere à patre propter authoritatem in patre, non autem magis proprie. 1ª. q. 36. 3. 2ᵐ

17 Spiritus ſanctus procedit à patre immediate, & mediante filio, ratione ſuppoſiti: non autem ratione virtutis mediæ. 1ª. q. 36. 3. 1ᵐ.

18 Proceſſio filij eſt per actum intellectus: ſed proceſſio ſpiritus ſancti, eſt per actum voluntatis. 1ª. q. 27. 2 c. ſi. *. 3. c. *. q. 28. 4. 1ᵐ. * q. 34. 2. c. *. q. 45. 7. c

19 Spiritus ſanctus, ita naturaliter & à natura procedit à patre, ſicut & filius 1ª. q. 41. 2. 3ᵐ. *. 4. c *. q. 42. 2. c

20 Proceſſio ſpiritus ſancti, triplici ratione nominatur tantum proceſſio. ſ. ex habitudine rei amatæ ab amante per amorem. 1ª. q. 27. 4. 3ᵐ. *. q. 28. 4. c. *. q. 37. 1. c

21 Emanatio, proprietas, & relatio ſpiritus ſancti, nominatur eodem nomine ſcilicet ſpiratio propter defectum nominum. 1ª. q. 36. 1. c. * q. 37. 1. c.

22 Proceſſio ſpiritus ſancti dicitur æterna, reſpectu obiecti æterni: ſed vt tendit in obiectum creatum, cui Deus confert aliquid, dicitur temporalis. 1ª. q. 43. 2. o

23 Spiritus ſanctus procedit à ſeipſo, proceſſione temporali. 1ª. q. 43. 2. 3ᵐ.

24 Proceſſio æterna & temporalis, ſunt tantum vna proceſſio, ratione reſpectus ad principium quem principaliter importat. ſed ſunt duæ ratione duplicis reſpectus ad obiecta. 1ª q. 43. 2. c. * 3ᵐ

1 ¶Proclamare licet in capitulis religioſorum de leuibus quæ famæ non derogant, ſine admonitione, ſecreta, non autem de graui. 22ª. q. 33. 7. 4ᵐ.

2 Non videtur eſſe probabile, quod ea quæ ſunt in conſuetudine religioſorum, ſint contra præcepta Chriſti. Conſuetum eſt autem in religionibus quod in capitulis aliqui proclamantur de culpis nulla ſecreta admonitione præmiſſa. Sed huiuſmodi proclamationes, ſunt quaſi quædam commemorationes, potius obliuiarum culparum quam accuſationes vel denunciationes, 22ª q. 33. 7. 2. 4ᵐ. 4ᵐ.

3 Si eſſent tamen alia, de quibus frater infamaretur, contra præceptum domini ageret, qui per hunc modum proclamando, peccatum fratris publicaret 22ª. q. 33. 7. 4ᵐ.

1 Prodigalitas eſt circa paſſiones pecuniæ, ſicut deficiens: non autem ſicut ſuperabundans 22ª. q. 119. 1. 1ᵐ.

2 Prodigalitas dicitur eſſe contra naturam: quia habet immoderatam emiſſionem rerum, repugnantem naturæ 12ª. q. 31. 6. 2ᵐ

3 Prodigus, ſæpe excedit in dando propter voluptates, non tamen ſemper. 22ª. q. 119. 1. 1ᵐ.

4 Prodigalitas ſemper eſt peccatum non principaliter propter quantitatem, ſed propter inordinationem dandi quibus non debet dari, & propter quæ & ſicut debet. 22ª q. 119. 1. o. * 3. 1ᵐ

5 Prodigus peccat in ſe, & in proximum, præcipuè clerici conſumentes bona pauperum. Similiter auarus. 22ª. q. 119. 2. 1ᵐ.

6 Prodigalitas opponitur liberalitati. 22ª. q. 117. princip. *. q. 118. prin. * q. 119. 1. 2. 1. c

¶Producta res à principio fuerunt in ſtatu perfecto: vt eſſent principia aliorum. 1ª. q. 94. 3. c

1 ¶Profitens, non vouet ſeruare quicquid eſt in regula: ſed vitam regularem, vel viuere ſecundum regulam, quod eſt cautius, vel obedientiam ſecundum regulam, non obligando ſe ad culpam vt in religione ordinis fratrum prædicatorum, quod eſt melius. 22ª. q. 186. 9. 1ᵐ

Votum ſimplex de maiori religione, non obligat poſt profeſſionem in minori 22ª. q. 189. 8. 3ᵐ 2

Perfecti o facta ante annos pubertatis. ſ. ante annos quatuordecim in pueris, vel ante annos duodecim in puellis, non tenet, propter eccleſiæ ſtatuta. 22ª. q. 88. 9. c. 1ᵐ. * q. 189. 5. c 1ᵐ. * 1ᵐ 3

Nouitiis prohibebantur quandam profeſſionem, deponentes ... 22ª q. 189. 6. b 4

¶Prohibitio incitat concupiſcentiam tripliciter. ſ. ratione ... ratione clauſæ ... & ratione importunitatis. 12ª. q. ... 1. 3ᵐ. 5

Omne peccatum eſt malum, quia prohibitum iure naturali: non autem iure poſitiuo. 12ª. q. 71. 6. 4ᵐ 2

Prohibitio ligni ſcientiæ boni & mali, fuit propter figuram. ſ. propter euentum futurum, quia poſt eius eſum homo per experimentum ſcientiæ didicit quid intereſſet inter obedientiæ bonum, & inobedientiæ malum: non autem propter naturam arboris malam. 1ª q. 102. 1. 4ᵐ. *. 22ª. q. 102. 1. 1ᵐ 3

¶Promiſſio eſt actus rationis, quia eſt ordinatio, & ordinatio alicuius 22ª. q. 88. 1. c 1

Promiſſio eſt ordinare quid facere pro alio debeat gratum ei. Sed comminatio eſt contra alium 22ª. q. 88. 1. 2. 1. c 2

Promiſſio nuda, id eſt, non habens aliquid additum ad confirmationem non habet vim plenam obligandi Deo, nec homini 22ª. q. 89. 7. 1ᵐ 3

Promiſſa non debent ſeruari, ſi eſt illicitum quod promittitur: vel ſi ſint mutatæ conditiones perſonarum, vel negociorum. Ad hoc ergo quod homo ſeruare debeat quod promittit, oportet vt ſit licitum quod promittitur, & quod omnia immutata permaneant. 22ª. q. 110. 3. 5ᵐ. 4

¶Promulgatio legis naturæ fit ex hoc quod Deus inſeruit eam mentibus hominum naturaliter cognoſcendam. 12ª. q. 90. 4ᵐ 1

Promulgatione non indigent præcepta communia legis naturæ, & credere in Deum. 12ª. q. 100. 4. 1ᵐ 2

Promulgatio fit verbo & ſcripto. Et vtroque modo promulgatio legis æternæ eſt æterna, ex parte Dei, ſed non ex parte noſtra. 12ª q. 91. 1. 2ᵐ 3

Promulgatio legis, neceſſaria eſt ad hoc, quod lex habeat vim obligandi. 12ª. q. 90. 4 o 4.

Promulgatio obligat abſentem ſicut & præſentem, inquantum promulgatio ad eum peruenit, vel potuit peruenire per alios. Futuros autem obligat per ſcripturas 12ª. q. 90. 4. c. *. 3ᵐ 5.

¶Pronomina demonſtratiua dicuntur de Deo ſecundum quod faciunt demonſtrationem ad intellectum: non autem ad ſenſum 1ª. q. 13. 1. 3ᵐ. 1

Pronomina poſſeſſiua coniungentia nominibus Dei quæ ſignificant rationem principij effectiui, vel finalis, vel exemplaris: non autem nominibus Dei, quæ ſignificant per modum formæ inhærentis. 1ª. q. 6 1. 1ᵐ 2

¶Propaſſio, eſt paſſio inchoata in appetitu ſenſitiuo, non vltra procedens: ſicut in Chriſto fuit. 3ª. q. 15. 4. c. * 6. 2ᵐ. *. 1ᵐ

¶Prophetia non eſt habitus, nec qualitas permanens, ſed vt paſſio tranſiens. 12ª. q. 68. 3. 1ᵐ. *. 22ª. q. 171. 2. c. *. q. 174. 3. 2ᵐ *. q. 171. 2. 3ᵐ. 1

Prophetia non eſt gratia gratum faciens, ſed gratis data 12ª q. 68. 1. 1ᵐ 2

Propheta eſt diuina inſpiratio rerum, futura immobili veritate denuncians, ſecundum Caſſiodorum. 22ª. q. 171. 3. 2. 2. *. 6. b 3

Propheta dicitur quaſi procul fans, vel procul videns: inquantum cognoſcit vel loquitur ea quæ ſunt procul a communi hominum ſenſu, cum quibus conuerſatur, & communicat in ſtatu viæ. 3ª. q. 7. 8. o 4

Prophetia principaliter & primo conſiſtit in cognitione, ideo dicuntur ſi phanot. Secundario conſiſtit in locutione: ideo dicitur à fari. Tertio conſiſtit in operatione miraculorum quæ confirmationem eius. 22ª. q. 171. 1. o. *. 2 c. q. 174. 4. 3ᵐ. *. 1. c. *. 3ª. q. 7. o. * 5

*De ſine prophetia, non eſt ænigmatica cognitio. q. Moyſes fuit propheta & in Deum palam, & non per ænigmata vidit 3. q. 7. 8. 1ᵐ 6

In prophetia ſunt duo. ſcilicet repræſentatio, & iudicium de viſa, quod eſt principalius & complementum eius, ſine quo non eſt. 22ª. q. 173. 2 c. *. q. 176. 1. 1ᵐ 7

Ad prophetiam requiritur lumen intellectuale ſupernaturale. 22ª. q. 171. 2. c 8

Ad prophetiam requiritur inſpiratio, quo ad mentis eleuationem: & reuelatio, quo ad perceptionem diuinorum. 22ª. q. 171. 1. 4ᵐ 9

Ad prophetiam requiritur maxima mentis eleuatio, ad contemplationem ſpiritualium. 22ª. q. 172. 4. c. 10

Bonitas morum, quoad refrenationem paſſionum & remotionem occupationum exteriorum, requiritur ad prophetiam. 22ª. q. 172. 4. o 11

Diſpoſitio naturalis, non requiritur ad prophetiam, quia Deus ſimul & mouet indiſpoſitum mentem, & ſpontè perficit. 22ª. q. 172. 3. o 12

Prophetia poteſt haberi ſine charitate, & ſine gratia gratum faciente. 22ª. q. 6. 2. 1ᵐ. *. q. 172. 4 c 13

Obiectum prophetiæ, eſt illud quod eſt in cognitione diuina, ſupra facultatem humanam. 22ª. q. 174. 2. c. 14

Prophetia eſt de omnibus. Sed primo & principaliter eſt de futuris contingentibus ſecundo de exiſtentibus ſupra vniuerſalem cognitionem hominum, tertio reſpectu aliquorum. 22ª. q. 171. 3. o. *. q. 173. 1. c ſi. * 4ᵐ *. 6. c. *. q. 175. 2. 1ᵐ. *. q. 178. 1. 1ᵐ 15

*Prophetiæ ſunt principaliter de futuris. *Sunt tamen etiam de præſentibus, quæ tamen ſunt procul à cognitione non omnino hominum, ſed quorundam ſecundum ſenſum vel ſecundum intellectum vt Helizæus cognouit quæ Giezi præſens fecerat. & ſunt etiam de occultis omnibus hominibus naturaliter, vt myſterium trinitatis. ſunt etiam de myſterio Chriſti ſub nomine hominum, & tunc excedunt veritatem hiſtoriæ. 22ª. q. 171. 3. c. 16

17 Omnia prophetabilia, ſunt non cognoſcibilia ab homine, niſi per reuelationem Dei. Sed quæ pertinẽt ad ſapientiam, & ſcientiã, & interpretationẽ ſermonum, poſſunt naturaliter cognoſci ab homine. 22ª. q. 171. 2. 2m. *. q. 173. 1. c. ſi.
18 Prophetæ non vident omnia prophetabilia, ſed tantum ea quæ ſibi ſpecialiter reuelantur. 22ª. q. 171. 4. o.
19 Aliqua prophetia eſt de præterito, ſicut in Geneſi. Et in aliqua ponitur præteritum pro futuro, propter certitudinem prophetiæ. 22ª. q. 171. 3. b.
20 Prophetæ non vident Deũ per eſſentiam. 22ª. q. 171. 2. c. *. 4. c. *. 3m. *. q. 173. 1. o.
21 Prophetæ vident in ſpeculo æternitatis, ſeu intelligentiarum, ſiue in libro præſentiæ Dei cauſaliter, non autem formaliter. 22ª. q. 173. 1. c. ſi. *. 1m. *. 2m.
22 Prophetæ habent certiſſimam & diſtinctam cognitionem de viſis per ſpiritum prophetiæ: non autem de habitis per inſtinctum Dei. 22ª. q. 171. 5. o.
23 Prophetiæ nullo mõ põt ſubeſſe falſum: ſicut nec præſcientiæ Dei 22ª. q. 171. 6. o. *. q. 172. 1. c. *. 1. 3m. *. 6. 2m.
24 Propheta propriè cognoſcit ſe moueri à Deo, vel aliquid æſtimandum, vel ſignificandũ verbo vel facto, nõ tamen omnia quæ per hoc intendit Deus. 22æ. q. 171. 4. o.
25 Prophetia ſimpliciter dicta, id eſt, ſupra vniuerſalẽ cognitionem hominum, non poteſt eſſe à natura, ſed tantum ex reuelatione Dei, prophetia vero ſecundum quid, id eſt, de aliquibus in ſuis cauſis, poteſt eſſe à natura, ſed fallibiliter. 22ª. q. 172. 1. o. *. 3. c.
26 Prophetia, & aliæ illuminationes, & reuelationes: ſiunt nobis à Deo mediantibus angelis. 1ª. q. 111. 1. o. *. 22æ. q. 172. 2. o.
27 Aliquis ceſſante prophetica illuſtratione actuali, dicitur propheta, ex deputatione Dei, & ex habilitate remanente ad facilius illuſtrari. 22æ. q. 171. 2. 2m.
28 Prophetia prædeſtinationis, completur ſine arbitrio noſtro cauſante, nõ autem ſine eo conſentiente. 3ª. q. 30. 1. 1m.
29 Finis prophetiæ, eſt manifeſtatio alicuius veritatis exiſtentis ſupra hominem. 22æ. q. 174. 2. c. 2m. *. 6. c.
30 Prophetia ſecundum quid poteſt eſſe à dæmonibus, non autem prophetia ſimpliciter. 22æ. q. 172. 5. o.
31 Prophetia dæmonum, nõ ſit per illuminationem, vt diuina, ſed per viſionem, imaginariam vel ſenſibilem: nec eſt ſemper vera, ſicut prophetia diuina 22ª. q. 172. 5. 2m. *. 1m.
32 Prophetæ dæmonum, quandoque prædicunt vera ex inſpiratione diuina, & aliquando per dæmones. 22ª. q. 172. 6. o. * q. 174. 5. 4m.
33 Species prophetiæ triplex. ſ. comminationis, prædeſtinationis, & præſcientiæ. 22ª. q. 174. 1. o.
34 Prophetia fit dupliciter. ſ. per influxum luminis tantum, & per ſpecies, impreſſas, vel aliter ordinatas. 22æ. q. 173. 2. o.
35 Modus prophetiæ triplex, ſecundum triplicem potentiam cognoſcitiuam. ſ. ſecundum oculos corporis, ſecundum ſpiritum imaginarium, & ſecundum intuitum mentis. 22ª. q. 174. 1. 1m.
36 Prophetia repræſentantur aliqua quadrupliciter. ſ. in ſenſu exteriori, ſicut Daniel vidit ſcripturã in pariete, & Samuel audiuit verba: vel per formas in imaginatione diuinitus impreſſas, ſicut in cæcis natu ſimilitudines colorum: vel per formas diuinitus ordinatas, ſicut Ieremias vidit ollam accenſam, vel ſpecies in intellectu, ſicut in ſcientia infuſa Salomoni & Apoſtolis. 22ª. q. 173. 2. o. *. 3. c.
37 Modus prophetiæ ſeptuplex, ſecundum differentias inſtinctus. ſ. extaſis, viſio, ſomnium per nubem, vox de cœlo, parabola, & ſpiritu ſancti ſpiritus. 22æ. q. 174 1. 3m.
38 Gradus prophetiæ imaginariæ, diſtinguitur quadrupliciter. ſ. per ſomnium & vigiliam, per ſigna ſi loquens videtur vel non, & ſecundum dignitatem apparentis. 1ª. q. 12. 11. 1m. *. 22ª. q. 174. 3. o.
39 Gradus prophetiæ impropriè dictæ duplex. ſ. minimus, i. ſecundum operationem exteriorem, vt Sanſon: & viſio de naturalibus, vt Salomon. 22ª. q. 174. 3. c.
40 Actus prophetiæ duplex. ſ. principalis. i. viſio: & ſecundarius, id eſt, denunciatio. 22ª. q. 176. 2. c.
41 Veri prophetæ, tripliciter differunt à falſis Prophetis. ſ. agente, fine, & certitudine. 22ª. q. 175 5. 3m.
42 Prophetia prædeſtinationis ſemper impletur, non autem prophetia comminationis 1ª. q. 19. 7. 2m. *. 22ª. q. 171. 6. 2m. *. q. 174. 1. c. *. o.
43 *Omnis prophetia de quacunq; re, eſt eiuſdem ſpeciei, quia eſt per vnũ formale. ſ. per lumen diuinum. 22ª. q. 171. 3. 3m.
44 Prophetia eſt ſimpliciter excellentior dono linguarum, triplici ratione. ſ. quia cõſiſtit in ipſa illuminatione mentis, quia pertinet ad rerum notitiam, & quia eſt vtilior. 22ª. q. 176. 2 o.
45 Prophetia intellectualis viſionis, eſt nobilior quã imaginaria, niſi reſpectu reuelandi, per ſimilitudinẽ corporalẽ, quia tunc eſt econuerſo 22ª. q. 174. 2. o. *. 3. c. ſi. *. 4. 1m. *. 5. c. *. q. 175. 2. c. 1m. *. 3ª. q. 30. 3. 2m.
46 Prophetia magis propriè dicitur de imaginaria, quàm de intellectuali. 22ª. q. 173 2. c. ſi *. q. 174. 2. 3m. *. 3. c.
47 Prophetia imaginaria de ſupernaturali veritate, eſt nobilior intellectuali de cognoſcibilib. humana ratione 22ª. q. 174. 2 3m. *. 1. c. *. q. 176. 2. 1m.
48 Prophetia quanto eſt vicinior Chriſto, tanto eſt maior, & magis poſt, quã ante: licet in quolibet ſtatu prima ſit maior aliis. 1ª. q. 57. 5. 3m. *. 22ª. q. 174. 6 o.
49 Idem propheta non eſt ſemper in eodem gradu prophetiæ; ſed quandoque in maiori, & quandoque in minori. 22ª. q. 174. 3. 2m.

Moyſes fuit cæteris prophetis ſimpliciter maior, licet ſecũdum quid ſit minor aliquo. 22ª. q. 174. 4. o. 50
Prophetia Dauid ex propinquo, attingit ad viſionem Moyſis maiorem, quo ad cognitionem diuinitatis: ſed econuerſo, in cognoſcendo & exprimendo myſteria incarnationis Chriſti. 22ª. q. 174. 4. 1m. 51
Ioannes Baptiſta: fuit maior propheta Moyſe, & cæteris Prophetis veteris teſtamenti. 22ª. q. 174. 4. 3m. 52
Prophetia non conuenit Deo, nec beatis, angelis. 22ª. q. 173. 1. c. *. q. 174. 5. o. *. 3ª. q. 7. 8. c. *. q. 31. 2. c. 53
*Prophetia fuit in Chriſto, inquantum fuit viator. 22ª. q. 174. 5. 3m. *. 3ª. q. 7. 8. o. *. q. 31. 2. o. 54
Ille cuius tantum intellectus illuminatur ad iudicandum viſa ab aliis, ſicut Ioſeph & Daniel, eſt propheta. 22ª. q. 173. 2 c. 55
Ille cui oſtendũtur ſimilitudines ſine lumine intelligentiæ, ſicut Pharao, vel Nabuchodonoſor, vel Balthaſar, non eſt propriè propheta. 22. q. 173. 2. c. 56
Abraham, Iſac, & Iacob. fuerunt prophetæ 22ª. q. 174. 6. c. 57
*Dauid habuit prophetiam, quo ad intuitum mentis, ſine imaginaria viſione. 22ª. q. 174. 4. 1m. 58
Omnes numerati inter prophetas, habuerunt prophetiam imaginariam, de ſupernaturali veritate, & habebant officium prophetandi, & loquebantur in perſona Dei, non autem agiographe. 22ª. q. 174. 2. 3m. 59
Omni tempore fuerunt prophetæ, etiam in nouo teſtamento. 22. q. 95. 2. 3m. *. q. 174. 6. o 60
Prophetę fuerunt maxime in abundantia, tẽpore regum: quia tunc populus erat liber: ideo inſtrui debebat de agendis. 22ª. q. 174. 6. 2m. 61
Prophetiæ inceperunt ſcribi per Iſaiam & Oſee, quando Roma condita fuit. 22ª q. 174. 6. 2m. 62
Propiciatorium erat tabula ſuper alas cherubin, quia exinde Deus propiciabatur populo. 12ª. q. 102. 4 6m. 63

PROPORTIO ſecundum primam nominis impoſitionem ſignificat habitudinem quantitatis ad quantitatem, ſecũdum determinatum exceſſum, vel adæquationem: ſed transfertur ad ſignificandum habitudinem quorumque, ſicut materiæ ad formam, potentiæ ad actum, obiecti ad potentiam, finiti ad infinitum, & creaturæ ad creatorem. 1ª. q. 12. 1. 4m. 1
Proportio propriè, nõ eſt finiti ad Infinitum, nec creaturæ ad creatorem: ſed proportionalitas. ſ. ſimilitudo proportionum. 1ª. q. 12. 12. 4m. 2
Cognitio ſenſitiua, non ſe extendit ad proportionem vnius ad alterum. 22ª. q. 18. 4. c. 3
Propoſitionis veritas duplex. ſ. rei, & ſigni. 1ª. q. 16. 8. 3m. 1
Propoſitiones affirmatiuæ veræ, poſſũt formari de Deo. 1ª. q. 13. 12. o. 2
Propoſitiones affirmatiuæ de Deo, dicuntur incompactæ vel inconueniens, propter modum ſignificandi. 1ª. q. 13. 12. 1m. 3
Cum dicitur Deus ſciuit aliquid eſſe futurum contingens, non ponitur ibi contingens, niſi vt materia verbi, & non vt pars principalis propoſitionis. 1ª. q. 14. 13. 2m. 4
Propoſitum eſt actus voluntatis deliberatæ. 22ª. q. 88. 1. c. 1
*Propoſitum pro facto reputatur. 1ª. q. 2. 3. 2. 2m. 2

PROPRIVM eſt de genere accidentium. 12ª. q. 83. 12. 3m. 1
Proprium non addens aliquid nobilitatis ſupra commune, non habet proprium nomen, ſed non nominatur nomine communis. 12ª. q. 111. 1. 3m. *. 22ª q. 9. 2. c. *. q. 50 2. 1m. *. q. 161. 1. 1m. 2
In omni re, proprium accidens eſt aliud ab eſſentia eius, & eſt poſterius ea, ordine generationis & perfectionis 12ª. q. 2. 6. c. *. q. 83. 2. 3m. 3
Proprium fluit à ſubiecto, ſine mutatione, ſed per naturalem reſultantiam. 1ª. q. 77. 6. 3m. 4
Propter ſe duplex. ſ. quod diuiditur contra per aliud, & contra per accidens, primo modo finis diligitur propter ſe, virtutes autem ſecundo modo. 22ª. q. 155. 1. 1m. 5
Propter quod vnumquodq;, & illud magis: intelligitur tantum in iis, quæ ſunt eiuſdem ordinis, ſicut in eodẽ genere cauſæ: puta ſi dicatur quod ſanitas eſt deſiderabilis, propter vitã, ſequitur quod vita ſit magis deſiderabilis: ſi autem accipiantur ea quæ ſunt diuerſorum ordinum, non habet veritatem: vt ſi dicatur quod ſanitas eſt deſiderabilis, propter medicinã, non ideo ſequitur quod medicina ſit magis deſiderabilis: quia ſanitas eſt in ordine finium: medicina autem in ordine cauſarum efficientium. 1ª. q. 87. 2 3m. *. q. 88. 3. 2m. 6
Prorumpere. *. Homo prorumpit facile, ad manifeſtandum conceptum cordis. 12ª q. 72. 7. c. 1
Iracundus in verba contumelioſa prorumpit. 12ª. q. 7. 27. c. 2
Licet triſtari de gloria & proſperitate inimici, inquantum eſt nociua. 22ª. q. 36. 2. o. *. q. 158. 1. 3m. 3

PROVIDENTIA importat reſpectum quendam alicuius diſtantis, ad quẽ ea quæ in præſenti occurrunt, ordinanda ſunt. 22ª. q. 49. 6. c. 1
Prouidentia eſt ratio ordinis in finem. 1ª. q. 22. 1. o. *. 2. c. *. q. 23. 1. c. 2
In recta ordinatione ad finem, quæ includitur in ratione prouidentiæ, importatur rectitudo conſilij, iudicij, & præcepti, ſine quibus recta ordinatio in finem, eſſe non poteſt. 22ª. q. 49 6. 3m. 3
Prouidentia perfecte conuenit Deo. 1ª. q. 22. 1. o. 4
Prouidentia Dei, habet certitudinem. 1ª. q. 22. 4. 2m. *. 3m. 5
Error duplex, circa diuinam prouidentiam. 1ª. q. 116. 3. c. ſi. 6
Error triplex, circa diuinam prouidentiam. 1ª. q. 22. 2. c. 7
Opinio Platonis, de triplici prouidentia, ſecundũ Gregorium Nicenum ſ. 8

providentia ſummi Dei, qui primo & principaliter prouidet reb. ſpiritualib. & conſequenter toti mundo quantum ad genera, ſpecies, & cauſas vniuerſalem prouidentiam qua prouidetur ſingularib. generabilium & corruptibilium: & hanc attribuit diis qui circumeunt cælos, & id eſt, ſubſtantiis ſeparatis, quæ mouent corpus cæleſtium circulariter: & prouidentia quæ eſt rerum humanarum quam attribuebat dæmonibus, quos Platonici ponebant medios inter nos & Deos, vt narrat Auguſtinus. 1ª. q. 22. 3. c. [illegible] q. 20 [illegible]

9 Modus contingentiæ & neceſſitatis, cadit ſub prouiſione Dei, & non ſub prouiſione creaturæ. 1ª. q. 22. 4. 1m

10 Sicut ad prouidentiam pertinet proſpicere per ſe conuenientia fini, ſic ad circumſpectionem, vt ſit conueniens fini, ſecundum circumſtantias 22ª. q. 49. 7. 3m.

11 Ars Dei dicitur reſpectu productionis rerum; diſpoſitio autem reſpectu rerum inter ſe; ſed prouidentia reſpectu ordinis in finem. 1ª q. 22. 1. c. ſ.

12 Prouidentia Dei, ſe extendit ad neceſſaria, non autem prouidentia hominis. 1ª q. 22. 2. [illegible] 4. 3m. [illegible] q. 10 [illegible] 12ª [illegible] 22ª q. 20 6. a

13 Aliquid ſubeſt prouidentiæ Dei dupliciter, ſ. propter ſe, & propter aliud, primo modo ſubſunt ſola perpetua, ſecundo autem modo indiuidua corruptibilia. 1ª q. 23 [illegible]

14 Bonum & malum, ſubiacent diuinæ prouidentiæ, vt præſcita & ordinata; ſed bonum, vt intentum, non autem malum. 1ª q. 22. 2. [illegible]

15 Omnia ſubiacent diuinæ prouidentiæ, ſed diuerſimode. 1ª. q. 8. 3 c. [illegible] q. 22 [illegible] q. 103. 5 [illegible] q. 113. 6. c. [illegible] 9 [illegible] 4 5. c

16 Prouidentia Dei, non eſt reſpectu ſui, quicquid eſt in eo, eſt finis, & non ad finem 1ª. q. 21. c. ſ. [illegible] q. 93. 4. 0

17 Prouidentia Dei, eſt omnium ſingularium, etiam contingentium. 1ª. q. 22. 2. 0. [illegible] q. 103. 5. 0

18 Rationalis creatura, ſpeciali modo ſubeſt diuinæ prouidentiæ. 1ª. q. 22. 2. 4 [illegible] q. 103. 5. 2m. [illegible] q. 113. 2. c. [illegible] 12ª. q. [illegible] 22ª. q. 8 [illegible]

19 Electiones humanæ, ſubſunt diuinæ prouidentiæ, propter ſe: ita vt etiam ſint prouiſores, propter liberum arbitrium: ſic tamen vt prouidentia hominis ſit ſub prouidentia Dei, tanquam cauſa particularis ſub vniuerſali. 1ª. q. 22. 2. 4m.

20 Omnes motus, & actiones, & corruptiones, ſubiacent diuinæ prouidentiæ. 1ª. q. 22. 2. 2m. [illegible] q. 103. 5. 1m. [illegible]

21 Prouidentia propriè non eſt in ſpeculatiuis, ſed tantum in practicis. 22ª. q. 49. 6. 2m

22 Boni ſubſunt diuinæ prouidentiæ propter ſe, mali vero propter alios, tantum vt bruta. 1ª. q. 22. 2. 4m. [illegible] q. 23 [illegible]

23 Bruta ſubduntur diuinæ prouidentiæ per ſe, & in ſingulari, ſed propter aliud tamen, & actus eorum 1ª. q. 22. 2. 5m. [illegible] q. 103. 5. 2m. [illegible] 12ª. q. 93. 5. 2

24 Prouidentia Dei eſt æterna, ſed gubernatio eſt temporalis. 1ª. q. 22. 1. 2m.

25 Prouidentia eſt tantum in intellectu, licet præſupponat voluntatem finis; ſed gubernatio partim eſt in gubernante; actus vero in gubernato. 1ª q. 22. 1. 1m. [illegible] q. 23. 2. 4. c

26 Certitudo prouidentiæ Dei, non deficit à ſuo effectu, neque à modo eueniendi quem prouidit. 1ª. q. 22. 4. 3m.

27 Deus prouidet omnibus immediate, quo ad rationem ordinis: ſed mediate, quo ad executionem eius, quæ dicitur gubernatio. 1ª. q. 22. 3. 0. [illegible] q. 103. 6. 0. [illegible] q. 116. 2. c.

28 Prouidentia diuina, gubernat creaturas ſpirituales inferiores, per ſuperiores. 1ª q. 110. [illegible]

29 Et creaturas corporales, per ſpirituales. 1ª. q. 22. 3 c. [illegible] q. 63 [illegible] q. 106. 2. 1m. q. 103. 6. 0. [illegible] q. 110. [illegible] q. 113. 5. 0

30 Et corpora inferiora, per corpora ſuperiora. 1ª. q. 115 [illegible] q. 116. 3. 0

31 Deus gubernat mundum bonitate, quia eſt principium prouidentiæ, vt finis: ſic tamen libere mouet hominem per liberum arbitrium: inuitando ad bonum per præmium, retrahendo à malo, per timorem pœnarum. 1ª. q. 103. [illegible]

32 Finis gubernationis rerum à prouidentia Dei, eſt aliquid extra totum vniuerſum, ſcilicet Deus. 1ª. q. 103. 2. 0. [illegible] 4. c.

33 Effectus gubernationis, à prouidentia Dei, eſt vnus ex parte finis: ſed ex parte mediorum, ſunt duo in generali, ſ. conſeruatio & motio in finem; in particulari vero ſunt innumerabiles. 1ª. q. 103. 4. 0

34 Nihil poteſt contingere præter ordinem gubernationis à prouidentia Dei vniuerſalem, ſed tantum reſpectu alicuius cauſæ particularis. 1ª. q. 22. 2 [illegible] q. 103. 7. 0.

35 Nihil poteſt niti contra vniuerſalem gubernationem diuinæ prouidentiæ; ſed tantum contra aliquod particulare. [illegible]

36 Ad prouidentiam Dei non pertinet ſubtrahere defectus, corruptiones, & mala à rebus. 1ª. q. 22. 2. [illegible] q. 23. 3. c. [illegible] q. 48. 2. 6. 3 [illegible] q. 10. [illegible]

37 Prouidentia Dei non tollit à rebus contingentiam, nec caſum, nec fortunam, nec liberum arbitrium. 1ª. q. 19. 8. 0. [illegible] q. 22. 2. 3m. [illegible] 4. 0 [illegible] q. 23 [illegible] 3. 3m. [illegible] 6. c. [illegible] q. 103. 7. 3m. [illegible] 1m [illegible] 22ª. q. 10. 4. 0. [illegible] 22ª. q. 83 2 [illegible] q. 173 6 [illegible]

38 Ad diuinam prouidentiam pertinet, quod permittat hominem tentari & peccare. 1ª. q. 23. 3 0. [illegible] 22ª. q. 165. [illegible]

39 Immobilitas diuinæ prouidentiæ, non excludit vtilitatem orationis. 1ª. q. 23. 8. [illegible] 22ª. q. 83 [illegible]

1 PRudentia. Nomen prudentiæ ſumitur à prouidentia, ſicut à principaliori eius parte: quia omnia requiſita ad prudentiam neceſſaria ſunt vt aliquid ordinetur in finem. 22ª. q. 49. [illegible]

2 Nomen prudentiæ ſumitur à prouidendo, quod etiam ad mala extendi poteſt: & ideo licet prudentia ſimpliciter dicta in bono accipiatur aliquo tamen addito poteſt accipi in malo 22ª. q. 55. 1. 3m. [illegible]

3 Prudens dicitur quaſi porro videns, i. procul videns. 22ª [illegible]

4 Prudentia ſimpliciter dicta, eſt virtus non impropriè, ſicut virtutes intellectuales, ſed propriè 12ª q. [illegible] q. 61. 1. c. [illegible] 22ª q. 47. 4. 0. [illegible] q. 55. [illegible]

5 Prudentia eſt generalis regula, & perfectio virtutum moralium, dans eis modum & formam. 22ª q. 166. 2. 1m.

6 Prudentia eſt virtus generalis cauſaliter, non autem eſſentialiter. 22ª. q. 58 [illegible]

7 Prudentia eſt virtus ſpecialis, propter ſpecialem rationem formalis obiecti. 22ª. q. 47. 5. 0. [illegible]

8 Prudentia eſt virtus intellectualis ſecundum eſſentiam, ſed moralis ſecundum materiam. 12ª. q. 58 3. 1m. [illegible] q. 181. 1. 3m

9 Prudentia eſt amor, quia ab eo mouetur ad actum, non autem eſſentialiter. 22ª. q. 47. 1. [illegible]

10 Prudens ſecundum quid, eſt qui bene ratiocinatur ad aliquem finem; ſimpliciter autem, qui ad totam vitam. 12ª. q. 57. 4. [illegible] 22ª. q. 47. 2. 1m [illegible] q. 55. [illegible]

11 Prudentia eſt in intellectu ſubiectiue. 1ª q. 22. 1. 3m [illegible] 12ª q. 56 2. [illegible] q. 61. 2. c. [illegible] q. 66. [illegible] q. 81 [illegible] 22ª q. 47. 1. 0. [illegible]

12 Prudentia non eſt tantum in intellectu, ſicut ſcientia & ars, ſed habet aliquid in appetitu, ſ. rectitudinem. 1ª. q. 14. [illegible] 12ª q. 56 [illegible] 3m. [illegible] q. 57. 4. c. [illegible] 22ª. q. 47. [illegible]

13 Prudentia eſt tantum in ratione practica ſubiectiue. 12ª. q. 57. [illegible] 22ª q. 47. 2 0

14 Prudentia & ars, ſunt in operatiua parte animæ, & circa obiectum contingens aliter ſe habere. 12ª. q. 57. 4. 2m. [illegible] 5. 3m.

15 Prudentia non conſiſtit in ſenſu exteriori, ſed in ſenſu interiori, non principaliter ſed per applicationem ad opus 22ª. q. 47. 3. 3m [illegible] q. 49. [illegible]

16 Prudentia eſt in Deo reſpectu aliorum non autem reſpectu ſui. 1ª. q. 22. 1. c. 2m

17 Chriſtus habuit plenitudinem prudentiæ, ſecundum donum conſilii. 3ª. q. 11. 1. 3m

18 Prudentia infuſa eſt in omnib. exiſtentib. in gratia: ſed prudentia acquiſita non eſt in iuuenib. 22ª. q. 47. 14. 0. [illegible]

19 Nullus ſufficit ſibi, quo ad omnia, in iis quæ ſunt prudentiæ: ideo etiam maxime oportet in iis eſſe docilem 22ª. q. 49. 3. c. 3m

20 Prudentia non eſt in ſeruis & ſubditis, inquantum huiuſmodi: ſed inquantum conuenit eis regere ſe per rationem. 22ª. q. 47. 12. 0. [illegible] q. 50. [illegible]

21 Prudentia propriè non eſt in peccatorib. ſed tantum quædam falſa ſimilitudo eius 22ª. q. 47. 13. 0. [illegible] q. 50. [illegible]

22 Prudentia non conuenit brutis, niſi metaphorice ſ. inquantum inſtinctu naturali aguntur ſagacitate. 1ª. q. 22. [illegible] q. 55 [illegible] q. 46 [illegible] 12ª. q. [illegible] q. 13 [illegible] 22ª. q. 47 [illegible]

23 Agibile vt obiectum rationis, i. ſub ratione veri, eſt materia prudentiæ: ſed vt obiectum appetitus, i. ſub ratione boni, eſt materia aliarum virtutum. 22ª. q. 47. 5. 0. [illegible]

24 Prudentia non eſt circa altiſſimam cauſam ſimpliciter, ſed circa bonum humanum 22ª. q. 47. 2. 1m.

25 Prudentia propriè non eſt de fine, ſed de iis quæ ſunt ad finem. 22ª. q. [illegible] q. 47. 1. 2m. [illegible]

26 Prudentia ſe habet ad bonum priuatum & ad bonum commune: eſt extendit ſe ad regimen ſui, & multitudinis. 1ª. q. 22. [illegible] 22ª q. 47 [illegible] 10 0. [illegible] q. 49. [illegible]

27 Prudentia non ſolum conſiderat vniuerſalia, ſed etiam ſingularia. 22ª. q. 47. 3. 0. [illegible] q. 49. [illegible]

28 Futura contingentia, ordinabilia per hominem ad finem humanæ vitæ, propriè pertinent ad prudentiam, non autem neceſſaria, nec præterita, nec præſentia. 22ª q. 47. 6. c.

29 Actus prudentiæ eſt aliqua ordinate diſponere ad finem. 1ª. q. 22. 1. c. [illegible] 22ª. q. 49. 6. 0. [illegible]

30 Prudentia carnis, eſt peccatum, quia ponit finem in bonis carnis: & eſt mortale, ſi ſit ibi vltimus finis taliter eſt veniale. 22ª. q. 55. [illegible]

31 Quædam vitia manifeſte contrariantur prudentiæ, ex defectu eius, vel eorum quæ ad eam requiruntur, vt imprudentia, præcipitatio, ſeu temeritas, inconſideratio, & inconſtantia: aliqua vero ſecundum falſam ſimilitudinem, & abuſum requiſitorum ad prudentiam, vt aſtutia, prudentia carnis, dolus, fraus, ſollicitudo temporalium & futurorum. 22ª. q. 53 [illegible] q. 55. princip. [illegible] q. 55 prin [illegible] 3. 8 c.

32 Peccatum habens ſimilitudinem prudentiæ, eſt contra prudentiam dupliciter, ſ. ordinando ſtudium rationis ad finem non vere bonum, ſed apparentem, vt prudentia carnis, vel vtendo non veris viis, ſed ſimulatis, vt aſtutia. 22ª. q. 55. 3 c.

33 Actus prudentiæ, miſcetur actibus omnium aliarum virtutum: quia ex ea rectitudinem electionis partis practicæ ab ea dependent. 22ª. q. [illegible] q. 53. 2 c. [illegible] q. 55. 2. 1m.

34 Opus prudentis eſt eſſe bene conſiliatiuum. 22ª. q. [illegible]

35 Actum ſdnis practicæ, & prudentiæ triplex, ſ. conſiliari, iudicare, & præcipere, qui eſt principalis actus prudentiæ. 1ª. q. 22. [illegible] 12ª. q. 57. 6 c. [illegible] q. 19. [illegible] 22ª. q. 47. [illegible]

36 Per prudentiam, aliquis præcipit aliis & ſibi. 22ª. q. 47. 12. 3m. [illegible] q. 49 [illegible]

37 Conſilium non eſt immediatus actus prudentiæ: ſed mediante eubulia 1ª. q. 22. [illegible] 12ª. q. 57. 6. 1m. [illegible] 22ª. q. 51. 2. 0.

38 Laus prudentiæ, non conſiſtit in ſola conſideratione, ſed in applicatione ad opus. 22ª. q. 47. 1 3m. [illegible] 4. c. [illegible] 14 c. 3m.

39 Prudentia corrumpi poteſt per paſſiones: non autem per obliuionem, licet per eam impediri poſſit. 12ª. q. 53 [illegible] 22ª. q. 47 [illegible]

Pruden-

40 Prudentia triplex ſ. falſa, imperfecta, & perfecta: prima eſt ad malum. ſe cunda ad finem particularem, tertia ad totum & ultimum finem. 22ª q. 47. 13. c. ª. q. 55. 1. 2. o. ª. ad 1m. ª. q. 94. 1. c.

41 Species prudentiæ tres, ſecundum tres fines. ª. ſ. prudentia ſimpliciter di cta, quæ ordinatur ad bonum proprium, quæ à quibuſdã dicitur mo naſtica, quaſi unius tantum gubernatio: alia autem eſt Oeconomica, quæ ordinatur ad bonum commune domus, vel familiæ: tertia Politica, quæ ordinatur ad bonum commune civitatis vel regni. 22ª. q. 67. 4. 4m. ª. 12ª. q. 47. 11. o. ª. q. 48. 1. c. 2m. ª. q. 50. 2. 3. o.

42 Species prudentiæ quinque. ſ. monaſtica, oeconomica, Politica, militaris, & regnativa 22ª. q. 48. c. 2m. ª. q. 50. o. ª. q. 53. 2. c.

43 Partes integrales eius ſunt octo, ſ. memoria, ratio, intellectus, docilitas, euſtochia, ſolertia providentia, circumſpectio, & cautio. 22ª. q. 56. 5. 3m. ª q. 57. 6. 3m. ª. 2. ª. q. 48. ª. q. 49. o. q. 13 2. c.

44 Partes eius potentiales ſunt tres, ſ. Eubulia, ſyneſis, & gnome. 3ª. q. 23. 1 1m. 12ª. q. 57. 6. o. ª. 22ª. q. 48. c. ſi ª. q. 51. o. ª. q. 53. 2. c.

45 Providentia eſt completiva formalis & principalis pars prudentiæ, aliæ vero quaſi materiales ad ipſã reducuntur. 1ª. q. 22. 1. c. ª. 22ª. q. 49. 6. o

46 Phyſice, dialectica, rhetorica, & Politica, ſunt partes prudentiæ largæ di ctæ, & etiam propriæ, & continentur ſub prudentia quo ad uſum & exercitium, non autem quo ad obiectum. 22. q. 48. r.

47 Prudentia eſt principalis in virtutib. moralib. & directiva omnium: cha ritas vero ut imperans & contingens ſunt. 2ª. q. 81. 2. 4m.

48 Idem eſt medium prudentiæ ut regulantis & menſurantis, & virtutis mo ralis, ut regulatæ & menſuratæ. ſ. rectitudo rationis 12ª. q. 64. 3. c.

49 In omnib. moralib. eſt eadem virtus dirigens. ſ. prudentia, quia eadem eſt ratio agibilium, non autem eadem ratio boni, ideo non eſt eadem virtus appetitiva. 12ª q. 60. 1. 1m.

50 Nulla virtus moralis poteſt eſſe ſine prudentia. 12ª. q. 57. 5. o. ª. q. 58. 4. o. ª. q. 65. 1. o. ª. 2. c. ª 4. c. 1m. ª. q. 68. 5. c. ª. q. 73. 1. 2m. ª. 22ª. q. 47. 4 c. ª. q. 51. 2. c. ª. q. 14 . 1. 3m.

51 Prudentia ultra virtutes morales, eſt maxime neceſſaria ad bene vivendum. 12ª. q. 57. 5. o ª. 22ª. q. 51. 1. 3m.

52 Prudentia non poteſt eſſe in aliquo ſine virtutib. moralib. 1ª. q. 22. 1. 3m. ª. 2ª. q. 5. 4 c. ª q. 58. 4. o. ª. q. 61. 1. 2. c ª. q. 73. 1 c. 2m.

53 Prudentia eſt nobilior ceteris virtutibus moralibus. 12ª. q. 61. 2. 1m. ª. q. 66. 3. c. ª. c. o. ª. 22ª. q. 23. 6. c. ª. q. 47. 6. 3m. ª. q. 56. 1. 1m. ª q. 123. 12. o. ª. q. 141. 8. o.

54 Prudentia eſt inventiva medij in virtutibus moralib. 12ª. q. 66. 3. 3m. ª. 22ª. q. 47. 7. o.

55 Sicut omnis virtus moralis, relata ad bonum commune, dicitur legalis iuſtitia, ſic prudentia relata ad bonum commune dicitur politica. 22ª q. 47. 10. 1m. ª. 11. c 1m. ª. q. 50. 1. 3m. ª q. 58. 6. c. 1m

56 Prudentia dirigit virtutes præſtituendo finem, & eligendo ea quæ ſunt ad finem. 12ª q. 66. 3. 3m.

57 Inclinatio in finem rectum, eſt electio, & actus virtutum moraliũ. Sed directio eorum quibus hoc bonum rationis conſequi poſſumus in o perationib. & paſſionib. eſt actus prudentiæ. 22ª. q. 47. 1. 2m.

58 Experimentum prudentiæ non acquiritur ex ſola memoria, ſed exerci tio recte præcipiendi 22ª. q. 47. 16. 2m.

59 Ratio naturalis præſtituit finem virtutibus moralibus non autem pru dentia, ſed diſponit de iis quæ ſunt ad finem. 1ª. q. 22. 2. 1m. ª. 22ª. q. 47. 6. 1. ª. 7. r.

60 Prudentia hominis non eſt omnino certa, propter variabilitatem ſingu larium, ſed eſt ut in pluribus. 22ª. q. 47. 3. 2m. ª. 9. 2m. ª. q. 49. 1. c. ª. 2m. ª. 1. 51. 1. 2m.

61 Cum per prudentiam aliquid recte agimus, ad finem alicuius virtutis mo ralis, ille actus eſt principaliter illius virtutis. 22ª. q. 33. 1. 2m.

62 Quælibet virtus moralis participat actum prudentiæ, quia formaliter completur in eo ratione eius virtutis. 12ª. q. 51. c. 8.

63 Prudentia præſupponit virtutes morales, per quas appetitus ſe habet ad bonum 1ª. q 22. c. 3m.

64 Prudentia ponitur in diffinitione virtutum moralium, quia dependent ab ea 22ª. q. 51. 4 1m. ª. q. 47. 4. 5 1m. ª q. 10. 1. 1m.

65 Omnia quæ ſunt virtutum moralium, pertinent ad prudentiam, ſicut ad dirigentem. 22ª. q. 5 . 1. 1m.

66 Electio poteſt attribui prudentiæ conſequenter, inquantum eam dirigit per conſilium quod magis proprie, pertinet ad prudentiam. 22ª. q. 47. 1. 1m. ª 2. c.

67 Prudentia adiuvat omnes virtutes, & in omnibus operatur. 22ª. q. 47. 5. 2m. ª. c. 3m. ª. c. q. 119. 1. 1m.

68 Prudentia & ſyneſis, præferuntur eubuliæ. 12ª q. 68. 7. c. ª. 12ª. q. 1. c. 1. c. 2m.

69 Maioris prudentiæ eſt, pecunias utiliter expendere, quam eas utiliter cõ ſervare vel cuſtodire, quia plura ſunt attendenda circa uſum pecuniæ qui aſſimilatur motui quam circa conſervationẽ quæ aſſimilatur quie ti 22ª. q. 119. 4. 1m.

70 Prudentia non eſt in nobis à natura, niſi quo ad principia eius, quæ ſunt nobis magis connaturalia, quàm prima principia ſpeculationis. 22ª. q. 47. 15. o ª. q. 49. 1 2m. ª. 2. m. ª. 3. 2m.

71 Ratio prudentiæ procedit à duplici intellectu, ſ. primorum principiorũ univerſalium, & alterius ſingularis ſ. finis particularis. 22ª. q. 49. 2 1m ª. 3m.

72 In iis quæ pertinent ad prudentiam, homo maxime indiget erudiri præ cipue à ſenib. prudentib. 22ª. q. 49. 1. c.

73 Prudentia infuſa, reſtituitur per pœnitentiam, non autem prudentia ac quiſita, ſed tollitur actus contrarius, in quo proprie conſiſtit pecca tum imprudentiæ. 22ª. q. 53. 1. 3m.

¶Pſalmus. ª. In pſalmis omnia opera Dei, omnes hiſtoriæ veteris teſta menti, & omnia quæ ad fidem incarnationis Chriſti pertinent, ſic lucide tanguntur, ſicut in evangelio. 3ª q. 81. 4. c. principio.

¶Pudicitia dicitur à pudore. Et eſt præcipue circa ſigna venereorum. Caſtitas autem circa venerea. 22ª q. 143. c. ª. q. 151. 4. o. 1

Pudicitia ordinatur ad caſtitatem, non quaſi virtus ab ea diſtincta, ſed ſi cut exprimens circumſtantiam eius, tamen aliquando unum pro alio ponitur. 22ª. q. 151. 4. r. 2

¶Pueri impediuntur in uſu membrorum & rationis, propter nimiam humiditatem cerebri. Unde pueri de novo loqui incipientes, appellãt omnes viros patres, & fœminas matres: poſterius autem determinãt unumquodque ſecundum philoſophum. 1ª. q. 91. 1. o. ª. q. 101. 2. o. 1

Probabile eſt quod ante circumciſionem parentes fideles pro parvulis ſuis in periculis conſtitutis, aliquas preces Deo funderent, vel benedictionem eis darent, ſicut etiam adulti pro ſe. 3ª. q. 7 . 4. c. 2

Pueri non habuiſſent ſufficientem virtutem in ſtatu innocentiæ, ad omnem motum. 1ª. q. 99. 1. o. 3

Et habuiſſent infirmitatem, quo ad perfectum uſum membrorum, non autem pœnalem. 1ª. q. 99. 1. 1m. 4

Nec habuiſſent ſcientiam, ſed ſine difficultate acquiſiviſſent, inveniendo, vel diſcendo ab aliis 1ª. q. 101. 1. o. 5

Nec ignorantiam, vel ſimplicem neſcientiam. 1ª q. 101. 1. c m. 6

Nec perfectum uſum rationis ſeu uſum liberi arbitrij habuiſſent, ſed ta men perfectiorem quàm nunc. 1ª. q. 101. 2. o. 7

Habuiſſent tamen prudentiam, & principia univerſalia iuris naturalis, & alia principia univerſalia, multo magis quam nunc. 1ª. q. 101. 1. 3m. 8

Et habuiſſent omnes fectus conſequentes naturam humanam ex principio ori ginis, non autem ex parte termini. 1ª. q 99. 1. 3m. 9

Tunc omnes poſtea generaſſent, & non tantum primi parentes. 1ª. q. 99 1. 3m. 10

Tunc nati fuiſſent fœminæ, & non ſoli maſculi. 1ª. q. 99. 2. o. 11

¶Pulchritudo requirit tria, ſ. integritatem, & proportionem debitam, & cla ritatem. 1ª. q. 39. 8. c. ª. 22ª. q 1. 45. 2. c. ª. q. 180. 2. 3m. 1

Pulchrum habet rationem cauſæ formalis, bonum autem rationem cau ſæ finalis. 1ª. q. 5. 4. 1m. 2

Pulchrum eſt cuius apprehenſio placet: bonum vero quod placet. Ideo ſunt idem re, & differunt ratione. 1ª. q. 5. 4. 1m. ª. 12ª. q. 27. 1. 3m. ª. 22ª. q. 145. 2. 1m. 3

Pulchrum præcipue pertinet ad viſum, & auditum, qui ſunt maxime co gnoſcitivi, non autem ad alios ſenſus. 12ª. q. 27. 1. 3m. 4

Senſus delectantur in pulchris, quia ſunt ſimilia, ſ. in proportione de bita. 1ª. q. 5. 4 1m. 5

Pulchritudo & decor virtutis hominis, in ratione eſt. 22ª. q. 116. 2. 2m. ª. q. 141 2. 4. c ª. 180. 2. 3m. 6

Pulchritudo eſt in vita contemplativa per ſe, & eſſentialiter, in virtutib. actiò moralib. participative. 22ª. q. 180. 2. 3m. 7

¶Punctus non ponitur in diffinitione lineæ in communi, ſed tantum fi nitæ & rectæ. 1ª. q. 85. 8. 2m. 1

¶Punitio inquantum pertinet ad iuſtitiam publicam eſt actus iuſtitiæ commutativæ, vindicativæ vero inquantum pertinet ad immunitatẽ perſonæ ſingularis. 22ª. q. 80. 1m. ª. q. 108. 2. 1m. 1

Deus punit malos per bonos & malos angelos. bonos autem per malos tantum. 1ª. q. 64. 4. 4m. 2

¶Purgatio duplex. ſ. per gratiam à culpa, & per lumen doctrinæ à neſciẽ tia. 3ª. q. 27. 1. 1m. 1

Figuræ & rationes legales circa munditiæ & purgationis in lege vete ri. 12ª. q 102. 5. 4m. ª. 5. ª. 6m. ª. 7m. ª 6. 1m. ª. q 103. 2. o. 2

Puſillanimitas poteſt tripliciter conſiderari. ſ. ſecundum ſe, ex cauſa eius, ſ. ignorantia, timore, pigritia, & ira, & effectu eius, ſ. ſubtrahendo ſe: primo modo opponitur directe magnanimitati: ſecundo ſollicitudi ni, tertio ſimiliter. 22ª. q. 133 2 o. 1

Puſillanimitas ſecundum defectum opponitur humilitati, inquantum ap plicat animum ad ea quæ ſunt deceptio, ſed directe opponitur magnanim itati, quia fugit magna. 22ª. q. 162. 1. c m. 2

Puſillanimitas eſt contraria magnanimitati ſecundum defectum: præ ſumptio autem ſecundum exceſſum. Ideo utraque eſt peccatum. 22ª. q 130. principio. ª. q. 133. o. ª. q. 162. 1. 3m. 3

Puſillanimitas eſt peccatum mortale & quandoque veniale. 22ª. q. 133. 1. c m 4

Puſillanimitas ſecundum ſpeciem propriam, eſt gravius peccatum præ ſumptione, quæ dicitur nequiſſima, ratione ſuæ cauſæ. ſ. ſuperbiæ. 22ª q 133. 2. o. 5

Puſillanimitas oritur ex ſuperbia, quæ nimis innititur ſenſui proprio. 22ª q. 133. 1. 3m. 6

Puſillanimis eſt, qui recuſat exequi operationem ſibi proportionatam. 22ª q 133. 1. 2. 7

Putrefactio cuiuſcunque corporis, provenit ex infirmitate naturæ eius, non potentis amplius corpus continere in unum. 3ª. q 51. 3. c. 8

Qualitas proprie importat modum, id eſt, determinationem ſubſtan tiæ, vel ſecundum quod potentia materiæ determinatur ad eſſe ſub ſtantiale, & ſic eſt differentia ſubſtantiæ. Vel ad eſſe accidentale, & ſic eſt differentia accidentalis & prædicamentum qualitatis. 12ª. q. 49. 2. c. 1

Qualitas animæ vel corporis duplex. ſ. naturalis, & ſupervenientes. 1ª. q. 83. 1. 5m. ª. 12ª. q. 37. 2. 2m. ª. q 49. 3 c. 2

Diſtinctio & ordo ſpecierum qualitatis. 12ª. q. 4 . 2. c ª. q. 50. 1. 2m. 3

In prima ſpecie qualitatis, dicimus bene, vel male, facile & difficile quia eſt mo- 4

eſt modus & determinatio ſubiecti ſecundum naturam, quæ eſt finis generationis. 1ª. q. 49. a. 2. c. [illegible]

5 In ſecunda & tertia ſpecie qualitatis, dicitur facile vel difficile ſiue cito tranſiens vel diuturnum, non autem bene vel male: quia motus & paſſiones non habent rationem finis. 12ª. q. 49 a. c.

6 Secunda & tertia ſpecies qualitatis dicunt modum & determinationem ſubiecti, ſecundum actiones & paſſiones naturales, vel ſenſuales. 12ª. q. 49 a. c. [illegible]

7 In tertia ſpecie qualitatis, eſt tantum paſſio & paſſibilis qualitas. 3ª. q. 6 [illegible]

8 Quarta ſpecies qualitatis, eſt modus vel determinatio ſubiecti: ſecundum quantitatem quæ ſecundum ſui rationem eſt ſine motu & ſine ratione boni vel mali: vnde in eo non eſt bene vel male, cito vel tarde tranſiens. 12ª. q. 49 a. c.

1 ¶ Quantitas eſt prima poſt ſubſtantiam. 1ª. q. [illegible] 3ª. q. 77. a. c.

2 Error antiquorum, ſ. quod quantitas eſt ſubſtantia. 3ª. q. 77 a. c.

3 Quantitas & qualitas, ſunt prima accidentia conſequentia ſubſtantiam. 3ª. q. 77. a. c.

4 Quantitas conſequitur ſubſtantiam ex parte materiæ, & qualitas ex parte formæ. 3ª. q. 90. a. c.

5 Quantitas debita alicui ſpeciei, non eſt determinata ſecundum aliquod indiuiſibile: ſed habet aliquam latitudinem. 3ª q. 13. a. 2m.

6 Quantitas duplex. ſ. molis, & virtutis, quæ in genere ſuo non eſt quantitas, ſed qualitas, vel formæ ſubſtantialis. 1ª. q. 42. a. 1. 1m.

7 Quantitas virtutis duplex ſ. ſecundum numerum obiectorum, & ſecundum intentionem actus ſuper idem obiectum. Prima eſt ſicut continua, ſecunda vero ſicut diſcreta. [illegible]

8 Quantitas triplex. ſ. perfectionis virtutis & molis: prima conuenit per ſe omni formæ, non autem ſecunda & tertia, ſed per accidens. 1ª. q. 42. a. 1m.

9 Quantitas virtualis attenditur primo quidem in ſpecie. i. in ipſa perfectione formæ, vel naturæ, ſecundo attenditur in effectibus formæ. i. ſecundum eſſe, & ſecundum operationem. 1ª. q. 42. a. 1m. 2m.

10 Quantitas corporalis habet aliquid inquantum quantitas eſt diſtinguibilitatem ſecundum ſitum, vel ſecundum numerum, & aliquid inquantum forma actu. ſ. diſtinguibilitatem ſecundum ſubiectum tantum. 3ª. q. 34. a. 1m.

11 Cuilibet quantitati mathematicæ finitæ, poteſt fieri additio, non autem quantitati naturali. 1ª. q. [illegible]

12 *Quantitas dimenſiua non eſt in Deo, ſed tantum quantitas virtualis. 1ª. q. 3. a. 1. [illegible]

¶ Quarta dies creationis 1ª. q. 70 a. c.

1 ¶ Quid. duplex ſ. quid nominis, & quid rei. 1ª. q. 2. a. 2m.

2 Quandoque de natura, & aliquando de ſuppoſito. 1ª. q. 29. a. 2m. q. [illegible]

1 ¶ Quies. de ratione quietis eſt, quod mobile ſimiliter ſe habeat nunc & prius. 1ª. q. 73. a. [illegible]

2 Quies eſt prior motu via intentionis, & poſterior via executionis, quia eſt finis eius. 12ª. q. 25 a. c.

3 Quies dicitur dupliciter, ſ. ceſſatio operis, & complementum deſiderij. 1ª. q. 73. a. 2. c.

4 Quieſcere in toto tempore aliquo, eſt eſſe in eo in quolibet inſtanti illius temporis, etiam in vltimo. 1ª. q. [illegible]

5 Spiritus ſanctus manet, ſeu quieſcit in filio tripliciter ſ. ſecundum virtutem ſpirationis ſecundum humanitatem, & ſecundum naturam. 1ª. q. [illegible]

1 ¶ Qui eſt eſt proprium nomen Dei, & primum. 1ª. q. 13. a. [illegible]

2 Hoc nomen, qui eſt, magis proprium nomen Dei eſt quam Deus, ex parte eius a quo nomen imponitur & quantum ad modum ſignificandi, ſed quoad id ad quod nomen imponitur, eſt econuerſo. 1ª. q. 13. a. 11. c. [illegible]

3 Qui eſt, appropriatur filio Dei, ratione tantum ad nos, ſ. ratione liberationis figuratæ, & eſt perſonale ſecundum relationem determinatam, eſſentiale vero ſecundum relationem indeterminatam. 1ª. q. 39. a. 8.

¶ Quinta dies creationis 1ª q. 71. a. c. q. [illegible]

1 ¶ Quod eſt, & quo eſt, in ſolo Deo non differunt. 1ª. q. 29. a. 2m. [illegible]

R

Acha eſt inter electos naſcentis 22ª q. [illegible]

Radix. A qua dicuntur ad ſimilitudinem radicis arboris, quæ ex terra trahit alimentum vel qua alimentum præſtat toti arbori. 12ª. q. 84. a. c.

¶ Rancor eſt indignatio contra omnes & maxime prælatos detinentes hominem mutuum in ipſis temporalibus bonis, quæ ipſum contriſtant, & etiam contra omnes ad ſe temporalia bona inducentes 22ª. q. 35. a. 3m.

¶ Rapacitas continetur ſub violentia, cum ſit ſpecies eius. Quæ violentia eſt filia auaritiæ 22ª. q. 118 [illegible]

¶ Rapina per ſe eſt peccatum quia eſt auferre per vim rem alienam iniuſte [illegible] q. 66 a. 8. c.

1 ¶ Raptus vt eſt ſpecies luxuriæ, eſt quando puella de domo patris violenter abducitur vt corrupta matrimonium habeatur: ſiue etiam parentibus violentia inferatur. 22ª. q. 154. a. 7. c.

2 Raptus quandoque eſt cum ſtupro, & quandoque ſine eo, vt in rapto viduæ vel nuptæ, vel corruptæ. Et quandoque ſtuprum eſt ſine raptu: ſi defloratur virgo ſine vi. 22ª. q. 154. a. 7. c.

3 Raptus plerunque concurrit cum ſtupro. Ideoque quandoque ponitur vnum pro alio. 22ª. q. 154. a. 7. 1m.

Rapta poteſt duci in matrimonium, ſi ipſa vel parentes conſentiant. 22ª. q. [illegible] 4

Raptum monialium, grauius ſecundum leges punitur ſ. capitali pœna. 22ª q. 154. a. 10. 2m. 5

Raptus mentis propriè eſt eleuatio mentis ad ſupernaturalia a Deo, cum abſtractione à ſenſibus 22ª q. 175. a. 1. c. 6

Extaſis dicit ſimpliciter exceſſum mentis, ſed raptus addit violentiam. 22ª. q. 175 a. 1. [illegible] 7

Raptus ratione cauſæ, poteſt pertinere ad vim appetitiuam, non autem ratione termini, ſed tantum ad vim cognitiuam. 22ª q. 175. a. 2. c. 8

Homo fit extra ſe, ſecundum appetitum dupliciter, ſ. eleuando ſe per intellectum ad diuina prætermiſſis ſenſibilibus, ſicut Paulus: & econuerſo, ſ. infra ſe ipſum præcipitando ſicut dicitur qui ſe ipſum ponit, ſub ſemetipſo cecidit. Et neutro modo eſt propriè raptus, ſed minus primo modo, quia eſt ſine violentia: licet vterque exceſſus, poſſit eſſe cauſa raptus in vi cognitiua. 12ª q. 28 a. c. 22ª q. 175 a. 2m. 9

*Raptus mentis ad diuina triplex ſ. per ſimilitudines imaginarias per effectum intelligibilis, & per eſſentiam Dei. Primus conuenit Petro, & per Ioannem euangeliſtæ. Secundus Adæ & Dauid. Tertius vero Paulo & Moyſi. 22ª q. 175. a. 3. [illegible] 10

Paulus neſciuit an eius anima in raptu fuerit ſeparata à corpore: licet probabilius ſit quod non fuerit ſeparata. 22ª q. 175. a. 5. 4m. [illegible] 11

Paulus in raptu fuit beatus ſecundum actum non autem ſecundum habitum. Sed tamen habuit econuerſo, ideo erat ſimul viator. 22ª. q. [illegible] q. 17 [illegible] q. 18 a. 5. c. 12

Paulus poſt raptum, memor fuit eorum quæ viderat in diuina eſſentia, per ſpecies relictas ex eo. [illegible] q. 175. a. 4. 3m. 13

¶ Ratio ſumitur dupliciter, ſ. ſtricte & propriè, ſecundum quod nomen rationis ſumitur ab inquiſitione & diſcurſu, vel ſecundum quod dicit quandam obumbrationem intellectualis naturæ, vt dicit Iſaac, quod ratio oritur in vmbra intelligentiæ: & ſic rationale eſt differentia animalis, & Deo non conuenit, nec angelis. Alio modo ſumitur ratio communiter ſine metaphora, ſ. pro quaſi ſbet cognitione veritatis non impreſſæ in materia & ſic rationale communiter conuenit Deo & angelis, & hominibus. 1ª. q. 29. a. 3. 4m. [illegible] 22ª. q. 49. a. 5. 3m. 1

Ratio rei dicitur tripliciter, ſ. quæ non habet fundamentum in re, neque proximum, neque remotum, ſicut ratio chimeræ, & alia ficta, & ratio rei ratiocinantis, quæ cognita ſunt in cognoſcente ſecundum modum cognoſcentis & ratio rei rationabilis. 1ª. q. 85. a. 3. 2m. [illegible] q. [illegible] principio [illegible] 2

Ratio dicitur dupliciter, ſ. per eſſentiam, & per participationem. 3ª. q. 18 a. c. 1m 3

Ratio dupliciter inducitur ad aliquid probandum. ſ. vel ſufficienter, ſicut in ſcientia naturali inducitur ratio ſufficiens ad probandum quod motus cæli ſemper ſit vniformis velocitatis vel quæ non ſufficienter probat aliquam radicem, ſed quæ radice iam poſita, oſtendat congruere conſequentes effectus, ſicut in aſtrologia ponitur ratio excentricorum & epyciclorum. 1ª. q. 32 a. 2m. 4

Ratio hominis eſt perfecta dupliciter. ſ. perfectione naturali. ſ. lumine rationis & perfectione ſupernaturali ſ. virtutibus theologicis. quarum prima perfectio habetur, ſed ſecunda eſt maior. 12ª. q. 68 a. 1. c. 5

Ratio hæc ordinatur per actum omnium virtutum dupliciter, ſ. vel in ſe, per virtutes intellectuales, vel circa interiores paſſiones, circa exteriores operationes, per virtutes morales. 2ª. q. [illegible] a. 1. c. 6

Aliquid præfuit in rationibus cauſalibus dupliciter. ſ. vt ſiendum a Deo tantum, vt corpus humanum, vel a creatura. [illegible] q. 91. a. 3. 4m. [illegible] 7

Rationes ſeminales, primo ſunt in verbo Dei; ſecundum rationes ideales ſecundo in elementis mundi, vt in cauſis vniuerſalibus: tertio in cauſis particularibus; quarto in ſeminibus. [illegible] q. 115 a. c. 8

Semper tenetur aliquis de ratione aliquorum monetur aliud 22ª. q. 87 [illegible] 9

Virtutes naturales inquantum ſunt originatæ à rationibus idealibus, poſſunt dici rationes: non autem inquantum ſunt in materia corporali. 3ª q. 115. a. 2. 1. 10

Rationes ideales poſſunt dici cauſales, & non ſeminales: ſeminales autem poſſunt dici cauſales. [illegible] q. 115. a. 2. 4m. 11

Rationes ſeminales ſunt virtutes rerum actiuæ & paſſiuæ. 1ª. q. 115. a. [illegible] 12

Ratio & intellectus ſunt realiter eadem potentia. 1ª. q. 79 a. 8 c. q. 83 a. [illegible] 13

Ratio & ſenſus differunt obiecto, ſed ratio & intellectus differunt in ſolo modo cognoſcendi. Ideo ratio pertingit ad perfectionem intellectus, non autem ſenſus ad perfectionem rationis. 1ª. q. 59. a. 1. 1m. [illegible] 22ª. q. 18. a. 1 14

Certitudo rationis, eſt ex intellectu, ſed neceſſitas rationis, eſt ex defectu intellectus. 22ª. q. 49 a. 5. 2m. 15

Ratio practica eſt cauſatiua & apprehenſiua rerum, ſpeculatiua vero eſt tantum apprehenſiua 22ª q. 83 a. 1. c. 16

Nihil homini conſtat ſecundum rationem ſpeculatiuam, niſi per reſolutionem ad prima principia indemonſtrabilia: nec ſecundum rationem practicam: niſi per ordinationem ad vltimum finem, qui eſt bonum commune. 12ª. q. 90. a. 2. [illegible] 17

Ratio practica eſt circa operabilia ſingularia, & contingentia, non autem circa neceſſaria, ſicut ratio ſpeculatiua. 12ª. q. 91 a. 3. 3m 18

Ratio ſuperior & inferior, ſunt realiter eadem potentia, quæ reſpectu æternorum, dicitur ſuperior, ſed reſpectu temporalium, dicitur inferior. 1ª. q. 79 a. 9. c. 12ª. q. 74. a. 7. c. 19

Ratio

20 Ratio ſuperior & inferior, non differũt ſecundum diuerſa obiecta, ſicut practicum & ſpeculatiuum, ſed per diuerſa media. 1ª.q.79.a.9.c.

21 Ratio ſuperior dupliciter inhæret æternis, ſ. conſiderando ea ſecundum ſe, & vt regulas agendorum conſulendo. Ideo eſt ſpeculatiua & practica. 1ª.q.79.a.9.c. 12ª.q.74.a.9.c. 22ª.q.45.a.3.c.

22 In ratione ſunt duo, ſ. actus, vt intelligere & ratiocinari, & aliquid conſtitutum per actum eius triplex, ſ. primo diffinitio, ſecundo enunciatio, tertio ſyllogiſmus vel argumentatio. 12ª q.90.a.1.ad 2m.

23 Applicatio ad opus, eſt finis rationis practicæ. 22ª.q.47.a.3.ad 3m. a.3.c.

24 Ratio eſt primum principium omnium actuum humanorum, & omnia alia principia eorum, obediunt rationi, ſed diuerſimode. 12ª.q.58.a.2.c. q.90.a.1.c. q.100.a.1.c. q.102.a.1.ad 3m.

25 Quilibet actus rationis, ſe extendit ad quamlibet materiam moralem. 22ª.q.53.a.1.c.

26 Ratio habet vim mouendi, à voluntate, quia ex hoc quod aliquis vult finẽ, ratio imperat de iis quæ ſunt ad finẽ. 12ª.q.17.a.1.c. q.90.a.1.ad 3m.

27 Omnis inquiſitio rationis procedit à ſimplici intuitu principiorum per intellectum, & terminatur ad ipſum per reſolutionem. 1ª q.79.a.8.c. 12ª.q.3.a.... q.100.a.1.c. 22ª.q.8.a.1.ad... q.180.a.6.c.

28 Idem poteſt eſſe ratio diuerſorum excedens, vt diuina eſſentia, non autem adæquata. 1ª.q.14.a.5.ad 1m. q.15.a.3.ad 3m.

29 Rõ eſt nobilior virtute morali æquitas. 12ª.q.... 22ª.q.... ad 3m.

1 ¶ Rationale dicitur dupliciter: primo quidem ſumitur ſtricte & proprie, ſecundum quod ratio dicit quandam obumbrationem intellectualis naturæ, ex eo quod non ſtatim veritatem cognoſcit, ſed inquirendo per diſcurſum inuenit, & ita rationale eſt differentia animalis, quo modo nec Deo competit, nec angelis. Quandoque autem ſumitur cõmuniter pro qualibet cognitiua virtute non impreſſa in materia, & ſic communiter conuenit Deo, angelis, & hominibus. Illa enim ſubſtantia intellectualis dicitur proprie, cuius tota cognitio, ſecundum intellectum eſt, cognoſcit enim intuitu quæ ſibi offeruntur ſine diſcurſu. Anima verò cum diſcurſu. & ideo non proprie intellectualis, ſed rationalis dicitur. 1ª.q.... 22ª.q.... ad 3.

2 Rationale conuenit Deo & angelis ſupereminenter. 1ª.q.29.a.3.ad 4m. 22ª q.49.a.5.ad 1m.

3 Rationale dicitur dupliciter, ſ. per eſſentiam, & per participationem. 12ª. q.58.a.2.ad 1m. q.... 12ª q.... a.4.c.

4 Rationale & ſenſibile, vt ſunt differentiæ, ſumuntur ab anima rõnali, & ab anima ſenſitiua, nõ autẽ à potẽtia rõnis, & potẽtia ſenſitiua ſcilicet per has naſcimur. ... q.77.a.1.ad 1m. ... 12ª.q.110.a.4m.

1 ¶ Reatus pœnæ, eſt effectus peccati per accidens tantum, & diſpoſitiue. 12ª.q.87.a.6.

2 Non omnium peccatorum eſt idem reatus. 1ª.q.85.a.1.c.

3 Reatus manet poſt actum peccati. 12ª q.87.a.6.

1 Rete in & conſumma, ſemper accidebatur, in veteri lege. 12ª. q. 105. a.9m.

1 ¶ Recipere, pati, & huiuſmodi, dicuntur æquiuoce de intellectu, & de materia prima. 1ª.q.10.a.2m.

2 Non omne receptiuum, oportet eſſe denudatum ab omni natura determinata, ſed tantum à natura recepti. 1ª.q.... a.2.c.

1 Rectitudo duplex, ſ. circa exteriora, & quæ dicit debitum ordinem ad finem & ad legem Dei. Prima eſt iuſtitiæ, ſecunda vero eſt omnis virtutis. 12ª.q.55.a.4.ad 2m.

1 ¶ Redemptio. Ad redemptionem requiruntur duo, ſ. ſolutio, & pretium, & ſit vtrumque immediate conuenit ſoli Chriſto, ſed principaliter toti trinitati. 3ª q.48.a.5.c.

2 Chriſtus eſt redemptor noſter dupliciter, ſ. liberando à diabolo, & reconciliando nos Deo. 3ª.q.49.a.6.ad 5m.

1 ¶ Redundantia fit in corpus, eorum quæ ſunt in anima, niſi in Chriſto patiente, in quo illa naturalis habitudo quæ eſt animæ ad corpus, ſubiacebat voluntati diuinitatis ipſius, ex quo factum eſt, quod beatitudo remaneret in anima, & non deriuaretur ad corpus, ſed caro pateretur quæ conueniunt naturæ paſſibili. 3ª.q.3.a.6.ad 3m. q.4.... q.... 4.... 22ª.q.... 75.a.4.... q.14.a.1.ad 1m. q.19.a.5.ad 1m. ... q.13.a.2.ad 3m. q.28.a.3.... q.41.a.2.c.ad 1m. q.46.a.2.c.ad 2m. ... q.41.a.6.ad 3m. q.74.a.2.c. q.79.a.1.ad 2m.

1 ¶ Reduplicatus terminus ſumitur quandoque pro ſuppoſito, ſed magis proprie pro natura, quia ſumitur in prædicato. 3ª.q.16.a.10.ad 1.c.

2 Quod conuenit alicui cum reduplicatione, non ſemper conuenit ei ſimpliciter ſine ea. 3ª.q.16.a.10.c.

1 ¶ Regere & gubernare, eſt propriè rationis. 12ª.q.40.a.13.c.

1 ¶ Regnum Dei principaliter eſt in interioribus, conſequenter in iis, ſine quibus illa non poſſunt eſſe, nõ autẽ in differentibus. 12ª.q.108.a.1.ad 1m.

1 ¶ Regula actuum humanorum duplex. ſ. humana ratio, & lex æterna, ſcilicet Deus. Sicut etiam eſt duplex regula voluntatis humanæ, ſcilicet regula regulans, id eſt, voluntas diuina, & regula regulata, id eſt, voluntas vnius hominis, reſpectu voluntatis alterius. Nam voluntas vnius hominis, ſecundum ſe conſiderata, non eſt regula voluntatis alterius, ſed inquantum voluntas proximi, eſt hærens voluntati Dei, quod ſemper conſequens regula ſecundum primam regulam. 12ª q.19.a.4.c. q.21.a.1.c. q.63.a.2.c. q.71.a.6.c. q.74.a.7.c. q.90.a.1.c. 22ª.q.... q.8.a.3.ad 3m. q.17.a.1.c. q.19.a.... q.23.a.3.c. q.37.a.1.ad 1m. q.41.a.2.c. q.104.a.1.ad 2m.

2 Aliquid continetur in regula dupliciter, ſcilicet vt finis, id eſt, actus virtutum, & vt exercitium exterius, id eſt, tria vota ſcilicet obedientiæ, paupertatis, & continentiæ, ad quæ omnia alia ordinantur. 22ª. q. 186.a.7.c.

Vtraque religio, ſ. monachorum, & canonicorum regularium ordinatur ad opera vitæ contemplatiuæ: inter quæ præcipua ſunt ea quæ aguntur in diuinis myſteriis, ad quæ ordinatur directe, ordo canonicorum regularium quibus per ſe cõpetit quod ſint clerici religioſi. Sed ad religionem monachorum non per ſe competit, vt ſint clerici religioſi vt habetur in decretis. Et ideo quamuis ordo monachorum ſit arctioris obſeruantiæ ſi monachi eſſent laici, liceret tranſire ab ordine monachorum, ad ordinem canonicorum regularium, non autem econuerſo, ſicut habetur in decretis, vbi dicitur. Mandamus & vniuerſaliter interdicimus, ne quis canonicus regularis profiteatur, niſi (quod abſit) publice lapſus fuerit monachus efficiatur. Sed ſi monachi ſint clerici, ſacris myſteriis obſequentes habent id quod eſt canonicorum regularium, cum maiori arctitudine. Et ideo tranſire licitum erit de ordine canonicorum regularium, ad ordinem monachorum, petita tamen ſuperioris licentia vt dicitur in decretis. 22ª.q.189.a.8.ad 2m.

¶ Relatio ſecundum eſſe eius, eſt aliquid, non autem ſecundum rationem ... ſed eſt ad aliquid. Alia vero prædicamenta, ſunt aliquid vtroque modo. 1ª.q.28.a.1.c. 1

Relatio realis, eſt eorum quæ ad inuicem habent ordinem & inclinationem. 1ª.q.28.a.1.c. 2

Subiectũ ſecundũ rationẽ eius nihil ponit in ſubiecto. 1ª.q.28.a.2.c. 3

Omnis relatio fundatur in quantitate, vel quantitate, vel actione vel paſſione. 1ª.q.28.a.4.c. 4

Relatio quæ eſt accidens, præſupponit diſtinctionem ſuppoſitorum non autem relatio ſubſiſtens, ſ. diuina, ſed eam fert ſecum. 1ª.q.40.a.4.c. 5

Relatio duplex ſ. realis, & rationis. 1ª.q.28.a.1.c. 6

Relationes differentes ſpecie, non poſſunt terminare eandem relationẽ in ſpecie, contra præpoſitiuum. 1ª.q.... a.1.c. 7

Aliquando ex parte vnius extremi eſt tantum vna relatio, & ex parte alterius ſunt multæ. 3ª q.35.a.5.ad 1m. 8

Relatio in patre, differt ſpecie à relatione in matre. 3ª q.35.a.5.ad 3m. 9

Vnitas & pluralitas ſpecifica relationum, ſumitur ex cauſa, numeralis autem ex ſubiecto nullo vero ex termino. 3ª.q.35.a.5.c. 10

Idẽ ad ſeipſũ, nõ refertur aliqua relatione reali. 1ª q.42.a.1.ad 4m. q.... a.3.ad 2m. 11

Relatio realis requirit diſtinctionem ſuppoſitorum, non autem relatio rationis. 1ª.q.... c. q.42.a.1.ad 1m. 12

Relatio identitatis numeralis, eſt relatio rationis tantum, generica vero & ſpecifica, eſt relatio realis. 1ª.q.... c. q.28.a.1.ad... a.4.ad... q.42.a.1.ad 4m. 13

Alia ratione refertur dominus ad ſeruum & ſeruus ad dominum. 1ª. q.13.a.7.... q.21.a.1.ad 3m. ... q.20.a.... c. 14

Relatio eſt ens reale, licet non omnis. 1ª q.13.a.7.c. q.28.a.1.c. 15

Relatio realis requirit duo extrema realia. 1ª q.13.a.7.c. q.28.a.1.ad 2m. 16

Neceſſe eſt quod procedens & id à quo procedit, quando ſunt eiuſdem naturæ, ſint in eodem ordine, & habeant relationes reales. 1ª q.28.a.1.c. 17

In iis tantum, in quibus eſt eadem ratio ordinis ex vtroque termino, eſt mutua relatio realis, vt in omni relatione conſequente quantitatem. 1ª.q.13.a.7.c. q.28.a.4.c. 18

Quando vnum relatiuorum dependet ex altero, & non econuerſo, relatio eſt realis tantum in dependente. 1ª q.28.a.1.c. 19

Relationes conſequentes actionem & paſſionem, ſunt reales in vtroque termino, vt motiuum & mobile, pater & filius. 1ª.q.13.a.7.c. 20

Relationes conſequentes tantum operationem intellectus in rebus, ſunt relationes rationis tantum, ſed quæ ſunt inter verbum & intellectum, ſunt relationes reales. 1ª.q.13.a.7.c. q.28.a.1.ad 4.... a.4.ad 1m. 21

Relatio ſcientiæ ad ſcibile, eſt relatio realis econuerſo autem, eſt relatio rationis tantum. 1ª q.6.a.2.ad 1m. q.13.a.7.c. ... q.... 22

In quibus differt intellectum & intellectum volens & volitum, poteſt eſſe relatio realis ſcientiæ ad ſcibile, voluntatis ad rem volitam, non autem in Deo. 1ª.q.28.a.1.ad 1m. 23

In relatione ſunt aliqua ſecundum rationem tantum, non autem in aliquo alio genere. ... q.28.a.1.c. 24

Omnis reſpectus ad non ens eſt relatio rationis tantum. 1ª.q.13.a.7.c. 25

Relatio rationis non eſt inhærens. 1ª.q.28.a.1.c. 26

Relatio rationis contingit quadrupliciter, ſcilicet vel quando relatio nõ habens aliquid in rei natura, ſupra quod fundetur. Et inde eſt, quod quandoque contingit, quod relatio eſt realiter in vno, & non in alio, quia in vno habet modum quendam ſupra quem fundatur, quem nõ habet in alio, ſicut eſt in omnibus illis relationibus, quibus Deus ad creaturam refertur, quæ quidem realiter ſunt in creatura, & non in Deo. Vel quando relatio non habet aliquã realem diuerſitatem inter extrema, ſicut relatio identitatis. Et ideo hæc nihil ponit ſecundum rem, ſed ſolum ſecundũ rationem, vt cum dicitur, idem videm idem. Vel quando deſignatur relatio alicuius entis ad non ens, vt cum dicitur, quod nos ſumus priores iis qui futuri ſunt. Vel quando ponitur relatio ipſius relationis. Ipſa enim relatio per ſeipſam refertur, & non per aliam relationem. Et hos vltimos duos modos ponit Auicenna: ſed primi duo poſſunt extrahi etiam ex verbis Philoſophi. 1ª. q.13.a.7.c. 27

Ratio relationis, dependet ex termino, ſicut & motus, ſed eſſe eius, dependet ex ſubiecto. ... q.2.a.7.ad 2m. 28

Relatio innaſcitur aliquando, ex motu vtriuſque termini, & aliquando ex motu alterius termini tantum. 3ª q.2.a.7.c. 29

Relatum realiter poteſt alicui de nouo aduenire, ſine mutatione eius. 1ª. q.13.a.7.c. 1ª.q.16.a.8.a.2m. 30

Omnis relatio incipiens ex tempore, ex aliqua mutatione cauſatur. 3ª.q.2.a.7.c. 31

actiones

31 Actiones & paſſiones, inquantum implicant motum, ſunt aliud à relationibus quæ ex eis conſequuntur, 1. q. 41. 1. 3m.
33 Relationes non recipiunt magis & minus. 3. q. 82. 4. c.
34 Relatio eadē numero, eſt in omnibus, ſimul trahētibus idē, 3. q. 35. 5. 3m.
35 Aliquando ex parte vnius extremi, eſt tantum vna relatio, & ex parte alterius multæ. 3a. q. 35. 5. 3m.
35 Nulla relatio refertur ad ſe, nec ad aliam per aliam relationem, ſed per ſeipſam. 1a q. 42. 1. 4m. a. q. 45. 3. 2m.
37 In diuinis ſunt quædam relationes reales, 1a. q. 28. 1. c.
38 In diuinis ſunt tantum quatuor relationes reales, ſ. paternitas, filiatio, ſpiratio, & proceſſio. 1a. q. 28. 4. c. 1. q. 30. 1. c. a. 2. c. 1m.
39 ❧ Relatio in diuinis non eſt totum vniuerſale, nec omnes ſimul ſunt aliquid maius, quàm vna tantum, 1a. q. 42. 4. 4m.
40 Relatio in diuinis, poteſt tripliciter conſiderari. ſ. vt relatio abſolute, vt diuina conſtituens perſonas, tertio vt operatio. Primo modo ſequitur operationem & proceſſionem, ſecundum noſtrum modum intelligendi: ſecundo econuerſo: tertio ſunt ſimul, 1a. q. 40. 4. c.
41 Oriri vel procedere, non conuenit relationibus diuinis, 1a. q. 28. 3. 3m.
42 Relatio & eſſentia in diuinis, ſunt idē realiter & differūt rōne. 1a. q. 28. 2. c. a. q. 39. 4. c. a. q. 39. 1. c. a. q. 40. 1. c. q. 41. 1. 2m. a. q. 42. c. 6m.
43 Relatio in diuinis, vt comparatur ad eſſentiam, & ſimiliter relationi ſic etiam, non autem vt comparatur ad terminum. 1a. q. 28. 2. 2m.
44 Relationes ſunt in eſſentia Dei, per identitatem tantum, ſed in perſonis, vt in ſuppoſito, 1a. q. 40. 2. 1m.
45 Relationes in diuinis, ſunt realiter ipſæ perſonæ, & in perſonis, 1a q. 30. 2. 1m. a. q. 32. 2. c. 2. a. q. 40. 1. c. a. 2. c. 1m. a. q. 41. 6. c. a. q. 42. 3. 2m.
46 Relatio in diuinis, vt origines, ſunt idē in re, & differunt ratione, quia origines, ſignificantur per modum actus, vt generatio, relationes vero vt formæ 1a. q. 40. 2. c. a. q. 41. 1. 2m.
47 Sed non ſunt realiter in Deo, nec extra Deum, nec ipſe Deus, 1a. q. 13. 7. c. ſi. a. 2m. a. 4m. a. q. 28. 1. 3m. a. 4. c.
48 Nec ſunt reales, ſed rationis tantum, 1a. q. 6. 2. 1m. a. q. 13. 7. c. a. q. 28. 1. 3m. a. q. 13. 2. c. ſi. a. q. 45. 3. 1m. a. 3a. q. 35. 5. c.
49 Relationes Dei ad creaturas, ſunt etiam in Deo, ſecundum rationem & intellectum noſtrum, & angelicum, & diuinum. 1a. q. 13. 7. 2m. a. 4m.
50 Relationes Dei ad creaturas, non multiplicantur in intellectu Dei, ſicut in intellectu noſtro, 1a. q. 15. 4. 2m.
51 Non derogat ſimplicitati diuinæ, quod multæ relationes Dei ad creaturas, prædicentur de Deo, 1a. q. 13. 2. c. ſi.
2 ❧ Relatiuum duplex. ſ. ſecundum eſſe, & ſecundum dici, 1a. q. 13. 7. 1m.
3 Diuerſitas relationum triplex. ſ. realium in vtroque termino, vel in altero tantum, vel in neutro, 1a. q. 13. 7. c.
4 Relatiuum in diuinis, dicitur quadrupliciter. ſ. quod refertur ſecundum nomen ſuum, cauſans vel conſequens relationem, implicans eam, & quod ponitur pro ea, 1a. q. 13. 7. 1m.
5 Relatiua non ſunt ſimul natura, niſi æqualiter mutuo referantur. 1a. q. 13. 7. 6m.
6 Relatiua non ſunt ſimul natura propter ordinem rerum, ſed tantum per hoc, quod vnum eſt de intellectu alterius & econuerſo. 1a. q. 13. 7. 6m.
1 ❧ Religio importat ordinem ad Deum, ad quem ordinat hominem. 22æ q. 81. 1. c. a. q. 94. 1. 1m.
2 Religio dicitur à frequenti electione diuini cultus. Vel dicitur ab iterata electione Dei negligenter amiſſi. Vel dicitur à religando. 22æ. q. 81. 1. c.
3 Religio eſt virtus, reddens debitum honorem Deo. 12æ. q. 60. 3. c. a. 22æ. q. 80. c. a. q. 81. 2. c. a. 5. c. a. 6. 22. 2. c. a. q. 83. 3. c. a. q. 84. 1. c. a. q. 87. 4. 1m. a. q. 97. 3. c. a. q. 98. 2. c. a. q. 100. 5. c. a. q. 103. 3. c. a. q. 181. 1. 4. c. a. q. 186. 1. c.
4 Religio eſt alia virtus à pietate, 22æ. q. 101. 3. 2m. a. q. 102. 2. 1m.
5 Religio eſt vna virtus, quia exhibet reuerentiam Deo ſub vna ratione, ſ. vt Deus eſt primum principium creationis & gubernationis rerū. 22æ. q. 81. 3. c. a. 4. 1m. a. 2m.
6 Religio cæteris virtutibus imperat 22æ. q. 81. 1. 1m. a. 4. 1m. a. 8. 1m. a. q. 88. 5. c. a. q. 186. 1. 6. 2m.
7 Religio præfertur aliis virtutibus moralibus. 22æ. q. 81. 7. c. a. q. 88. 6. c. a. q. 186. 1. c.
8 Sicut religio eſt quædam proteſtatio fidei, ſpei, & charitatis, quibus homo primo ordinabiliter ordinatur in Deum, ſic pietas eſt quædam proteſtatio charitatis ad parentes & patriam 22æ. q. 101. 3. 1m.
9 Sicut religio per excellentiam dicitur pietas, ſic latria dicitur dulia, inquantum Deus eſt excellenter pater & dominus, 22æ. q. 103. 3. 1m. a. q. 106. 1. 1m.
10 Omnia illa per quæ Deo reuerentia exhibetur, pertinent ad religionē, 22æ. q. 83. 3. c.
11 Religioſi non ſubiiciunt ſe homini propter hominē, ſed propter Deū, 22æ. q. 81. 1. 1m.
12 In religione conſiderantur duo, ſ. cultus Dei, & Deus. Primum eſt materia & obiectum eius ſecundum vero, eſt finis eius. 22æ. q. 81. 5. c.
13 Religio eſt in voluntate. Ideo ordinat actum aliarum potentiarum, ad Dei reuerentiam. 22æ. q. 83. 3. 1m. a. q. 81. 5. c.
14 Omnes actus eius, pertinent ad cultum Dei, vel ſeruitutem eius. Primū reſpicit excellentiam Dei, ſecundum vero, ſubiectionem hominis, 22æ. q. 81. 3. 2m.
15 Religio habet duplices actus ſ. elicitos, vt ſacrificare, adorare, & huiuſmodi & imperatos, ſ. actus aliarum virtutum, 22æ. q. 81. 1. 1m. a. q. 85. 3. c. a. q. 185. 1. 2m. a. q. 188. 2. c.
16 Religio habet duplices actus ſ. interiores, vt principales & per ſe, & exteriores, vt ſecundarios, & propter interiores, 22æ. q. 81. 7. c. a. q. 84. 2. c. a. q. 8 . 2. c. a. . . 2. c.
Religio nominat ſtatum perfectionis 22. q. 186. 1. c. 17
Status religionis ordinatur ad perfectionem charitatis, ſicut ad finem. 22æ. q. 186. 7. 1m. a. 2. c. a. q. 187. 2. c. a. q. 188. 7. c. 18
Religio eſt ſtatus pœnitentiæ, exercitiū, & ſchola perfectionis, 22æ q. 186. 1. 4m. a. 2. c. a. 3. c. 1m. a. 5. c. a. q. 187. 6. c. a. q. 188. 1. c. a. q. 189. 2. c. 3. 19
Status religionis eſt ſpiritualis militia proficientibus & exercitium tyrocinij incipientibus. Nam ordines facit præeſſe quos facit ſanctos: ſed ſtatus religionis eſt exercitium quoddam ad ſanctitatem aſſequendā. Vnde pondus ordinum imponendum eſt parietibus iam per ſanctitatem deſiccatis: ſed pondus religionis deſiccat parietes, i. homines ab humore vitiorum 22æ. q. 189. 1. 3m. 20
Status religionis, præfertur eleemoſynæ, & virginitati ſecularium, quia viuentes in monaſterio ad hoc quod inhæreant Deo poſtponunt propriam voluntatem, & omnia quæ poſſunt habere. Sed virgines ad hoc poſtponunt venereas voluptates. Et ideo virginitas non ſimpliciter eſt maxima virtutum. 12æ. q. 97. 5. 2m. a. 3m. a. 22æ. q. 152. 5. b. a. c. a. q. 18 . 8. c. 21
Status religionis poteſt conſiderari tripliciter. ſcilicet vt exercitium tendens ad perfectionem charitatis, vt quietans, & vt holocauſtū 22æ. q. 186. 7. c. 22
Difficilius ſeruantur præcepta Dei in ſeculo, quàm in religione, 22æ. q. 189. 1. c. 23
Omnis religio, ſumpſit originem à diſcipulis Chriſti, 22æ. q. 188. 7. c. ſi. 24
Voluntaria paupertas requiritur vt primum fundamentum ad perfectionem religionis. 22æ. q. 186. 2. c. a. 4. c. 1m. 25
Habere aliquid proprium, repugnat perfectioni religionis, nō autem habere aliquid in communi. ſed aliqualiter impedit, ſi ſuperabūdet, 22æ. q. 188. 7. c. 26
Ad perfectionem religionis, requiritur perpetua continentia. 22æ. q. 88. 11. c. ſi. a. q. 186. 4. c. 27
Obedientia requiritur ad perfectionem religionis: quia cum religio ſit diſciplina & exercitium tendendi ad perfectionem, neceſſaria eſt directio alicuius quaſi magiſtri, quē omnino ſequatur proficiens, quod ſit per obedientiam ad maiores, 22æ. q. 186. 5. c. 28
Votum triplex requiritur ad perfectionem religionis. ſ. votum paupertatis, continentiæ, & obedientiæ. 22æ. q. 88. 4. c. a. 22æ. q. 186. 7. c. 29
Perfectio religionis integratur ex prædictis tribus votis, 22æ. q. 186. 7. c. a. q. 88. 1. 1m. a. 1. 2m. 30
Votum obedientiæ eſt præcipuum inter tria vota religionis. 22æ. q. 186. 8. c. a. q. 188. 7. 1m. 31
Interiores actus virtutum, nō cadunt ſub voto religionis, ſed religio ad eos ordinatur, vel ad finem, 22æ. q. 186. 7. 1m. 32
Ad religionem requiritur ſubtractio impedientium hominem, ne totaliter feratur ad ſeruitium Dei 22æ. q. 186. 4. c. 33
Omnes obſeruantiæ religionum. ordinantur ad tria principalia vota, ad quæ etiā pertinet habitus, vt ſignum obligationis. Ideo ſimul datur, vel benedicitur cum profeſſione, 22æ. q. 186. 7. 2m. a. q. 88. 2. 2m. 34
Per ingreſſum religionis, homo totaliter ſe mancipat D. obſequiis. 22æ q. 189. 3. c. 2m. 35
In ingreſſu religionis, recipitur tanta gratia, quanta recipitur in baptiſmo, & remittitur omnis pœna. Sed hoc non eſt quia aliqua ſe à ſatiſfactione abſoluatur, ſed quia eo ipſo quod ſuam voluntatem etiam in ſeruitutem redigit propter Deum plenariè iam pro omnibus peccatis ſatiſfecit quam charitatem habet cum pro rebus mundi, de quibus tantum poteſt dare, quod eleemoſynis omnia peccata ſua redimeret, etiā quantum ad pœnam. 22æ. q. 189. 3. 3m. 36
Conſilium vel magna deliberatio non requiritur ad ingreſſum religionis ſecundum ſe, nec quo ad vires: ſed quo ad impedimenta, vel modos religionis per doctrinam maiorum, ab iis qui ſpectantur prodeſſe, vt de ingreſſu religionis frequenter contingit, ex ignito ſermone prædicationis, vel ex virtuoſa operatione, & excellenti vita doctoris, 22æ. q. 189. 10. c. 37
Habens votum, vel iuramentum minoris religionis, licitè inducitur ad maiorem, non autem econuerſo, niſi diſpenſetur. 22æ. q. 189. 8. 3m. 38
Non licet inducere aliquem ad religionem, per falſam doctrinam, 22æ. q. 189. 9. c. 39
Inducens alios ad religionem, non peccat ſi fiat ſine violentia, ſimonia, & mendacio ſed magnum præmium meretur, 22æ. q. 189. 9. c. 40
Licet dare, vel accipere aliquid pro victu in monaſterio, ſi non ſit ſufficiens, nō autē pro ingreſſu religionis, quia ſimonia eſt, 22æ. q. 100. 3. 4m. 41
Licet nutrire pauperes ad religionem, vel allicere beneficiis, licet non ſit licitum ex pacto aliquid dare vel recipere pro ingreſſu monaſterii 22æ. q. 189. 9. c. a. q. 100. 3. 4m. 42
Presbyteri curati, archidiaconi, poſſunt ſine licētia ingredi religionem. 22æ q. 184. 6. 8. c. 4m. a. q. 189. 7. c. 43
Non licet parentibus ingredi religionem, niſi prouiſo, quod filii educari poſſint, 22æ. q. 189. 6. c. 44
Non licet filiis ingredi religionem ſi parentes ſine eis commode viuere non poſſint, 22æ. q. 189. 6. c. a. q. 101. 4. 2m. a. 4m. 45
Seruus non poteſt recipere religionē, inuito domino eius. 22æ q. 88. 8. 2m. a. 4m. a. q. 189. 5. c. 6. 3m. 46
Obligatus debitis primo debet ſoluere, quantum poteſt, & tunc poteſt ingredi religionē licet non poſſit omnia ſoluere, 22æ. q. 189. 6. 3m. 47
Puer ante pubertatem poteſt recipi in religione, de conſenſu parētum, ſed poſt, etiam eis inuitis, 22æ. q. 88. 8. 2m. a. 9. c. a. q. 189. 5. c. 48

Non

49 Nõ exercitati in præceptis Dei, debẽt recipi ad religionẽ. 22æ.q.189.1.0.
50 Facilius conuertentur ad religionem peccatores, quàm præſumentes de ſua innocentia. 22æ.q.189.1.1m.
51 Recepti ſimoniace ſcienter poſt concilium generale, repelluntur à ſuo monaſterio, ſine ſpe reſtitutionis, & ad perpetuam pœnitentiam in arctiori regula debent poni, vel in alio loco eiuſdem ordinis, ſi arctior ordo non inuenitur. Si vero inter, debent poni in alio eiuſdem. Vel ſi non poteſt, ſint in eodem, ne vagentur, ſed in loco inferiori. Si autẽ ignoranter, poſtquam renunciauerint, poſſunt de nouo recipi, mutato loco. 22æ.q.100.6.4m.
52 Obligare ſe voto, ad ingreſſum religionis, eſt laudabile ſecundum ſe. 22æ.q.88.9.0.&q.189.2.0.
53 Vouens ingredi religionem, tenetur intrare quàm citius poteſt, niſi poſuerit terminum. 22æ.q.88.3.2m.&q.189.3.0.
54 Vouens ingredi religionem, non tenetur ibi perpetuo manere, niſi hoc intenderit. 22æ.q.189.4.0.
55 Eadem ratio eſt de monachis, & de aliis religioſis, quo ad cõmunia omni religioni, non autẽ quo ad propria monachorum. 22æ.q.186.2.c.m.
56 Religioſi non tenentur habere perfectam charitatem, ſed ad hoc tendere, & ad hoc operam adhibere. 22æ.q.186.2.c.1m.&9.c.
57 Nec ad ea quæ conſequuntur perfectionem charitatis, ſed ad hæc tendere, non contemnendo. 22æ.q.186.2.c.
58 Nec ad omnia exercitia, per quæ tenditur ad perfectionem, ſed tantum ad taxata ſecundum regulam ſuam. 22æ.q.186.2.c.
59 Nec ad omnia conſilia de particularibus melioribus, ſed ad eſſentia religionis. 22æ.q.186.2.1m.
60 Nec ad alia quàm ſeculares, niſi quæ ad certa vota pertinent. 22æ.q.186.4.5m.&q.187.2.0.
61 Nec ad opera manualia pluſquàm ſeculares, niſi ad quæ tenentur ex ſtatuto ordinis ſui. 22æ.q.187.3.0.
62 Religioſus factus epiſcopus, non abſoluitur à tribus votis religionis, quia nihil debet habere proprium, ſed eſt diſpenſator communium bonorum eccleſiæ. Sed per accidens non tenetur obedire, ſi ſuperiorẽ non habeat ſicut nec abbas. 22æ.q.88.11.4m.&q.185.8.0.
63 Profeſſi religionem, mortui ſunt mundo, & viuunt Deo. Vnde nõ ſunt reuocandi ad vitam humanam occaſione cuiuſcunque euentus. 22æ.q.88.11.c.m.
64 Nec religioſos oportet exire clauſtrum, ad corrigendum delinquentes. 22æ.q.[illegible].4m.ſi.
65 Profeſſus non debet exire religionem, vt parentibus ſubueniat, ſed procuret eis ſicut poteſt cum licentia. 22æ.q.101.4.4m.&q.189.6.1m.
66 Transgreſſio regulæ, quo ad tria vota principalia religionis, eſt peccatum mortale, nõ autem quo ad alia, niſi propter præceptum vel contẽptũ. In quibus tamen aliqua ut eſt ſilentium, ſolitudo, abſtinentiæ, & vigiliæ graues, poſſunt prælati in religione ipſi ſecum diſpenſare, ſicut & cũ aliis. 22æ.q.88.11.4m.&q.185.8.0.&q.186.9.0.&q.188.5.6.
67 Licet religioſis ex cõmiſſione prædicare, & ſimilia. 22æ.q.187.1.0.&4.c.m.
68 Religioſis competit principaliter intendere ſtudiis literarum pertinentium ad doctrinam, quæ eſt ſecundum pietatem. Aliis autem doctrinis intendere, nõ pertinet ad religioſos, quorum tota vita diuinis obſequiis mancipatur, niſi inquantum ordinantur ad ſacram doctrinam. 22æ.q.188.5.3m.
69 Licet eis aduocare pro monaſterio, pro pauperibus, & viduis, non autẽ propter aliquod mundanum. 22æ.q.71.1.0.&q.188.1.2m.
70 Licet eis tractare negotia ſecularia moderatè, cum licentia, ex charitate, non autem ex cupiditate. 22æ.q.[illegible].3.2m.&q.187.2.0.&q.188.2.2m.&[illegible] 6.1m.
71 Licet eis viuere de eleemoſynis, quaſi debitis eis dupliciter, ſ. ratione neceſſitatis tripliciter, ſ. infirmitatis, egeſtatis, & conſuetudinis: & ratione operis quadrupliciter, ſ. prædicationis, altaris, ſtudii, & donationis omnium bonorum ſuorum monaſterio. 22æ.q.187.4.0.
72 Licet eis mendicare pro humilitate, neceſſitate, vel vtilitate, non autem ex cupiditate, ſicut ſecularibus. 22æ.q.187.5.0.
73 Licet eis vti vilibus veſtibus, ad contemptũ ſeculi, ad pœnitentiam, & humilitatem. 22æ.q.169.1.2m.&q.187.6.0.
74 Religioſis militibus licet bellum facere, auctoritate principis, non autẽ auctoritate propria. 22æ.q.188.3.4m.&1.2m.
75 Religioſi dicuntur dupliciter, ſ. communiter omnes qui per fidem colũt Deum, & ſpecialiter, qui totam vitam ſuam dedicant cultui diuino. 22æ.q.81.1.5m.&q.188.1.6m.&2.c.m.
76 Gradus religionis triplex, cui cõpetit triplex gradus paupertatis. ſ. quia primum & ſummum gradum in religionibus tenent, quæ ordinantur ad docendum & prædicandum, quæ propinquiſſimæ ſunt perfectioni epiſcoporum. Secundum autem gradum tenent illæ, quæ ordinantur ad contemplationem, tertius eſt earum quæ occupantur circa exteriores actiones. 22æ.q.188.6.c.&7.2.0.
77 Religionum aliquæ ordinantur ad opera vitæ contemplatiuæ, aliquæ vero ad opera vitæ actiuæ. 22æ.q.188.2.0.&3.4.5.c.
78 Religiones ſunt diuerſæ, principaliter ſecundum fines, ſecundario ſecundum exercitia. 22æ.q.188.1.0.&c.
79 Quædam religio, conuenientiſſime inſtituta eſt ad prædicationes, confeſſiones, & alia huiuſmodi ſpiritualia. 22æ.q.188.4.0.
80 Et ad ſtudium, quia, illud illuminat, remouet errores, prodeſt ad prædicandum, & huiuſmodi, domat luxuriam & auaritiam, & valet ad obedientiam. 22æ.q.188.5.0.
81 Et aliqua ad militandum, non quidem propter aliquid mundanum, ſed ad defenſionẽ diuini cultus, & proximi. 22æ.q.188.3.0.&4.2m.&5m.
Summum gradum in religionibus tenent, quæ ordinantur ad docendum & prædicandum, ſecundum vero quæ ad contemplandum, tertium vero quæ circa corporis ſeruitium. Et in ſingulis præeminent, quæ ſunt ad altiorem actum in eodem genere, vel ad plura, vel quæ habent ſtatuta conuenientiora ad ſuum finem conſequendum, non autem quæ eſt arctior. 22æ.q.188.6.0.&q.[illegible] 8u
Religio principaliter eſt melior, cuius finis eſt potior, id eſt ad maius, vel ad plura, ſecundario autem, quæ melius proportionatur fini. 22æ.q.188.6.0.&q.189.[illegible] 83
Religio tanto perfectior eſt ſecundum paupertatem quanto habet paupertatem proportionatam ſuo fini. 22æ.q.188.7.0.1m. 84
Religio ordinata ad actiones corporales, eſſet imperfecta ſi careret diuitiis in communi, non autem aliæ. 22æ.q.188.7.c.&q.189.8.1m. 85
Religio ſolitariorũ, eſt perfectior quam ſocialis, ſed periculoſiſſima eſt imperfectis. 22æ.q.188.8.0. 86
Tranſire de vna religione in aliam, non eſt laudabile ſecundum ſe, quia frequenter proficitur in prima, & aliis ſcandalizantur, niſi forte propter magnam vtilitatem, vel neceſſitatem. Sed laudabiliter tranſitur triplicem, ſ. zelo perfectioris religionis, vel quæ ſecundum ſeruatur, licet ſit minor, vel propter infirmitatẽ. In primo debet petere licentiam, propter humilitatem, ſed ei negari non poteſt. tamen ſi non conſtat, requiritur iudicium ſuperiorum, ita & in ſecundo, ſed in tertio requiritur diſpenſatio. 22æ.q.189.8.0. 87
Nulla ſatisfactio æquipollet pœnitentiæ religioſorũ. 22æ.q.189.3.2m. 88
Status ſecularium periculoſior eſſe dicitur, quàm religioſi ſtatus. 22æ.q.[illegible].5m.ſi. 89
Cum quis nõ poſſit Deo oblationẽ præſtare ex re aliena non poteſt aliquis ſeipſum Deo offerre ſine conſenſu vxoris, cuius ſuum corpus cõſummatione matrimonii eſſe dicitur. 5.q.61.1.0. 90
Sicut poſt carnalem copulam ſoluitur matrimonium per mortem carnalem, ita ante copulam carnalem, quod ſolum eſt vinculum ſpirituale, matrimonium diſſolui poteſt, per ingreſſum in religionem cum religio ſit quædam mors ſpiritualis. 5.q.61.2.c. 91
Poteſt mulier mortuo viro ſpiritualiter per ingreſſũ religionis alteri nubere, ſicut etiã idẽ ei licet, viro defuncto morte corporali. 5.q.61.3.0. 92
¶ Religioſi crucifixi cum Chriſto dicuntur, qui quælibet arctiores diſciplinæ ſolicitudines ſubeunt, ſecundum Bedam. 3æ.q.45.[illegible].c.
¶ Reliquiæ ſanctorum, vel diuina verba, licite portantur ſuſpenſa ad collum, ſi portentur ex fiducia Dei & ſanctorum, quorum ſunt reliquiæ. Si autem circa hoc attendatur aliquod aliud vanum, puta quod vas in quo ſunt, eſſet triangulare, aut aliquid aliud huiuſmodi, quod non pertinet ad reuerentiam Dei & ſanctorum, eſſet ſuperſtitioſum & illicitum. 22æ.q.96.4.3m.
¶ Remedium duplex, contra malum, ſ. impediens futurum, & remouens malum præſens. 3æ.q.4.6.[illegible]
¶ Reminiſcentia eſt inquiſitio eius, quod excidit à memoria, & proinde eſt tantum in parte ſenſitiua, & tantum in homine. 1æ.q.78.4.c.&5m.&12æ.q.74.3.1m. 1
Ex parte memoratiuæ, non ſolum habet homo memoriam, ſicut cetera animalia, in ſubita recordatione præteritorum, ſed etiam habet reminiſcentiam, quaſi ſyllogiſtice inquirendo præteritorum memoriam, ſecundum indiuiduales intentiones. Et illam eminentiam habet cogitatiua & memoria in homine, non per id quod eſt proprium ſenſitiuæ partis, ſed per aliquam affinitatem & propinquitatem ad rationem vniuerſalem, ſecundum quandam refluentiam. Et ideo non ſunt aliæ vires, ſed eædem, perfectiores quàm ſint in aliis animalibus. 1æ.q.78.4.c.&.5m.
¶ Remiſſio in puniendo, opponitur directe crudelitati, non autem ſeueritati. Nec eſt vitium, niſi ſit contra iuſtitiam. 22æ.q.157.c.1m.
¶ Remuneratio. Bona facta ſine gratia, remunerantur in præſenti. 22æ.q.[illegible].&q.178.2.1m.&3æ.q.[illegible].7.3m.
¶ Remunerator. Inquirentibus ſe, Deus remunerator eſt. 22æ.q.2.5.&3æ.q.56.2.1m.
¶ Renunciatio. Licet votum eorum, qui ſunt alterius poteſtati ſubditi, non ſit firmum, ſine conſenſu eorum, quibus ſubiiciuntur, non tamen peccant vouendo, quia in eorũ voto intelligitur debita conditio, ſ. ſi ſuis ſuperioribus placuerit, vel ſi non renitantur. 22æ.q.88.8.4m.&3æ.q.28.4.0.
¶ Reparatio. Reparari naturam humanam poſt lapſum, fuit congruentiſſimum ex parte Dei, quia in hoc manifeſtatur miſericordia, potentia, & ſapientia eius, & ex parte naturæ humanæ, & voluntatis. 3æ.q.1.1.c.
¶ Reprobatio Dei, eſt pars prouidentiæ, reſpectu eorum qui excidunt à beatitudine: ſicut prædeſtinatio, reſpectu eorum qui diuinitus ordinantur ad eam. 1æ.q.23.3.c.
Reprobatio addit ſupra præſcientiam, vt ſit voluntas permittendi peccare, & inferendi pœnam æternæ damnationis. 1æ.q.23.3.c. 2
Reprobatio Dei, non ſubtrahit aliquid de potentia reprobati. Ideo dicit impoſſibilitatem conditionatam ad gratiam, non autem abſolutam. 1æ.q.23.3.[illegible] 3
Deus reprobat aliquos homines. 1æ.q.23.3.0.&4.c. 4
¶ Reptile eſt animal cuius corpus, non multum eleuatur à terra per inſtrumenta motus ſed repit ut ſerpens, vel ut vermiculorum & animaliũ, vel ut oua, et quidam vermes, vel vt generalia, vt piſces. 1æ.q.72.2m. 1
Reptilium quædam ſunt aquatica, & quædam terreſtria, ideo commemorantur in ſcriptura cum vtroque elemento. 1æ.q.71.0.&q.72.1m. 2
Cum

coniugū ſocii ſint ita à lege naturæ conſtitui, vt perpetuo liberi educentur, hæredeſque inſtituantur, merito eodem iure vir ab vxore ſeparari non poteſt. Suppl. q. 67. 1. o.

2 Sine inſeparabilitas matrimonii inter prima præcepta legis naturæ, ſed inter ſecūda cōtinetur, ſub diſpēſationem cadere pōt. Suppl. q. 67. 2. o.

3 Non licebat Dei mandato ſub lege Moyſi vxorem repudiare, ſed propter duritiem cordis Iudæorum illis permittebatur, vt maius malum vitaretur. Suppl. q. 67. 3. c.

4 Cum mulier quanto tempore vir viuit alligata ſit legi viri, non poteſt etiam repudiata alteri nubere, niſi ea diſpenſatione diuina ei permiſſum fuerit. Suppl. q. 67. 4. o.

5 Ne temere vxorem vir repudiaret, prohibitum fuit ne ſemel ab eo repudiatam denuo in vxorem acciperet. Suppl. q. 67. 5. c.

6 Repudii proxima cauſa eſt, odium viri in vxorem, quod cum ex aliqua cauſa contrahatur, alias eſſe cauſas, ſed remotas, repudii fatendum eſt. Suppl. q. 67. 6. o.

7 Cauſa repudii in libello particulariter non ſcribebatur, ſed generatim. Suppl. q. 67. 7. c.

1 ¶Requiri ad aliquid contingit quadrupliciter, ſ. vt præparans, perficiens, coadiuuans, & concomitans, 12ª. q. 4. 1. c.

2 Quandocunque multa requiruntur ad vnum, neceſſe eſt vnum eorū eſſe principale, 22ª. q. 49. 6. 1m.

¶Res eſt vnum de tranſcendentibus. Ideo eſt communis, & indifferēs, ad abſolutum & relatiuum, 1ª. q. 39. 3. 1m.

¶Reſpectus diuerſi Dei ad creaturam, ſunt in Deo ab æterno, 1ª. q. 13. 7. 3m.

1 Reſtitutio eſt actus iuſtitiæ commutatiuæ, quia nihil aliud videtur eſſe, quàm aliquem ſtatuere in poſſeſſionem rei ſuæ, 22ª. q. 62. princ. ª. q. 62. 1. o. ª. 2 4. c.

2 Reſtitutio male ablati, eſt de neceſſitate ſalutis, quantum poſſibile eſt, 22ª. q. 62. 2. o. ª. q 79. 3. 1m.

3 Reſtitutio proprie, eſt tantum debiti, & in rebus exterioribus, quia ſupponit identitatem, ſed transfertur etiam ad actiones & paſſiones, 22ª q. 62. 1. 1m. ª. 2m.

4 Quando res non eſt reſtituibilis, ſicut membrum mutilatum, debet fieri recompenſatio, quantum poſſibile eſt, 22ª. q. 62. 2. 1m.

5 Reſtitutio debet ſtatim fieri, vel dilatio peti ab eo qui poteſt concedere vſum rei, quia implicat præceptum negatiuum ª quod obligat ſemper, & ad ſemper, 22ª. q. 62. 8. c. ª. q. 72. 8. o.

6 Ante ſententiam iudicis, ſufficit reſtituere ſimplum, ſed poſt eā, tenetur etiam ad pœnam pro culpa, 12ª. q. 105. 2. 9m. ª. 22ª. q. 62. 3. ª. 4. c.

7 Reſtitutio præfertur ſubuentioni parentum, niſi in extrema neceſſitate, 22ª. q. 31. 3. 3m. ª. q. 32. 7. 3m. ª. q. 62. 5. 4m.

8 Qui rem alienam accepit iniurioſe, vel ad ſui vtilitatem, tenetur reſtituere etiam ſi amiſit eam, 22ª. q. 62. 6. o.

9 Quicunque eſt cauſa iniuſtæ acceptionis, directe vel indirecte, tenetur ad reſtitutionem, 22ª. q. 62. 7. c.

10 Qui habet rem alienam, tenetur reſtituere, ratione rei, qui vero eā abſtulit, tenetur reſtituere, ratione actionis iniurioſæ, 22ª. q. 62. 6. c. 1m.

11 Principes tenētur ad reſtitutionem, ſi latrones increſcant, quia redditus quos habēt, ſunt quaſi ſtipēdia, vt cōſeruēt iuſtitiā, 22ª. q. 62. 7. c. 3m.

12 Impediens aliquē iniuſte, ne acquirat præbēdam, tenetur ad reſtitutionē ad arbitrium boni viri, non autem ſi iuſte impedit, 22ª. q. 62. 2. 4m.

13 Detinens ſemina, vel retinens pecuniam creditoris, vltra terminum præfixum, tenetur reſtituere: non quidem totum lucrum poſſibile, ſed ſecundum æſtimationem, penſatis periculis, laboribus, & expenſis, 22ª. q. 62. 4. 1m. ª. 2m.

14 Inueniens aliquid, quod de propinquo fuit alicuius, non habentis illud pro derelicto, tenetur ad reſtitutionem, non autem ſi nunquam fuerat alicuius, vt gemmæ in littore, vel tantum antiquitus, vt theſauri, ſed conceditur occupanti, tamen ſecundum leges ciuiles, medietas debetur domino agri, 22ª. q. 66. 5. 2m.

15 Quando vnus totum reſtituit, alii non tenentur principali, ſed debent refundere partem ipſum ſoluenti totum, 22ª. q. 62. 6. 3m. ª. 7. 2m.

16 Reſtitutio poteſt fieri per confeſſorem ſecrete, ne crimen detegatur, 22ª. q. 62. 6. 2m.

17 Reſtitutio ſemper debet fieri ei, à quo aliquid ablatū eſt, 22ª. q. 62. 5. o.

18 Si is cui reſtitui debet aliquid, mortuus eſt, debet dari hæredibus eius, 22ª. q. 62. 5. 3m.

19 Si vero ignotus ſit, debet dari pauperibus, præmiſſa diligenti inquiſitione, 22ª. q. 62. 5. 3m.

20 Si autem ſit valde diſtans debet ei mitti, præcipue ſi ſit res magni valoris vel debet deponi, 22ª. q. 62. 5. 3m.

21 Quando prælatus iniuſte concedit res eccleſiæ, debet reſtitui eccleſiæ, vt deueniat ad ſucceſſorem eius, 22ª. q. 62. 5. 5m.

1 ¶Reſurrectio ſignificatur per octauā, triplici ratione, ſcilicet ad excludendum quorundam falſam opinionem, propter duplicem vitam, ſ. actiuam & contemplatiuam, quarum vna ſignificatur per quaternarium, & alia per ternarium, & quia reſurrectio octaua ætate erit, 12ª. q. 102. 5. 1m. ª. 3ª. q. 70. 3. 3m.

2 Et erit miraculoſa ſimpliciter, ſ. ex parte principii ſupernaturalis, ſ. Dei, ſed erit naturalis ſecundum quid ſ. ratione termini, 1ª. q. 105. 7. 2m.

3 Omnes reſurgent in ætate iuuenili, non quidem quo ad numerum annorum, ſed quo ad naturam, 3ª. q. 46. 9. 4m.

4 Omnes reſurgent immortales, & incorruptibiles, etiam ſecundum corpore, 1ª. q. 97. 3. c.

Natura mortalitatis, non auferetur à reſurgentibus, ſed erunt eiuſdem ſpeciei, ſicut nunc, 3ª. q. 54. 1. 2m. 5

Corpora ſanctorum, poſt reſurrectionem erunt impaſſibilia proprie, ex dominio animæ ſupra corpus, & magis, in magis beata, & non naturā quintæ corporis, vt quidam dicūt, quia corpus quintum, non venit materialiter ad compoſitionem corporis humani. Et impoſſibile eſt dicere, quod aliqua virtus qualis eſt virtus corporis cæleſtis, transferat corpus humanum ad proprietatem gloriæ, qualis eſt impaſſibilitas corporis glorioſi, cum immutationem corporis humani à paſſibilitate, attribuat virtuti Chriſti. Et etiam non poteſt natura cæleſtis ita dominari in corpore humano, quin natura elementaris remaneat, cui ex eſſentialibus ſuis principiis paſſibilitas ineſt, 1ª. q. 97. 1. c. 6

Hæc eſt impaſſibilitas, non tollet ſentire, ſed omnes ſenſus beatorum, ſimul erūt in actu proprio, per immutationem ſpiritualem ab obiecto exteriori, 12ª. q. 3. 3. c. 7

Tunc non erit vſus ciborum, venereorum, ſomni, & huiuſmodi, 1ª. q. 97. 3. c. 8

Neceſſarium fuit Chriſtum reſurgere, quintuplici ratione, ſ. ad commendationem diuinæ iuſtitiæ, ad confirmationem fidei noſtræ ad ſubleuationem noſtræ ſpei, ad informationem vitæ fidelium, & ad complementum noſtræ ſalutis, 3ª. q. 53. 1. o. ª. 2. c. ª. 3. 1m. 9

Chriſtus conuenienter reſurrexit tertia die, & nō ſtatim, nec in fine mundi, ad confirmationem fidei, de humanitate & deitate eius, 3ª. q. 51. 4. 2. ª. q. 53. 2. o. 10

Chriſtus reſurrexit mane diluculo, 3ª q. 51. 4. 5m ª q. 53. 2. 1m ª q. 83. 2. 4m 11

Corpus Chriſti reſurrexit glorioſum & integrū, cū qualibet parte eius, 3ª. q. 54. 1. 2. o. ª. q. 55. 6. 4m. 12

Reſurrectio Chriſti non debuit primo manifeſtari omnibus, ſed gradatim. Et primo mulieribus ª vt mulier quæ primo nuncium mortis ad hominem detulit, primo etiam vitā reſurgentis Chriſti, in gloria, nūciaret. & ſimiliter vt oſtenderetur quo ad aſſequendam gloriam, nihil facere ſexus differentiam: ſed ſi maiori charitate feruerint, maiori etiam gloria refulgebunt in regno beatorum, 3ª q. 56. 1. c. ª. q. 55. 1. 3m. 13

Nec immediate ª ipſa reſurrectio debuit ab hominibus videri, ſicut eius aſcenſio eſt, eò quod Chriſtus non rediit reſurgendo, ad vitam communiter hominibus notam, ſed ad vitam immortalem & Deo conformem: Et quia quæ ſupra hominem ſunt, per angelos debent nunciari hominibus, ideo reſurrectio Chriſti debuit per angelos hominibus nunciari, 3ª. q. 55. 2. o. 14

Chriſtus poſt reſurrectionem ſuam, apparuit pluries, vt oſtenderet veritatem reſurrectionis. Sed nō conuerſatus eſt cum diſcipulis iugi conuerſatione, ſicut prius, vt oſtenderet gloriam ſuam, 3ª. q. 55. 3. o. 15

Chriſtus conuenienter & ſufficienter probauit reſurrectionem ſuam, duplici teſtimonio, ſ. angelorum & ſacræ ſcripturæ, & argumentis, id eſt, ſignis euidentibus 3ª. q. 55. 5. 6. o. 16

Chriſtus fuit primus reſurgens ſimpliciter. Sed aliqui prius ſecundum quid, qui iterum mortui ſunt, 3ª. q. 27. 3. c. 6. ª. q. 53. 3. o. ª. q. 56. 1. c. 3m. 17

Qui cum Chriſto reſurrexerunt mortui ſunt iterum, ſecundum Auguſtinum & Hieronymum, licet Hieronymus aliquando videatur dicere quod non, 3ª. q. 53. 3. 2m. 18

Chriſtus ſecundum diuinitatem, fuit cauſa ſuæ reſurrectionis, non autem ſecundum humanitatem, 3ª. q. 53. 4. o. 19

Reſurrectio Chriſti, eſt cauſa efficiens & exemplaris reſurrectionis noſtræ, quo ad corpora, & quo ad animas per gratiam, tamen virtute principalis cauſæ, ſ. iuſtitiæ Dei, 3ª. q. 54. 2. 2m. ª. q. 56. 1. 2. 3. ª. q. 39. 2. c. 6. ª. q. 62 5. 1m. 20

Reſurrectio Chriſti, eſt cauſa exemplaris reparationis vitæ noſtræ, & mors Chriſti, deſtructionis mortis noſtræ: licet vtraque ſit cauſa effectiua vtriuſque, 3ª. q. 56. 1. 4m. ª q. 62. 6. 1. ª. 3m. 21

Exemplaritas reſurrectionis Chriſti proprie ſe extendit tantum ad bonos, licet efficientia eius proprie ſe extendat ad reſurrectionem tam bonorum quàm malorum, 3ª. q. 56. 1. 3m. 22

Fatendum eſt reſurrectionem eſſe, in qua anima ſuo corpori in perpetuum vnietur, Suppl. q. 75. 1. c. 23

Neceſſe eſt ſicut vnum, ita & omnes reſurgere. Suppl. q. 75. 2. o.

Reſurrectio ſimpliciter nō eſt naturalis, ſed miraculoſa. Suppl. q. 75. 3. c. 24

Chriſtus ſua reſurrectione nos etiam reſurrectione donauit. Suppl. q. 76. 1. o. 25

Chriſtus tuba, i. ſua voce imperāte dormientes excitabit. Suppl. q. 76 2. o. 26

In reſurrectione vtetur Chriſtus miniſterio angelorum in his quæ corporaliter fieri debent. Suppl. q. 76. 3. c. 27

Conuenienter humanorum corporum reſurrectio vſq; ad finem mundi differtur. Suppl. q. 77. 1. c. 28

Tempus futuræ reſurrectionis nec ratione naturali, nec reuelatione diuina cognoſci poteſt. Suppl. q. 77. 2. c. 29

Probabiliter videtur reſurrectio futura in crepuſculo. Suppl. q. 77. 3. o. 30

Reſurrectio diuina reſpectu eorū quæ immediate agentur diuina virtute fiet ſubito, reſpectu eorum quæ immediate per angelos agentur, fiet ſucceſſiue. Suppl. q. 77. 4. c. 31

Neceſſarium eſt fateri omnes mortuos à morte reſurrecturos eſſe. Suppl. q. 78. 1. o. 32

Ex authoritate ſcripturæ & ordine naturæ neceſſario aſſeritur, reſurrectionem omnium fore à cineribus. Suppl. q. 78. 2. c. 33

Ex diuina prouidentia conſtitutum eſt, illos cineres de integro naturæ coniungi in mortuorum reſurrectione, & ita in illis cineribus nulla eſt inclinatio naturalis ad naturam. Suppl. q. 78. 3. o. 34

Cum

35 Cum reſurrectio dici non poſſit, niſi anima ad idem corpus redeat, in reſurrectione anima idem corpus numero reſumet. 5.q.79.1.c.
36 Hæreticum eſt dicere eundem hominem non reſurrecturum. 5.q.79.2.c.
37 In reſurrectione humani corporis idem ſitus ſeruabitur, maxime quantum ad partes eſſentiales. 5.q.79.3.c.
38 Omnia corporis humani membra reſurgent. 5.q.80.1.c.
39 Capilli & vngues reſurgent in humano corpore. 5.q.80.2.c.
40 Humores cum pertineant ad perfectionem humanæ naturæ, reſurgent cum homine. 5.q.80.3.c.
41 Conueniens eſt vt omne id quod eſt de veritate humanæ naturæ reſurgat. 5.q.80.4.c.
42 Solum id quod eſt in homine materialiter, pertinens ad veritatem humanæ naturæ, reſurget cum ipſo. 5.q.80.5.c.
43 Conueniens eſt vt homines reſurgant in iuuenili ætate. 5.q.81.1.c.
44 Homines reſurgent eiuſdem ſtaturæ, cuius aut erant aut futuri erant in iuuentute. 5.q.81.2.c.
45 Homines in diuerſo ſexu reſurgent. 5.q.81.3.c.
46 Reſurrectio non eſt futura in vita animali. 5.q.81.4.c.
47 In reſurrectione oportet vt quiſque operum ſuorum notitiam habeat. 5.q.87.1.c.
48 Neceſſe eſt vt cuilibet ſua & aliorum præmiatio vel condemnatio manifeſta ſit. 5.q.87.2.c.
49 Etſi in inſtanti aliquis non ſit viſurus ſingula, tamen breuiſſimo tempore ex auxilio diuinæ virtutis omnia particulatim conſiderabit. 5.q.87.3.c.
2 Rhetorica eſt ex conuictione ad ſuſpicionem: quia quandoque non fit complete fides, vel opinio, ſed ſuſpicio quædam: quia non totaliter declinatur ad vnam partem contradictionis, licet magis declinetur in hanc, quam in illam: ſed dialectica eſt ex probabilibus ad opinionem. 12ª.q.48.c.ſi.
1 ¶ Retributio proportionalis, ex debito legali: ſi ſit ex pacto, pertinet ad iuſtitiam commutatiuam: ſi vero ex debito honeſtatis, pertinet ad virtutem gratiæ, hoc ad gratitudinem. 22ª.q.106.[illegible].2m.
2 Retributio Dei duplex. ſ. pro bonis impletis, & pro beneficiis. 3ª.q.56.1.3m.
1 ¶ Tripliciter aliquid cognoſcitur. ſ. per reuelationem, per ſeipſum, & hoc certitudinaliter, & coniecturaliter per aliqua ſigna. 12ª.q.112.5.c.
2 Reuelare ſecreta in malum perſonæ, eſt contra fidelitatem, niſi vergat in periculum aliorum, vel niſi propter bonum commune, contra quod nullum debet recipi ſecretum. 22ª.q.68.1.3m.ª.q.70.[illegible].2m.
3 Reuelatio Dei, fit ad inferiores per ſuperiores, ſicut ad homines per angelos. 22ª.q.2.6.c.
4 Vnus nunquam purus homo habuit reuelationem à Deo, niſi mediantibus angelis. 1ª.q.98.[illegible].c.ª.3ª.q.55.2.c.
5 Plura, & excellentius de myſteriis gratiæ reuelata ſunt angelis & Apoſtolis, quàm Prophetis. 1ª.q.57.[illegible]m.
6 Fides noſtra innititur reuelationi Apoſtolis & Prophetis factæ, non autem alii reuelationi. 1ª.q.1.8.c[illegible].ª.22ª.q.1[illegible].6.1m.
7 Multis gentilibus reuelationes factæ ſunt de Chriſto, vt patet de Sibylla. 22ª.q.2.7.3m.ª.q.172.6.1m.
8 Poteſt aliquis ſcire, ſe habere gratiam per reuelationem. 12ª.q.112.5.c.
9 Reuelat Deus hoc aliquando aliquibus, ex ſpeciali priuilegio, vt ſecuritatis gaudium etiam in hac vita in eis incipiat, & confidentius & fortius magnifica opera proſequantur, & mala præſentis vitæ ſuſtineant. 12ª.q.112.5.c.4m.ª.5m.
10 Non tamen reuelat hoc omnibus, ne. ſ. non prædeſtinati deſperent, & ne ſecuritas in prædeſtinatis negligentiam pariat. 1ª.q.23.1.4m.
11 Reuelatum fuit Paulo, quòd eſſet in gratia. 12ª.q.[illegible].c.
1 ¶ Reuerentia directe reſpicit perſonam excellentem: & ideo ſecundum diuerſas rationes excellentiæ, diuerſæ ſunt ſpecies eius. 22ª.q.[illegible].4m.
2 Reuerentia Dei in communi, eſt de dictamine rationis naturalis, non autem determinatio eius. 22ª.q.[illegible].2.3m.
3 Reuereri eſt actus timoris, ſed vt debetur Deo, eſt actus latriæ. 22ª.q.81.2.1m.
4 Chriſtus ſecundum quod homo, præ cæteris habuit pleniorem affectum reuerentiæ ad Deum. 3ª.q.[illegible].6.c.ſi.
5 Reuereri homines ratione alicuius diuini in eis. ſ. gratiæ & virtutis, vel naturalis imaginis Dei, eſt laudabile, non autem vt ſunt contrarii Deo. 22ª.q.19.2.[illegible].ª.q.[illegible].
6 Quæ habent aliquam excellentiam, ſolent haberi in reuerentia, non autem omnia: & ideo conſuetudo hominum inoleuit, vt reges & principes, quos oportet in reuerentia haberi à ſubditis, & pretioſioribus veſtibus ordinentur, & etiam ampliores, & pulchriores habitationes habeant, & propter hoc oportuit vt aliquod ſpeciale tempus, & domus, & ſpeciale tabernaculum, & ſpecialia vaſa, & ſpeciales miniſtri in cultum Dei ordinarentur in lege, vt per hoc animi hominum, ad maiorem Dei reuerentiam adducerentur. 12ª.q.102.4.c.
1 ¶ Prudentia & iuſtitia ſunt maxime propriæ regi. 22ª.q.50.1.1m.
¶ Ritus Iudæorum tolerantur ab eccleſia propter figuram, & in teſtimonium noſtræ fidei, non autem ritus aliorum infidelium, atque hæreticorum, niſi vt vitetur aliquod malum, odia. ſ. ad vitandum ſcandalum, vel diſſidium, quod ex hoc poſſet prouenire, vel vt facilius conuertantur. 22ª.q.10.11.c.
1 ¶ Rixa eſt contradictio in factis. ſ. mutua percuſſio, & particulare bellum, ſine auctoritate publica: ſed contentio importat quandam contradictionem verborum, in verbis. 22ª.q.41.1.c.ª.q.48.1.c.
2 Qui publica poteſtate inuadunt, non rixantur, nec peccant: ſed qui eis reſiſtunt, iniuſte ſe defendendo. 22ª.q.41.1.3m.
Rixa inuadentis iniuſte, eſt ſemper peccatum mortale, ſed in defendente, nullum eſt peccatum: vel veniale. ſ. quando aliquis leuis motu odii vel vindictæ ſe immiſcet, vel mortale. ſ. quando obſtinato animo, ex odio contra impugnantem inſurgit, ad eum occidendum, vel eum grauiter lædendum. 22ª.q.41.1.c.ª.q.42.c.c. 3
Rixa oritur proximè ex ira, ſed ex concupiſcentia, ſicut ex prima radice, & ſuperbia occaſionaliter, & ex odio per accidens. 22ª.q.37.2.1m.ª.q.41.2.c.ª.q.118.7.c. 4
Odium & diſcordia, ſequuntur ex rixa, in rixantibus. 22ª.q.41.2.3m. 5
¶ Ruth Moabitis quæ mulier vxorata erat, ſignificat eccleſiam de gentibus. Et conuerſa ad Deum, intrauit eccleſiam, licet eſſet Moabitis. 12ª.q.105.3.2m.
S
Sabbatum inter cætera feſta, tantum præcipitur in decalogo, quia ſignabat generalia beneficia Dei, ſcilicet creationis, & beatitudinis. 12ª.q.100.5.c.2m.ª.q.102.4.[illegible].ª.22ª.q.122.4.c.2m. 1
Sabbatum præcipitur Iudæis tripliciter: primo ſcilicet propter memoriam, vt recolant diuinam. Secundo ne errent circa creationem. Tertio vt ſignificet triplicem quietem, ſcilicet Chriſti in ſepulchro mentis à peccatis, & beatorum in patria. 12ª.q.100.5.2m.ª.q.102.4.[illegible].ª.q.103.2.9m.ſi.ª.22ª.q.122.4.c. 2
Opera ſeruilia prohibita in ſabbato, myſtice ſunt peccata: ſed ad literam ſunt opera ſeruorum, id eſt, mechanica. 22ª.q.187.3.c. 3
Opera ſeruilia prohibita in ſabbato, ſunt principaliter peccata mortalia, ſecundo opera propria ſeruorum: non autem peccata venialia, nec opera quæ ſunt ad cultum Dei, nec opera ſpiritualia, nec neceſſaria ad ſalutem corporis vel animæ, vel rei exterioris. 12ª.q.100.8.4m.ª.q.107.2.4m.ª.22ª.q.40.4.c.ª.q.122.4.1m.ª.3ª.q.40.4.1m.ª.3m. 4
In obſeruantia ſabbati, ſanctificatio eſt finis: ſed præceptum eſt ceſſare ab opere ſeruili, id eſt, mechanico. 22ª.q.122.4.3m. 5
Circumcidio & alia ſimilia licebant Iudæis in ſabbato. 12ª.q.122.4.3m. 6
Licuit Machabæis in ſabbato pugnare, Heliæ ſuggerenti iter agere, Apoſtolis euellere ſpicas. 12ª.q.100.3.4m.ª.22ª.q.40.4.c.ª.q.122.4.3m.ª.3ª.q.40.4.3m. 7
Chriſtus non ſoluebat ſabbatum, niſi ſecundum apparentiam. 12ª.q.107.2.4m.ª.3ª.q.40.4.1m. 8
Iudæi melius facerent, laborare ſabbato, quàm ludis & ocio vacare: & ideo magis contra hoc præceptum agit, qui peccat in die feſto, quàm qui aliud corporale opus licitum facit. 22ª.q.122.4.3m. 9
¶ Sacerdos fuit Chriſtus ſimul, & hoſtia pacificorum, & hoſtia pro peccato, & holocauſtum. 3ª.q.22.2.c.ª.q.48.3.4m. 1
Chriſtus eſt ſacerdos, ſecundum quod homo, non autem ſecundum quod Deus. 3ª.q.22.3.1m. 2
Chriſtus ſimul fuit ſacerdos, rex & legiſlator, non autem alii homines. 3ª.q.22.1.[illegible].ª.q.31.2.c.2m.ª.q.59.4.1m. 3
Chriſtus eſt totius ſacerdotii origo. 3ª.q.50.4. 4
In Chriſto eſt diuini ſacerdotii plenitudo. 3ª.q.63.6.c. 5
Chriſtus excellentius angelis, habuit poteſtatem ſacerdotalem, quia fuit maior eis ſecundum vtramque naturam, & angeli fuerunt miniſtri ſacerdotii eius. 3ª.q.22.1.2m. 6
Chriſtus in triduo mortis fuit ſacerdos, quia ſacerdotium conuenit homini ratione animæ, id eſt, in qua eſt character ordinis. & Vnde per mortem homo non perdit ordinem ſacerdotalem, multo minus Chriſtus, qui eſt totius ſacerdotii origo. 3ª.q.50.4.4m. 7
Chriſto non conuenit ſuſcipere in ſe characterem, vel effectum ſui ſacerdotii, quia ipſe eſt fons totius ſacerdotii, niſi ſecundum quid. ſ. ratione impaſſibilitatis ſuæ. 3ª.q.22.4.c. 8
Sacerdotium Chriſti manet in æternum, ratione conſummationis & finis. ſ. beatitudinis ſanctorum, non autem ratione expiationis, vel paſſionis Chriſti, niſi virtualiter. 3ª.q.22.5.c.ª.6.c.ª.q.[illegible].3.5.c. 9
Sacerdotium Chriſti facit duo, quæ requiruntur ad perfectam emundationem peccatorum. ſ. gratia quo ad culpam, & ſatisfactio, quo ad reatum. 3ª.q.22.3.c. 10
Homo fit particeps ſacerdotii Chriſti, per omnia ſacramenta, percipiendo aliquem effectum eius. 3ª.q.6[illegible].6.1m. 11
Chriſtus noluit naſci de ſacerdotibus, ne videretur idem ſacerdotium, cum illo veteri: ſed vetus erat figura eius. 3ª.q.22.[illegible].2m. 12
Sacerdotium ante legem, erat tantum ſecundum determinationem humanam: & quæ hanc dignitatem primogenitis attribuebat. 12ª.q.103.1.3m. 13
Sacerdotium veteris legis, fuit figura ſacerdotii Chriſti: ſed multum diſtans, quia nec æternum, nec mundans peccata. 3ª.q.22.[illegible].2m.ª.4.c.3m.ª.5.c.2m.ª.6.c. 14
Sacerdotium Chriſti, dicitur ſecundum ordinem Melchiſedech, quia excellentia eius ad ſacerdotium legale, figurabatur per illud. 3ª.q.22.6.c. 15
Sacerdotium Chriſti, quo ad oblationem, expreſſius figurabatur per ſacerdotium legis, quam per ſacerdotium Melchiſedech, in effuſione ſanguinis. Sed quo ad participationem & effectum eius, in quo præcipue attenditur excellentia eius, eſt è conuerſo. 3ª.q.22.6.2m.ª.q.6[illegible]. 16
Indictus eſt ſacerdotibus veteris legis, fœminalium vſus, ad tegmen pudendorum, ad excludendam idolatriam in ſacris Priapi. 12ª.q.102.4.7m.ſi. 17
Sacerdotium leuiticum, deriuabatur ad poſteros, ſecundum originem carnis. 12ª.q.102.6.11m.ª.q.105.1.4m.ª.3ª.q.[illegible].4m. 18
Sacerdotes nouæ legis, tenent locum ſeptuaginta diſcipulorum Chriſti. 22ª.q.184.6.1m.ª.q.188.4.[illegible].ª.3ª.q.67.2.2m. 19
Miniſtri comparantur ad ſacerdotem, ſicut ſecundaria, & inſtrumentalia agens, ad agens principale. 3ª.q.7[illegible].4.c. 20

Sacer-

21 Sacerdos nouæ legis, operatur in perſona Chriſti. 3ª.q.22.4.c.

22 Sacerdos vt peccator, participat effectum ſui ſacerdotii, non autem vt ſacerdos. 3ª.q.22.4.1m.

23 Bonus laicus, dicitur ſacerdos ſpiritualiter, non autem quo ad ordinem, 3ª.q.82.1.3m.

24 Sacerdos inquantum medius inter Deum & hominem, habet nomen angeli. 3ª.q.22.4.1.

25 Proprium officium ſacerdotis eſt eſſe mediatorem inter Deum & populum, 3ª.q.22.1.c. [illegible]

26 In officio ſacerdotis, poſſunt conſiderari duo. ſ. oblatio ſacrificii, & conſummatio. 3ª.q.22.5.c. & 6.1m.

27 In oblatione ſacrificii cuiuſcunque ſacerdotis, ſunt duo. ſ. ſacrificium, & deuotio. Sed effectus proprius ſacerdotii eſt quod ſequitur ex ſacrificio. 3ª.q.22.4.1m.

28 Solus Deus remittit per ſe culpam, ſacerdos vero miniſterialiter, virtute poteſtatis clauium, quæ quodammodo ordinatur ad culpæ remiſſionem, non ſicut cauſans, ſed ſicut diſponens ad eam. 5.q.18.1.c.

29 Etſi ex vi clauium non tota pœna remittitur, aliquid tamen de pœna temporali ſacerdos remittere poteſt. 5.q.18.2.c.

30 Cum ſacerdos in vſu clauium ſit miniſter Dei, tanquam cauſa diſponens, dimittit quodammodo culpam, non vero ligat, niſi improprie, in pœnam autem habet poteſtatem & ligandi & ſoluendi, ſoluendo à pœna quam remittit & ligando ad pœnam quæ remanet. 5.q.18.3.c.

31 Cum ſacerdos operetur in vſu clauium ſicut miniſter & inſtrumentum Dei tanquam principalis agentis non poteſt ſoluere & ligare ad arbitrium, niſi inquantum à Deo ſibi præſcriptum eſt. 5.q.18.4.c.

32 Sacerdotii legalis poteſtas non ſe extendebat ad cæleſtia, ſed ad figuras cæleſtium, & ideo videtur quod non habebant claues, ſed in eis clauium poteſtas præceſſit. 5.q.19.1.c.

33 In Chriſto oportet ponere clauem, ſed alterio modo quam ſit in eius miniſtris, & ideo dicitur quod habet clauem excellentiæ. 5.q.19.2.c.

34 Clauis ordinis quæ immediate remouet impedimentum, introitus ad regnum cælorum, competit ſolis ſacerdotibus. Clauis vero iuriſdictionis, quæ non clauis cæli, ſed quædam diſpoſitio ad ipſam dicitur, etiam aliis miniſtris eccleſiæ competit. 5.q.19.3.c.

35 Non poſſunt ſancti quantumcunque habeant de gratia, pertingere ad effectum clauium, niſi applicentur ad hoc vt miniſtri, per ordinis ſuſceptionem. 5.q.19.4.c.

36 Cum homo ſit tantum inſtrumentaliter agens in vſu clauium quantumcunque ſit gratia priuatus, nullo modo priuatur vſu clauium. 5.q.19.5.c.

37 Hæretici, ſchiſmatici & excõmunicati, habent quidem poteſtatem quantum ad eſſentiam ſed vſus eis impeditur, ex defectu materiæ, quia eos eccleſia tali poteſtate priuat, ſubtrahendo illis ſubditos. 5.q.19.6.c.

38 Prælatus qui habet indiſtinctam poteſtatem in omnes, poteſt vti poteſtate clauium in omnes: Qui vero ſub eo diſtinctas poteſtates acceperunt, in eos ſolum qui ſibi commiſſi ſunt clauibus vti poſſunt, niſi in articulo neceſſitatis. 5.q.20.1.c.

39 Non poteſt ſimplex remittere ea peccata, quæ ſibi ſuperior poteſtate iuriſdictionis reſeruauit. 5.q.20.2.c.

40 Poteſt ſuperior inferiori poteſtatem dare, vt in ſe poteſtate clauium vtatur. 5.q.20.3.c.

1 ¶Sacramenta ſunt proteſtationes fidei. 3ª.q.61.6.c. & .q.72.5.2m.

2 Sacramentum eſt in genere ſigni, quia eſt rei ſacræ ſignum. 3ª.q.60.1.c.

3 Sacramentum proprie, non eſt ſignum cuiuſlibet rei ſacræ, ſed tantum rei ſacræ ſanctificantis homines. 1.2ª.q.101.4.c. & .q.102.5.c. & .3ª.q.60.2.c. & .q.61.1.c. & .3.c.

4 Sacramentum eſt ſignum paſſionis Chriſti, gratiæ, & gloriæ. Ideo eſt cõmemoratiuum præteriti, demonſtratiuum præſentis, & prognoſticum futuri. 3ª.q.60.3.c.

5 In ſacramentis requiruntur res determinatæ, ex inſtitutione Dei. 3ª.q.60.5.c. & .7.c.

6 Sacramentum propriè, ſemper eſt aliqua res ſenſibilis. 3ª.q.60.4.c. & .q.61.1.c. & .q.6[illegible].1.2m.

7 In ſacramentis habentibus materiam corporalem, actus humani nõ ſunt de eſſentia ſacramentorum, ſed diſpoſitiue ſe habent ad ſacramenta. 3ª.q.84.1.1m.

8 Res & verba ſunt vnum ſacramentorum, inquantum conueniunt in vno, ſcilicet in ſignificando, vel cauſando. 3ª.q.60.6.2m. & .q.62.4.4m. & .q.8[illegible].6.c.

9 Sanctificatio materiæ, eſt de neceſſitate ſacramenti, in aliquibus ſacramentis, vt in confirmatione & extrema vnctione: & in aliquibus eſt de ſolennitate tantum, vt in baptiſmo & matrimonio. 3ª.q.66.3.5m. & .q.72.3.c.

10 Materia ſacramentorum neceſſario benedicitur, præter baptiſmum & euchariſtiam: quia hæc per vſum Chriſti benedicta ſunt. 3ª.q.72.3.c.

11 Materia ſacramẽti indiget duplici benedictione. Prima cum inſtituitur, ſecunda in vſu. 3ª.q.[illegible] & .q.72.3.1m.

12 In omnibus ſacramentis indigentibus materia ſanctificata, prius materia ſanctificatur per epiſcopum. 3ª.q.72.3.c.

13 Illa quibus homines communiter vtuntur, debent ſumi pro materia, vel pro forma ſacramentorum. 3ª.q.60.5.3m. & .7.2m. & .q.66.5.7m. & .q.74.1.c.

14 In ſacramentis res ſenſibiles, ſunt vt materia, & verba vt forma. 3ª.q.60.6.c.2m. & .c. & .q.90.1.c.

15 Sacramenta quorum effectus non dependet ab opere humano, habent materiam ſenſibilem, vt baptiſmus & confirmatio, non autem ſi dependet: ſicut matrimonium & pœnitentia. 3ª.q.84.1.1m.

16 Sacramenta in quibus confertur ſuperabundans gratia, habent materiam corporalem non autem alia. 3ª.q.84.1.1m.

17 Forma determinata verborum, requiritur in ſacramentis. 3ª.q.60.7.c.

18 In ſacramentis requiruntur verba magis expreſſim ſignificantia in lege noua, quam in lege veteri. 3ª.q.60.6.c.

19 In forma cuiuſlibet ſacramenti, oportet exprimi illud, in quo ſubſtantia eius conſiſtit. 3ª.q.78.4.c.

20 Proferens corrupte verba ſacramentalia, ſi ex induſtria hoc faciat, nõ videtur intendere facere, quod facit eccleſia: & ita non videtur perficere ſacramentum. Si autem hoc faciat ex errore, vel lapſu linguæ, ſi ſit tanta corruptio, quæ omnino auferat ſenſum locutionis, non videtur perfici ſacramentum: & maxime cum talis corruptio fiat in principio dictionis: vt pro patria dicit matris. Si vero non totaliter auferatur ſenſus locutionis vt in nomine patrias, prõ in nomine patris, nihilominus perficitur ſacramentum, licet enim mutetur ſonus ſenſibilis, remanet tamen intelligibilis. 3ª.q.60.7.3m.

21 Addens, minuens, tranſponens, mutans, vel interrumpens formam ſacramentorum, perficit ſacramentum niſi intendat contra ritum eccleſiæ, vel niſi principalis ſententia mutetur. 3ª.q.60.8.c.

22 Sacramenta ſunt neceſſaria ad ſalutem humani generis triplici ratione. ſ. quia ſunt illa per quæ homo ex ſenſibilibus ad ſpiritualia eruditur, per quæ affectum qui ſenſibilibus ſubiicitur, in Dei reuerentiam erexit, & per quæ tanquam honorem Dei exercitatur. 3ª.q.61.1.c. & .3.c.

23 Sacramenta fuerunt neceſſaria, tempore legis naturæ poſt peccatum, ſed indeterminata. 3ª.q.60.5.3m. & .q.61.3.c.

24 Neceſſe fuit, quòd per legem Moyſis adderentur ſacramenta determinata, ſupra ſacramenta legis naturæ. 3ª.q.60.5.3m. q.61.3.c.

25 Neceſſe fuit, quod in lege noua, eſſent alia ſacramenta, quàm in lege veteri. 3ª.q.60.6.3m. & .q.61.4.c.

26 Sacramenta ſimpliciter neceſſaria ad ſalutem, ſunt tantum tria: primo quidem baptiſmus cuilibet perſonæ ſingulari ſimpliciter & abſolute: pœnitentia vero poſt mortale peccatum. Sacramentũ ordinis autem, eſt neceſſarium eccleſiæ: quia vbi non eſt gubernator, corruet populus. Alia vero ſacramenta, neceſſaria ſunt, vt melius habeatur bonum: eſt ſalus per gratiam, ita quod non peccat quilibet ea non recipiẽs, niſi ea contemnat iniquo animo. 3ª.q.62.2.c. & .q.6[illegible].4.c. & .q.72.1.3m.

27 Sacramenta legis naturæ non obligabant ex præcepto Dei, ſed ſecundum mentem cuiuſlibet celebrabantur. 3ª.q.60.5.3m. & .q.61.3.2m & .q.70.2.1m.

28 Solus Deus eſt inſtitutor ſacramentorum. Quæ autem per homines inſtituta ſunt pertinent ad ſolennitatem. Quæ vero à Chriſto, neceſſaria ſunt. 3ª.q.64.2.c. & .q.84.2.1m.

29 Solus Deus operatur vt cauſa principalis ad effectum interiorem ſacramentorum, ſed homo & ſacramenta, inſtrumentaliter tantum. 3ª.q.64.1.5.c. & .9.c. & .q.84.1.3m.

30 Sacramenta operantur vt inſtrumenta diuinæ miſericordiæ iuſtificantis: Dei autem eſt reſpicere ad homines [illegible]. 1ª.q.57. & .2ª.q.4[illegible].1.c. & .q.116.1.3m.

31 Sacramentalia non pertinent ad gratiæ interioris neceſſitatem, ſicut ſacramenta. Ideo Chriſtus reliquit ea fidelibus inſtituẽda pro arbitrio ſuo. 1.2ª.q.108.2.2m.

32 Chriſtus et Deus, operatur per auctoritatem, ad interiorem effectum ſacramentorum, ſed et homo meritorie, & efficienter, vt inſtrumentum principale. 3ª.q.64.3.c. & .[illegible].c.

33 Omnia ſacramenta nouæ legis ſunt immediate inſtituta à Chriſto. 1.2ª.q.108.2.c. & .3ª.q.64.2.c. & .q.66.4.c. & .q.8[illegible].c.

34 Virtus Chriſti operatur in ſacramentis per modum lauationis, & capitationis cuiuſdam. 3ª.q.48.1.c.

35 Fides miniſtri, non eſt de neceſſitate ſacramentorum. 3ª.q.64.9.c.

36 Deuotio miniſtri, aliquid operatur in petendo, non quidem effectum ſacramentorum, ſed aliquid annexum eis. 3ª.q.64.1.2m. & .q.82.6.c.

37 Orationes quæ fiunt in collatione ſacramentorum fiunt in perſona totius eccleſiæ & non in perſona alicuius particularis. 3ª.q.64.1.2m.

38 Intentio miniſtri requiritur ad perfectionem ſacramentorum. 3ª.q.60.8.c. & .q.64.8.c.

39 Intentio virtualis, ſufficit ad perfectionem ſacramentorum. Sed miniſter debet conari ad actualem intentionem: licet non totaliter ſit in poteſtate hominis. 3ª.q.64.8.3m.

40 Intentio eccleſiæ, expreſſa in forma ſacramenti ſufficit ad perfectionem eius, niſi contrarium exprimatur exterius. 3ª.q.64.8.2m.

41 Peruerſitas intentionis, reſpectu ſacramenti exiſtentis tollit veritatem ſacramenti, non autem reſpectu ſequentium. 3ª.q.64.10.c. & .q.74.2.1m.

42 Sacramenta conferri poſſunt per malos miniſtros. 3ª.q.64.5.c. & .9.c.

43 Quamdiu miniſter eccleſiæ qui eſt in peccato mortali ſuſtinetur ab eccleſia, ſubditus eius debet ab eo ſacramenta accipere: quia ad hoc eſt ei obligatus. 3ª.q.64.6.2m.

44 Tamen præter articulum neceſſitatis, non eſt tutum eum inducere ad aliquid ſui ordinis exequendum, dum tali conſcientia, quam tamen deponere poſſet, quia in inſtanti gratia emundat. 3ª.q.64.5.1m.

45 Hæretici præciſi ab eccleſia, ſeruantes formam eccleſiæ, conferunt ſacramentum, non autem rem ſacramenti. Sed grauiter peccant dantes, & recipien-

recipientes. Si vero non fuerunt formatum, nihil conferunt. 3ª.q.64.9. 2m.3m.q.80.5.0.7.2m.1.9.0

46 Effectus ſacramentorum duplex ſ. principalis, id eſt, gratia, & ſecundarius, ſ. character, vel aliquid ornatus animæ, in ſacramentis in quib. non imprimitur character. 3.q. 2. principio

47 Quando plures actiones ordinantur ad vnum effectum, in illa quæ perficit effectum principalem, conſiſtit eſſentialiter ſacramentum, non autem in iis quæ ad hoc diſponunt, vel remouent impedimentum, vel ornant, ſed ſunt ſacramentalia. q. 0.2.3m.

48 Vbi occurrit ſpecialis effectus gratiæ, ibi ordinatur ſpeciale ſacramentum, quia ſacramenta nouæ legis ad hoc ordinantur. 3ª.q.72.1.c

49 Omne ſacramentum producit ſuum effectum virtute formæ & materiæ. 3ª.q.60.6.c.

50 Diuerſa ſacramenta, diuerſimode purgant, illuminant, & perficiunt. 3ª.q. 65.1.3m

51 In ſacramentis nouæ legis, eſt illuminatio gratiæ ſimul cum purgatione. 3ª.q. 65.8.1m

52 Effectus ſacramenti, non impetratur oratione eccleſiæ, vel miniſtri, ſed ex merito paſſionis Chriſti. 3ª.q.64.1.c m

53 Omnis efficacia ſacramentorum, deſcendit à Chriſto. 3ª.q.60. principio. q.66.1.c. q.81.1m.

54 Efficacia & virtus ſacramentorum, eſt ex Deo, vt à cauſa principali, ſed eſt ex paſſione Chriſti, vt à prima cauſa meritoria, & vt ab inſtrumento coniuncto, ex fide vero, vt à continuante inſtrumentum agentis principalis. 3ª.q.49. q.62. q.64. 1.2m. 2.0. 7.c. q.47.c. q.76.1.c.

55 Sacramentum conſequitur virtutem ſpiritualem, ex benedictione Chriſti, & applicatione miniſtri ad vſum ſacramenti. 3ª.q.62.4.3m. q. 63.6.1m.

56 Omnia ſacramenta ſunt inſtituta contra aliquem defectum. 3ª.q.61.1.c

57 Nullum ſacramentum ordinatur ſpecialiter, contra peccatum veniale. 3ª.q.65.1.8m

58 Commune eſt omni ſacramento, quod per illud exhibetur remedium aliquod, contra peccatum, per hoc quod gratiam confert. 3ª.q. 3.6.1.

59 Per omne ſacramentum, ſanctificatur homo, id eſt, mundatur à peccato, quod ſit per gratiam. 3ª.q.63.6 2m

60 Sacramenta eccleſiæ ordinantur ad duo, ſ. ad perficiendum hominem in cultu Dei, & in remedium contra peccatum. 3ª.q.65.1.c.

61 Sacramenta veteris legis propria dicuntur, quæ ſignificabant ſanctitatem Chriſti, non quidem vt in ſe eſt, ſed vt per eam ſanctificamur. 3ª. q. 6.2.2m.

62 Et erant prænuncia Chriſti venturi. 3ª.q.60.6.3m. q.6 3.b. 4.c. q.62.6.c ſi.

63 Paſſio Chriſti eſt cauſa finalis ſacramentorum veteris legis, quia fuerunt inſtituta ad eam ſignificandum. 3ª.q.61.3.1m

64 Sacra & ſacramenta veteris legis, figurabant ſacra & ſacramenta nouæ legis, & obſeruantiæ veteris legis, conuerſationem populi nouæ legis, quæ omnia ad Chriſtum pertinent. 12ª.q.101.4.1m.6m

65 Sacramenta veteris legis erant plura, propter diuerſitatem cerimoniarum, & ſacrificiorum. 3ª.q.65.1.4m

66 Sacramenta veteris legis, quo ad omnes erant tria ſ. circuncifio, eſus agni paſchalis & purificatio à quibuſdam immunditiis, vt expiatio à peccatis. Sed quo ad miniſtros, etiam erant alia tria, ſcilicet conſecratio ſacerdotum, oblatio victimarum, ſiue panum propoſitionum, & huiuſmodi, & ablutio manuum & pedum, & raſio pilorum. 12ª.q.102.5.c.

67 Sacramenta veteris legis ſanctificabant, mancipando ad diuinum, non autem emundando, nec confirmando. 3ª.q.6. 6.2m

68 Et nihil interius efficiebant. Ideo dicuntur iuſtitia carnis. 3ª.q.27.q3m

69 Nec purgabant à culpa, ſed ab immunditia, id eſt, ab irregularitatib. & impedimentis, quæ multiplicabantur à lege, propter timorem & reuerentiam Dei. 12ª.q.102. 4m. 5. 6m. q. 03.2.0. 1. q.37.4 3m. q.89.4.2m

70 Nec diluebant peccata, quo ad maculam, ſed reatum, inquantum erant oneroſa, tamen preſuppoſita gratia. 3ª.q.62. 2m

71 Ratio litteralis & figuralis omnium ſacramentorum veteris legis exponitur. 12ª.q.102.5.0

72 Nec iuſtificabant, ſed ſignificabant fidem, qua iuſtificabantur patres antiqui 12ª.q.98.4m. q.20 3.2.0. q.107.2.3m. 3ª.q.42.6.0

73 Nec habebant in ſe aliquam ſpiritualem virtutem operatiuam ſpiritualis effectus. 3ª.q.62.6 c ſi. q.3 1.1.3m

74 Sacramentum dicitur tripliciter, non quidem æquiuoce, ſed analogice, ſcilicet ſacrum ſecretum, iuramentum, & ſignum rei ſacræ. 34.q 60. 1.c.

75 In quolibet ſacramento ſunt tria, ſcilicet origo, perfectio, & finis duplex, ſcilicet proximus, id eſt, ſanctificatio, & alius vltimus, ſcilicet vita æterna. 3ª.q 60 3 c

76 Differentia inter ſacra, ſacramenta, ſacrificia, & obſeruantias. 12ª.q.101, 4.0.

77 Sacramenta nouæ legis, conferunt gratiam, non autem ſacramentalia, ſed remouent contrarias diſpoſitiones, & impedimenta. Ideo ſecundum ea multiplicantur. 12ª.q 104.2m. 3ª.q.71.2.c m.

78 Sacramenta & ſacramentalia, quæ habent effectum perpetuum, non poſſunt iterari, quæ vero non habent, poſſunt iterari. 3ª.q.66.3.3m. q. 82.4m

79 Sacramenta quatuor dicuntur magna, ſcilicet baptiſmus, ratione effectus, confirmatio ratione miniſtri, eucheriſtia ratione contenti, & matrimonium ratione ſignificati. 3ª.q.65.3.4m. q.67.2.3m

In ſacramentis veteris legis, quæ ordinabantur ad hominum ſanctificationem, nihil erat ſine rationabili cauſa. ea q.101.5.b 80

Numerus & ſufficientia ſeptem ſacramentorum nouæ legis. 3ª.q 65.1.0 81

Ordo ſacramentorum nouæ legis exponitur. 3ª.q 65.2.1.0. q.6 .3 3 82

Sacramenta nouæ legis, tripliciter ſe habent ad ſacramenta veteris legis, 83
ſcilicet eſſentialiter, vt matrimonium, pœnitentia, & ordo, figuraliter, vt baptiſmus, & euchariſtia, & neutraliter, vt alia. 12ª.q. 102.5.3m

Sacrificium proprie dicitur aliquid factum ad honorem debitum ſoli Deo, ad eum placandum. 22ª.q 81 4 1m. 3ª.q.22.2.c q 48.3 c 1

Sacrificium exterius, eſt ſignum ſacrificij interioris, quo quis ſe offert Deo. 22ª.q.81.4.c 2

Omne quod Deo exhibetur, vt ſpiritus feratur in Deum, poteſt dici ſacrificium. 3ª.q.22.2.c. q 48 3.c 3

Omnia obſequia proximis facta, inquantum ad Deum referuntur, dicuntur ſacrificia. 22ª.q.81.2.c 4

Sacrificium nihil aliud eſt, niſi proteſtatio interioris deuotionis & fidei. 22ª.q.85.2.c. 3ª.q.22.2.0 5

Sacrificium debet offerri ſoli Deo. 12ª.q.102.3.c. 22ª.q.84.1.1m. q 85.2.0. q.94.1.c. 3ª.q.8.3.c 6

Offerre Deo ſacrificium in communi eſt de iure naturali, ſed determinatio eius, de iure diuino, & humano. 22ª.q 85.1.0 7

Sacrificia ſenſibilia inſtituta ſunt, non propter indigentiam Dei, ſed vt homo & ſe omnia ſua referat in Deum, vt in finem, principium, & dominum omnium. 12ª.q. 102 3.c. 1m. 22ª.q.30 4.1m. q.81.6. 2m. 7.c 2m. q. 5 2 c 8.

Quicunque offert ſacrificium, debet eſſe ſacrificij particeps. 3ª.q.82.4.c 9

Sacrificium duplex, ſ. interius, & exterius. 22ª.q.81.2.c. 7.2m. q.c. 3ª.q.22.2.c. q.82 4 c 10

Ad primum omnes tenentur. Ad ſecundum vero, ſoli ſubditi legi, niſi neceſſarij actus virtutum. 22ª.q.85.4.0. 11

In quolibet ſacrificio, conſiderantur quatuor, ſ. cui, à quo, quid, & pro quibus offertur. 3ª q.22 1.1m. q 48.3.c 12

Homo indiget ſacrificio propter tria, ſ. propter remiſſionem peccati, conſeruationem gratiæ, & adeptionem gloriæ. Quæ omnia dantur nobis per humanitatem Chriſti. 3ª.q.22.2.0. 13

Homo tripliciter exhibet corpus ſuum, ſacrificium & hoſtiam Deo, ſ. per martyrium, per abſtinentiam, & per opera iuſtitiæ & diuini cultus. 22ª.q.88.2.2m 14

Sacrificia, oblationes, & huiuſmodi ante legem Moyſi, erant neceſſitatis in communi, ſed erant voluntatis in ſpeciali. 12ª.q.103.1.0. 3ª.q. 60 5 3m. q.61.3 2m. q.72.2. 15

Præcepta de ſacrificiis, non ſunt data Iudæis, niſi poſt idolatriam. 12ª.q. 101.3 c 16

Ratio litteralis & figuralis omnium ſacrificiorum in lege veteri, exponitur. 12ª.q 102.0 17

Lex vetus in multis diminuit cultum corporalem: ideo ſtatuit quod ſacrificia non offerentur de quolibet nec in omni loco. 12ª.q.101.3m. 4.1m. q.102 4.5m 18

Eſus adipum, & ſanguinis, in ſacrificiis Iudæorum, erant prohibita: ſed ſanguis effundebatur ad crepidinem altaris, ad honorem Dei, adeps vero adurebatur igne, & hoc ad euitandum idolatriam. Libabant enim idolatræ ſanguinem victimarum, & comedebant adipes. Secundo ad informationem humanæ vitæ, vt horrerent homicidia. Eſus autem adipum prohibebatur, ad vitandum laſciuiam, & delitias quæ in eo habebantur. 3ª. ratio ad reuerentiam Dei. 4ª quia ſignificabatur effuſio ſanguinis Chriſti: adeps autem abundantiam nutrimenti demonſtrat, & pinguedinem ſignificat charitatis. 12ª.q.102. 8m 19

Sacrificia veteris legis non erant Deo accepta, ſecundum ſe, ſed quia figurabant paſſionem Chriſti, & ſacrificium interius ſ. deuotionem & ne offerrentur idolis. 3ª.q 101.0. 4.3m. 5.4m principio. 20

Sacrificium in lege veteri, erat publica proteſtatio peccati. Ideo non fiebat pro peccato negligentiæ, nec pro aliis peccatis interiorum actuum, qui erant occulta. 22ª.q 84.3.3m 21

Sacrificium triplex in lege veteri. ſ. oblatio pro peccato holocauſtum, & victima vel hoſtia. 12ª.q 102.3 8m. 9m 22

Sacrificia veteris teſtamenti, ſignificabant paſſionem Chriſti, ſed oblationes ſignificabant diſpoſitionem Chriſti patientis, ſ. voluntatem 3ª.q. 47.2.1m. q 8.3.0 23

Vtraque ſignificabant euchariſtiam, prima quidem quo ad ſignificatum, ſecunda vero quo ad numerum, & vſum 22ª.q. 03 1.1m 24

Primum, ſ. oblatio pro peccato, conuenit pœnitentib. ſecundum perfectis, & tertium proficientib. 12ª.q 102.3 8m. 25

Primum erat de neceſſitate remiſſionis peccati. vnde incendebatur vna pars, & alia erat ſacerdotis, quia expiatio fit à Deo per miniſterium ſacerdotum. 12ª.q 102 3.8 m 26

Tertium erat ex debito beneficij vel accepti, vel accipiendi, pro gratiarum actione, vel pro ſalute & proſperitate offerentium, quorum tertia pars erat, ſecunda ſacerdotum & prima incendebatur Deo. 12ª. q.102. 8m 27

Sacrificium pro peccato totius populi, vel ſacerdotis totum comburebatur, ne aliquid peccati in eis remaneret. 12ª q 102 3 8m. 28

Primum erant oblationes, non autem ſacrificia, quia nihil ſacrum fiebat circa eas. 22ª.q.85.1.1m. q 86. 0. 29

De iis quæ veniunt in vſum hominis de terræ naſcentibus, ſunt cibi, potus, condimentorum & medicamentorum. De primo offerebatur in ſacrificium panis. De ſecundo, vinum. De tertio oleum, & ſal. De quarto, thus. 30

Balſamum, quod eſt aromaticum, & conſolidatiuum. Primo, ſignificatur caro Chriſti. Secundo, ſanguis eius. Tertio, gratia. Quarto, ſcientia. Quinto, oratio. 12ª.q.102.3.13m.

31 Sal offerebatur in ſacrificiis, quia impedit corruptionem putredinis. Et ſignificat diſcretionem ſapientiæ, & mortificationem carnis. 12ª.q.102.3.14m.

32 Sacrificium expiationis, erat ſolennißimum. Et erat præcipua figura eucharistiæ, quo ad Chriſtum paſſum, ſicut omnia ſacrificia veteris legis. 3ª.q.73.6.c.

33 Potißimum ſacrificium eſt, quo Chriſtus ſe obtulit Deo. Ideo omnia ſacrificia veteris legis, erant ad figurandum hoc vt perfectum per imperfecta, quorum rationes ſumi debent ex eo. 12ª.q.102.3.c.

34 Licet in ſacrificiis veteris legis, non ſumeretur caro humana, ſed aliorũ animalium, tamen caro Chriſti, eſt verum ſacrificium, quadruplici ratione. ſ. quia ex eo quòd eſt caro humanæ naturæ, caro congrue pro hominibus offertur. Et ex eo quòd erat paßibilis & mortalis, apta erat immolari. Et ex hoc quòd erat ſine peccato, efficax erat ad emundanda peccata. Et ex eo quòd erat caro ipſius offerentis, erat Deo accepta, propter charitatem, ſuam carnem offerentis, ſecundum Auguſtinum. 3ª.q.48.3.1m.

35 Paßio Chriſti, fuit verum ſacrificium. 3ª.q.47.2.c.1m.ª.4.2m.ª.q.48.3.c.ª.6.3m.ª.q.49.4.c.ª.q.73.4.c.3m.ª.q.83.1.c.

36 Occiſio Chriſti, fuit ſacrificium, reſpectu voluntatis eius. Non autẽ quo ad voluntatem occidentium, ſed grauißimum peccatum. 3ª.q.22.2m.ª.q.47.4.2m.ª.q.48.3.3m.

37 Sacrificium Chriſti fuit efficacißimum, ad delendum peccata, ratione dentatis. 3ª.q.22.3.2m.

1 Sacrilegium eſt omne quod fit ad irreuerentiam rei ſacræ. 22ª.q.99.c.ª.q.154.10.3m.

2 Sacrilegium eſt ſpeciale peccatum, oppoſitum religioni. 22ª.q.99.2.c.

3 Sacrilegium eſt ſine aliis peccatis, quando non eſt alia deformitas, niſi violatio rei ſacræ. 22ª.q.99.2.3m.

4 Species eius ſunt tres, ſecundum triplicem rationem ſanctitatis. ſ. perſonarum, locorum, & aliarum rerum. 22ª.q.99.3.c.ª.q.154.10.3m.

5 Et grauius eſt contra perſonam, quam contra locum. Sed grauißimum eſt contra ſacramenta, ſecundo contra vaſa ſacra, tertio contra imagines & reliquias ſanctorum, quarto contra ornatus rei ſacræ, quinto contra res miniſtrorum eccleſiæ. 22ª.q.99.3.c.

6 Omne peccatum perſonæ ſacræ, eſt ſacrilegium materialiter, non autẽ formaliter, niſi ſit directe contra ſanctitatem eius, puta ſi virgo Deo dicata fornicetur. 22ª.q.99.3.3m.

7 Quælibet ſpecies luxuriæ, ſecundum quod violat aliquid pertinens ad cultum Dei, eſt ſacrilegium. 22ª.q.154.10.c.

8 Pœna ſacrilego ſecundum æqualitatem, eſt excommunicatio. Sed quia hæc non timetur, additur decapitatio ſecundum leges, & pœna pecuniaria, ſecundum canones. 22ª.q.99.4.c.ª.q.154.10.2m.

¶ Sal impedit corruptionem putredinis. 1ª.q.104.2.c.ª.12ª.q.102.3.14m.

1 ¶ Salomon non meruit ſapientiam in ſummo, ſed fuit ſignum præcedentis deſiderii. 22ª.q.113.3.2m.ª.22ª.q.154.5.1m.

2 Somnum Salomonis, non fuit naturale, ſed fuit prophetica viſio. 22ª.q.113.3.2m.ª.22ª.q.173.2.c.

1 ¶ Saluari nullus poteſt, niſi per Chriſtum. 3ª.q.61.3.c.2m.ª.4.c.ª.q.68.1.c.ª.2.c.ª.q.73.3.c.ª.q.84.5.c.

2 Ad ſalutem venitur dupliciter. ſ. merito Chriſti, vt pueri, & ſtulti. & merito proprio, addito ad meritum Chriſti, per actum fidei. 22ª.q.124.1.2m.

3 Pueri antiquorum, ſaluabantur in fide parentum. 3ª.q.34.3.2.ª.q.70.4.2m.

4 In neceſſariis ad ſalutem, tenemur intellectum noſtrum conformare intellectui Dei, vt in iis quæ ſunt fidei. 1ª.q.1.8.2m.

5 In neceſſariis ad ſalutem, Deus nunquam deeſt, nec vnquam defuit homini, niſi ex culpa eius. 12ª.q.98.2.4m.ª.22ª.q.177.1.c.ª.q.178.2.c.

6 Quolibet tempore, inſtructi ſunt homines diuinitus de agendis, in quantum expedit hæc ad ſalutem electorum. 22ª.q.174.6.c.ſi.3m.

7 ª Ex diuina prouidentia, procurantur multæ occaſiones ſalutis hominibus, vt prædicationes, exempla, actus virtutum pro loco & tempore, ægritudines flagelli, & etiam peccata. 12ª.q.87.2.1m.ª.2m.

8 Non eſt de neceßitate charitatis, quòd aliquis exponat proprium corpus pro ſalute proximi, niſi quando tenetur eius ſaluti prouidere, ſed eſt de perfectione charitatis. 22ª.q.26.5.3m.

1 ¶ Si voluntate Dei, ipſa anima Samuelis Sauli euentum belli prænunciauit, Deo ſibi hoc reuelante, pertinet ad rationem prophetiæ. Non autem eſt eadem ratio de ſanctis, qui ſunt modo in patria. 22ª.q.174.5.4m.

2 ª Dici etiam poteſt, quòd nõ fuerit anima Samuelis, ſed dæmon ex perſona eius loquens, quem ſapiens Samuelem nominat, & eius prænunciationem, prophetiam, ſecundum opinionem Saulis & aſtantium, qui ita opinabantur. 22ª.q.174.6.2m.ª.q.174.5.4m.

1 Sanctificatio duplex. ſ. totius naturæ humanæ ab omni corruptione culpæ & pœnæ in reſurrectione, & perſonalis, in ſola mente. 3ª.q.27.2.4m.

2 Sanctificatio duplex. ſ. adultorum per proprium actum. & paruulorum, ſecundum fidem parentum, vel eccleſiæ. Prima eſt perfectior quàm ſecunda. 3ª.q.34.3.c.ª.q.78.4.2m.

3 Sanctificari dicitur tripliciter, ſ. mundari à peccato, confirmari in bono, & deputari ad cultum Dei. Et tantum tertium conuenit canonizatione. 22ª.q.81.8.c.ª.q.62.6.2m.ª.q.54.6.2m.

Sanctificatio tabernaculi, & vaſorum eius literaliter fuit, vt haberetur in reuerentiam. Sed figurabatur ſpiritualis ſanctificatio fidelium. 12ª.q.102.4.9m. 4

Sanctificari dicitur tripliciter, ſ. ex minus ſancto, ex non ſancto priuatiue, & ex non ſancto negatiue. Et tantum tertium conuenit Chriſto, ª qui factus eſt ſanctus ex non ſancto ſecundum hominem, non quidem priuatiue, vt ſ. aliquando fuerit homo, & non fuerit ſanctus. ſed negatiue, quia ſcilicet quando non fuit homo, non habuit ſanctitatem humanam: & ideo ſimul factus eſt homo, & ſanctus homo. 3ª.q.34.1.2m. 5

Quæ fiunt præter legem communem, non fiunt principaliter ad ſubueniendum vni perſonæ, ſed ad inſinuationem & commẽdationem gratiæ, vt ſanctificatio in vtero. 3ª.q.27.6.c 6

Non eſt credendum, aliquos eſſe ſanctificatos in vtero, de quib. non loquitur ſcriptura. 3ª.q.27.6.c 7

Illi præcipue ſanctificati ſunt in vtero, qui immediatius ordinati ſunt, ad ſignificandum ſanctificationem Chriſti. 3ª.q.27.6.c 8

Hieremias, & Ioannes Baptiſta non fuerunt ſanctificati, ante infuſionem animæ rationalis. 3ª.q.27.2.1m 9

Sanctificati in vtero, creduntur non peccaſſe mortaliter de cætero. 3ª.q.27.6.1m 10

Sanctificati in vtero, debent baptizari, vt ſuſcipiant characterem, ª quo Chriſto configurentur, & ita per ſuſceptionem characteris alia membra Chriſti configurarentur, etiam corporaliter, & vt quaſi deputentur ad percipienda diuina, tertio propter bonum obedientiæ, quia præceptum de baptiſmo omnib. eſt datum, & ab omnib. debet impleri, niſi aſſit non neceßitatis ſacramentum excludat. 1ª.q.68.1.3m 11

Nazaræi per quos ſignificantur perfectißimi, ſanctificabantur voto. 22ª q.[illegible] 12

¶ Sanctitas eſt ſpecialis virtus ſ. religio, ſed eſt generalis imperio. 22ª.q.81.8.c. 1

Sanctitas refert omnia virtutum opera in Deum, vel per hæc diſponit ad cultum Dei, ideo differt tantum ratione à religione, quæ eſt circa pertinentia ſpecialiter ad cultum Dei, vt in ſacrificiis. 22ª.q.81.8.c

Sanctitatem potius duo neceſſaria ad applicationem mentis ad Deum. ſ. munditiam, & firmitatem 22ª.q.81.8.c 3

¶ Sanctus vnus præcipue laudatur de vna virtute, & alius de alia, propter excellentiorem promptitudinem ad actum vnius virtutis, quàm ad actum alterius. 12ª.q.66.2.2m.

¶ Sanguis non eſt actu pars, ſed eſt totum in potentia. 3.q.31.5.1m.ª.6.c 1

Sanguis eſt de integritate humanæ naturæ. 1ª.q.119.1.c. 2

Sanguinei ſunt amatiui. Ideo iecur dicitur cogens amare, quia generat ſanguinem. 12ª.q.48.2.1 3

Sanguinis in lege veteri effundebatur ad crepidinem altaris, vt Iudæi horrerent effundere ſanguinem. Et quia vita eſt à Deo. Et pro effuſione ſanguinis Chriſti. 12ª.q.102.3.8m.ª.6.1m. 4

Sanguis Chriſti, eſt pretium redemptionis noſtræ, quod Chriſtus obtulit Deo, non autem diabolo. 3ª q.48.4.3m.ª.5.c.ª.q.49.5.1m. 5

Totus ſanguis Chriſti, qui ad veritatem humanæ naturæ pertinebat, in paßione eius effuſus pro redẽptione humani generis, ad corpus Chriſti rediit, & reſurrexit cum eo, triplici ratione. ſ. quia paſſus eſt in perfectißima ætate, in qua maxime ea quæ in homine inueniuntur, ad veritatem humanæ naturæ pertinere videntur, tanquam ad maximam perfectionem adducta, & ex merito paßionis, ſicut & illæ partes ſanctorum martyrum, in quib. paßionem pro Chriſto ſuſtinuerunt, quendam priuilegiatum fulgorem in reſurrectione habebunt, & ex ipſa virtute paßionis in qua humanum genus ſanctificatum, quia humanitas Chriſti, ſalutiferam virtutem habuit, ex virtute verbi ſibi vniti, ſecundum Damaſcenum. 3ª.q.14.2.1m 6

Sanguis Chriſti in paßione effuſus, qui maxime fuit ſalubris, fuit diuinitati vnitus, ideo oportuit, quòd in reſurrectione reſurgeret aliis humanitatis partibus, ſicut & verum corpus eius. 3ª.q.54.2.1m 7

Sanguis verus qui in quibuſdam eccleſiis pro reliquiis obſeruatur fluxit miraculoſe, de quadam eius imagine percuſſa. 3ª.q.54.3.3m 8

Sanies eſt de prima ſpecie qualitatis, cauſata ex humorib. adæquatis. 12ª.q.49.2.c.1m.ª.3m.ª.4.c.ª.q.50.2.c.ſi 1

Sanitas eſt tantum in animali. 1ª.q.13.6.c 2

Eadem numero ſanitas, eſt in animali, & in aliis, nec alia ſanitas eſt medicinæ, & vrinæ, quàm ſanitas animalis, quam medicina facit, & vrina ſignificat. 12ª.q.20.1.3m 3

Chriſtus quemcunque curauit, totum ſanauit. ſ. mente, & corpore. 3ª.q.44.3.2m.ª.q.56.1.1m 4

Dicitur ille non poſſe ſanari, qui non poteſt de facili ſanari. Poteſt tamẽ hoc fieri per virtutem diuinæ gratiæ quæ etiam interdum in profundum maris ſe conuertit. 22ª.q.33.2.1m.ª.3ª.q.86.1.2m.ſi 5

¶ Sapientia qua formaliter ſapientes ſumus, eſt quædam participatio diuinæ ſapientiæ, quæ Deus eſt. 22ª.q.23.2.1m 1

Sapientia ſecundum philoſophos, eſt tantum cognoſcitiua, ſecundum theologos vero, eſt etiam directiua. 22ª.q.19.7.c.ª.q.45.3.c 2

Sapientia iudicat de omnibus, & ordinat, quia conſiderat altißimas cauſas 12ª.q.57.2.c.1m.ª.q.66.5.c.1m 3

Sapiens ſimpliciter, eſt qui cognoſcit altißimam cauſam ſimpliciter, ſed ſapiens in aliquo genere, eſt qui ſcit altißimam cauſam in illo genere. 1ª.q.1.6.c.ª.22ª.q.45.2.c.ª.q.45.1.c.ª.q.57.2.2m 4

Sapientia

5 Sapientia ſimpliciter, ſemper eſt bona, ſed ſecundum quid eſt mala, & eſt triplex. ſ. terrena, animalis, & diabolica, 22æ. q. 45. 1. c. ad 1m. & q. 46. c. a. & q. 15. 1. 3m. & q. 119. 1. 1m.

6 Omnis ſapientia eſt ſcientia, inquantum eſt de concluſionibus, ſed differt à cæteris ſcientijs, inquantum eſt de principijs, 12æ. q. 57. 2. 1m. & q. 4. & 22æ. q. 45. 1. c.

7 Sapientia vtitur principijs non ſolum concludendo ex eis, ſicut aliæ ſcientiæ, ſed iudicando de eis & diſputando contra negantes ea, 1æ. q. 1. 8. c. & 12æ. q. 57. 2. 1m. & 2m. & q. 66. 5. 4m.

8 Sapientia continet ſub ſe ſcientiam & intellectum, 12æ. q. 57. 2. 2m.

9 Sapientia eſt tantum vna, licet ſcientiæ ſint multæ, 12æ. q. 57. 2. c. & 2m.

10 Sapientia eſt maxima inter omnes virtutes intellectuales, iudicans & ordinans eas, 12æ. q. 57. 2. 2m. & q. 66. 5. c. & q. 68. 7. c.

11 Differentia inter ſapientiam, ſcientiam, intellectum, artem, & prudentiam, 12æ. q. 57. c. 3. 4. 5.

12 Sapientia in rebus humanis, eſt prudentia, 1æ. q. 1. 6. c. & 22æ. q. 47. 2. 1m.

13 Prudentia non imperat ſapientiæ, ſed econuerſo. Nec eſt de altiſſimo, ſicut ſapientia. Sed imperat de ordinatis ad ſapientiam. Ideo eſt miniſtra eius, 12æ. q. 66. 5. 1m.

14 Prudentia eſt de ijs, per quæ peruenimus ad felicitatem, ſed ſapientia eſt de obiecto eius. Et actus eius in hac vita non eſt perfecta felicitas, ſed eſt inchoatio eius, quia eſt actus imperfectus, reſpectu ſui obiecti principalis, ſcilicet Dei, 12æ. q. 66. 5. 2m. & 3m.

15 Dona ſapientiæ & ſcientiæ, nihil aliud ſunt, quam quædam perfectiones mentis humanæ, ſecundum quas diſponitur ad ſequendum inſtinctum Spiritus ſancti, in cognitione diuinorum, & humanorum, 12æ. q. 68. 5. 1m. & 22æ. q. 45. 1. c.

16 Sapientia data à Deo, eſt donum Spiritusſancti, ſed ſapientia acquiſita per ſtudium humanum, eſt virtus intellectualis, 1æ. q. 1. 6. 3m. & 22æ. q. 45. 1. 2m. & 4. 1m. & 2m.

17 Donum & virtus ſapientiæ, principaliter eſt de diuinis, ſecundario vero de alijs, iudicando per regulas diuinas, 12æ. q. 57. 2. c. & 22æ. q. 9. 2. c.

18 Virtus ſapientiæ, eſt tantum ſpeculatiua, ſed donum ſapientiæ eſt ſpeculatiuum principaliter, & ſecundario practicum, 1æ. q. 6. 1. c. & 22æ. q. 4. 7. c. & q. 45. 3. c. & 6. 3m.

19 Ratio ſpeculatiua, quo ad apprehenſionem, perficitur dono intellectus, & quo ad iudicium, dono ſapientiæ. Sed ratio practica quo ad primũ perficitur dono conſilij, & quo ad ſecundum, dono ſcientiæ, 12æ. q. 68. 4. c.

20 Donum ſapientiæ, eſt in ratione ſuperiori, donum autem ſcientiæ, in ratione inferiori, 1æ. q. 79. 9. c. & 22æ. q. 45. 5. c.

21 Auguſtinus loquitur de ſapientia, quo ad ſuam cauſam. ſ. quantum ad charitatem, ex qua etiam ſumitur nomen ſapientiæ, quæ eſt donũ, ſecundum quod ſaporem quendam importat, 1æ. q. 43. 5. 2m. & 3m. & 22æ. q. 45. 2. 1m.

22 Talis expoſitio. ſ. quod ſapientia dicitur quaſi ſapida ſcientia, non conuenit, niſi ſecundum nomen quod habet ſapientia in latina lingua. In græca autem non competit, & forte nec in alia lingua. Vnde potius videtur nomen ſapientiæ ibi accipi pro eius fama, qua à cunctis commendatur, 12æ. q. 23. 5. 2m. & 3m. & 22æ. q. 45. 2. 2m.

23 Donum ſapientiæ, dirigit hominis intellectum & affectum, ideo ei tanquam directiuo correſpondent duo dona. ſ. intellectus in intellectu, & timor in affectu, 12æ. q. 68. 4. 5m.

24 Rectum iudicium de diuinis ex inquiſitione rationis, eſt virtutis ſapientiæ, doni verò eius ſecundum connaturalitatem, 1æ. q. 1. 6. 3m. & 12æ. q. 68. 1. 4m. & 22æ. q. 45. 2. c.

25 Iudicium per modum inclinationis, eſt doni ſapientiæ, ſed per modum cognitionis tantum, eſt theologiæ, 1æ. q. 1. 6. 3m. & 22æ. q. 45. 2. c.

26 Intellectus habet duos actus, ſcilicet percipere, & iudicare, ſecundum rationes diuinas & humanas. Primum eſt doni intellectus, ſecundum doni ſapientiæ, & tertium doni ſcientiæ, 12æ. q. 8. 6. c. & q. 9. 2. c. & q. 45. 2. 3m.

27 Donum ſapientiæ, eſt excellentiſſimum, inter ſeptem dona Spiritusſancti, ſed eſt inferius charitate, 12æ. q. 68. 7. c.

28 Sapientia acquiſita, poteſt eſſe cum peccato mortali, non autem donum ſapientiæ, ſicut nec charitas, quam præſupponit, 22æ. q. 45. 4. c.

29 Fides aſſentit veritati diuinæ ſecundum ſe, ſed donum ſapientiæ iudicat ſecundum eam, ideo præſupponit fidem, 22æ. q. 45. 1. 2m.

30 Fides eſt initium ſapientiæ ſecundum eſſentiam, timor autem ſeruilis eſt vt diſpoſitio eius, ſed filialis, vt primus effectus eius, 22æ. q. 19. 7. c. & q. 45. 6. 3m.

31 Donum ſapientiæ, quandoque dicitur pietas, & timor Dei, quia ſicut pietas quæ pertinet ad cultum Dei, eſt manifeſtatio fidei, inquantum per cultum Dei proteſtamur fidem, ita etiam pietas manifeſtat ſapientiam. & propter hoc dicitur quòd pietas, eſt ſapientia, & eadem ratione timor, per hoc enim oſtenditur quod homo habet rectum iudicium de diuinis, quod Deum timet, & colit, 22æ. q. 45. 1. 3m.

32 Donum ſapientiæ, quo ad ſuam cauſam, eſt in voluntate, ſed ſecundum eſſentiam eſt in intellectu, 22æ. q. 45. 2. c.

33 Donum ſapientiæ, quantum eſt neceſſarium ad ſalutem, eſt in omni habente gratiam, ſed eſt in pueris & amentibus, habitualiter tantum, ſed quo ad ſecreta myſteria, & directionem aliorum, eſt in paucis, quia eſt gratia gratis data, 12æ. q. 68. 5. 1m. & 22æ. q. 45. 5. c.

34 Sapientia in diuinis ſemper eſt eſſentialis, & nunquam eſt perſonalis & propria, ſed appropriatur, quia non ſignificatur per modum cauſæ, ſicut amor, ſed per modum quieſcentis in ſubiecto, 1æ. q. 34. 1. 2m. & q. 37. 2. c. & q. 39. 7. c.

Sapientia in diuinis, dicitur dupliciter, ſcilicet eſſentialis, & genita, 1æ. q. 34. 1. 2m. 35

Sapientia et ſupponit pro eſſentia, non dicitur genita, nec ingenita, ſed vt ſupponit pro hypoſtaſi, dicitur genita vel ingenita, tamen ſemper ſignificat eſſentiam, 1æ. q. 39. 7. c. & 1m. 36

Sapientia patris dicitur dupliciter. ſ. eſſentialis, quæ eſt in ipſo, & quæ procedit ab eo, 1æ. q. 39. 7. 2m. 37

Pater eſt ſapiens, ſapientia eſſentiali non autem ſapientia genita, 1æ. q. 37. c. & 1m. & q. 39. 7. 2m. 38

Filius eſt ſapientia patris, 1æ. q. 39. 7. 2m. 39

Filius eſt ſapiens formaliter, ſapientia tantum eſſentiali, effectiue vero, ſapientia ingenita tantum, ſed ſe ipſo vel per ſe, ſapientia genita, 1æ. q. 39. 7. 2m. 40

Sarabaitæ ſunt monachi, ſine obedientia, ideo non approbantur, licet ſint laborioſi, 22æ. q. 186. 5. 4m.

Satisfactio nulla debet imponi nouiter baptizatis, quia ſunt totaliter liberati per paſſionem Chriſti, & ſatisfactionem illius, cui conſigurantur in baptiſmo, & iniuria fieret eius paſſioni, quaſi ipſa non eſſet ſufficiens ſatisfactio pro peccatis baptizatorum, 3æ. q. 49. 3. 2m. & q. 68. 5. c. & 6. c. 1

Pœnitens, per ſatisfactionem conſequitur perfectum effectum gratiæ, quia liberatur totaliter à reatu peccati, 3æ. q. 90. 3. 2m. 2

Ex propoſito ſatisfaciendi gratia confertur, licet ſatisfactio actualis, gratiam præſupponat, 3æ. q. 90. 3. 2m. 3

Homo non poteſt ſatisfacere de vno peccato, ſine alio, 3æ. q. 86. 3. c. 4

Homo poteſt ſatisfacere Deo, ſecundum æqualitatem proportionis, per acceptationem infinitæ miſericordiæ Dei, non autem ſecundum æqualitatem quantitatis offenſæ, 3æ. q. 1. 2. 2m. & q. 85. 3. c. & 90. 2. c. 5

Satisfactio in propoſito, cauſat gratiam, ſed in executione auget eam, ſicut & baptiſmus, 3æ. q. 90. 2. 2m. 6

Nulla pura creatura, potuit ſatisfacere Deo, pro natura humana, 3æ. q. 1. 2. 2m. & q. 46. 1. 3m. & q. 49. 5. 1m. 7

Satisfactio pro ſe, vel ſatisfactio pro alio, dicitur pretium quoddam, 3æ. q. 48. 4. c. 8

Adam & alij ſancti Patres, ſatisfecerunt pro peccatis ſuis ſecundum quod peccatum corrumpit bonum perſonale, non ſecundum quod corrumpit naturam, 12æ. q. 81. 1m. & q. 68. 1. c. & 2m. 9

Vnus homo, poteſt ſatisfacere pro alio, inquantum ſunt vnum in charitate, 3æ. q. 14. 1. c. & q. 48. 2. 1m. 10

Nullus poteſt conteri, vel confiteri pro alio, ſicut poteſt ſatisfacere, quia hoc eſt exterius, illa vero ſunt interiora, quia pertinent ad bonitatem gratiæ, vel ad culpam 3æ. q. 48. 2. 1m. 11

Paſſio Chriſti cauſauit noſtram ſalutem, per modum ſatisfactionis, 3æ. q. 48. 1. c. & 4. 2m. & q. 48. 2. c. & 4. c. & 6. 1m. 12

Hæc ſatisfactio fuit ſuperabundans, 3æ. q. 48. 2. c. & 3m. & 4. c. & q. 49. 3. c. & q. 85. 1m. & q. 69. 1. c. 13

Chriſtus per mortem ſuam ſufficienter ſatisfecit pro peccatis humani generis, etiam ſi eſſent plura, 3æ. q. 46. 1. c. 4m. & 6m. & q. 48. 2. c. & q. 49. 1. 3. c. & q. 68. 1. c. & q. 69. 7. c. & q. 87. 4. 3m. 14

Chriſtus ſatisfecit pro tota natura humana ſufficienter, non autem efficaciter 3æ. q. 46. 1. 3m. & q. 79. 7. 2m. 15

Vna gutta ſanguinis Chriſti fuſa in circumciſione, vel quæcunque pœna eius plene ſatisfecit, ratione perſonæ eius, nõ autem ſecundum genus operis, 3æ. q. 46. 6. 6m. 16

Satisfactio dicitur eſſe actus virtutis non ſolum materialiter, ſed etiam formaliter, cum ſuo nomine formam, & rationem virtutis implicitè habeat. Suppl. q. 12. 2. c. 17

Satisfactio quæ æqualitatem reſpectu offenſæ præcedentis in faciente importat, opus iuſtitiæ eſt. Suppl. q. 12. 2. c. 18

Bona eſt definitio ſatisfactionis quam habet Anſelmus, ſatisfacere eſt honorem debitum Deum impendere. Similiter quam habet Aug. 19

Satisfactio eſt peccatorum cauſas excidere & eorum ſuggeſtionibus aditum non indulgere. Suppl. q. 12. 3. c. 20

Non poteſt homo Deo ſatisfacere, ſi iſtum (ſatis) æqualitatem quantitatis importet, contingit autem ſi importet æqualitatem proportionis. Suppl. q. 13. 1. c. 21

Poteſt quis pro alio pœnam ſatisfactoriam explere, pro peccatis præcedentibus, ita vt ſolutio debiti cenſeatur futura ſit. Suppl. q. 13. 2. c. 22

Impoſſibile eſt quod homo de vno peccato ſatisfaciat alio retento, ſicut nec homini ſatisfaceret, qui pro alapa ſibi data, ei proſterneret, & aliã ſimul daret. Suppl. q. 14. 1. c. 23

Non poteſt quis extra charitatem Dei exiſtẽs pro peccatis ante contritis ſatisfacere. Suppl. q. 14. 2. c. 24

Opera extra charitatem facta, per charitatem ſequentem non viuificantur, ac per hoc non valet ſatisfactio præcedens, etiamſi charitas ſequatur. Suppl. q. 14. 4. c. 25

Magis concedendum eſt quod opera extra charitatem facta, non ſint aliquius meritoria, quam quod ſint. Suppl. q. 14. 4. c. 26

Opera extra charitatẽ facta, quantũ ad hoc, quod quis liberetur à pœna, quam iam meruit, pœnam inferni mitigare non poſſunt, ſed quãtum ad hoc quod meritum pœnæ impediatur, per opera extra charitatem facta, pœna inferni mitigari poteſt. Suppl. q. 14. 5. c. 27

Satisfactio ſiue referatur ad præteritam offenſam, ſiue ad futuram culpam, per pœnalia opera fieri aſſeritur. Suppl. q. 15. 1. c. 28

m Flagella

Flagella & caſtigationes huius vitæ, quæ à Deo peccatori infliguntur, ſi patienter ferantur, nomen ſatisfactionis habent, alias vindicationis. Suppl. q. 15. a. 2.
30 Opera ſatisfactoria rite enumerata ſunt, ſcilicet eleemoſyna, ieiuniũ, & oratio, Suppl. q. 15. 3. c.

1 SCANDALVM proprie, eſt dictum vel factum minus rectum, præbens alijs occaſionem ruinæ. Sed ſcandalum large ſumitur pro quolibet impedimento alicui præſtito in via aliqua, quam proſequi intendit. 22æ. q. 43. 1. o. * 4. c.
2 Scandalon Græce, offenſio dicitur Latine, vel ruina, vel impactio pedis. 22æ. q. 43. 1. o. * 4. c.
3 Scandalum duplex, ſcilicet actiuum, id eſt, omne inductiuum peccati, intentum, vel non intentum, ſcilicet peccatum vel ſimile ei, & paſſiuũ, id eſt, ruina peccati ex dicto vel facto alterius. 22æ. q. 43. 1. 4m. * 2. c.
4 Scandalum actiuum, quandoque eſt ſine paſſiuo, quandoque econuerſo, & quandoque ſimul, 22æ. q. 43. 1. 4m. * 2. c.
5 Omne ſcandalum eſt peccatum, ſed actiuum quidem dantis, paſſiuum verò ſumentis, 22æ. q. 43. 2. o.
6 Scandalum actiuum per ſe, i. intentum, eſt ſpeciale peccatum, non autẽ per accidens, nec ſcandalum paſſiuum, 22æ. q. 43. 3. o.
7 Scandalum actiuum eſt ſine alio peccato, quando factum vel dictum nõ eſt peccatum, ſed habet ſpeciem mali, 22æ. q. 43. 3. 2m.
8 Vtrunque ſcandalum, ſ. actiuum & paſſiuum, eſt veniale, & quandoque mortale, 22æ. q. 43. 4. o.
9 Scandalum actiuum vel paſſiuum, non conuenit perfectis, niſi de venialibus, ſed imperfectis etiam de mortali, 22æ. q. 43. 5. 6. o.
10 Omne ſcandalum cauſatur ex aliquo ſcandalo actiuo ſui, non autẽ ſemper ex peccato alterius, 22æ. q. 43. 6. 2m.
11 Bona ſpiritualia neceſſaria, non debent dimitti propter ſcandalũ; alia vero debent occultari, vel differri, ſi ſit ex ignorantia, donec doceatur, niſi ſit periculum. Non autem poſt, nec ſi eſt ex malitia. 22æ. q. 43. 7. 8. o. * 3a. q. 42. 2. o.
12 Veritas nullo modo deſeri debet, propter ſcandalum paſſiuum aliorum, 22æ. q. 43. 7. 2m. * 3a. q. 42. 2. c. 1m.
13 Bona temporalia propria, debent deſeri, propter ſcandalum ex ignorantia vel infirmitate, vel ſcandalum ſedari, non autem ſi ſit ex malitia, nec aliena nobis commiſſa, 22æ. q. 43. 8. o.
14 Punitio non debet deſeri propter ſcãdalum, niſi ſequatur peius propter multitudinem peccantium, vel propter potentiam principum, 22æ. q. 33. 6. o. * q. 43. 7. 1m. * q. 108. 1. 5m. * 3. 1m.
SCENOPEGIA erat feſtum tabernaculorum per dies ſeptem, propter beneficium deductionis, & protectionis in deſerto. Et ſignificat peregrinationem ſanctorum in hoc mundo. Cui nunc ſuccedit feſtũ conſecrationis eccleſiæ. 12æ q. 102. 4. 10m. * q. 103. 3. 4m.
SEVERITAS eſt virtus inflexibilis, circa inflictionem pœnarum, quando recta ratio requirit hoc. 22æ. q. 157. 2. 1m. * 2m. * q. 159. 2. 1m.

1 SCIENTIA ſignificat qualitatem ſimplicem, quam conſequitur quidam reſpectus. 1a q. 13. 7. 1m. * q. 14. 1. 1m. * 12æ. q. 54. 4. o.
2 Scientia eſt qualitas ſimplex, relata ad multa ſecundum vnum. 12æ. q. 54. 4. o.
3 Scientia eſt aſſimilatio intellectus, ad rem ſcitam, per ſpeciem intelligibilem quæ eſt ſimilitudo rei intellectæ. 1a. q. 14. 2. 2m.
4 Diuerſæ ſcientiæ procedunt ex diuerſis principijs & medijs. 12æ. q. 54. 2. 2m.
5 Omnis ſcientia habetur per aliqua principia per ſe nota, & per conſequens viſa. 22æ. q. 1. 5. c.
6 * Nulla ſcientia probat principia ſua: ſed probat alia ex eis. Nec diſputat contra negantem ea, præter primam philoſophiam, 1a. q. 1. 8. c.
7 Tota virtus demonſtrationis, dependet ex medio. Ideo diuerſa media, ſunt ſicut diuerſa principia actiua, ſecundum quæ habitus ſcientiarũ diuerſificantur, 12æ q. 54. 2. 2m.
8 In diuerſis concluſionibus vnius ſcientiæ, ſunt diuerſa media per quæ probantur. Ideo homo poteſt ſcire aliquas concluſiones ſine alijs, ſicut & media. 22æ q. 1. 3. 2m.
9 Scientia demonſtratiua, dicitur iudicatiua, inquantum per reſolutionem in prima principia, de veritate inquiſitorum diiudicat, 22æ. q. 51. 4. c.
10 Idem eſt ſubiectum principiorum, & totius ſcientiæ: quia tota ſcientia virtute continetur in eis. 1a. q. 1. 7. c. * 12æ. q. 36. 1. * 22æ. q. 4. 1. c.
11 Omne quod ſcitur, eſt aliquo modo. 1a. q. 14. 9. o. * 3a. q. 10. 3. c.
12 Omne ſcitum à nobis, eſt neceſſarium, non autem omne ſcitum à Deo 1a. q. 14. 13. 3m.
13 Omne ſcitum eſt aliquo modo viſum per intellectum. 22æ. q. 1. 5. c. 4m
14 Idem eſt ſubiectum principiorum & totius ſcientiæ: cum tota ſcientia virtute contineatur in principijs. 1a. q. 1. 7. c.
15 Subiectum ſcientiæ ſicut & obiectum potentiæ duplex. ſ. materiale, & formale, 1a. q. 1. 7. c.
16 Formalis ratio ſubiecti ſcientiæ ſicut & obiecti potentiæ duplex, ſcilicet ex parte rei, & ex parte noſtra, 22æ. q. 1. 1. c.
17 Sic ſe habet ſubiectum ad ſcientiam, ſicut obiectum ad potentiam vel habitum, 1a. q. 1. 7. c.
18 Materialiter ſcita ſunt concluſiones: formalis vero ratio ſciendi, ſunt media demonſtrationis, per quæ concluſiones cognoſcuntur. 22æ. q. 1. 1. o.
Scientia eſt de mobilibus & de contingentibus, ſecũdum quòd in eis eſt aliquid neceſſarium vel vniuerſale, 1a q. 84. 1. c. 3m. * q. 86. 3. o. 19
Solæ ſcientiæ practicæ ſunt circa contingentia, inquantum huiuſmodi. ſ. in particulari, 12æ. q 6. pro. 20
De qualibet re ad ſciendum an eſt, oportet vti pro medio quid nominis non autem quid rei, quia ſequitur quæſtionem an eſt, 1a. q. 2. 2. 2m. 21
De nulla re ſciri poteſt, an eſt, niſi de ea ſciatur, quid eſt, ſaltem confuſe, 1. q. 2. 2. 2m. 22
Habitus ſcientiæ, eſt in intellectu poſſibili, non autem in intellectu paſſiuo, contra Auerroim, 12æ. q. 50. 4. o. * q. 51. 3. c. 23
Scire & diſcere, & per accidens eſt malum, ex parte ſcientis dupliciter. ſ. propter occupationem impedientem officium eius, vel propter cõtemptum diuinorum. Ex parte vero obiecti tripliciter. ſ. vel quia inclinat ad malum, vt ars magica, vel quia excedit, vel quia eſt quid inutile, 1a. q. 22. 3. 3m. * 22æ. q. 167. 1. o. 24
Quilibet tenetur ſcire communiter credenda, communia iuris præcepta, & ea quæ ad ſuum ſtatum, vel ad eius officium pertinent, 12æ. q. 76. 2. c. 25
Scientia legis Dei, ſic annexa eſt officio ſacerdotali, quòd ſimul cum eo iniungitur. 22æ. q. 1. 2. 1m. 26
* Scientia acquiſita, eſt habitus naturalis, quia ineſt vnicuique homini quoddam principium ſcientiæ. ſ. lumẽ intellectus agentis, per quod cognoſcuntur ſtatim à principio naturaliter, quædam vniuerſalia principia omnium ſcientiarum, 1a. q. 116. 1. c. 3m. * 12æ. q. 51. 4. c. * q. 130. 10. 3m. 27
* Homo meditando acquirit ſcientiam, 1a. q. 42. 9. 1m. * 2a. q. 47. 3. c. * 22æ. q. 15. 3. 2m. * q. 49. 1. 2m. 28
Scientia vel ſapientia acquiſita per propriam ingenium & ſtudiũ quod eſt à Deo, eſt naturalis. Si vero aliter, vt in Apoſtolis, eſt miraculoſa. 1a. q. 117. 1. 1m. * 12æ. q. 51. 4. c. * q. 113. 10. 3m. 29
Modus acquirendi ſcientiam duplex. ſ. præcipuus per inuentionem, & ſecundarius per doctrinam. 1a. q. 117. 1. c. * 3a. q. 9. 4. 1m. 30
Cæcus à natiuitate, non poteſt habere ſcientiam de coloribus 1a. q. 84. 3. c. 6. * q. * c. 6. * q. 111. 3. 1m. * 2m. 31
* In ſtatu innocentiæ, homo non acquiſiuiſſet ſcientiam ex ſenſibus, 1a. q. 61. 2. o. 32
* Diſciplina quæ eſt receptio cognitionis ab alio, requiritur ad ſciẽtiã, 12æ. q. 4. 1. c. * 22æ. q. 180. 3. 4m. 33
Nullus vnquam per dæmones ſciẽtiam acquiſiuit, 1a. q. 64. 2. 5m. * 22æ. q. 96. 1. c. * q. 172. 5. 2m. 34
Ille qui in aliqua ſcientia, acquirit per primam demonſtrationem, ſcientiam concluſionis vnius, habet habet quidem habitum, ſed imperfecte. Cum vero acquirit per aliquam aliam demonſtrationem, ſcientiã concluſionis alterius, non aggeneratur in eo alius habitus, ſed habitus qui prius inerat fit perfectior, vtpote ad plura ſe extendens, 12æ. q. 52. 3. 3m. * q. 54. 4. 1m. * q. 61. 1. 1m. 35
Multi impediuntur à ſcientia acquirenda tripliciter. ſ. propter indiſpoſitionem, occupationem, & pigritiam, 1a. q. 1. 1. 3m. * 22æ. q. 2. 3. c. * q. 171. 3. 2m. 36
Virtutes morales, & præcipue caſtitas, multum faciunt ad acquiſitionẽ & vſum ſcientiarum. 22æ. q. 15. 3. 1. * q. 46. 1. 2m. * q. 45. 6. c. * q. 180. 2. o. 37
Diſcurſus in acquiſitione ſcientiæ duplex eſt in ſcientia noſtra. ſ. ſecundum ſucceſſionem vnius poſt alterum, eſt notis ad ignota procedens, & ſecundum cauſalitatem, per vnum in alterum, 1a. q. 14. 7. c. * q. 58. 3. o. * q. 117. 1. c. * 3. q. 12. 3. c. 38
Opinio eſt diſpoſitio ad ſcientiam, quæ acquiſita, poteſt remanere cogitatio etiam per ſyllogiſmum dialecticum, 3a. q. 9. 3. 3m. 39
Scientia quadrupliciter tantum amittitur. ſ. ratione excidẽtis à mente, corruptio ſcientis vel ſciti, vel obliuione. 1. q. 89. 5. c. 40
Scientia augetur ſecundum ſe, per additionem, 12æ. q. 49. 4. c. * q. 52. 2. c. 41
Scientia eſt vna numero, à ſubiecto in quo eſt, ſed vna eſt in ſpecie à ſcibili, 1a. q. 117. 1. c. 42
Vnitas ſcientiæ generica ſpecifica, vel numeralis, ſumitur ab vnitate generica, ſpecifica, vel numerali ſui medij, 12æ. q. 54. 2. 2m. 43
In ſcientia contrariorum eadem ratio eſt cognoſcẽdi vtrunque, quam vnum per aliud cognoſcitur, 1a. q. 56. 1. 1m. 44
Intellectus eſt vna potentia, in qua tamen ſunt diuerſarum ſcientiarum habitus, 1a. q. 14. 1. 1. 45
Quantitas ſcientiæ attenditur non ſolum ſecundum numerum ſcibilium, ſed etiam ſecundum claritatem cognitionis, 12æ. q. 52. 2. * 3a. q. 10. 2. 3m. 46
Diuerſa ratio cognoſcibilis, inducit diuerſitatem ſcientiarum, 1a. q. 1. 1. 2m. * 12æ. q. 57. 2. c. 47
* Scientia quæ habetur per reuelationem, & ſcientia humanitus inuenta, differunt ſecundum genus. Vnde Theologia quæ ad ſacram ſcripturam pertinet, differt ſecundum genus ab illa theologia quæ pars philoſophiæ ponitur, 1a. q. 1. 1. 2m. 48
a Scientia infuſa, & ſcientia acquiſita, ſunt diuerſarum rationum. Vnde nihil prohibet de eiſdem rebus, de quibus phyſicæ diſciplinæ tractant, ſecundum quod ſunt cognoſcibiles lumine naturalis rationis, & aliam ſcientiam tractare, ſecundum quòd cognoſcuntur lumine diuinæ reuelationis. 1a. q. 1. 1. 2m. * 1a. q. 9. 4. 3m. 49
Conſideratio ſcientiæ ſpeculatiuæ, non ſe extendit vltra virtutem ſuorũ principiorum, ideſt, vltra quam cognitio ſenſitiua ducere poteſt, 1a. q. 36. c. 50

Contra

52 Contra rectitudinem ſcientiæ, contingit peccari dupliciter in ſpeculatiuis, ſcilicet vel inducendo rationem ad concluſionem falſam, apparentem veram, vel arguendo ex falſis, quæ videntur vera, 22æ.q.55.3.c.

53 In ſpeculatiuis ſcientiis, demonſtratiua ſcientia dicitur iudicatiua, inquantum per reſolutionem in prima principia intelligibilia de veritate inquiſitorum diiudicatur, 22æ.q.51.4.c.

53 In ſpeculatiuis eſt alia rationalis ſcientia, ordinata ad inquiſitionem inuentiuam, ſ. dialectica, & alia ſcientia demonſtratiua, determinatiua veritatis, 22æ.q.51.2.3m.

54 Omnes ſcientiæ demonſtratiuæ continentur ſub phyſica, vt ponitur pars prudentiæ large, vt includit omnem ſcientiam ſpeculatiuam, 22æ.q.48.c.co.2.

55 Scientia dicitur ſpeculatiua vel practica tripliciter, ſ. ratione ſcibilis, modi, & finis, 1ª.q.14.16.c.

56 Scientia de non operabili, eſt ſpeculatiua tantum, ordinata vero ad operationem, eſt practica tantum. ſpeculatiua vero, ratione modi vel finis, eſt ſecundum quid ſpeculatiua & practica, 1ª.q.14.16.c.

57 Omnis ſcientia operatiua, tanto perfectior eſt, quanto magis conſiderat particularia, in quibus actus eſt, 1ª.q. 0. 3.1m.

58 Scientiarum practicarum illa eſt dignior, quæ ad vlteriorem finem ordinatur, vt ciuilis militari, 1ª.q.1.5.c.

59 Omnes fines ſcientiarum practicarum ordinantur ad beatitudinē æternam, ſicut ad vltimum finem, 1ª.q.1.5.c.

60 Scientia practica triplex, ſ. monaſtica ſeu ethica, œconomica, & politica, 22æ.q.47.11c b.ª.q.48.2m.

61 Scientia duplex, ſcilicet ſubalternans, & ſubalternata. Prima procedit ex principiis per ſe notis, lumine naturalis intellectus, ſecunda vero ex principiis per ſe notis, in ſcientia ſuperiori, 1ª.q.1.2.c.1m.ª.6.2m.

62 Intellectus qui eſt habitus principiorum eſt nobilior quam ſcientia concluſionum, 12æ.q.57.2.1m.ª q.66.2.3m.ª.q.63.2.3m.ª.q.68.7.c.

63 Vna ſcientia eſt dignior alia dupliciter, ſ. ratione nobilioris ſubiecti vel quia certior, 1ª.q.1.5.c.ª.12æ.q.66.5.3m.

64 Aliqua ſcientia imperat alii, tanquam ancillæ, eis vtendo, 1ª.q.1.5.b.ª.2m.

65 Ciuilis præcipit omnibus ſcientiis & artibus, & ſpeculatiuis quo ad exercitium actus, non autem quo ad determinationem actus, ſicut practicis, 22æ.q.47.1.2m.

66 Scientia eſt donum neceſſarium, ad iudicium diſcernendi credenda à non credendis, ſicut donum intellectus, ad ſane capiendum credenda, 22æ.q.8.6.c.ª.q.9.1.0.

67 Scientia quæ eſt donum, non eſt diſcurſiua, quia eſt participata ſimilitudo ſcientiæ Dei, 22æ.q.9.1.1m.

68 Donum hoc, eſt tantum circa res humanas, vel creatas, quia eſt certitudo iudicii per cauſas ſecundas, 22æ.q.8.6.c.ª.q.9.2.6.ª.4.c.

69 Et eſt principaliter ſpeculatiuum, & ſecundario practicum, ſicut & fides, 22æ.q.8.6.c.ª.q.9.3.b.ª q.2.2.3m.

70 Donum ſcientiæ, eſt in omnibus habentibus charitatem, non autem prout eſt gratia gratis data, ſcilicet ad inſtruendum fideles, & ad confutandum aduerſarios, 1ª.q.106.3m.&.ª.12æ.q.58.5.2m.ª.2m.ª.22æ.q.9.1.2m.

71 Dona intellectus & ſcientiæ, correſpondent fidei, 22æ.q.2.princ.1.q.8.principio.

72 Donum ſcientiæ, non directe correſpondet prudentiæ, ſed per quandā extenſionem, eam adiuuat: donum autem conſilii directe reſpōdet prudentiæ, ſicut circa eandem exiſtens, 22æ.q.52.2.2m.

1 Scientificum & ratiocinatiuum, non ſunt idem quod ratio ſuperior & inferior, quia ſcientificum eſt tantum ſpeculatiuum: & eſt de Deo & de creaturis, 1ª.q.79.9.4m.

1 ¶Scire contingit plura, intelligere vero vnum, 1ª.q.85.4.0.

2 Scire contingit dupliciter, ſ. per reuelationem, certitudinaliter per ſeipſum, & per coniecturas ſignorum, 1ª.q.1.8.5.c.

1 ¶Schiſma eſt ſeparatio, propria ſponte & intentione, ab vnitate eccleſiæ, renuens ſubeſſe Papæ, & communicare membris eccleſiæ, 22æ.q.39.1.0.ª.3.c.

2 Schiſma per ſe, id eſt ex intentione, eſt ſpeciale peccatum, oppoſitū vnitati eccleſiæ. Et dicitur à ſciſſura animorum, 22æ.q.39.1.0.

3 Schiſma eſt maximum peccatorum in proximum, 22æ.q.39.2.3m.

4 Infidelitas ſecundum ſe eſt grauius peccatum ſchiſmate, ſed per accidens eſt econuerſo. Sed in lege veteri, ſchiſma grauius fuit punitum, propter pronitatem, & ignorantiam iudæorum, 22æ.q.56.2m.

5 ¶Schiſmatici proprie dicuntur, qui propria ſponte & intentione ſeparant ſe ab vnitate eccleſiæ, renuentes ſubeſſe Papæ, & communicare membris eccleſiæ, 22æ q.39.1.4.c.

7 Poteſtas ſpiritualis duplex ſ. ſacramentalis, & iuriſdictionis. Prima manet in hæreticis & ſchiſmaticis ſecundum eſſentiam, non autem ſecū dum vſum, ideo poſſunt ordinare & conſecrare, non autem abſoluere, excommunicare, dare executionem ordinum, gratiam, vel indulgē tias, quia iuriſdictio confertur per ſimplicem iniunctionem humanam, 22æ.q.39.3.0.ª.3ª.q.64.9.2m.ª.3m.

8 Schiſmatici conuenienter puniuntur duplici pœna ſ. excommunicatione, & coercet per poteſtatem ſecularem, 22æ.q.39.4.0.

¶Schiſmos Græce, furor Latine dicitur. Et ſignificat velocitatem iræ, & firmitatem propoſiti, ad vindictam. Ideo dicit primam & tertiam ſpeciem iræ, 22æ.q.46.8.4m.

¶ Scripturæ principalis auctor, eſt ſpiritus ſanctus, 1ª. q. 1. a. 10.c. 1

Scriptura ſacra ſic debet exponi, quòd ab infidelibus non irrideatur, 1ª q.1.9.1m.ª.q.54.1.c.princ. 2

Aſſerere aliquid eſſe de ſacra ſcriptura, quod non eſt, multum nocet, 1ª q.68.1.c. 3

In omnibus quæ ſcriptura per modum narrationis hiſtorice tradit, eſt pro fundamento tenenda veritas hiſtoriæ, & deſuper ſpirituales expoſitiones fabricandæ, 1ª.q.102.1.c. 4

Quod ergo dicitur, quòd Deus loquebatur Moyſi facie ad faciem, ſecū dum opinionem populi, loquitur ſcriptura, qui putabat Moyſen ore ad os loqui cum Deo, 12æ q.98.3.3m. 5

Sicut ſcriptura libri, eſt ſignum eorū quæ fienda ſunt, ita notitia Dei, eſt quoddam ſignum apud ipſum, eorum qui ſunt perducendi ad vitā, 1ª.q.24.1.c. 6

Pythagoras & Socrates nihil ſcripſerunt, quia fuerunt excellentiſſimi doctores, 3ª.q.42.4.c. 7

Scurrilitas eſt iocularitas, ex defectu rationis, non valentis cohibere geſtus exteriores, 22æ.q.148.6.c. 1

Scurrilitas, pertinet ad verba, ratione inhoneſtatis. multiloquium vero ratione ſuperfluitatis, 22æ.q.55.5.4m.ª.q. 148.6.c. 2

Scurrilitas procedit ex actu gulæ. non autem ex actu luxuriæ, ſed ex voluntate eius ideo pertinet ad vtramque, 22æ q.148.6.3m. 3

¶Se, eſt relatiuum reciprocum. Ideo magis dicit vnitatem ſuppoſiti, quàm ille terminus, idem, 3ª.q.3.2.2m.

¶Sebaſtianus vtiliter latitabat ſub veſte militari, in domo Diocletiani, vt deficientes in tormentis confortaret, 22æ.q.19.10.2m.

¶Seculum nihil eſt aliud, niſi periodus cuiuſlibet rei, pro quo aliquando ponitur æuum, vel æternum, 1ª.q.10.2.2m.ª.6.1m.

¶Securitas perfecta, pertinet ad præmium virtutis. Sed ſecuritas ſecundum participationem eſt conditio alicuius virtutis, 22æ.q.129.7.3m. c

Securitas non eſt idem quod fortitudo, ſed eſt conditio eius, & magnanimitatis, ſi ſit quando, & in quibus debet, 22æ. q. 129. 7.2m.ª.2m. 2

Securitas opponitur timori, priuatiue tantum, audacia vero contrarie, 12æ.q.45.1.3m. 3

Securitas magis opponitur timori, quàm pertinet ad ſpem. Nec cauſat negligentiam, niſi inquantum diminuit æſtimationem ardui, 12æ.q.46.1.1m. 4

¶Sedere neceſſe eſt Socratem, dum ſedet, 12æ.q.49.6.2. 1

Sedere ad dexteram patris in beatitudine eius, vel habere regiam & iudiciariam poteſtatem, conuenit ſoli Chriſto, ſecundum vtranque naturam, 3ª.q.58.3.3m.ª.q.58.0. 2

Pater nullo modo ſedet ad dexteram filii, nec ad dexteram ſpiritus ſancti, nec filius, ſed econuerſo, 3ª q.58.1.3m 3

Sedere ad dexteram patris, conuenit ſpiritui ſancto, ſecūdum veritatē, inquantum eſt æqualis ei, Sed non appropriatur ei æqualitas, nec ſeſſio dextræ, ſed filio, 3ª.q.58.2.3m. 4

Quilibet ſanctus, eſt conſtitutus ad dexteram Dei. Sed non ſedet ibi, quia habet beatitudinem, ſed non cum dominatiua poteſtate, quaſi propriam & connaturalem, 3ª.q.57.4.2m. 5

Nullus ſedet ibi in ſiniſtra, quia ibi nulla eſt ſiniſtra, id eſt nulla miſeria, 3ª.q.58.1.2m. 6

¶Seditio & ſchiſma, continentur ſub diſcordia, ſ. partium multitudinis ad inuicem, 22æ.q.42.1.1m.ª.3m. 1

Seditio, eſt ſpeciale peccatum, ſ. mutua impugnatio inter partes multitudinis, vel præparatio ad pugnā. Rixa vero eſt vnius ad vnum, vel paucorum ad paucos. Sed bellum eſt inter diuerſas multitudines. Et verū quæ eſt pugna in actu, non præparatio, 22æ.q.42.1.0. 2

Seditio eſt ſemper de ſe peccatum mortale. Et eſt grauius rixa. Et principaliter, eſt in procurantibus: ſecundo, in ſequentibus, non autem in defendentibus bonum commune, 22æ.q.42.2.0. 3

Seditio opponitur vnitati, & paci multitudinis, 22æ.q.39.princ.ª.q.42.1.2.c. 4

Seditio opponitur vnitati temporali, & ſeculari: ſchiſma vero, ſpirituali. Prima eſt cum præparatione ad pugnam, non autem aliud, 22æ.q.42.1.2m. 5

¶Segnities eſt fuga operationis, & ex timore laboris, 12æ.q.41.4.0.ª.q.44.4.3m.

¶Semen extenſo nomine, dicitur non ſolū ſperma, ſed etiam menſtruū, 3ª.q.31.5.2.3m. 1

Semen non fuit pars aliqua pars in actu, reſpectu generantis, ſed in potentia totum ſecundum potentiam actiuam, 1ª.q.119.2.0. 2

Semen eſt de ſuperfluo alimenti, 1ª.q.119.2.c. 3

Semen eſt ſuperfluum, reſpectu nutrimenti: ſed eſt neceſſarium: quo indiget natura ad generationem, 22æ.q.153.3.1m. 4

Semen eſt album: quia eſt ſpumoſum: vt poſſit continere ſpiritum vitalem: in quo eſt virtus formatiua vt formetur: ſed magis vt moueat, 1ª.q.118.1.3m. 5

Semen maſculi: non occurrit ad generationem ſicut materia in compoſitione genitoris: ſed ſicut agens, 1ª.q.28.3.4m.ª.q.31.5.c. 6

Semen mulieris nihil facit ad generationem prolis: ideo aliquæ concipiunt ſine eo, 1ª.q.118.3.2ª.ª q.31 3 3m. 7

Filius eſt de ſubſtantia patris: quia ſemen ſecundum potentiam actiuam: eſt potentia totum: licet non ſit actu aliqua pars patris, 1ª.q.119.2.1m. 8

9 Virtus animæ, quæ eſt in ſemine, per ſpiritum qui eſt in ſemine, format corpus in generatione. ª q. 3. 1. 1m.

10 Virtus formatiua ſeminis, dicitur intellectus, quia operatur ſine organo, 1ª. q. 118. 1. 3m.

11 Homines pingues, & animalia magna vt elephas, pauci ſunt ſeminis, & paucæ generationis, quia conuertitur in pinguedinem & ſubſtantiã, 1ª. q. 119. 2. c ſi.

¶ Senarius numerus, dicitur numerus perfectus, ratione partium, quia conſurgit ex omnibus ſuis partibus aliquotis: ideo congruit perfectioni vniuerſi & operum Dei in ſex diebus, 1ª. q. 74. 1. c.

¶ Senes ſunt ſuſpicioſi, & amant vinum, propter frigiditatem: ſed ſunt magni, & ſunt fabuloſi, 12ª. q. 60. 1. c.

1 ¶ Senſibile duplex, ſ. per ſe, & per accidens: ſenſibile per ſe duplex, ſ. proprium & commune, 1ª. q. 17. 2. c. *. q. 78. 3. 2m.

2 Similitudo ſenſibilium, eſt in ſenſu triplicitur ſ. primo, & per ſe, reſpectu ſenſibilium propriorum, per ſe, ſed non primo, reſpectu communium, & per accidens tantum, reſpectu ſenſibilium, per accidens, 1ª. q. 17. 2. c.

3 Senſus in actu, eſt ſenſibile in actu, 1ª. q. 14. 2. c. *. q. 55. 1. 2m.

4 Senſibilium aliqua immutant ſenſum, ſpiritualiter tantum, vt color: quædam materialiter, vt guſtabile & tangibile: alia vero vtroque modo, 1ª. q. 67. 3. c. *. q. 78. 3. c.

1 ¶ Senſualitas. *. Aliquid pertinet ad ſenſualitatem dupliciter, ſ. vt præambulum ſicut apprehenſiue ſenſitiuæ: & eſſentialiter, vt appetitiue tantum 1ª. q. 81. 1. 1m.

2 Senſualitas dicitur à ſenſu, & eſt vis appetitiua ſenſitiuæ partis, 1ª. q. 81. 1. c.

3 Senſualitas non nominat ſimpliciter vnam potentiam, ſed vnam ſecundum genus, ſ. appetitiuam ſenſitiuam, 1ª. q. 80. 2. c.

4 Senſualitas nominat appetitum ſenſitiuum, vt indiſtinctus incompletus & depreſſus eſt: ideo non poteſt eſſe ſubiectum virtutis, ſed perpetuæ corruptionis, ideo differt tantum ratione à concupiſcibili & iraſcibili, quia nominant idem, ſed oppoſito modo, 1ª. q. 81. 3. 1m. *. 12ª. q. 74. 3. 2m.

5 * Singuli motus ſenſualitatis, ſunt in poteſtate noſtra, non autem omnes ſimul, 12ª. q. 74. 3. 2m. * 22ª q. 154. 5. c.

6 Ratio tripliciter ſe habet ad motum ſenſualitatis, de genere peccati mortalis ſ. vt imperans vel conſentiens, vt reſiſtens, & neutraliter, primo modo peccat mortaliter, tertio venialiter, non autem ſecũdo, ſed meretur, 22ª. q. 154. 5. c.

7 Senſualitas non poteſt ſanari à corruptione fomitis, niſi per miraculũ, quod tamen non fit in hac vita quadruplici ratione, ſcilicet quia ipſe Deus ſecundum ordinem ſuæ ſapientiæ ſic diſpoſuit, & quia donum gratiæ quæ per Chriſtum nobis confertur, quamuis ſit efficacius, quam peccatum primi hominis, non tamen ordinatur ad remouendum corruptionem prædictam, quæ eſt naturæ, ſed ad remouendum culpam perſonæ, ſimiliter etiam huiuſmodi corruptio quamuis ſit contra ſtatum naturæ primitus inſtitutæ, eſt tamen conſequens principia naturæ ſibi relictæ. Et etiam homini vtile ad vitandum elationis vitium, vt ſenſualitatis infirmitas maneat poſt baptiſmum, 12ª. q. 74. 3. 2m.

1 ¶ Senſus eſt potentia paſſiua, 1ª. q. 79. 3. 1m.

2 Senſus eſt virtus corporea, ideo eſt cognoſcitiuus corporalium tantum, & non ſpiritualium, 1ª. q. 12. 3. c. *. 4. 3m. * q. 85. 1. c. *. 2ª. q. 3. 5. c. *. 22ª q. 6. c.

3 Non diuiditur ſenſus igne, 1ª. q. 79. 2. 1m.

4 * Senſus eſt quædam deficiens participatio intellectus, 1ª. q. 77. 7. c.

5 Senſus quandoque ſumitur pro iudicio rationis, 22ª. q. 46. 1. c. 3m.

6 Senſus dicitur tripliciter, ſ. natura ſenſitiua, potentia, & actus, 1ª. q. 79. 1. 1m.

7 Senſus exteriores ſunt tantum quinque, ſecundum quinque modos immutationis ab obiectis, ſ. viſus, auditus, olfactus, guſtus, & tactus, 1ª. q. 78. 3. c.

8 Senſus interiores ſecundum Ariſtotelem, ſunt tantum quatuor, ſecundum quatuor modos operationum, ſ. ſenſus communis, imaginatiua, æſtimatiua in aliis animalibus ſiue cogitatiua in homine, & memoria ſenſitiua, licet ſint quinque, ſecundum Auicennam, ſcilicet ſenſus communis, imaginatiua, phantaſia, æſtimatiua, & memoria ſenſitiua, 1ª. q. 78. 4. c.

9 Senſus non apprehendit rationem eſſendi, nec intentionem entis, nec formam ſubſtantialem, niſi per accidens, ſed tantum accidentia ſenſibilia, 1ª q. 5. 2. 2m. *. q. 17. 3. c. *. q. 78. 4. c ſi.

10 Senſus non poteſt cognoſcere ſubſtantiam, 22ª. q. 8. 1. c.

11 Senſus non poteſt cognoſcere vniuerſalia, quia non poteſt recipere formam immaterialem, quia ſemper recipit in organo corporali, 1ª. q. 12. 4. c. * q. 84. 1. c. *. 12ª. q. 2. 6. *. q. 29. 6. c. *. q. 30. 3. c.

12 Nullus ſenſus diſcurrit à cauſis ad effectus, nec econuerſo, ſed tantum intellectus, 1ª. q. 58. 3. c. *. q. 83. 1. c.

13 Senſus dupliciter immutatur, ſ. interius, & exterius ab obiecto, 1ª. q. 111. 4. c.

14 Senſus exterior apprehendit tantum rem præſentem, interior autem etiam abſentem, 1ª. q. 78. 4. c. 5m. * q. 81. 3. 3m. *. 12ª. q. 15. 1. c. *. q. 17. 7. 3m. *. q. 31. 1. 1m.

15 Obiectum ſenſus communis, eſt ipſum ſenſibile, quia cum ſit vna potentia extendit ſe ad omnia obiecta quinque ſenſuum exteriorum, 1ª. q. 1. 3. 2m.

Senſus communis, non eſt communis vt genus, ſed vt radix & principiũ ſenſuum exteriorum, vel vt recipiens obiectum ſub vniuerſaliori ratione formali, 1ª. q. 1. 3. 2m. *. q. 78. 4. 1m. 16

Senſus communis fertur in omnia ſenſibilia, ſecundum vnam communem rationem, ad quam nullus ſenſuum propriorum pertingere poteſt, 1ª. q. 1. 3. 2m. 17

Senſus communis, cognoſcit differentias ſenſibilium diuerſorum generum, & intentiones ſenſuum non autem ſenſus proprius, 1ª. q. 14. 2. 3m. *. q. 57. 2 c. *. q. 78. 4. 2m. 18

Senſus proprius diſcernit inter contraria ſenſibilia, inquantum participat aliquid de virtute ſenſus communis, ſed vltimum iudicium & vltima diſcretio, pertinet ad ſenſum communem, qui iudicium aliorũ perficit, 1ª. q. 78. 4. 2m. ſi. 19

Senſus formati habent propriam operationem. ſ. iudicium de propriis obiectis, ſed iudicium eorum, ſenſus communis perficit, 1ª. q. 78. 4. 2m. ſi. 20

* Sentire & intelligere, ſunt actiones immanentes, 1ª q. 14. 2. 1m. *. q. 54. 2 c. *. 12ª. q. 31. 5. c. 21

Sentire non ſemper accipitur pro actu ſenſus, ſed quãdoque pro actu intellectus, ſecundum quod intellectus quandoque ſenſus dicitur, 1ª. q. 54. 5. 1m. *. 22ª. q. 46. 3. c. 1m. 22

Senſus theologiæ duplex, ſ. literalis vel hiſtoricus, quẽ voces ſignificant, & ſpiritualis vel myſticus, quem res habẽt. Et eſt triplex allegoricus, id eſt figuratiuus, tropologicus, ſ. moralis, & anagogicus, ſ. cœleſtis, 1ª. q. 1. 10. c. *. 12ª. q. 102. 2. c. 23

In ſacra ſcriptura, præter principalem ſenſum quem auctor intẽdit, poſſunt alii ſenſus, non incongrue aptari, 1ª q. 1. 9. 2m. *. 10. 1m. *. q. 102 1. c. 24

Nulla alia ſcientia vel ſcriptura, præter ſacram ſcripturam, habet ſenſus ſpirituales, ſed tantum literalem, 1ª. q. 1. 10. c. 25

Multiplicitas iſtorum ſenſuum, non facit æquiuocationem, nec aliquam ſpeciem multiplicitatis, 1ª q. 1. 10. 1m. 26

Senſui literali ſacræ ſcripturæ, nunquam poteſt ſubeſſe falſum, 1ª. q. 1. 10. 3m. 27

Senſus literalis eſt, quem auctor ſacræ ſcripturæ intendit, 1ª. q. 1. 10 c. 28

Senſus ſpiritualis ſacræ ſcripturæ, fundatur ſuper literalem, & eum præſupponit, 1ª. q. 1. 10. c. 1m. 29

In vna litera ſacræ ſcripturæ, ſunt plures ſenſus literales, 1ª. q. 1. 10. c ſi. 30

Senſus parabolicus, continetur ſub literali, non autem figura eius, 1ª. q. 1. 10 3m. * 12ª. q. 102. 2 c. 31

Nihil continetur ſub ſenſu ſpirituali neceſſarium fidei, quod ſcriptura non tradat alicubi maniſeſte per ſenſum literalem, 1ª. q. 1. 9. 2m. *. 10. 1m. 32

¶ Sententia eſt applicatio iuris, ad particulare factum, 12ª. q. 96. 1. 1m. *. 22 q. 60. c. 1

¶ Separatio eſt delectabilis dupliciter, ſcilicet inquantum tollitur contrarium perfectioni rei, vel inquantum aliqua vnio fit, 12ª. q. 36. 3. 3m. *. 3m.

¶ Septembes eſt quaſi totus ſolennis, apud Iudæos, ſicut & ſeptimus dies, 12ª. q. 102. 4. 10m.

Septenarius numerus vniuerſitatem ſignificat, 12ª. q. 102. 5. 5m.

¶ Sepultura. *. Mos cuiuſcunque gentis in ſepultura, & in officiis eius ſeruari debet, 3ª. q. 51. 2. 2m. 1

Terra non conſecrata in ſepulturam, poteſt emi in ſepulturam, & ſepultura iam conſecrata, poteſt vendi ratione materiæ, in neceſſitate eccleſiæ, ſicut & calix conſecratus ratione materiæ, non autem poteſt vendi ratione conſecrationis, vel officii, vel proceſſionis in funere alicuius, vt ſcilicet aliquis pro pecunia ibi ſepeliatur, tamen non dantes oblationes debitas pro ſuſtentatione, poſſunt compelli dare ſecundũ conſuetudinem, & poſſunt puniri per ſacramentorum ſubſtractionem, non per ſacerdotem cui ſunt oblationes ſoluendæ, ne videatur pro ſacramentorum vel ſacramentalium exhibitione, aliquid exigere, ſed per aliquem ſuperiorem, 22ª. q. 86. 1. 3m. *. q. 100. 2. 4m. *. 3. 1m. *. 4. 1. *. 3m. *. m. 2

Sepultura non confert mortuo quo ad ſpiritum, ſed quo ad honorem eius, & pium affectum viuorum: ideo pro ea quidam commendantur: 22 . q 32. 2. 1m. 3

Sepulturam non ponit Chriſtus inter opera miſericordiæ: ſed ſolum ea quæ ſunt euidentioris neceſſitatis, 22ª q. 32. 2. 1m. 4

Chriſtus voluit crucifigi vbi ſepultus eſt Adam, ſ. in Hebron, ſed in Caluariæ locum communem damnatorum: vt oſtenderetur quod crux Chriſti eſt in remedium contra peccatũ totius mundi: & non tãtum contra peccatum perſonale Adæ, 3ª. q. 46. 10. 3m. 5

Sepultura Chriſti, operata eſt efficienter noſtram ſalutem: ſicut & mors eius, 3ª. q. 51. 1. 1m. *. 2. 4m. 6

Chriſtus fuit ſepultus conuenienti modo: & redditur ratio literalis: & myſtica omnium geſtorum circa hoc, 3ª q. 51. 2. c. 7

Chriſtus fuit conuenienter ſepultus ad probandum veram eius mortẽ: ad ſpem reſurrectionis noſtræ: & ad exemplum quod abſcondamur à turbinibus, 3ª q. 51. 1. c. *. 2. 4 c. *. q. 52. 4. c. 8

Chriſtus fuit in ſepulchro: tantum vna die vſuali & duabus noctibus, ſ. integra ſex horis, 3ª. q. 51. 4. c. *. q. 52. 4. c. *. q. 53. 2. c. 9

¶ Seraphin interpretantur ardentes: ſeu accendentes, 1ª. q. 63. 7. 1m. *. 9. 3m. *. q. 108. 5. 5m. *. q. 109. 1. 3m. 1

Seraphin

3 Seraphin dicitur ab incendio, ſecundum tres proprietates ignis, ſcilicet motum continui ſurſum, exceſſus feruoris, & lucis, 1ª.q.108.5.5m.
3 Seraphin eſt primus ordo primæ hierarchiæ angelorum, quia in amando eſt completiſſima vnio ad Deum, quia facit interiora amati penetrare, 1ª.q.63.7.1m.*.q.3m.* q.108.5.1m.*.q.109.1.3m.
4 Imagines cherubin & ſeraphin fuerunt in templo Salomonis, non quidem ad cultum, vt adorarentur, ſed ad myſterium, 12æ.q.102.4.6m. cor ſi.
1 Sermo.*. In ſermone eſt aliqua gratia gratis data, ad efficaciter loquendum, ſicut donum linguarum, ad poſſe intelligi à diuerſis, 22æ.q.177.1.0.
2 Gratia ſermonis, dupliciter ſubtrahitur, ſ. vel propter culpam auditoris vel prædicatoris, & bona opera vtriuſque non merentur eam, niſi remouendo impedimenta eius, 22æ.q. 7.1.3m.
1 ¶Seruire.*. Qui ſeruit homini, ſufficit quòd ei ſubiciatur obediendo in licitis ſed qui ſeruit Deo, oportet quòd ſubiiciatur ei interius bonum affectum habendo, 22æ.q.105.5.0.
2 Copula carnalis retrahit animum à ſeruitio Dei, propter vehementiam delectationis, & ſolicitudinem, 22æ q.186 4.c
1 ¶Seruitus.*. Seruus dicitur ad dominum, ideo vbi eſt ſpecialis ratio dominii, oportet eſſe ſpecialem rationem ſeruitutis, 22æ.q 81.1.3m.*. q. 04.5.0.
2 Relatio ſeruitutis & dominii, fundatur ſuper actione & paſsione, ideo proprie non conuenit naturæ, ſed perſonæ ſecundum naturam, 3ª.q. 20.1.2 .2.c.
3 Seruitus naturaliter refugitur, quia eſt impeditiua boni vſus poteſtatis, 12æ.q.2.1.3m.
4 Seruitus eſt contra naturam, quo ad primam intentionem naturæ, non autem contra ſecundam, quia naturalis ratio ad hoc inclinat, & hoc appetit natura, vt quilibet ſit bonus. ſed ex quo aliquis peccat, natura etiam inclinat, vt ex peccato pœnam reportet. Et ſic ſeruitus in pœnam peccati introducta eſt, 12æ q 94.5.3m.
5 Seruitus quæ eſt de iure gentium, eſt naturalis, non quidem abſolute, ſed ratione vtilitatis conſequentis. ſcilicet quòd quis regatur à ſapiente, & iuuet eam, 12æ.q.94.5.3m.*.22æ.q.57.3.2m.
6 Homo eſt ſeruus alterius hominis ſecundum corpus, non autem ſecundum mentem. 22æ.q.104.5.c 2m.*.6.1m.*.q.122.4.3m.
7 Vernaculus, i. in ſeruitute natus, vel ſeruus emptus ad ſeruitium Iudæorum. ſi ſit Chriſtianus, liberatur à ſeruitute, nullo pretio dato. Si vero in fidelis exiſtens ſit emptus ad mercationem, tenentur per ſtatutũ eccleſiæ infra tres menſes exponere eum venditioni, nec in hoc iniuriam facit eccleſia, 22æ.q.10.10.c.
8 In ſpiritualibus eſt duplex ſeruitus & duplex libertas. ſ. peccati, & iuſtitiæ, 22æ.q.183.4.c.
9 Seruitus triplex, ſcilicet peccati hominis, & Dei, 22æ.q.122.4.3m.*.q.183.4 c.
10 Homo iuſte relictus eſt à Deo in ſeruitute diaboli, licet ille iniuſte inuaſerit eum, 3ª.q.46.3.3m.*.q.48.4.2m * q.49 2.c.
11 Seruitus peccati, eſt vere ſeruitus, ſed eſt libertas ſecundum opinionem tantum. ſeruitus autem Dei eſt econuerſo, 22æ.q.183.4.c.
12 Cum per matrimonium alter coniugum alteri obligatur ad libere reddendum debitum, ſeruitutis conditionem neceſſe eſt dirimere matrimonium, dummodo ſit ignorata, Suppl.q.52.1.0.
13 Cum matrimonium ad ius naturæ referatur, poteſt ſeruus ſine domini ſui conſenſu libere matrimonium contrahere, Suppl.q.52.2.c.
14 Vir cum ſubiiciatur vxori in his tantum, quæ ad actum naturæ ſpectãt, poteſt alteri ſe in ſeruum dare, abſque ſuæ vxoris conſenſu. Suppl.q. 52.3.0.
15 Proles ac filii matrem potius ſequuntur in libertatis ac ſeruitutis conditione, quam patrem: Quanquam in quibuſdam hoc excipiatur terris, in quibus proles deteriorem ſequitur conditionem. Suppl. q. 52.4.c.
¶Sexta dies creationis, 1ª.q. 70.1. c.*. q.72.0.*.q.90.4.c.*.q.91.4.5m.
1 ¶Sexus.*. Diuerſitas ſexuum in eodem, vel in diuerſis, cauſatur ex virtute cæleſti, & ex diſpoſitione materiæ, 1ª.q.115.3.4m.
2 Prophetia poteſt conuenire mulieri, quia attenditur ſecundum mentẽ illuminatã à Deo, ex qua non eſt diuerſitas ſexuum, 22æ.q.177.2.2m.
¶Sibylla expreſſe prophetauit de Chriſto, 22æ. q. 2.7. 3m.*.q.72.6.1m.
¶Sicut, importat ſimilitudinem, non autem æqualitatem, 1ª. q. 60.4.2m.
1 ¶Significatio.*. Terminus ſingularis, idem ſignificat & ſupponit ſecundum ſophiſtas, non autem terminus communis, 1ª. q. 39. 4. art.1.
2 Nomen non ſignificat, niſi mediante conceptione intellectus, 1ª.q.13.1.c.*.4.c.1m.*.9.2m.
3 Modus ſignificandi, ſequitur modum intelligendi, 1ª.q.45.2. 2m.
4 Ad proprietatem locutionis, requiritur res ſignificata, & modus ſignificandi, 1ª.q.39.4.5.c.
5 Variatio dictionis in principio, mutat ſignificationem, & variatio in fine, mutat conſignificationem apud Latinos. Sed apud Græcos mutat in verbis, etiam in princ. 3ª.q.60 7. 3m.
1 ¶Signi poteſt eſſe ſignum, reſpectu diuerſorum: & ſui vt eſt in alia ſpecie, non autem in eadem ſpecie, 3ª.q.48.3.2m.
2 Signum multorum ordinatorum ad vnum, non eſt ambiguum & fallax, ſed eſt certum, 3ª.q.60.4.1m.
Signum quandoque dicitur cauſa. ſ. quando eſt notior effectu. Sed ſæpius dicitur de effectu, & diuiditur contra cauſam. Tamẽ ideo potius dicit ſcriptura, vt luminaria ſint in ſigna, quam in cauſas, vt occaſionẽ idololatriæ tolleret, 1ª.q.70.2.2m. 3
Cauſa principalis non poteſt proprie dici ſignum effectus, licet occulti & cauſa ſit ſenſibilis, & manifeſta. ſed tantum cauſa inſtrumentalis, 3ª q 62.1.1m. 4
Signum primo & principaliter conuenit ſenſibilibus. Non autem intelligibilibus, niſi vt ſunt manifeſtata per ſenſibilia, 3ª.q.60 4.1m. 5
Petere ſignum à Deo, contingit dupliciter, ſcilicet ad explorandum poteſtatem Dei, vel veritatem dicti eius. & ad inſtructionem. Primum eſt peccatum tentationis Dei, non autem ſecundum, 22æ.q 97. 2.3m. 6
Multa ſigna præcedent diem iudicii. Suppl.q 73.1.0. 7
Sol & Luna obſcurabuntur ad incutiendum terrorem hominibus, Suppl.q.73.2.c. 8
Virtutes propter rei nouitatem & ſplendorem mouebuntur. Suppl. q. 73.1.0. 9
¶Syllogiſmus.*. In agendis ſit ſyllogiſmus, cuius maior vniuerſalis, eſt intellectus practici, minor vero particularis, eſt rationis particularis. i. cogitatiuæ. concluſio autem eſt in electione operis, 12æ.q.76.1.c.* q.90.1 2m. 1
Syllogiſmus neceſſario eſt in quolibet actu virtutis & peccati. Sed temperatus & intemperatus ſyllogizant ex triplici propoſitione continens autem, & incontinens, ex quadruplici propoſitione, ſed diuerſimode, 12æ.q.77.2.4m. 2
¶Syluester Papa excommunicauit eos à quibus exulauit, non quidem ex vindicta, ſed ex zelo Dei, 22æ.q 108.1.4m.
¶Symbolum.*. Neceſſe fuit edere plura ſymbola, contra diuerſas hæreſes, nec differunt, niſi quod explicatur in vno, implicitum in alio, 22æ.q.1.9.2m.* 10.1m.*.2m. 1
Edere nouum ſymbolum pertinet tantum ad Papam, ſicut & cætera pertinentia ad totam eccleſiam, 22æ.q 1.10.0.*.q.11.2.3m. 2
In ſymbolis dicitur credo in Deum, in perſona eccleſiæ, cuius fides eſt formata, quæ inuenitur in omnibus illis, qui ſunt numero & merito de eccleſia: & vt ſiqui fideles fidem formatam non habent, ad hanc formam pertingere ſtudeant 22æ.q.1.9.3m. 3
In ſymbolo apoſtolorum, melius dicitur ſanctam eccleſiam, quam in ſanctam eccleſiam; Tamen ſi dicatur, in ſanctam eccleſiam, intelligitur in ſpiritum ſanctum, ſanctificantem eam, 22æ.q.1.9.5m. 4
In quolibet concilio compoſitum eſt aliquod ſymbolum, non quidem aliud à præcedenti ſed explicans aliquid implicitum in priori, contra nouam hæreſim, 1ª.q.36.2 2m. 5
In ſymbolo patrũ nihil explicatur de deſcenſu Chriſti ad inferos, quia nullus error exortus eſt contra hoc, 22ª.q.1.9 4m. 6
Symbolum patrum, publice cantatur in miſſa, quia editum fuit fide iam manifeſtata, & eccleſia pacem habẽte, & eſt declarans ſymbolum apoſtolorum, editum tempore perſecutionis, fide nondum propagata. Ideo ſymbolum apoſtolorum occulte dicitur in prima, & in completorium, quaſi contra tenebras errorum præteritorum & futurorum, 22æ.q 1.9 6m. 7
Symbolum patrum dicitur ſtatim poſt euãgelium. quaſi expoſitio eius, Illud autem ſymbolum Athanaſii, dicitur in prima, quaſi expulſis iam hæreticorum tenebris Et vtrunque dicitur tantum in diebus, in quibus homines magis conſueuerunt venire ad eccleſiam, & in quibus ſolennizatur aliquid de pertinentibus ad articulos fidei, 3ª. q. 83. 4c. 8
Athanaſius compoſuit manifeſtationem fidei, non quidem per modum ſymboli, ſed per modum doctrinæ, licet auctoritate Papæ, habeatur vt regula fidei, quia integram fidei veritatem breuiter continet, 22æ.q.1.10.3.3m. 9
¶Similitudo eſt relatio æquiparantiæ, non tamen ſemper denominat vtrunque extremorum, ſed tantum quando forma eſt æqualiter & eadem ratione in vtroque extremorum, 1ª.q.4.3.4m.*.q.42.1.3m. 1
Similitudo duplex, ſ. participationis eiuſdem formæ, & proportionis, 1ª.q.4 3.0.*.q.14.3.2m. 2
Similitudo duplex. ſ. repræſentationis, & ſecundum conuenientiam in natura. Prima requiritur inter cognoſcens & cognitum, non autem ſecunda, 1ª.q.85.8.3m.*.q 88.1.2m. 3
Similitudo duplex, ſ. vt principium, & vt principiatum. Prima dicitur exemplar, ſecunda vero imago, 1ª.q.35.1.1m. 4
Aliqua dicuntur ſimilia dupliciter, ſ. participando vnam formam, & ſecundum quod vnum imitatur alterum, ſecundum proportionalitatẽ. Prima ſunt compoſita, ideo nulla creatura eſt ſic ſimilis Deo, ſed ſolum ſecundo modo, 1ª.q.4.3.0.*.q.44 3.1m. 5
Similitudo triplex creaturæ rationalis ad Deum. ſ. ſecundum eſſe naturæ, ſecundum cognitionem, & ſecundum poteſtatem operandi ad beatitudinem obtinendam, 22æ.q.163 2.0. 6
Primas duas habuit angelus à principio, & tertiam appetiit. Sed homo, tantum primam habuit in ſua creatione, & reliquas appetiit, 22æ.q.163.2.0. 7
Verbum, idea, Deus, & quælibet cauſa, dicitur large ſimilitudo, idest, exemplar creaturæ, & effectus, non autem propriè, 1ª.q.35.1.1m.*.q 57.2.2m. 8
Similitudo conuenit verbo * inquantum ipſum eſt quædam ſimilitudo rei intellectæ, ſicut genitum eſt ſimilitudo generantis, ſed ad amorẽ

pertinet, non quod ipſe amor ſit ſimilitudo, ſed inquantum ſimilitudo, eſt principium amandi, & ideo genitum, ſ. verbum, eſt principium amoris, 1ª.q.3·.4.2m.

10 ❡Similitudo in diuinis, aliter pertinet ad verbum, & aliter ad amorem, 1ª.q 27.4.2m

11 Similitudo & diſſimilitudo in diuinis, attenditur ſecundum eſſentiam, non autem ſecundum relationes, 1ª.q.36.4.3m.

12 Similitudo & diſſimilitudo attenditur, non ſolum ſecundum qualitatem eandem vel diuerſam, ſed etiam ſecundum eundem vel diuerſum modum participandi, 12ª.q.52.3.c.

13 Conceptio intellectus, eſt ſimilitudo rei intellectæ, 1ª.q.27.2.c.6.

14 Species intelligibilis noſtri intellectus, non poteſt eſſe ſimilitudo principiorum indiuidualium, 1ª.q.14.11.1m.ª.12.c.

1 ❡ªSimonia eſt ſtudioſa voluntas, emendi vel vendendi aliquod ſpirituale, vel ei annexum, 22ª.q.100.1.0.

2 Simonia non eſt peccatum in ſpiritum ſanctum, 22ª q.100.1.2m.

3 Simonia eſt hæreſis, grauior hæreſi Macedonii, quo ad exteriorem proteſtationem, & ſimilitudinem, 22ª.q.100.1.1m.

4 Actus eſt ſpiritualis dupliciter, ſ. ratione principij, i. doni vel officij, & ratione finis. Primum licet vendere, non autem ſecundum, quia ſimonia eſſet, 22ª.q.100.2.0.

5 Oratio eſt ſpiritualis vtroque modo. Ideo non debet imponi pro pretio, quia eſſet ſimonia. Sed licet dare eleemoſynam pauperibus vt orent, 22ª.q.100.3.1m.

6 Licet vendere iuſtum patrocinium, & iuſtum conſilium. Non autem verum iudicium, id eſt ſententiam, nec verum teſtimonium, quia ad hæc tenentur iudex & teſtis, non autem aduocatus, vel iuriſperitus. Ideo eſſet ſimonia in cauſa ſpirituali, non autem in cauſa ſeculari, 22ª.q.71.4.0.ª.q 10·.3.3m.

7 Papa poteſt incurrere ſimoniam, ſicut & alii. Et grauius eſt peccatum, quanto papa eſt maior, quia non eſt dominus ſpiritualium, ſed diſpenſator, 22ª.q.100 1.·m.

8 Ante collationē beneficii, licet epiſcopo ſubtrahere de fructibus eius, ad pios vſus. Sed requirere ab eo cui cōfert eſt ſimonia, 22ª.q.100.4.3m.

9 Si quis clericus impendat prælato obſequium honeſtum, id eſt ad ſpiritualia, & ſit dignus eccleſiaſtico beneficio. Non autem ſi ſit inhoneſtū, vel ad carnalia, id eſt ad vtilitatem conſanguineorum, vel patrimonii eius, ſed eſt munus ab obſequio, & ſimonia, 22ª.q.100.5.1m.

10 Dare aliquid aduerſariis ne impediant in beneficio eccleſiaſtico, ante acquiſitum ius, eſt ſimonia, non autem poſt, 22ª.q.100.2.3m.

11 Permutatio vel tranſactio beneficii eccleſiaſtici ſine licentia, eſt ſimonia, quia nomine emptionis & venditionis, prohibetur omnis cōtractus ſpiritualium non gratuitus. Sed cum licentia prælati, & ex cauſa vtili vel neceſſaria, ſunt licitè, 22ª.q.100.1.6·.

12 Accipere aliquid temporale pro ſacramentis, eſt ſimonia Nec conſuetudo excuſat. Non autem accipere ad ſuſtentationem, 22ª.q.86.1.3m.ª.q.100.2.0.

13 Exigere aliquid pro abſolutione ab excommunicatione, quaſi pretium abſolutionis, eſt ſimonia, non autem quaſi pœnam pro culpa, 22ª.q.100.2.3m.

14 Exigere aliquid pro conſecratione, benedictione, ordinibus, chriſmate, oleo ſancto, vel alio ſpirituali, eſt ſimonia, niſi accipiantur vt ſtipendia, 22.q 00.2.·m.

15 Accipere aliquid pro diſpenſatione, commiſſione, correctione, doctrina ex officio ſpirituali, ſiſto faciendo, vel prætermittendo, etiam ad ſuſtentationem, eſt ſimonia, quia ex officio ad ea obligantur, & ſt pendia habent. Tamen viſitantes poſſunt, accipere procurationes, 22ª.q.100.3 ·m.

16 Statutum de non fienda proceſſione in funere, niſi dentur tot, eſt illicitum & ſimoniacum, nō autem quod proceſſio fiat, ſi tot dentur, 22ª.q.100.3.2.

17 Dare vel accipere aliquid quaſi pretium, pro prædicatione, propterea, oratione, officio, & huiuſmodi actibus ſpiritualibus eſt ſimonia. Nō autem accipere pro ſuſtentatione, ſecundum ordinationem eccleſiæ, vel conſuetudinem approbatam, non exigendo ob moties per ſubtractionem ſpiritualium, ſed per ſuperiorem, 22ª.q.100.3.0.

18 Hypocrita non videtur eſſe ſimoniacus, quia non dat ſpirituale, propter temporale, ſed demonſtrat ſanctitatem, & furatur laudem, 22ª.q.100 3.4m.

19 Emptores ſpiritualium, imitantur Simonem Magum in actu, venditores autem in intentione, quia voluit emere vt venderet. Giezi vero eſt eum vendidit, ideo ſecundi poſſunt dici ſimoniaci, & gieziti. primi vero, ſimoniaci tantum, 22ª.q.100.1.4m.

20 Simonia mentalis, & quodlibet aliud peccatum interius, nullam pœnā eccleſiaſticam incurrit, ſed diuinam, 22ª.q.100.·.6·.

21 Simonia & alia peccata, tollunt gratiam, & executionem ordinum. Non autem tollunt ſacramentum, nec impediunt ſuſceptionem eius, 22ª.q.100.·.1m.

22 Emens aliquid ſimoniace, punitur priuatione eiuſ libet rei talis. Dantes autem vel mediantes, puniuntur infamia, & depoſitione ſi ſint clerici, ſed laici excommunicatione, 22ª q.100.6.0.

23 Recipiēs beneficium ſimoniace, tenetur reſtituere illud, & omnes fructus quos potuit ſeu percipi, à diligenti poſſeſſore, deductis expenſis, licet alius dederit pro eo, neſciente, præter fructus conſumptos bona fide, niſi fuerit inimicus eius, vel impediret eum, vel niſi conſuluerit, nec poſt tantum habuerit, 22ª.q.100.6.3m.

Dans pecuniam ſimoniace, non poteſt eam repetere, licet recipiens eam teneat iniuſte, 22ª.q.100.6.1m. 24

Res ſimoniace, debet reſtitui eccleſiæ, in cuius iniuriam data eſt, niſi totum collegium ſit in culpa, 22ª.q.100 6.4m. 25

Nullus debet ordinari ab epiſcopo ſimoniace promoto etiam occulte, licet præcipiat vel excommunicet. Et ſi ordinetur, non poteſt exequi niſi diſpenſetur, licet ignoraret. Si vero epiſcopus ſit aliter ſimoniacus occultus, quilibet poteſt ordinari ab eo, 22ª.q.100.6.2m. 26

Suſcipiens ordinem ſacrum ſimoniace, etiam occulte, ſuſpenſus eſt quo ad ſe, & quoad alios. Sed dans ordinem, vel dans ſiue recipiens beneficium, vel medians, publici, ſunt ſuſpenſi vtroque modo: occulti vero, ſunt ſuſpenſi primo modo tantum, 22ª.q.100.6.2m.ª.2m. 27

Solus papa poteſt diſpenſare, cum promoto ſimoniace ſcienter. In aliis autem caſibus, epiſcopus poſt renunciationem facit quadruplicem diſpenſationem ſ. paruam, i. quo ad communionem laicam, magnam, vt ſit in ſuo ordine in alia eccleſia, maiorem, vt ſit in eadem in minoribus, maximam vero, vt in eadem eccleſia in qua aliquid ſimoniace acquiſiuit, maiores ordines exequatur, non tamen quod prælationem accipiat, 22ª.q.100.·.7m. 28

❡Simplex aut totum cognoſcitur, aut nihil, 1ª.q 58.5.c.ª.q.85.6.c.ª.22ª.q.2.2.2m. 1

Pluralitas rationum, non repugnat maxime vnitati & ſimplicitati, niſi quæ reducitur ad diuerſitatem rei. Ideo conuenit Deo, licet ſit omnino ſimplex, 1ª q 3.0 ª.q.9.1.c.ª.q 15.1.c.ª.q.28 3.c. 2

❡Simplicitas ad virtutem veritatis pertinens, dicitur ſimplicitas, quia non tendit in diuerſa, veritas autem dicitur, inquantum ſigna concordant ſignatis. Ideo ſimplicitas & veritas, differunt tantum ratione, 22ª.q.109.2.4m.ª.q.111.3.2m. 3

Simplicitas eſt virtus, ad quam pertinet directe præſeruare ſe à deceptione, 12ª.q.111.3.2m 4

Simplicitas facit intentionem rectam, non quidem directe, quia hoc facit omnis virtus, ſed indirecte, ſ. excludendo duplicitatem, per cuius oppoſitum dicitur, 22ª.q.109.2 4m. 5

❡Simpliciter dicitur dupliciter. ſ. abſolute, i. ſecundum naturam ſuam, ſiue ſine adiuncto, & totaliter, vniuerſaliter ſiue omnino, 22ª.q.58.10.2m.ª.q.109.4·.ª.3ª.q.50.5.c.

Vnumquodque dicitur ſimpliciter, vt eſt in actu, ſecundum quid vero vt eſt in apprehenſione, 12ª.q.6.6.c. 6

❡Simulatio proprie, eſt mendacium in ſignis factorum exteriorum Ideo ſemper eſt peccatum. Sed large ſumitur pro fictione, 22ª.q.111 1.0. 7

❡Synagoga fiebat in diuerſis locis, ad doctrinam: templum autem tantum in vno loco, ad ſacrificium. Et vtrique ſuccedit eccleſia, 12ª.q.102.4.3. 8

❡Synderesis non eſt potentia, ſed eſt habitus naturalis primorum principiorum, moralium, 1ª.q.79.12.0.ª.13.c.6.ª.3m.ª.12ª.q.94.1 2m ª.22ª.q.47.·.1m.ª.3m. 1

Actus ſynderesis eſt, remurmurare malo, & inclinare ad bonum, 1ª.q.79 1.c. 2

❡Synesis eſt virtus bene iudicatiua de agibilibus, ſecundum legem communem, gnome vero, ſecundum altiora principia. ſ. iura naturalia, ideo eſt altior, ·.q.21 1.2m.ª.12.q.57.6.0.ª.22ª.q.48.2 ſi.ª.q.51.·.4 0.ª.q.15.2.c. 3

❡Siniſtrum, ª. Dextra pars mundi, eſt auſtralis, ſiniſtra vero, aquilonaris, 2ª q.101.4 6.co.2. 1

Pars dextra, ſignificat bona ſpiritualia, & ſiniſtra, bona temporalia, 12ª q.102.·.co.2. 2

❡Synonyma dicuntur nomina ſignificantia idem, ſecundum eandem rationem, 1ª.q.13 4.1. 1

❡Situs.ª. Quæ pertinent ad ſitum, dicuntur de Deo metaphorice: vt ſedere, & ſtare, ª.q.·.1m. 1

❡ªSobrietas proprie eſt circa potum inebriatum. Largè vero, eſt circa omnem materiam, quia ſobrius dicitur, quaſi briam, i. menſuram ſeruans, 22 q.14·.2.princ.ª.q.149.2.0. 1

Sobrietas eſt ſpecialis virtus 22.q.1·9.2.0. 2

Sobrietas eſt maxime neceſſaria iuuenibus, quia in eis viget concupiſcentia, Mulieribus autem, quia in eis deficit robur mentis. Senibus vero & epiſcopis, omnibus miniſtris eccleſiæ, & regibus, propter officia & operationes eorum, 22·.q.1·9.1.0. 3

❡Socrates ditiſſimus Thebanus, abiecit magnum pondus auri, vt Athenis vacaret philoſophiæ, 22.q.186.·.3m. 1

❡Sodomia, id eſt coitus maſculorum, eſt ſpecies luxuriæ contra naturam, 22ª.q.14·.4.3m. ſi.ª.q.154.11.0.ª.12 4m.ª.4ª.q.7·.2.1m. 1

❡Sol aliqualiter influit in omnia corpora, 12ª.q.9·.·.2m. 1

Sol propter diſtantiam loci, non eandem caloris effectum habet in Dacia, quem habet in Aethiopia, 1ª q.·85.6.2m. 2

❡Solennitas vnicuique adhibetur, ſecundum conditionem eius, & iterum cum quis totaliter mancipatur alicuius, 22ª.q.88.7.c. 1

❡Solertia non eſt virtus, quia ſe habet ad bonum & ad malum, & magis dependet ex naturali ingenio, quam ex aſſuetudine, 22ª.q.49.4.0. 1

Solertia eſt ſubtilitas quædam, in non perſpecto tempore medii, ſecundum Ariſtotelem. Vel eſt habitus, ex repentino inueniens quod conuenit, 22ª.q.48.c. 2

Solertia

3 Solertia valet ad bene conſiliandum, ſed neceſſaria eſt in repentinis. 2a. q.49.4.2m.

1 ¶Sollicitudo eſt ſtudium adhibitum ad aliquid conſequendum, quod maius eſt, vbi eſt timor, & minus eſt, vbi eſt ſecuritas. 22æ. q.47.9. 3m. *.q.55.6.c.

2 Sollicitus dicitur quaſi ſolers citus, quia ex ſolertia animi, velox eſt ad proſequendum agenda 22æ.q.47.9.c. *.q.47.4.c.

3 Sollicitudo pertinet ad prudentiam. 22æ.q.47.9.o. *.q.48.5m. *.q.53. prin q.54.2.c.

4 Sollicitudo temporalium eſt illicita tripliciter, ſ. ſi in eis ponatur finis, vel ſuperfluũ ſtudium, vel timor. 12æ.q.108.3.5m. *.22æ.q.55.6.o q.83.6.2m. *.q.188.7.c.

5 Sollicitudo de futuris prohibetur, niſi immineat tempus eorum. 22æ.q.55.7.o. * q.188.7.2m.

1 ¶* Solitarius. *. Homo poteſt ſolitarius viuere dupliciter, ſ. vel quaſi ſocietatem humanam non ferens propter animi ſæuitiam, & hoc eſt beſtiale, vel per hoc quòd totaliter diuinis rebus inhæret, & hoc eſt ſupra hominem, ſecundo Philoſophus dicit in primo politicorũ, quòd ille qui aliis non communicat, aut eſt beſtia, aut Deus, i. diuinus. 12æ. q.61.1.c.ſi. 22æ.q.188.8.5m.

2 *Si autem abſque præcedenti exercitio ſolitaria vita aſſumatur, eſt periculoſiſſima, niſi per diuinam gratiã ſuppleatur, quòd in aliis per exercitium acquiritur: ſicut patet de beatis Antonio & Benedicto. 22æ.q.188.8.c.ſi.

¶Solitudo non eſt eſſentia perfectionis, ſed eſt inſtrumentum congruũ contemplationi, non autem actioni. 22æ.q.188.8.o.

1 ¶Solus, remouet conſortium dupliciter, ſ. vel ſimpliciter, i. ſolitarius, ſ. quòd nõ eſt cum alio eiuſdem naturæ, vel conditionis, vel reſpectu alicuius: primo modo ſtat cathegorematice, ſed ſecundo modo ſyncathegorematice. 1a.q.31.3.4.o.

2 Solus propriè determinat tantum ſubiectum, ſolum, autem, & tantum, poſſunt congrue addi ſubiecto & prædicato. 1a. q.31.3. 2m. *. 4.c.

3 *Hæc propriè non conceditur, Pater, vel Trinitas, eſt ſolus Deus, niſi ex parte prædicati intelligatur aliqua implicatio. 1a.q.31.3.2m.

4 Hæc propoſitio, ſolus Deus eſt pater, cathegorematice eſt falſa, ſed ſyncathegorematice eſt vera in triplici ſenſu, & eſt falſa in vno ſenſu, ſ. formaliter, & communiter 1a.q.31.4.5m.

5 Hæc propoſitio, ſolus pater eſt Deus, & aliæ ſimiles, cathegorematice ſunt falſæ, ſed ſyncathegorematice ſunt veræ in duplici ſenſu, & falſæ in vno ſenſu. 1a.q.31.4.o.

6 Hæc propoſitio, ſolus Deus creat, vel generat, vel eſt Deus, & aliæ ſimiles, ſunt falſæ cathegorematice, ſed ſunt veræ ſyncathegorematice, in duplici ſenſu. 1a.q.31.3.o.

1 ¶Somnium * Cauſa ſomniorum duplex, ſcilicet interior, id eſt, præcedens cogitatio, vel diſpoſitio corporis, & exterior, ſcilicet aer, cælum, dæmon, & Deus per angelos. 22æ. q.95.6.o. *.q.154.5.c. *.q.172.1.2m. *.3a.q.80.7.c.

2 Somnium quandoque eſt cauſa futurorum euentuum, ſ. inducendo ad operandum, & quandoque eſt ſignum eorum, ſ. quando idem eſt cauſa vtriuſque. 22æ.q.95.6.c. *.q.154.5.c.

¶Somnolentia & otioſitas, vt reducuntur ad torporem, ſunt filiæ acidiæ. 22æ.q.35.4.3m.

1 ¶Somnus *. In ſomnis nullus poteſt mereri, nec demereri, quia tunc nõ poteſt habere perfectum iudicium rationis: ſed poteſt eſſe ſignum præcedentis meriti, vel peccati. 1a.q.84.8.o. *.q.94.4. m. *.22æ.q.154.5.o.

2 Somnus poteſt eſſe peccatum mortale, vel ſaltem occaſio peccati mortalis ſcilicet quando ex hoc omittitur illud, quod quis facere debet, vel fit aliquid quod inclinat ad malum. 12æ.q.71.5.c.

1 ¶Sors propriè dicitur, cum aliquid fit, vt conſiderato eius euentu, aliquid innoteſcat. 22æ.q.95.3.c.

2 Sors triplex, ſ. diuinatoria, diuiſoria, & conſultoria: prima quæritur cognitio futuri; ſecunda habendi, tertia fiendi. 22æ.q.95.8.c.

3 Sors cuius euentus expectatur ex ſtellis, eſt vana & falſa: ſi autem à fortuna eſt vana tantum ſors diuiſoria, ſi vero à diabolo, eſt illicita, & prohibetur ſecundum canones. ſed ſi expectatur à Deo, non eſt mala ſecundum ſe, licet ſit peccatum quadrupliciter, ſ. ſi fiat ſine neceſſitate, vel ſine reuerentia, vel in terrenis, vel in electionibus eccleſiaſticis. 22æ q.95.8.c.

1 ¶Species duplex, ſcilicet natura communicabilis pluribus indiuiduis immediate ſecundum nomen & rationem æqualiter, participatam, vt homo, & intentio quieſcens in anima, vt ſpecies in anima. 1a.q.13.9.o.

2 Vnumquodque ſortitur ſpeciem ſecundum actum, & non ſecundum potentiam, ſed ſecundum formam, in compoſito ex materia & forma. 1a q.33.1.c. *. 2a.q.1.3.c.

3 Illud ſecũdum quod aliquid ſortitur ſpeciem, oportet eſſe fixũ & ſtans, quaſi indiuiſibile: & quicquid attingit illud ſub illa ſpecie continetur, & quicquid recedit ab eo in plus vel minus, pertinet ad aliam ſpeciem perfectiorem vel imperfectiorem. 12æ.q.52.1.c.

4 Nihil prohibet eſſe aliquam ſpeciem in aliquo genere, quæ aliqualiter operetur in omnibus ſpeciebus eiuſdem generis, ſicut ſol influit in omnia corpora. 22æ.q.47.5.2m.

1 ¶Spectacula de vtilibus & neceſſariis ad vitam, vt venatione, diſtrahũt animum, & debent vitari à pœnitente, licet ſint licita, cum debitis circunſtantiis. 22æ.q.167.2.c.2m.

Spectacula turpium, vitanda ſunt ab omnibus, ſed maxime à pœnitentibus. 22æ.q.102.6.8m. *.q.167.1.2m. 2

Inſpectio ſpectaculorum turpium, & ad peccata prouocantium ſtudioſa, eſt prohibita, & eſt peccatum, & eſt mortale quandoque: vnde & commiſtionem animalium diuerſæ ſpeciei, prohibet lex, ad tollendã vniuerſaliter occaſionem cõcupiſcentiæ. Animalia enim diuerſarum ſpecierum, non commiſcẽtur de facili, niſi hoc per homines procuretur. & ſic in aſpectu coitus animalium, excitatur hominis concupiſcentiæ motus: vnde etiã in traditionibus Iudæorum, prohibitum inuenitur, vt Rabbi Moyſes dicit, vt homines auerterent oculos ab animalibus coeuntibus 12æ.q.102.6.8m. *.q.167.2.c.1m. 3

¶Speculatio dicitur à ſpeculo, non autem à ſpecula: & reducitur ad meditationem, quia eſt viſio cauſæ per effectum. 22æ.q.180. habens ibi eſſe quieſ.3.2m.

¶Speculum. *. In ſpeculo fracto, reſultant multæ imagines, quia habet multas ſuperficies, cauſantes ſingulas reuerberationes, quia non habent ibi eſſe quieſcens. 3a.q.76.3.c.

¶Spes eſt virtus. 22æ.q.17.1.o. 1

Spes eſt virtus theologica. 12æ.q.62.3.o. *.22æ.q.17.5.o. *.q.18.1.b. *. 2.4m. 2

Spes poteſt eſſe informis, i. ſine charitate. 12æ.q.65.4.o. *. 5. 2m. 3

Spes informis, non eſt virtus. 12æ.q.65.4.o. *.5.2m. 4

Obiectũ principale ſpei eſt gloria animæ, non autẽ gloria corporis, ſed obiectũ ſecundarium. 22æ.q.17.5.8m. *.q.18.2.4m. *.3a.q.7.4.1m. 5

Spes habet duplex obiectum ſ. bonum expectatum, & auxilium Dei. 12æ.q.40.7.c. *.q.42.1.c. *.q.62.4.3m. *.22æ.q.17.1.1m. *.q.17.2. 4.c. *.6.3m. *.7.c. *.q.18.2.c. *.q.19.1.c. *.3a.q.7.4.1m. 6

Obiectum eius habet quatuor conditiones, ſcilicet bonum, arduum, futurum, & poſſibile. 12æ.q.40.1.o. *.2.q.67.4.c. *.q.41.2.c. *.q.42.3.c. *.q.3m. *.22æ.q.17.1.7.c. *.q.18.1.1m. *.2.c.3m. *.q.20.4.c. *.q.21.1.2. *.q.144.1.c. 7

Obiectum ſpei, non eſt poſſibile, vt eſt differentia veri, ſed vt poſſibile, dicitur ſecundum aliquam potentiam. 12æ.q.40.3.2m. 8

Spes poteſt eſſe de actu virtutis, qui eſt in poteſtate noſtra. 12æ.q.42.3.3m. 9

Spes eſt tantum eorum quæ non habentur à ſperante. 3a.q.7.8.2m. *.q.1m. 10

Spes & præſumptio, ſunt de malo abuſiuè, pro inordinato timore. 22æ.q.21.3.1m. 11

Spes directe reſpicit proprium bonum, non autem bonum alienũ, quia ſignificat motus. Motum autem ſemper eſt ad proprium terminum proportionatum mobili. 22æ q.17.3.c. 12

Sperare licet in homine, vt in cauſa ſecundaria, non autem vt in cauſa principali, ſed tantum in Deo. 22æ.q.17.4.o. *.5.c. *.q.25.1. m. 13

Proprium & principale obiectum ſpei virtutis, eſt beatitudo æterna, ſecundarium autem, ſunt alia bona. 22æ.q.17.2.4.o. *.5.c.1m. *.q.18. 2.c.3m. 14

Spes eſt de beatitudine, vt de vltimo fine, ſed eſt de gratia, vt de ducente ad finem. 12æ.q.69.2.3m. *.3.c. 15

Spes abſolute eſt tantum de bono proprio, ſed vt præſupponit amorẽ, poteſt aliquis alteri ſperare vitam æternam. 22æ.q.17.3.c. *.q.18.2. 3m. *.3.2 . *.3a.q.7.4.3m. 16

Nec eſt in beatis. 1a.q.67.4.5.o. *.22æ.q.18.2.o. *.3.c. *.q.19.11.3m 17

Nec in damnatis, ſed tantum in viatoribus hic, vel in purgatorio, vel in limbo patrum. 22æ.q.18.2.o. 18

Spes eſt ſubiectiue in potentia appetitiua, non autem in cognoſcitiua. 12æ.q.40.2.o. * 22æ.q.18.1.c. 19

Spes eſt iraſcibilis ſubiectiue. 1a.q.59.4.2m. *.12æ.q.23.1.2.c. * q.40.1. b. *.c.3. 20

Spes virtus eſt ſubiectiue in voluntate. 1a.q.50.4.3m. *.q.82.5.2. *. 22æ.q.18.1.o. *.3 d.26.q.2.5.o. *.q.2.2 c. *. Verit. q.153.5m. *. Virt.q.1.c.ſi. *.12m. *.q.4.2.o. 21

In brutis eſt ſpes, paſſio, & deſperatio. 12æ.q.40.3.o. *.3.d.26 q.1. 2.c. 22

Aliquid eſt cauſa ſpei dupliciter, ſ. faciendo aliquid eſſe poſſibile, vt diuitiæ, fortitudo, & omne augens poteſtatem hominis, vel faciendo æſtimationẽ de poſſibili, vt doctrina, & perſuaſio: ſed experientia eſt cauſa ſpei vtroque modo, licet ſit cauſa defectus eius tantum ſecũdo modo. 12æ.q.40.5.o. *.q.42.5.1m. *.q. 5. .c. Amor. 235. Appetitus. 32. Baptiſmus. 12. Concupiſcentia. 2. Confeſſio. 16. 23

Stultitia & experientia, ſunt cauſæ ſpei per accidens, remouendo ſcientiã, qua vere æſtimatur aliquid nõ eſſe poſſibile. 12æ.q.40.5.3m. *.6 c.ſi. *.3m. Correctio. 4. Eucch. Fides. 101. Fiducia. 7. Miſericordia. 49. Oratio 41. Paulus 24. 24

Iuuentus eſt cauſa ſpei, quia parum habet de præterito & memoria, & multum de futuro, & multos ſpiritus: ideo cor amplatur, & hinc animoſi, ſed parum experti. 12æ.q.40.6.o. 25

Senes deficiunt ſpe, propter experientiam, quæ facit æſtimationẽ impoſſibilis. 12æ.q.40.5.2m. 26

In ebrijs ſunt duæ cauſæ ſpei, ſ. inconſideratio, & caliditas, & multiplicatio ſpirituum propter vinum. 12æ.q.40.6.o. *.q.45.3.c. 27

Spes quo ad rem ſperatam, eſt ex gratia & meritis, ſed quo ad habitum, eſt tantum ex gratia. 22æ.q.17.1.2m. *.3.d.26.q.2.1.3m. *. Virt. q. 4.5.2m. Peccatũ. 96. Pignus. 1. Præſumptio. 2.12. Saluari. 7. Sepultura. 12.13. Timor. 12.15.31. 28

Spes præſupponit merita in propoſito, non autem in actu. 2a.q.62.4. 2m. *.q.65.4.c. *.3.d.26.q.1.ar.3.q.1.1m. *.Virt.q.4.1.3m. 29

30 Spes ſemper procedit ex gratia, vel habita, vel exſpectata, non autẽ ſemper ex habita, 12a. q. 6. 1. 4. 2m. * 2. d. 4. 1. 5. 4m. * 4. d. 2. q. 2. 2. 3m.
31 Spes præſuppon t amorem, & deſiderium rei ſperatæ, 22a. q. 128. 6m.
32 ¶ Effectus. * Spes extendit ſe in Deum, ratione diuinæ largitatis, à quo reſultat donum timoris, ex conſideratione propriæ prauitatis, 3. d. 26. q. 2. 1. 4m.
33 Spes per ſe adiuuat operationem dupliciter, ſ. ratione obiecti, & ratione effectus, ſ. delectationis, 12a. q. 40. 8. o.
34 Spes ſupra exſpectationem addit certitudinem, 3. d. 26. q. 1. 3. 1m. * q. 2. 2. c. Amor. 2. 5. 236. Audacia. 5. 9. &c.
35 Spes addit ſupra deſiderium quendam conatum, & eleuationem animi, ad conſequendum bonum arduum, 12a. q. 25. 1. c. * q. 46. 1. c.
36 Spes præcedit gaudium, & cauſat illud, 12a. q. 25. 1. c. Baptiſmus. 16. 95. Charitas. 61. 146. 150. 154. Confeſſio. 18.
37 Spes diuiditur contra memoriam, ratione delectationis, quæ eſt effectus vtriuſque, non autem ſecundum eſſentiam, 3. d. 26. q. 1. 1. 2m. Conſilium. 7.
38 Spes eleuat affectum hominis, ad ſummum bonum, vt adipiſcendum, Virt. o 2. 2. 5m. Correctio. 3. 3. 16. Delectatio. 3 c. e.
39 Habens ſpem, ſperat Deum cõſequi, & per ipſum omnia neceſſaria quãtumcunque difficilia obtinere, & omnia nociua quantúcunque difficilia repellere 3. d. 26. q. 2. 2. 2m. Exſpectatio. o Fiducia. 7. 8. Ira. 12. 39. 42. 53. 78. Iuſtus. 7. Matrimonium. 128. 132. Miraculum. 5.
40 Spes facit inhærere Deo, vt principio beatitudinis, fides autem, vt principio cognoſcendi veritatem, charitas vero, propter ſeipſum: ideo diſtinguuntur realiter, 22a. q. 17. 6. o. * q. 23. 6. c. * 3. d. 26. q. 2. 2. 3. q. 1. o. * Vni. q. 2. 3. c. * q. 4. 3. 9m. Modeſtia. S. Mors. 13. 23. Oratio. 16. 41. Pœnitentia. 52. Præſumptio. 13. Religio. 8. 44. 61. Saluati. 7. Triſtitia 14. Præſumptio. 13. Verecundia. 7. Virtus. 59. Viſio. 15.
41 Spes & fides, de ſubiectis humanæ poteſtati, non ſunt virtutes: ſed de iis quæ ſunt ſupra facultatem naturæ humanæ, excedunt omnẽ virtutem, homini proportionatam, 12a. q. 62. 1. 2m.
42 Spes directe reſpicit proprium bonum, non autem alienum, quia ſignificat motum. Motus autem ſemper eſt ad proprium terminum proportionatũ mobili: ſed amor eſt directe ad alium, quia eſt vnio amantis ad amatum, & vnio eſt diſtinctorum, 22a. q. 17. 3. c.
43 Spes propriè, eſt tantum de bono, niſi forte abuſiue, timor autem eſt tãtum de malo, 12a. q. 23. 2. c fi. * q. 40. 1. c. * 4. 1m. * q. 42. 5. 1m. * q. 67. 4. 2m. * 22a. q. 21. 3. 1m. * 3. d. 26. q. 1. 3 c.
44 Spei contrariatur deſperatio ſecundum acceſſum & receſſum à bono, timor autem ſecundum contrarietatem boni & mali, 12a. q. 40. 4. o. * q. 4. 1. 2m. * 22a. q. 128. 6m. * q. 129. 6. 2m. * 3. d. 26. q. 1. 3. 3m.
45 Spes eſt tantum de futuro, ſed gaudium eſt de præſenti, 12a. q. 40. 1. c. * 3. d. 26. q. 1. 3. c.
46 Spes eſt tantum de arduo, ſed deſiderium & concupiſcentia de bono abſolute, 12a. q. 25. 1. c. fi. * q. 40. 1. o. * 3. d. 2. q. 1. 3. c.
47 Spes eſt tantum de poſſibili, deſperatio autem de impoſſibili, 12a. q. 23. 2. c. fi. * q. 40. 1. c. * 3m. * 4. o. 3. d. 26. q. 1. 1. c. *
48 Spes virtus eſt circa arduum diuinum, non autem magnanimitas, ſed circa humanum, 22a. q. 17. 5. 4m. * 3. d. 26. q. 2. 2. 4m.
49 Spes reſpicit arduum aſſequendum auxilio alterius, ſed magnanimitas ut aliquid ſuæ poteſtatis, ſcilicet operationem magnorum, 22a. q. 17. 5. 4m.
50 Exſpectatio ſpei, dicit reſpectum ad auxilium Dei, ſiue ſperatum differatur ſiue non, longanimitas autem dicit dilationem, ſicut exſpectatio longanimitatis, 22a. q. 17. 5. 3m.
51 Spes eſt de principaliori bono, quàm concupiſcentia, & delectatio tactus, quæ ſunt vehementiores & naturaliores, 22a. q. 141. 7. 3m.
52 Spes & deſperatio præſupponit deſiderium, 12a. q. 40. 1. c. * 4. 3m. * 7. c. * q. 4. 2. 3m.
53 Spes eſt media inter præſumptionem & deſperationem, 12a. q. 64. 4. 3m. * 22a. q. 17. 5. 2m.
54 Amor nõ habiti præſupponit ſpem, & ſpes deſiderium, ideo ſpes eſt media inter vtrunque. 12a q. 40. 7. c. * 3. d. 26. q. 1. art. 3. q. 2. o.
55 Spes eſt prima paſſio iraſcibilis: ſecunda deſperatio: tertia timor: quarta audacia: quinta, & vltima, ira, 12a. q. 25. 4. c. * q. 25. 3. o.
56 Spes eſt nobilior virtutibus moralibus, quo ad obiectum, ſcil. res Deũ, non autem quo ad modum, ſed econuerſo, 12a. q. 97. 4. 1m. * 3. d. 23. q. 1. 4. 1m.
57 Sicut ſe habet ſpes ad magnanimitatem, ſic & timor ad fortitudinem, 22a. q. 129. 6. c. * 3. d. 26 q. 2. 1. 4m.
58 Fides abſolute eſt prior ſpe, 12a. q. 62. 4. c. * 22a. q. 17. 7. c. 2m. * q. 17. 6. 2m. * 7. o. 3. d. 23. q. 2. 5. o.
59 Spes eſt prior fide, non in eſſe, ſed in propoſito: ideo ſpes dicitur introducere ad fidem, 22a. q. 4. 7. 2m. * 3. d. 23. q. 2. 5. 3.
60 Spes & timor ducunt ad charitatem, per modum cuiuſdam diſpoſitionis, 22a. q. 27. 3. c. 3m.
61 Spes eſt prior charitate, via generationis, ſed ordine perfectionis, eſt econuerſo, 12a. q. 62. 4. o. * q. 65. 5. 2m. * 22a. q. 17. 8. o. * 3. d. 26. q. 2. art. 3. q. 2. o.

¶ Spina. * Spinæ & tribuli, producti ſunt ſimul cum aliis plantiis, ſed non fuiſſent nociui ante peccatum, 1a. q. 69. 2. 2m. * 22. q. 164. 2. c. 1m.

1 ¶ Spiratio actiua eſt eadem numero, in patre & filio, 1a. q. 36. 3. 1m. * 2m. * 4. 1m.
2 Pater & filius, ſunt duo ſpirantes, ſed vnus ſpirator, 1a. q. 36. 4. 7m.
1 ¶ Spiritualis ſubſtantia dicitur eſſe in loco dupliciter, ſcilicet vel per applicationem virtutis limitatæ, vt angelus, vel non limitatæ, vt Deus, 1a. q. 52. 1. c. prin.
In ſubſtantiis incorporeis non eſt totalitas quãtitatis, nec per ſe, nec per accidens: nec totalitas ſecundum perfectam rationem eſſentiæ, 1a. q. 8. 2. 3m. 2
¶ Spiritus. * Nomen ſpiritus, videtur eſſe ſumptum, à reſpiratione animalium, 1a. q. 36. 1. c. 1
Spiritus dicitur ſextupliciter, ſcilicet aer vel ventus, corpora beatorum, animæ beatorum, virtus imaginatiua, mens, & Deus, 1a. q. 41. 3. 4m. 2
Spiritus vt nominat ſubtilitatem naturæ, eſt commune tribus perſonis: ſed dupliciter conuenit tantum ſpiritui ſancto: primo quidem ex ipſa cõmunitate eius quod dicitur ſpiritusſanctus: ſecundo verò ex propria ſignificatione, nam nomen ſpiritus in rebus corporeis, impulſionem, & motionem ſignificare videtur, flatum enim & ventum, ſpiritum vocamus. Eſt autem proprium amoris, quod moueat, & impellat voluntatem amantis, in amato. Sanctitas autem illis rebus attribuitur quæ in Deum ordinatur: quia igitur perſona diuina, procedit per modum amoris, quo Deus amatur: ideo conuenienter ſpiritus ſanctus, amor & perſona huiuſmodi nominatur, 1a. q. 36. 1. o. 3
Spiritus ſanctus, in vi duarum dictionum, eſt commune toti trinitati: ſed in vi vnius dictionis: eſt proprium nomen tertiæ perſonæ ex vſu eccleſiæ, duplici ratione, ſcilicet ex ipſa communitate eius quod dicitur ſpiritus ſanctus, & ex propria ſignificatione ſpiritus, & amoris, 1a q. 36 1. o. * 22a. q. 14. 1. c. 4
Et ponitur pro relatiuo, non ex nomine, ſed ex vſu eccleſiæ, niſi vt ſpiratus, 1a. q. 36. 2. 2m. 5
Spiritum ſanctum eſſe, & non eſſe creaturam, ſed Deum, probatur multipliciter, 1a. q. 27. 1. c. * q. 41. 3. c. 4m. 6
Spiritus ſanctus ſubito aduenit mentibus hominum, 12a. q. 113. 7 b. 7
Spiritus domini, in ſcriptura, non niſi pro ſpiritu ſancto conſueuit poni, qui aquis ſuperferri dicitur, non quidem corporaliter, ſed ſicut voluntas artificis ſuperfertur materiæ, quam vult formare, 1a. q. 64. 3. 3m. * 4m. * q. 66. 1. 5m. * q. 74. 3. 4m. 8
* Pater & filius, ſunt vnum principium ſpiritus ſancti, vnitate notionis communis, 1a. q. 3 . 2 c. * q. 36. 4. o. 9
Græci communiter dicunt, ſpiritum ſanctum eſſe imaginem patris & filii, non autem Latini, 1a. q. 35. 2. c. 1m. 10
Auferens ſponſam propriam per vim, excuſatur à crimine raptus, licet peccet violentiam inferendo, 22a. q. 154. 7. 4m. 11
¶ Sponſalia ſunt futurarum nuptiarum promiſſio. Suppl. q. 43. 1. o. 1
Poteſt homo in fine primi ſeptennii ſponſalia contrahere ſicut in fine ſecundi matrimonium contrahere, ac religionem ingredi, & in fine tertii ciuiliter ſe obligare. Suppl q. 43. 2. o. 2
Dirimuntur ſponſalia & cum quis ad religionem confugerit, & cum alter coniugum cum altero matrimonium contrahit, per verba de præſenti, aliter etiam dirimuntur variis caſibus ſecundum iudicium eccleſiæ. Suppl. q. 43 3. c. 3
¶ Stare ſignificat poſitionem naturalem hominis cũ immobilitate, 22a. q. 83. 1. o.
¶ Status proprie pertinet ad libertatem vel ſeruitutem in temporalibus vel ſpiritualibus, quia ſignificat immobilitatem & obligationem perſonæ hominis, 22a. q. 183. 1. o. * 4. c. * q. 184. 4. c. * q. 186. 6. c. 1
Officium dicitur reſpectu actus, gradus autem ſecundum ordinem ſuperioritatis, ſtatus vero requirit immobilitatem, in conditione perſonæ, 22a. q. 83 1. 3m. * 2. o. 2
Diuerſitas ſtatuum & officiorum, eſt in eccleſia: quia pertinet ad perfectionem eius, ad neceſſitatem operum eius, ad dignitatem & ad pulchritudinem eius, 22a. q. 183. 2. 3. o. 3
Status naturæ humanæ duplex ſcilicet naturæ integræ, & naturæ corruptæ, 1a. q. 94. 2. c. * 12a. q. 14. 2. e. * q. 109. 2. 8. c. 4
Status hominum triplex, ſcilicet veteris legis, nouæ legis, & patriæ, 12a. q. 101. 1. c. * q. 103. 3. c. * q. 106. 4. 1m. * 3a. q. 53 2. c. fi. 5
Status hominis, quadruplex ſcilicet à principio vſque ad ſeptimum annum, ſecundus à ſeptimo anno vſque ad quartum decimum, tertius à quartodecimo anno vſq; ad vigeſimum primum, & quartus deinceps. In primo ſtatu, nulli contractui homo aptus eſt: in ſecundo alicui de futuro, non perpetuo: in tertio alicui etiam perpetuo, quo ad propriã perſonam, ſed in quarto alicui quo ad omnia, etiam exteriora, 22a. q. 24. 9. c. 6
Status naturæ humanæ ſecundum corpus triplex, ſcilicet corporalis, animalis, & ſpiritualis. Et ſtatus ſecundum animam quadruplex: ſcilicet ante peccatum, poſt peccatum, ante gratiam, ſub gratia, & in gloria, 3a. q. 13. 2. c. fi. 7
Status animæ diſtinguitur dupliciter, ſcilicet ſecũdũ diuerſum modum eſſendi ſecundum naturam, ſcilicet animæ ſeparatæ, & coniunctæ: & ſecundum integritatem naturæ, & corruptionem, 1a. q. 94. 2. c. 8
Status vitæ ſpiritualis triplex, ſcilicet incipientium, proficientium, & perfectorum 22a. q. 24. 9. o. * q. 183. 4. o. 9
Status poſt hanc vitam duplex, ſcilicet ante reſurrectionem vniuerſalẽ, & poſt. 12a. q. 67. 1. 3m. 10
In ſtatu gloriæ, nihil erit figurale, ad cultum Dei pertinens, ſed ſolum gratiarum actio, & vox laudis, 12a. q. 101. 2. c. * q. 103. 3. c. * 22a. q. 13. 4. c. 11

Status

.6 Status mundi poteſt variari dupliciter; ſcilicet ſecundum diuerſitatem legis, & ſecundum diuerſos gradus perfectionis, ſub eadem lege, 12ª q.106.4.c

13 Chriſtus ſecundum aliquid fuit in triplici ſtatu. ſ. innocentiæ, peccati, & gloriæ, 3ª.q.13.3.2m

a ¶Statutum negatiuum de non fienda re ſpirituali, niſi dentur tot, eſt illicitum & ſimoniacum. Vnde illicita eſſet ordinatio, ſi in aliqua eccleſia ſtatueretur, quod non fieret proceſſio in funere alicuius niſi ſolueret certam pecuniæ quantitatem. Non autem ſtatutum affirmatiuum, ſcilicet quod res ſpirituales fiat ſi tot dentur: quia primo modo per talia ſtatutum præcluderetur via gratis officium pietatis aliquibus impendendi, non autem ſecundo modo: quia per hoc non præcluderetur via illud gratis exhibendi. Et prima ordinatio habet ſpeciem exactionis, ſecunda autem habet ſpeciem gratuitæ recompenſationis, 22ª.q.100.3.2m.

a Si aliquid de ſe repugnantiam habet ad ius naturale, non poteſt voluntate humana fieri iuſtum, puta ſi ſtatuatur quod liceat furari, vel adulterium committere, 22ª.q.57.a.2m.

b ¶Stellæ ſecundum Ptolomæum mouentur in ſuis ſphæris, non autem ſecundum Ariſtotelem, 1ª.q.70.1.3m

a Stella apparens magis in natiuitate Chriſti, non fuit de cælis, ſed fuit ſpiritus ſanctus, vel angelus in illa ſpecie, vel probabilius de nouo creata: non in cælo, ſed in aere vicino terræ, quintuplici ratione, ſcilicet tum quia nulla alia ſtella hac via incedit. Hæc enim ſtella ferebatur à ſeptentrione in meridiem. Ita enim iacet Iudea ad Perſidem, vnde magi venerunt. Tum apparet hoc ex tempore. Non enim ſolum apparebat in nocte, ſed etiam in meridie. Quod nõ eſt virtutis ſtellæ, ſed nec etiam lunæ. Tum quia quandoque apparebat, & quandoque occultabatur. Tum quia non habebat continuum motum, ſed cum oportebat ire magos, ibat; quando autem oportebat ſtare, ſtabat. Tum quia ſurſum manens partum virginis demonſtrabat, & deorſum deſcendens, hoc faciebat, 3ª.q.36.7.c

¶Stipendia principum, ſunt redditus eorum, 22ª.q 61 3 c.

¶Stratio ſignificat militantes Deo, & negociis ſecularibus ſe implicantes, 12ª.q.102.6.1m.co 3 ſi

c ¶Studioſitatis nomen, pertinet ad omnes virtutes inquantum cognitio prudentiæ ad eas pertinet, 22ª.q 166.2.2m

a Studioſitas eſt virtus, cuius principalis materia eſt cognitio, ſecundario autem alia 22ª.q.166.2.c.ª.q 1.7.c

3 Et eſt virtus moralis quia principaliter refrenat, & moderatur appetitum cognoſcendi. Sed per accidens impellit contra laborem ſtudij, 22ª.q.166.2.ª q.1 7.c

4 Studioſitas non eſt directe circa cognitionem, ſed circa appetitum cognitionis acquirendæ 22ª.q.162.2.c 2m.ª.q.167 1.c

5 Studioſitati opponitur curioſitas, 22ª.q.160.2.c.ª.q.161.per.ª.q 167.per.

8 ¶Studium importat vehementem applicationem mentis ad aliquid, & principaliter ad cognitionem, ſecundario autem ad ea in quib. homo per cognitionem dirigitur, 22ª.q.166.1.c

a Studium ſapientiæ, ſummè commendatur, 12ª.q.188.1.c

3 Circa ſtudium contingit per accidens quadrupliciter curioſitas, ſuperbia, & alia vitia: licet omne ſtudium ſecundum ſe ſit bonum. ſ. vno modo, inquantum per ſtudium minus vtile retrahuntur aliqui à ſtudio quod eis ex neceſſitate incumbit. Alio modo inquantum ſtudet aliquis addiſcere ab eo à quo non licet. Tertio quando homo appetit cognoſcere veritatem circa creaturas, non referendo ad debitum finem ſcilicet ad cognitionem Dei. Quarto modo inquantum aliquis ſtudet ad cognoſcendam veritatem, ſupra proprij ingenij facultatem, quia per hoc homines de facili in errores labuntur. 22ª q.167.1.c

4 Studium & curioſitas dicuntur pertinere ad carnem vel ad ſpiritum, ratione cognoſcibilium ad quæ illæ inclinant, 22ª.q.167.2.2m.ª.3m.

5 Stultitia dicitur à ſtupore, quia ſtultus eſt, qui propter ſtuporem non mouetur, 22ª.q.46.1.2.c

a Stultus præcipue videtur, qui deficit in ſummis iudicij, ſ. ſecundum altiſſimam cauſam, non autem ſi deficiat circa aliquid modicum, 22ª.q.46.1.2m.ª a c

3 Stultitia importat hebetudinem ſenſus ſpiritualis: fatuitas autem totalem priuationem eius. Ideo prima opponitur contrariæ ſapientiæ, ſecunda vero priuatiue. 22ª.q.46.1.c.ª q.46.1.c

4 Stultitia duplex ſicut ſapientia duplex, ſcilicet mundi, & Dei. Prima ſapientia decipit, non autem ſecunda, 12ª.q.46.1.2m.ª.3m.ª.q.113.1.1m

5 Non moueri iniuriis, eo quod terrena non ſapiant, pertinet ad ſtultitiã mundi. Si vero ex ſtupore, pertinet ad ſtultitiam ſimpliciter, 22ª.q.46.1.4m.

6 Stultitia ex immerſione ſenſus in terrenis, eſt peccatum, non autem ſi ex defectu naturæ, vt in amentibus 22ª.q.46.2.c.ª.3.c

7 Stultitia opponitur præceptis de contemplatione veritatis, 22ª.q.46.2.3m.

8 Stultitia eſt filia luxuriæ, continens odium Dei, & deſperationem futuri ſeculi, quia faſtidiunt Deum, & dona eius, 22ª.q.46.3.c

9 Stultitia ex impedimento corporali, cauſatur ex ira, ex luxuria vero, inquantum eſt ex immerſione ſenſus in terrenis, 22ª.q.46.3.1m

10 Hebetudo, ſtultitia, ignorantia, & præcipitatio differunt, quia prima opponitur intellectui, ſecunda ſapientiæ, tertia ſcientiæ, & quarta conſilio, 22ª.q.8.6.1m

¶Stultiloquium ſignificat peruerſam ſententiam verborum, per quæ quis perfert delectationes luxuriæ alicuius, 22ª.q.153.5.4m. 9

¶Stupor cauſatur ex inſolita imaginatione, 12ª.q.41.4.c ſi 2

Admiratio eſt principium philoſophandi, ſed ſtupor eſt impedimentum philoſophicæ conſiderationis: quo timetur iudicare in præſenti, & inquirere in futuro, 12ª.q.41.4.c & 5m. a

¶Stuprum eſt illicita virginis defloratio, ſub cura parentum, 22ª q.154 1.c.ª.6.c 8

Stuprum fit deformius, ex duplici iniuria ſibi annexa. ſ. virginis ſeductæ, vel vi oppreſſæ, & patris: his ſecundum legem reus tenetur ſatiſfacere vtrique, 22ª q.154.6.3m a

Filia ſacerdotis etiam non nupta, deprehenſa in ſtupro, lapidabatur in veteri teſtamento, in aliis autem tantum [illegible], 3

¶Subiectio.ª. Quælibet res perficitur per ſubiectionem ad ſuum ſuperiorem, 12ª.q.93.1.c.ª.22ª.q.81.7.c 2

Mouens neceſſario cauſat motum in mobili, ſolatur ex ſubiecto, non autem in aliis, 1ª.q.82.2.2m.ª.22ª.q.93.1.c a

Subiectio mulieris ad virum inducta eſt in pœnam mulieris, propter peccatum. Vel non eſt per modum ſeruitutis, ſed gubernationis, 22ª.q.164.2.c,1m 3

Omnia ſunt nunc ſubiecta Deo & Chriſto ſecundum poteſtatem, ſed poſt iudicium, per finalem impletionem voluntatis eius. 3ª.q.20.1.3m.ª.q.59.4.2m 4

Prima ſubiectio hominis ad Deum, eſt per fidem, 22ª.q 19 1.c 5

Homo dicitur eſſe Dei dupliciter. ſ. per ſubiectionem poteſtatis eius, & per vnionem charitatis. Secundum deſiit per peccatum, non autem primum, nec alio modo, 3ª.q.48.4.1m 6

Subiectio Chriſti & cuiuslibet alterius hominis ad Deum triplex ſcilicet ſecundum gradum bonitatis, poteſtatem, & obedientiam, 3ª.q.20.1. 7

Chriſtus fuit ſubiectus ſibiipſi ſecundum naturam humanam, non autem ſecundum naturam diuinam, nec ſecundum aliam perſonam 3ª.q.20.2.c. 8

Omnia quæ ponunt ſubiectionem, vel minorationem Chriſti, intelliguntur ſecundum naturam aſſumptam, vel ad commendationem principij in patre, 3ª.q 20.1.ª.q.13.7.2m 9

¶Subiectum duplex, ſcilicet ſubiectum inhæſionis, & ſubiectum ſcibile, 1ª.q 1.7 c. 2

Subiectum eſt cauſa effectiua propriæ paſſionis, quia proprium fluit à ſubiecto, 1ª q.77.6.3m a

¶Subitatio.ª Comparatio motus iraſcibilis, & concupiſcibilis quantum ad ſubitationem 22ª.q.156.4 c

Subſannatio & irriſio conueniunt in fine. Sed differunt in modo: quia prima fit naſo rugato, ſecunda vero fit ore, id eſt, in verbo & cachinnis, 22ª q.75.1.1m

¶Subſiſtentia dicitur, cuius actus eſt ſubſiſtere, id eſt, per ſe exiſtere, 1ª.q.29.2.c 8

Omne ſubſiſtens eſt ſanctum vnum ens, 1ª.q.41.6.c.ª.q 44.1.c.ª.q.14.1.c.ª.q.75.2.c a

Subſiſtens vt nominatur nomine intentionis, dicitur ſuppoſitum. Sed autem nomine rei, dicitur ſubſiſtentia, inquantum ſubſiſtit. ſed dicitur res naturæ, inquantum naturæ communi ſupponitur: ſed vt ſubſtat accidentibus dicitur ſubſtantia vel hypoſtaſis, & inquantum rationalis dicitur perſona. 1ª.q.29.1.c 3

Subſiſtens conuenit Deo, ratione eius ad quod ſignificandum nomen impoſitum, ſ. per ſe eſſe, non autem ratione eius a quo nomen imponitur, ſ. ſubeſſe, niſi ſecundum quod eſſentia ſubeſt ipſi eſſe ſecundum rationem 1ª.q.13.1.1m.ª.q 29.2.3m.ª q.39.3m 4

Omne quod eſt in Deo ſubſiſtit, & tamen ibi non ſunt niſi tres ſubſiſtentes, 1ª.q.30.1.2m.ª a c ª q 40.1.1m. 5

Sicut dicimus in diuinis tres perſonas, & tres ſubſiſtentias ſic Græci dicunt tres hypoſtaſes, non autem tres ſubſtantias, propter errorem, 1ª q.29 2.3m.ª.q.30 1.c,1m 6

¶Subſtantia dicitur dupliciter. ſ. eſſentia ſeu quidditas, & ſuppoſitum, 1ª q 29 2.c.ª.ª q 16.3 8

Subſtantia, ſubſiſtentia & eſſentia diſtinguuntur ſecundum tria, ſcilicet actum, ſcilicet ſubſtare, ſubſiſtere, & eſſe, quorum eſſe eſt commune omnibus: ſed ſubſtare & ſubſiſtere, eſt commune tantum ſubſtantiæ, 1ª.q 29.2 c a

Subſtantia eſt res habens quidditatem, cui debetur eſſe per ſe, & non in alio. ſ. ſubiecto, 1ª.q.3.5.1m.ª.3.0.1m.ª.3.q.77.1.2m 3

Per ſe exiſtere, non eſt diffinitio ſubſtantiæ. quia per hoc non demonſtratur quidditas eius, que non eſt ſuum eſſe. 1ª.q.3.5.1m 4

Nulla pars integralis poteſt dici ſubſtantia prima, vel hypoſtaſis. 1ª q. 29.1.5m 5

Omne quod eſt per ſe in prædicamento ſubſtantiæ, eſt compoſitum ex eſſe & eſſentia, non autem ex materia & forma. 1ª.q.3.5.c 6

Subtilitas eſt proprietas corporis glorioſi per effectum ſpiritualis potentiæ Suppl.q 83.1.c 8

Nullo modo competere poterit corpori glorioſo vt ratione ſuæ ſubtilitatis, poſſit eſſe ſimul cum corpore non glorioſo, niſi ex operatione diuina, quia tolleretur id quo impediebatur, ne cum corpore glorioſo eſſe poſſet. Suppl q 83.2.c a

Fatendum eſt miraculoſe fieri poſſe, vt duo corpora ſint in eodem loco. Suppl.q 83.3.c. 3

Diuina virtute fieri poſſet vt duo corpora glorioſa eſſent ſimul Suppl.q 83.3.c

Neceſſitas

5 Neceſſitas exiſtendi in æquali loco, tolli non poteſt à corpore glorioſo ex ſua ſubtilitate. ſ.q.83.5.c.

6 Corpora glorioſa ſunt palpabilia, 5.q.83.6.c.

1 ¶Succeſſio eſt in ſuccedentibus,ſicut ordo in ordinatis,3ª.q.75.q.1m.

2 Conuerſio eucharistiæ,non ponit aliquem actum imperfectum,ſed ponit ſucceſſionem,cuius relatio ſecundum rem eſt in pane,non autem in corpore Chriſti,niſi ſecundum rationem 3ª.q.75.4.1m.

3 In damnatis eſt pœnarum ſucceſſio ſed gloria ſanctorum eſt ſine ſucceſſione.12ª.q.17.4.2m.ª.22.q.18.2.2m.

¶Sufficiens per ſe duplex. ſ. non recipiens additionem boni, vt Deus, & continens omnia neceſſaria,vt beatitudo.1ª.q.26.1.1m.ª.12ª.q.3.2.2m.ª.3.2m.ª.q.4.7.1m.

1 ¶Suffragia peccatoris,proſunt mortuis,ex opere operato in perſona eius,ſed etiam ex opere operante in perſona eccleſiæ, ceſſa opere operantis,licet magis proſunt ſuffragia bonorum. 3ª.q.71.6.c.

2 Non poteſt opus vnius alteri prodeſſe per viam meriti, ad ſtatum beatitudinis conſequendum,ſed per viam orationis 5.q.71.12.

3 Cum charitas nunquam excidat, opera viuorum mortuis proſunt, ad pœnæ diminutionem, non ad mutationem ſtatus mortuorum. 5.q.71.2.c.

4 Suffragia à peccatore facta,quantum ad opus operantis ratione ſui mortuis non proſunt,ratione vero alterius.ſiue totius eccleſiæ perſonam gerat,ſiue agat vt inſtrumentum, eis proſunt: ſed ſemper proſunt ratione operis operati.5.q.71.3.c.

5 Suffragium quod pro mortuis fit,facienti prodeſt, quantum attinet ad vitam æternam, ſed inquantum eſt expiatiuum pœnæ, et fiat ſatisfactio,nullo modo prodeſt 5.q.71.4.c

6 Cum in inferno nulla ſit redemptio,ſuffragia non proſunt damnatis.5.q.71.5.c

7 Suffragia viuorum auxilio ſunt iis, qui in purgatorio detinentur, cum opera vnius poſſint valere alteri ad ſatisfaciendum 5.q.71.6.c.

8 Cum per ſuffragia viuorum ſtatus mortuorum mutari non poſſit, illa pueris in limbo exiſtentib.non proſunt, in quib. oporteret vt ſtatus mutaretur,quantum ad meritum eſſentialis præmij.5.q.71.7.c

9 Cum ſancti in cœlo nullius indigeant,non iuuantur per noſtra ſuffragia.5.q.71.8.c.

10 Conuenienter Auguſtinus poſuit tria præcipua ſubſidia viuorum pro mortuis,eucharistiam,eleemoſynam & orationem 5.q.71.9.c.

11 Simpliciter & directe indulgentiæ non proſunt mortuis.5.q.71.10.c.

12 Non per ſe ſed per accidens cultus exequiarum defunctis prodeſt.5.q.71.11.c

13 Suffragia pro vno defuncto facta, aliis proſunt ratione charitatis, ratione vero intentionis magis ei pro quo fiunt,imo ſoli,ſi ſolum ratio diminutionis pœnæ habeatur,5.q.71.12.c.

14 Suffragia inquantum ſunt ſatisfactiones ex intentione facientis tranſlatæ in mortuos,magis proſunt ei pro quo ſingulariter fiunt, quàm quæ fiunt pro eo, & communiter pro aliis; inquantum vero accipiuntur vt valent ex virtute charitatis, tantundem ſingulis proſunt,ac ſi pro vno tantum fierent,5.q.71.13.c

15 Quantum attinet ad velociorem abſolutionem pœnæ, plus valent ſpecialia & communia ſuffragia ſimul, quam communia tantum:quantum vero ſpectat ad finalem pœnæ liberationem, æque valent tam ſolum ſuffragia æque ſpecialia & communia ſimul.5.q.71.14.c.

1 ¶ªSummum malum non datur.1ª.q.49.3.c.ª.q.103.7.1m.ª.22ª.q.172.6.2.

2 Summum & infimum in vita humana.poteſt accipi dupliciter,ſ.per comparationem ſtatus ad ſtatum, tam in ſpirituali vita quam in ſeculari, vel per comparationem graduū, qui ſunt perfectio vnius homis 22ª.q.189.1.2m.

1 ¶Super,ſignificat tria,ſcilicet directum ſitum,iuxta,& poſt. 12ª.q.89.2.1m.

2 ¶Superbia dicitur dupliciter. ſ. vt ſupergreditur regulam rationis, & quælibet exceſſus:prima ſemper eſt mala,ſecunda vero,quandoque eſt bona.22ª.q.162.1.1m

3 Superbia dicitur tripliciter,ſ.inclinabilitas ad ſuperbiendum,ex flexibilitate naturæ,vel corruptione fomitis actualis elatio contra præceptum,vel inordinatus appetitus excellentiæ in quacunque re: & tertio inordinatus appetitus excellentiæ,cui debetur honor & reuerentia:prima eſt initium vel radix omnis peccati. ſecunda eſt generale peccatum, tertia vero,eſt peccatum ſpeciale, & eſt vnum de ſeptem capitalibus 12ª.q.84.2.c.ª 22ª q.162.1.2.c

4 Genus duplex ſuperborum,ſ.efferentium ſe ſupra alios, & arrogantium ſibi aliquid ſupra ſe 22ª.q.13.5.2.

5 Superbia propriè,eſt inordinatus appetitus excellentiæ,cui debetur honor & reuerentia Vel ſuperbia propriè reſpicit defectum ſubiectionis hominis ad Deum, ſecūdum ſcilicet quod aliquis ſe extollit ſupra id quod eſt ſibi præfixum ſecundum diuinam regulam vel menſurā.12ª.q.84.2.c.ª.22ª.q.77.1.c.ª.132.4.c ª.q.162.1.c ª.2 5.c.ª.4 5.6.c.

5 Superbia magis eſt in appetitu excellentiæ,quam in æſtimatione.22ª.q.162.2.1.c

6 Species ſuperbiæ ſunt quatuor,ſecundum Gregorium,ſ.vel cum aliquis exiſtimat bonum quod habet ab alio, ac ſi haberet à ſeipſo efficienter, vel meritorie; vel cum aliquis attribuit ſibi maius bonum quàm habeat,vel prout excellentius aliquis redditur ex quod bonum aliquod excellentius ceteris poſſidet, & ſic alios deſpectus, ſingulariter vult videri.22ª.q.162.4.c

7 Excuſatio peccati, pertinet ad tertiam ſpeciem ſuperbiæ,præſumptio vero ad quartam,22ª.q.162.1.3m

Gradus ſuperbiæ ſunt duodecim ſecundum Bernardum,oppoſiti duodecim gradibus humilitatis:ſcilicet curioſitas per quam aliquis curioſe, vbique & inordinate circumſpicit leuitas mentis per quam ſcilicet homo ſuperbe ſe habet in verbis inepta lætitia qua homo eſt facilis & promptus in riſum ſcurrilitatis non tacēs vſque ad interrogationem,ſingularitas per quam ſcilicet aliquis ſanctior aliis vult apparere, arrogantia per quam ſcilicet homo ſe aliis præfert, præſumptio per quam aliquis reputat ſe ſufficientem ad maiora, defenſio peccatorum, ſimulata confeſſio per quam ſcilicet aliquis non vult ſubire pœnā pro peccatis quæ ſimulate confitetur, rebellio deſpiciens obedire:libertas per quam ſcilicet homo delectatur libere facere quod vult peccādi conſuetudo,quæ implicat Dei contemptum 22ª.q.162.4.ª.4m. 8

Superbia propriè ſemper eſt peccatum.22ª.q.162.2.c. 9

Superbia ſecūdum ſe,eſt ſpeciale peccatum,ratione ſpecialis obiecti:ſed eſt peccatum generale ſecundum redundantiam duplicem,ſ.ſine, & contemptus legis.22ª.q.162.2.c.2m.ª.ª.c 10

Superbia ſecundum genus ſuum,eſt peccatum mortale, præter actus eius imperfectos,id eſt ſine conſenſu deliberato,22ª.q.162.5.c. 11

Superbia eſt grauiſſimum omnium peccatorum, ex parte auerſionis, nō autem ex parte conuerſionis 22ª.q.162.6.c.ª.7.4m. 12

Superbia eſt initium omnis peccati,ex parte auerſionis, concupiſcentia vero,ex parte conuerſionis.12ª q 84.2.c.4 4m 13

Superbia eſt initium omnis peccati,non actu,ſed aptitudine,22ª.q.162.2.c ª.5.1m.ª.7.1m 14

ª Superbia & auaritia inquantum ſunt ſpecialia peccata, ſunt radices omnium peccatorum 12ª.q.84 1.c 2m.ª.c.c.ª.22ª.q.162 .2.1m 15

Superbia eſt primum omnium peccatorum, & principium eorum.22ª.q.162.7.c 16

Superbia eſt regina omnium vitiorum.12ª.q.84.4.4m.ª.2.22ª.q.132.4.c.1m.ª.q.152.4 c.ª.q.162.8.c 17

Superbia inordinate appetit excellentiam,ſed inanis gloria manifeſtationem eius:ideo non ſunt idem,ſed prima cauſat ſecundam.22ª.q.132.4.c.ª.q 162.8 2m 18

Superbus anhelat ad ſuperabundantiam fortitudinis:ideo vult videri audax.22ª.q.162.7.5m 19

Superbia opponitur magnanimitati ſecundum exceſſum,inquātum tendit ad magna inordinate: ſed directius opponitur humilitati, inquantum ſubiectionem aſpernatur,22ª.q.162.1.3m.ª.5.c 20

Superbia corrumpit ſolam humilitatem,per directam contrarietatem: ceteras autem virtutes corrumpit per abuſum.1ª.q.64.2.5m ſ.ª.22ª q.22ª 2.1m 21

Superbia ſemper contrariatur dilectioni Dei,& aliquando dilectioni proximi,22ª.q.162.5.c.m 22

Superbia eſt ſubiectiue in iraſcibili,non ſolum ſenſitiua,ſed etiam in voluntate,22ª.q.162.3.c. 23

Homo ſuperbiuit de ſcientia & potentia:ideo conuictus eſt de ignorantia per idolatriam,& de impotentia.per tranſgreſſionem legis. 12ª.q.89.2.1m.ª.6.c 24

Superbia oritur ex virtutibus per accidens tantum.i.occaſionaliter.22ª q.162.5.1m. 25

Superbia directè impedit cognitionem practicam,non autem ſpeculatiuam.niſi indirecte.22ª q.162.3.1m. 26

Extollentia oculorum,eſt ſignum ſuperbiæ,excludendo reuerentiam, & timorem 22ª.q.161.2.1m 27

Deus permiſit ruere in luxuriam,vt liberet à ſuperbia,12ª.q.73.4.2.ª.q.72.1m.ª.q.93.2.1m.ª.22ª.q.162.6.3m 28

¶Remedium triplex contra ſuperbiam ſcilicet conſideratio propriæ infirmitatis magnitudinis Dei, & imperfectionis propriorum bonorum 22ª.q.162.6.1m. 29

¶ªSuperficies eſt proprium,& per ſe ſubiectum colorum.1ª.q 56.1.3m.ª.3ª.q 74.2.c.

¶Superius habet ſimilitudinē cum inferiori,vt ſol cum igne,& in Deo eſt ſimilitudo omnium rerum & ſecūdum accidēs. poteſt eſſe aliquid ſimile ſubſtantiæ,ſimilitudine que eſt inter cauſatum & cauſam,1ª.q.17.c.c.m

¶Superſtitio eſt quædam proteſtatio infidelitatis.22ª.q.94.1.1m.ª.q.97 4.c.ª.q.100.1.1m 1

Superſtitio eſt vitium,religioni oppoſitum ſecundum exceſſum.22ª.q.92.1.c.ª q.94.1.2ª.q.95 1.c.ª.q.122.1.c.ª.q.1 8.1 b 2

Species eius ſunt quatuor ſ.cultus Dei inordinatus, idololatria, diuinatio,& obſeruatio vana,22ª.q.92 2.c.ª.q.94.1.c 3

Ad ſuperſtitionē pertinet omnis idololatria, & omnis acceptio auxilij demonum ad aliquid faciendum vel cognoſcendum,22ª.q.95.2.c. 4

Quicquid procedit ex ſocietate demonum cum hominibus,ſuperſtitioſum eſt.22ª.q. 5.2 b 5

Omnis ſuperſtitio oritur ex aliquo pacto cum demonibus inito, expreſſo,vel tacito:ideo prohibetur primo præcepto.22ª.q.122.2. 3m.ª.3.4.c 6

¶Suppoſitio ponitur aliquando in prædicato, tam confuſa, quam determinata.1ª.q.36.4.4m.

¶ª Suppoſitum.ª. In compoſitis differunt ſuppoſitum & natura. 1ª.q.3.3.c.ª.q.29.2.3m.ª.3ª.q 16.c.1m 1

In diuinis ſuppoſitum dicitur,quaſi ſub alio poſitum, non quidem ſecundum rem,ſed ſecundum modum ſignificandi,quia ibi eſt res ſubſiſtēs 1ª.q.39.2.3m. 2

In Deo

3 In Deo ſuppoſitum & natura, ſunt idem re. & differunt ſecundum modum ſignificandi, 1ª.q.3.3.0.ᵉ.3ª q.2.2.c.
4 Perſona ſi. q. Dei, eſt ſuppoſitum naturæ humanæ, 3ª.q.16.1.2.2.c
2 ¶ Suſpicio vitium importat, quæ quanto plus procedit, eſt magis vitioſa 22ᵉ.q.60.3.c
2 Suſpicio eſt opinio mali, ex leuib. ſignis, 22ᵉ.q.60.3.4.c
3 Gradus ſuſpicionis, triplex. ſ. leuis dubitatio, certa æſtimatio, & condemnatio iudicialis: prima eſt peccatum veniale, ſecunda eſt peccatū mortale, ſi eſt de graui, tertia eſt peccatum mortale, pertinens ad iniuſtitiam, 22ᵉ.q.60.3.0
4 Suſpicio contingit tripliciter. ſ. ex propria malitia, ex odio & ex experientia, 22ᵉ.q.60.3.4.c
¶ Suſtinere eſt difficilius tripliciter, quàm aggredi: & importat paſſionē corporis, & actionem animæ, 22ᵉ.q.123.6.1ᵐ.ᵉ.2ᵐ
2 ¶ Suſurratio eſt ad ſeparationem amicitiæ: detractio vero, ad denigrationem famæ: ideo differunt fine, ſed conueniunt in materia & forma. ſ. in occulta maledictione, 22ᵉ.q.74.1.0.0.ᵉ.q. 2.1.c.
2 Suſurratio eſt grauius peccatum detractione, & contumelia, quia amicitia eſt melior quolibet alio bono exteriori, 22ᵉ.q.74.2.0
2 ¶ Suum dicitur alicuius quod ad ipſum ordinatur, 1ª.q.21.1.3ᵐ
4 Suum vniuſcuiuſque dicitur, quod ei ſecundum proportionis æqualitatem debetur, 22ᵉ.q.58.11.c.

T

1 Tabernaculum Dei, ſignificat eccleſiam militantem, ſed domus vel templum Dei ſignificat eccleſiam triumphantem, 12ᵉ.q.102.4.2ᵐ
2 Ratio tabernaculi in veteri lege, & diſtinctio partium eius, & templi, declaratur, 12ᵉ.q.102.4.0
3 Totus ſtatus prioris tabernaculi, ordinabatur ad figurandum mortem Chriſti, 12ᵉ.q.102.4.5ᵐ
¶ Tabula ſecunda poſt naufragium peccatorum, eſt pœnitentia, & verecundia, 3ª.q.84.6.0
¶ Tacere dicendum, & loqui tacendum, eſt peccatum, 12ᵉ.q.73.1.3ᵐ.
1 ¶ Tactus eſt ſenſus alimenti, guſtus autem eſt diſcretiuus ſaporum, 22ᵉ.q.141.5.1ᵐ
2 Tactus vt eſt in aliis membris quàm in lingua, diſtinguitur à guſtu, & ſecundum diuerſam rationem immutationis, 1ª.q.78.3.4ᵐ.
3 Tactus eſt vnus genere, & eſt plures ſpecie, ſecundum plures contrarietates, vel omnes huiuſmodi conueniunt in vno genere proximo, ſed innominato, 1ª.q.78.3.3ᵐ
4 Tactus eſt fundamentum omnis ſenſus, & eſt per totum corpus, ſicut & organum eius: & eo dicitur aliquid ſenſitiuum, 1ª.q.76.5.c.ᵉ.q.91.1. 3ᵐ.ᵉ 3.2ᵐ
5 Subtilitas tactus, ſequitur æqualitatem complexionis: ideo quanto quis eſt melioris tactus tanto melioris eſt intellectus, 1ª.q.76.5.c.
6 Organum & medium tactus, non poſſunt denudari ſuo obiecto, ſicut in aliis ſenſibus, quia qualitates tangibiles, ſunt differentiæ corporis, in quantum corpus, ᵉ.q.91.1.3ᵐ
7 Proles in ventre matris, antequam habeat animam rationalem, ſentit per tactum, 3ª.q.74.2.3ᵐ
8 Tactus duplex. ſ. quantitatis, & virtutis, 1ª.q.75.3ᵐ.ᵉ.q.105.2.1ᵐ.
1 ¶ Tantum. ᵉ. Hoc aduerbium tantum, cum ſit excluſiuum, poteſt poni ex parte ſubiecti, & ex parte prædicati, poſſumus enim dicere tantum Socrates currit. i. nullus alius currit: & Socrates currit tantum, i. nihil aliud facit, 1ª.q.31.3.2ᵐ.
¶ Tarditas ſuperflua. minus opponitur rectitudini conſilij, quā præcipitatio, quia oportet conſiliari tarde, 22ᵉ.q.53.3.3ᵐ
3 ¶ Temeritas. ᵉ. Temere fieri dicuntur, quæ ratione non reguntur, vel propter imperium voluntatis, vel paſſionis, vel ex contemptu: & hoc propriè eſt temeritas, quæ cauſatur ex ſuperbia: ideo continetur ſub præcipitatione, quæ reſpicit vtrunque, ſed magis primum, 22ᵉ.q.53. 3.2ᵐ.
4 Temeritas ſiue præcipitatio, eſt defectus conſilij, & ſpecies imprudentiæ, 22ᵉ.q.53.1.3.c.ſi
5 Defectus docilitatis, vel memoriæ, vel rationis, pertinet ad temeritatem, ſeu præcipitationem, 22ᵉ.q.53.2.c.

1 Temperantia eſt virtus, & eſt virtus ſpecialis ſi ſumatur antonomaſtice, vt refrenat à maxime allicientib. ſed eſt virtus generalis communiter, 22ᵉ.q.141.2.2.0.ᵉ.4.1ᵐ.ᵉ.q.126.1.v.
2 Temperantia eſt virtus cardinalis, 12ᵉ.q.61.0.ᵉ.q.65.1.4.c.ᵉ, 22ᵉ.q. 141.7.0.
3 Temperantia & omnes partes eius, denominatur à defectu, in quo conſiſtit laus earum, ſicut fortitudo & omnes partes eius & laus earum cō conſiſtit in exceſſu, 22ᵉ.q.146.1.3ᵐ
4 Laus eius magis eſt in vincendo delectationes, quàm in perſiſtendo contra impetus earum, 22ᵉ.q.138.2.3ᵐ
5 Temperantia menſuram accipit ex conſeruatione ſalutis corporalis, & multo magis ex conſeruatione ſalutis ſpiritualis, 22ᵉ.q.141.6.3ᵐ.
6 Neceſſitas huius vitæ, eſt regula temperantiæ, ſcilicet vt rebus vtamur, ad neceſſitatem vitæ præſentis, 12ᵉ.q.63.4.c.ᵉ.22ᵉ.q.141.6.0.ᵉ.q. 142.1.c
7 Modus temperantiæ & omnium paſſionum eius, eſt in retrahendo à delectationib. corporis, 22ᵉ.q.141.2.3.c.ᵉ.q.161.1.4.c

8 Partes eius integrales, ſunt verecundia & honeſtas: partes vero ſubiectiuæ, ſunt abſtinentia, ſobrietas, caſtitas, & pudicitia: partes autem potentiales ſeu adiunctæ, ſunt continentia, humilitas, manſuetudo ſeu clementia, modeſtia, bona ordinatio, ornatus, auſteritas, parcitas, ſeu per ſe ſufficientia, & moderatio ſeu ſimplicitas, 22ᵉ.q.143.0.ᵉ.141.4.0, ᵉ.q.146.1.3ᵐ.ᵉ.q.157.3.0.ᵉ.q.160.1.0.ᵉ.q.161.4.0.
9 Verecundia non eſt pars temperantiæ, quaſi intrans eſſentiam eius, ſed quaſi diſpoſitiue ſe habens ad eam, 22ᵉ q.144.4.4ᵐ
10 Verecundia principaliter pertinet ad temperantiam, ratione motus. ſ. turpis, & non ratione timoris, ſecundario vero ad alias virtutes, 22ᵉ.q. 141.1.2ᵐ.ᵉ.4.4ᵐ
11 Studioſitas eſt pars temperantiæ adiuncta, ſeu potentialis: & comprehenditur ſub modeſtia, 22ᵉ.q.166.2.0
12 Patientia non eſt pars temperantiæ, quia patientia firmat in bono contra triſtitias illatas ab alio, hæc autem circa triſtitias tactus, retrahendo, 22ᵉ.q.136.4.2ᵐ
13 Obiectum temperantiæ, eſt bonum delectabile in concupiſcentiis tactus, ſecundum modum rationis, vel legis diuinæ, 12ᵉ.q.63.4.c
14 Temperantia principaliter eſt circa concupiſcentias, & delectationes: ſecundario autem circa triſtitiam de abſentia delectabilium, 12ᵉ.q.35. 6.1ᵐ.ᵉ.12ᵉ.q.21.1.1ᵐ.ᵉ.q.23.4.1ᵐ.ᵉ.q.95.3.2ᵐ.ᵉ.q.141.3.0.ᵉ. q.147.2.3ᵐ
15 Temperantia directe modificat paſſiones concupiſcibilis, quæ tendunt in bonum, & conſequenter omnes alias, 22ᵉ.q.141.3.1ᵐ
16 Temperantia munditiam operatur, ſed non habet rationem ſanctitatis, niſi referatur in Deum, 22ᵉ.q.81.8.2ᵐ.
17 Propria materia temperantiæ, ſunt paſſiones, circa delectabilia tactus, 1ª.q.59.4.3ᵐ.ᵉ.22ᵉ.q.61.3.c.ᵉ.22ᵉ.q.137.1.c
18 Temperantia principaliter eſt circa delectationes tactus, quo ad vſum, non autem quo ad iudicium, 22ᵉ.q.151.3.1ᵐ
19 Temperantia propriè eſt circa maximas delectationes. ſ. tactus. ſ. in cibis, potu, & venereis, ſecundario autem circa delectationes aliorum ſenſuum, 12ᵉ.q.60.5.c.ᵉ.22ᵉ.q.141.4.5.0.ᵉ.7.c.ᵉ.q.143.c.ᵉ.q.149 2.c.ᵉ.q.151.3.0.ᵉ.q.153.2.1ᵐ.ᵉ.q.155.2.c.ᵉ.q.156.2.c.ᵉ.q.160.1, 0.ᵉ.q.166.1.c.ᵉ.2.1.2ᵐ
20 Temperantia principaliter eſt circa delectationes tactus, ſecundo guſtus tertio olfactus, quarto aliorum ſenſuum, 12ᵉ.q.141.5.0
21 Temperantia eſt circa delectationes tactus moderando eas, non totaliter contemnendo, ſed reſiſtendo eis, 22ᵉ.q.155.3.1ᵐ
22 Temperantia eſt circa concupiſcentias naturalium delectationū, non autem liberalitas, quia concupiſcentia & delectatio pecuniæ, non eſt naturalis, ſed animalis: ideo liberalitas non pertinet ad temperantiam, 22ᵉ.q.117.5.2ᵐ
23 Temperantiæ eſt refrenare delectationes ſenſibiles, non autem amicitiæ, id eſt, affabilitatis, ſed conſeruare delectationes rationis in conuictu, 22ᵉ.q.114.2.2ᵐ
24 Integritas, tranquillitas animi, decor, & honeſtas, maxime conueniunt temperantiæ, inter cæteras virtutes, 22ᵉ q.141.2.1ᵐ.ᵉ 2ᵐ.ᵉ.3ᵐ.ᵉ.8.1ᵐ ᵉ.q.143.c.ᵉ q.145.4.0.ᵉ.q.152.1.c.ᵉ.q.180.2.3ᵐ
25 Temperantia eſt principalior virtus, manſuetudine & humilitate, 22ᵉ. q.161.5.2ᵐ.ᵉ.3ᵐ
26 Temperantia & fortitudo, vt virtutes humanæ, non ſunt in angelis, ſed tantum vt operantur moderate & firmiter, 1ª q.59.4.3ᵐ
27 Temperantia eſt ſubiectiue in concupiſcibili, 1ª.q.59.4.3ᵐ.ᵉ.12ᵉ.q.61. 2.c.ᵉ.q.65.1.c.ᵉ.q.85.3.c.ᵉ.22ᵉ.q.58.5.2ᵐ.ᵉ.9.c

1 Templū vel altare, ſoli Deo dedicatur, licet nominetur in honore ſanctorum, 22ᵉ.q.85.2.3ᵐ.
2 Templum vel tabernaculum oportuit fieri, non quidem propter Deum ſed propter homines, vt excitaretur deuotio, & cognitio Dei, 12ᵉ.q. 102.4.2ᵐ
3 Templum fuit ædificatum à Salomone, in loco oſtenſo Abrahæ. Non autem prius, ne gentes appropriarent illud ſibi, vel deſtruerent: alia vero ratio eſt, ne quælibet tribus vellet habere locum illum in terra ſua, & propter hoc oriretur inter eos lites & iurgia, 12ᵉ.q.102.4.2ᵐ
4 Gentiles cooperati ſunt Iudæis, in conſtructione templi. Non autem in conſtructione tabernaculi, quia primum ſignificat ſtatum legis nouæ, ſecundum vero, ſtatum veteris legis, 12ᵉ.q.102.4.2ᵐ
5 Templum vel tabernaculum, erat tantum vnum, ad excluſionem idololatriæ, & quia cultus corporalis, ſecundum ſe non erat Deo acceptus, ſicut cultus ſpiritualis: ideo multiplicantur eccleſiæ, & altaria nunc, 12ᵉ.q.102.4.3ᵐ
6 Sicut in vnitate templi vel tabernaculi, repræſentabatur vnitas Dei, vel eccleſiæ, ſic in diſtinctione eorum repræſentabatur diſtinctio rerum ſub Deo, 12ᵉ.q.102.4.3ᵐ.ᵉ.4ᵐ
7 Pars orientalis in templo, vel tabernaculo: ſignificat mundum corporalem, vel vetus teſtamentum. Sed pars occidentalis, id eſt ſancta ſanctorum: ſignificat ſubſtantias ſpirituales, vel patriam cœleſtē: vel ſtatum nouæ, 12ᵉ q.102.4.4ᵐ.ᵉ.5ᵐ.ᵉ 6ᵐ.
¶ Mala temporalia infliguntur impiis in pœnam: non autem iuſtis, ſed ut medicamenta, 12ᵉ q.114.10.3ᵐ
2 Fides non eſt de aliquo temporali, vt de obiecto: ſed vt pertinet ad veritatem æternam, 22ᵉ.q.1.6.1ᵐ

1 Tentare eſt ſumere experimentum de aliquo: an ſciat, vel poſſit, vel velit. Quod contingit ſex tripliciter. ſ. verbis, factis, aperte, occulte: expreſſe, & interpretatiue, 1ª.q.114.2.0.ᵉ.22ᵉ.q.97.1.0

Tentatio

1 Tentatio ad prouocandum ad culpam, ſemper eſt peccatum in tentante, non autem ſemper in tentato, 1ª.q.114.5.c.
3 Quanto quis maiori tentationi ſuccumbit, tanto minus peccat, 12æ.q.73.5.c.&.2m.q.77.6.c.22æ.q.162.6.1m.
4 Occaſio tentationis duplex.ſ.ex parte hominis.ſ.propinquare peccato, & ex parte diaboli.ſ.bonum opus. Prima debet vitari, non autem ſecunda exemplo Chriſti, 3ª.q.41.a.2m.
5 Tentatio per ſe non eſt appetenda, quia non eſt vtilis, nec bona, niſi per accidens, ſcilicet per auxilium gratiæ Dei, ſed eſt mala de ſe, 3ª.q.41 a.2m.
6 Tentare Deum expreſſe, eſt petere aliquid ab eo, vel aliquid facere vt exploret eius ſapientiam, pietatem, vel poteſtatem. Interpretatiue vero, eſt ſine neceſſitate, & vtilitate committere ſe Deo in factis, vel in petitionibus, 22æ.q.97.1.c.3m.q.97.1.c.2.c.&.3m.3ª.q.43.4.1m.
7 Tentare Deum, ſemper eſt peccatum, quia omnis tentatio procedit ex ignorantia, vel ex dubitatione, 22æ.q.97.2.c.
8 Tentatio Dei, & quælibet alia irreuerentia eius, opponitur religioni, & eſt ſpecies irreligioſitatis, 22æ.q.97.3.c.
9 Superſtitio eſt grauius peccatum tentatione Dei, quia magis eſt contra reuerentiam Dei, 22æ.q.97.4.c.
10 Adam tentatus fuit à diabolo principaliter, ſed à muliere inſtrumentaliter. Nec fuit pœna, quia ſine difficultate poterat reſiſtere, 22æ.q.165.1.3m.&.2.1m.
11 Conueniens fuit, quod Deus permitteret hominem tentari à dæmone, in ſtatu innocentiæ, & tutari faceret ab angelis bonis, 22æ.q.165.1.c.
12 Ordo tentationis eius, fuit conueniens, 22æ.q.165.2.c.3ª.q.41.4.c.
13 Chriſtus voluit tentari, quadruplici ratione: ſ. vt nobis daret auxilium, cautelam, exemplum, & fiduciam, 3ª q.41.1.c.
14 Modus & ordo tentationis Chriſti, conueniens fuit, 3ª.q.41.4.c.
15 Non omnis tentatio Chriſti, legitur facta in deſerto, licet quidam hoc aſſerant, ſ. imaginarie. Alij dicunt Hieruſalem dici deſertum, 3ª.q.41 a.3m.
16 Chriſtus debuit tentari in deſerto, quia diabolus magis tentat ſolitarios, & tendentes ad meliora, 3ª.q.41.2.c.
17 Chriſtus voluit tentari poſt ieiunium, quia ieiunium eſt arma contra tentationes, & occaſio, & oſtendit infirmitatem humanam, ſcilicet famē, 3ª.q.41.3.c.
18 Chriſtus fuit tentatus in quadraginta dieb. ieiunij, præter illas tres tentationes, quas habuit poſt ieiunium, 3ª.q.41.3.2m.
19 Diabolus tentans oſtendit Chriſto regna, ſignando digito, non autem oculo Chriſti aliquid repræſentando, 3ª.q.41.4.7m.
20 Chriſtus agebat, vt tunc à nemine videretur, licet diabolus portans, crederet videri Chriſtum ab omnibus, 3ª.q.41.4.7m.
1 ¶ Tempus non eſt numerus abſtractus, ſed eſt numeratus, 1ª.q.10.6.c.
2 Motus eſt alteratio mobilis, ſecundum diuerſa vbi, ſed tempus eſt fluxus ipſius nunc ſecundum quod alternatur ratione, 1ª.q.10.4.2m.
3 Tempus eſt in primo motu cæli, ſicut in ſubiecto, & primo menſurato, 1ª.q.10.6.c.
4 Accidit tempori, eſſe numerum motus firmamenti, inquantum eſt primus motus, quia ſi alius motus eſſet primus, eſſet numerus eius, 1ª.q.66.4.1m.
5 Tempus comparatur ad primum motum, vt menſura, & vt accidens ad ſubiectum, ad alios autem motus, vt menſura tantum, 1ª.q.10.6.c.
6 Tempus eſt vnum, ab vnitate motus primi mobilis, non autem ab vnitate materiæ primæ, 1ª.q.10 6.c.3ª.q.75.7.1m.
7 Vnitas & pluralitas temporis & inſtantis, accipitur tantum ſecundum primum motum cæli, qui eſt principium omnis motus & quietis, 3ª.q.75.7.1m.
8 Tempus duplex.ſ. numerus prioris & poſterioris in motu cæli menſurans omnem motum continuum habentem ordinem ad motum cæli, & numerus prioris & poſterioris in quocunque, 3ª.q.53.4.3m.
9 Continuitas accidit tempori, ratione motus. Ideo tempus menſurans motum non continuum, nec habentem ordinem ad motum continuum cæli, non eſt continuum, 1ª.q.53.3.c.q.61.2.2m.q.63.6.4m.q.85.4.1m.22æ.q.113.7.5m.
10 Tempus non menſuratur alio tempore, nec fieri eius: quia totum eſſe eius eſt in fieri. Ideo incipit in principio temporis, vt in principio: nō autem vt in menſurante, 1ª.q.66.4.5m.
11 Eſſe corruptibilium non menſuratur æternitate, ſed tempore: quia tēpus menſurat ea, etiam ſi actu non moueantur, ſicut & quietem, 1ª.q.10 4.3m.&.5.c.
12 Tempus eſt per ſe menſura motus primi. Ideo non menſurat eſſe, niſi ſecūdum quod ſubiacet variationi, ex motu cæli, 1ª.q.10.4.3m.12æ q.31.2.c.
13 Tempus non menſurat, niſi habentia principium & finem ſui eſſe in tēpore, quia etiam motus cæli, ſecundum quamlibet circulationem eſt huiuſmodi, 1ª.q.10.4.c.
14 Scriptura diuina creationem rerum, in indiuiſibili factam pronunciat dicens: In principio creauit Deus cælum & terram. Quod quidem principium Baſilius principium temporis exponit, quod oportet eſſe indiuiſibile: vt ſecundum philoſophum probatur 1ª.q.46.3.c.
15 Omnes & ſolæ operationes, quæ expectant in futurum aliquid ad complementum ſuæ ſpeciei, ſunt per ſe in tempore, 12æ.q.31.2.c.
16 Tempus procreationis carnalis & ſpiritualis eſt quatruplex, ſcilicet conceptionis, alitionis, emiſſionis, lactationis, & ablutionis, 22æ.q.189.5.4m.

Pars noſtra intellectiua ſecundum ſe eſt ſupra tempus. Senſitiua vero ſubiacet tempori, ideo tranſmutatur ſecundum curſum eius, 12æ.q.53.3. 17
Intellectioni noſtræ adiacet tempus ratione phantaſmatum, quo ad ſecundam operationem intellectus, non autem quo ad primam, 1ª.q.85 4.2m.&.12æ q.113.7.5m. 18
Verba omnium temporum, vere dicuntur de Deo, 1ª.q.10.2.4m.&.q.13.1.3m.&.q.42.2.4m. 19
Quædam nomina ſignificant tempus, verba vero & participia cum tempore, ſed aduerbia habitudinem temporis, 1ª.q.13.1.3m. 20
¶ Tenebræ poſſunt dici tripliciter. ſ. ſubiectum lucis. humilitas, & priuatio eius. Primo modo, & ſecundo, ſunt entia, & creata à Deo, non autem tertio modo, 1ª q.66.1.c.3m.&.2.c.ſi.&.q.68.3.c.&.q.69.1.c.&.q.74.3.4m.
¶ Teneri. Ad impoſſibile nemo tenetur, 22æ.q.72.3.1m.&.q.88.3.2m.&.q.90.3.3m.
¶ Tertia dies creationis, 1ª q.69.1.c.principio.
¶ Tergiuerſari, eſt ab accuſatione omnino deſiſtere inordinate, 22æ.q.68.3.c.3m.
¶ Ternarius numerus, eſt numerus perfectus, 22æ.q.70.2.c.&.3ª.q.53.2.c.
¶ Terra. Non eſt poſſibile, aliam eſſe terram, præter iſtam. Et eadem ratio eſt de alijs partib. mundi, 1ª.q.47.3.3m. 1
Aſtrologus demonſtrat terram eſſe rotundam, per eclipſim ſolis, & lunæ: naturalis vero per motum grauium ad centrum, 1ª.q.1.1.2m.&.12æ.q.54.2.2m. 2
Per opus ornatus tertiæ diei creationis, auferetur duplex informitas terræ, ſ. coopertio per aquas, & defectus & plantarum, 1ª.q.66.1.c.&.q.69 2.c. 3
Terra ſicut dicitur inanis & vacua, quia deerat ei duplex pulchritudo, ſcilicet vna quam habet ex hoc quod eſt aquis diſcooperta, alia quam habet ex hoc quod eſt ornata herbis & plantis, ita eius formationem expreſſit ſcriptura per hoc quod dicit, & appareat arida, 1ª.q.66.1.c.&.3m.&.q.67.4.c.&.q.68.3 c.&.q.69.1 c.&.2.c.&.q.74.3.4m. 4
¶ Tertulianus. Hæreſis Tertulianiſtarum & Vadrianorum, ſiue Anthropomorphitarum, qui figurant Deum corporalibus lineamentis, 22æ.q.188 9.c
¶ Teſtamentum proprie eſt percipiendæ hæreditatis inſtitutio filijs à patre. Ideo primo pertinet ad promiſſiones, ſecundo ad mādata, quæ ſe habent tanquam via ad conſequendam hæreditatem promiſſam, 3ª.q.48 3.1m. 1
Omni tempore fuerunt aliqui pertinentes ad nouum teſtamentum, 12æ q.106.3.2m. 2
Omnes quibus data fuit lex gratiæ, pertinent ad teſtamentum nouum, 12æ.q.106.1.3m.&.q.107.1.2m.&.3m.&.22æ.q.108 1.3m.&.3m.q.8 2.1m. 3
¶ Teſtem eſſe quilibet tenetur ad liberandum, non autem ad condemnandum, niſi requiratur à ſuo ſuperiore, & iuridice, in manifeſtis, & de quibus eſt infamia, 22æ.q.70.1.c.&.1.3m. 4
Ad teſtimonium requiruntur duo vel tres teſtes, & ſufficiunt, niſi in epiſcopis, presbyteris, diaconib. & clericis Romanæ eccleſiæ, propter ſanctitatem, dignitatem & aduerſarios, 22æ.q.70.2.c. 5
Diſcordia teſtium, non aufert efficaciam probationis, niſi ſit in circunſtantijs, quæ variant ſubſtantiam facti, 22æ.q.70.2.2m. 6
Teſtis debet dicere certum pro certo, & dubium pro dubio. Nec peccat mortaliter errans, præmiſſa diligentia, 22æ.q.70.4.1m. 7
Clericus non poteſt iuſte cogi, vt ſit teſtis in cauſa ſanguinis, quia non conuenit ei cooperari ad occiſionem hominis, 22æ.q.70.2.3m. 8
Teſtis repellitur quadrupliciter. ſ. primo propter culpam, vt infideles, infames, & rei publico crimine, qui etiam accuſare non poſſunt. Secundo propter defectum rationis vt pueri amentes, & mulieres. Tertio propter affectum: vt inimici, coniunctæ, & domeſtici. Quarto propter conditiones, vt ſerui, & pauperes & quibus imperari poteſt, de quibus probabile eſt, quod de facili poſſunt induci ad teſtimonium ferendum contra veritatem, 22æ q.70.3.c. 9
Falſum teſtimonium habet triplicem deformitatem, ſ. periurij, iniuſtitiæ & mendacij. Ideo eſt peccatum mortale ex prima & ſecunda deformitate, non autem ex tertia, 22æ.q.70 4.c. 10
Per prohibitionem falſi teſtimonij, prohibentur omnia peccata locutionis, 22æ.q.122.6.2m.
Teſtes accipiunt, non quaſi pretium teſtimonij, ſed quaſi ſtipendium laboris expenſas ab vtraque parte, vel ab inducente, 22æ.q.71.4.1m. 11
¶ Tetragrammaton eſt nomen proprium Dei, impoſitum ad ſignificandum ſubſtantiam Dei, vt eſt incommunicabilis, 1ª.q.13.9.1m.&.11.1m.
¶ Thamar non excuſatur à peccato, nec Iudas fornicans cum ea, 22æ.q.154.1.1m.
¶ Theodoſius Auguſtus, miſit ad Ioannem, in Aegypti heremo prophetam famoſum, & certiſſimum victoriæ nuncium accepit, 22æ.q.174.6.3m.
¶ Theologia eſt doctrina neceſſaria homini, præter ſcientias naturaliter inuentas ab eo, 1ª.q.1.1.c.&.22æ.q.2.3.4.c. 1
Theologia eſt ſapientia, 1ª.q.1.6.c. 2
Theologia eſt velut quædam impreſſio diuinæ ſcientiæ, quæ eſt vna, & ſimplex omnium, 1ª.q.1.3.2m. 3
Theologia eſt ſcientia nobis diuinitus reuelata, 1ª.q.1.2.1m.&.22æ.q.188.5.c. 4

Theologi

5 Theologia eſt ſcientia procedens ex principiis per ſe notis in ſcientia ſuperiori, ſcilicet Dei & beatorum, 1ª.q.1.2.o.⁴.6.1ᵐ.⁴.2ᵐ.⁴.22ᵛ.q 1.5.2ᵐ.
6 Theologia eſt vna ſcientia, 1ª.q.1.3.4.o.
7 Theologia eſt ſcientia practica, ſed magis & principaliter ſpeculatiua, 1ª q 1.4.o.⁴.1.c.
8 Theologia eſt ſcientia argumentatiua. Et maxime proprium eius eſt, arguere ex auctoritate ſacræ quidem ſcripturæ proprie & ex neceſſitate, aliorum vero ſanctorum probabiliter, philoſophorum autem, quæ ſi extranee, rationib. vero naturalis rationis ad aliquam manifeſtationem, non autem ad probandam fidem. 1ª q 1.8.o.
9 Theologia diſputat contra negantes, ſi aliquid de ſacra ſcriptura concedunt, ſoluendo tantum rationes eorum, ª.q 1.8.c.
10 *Deus eſt ſubiectum theologiæ, 1ª.q 1.7.o.
11 Theologia nõ tractat de Deo & de creaturis æqualiter, ſed de Deo principaliter, de creaturis autem, vt referuntur ad Deum vt ad principium vel finem, ª.q.1 1.1ᵐ.⁴ 7.c.
12 Theologia principalius agit de diuinis, quam de actib. humanis, de quibus agit, ſecundum quod per eos homo ordinatur ad perfectam Dei cognitionem, 1ª.q.1.4.c.6.
13 Theologia conſiderat actus humanos tripliciter, ſ. primo vt per eos homo ad beatitudinem ordinatur, ſecundo vt in eis eſt bonum & malũ, melius & peius, tertio vt ſunt meritorij. 12ª.q.2 7.c. 1ᵐ
14 Theologia non tractat principaliter de ſingularib. ſed vt ſunt in exemplum vitæ, & in commendationem virorum per quos nobis reuelata eſt, 1ª.q.1.2ᵐ
15 Ad ea quæ conſiderantur de Deo in theologia, vtimur effectib. eius, ſcilicet naturæ vel gratiæ, loco diffinitionis, quia de Deo non poſſumus ſcire quid eſt, 1ª.q.1.7.1ᵐ.⁴.q.2.2 2ᵐ.⁴.q 3 prin.⁴.q.12.12.c.3ᵐ.⁴.13.1.⁴.q.13 8.2ᵐ
16 Finis theologiæ inquantum eſt practica, eſt beatitudo æterna, 1ª.q.1.4.c.6.⁴.5.c
17 Finis theologiæ vltimus, eſt contemplatio primæ veritatis in patria, 1ª q.1.4.c.6.⁴.5.c.
18 Theologia tractat de conſideratis in diuerſis ſcientiis phyſicis, 1ª.q.1.3 2ᵐ.⁴.4.c.
19 Theologia eſt dignior cæteris ſcientiis, 1ª.q.1.5.o
20 Theologia non accipit aliquid ab aliis ſcientiis, vt a ſuperiorib. ſed vtitur eis vt inferiorib. propter 00. ª.q. .5.2ᵐ.⁴.8 c.
21 Theologia non probat principia aliarum ſcientiarum, ſed iudicat de eis, & reprobat quicquid eius veritati repugnat, 1ª.q.1.6.2ᵐ.
22 Theologia non accipit principia ſua, nec ſupponit ea ab aliqua ſcientia humana, ſed accipit eã immediate a Deo, 1ª.q.1.5.2ᵐ.⁴.6.1ᵐ
23 Theologia eſt de reb. ſecundum quod cognoſcuntur lumine reuelationis diuinæ, metaphyſica vero, ſecundum quod cognoſcuntur lumine rationis. 1ª.q.1 1.2ᵐ
24 *Theologia ſacra, differt ſecundum genus, à theologia naturali, id eſt, à metaphyſica, 1ª.q 1.2.2ᵐ
25 Theologia eſt magis diuina, & magis ſapientia, quam metaphyſica, 1ª. q.1 6 c.
26 Theologia viæ ſubalternatur theologiæ beatorum 1ª.q.1.2.c.1ᵐ
1 ¶Thomas *prohibetur* tangere Chriſtum, vt ſit teſtis reſurrectionis eius, licet crederet ſolo aſpectu Magdalena vero prohibetur, quia mulier erat, 3ª q 55.4.2ᵐ.⁴.q. 56.1.
2 Thomas aliud vidit, al ud credidit, 2ª.q.1.4.1ᵐ.⁴.3ª q 55.5.2ᵐ.
3 Thomas Cantuarienſis ſuſtinuit ſcandalum publicum, vt occurreret maiori periculo, ſ. libertatis eccleſiæ, & repetit res eccleſiarum, cum ſcandalo regis. 22ª.q 43.8.b.
1 ¶Thurificatio non ceſſauit in nouo teſtamento, quia ſignificat deuotionem orationis, non futuram, nec vt effectum eius, ſed vt ſemper habẽdam. 12ª q. 3.3 3ᵐ.
2 Vtimur thurificatione, non ex ſtatuto legis veteris, ſed eccleſiæ, ad reuerentiam euchariſtiæ, & ad repræſentationem effectus gratiæ, ideo primo fit altari, quod ſignificat Chriſtum, ſecundo omni homini per ordinem, quia gratia deriuatur a Chriſto ad fideles, officio miniſtrorum, 3ª.q 83.5.2ᵐ.
3 ¶Thus offerebatur in ſacrificiis veteris legis, ad ſignificationem deuotionis neceſſariæ offerentib. & bonæ famæ, quæ pinguis & odoriferum eſt. 12ª q.102.3.14ᵐ.
4 Nec ponebatur in ſacrificio zelotypiæ, qui non procedebat ex deuotione ſed magis ex ſuſpicione, 12ª.q. 02. .16ᵐ.
¶Timiditas eſt peccatum leuius intemperantia, ratione peccantis, triplici ratione & obiecti, ſiue materiæ neceſſariorũ. ſ. quia timidus eſt minus compos ſuæ mentis, & peccatum eius eſt minus voluntariũ duplicicer, ſ. cum principium eius ſit ab exteriori impellente, atque minus circa ſingularia, & minus de facili poteſt contra dimiſtrationem remedium adhiberi. 22ª q 142.3 o.
1 ¶Timor inter cæteros animæ motus, poſt triſtitiam magis obtinet rationem paſſionis, & eſt ſpecialis paſſio 12ª.q.41 1.2.o
2 Timor eſt triſtitia, non quidem eſſentialiter, ſed ratione obiecti triſtantis vt ſit præſens, 12 .q 4 .1.ᵐ.
3 Timor non eſt virtus theologica, quia non habet Deum pro principali obiecto ſicut amor, ſed malum, 22ª.q 9.2ᵐ.⁴.q.ᵐ.
4 Timor pertinet ad appetitum ſenſitiuum. 12ª.q.41.1.c.⁴.22ª.q.7.1.c.
5 Timor nullo modo eſt in concupiſcibili, ſed iraſcibili, 12ª.q 23.1.c.⁴. q.41.2.ᵐ.⁴.q.41.1.2ᵐ.⁴.q.42.2.3ᵐ
6 Vis appetitiua perficitur contra concupiſcentiam inordinatam delectabilium dono timoris: ideo timor correſpondet temperantiæ, 12ª. q. 68. .c.⁴. .⁴.4ᵐ.⁴.22ª.q.14 . 1ᵐ 17
Detrectantes non timent propter potentiam detrectandi, ſed propter defectum eius, 1 .q 43.2 2ᵐ. 7
Deſperantes non timent quia non habent ſpem euadendi, quæ requiritur ad timorem, 12ª.q 23 2.c.6.⁴. .3 2.c.1ᵐ ⁴ 2ª.q 19.7 c 8
Timor nullo modo eſt in Deo, quia Deus non habet ſuperiorem, 12ª. q.19 11 2ᵐ. 9
Habitus & actu doni timoris, & paſſio eius, fuit in Chriſto, ſecundum quod appetitus eius refugit læſionem corporis, non autem timor ſeruilis, nec vitium timiditatis actu, nec habitu, 3ª.q 7.6.o.⁴.q. 15.7.o. 10
Timor filialis eſt in beatis, quo ad actum reuerendi Deum, non autem quo ad actum timendi ſeparationem a Deo, nec timor ſeruilis, nec poenæ, eſt in eis. 12ª.q.67.4.1ᵐ.⁴.22ª q.19.11.o. 11
Timor eſt in damnatis propter ſucceſſionem poenarum non tamen proprie, quia deeſt eis ſpes. 3 .q.67 4.2ᵐ. 12
Obiectum timoris, eſt malum futurum, difficile, cui reſiſti non poteſt, 12ª.q.41 1.o.⁴.1.4 c ⁴.q 43.1.c.⁴ q.44 2.c.3ᵐ.⁴.22ª.q.19.11.c.⁴.q. 23 4.c ⁴.q. 4 .c ⁴ 2.c. 13
Timor primo & per ſe reſpicit malum, vt proprium obiectum: bonum autem, vt habet reſpectum ad malum duplex, ſ. priuans bonum, vel inflictum à bono, 1ª q.42.1.o ⁴.q.43 1.1ᵐ. 14
Timor reſpicit duo, ſ. malum quod refugit, & bonum quod ſua virtute poteſt inferre malum 12ª.q.42.1 2.c.⁴.q.103.1.1ᵐ.⁴.22ª q.19.1 c.⁴. ª.q 7. .o 15
Deus timetur, non quidem vt malum ſed quia infligit malum poenæ. 2ª q 42.1 c.⁴.22ª.q. 9 2.o.⁴.q.2ᵐ 16
Deus eſt obiectum timoris, ratione iuſtitiæ, ſpei vero ratione miſericordiæ. 22ª.q.1 . 3ᵐ. 17
Timor eſt de malo naturæ non autem proprie de malo culpæ, niſi ratione exteriori cauſæ. ſ. ſeductionis & huiuſmodi, 12 .q 42.2. 3.o.⁴. 22ª q.144 1.c. 18
Malum naturæ, dupliciter non timetur. ſ. quando eſt multum diſtans, vel quando eſt ineuitabile. 12 .q.42.2.o. . .2ᵐ 19
Inſolita & repentina maxime timentur. quia videntur eſſe maiora mala & minus remediabilia, 12 .q. 2.5.o.⁴.q.48 3. ᵐ 20
Quæ non habent remedium quando ſunt in præſenti maxime timentur de futuro, non autem ea carent remedio, dum ſunt futura. 12 .q. 42 6. 21
Malum quod timetur ſemper eſt à cauſa extrinſeca. 12ª.q 42.3.c.2ᵐ ⁴ 4 c. 22
Timor vt eſt à cauſa extrinſeca id eſt, vt paſſio conſequens, hic tamen malum imminens poteſt timeri, non autem ſecundum quod ſubeſt voluntati. 12ª.q.42.4 c. 23
Timor oritur ex fuga mali quæ oritur ex deſiderio boni, ideo timor dicitur deſiderium. 1 .q 2. 3ᵐ. 24
Timor per ſe naſcitur ex amore, ſed per accidens cauſat amorem. 12ª. q.41.1.1ᵐ.⁴.22ª.q.123.4 ⁴.q. 2 c ⁴.q.126.1.c.⁴.q.17.4.3ᵐ. 25
Amor eſt cauſa timoris diſpoſitiue & materialiter ſed aliud bonum malũ eſt cauſa timoris effectiue 12 .q 43 1 o.⁴.2.c.⁴.13ª.q.25.2 3ᵐ. 26
Defectus eſt cauſa timoris diſpoſitiue & materialiter ex parte timentis, ſed ex parte eius qui timetur virtus & robur eſt cauſa per ſe per accidens autem defectus, ſ. rationis ultimus la ſio, vel timor læſionis 12 .q 4 1.o 27
Senſus non apprehendit futurum ſed ex apprehenſione præſentis animal mouetur inſtinctu naturali ad timendum: vel ſperandum futura. 12ª.q.41.4.3ᵐ 28
Timor conſequitur deſperationem vincentis: 2ª.q 25.3.c. 29
Mites & aſtuti, occultant iram, & nocent improuiſe, ideo magis timentur quam irati: quia qui habent iram acutam, non occultant eam: & ideo nocumenta ab illis illata non ita ſunt repentina: quia prouidẽtur: 12ª.q 42.c.2ᵐ 30
Timor cauſat contractionem caloris & ſpiritus ab exterioribus ad interiora, ſ. a propter ſe ipſe contractum ex imaginat one, ſ. ſanguinis a corde: & a ſuperiorib. ad inferiora ſed non facit exonerare propter calorem & ſubtiliatam ſpirituum: ideo timor ſ. per fugam & . . . contractionem. addit quandam depreſſionem animi propter debilitatem mali, ideo facit prumptos & audaces ad moderationem, 12 .q 43.2.c. ⁴.q.44 .4 2.⁴.q.45.4.1 ⁴ 3ᵐ 31
Timor impedit operationem exteriorem ex parte membrorum propter defectum caloris, ſed confert ei ex parte animæ: per ſolicitudinem quã permittet rationem: propter exceſſum: 12 .q 44 .o 32
Timor facit tacere: quia contrariatur formationi vocis . 12ª.q. 44. 1.2ᵐ. 33
Timor facit pallere: ſed verecundia rubere quia ob eſſe primi appetitus naturæ appetitus animalium, ſubiectio autem ſecundo, appetitus ſecundo tantum. 2 .q.44 1 2 .⁴ 3ª.q. 2. .c 34
Timor cauſat etiam ſolutionem ventris & emiſſionem vrinæ & ſeminis, propter contractionem ventris, & teſticulorum, 12 q 44 3.1ᵐ 35
Timor Dei, operatur ad vitationem omnis peccati etiam negligentiæ. 22 .q. 4 1.4ᵐ. 36
Timor qui eſt ſecundum rationem excuſat totaliter à peccato, non autem timor inordinatus, ſed diminuit peccatum, inquantum eſt inuoluntarium, 22ª.q.18 4.o. 37
Timor duplex ſ. naturalis, de malo corruptiuo & non peimalis, ſ. de malo contriſtatiuo non repugnante naturæ, 12ª.q.41.4.o. 38
Syccitas

39 Species timoris ſunt ſex.ſ.ſegnities,erubeſcentia,verecundia,admiratio, ſtupor,& agonia, 1ª 2æ.q.41.4.o.ª 2a 2æ.q.19.2.1m.
40 Timor duplex,ſcilicet filialis,& ſeruilis,12ª.q 67.4.2m.ª.22ª.q.7.1, c.ª.q.19.2.o.
41 Timor quadruplex,ſ.humanus vel mundanus,ſeruilis,initialis,& filialis ſiue ſanctus ſeu caſtus,22ª.q.19.c.c
42 Timor & triſtitia .habent conuenientiam in malo : ſed differunt , quia primum eſt de futuro & arduo, ſecundum autem de præſenti & abſolute,12ª.q.42.3.2m.ª.3ª.q.15.17.c.
43 Timor magis reſpicit rationem difficilis,quàm ſpes, 12ª. q 42 2,3m.
44 Et quæ augent ſpem,diminuunt timorem,vt experientia, & omne augens poteſtatem,12ª q.42.5. m.
45 Timor qui eſt inordinatus mortis tantum, id eſt . timiditas, opponitur fortitudini,non autem timor qui eſt ſecundum rationem:nec timor inordinatus aliarum rerum,quia includitur in quolibet peccato,22ª. q.125.c. o.
46 Timor initialis & filialis,differunt ſecundum ſtatus. ſicut imperfectum, & perfectum,non autem eſſentialiter,2e ª.q. 9.ª.o
47 Timor mundanus & humanus.pro eodem computantur , quia conueniunt in vna ratione auertendi à Deo,22ª,q.19.3.1m.
48 Timor mundanus vel humanus reſpiciunt pœnam auertentem à Deo, ſed timor ſeruilis & initialis pœnam trahentem ad eum,ſeruilis principaliter alius ſecundario 2eª.q 19.2.4m
49 Timor ſeruilis & filialis non ſunt idem ſecundum ſubſtantiam,ſed differunt eſſentialiter.& ſpecifice.2e ª.q 19.2 3m.ª.5.o
50 Timor filialis, non contrariatur virtuti ſpei,ſed ſibi mutuo cohærent, & ſe inuicem perficiunt,22ª.q.19.6.1m
51 Timor ſeruilis,ex amore ſui cauſatur,22ª.q 19.6.c.
52 Timor ſeruilis,manet cum charitate,quo ad ſubſtantiam eius,non quo ad ſeruilitatem,2eª.q.19.6.o.ª.8.2m.ª.10.c.
53 Timor ſeruilis ſecundum ſuam ſubſtantiam , eſt bonus. ſed ſeruilitas eius eſt mala,2 ª.q. 9.4.o.ª.7.ª.c
54 Timor non eſt peccatum ſecundum ſe , ſed vt eſt inordinatus : & tunc eſt peccatum mortale,& quandoque veniale, 2ª.q.125.3.o.ª.4.c.ª q.126.1.o.
55 Timor mundanus ſemper eſt malus,quia cauſatur ab amore ſemper malo,ſ ab amore mundano.2eª.q.19.3,o.ª.9.c.
56 Timor filialis,& timor caſtus.ſunt idem.22ª.q.19.c 3m.
57 Timor filialis habet duos actus,ſ.reuereri Deum, & timere ſeparationem ab eo.2ª.q. 7.2.2m.
58 Timor filialis augetur,aucta charitate:ſeruilis vero diminuitur ſecundum actum eius,non autem ſecundum ſubſtantiam,2e ª,q.19. o o
59 Timor filialis,ſiue caſtus,eſt primum donum, inter ſeptem dona ſpiritus ſancti.non autem timor mundanus vel humanus,nec ſeruilis licet ſit à ſpiritu ſancto,22ª,q.19.9 o.ª 12,1m.
60 Actus doni timoris in beatis, eſt habere reuerentiam ad Deum,12ª.q. 67.4.cm.
61 Donum timoris,eminentius retrahit à malis,propter reuerentiam Dei quam virtus in malis,2eª.q.18.4.4m
62 Donum timoris,datur contra ſuperbiam;nec tamen eſt humilitas,ſed eſt principium eius,22ª.q.19.9.4m
63 Donum timoris,correſpondet ſpei,22ª.q.17 principio.ª q. 19.principio.
64 Donum timoris,principaliter correſpondet ſpei, ſecundario autem temperantiæ,22ª.q.141.1.3m
1 ¶ Tyrannus.ª.Regnum faciliter degenerat in tyrannidem,propter magnam potentiam eius,ex crudelitate & auaritia,niſi rex ſit perfectæ virtutis,12ª.q.105.1.cm
2 Tyranni,ciuitates deſolantes,ſatra prædantes,id eſt,magna per vim auferentes,ſunt iniuſti,non autem illiberales,quia illiberalitas, eſt circa mediocres pecunias,2eª.q. 18 6 4m
3 Perturbatio regiminis tyrannici,non habet rationem ſeditionis, niſi ſic inordinata ſiat. quod maius detrimentum ſequatur : ſed tyrannus eſt magis ſeditioſus,2eª.q.42.2,3m.
4 Non licet occidere,vel inuadere tyrannos, niſi per publicam poteſtatē, licet principatus eorum ſit iniuſtus, 22ª.q.42.2.3m
¶ Torneamentum,id eſt, inordinata & periculoſa exercitia . prohibentur priuatione ſepulturæ eccleſiaſticæ, non autem caſtiludia , 22ª.q. 87.1.4m
1 ¶ Totum triplex,ſ quantitatiuum rationis vel eſſentiæ, totum poteſtatiue vel virtutum ſecundum & tertium conuenit formis per ſe primū vero,per accidens tantum,1ª.q.76.8.o.
2 Totum homogeneum , nihil includit quod non includat quælibet pars eius,nec differt ſecundum identitatem earum & totius, nec per conſequens à ſuis partib. ª.q.11 3 2m
3 Totum ſubſtantiale,eſt in qualibet parte totum ſicut tota natura & ſpecies aquæ,eſt in qualibet parte aquæ , non autem totum quantitatiuum,ſed pars in parte ſicut locatum in loco,1ª.q 8.2 3m,
4 In ſubſtantiis incorporeis,non eſt totalitas per ſe , nec per accidens . niſi ſecundum perfectam rationem ſuæ eſſentiæ,1ª.q.8,2,3m.ª.q. 0.1.3m ª.q.76.8.c
5 Virtus totius poteſtatiui, eſt in vna parte eius complete, in aliis autem diminute,1ª.q.77.1.1m.ª. 1ª.q 57 2,1m.
¶ Tragœdias.verum eſt falſas lectiones,ſecundum Auguſtin. 1ª. q. 17. 1. 2.
1 Trahere.ª.Multi trahentes vnam nauim,faciunt vnam actionem ex parte operati,ſed multas ex parte agentium,1ª,q.76,2.c.

Te tua fata trahunt.vt poeta dixit,1ª.q.116.2.3m 2
¶ Transfiguratio Chriſti,conuenienter facta eſt,oſtenſione gloriæ, non autem mutatione formæ,vel naturæ,3ª.q.45.2.o 1
Teſtes eius fuerunt conuenientes,ſ. Moyſes,Helias,Petrus,Ioannes,Iacobus & Deus pater.3ª.q.45.3 4.o. 2
Moyſes tūc non reaſſumpſit proprium corpus,ſed alius ſicut angeli:Helias autem habuit proprium corpus , & venit illuc de paradiſo terreſtri,non autem de cælo empyreo,3ª.q.45.3,2m. 3
¶ Tranſgreſſio proprie.eſt agere contra præceptum negatiuum: & eſt communis omni peccato materialiter: ſed formaliter eſt ſpeciale peccatum dupliciter ſ.vt dicit contemptum præcepti, & vt differt ab omiſſione.2aª.q.79.2.o.ª.3.3m.ª 4.3m. 1
Tranſgreſſio & omiſſio proprie,ſunt peccata mortalia,ſed large, id eſt, præter præcepta ſunt venialia,22ª.q.79.4 3m 2
Tranſgreſſio ſimpliciter & abſolute,grauior eſt omiſſione,licet aliquando ſit e conuerſo,22ª.q.79 4.o 3
Tranſfiguratio contrariatur actui virtutis , cuius omiſſio dicit ſimpliciter negationem.22ª.q.79.1.2m 4
Omnis tranſitus,eſt determinatio ad determinatum,1ª q 46.2 6m
¶ Tranſmutatio organi ſenſus duplex . ſ. intentionalis ſiue ſpiritualis, & naturalis:prima requiritur per ſe ad actum potentiæ ſenſitiuæ apprehenſiuæ , ſecunda vero per accidens : ſed requiritur per ſe, ad actum appetitus ſenſitiui,2eª.q 22 2,1m.ª.3,2.
¶ Tremor eſt effectus timoris,propter debilitatem virtutis, ex defectu caloris,2eª q 44.1.2m.ª.3.o. 1
Cor timentis.maxime tremit, & quæ connectuntur pectori, vt vox. labium inferius,mandibula inferior,brachia, manus, quia calor deſerit cor.& deſcendit ad inferiora,vel quia hæc membra ſunt mobiliora,ſicut & genua.2aª.q.44 3 3m. 2
¶ Tribulatio ª.Miſericordes quandoque tribulantur.ad eorum correctionem,vel humiliationem.vel probationem,12ª.q.108.c.ſ. 1
Tribulationes quibus Deus punit peccatorem,ſunt meritoriæ & ſatisfactoriæ,ſi patienter accipiantur non autem aliter,2eª.q.87.6 c.ſ 2
Nullus eſt crudelis,qui tribulare & humiliare noceat,ſeu parco,quia canis etiam non mordet hominem iacentem, eª.q.47.o 2 3
¶ Triduo Chriſtus fuit totus in ſepulchro,non autem totum,3ª. q. 53. 3 o.
¶ Trinitas.ª. Trinitatem non eſſe in diuinis,eſt impoſſibile, 1ª.q. 31, 1.o. 1
Nomen trinitatis,ſignificat vnitatem eſſentiæ in recto. & numerum perſonarum in obliquo,quo ad etymologiam . ſed quo ad ſignificationē, eſt econuerſo,1ª.q. 1.1,1m. 2
Nomen collectiuum,ſignificat multitudinem ſimpliciter,i. diuerſorū per eſſentiam & virtutem minimam,ſ.vnitatem ordinis,ſed trinitas econuerſo,1ª.q.31. 2m.ª.q.39.3.6m. 3
Per rationem naturalem , non poteſt veniri in cognitionem trinitatis perſonarum,1ª q.12.1.o.ª.q 3 .1.8.ª.q.13.6.4m. 4
Bonitas Dei,per eſſentiam poteſt intelligi.ſine trinitate perſonarum, non autem in viſione beata,1ª.q 2.8,3m. 5
Trinitas non eſt trina,quia eſſent tres trinitates,1ª.q.31.8. 5m 6
Trinitas eſt in vnitate,& ecōuerſo, id eſt tres perſonæ ſunt in vna eſſentia,& econuerſo,1ª.q 31.1.4m. 7
Deus eſt trinitas.contra Porretanos,1ª.q.39 6.1m. 8
Pater non eſt trinitas,1ª.q.31.1m.ª.q.39.6.1m 9
¶ Triplicitas non conuenit Deo. quia non ſignificat abſolute numerum ſicut trinitas.ſed ſignificat comparationem inæqualitatis,quia eſt ſpecies proportionis inæqualis, ª q.31.2.3m.
¶ Triſtitia eſt paſſio animalis,media inter duas paſſiones iraſcibiles,quia ſequitur timorem,& iram,quam etiam cauſat,2eª.q.25. 4. c.ª. q. 42. 3.1m. 1
Triſtitia eſt dupliciter mala,ſ.ſecundum ſe,quæ eſt de malo apparenti, vero bono,& ſecundum effectum,i.de vero malo,ſed immoderata impediens bonam operationem,22ª.q 35.1.c. 2
Species eius,ſecundum applicationem ad extraneum,ſunt quatuor,ſ.miſericordia,inuidia,anxietas vel anguſtia,& acedia,12ª.q.35.8,oª.q 41.4. m.ª.22ª.q.35.4.1m. 3
¶ Obiectum triſtitiæ eſt malum proprium præſens,22ª. q 35.8.c.ª.q. 36,1.c. 1m: 4
Triſtitia eſt de bono alterius,inquantum eſt malum ſibi quadrupliciter ſcilicet nocendo,carendo excedendo,& quia eſt indignus. 22ª.q. 36. 1.2.c. 5
Dolor eſt de repugnantia ad naturam corporis apprehenſio per tactum incipiens in læſione corporis, & terminatur in apprehenſione, ideo eſt in ſenſu ſubiectiue & eſt paſſio corporalis ſed triſtitia eſt de repugnante appetitui, apprehenſio interius incipiens in apprehenſione, & terminatur in affectione & in appetitu ſenſitiuo & eſt paſſio animalis.2ª.q.42.3.2m.ª 3ª.q.15.6.ª.q.46 6 c. 6
Triſtitia eſt ſubiectiue in concupiſcibili,22ª.q.35.1 c.2m.ª.1.2 7
Nulla triſtitia ſecundum Stoicos eſt vtilis ad aliquid. ideo quælibet triſtitia ſecundum eos eſt vitanda. 3ª.q.46. .2m. 8
Vera triſtitia fuit in Chriſto. 3ª. q. 15.6,o.ª.7.c. 8m. ª.9.c.ª.q.46. 6.o. 9
Triſtitia fuit in ratione inferiore Chriſti non autem in ratione ſuperiori niſi ſecundum quod radicatur eſſentia animæ.3ª.q 46.8.o. 10
Omnis defectus corporalis diſponit ad triſtitiam.22ª.q.35,8.2m. 11

Ex ſpe-

22 Ex ſpe & memoria malorum, cauſatur triſtitia, ſed non tanta, quanta à ſenſu præſentium, 12.q.30.1.3m.
23 Triſtitia inter omnes animæ paſſiones, maxime corpori nocet, 12æ.q.37.4.o.*.q.41.1.c.
24 Triſtitia impedit omnem operationem, de qua eſt, ſed auget eam operationem, cuius eſt principium, 12æ.q.37.2.3.o.*.q.39.3.3m.*.q.59.3.2m.
25 Contemplatio veritatis, mitigat triſtitiam & dolorem, etiam in cruciato, ratione delectationis. 2a.q.38.4.o.
26 Virtus moralis directe mitigat triſtitiam interiorem, conſtituendo medium in ea, non autem dolorem exteriorem, quia non obedit rationi ſed ſequitur naturam corporis, ſed mitigat indirecte, per redundantiam. 3a.q.46.6.2m.
27 Amici condolentes, mitigant triſtitiam, quia videntur comportare triſtitiæ onus cum illo, & quia in eo ſe percipit ab eo amari, quod eſt delectabile; delectatio autem omnis mitigat triſtitiam. 12æ.q.38.3.o.
28 Somnus, balneum, & omnia recreatiua, mitigant triſtitiam. 12æ.q.38.5.o.
29 Omne animal naturaliter fugit triſtitiam. 12æ.q.34.6.c.
30 *Paſſio concupiſcibilis, importans quietem in malo, ſ. triſtitiam, media eſt inter duas paſſiones iraſcibiles, ſequitur enim timorem. Cum n. occurrit malum quod timebatur, cauſatur triſtitia. Præcedit autē motum iræ. Quia cum ex triſtitia præcedente aliquis inſurgit in vindictam, hoc pertinet ad motum iræ. 12æ.q.25.1.c.

¶Throni dicuntur propter quatuor conuenientias ad ſedes materiales, quia eleuantur ſuper terram, firmantur, ſedentem ſuſcipiunt, & apertæ ſunt de ſuper. 1a.q.108.5.6m.

¶Turpe lucrum eſt ſpecies auaritiæ. 22æ.q.118.4m.

¶Turpiloquium eſt filia luxuriæ, quia luxurioſi quorum eſt cor turpib. delectationib. plenum & concupiſcentiis, de facili ad turpia verba prorumpunt. 22æ.q.153.c.4m.

1 ¶Turpitudo duplex. ſ. voluntaria & inuoluntaria. Prima eſt vitioſa nō autem ardua; ſed ſecunda eſt pœnalis & ardua. ſ. vituperium. 22æ.q.144.2.c.
2 Turpitudo duplex, ſ. inhoneſtatis & exterioris defectus. Secunda eſt in humilitate, & mendicitate, non autem prima. 22æ.q.187.5.4m.
1 ¶Turtur eſt melior pullo eius; in columbis autem eſt econuerſo. 12æ.q.102.3.3m.
2 Turtur & columba erāt ſacrificia pauperum, in holocauſtis, propter volatus altitudinem, & in hoſtia pro peccato, non autē in pacificis, quia non erant neceſſitatio. 12æ.q.102.3.9m.*.3a.q.31.3.c.4m.
3 Turtur & columba ſunt in copia in Iudæa. Et ſignificant coniunctionē duarum naturarum in Chriſto, caſtitatem & charitatem. 12æ.q.102.3.2m.*3a.q.37.3.4m.
4 Turtur ſolituga, ſignificat contemplationem & ſecretas orationum lachrymas. Sed columba gregalis vitam actiuam, & orationes eccleſiæ publicas. 3a.q.37.3.4m.
5 Turtur ſignificat prædicationem & confeſſionem fidei, per ſuam loquacitatem. Sed columba ſignificat ſimplicitatem & manſuetudinem. 3a.q.37.3.4m.

V

1 VAcuum non fuit ante creationem, nec poſt, quia vacuum non eſt tantum negatio ſed priuatio. i. ſpatium capax corporis ſine corpore. Nec fuit poſſibile, niſi potentia creantis. 1a.q.46.1.4m.
1 ¶Vagatio mentis in oratione, tollitur fructum eius. Et eſt peccatum ex propoſito tantum. 22æ.q.83.13.3m.
2 Et eſt filia acediæ. 22æ.q.35.4.2m.*.3m.
¶Vapor non aſcendit ad cacumina quorundam montium. 1a.q.68.2.in fine.
¶Varro ſecundum Auguſtinum. Dixit quod eſt Deus anima mundi, motu & ratione mundum gubernans. 1a.q.3.8.c.
1 ¶Vas quandoque dicitur inſtrumentum operandi aliquid. 3a.q.62.3.1m.
2 Vaſa ſacra. In neceſſitate eccleſiæ, quo ad materiam tantum, poſſunt vendi integra, ad vſum eccleſiæ. Si autem vendantur ad alium vſum, frangantur, præmiſſa oratione non autem vendi poſſunt ratione conſecrationis: vt. ſ. pro ea aliquid plus exigatur, quia ſimonia eſſet. 22æ.q.100.4.c.2m.*.3m.
Vbique eſſe, conuenit ſoli Deo. 1a.q.8.2.4.o.*.q.16.7.2m.*.q.52.2.c.*.q.112.1.c.
¶Velleitas, quæ ſecundum quoſdam eſt voluntas incompleta, eſt de impoſſibili, quia. ſ. aliquis vellet illud, ſi eſſet poſſibile. Voluntas autem completa non eſt niſi de poſſibili, quod eſt bonum volenti. 12æ.q.13.5.1m.*.3a.q.21.4.c.
Motus naturalis eſt velocior in fine, & tardior in principio, motus autem violentus econuerſo. 12æ.q.34.6.c.2m.
1 ¶Velum templi duplex. ſ. interius ante ſancta ſanctorum, & exterius. Secundum ſciſſum eſt in paſſione Chriſti, non autem primum. 12æ.q.102.4.4m.
6 Velum templi habebat quatuor colores, per quos quatuor elemēta deſignantur quæ nos impediunt à diuinis, ſ. byſſum, per quod deſignatur terra, quia byſſus, i. linum, de terra naſcitur; purpuram, per quam ſignificatur aqua. Fiebat. n. purpureus color ex quibuſdam conchis, quæ inueniuntur in mari: hyacinthum, per quam ſignificatur aer, quia habet aereū colorem: & coccum bis tinctum, per quem deſignatur ignis. Vel per colores eius quatuor deſignantur quatuor virtutes. ſ. quia velum erat ornatum byſſo, ad deſignandum carnis puritatē, purpura autem ad figurandum paſſiones, quas ſancti ſuſtinuerunt pro Deo; cocco bis tincto, ad ſignificandum charitatem geminatā, Dei & proximi. Hyacintho autem ſignificabatur cæleſtis meditatio. 12æ.q.102.4.4m.*.8m.

¶Venatio, Aucupium & piſcatio ſunt à natura, ideo ſunt ſecūdum ſe licita. 1a.q.96.1.c.*.22æ.q.64.1.o.

VEndere. *. Pretium rerum venalium, cōſideratur ſecundum vſum hominis, non autem ſecundum gradum naturæ rerum. 22æ.q.77.2.3m. 1
In illis eſt peccatum quæ bis venduntur. * quod patet in illis quorum vſus non eſt aliud à re ipſa. In quib. reb. qui rem vendit, vel mutuat, cum in huiuſmodi transfert dominium ad accipientem, vel rem bis vendit, & eſt in venditionib. ad credentiam, dum plus pro dilatione volunt accipere, vel vendunt quod non eſt. Et vtrunque eſt vſurarium & peccatum. 22æ.q.78.1.o. 2
In domo autem ſunt duo. ſ. ſubſtantia & vſus. Sed aliud eſt habere domum, & aliud vti domo. Vnde ſeparatim poſſum vſum vendere, ſicut domus habitatione. & ita in omnib. aliis huiuſmodi. Vnde ſi aliqua ſunt, quæ conſiſtant in ipſo vſu tantum, & vſus eorum eſt diſtractio, non poteſt licere id quod de domo. 22æ.q.78.1.o. 3
Denarii vero vtimur diſtribuendo, & frumento conſumendo, & ideo ſi vſum vendas, bis vendis. 12æ.q.78.1.o. 4
Vendere ad terminum ſecundum iuſti pretij quātitatem, non eſt vſura. Si autem cæteris paribus, fiat vltra iuſti pretij quantitatem propter temporis expectationem, eſt peccatum vſuræ. 22æ.q.78.1.o.*.2.7m. 5
Vendens ſcienter rem quæ deficit in ſpecie ſubſtantiæ, quantitate, vel qualitate, peccat. Non autem vendens ignoranter. Sed cum ſciuerit, tenetur recompenſare. 22æ.q.77.2.o. 6
Vendere carius quam emit eſt licitum, meliorando rem, vel ſi mutetur pretiū ratione loci vel temporis, vel propter periculum transferendi vel faciendi fieri. 22æ.q.77.4.5m. 7
Illa ſuperabundantia quæ in iuſta permutatione ſeu venditione accidit, non habet vnitam inæqualitatem. Alias non fuiſſet venditio vel permutatio iuſta. 22æ.q.77.4.2m. 8
Vendere rem plus notabiliter, quàm valeat ſimpliciter ſibi, vel ipſi vendenti, non licet, quamuis lex humana permittat citra dimidium. 22æ.q.77.1.o. 9
Vendens non tenetur dicere publice vitium rei, nec in particulari, niſi propter damnum, vel periculum. 22æ.q.77.3.o 10
Venditor non tenetur dicere emptorib. abundantiam venalium futuram per aduentum aliorum mercatorum, nec minuere pretium. 22æ.q.77.4.3m. 11
Menſuram venalium, oportet eſſe diuerſas in diuerſis locis, & eas inſtitui, publica authoritate, vel conſuetudine. 22æ.q.77.2.2m. 12
¶Venter adulteræ, potata aqua zelotypiæ, ſemper intumeſcebat. 12æ.q.102.2.1m.
¶Venus agit in inſidiis, & furatur intellectum multum ſapientis. 22æ.q.158.1m. 1
Venus dicitur ab Ariſtotele doloſa, & corrigia eius varia, ſecundum quādam ſimilitudinem, inquantum. ſ. hominem ſubito ſurripit, ſicut & in dolis agitur, non tamen per aſtutias, ſed magis per violentiam concupiſcentiæ & delectationis. Ibidem.
¶Verberare hominem, nulli licet, niſi habenti poteſtatem ſupra eum, vt pater ſupra filium, & dominus ſupra ſeruum. 22æ.q.65.2.o.*.q.72.2.1m.
¶Verboſitas, curioſitas, importunitas, inquietudo, & inſtabilitas loci vel propoſiti, pertinent ad euagationem mentis, ideo oriuntur ex accidia. 22æ.q.35.4.3m.

VErbum proprie importat rationem formæ exemplaris, quia eſt ars. 1a.q.3.8a. 1
Verbum cordis importat aliquid procedens ab intellectu, vt conſtitutū per operationem eius. 1a.q.27.1.c.ſi.*.q.28.4.1m.*.q.34.1.c. 2
Verbum eſt ipſum intellectum, & id quod concipitur. 1a.q.22.1.c.*.q.24.4.1m.*.q.34.1.c. 3
Quicunque intelligit, ex hoc ipſo quod intelligit, procedit aliquid intra ipſum. i. verbum. 1a.q.27.1.c. 4
Verbum in anima, ſine actuali cognitione eſſe non poteſt. 1a.q.93.7.c.1m. 5
Verbum cordis ſignificatum verbo oris, eſt conceptio rei intellectæ, ex vi intellectiua procedens, vel ex eius notitia procedens. 1a.q.27.1.2.c.*.q.28.4.1m.*.q.34.1.o.*.q.107.1.c.*.12æ.q.93.1.2m. 6
Nihil implicans contradictionem, poteſt dici verbum. 1a.q.25.3.c.ſi. 7
Verba tenent principatum locum inter ſigna, quibus homo aliquid ſignificat alteri. 22æ.q.55.4.2m.*.q.72.1.c.*.q.110.1.1m.*.3a.q.60.6.c.1m.*.2m. 8
Verbis vtimur ad hominem, vt ei manifeſtemus noſtros conceptus: ad Deum autem, vt nos vel alios excitemus. 22æ.q.91.1.c. 9
Verba vt ſigna inferunt multa dāna, & in verbo homo facile delinquit. Sed ſecundum ſuam eſſentiam. i. vt ſoni, non nocent niſi auditum, ſ. clamando. 22æ.q.72.1.1m.*.q.89.2.c.ſi. 10
Verbum noſtræ mentis manet, non autem verbum vocale. Sed neutrū ſubſiſtit. Verbum vero diuinum manet & ſubſiſtit. 1a.q.27.1.1m. 11
Verbum Dei eſt tantum vnum perfectum, & uicem quod efficatis, ideo 1

eſt ſi-

eſt filius. Non autem verbum noſtrum, niſi metaphorice, quia eſt mul tiplex, imperfectum, & accidens, 1ª.q.27.1.c.m ª.q.33.2.3m.ª.q.34. 2.1m.ª.3.c.

23 Diuerſitas obiectorum, diuerſificat ſpeciem verbi & amoris. 1ª. q.93. 8.c.

24 Verbum duplex, ſcilicet verbum vocale, & verbum mentale. Primo re ſpondet ſpiritus corporalis: ſecundo vero ſpiritus intimi amoris, 1ª.q 27.1.c.

25 Verbum triplex, ſcilicet verbum cordis, vocis, & habens imaginem vo cis 1ª.q.27.1.c.

26 Verbum proprie dicitur tripliciter, ſ. conceptus mentis, vox ſignificati ua eius, & imaginatio vocis. Improprie vero dicitur verbum, res ſigni ficata vel effecta verbo. 1ª.q.34.1.c.

27 Verbum vt ſignificat conceptum mentis, eſt in Deo proprie. ſecundum alias vero ſignificationes eius, eſt in Deo metaphorice tantum, 1ª.q. 34.1.c 1m.ª q.36 2.5m.

28 ¶ In diuinis eſt tantum vnum verbum, 1ª.q.27.5.3m.ª.q.34.3.c.ª.1ª. q.41.6 o.

29 ª Verbum in diuinis proprie, dicitur perſonaliter tantum, non autem eſ ſentialiter, 1ª.q.34.1.o ª.3ª.q.3.1.2m.

30 Verbum eſt in diuinis ab æterno, & non autem ratione incarnationis eius. ª.q.34.2.2m

31 Verbum in diuinis proprie, conuenit ſoli filio, figuratiue autem conue nit ſpiritui ſancto, inquantum manifeſtat filium. 1ª q.34.2 o

32 Deus eodem modo, dicit ſe, & omnia alia, etiã creaturas, ª q.34.3.3m. ª.3 c.ª.q.37.2.c.3m.

33 Verbum Dei reſpectu non entium, eſt expreſſiuum tãtum, ſed reſpectu entium eſt etiam factiuum, 1ª q.34.3.5.

34 Verbum Dei reſpectu creaturarum, eſt expreſſiuum & operatiuum. ſed reſpectu eorum quæ ſunt in Deo, eſt expreſſiuum tantum, 1ª.q.34. 3 c.

35 Verbum principaliter refertur ad patrem, & quaſi per ſe, ſed ad creatu ras refertur conſequenter, & quaſi per accidens, 1ª.q.34.3 o.

36 Verba ſignificantia aliquid deuotionis, excitant mentes, & præcipue minus deuotas. Sed verba pertinentia ad alia diſtrahunt mentem, & impediunt deuotionem, 2ª.q.91.2.c.m.

37 Verba & participia dicuntur de Deo, ratione æternitatis, quæ continet omne tempus, 1ª q.13.1.3m

1 ¶ Verecundia non eſt virtus proprie, ſed large inquantum eſt paſſio lau dabilis, 22ª.q.144.1.o.

2 Verecundia eſt timor turpitudinis exprobrabilis. Et principaliter reſpi cit vituperium. Sed et ſpicit culpam conſequẽter Et hoc dupliciter, ſ. ceſſando & celando, 22ª.q.116.2.3m.ª.q.144.1.c.2m.ª.2.o.ª.4.c.

3 Verecundia non eſt timor de ipſo actu peccati. ſed de turpitudine vel ignominia, vel conuitio, vel opprobrio, 12ª.q.41.4.1.2m.ª.3m.ª.q 42.3.4m.

4 Homines maxime verecundantur de actib. venereis etiam in matrimo nio, & de ſignis eorum, 22ª.q.151.4.c.

5 Verecundia non eſt de operibus virtutum, niſi per accidens, ratione fal ſæ opinionis, vel propter notam præſumptionis vel ſimulationis, 22ª.q 144.2.1m.

6 Verecundia eſt ab iis, quorum teſtimonium eſt maioris ponderis, pro pter certitudinem ex rectitudine iudicij, ſ. à ſapientib. & virtuoſis, vel ex cognitione. ſ. à notis & coniunctis, vel propter effectum nocentis vel iuuantis, 22ª.q.144.3.o.

7 Aliqua peccata grauiora, ſunt minus verecundabilia, quæ tñ ſunt ma ius turpia, ſ. quæ ſe habent in exceſſu temporalis boni, 220.q.116. 2.3m.ª.q. 44.2.4m.

8 Verecundia eſt principium emendationis quia in principio erubeſcimus oculos hominum, in fine vero, oculos rationis & Dei, 22ª. q. 144. 4.4m.

9 Verecũdia celat turpem actum, ſed erubeſcentia ceſſat à turpi actu. Vel vtraque propter timorem vituperij, 2. ª.q.144.2.c.ſi.

10 Verecundia facit prima temperantiæ fundamenta, ſecundum Ambroſ. inquantum. ſ. incutit horrorem turpitudinis, 2 eª.q.141.4.4m.

11 Ex ſæpius verecundari cauſatur virtus, qua vitantur turpia, non autem virtus qua quis verecundetur, tamen ſic diſponit, quod verecundare tur ſi turpia ageret. 22ª q.144.1.5m.

12 Verecundia non eſt in peſſimis, quia peccatum non reputant vt turpe. Nec eſt in virtuoſis & ſenib. quia non apprehendunt aliud poſſibile ſibi, ſ. nec eſt difficile eis ad vitandum: 22ª.q. 144.4.o.

13 Verecundia conuenit ſenib. & virtuoſis conditionaliter tantum. ſ. quia verecundarentur, ſi aliquid turpe agerent, 1ª.q.95.3.c.ſi.ª. 22ª.q. 144.4.c.2.5m.ª.4.c.

14 Carent verecundia homines, in peccatis profundati, quibus ſua peccata non diſplicent, ſed magis de eis glorian tur. 22ª.q.144.4.c

¶ Vereri. ª. Quidam ſunt qui non verentur aliquos contriſtare, 2eª.q.116. 1.c.

1 ¶ Verum octupliciter diffinitur, 1ª.q.16.1.c.ſi.

2 Ratio veritatis conſiſtit in adæquatione rei & intellectus, cª. q.21.2.c.

3 Ratio veritatis, prius eſt in intellectu, quàm in reb. 1ª.q.16.1.o.

4 ª Veritas magis fundatur in eſſe rei, quàm in eſſentia rei, 22ª, q. 109. 1.c.

5 Veritas dicit relationem qua eſſe ordinatur ad intellectum, ſicut boni tas ad appetitum, 1ª.q.16.1.3.c.

6 Verum dicitur primo de intellectu, de enunciatione vero, inquantum eſt ſignum eius: de re autem, vt de cauſa eius, 1ª.q.16.7.8.c.

Veritas non entium, vt chimeræ, vel aliorum huiuſmodi, eſt tantum in intellectu & ab eo cauſatur, ª.q.1[illegible].8m.ª.5.1 .ª 7.4m. 7

Ad veritatem locutionum æquiritur res ſignificata, & modus ſignifican di 1ª.q 19.4.c.c. 8

Veritas enunciabilium, non eſt aliud quàm veritas intellectus, quia enũ ciabile et eſt in intellectu habet per ſe veritatẽ, ſed in voce eſt verũ, quia ſignificat veritatem intellectus, non autem per veritatẽ in enun ciabili exiſtentem, 1ª.q.16.7 c. 9

Eadem eſt veritas, & rectitudo communium principiorum apud omnes, & æqualiter nota: ſed in ratione ſpeculatiua, eadem eſt, non autem æ qualiter nota in concluſionib. in practica vero ratione, nec eſt eadem, nec æqualiter nota, 12ª.q 94.4.c. 10

Veritas triplex, ſcilicet cognitionis naturalis, infuſæ, & acquiſitæ, 1ª.q. 10.1.1m. 11

Homo pertingit ad cognitionem veritatis tripliciter ſ. capiẽdo à Deo, ab homine, & per ſtudium: primo eſt neceſſaria oratio: ſecundo audi tus: tertio meditatio, 12ª q.180.3 4m. 12

Veritas quadruplex, ſ. vitæ, doctrinæ, iuſtitiæ, & locutionis 1ª.q.16. 4. 3m.ª.q.21.2.2m.ª.22ª.q.109.2.3m. 13

Veritas eſt in intellectu Dei proprie & primo, ſed in intellectu noſtro, eſt proprie & ſecundario: in reb. autem eſt ſecundario & improprie, 1ª.q.16.7.8.c. 14

Deus eſt veritas, 1ª.q.16.5.c.ª. 2ª q 57.c. 15

Deus eſt ſumma, maxime, & prima veritas, 1ª.q.16.5.c. 16

Veritas in diuinis ſumitur dupliciter. ſ. proprie. i. æqualitas intellectus Dei, ad eſſentiam eius principaliter & ad creaturas conſequenter. & metaphorice. i. ſumma vnitatis principij, primo modo dicitur tantũ eſſentialiter, ſecundo tantum perſonaliter & conuenit ſoli filio, 1ª.q. 16.5.2m.ª.q.19.8.c. 17

Anima non iudicat de omnibus rebus, ſecundum quamcunque veritatẽ, ſed ſecundum primam veritatem, inquantum reſultat in anima, ſicut in ſpeculo, ſecundum prima intelligibilia, 1ª.q.12.11.2m.ª.q 16.6.1m ª.q.84.5.c.ª.q 88.1.1m.ª. 12ª.q.93.2.c.ª.22ª.q.173.1.2m. 18

Omnis veritas eſt à Deo, 1ª.q.16.5.1m. 19

Veritas prima eſt finis omnium deſideriorum, & actionum noſtrarum, 22ª.q 4 2.3m. 20

Omnes res ſunt vere vna veritate ſ. Dei, ſicut principio effectiuo & ex emplari, ſed multis formaliter, 1ª.q.16.6.o.ª.12ª.q.23.1.3m. 21

Quælibet veritas, præter primam, eſt aliquo modo mutabilis, 1ª q.16. 8.o. 22

Veritas qua quis dicit verum, & qua verax dicitur, eſt virtus, nõ autem qua verum dicitur, ſed eſt obiectum & finis virtutum, 1ª.q.16.4.4m. ª.q.19.1.c.ª.22ª.q.1[illegible].1.o. 23

Hæc virtus nõ eſt virtus theologica, nec virtus intellectualis, ſed eſt vir tus moralis, & medium eius eſt inter ſuperfluum & diminutũ, & hoc dupliciter, ſ. ex parte actus & ex parte obiecti, 22ª.q.109.1.3m. 24

Et eſt ſpecialis virtus, 2eª.q.109.2.o. 25

Ad virtutem veritatis pertinet, talem ſe exhibere exterius per ſigna ex teriora, ſ. per verba & facta, qualis eſt, 22ª q.109.1.c.3m.2.1.ª 3.1m ª.3m.ª.q 110.1 c. 26

Hæc virtus eſt pars annexa iuſtitiæ, quia vtraque eſt ad alterum, & vtra que æqualitatem conſtituit, ſed iuſtitia ſecundum debitum legale, ve ritas autem ſecundum debitum morale, 22ª.q.109.3.o. 27

Et declinat plus in minus quàm in maius, non quidem negando verum, ſed affirmando. 22ª.q.109.4 o.ª q.129.3.5m. 28

Veritas vitæ eſt communis ad quaſlibet virtutes, 2aª.q.109.2.3m. 29

Veritas amatur per ſe, ſed odium per accidens, 1aª.q.29.5 o.ª 2eª.q.15. 2.3m. 30

Veritas creata eſt maior anima, ſecundum quid, vt perfectio eius, non au tem ſimpliciter, 1ª.q.16.6.1m. 31

¶ Verum dicitur dupliciter ſ. verum veritate eſſentiæ, & veritate pro prietatis, 1ª.q 16.4 c.ª.2ª.q.77.2.1m. 32

Ens eſt de ratione veri, non autem è conuerſo, ideo verum non poteſt in telligi, non intellecto ente, ſed bene è conuerſo, non autem vero non exiſtente, 1ª.q.1[illegible].3.3m. 33

¶ Veſperatim circa terciam volat, ideo ſignificat prædicatores ſeleodas ſecu lari, quia tollit terrena ſapientia 8 q 102.6.1.ſi.

¶ Veſtigium trinitatis attenditur ſecundum appropriata, per quæ veni ri poteſt in trinitatem perſonarum, 1ª.q.45 7.3m. 1

Tres partes eius diuerſimode aſſignantur à diuerſis, quæ tamen reducun tur ad principium medium & finem, 1ª.q.45.7.o. 2

Et repræſentat cauſam vt cauſam tantum, imago autem repræſentat etiã quo ad formam cauſæ, 1ª.q 45.7.c.ª.q 93.6.c. 3

Veſtigium trinitatis eſt in creatura ſecundum quod imitatur perfe ctionem Dei, ſ. ea conſequitur eſſe perfectum, 1ª.queſt.5.5.o.ª.q. 45.7.o. 4

Veſtigium trinitatis eſt in qualibet creatura inquantum eſt creata ha bens formam & ordinem, licet proprie ſit tantum in indiuiduo ſubſiſ tente, 1ª.q 45.7.o.ª.q.93.6.c. 5

¶ Veſtis. ª. In vſu vilium veſtium poteſt eſſe peccatum inanis gloriæ & auaritiæ, & virtus humilitatis, ſignum contemptus mundi, pœnitentiæ & triſtitiæ, 12ª.q.169.1.c.2m.ª.q.187.6.o. 1

Vitioſum eſt, quod vir veſtiatur veſte mulierum, vel econuerſo, ad laſci uiam, ſed poteſt eſſe ſine peccato, propter aliquam neceſſitatem, ſed prohibetur in lege veteri, propter idololatriam, 12ª.q.102.6.6m.ª 22ª q.169.2.3m. 2

¶ Veſtis,

¶Vexatio. Redimens ſuam vexationem licet hiis ordine non præter- miſſo. 2a 2æ q. 66. a. 8 [illegible]. q. 100. a. 6 [illegible]

¶Vgo ſancto Victore, non eſt auctoritatis. 1a. q. 1. ar. 8 [illegible]. 22æ. q. 5. a. 1 [illegible]. q. 45. a. 2 c. [illegible]. q. 50. a. 6

¶Via. Non oportet quod qui vadit per viam, in quolibet paſſu cogi- tet de fine viæ. 22æ. q. 1. 6. a. 3m

Homini datur longior via quam angelo, quia magis diſtat à Deo perce- ptionem. 1a. q. 52. 3. 1m

¶Vicem Dei gerunt homines, in commiſſis hominū iuriſdictioni: non autem quo ad omnia, vt in inſtitutis à ſolo Deo, ſicut in matrimo- nio & huiuſmodi. 12æ. q. 105. [illegible]

¶Vigilantia, eſt idem quod ſolicitudo, & pertinet ad prudentiam. 22æ. q. 47. 9. 0

¶Vigilare. Cū aliquis vult diu vigilare de ſero, ex quo ſequitur quod non vadat hora matutinali ad eccleſiam, tunc actus iſte interior vel exterior, per accidēs ſe habet ad peccatum omiſſionis. 12æ. q. 71. 5. c.

¶Vigiles & curſores, & alij huiuſmodi, de ſuo labore viuentes, intelli- guntur de labore manuum ſuarum viuere. 22æ. q. 187. 3. 6

¶Vindicatio eſt virtus ſpecialis, quia ad hoc natura inclinat. 22æ. q. 108 a. 2.

Vindicatio conſiſtit in medio duorum vitiorum, ſcilicet crudelitate & ſeuitia, ſecundum exceſſum, & remiſſione, ſecundum defectum. 22æ q. 108. a. 2. 3m

Naturale eſt homini appetere vindictam iniuriarum illatarum, quàm ab hoc deficere, quia vix aliquis tam parua videtur iniuriæ ſibi illa- ta, ſecundum Saluſtium. 22æ. q. 157. 2. 2m

Vindicatio & inflictio pœnæ pro peccato, eſt licita, ſi ſit propter bonum, ſci- licet vel emendationis, vel cohibitionis, vel quietis aliorum cum a- lijs debitis circunſtantijs, non autem ſi ſit ex odio, vel principaliter intendatur malum peccantis. 22æ. q. 108. 1. c. [illegible]. q. 158. 1. c. 3m [illegible]. 30. [illegible]. q. 15. c. c.

Fortitudo diſponit ad vindictam, remouendo prohibens; aliis autem importat primam radicem eius, quia actus cuiuſlibet virtutis, proce- dit ex radice charitatis. 22æ. q. 108. 2. 10 [illegible]. 22æ. q. 108. 3. 3m

Vindicatio debet fieri per priuationem eorum quæ peccans diligit. ſ. per mortem, verbera, talionem, vincula, carcerem, ſeruitutem, dam- num exilium, ignominiam, & huiuſmodi. 22æ. q. 108. 3. 0

¶Vinum vitis, eſt propriè vinum, alia vero per ſimilitudinem eius. 3a. q. 74. 5. c. 2m

Vinum calefacit & lætificat. 22æ. q. 149. 3. [illegible]. 3a. q. 74. c. c

Vſus vini eſt illicitus per accidens tantum. ſ. vel propter conditionem eius, qui facilius læditur ex eo, vel propter exceſſum, vel votum, vel ſcandalum. 22æ. q. 149. 3. 0

Vinum antiquitus mulieres apud Romanos non bibebant, ſecundū Va- lerium. 22æ. q. 149. 4. c

¶Violare quæcunque non licebat, dicebantur antiquitus ſancta, vel ſa- croſancta, vt muri ciuitatis, & perſonæ in dignitate conſtitutæ. 3a. q. 60. 1. 2m.

¶Violentia eſt à principio extrinſeco, nil conferente eo quod vim pa- titur, vt. ſ. ſic patiatur: id autem ſit quantum ad inclinationem finem, vt ſi lapis proijciatur ſurſum, qui inclinatur deorſum ferri ſecundo quo ad motum tendendi, vt ſi lapis velocius quam ſit eius inclinatio proijciatur deorſum. 22æ. q. 175. 1. c

Violentia nemini conuenit, niſi per publicam poteſtatem. 22æ. q. 66. 8. c

¶Virginitas eſt ſpecialis virtus. 22æ q. 152. 3 [illegible]. 22æ q. 152. 1. 1m. [illegible]. q. 155. 1. c. 5m

Virginitas dicitur à virore, quia importat immunitatem à concupiſcen- tiæ adultionem, circa delectationes venereas. 22æ q. 152. 1. c.

Virginitas ſecundum Aug. eſt in carne corruptibili, incorruptionis per- petua meditatio. 22æ. q. 152. 1. [illegible]

Virginitas quo ad ſuum materiale, i. pro incorruptione ſignaculi, vel ir- reſolutione ſeminis propter delectationem, eſt à natura, ſed quo ad ſuum formale, i. pro habitu quo quis proponit ſeu eligit perpetuo ſer- uare integritatem mentis & corporis vel ſine voto, vel præcipue cū voto, eſt ex gratia Dei. 22æ. q. 152. 3. 1m

In delectatione venerea ſunt tria. ſ. violatio ſignaculi virginalis, reſolu- tio ſeminis delectationem cauſans, & propoſitum huius. Remotio pri- mi, ſe habet ad virginitatem per accidens: remotio ſecundi ſe habet ad eam materialiter: remotio tertij ſe habet ad eam formaliter & cō- pletiue. 22æ. [illegible]

Virginitas perdita non poteſt reparari, ratione præteriti, ſed bene quo ad omnem integritatem operante Deo & quo ad virginitatis pro poſitum: nulla tamen potentia fieri poteſt, vt quæ corrupta eſt, corru- pta non fuerit. 1a. q. 25. 4. 3m. [illegible]. 22æ. q. 152. 3. 3m

Corruptio triplex ſ. corporalis tantum, i. fractio ſignaculi virginalis, vel reſolutio ſeminis, quocunque modo: & corruptio mentis tantū, idest conſenſus in rem veneream ſine opere, & vtraque ſimul: in tertia amittitur virginitas irreparabiliter: in ſecunda reparabiliter: in prima vero nullo modo. 22æ. q. 152. [illegible]. 3. 3m

Virginitas & pudicitia, ſunt in anima eſſentialiter, in carne vero mate- rialiter. 22æ. q. 152. 1. 2m.

9 Virginitas ſe habet ad caſtitatē, ſicut magnificentia ad liberalitatē. 22æ. q. 152. [illegible]. q. 1 [illegible] 5. 4. c

10 Virginitas eſt illuſtrior portio gregis Chriſti, ſecundum Cyprianum, & ſupremum decorem ſibi vendicat, ſecundum Ambro. quia eſt ſupre- mum gradus temperantiæ, & eſt virginum ſublimior gloria, per con- templationem ad viduas & coniugatas. 22æ. q. 152. 5. [illegible]

Virginitas eſt maxima, non quidem ſimpliciter, ſed in genere caſtitatis, ſcilicet caſtitate virginalis, coniugalis & vidualis, non autem eſt ma- xima virtutum ſimpliciter, quia eſt minor virtutibus theologicis & re- ligione quarum actus eſt ipſa occupatio circa res diuinas: & ideo præ- ferentur virginitati. 22æ. q. 152. 3. c. 5m. [illegible]. q. 150. [illegible] q. 185. 2. 0. [illegible]. 4. c. c. [illegible]. q. 185. 4. 0 12

Coniugatus poteſt eſſe melior virgine duplicitèr: ſ. ſi habeat animum magis paratum ad virginitatem ſi oporteret, licet non eam habeat in opere, ſed in ſolo habitu, & propter aliquam aliam excellentiorem virtutem. 22æ. q. 152. 4. 1m. [illegible] 13

Virginitas non opponitur luxuriæ ſicut extremum, ſed ſicut medium. 22æ q. 152. 2. 2m 13

Virginitas vt virtus, nō poteſt amitti ſine peccato, quia firmata eſt per votum. 22æ. q. 152. 3. 4m 14

Virginitas quo ad ſuum formale, poteſt reparari per pœnitentiam, & ſemper eſt cum cæteris virtutibus, non autem quo ad materiale eius. 22æ. q. 152. 3. 3m. [illegible] 15

Fractio ſignaculi virginalis quocūque modo, ſine propoſito delectatio- nis, non magis præiudicat virginitati, quàm fractio manus vel pedis. 22æ. q. 152. 1. 3m 16

Virginitas ad vacandum liberius Deo, & contemplationi eius, non eſt vi- tium, ſed eſt licita & laudabilis. 22æ q. 152. 2. [illegible]. 3. 5. 0 17

¶Virilitas eſt idem quod fiducia, idest eſt pars potentialis fortitudinis, 22æ. q. 128. 6m

¶Virtus nominat perfectionem potentiæ, quia de ratione virtutis eſt quod ponat potentiam in vltimo quo ad actum, quo ad obiectum, & quo ad modum agendi. 12æ. q. 55. 1. 2. 3. 2. [illegible] q. 56 1. c. [illegible]. q. 66. 3. c. [illegible]. 22æ. q. 58. 12. [illegible] q. 129. 2. c 1 2

Virtus quandoque ſumitur pro omni quod poteſt eſſe principium ope- rationis, vel motus. 1a. q. 25. 2. 1m. [illegible] q. 41. 1. 1m 3

Virtus importat directè diſpoſitionem habentis ſe conuenienter, ſecun- dum modum ſuæ naturæ, ſed conſequenter importat bonitatem. 12æ q. 71. 1. 0 4

Virtus eſt diſpoſitio perfecti ad optimum, inquantum dicit operationē, per quam res finem ſuum conſequitur. 13æ. q. 110. 3. c. [illegible]. 22æ. q. 2. [illegible] 7. c. 4

Omnis virtus humanæ potentiæ rationalis, eſt habitus ſed potentia ratio- nalis, eſt ſua virtus. 12æ. q. 55. 1. 0. [illegible] q. 56. 2. c 5

Quandoque virtus dicitur, id aliquod eſt virtus, ſcilicet vel obiectum vir- tutis vel actus eius ſicut fides dicitur quandoque id quod creditur, quā- doque vero ipſum credere, quandoque autem ipſe habitus quo credi- tur. 12æ q. 55. 2m 6

De ratione virtutis humanæ, eſt habitus operatiuus, & bonus. 12æ. q. 55. 2. 3. 0. [illegible]. q. 56. 1 c. [illegible]. q. 71 1. 2m. [illegible]. 22æ. q. 8 1. c 7

Principale in virtute, eſt electio. 22æ. q. 134. 3. [illegible] 8

Vbi eſt ſpeciale impedimentum rationis, ibi oportet eſſe ſpecialem vir- tutem. 22æ. q. 129. 1. 2. c 9

¶Virtus eſt bona ſeipſa, & non per aliam virtutem. 12æ. q. 55. 4. 1m 10

Virtus duplex. ſ. virtus vera & virtus falſa eſt ſimulata. 12æ. q. 65. 7. 3m 11

Virtus dicitur dupliciter. ſ. virtus vera. & virtus ficta. 22æ. q. 23. 7. c 12

Virtus duplex. ſ. virtus propria, & virtus aliena. 3a q. 43. 3. 0 13

Habitus moralis habet rationem virtutis, inquantum rationi confor- matur. 12æ q. 58. 2. c. 6 14

Virtus ſimpliciter dicta, dicitur amor, ſecundum Auguſtinum, quia de- pendet à voluntate, cuius prima affectio eſt amor. 12æ. q. 56. 3. 1m. [illegible] q. 62. 2. 3m. 15

Virtus. ſecundum Auguſt. eſt ordo vel ordinatio amoris, quia per eam amor in nobis ordinatur. 12æ. q. 55. 2. 4m. [illegible]. q. 62. [illegible] 16

Virtus ſecundum Aug. eſt bonus vſus liberi arbitrij, quia virtus ordina- tur ad eum ſicut ad proprium actum. 12æ. q. [illegible] 17

Virtus ſecundum Aug. eſt bona qualitas mentis, qua rectè viuitur, qua nullus male vtitur, quam Deus in nobis ſine nobis operatur. quæ diffi- nitio totam virtutis rationem complectitur & conuenit cuilibet vir- tuti, præter vltimam partem quæ conuenit virtuti infuſæ tantum. 12æ. q. 55. 1. 0. [illegible]. 22æ. q. 108. 3. 2m 18

Virtus vt eſt in concupiſcibili vel iraſcibili, nihil aliud eſt quàm quæ- dam habitualis conformitas earum ad rationem 12æ. q. 56. 4. c [illegible]. q. 62. 1. c 19

Virtus vniuerſaliter eſt, quæ bonum facit habentem, & opus eius red- dit bonum: & hoc dupliciter, vel materialiter tantum vt virtutes in- tellectuales: vel formaliter, vt virtutes morales. 12æ. q. 5 [illegible]. q. 47. 4 c. [illegible]. q. 58. 1. c 20

Virtus dicitur vltimum potentiæ, quia ad illud potentia ordinatur, ſ. ad obiectum quia ibi virtus ſumitur pro obiecto. 12æ. q. 55. 1. 1m. [illegible] 3. c. [illegible]. 12æ q. [illegible] 21

De ratione virtutis eſt, quod ſe habeat circa bonum. 22æ. q. [illegible]. q. 4. 5. c. [illegible]. q. 23. 7. c. [illegible]. q. 51. 3. 2. c. [illegible]. q. 81. 4. 2. [illegible] q. 129 6. c. 2m. [illegible] 3a q. [illegible] 22

Obiectum cuiuslibet virtutis, eſt bonum circa propriam materiam. Sed virtutes nominatæ ab aliqua generali conditione virtutum, illam ſibi materiam ſpecialiter vendicant, in qua difficillimum & optimum eſt conditionem huiuſmodi obſeruare: ſicut fortitudo pericula mortis, temperantia delectationes tactus, & ſobrietas menſuram circa dele- ctationes cibi & potus. [illegible]. q. [illegible]. 22æ. q. 141 [illegible] principio. 23

Virtus vera & ſimpliciter, ordinat ad principale bonum. Sed virtus vera & ſecundum quid & imperfecta, ordinat ad particulare bonum. Falſa verò virtus, abducit à principali bono. Sicut nō eſt vera virtus auaro- 24

rum pru-

rum prudentia,quæ excogitant diuerſa genera loculorum,& auarorũ iuſtitia,quæ grauium damnorum metu contemnunt aliena,& auarorum temperantia,quæ luxuriæ, quæ ſumptuoſa eſt, cohibens appetitum,& auarorum fortitudo,quæ,vt ait Horatius,per mare pauperiem fugiunt,per ſaxa,per ignes,22æ.q.55.1.c

25 Virtutes & vitia ſortiuntur ſpeciem ex eo quod eſt per ſe intentum, non autem ab eo quod eſt intentum per accidens, & præter intentionem,22æ.q.109.2.2m.*.q.110,2.c.1m

26 Species virtutum diſtinguuntur ſecundum obiecta,12æ.q.95.3.c.*.12æ q.18.1.c.* q.19.3.4.5.c.*.q.31.6.c.*.q.47.4.c

27 Materia virtutum moralium duplex,ſ.materia propinqua,i.paſſiones vt plurimum,& materia remota,i.obiecta paſſionum.12æ.q.60.5.c.*. 22æ q.31.1.2m.q.32.1.4m.*.157.2.3 o*.6.c

28 Obiecta paſſionum diuerſarum potentiarum,comparata ad appetitum ſenſitiuũ. cauſant diuerſitatem paſſionum, ad rationem vero comparata,cauſant diuerſitatem virtutum.12æ.q.60.5.c

29 Obiecta paſſionum diuerſarum potentiarum, ſemper cauſant diuerſas ſpecies virtutum moralium 22æ.q. 0.5.c

30 Nihil poteſt eſſe ſubiectum virtutis ſimpliciter dictæ,niſi voluntas vel potentiæ,vt motæ ab ea,12æ.q.55.1.c.*.4.3m.*.q.56.3.0.*.q.57. .c.

31 Nulla virtus eſt in voluntate.reſpectu boni ſibi proportionati, ſed tantum reſpectu Dei vel proximi.12æ.q.56,*.c.1m.*.q.59.6.0

32 Intellectus non poteſt eſſe ſubiectum virtutis.niſi vel ſecundum quid.i. virtutum intellectualium,vel ſimpliciter,i.inquantum mouetur à voluntate.12æ.q.56.3.0

33 Virtutes perficientes intellectum, excludunt totaliter falſum, non autẽ virtutes perficientes appetitum.12æ.q 1.3.1m

34 Omnis virtus & vitium eſt habitus voluntarius & mentis cauſaliter non autem ſubiectiue, 2æ.q.56.3.0

35 Virtutes perficiunt nos,ad proſequendum debitæ inclinationes naturales,ideo ad quamlibet inclinationem naturalem determinatam, ordinatur aliqua ſpecialis virtus.22æ.q.108.2.c

36 *Vna & eadem virtus poteſt eſſe in diuerſis potentiis.12æ.q.56.2.c.

37 Nulla virtus propriè eſt in corpore,ſed tantum in anima,12æ.q.55.2.c *.q.56.4.3m

38 Omnis virtus circa paſſiones,eſt in appetitu ſenſitiuo.12æ.q.56.4.4m.

39 In Deo eſt potiſſima virtus.1a.q.3. .1m.*.q.4.1.2m

40 Virtutes circa actiones,& virtutes in voluntate,vel virtutes in intellectu practico vel ſpeculatiuo,ſine imperfectione,ſũt propriè in Deo, Non autem virtutes circa paſſiones in bonũ ſpirituale,niſi metaphoricè. Sed virtutes circa paſſiones in bonum corporale, nullo modo. Nec virtutes vitæ actiuæ,vt eam perficiunt,1a q.21.1.1m.*.12æ.q. 61,5.c 1m

41 Virtus ordinata ad bonum,ſecundum regulam rationis humanæ poteſt cauſari in nobis ex actibus noſtris, non autem quæ ſecundum regulã diuinam,12æ.q. 1.2.3.4.0.*.q.55.4.c.6m.*.q.63.2.3.0.*.q.65.2. c.*.q.91 1 1m

42 Virtutes inſunt nobis à natura, ſecundum aptitudinem & inchoationẽ, non autem ſecundum perfectionem,præter virtutes theologicas,quæ ſunt totaliter ab extrinſeco,ſ.à Deo.12æ.q.51.1.0.c *.q.63.1.0.*.2 3m.*.1.c *.q.71.2.1m.*.q. 5.1.c.*.q.95.1.c.*.22æ.q.47.1.5.0.* q 0 2.c.*.q.121.1.3m.*.q 4 .1.2m

43 Virtutes quæ iam præter theologicas,cauſantur in nobis à Deo immediatè,ad finem ſupernaturalem. 2æ.q.51 4.0.* q.63.3.0

44 Virtutes infuſæ cauſantur in nobis à Deo,ſine nobis agentib. non autẽ ſine nobis conſentientib. 12 .q.55 4.6m

45 Determinatio actus virtuoſi, ad proprium & per ſe obiectum virtutis, eſt ſub neceſſitate præcepti,ſicut etiam actus virtutis. Non autem ad ea quæ accidentaliter & ſecundario ſe habent ad proprium & per ſe virtutis obiectum,22æ.q.2.5.c

46 Actus virtutis & virtus,eodem nomine quandoque nominatur. 22æ.q. 157.1.2m

47 Ex hoc actus eſt virtuoſus. quod per rationem ordinatur ad aliquod bonum honeſtum.22æ.q.147.1 c

48 Virtus propriè non poteſt dici actus, niſi ſicut habitus nominantur per actus quia virtus ſemper includit reſpectum ad illud cuius eſt principium. 2æ.q. 0 1.3m

49 Aliqui actus ſunt alij quib.virtuoſi.tanquam eis proportionati & conuenientes, qui tamen alijs ſunt vitioſi,tanquam eis non proportionati, 12æ q 95 3.3m

50 De ratione actus virtuoſi ſunt quatuor.ſ.quod operãs ſciat, quod eligat propter bonum,& immobiliter. 12 q.100,9.c.*.21æ.q.1 .1.c

51 Actus virtutis dicitur dupliciter.ſcilicet materialiter & formaliter Primus poteſt eſſe ſine virtute,non autẽ ſecundus,12æ.q.95.3.2m.*.22æ q.32 1 1m

52 Adiunctio actuum virtutum ſecundariarum,ad actus & virtutes principales, magis eſt ſecundum conuenientiam in modo qui eſt quaſi formalis earum. quàm ſecundum materiam. 22æ q.157.3.2m.*.q. 16 . 4.0.

53 Actus interior & exterior,non requirunt diuerſas virtutes,22æ. q. 3 . 2.b.

54 Qualibet virtus principaliter eſt interius in anima,ſed actus exteriores debent moderari ſecundum debitas circunſtantias.22æ.q.16 1 3.3m

55 Actus interiores,maximè pertinent ad virtutes,12æ.q.54.2. m

56 Actus exteriores ſunt propriè actus illarum virtutum, ad quarum fines, ſecundum ſpeciem ſuam ordinantur,12æ.q.3.2.4

Quælibet virtus moderans amorem aliquorum bonorum , moderatur etiam ex conſequenti timorem contrariorum malorum,12æ.q.12 . 4.2m 57

Actus exteriores ſunt illius virtutis,cuius eſt mouere ad eos,22æ.q.58.2.c 58

Diuerſi actus eiuſdem bonitatis, pertinent ad eandem virtutem, ſi vero ſunt diuerſæ bonitatis,pertinent ad diuerſas.22æ.q.51.2.c 59

Diuerſitas virtutum eſt ex diuerſitate actuum quorum eſt diuerſa ratio bonitatis.22æ.q 51.2.c * q.181.2 3m 60

Actus vnius virtutis vt elicientis,poteſt attribui alteri virtuti vt imperanti.12æ.q.124.4.1m..22æ.q.32.2m.*.q.85.3.c.*.q.88. 6.c.*.q. 147.2 2m 61

Virtutes non ſunt æquales , ſed vna virtus eſt maior alia & in diuerſis ſpeciebus virtutum & in eadem ſpecie:non quidem ſecundum ſe,ſed ex parte eiuſdem hominis in diuerſo tempore , vel ex parte diuerſorum hominum propter maiorem aſſuefactionem vel meliorem diſpoſitionem naturæ vel rationis propter maius Donum gratiæ Dei,12æ.q.66 1 0.*.2 c.*.q.73 2.3m.*.q.101.4.c.*.22æ.q.v 4.0 62

Virtutes quæ ſimpliciter ordinãt nos in bonum, ſunt ſimpliciter digniores potentib. retrahentib nos à malo,22æ.q.157.4.c 63

Quolibet virtus tanto excellentior eſt quanto ad altius bonum ordinatur.12æ.q 111.5.c.*.q.1 12.4.c1m.*.12æ q.v1 6.c.* q.v36.1.c 64

Omnes virtutes in eodem,ſunt æquales ſecundum proportionem, quia æqualiter creſcunt,12æ.q.65.1.1m.*.q.73.2.3m 65

Virtutes theologicæ ſunt cæteris virtutib nobiliores,12æ q.68 8.0.*. 22æ.q.9.1.3m.*.q.19.9.4m.*q.23.6.c.* .q.104.3.c.*.q.127 6 c.* q.14. .* .q. 61 5 c 66

Virtutes theologicæ ſunt priores cæteris virtutibus,22æ.q.4.7.c.*.q. 10,1.1m. 67

Virtutes theologicæ ſunt cauſæ cæterarum virtutum.12æ.q.63.3.c.*. 22æ.q.161.4.1m 68

Virtutes theologicæ habent ultimum finem pro obiecto.aliæ autem virtutes ſunt circa ea quæ ſunt ad finem,12æ q. 1.7.c.*.q.61 .5.c 69

Virtutes theologicæ non ſunt virtutes humanæ,ſed ſuper humanæ vel diuinæ.Et conueniũt homini prout per gratiam participat naturam diuinæ 12æ.q 58.3 2m.* q.61.1.2m.*.q.62 1.c.1m.*.2.? 0 70

Virtutes habentes pro obiecto bonum ſpirituale.ſ. virtutes theologicæ & virtutes intellectuales,ſunt ſimpliciter nobiliores virtutib. habentib.pro obiecto bonum corporale, vel aliquid ei adiunctum, 22æ.q. 1 6 1.c. 71

Vna virtus eſt prior alia ſecundum actus, licet ſimul infundantur omnes à Deo ſecundum habitus, 12æ.q.62 .4.c..24.q.8 .6.c. 72

Virtutes naturales ſunt nobiliores virtutib.acquiſitis,ſed ſunt minus nobiles virtutib infuſis.12æ.q.63.2.3m 73

Virtutes intellectuales ſunt ſimpliciter nobiliores virtutib. moralibus. propter nobilius obiectum,ſed eſt econuerſo ſecundum quid ſ.ut virtutes,& reſpectu actuum.12æ.q 61.2 3m.*.q.66.3.0.*.q.6 .7.8. c. 22æ.q.24.6.1m.*.q.16 1.5.c 74

Virtutes intellectuales & morales, perficiunt intellectum & appetitum in ordine ad regulam & menſuram creatam virtutes vero theologicæ ad regulam & menſuram increatam.12æ.q 6 : 2 1m.*q.64.4.1m 75

Virtutes morales ſunt permanentiores virtutib intellectualib. propter exercitium,ſed econuerſo propter obiectum.12æ.q 53. 1.3m.*.12æ. q.66.3 1m 76

Virtutes morales ſunt neceſſariores ad vitam humanam,virtutib. intellectualib 12 .q.66.3. 1m 77

Vna virtus alteri virtuti non contrariatur aut repugnat , ſed vitio. quia ſecundum Philoſophum, bonum non eſt bono contrarium. 22æ. q. 101.4 c 78

Vitium non tantum opponitur virtuti perfectæ.ſed etiam imperfectæ in genere virtutis. i. habilitati naturali ad bonum , & diſpoſitioni ad virtutem. 12æ.q.73.2. 2m..q 73.1. m 79

Omne vitium quod magis opponitur virtuti,nominatur ex defectu virtutis,22æ.q. 07.2.c 80

Cum virtus magis opponitur uni extremo vitiorum. quàm alteri , illud vitium magis oppoſitum nominatur nomine paſſionum, ad quam refrenandam virtus principaliter ordinatur.22æ.q 21.3.c.*.q.13.principio. 81

Vitia inquantum ſunt contra bonum rationis.contrariantur virtuti.Inquantum autem ſunt contra inſtinctum diuinum , contrariantur dono,12æ.q.68.1.2m 82

Multa vitia opponuntur uni virtuti dupliciter . ſ.ſecundum diuerſam habitudinem ad virtutem, & ſecundum diuerſas circunſtantiarum corruptiones.22æ.q.10.5.c..q 92.2.c.*.2.2m 83

Nõ oportet quod principale vitium,opponatur principali virtuti,12æ q.84.4.3 ..22æ.q 14.5.1m.*.q 118. .2 .*.q.142.3.2m.*.q.192. . .2m.* 7 3m. 84

Multa vitia opponuntur ſecundum diuerſos actus,eidem virtuti,22æ.q 29.4.2m 85

Virtuti vt ſic,opponitur vitium. Sed et bonitati,opponitur malitia. Peccatum autem opponitur ei,ut operatur bonũ. .*.q.71 .1 .0 86

Actus virtutis poteſt eſſe cum habitu vitioſo,& econuerſo,niſi actus excludat cautem habitum 12æ.q.63.2.2 .*.q.73.4.0.*.q.78.1.2m.*.q 77. 3.3 .*.22æ.q.24.11 0 87

Vitium directe opponitur virtuti. Non autem peccatum , niſi ſecundum actum,ſed opponitur actui virtuoſo.12æ.q.71.4 0 88

Directa oppoſitio vitiorum ad virtutes, non attenditur ſecundum cauſas,quia contingit vnum vitium oriri ex diuerſis cauſis,ſed attenditur 89

ſecun-

ſecundum ſpeciem actus.12ª.q.116.1.2m.ª q.127.2.1m.ª.q.103.
2.c.ª q.138.2.1m.

90 Nec etiam attenditur ſecundum effectus.22ª.q.127.2.2m.ª.q.132.2.
3m.ª.q.133.1.c.

91 Habitus virtutis & vitij corrumpuntur per iudicium rationis,vel ex cõ
trarium mouentô,vel ex ignorantia,vel paſſione,vel electione.12ª.
q.53.1.c.6.

92 Diuerſitas finium diuerſificat virtutes.12ª.q.54.2.3m.

93 Virtutes theologicæ differunt ſpecie à virtutib.moralib. & intellectua
lib. 2 q.62.2.0.

94 ª Virtus infuſa,differt ſpecie à virtute acquiſita dupliciter. ſ. ratione di-
ner ſe regulæ,& ratione diuerſi finis.1 ª.q.63.4.0.

95 Virtutes morales differunt ſubiecto à virtutib.intellectualib.Sed virtu-
tes theologicæ differunt obiecto ab vtriſque.12ª.q.58.2.0.ª.q.62.
2.0.

96 Obiectum virtutum moralium & intellectualium,eſt proportionatum
naturæ hominis. Non autem obiectum virtutum theologicarum,
ſed eſt ſupra rationem & ſupra naturam,12ª.q.58.3.3m.ª.q.62.2.c
ª.3 1.0.ª.q.63.3.0.

97 Homo ſecundum virtutes morales,dicitur ſimpliciter bonus,non autẽ
ſecundum virtutes intellectuales,12ª.q.56.3.c.ª.q.58.3.2m.ª.12ª
q.23.7.3m.

98 Virtus ſumitur tripliciter.ſ.pro habitu,pro obiecto,& pro actu eius.12ª
q.56.1.2m.

99 Virtus pro habitu diuiditur in diuerſa genera virtutũ analogicæ, quia
bonum rationis non eſt in omnibus ſecundum eundem ordinẽ. 2ª,
q.61.1.1m

100 Genus virtutum triplex ſ.genus virtutum theologicarum, intellectua-
lium & moralium. 2ª.q 68.8.c.

101 Virtus humana ſufficienter diuiditur per virtutes intellectuales & mora-
les,12ª.q.58.3.0

102 Virtus dicitur dupliciter.ſ.ſimpliciter.i. quæ facit recta operari, vt vir-
tutes morales & ſecundum quid,id eſt, quæ facit facultatem recte o-
perandi vt virtutes intellectuales.12ª.q.56.3.0.ª.3.c.ª.3.4.c.ª.q.
57.1.c.ª.q.61.3.c

103 Partes quæ ſingulis virtutib.aſſignantur, non ſunt partes integrales,ſed
partes ſubiectiuæ,vel potentiales.12ª.q.54.4.2m

104 Virtus dicitur eſſe aliquorum dupliciter.ſ.vt obiectorum,& vt actuum.
12ª.q.55.1.2m

105 Aliquid poteſt procedere a radice virtutum dupliciter. ſ. directe,i.a-
ctiue eius.& indirecte,i.occaſionaliter.ſ.peccatum 22ª.q 20. .2m.

106 Aliquid impedit virtutem dupliciter. ſ. vel quo ad communem ſtatum
eius ſ.tantum peccatum,vel quo ad perfectum ſtatum. ſ aliquid mi-
nus bonum.2ª.q.133.2 1m

107 Virtutes aliquas propter eſſe theologicas, ad acquirendum beatitudinẽ
ſupernaturalem 12ª.q.62.1.0.ª.2.3.c

108 Virtutes theologicæ dicuntur quia habent Deum pro obiecto.tantum
à Deo infunduntur.& tantum per reuelationem Dei in ſacra ſcriptu
ra traduntur.12ª q.62.1.c.ª.22ª.q.17.5.6.c

109 Virtutes theologicæ ſunt, quib.mens humana Deo coniungitur.12ª.
q.62 4.c.ª.q.104.3.c.ª.q.191.2.c

110 Virtutes theologicæ,habent idem pro obiecto & fine.ſ.Deum.12ª.q.
62.3.2.c.ª.q 10.1.1m.ª.22ª.q.4.1.7.c.ª.17.5.6.2.ª.q.19.0.2 .
ª q.20.3 6.ª.1.23.6.c.ª.q.81.5.0.ª.q.16 .4.1 .ª.5.c.

111 Virtutes theologicæ habent duplicem regulam ſeu menſuram. ſ.Deum,
& capacitatem noſtram 12ª q.64.4.c

112 Virtutes theologicæ non ſunt virtutes exemplares, quia non dicuntur
theologicæ,quod Deus eis ſit virtuoſus,ſed nos ad Deum,& à Deo.
12ª.q.62 1 2m

113 Virtutes theologicæ ſunt tantum tres.ſ.fides,ſpes,& charitas.12ª.q.62.
3.0.ª.22ª.princip.ª.q 17.6.0

114 Virtutes theologicæ.ſecundum habitus ſunt ſimul , ſed ſecundũ actus,
via generationis: fides eſt prima,ſpes ſecunda , & charitas tertia.Sed
ordine perfectionis,eſt econuerſo.12ª.q.62 4.0.ª.22ª.q.17.7.8.0.

115 Sapientia non eſt virtus theologica.quia non eſt de Deo immediate,&
ſecundum quod in ſe eſt,ſicut fides, ſed eſt deo per effectus eius.12ª.
q 62.2.2m.

116 Virtutes intellectuales, ſunt eorum per quæ homo ſit beatus , vel ſicut
virtus actuum,& hoc dupliciter.ſ.meritorie & inchoatiue, vel ſicut
virtus obiectorum,non autem ſicut virtus ſubiectorum, niſi forte ef
fectiue.12ª.q 5 .1.2m

117 Virtutes intellectuales ſunt tantum tres ſpeculatiuæ.ſ ſapientia.intelle-
ctus.& ſcientia,& duæ practicæ ſ.prudentia & ars.12ª.q.57.2.0.ª.q
6 .7.c.ª.22ª.q 4.8.c.q.47.5.c

118 Omnis virtus intellectualis ſpeculatiua,eſt tantum circa neceſſaria, pra-
ctica vero,eſt tantum circa contingentia.12ª.q.57.1.1m.ª.q.66.3.
3m.ª.22ª q4.1.c.ª.q.47.5.c.

119 Bonum virtutis intellectualis,eſt verum.ſpeculatiuæ quidam abſolute.
practice vero ſecundum conformitatem ad appetitum rectum.12ª.
q 57.2.3m.ª.q.64 3.c.

120 ª Virtutes intellectuales non ſunt connexæ ad inuicem. 12ª. q. 65. 1.
3m.

121 Virtutes intellectuales ſpeculatiuæ,præferuntur virtutib.intellectualib.
actiuis.12ª.q.66.3.c

122 Virtus eſt ſpeculatiuæ,non ex æquo diſtinguuntur ad inuicem, ſed ordi-
ne quodam, ſicut in totis potẽtialib. quorum vna pars eſt perfectior
altera.12ª.q.57.2.2m

Virtutes morales poſſunt eſſe ſine virtutibus intellectualib. præter pru- 123
dentiam & intellectum,& econuerſo,præter prudentiam. 12ª. q.58.
4 5.0.

Nulla virtus moralis eſt paſſio,quia paſſio eſt motus , & indifferens ad 124
bonum & ad malum habens principium in appetitu,& terminum in
ratione. Sed virtus eſt econuerſo 12ª.q. 59.1 0.

Non omnis virtus dicitur moralis,ſed tantum illa quæ eſt in vi appetiti 125
ua. 2ª.q 58 1.0.ª.q.68. .c.

Virtus moralis non eſt vna tantum,ſed multæ ſecundum ſpeciem.12ª. 126
q.60.1 0

Multæ ſunt virtutes morales circa operationes humanas , ſecundum di- 127
uerſas rationes debiti, quæ tamen omnes habent rationem iuſtitiæ.
12ª.q.60.3.0

Virtutes morales ſunt connexæ.12ª.65.1.0.ª.2.c.q.66 2 c.ª. q. 68.5. 128
3m.ª.q.73.1.0.ª.22ª.q.129.3.2m.ª q.1 4.1.1m.ª.q.24 .9.0.ª.q.
147.1.1m.ª.q.1 12.ª.2m ª.q. 71.4.c.ª 3ª.q 81.6.c

Finis cuiuſlibet virtutis moralis . eſt attingere medium in propria mate- 129
ria.quod determinatur ſecundum rectam rationem prudentiæ.12ª.q.
66. .3m

Habitus virtutum moralium,cauſantur in potentiis appetitiuis. ſecundũ 130
quod mouentur à ratione 12ª.q.51.1.c 3 .ª.3.c.ª.q 13. .c.ii

Finis virtutum moralium,eſt bonum humanum,ſ.vſus ſecundum ratio- 131
nem. Ideo oportet fines earum in ratione præexiſtere 22ª.q.47.6 c
ª.q.123.13.1 .ª.q 15 .1.2.c

Omnis virtus moralis.eſt circa delectationes & triſtitias cõſequentes, nõ 132
autem obiectiue.12ª q 57. .1m.ª.q 60 2.c.ª.22ª q.58.9.1m.

Omnis virtus moralis ª habet aliquas operationes bonas, quarum eſt 133
productiua,& aliquas paſſiones ſimul ter,vt delectationem vel triſti-
tiam,quæ ſunt paſſiones.Tamẽ oportet alias virtutes eſſe circa ope-
rationes,& alias circa paſſiones.12ª.q.60.2.0

Virtus moralis poteſt eſſe cum paſſione & triſtitia.& ſine paſſione Nec 134
qualibet eſt circa paſſiões.1ª.q.95.2.3m.ª 12ª q.59.0.ª 22ª q. 8.2.0

Multæ virtutes morales ſunt circa paſſiones. Tamẽ eadem virtus poteſt 135
eſſe circa multas paſſiones,propter contrarietatem,vel propter ean-
dem rationem repugnandi rationi.12ª.q.60.1.0.ª.8.4.

Virtutes morales circa paſſiones ſunt vndecim, ſecundum Ariſtotelẽ. ſ. 136
fortitudo,temperantia,liberalitas magnificentia,magnanimitas,phi-
lotimia,manſuetudo,amicitia,veritas,eutropelia,& iuſtitia Sed ſunt
duodecim cum iuſtitia quæ eſt circa operationes.12ª.q.6 .1.2 ſi.

Eadem virtus moralis,ſ.temperantia, eſt circa omnes paſſiones concu 137
piſcibilis,quia ſe conſequuntur,& ordinantur ad idem, Nõ autem cir
ca paſſiones iraſcibilis.12ª.q.60.4.0

Eadem eſt virtus moralis,circa contrarias paſſiones.12ª.q.60.4 c.2m. 138

Vbi in rebus hominis eſt ſpecialis ratio bonitatis oportet eſſe ſpecia- 139
lem virtutem.22 .q.109.2.c.ª.q.114 1.c.ª. q.13 .1.c.ª.q.149.1.
c,prin.ª 3ª.q 85.2 c.

vbicunque eſt aliquis actus hominis bonus.oportet quod reſpondeat a- 140
licui virtuti humanæ.22ª.q.87.1.c.ª.q.81.2.c.ª.q.104. 2. c. ª. q.
109.1.c.ª. ª.q.81.1.c

Inter virtutes morales.tanto aliqua virtus eſt potior, quanto magis ali 141
quid conſequitur,vt Deo inhæreat.22ª q 61.9.c.ª.q.104.3.c.

virtutes morales manent poſt hanc vitam in beatis, quo ad ſuum forma 142
le.ſ. quo ad ordinem rationis, non autem quo ad ſuum materiale ſ.
quo ad inclinationem appetitus ad paſſiones,vel ad operationes hu-
ius vitæ. 1ª.q. v.1.0.ª.2.c.3m.ª.4.1m.ª.q.67.6.c.ª.12ª.q.123.
2.ª.q.136.1.1m.ª.q.181.4.1m.

Omnes virtutes morales reducuntur ad quatuor virtutes cardinales.22ª 143
prolo.ſi.

Et dicuntur virtutes cardinales principales , quia ſunt circa potiſſimum 144
in materia virtutum Cardinales vero dicuntur.quia ſunt fundamenta
aliarum virtutum.Et ſunt virtutes generales virtualiter.22ª. q.129.
c.c.ª.q.124.2 ª.q 13 2.c.ª.q.1 1.ª.c ª.q. 42.c.ª q. 40.1.c.

Solæ virtutes morales & prudentia.dicuntur virtutes cardinales & prin- 145
cipales,non autem intellectuales,nec theologicæ.12ª.q.61.1.0.ª.q.
66.4.c.

Et ſunt tantum quatuor.ſ.prudentia.iuſtitia. fortitudo. & temperantia. 146
12ª.q.61.1.2.0.ª q.66.1 4.c.ª 22ª prin.ª q. 2 .1 .0.ª q. 1 .1 7.0

Et capiuntur dupliciter. ſ. vt quatuor conditiones cuiuſlibet virtutis. ſ. 147
diſcretio,rectitudo,firmitas,& modus,& vt determinantur ad princi-
pales materias, Primo modo. ſunt virtutes generales t ſecundo vero
modo ſunt virtutes ſpeciales,& realiter diſtinctæ.12ª.q 6 .2.3.1.0.
ª.q.61. .c.ª.q.66.2.c.ª.22ª.q 58.8.2m.ª.q.23.9.11.c ª.q 189.
2.c.principio.

Et ſunt quadruplices.ſ.exemplares politicæ,purgatoriæ,& purgati ani 148
mi.12ª.q.61.5.0.

Solæ virtutes infuſæ,ſunt perfectæ,& ſimpliciter virtutes.12ª.q. 5.2. 149
c.ª.22ª.q.23.7.c.

virtus acquiſita diſponit ad naturam humanam,ſed virtutes infuſæ diſpo 150
nunt hominem altiori modo,ad alteriorem finem & ad altiorem na-
turam.ſcilicet ad naturam diuinam participatam.12ª.q.110.3.c.ª.22ª
q.23.7.c.

virtutes infuſæ augentur per actionem Dei,acquiſitæ vero per actus no- 151
ſtros qui etiam diſponunt ad augmentum infuſarum. 12ª.queſt. 92.
2.1m.

virtutes acquiſitæ ſicut perficiunt hominem ad ambulandum ſecundũ 152
quod congruit homini naturalis rationis. ſic virtutes infuſæ perficiũt
hominem,ſecundum quod congruit lumini gratiæ.12ª.q.110.3.c.

253 Virtutes infuſæ, non auferunt contrarias diſpoſitiones, ſicut virtutes acquiſitæ, ideo parumnus difficultatem in operando, non autem virtutes acquiſitæ. 12ª. q.65.3.2ᵐ. 3ᵐ. 3ª. q.89.1.c.

254 Virtutes infuſæ auferuntur per quodlibet vnum ſolum peccatum mortale, non autem virtutes acquiſitæ. 12ª. q.63.2.2ᵐ. q.63.3.c. q.71.4.c. q.73.1.1ᵐ. 22ª. q.24.12.c. q.133.1.2ᵐ.

255 Quilibet actus diſponit ad generationem virtutis acquiſitæ, ſed non complet eam, niſi vltimus actus perfectior aliis agens in virtute omnium actuum præcedentium. 22ª. q.24.6.2ᵐ.

256 Finis virtutis acquiſitæ, eſt bonum ciuile, ad quod dirigit, finis vero virtutis infuſæ, eſt beatitudo cæleſtis. 12ª. q.63.4.c

257 Virtus acquiſita diminui poteſt per ceſſationem actus eius, non autem virtus infuſa, quia virtus acquiſita dependet ab actu ſuo, non autem virtus infuſa. 22ª. q.24.10.c.

258 Virtutes morales acquiſitæ, non manent poſt hanc vitam, nec virtutes infuſæ, quo ad actus circa propriam materiam, ſed tantum quo ad actus circa finem. 12ª. q.28.2.4.2ᵐ

259 Virtus naturalis eſt determinata ad vnum virtus autem rationalis, ſe habet ad multa. 12ª. q.49.4.1ᵐ. q.50.2.c. q.55.2.c.3ᵐ.

260 Virtutes naturales agunt ex neceſſitate. Ideo peccatum non poteſt eſſe in actib. earum, ſi ſint virtutes integræ. Non autem virtutes animæ agunt ex neceſſitate. 12ª. q.71.1.c.3ᵐ

261 Qualibet virtus completa vel virtus inſtrumentalis, eſt complete in omnib. ſimul concurrentib. ad vnam actionem, ſed eſt in ſingulis incomplete. 1ª. q.76.2.c

1 ¶ Vis. Secundum iura, vim vi repellere licet, cum moderamine inculpatæ tutelæ. 22ª. q.67.7.c

1 ¶ Viſio. Nomen viſionis extenditur ad ſignificandum omnem cognitionem ſenſuum & intellectus propter dignitatem viſus, & certitudinem eius. 1ª. q.67.1.c. 12ª. q.67.3.3ᵐ. 22ª. q.167.2.1ᵐ

2 Videri dicuntur, quæ per ſe mouent intellectum, vel viſum, ad ſui cognitionem. 22ª. q.1.4.1.c

3 Viſio triplex ſcilicet corporalis, imaginaria, & intellectualis, quarũ quælibet poteſt eſſe ſupernaturalis. 1ª. q.93.4. 22ª. q.174.1.3ᵐ. q.175.3.4ᵐ

4 Viſio corporalis & intellectualis triplex. ſ. per eſſentiam, per ſimilitudinem acceptam à re immediate, & per ſpeculum. 1ª. q.56.3.c.

5 Principium viſionis intellectualis triplex, ſcilicet lumen naturale, lumẽ habituale, & primũ intelligibile, per quod homo intelligit alia. 12ª. q.1.1.c.

6 In viſione corporali & imaginaria, eſt quædam trinitas, ſed imperfecta, ſicut & in viſione intellectuali, quia deficit conſubſtantialitas & coæternitas. 1ª. q.93.6.4ᵐ

7 Ad viſionem ſenſibilem & intellectualem duo requiruntur. ſ. viſus, & vnio eius cum viſibili. 1ª. q.12.2.c

8 Viſio intellectualis, eſt excellentior viſione corporali & imaginaria ſola, non autem cum viſione intellectuali 3ª. q.10.3.1ᵐ

9 Occupatio exterior facit minus videre in ſpeculabilib. & clarius in agibilibus propter experientiam & attentionem. 12ª. q.40.5.1ᵐ. 22ª. q.182.2.1ᵐ

1 ¶ Viſus habitus per generationem naturalẽ, & viſio cæci illuminati per miraculum, ſunt eiuſdem ſpeciei, ideo non poſſent eſſe ſimul in eodem oculo ſicut duo accidentia, vel duæ formæ eiuſdem rationis, non poſſunt eſſe ſimul in eodem ſubiecto. 1ª. q.94.3.2ᵐ. 12ª. q.53.4.3ᵐ.

2 Viuimur pertinentib. ad viſum in intellectuali b. quia viſus ſpiritualior & ſubtilior eſt cæteris ſenſib. ratione obiecti, & ratione immutationis. 1ª. q.67.1.c

3 Senſibilia communia percipiuntur præcipue per tactum, & plus per viſum. 1ª. q.78.4.4ᵐ

1 ¶ Vita. Hoc nomen vita, ſumitur ab apparenti exterius, ſcilicet à mouere ſe, ſed imponitur ad ſignificandum naturam cui hoc conuenit. 1ª. q.18.2.c

2 Vita quandoque pro eſſentia rei ponitur, vt Auguſtinus dicit. 1ª. q.34.1.2ᵐ.

3 Vita primo manifeſtatur per hoc, quod aliquid mouet ſe: vñ omne mouens ſe quocunque motu, viuit propriè, & nihil aliud, niſi metaphoricè. 1ª. q.18.1.c. 2.1.c. 22ª. q.179.1.c

4 Vita manifeſtatur duplici opere. ſ. cognitione & motu. 1ª. q.18.1.c

5 Vita non ſe habet ad viuere, ſicut eſſentia ad eſſe: ſed ſicut curſus ad currere, quoniam vnum ſignificat actum in abſtracto, & aliud in concreto: vnde non ſequitur, ſi viuere ſit eſſe, quod vita ſit eſſentia, licet quandoque vita pro eſſentia ponatur, ſecundum quod Auguſtinus dicit, quod memoria & intelligentia & voluntas ſunt vna vita, & ſic nõ accipitur à Philoſopho cum dicit, quod actio intellectus eſt vita. 1ª. q.54.1.2ᵐ. 22ª. q.179.1.1ᵐ

6 Vita ſiue viuere poteſt accipi tripliciter. ſ. pro eſſe viuentis, pro operatione vitali, & pro principio directiuo actionis ſeu operationum vitalium. 1ª. q.18.2.c.1ᵐ. q.54.1.2ᵐ. 12ª. q.3.2.2ᵐ. q.56.1.1ᵐ. 22ª. q.179.1.c

7 In Deo eſt perfectiſſime & maxime vita. 1ª. q.18.3.c

8 Vita Dei eſt eſſentia eius 1ª. q.18.4.1ᵐ

9 Deus eſt ſuum viuere, ideo non habet principium viuendi. 1ª. q.18.3.2ᵐ.

10 Viuere Dei, eſt ſuum intelligere. 1ª. q.18.3.c.2ᵐ. 4.c

11 Omnia creata ſunt vita in Deo quia quicquid eſt in Deo vt intellectũ, eſt ipſum viuere Dei, & vita eius. 1ª. q.18.4.c

Deus eſt vita animæ effectiue, & immediate gratia, ſed anima eſt vita corporis formaliter & immediate. 12ª. q.110.1.2ᵐ. 22ª. q.23.2.2ᵐ 12

Quæ ſecundum nullum tempus ſunt, poſſunt dici eſſe vita in Deo, ſecundum quod viuere nominat intelligere tantum, non autem vt nominat principium operationis. 1ª. q.18.4.1ᵐ 13

Mala non ſunt vita in Deo, quia non ſunt ab eo creata, nec conſeruata, nec habent rationem propriam in Deo: cognoſcuntur tamen à Deo per rationem bonorum. 1ª. q.18.4.4ᵐ 14

Vita rerum attribuitur ſpiritui ſancto, inquantum commouentur à Deo: ſed vita rerum appropriatur verbo, inquantum ſunt in Deo, vt cognitæ ab eo. 1ª. q.18.4.b 15

Chriſtus non debuit eligere vitam ſolitariam, ſed conuerſari familiariter cum hominib. vt doceret publice, liberaret & attraheret eos. 22ª. q.25.1.5ᵐ. 3ª. q.40.1.c. 2.c. 3ᵐ 16

Chriſtus non viuit ſemper in publico, ſed quandoque ſolitarius, propter exemplum, quietem, & orationem, & vt vitaret fauorem & oſtentationem. 3ª. q.40.1.3ᵐ 17

Chriſtus elegit vitam actiuam, nõ quidem corporalem, ſed ſpiritualem, ſ. doctrinæ & prædicationis, quia eſt optima. 3ª. q.40.1.2ᵐ. 2.3ᵐ 18

Chriſtus non debuit ducere vitam auſteram, ſed conformem aliis in cibo & potu. 3ª. q.40.2.c. q.41.3.1ᵐ 19

Vita naturalis, pertinet ad ſubſtantiam hominis: ideo non ſuſcipit magis & minus. 12ª. q.112.4.5ᵐ 20

Vita vniuſcuiuſque hominis, eſt id in quo maxime homo delectatur, & cui maxime intendit. 12ª. q.18.2.1ᵐ. 22ª. q.81.1.1ᵐ. q.179.1.c 21

Vita hominis duplex. ſ. corporalis & mentalis: ſecundum vitam ſecundam, eſt nobis communicatio cum Deo & angelis, hic quidem imperfecte, ſed in patria perfecte, non autem ſecundum primam. 1ª. q.65.1.1ᵐ. 22ª. q.23.1.1ᵐ 22

Vita hominis triplex. ſ. practica, ſpeculatiua, & voluptuoſa: prima propriè eſt humana, ſecunda angelica, ſed tertia beſtialis. 12ª. q.3.2.1ᵐ. 22ª. q.179.2.1ᵐ. 3ᵐ 23

Vita abſtinentium in ſolitudine, & vita communis in communi conuerſatione, approbantur exemplo Chriſti, & Ioannis baptiſtæ. 3ª. q.40.1.1ᵐ 24

Vita in vniuerſali, non diuiditur per vitam actiuam & contemplatiuam, ſed tantum vita hominis. 22ª. q.179.1.2ᵐ. 2.c 25

Vita igitur hominis, ſufficienter diuiditur per vitam actiuam & contemplatiuam. 22ª. q.179.c 26

Vita actiua, eſt tantum in hac vita 3ª. q.10.4.3ᵐ. 22ª. q.67.1.2ᵐ. q.68.6.3ᵐ. 22ª. q.181.4.c 27

Vita actiua conſiſtit in omnibus agibilibus, ſed principaliter in iis quæ ad alterum ſunt, ſicut in optimo agibili, ſ. in actibus iuſtitiæ. 22ª. q.181.1.1ᵐ 28

Omnes actus virtutum moralium pertinent eſſentialiter ad vitam actiuam, etiam actus prudentiæ. 22ª. q.180.2.c. q.181.1.2.c 29

Cognitio practica agibilium, pertinet eſſentialiter ad vitam practicam, non autem cognitio factibilium, ſed cognitio ſpeculatiua æternorũ, pertinet igitur ad vitam practicam, tantum vt cauſa, non autem eſſentialiter. 22ª. q.181.2.c 30

Vita actiua duplex. ſ. interior & exterior: prima adiuuat vitam contemplatiuam, non autem ſecunda, ſed impedit eam. 22ª. q.182.3.c 31

Vita actiua diſponit ad vitam contemplatiuam, quam nullus poteſt eſſe qui perfecte, niſi prius ſit perfectus in vita actiua. 22ª. q.181.1.3ᵐ. q.182.1.2ᵐ. 4.c 32

Vita contemplatiua directius & immediatius eſt ad dilectionem Dei, quàm proximi, ſed vita actiua eſt econuerſo. 22ª. q.182.2.c. q.182.2.c 33

In vita contemplatiua homo conuenit cum Deo & angelis, ſed in vita actiua cum animalib. licet imperfecte. 22ª. q.3.2.c 34

Vita contemplatiua habet Deum familiariorem, ſed vita actiua eſt fructuoſior: ideo prima ſignificatur per Ioannem, propter hoc prædilectum à Chriſto, ſecunda vero per Petrum. 3ª. q.20.2.1ᵐ 35

Vita contemplatiua ſecundum ſuum genus, eſt ſimpliciter nobilior, & maioris meriti, & prior, quam vita actiua. 12ª. q.57.1.c. 22ª. q.152.2.c. q.153.2.1ᵐ. q.182.2.c. q.188.5.c. 3ª. q.40.1.2ᵐ. 36

Opus actiuæ vitæ duplex. ſ. ſpirituale, vt prædicare & docere: & opus corporale, vt recipere hoſpites & ſeruire: illud autem primum eſt melius quam ſint opera vitæ contemplatiuæ, non autem ſecundum. 22ª. q.188.6.c. 3ª. q.40.1.2ᵐ 37

Vita actiua in præſenti, durabilior eſt quam vita contemplatiua, ex defectu noſtro, non autem ſecundum ſe. 22ª. q.181.4.3ᵐ 38

Ambæ poſſunt eſſe ſimul in eodem. 22ª. q.182.1.1ᵐ. 3ᵐ 39

Quidam ſunt aptiores ad vitam actiuam, quam ad vitam contemplatiuam, quidam autem econuerſo. 22ª. q.182.4.3ᵐ 40

Prædicatores & prælati, debent eſſe perfecti in vita actiua & contemplatiua. 12ª. q.182.1.1ᵐ 41

Vita ſpeculatiua eſt ſupra hominem. 12ª. q.51.1.c. q.188.8.5ᵐ 42

Vita contemplatiua eſt tantum in intellectu. 22ª. q.180.1.c. 2.1ᵐ. 7.c 43

Vita contemplatiua principaliter conſiſtit in contemplatione diuinæ veritatis, ſed diſpoſitiue conſiſtit in contemplatione cuiuslibet veritatis. 22ª. q.180.4.c. q.181.2.2.c 44

Vita contemplatiua habet vnum actum principalem. ſ. contemplationẽ veritatis, in quo maxime perficitur veritatis contemplatio, & habet multos actus ſecundario. 22ª. q.180.3.4.c 45

Ad eam

46 Ad eam virtutes pertinent, ſ. virtutes morales aliqui actus, contemplatio eſt actuum Dei, & Dei contemplatio. 2a2æ. q. 180. a. 2. c.

47 Et eſt duratura dupliciter, ſ. ſecundum ſe ratione obiecti, ſ. Dei, & quia caret contrario, & quo ad nos, quia eſt in intellectu, & ſine labore. 1a. q. 10. a. 1. 3m. 2a2æ. q. 180. a. 8. c.

1 ¶ Vitium vniuſcuiuſque rei videtur eſſe, quod non ſit diſpoſita ſecundum quod conuenit ſuæ naturæ. 1a2æ. q. 71. a. 1. c.

2 Vitium eſt habitus aut affectio animi in tota vita inconſtans, & à ſeipſa diſſentiens, ſecundum Tullium 1a2æ. q. 71. a. 1. 3m.

3 Vitium in tantum eſt contra naturam hominis, inquantum eſt contra ordinem rationis. 1a2æ. q. 71. a. 2. c. & ſi.

4 In plus ſe habet vitium, quam ægrotatio vel morbus, tam in anima quam in corpore; ſicut etiam virtus, in plus ſe habet quam ſanitas: & ideo virtuti conuenientius opponitur vitium, quam ægrotatio vel morbus: & vitium poteſt eſſe hoc, & non econuerſo. 1a2æ. q. 71. a. 1. ad 3m. a. 2. c. prin.

5 A vitio, nomen vituperationis detractum creditur, ſecundum Auguſtinum. 1a2æ. q. 71. a. 1. c.

6 Vitia ſumunt ſpeciem à fine proximo, genus autem & cauſam, à fine remoto. 2a2æ. q. 11. a. 2m. q. 118. a. 3m.

7 Non eſt contra rationem vitij capitalis, quod vitium capitale oriatur ex altero: quia inuidia manifeſte oritur ex vana gloria. 2a2æ. q. 36. a. 4. 1m. q. 118. a. 3m. q. 132. a. q. 153. a. 4. 2m.

8 Non oportet filias alicuius vitij capitalis, eſſe eiuſdem generis cum eo. 2a2æ. q. 118. a. 8. 1m. q. 148. a. 1. 2m.

9 Vitio oppoſita virtutibus theologicis, non reducuntur ad vitia capitalia, ſicut nec virtutes theologicæ ad virtutes cardinales. 2a2æ. q. 10. a. 1. 3m.

10 Vitia carnalia in tantum magis extinguunt iudicium quantum longius abducunt à ratione. 2a2æ. q. 153. a. 5. 1m.

1 ¶ Vituperatio creditur trahere nomen à vitio, ſecundum Auguſtinum, quia de hoc, quælibet res vituperatur. 1a2æ. q. 71. a. 1. c.

2 Vituperium debetur ſoli culpæ, ſed reſpicit quemcunque defectum, ſecundum opinionem humanam. 2a2æ. q. 44. a. 8. 1m.

3 Virtuoſi contemnunt vituperium, ſed imperfecti vere vitandum. 2a2æ. q. 144. a. 1. 1m. a. 4. 1m.

1 Viuere ſumitur dupliciter, ſ. pro eſſe viuentis, & pro operatione eius. 1a. q. 18. a. 2. c. 1m. q. 54. a. 1. 2m. 1a2æ. q. 3. a. 2. 1m. q. 56. a. 1. 1m. 2a2æ. q. 179. a. 1. c.

2 Viuere dicitur eſſe viuentis, quia per hoc quod habet eſſe per ſuam formam, tali modo operatur 2a2æ. q. 179. a. 1. 1m.

¶ Viuificare effectiue, eſt perfectionis ſimpliciter, ideo conuenit Deo, non autem viuificare formaliter. 1a. q. 51. a. 1. 3m. 3a. q. 2. a. 5. 2m. q. 5. a. 1. 2m. q. 50. a. 2. 2m. a. 2. d. 8. a. 1. 4m.

1 Viuum ſiue animatum, eſt ſuperius ad hominem & ad animal. 3a. q. 50. a. 4. c.

2 Viuum non eſt prædicatum accidentale, ſed eſſentiale. 1a. q. 18. a. 2. c. 3a. q. 50. a. 5. c.

1 Vltimum rei duplex, ſ. in re, & extra rem. 1a2æ. q. 2. a. 7. 2m.

2 Vltimum dicitur tripliciter, ſ. ſimpliciter, in genere, & in ſpecie. 1a2æ. q. 1. a. 5. 2m. a. 6. q. 2. a. 7. 3m. q. 3. a. 5. 3m. q. 5. a. 1. c.

¶ Vmbræ, & picturæ, & ſomnia, dicuntur eſſe falſæ, inquantum non ſubſunt res, quarum habent ſimilitudinem. 1a. q. 17. a. c. 2m. & ſi.

1 ¶ Vnctio. Oportet quod materia ſacramenti extremæ vnctionis, ſit conſecrata triplici ratione. ſ. quia efficacia ſacramentorum à Chriſto deſcendit, propter plenitudinem gratiæ, quæ confertur, & ex hoc quod effectus eius corporalis, ſ. ſanatio corporalis, nõ confertur ex materiæ naturali proprietate: & hæc conſecratio fit ab epiſcopo tantũ. 3a. q. 72. a. 3. c.

2 Effectus principalis eius, eſt remiſſio peccatorum, quo ad reliquias, ſed conſequenter quo ad culpam mortalem vel venialem ſi inueniat, non recipiens ponat obicem. 3a. q. 61. a. 1. c.

3 In vltima vnctione infunditur gratia, quæ effectum ſacramento præbet. 3a. q. 37. a. 3. c.

4 Et remittit peccatum quo ad maculam, per gratiam quam infundit, & quo ad reatum pœnæ, ſatisfaciendo ſubiectum, & quo ad reliquias, ſ. quo debilitatem mentis, non autem diſpoſitiones & habitus qui ſunt ex actib. peccatorum. 3a. q. 65. a. 1. c.

5 In extrema vnctione cõfertur perfecta ſanitas ſpiritualis. 3a. q. 84. a. 1. 1m.

6 Hoc ſacramentum immediate diſponit hominem ad gloriam: ideo non debuit figurari per aliquod ſacramentum veteris legis: niſi remote, per omnes curationes eius. 1a2æ. q. 102. a. 5. 3m. 3a. q. 65. a. 1. 4m.

7 Vnctio baptizatorum in vertice, ſignificat eminentiam dignitatis triplicem, ſ. regalis, ſacerdotalis, & collatæ. 3a. q. 72. a. 1. 3m.

8 Vnctio chriſmatis, non propter dignitatem partem capitis, ſed propter potiorem effectum, epiſcopis reſeruatur. 3a. q. 72. a. 11. 3m. & ſi.

9 Vnctio chriſmatis qua ſignatur baptizatus in ſummitate capitis per ſacerdotem, per epiſcopum autem fronte, vt in priori vnctione ſignificetur ſuper ipſum ſpiritusſancti deſcenſio ad habitationem Deo conſecrandam, in ſecunda quoque vt eiuſdem ſpiritusſancti, ſeptiformis gratia, cum omni plenitudine ſanctitatis & ſcientiæ, & virtutis, venire in hominem declaretur. 3a. q. 72. a. 11. 1m.

¶ Vnigenitus eſt Xpus, quia ſolus eſt naturalis filius: ſed dicitur primogenitus quia ſunt alij filij Dei, ſed adoptiui. 1a. q. 33. a. 3. c. 2m. q. 41. a. 3. c.

1 ¶ Vnio triplex, ſ. ex integris & perfectis, ex tranſmutatis, & ex imperfectis. 3a. q. 2. a. 1. c.

2 Vnio animæ & corporis, eſt de ratione hominis. 3a. q. 50. a. 4. c.

Prima vnio hominis ad Deum, eſt per fidem, ſpem, & charitatem. 1a2æ. 3
q. 62. a. 3. 3m. 4m.

Vnio hæc eſt aliquid creatum ſ. relatio exiſtens in natura humana realiter, 4
in Deo autem ſecundum rationem tantum quia prout eſt in Deo
non eſt aliquid ſecundum rem, ſed ſecundum rationem tantum. 3a. q.
2. a. 7. c. & 3m.

Vnio verbi Dei, facta eſt in perſona diuina, & non in natura, contra Eutychetem. 3a. q. 2. a. 1. c. a. 6. a. 12. q. c. q. 2. a. 2m. q. 13. 5
a. c. q. 14. a. 1. c. q. 16. a. c. q. 50. a. 1. c. q. 5. a. 1. 2m.

Hæc vnio facta eſt in ſuppoſito, ſeu in hypoſtaſi. 3a. q. 2. a. 3. c. a. 6. c. q. 6
16. a. 1. c.

Natura humana non eſt vnita verbo accidentaliter 3a. q. 2. a. 6. c. 7

Anima & corpus in Chriſto vniuntur. 3a. q. 2. a. 5. c. q. 16. a. c. 8

Natura diuina vnita eſt non ſolum animæ, ſed etiam corpori Chriſti. 3a. 9
q. 2. a. 10. 1m.

Hæc vnio eſt maxima ex parte eius in quo facta eſt, non autem ex parte vnitorum. 3a. q. 2. a. 9. c. 10

Vnio quomodo poteſt dici naturalis Chriſto ex ipſa natiuitate, non 11
autem a principijs naturæ humanæ in ipſo. 3a. q. 2. a. 12. c. & ad argumenta. q. 2. a. 11. 2m. q. 34. a. 1. 2m.

¶ Vnitas. Quælibet res eſt vna, per eſſentiam ſuam. 1a. q. 6. a. 3. 1m. q. 1
11. a. 1. 1m. q. 76. a. 7. c.

Subſtantia habet per ſe vnitatem vel multitudinem, ſicut & eſſe, non autem accidentia, ſed habent a ſubiecto. 1a. q. 39. a. 3. c. 2

Vbicunque non eſt vnitas ſpeciei, ibi non eſt vnitas numeralis: niſi idem 3
ſuppoſitum ſubſiſtat in duab. naturis, ſ. in Chriſto. 3a. q. 50. a. 5. 2m.

Ex multis fit vnum tripliciter, ſ. ordine tantum, ordine & compoſitione 4
& per commixtionem 3a. q. 2. a. 1. c.

Vnum dicitur dupliciter ſ. vnum quod eſt principium numeri, & vnum 5
quod conuertitur cum ente. 1a. q. 11. a. 1. c. a. 3. q. 30. a. 3. c.

Vnum numero dicitur dupliciter, ſ. vnum vnitate naturæ, & vnum vnitate perſonæ. 3a. q. 3. a. 6. 1m. 7. 2m. 6

Vnum numero dicitur tripliciter, ſ. primo indiuiſibile in potentia, vel ſecundum quantitatem vel ſecundum eſſentiam. vel ſecundum vtrunque. Secundo indiuiſibile in actu & in potentia, cum ſitu, vt punctus. Tertio, nihil importans niſi indiuiſionem ſ. vnitas quæ eſt principiũ numeri, quæ tamen inhæret alij ſubiecto. 1a. q. 11. a. 1. 2m. 7

Vnum numero dicitur tripliciter ſ. vel indiuiſibile actu & potentia, vel 8
actu tantum, vel cũm perfectione. 3a. q. 73. a. 2. c.

Quod conuenit multis, non conuenit eis ſecundum vnam naturam cõ 9
munem, niſi ſit vniuocum & vniuocum. 1a. q. 63. a. 1. c.

Vnum quantum ad illud quod ponit, conſtituit multitudinem, ſed quantum ad negationem quam addit ſupra ens, opponitur ei priuatiue. 1a 10
q. 11. a. 2. c.

Multum abſolute ſumptum, opponitur vni, ſed vt importat exceſſum, 11
opponitur pauco. 1a. q. 11. a. 2. 4m.

Vnum, ponitur in diffinitione multitudinis, non autem econuerſo. 1a. q 12
11. a. 2. 4m. q. 85. a. 8. 2m.

Vnum, non remouet multitudinem, ſed diuiſionem. Nec multitudo remouet vnitatem, ſed diuiſionem eorum ex quibus conſtat. 1a. q. 13
30. a. 3. 1m.

Multitudo poteſt immediate procedere ab vno ſimplici. 1a. q. 47. a. 1. 14
1m.

Aliqua poſſunt eſſe vnum & multa diuerſimode, nõ autem eodem modo, quia opponuntur. 1a. q. 11. a. 2m. a. 2. 1m. 1a2æ. q. 17. a. 4. c. 15

Vnum quod eſt principium numeri, opponitur multitudini relatiue, vt 16
menſura menſurato, non autem vnum quod conuertitur cum ente,
ſed opponitur priuatiue. 1a. q. 11. a. 2. c.

Deus eſt vnus. 1a. q. 11. a. 3. c. q. 103. a. 3. c. 17

Deus eſt maxime vnus. 1a. q. 11. a. 4. c. q. 28. a. 3. c. q. 30. a. 1. 2m. q. 39. a. 1. c. 18

Deum eſſe vnum, poteſt ratione demonſtrari, & poteſt fide teneri. 1a. 19
q. 2. a. 2. c.

Deus eſt vnus per ſuam eſſentiam, & eſt ſua vnitas. 1a. q. 103. a. 3. c. 20

Deus eſt vnus ſecundum quod vnum conuertitur cum ente, non autem 21
ſecundum quod vnum eſt principium numeri. 1a. q. 11. a. 3. 2m. q. 30.
a. 3. 2m.

Vnitas diuinæ perſonæ eſt maior vnitate quæ eſt principium numeri, 22
quia eſt per ſe ſubſiſtens, completa, & habens in ſe quicquid pertinet
ad rationem vnitatis. 1a. q. 11. a. 2m. 3a. q. 29. a. 2m.

Vnitas diuinæ perſonæ, eſt maior vnitate naturæ & perſonæ in nobis, 23
& vnitate animæ & corporis. 3a. q. 2. a. 9. 3m.

Pater & filius in diuinis ſunt vnum non autem vnus 1a q. 31. a. 2. 4m. 24

In patre & filio non eſt diſcrepans, ſed vna diuinitas, vt dicit Ambroſius 25
1a. q. 31. a. 2. c.

Omnia entia ſunt vnum propter patrem tripliciter, ſ. quia in patre primo vnitas inuenitur, & ratio principij quaſi primi, & ab eius vnitate eſt, quod vna natura in omnib. propagetur. Et omnia entia ſunt æqualia propter filium tripliciter. ſcilicet quia æqualitas eſt in filio inquantum filius, inquantum verbum, & inquantum eſt imago. Et omnia entia ſunt connexa propter ſpiritum ſanctum tripliciter. ſcilicet quia procedit vt amor, amor autem eſt connexio duorum: quæ connexio requirit tria, ſcilicet duo connexa, & vnum connectens. 1a. q. 39. a. 8. c. 26

¶ Vniuerſale triplex ſ. vniuerſale in re, i. natura communis in particularibus, vniuerſale poſt rem, id eſt, abſtractum ab eis, & vniuerſale ante rem, id eſt, formæ vniuerſales rerum in mentibus angelorum. 1a. q. 55. a. 3. 1m. 3m. 1

2 Vniuerſale ſumitur dupliciter, ſ. pro natura vel cum intentione vniuerſalitatis, & pro natura vt eſt in particularib. Primo modo vniuerſale eſt poſterius, ſed ſecundo modo, vniuerſalius eſt prius naturâ vt inferius, vt generationis, & temporis, ſed eſt econuerſo ordine perfectionis & intentionis naturæ, 1a. q. 85. a. 3. 1m. & 12a. q. 29. 6. c.

3 Vniuerſale quo ad naturam eſt in ſingularibus ſed quo ad intentionem vniuerſalitatis eſt in intellectu, 1a. q. 85. a. 2. 2m. & 12a. q. 29. 6. c.

4 Vniuerſale pro natura eſt principium formale eſſendi & cognoſcendi ſingularia, ſed vniuerſale pro intentione vniuerſalitatis, eſt principium cognoſcendi tantum 1a. q. 85. a. 3. 4m.

5 Cognitio vniuerſalis duplex, ſcilicet ex parte obiecti, & ex parte medij, 1a. q. 55. a. 3m.

6 Vniuerſale dicitur eſſe ſemper, & vbique, vel ſecundum diuerſa eſſe, vel negatiue, quia non determinat ſibi locum, nec tempus, 1a. q. 8. 4. 1m. & 2m. & q. 6. . 2m.

7 Vniuerſalius continet plura in potentia, & pauciora in actu, quàm minus vniuerſale, 1a. q. 85. 3. 2m.

8 Vniuerſale eſt commune multis ſecundum rem. 1a. q. 11. 3. 2.

¶ Vniuerſum. Totum vniuerſum eſt vnum, vnitate ordinis, ſecundum quod inferiora reguntur per ſuperiora 1a. q. 103. 3. c.

¶ Vocatio, dicit auxilium Dei mouentis interius, & excitantis mentem ad deſerendum peccatum. Ideo non eſt remiſſio peccatorum, nec iuſtificatio, ſed cauſa eius 12a. q. 113. 1. 3m.

1 ¶ Voluntarium importat quod motus & actus ſit à propria inclinatione, id eſt, quod agere ſit à principio intrinſeco, & propter finem, 1a. q. 105. 4. 2. & 12a. q. 6. 1. c. & 2. c. & q. 11. 2. 2m.

2 Ad rationem eius requiritur aliqua cognitio finis, 12a. q. 6. 2. c. & 3. 3m. & 5. c. & 7. 3m. & 8. c.

3 Voluntarium dicitur quod procedit à voluntate vel directe, ſ. à voluntate agente, vel indirecte, ſcilicet à voluntate non agente, 12a. q. 6. 3. c. & 7. 3m. & q. 77. 7. c.

4 Voluntarium dicitur, quod eſt ſecundum inclinationem voluntatis. Et hoc dupliciter, ſcilicet ad agendum, & patiendum, 1a. q. 82. 1. c. & 12a. q. 6. 1. 2m.

5 Aliquid eſt voluntarium dupliciter, ſ. ſecundum ſe, & ſecundum cauſam ſuam. 2a. q. 77. 7. c. & 22a. q. 46. 3. 2m. & q. 64. 8. c. & q. 79. 3. 3m.

6 Principium intrinſecum actus voluntarii, ſ. vis cognoſcitiua & appetitiua, eſt principium primum: non quidem primum ſimpliciter, ſed primum in genere motus appetitiui, licet moueatur appetitus hominis ab aliquo exteriori ſecundum alias ſpecies motus, 1a. q. 105. 4. 2m. & 3m. & 12a. q. 6. 1m. & q. 9. 4. 1m.

7 Voluntarium poteſt eſſe ſine actu exteriori & interiori, & aliquando eſt cum actu interiori, ſine actu exteriori, 12a. q. 6. 3. c. & q. 71. 5. 2m.

8 In non habentib. vſum rationis, non eſt voluntarium, nec inuoluntarium, 12a. q. 6. 7. 1m. q. 10. 3. c.

9 Voluntarium ſecundum rationem perfectam, ſoli naturæ rationali conuenit, brutis autem conuenit ſecundum rationem imperfectam 12a. q. 6. 2. c.

10 Voluntarium eſt in maxime in actib. hominis, quia maxime cognoſcit finem ſui operis, & mouet ſe. 12a. q. 6. 1. c.

1 ¶ Voluntas eſt appetitus rationalis. 1a. q. 59. 1. 3m. & q. 80. 1. c. & q. 81. 1. c. & q. 87. 4. c. & 12a. q. 6. principio. & 2. 1m. & q. 8. 1. c. & q. 26. 1. c. & q. 45. 4. 1m. & q. 56. 5. 1m. & q. 59. 4. c. & 22a. q. 24. 1. c. & q. 47. 1. c. & q. 58. 4. m.

2 Voluntas eſt media inter rationem & concupiſcibile, & mouetur ab vtraque, ſ. à ratione in continente, & à concupiſcibili, in incontinente, 22a. q. 155. 3. 2m.

3 Voluntas eſt rationalis per participationem, 12a. q. 56. 6. 3m. & q. 59. 4. 1m. & q. . 2. & 2m. & 22a. q. 58. 4. 2.

4 Voluntas humana poteſt aliquid velle ex iudicio rationis, non ſequendo paſſionem appetitus ſenſitiui, 1a. q. 118. 2. 3m. & q. 115. 4. c. & 22a. q. 10. 3. c.

5 Voluntas antecedens & ſecundum quid, potius eſt velleitas, quàm abſoluta voluntas 1a. q. 19. 6. 1m. & ſi.

6 Voluntas duplex ſ. voluntas vt natura, & voluntas vt voluntas, i. voluntas deliberata, 1a. q. 83. 4. c.

7 Voluntas vt natura, & voluntas deliberata, non differunt eſſentialiter ſecundum potentiam, ſed vt conſequuntur cognitionem naturalem, & cognitionem per inquiſitionem, 1a. q. 83. 4. c. & 3a. q. 18. 3. c. 1.

8 Voluntas vt voluntas, eſt ad vtrumlibet, ſed voluntas vt natura, vult aliquid naturaliter & determinatè, 1a. q. 41. 2. c. & 3a. q. 10. . c.

9 Voluntas humana duplex. ſ. voluntas naturalis qua appetit bonum ſecundum ſe homini in quantum eſt homo, & voluntas deliberata, ſ. de bono propter aliud 1a. q. 41. 2. 3m. & 3a. q. 18. 1. 3m. & 3. c. & 4. 5. & q. 21. 4. c.

10 Voluntas triplex, ſcilicet antecedens, concomitans, & conſequens. 12a. q. 6. 7. c.

11 Regula voluntatis humanæ duplex, ſcilicet una propinqua & homogenea, id eſt, ipſa humana ratio, alia vero remota & heterogenea, id eſt, prima regula, ſcilicet lex æterna, quæ eſt quaſi ratio Dei, 12a. q. 19. 1. c. & q. 21. 1. c. c.

12 Aliquid eſſe vel aliquid fieri voluntate, contingit dupliciter. ſ. vel voluntate concomitante, vel voluntate in prius 1a. q. 41. 2. c.

13 Aliquis vult aliquid tripliciter ſ. appetitu naturali, ſicut omnes homines volunt eſſe & viuere Alio modo per electionem ex aliqua præmeditatione. Alio modo non per ſe, ſed in cauſa ſua, ſicut cum velle infirmari dicimus, qui comedit nociua & velle ſanari eum qui medicinam accepit 3a. q. 20. 1. c.

Aliquid poteſt eſſe volitum nunc & non prius dupliciter. ſ. vel quia incipit eſſe bonum vel quia incipit eſſe cognitum, 1a. q. 19. 7. c 14

Obiectum voluntatis eſt bonum, 1a. q. 48. 5. c. & q. 91. 2. 1m. & q. 105. 4. c. & q. 106. 2. c. & 12a. q. 5. c. & q. 8. c. & q. 8. 1. c. & 2. c. & q. 9. 2. c. & q. 10. 2. c. & q. 20. 1. c. & q. 40. 1. m. 15

Obiectum voluntatis eſt bonum vniuerſale, 1a. q. 19. 4. c. & q. 80. 2. 2m. & q. 82. 4. c. 1m. & 12a. q. 105. 4. c. & 12a. q. 1. 2. 3m. & q. 2. 7. 8. c. & q. 9. 1. c. 3m. & 5. 6. c. & q. 10. 1. c. 3m. & 22a. q. 24. 1. c. & q. 25. 2. c. & 3a. q. 19. 3. c. 16

Obiectum voluntatis eſt bonum apprehenſum. 1a. q. 20. 2. c. 1m. & q. 81. 3. 2m. & 4. c. & 12a. q. 8. 1. c. & q. 13. 1. 3m. & q. 19. 1. 3m. & 1. c. & 5. 10. c. & q. 20. 1. 1m. & q. 27. 2. c. & q. 76. 1. 3m. & 22a. q. 1. 7. c. & q. 71. c. & 2. 1m. & q. 8. 4. c. & q. 82. 3. c. 17

Bonum & finis eſt obiectum voluntatis, 12a. q. 1. 1. c. & 2. 1m. & 3. c. & q. 5. 4. 3m. & q. 11. 1. 2. & 22a. q. 4. 1. 3. c. 18

Voluntas poteſt velle aliquid in ordine, ad aliud, quia fertur in ſuum obiectum conſequenter, ad apprehenſionem rationis, 22a. q. 58. 4. 2m. 19

Finis eſt obiectum voluntatis, 1a. q. 48. 2. 2m. & 12a. q. 1. 1. 2m. & 4. c. & q. 9. 3. c. & q. 58. 6. 7. c. & q. 59. 2. 1m. & q. 20. 1. c. & q. 72. 1. 1m. & c. & q. 73. 6. c. & 22a. q. 8. 8. c. & q. 25. 7. c. & q. 110. 1. c. & q. 122. 2. c. & q. 150. 1. c. 20

Bonum in communi, vltimus finis, & omne naturale volitum, eſt volitum naturaliter. 12a. q. 10. 1. c. & 22a. q. 24. 1. c. 21

Cuiuſlibet voluntatis volitum eſt duplex, ſcilicet principale, id eſt finis, & ſecundarium, id eſt, ea quæ ſunt ad finem. Sed volitum principale eſt cauſa finalis voluntatis diſtincte realiter ab eo, non aliter niſi ſecundum modum ſignificandi, non autem volitum ſecundarium. 12a. q. 8. 2. 1. c. 22

Bonum & malum ſunt obiectum voluntatis. Primum quidem ad proſequendum ſecundum autem ad fugiendum, 1a. q. 20. 1. c. & 12a. q. 8. 1. 1m. & q. 74. 2. 2m. 23

Qui vult bonum propter indebitum finem, vult bonum ſub ratione mali. 12a. q. 19. 7. 2m. & 3m. 24

Voluntas tendit tantum in bonum exiſtens, vel in bonum apparens, & ſic tendit in non ens ſub ratione boni. 1a. q. 19. 9. c. & q. 82. 2. 1. & 22a. q. 6. 4. 3m. & q. 8. 1. c. & q. 18. 4. 1m. & q. 48. 1m. & q. 17. 1. 1m. & q. 29. 4. c. & 1m. & q. 41. 1m. & q. 77. 1. c. & q. 80. 1. c. 25

Operatio voluntatis, ſ. velle, nihil aliud eſt, niſi inclinatio volentis, in obiectum voluntatis, 1a. q. 82. 2. c. & q. 37. 4. c. & q. 105. 4. c. & q. 106. 2. c. & q. 111. 2. c. & 12a. q. 6. c. 26

voluntas pro facto reputatur, 1a. q. 64. 2. 3m. & 12a. q. 20. 4. c. & 3a. q. 68. 2. 2m. & ſi. 27

Sufficit bona voluntas, vbi deeſt facultas, quia laus virtutis, in voluntate conſiſtit, non autem in poteſtate. Et ideo deficere ab æqualitate, quæ eſt medium iuſtitiæ, propter defectum poteſtatis, non diminuit laudem virtutis, ſi non fuerit defectus ex parte voluntatis. Et etiam in baptiſmo apud Deum voluntas pro facto reputatur, et qui non habet tempus operandi. 22a. q. 81. 6. 2m. & q. 105. 3. 5m. & q. 107. 1. 2m. & 3a. q. 68. 2. 3m. & ſi. 28

Omne illud cuius principium eſt voluntas, quantum in ſe eſt poteſt eſſe & non eſſe, & poteſt eſſe tale vel tale, & poteſt eſſe tunc vel nunc. 1a. q. 41. 2. c. 29

Actus voluntatis & cuiuſlibet appetitus tendit in bonum & in malum, ſicut in propria obiecta: ſed in bonum tendit primo & per ſe, in malum vero ſecundario, & per aliud, inquantum opponitur bono, 1a. q. 20. 1. c. 30

Actus voluntatis eſt ad bonum, proſequendo illud, ſed eſt ad malum fugiendo tantum. Primus dicitur voluntas, ſecundus vero dicitur noluntas, 12a. q. 8. 1. 1m. & 2m. 31

Bonitas & malitia actus voluntatis, dependet ex obiecto tantum, ex ratione, & ex lege æterna, 12a. q. 19. c. & q. 21. 1. c. 32

Actus voluntatis diſcordans à ratione recta, vel à ratione errante, vel concordans cum ratione errante, eſt malus, 12a. q. 19. 5. 6. c. 33

voluntas poteſt moueri dupliciter, ſcilicet ab exteriori, id eſt, ab obiecto, vel à repreſentante illud, & ab intrinſeco, id eſt vel à ſe vel à cauſante eam, 1a. q. 106. 4. c. & q. 106. 2. c. & q. 111. 2. c. & 12a. q. 9. 4. c. & q. 80. 1. c. 34

Aliquid mouet voluntatem ex parte obiecti tripliciter. ſ. ipſum obiectum, proponens vel offerens obiectum voluntati, & perſuadens rationi, 12a. q. 80. 1. c. 35

voluntas mouetur ab appetitu ſenſitiuo ex parte obiecti, quod videtur conueniens vel diſconueniens ſecundum diſpoſitionem hominis per paſſiones 12a. q. 9. 2. c. & 3. c. ſi. & q. 10. 3. c. & q. 75. 2. c. & q. 77. 1. c. 36

Oportet quod voluntas moueatur ab aliquo exteriori dupliciter, ſ. ab obiecto, & quo ad exercitium primi actus eius. 12a. q. 9. 4. c. & q. 17. 5. 2m. & q. 109. 2. 2m. 37

Nec mouetur neceſſario ab aliquo obiecto, quo ad exercitium actus, ſed quo ad determinationem actus, mouetur ab aliquo obiecto, non autem ab omni obiecto, nec à paſſione, nec à Deo, ſed tantum ab vltimo fine 1a. q. 82. 1. 2. c. & 12a. q. 10. 2. c. & q. 10. 1. 2. 38

voluntas mouetur à ſe, quia inquantum vult finem, eſt in actu ſed reſpectu eorum quæ ſunt ad finem, eſt in potentia, 12a. q. 9. 3. c. & 4. c. & q. 17. 6. 1m. & q. 74. 1. 1m. & 22a. q. 82. 1. 1m. 39

voluntas diſtinguitur contra naturam, ſicut una cauſa contra aliam diuiditur ha- 40

ex ſi habeat modum naturæ, in quantum fundatur in natura, 12æ. q. 10. a. 1. 1m. *. q. 6. 1. 3 1m.
41 Voluntas hominis nec à natura, nec ex neceſſitate, mouetur ab appetitu inferiori, 12æ. q. 10. 3. b.
42 Voluntas non eſt determinata ad vnum ſicut natura, quia voluntas ſequitur formam vniuerſalem, natura vero ſequitur formam particularem, 1a. q. 41. 2. c. *. 12æ. q. 10. 1. 3m. *. q. 13. 1. c. *. q. 10. 1. 3m.
43 Voluntas determinatur ad vnum, per conſilium rationis, non autem neceſſario per aliquod agens extrinſecum, 12æ. q. 10. 2. 3m. ſi.
44 Voluntas dicta per eſſentiam, eſt in ratione dicta per eſſentiam, ſed voluntas participatiue ſumpta, eſt in ratione per participationem, 3a. q. 18. 2. c. 1m.
45 Voluntas etiam à Deo cogi non poteſt, & ſi poſſit, ab illo de neceſſitate mutari, operando in illa ſicut in natura, 12æ. q. 6. 4. 1m. * q. 9. 6. c. * q. 10. 4. 0.
46 * Voluntas à nulla creatura cogi poteſt, neque neceſſario moueri, 12æ. q. 6. 4. c.
47 * Paſſiones animi non poſſunt cogere voluntatem, licet aliter moueat inclinando affectum, 12æ. q. 6. 7. c. 2m. *. q. 9. 2. 0.
1 ¶ Vomitus poteſt ſine culpa procurari, de conſilio medicinæ, in remedium languoris, 22æ. q. 148. 6. 2m. *. q. 150. 2. 3m.
2 Multum comedere vel bibere propter vomitum, ſecundum conſilium medicinæ, non eſt peccatum, licet ebrietas non excuſaretur à peccato, 22æ. q. 150. 2. 3m.
3 Vomitus per ebrietatem vel voracitatem, eſt vitioſus, non autem ſi contingat infirmitatis cauſa, 3a. q. 8. 6. 7m.
1 ¶ Votum dicitur à voluntate quaſi à primo mouente rationem, ad promittendum, 22æ. q. 88. 1. 2m.
2 ¶ Vouere eſt actus latriæ, ſeu actus religionis, licet actus aliarum virtutum ſint materia eius, 22æ. q. 88. 5. c. *. c. 2m. *. q. 189. 2. c.
3 Votum eſt promiſſio Deo facta * de meliori bono, quod videlicet non cadit ſub neceſſitate abſoluta, neque ſub neceſſitate finis, ſed de actibus virtutum, qui Deo placere noſcuntur, 22æ. q. 88. 1. 0. *. 2. 4. c. *. 5. c. 1m. 3m. 12. c. *. q. 189. 2. c.
4 Votum eſt teſtificatio quædam promiſſionis ſpontaneæ, quæ debet fieri Deo, de iis quæ Dei ſunt, 22æ. q. 88. 1. c. ſi. *. q. 189. 3. c.
5 Ad votum tria de neceſſitate requiruntur, ſ. deliberatio, propoſitum, & promiſſio, in qua promiſſione perficitur ratio voti, ſed quandoque ſuper additur pronunciatio oris, & teſtimonium aliorum, ad quandam confirmationem voti, 22æ. q. 88. 1. 0.
6 Votum fit ſoli Deo, licet de eo quod aliquando fit ſanctis, 22æ. q. 88. 5. 3m.
7 Sub voto non cadunt peccata, nec indifferentia, nec neceſſaria abſolute nec propter finem, niſi vt voluntaria, ideo votum debet ſemper fieri, de meliori bono, 22æ. q. 88. 2. 0. *. 10. c.
8 Expedit vouere, quia votum firmat voluntatem in bono, nec tamen libertatem diminuit, nec eſt periculoſum de ſe, ſed eſt culpa mutantis voluntatem, ſed aſſimilat beatis, 22æ. q. 88. 4. 0.
9 Homo eſt ſic liber, quòd poteſt aliqua vouere & facere, etiam contra præceptum Papæ, 22æ. q. 88. 12. 3m.
10 Vouere nunquam conuenit Chriſto, quia Deus erat, & habebat voluntatem firmatam, vt comprehenſor, 22æ. q. 88. 4. 3m.
11 Votum ſingulare duplex, ſ. votum ſimplex, & votum ſolenne: primum eſt promiſſio ſola, ſecundum vero eſt promiſſio, & datio, 22æ. q. 189. 2. 1m. *. 5. c.
12 Votum ſolennizatur dupliciter tantum, ſ. per ſuſceptionem ordinis ſacri, & per profeſſionem certæ regulæ, 22æ. q. 88. 7. 0. *. 9. c.
13 Votum ſimplex impedit matrimonium contrahendum, ſed non dirimit contractum, non tamen poteſt petere debitum ſine diſpenſatione eccleſiæ auctoritate apoſtolica, votum vero ſolenne facit vtrunque, 22æ. q. 88. 7. b. *. q. 189. 8. 3m.
14 Opus ex voto, eſt laudabilius, & magis meritorium, quàm opus ſine voto, 22æ. q. 88. 6. 0. *. q. 189. 2. c. *. 3a. q. 23. 4. c.
15 Opus ex voto, diſplicens, cum voluntate implendi illud, eſt magis meritorium, quàm opus placens ſine voto, cæteris paribus, 22æ. q. 88. 6. 2m.
16 * Vinculum voti, eſt obligatio eius quæ eſt maior in voto ſolenni, quàm in voto ſimplici, & quo ad Deum, & quo ad homines, 22æ. quæſt. 88. 7. 1m.
17 Votum obligat ſecundum intentionem vouentis, ſ. ad reddendum ſtatim, vel ad certum tempus, vel cum conditione, 22æ. q. 88. 3. 3m. *. q. 189. 3. 2m. *. 4. c.
18 Obſeruare votum, eſt de lege naturali, durante obligatione eius, quæ ceſſat vel ex ſe, vel auctoritate ſuperioris, in iis quæ in dubium vertuntur diſpenſantis vel commutantis 22æ. q. 88. 10. 2m. *. 12. 2m.
19 Omne votum rite factum, obligat, ideo tranſgrediens illud, peccat mortaliter, 22æ. q. 88. 3. 0. *. q. 189. 3. c.
20 Perdens virginitatem quam vouerat, tenetur facere quod poteſt, ſ. tenetur continere, & pœnitere, ſi perdidit ex culpa ſua: & ſimiliter in aliis, 22æ. q. 189. 3. 2m. *. q. 88. 3. 2m.
21 Nullus poteſt ſe ex voto firmiter obligare ad id quod eſt in poteſtate alterius tantum, 22æ. q. 88. 8. 0. *. 9. c. 2m. *. q. 189. 5. 0.
22 Non habentes vſum rationis, vt amentes, & pueri ante annos pubertatis non poſſunt vouere, 22æ. q. 88. 9. c. * q. 189. 5. c.
23 Puer ante vſum rationis, non poteſt ſe obligare ad aliquid ex voto: quo vſu rationis habito, poteſt ſe obligare, ſed omne votum eius etiã votum religionis ante annos pubertatis, id eſt, ante annos quatuordecim in puero, vel ante annos duodecim in puella, poteſt irritari à parentibus & à tutoribus, non autem poſt annos pubertatis, 22æ. q. 88. 9. 2m. * q. 189. 5. c.
Filius etiam poſt annos pubertatis non poteſt aliquid vouere, quo ad res domeſticas, ſine conſenſu patris, 22æ. q. 88. 8. 2m. 24
Vouens aliud quod non eſt in poteſtate ſua non peccat quia in eius voto intelligitur debita conditio, ſ. ſi ſuis ſuperioribus placuerit, vel ſi nõ contradicant: qua conditione extante, tenetur implere votum, 22æ. q. 88. 8. 1m. *. 3m. *. 9. b. *. 2m. *. q. 189. 5. 4m. 25
Fractio voti, eſt quædam infidelitatis ſpecies, & ad fidelitatem pertinet ſeruare promiſſa, 22æ. q. 88. 3. c. 26
Omne votum temporale factum in ſeculo, etiam votum crucis in ſubſidium terræ ſanctæ, ſoluitur per ingreſſum religionis, ſine alia diſpenſatione, quia votum religionis includit omnia vota, ratione perpetuitatis & obedientiæ, nec ſingularitas conuenit ei, & onus religionis ſufficit, & eſt quodammodo magis ampliatio voti, quàm voti commutatio, 22æ. q. 88. 12. 1m. *. q. 185. 8. 2m. *. q. 189. 3. 3m. *. 7. c. 27
Si quis vouendo, prius cogitauit de religione communiter, & poſt elegit vnam, tenetur ſimpliciter ad religionem. ſi idem ſi non poteſt recipi in religione à ſe electa, tenetur aliam quærere, ſi autem econuerſo, intelligitur ſi velint, 22æ. q. 88. 3. 2m. *. q. 189. 3. 2m. 28
* Nullum votum religioſi eſt firmum, niſi de conſenſu prælati, quia nullum tempus eſt, in quo prælatus non poſſit eum in aliis occupare, 22æ q. 88. 8. 3m. 29
In votis poteſt diſpenſari, in quantum in aliquo caſu, illud quod cadit ſub voto, eſt ſimpliciter malum, vel inutile, vel impeditiuum maioris boni, non autem in quantum illud eſt de iure naturali vel diuino, 22æ. q. 88. 10. 0. 30
Diſpenſatio voti eſt, cum abſolute determinatur, non eſſe ſeruandum, commutatio autem voti eſt, cum pro eo aliquid aliud imponitur, 22æ q. 88. 10. c. 31
Votum poteſt ex cauſa rationabili commutari in aliud melius, vel in aliud minus periculoſum, ſicut & diſpenſari, 22æ. q. 88. 10. c. ſi. *. 1m. 32
In vtroque autem requiritur auctoritas eccleſiæ, in perſona Dei, 22æ. q. 88. 2. 3m. *. 12. 0. 33
Votum vergens in periculum perſonæ, debet frangi ſecure, ſi diſpenſatio non poſſit haberi, 22æ. q. 88. 2. 3m. *. 11. 2m. 34
Vota de rebus vanis, & inutilibus, non debent diſpenſari, nec ſeruari: ſed debent derideri, ſicut vota de non pectinare caput in tali vel tali die, quia talia vota mulierum, ſunt magis ſortilegia quàm vota, & ſunt reliquiæ quædam idolatriæ, ſecundum quam ſeruabantur dies & menſes: & peccant talia vouentes, quia cum infidelib. etiam nec nomina debemus habere communia, ſecundum Hieronymum, 22æ. q. 88. 2. 3m.
Papa habet plenariam poteſtatem diſpenſandi in omnibus votis diſpenſabilibus, alij vero participatiue, ſecundum quod Papa concedit eis, 22æ. q. 88. 12. 3m. 35
Solis Papa poteſt diſpenſare in votis perpetuis, vt in voto continentiæ & religionis, & in voto crucis in ſubſidium terræ ſanctæ, & in voto peregrinationis ad tranſfretandum ad terram ſanctam, alij vero prælati poſſunt diſpenſare in aliis votis, niſi Papa diſpenſationem ſibi reſeruet, ſicut in voto terræ ſanctæ, & ſimilib. 22æ. q. 88. 12. 3m. *. q. 184. 6. c. ſi. *. q. 185. 4. c. ſi. *. q. 189. 7. c. 37
Si prælatus diſpenſat ſine apparenti cauſa in votis, diſpenſatio prælati non excuſat vouentem in manifeſta culpa, ſicut ſi prælatus diſpenſaret cum aliquo, ſuper voto de ingreſſu religionis, nulla apparenti cauſa obſtante, 22æ. q. 88. 12. 2m. 38
Si cauſa diſpenſandi in voto, ſi apparens, vel dubia, poteſt ſtari iudicio prælati diſpenſantis vel commutantis votum, non autem iudicio proprio, quia ipſe vouens non gerit vicem Dei, niſi forte in caſu, in quo id quod vouit, eſſet manifeſte illicitum, vel non poſſet opportune ad ſuperiorem recurrere, 22æ. q. 88. 12. 2m. 39
In voto continentiæ, non eſt diſpenſandum propter periculum mortis corporalis, quia bonum continentiæ etiam ſine voto eſt multo melius, quàm ſalus corporis, & per alia remedia prouideri poteſt, 22æ. q 88. 11. 3m. 40
In voto continentiæ & religionis, per profeſſionem ſolennizato, etiam, Papa non poteſt diſpenſare, licet quidam iuriſtæ ignoranter contrarium dicant, quia periculis humanis obuiandum eſt per humana, & non per diuina, 22æ. q. 88. 11. 0. * q. 186. 8. 3m. *. q. 189. 8. 5m. 42
Simplex votum eſt dirimat matrimonium contrahendum, contractum tamen nullatenus tollit Suppl. q. 53. 1. 0. 41
Votum ſolenne ex ſui natura, non ſolum contrahendum ſed & contractum matrimonium tollit, cum per illud homo ſui corporis poteſtatem amittit, Deo ſe ad perpetuam continentiam dedicando Suppl q. 53. 2. c. 43
¶ Vox ſuper Chriſtum in baptiſmo, transfiguratione, & oratione, fuit effectiua à tota trinitate, ſed repræſentatiue appropriatur patri, 3a. q. 39 8. 2m. 1
Anima poteſt formare voces corporales, quia vnitur corpori, non autẽ angelus, 1a. q. 51. 3. 4m. 2
Voces non ſignificant ſpecies intelligibiles, ſed ſignificant ea quæ ſibi format intellectus ad indicandum de rebus exterioribus, 1a. q. 85. 2. 3m. 3
¶ Vſura in euangelio metaphoricè accipitur, ſ. pro ſuperexcellentia bonorum ſpiritualium, quam exigit Deus volens vt in bonis acceptis ab eo ſemper proficiamus, quod eſt ad vtilitatem noſtram, & non eius, 22æ. q. 78. 1. 1m. 1

a 4 Vſura

2 Vſura eſt pretium pecuniæ mutuatæ, vel cuiuſcunque rei, cuius vſus eſt conſumptio, vel diſtractio eius, 22æ.q.78.1.c.

3 Accipere pretium pro principali vſu pecuniæ, qui eſt diſtractio eius, eſt vſura, non autem pro ſecundario vſu eius, ſ. ad oſtentationem, vel in pignus, ſed in aſu valorum, eſt econuerſo, 22æ.q.78.1.1m.

4 Vſura ſecundum ſe eſt iniuſta, contra legem naturæ, & peccatum mortale, quia idem bis venditur, vel venditur id quod non eſt. 22æ.q.78.1.o.

5 Theologi conſiderantes iuſti & iniuſti rationes, ſubtilius exponentes nomina hæc deſignatiua, large extendunt huius nominis ſignificationem, ad incrementa quæ proueniunt ex vſu omnium rerum, per ſimilem vſum & rationem, & non tantum pecuniæ. 22æ.q.78.1.2.o.

6 Significat primo nomen vſuræ incrementum quod parit pecunia ex vſu ſuo, ſecundario autem etiam ſignificat ſuperabundantiam quam parit quælibet res ex vſu ſuo, ſimilit cum vſu pecuniæ, 22.q.78.1.c.

7 Quod ab extraneis Iudæi vſuram acciperent non fuit eis conceſſum quaſi licitum, ſed permiſſum, ad maius malum vitandum, 12æ.q.108.1.c.m.22æ.q.78.1.

8 Mutuans poteſt exigere recompenſationem eorum tantum, quæ pecunia non menſurantur. puta beneuolentiam, & amorem eius cui mutuauit, vel aliquid huiuſmodi, 22æ.q.78.1.o.

9 Et poteſt deducere in pactum recompenſationem damni per quod ſubtrahitur ſibi aliquid quod debet habere, hoc enim non eſt vendere vſum pecuniæ, ſed damnum vitare, & poteſt eſſe, quod accipiens mutuum, maius damnum euitet, quam dans incurrat, vnde accipiens mutuum, cum ſua vtilitate damnum alterius recompenſat, 22æ.q.78.2.1m.c.

10 Recompenſationem vero damni quod conſideratur in hoc, quod de pecunia non lucratur, non poteſt in pactum deducere, quia non debet vendere id quod nondum habet & poteſt impediri multipliciter ab habendo, 22æ.q.78.2.1m.

11 Nec quicquid de pecunia vſuraria aliquis lucratus fuerit, quia id quod de tali re eſt acquiſitum, non eſt fructus huiuſmodi rei, ſed humanæ induſtriæ, niſi forte per detentionem talis rei alter ſit damnificatus amittendo aliquid de bonis ſuis, tunc enim lucrans tenetur ad recompenſationem nocumenti. 22æ.q.78.3.o.

12 Et tenetur mutuans computare in ſortem, vſum venalem pignoris, 22æ.q.78.6.6m.

13 Sed non poteſt deducere in pactum, vt ſibi remutuetur, ſed poteſt recipere mutuum ſine obligatione. 22æ.q.78.2.4m.

14 Et poteſt accipere munera gratis oblata, non autem cum pacto tacito vel expreſſo, 22æ.q.78.2.o.

15 Quicunque ergo ex mutuo ratione mutui ſperat lucrum, peccat vſuræ vitio, ſecundum auctoritatem euangelij, ſed non ſic qui ex mutuo vitat damnum, vt ſi forte per detentionem talis rei mutuatæ alter ſit damnificatus, amittendo aliquid de bonis ſuis, tunc enim tenetur ad recompenſationem nocumenti ſicut & tenens pecuniam vltra terminum tenetur reſtituere, non quidem totum lucrum poſſibile, ſed ſecundum æſtimationem penſatis periculis, laboribus, & expenſis. 22æ q.62.4.1m.2m.q.78.1.3.2.1m.3.c.

16 Quia mutuum debet fieri gratis & ſine ſpe lucri, quandocunque in mutuo, vel ex mutuo, intenditur ſpes lucri, tunc non caret vitio vſuræ: ſed ſic non eſt in emptione & venditione, niſi habeat rationem mutui ſi enim aliquis carius velit vendere res ſuas quam ſit iuſtum pretium, vt de pecunia ſoluenda emptorem expectet, manifeſte vſura committitur, quia huiuſmodi expectatio pretij ſoluendi, habet rationem mutui: vnde quicquid vltra iuſtum pretium, pro huiuſmodi expectatione exigitur, eſt quaſi pretium mutui, quod pertinet ad rationem vſuræ, ſimiliter etiam ſi aliquis emptor velit rem emere vilius quam ſit iuſtum pretium, eo quod pecuniam ante ſoluit, quam poſſit ei tradi, eſt peccatum vſuræ, quia etiam iſta anticipatio ſolutionis pecuniæ, habet mutui rationem, cuius quoddam pretium eſt, quod diminuitur de iuſto pretio rei emptæ. ſi vero aliquis de iuſto pretio velit diminuere, vt pecuniam prius habeat, non peccat peccato vſuræ, 22æ.q.78.2.7m.

17 Poteſt autem excludi ſpes lucri ab intentione dantis mutuo modo prædicto dupliciter, ſ. vel quando dans mutuo, paratus eſt omni tempore accipere rem mutuatam, etiam ante illud tempus determinatum, quo res veriſimiliter debebant eſſe cariores: & hoc modo ſpes lucri, etſi per accidens intendatur, non tamen per ſe, quia non tollit rationem gratuiti mutui, vel quando dans mutuo, etiam tempus illud determinauit in quo veriſimiliter, res plus valituræ erant, propter ſolam damni vitationem, tunc enim damnum vitat quando neceſſitatem proprie conſiderans, intendit conſeruare res ſuas ſibi magis neceſſarias ad vſum vitæ, quas ſi tunc non haberet, opporteret eas alibi emere. & ſic reportaret damnum de gratia mutui facta proximo: & ſic intendens, in mutuando excuſatur ab omni vitio vſuræ. 22æ.q.62.4.1m.2m.1m.

18 In ſcriptura ſacra quantum ad legem veterem, condemnantur dantes pecuniam ad vſuram, & ideo contra legem diuinam accipiuntur vſuræ, vnde accipere vſuras ab alienis, non erat ſecundum intentionem legis, ſed ex quadam permiſſione, propter prauitatem Iudæorum ad auaritiam, & vt magis pacifice ſe haberent ad extraneos, à quibus lucrabantur, 12æ.q.105.3.3m.22æ q.78.1.o.

19 Eſt etiam vſura contra legem naturæ, quia in hoc finis conueniens ſecundum naturam actus humanæ vitæ, corrumpitur: huic enim actui, qui eſt mutuum dare, conueniens finis oſtenditur naturaliter. ſ. finis communis ſocietatis, & fraternæ charitatis, in ſubueniendo proximorum neceſſitatib & ideo gratis fieri debet naturaliter, quare quicunque huiuſmodi actus ſit propter ſpem alicuius commodi uel lucri, tunc ab eo tollitur finis, qui naturaliter competit ei, & ſit contra naturam. quare iuri naturali repugnat, ideo non tantum ſit iniuſtum contra legem diuinam, ſed etiam contra ius naturale. 22æ.q.78.1.o.

Secundum theologiam vſura condemnatur tanquam peccatum mortale, & graue, & æterna morte dignum. 22æ.q.78.1.o. 20

Leges vero humanæ, aliquando conſiderant iuſtitiam, prout eſt conſeruatiua pacis exterioris inter homines, & ideo leges tales non puniunt niſi quod hanc pacem deſtruit, aliquando etiam prout magis illuſtrantur lumine fidei, & iuris diuini, conſiderant etiam iuſtitiam ueram & interiorem, & ſic etiam leges canonicæ prohibent & puniunt uſuras. 22æ.q.67.art.1m. 21

Ius poſitiuum tamen permittit uſuras, non quidem ut iuſtas, ſed ne communitas patiatur multas incommoditates: per uſuram. n. retinentur multæ hæreditates. & uitantur damna quàm plurima, propter quod etiam leges humanæ eam permittunt, & non puniunt, ſicut puniunt & prohibent furta & rapinam, Iuſtinianus tamen imperator ſanctas ſanctificationes ſiue leges, ſubiecit eccleſiaſticis ſanctionibus, ſed præcipue in uſuris & matrimonio, in quib tota canonum ſtatue. 12æ.q.96.6.c. 22æ.q.78.1.1m. 22

Quia omnis ſuperabundantia uſurarum, eſt tanquam res aliena ipſi uſurario iniuſte poſſidenti, ſequitur quod ſit propria alterius qui ipſa re priuatus eſt & deſtitutus. ſed hoc eſt uitium ſecundum omnia iura, quod omnis res deſtituta. id eſt, qua quis iniuſte deſtitutus & priuatus eſt contra iuſtitiam, reſtituatur. Reſtitutio enim ſemper reſpicit deſtitutionem, & ideo ſecundum omnem iuſtitiam naturalem, uſuræ reſtituendæ ſunt, ſed forte dicetur quod illa deſtitutio facta ſit uoluntaria idest quia accipiens mutuum, uoluntarie uidetur dare uſuram mutuanti, & etiam quia leges humanæ non puniunt. quæ tamen iniuriæ puniri debent, quare non uidetur eſſe contra iuſtitiam humanam: & ideo aduertendum eſt, quod uoluntas hominis aliquando reſpicit uolitum propter ſe, & aliquando propter aliud quando autem propter ſe. tunc ſi illud uolitum ſit ſimpliciter iuſtum & bonum tunc uoluntas eſt bona, & opus ex ea procedens eſt bonum & iuſtum, ſi autem ſit iniuſtum & malum, tunc ſimiliter uoluntas eſt mala. ſi uero reſpiciat uolitum non propter ſe, ſed propter aliud, ſicut cum aliquis uult proiicere merces in mare, ut ſic euadat periculum, tunc eſt diſtinguendum. 22æ q.6.6.c. 23

Conditio quæ dicitur intereſſe, ſiue damni recompenſatio, & non ſpei lucri, poteſt excuſare à uitio uſuræ, ut ſi quis mutuo dederit gratis, uſque ad terminum aliquem determinatum, in quo indiget ſua pecunia pro aliqua neceſſitate, & mutuum non fuerit redditum ad prædictum terminum. poteſt mutuans repetere ultra ſortem, quicquid damni incurrit propter defectum ſolutionis, & hoc modo poteſt etiam fideiuſſor repetere uſuras à debitore, quas perſoluit creditori. propter defectum debitoris quia ibi patet ratio iuſtitiæ, quia non ſpe lucri accipitur, ſed pro recompenſatione damni, 22æ.q.78.2.1m.2.c. 24

Conditio quæ ſumitur rerum ex ſpontanea oblatione, excuſat à uitio uſuræ. ſ. quando tam ex parte dantis quam accipientis, gratis aliquid offertur. 22æ.q.78.2.o. 25

Et hoc poteſt contingere quando illud quod ultra ſortem recipitur, ſit ſumptum ex natura ſicut fructus pignorum pro dote uxoris, uel pro prouiſione filiorum, uel poteſt ſic ei ſuccedere æquitatem, quæ res ipſa quæ impignoratur, quandiu ſecundum æquitatem erat illius qui fructus percipit. 22æ.q.78.2.6m. 26

In uſura non transfertur dominium, 22æ.q.78.3.c.3m. 27

Non eſt reſtituendum niſi quod eſt alienum & non ſuum, quare uſuræ non ſunt in dominio poſsidentis. 22æ.q.78.3.c.3m. 28

Cum una res ſimul habere duos dominos non ualeat. à ſe inuicem diuerſos & æquales, & omnis uſura reſtituenda ſit ſecundum legem alienam ei à quo accepta eſt. ſi in uero domino, ſequitur quod reſtituens non habet uerum eius dominium, & ſic non erat tranſlatum in accipientem uſuram. 22æ.q.78.3.c.3m. 29

Quæ mouere poſſunt theologos, aſſerentes in uſura non transferri dominium, ſunt quædam auctoritates, & ex his rationes conſequentes, 22æ.q.78.3.c.3m. 30

Per anticipationem ergo temporis, aliquando generari poteſt uitium uſuræ ſicut per dilationem uel prolongationem. 22æ.q.68.2.7m. 31

Licet accipere mutuo ſub uſura ad bonum ſui uel alterius, non autem licet inducere ad faciendum uſuras 22æ.q.78.4.o. 32

Vendere autem carius iuſto, propter dilationem ſolutionis, uel emere uilius propter anticipationem, eſt uſura, non autem econuerſo. 22æ.q.77.1.1m.ſ.q.78.2.7m. 33

Et licet alias expenſas licite factas, puta in portatione pannorum, poſſint licite recuperare de eorum uenditione, non tamen poſſunt recuperare uſuras quas aliis dederant, cum hæ fuerit iniuſta datio & præſertim etiam cum dando uſuras peccauerint ſi inducti erant, tanquam occaſionem peccandi uſurariis præbentes. cum etiam neceſſitas quæ ponitur ab eis, ſ. mercatores honorabilius uiuant, & maiores mercationes faciant, non ſit talis neceſſitas, quæ ſufficiat ad excuſandum peccatum prædictum 22æ.q.78.4.o. 34

Sed hic poteſt cadere excuſatio uſuræ dupliciter. ſ. quando gratis & liberaliter creditor huiuſmodi ſuperabundantiam tribuit debitori, & debitor non cauſa temporis accipit. uel quando creditor per damnum propriæ rei, recompenſat huiuſmodi ſuperabundantiam, ut quando nõ poteſt habere pecuniam, ſine alicuius rei propriæ alienatione & damno, 35

damno, ex qua ſoluat creditori quod petit ante terminum ſolutionis. Alias eſt etſus vſurarius, 22æ. q.78.3.c.

36 Si venditor rem ſuam intendat vendere carius, non propter tempus tantum, ſed tantum propter damnum, quod ſibi videt imminere ex dilatione perſolutionis recuperandæ, ſeu propter vexationem ſuam redimendam, quam probabiliter timet futuram ſibi in repetitione debiti ſui, propter malitiam, vel impotentiam debitoris, tunc excuſatur à vitio vſuræ, & fit æqualitas æſtimationis in huiuſmodi contractibus, per recompenſationis damni, vel quando probabiliter timens hæc in credentia accidere. Et tunc rectitudo huiuſmodi intentionis apparet, quando venditor optaret potius non vendere talibus, quàm vendere ad credentiam, & quando libenter daret aliis pro minori, pretio incontinenti perſoluendo, quam vendere ad credentiam talibus pro pretio maiori, niſi venditio habeat rationem mutui, 22æ.q.78. 2.1m.*.7m.

37 Vno autem modo credentia facit contractum vſurarium, ſcilicet quando propter ipſam credentiam, res venditur carius, quàm valeat ſimpliciter, vel quàm eſſet valitura probabiliter, tempore ſolutionis, vel etiam ſi tantum ſit valitura veriſimiliter, tamen ipſe venditor, alias res ſuas non venderet, niſi plus acciperet, propter ipſam credentiam, & tunc venditio habet rationem mutui, 22æ.q.78.2.7m.

38 De iis autem quæ committuntur bonæ fidei aliorum ad lucrum, mihi videtur dicendum, quòd aut commiſſio fit pecuniæ, vel alterius rei, ita quòd transfertur in toto vel in parte rei commiſſæ in poteſtatem eius cui committitur, aut ità fit commiſſio, quòd non tranſeat dominium, ſed remanet tota res commiſſa in dominio committentis. Primo modo eſt vitium vſuræ, eo quòd ſperat lucrum iam de re non ſua, quia iam erat translata per commiſſionem in dominium alterius. Et in hoc commiſſio aſsimilatur mutuo. Sed ſecundo modo poteſt ſperari lucrum, ſine vitio vſuræ: quia tunc commiſſa eſt pecunia vel res alia, ſicut ſeruo miniſtro, quid de re domini negociatur ad vtilitatem domini ſui. Et ideo committens poteſt ſperare lucrum, ſicut ex re ſua, & ſic lucrum non accedit ſorti, nec poſsidetur ſine iuſto titulo, quia ſicut rei propriæ partum recipit, non tamen partum numiſmatis ex numiſmate immediate, ſed partum ipſarum rerū quæ per numiſmata ſua ſunt acquiſitæ iuſta commutatione, 22æ.q. 78. 2.5m.

39 In toto vel in parte ideo dictum eſt. quia ſi aliquis committit centum alicui, ita quòd medietatem ei mutuet, & aliam medietatem ſuo retineat dominio, ita tamen quòd de illis centum debeat negociari ad lucrum ille cui committitur, dico quòd hoc lucrum iam habet vitium vſuræ propter hoc, quòd non tantum ex re commiſſa ſperatur lucrum, ſed etiam pariter ex re mutuata & commiſſa, 22æ.q.78.2.1m. *.5m.

40 Dare autem pecuniam mercatori vel artifici, per modum ſocietatis, cū pacto vel ſpe lucri, ita quòd cum periculo ipſius committentis mercator de ea negociatur, vel artifex operatur, licitum eſt, non autem in mutuo, 22æ.q.78.2.5m.

41 Dans vero pecuniam vſurario, vt vſuras exerceat, vel vt copioſius exerceat, peccat: non autem ſi det pecuniam vt tutius ſeruetur. 22æ.q. 78.4.1m.

42 Ad hæc dicendum, quòd in huiuſmodi, aliud eſt vitare damnum, & aliud eſt ſperare lucrum, quia primum licet, non autem ſecundum. 22æ.q. 78.2.c.

43 Quædam in conſuetudinem deducta, habentur pro iuſtis legibus, quæ magis deberent dici corruptelæ permiſſæ, quàm conſuetudines approbatæ. Et hoc videmus in hac materia vſurarum, ſecundum regiones & ciuitates diuerſas, quantum ad pupillorum & orphanorum tutelam. Vnde dico, quòd non poſſunt pupilli, quando ſciunt veritatē, retinere ſuperabundantias ſuarum rerum per vſuram acquiſitas. 12æ q.108.3.2m.

44 Vſurarius tenetur reſtituere, quicquid accepit de vſuris, & fructus, & intereſſe, non autem quæ lucratus eſt cum eis etiam emendo poſſeſſiones. 22æ.q.78.3.0.

45 Lex diuina iubet reſtitutionem vſurarum fieri, ſicut & rapinarum. Et voco legem diuinam, quæ in canone ſacræ ſcripturæ, & in decretis ſanctorum patrum, & conciliis continetur, quia ius diuinum eſt quod diuinitus promulgatur. 22æ.q.57.2.2.3.3m.

46 Debet tamen fieri huiuſmodi reſtitutio vſurarum caute, ne cum ſcandalo fiat perſonarum prædictarum. 22æ.q.62.5.2m.

47 Ex præcepto etiam iuris naturalis habemus, quòd quæcunque vultis vt faciant vobis homines, & vos illis eadem faciatis. Sed iuſta volontate vult ſpoliatus re propria per vſuram, vt ſpoliator ei reſtituat. Quare ſimiliter ſpoliator debet iuſte reſtituere ſpoliato. 12æ.q.90.1.3m.

48 Vxor etiam non poteſt licite reſtituere vſuras, nolente marito, & adhuc viuente, cum vxor non ſit domina rerum, ſed tantum vir. Eſt tamen ad generationem coniuncta viro in adiutorium, & in vſum rerum. Quare ſicut non poteſt alienare res viri, ipſo nō volente, ita nec aliena viri, poteſt reſtituere, ipſo nolente. 1a.q.92.1.c.princ. *.q. 98.2 b.2.

49 Si vero vt particeps fuit tantum lucri, aut fuit ſcienter, aut ignoranter, ſi ſcienter, tunc iterum poteſt fieri iuſte dupliciter, ſ. aut pro neceſſitate corporali. i. quando aliàs commode non poteſt inuenire remedium vitæ, ſicut accidit pauperibus mendicantibus, & ſic aliquando etiā per hoc poſſunt excuſari filii & filiæ, in domo parentum vſurariorum qui alias nequeunt victū ſibi neceſſarium inuenire, & ſimiliter vxor eadem neceſſitate poteſt excuſari, 22æ.q.32.7.3m.

50 autores & defenſores, qui fouēt vſurarios & defendunt in exercitio fœnerandi, ſicut aliquæ ciuitates, & alii principes fouent & defendūt huiuſmodi, qui dicuntur Cauſini, qui aliter non auderent exercere huiuſmodi actum fœnerandi, tales fautores & defenſores vſurariorum inquantum huiuſmodi ſunt tantum, non tenentur ad reſtitutionem alicuius, niſi inquantū ſunt participes lucri, ſ. quia propter hoc ſunt fautores vel defenſores, vt ab vſurariis aliquā portionē recipiant, tamen in hoc etiam peccant contra Deum etiam quantumcunque vtilitatē regionis vel ciuitatis intendant, quia fouent peccatores in peccatis ſuis, 22æ.q.78.4.3m.

51 Nec eſt ſimile de illis quorum auctoritate circa vſurarios fit aliquid, & de iis qui fouent & defendunt, & accipiunt vſurarios: quia illi ſunt cauſa per ſe actus mali, iſti vero non ſunt cauſa ipſius actus mali, ſed accidentium ipſi actui ad eius conſeruationem, & fructum ampliorē, 22æ.q.78.4.0.

52 Sed maiori iuſtitia reſtituenda ſunt ablata, quam debita ſint ſoluenda, cū in hoc impleatur iuſtitia, tollens iniuriam factā Deo & proximo: ſed in ſolutione debitorum nulla tollitur iniuria, ſed tantum ſoluitur, iuſtitia. quare ſecundum hoc videntur prius reſtituenda ablata, quàm ſoluenda debita: reſtitutio enim præfertur etiam ſubuentioni parentum, niſi in extremi neceſſitate. 22æ. q.31.3.3m.*.q.32.7.3m.*.q. 60.5.4m.*.q.62.c.2m.

53 Si vnus ſit diues, & alter pauper, & plus indigens his de quibus reſtitutio facienda eſt & æqualiter ſit clarum in vtroque, adhuc prius pauperi poteſt reſtitutio vſurarū iuſte fieri, quàm diuiti, eo quòd plus læſus eſt in ablatione ſuorum, & quia plus indiget. 22æ.q.31.3.3m.*.q.32.7. 3m.*.q.60.5.4m.*.q.62.5.2m.

54 Quod autem in lege ſcriptum eſt de duplo, quadruplo, & quintuplo, non habet locum in vſuris, ſed tantum in furtis vel rapinis, eo quòd huiuſmodi vſuræ, non deſtruunt bonum reipublicæ de ſua ratione, ſicut faciunt furta & rapinæ, ſed tantum corrumpunt bonum perſonale, ſiue fraternum bonum, & hoc non inferendo malum, ſed tantum non faciēdo bene fratri debitum: & de his aliàs ſcripſimus in ſeptimo præcepto decalogi diffuſius. 22æ.q.62.3.2m.

55 Si ergo aliquod lucrum prouenit vſurario, vltra rem, & rei vſum naturalem, ex propria operatione & ſolertia eius, in quo non eſt alius damnificatus, dico, ſine præiudicio, quòd non tenetur reſtituere homini huiuſmodi lucrum. 22æ.q.78.3.0.

¶ Vſus rationis quandoque totaliter aufertur, ex nimia paſsione, ſicut ex amore vel ira inſanient, & tunc talis paſsio ſi à principio fuit voluntaria & non naturalis, imputatur actus ad peccatum: quandoque vero paſsio non totaliter intercipit vſum rationis, & tunc ratio poteſt paſsionem excludere, diuertendo ad alias cogitationes, vel dolendo, vel impediendo. vnde talis paſsio non totaliter excuſat à peccato, ſi ratio non eā prohibeat. 12æ.q.6.3.c.3m.*.q.150.4.1m.* q.156.3.1m.*. q.157.2.3m.* 12æ.q.77.1.2.7.c.*.q.78.2.3m.*.q.80.3.2m.*.22æ q.1.6.3.c.1m.*.q.53.6.1m.*.q.155.2.2m. 1

Vſus pecuniæ duplex, ſ. ad ſe, & ad alios. primus pertinet ad expenſas ſeu ſumptus. ſecundus vero ad dationes. 22æ.q.117.3.3m. 2

Vſus pecuniæ pertinens ad dationes duplex, ſ. principalis, qui eſt diſtractio eius, pro quo nihil vltra poteſt accipi. & ſecundarius, ſ. vel ad oſtētationem, vel in pignus, pro quo aliquid vltra poteſt accipi, 22æ.q.78. 1.6m. 3

Nihil vltra valorem rei, ſperare debet mutuās ex uſu rei mutuatæ, quia ratione ſubſtantiæ transfertur mutuum, & non ratione vſus, ſed aliter eſt in accommodatis & locatis ad vſum, 22æ.q.78.1.6m. 4

¶ Vt, ſumitur dupliciter, ſcilicet cauſaliter, & conſecutiue, 12æ. q.91. 1.2m. 5

¶ Vti. Large comprehendit ſub ſe frui. 1a.q.39.8.c. 1

Vti, importat applicationem rei ad aliquam operationem, quæ etiam dicitur uſus eius, 12æ.q.19.1.2.3.c. 2

Vti, eſt actus uoluntatis. 12æ.q.16.1.c.*.q.17.1.c. 3

Vti, eſt actus uoluntatis ut primi mouentis, ipſius intellectus ut ut dirigentis, aliarum uero potentiarum ut exequentium. 12æ.q. 6. .c.* q.17 1.c. 4

Vti, proprie eſt actus uoluntatis ut principalis, non autem aliarum potentiarum, niſi inſtrumentaliter, 12æ.q.16.1.0. 5

Vti aliquo dicitur dupliciter. ſ. ut forma quæ eſt principium uſus, & ut obiecto, & ſic aliquis male utitur gratia & uirtutibus, non autem primo modo. 12æ.q.55.4.5m.*.22æ.q.20.1.2m.*.3a.q.80.4.3m. 6

Vti, eſt ſemper eorum quæ ſunt ad finem, non autem ipſius finis, niſi inquantum refertur in fruitionem eius 12æ.q. 6 3.0. 7

In cultu Dei oportet nos uti quibuſdam corporalibus actibus ut adoratione corporali & huiuſmodi, non quidem propter Deū, ſed propter nos, vt. ſ. eis tanquam quibuſdam ſignis exterioribus, excitemur ad ſpirituales actus interiores. 22æ.q.81.7.c.1m. 8

Vti peccato alterius ad bonum, eſt licitum, quia Deus utitur omnibus peccatis ad aliquod bonum, ſed non licet inducere aliquem ad peccatum. 22æ.q.78.4.c. 9

Vti, non conuenit brutis, ſed tantum rationalibus. 12æ.q.11.2.4m.*.q. 16.2.0. 10

Vti eſt nobilius, quàm frui, quo ad ordinem apprehenſiuam præcedentem, ſed eſt econuerſo, quo ad obiecta, quia frui importat motum appetitus, in appetibile abſolute, uti uero, in ordine ad alterum. 12æ.q.16. 2.1m. 11

Vti eius quod eſt ad finem. ſecundum quod eſt in conſideratione rationis referentis illud in finem, eſt prius electione, ſed eſt econuerſo ſecū- 12

dum

dum quòd voluntaſ potentias exequutiuas mouet, 12ª. q. 16. 4. o.
1 ¶ Vtile, dicitur dupliciter, ſ. ſicut via ad finem, vt meritum ad beatitudinem. & ſicut pars ad totum, vt miniſteria angelorum beatitudini eorum, 1ª. q. 62. 6. 2ᵐ.
2 Bonitas in ordine ad finem, vtilitas vocatur, 12ª. q. 7. 2. 1ᵐ.
3 Vtilia, dicuntur quæ ſunt accommoda ad aliquem finem, & vtilitas, quãdoque vſus nominatur, 12ª q. 16. 3. c
4 Facere aliquid ad vtilitatem communem quod nulli nocet, eſt licitum cuilibet perſonæ priuatæ, non autem ſi nocet, niſi ex auctoritate publica, 22ª. q. 64. 3. 3ᵐ.
5 Diſpenſationes ſpiritualium, principaliter ordinantur ad vtilitatem communem, 22ª. q. 63. 2. c.
6 Exhibitio eorum quæ dantur alicui propter vtilitatem, tanto eſt laudabilior, quanto magis indiget: ſed Deo nihil exhibetur propter vtilitatem eius, ſed propter gloriam eius, & propter vtilitatem noſtrã, 22ª. q. 81. 6. 2ᵐ. & . 7. c.
¶ Vulpes eſt naturaliter doloſa, ſed hoc non eſt ei malum, 1ª. q. 63. 4. 3ᵐ.
¶ Vultur ſignificat eos, qui mortes & ſeditiones hominum affectant, vt inde lucrentur, 12ª. q. 102. 6. 1ᵐ.
1 ¶ Vxor. In lege Moyſis, licebat ex diſpenſatione Dei dimittere vxorem, licet communius tenèatur quòd non, ſed quòd permittebatur vt minus malum, quàm vxoricidium, ad quod proni erant Iudæi, nec puniebantur temporaliter, 12ª. q. 105. 4. 8ᵐ.
2 Cauſæ repudij ſcribebantur in libello, in generali tantum, non quidem vt iuſtum appareret. ſed vt haberet licentiam nubendi alteri, ſecundũ Philoſophum, vel vt ex mora & ex conſilio ſcribarum, impediretur, ſecundum Auguſtinum, 12ª. q. 105. 2. 2ᵐ.
Nõ licet viro propria auctoritate ſine reatu peccati æterne occidere vxorem adulteram, poteſt tamen zelo iuſtitiæ eam iudicialiter accuſare, vt in eam animaduertatur Suppl. q. 60. 1. c. 3
Vir qui vxorem occiderit, aliam de ſtatuto eccleſiæ ducere non poteſt, niſi id ſibi ab eccleſia permiſſum fuerit vitandæ fornicationis cauſa, ſi vero ſine tali diſpenſatione matrimonium contraxerit, non dirimetur, niſi eam, cum qua prius mœchabatur, duxerit. Suppl. q. 60. 2. c. 4

Z

¶ Zacharias petens ſignum ab angelo, peccauit per incredulitatẽ, propter quam punitus fuit, 22ª. q. 97. 3. 2ᵐ.
¶ Zacheus non tenebatur reddere quadruplum, ſed hoc dixit, volens ſupererogare, 22ª. q. 62. 3. 2ᵐ.
¶ Zelotypia oritur ex amore, non patiente cõſortium in re amata, 12ª q. 28. 4. c.
¶ Zelus eſt amor intenſus, non patiens conſortium in re amata, 12ª. q 28. 4. o. 1
Zelus triplex, ſcilicet coniugis, inuidiæ, & amicitiæ, ſcilicet Dei & proximi, 12ª. q. 18. 3. o. 2
Zelus. Nemeſis, inuidia, & miſericordia, pertinent ad idem genus paſſionum, ſcilicet ad triſtitiam, de bono, vel malo proximi, ſed diuerſimode, 22ª. q. 36 3. c. 3
Zelus circa bona honeſta, eſt laudabilis, ſed zelus circa tẽporalia, eſt cum peccato, licet aliquando ſit ſine peccato. 22ª. q. 36. 2. o. 4
Inuidia ſumitur aliquando, pro zelo, 22ª. q. 36. 2. 1ᵐ. 5
Contentio & zelus, ſunt tantum in carnalibus hominibus, & circum circa bona corporalia, 2ª. q 28. 4. 2ᵐ. 6

F I N I S.

ROMA

INDEX QUARTUS IN SUMMA S. THOMAE, INDICANS CLA-ram & ſolidam refutationem præcipuorum Dogmatum quæ hodie ab hæreticis aſſeruntur, plurimum in hac ſecunda Plantiniana editione locupletatus.

ABſoluere à peccatis poteſt ſolus ſacerdos. Suppl. q. 19. 3. o.
Abſoluere quemlibet non poteſt quiuis ſacerdos Suppl. q. 20. 1. o.
Abſolutio quid in pœnitente prærequirat. 3^a. q. 90.
Abſoluens ſacerdos vere remittit. Suppl. q. 8. 1. & 3^a. par. q. 84. 3. 3^m. 4^m. & 5^m.
Animas ante extremum iudicium eſſe beatas. 1^a. q. 95. 1. 2^m. 22^ae. q. 18. 2. 2^m. q. 83. 11. 3^a. q. 52. 5. q. 59. 5. 1^m Sup. q. 69. 2.
Aqua benedicta. 3^a. q. 65. 1. & q. 71. 2.
Baptiſmus eſt ſacramentum maximæ neceſſitatis. 3^a. q. 68. ar. 1. & 2.
Baptizandos eſſe pueros 3^a. q. 68. 9. q. 65. 8.
Baptiſmum non eſſe iterandum 3^a. q. 66. 9. o.
Baptiſmo auferri omnia peccata. 3^a q. 69. 1.
Bellum gerere licet, imo meritorium, eſt præſertim quando ſuſcipitur pro veritate fidei & defenſione Chriſtianorum, 22. q. 40. ar. 1. o. & 2. arg. 4.
Cerimonias recte adhiberi in eccleſia Dei, 3^a. q. 66. 10. & q. 83. 5. o & 12. q. 103. 4. c.
Abſtinentia à certis cibis, vt à carnibus, ouis, & lacticiniis, ieiunantibus laudabiliter indicitur, 22. q. 147. 8. o.
Chriſtus verum corpus & animam intellectiuam aſſumpſit idque ex B. Virgine Maria, 3^a q. 5. o & q. 28. ar. c. & c.
Clauium effectus eſt remittere & ligare, Suppl. q. 18.
Poteſtatem clauium etiam efficaciter exerceri à malis ſacerdotibus, modo illis ſint ſubditi Sup. q. 19. 5. & 6.
Concupiſcentiæ reatum aufert baptiſmus 3^a. q. 69. 1. 2.
Confeſſio ſacerdoti facienda eſt iure diuino. Suppl. q. 6. ar. 1. 2. & 3. & q. 7. ar. 1.
Confitenda eſſe omnia mortalia Suppl. q. 9. ar. 2.
Confirmationem eſſe ſacramentum. 3^a. q. 72. 1.
Confirmationem habere ſacri olei illinitionem. 3^a. q. 72. 4.
Solus Epiſcopus eſt ſanctæ confirmationis ordinarius miniſter, & non quiuis ſimplex ſacerdos 3^a. q. 72. ar. 11.
Contritio eſt actus virtutis. Suppl. q. 1. ar. 2.
Deum non eſſe auctorem peccati, 1^a. q. 49. 2. o. 12^ae. q. 79. ar. 1. & 2. potiſſimum.
Epiſcopos eſſe presbyteris ſuperiores. 22. q. 184. 6. 2^m. & Suppl. q. 40. 4. o. & 22. q. 185. 3. 3^m.
Epiſcoporum ſtatum eſſe perfectum 22. q. 184. 6. & 7.
In Euchariſtiæ ſacramento non remanere ſubſtantiam panis & vini 3^a. q. 75. 2. ſed continere corpus & ſanguinem Domini. 3^a. q. 76. 1.
Idque non fide vſe precantis ſed virtute verborum ſacerdotis. 3^a. q. 78. 4.
Totum Chriſtum contineri ſub qualibet ſpecie & ſub ſingulis cuiuſque ſpeciei partibus. 3^a. q. 76. ar. 2. & 3.
Sumendum eſſe à laicis Chriſtum tantum ſub ſpecie panis. 3^a. q. 80. artic. 12. o.
Euchariſtiam recte in ſacrario reſeruari, atque ad infirmos honorifice deferri, 3^a. q. 83. 5. 11^m.
Excommunicatio eſt legitima eccleſiæ poteſtas, Sup. q. 21. & ſeq.
Exorciſmum adhibendum eſſe ante baptiſmum. 3^a. q. 71. 2. o.
Extrema vnctio eſt ſacramentum nouæ legis. Suppl. q. 29. 2.
Extrema vnctio à Chriſto eſt inſtituta Suppl. q. 29. 3. o.
Sacram infirmorum vnctionem remittere peccata & alleuiare infirmū. Suppl. q. 30. 1. o.
De feſtis 12^ae q. 100. 4. 4^m. 22^ae q. 122. 2. & 147. 5. c. & q. 40. ar. 4.
Fide credenda eſſe quæ nobis ſunt euangelizata, & à Conciliis & Pontifice data. 22. q. 1. ar. 9 & 10 & q. 5. ar. 3.
Quæ ſit fides iuſtificans 12. q. 113. 4. c & 3^m.
Fidem non tolli aut amitti, amiſſa per peccatum gratia, ſed veram fidem remanere, 12^ae. q. 4. ar. 4. o. & q. 1. 3. 1^m. & q. 24. 12. 4^m.
Sola fide non dimitti peccata. 3^a. q. 29. 1. 5^m.
Actum fidei ſine charitate non eſſe meritorium. 12^ae q. 114. ar. 4. 3^m. præcipue 22^ae. q. 4. 5.
Gratiam dari etiam non prædeſtinatis. 1^a. q. 23. 6. 1^m. & q. 24. 3. o. & 22^ae. q. 24. 11.
Requiri ex parte hominis aliquam præparationem ſiue diſpoſitionem ad gratiam ſiue iuſtitiam. 12^ae q. 112. 2. & q. 112. 3.
Neminem niſi per reuelationem cognoſcere poſſe ſe eſſe in gratia aut iuſtitia conſtitutum 12^ae. q. 112. 5. o.
Ieiunium non eſt contra libertatem fidelium, 22. q. 147. 3. 3^m. præcipue.
Ad ieiuniorum eccleſiæ obſeruantiam communiter omnes ligari, niſi rationale impedimentum eis obſiſtat. 22. q. 147. 3. & 4.
Quatuor tempora vna cum quadrageſima eſſe ieiunanda. 22. q. 147. 5.
Ieiunandas eſſe vigilias præcipuarum feſtiuitatum. 22. q. 147. 5. c.
Imagines Chriſti & ſanctorum cur in eccleſia. 22. q. 94. ar. 2. 1^m.
Imago Chriſti & ſanctorum adoranda 3^a. q. 25. 3.
Indulgentiæ quid valeant. Suppl. q. 25.
Iuſtificatio impij conſiſtit in remiſſione culpæ & infuſione gratiæ ac iuſtitiæ atque deteſtatione peccati. 12. q. 113. ar. 1. & 2. & 5. o.
Iuſtos poſſe peccare & ſpiritum ſanctum amittere. 1^a. q. 20. 4. 5^m. 12^ae. q. 114. 2. 2^m. 22^ae. q. 24. 11. & q. 189. 10. 1^m. & 3^a. q. 22. 3. 2^m.
Iuſtificatum non ſolum teneri ad credendum, ſed etiam ad præcepta Dei & eccleſiæ obſeruanda 12^ae q. 72. 6. 4^m. & q. 76. 1. o. & q. 88. 5. 2. penult. & q. 100. 10. 1^m.
Iuſtificato præcepta non eſſe ad obſeruandum impoſſibilia. 12^ae. q. 109. ar. 4. arg. 2. & 22^ae. q. 104. 2. 1^m & 6. arg. 1. & 12 q. 44. 6 arg. 1.
Leges humanas obligare in foro conſcientiæ. 12. q. 96. ar. 4. & 22. q. 13 ar. 1.
Liberum habet homo arbitrium. 1^a. q. 83. 1.
B. Maria eſt vera mater Chriſti, & proinde etiam vera mater Dei dicenda eſt, 3^a. q. 35. 3. & 4.
B. Maria præ cæteris ſanctis omnibus honoranda & adoranda, cultu ſcilicet hyperduliæ, 3^a q. 25. 5. c. f. & 1^m.
D. B. Mariam tenet eccleſia nullum vnquam actuale peccatum, ne veniale quidem ab ea admiſſum eſſe. 3^a. q. 27. 4. o.
Matrimonium eſt ſacramentum nouæ legis. Suppl. q. 42.
Matrimonium non eſſe nunc omnibus præceptum 22. q. 152. 2. 2^m.
Clericos in ſacris ordinibus conſtitutos vel regulares caſtitatem ſolenniter profeſſos non poſſe matrimonium contrahere contractumque ab eis ca-lidum non eſſe Suppl. q. 53. o. & 22. q. 88. ar. 11.
Adulterio non diſſolui matrimonium. Suppl. q. 62. o.
Miracula non eſſe dæmonum præſtigias. 22. q. 178. 2. & 3^a. q. 43. 2. 3^m.
Miſſæ ſacrificium. 22. q. 85. & 3^a. q. 83.
Miſſæ canonem & cætera quæ in eadem dicuntur, maximam pietatem ac ſanctitatem redolere, mentemque aſtantium in Deum erigere. 3^a. q. 83. 4. o.
Miſſæ ſacrificium eſſe offerendum in domibus & locis ad hoc conſecratis 3^a. q. 83. 3. o.
Miſſæ cerimonias eſſe admodum conuenientes. 3^a q. 83. 5. o.
Non neceſſario omnia euenire 1^a. q. 19. 8. o & q. 22. 4. & 12^ae. q. 10. ar. 4.
Opera noſtra omnia non eſſe peccata. 12^ae. q. 18. 9. 19 & q. 20.
Opera bona eſſe meritoria vitæ æternæ 12 q. 114. 3. o.
Opera bona promereri augmentum charitatis & gratiæ, 12. q. 114. 8.
Bona opera requiri ad beatitudinem conſequendum. 12. q. 4. ar. 7. o.
Recte ſpe præmij & timore pœnarum Deum à nobis diligi atque coli, 22^ae. q. 27. 3. o.
Orandos eſſe ſanctos 22 q. 83. 4. Suppl q. 72.
Orandum pro mortuis Suppl. q. 71.
Ordo eſt ſacramentum nouæ legis Suppl. q. 34. 3. o.
Ordinis ſacramento conſtitui peculiares in eccleſia Dei ſacerdotes. Suppl. q. 34.
Soli epiſcopi habent poteſtatem ordinandi Suppl. q. 38. ar. 1.
Originali peccato infectos naſci infantes. 12. q. 81. 1. o & 3. o.
Paruulos Chriſtianorum non naſci filios Dei. 12^ae. q. 81. 3. 2^m.
Pœnitentiam eſſe ſacramentum, idque nouæ legis. 3^a. q. 84. 1. & 7.
Pœnitentiam eſſe 2^am poſt naufragium tabulam 3^a q. 84. 6. o.
Pœnitentiæ ſacramentum eſſe omnibus relapſis ad ſalutem neceſſarium. 3^a. q. 84. 5. o.
Verba Domini, Accipite ſpiritum ſanctum Quorum remiſeritis peccata &c. eſſe intelligenda de poteſtate remittendi & retinendi peccata, 3^a. q. 84. 3. 3^m.
In ſacramento pœnitentiæ non totam pœnam ſimul cum culpa remitti, ſed virtute clauium ſublata pœna æterna, pœnam temporalem plerunque ſoluendam remanere, 3^a. q. 86. 4. o.
Tres eſſe partes pœnitentiæ, 3^a. q. 90. 2. o.
De primatu Petri. Suppl. q. 40. 6. & 22 q. 39. c. f. & 3^a q. 8. ar. 6. c.
Omnes illos ſchiſmaticos eſſe qui ſummo Pontifici ſubeſſe renuunt. 22. q. 39. c. f. & Suppl. q. 10 6.
Pontificis eſt fidei ſymbolum ordinare, exortaſque hæreſes refutare, 22^ae. q. 1^a ar. 10.
Ad ſummum Pontificem pertinet ſynodum conuocare, & eius ſententiam confirmare, 22^ae. q. 1^a. ar. 10. c. f. & 2^m.
Summum Pontificem gerere plenarie vicem Chriſti in tota eccleſia, ideoque habere plenitudinem poteſtatis diſpenſandi in omnibus diſpenſabilibus votis. 22^ae. q. 88. 12. 3^m.
Purgatorium eſſe animarum, eaſque viuorum ſuffragiis adiuuari. Sup. q. 9. ar 9. o. & q. 71. & 3^a q. 52. 8. 22^ae. q. 83. ar. 11. 3^m.
Religioſorum ſtatum eſſe perfectum. 22. q. 186.
Reliquiæ ſanctorum ſunt honorandæ 3^a q. 25. ar. 6.
Sacramenta eſſe ad ſalutem neceſſaria. 3^a. q. 65. 4.
Sacramenta conferre gratiam 3^a. q. 62.
Sacramenta nouæ legis ſunt ſeptem. 3^a. q. 65. 1.
In tribus Sacramentis imprimi characterem. 3^a. q. 63. 2. & 6.
Sanctos qui ſunt in patria, orare pro nobis, 22 q. 83. ar. 11. o.
Scripturam ſacram eſſe obſcuram & difficilem. 1^a. q. 1. ar. 9. 2^m. & 22^ae. q. 1. ar. 9. 1^m.
Templa erigi Deo in honorem ſanctorum. 22. q. 85. 2. 3^m.
Timor ſeruilis bonus eſt, & à ſpiritu ſancto profectus. 22. q. 19. 4.
Virginitas eſt virtus excellentior matrimonio, 22. q. 152. 4.
Voti obligatio. 22. q. 88.
Vota virginitatis & paupertatis recte & vtiliter Deo fieri, 22. q. 88. 6.

INDEX

INDEX QVINTVS QVI EARVM EST RERVM ET EIVS GENERIS

Doctrinarum, quæ eruditè & piè à S. Thoma in ſumma varijs locis tractata, rectè vtiliterque ad ſingulorum Dominicorum atque aliorum feſtorum dierum Epiſtolæ Euangelijque explicationem, à verbi diuini concionatoribus adhiberi, poſſunt, decuplo nunc quàm antehac locupletior.

Prior numerus, partem: poſterior, quæſtionem indicat.

Dominica 1ª. Aduentus, Epiſt. Rom. 13.

Cum credidimus.] De fide. 22ª q. 1ª. & ſequentibus.
An credere ſit neceſſarium ad ſalutem. 22ª. q. 2. ar. 1. 0.
An credibilia ſint per certos articulos diſtinguenda. 22ª q. 1ª. ar. 6.
An hi articuli fidei conuenienter enumerentur 22ª. q. 1. ar. 8.
An conuenienter in ſymbolo fidei ponantur, vbi ſ ar. 9.
Fide credenda eſſe quæ nobis ſunt euangelizata, & à Concilijs atque Pontefice definita, 22ª. q. 1. 9. 10. & q. 1. 3.
Nox præceſſit] De veteri & noua lege. 12ª. q. 10.
Nõ in comeſſationib. & ebrietatib.] De gula. 22. q. 148 de ebrietate. 22. q. 150
Nõ in cubilibus & impudicitijs.] De caſtitate 22. q. 151. De luxuria. 22. q. 153.
In contentione & æmulatione.] De diſcordia. 22. q. 37. De contentione. 22. q. 38. De inuidia. 22 q. 36.
Induimini Dominum Ieſum.] Quomodo quis dicatur induere Chriſtum. 3ª. q. 69. 9. 1m.

Euangel. Matth. 21.

Ecce rex tuus venit tibi.] De aduentu Chriſti in carnem. 3ª. q. 1ª. & ſeq. Verũ pro redemptione generis humani fuerit neceſſarium Deum incarnari. 3ª. q. 1. ar. 2.
Verum ſi homo non peccaſſet, Deus incarnatus fuiſſet. 3ª. q. 1. ar. 3. De cauſa efficiente paſsionem Chriſti. 3ª. q. 47.
Turbæ autem quæ præcedebant, & quæ ſequebantur.] Cur vtraque turba, & præcedens & ſubſequens Chriſtum, clamabat oſanna. 3ª. q. 45. 3. c.

Dominica 2ª. Epiſt. Rom. 15.

Quæcunque ſcripta ſunt.] De neceſsitate ſacræ ſcripturæ, eiuſque natura, qualitate, atque ſenſu. 1ª. q. 1ª 0.
An ſcriptura ſacra ex omni ſui parte ſit vera. 22. q. 110. 3. 1m.
Sapere in alterutrum] De diſcordia fugienda. 22. q. 38.
Chriſtum miniſtrum fuiſſe circumciſionis.] An ergo Chriſtus ſolis Iudæis, & non gentibus debuerit prædicare. 3ª. q. 42. 1. 0.
Gentes autem ſuper miſericordia honorare.] An ergo conuerſio Iudæorũ ſit attribuenda tantum iuſtitiæ & veritati, gentium autem ſoli miſericordiæ Dei. 1ª. q. 21. 4. 1m.

Euangel. Luc. 21.

Erunt ſigna in ſole.] De ſignis quę præcedent iudiciũ. Sup. q. 73. Quomodo ſol & luna & ſtellæ dicantur non dare lumen ſuum. Suppl. q. 73. 2. 0.
Nam virtutes cœlorum mouebuntur.] Quomodo virtutes cœlorum Domino veniente commouebantur. Suppl. q. 73. 3. 0.
Filium hominis venientem.] De iudicio generali. Supp. q. 88. 89. & 90. & 3ª. q. 59. 5. De poteſtate iudiciaria. 3ª. q. 59. An iudiciaria poteſtas ſit ſpecialis attribuenda Chriſto. 3ª. q. 59. 1. An hæc ſe extendat ad omnes res humanas & angelicas. 3ª. q. 59. 4. & 6.
Cum poteſtate magna.] An reprobi videntes hanc poteſtatem cognoſcent eum eſſe Deum. Suppl. q. 90. 3. Vide Euangelium in die animarum.

Dominica 3ª. Aduentus Epiſt. 1. Corinth. 4.

Vt miniſtros Chriſti.] De ſacramento ordinis. Suppl. q. 34. & ſeq. De diſcrimine, poteſtate, ac pr[illegible]ut epiſcoporum ad ſacerdotum. Suppl. q. 40. 6. & 22. q. 87. 4. cm. præc[illegible].
Hic iam quæritur.] De iudicio, præſertim temerario, vitãdo. 22. q. 60. 2. & 3.
Nihil mihi conſcius ſum, ſed non in hoc iuſtificatus ſum.] An homo, non poſsit ſcire ſe habere gratiam. 12ª. q. 112. 5. 0.
Illuminabit abſcondita.] De libro vitæ. 1ª. q. 24.
An poſt reſurrectionem cognoſcet quilibet omnia peccata quæ fecit. Supp. q. 87. 1. 0. An quilibet poterit tũc legere quæ ſunt in conſcientia alterius. Suppl. q. 87. 2. 0.

Euang. Matth. 11.

Tu es qui venturus.] An Ioannes dubitauerit Chriſtum eſſe verum Meſſiam promiſſum in lege & prophetis. 22. q. 2. ar. 7. 3m.
Qui non fuerit ſcandalizatus.] De fide. 22. q. 1. & ſeq.
De fide nuda & charitate formata. 22. q. 4. ar. 3.
An explicitè credere myſterium Chriſti non ſit de neceſsitate ſalutis. 22. q. 2. ar. 7. 0.
Hominem mollibus veſtitum.] An circa exteriorem cultum poſsit eſſe virtus & vitium. 22ª. q. 169. 1. 0.
An prælati eccleſiæ & ſacerdotes peccent vtendo pretioſis veſtibus, præſertim in miniſterio altaris 22. q. 169. 1. 2m.
An religioſi mendicantes & religioſi alij peccent vtendo veſtibus vilioribus vbi ſuprà.
An ornatus mulierum ſemper ſit cum peccato mortali. 22. q. 169. 2.
An mulieres ſine peccato nudatis capillis poſsint incedere 22 q. 169. 2. c.
An mulieres poſsint cum figmentis in facie ad ſe coloranadum abſque peccato. 22. q. 169. 2. 2m.
An liceat mulieri vti veſte virili, vel è contra. vbi ſ. ar. 2. 1m.
De cultu exteriori vide plura in Euang. Dominicæ ª. poſt 8ªm pentecoſt.
Et pluſquam prophetam.] An Ioannes fuerit excellentior propheta quam Moyſes. 22 q. 174. 4. 3m.
Quomodo B. Ioannes fuerit pluſquam propheta. 3ª. q. 38. 1. 2m.
Qui præparabit viam tuam ante te.] Quomodo Ioannes præparauerit viã Domini Chriſti. 3ª. q. 38. 1. 0. 2. 2m. 3 0.

Dominica 4. Aduentus. Epiſt. ad Phil. 4.

Gaudete.] De gaudio. 22. q. 28. 0. De eius gaudio oppoſitis 22. q. 35. & 36.
Modeſtia veſtra.] De modeſtia. 22. q. 160. De ſpeciebus modeſtiæ. 22. q. 161. & ſeq.
Dominus enim propè eſt.] Quomodo Deus dicatur eſſe vbique & in omnibus rebus per eſſentiam, potentiam, & præſentiam. 1ª. q. 8ª. ar. 2. & 3.
Quomodo ſpecialiter dicatur eſſe in rationali creatura 1ª. q. 8. 3. c.
Quomodo dicatur ſpecialiter eſſe in ſanctis. 1ª. q. 3. c. & 4m.
In omni oratione.] De oratione. 22. q. 83.
Nihil ſolliciti ſitis.] An illicitum ſit habere ſollicitudinem de temporalibus rebus. 22. q. 55. 6. 0.
An aliquis debeat ſollicitus eſſe futurorum. 22. q. 55. 7. 0. Vide Euang. Dominicæ 15ª. poſt 8ªm. Pentecoſt.
Et pax.] De pace. 22. q. 29. 0.

Euang. Ioannis. 1.

Et confeſſus eſt & non negauit.] de humilitate. 22. q. 161.
De gradibus humilitatis. vbi ſupr. ar. vlt.
De virtute veritatis, id eſt veracitatis. 22ª. q. 109. 0.
De mendacio. 22ª. q. 110. An mendacium ſit peccatum. 22ª. q. 110. 3. 0.
Quid ergo baptizas.] De Baptiſmo Ioannis. 3ª. q. 38.
De baptiſmi ſacramento. 3ª. q. 68. De lege & gratia. 12ª. q. 109.
Neque Propheta.] De prophetia. 22 q. 171. & ſeq.
Cuius ego non ſum dignus.] De perfectione Dei. 1ª. q. 4. 0.
An ea quæ ſunt humanæ naturæ in Chriſto poſsint dici de homine Chriſto, & contra. 3ª. q. 16. 0. & præcipue ar. 4.

In die Natiuitatis Chriſti, Epiſt. Tit. 3.

Apparuit benignitas & humanitas.] De infinita Dei bonitate. 1ª. q. 6. & q. 7. & 3ª. q. 1ª. ar. 1.
Non ex operibus quæ fecimus nos.] An ergo homo non poſsit mereri vitam æternam 12. q. 114. 3. 0.
Sed ſecundum miſericordiam ſuam.] De Dei miſericordia. 1ª. q. 21.
Quomodo vita æterna ſit gratia ſiue miſericordia. 12ª. q. 114. 3. 2m.
Quomodo naſcantur omnes filij iræ & peccato non boni. 12. q. 81. 1. & 3.
Per lauacrum regenerationis.] Cur Chriſtus voluerit dare hominibus gratiã ſuſceptione ſacramentorum. 3ª q. 61. 1. 0.
Quomodo baptiſmus dicatur lauacrum regenerationis. 3ª. q. 66. 1. 1m. & ar. 9. c. & 5.

Euang. Luc. 2.

Exiit edictum.] Cur Chriſtum Cæſare Auguſto deſcribente vniuerſum orbem naſci voluit. 3ª. q. 35. 8. 1m.
Cur chriſtus non ſtatim poſt peccatum Adæ incarnatus eſt. 3ª. q. 1. ar. 5.
An non debuerit differre incarnationem vſque ad finem mundi. 3ª. q. 1. ar. 6.
Quæ vocatur Bethlehẽ.] Cur Chriſtus voluit in Bethlehẽ naſci. 3ª. q. 35. 7. 0.
Cur dicat Propheta: De Sion exibit lex. & verbum Domini de Hieruſalem, cum non ſit natus in Hieruſalem, ſed in Bethlehem. 3ª. q. 35. 7. 1m.
An Chriſtus conuenientius non fuiſſet natus Romæ, quæ erat domina orbis, et eius fides innotuiſſet vniuerſo orbi. 3ª. q. 35. 7. 3m.
Maria deſponſata ſibi.] Quare Chriſtus voluit naſci de virgine deſponſata. 3ª. q. 29. 1.
Et peperit filium.] An fuit conueniens naſci Chriſtum temporaliter, qui ab æterno natus erat & perfectus. 3ª. q. 35. 2.
Cur Chriſtus voluit de fœmina naſci. 3ª. q. 31. 4.
An B. Maria ſemper virgo fuerit vera mater Chriſti. 3ª. q. 35. 3.
An poſsit dici Dei mater. 3ª. q. 35. 4.
An in partu dolores aliquos pertulit. 3ª. q. 35. 6.
Primogenitum.] An B. Maria cum Chriſtus dicatur filius eius primogenitus, poſt Chriſtum alios habuerit filios. 3ª. q. 28. 3. 4m.
Et pannis eum inuoluit.] An ibi fuerit aliqua obſtetrix ad lauandum puerũ. 3ª. q. 35. 6.

Quis non

Quia non erat ei locus in diuerſorio.] Quorſum Chriſtus voluit egere loco in diuerſorio. 3a.q.35.7.2m.
Cur Chriſtus in hoc mundo voluerit pauperem vitam ducere, 3a. q.40.3 c. præcipue.
Et ecce angelus Domini.] An Chriſti natiuitas debuit annunciari per angelos. 3a.q 36.5.
Et timuerunt timore magno.] Cur paſtores timuerunt ad aduentum angeli, qui non erat malus. 1a q.111.3. & q 42.2.
Ecce euangelizo vobis, ſcilicet paſtoribus.] An nō fuerit ſuperfluū natiuitatē Chriſti annunciari paſtoribus, cum ante fuerat ea annunciata B. Mariæ, & eius merito Ioſeph. & in ore duorum ſtet omne verbum. 3a. q 36.2.
An angelus non debuiſſet potius natiuitatem Chriſti nunciare ſacerdotibus in templo, qui nouerant legem, quam paſtoribus, 3a.q.36.3.c.& 4m.
Quia natus eſt nobis ſaluator.] De incarnationis myſterio, 3a.q.1a. & ſeq.
In die S. Stephani, Epiſt. Act.6.
Stephanus autem plenus gratia & fortitudine.] De officio diaconorū. Sup. q. 37.3. & 4. De dono fortitudinis. 22a.q.139.
An plenitudo gratiæ non ſit propria Chriſto, 3a.q.7.ar.10.0.
De dono fortitudinis, 22 q.139.
Prodigia & ſigna.] De miraculis, 22.q.178.
Diſputantes cum Stephano.] An cum infidelibus publice ſit diſputandum, 22.q.10.ar.7.
Vos ſemper ſpiritui ſancto reſiſtitis.] De peccato in ſpiritū ſanctū, 22.q.14.0
An B. Stephanus dixerit Iudæis contumeliam. 22.q.72.2.2m.
Ieſum ſtantem.] Quomodo vidit Ieſum ſtantem, cum iam aſcendiſſet & ſederet ad dexteram Dei patris. 3a q.58.1.3m.
Video cœlos apertos.] Quibus cœlum aperiatur, 3a.q.49.5.3m.
Dñe ne ſtatuas illis hoc peccatū.] De profeſſa inimicorū dilectione, 22.q.25.9
Euang. Matth. 23.
Ecce ego mitto ad vos &c & ex eis occidetis.] De ingratitudine, 22.q.107.0
An ingratis ſint beneficia ſubtrahenda, 22.q.107.4.0.
De martyrio, 22.q.124
De conſtanti confeſſione fidei & veritatis, 22a.q.3.
Vt veniat ſuper vos omnis ſanguis.] An ergo aliquis puniatur pro peccato alterius, 22.q.87.8.0.
Quoties volui congregare.] An ergo voluntas Dei non ſemper impleatur. 1a.q.19.6 & 11.
De duplici Dei voluntate ſigni & beneplaciti, ibidem.
In die Ioannis Apoſt. & Euang. Epiſt. Eccleſ. 15.
Qui timet Deum.] De dono timoris, 22.q.19.
De quadruplici timore, vbi ſupra ar. 2.
Et firmabitur in illo & non flectetur.] An ergo homo in gratia conſtitutus non poſſit ea excidere. 12a.q.109.10.0. & 22a.q.24.11.
Spiritu ſapientiæ.] De dono ſapientiæ, 22.q.45.
Et intellectus.] De dono intellectus, 22 q.46.2.
In medio eccleſiæ aperiet eius.] An ergo concionator neglecto ſtudio proprio confidat in ſolo diuino auxilio & aſſiſtentia atque directione in verbi Dei prædicatione. 22a.q.177.4.1m.
Euang. Ioannis 20.
Quem diligebat Ieſus.] Vtrum Chriſtus magis dilexerit Ioannem quam Petrum. 1a q.20.4.2m.
Tu me ſequere.] De vita contemplatiua, 22.q.180, & ſeq.
De ſtatu perfectionis. 22 q.184.
Quod diſcipulus ille non moritur.] An omnes moriemur, 12.q.81.3.1m.
An ne mors ſit pœna primorum parentum. 22a.q.164.1.
De innocentibus, Epiſt. Apocal. 14.
Habentes nomen eius.] De cauſa martyrii, 124.5.
An ſola fides vel potius omnium virtutum opera, vt in Deum referuntur, ſint cauſa martyrii, ibidem.
De aureola martyrum, Suppl. q 96.6.
Et cantabant quaſi canticum nouum.] Quod ſit iſtud canticum nouum quod martyres & virgines tantum cantant, 22.q.152.5.3m.
De aureola martyrum, Suppl q.96 6.
Hi ſequuntur agnum.] Quomodo quis dicatur agnum ſequi quocunque ierit, 22a.q.152.5.3m.
Euang. Matth. 2.
Angelus Domini apparuit in ſomnis Ioſeph.] An ita excellētem apparitionē angeli habuerit, ſicut B. Maria, 3a q 30.3.c.
Et fuge in Aegyptum.] De defectibus Chriſti, 3a.q.14.& 15.
Et mittens occidit omnes pueros.] An innocentes pueri fuerint martyres. 22a.q. 124.1.1m.
A bimatu & infra.] Quare Herodes occiderit omnes pueros qui nondum exceſſerant 2m. annum ætatis ſuæ, 3a.q.36.6.3m.
De tribus baptiſmis, 3a.q.66.11.0.
De baptiſmo paruulorum, 3a.q 68.9.
Vtrum baptiſmus auferat omnes pœnalitates, 3a.q 69.4.
Dominica infra octauam natiuitatis. Epiſt. ad Gal. 4.
Sub elementis mundi eramus ſeruientes.] An lex vetus erat lex ſeruitutis & timoris, 12.q.107.1 c & 2m. & q.91.c. f.
At vbi venit plenitudo temporis.] An Chriſtus fuerit congruo tempore natus, 3a.q 35.8.0.
Miſit filium.] De miſſione diuinæ perſonæ, 1a.q.43.0.
Factum ex muliere.] An Chriſtus ſumpſerit carnem ſuam ex Maria 3a.q.32. 2. & 4.
Muliere.] An ergo B. Mariā non fuerit virgo in concipiendo Chriſtum cum mulier conſueto modo loquendi ea dicatur quæ a viro cognita eſt. 3a. q. 28.1.3m.
Factum ſub lege.] An Chriſtus fuerit circumciſus ſecundum legem. 3a.q. 37.1.0. & 12.q.103.4.1m.
Cur Chriſtus in ſe legis onus ſuſtinere voluerit. 3a q.37.1.c.
Vt adoptionem filiorum Dei.] adoptione filiorum Dei, 3a. q.23.
Quomodo Deus ex ſua bonitate rationalem creaturam adoptet ad beatitudinis hereditatem. 3a.q.23.1.
Quæ differentia ſit inter filium Dei adoptiuum & naturalem 3a.q 23.2 0.
Quomodo quis per gratiam & charitatem tantum efficiatur filius adoptiuus Dei. 3a.q.23.3.c.ſi.
De adoptione vide plura in Epiſt. Dominicæ 8c. poſt 8am. Pentecoſt.
Euang. Luc. 2.
Poſitus eſt hic in ruinam.] De ſcandalo 22.q 43.0.
An ſcandalū paſſiuum poſſit inueniri ſine actiuo. & contra 22a q.43.1.4m.
Et tuam ipſius animam pertranſibit gladius.] Quis ſit iſte gladius qui animā B. mariæ pertranſiit 3a.q 27.4.2.
Et erat Anna propheteſſa.] Quomodo manifeſtata ſit Chriſti natiuitas Simeoni & Annæ. 3a.q.36.5 c.
Quid ſignificet quod Simeon, qui expectabat conſolationem Iſrael, vltimo Chriſtum cognouit, & præceſſerunt eum magi & paſtores, qui Chriſti natiuitatem non ita ſollicite expectabant, 3a.q. 36.6.1m.
A templo.] An oratio requirat determinatum locum 22.q 84.3.
Cur eligatur determinatus locus ad orandum. 22 q.84.3 c.
Cur adoremus versus orientem potius quam occidentem, 22.q.84.3.3m.
Ieiuniis.] De ieiuniis, 22.q.147.
Obſecrationibus.] De oratione, 22.q 83. De cantu eccleſiæ. 22a.q.91.
In ciuitatem ſuam Nazareth.] Cur Nazareth dicitur ciuitas Chriſti cum non in Nazareth, ſed in Bethlehem natus ſit, 3a.q. 35.7.2m.
Plenus ſapientia.] An in Chriſto non fuerit ignorantia, 3a.q.15.3.
In circumciſione, Epiſt. Tit. 2.
Apparuit gratia Dei.] De manifeſtatione Chriſti nati, 3a.q.36.0.
Quomodo gratia ſaluatoris apparuit iis quibus natiuitas Chriſti non fuit manifeſtata. 3a q 36 1.2m.
Impietatem.] De infidelitate, 22.q 10.0.
Sobrie.] De temperantia, 22.q.141.
Iuſte.] De iuſtitia, 22.q.58.
Piè.] De religione 22 q 81.
Qui dedit ſemetipſum pro nobis.] quomodo Chriſtus fuerit cauſa ſuæ paſſionis, & mortis. 3a.q.47.1.c
Vt nos redimeret ab omni iniquitate.] An per paſſionem Chriſti ſimus liberati à peccato. 3a.q.49.1.
An per paſſionem Chriſti ſimus liberati à pœna peccati. 3a q.49.3.
Et mundaret ſibi populum acceptabile.] An per paſſionē Chriſti ſimus Deo liberati. 3a.q.49.4.
Euang. Luc. 2.
Poſtquam conſummati ſunt dies octo.] Cur circumciſio differebatur vſque ad octauum diem. 3a q.70.3 1m.
Vt circumcideretur.] An circumciſio fuerit conuenienter inſtituta. 3a.q.70 2.
An conferebat gratiam iuſtificantem ibidem. 4.
De efficacia ſacramentorum. 3a.q.62.63.
Puer.] Cur Chriſtus voluerit circumcidi, cum non contraxerit peccatum originale 3a.q.37.1.
Cum Chriſtus ab initio ſuæ conceptionis, & maxime effundendo ſanguinem ſuum pro nobis ipſo die ſuæ circumciſionis meruerit nobis ſalutem æternam, cur pati in cruce & mori voluit. 3a.q.48.1.2m. & q.46.1.0. & q.37. 1 3m ſi.
An liceat nunc circumcidi 12.q.103. 4.
Et vocatum eſt nomen eius Ieſus.] An hoc nomen fuerit conuenienter Chriſto impoſitum, 3a.q.37.2 0.
De nominibus Dei, 1a.q 13.0.
An alio modo potuerimus ſaluari quam per Chriſtum, 12.q.98 5. 2m. & 22a. q.2.ar.7.c.& 3a.q.46.1.c prin.
In die Epiphaniæ, Epiſt. Iſa. 60.
Illuminare.] An ſine gratia homo nullū verū poſſit cognoſcere 12a.q 109.1
An in ſtatu innocentiæ vnus homo habuerit alium ſcientiam 1a.q 94 3.
An pueri in ſtatu innocentiæ mox nati habuiſſent perfectam ſcientiam & vſum rationis 1a.q 101.1.& 2.
An ignorantia orta ſit ex peccato, 12a.q.85.3.0.
Quia venit lumen tuum.] quomodo Chriſtus ſit caput eccleſiæ, atque in membra ſua ſenſum & motum gratiæ influat 3a.q.30.6.1 ar.0.
quomodo Chriſtus ſit lumen & ſalus gentium, cur per ſeipſum eis non prædicauerit, 3a.q.42.1.1m.
Et fortitudo gentium venerit tibi.] An Chriſtus etiam venerit ad ſaluandas gentes 3a q.36.3.c.3m.42.1.0. & q.46.4.c. in 3a. ratione
De conuerſione gentium, 3a.q.55.6.2 & 22a.q.176.1.c.
Euang. Matth 2.
In Bethlehem.] Cur Chriſtus voluit naſci in Bethlehem. 3a. q 35.7.0.& q. 46 10.1m.
Ecce magi.] quales fuerint hi magi. 3a.q 36.3.c. 1m. & 4.c.
Ab oriente.] Vnde venerint 3a.q.36.3.1m. & 5.1m & 6.3m.
Ieroſolymam.] Cur ſtella non duxit magos in Bethlehem vbi Chriſtus erat natus, 3a.q.36.8.5m.
Dicentes vbi eſt qui natus.] Cur magi non timuerunt viuente rege Iudæorū alium aduentare regem natum. 3a.q.36.8.2m.
Cur in Chriſti natiuitate ſtella noua in cœlo apparuit 3a.q.42.2.3m.
Stellam eius.] Qualis ſtella fuerit quæ magis apparuit, 3a.q 36.7.0.
An fuerit creata in principio mundi tanquam vna de cæleſtibus ſtellis, ibidē.
An fuerit hæc ſtella cometa, 3a.q.36.7.3m.

Quo tempore ſtella hæc magis apparuit, 3ª.q.36.4.1^{m}.
Eius.] An ſtella hæc fuerit certum ſignum natiuitatis Chriſti. 3ª.q.36.5.4^{m}.
In Oriente.] An magis exiſtentibus in Oriente ſtella hæc apparuit exiſtēs in terra Iuda, vel potius in Oriente, præcedens eos vſque in Iudæam. 3ª.q.36.[illegible].o.
Cum non gentes Orientales tantum, ſed etiam Occidentales ex aliis mundi partibus ſaluentur per Chriſtum, cur ſolum in Oriente hæc ſtella apparuit, 3ª.q.36.3.3^{m}.
Venimus adorare eum.] An magi conuenienter venerint ad Chriſtū adorādum. 3ª.q.36.8.o.
Quo tempore poſt Chriſti natiuitatem venerint. 3ª.q.36.6.c.& 3^{m}.
Cur Herodes & omnis Ieroſolyma turbata. 3ª.q.36.2.3^{m}.
Antecedebat eos vſque dum veniens, &c.] An cum diſtinctè domū, in qua Chriſtus natus erat, demōſtraret hæc ſtella, fuerit terræ vicina. 3ª.q.36.7.c.
Adorauerunt eum.] De adoratione Chriſti. 3ª.q.25.
Obtulerunt munera, aurum, &c.] An his muneribus confiteantur Chriſtum natum nullam regalem dignitatem præ ſe ferentem, verum Deum & hominem, 3ª.q.36.8.3^{m}.

Dominica infra octauam Epiph. Epiſt. Rom. 12.

Exhibeatis corpora veſtra hoſtiam ſanctam.] An oblatio corporis per bona opera, vt ieiunium, continentiam, martyrium, &c. facta, ſit ſacrificium, 22.q.85.3.0 & 2^{m}.
De partibus temperantiæ, 22.q.144.& ſeq.
Vt probetis quæ ſit voluntas Dei bona.] An liceat dubitare & probare, vtrū voluntas Dei ſit bona, 22.q.97.2.2^{m}.
Non plus ſapere quam oportet.] An circa contemplationem ſapientiæ ſit ſo por, & præſertim ſobrietas, 22.q.149.[illegible].
De humilitate & ſuperbia, 22.q.161.& 162.
Vniuique ſicut Deus diuiſit menſuram fidei.] An fides ſit homini à Deo infuſa. 22.q.6.1.o.
An in vno inueniatur maior quam in alio, 22.q.5.4.o.
Sicut in vno corpore multa membra habemus.] Cum anima intellectiua ſit vna forma, cur vnitur compoſitur ex diuerſis partibus. 1ª.q.76.5.3^{m}.
Ita multi vnum corpus ſumus in Chriſto.] An in eccleſia non debeat eſſe diuerſitas officiorum & ſtatuum 22.q.183.2.o.

Euang. Luc. 2.

Secundum conſuetudinem diei feſti.] De ſolennitatibus variis veteris legis, earumque inſtitutione atque ſignificatione, 12.q.102.4.10^{m}.
Quæ feſtiuitates noui teſtamenti ſucceſſerint feſtiuitatibus veteris teſtamenti. 12.q.103.4.[illegible]^{m}.
De obſeruatione ſabbathi & Dominicæ, 22.q.122.4.
Et non cognouerunt parentes eius.] Qua ratione Ioſeph dicatur pater Chriſti, 3ª.q.28.1.1^{m}.
Interrogantem eos.] Cur doctores interrogabat Ieſus, cum ab eis nihil diſcere vellet. 3ª.q.12.3.1^{m}.
Super prudentia & reſponſis eius.] De ſcientia Chriſti, 3ª.q.10.q.11.& q.12
Et erat ſubditus illis.] De pietate erga parentes. 22.q.101.
De obedientia, 22.q.104.
Et mater eius conſeruabat omnia verba hæc.] Quomodo B. Maria habuerit ſapientiæ vſum in contemplando, 3ª.q.27.5.3^{m}.
Proficiebat ſapientia.] An Chriſtus in ſcientia profecerit, & an aliquid didicerit, 3ª.q.9.o.& ar.4. præcipue, & q.12.2.
Et gratia.] Quomodo potuit proficere in gratia, cum à principio habuerit plenitudinem gratiæ 3ª.q.7.ar.12.

Dominica 2ª. poſt Epiphan. Epiſt. 12 Roma.

Habentes donationes ſecundum gratiam differentes.] Quomodo plenitudo gratiæ, quæ in Chriſto ſicut in capite adunatur, ad membra eius diuerſimode redundet, 12.q.111.[illegible].De donis, 12.q.68.
De gratiis gratis datis, 22.q.171.& 4.& 5.
Prophetiam.] De prophetia, 22ª.q.171. & tribus ſequentibus.
An prophetia poſſit eſſe naturalis. 22.q.172.1.o.
Sine ſimulatione.] An ſimulatio ſit peccatum. 22.q.111.1.o.
Honore inuicem præuenientes.] An ergo honor non propriè debeatur ſuperioribus, 22.q.103.2.o.& præcipue ad [illegible]^{m}.
Spe gaudentes.] An ergo gaudium ſit effectus ſpei & non charitatis 22.q.28.1.
Benedicite perſequentibus vos.] An quis ex neceſſitate charitatis debeat inimico ſuo ſigna & affectum dilectionis exhibere 22.q.25.9.o.
An debeamus pro inimicis orare 22 q.83.[illegible].o.
Nolite maledicere.] An ergo aliqui maledicere non liceat, 22.q.76.1.o.& ad 1^{m}. breuiter.

Euang. Ioan. 2.

Nuptiæ factæ.] De matrimonii ſacramento, Suppl.q.41.& ſeq.
An conferat gratiam, Suppl.q.42.3.
An actus matrimonialis ſemper ſit peccatum, Suppl.q.41.3.
An ſit meritorius Suppl.q.41.4.
An virginitas non ſit excellentior matrimonio, 22.q.152.4.
De bonis matrimonii, Suppl.q.49.o.
Dicit mater Ieſu ad eum.] An B. Virgo ſecundum temporalem natiuitatem Chriſti poſſit dici mater eius. 3ª.q.35.3.o.
Nondum venit hora mea.] An Chriſtus conuenienti tempore fuerit paſſus. 3ª.q.46.9.o.
Dicit ei Ieſus implete hydrias aqua.] De miraculis Chriſti 3ª.q.43.o.
Bonum vinum ponit.] Cur Architriclinus aquam conuerſam in vinum, vocat vinum bonum, 1ª.q.[illegible]4.3.2^{m}.
Hoc fecit Ieſus initium ſignorum in Cana Galilææ.] An hoc fuerit ſimpliciter omnium primum, 3ª.q.41.3.o.& q.36.4.3^{m}.
De miraculis Chriſti, 3ª.q.43. Vide Euang. Dominicæ Lætare.
Et manifeſtauit gloriam ſuam.] An miracula Chriſti erant ſufficientia ad oſtendendam eius diuinitatem, 3ª.q.13.4.o.
Et crediderūt eū diſcipuli.] An ergo hoc miraculo de conuerſione aquæ in vinum exhibito, tum demum diſcipuli Chriſti crediderint, 3ª.q.43.3.1^{m}.

Dominica 2ª. poſt Epiph. Epiſt. Rom. 12.

Nolite eſſe prudentes apud voſmetipſos.] An cum quis ſit prudens apud ſemetipſum, id eſt ſibi tribuens quod à Deo hēt, incidat in ſuperbiā. 22.q.162.4
An vera prudentia ſit in peccatoribus, 22.q.47.13.o.
An vera prudentia ſit in omnibus habentibus gratiam, 22.q.47.14.
An vera prudentia inſit nobis à natura, 22.q.47.15.
Sed etiā corā hominib.] An velle placere hoībus ſit peccatū. 22.q.115.1.1^{m}
Cum omnibus hominibus pacem habentes.] In quibus rebus & cum quibus hominibus habeatur vera pax. 22.q.29.3.3^{m}.
Non vos defendentes.] An ergo non liceat ſe defendere ſi opus ſit. 22.q.40.1. 2^{m}. & q.64.7.5^{m}. & 188.3.1^{m}.
Et an non liceat occidere aliquem ſe defendendo. 22.q.64.7.o.
Mihi vindictam.] Si vindicta ſit ſoli Deo tribuenda, an ergo non ſit hominibus licita 22.q.108.1.1^{m}. præcipue.
Sed & ſi eſurierit inimicus.] An eſurienti inimico quis teneatur dare cibum. 22.q.25.9.c.

Euang. Matth. 8.

Ecce leproſus.] Cur per lepram ſignificetur hæreſis. 12.q.102.ar.5.4^{m}.
De hæreſi, 22.q.11. An hæreſis ſit circa ea quæ ſunt fidei, 22.q.11.2.
An hæretici ſint tollendi, 22.q.11.3.
An ab eccleſia recipiendi, 22.q.11.4.
An hæreticus poſſit dici fidelis, ſiue habere fidem de articulis circa quos non errat, 22.q.5.3.
Adorabat eum.] De adoratione Chriſti, 3ª.q.25.
Tetigit eum.] An dominus tangendo leproſum, non violauerit legem. 12. q.103.2.4^{m}.
Cur Dominus tetigit leproſum, cum ſolo verbo potuerit eum ſanare. 3ª.q. 44.3.2^{m}.
Vide nemini dixeris.] Cur Dominus præcepit leproſo iam ſanato ne cui dicat, cum non fuerit mens aut voluntas eius vt taceret. 22.q.104.1.1^{m}.3ª. q.31.4.2^{m}.& q.14.3.[illegible]^{m}.
Vade & oſtende te ſacerdoti.] Cur Dominus iam mundatum à lepra mittebat ad ſacerdotem 12.q.102.5.7^{m}. & 103.2.2^{m}. & 3^{m}.
De doctrina ſacerdotum legalium & ſacerdotum Chriſti Suppl.q.19.1.
Domine non ſum dignus.] Vter magis honorauit Deum, Centurio dicens ſe non eſſe dignum, an vero Zachæus qui fecit ſe dignum. 3ª.q.80.10.3^{m}.
Et dico huic vade, & vadit.] De obedientia & inobedientia. 22.q.104.& 105.
An ſubditi teneantur ſuis ſuperioribus in omnibus obedire, 22.q.104.5.
Quam grata ſit Deo obedientia, 22 q 104.3.
Audiens autem Ieſus miratus eſt.] Quomodo Chriſtus miratus eſt, qui etiam ante ſciebat fidem Centurionis. 3ª.q.15.[illegible].o.
Tantam fidem.] An fides poſſit eſſe maior quam in alio. 22.q.5.4.o.
In regno cælorū.] Cur cæleſtis beatitudo regnū cælorū dicat. 12.q.4.ar.7.

Dominica 3ª. poſt Epiph. Epiſt. Rom. 13.

Nemini quicquam debeatis.] Quæ debeamus ſuperioribus noſtris in dignitate conſtitutis, & ratione quorum ea debeamus, 22.q.102.2.3^{m}.
Niſi vt inuicem diligatis.] De dilectione proximi 22.q.25.ar.8.& 12.
Qui enim diligit proximum.] Quis noſter proximus cēſendus eſt, 22.q.25.10.1^{m}
quomodo quis noſter proximus eſt. 12ª.q.44.7.1.prīnc.
Quæ ſit ratio dilectionis proximi, 22.q.25.1.8.& 12.3^{m}.& q.44.7.c.
Legem impleuit.] diligens proximum, totam legem implevit, an ergo lex ſolum vnum præceptum contineat, ſ. de dilectione proximi, 12ª.q.99.1.2^{m}. & q.100.1.1^{m}.& 22 q.44.2.4^{m}.
An de charitate fuerant danda domino præcepta. 22.q.44.2.o.
An ſufficiant domino præcepta charitatis. 22.q.44.3.o.
Nam non adulterabetis.] De ſingulis præceptis decalogi, 22.q.122.o.& 12. q.100. ab art. 3. vſque ad 12.

Euang. Matth. 8.

Aſcendente Ieſu in naviculam.] An Chriſtus aſſumpſerit corpus carnale ſiue terreſtre, cum eius defectibus, 3ª.q.5.2.o.& 14.1.& ſeq.
Ita vt operiretur fluctibus, & erat illis ventus cōtrarius.] An ſit iuſtum in hoc mundo iuſtos affligi, 1ª.q.21.4.2^{m}.
Cur peccatores proſperentur, & innocentes puniantur. 1ª.q.87.7.2^{m}.& q. 100.6.3^{m}.
Quomodo vniuerſa equè eueniant iuſto & improbo, bono & malo. 22ª.q. 114.10.4^{m}. Vide plura hac de re Euang. Dominicæ 3ª. poſt Paſcha.
Dicentes Dñe ſalua nos perimus.] De timore qui fortitudini opponitur 22. q.125
modicæ fidei.] An fides in vno ſit maior quam in alio, 22.q.5.4.o.
Imperauit ventis & mari.] An Chriſtus fecerit miracula circa omnia elementa, 3ª.q.44.4.1^{m}.

Dominica 4ª. poſt Epiph. Epiſt. Col. 3.

Induite vos viſcera miſericordiæ.] Quæ hominem maxime ad miſericordiam excitare poſſunt, 22.q.30.1.
An defectus non ſit ratio miſerendi, 22.q.30.2.
Quam ſit magna virtus miſericordia, 22.q.30.4.
Modeſtiam.] In quibus conſiſtat modeſtia 22.q.160.2.& 2.
Patientiam.] Patientia quid. 22.q.136.1 c.ſ.
An patientia ſit maxima virtutum, 22.q.136.2.o.
Supportantes inuicem.] In quibus inimici mali ſint tolerandi 22.q.108.1. 1^{m}. & 4^{m}.
Super omnia autem hæc charitatem habere.] An charitas ſit maxima inter virtutes theologicas. 12.q.66.6.
An ſit ſimpliciter excellentiſſima omnium virtutum. 22.q.23.6.o.

Vinculum

Vinculum perfectionis.] An perfectio Chriſtianæ vitæ non attendatur ſpecialiter ſecundum charitatem 22.q.184.1.c.& 3a.q.46.3.c. prin.
Omnia in nomine Domini.] An bonitas voluntatis & operis dependeat ex bonitate finis, 12æ.q.18.7.c.& 7.c.

Euang. Matth. 13.

Homini qui ſeminauit.] Qualis debeat eſſe qui aſſumit officium prædicationis. 3a.q.42.4.1m.& 22æ.q.181.c.4m.
Superſeminauit zizania.] De diſputatione cum infidelibus, 22æ.q.10.7.
Zizania.] Quid intelligatur per zizania, 12.q.64.c.1m.
Quid nomine tritici ſignificetur ibidem.
Vis imus & colligimus ea? & ait non.] An non liceat occidere homines peccatores 22.q.64.2.c.1m.præcipue & q.108.3.c.
An quando tota communitas peccat, ſit ea vindicta ſit emenda, 22.q.108.1.4m.
An quando maior pars communitatis peccat, tota communitas ſit eradicanda, Ibidem.
An hæretici ſint tolerandi. 22 q.11.3.c.
An ſint cogendi ad fidem. 22 q.10.8 c.

Dominica in 70a. Epiſt. 1. Corinth. 9.

Neſcitis quod hi qui in ſtadio, &c.] De ſpe, 22æ.q.17.18.
An non imputentur aliqua opera hominis, ad hoc vt beatitudinem conſequatur à Deo, 12.q.5.7.c.
An actus bonus habeat rationem meriti 12.q.21.3.& 4.c.& 114.3.c.
An æterna beatitudo ſit obiectum ſpei noſtræ, 22.q.17.2.
An hæc ſpes ſit certa, 22 q.18.4.c.
Sic currite vt comprehendatis.] An Deus poſſit comprehendi à nobis, 1a.q.12.7.c.& 1m.præcipue & 12.q.4.3m.
Nos autem incorruptam.] An beatitudo hominis conſiſtat in aliquo bono creato 12.q.2.8.c.
An conſiſtat in diuitiis, 12 q.2.1. An beatitudo ſit aliquid increatū, 12.q.3.1.c.
An conſiſtat in viſione diuinæ eſſentiæ, 12 q.3.ar.8.c.
Quomodo beatitudo ſit per ſe ſtabilis & conſtans, 12.q.5.ar.3.3m.
An poſſit amitti, 12 q.5.ar.4.c.
Caſtigo corpus.] De ieiunio. 22.q.147.c. Ad quid aſſumatur ieiunium, 22.q.147.1.c.& 3.c. An ſit in præcepto 22.q.147.3.c. Vide plura de ieiunio in Euang. Dominicæ 1a. Quadrag.
Omnes ſub nube fuerunt.] Cuius ſignum & figura fuit protectio columnæ nubis & tranſitus maris rubri? 12.q.70.1.2m.

Euang. Matth. 20.

Conuentione autem facta.] An Deus conſtituat ſe nobis debitorem, 12.q.114.1m.& 1a.q.21.1.3m.
In vineam ſuam.] De beatitudine. 12.q.2.q.3.q.4.& 5a. Suppl q.97.
De merito bonorum operum, 12æ.q.114.
Pares illos nobis feciſti.] An iuſtitia Dei det æqualia inæqualibus, 1a.q.65.2.3m.& 1a.q.23.5.1m.
Murmurabant aduerſus patrē familias.] An ſancti in cœlis non approbent ordinationem atque diſpoſitionem Dei, ſuamque voluntatē ſanctiſſimæ eius voluntati conforment, 12.q.19.10.c.& q.9.2.2m.& 22.q.104.4.3m.
An beati poſſint peccare, 12.q.5.4.c.
An beatitudo omni ex parte expleat & ſatiet appetitū hominis, 12.q.2.8.c.
An alicui beato deſit aliquod bonum deſiderandum, 12.q.5.ar.2.3m.
Et ipſi ſingulos denarios.] Si ſinguli accipiant denariū, qui quantitate à ſeipſo nō differt, an ergo vnus non ſit alio beatior 12.q.5.2.1m.& 1a.q.12.6.c.
Non facio tibi iniuriam.] An in Deo ſit iuſtitia, 1a.q.21.1.c.
An in omnibus operibus Dei ſit iuſtitia & miſericordia, 1a.q.21.4.c.
An non licet mihi quod volo.] An in collatione munerum gratiæ habeat locum acceptio perſonarum, 22 q.63.1.3m.& 2m.& 12æ.q.98.4.2m.
Multi ſunt vocati, pauci vero electi.] Quid ſit electio? 1a.q.23.4.c.
An ſoli prædeſtinati eligantur, 1a.q.23.4.c.
An omnes Chriſtiani non ſint ſaluandi, Supp.q.99.4.c.

Dominica in Sexageſ. Epiſt. 2 Corinth 11.& 12.

Si quis extollitur.] In quibus conſiſtat iactantia, 22.q.112.1.c.
An iactantia ſit peccatum mortale, 22.q.112.2.c.
An appetitus inanis gloriæ ſit peccatum, 22.q.132.1.
Audeo & ego ſ. gloriari. An B. Apoſtolus ſe iactauerit, 22.q.112.1.c.
Quando quis laudabiliter gloriam ſuam appetat, 22.q.132.1.1m.& 3m.
Quando contumeliæ nobis illatæ non ſunt à nobis ſuſtinendæ, 22.q.72.3.c.& 1m.
In carceribus.] Quā in carcere eſt licitum & quando illicitum, 22.q.65.3.c.
Ter virgis cæſus ſum.] De afflictionibus iuſtorū ſupra in Euang. 3. Dominicæ poſt Epiphan. An omnis pœna ſit propter aliquam culpam, 12.q.87.7.c.
Scit quod non mentior.] Quando iuramentum ſit adhibendum, 22.q.89.c.ſ.
Et ſic effugi manus eius.] An tāta æquū ſit lēc. beat ſeſe defēdere, 22.q.64.4
An Paulus fuerit in rapto alienatus à ſenſibus 22.q.175.4.c.
An anima Pauli fuerit totaliter à corpore ſeparata, 22.q.175.5.c.
Siue in corpore, ſiue extra corpus.] De raptu 22æ.q.175
An Paulus ignorauerit an eius anima fuerit à corpore ſeparata, 22.q.175.6.c.
Tertium cœlum.] Quid nomine tertii cœli intelligatur, 1a.q.68.4.c.ſ.
Et audiuit arcana verba.] An Paulus in raptu viderit diuinam eſſentiam, 22.q.175.3.c.
An Paulus poſtquam vidit eſſentiam Dei, recordatus ſit multorum quæ in ipſo raptu viderat, 1a.q.12.11.2m.
Propter quod ter Dominum rogaui.] Cur Paulus in hac ſua oratione nō fuerit exauditus, 22 q.83.15.2m.
Sufficit tibi gratia mea.] De gratia & eius effectu, 12æ.q.109.& ſeq.
An Paulus per reuelationem ſciebat ſe habere gratiam, q.112.5.c.
Nam virtus in infirmitate perficitur.] Quomodo virtus in infirmitate perficiatur, 12æ.q.55.3.3m.& 22.q.123.1.2m.

Euang. Luc. 8.

Qui ſeminat ſemen.] Quam ſit magnum & Deo gratum verbum Dei populo prædicare euſque animarum zelum habere, 22.q.188.4.c.ſ. præcipue, & q.188.2.3m.& q.84.1.& 2.& 3a.q.40.1.2m.
Quomodo verbum Dei ſit prædicandum, 22æ.q.177.2.c.
Centuplum.] Quid ſignificetur per fructum centuplum ſiue centeſimum, 12.q.70.1.2m.& 22.q.152.1.2m.
Qui habet aures audiendi audiat.] An fides ſit donum Dei, 22æ.q.6.1.c.
Vobis datum eſt noſſe &c. cæteris autem in parabolis.] Cur Chriſtus turbis in parabolis ſæpe ſit locutus, quarum apertā veritatem ſolis diſcipulis ſuis exponebat, 3a.q.42.3.c.ſi.& 3m.
Vt videntes non videant.] De cæcitate mentis, 22æ.q.15.
An excæcatio & obduratio ordinentur ſemper ad ſalutem eius qui excæcatur & obduratur, 12.q.79.4.c.
Deinde venit diabolus.] De impugnatione dæmonum, 1a.q.114.c.
An omnia peccata procedant ex tentatione diaboli, 1a.q.114.3.c.
Et à ſollicitudinibus & diuitiis.] Cur diuitiæ ſint impedimenta ſalutis, idque tribus ex cauſis, 22.q.188.7.c. prin.
Verbū adferē fructū i patiētia.] De prædicatione, 22æ.q.188.4.& 3a.q.6.1.c.2m.
De doctrina Chriſti, 3a.q.42.

Dominica in quinquageſima, Epiſt. 1 Cor. 13.

Si linguis hominū.] De dono linguarū & gratia ſermonis, 22.q.176.& q.177
Et angelorū.] Quid nomine linguæ angelorū accipiatur, 1a.q.106.1.1m.ſ.
De locutionibus Angelorum, 1a.q.107.c.
Et ſi habuero omnem fidem.] De duplici fide, formata, & informi. An fides informis ſit donum Dei, 22.q.6.ar.2.
An fides informis & formata ſint vnus habitus fidei, 22.q.4.ar.4.c.
Et ſi tradidero corpus meum.] An actus fidei, patientiæ, & fortitudinis non ſint meritorii, n. ſi ex charitate procedant, 12.q.114.4.3m.
An ſine charitate poſſit eſſe aliqua vera virtus, 22.q.23.7.c.
An charitas ſit omnium aliarum virtutum forma. 22.q.23.7.c.
An charitas ſit principium merendi, 12 q.114.4.c.
Charitas patiens eſt, benigna eſt.] Cum charitas ſe extendat ad opera omniū virtutum, quomodo virtus eſt ſpecialis 22.q.23.4.2m.
Non quærit quæ ſua ſunt.] An ergo ex charitate non debeamus nos magis diligere quam proximum, 22.q.26.4.3m.
Charitas nunquam excidit.] An ergo charitas ſemel habita non poſſit amitti 22 q.24.11.c.
An charitas maneat poſt hanc vitam in gloria 12.q.67.6.c.
Siue prophetiæ euacuabuntur.] Cur & quomodo prophetiæ ſint in patria euacuandæ, 22.q.171.4.2m.
Siue ſcientia deſtruetur.] An virtutes intellectuales maneant poſt hanc vitam 12 q.67.2.1m.22 q.67.2.c.
An fides maneat poſt hanc vitam, 12.q.67.3.c.
An ſpes maneat poſt mortē in ſtatu gloriæ, 12.q.67.4.c.& 22.q.18.2.c.
An aliquid fidei & ſpei remaneat in gloria, 12 q.67.5.c.
Cum autem venerit quod perfectum eſt.] Quomodo veniente perfectō euacuabitur imperfectum, 12.q.67.3.1m.& q.67.1m.& 22.q.4.ar.4.1m.
Videmus nunc per ſpeculum in ænigmate.] De triplici modo cognoſcendi quippiam 1a.q.56.3.c.
Vtrum aliquis in hac vita poſſit Deum per eſſentiam videre, 1a.q.12.11.
An intellectus creatus poſſit Deum per eſſentiam videre 1a.q.12.1.c.
Nunc autem manent fides &c.] De tribus virtutibus theologicis & de earū ordine, 12.q.62.3.& 4.
Maior autem horum eſt charitas.] An charitas ſit maxima inter virtutes theologicas, 12.q.66.6.in præcipue.

Euang. Luc. 18.

Conſummabuntur.] Quomodo omnia prædicta à prophetis ſint morte Chriſti conſummata. 3.q.103.3m.& 3a.q.47.2.1m.
De cauſa & modo paſſionis Chriſti, 3a q.47.
Gentibus.] Cur Chriſtus pati voluit à gentilibus, 3a.q.47.4.c.
Et illudetur.] An Chriſtus omnes paſſiones ſuſtinuerit, 3a.q.46.5.
An dolor paſſionis Chriſti fuerit maior omnibus aliis doloribus, 3a.q.46.6.c.
Occident eum.] An Chriſtus ſit ab aliis occiſus quam à ſeipſo 3a q.47.1.c.
De effectibus paſſionis Chriſti, 3a.q.49.c.
Et 3a. die reſurget.] An fuerit conueniēs Chriſtum 3a die reſurgere, 3a q.53.2.c.
An Chriſtus fuerit in tribus diebus in ſepulchro, 3a.q.51.4.c.
Et ipſi nihil horum intellexerunt.] Cur Chriſtus interdum obſcure multa docuit. 3a.q.42.3.
Cæcus quidam.] An Chriſtus conuenienter circa homines miracula fecerit, 3a.q.44.3.c.
Fides tua te ſaluum fecit.] Cur operatio miraculorum attribuatur fidei, 22.q.178.1.3m.
Magnificans Deum.] De gratiarum actione, 22.q.106.
An homo teneatur gratias agere omni benefactori in omnibus. 22 q.106.c.ſ.
An magis teneatur ad gratias reddendas innocens quam pœnitens, 22.q.106.2.c.

Dominica in quadrageſima, Epiſt. 2a Cor. 6.

Adiuuantes autem exhortamur.] De perſeuerantia, 12 q.137.
In quo perſeuerantia conſiſtat, Ibid. art.1. c.ſ.& quid eo nomine ſignificetur, ibidem, ar.1.2m.
An debeamus perſeuerare vſque in finem. Ibidem.
An perſeuerantia indigeat auxilio gratiæ, 22 q.137.4.c.
In vacuum.] An opera virtutum in charitate facta mortificari poſſint, 3a.q.89.4.c.
An opera mortificata per peccatum, rurſus per pœnitentiam reuiuiſcant, 3a.q.89.5.c.

Ecce

Ecce nunc tempus acceptabile.] An Chriſtus conuenienti tempore pro ſalute generis humani ſit incarnatus, 3.q.1.a.5.&6.
Nemini dantes vllam offenſionem.] An ſcandalum ſit peccatum, & quantũ peccatum. 2ª.2æ.q.43.a.3.& 4.
An temporalia ſint dimittenda propter ſcandalum vitandum. 22.q.43.8.c.
In patientia.] In quo conſiſtat patientia, 22.q.136.2.c.
An ſit idem quod longanimitas, 22ª.q.136.5.c.

Euang. Matth. 4.

In deſertum.] Cur Chriſtus voluit in deſerto tentari, 3ª.q.41.2.c.
An publicè non debuerit tentari, 3ª.q.41.2.2m.
Vt tentaretur.] Cur Chriſtus voluit tentari, 3ª.q.41.1.c.potiſsimum.
Quid tentare. 1.q.97.1.2 & 4.
Cur Chriſtus poſt baptiſmum tentari voluit. 3ª.q.41.3.c.
Quum Chriſtus venerit vt diſſolueret opera diaboli, cur ab eo paſſus ſit. 3ª.q.41.1.2m.
A ſpiritu.] A quo ſpiritu Chriſtus ſit ductus. 3ª.q.41.1.2m.
A diabolo.] Cur Chriſtus potius voluit tentari à diabolo quam à carne. 3ª.q.41.1.3m.
Ieiunaſſet.] Quid ſit ieiunium 22.q.147.3. in arg. ſed contra & c.
Ad quod ieiunium ſit inſtitutum 22.q.147.1.c.& 3.c.
An ieiunium ſit neceſſarium ad ſalutem. 22.q.147.3.& 22.q.147.3.
An omnes teneantur quod eſt de præcepto eccleſiæ. 22ª.q.147.4.c.
An iuuenes teneantur ad ieiunium ex præcepto. 22ª.q.147.4.3m.
Quo tempore ſit ieiunandum. 22.q.147.5.c.
An ieiunium Quadrageſimæ ſit præceptum. 22.q.147.5.3m.
Quomodo violetur ieiunium 22.q.147.6.c.
Quare nos ieiunamus ſolum vſque ad nonam, cum Iudæi vſque ad veſperam ieiunabant. 22.q.147.7.1m.
Cur Chriſtus voluit ieiunare, cum non indigeret ieiunio ad effectus ipſius ſummi conſequendos, vſque 40 diebus & noctibus, 3ª.q.41.3.1m.
Poſtea eſuriit.] Cur poſt 40. dies potius eſuriit quã ante. 3ª.q.41.3.c.in fi.
Et accedens tentator.] An vſque 40. dies fuerit vnquam tentatus à diabolo. 3ª.q.41.3.2m.
Si filius Dei es.] Cur diabolus vtebatur illis verbis, ſi filius Dei es, 3ª.q.41.4.1m.
De lapidibus.] An 1ª. tentatio fuerit de gula. 3ª.q.41.4.c.
An Chriſtus peccaſſet in gula faciendo de lapidibus panes ad ſubueniendum naturæ. 3ª.q.41.4.1m.
Qui reſpondens dixit.] Cur Chriſtus Deus & homo non proſtrauit diabolũ ſua virtute eum præſumentem tentare. 3ª.q.41.4.c.fi.
Et ſtatuit eum ſuper pinnaculum.] An videntibus cunctis ſtatuerit diabolus Chriſtum ſuper pinnaculum. 3ª.q.41.4.7m.
Mitte te deorſum.] An 2ª. tentatio Chriſti fuerit de inani gloria. 3ª.q.41.4.c.in med.
Cum illi qui ducuntur inani gloria nitantur ſemper ad alta aſcendere, quomodo diabolus Deum Chriſtum tentat dicendo mitte te deorſum. 3ª.q.41.4.2m.
Quia angelis ſuis mandauit de te.] De cuſtodia angelorum. 1ª.q.113.c.
Cum homo per liberum arbitrium poſsit cuſtodire ſeipſum, cur ei Angeli ad cuſtodiam deputantur. 1ª.q.113.1.1m.
Si angeli dantur in cuſtodiam cur igitur tam multi dãnantur. 1ª.q.113.1.3m. & ar.4.3m.
An omnibus hominibus deputentur ſinguli angeli ad cuſtodiam. 1ª.q.113.ar.2.& 4.
Cur vnus angelus non ſufficiat ad cuſtodiam plurium hominum. 1ª.q.113.ar.2.1m.
Quando detur angelus homini ad cuſtodiam 1ª.q.113.5.
Vtrum angeli doleant de malis eorum quos cuſtodiunt. 1ª.q.113.7.c.
Non tentabis Dominum Deum tuum.] An tentare Deum ſit peccatum. 22.q.97.2.c.
Et oſtendit ei omnia regna.] An ſit aliquis mons ita altus & excelſus vt inde totus mundus inſpici poſsit, vt ſic ex eo potuerunt Chriſto omnia regna mundi oſtendi. 3ª.q.41.4.7m.
Hæc omnia dabo tibi ſi cadens.] Cur diabolus non dixit in hac tentatione, ſi filius Dei es ſicut in duabus primis, 3ª q.41.4.c.fi.
An diabolus tentauerit Chriſtum hac vltima tentatione de cupiditate. 3ª.q.41.4.c.& 3m.
An in 3ª. tentatione conuenienter Chriſtus fuerit tentatus de idololatria, & quorſum 3ª.q.41.ar.4.3m.
Cur dixerit diabolus ſi cadens adoraueris. 3ª.q.41.4.3m.
Cum poſt victoriam omnium vitiorum remaneat homini tentatio ſuperbiæ & inanis gloriæ quomodo conueniens eſt ordo harum tentationum. 3ª.q.41.4.5m.
Cum ſeptem ſint vitia capitalia, cur Chriſtus tantum de tribus tentatus eſt. 3ª.q.41.4.4m.
Vade ſathana.] Cur Chriſtus non repulit diabolum imperioſe obiurgando, in duabus primis tentationibus, ſicut in vltima. 3ª.q.41.4.6m.
Tunc reliquit eum diabolus.] An reliquerit diabolus Chriſtum ex toto. 3ª.q.41.1.2m.
Et ecce angeli acceſſerunt.] Quando angeli acceſſerunt ad Chriſtum & ei miniſtrauerunt. 3ª.q.41.3.2m.

Dominica 2ª Quadrag. 1. Theſſ. 4.

Obſecramus in Domino Ieſu.] An liceat hominem adiurare. 22ª.q.90.2.c.
Vt abundetis magis.] De augmento charitatis. 22ª.q.24.ar.4.& ſeq.
An charitas poſsit in hac vita eſſe perfecta. 22ª.q.24.8.
An inconuenienter diſtinguantur tres gradus charitatis, ſ. charitas incipiens, proficiens & perfecta. 22ª.q.24.ar.9.
Hæc eſt enim voluntas Dei ſanctificatio veſtra.] Cur præceptum Dei, dicatur voluntas Dei 1ª.q.19.ar.12.c. De voluntate ſigni, 1ª.q.19.ar.12.
A fornicatione.] Cur fornicatio eſt peccatum, cum is qui fornicatur nulli videatur facere iniuriam. 22ª.q.154.2.4.& 4m.
Vt ſciat vnuſquiſque vas ſuum.] Cur adulterium ſit peccatũ. 22ª.q.154.8.c.
De caſtitate & luxuria. 22ª.q.151 & ſeq.
De bonis matrimonii. Suppl.q.49.c.
In ſanctificatione & honore.] An actus matrimonialis ſemper ſit peccatum Suppl.q.41.3.c & 22ª.q.153.2.c.
An actus matrimonialis ſit meritorius. Suppl.q.41.4.c.
Non in paſsione deſiderii.] An quandocunque aliquis vxorem cognoſcens non intendens aliquod bonum matrimonii, ſed ſolum delectationem, mortaliter peccet. Suppl.q.49.3.c.
Neque circumueniat.] An dolus ſit peccatũ ad aſtutiã pertinens, 22ª.q.55.4.
An fraus ſit peccatum pertinens ad aſtutiam. 22.q.55.5.
De fraude quæ contingit in emptione & venditione aut vendendo rem plus quam ipſa vere valeat, aut propter defectum rei venditæ, aut propter vitium rei venditæ celatum. 22ª.q.77.ar.1.2.& 3.
Quoniam vindex eſt Dominus.] De effectibus & pœnis peccatorum. 12ª.q.87.& ſeq.
An omne peccatum inducat reatum pœnæ æternæ. 12ª.q.87.3.c.
De pœna primi peccati. 22ª.q.164.c.

Euang. Matth. 15.

Clamauit dicens miſerere.] De oratione. 22.q.83.c.
An oratio debeat eſſe vocalis. 22.q.83.12.
An per orationes accipiamus quod Deus diſpoſuit nobis dare. 22ª.q.83.2.c. fi.& 2.4m.
Cur Deus aliqua præſtet non petentibus. 22.q.83.2.3m.
Filia mea.] An poſsimus aliquid determinate à Deo petere. 22.q.83.5.c.
An poſsit homo temporalia à Deo petere. 22ª.q.83.6.c.
A dæmonibus vexatur.] De impugnatione dæmonum. 1ª.q.114.c. Vide Euangelium Dominicæ ſeq.
Et accedẽtes diſcipuli rogabãt eũ.] An debeamus pro aliis orare. 22ª.q.83.7.c.
Non ſum miſſus.] Cur gentibus Chriſtus prædicare non debuit. 3ª.q.42.1.
Cum ſcriptum ſit de Chriſto, dedi te in lucem gentium, quomodo gentibus prædicare non debuit. 3ª.q.42.1.1m.
Cur Chriſtus prædicauerit Iudæis primo per ſe, gentibus autem per Apoſtolos ſuos. c.fi.& 2m.
Cur Chriſtus non omnibus gentibus prædicauerit, ſicut prædicauit mulieri huic Cananeæ & Samaritanæ. 3ª.q.42.1.2m.
Etiam Domine, nam & catelli.] De humilitate in quo conſiſtat. 22ª.q.161.ar.1.& 2.
An homo debeat ſe omnibus per humilitatem ſubiicere. 22ª.q.161.3.
De gradibus humilitatis 22ª.q.161.6.
O mulier magna.] Cum ſcriptum ſit, ante mortẽ non laudes hominem, quomodo Dominus Cananæam hanc laudauit. 22ª.q.115.1.1m.
Magna eſt fides.] An fides ſit in vno maior quam in alio. 22ª.q.5.ar.4.c.
Fiat tibi ſicut vis.] An oratio ſit meritoria 22ª.q.83.15.
An peccatores orando non impetrent aliquid à Deo. 22.q.83.ar.16.

Dominica 3ª. Quadrag. Epiſt. Epheſ. 5.

Eſtote imitatores Dei.] An homo debeat ſuam voluntatem conformare voluntati Dei. 12.q.19.9.c.& 10.c.
An omnis Chriſti actio ſit nobis imitanda 3ª.q.37.c.2m.
De ſequendo Chriſtum Vide Euang. In feſto Conuerſionis Pauli.
Et tradidit ſemetipſum pro nobis.] An Chriſtus fuerit ex obedientia mortuus. 3ª.q.47.ar.2.c.& 49.1.c.
Oblationem & hoſtiam.] An paſsio Chriſti fuerit operata per modum ſacrificii. 3ª.q.48.3.c. De ſacerdotio Chriſti 3ª.q.22.c.
An Chriſtus fuerit ſimul ſacerdos & hoſtia. 3ª.q.22.ar.2.
Impudicitia.] Quid nomine impudicitiæ intelligatur, & vnde oriatur. 22.q.148.6.c.fi.
Aut turpitudo.] An obſcœna confabulatio, amplexus, & oſculatio, ſint peccata mortalia 22ª q.154.4.c.
Aut auaritia.] Quid accipiatur hic nomine auaritiæ 22ª.q.118.4.1m.& q.78.1.1m. De auaritia, 22ª.q.118.
Scurrilitas.] Quid ſcurrilitas. 22ª.q.168.6.c.fi. Vnde oriatur, ibidem.
Omnis fornicator aut immundus.] An fornicatio ſit peccatum mortale, 22ª.q.154.2.& 3.
Quod eſt idolorũ ſeruitus.] Qua ratione auaritia dicatur idololatria, 22ª.q.118.5.4m.
Venit ira Dei.] Quomodo ira attribuitur Deo cum paſsio non ſit in Deo. 1ª.q.3.2.2m.& q.19.11.c & 10.1.2m.

Euang. Luc. 11.

Et erat eiiciens dæmonium.] Quid ſint dæmones. 1ª.q.114.5.c.
An poſsit dæmon nocere homini quoad animam & quoad corpus, 3ª q.49.2.1m & 2m.
An dæmones poſſunt tranſmutare homines in beſtias. 1ª.q.114.4.2m.
Quomodo diabolus facit apparere corpus humanum corpus beſtiale, 1ª.q.114.4.4m.
An dæmones vexent homines magis vno tẽpore quam alio. 1ª.q.115.5.2m.
Cur dæmones per nechromanticos inuocati ſub certis cõſtellationibus veniũt. 1ª.q.115.5.2m.
Quomodo alliciantur carminibus, lapidibus, herbis & ſimilibus. 1ª.q.115.5.3m.
Cur dæmones faciunt quaſdam leuitates. 1ª q.85.4.2m.
An dæmones poſsint hominem impellere in peccatum. 12.q.80.3.c.
Et cum eiecaſſet dæmonium.] Cur Chriſtus obſeſſos à dæmonibus liberauit. 3ª.q.44.c.fi.

Cur expellens dæmones Dominus permittebat ſortius diſcerpere dæmoniacos. 3a.q.44.1.4m

De ratione quib. dæmon corporaliter & ſpiritualiter pellitur. 3a.q.71.ar.2.3.& 4. (109.2.0.

In beelzebub principe dæmoniorum] Verũ in dæmonib. ſit prælatio, 1a.q. An obediant ſuperiorib. ex amicitia. 1a.q.109.2.2m.

Eiicit dæmonia.] an virtute ſuperiorum dæmonum inferiores à corporib. expellantur. 3a q.43.2.3m

Et alij tentantes.] an tentare ſit peccatum. 22a.q.97.2.0

Vt vidit cogitationes.] an anima Chriſti cognoſcat cogitationes hominum. 3a.q.10.ar.2

Omne regnum in ſe diuiſum.] An ſufficienter Dominus per rationes has in virtute Dei & non diaboli eiecerit dæmonia. 3a q.43.2.3m.

Cur omne regnum in ſe diuiſum deſoletur. 22.q.37.2.3m

an ſit concordia inter dæmones. 1a.q.109.2.2m

Vniuerſa arma eius auferet.] an per paſſionem Chriſti ſimus liberati à poteſtate diaboli. 3a.q.49.ar.2.0

Reuertar in domum meam.] an dæmon qui ſuperatur ab aliquo, non propter hoc ab impugnatione arceatur. 1a.q.114.5.0.

An per hoc quod ſpiritus immundus reddit, culpa per pœnitentiam dimiſſa redeat. 3a.q.88.1.2m. potiſſimum.

An peccata dimiſſa non redeant per ingratitudinem. 3a.q.88.2.0.

Dominica Lætare, Epiſt. Gal. 4.

Quæ quidem ſunt per allegoriam dicta.] an ſcriptura ſacra habeat plures ſenſus 1a.q.1.ar.10.

In ſeruitutem generans.] De differentia legis veteris & nouæ, 12a.q.91.5. c. potiſſimum.

Cur lex vetus dicatur lex timoris & ſeruitutis. 12.q.107.2.2m

an lex vetus fuerit bona. 12a.q.98.1.0

an lex vetus non debuerit inducere homines ad obſeruantiam præceptorum per temporales promiſſiones & comminationes 12a.q.99.6.0.

Libera eſt.] An lex noua ſit lex amoris & proinde libertatis. 12a.q.107.1.2m

An lex noua ſufficeret. 12.q.106.2.0.

Quæ non parit.] an lex noua debuerit dari ab initio mundi. 12a.q.106.3.0

an nulli durante ſtatu veteris legis ſine teſtamenti pertinuerint ad nouam legem, & proinde ſaluati ſint. 12a.q.10 .2.3m.& 3.2m.& q.107.1.2m & 3m.& 98.2.4m.

an ſimiliter tempore noui teſtamenti pertineant aliqui ad vetus teſtamentum. 12a.q.107.1.2m.

Quia multi filij deſertæ magis.] An in noua lege præter Iudæos fuerint ſaluati gentiles. 12a.q.98.4 arg.1.& 3a.q.42.1.0.

Euang. Ioannis, 6.

Quia videbat ſigna quæ faciebat] an Chriſtus ſigna & miracula facere debuerit. 3a.q.43.1.0. Quid ſit miraculum. 1a.q.105.7.c.

An ſolus Deus poſſit facere miracula 1a.q.110.4.c.

An vnum miraculum non ſit maius alio. 1a q.105.8.0.

An gratia miracula faciendi poſſit alicui ſancto communicari. 1a.q.13.2.3m & 22a.q.178.0

Quare non omnibus ſanctis detur gratia miraculorum. 22a.q.178.2.5m

An miracula quæ Chriſtus fecit, fuerint ſufficientia ad oſtendendam diuinitatem ipſius. 3a.q.43.4.0.

Super his qui infirmabantur.] an Chriſtus conuenienter fecerit miracula circa homines. 3a.q.44.3.0.

De miraculis vide plura in Euang. in feſto Aſcenſionis Domini.

Et vidiſſet quia multitudo magna.] De eleemoſyna. 22.q.32.

An dare eleemoſynam ſit in præcepto, & quando. 22a.q.32.5.0

De miſericordia, quomodo ſit virtus. 22a q.30.4.0.

Tentans eum.] Cur Chriſtus tentat hominem, cum eius mentem nouerit. 22a.q.97.2.c.

Accepit Ieſus panes] De ſacramento euchariſtiæ. 3a.q.73.& ſeq. (2m.

Et cũ gratias egiſſet.] Cur Chriſtus in miraculis faciẽdis oraueri. 3a q.43.2

Vt autem impleti ſunt.] Quomodo hæc multiplicatio panum facta eſt. 3a.q.44.4 4m.

Hic eſt verè propheta.] De prophetia. 22.q.171.& ſequentibus.

An Chriſtus fuerit propheta. 3a.q.7.ar.8 0

Dominica in paſſione, Epiſt. Heb. 9.

Chriſtus aſſiſtens pontifex.] An Chriſto conueniat eſſe ſacerdotẽ. 3a.q.22.

De ſacerdotio Chriſti. 3a.q.22.

Futurorum bonorum.] Quare Chriſtus dicatur pontifex futurorum bonorum. 3a.q.22.1.c. prin.

Nõ manu factũ.] An Chriſtus poſſit dici eſſe per de ſpũ ſancto 3a.32.1.0

Sed per proprium ſanguinem.] an Chriſtus fuerit hoſtia quam ipſe tanquã ſacerdos Deo patri obtulit. 3a.q.22.2.c.ſi.

Qualis hoſtia Chriſtus fuerit ... 2.c.ſi.

Aeterna redẽptione.] An ſacerdotiũ Chriſti maneat in æternũ. 3a.q 22.5.0.

Redemptione inuẽta.] an Chriſtus per ſuam paſſionem aperuerit nobis ianuam cæli. 3a q.49.5.0.& q.22 ar 2.ſi.

An effectus ſacerdotij Chriſti pertineat ad Chriſtum, an ſolum ad alios. 3a q.22.4.0.

An ſacerdotium Chriſti fuerit ſecũdũ ordinem Melchiſedech. 3.q.22.6.0.

Si enim ſanguis hircorum.] An cæremoniæ veteris legis habebant vim iuſtificandi, & qualem. 12.q.103.2.0.

Sanguis Chriſti emũdabit] An effectus ſacerdotij Chriſti ſit expiatio peccatorum. 3a.q.22.3.0.

an ſimus per paſſionem Chriſti Deo reconciliati. 3a.q.49.4.0.

Ideo noui teſti mediator eſt] Quæ in mediatore cõſideranda. 3.q.26.2.c.

Secundum quam naturam Chriſtus dicitur mediator. 3a.q.26.2.0.

An eſſe mediatorem Dei & hominum ſit proprium Chriſti. 3a.q.26.1.0.

Euang. Ioan. 8.

Quis ex vobis arguet.] An ſit peccatum bonum ſuum cognoſcere, illudque approbare. 22a.q.132.1.c.

An ſit propria nominis iactantia, quando quis extollit ſe ſupra id quod eſt in opinione hominum. 22a.q.112.1 c.

An Deus ſe laudans & quærens ſuam gloriam peccet inani gloria, 22a.q.132.1.1m. præcipue.

Quando ſit laudabile appetere gloriam ſuam & bonam famã. 22a.q.132.1.2m.

Si veritatem vobis dico.] De veritate. 1a.q 16.

De virtute veritatis ſiue veracitatis. 22a.q 109.0.

Propterea vos non auditis.] an homo poſſit verum cognoſcere ſine gratia. 12a.q.109. An fides ſit donum Dei. 22a.q 6.ar.1.

Cur audientium vnam & eandem prædicationem quidam credunt, & quidã non credunt. 22a.q 6.ar.1.c.

Quomodo moueat Deus intellectum creatum. 1a.q.105.3.& q.63.5.2m.

Reſponderunt ergo Iudæi & dixerũt ei nonne benedicimus.] an Chriſtus nõ debuerit Iudæis prædicare ſine eorum offenſione. 3a. q.42 2 c.

Quia ſamaritanus es.] An inuidia ſit vitium capitale. 22a.q.36.4.0.

Quæ ſint filiæ inuidiæ, ibidem ad 3m.

De contumelia, vnde oriatur. 22a.q.72.4. De maledictione. 22a.q.76.

abraham mortuus eſt.] an omnes moriantur ſecundum corpus. 12a.q.81. 3 1m.& Supp1.q 78.1.0.

An mors ſit effectus peccati. 12a.q.85.5.0.& 22a.q.164.1.0.

Quomodo viuificentur mortalia corpora noſtra per inhabitantem ſpiritum in nobis. 12a.q.81.5.2m

Si ego glorifico meipſum gloria mea nihil eſt.] De inani gloria, quot modis gloria dicatur vana. 22a.q 132.1.c.ſi.

Ero vobis ſimilis mendax] Cur Dominus publice Iudæorum vitia redarguerit 3a.q.32.2.c ſi.& 22a.q.73.2.2m.

abrahã pater veſter exultauit.] an fuerit ex meritis ipſius abrahæ quod promitteretur ei ſemen in quo benedicendæ eſſent omnes gentes. 12a q.98.4.c.

Antequam abraham fieret, ego ſum.] an ille homo demonſtrato Chriſto inceperit eſſe. 3a.q.16.9.0.

Ieſus autem abſcondit ſe, & exiuit de templo] an Chriſtus per hoc quod in medio inſidiantium ſtaret. & non apprehenderetur, oſtendebat deitatis ſuæ eminentiam. 3a.q.44.3.1m ſi.

Dominica Palmarum, Epiſt. Philip 2.

Qui cum in forma Dei eſſet.] Cum Chriſtus ſit eiuſdem formæ ſiue naturæ cũ Deo patre, quomodo igitur eſt alius ab eo. 1a.q.31.2.0.& ad 2m. paucis.

Non rapinam arbitratus eſt eſſe ſe æqualem Deo.] an filius ſit patri æqualis. 1a q.42 ar.1.& ſeq.

an diabolus & primus homo & voluerit rapere diuinitatem. 1a. q. 63. 3.0.& 22a.q.163 1.0 & in arg Sed contra.

Exinaniuit.] an Deo competat humiliari, & ſecundum quam naturam. 22a.q. 161.1.4m.

Quomodo Chriſtus dicitur exinaniuiſſe. 1a.q.17.1.2m

Formã ſerui accipiens.] an conueniens fuerit Chriſtũ incarnari. 3a.q.1.ar.1.

an perſonæ diuinæ conueniat aſſumere naturam creatam. 3 .q.3a.ar.1.0.

In ſimilitudinem hominum.] an ergo Chriſtus non aſſumpſit verum corpus humanum. 3a.q.5.1.1m.

Et habitu inuentus vt homo.] an ergo humana natura fuerit vnita verbo Dei accidentaliter. 3a.q.2.ar.6.3m.

Obediẽs vſq; ad mortẽ.] an Chriſtus fuerit ex obediẽtia mortuus. 3a q 47.2.0

De paſſione Chriſti, 3a.q. 45. quanta ſit perfectio mori ex obediẽtia. 22a.q. 124.3.2m.

mortem autem crucis.] an Chriſtus debuerit pati in cruce. 3a.q.46.4 0.

Propter quod & Deus exaltauit illum.] an Chriſtus per ſuam paſſionem meruit exaltari. 3a. q.49 .0.& 23.1 2 & 59.1.0.& 6.c.

Et donauit illi nomen quod eſt.] quomodo Deus dederit nomen quod eſt ſupra nomen. 3a.q.49.6.c.ſi.

Euang Matth. 26.

Scitis quia poſt biduum paſcha fiet.] an conuenienti tempore Chriſtus paſſus ſit. 3a.q.46.9.0.

Ne forte fiet tumultus] De ſeditione. 22a.q.42. In quo conſiſtat, 22a.q.42.1.c.

an reſiſtentes malis, defendẽdo bonum commune, ſint ſeditioſi. 22a. q. 42.2 c.ſi.

Indignati ſunt.] quid ſit indignatio, & unde oriatur. 22a q.158.7.c.

Me autem non ſemper habebitis] an ergo Chriſtum non habeamus quotidie in ſacramento Euchariſtiæ. 3a.q.75 1.1m

Primo autem die azymorum.] Quæ dicebatur prima dies azymorum. 3a.q.46. 9.1m.& q 74.4.1m.

quando incipiebat Paſcha. 3a q.46.9.c.1m.& q 74.4.c 1m.

Qui intingit mecum manũ.] Quomodo Chriſtus nulla ſecreta admonitione præcedente rectè denunciauerit & publicauerit peccatũ Iudæ. 22a.q.33. 7.2m.

Bonum erat ei ſi natus.] an eſſe ſit magis appetibile quam non eſſe. 1a.q.5.ar.2 3m.& 12a.q.8.1.3m

an damnati recta ratione & deliberatiua, vellent non eſſe. Sup.q.98.3.0.

Cœnantibus autem illis accepit Ieſus panem] De ſacramento euchariſtiæ. 3a. q.73.& ſequen. An ſit conueniens huius ſacramenti inſtitutio. 3a.q.73.5 0.

Quæ ſit huius ſacramenti materia. 3a.q.73.0.

An Chriſtus acceperit ſic panem, vt eum comederit. 3a.q.81.1.1m

Hoc eſt corpus meũ.] an hæc ſit conueniens forma conſecrationis panis, (hoc eſt corpus meum.) 3a.q.78.2.

Hic eſt ſanguis meus noui teſtamenti.] an hæc ſit conueniens formã conſecrationis vini, hic eſt calix ſanguinis mei noui & æterni teſtamenti, & cæt. 3a.q. 78.3.0.

an prædictæ locutiones, hoc eſt corpus meũ, & hic eſt calix ſanguinis mei ſint veræ, 3ª.q.78.5.0.
Cum illud bibam vobiſcũ in regno patris mei.] An omnes quibus corpus ſuũ & ſanguinem Chriſtus dederat, cum eo iterum erant bibituri vinum in regno Dei, 3ª.q.81.2.1m.
Omnes vos ſcandalum patiemini.] Cur permittat Deus homines interdum cadere, 12æ.q.79.4.& 98.2.3m.
Præcedam vos in Galilæam.] Cur potius voluerit eos præcedere in Galilæam quam alibi, 3ª.q.55.3.4m.
Cœpit contriſtari.] An Chriſtus fuerit contriſtatus, 3ª.q.15.6.1m.& 4.c.ſi.
Triſtis eſt anima mea.] Triſtitia quid, 12æ.q.35.8.& q.42.3.
An triſtitia fuerit in Chriſto, 3ª q.15.4.c.& 6.0.
Cum triſtitia contrarietur voluntati, an ergo Chriſtus voluntarie non ſit paſſus, 3ª.q.15.6.3m.
Procidit in faciem ſuam orans.] An Chriſto competat orare, 3ª q.21.1.0.
Secundum quam competit ei orare, 22æ.q.83.10.1m.& 3ª.q.21.2.0.
An fuerit conueniens pro ſe orare, 3ª.q.21.3.0.
Tranſeat à me calix iſte.] Cur Chriſtus paſſionẽ ſuã vocet calicẽ, 3ª.q.78.3.1m.
Veruntamen non ſicut ego volo,] an Chriſtus ſecundum voluntatem humanam aliud vellet, quam ſecundum voluntatem diuinam, 3ª.q.18.6.1m.
an voluntas humana nõ voluerit aliud quam Deus vult, 3ª.q.15.5.0.
An in Chriſto fuerit contrarietas voluntatum, 3ª.q.18.6.0.
an hæc oratio Chriſti fuerit exaudita, Pater ſi poſſibile eſt, &c. 3ª.q.21.4.1m.
Pater mi ſi põt hic calix tranſire niſi bibã illum.] An ergo non fuerit poſſibilis alius modus liberationis humanæ quam per paſſionẽ Chriſti, 3ª.q.46.2.2m.
quemcunque oſculatus fuero.] De ſimulatione & hypocriſi, 22æ.q.111.0.
Conuerte gladium tuum in locum ſuum.] an clericis & epiſcopis liceat pugnare, 22æ.q.40.2.0.& q.64.4.0.
Omnes enim qui acceperint gladium.] Quomodo hoc verum ſit, cum nõ omnes gladium accipientes gladio pereant. 22æ.q.40.1.1m.
An ſit licitum occidere homines peccatores, 22æ.q.64.2.0.
an interficientes ex legitima poteſtate maleficos, accipiant gladium. 22æ.q.40.1.1m.
Docens in templo.] An Chriſtus omnia publice docere debuerit, 3ª.q.42.3.0
Quærebat falſum teſtimonium contra Ieſum.] An falſum teſtimonium ſit peccatum mortale, & quantum, 22æ.q.70.4.0.
Adiuro te.] Quid ſit adiurare, 22æ.q.90.1.c.
an liceat hominem adiurare, 22æ.q.90.0.
Blaſphemauit.] Quid ſit blaſphemia, & quot modis contingat, 22æ.q.13.1.c.
An blaſphemia ſit peccatum, & quale. 22æ q.13.2.& 3.
Tunc exſpuerunt in faciem eius.] Secundum quæ membra & ſenſus Chriſtus paſſus ſit, 3ª.q.46.5.c ſi. (q.75.2.
Prophetiza nobis quis eſt qui te.] De irriſione, an ſit peccatum mortale, 22æ.
At ille negauit.] An Petrus negãdo Chriſtũ amiſerit charitatẽ, 22æ q.24.12.2m.
Cur Deus aliquando permittat aliquos cadere in peccatum, 12æ. q.79.4.& q.98.1.3m.
Tunc cœpit deteſtari & iurare.] an liceat ſibi vel alteri maledicere. 22æ q.76.2.0
Et fleuit amare.] De pœnitentia ſecundum quod eſt virtus, 3ª. q.85.0.
an pœnitentia ſit virtus, 3ª.q.85.1.0.
Tradiderunt Pontio Pilato.] An Iudæi tradentes Chriſtum Pilato, peccauerint, 3ª q.47.3.3m.
Quare Iudæi tradebant Chriſtum Pilato, & non potius ipſi eum occidebant, 3ª q.47.4.3m.
Tunc videns Iudas qui eum tradidit.] Cur Iudas tradendo Chriſtum peccauerit, 3ª.q.47.3.3m.
Dicens peccaui.] an contritio ſit actus virtutis. Suppl q.1.ar.2.
Et abiens laqueo.] an deſperatio ſit peccatũ, & in quo cõſiſtat. 22æ q.20.1.0.
an ex horrore propriorum peccatorum oriatur deſperatio, 22æ.q.20.1.2m.
An ex acedia oriatur, 22æ.q.20.4.0.
Se ſuſpendit.] an liceat ſeipſum interficere, 22æ.q.64.5.0.
Emerunt ex illis agrum figuli in ſepulturam.] An liceat vendere ſepulturam in loco ſacro, 22æ.q.100.4.3m.
Ante præſidem.] an iudex poſſit iudicare non ſibi ſubiectum. 22æ.q.67.1.0.
Et eum accuſabant.] An homo teneatur ad accuſandum, 22æ.q.68.1.
an ſit neceſſarium accuſationem fieri in ſcriptis, 22æ.q.68.2.0.
quomodo accuſatio reddatur iniuſta, 22æ.q.68.3.0.
an iudex poſſit iudicare aliquem ſine accuſatore, 22æ q.67.3.0.
Et non reſpondit ei ad vllum verbum.] an reus non teneatur iudici interroganti veritatem ad omnia reſpondere. 22æ.q.69.1.c.& 2.c.
Conſueuerat præſes populo dimittere vnum.] An iudex licitè poſſit pœnam relaxare, 22 q.67.4.0
Sciebat n. quod per inuidiã tradidiſſent eũ.] an iudici liceat iudicare cõtra veritatem quam nouit, propter ea quæ in cõtrariũ proponũtur, 22æ.q.67.2.0
Hodie per viſum.] an diuinatio quæ ſit per ſomnia nõ ſit illicita 22æ q.95.6.0
Innocens ego ſum.] an Pilatus non peccauerit tradendo Chriſtum crucifigendum, 3ª q.47. .3m.
Vt crucifigeretur.] an Chriſtus debuerit pati in cruce, 3ª.q.46.4
Et exuentes eum.] an Chriſtus omnes paſſiones ſuſtinuerit. 3ª.q.46.5.0.
An dolor paſſionis Chriſti fuerit maior omnibus aliis doloribus, 3ª q.46.6.0.
Et venerunt in locum qui dicitur Golgotha.] An Chriſtum fuerit conuenienti loco paſſus 3ª q.46.10.
Cur Chriſtus non ſit paſſus in Nazareth vel in Bethlehem, ſed in Hieruſalẽ, 3ª q.4[illegible] 0.
Cur Chriſtus extra portam paſſus ſit, & non potius in templo aut in ciuitate, 3ª q.46.10.1m.
Crucifixerunt eum.] an peccatum Chriſtum crucifigentium fuerit grauiſſimũ, 3ª.q.46.6.0.
Miſerunt ſortẽ.] Quid ſortes, 22æ.q.95.8.c. Quot ſint ſpecies ſortis. Ibid.
An ſit licitum vti ſortibus. 22æ.q.95.8.0.
Tunc crucifixi ſunt cum eo duo latrones.] An fuerit conueniens Chriſtũ cum latronibus crucifigi, 3ª.q.46.ar 11.0.
Idipſum autẽ & latrones improperabant ei.] Cum Lucæ 23 dicatur quod vnus eorum qui crucifixus erat cum Chriſto ei dicebat, memento mei, &c. an præter latrones blaſphemantes fuerit cum eo crucifixus alius non blaſphemans, 3ª.q.46.11.3m.
Tenebræ factæ ſunt ſuper terrã.] an in paſſione Chriſti fuerit aliqua immutatio facta circa curſum cœleſtium corporum, 3ª.q.44.2.2m.
Vt quid dereliquiſti me.] Quomodo Deus pater dereliquerit Chriſtum in paſſione, 3ª.q.47.3.c.ſi.
An in morte Chriſti fuerit ſeparata deitas à carne, 3ª.q.50.2.1m.
Clamans voce magna emiſit ſpiritum.] Cur Chriſtus magna voce clamauit dum ſpiritum emitteret, 3ª.q.47.1.2m.
An fuerit Chriſtum conueniens mori, 3ª.q.50.1.0.
An Chriſtus in triduo mortis fuerit homo, 3ª.q.50.4.
An fuerit idem numero corpus Chriſti viuentis & mortui, 3ª.q.50.5.0.
Et ecce velum templi ſciſſum eſt.] Cur in paſſione Chriſti ſciſſum eſt velum, 3.q.44.4.2m.
Et terra mota eſt.] Cur in paſſione Chriſti terra mota eſt, petræ, ſciſſæ, & monumenta aperta ſunt, 3ª.q.44.4.3m.
Et multa corpora ſanctorum.] An illi ſancti reſurrexerunt iterum morituri, 3ª.q.53.3.2m.& Suppl.q.77.1.3m.
Maria Iacobi & Ioſeph mater.] An hæc maria quæ dicitur hic Iacobi & Ioſeph mater, ſit mater Chriſti, 3ª.q.28.3.6m.
In ſindone munda.] Cur Chriſti corpus fuit inuolutum in ſindone munda, 3ª.q.51.2.3m.
In monumento ſuo nouo.] Cur Chriſtus fuit poſitus in monumento exciſo in petra, 3ª.q.51.2.4m.
Cur Chriſtus voluit ſepeliri, in horto ac in monumento nouo & alieno, 3ª. q.51.2.4m.
Cum mors Chriſti fuerit turpiſſima, cur voluit ita honorificè à magnatibus ſepeliri, 3ª.q.51.2.1m.
An corpus Chriſti fuerit incineratum, 3ª.q.51.3.0.
Quandiu Chriſtus fuerit in ſepulchro 3ª.q.51.4.0.
Dominica Paſchæ. 1. Corinth. 5.
Expurgate vetus fermentũ.] Quid ſignificat fermẽtũ. 3ª.q.74.4.c.ſi.& 3m
Vt ſitis noua.] De declinãdo a malo & faciẽdo bonũ, 22æ.q.79.ar.1.& ſeq.
De peccato ſemper fugiendo. 22æ.q.35.1.4m.
De contentione & diſcordia, 22æ.q.37.& 38.
De fornicatione & inceſtu, 22æ.q.154.2.& 3.& ar.9.
De inuidia & detractione, 22æ.q.36 & 73.
Etenim paſcha.] Quid nomine paſchæ intelligatur, 3ª.q.46.9.1m.
Quæ ſit ratio literalis & figuralis eorum quæ fiebant circa agnum paſchalem, 12æ.q.102.5.2m pulchrè.
Quod feſtum noui teſtamenti ſuccedit feſto paſchatis veteris teſtamenti, q.103.3.4m.ſi.
Itaque epulemur non fermento veteri.] Quomodo Paſcha noſtrum, Chriſtus ſit à nobis edendum. 12æ.5.2m.ſi.
Euang. Mar. vlt.
Vt venientes vngerent eum.] An charitatis ſit magis proprium amare quam amari, 22æ.q.27.1.0. An beneficentia ſit actus charitatis, 22æ.q.31.1.0.
Quibus ſit bene faciendum. 22æ.q.31.2.& 3.
Et valde mane vna ſabbathorum.] De religione, 22æ.q.81.
De deuotione in quo conſiſtat deuotio, 22æ.q.82.1.c.
An ſit actus religionis, 22æ.q.82.2.0.
Orto iam ſole.] quomodo igitur Ioannes dicit quod maria magdalene venit mane cum adhuc tenebræ eſſent ad monumentum, 3ª.q.55.2.3m.
Et introeuntes in monum.] Quid hic intelligatur per monu. 3ª.q.55.6.5m.
Viderunt iuuenẽ ſedentẽ.] Cum Ioannes dicat Mariã Magdalenã duos angelos in albis ſedentes vidiſſe, & Lucas narret duos viros ſecus mulieres in veſte fulgenti ſtetiſſe, quomodo igitur Marcus dicit quod viderint ſolum vnum iuuenem ſedentem in dextris, &c. 3ª.q.55.6.5m.
Qui dicit illis nolite expaueſcere.] Cur angelus omnium primus reſurrectionem Chriſti manifeſtat, 3ª.q.55.2.c ſi.
Cur angeli hominib. in reſurrectione apparuerunt. 3ª.q.44 1.3m.
Cum illi quib. manifeſtata eſt reſurrectio Chriſti, fuerint teſtes reſurrectionis Chriſti, & mulieres in eccleſiis tacere debeant, quõ igitur conueniẽter reſurrectio Chriſti primo manifeſtata eſt mulieribus, 3ª.q.55.1.3m.
Reſurrexit.] De reſurrectione Chriſti, 3ª q.53.& ſeq.
An fuerit neceſſarium Chriſtum reſurgere, 3ª.q.53.1.
Quando Chriſtus reſurrexit. 3ª.q.53.4.3m.
An conueniens fuerit Chriſtum tertia die reſurgere, 3ª.q.53.2.0.
Qua virtute Chriſtus reſurrexerit, 3ª.q.53.4.0.
De reſurrectione. Suppl q.75.& ſequentibus.
Præcedet vos in galilæam.] Cur Chriſtus voluit ſe conſpiciendum Apoſtolis præbere in Galilæa, 3ª.q.55.3.4m.
Feria 2ª. Paſchæ, Epiſt. Act 10.
Incipiens enim à Galilæa.] Cur euangelium inceptum eſt prædicari ſolis Iudæis 12æ.q.98.2.0 3ª q.42.1.c.
Quomodo vnxit eum ſpiritu ſancto.] An in Chriſto fuerit gratiæ plenitudo, 3ª.q.7.9.0.& 10.0.
Et virtute.] An anima Chriſti habuerit omnipotentiam reſpectu executionis propriæ voluntatis, 3ª.q.13 4.0.
Sanando omnes oppreſſos à diabolo.] Cur Chriſtus voluit obſeſſos à dæmonib. liberare, 3ª.q.44.1.c.

Suſpendentes

Suſpendentes in ligno.] Cur Chriſtus voluit ſuſpendi in ligno, 3ª. q. 46. 4. c.
Hunc Deus ſuſcitauit.] An ergo Chriſtus propria virtute non reſurrexerit, 3ª. q. 53. 4. o.
Tertia die.] An conueniens fuerit Chriſtum tertia die reſurgere, 3ª. q. 53. 2. o.
Et dedit eum manifeſtum fieri non omni populo.] De manifeſtatione reſurrectionis Chriſti, 3ª. q. 55. Cur Chriſtus noluit ſuam reſurrectionem omnibus manifeſtari, 3ª. q. 36. 1. c. & q. 55. 1. o.
Nobis qui manducauimus.] An Chriſtus manducando, & bibendo poſt reſurrectionem cum apoſtolis oſtendebat ſe vere reſurrexiſſe, 3ª. q. 55. 6. 1.
An comedere & bibere non repugnet conditioni gloriæ, 3ª. q. 55. 6. 2m.
Qui conſtitutus eſt à Deo Iudex viuorum & mortuorum.] An iudiciaria poteſtas ſit ſpecialiter Chriſto attribuenda, 3ª. q. 59. 1. o.
An ad iudiciariam poteſtatem Chriſti pertineant omnes res humanæ, 3ª. q. 59. 4. o.
An poteſtas iudiciaria Chriſti etiam ad angelos ſe extendat, 3ª. q. 59. 6. o.
Huic omnes prophetæ teſtimonium perhibent remiſſionem peccatorũ.] An alio modo quàm per Chriſtum potuerit homo ſaluari, 3ª. q. 1. 2. 2m.
An reſurrectio Chriſti ſit cauſa reſurrectionis corporum, 3ª. q. 56. 1. o.
An reſurrectio Chriſti ſit cauſa reſurrectionis animarum, 3ª. q. 56. 2. o.

Euang. Luc. 24.

Et ipſe Ieſus appropinquans.] Vbi Chriſtus fuit tempore eo quo diſcipulis ſuis non apparuit, 3ª. q. 55. 3. 2m.
Oculi illorum tenebantur.] An oculi iſtorum duorum diſcipulorum aliquibus præſtigiis detinebantur, 3ª. q. 55. 4. 1m.
Eſtis triſtes.] In quo conſiſtat triſtitia, 12ª. q. 35. 1. c. & 2. De cauſa triſtitiæ, 12ª. q. 36. o. Quantum mali prouocat ex triſtitia, 12ª. q. 37. o.
An omnis triſtitia ſit mala, 12ª. q. 39. 1. o.
Tu ſolus peregrinus es.] An Chriſtus conuenienter apparuerit diſcipulis in alia effigie, 3ª. q. 55. 4. o. Quomodo per apparitionẽ Chriſti in aliena effigie nõ fuerit informata fides diſcipulorũ de reſurrectione Chriſti, 3ª. q. 55. 4. 1m. Cur peregrinus in aliena forma Chriſtus apparuit, 3ª. q. 55. 4. c. ſi.
Quibus ille dixit.] An Dñs alios interroget vt aliquid diſcat, 1ª. q. 11. 3. 1m.
Potens in opere & ſermone.] Qualis debeat eſſe concionator, 3ª. q. 41. 3. 1m.
Nos autẽ ſperabamus.] an incipiebãt iã tepeſcere circa fidem, 3ª. q. 55. 4. c. ſi.
O ſtulti & tardi corde.] an Chriſtus hoc dicendo nõ dixerit contumeliã his duobus diſcipulis, 22ª. q. 72. 2. 2m. an cæcitas mentis ſit peccatum, 22. q. 15. 1. o. an cæcitas mentis oriatur ex vitiis carnalibus, 22ª. q. 15. 3. o.
Nõne hæc oportuit Chriſtum pati & ita.] Ad quid peruenit Chriſtus per ſuã paſsionem, 3ª. q. 45. 1. c. & q. 46. 1. c.
Et ipſe ſe finxit longius ire.] An Chriſtus ſimulando ſe longius velle ire, non peccauerit, 22ª. q. 111. 1. 1m. & 3ª. q. 55. 4. 1m.
Et aperti ſunt oculi eorũ.] An ergo ambulauerãt clauſis oculis, 3ª. q. 55. 4. 3m
Cur ad fractionem panis oculi eorum aperti ſunt, ibidem.
Et ipſe euanuit.] an euaneſcere ab oculis eorum non ſit contrarium naturæ humanæ, 3ª. q. 55. 6. 2m.
Et aperiret nobis ſcripturas.] An diſcipulis his fuerit quoddã lumẽ impreſſum diuinitus ad intelligendas ſcripturas, 12ª. q. 173. c. ſi.
Et apparuit Simoni.] Quoties Chriſtus apparuit diſcipulis poſt reſurrectionem, 3ª. q. 55. 3. m.
Et quõ cognouerunt eũ in fractione panis.] De ſumptione euchariſtiæ, 3ª. q. 80.

Feria 3ª. Paſchæ. Epiſt. act. 13.

Vobis verbum ſalutis huius miſſum eſt.] Qui nam Deo reconcilientur per paſsionem Chriſti, 3ª. q. 49. 4. c. ſi.
Hunc ignorantes.] An perſecutores Chriſti eum cognouerunt, 3ª. q. 47. 5. o.
An ignorãtia perſecutorũ Chriſti excuſabat eos à peccato, 3ª. q. 47. 5. c. & 3m
Quorum Iudæorum culpã ignorantia diminuebat, 3ª. q. 47. 5. c. ſi.
De ignorantia late, 12. q. 76. o. An Iudæi peccauerint tanquã occiſores Chriſti hominis, an potius tãquã occiſores Dei, 3ª. q. 47. 5. c. 3m. f. & q. 46. 12. 3m
An peccatum crucifigentium Chriſtum fuerit grauiſsimum, 3ª. q. 47. 6. o.
Qui in occiſione Chriſti omnium maximè peccauerint, 3ª. q. 47. 6. 2m.
Poſuerũt eũ in monumẽto.] An cõueniẽs fuerit Chriſtũ ſepeliri, 3ª. q. 51. 1. o
Qui viſus eſt per multos dies.] Cur diſcipuli Chriſti non viderint Chriſtum reſurgere, 3ª. q. 53. 2. o.
An Chriſtus conuenienter cum diſcipulis ſuo conuerſatus ſit, 3ª. q. 55. 3. o.
Quoniam hac Deus adimpleuit filiis veſtris reſuſcitans.] an reſurrectio Chriſti ſit cauſa reſurrectionis animarum, 3ª. q. 56. 2. o.

Euang. Luc. 24.

Pax vobis.] Quid pax, & quomodo à concordia diſtinguatur, 22ª. q. 29. 1. c. potiſsimum. De duplici pace patriæ & viæ, 22ª. q. 29. 2. 4m.
An homo peccator habeat veram pacem, 22ª. q. 29. 3. 1m. & ar. 2. 3.
An pax ſit effectum charitatis, 22ª. q. 29. 28. 3. o. An pax ſit virtus, 22ª. q. 29. 4. o
Palpate & videte.] An ergo Chriſti corpus non reſurrexerit glorioſum, 3ª. q. 54. 2. 2m.
Quia ſpiritus carnem & oſſa non habet ſicut me videtis habere.] an corpus Chriſti reſurrexerit integrũ, 3ª. q. 54. 3. o. an nihil ſanguinis corporis Chriſti reſeruetur in quibuſdam eccleſiis, 3ª. q. 54. 3. 3m.
Et cũ manducaſſet.] An Chriſtus vere comederit, 1ª q. 51. 3. 5m & 3ª q. 55. 3. 2. an comeſtio non repugnet corpori glorioſo, 3ª. q. 54. 1. 3m. & q. 55. 6. 2m.
Cum adhuc eſſẽ vobiſcum.] an ergo poſt reſurrectionẽ nõ erat cũ eis, 3ª q. 55. 3. c
Neceſſe eſt impleri omnia.] Quomodo omnia ſcripta in lege per paſsionem Chriſti impleta ſint, 12ª. q. 103. 2. c. & 3ª. q. 47. 2. 1m.
Prædicare in nomine eius pœnitẽtiã.] De ſacramẽto pœnitẽtiæ, 3ª. q. 84. & ſeq.

Dominica 1ª. poſt Paſcha, 1. Ioann. 5.

Omne quod natum eſt ex Deo.] De effectibus baptiſmi, 3ª. q. 69. o.
Quomodo ſuperatur mundus, 3ª. q. 15. 2. 3m.
Niſi qui credit quoniam Ieſus eſt filius Dei.] An credere explicite myſterium Chriſti ſit de neceſsitate, 22ª. q. 2. art. 7. o.
Sed in aqua & ſanguine.] De effectibus paſsionis & ſanguinis Chriſti, 3ª q. 49. o.
Tres ſunt qui teſtimonium dant in cœlo.] An eſſe diuinis ſit trinitas perſonarum, 1ª. q. 30. 1. o. & 31. o.
Pater.] An Chriſto baptizato conuenienter fuerit vox patris audita filium proteſtantis, 3ª. q. 39. 8. o.
Verbum.] an opera & miracula à Chriſto facta teſtimonium perhibuerint de Chriſto, 3ª. q. 43. 1. o.
Et ſpiritusſanctus.] an ſpiritusſanctus conuenienter ſuper Chriſtum baptizatum dicatur deſcendiſſe, 3ª. q. 39. 6. o.
Et hi tres vnum ſunt.] Cur dicimus quod pater, filius, & ſpiritusſanctus vnum ſunt & non vnus, 1ª. q. 31. 2. 4m.
Vtrum tres perſonæ in diuinis ſint eiuſdem eſſentiæ, 1ª. q. 39. 2. o.
Cur nomina eſſentialia vt Deus, non prædicantur pluraliter de tribus perſonis, 1ª. q. 30. 1. o.
Aqua & ſanguis.] an ex latere Chriſti profluxerit vera aqua & verus ſanguis, 3ª. q. 66. 4. 3m. & 74. 7. 3m.
Habet teſtimonium Dei in ſe.] De teſtimonio Dei patris dicentis Hic eſt filius meus dilectus, 3ª. q. 40. 8. o.

Euang. Ioan. 20.

Pax vobis.] De pace, vt ſupra feria 3ª. Paſchæ. An Chriſtus ſit pax noſtra, 3ª. q. 58. 1m.
Inſufflauit.] Cur Chriſtus Apoſtolos ſuos inſufflauerit ſpiritũ ſanctum, 3ª. q. 43. 7. 6m.
Quorũ remiſeritis peccata.] An ſacerdos abſoluens vere remittat peccata, Sup. q. 18. & 3ª. q. 84. 3. 1m. 4m. & 3m. De poteſtate clauium, Sup. q. 18.
De virtute indulgentiarum, Sup. q. 25.
Ianuis clauſis.] Cum verum corpus in eodem loco cum alio corpore eſſe nequeat, quomodo Chriſtus, ſi habuerit verum corpus, potuit intrare ianuis clauſis, 3ª. q. 54. 1. 1m.
Infer digitum tuum huc.] Cur anima Chriſti in reſurrectione reſumpſit corpus cum cicatricibus, 3ª. q. 54. 4. o.
De cæteris qualitatibus corporis Chriſti reſurgentis, 3ª. q. 54. o.
Eſſe incredulus.] De infidelitate, 22ª. q. 10. o.
Quia vidiſti me.] An Thomas id quod vidit, crediderit, 3ª. q. 55. 5. 3m.
Beati qui non viderunt.] Cur igitur Dominus in multis argumẽtis coram diſcipulis ſuis præbuit ſeipſum viuum, 3ª. q. 55. 5. c.
Hæc autem ſcripta ſunt.] Cur Chriſtus per ſeipſum non ſcripſit doctrinam ſuam, ſed per diſcipulos ſuos & euangeliſtas, 3ª. [illegible]. 4. o.

Dominica 2ª poſt Paſcha, Epiſt. 1. Pet. 2.

Chriſtus paſſus eſt pro nobis.] An paſsio Chriſti noſtram ſalutem operata ſit per modum efficientiæ, 3ª. q. 48. 6. o.
An Chriſtus ſua paſsione aperuerit nobis ianuam regni cœleſtis, 3ª q. 49. 5. o
Quæ ſit differentia inter paſsionem Chriſti & ſanctorum quo ad fructum ad nos inde deriuatum, 3ª. q. 48. 5. 3m.
Quomodo Chriſtus pro nobis potuit ſatisfacere cum ipſe non peccauerit, 3ª. q. 41. 1. o. & 1ma parte 2.
Vt ſequamur veſtigia.] Cũ Chriſtus abunde pro nobis patiendo ſatisfecerit, cur aliquid à nobis præſtandũ exigitur, 3ª. q. 45. 1. 4m. & 3. 1m. 2m. & 3m.
Qui peccatum non fecit.] An in Chriſto non fuerit aliquod peccatum, 3ª. q. 14. 3. o. & q. 15. 1. o.
Qui cũ malediceretur, nõ maledicebat.] De iniuria verborũ, 22ª q. 72. & ſeq.
An aliquis debeat contumelias illatas ſibi, ſuſtinere, 22ª. q. 72. 3. o.
Quando contumeliæ nobis illatæ non ſunt ſuſtinendæ, 22ª. q. 72. 3. c.
An iniuria nobis illata ſi redundent in contumeliam Dei, ſint ferenda, 22ª. q. 108. 1. 3m. & 3ª. q. 47. 4. 6m.
Tradebat autem iudicanti ſe iniuſte.] Quo nam modo Chriſtus ſuæ paſsionis & mortis fuerit cauſa, 3ª. q. 47. 1. c. & 3. 2m.
Cur Chriſtus ſeipſum tradendo Pilato, minus peccauit quam Iudei, 3ª. q. 47. 1. 3m.
Peccata noſtra ipſe pertulit in corpore noſtro.] An in Chriſto fuerit dolor ſenſibilis, 3ª. q. 15. 5. o. an dolor paſsionis Chriſti, fuerit maior omnibus aliis doloribus, 3ª. q. 46. 6. o.
An dolor paſsionis Chriſti cum fruitione beata, 3ª. q. 46. 8. 1m.
Cuius liuore ſanati ſumus.] Quanta boni nobis prouenerit ex paſsione Chriſti, 3ª. q. 49. o.

Euang. Ioan. 10.

Ego ſum paſtor bonus.] Qualis paſtor ſit Chriſtus, 3ª. q. 8. ar. 6. c. 3m.
Qualis paſtor Chriſtus in vita ſua fuerit, 3ª. q. 40. 1. c. & q. 41. 3. 1m.
Bonus paſtor animam ſuam.] Quod pertineat ad officium paſtorale, 22ª. q. 184. 5. c. & 7. 1m. ſi.
An cura paſtoralis ſit teſtimonium dilectionis Dei, 22ª q. 184. 7. 2m. & q. 185. 2. 1m.
Ad quos proprie pertineat officium paſtorale, 22ª. q. 184. 6. c. 2m. & 3m.
an hi qui propriè habent curam animarum, epiſcopi videlicet, ſint in ſtatu perfectionis, 22ª. q. 184. 5. o.
An epiſcoporum ſtatus ſit perfectior quam religioſorum, 22ª. q. 184. 7. o.
An presbyteri, curati, & archidiaconi ſint in ſtatu perfectionis, 22ª q. 184. 6. o
An presbyteri, curati, & archidiaconi obligentur ad ponendam animam ſuam pro ouibus ſuis, 22ª. q. 184. 6. 3m.
An presbyteri, curati & archidiaconi ſint maioris perfectionis quam religioſi, 22ª. q. 184. 8. o. An liceat epiſcopatum appetere, 22ª. q. 185. 1. o.
An liceat epiſcopatum iniunctum omnino recuſare, 22ª. q. 185. 2. o.
Mercenarius autem.] Quis dicatur mercenarius, 22ª. q. 185. 5. 1m.
Dimittit oues & fugit.] An ergo non liceat epiſcopo aut paſtori propter perſecutionem aliquam temporalem gregem ſibi commiſſum deſerere, 22ª. q. 185. 5. o.
Cognoſcũt me meæ.] An ſemper recurrẽdũ ſit ad prelatos ſuper diſpenſatio-

nem leiſniorum & huiuſmodi, 22ª.q.147.4.c.& q.98.12.

An ſubditi teneantur ſuis ſuperioribus in omnibus obedire, 22ª.q.104.5.0.

Et vocē mei audiet.] An prædicare ſit proprium officiū prælati, 22ª.q.187.c.

Et vnus paſtor.] Cum præpoſiti eccleſiæ ſint paſtores, quomodo igitur vnus paſtor eſt 3.q.8.2.3ᵐ.

Dominica 3ª. poſt Paſcha, Epiſt. 1. Pet. 2.

A carnalibus deſideriis quæ militant.] An opera ſpiritualia & fructus ſpiritusſancti contrarientur operibus carnis, 12ª.q. 1.4.

Cōuerſationē veſtrā habētes. An ſcādalū ſit peccatū mortale, 22ª.q.43.4.0.

An ſit peccatum quod aliquis velit bonus iam ab aliis approbari, 22ª.q.132.1.2.& 3ᵐ.

Subiecti eſtote omni creaturæ.] An vnus homo teneatur alteri obedire, 22ª.q.104.1.0. Quis eis teneatur obedire, 22ª q.104.5.c.

An ſubditi teneantur ſuis ſuperioribus in omnibus obedire, 22ª.q.104.5.0.

In quibus & in quibus non teneantur ſubditi ſuis ſublimioribus obedire, 22ª.q.69.4.c.& 4.5.c.0.

Siue Regi.] An Chriſtiani teneantur ſecularib. poteſtatib. obedire, 22ª.q.104.6.0. An infideles poſſint habere prælationem vel dominium ſupra fideles, 22ª.q.10.11.10.0. Vtrum propter apoſtaſiam ſubditi abſoluantur à dominio præſidentium apoſtatarum, 22ª.q.12.2.0.

Ad vindictam malefactorum. An vindicatio ſit licita, 22ª.q.108.1.0.

Per quæ ſpecialiter vindicatio fieri debet, 22ª.q.108.3.0.

An ſit licitum occidere homines, 22ª.q.64.2.0.

Quia ſic eſt voluntas Dei.) De duplici voluntate Dei, 1ª.q.19.ar.11.0.

Omnes honorate.] Quomodo omnes ſunt honorandi cum honor propriè debeatur ſuperioribus, 22.q.103.2.3ᵐ.

Deum timete.] De timore, 22ª.q.19.0.

Sed etiam diſcolis.] Cum honor debeatur alicui in teſtimonium virtutis quomodo Dominis virtutibus vacui ſunt honorandi, 22ª.q.103.2.2ᵐ.

Euang. Ioan. 16.

Neſcimus quid loq.] Cur Chriſtus voluit doctrinam ſuam occulto ſub tegumento parabolarum ſpiritualium proponere, 3ª.q.42.3.c.2ᵐ.& 3ᵐ.

An ſcriptura ſacra ſit difficilis & obſcura. 1ª q.1.ar.9.2ᵐ.& 3ᵐ.& 22ª.q.1ª.ar.9.1ᵐ. An heretici peruertant ſcripturam ſacram, 22ª.q.11.ar.10.1ᵐ.

An pertineat ad ſummum pontificem fidei ſymbolum ordinare, atque exorientes hæreſes refutare, 22ª.q.1ª.ar.10.0.

Cognouit autem Ieſus quia volebant.] An anima Chriſti in verbo cognoſcat omnia, 3ª q.10.2.0.

Quia plorabitis & flebitis vos.] An ſit iuſtum iuſtos in hoc mundo affligi, 1ª.q.21.4.2ᵐ. Cur peccatores proſperentur & innocentes profligentur, 1ª.q.47.2.2ᵐ.& 12ª.q.96.2.2.22ª.q.3.1.2.

Quomodo vniuerſa æquè eueniant iuſto & impio, bono & malo, 12ª.q.114.10.4ᵐ. ſ & 2c.

Sed triſtitia vertetur in gaudium.] In quo gaudendum, 22ª.q.28.1.c & 3ᵐ.

Quot modis in Deo gaudemus, 12ª.q.28.1.3ᵐ.& 2c.

An gaudium ſpirituale ſecum patiatur aliquam triſtitiam. 22ª.q.28.2.0.

An gaudium ſpirituale poſſit impleri in nobis, 22ª.q.28.3.0.

De acedia quæ gaudio opponitur, 22ª.q.35.

Iterum autem videbo vos, & gaudebit cor veſtrum.] Quando gaudium illud in Apoſtolis fuerit impletum, 3ª.q.55.3.1ᵐ.

Dominica 4ª. Epiſt. Iac. 1.

Omne datum optimum.] An virtus non inſit nobis à natura, 12ª q.63.1.0.

An præter virtutes theologicas ſint aliæ virtutes infuſæ, à Deo, 12ª.q.63.3.0

An homo ſine gratia non poſſit verum cognoſcere, 12ª.q.109.1.0.

Apud quē nō eſt tranſmutatio.) An Deus ſit omnino immutabilis, 1ª.q.9.1.0

Voluntarie enim nos genuit.] An præſcientia meritorum ſit cauſa prædeſtinationis, 1ª.q.23.5.0.

An Deus eligat aliquem propter bonum in eo præexiſtens, 1ª.q.23.4.c.3ᵐ.

Tardus ad loquendum.] An ſit curioſitas circa intellectiuam cognitionem, 22ª q.167.1.0. quando diligens aliquorum inquiſitio probanda vel improbanda, 22ª q.167.2.c.& 3ᵐ.

Ira enim viri iuſtitiam.] Quomodo hoc verum eſt cum in Chriſto & in ſanctis ira fuerit, 3ª.q.15.9.1ᵐ.

Quando iraſci eſt peccatum, & quando non, 22ª.q.158.1.

De ira & iracundia, 12ª.q.158.0.

In manſuetudine.] Quid ſit manſuetudo, quidue clementia, 22ª.q.157.1.0.

De manſuetudine & clementia, 22ª.q.157.0.

Euang. Ioan. 16.

Q[ui] miſit me.] De miſſione diuinarum perſonarum, 1ª.q.43.0.

Quomodo pater miſit filium, 1ª q.43.1.c.

Quæ perſona diuina alia mittitur, 1ª.q.43.8.0. Vtrum filio conueniat inuiſibiliter mitti, 1ª.q.43.5.0. Ad quos miſſio inuiſibilis ſiat, 1ª.q.43.6.0.

Sed triſtitia impleuit cor veſtrum.] An triſtitia & dolor auferant facultatē addiſcendi & conſiderandi quippiam, 12ª.q.37.1.0.

An triſtitia impediat omnem operationem. 12ª.q.37.3.0.

Sed veritatem dico vobis.] An ſemper verum dicere ſit laudabile, 22ª.q.109.1.2ᵐ & 3ᵐ. De veritate, 1ª.q.16.22ª.q.109.

Si enim non abiero.] An aſcenſio Chriſti ſit cauſa noſtræ ſalutis 3ª.q.57.6.0.

Et cum venerit ille arguet mundum de peccato.] An ergo iudiciaria poteſtas non ſpecialiter attribuenda Chriſto, 3ª.q.59.1.3ᵐ.

Docebit vos omnem veritatē.] Cū Apoſtoli multa ignorauerint, quomodo ſpiritusſanctus docuit eos omnē veritatē, 1ª.q.10.4.2ᵐ.& 3ª q.42.3.2ᵐ

Quia de meo accipiet.] Vtrum ſpiritusſanctus procedat à filio, 1ª.q.36.2.0.

Dominica 5ª. Iac. 1.

Eſtote factores &c.] An ſacra doctrina ſit ſcientia practica, 1ª.q.1ª.ar.4.0.

An ſola fides ad ſalutem ſufficiat. 12ª.q.100.10.& q.114.4.3ᵐ.& 22ª.q.2.ar.9.c.& 1ᵐ.

His beatus eſt.] An obſeruatio mādatorū Dei ſufficiat ad ſalutē, 12ª q.100.10

Non refrenans linguam ſuam.] De vitiis linguæ ac iniuriis verborum, 22ª.q.72.& ſequentibus.

Religio munda eſt viſitare pupillos.] An ergo religio non ordinet hominē ſolum ad Deum 22ª.q.81.1.1ᵐ.

ne operibus miſericordiæ & generibus eleemoſynarum, 22ª.q.32.2.0.

Euan. Ioan. 16.

Si quid petieritis.] De oratione, 22ª.q.83.0.

Quæ ſint orationis partes, 22ª.q.83.17.0.

Dabit vobis. Quid ſit quod orationes noſtræ nō exaudiantur, 22ª q.83.15.2ᵐ

Quæ conditiones ſint requiſitæ ad hoc vt quis ſemper impetret quod petit, 22ª.q.83.15.2ᵐ.

Vt gaudium veſtrum ſit plenum.] Quomodo in hac vita gaudium noſtrum plenum non ſit, ſed in futura plenum ſit, 22ª.q.28.3.c. poſt initium

Hæc in prouerbiis locutum ſum vobis.] Cur Chriſtus clare ſuam doctrinam non propoſuit, 3ª.q.42.3.c.& ...

Quia ego rogabo patrem.] Quomodo filius dicatur orare patrem, 22ª q.83.10.1ᵐ.& 3ª.q.21.1.& 2.

Ipſe enim pater amat vos.] An in Deo ſit amor, 1ª.q.20.1.0.

An Deus æqualiter omnia amet, 1ª.q.20.3.0.

Quia à Deo exiuit.] Quomodo filius à patre exiuerit, 1ª.q.42.5.2ᵐ.

Quia ſcis omnia.] An anima Chriſti in verbo cognoſcat omnia, 3ª.q.10.2.

Et non opus eſt tibi.] An Chriſtus aliquid ab hominibus didicerit, 3ª.q.12.3.0.

In feſto Aſcenſionis. Act. 1.

Cœpit Ieſus facere & docere.] Cur dicatur quod prius cœperit facere & tum docere, 3ª.q.41.3.1ᵐ.

Quibus & præbuit ſe ipſum viuum in multis argumentis.] An Chriſtus veritatem reſurrectionis debuerit argumentis declarare, 3ª.q.55.5.0

An argumenta quæ Chriſtus induxit ſufficienter manifeſtauerint veritatem reſurrectionis Chriſti 3ª.q.55.6.0.

Per dies quadraginta.] Cur Chriſtus poſt reſurrectionem ſuam voluit quadraginta diebus antequam aſcenderet hic in terra agere, 3ª.q.57.1.3ᵐ.

An continuo Chriſtus poſt reſurrectionem ſuam cum diſcipulis ſuis conuerſatus ſit 3ª.q.55.3.0.

Et conueſcens.] Quare Chriſtus cum diſcipulis ſuis comedit, 3ª.q.55.6.2.& 1ᵐ.

Ioannes quidem baptizauit aqua.] An in baptiſmo Ioannis gratia non dabatur, 3ª q.38.1.0.

Vos autem baptizabimini ſpiritusſancto.] Quando Apoſtoli poſt Chriſti reſurrectionem fuerint baptizati ſpiritusſancto 3ª q.66.3.1ᵐ.

Non eſt veſtrum noſſe tempora.] An tempus futuri iudicii ſit omnino incognitum, Suppl.q.88.3.0.

Et eritis mihi teſtes in Hieruſalem.] An Apoſtolorum tempore fuerit euangelium Chriſti prædicatum in vniuerſo orbe, 12ª.q.106.4.4ᵐ.

Et cum hæc dixiſſet videntibus illis.] Cur Chriſtus potius aſcendit videntibus diſcipulis quam reſurrexerit, 3ª.q.55.1.2ᵐ.

Eleuatus eſt.] An ergo propria virtute Chriſtus non aſcenderit, 3ª.q.57.3.1ᵐ

Et nubes ſuſcepit illum.] Cū nubes non eleuetur ſupra omnes cælos, & Chriſtus aſcenderit ſupra oēs cælos, quomodo nubes ſuſcepit eū, 3ª.q.57.4.4ᵐ

Sic veniet quemadmodum.] An Chriſtus non aſcenderit in cœlum, ſi vt ibi ſemper futurum eſſet, 3ª.q.57.1.3ᵐ.

Euang. Marc. 16.

Apparuit illis Ieſus.] Quomodo nouiſsime recumbentibus diſcipulis apparuit Ieſus cum poſtea in die aſcenſionis viderunt Chriſtum aſcendentem, 3ª.q.55.3.3ᵐ.

Exprobrauit incredulitatem.] An Apoſtoli non facile & firmiter credebant reſurrectionem Chriſti, 3ª.q.55.1.c.6.

Omni creaturæ.] Cur homo dicatur omnis creatura ſiue minor mundus, 1ª.q.91.1.c.& 96.2.c.& 12ª.q.17.8.2ᵐ.

Qui vero nō crediderit.] An credere ſit neceſſariū ad ſalutē, 22ª.q.2.ar 3.0

Signa autē eos qui crediderint.] An iuſtificatio ſit opus miraculoſū, 12.q.113.10. Cur quibuſdam hominibus datur gratia miraculorum, 22ª.q.178.1.c.

Quibus conueniebat facere tempore Chriſti 3ª.q.27.5.3ᵐ.

An malis etiam detur gratia faciendi miracula, 22ª.q.178.2.c.& 3ᵐ.

An mali falſam doctrinā enuntiantes poſſint facere miracula, 22ª.q.178.2.3ᵐ. An mali faciant quædam miracula quæ ſancti facere nō poſſunt. 22ª.178.2.4ᵐ. An omnibus ſanctis detur gratia miraculorū, 22ª.q.178.2.5ᵐ.

Cur B. maria & B. Ioannes Baptiſta miracula non fecerunt, 3ª.q.27.5.3ᵐ.

Cur gratia miraculorum attribuatur fidei, 22ª.q.178.1.5ᵐ.

De miraculis vide plura in Euang. Dominicæ 4. ....

Super ægros manus imponent.] Qualis ſit hæc manus impoſitio, 3ª.q.84.4.1ᵐ

Aſſumptus eſt.) An Chriſtus conuenienter aſcenderit, 3ª.q.57.1.0.

Secundum quam naturam chriſtus aſcendit, 3ª.q.57.1.0.

An chriſtus aſcenderit ſupra omnem creaturam ſpiritualem. 3ª. q.57.5.0.

An aſcenſio chriſti ſit cauſa noſtræ ſalutis, 3ª.q.57.6.0.

Et ſedet à dextris Dei.] Cum pater ſit maior chriſto quomodo chriſtus ſedet à dextris cum videatur debere ſedere à ſiniſtris, 3ª q.58.1.2ᵐ.

An ſedere ad dexteram conueniat chriſto ſecundum quod Deus, an vero ſecundum quod homo, 3ª.q.58.3.& 3.

An competat alteri à chriſto, ſedere ad dexteram patris, 3ª.q.58.4.0.

Dominica poſt aſcenſionem. Epiſt. 1. Pet. 4.

Eſtote prudentes.) Circa quæ verſatur prudentia, 22ª.q.47.3.0.

An prudentia ſit virtus, 22ª.q.47.4.0.

An de prudentia fuerit dandum aliquod præceptum inter præcepta decalogi, 22ª.q.56.1.

An prudentia poſſit in peccatoribus inueniri, 22ª.q.47.13.0.

An prudentia ſit in omnibus habentibus gratiam, 22ª.q.47.14.0.

In oratio-

In orationibus.] De oratione & deuotione, 22æ.q.82. & 83.
Mutuam in vobiſmetipſis charitatem continuam habentes.] An charitas ſe extendat ad proximum, 22æ.q.25.1.
Quia charitas operit multitudinem peccatorum.] An ergo ſine ſacramento pœnitentiæ quis poſsit conſequi remiſsionẽ peccatorũ, 3ª.q.84.5.2m.
In alterutrum illam adminiſtrantes.] An qui idoneus eſt vita & ſcientia ad epiſcopatum, teneatur eum aſſumere. 22æ.q.185.1.3m. & ar.2.o.

Euan.15.16. Ioan.

Quem ego mittam vobis à patre.] Quomodo perſona diuina ab alia mittatur, 1ª.q.43.1.o. An filius mittat ſpiritum ſanctum, 1ª.q.43.8.c.
Quomodo ſpiritusſanctus mittat filium. 1ª.q.43.8.c. princ.
Qui à patre procedit.] Cur ſpiritusſanctus nõ dicitur genitus, 1ª.q.27.4.o.
Cũ ſcriptura ſacra agẽs de proceſsione ſpiritusſancti ſolũ dicat quòd à patre procedat, an ergo ſpiritusſanctus non procedat à filio. 1ª.q.36.2.1m.
Abſq; ſynagogis vos faciẽt.] De virtute excõicationis. Suppl.q.21. & ſeq.
Vt oĩs qui interficit vos.] An liceat innocẽtẽ aliquo caſu occidere. 22æ.q.64.6.o.
Et hæc faciẽt vobis quia nõ nouerunt.] Quæ ſit cã martyrii, 22æ.q.124.5.o.

In feſto Pentecoſtes Epiſt. Act.2.

Dum complerentur dies Pentecoſtes.] Cui feſto veteris teſtamenti ſucceſsit feſtum pentecoſtes. 12æ.q.103.3.4m.
In eodem loco.] An recte orandi gratia conueniatur ad certum & determinatum locum. 12æ.q.102.4.1m. & 22æ q.83.3.o. & 2m. præcipue.
Apparuerunt eis diſpartitæ linguæ.] De gratia linguarum, 22æ.q.176. De donis, 12.q.68. Cur ſpiritusſanctus deſcenderit ſuper Apoſtolos ſub linguis igneis. 1ª.q.43.7.6m. & 3ª.q.39.6.4m.
Cur ſpiritusſanctus datus ſit Apoſtolis in ſpecie ignis & linguæ, 3ª.q.72.2.1m.
Et cœperunt loqui variis linguis.] Cur Apoſtoli acceperunt donum linguarum ita vt omnium linguis loquerentur, 22æ.q.176.c.
An Apoſtoli fuerint inſtructi quo ad ornatum & elegantiam in aliena lingua ſicuti in propria & vernacula. 22æ.q.176.1m.
Cur Chriſtus non locutus ſit omnibus linguis, 22æ.q.176.1.3m.
Cur nunc accipientes ſpiritumſanctum non loquuntur omnium linguis, 22æ q.176.1.3m.
Quoniam audiebat vnuſquiſque lingua ſua illos loquentes.] An vnam linguam loquentes intelligebantur ab omnibus, an potius omnibus linguis loquebantur, 22æ.q.176.1.2m.

Euang. Ioan.14.

Si quis diligit me, ſermonem meum ſeruabit.] In quo conſiſtat ratio charitatis, 22æ.q.25.12.c.
An ſit de ratione charitatis, quod homo velit præceptorum Dei regulam in omnibus ſeruare, 22æ.q.25.12.c.
Pater meus diliget eum.] De amore Dei. 1ª.q.20.o.
Et ad eum veniemus & manſionem.] Quomodo pater & tota trinitas ad nos venit, & manſionem apud nos facit. 1ª.q.43.4.2m.
Paracletus autem ſpiritusſanctus.] An hoc nomen ſit proprium nomen alicuius diuinæ perſonæ, 1ª.q.36.1.o. De aliis nominibus ſpiritusſancti, 1ª.q.37 & 38. & 39.8.
Ille vos docebit oĩa.] Cũ nec Apoſtoli cognouerint omnẽ veritatẽ, nec modo eccleſia cognoſcat quo igitur hæc promiſsio vera eſt, 12æ.q.106.4.2m.
Pacem meam do vobis.] Quæ ſit vera pax, 22æ q.29.2.3m. Vide euangel. fer. 3 poſt Paſcha.
Non turbetur cor veſtrum neque formidet.] De fortitudine, 22æ.q.123.o.
An fortitudo ſit circa timores & audacias, 22æ.q.123.3.
An fortitudo ſit ſolum circa pericula mortis. 22æ.q.123.4.o.
De timore oppoſito fortitudini, 22æ.q.125.o.
Quando timor eſt peccatum & quando non, 22æ.q.125.1.c.
Quando timor ſit peccatum mortale. 22æ q.125.3.o.
Quia pater maior me eſt.] Cum filius ſit æqualis patri in magnitudine, quomodo pater dicitur maior filio. 1ª.q.42.3.1m. & 43.7.1m.
An Chriſtus ſit ſubiectus patri. 3ª.q.20.1.o.
An Chriſtus ſit ſibi ipſi ſubiectus. 3ª.q.20.2.o.
Sicut mandatum dedit mihi pater.] Cum filius ſit patri æqualis in potentia, & maior ſit potentia præcipientis quam obedientis, quomodo pater dicitur mandatum dediſſe filio, 1ª.q.42.6.2m.

Feria 2ª Pentecoſtes. Act.10.

Qui cõſtitutus eſt à Deo iudex.] De iudiciaria poteſtate, 3ª q.59.o. & S.q.89. & 90.
Remiſsionem peccatorum accipere.] An fuerit neceſſarium pati Chriſtum pro humani generis liberatione, 3ª q.46.1. & 2. An per paſsionem Chriſti ſimus liberati à peccato. 3ª.q.49.1.o.
Cecidit ſpiritusſanctus ſuper omnes qui audiebant verbum.] De ſacramento confirmationis, 3ª.q.72. Cur potius ad primitiuos ſanctos facta eſt viſibilis miſsio ſpiritusſancti, quam ad nos, 1ª.q.43.7.6m.
Nunquid aquam quis prohibere poteſt.] An aqua ſit propria materia baptiſmi, 3ª.q.66.3.o.
Et iuſsit eos baptizari in nomine domini noſtri Ieſu Chriſti.] An in nomine Chriſti poſsit dari baptiſmus, 3ª.q.66.6.o.

Euang. Ioan.3.

Sic Deus dilexit mundum.] Quantam charitatem & bonitatem erga nos oſtẽderit Deus, dando filium ſuum, 3ª.q.1.c. & ar.2.c. & q.31.1.c.
An Deus dilexit magis genus humanum quam Chriſtum. 1ª.q.20.4.1m.
An magis dilexerit genus humanum quam angelos. 1ª.q.20.4.2m.
Cur Deus non dedit filium ſuum pro diabolo, 3ª.q.4.1.3m.
Cur peccatum diaboli dicitur irremediabile, 12æ q.80.4.3m.
Vt omnis qui credit in eum.] An ſola fides ſufficiat ad ſalutem, 22æ.q.2.9.c. & q 4.5. & q.6.2.3m.
Qui credit in eum non iudicatur.] An ergo fideles in iudicio non iudicabuntur, Suppl.q.89.6.1m.
Qui autem non credit iã iudicatus.] An increduli & mali in iudicio non iudicabuntur. Suppl.q.89.7.1m. De iudiciaria poteſtate Chriſti, 3ª.q.59.
Qui autem facit veritatem.] Cur peccatum dicitur mendacium & falſitas virtus autem eiuſque operatio veritas. 1ª.q.17.1.c.

Feria 3ª. Pentecoſtes.

Miſerũt ad eos Petrũ & Ioannẽ.] De miniſtro cõfirmationis, 3ª.q.72.11. & q.65. Cũ ad confirmandos eos qui à Philippo diacono baptizati erant miſsi ſint Apoſtoli, in quorum locum ſucceſſerunt epiſcopi An ergo ſolus epiſcopus ſacramentum confirmationis conferre poteſt, 3ª.q.72.11.o.
Nondum enim in quemquam illorũ venerat, ſed baptizati.] Quomodo detur ſpiritus ſanctus in baptiſmo & quomodo in cõfirmatione, 3ª q.72.1.c.
Tunc imponebant manus ſuper illos.] An apoſtoli cõtulerint ſacramẽtũ cõfirmationis per ſolã manus impoſitione abſque chriſmate, 3ª.q.72.2.1m.

Euang. Ioan.10.

Qui non intrat per oſtium.] An credere explicitè myſterium incarnationis ſit de neceſsitate ſalutis apud omnes. 22æ.q.2.ar.7.o.
An ſalus noſtra ſit Chriſto adſcribenda. 22æ.q.2.ar.7.c. & 12æ.q.98.5.2m.
De hæreſi. 22æ.q.11.
Fur eſt & latro.] Quantum nocumenti inferatur fidei & fidelibus per hæreticos 22æ.q.10.ar.9. & 11.3. & 4.c.
Huic oſtiarius aperit.] An fides ſit donum Dei. 22æ.q.6.1.o. & 2.o.
Et proprias oues vocat nominatim.] An Deus eligat ſingulos prædeſtinatos, ita vt nouerit certum numerum prædeſtinatorum non ſolum formaliter, ſed etiam materialiter, 1ª.q.23.7.o.
Et educit eas.] An homo poſsit reſurgere à peccato ſine auxilio gratiæ, 12æ. q.109.7.o.
Ante eas vadit.] An Chriſtus primo reſurrexerit, 3ª.q.53.3.o.
Et oues illum ſequuntur.] Quo oues Chriſtum ſequantur, 12æ.q.108.4.3m.
Alienum autem non ſequuntur.] An prædeſtinatus non poſsit peccare & in peccato mori. 1ª.q.23.6.2m.
Hoc prouerbium dixit eis.] Cur Chriſtus in prouerbiis voluerit loqui. 3ª.q.42.3.c. fi. & 3m.
Ego ſum oſtium.] Cur eſſe oſtium ſit proprium Chriſto, 3ª.q.8.6.3m.
Per me ſi quis introierit.] An non poſsit haberi fides de myſterio incarnationis Chriſti, & non de aliis fidei articulis, 22æ.q.5.3.o.

In die Trinitatis. Epiſt. Rom.11.

O altitudo diuitiarum.] Cur Deus quoſdam prædeſtinet, & quoſdam reprobet. 1ª.q.23.5.3m.
Cur Deus hos prædeſtinet, & illos reprobet, 1ª.q.23.5.3m.
An Deus permittendo vnum cadere, alium erigat. 1ª.q.23.6.1m.
Quam incomprehenſibilia ſunt iudicia eius.] An videntes Deum per eſſentiam ipſum non comprehendant, 1ª.q.12.7.o.
An videntes Deum per eſſentiam, omnia in Deo videant. 1ª.q.12.8.o.
Vtrum trinitas perſonarum poſsit per naturalem cognitionem cognoſci, 1ª. q.32.1.o. Vtrum Deus eſſe ſit per ſe notum, 1ª.q.2.1.o.
Vtrum Deum eſſe ſit demonſtrabile, 1ª.q.2.ar.2.o.
Aut quis prior dedit illi & retribuetur ei.] An ergo homo à Deo nihil poſsit mereri, 12.q.114.1.3m.
Quoniã ex ipſo & per ipſum.] Qua ratione ex ipſo appropriatur patri, per ipſum filio, & in ipſo ſpiritui ſancto, 1ª.q.39.8.c.

Euang. Ioan.3.

Nemo enim hæc ſigna poteſt facere.] An ergo mali non poſsint facere miracula. 22æ. q.178.2 c. & 3m. An miracula quæ Chriſtus fecit, fuerint ſufficientia ad oſtendendam diuinitatem eius. 3ª.q.43.4.o. (princ.
Niſi quis renatus fuerit.] Quare baptiſmus dicitur regeneratio. 3ª.q.66.9.c.
An omnes teneantur ad ſuſceptionem baptiſmi, 3ª.q.68.1.o.
An ſine baptiſmo nullus poſsit ſaluari. 3ª.q.68.2.o.
An pueri ſint baptizandi, 3ª.q.68.9.o.
Quod natum ex carne, caro eſt.] An peccatum primi hominis tranſeat per originem in omnes homines, 12æ.q.81.3.o.
Et nemo aſcẽdit in cœlũ niſi qui deſcẽdit.] Cũ Chriſtus ſecundũ diuinam naturam cœlum nunquam deſeruerit nec ſecundum humanam naturam de cœlo deſcenderit, quomodo igitur deſcendit, 3ª.q.1ª 2.1m. & q.57.1.2m.
Ita exaltari oportet filiũ hoĩs.] An Chriſtus debuerit pati in cruce, 3ª q.46.4.

In die corporis Chriſti. Epiſt.1. Corinth.11.

Accepit panem.] De tranſubſtantiatione. 3ª.q.75. Vide paſsionem Domini eam paulo poſt princ.
Fregit.] Quomodo corpus Dominicum poteſt nunc frangi, cum ſit incorruptibile & impaſsibile. 3ª.q.77.7.c.
Hoc facite in meam commemorationem.] Ad cuius officium ſpectat conſecrare, 3ª.q.82.1.o.
Poſtquam cœnauit.] Cum Chriſtus poſt cœnam ſacramentum euchariſtiæ tradiderit, cur à nobis ieiunis ſumitur, 3ª.q.80.8.1m.
Hoc facite quotieſcunque bibetis.] An liceat corpus Chriſti ſumere ſine ſanguine, 3ª.q.80.12.o.
Et biberit calicem Domini indigne.] An mali manducent Chriſtum ſacramẽtaliter 3ª.q.80.3.o. [80.4.o
Reus erit corporis.] An peccator ſumens corpus ſacramentaliter. 3ª. q
Probet autem ſeipſum.] An ſi quis peccator non habens conſcientiam peccati ex eo quia eſt negligens in ſui ipſius examinatione, peccet ſumendo Chriſtum, 3ª.q.80.4.1m. Quantum peccatum ſit cum conſcientia peccati accedere ad hoc ſacramentum, 3ª.q.80.5.
Non diiudicans corpus Domini.] Quid ſit non diiudicare corpus Domini 3ª.q.80.5.2m. fi.

Euang. Ioan.6.

Caro mea vere eſt cibus.] An ſolum caro & ſanguis Chriſti in ſacramento euchariſtiæ contineantur, 3ª.q.76.1.2m.

Quomodo caro Chriſti ſit vere cibus, & ſanguis eius vere potus, 3ª q.79.2.c.f.
Qui mãducat meã carnẽ.] De effectibus ſacramenti euchariſtiæ, 3ª.q.79.0.
Et mortui ſunt.] A qua morte per hoc ſacramẽtũ præſeruemur. 3ª.q.79.6.0.
Viuet in æternũ.] An effectus huius ſacramenti ſit vita æterna & adeptio gloriæ 3ª.q.79.2.0.

Dominica 1ª. poſt octauam Pentec. Epiſt. 1ª. Ioannis 4.

Deus charitas eſt.] Cum charitas ſit habitus in anima creatus, quomodo Deus charitas eſt. 22ª.q.23.2.1m. De amore Dei, 1ª.q.20.
In hoc apparuit charitas Dei quoniã filiũ ſuum.] Quantã charitatẽ oſtenderit Deus mittendo filium ſuum 3ª.q.1.ar.1. Sed contra & 2m. & ar.2.c.
Propitiationem pro peccatis noſtris.] quanam miſericordiam Deus nobis exhibuerit dando filium ſuum pro nobis, 3ª.q.46.1.3m. & 6.4m.
Deum nemo vidit vnquam.] An ergo intellectus creatus non poſſit Deum per eſſentiam videre 1ª.q.12.1.1m.
quoniam de ſpiritu ſancto dedit nobis.] Quomodo detur nobis ſpiritus ſanctus, 1ª.q.43.3.0. & 12ª.q.114.3.3m.
quis cõfeſſus fuerit.] quando confeſſio fidei ſit in præcepto. 22ª.q.3.2.0.
Qui manet in charitate, in Deo manet, & Deus in eo.] An amor cauſet mutuam inhæſionem, ſcilicet vt amans ſit in amato, & contra. 12ª.q.28.2.0. & q.66.6.c.f.
Timor non eſt in charitate.] An timor ſeruilis non remaneat cum charitate, 22ª.q.19.6.0.
Sed perfecta charitas.] quem timorem foras mittit perfecta charitas. 22ª.q.19.8.2m. & 9.0. & 3ª.q.7.6.2m.
Quoniam timor pœnam habet.] Quia timor pœnam habeat. 2.4m.
Qui non diligit fratrem ſuum quem videt] Cum ratio diligendi Deum hic videatur dici eſſe proximus ſub aſpectum noſtrum cadet, an ergo magis ſit diligendus proximus quam Deus, 22ª.q.26.2.1m.
Et hoc mandatum habemus à Deo.] An ex præcepto Dei teneamur proximum diligere. 22ª.q.25.1.0. & 44.1.0.

Euang. Luc. 16.

Homo quidã diues erat] An poſſeſſio rerũ ſit homini naturalis. 22ª.q.66.1.0.
An liceat homini poſſidere res exteriores tanquam proprias. 22ª.q.66.2.0.
Cur vnus mendicat & alius abundat 22ª.q.66.2.3m.
Qui induebatur purpura.] An circa exteriorem ornatum poſſit eſſe virtus & vitium 22ª.q.169.1. Quot modo contingit hominem immoderate vti rebus exterioribus, 22ª.q.169.c.prin. quot modis contingit hominẽ immoderate vti rebus exterioribus ex inordinatione affectus mentis quantum ad ſuperabundantiam, 22ª.q.169.c.circa med.
Quot modis contingit hominem immoderate vti talibus rebus ex inordinatione affectus mentis quantum ad defectum. 22ª.q.169.c. ſub finem.
Vide latius de hac materia in Euang. Dominicæ 3ª. Aduentus.
Et epulabatur quotidie ſplendide.] An epulari ſplendidè & comedere cibos lautos atque accurate præparatos ſit peccatum, 22ª.q.143.4.c.1m.
Quot modis committatur vitium gulæ, 22ª.q.148.4.0.
quæ vitia tanquam filiæ gignuntur ex gula, 22ª.q.148.6.0.
Et nemo illi dabat.] An dare eleemoſynam ſit in præcepto. 22ª.q.32.5.0.
Et ſepultus eſt in inferno.] De receptaculis animarũ poſt mortẽ, Sup.q.69.0.
Et Lazarum in ſinu eius] Quid ſinus Abrahæ. 3ª.q.52.2.4m.
Fili recordare] An damnati poſſint vti notitia quam in hoc mundo habuerunt, Suppl.q.98.7.0.
Vt hi qui volũt hinc tranſire ad vos.] An beatitudo ſemel habita poſſit amitti, 1ª.q.62.8. & 12ª.q.5.4. 22.q 24.11. & 175.3 2m.
Neque inde huc trãſmeare.] An per diuinã miſericordiã omnis pœna nõ ſit terminanda. Suppl.q.99.2.0. An diuina miſericordia patiatur homines in æterno puniri Sup.q.99.3.0. De purgatorio & ſuffragiis mortuorũ. 5.q.71.
Vt teſtetur illis ne & ipſi veniant.] Cũ diues hic orauerit pro fratribus ſuis, ne & ipſi venirent in locum tormentorum, an ergo damnati in inferno non vellent alios eſſe damnatos qui non ſunt damnati. Suppl. q.98.4.1m.

Dominica 2ª. poſt octauam Pentec. Epiſt. 1. Ioannis. 3.

Tranſlati ſumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres.] An charitas ſit vita animæ, ſicut inuidia & odium ſunt mors animæ, 22ª.q.36.3.c.
Fratres.] Quis dicatur frater noſter 22ª.q.44.7.c.prin. Quomodo frater ſit diligendus. 22ª.q.44.7.c. quid in fratre noſtro oporteat amare, & quid odiſſe, 22ª.q.44.3.0. quantum peccatum ſit odium proximi. 22ª.q.34.4.0.
Et nos debemus pro fratribus animam ponere.] Quo caſu quis teneatur de neceſſitate charitatis animam ſuam pro fratribus ponere. 22ª.q.26.5.2m.
qui habuerit ſubſtantiam huius mundi.] De eleemoſyna. 22ª.q.32.
Quando eleemoſynas dare ſit in præcepto. 22ª.q.32.5.c. & 3m.
De auaritia, 22ª.q.118.
Non diligamus verbo neque lingua, ſed opere.] An ad dilectionem proximi requiratur, vt bonum circa illum operemur. 22ª.q.31.c.princ.

Euang. Luc. 14.

Fecit cœnam magnam.] De viſione diuinæ eſſentiæ. Suppl.q.92.
quantum bonum ſit beatitudo. 12ª.q.2.ar.8.c. & q.3.ar.2.2m. & ar.8.c.
Cum æterna beatitudo per exteriora quædam bona, vt ſunt cibus & potus, diuitiæ & regnum in ſcripturis, ſignificetur, an ergo ad beatitudinem requirantur bona exteriora, 12ª.q.4.ar.7.1m.
Dicere inuitatis vt venirent.] Cur primum oportebat aduentum Chriſti Iudæis prædicari, & ad cœnam hanc vocari. 3ª.q.42.1.c.
Quia parata ſunt omnia.] An Chriſtus ſua paſſione non meruerit nobis ianuam cœli. 3ª.q.49.5.0. An mors Chriſti fuerit operata ad noſtram ſalutem, 3ª.q.51.6.0.
Villam emi, & neceſſe habeo.] An ambitio ſit peccatum. 22ª.q.131.1.0.
Quot modis contingat appetitum honoris eſſe inordinatũ, 22ª. q.131.1.c.
An appetitus dignitatum ſit ambitio. 22ª.q.131.2.2m.
Iuga boum emi quinque.] De auaritia, 22ª.q.118.0.
Vxorem duxi.] De luxuria & eius ſpeciebus 22ª.q.153 & 154.
De gula & ebrietate, 22ª.q.148. & 150.
Exi cito in plateas & vicos.] Quando Apoſtolis dictum ſit vt prædicarent gentibus. 3ª.q.42.1.c.f.
Et adhuc locus eſt.] An ſit certus numerus prædeſtinatorum. 1ª q.23.7.0.
Compelle intrare.] An infideles ſint cogendi ad fidem. 22ª.q.10.8.0.

Dominica 3ª poſt 8am Pentecoſt. Epiſt. 1. Petr. 5.

Humiliamini ſub potenti manu Dei] An humilitas proprie reſpiciat reuerentiam qua homo Deo ſubiicitur 22ª.q.161.2.5m. 2.3m. 3.c.prin. & 4.1m.
quanta virtus ſit humilitas. 22ª.q.161.5.0
Vt vos exaltet.] Quo præmium humilitatis ſit exaltatio, 22ª.q.161.5.3m.
Omnem ſollicitudinem veſtrã proiicientes in eũ.] An ergo nõ ſit licitũ ſollicitudinem habere de temporalibus rebus. 22ª.q.55.6.0. & q.129.
Quot modis ſollicitudo rerum temporalium redditur illicita, 22ª.q.55.6.c. & 12ª.q.108.3.1m. An Dominus improbet ſi quis humano more temporalia procuret, 22ª.q.55.7.3m.
Quoniam ipſi cura eſt de vobis.] An homo ſubſit diuinæ prouidentiæ, 1ª.q.22.2.4m.
Quomodo boni ſubſint diuinæ prouidentiæ, & quomodo mali, ibidem.
Sobrii eſtote] De abſtinentia & ſobrietate. 22ª.q.147. & 149.
Tanquam leo rugiens circuit] De impugnatione dæmonum, 1ª.q.114.0.
Vide Euang. Dominicæ 3ª. Quadrag.

Euang. Luc. 15.

quia hic peccatores recipit & manducat cum illis.] Quibus vitandus ſit conſortius peccatorum. 22ª.q.26.6.1m.
Secundum quid conſortius peccatorum ſit omnibus vitandus, ibidem f.
Cur Chriſtus cum peccatoribus conuerſari voluit. 3ª.q.40.1.c.
Cur Chriſtus interdum à conſortio hominum ſe ſubduxit. 3ª.q.40.1.3m.
De dilectione peccatorum. 22ª.q.25.ar.6 & ſeq.
Ita gaudiũ erit in cœlo ſuper vno peccatore pœnitẽtiã agẽte quã ſuper 99 iuſtis.] An pœnitẽs per pœnitẽtiã recuperet aliquid maius quã innocẽs. 3ª.q.89.3.c.
Si Deus plus gaudeat de pœnitente quam multis innocentibus, & per conſequens magis diligat, an ergo Deus non ſemper magis diligat meliora, 1ª.q.20.4.2m. & 3ª.q.89.3.c.

Dominica 4ª poſt 8am Pentecoſt. Epiſt. Rom. 8.

Exiſtimo quod nõ ſunt condignæ paſſiones] An ergo opera iuſtorũ nõ ſint meritoria vitæ æternæ. 12ª.q.114.1.0. & 1m. præt. De magnitudine gloriæ ſupr. in Euang. Dñicæ 2. poſt 8am Pentecoſt. De patientia. 22ª.q.136.
quia & ipſa creatura liberabitur à ſeruitute corruptionis.] An mundus poſt iudicium innouabitur, Suppl.q.91.1.0.
Sed & nos ipſi primitias ſpiritus habentes, & ipſi intra nos gemimus] An patientia ſuſtinet aliqua propter bonum. 22ª.q.136.5.c.
An bonum ſperatum quia differtur cauſet triſtitiam ibidem.
An beatitudo in hac vita haberi poſſit, 12ª.q.5.3.0.
Adoptionẽ filiorũ Dei.] De adoptione vide Epiſt. Dñicæ infra oct. Natiuit.

Euang. Luc. 6.

Eſtote miſericordes.] quis dicatur miſericors, 1ª q.21.3.c.prin. Quid ſit miſericordia. 22ª.q.30.1.c. prin. quæ hominem maxime ad miſericordiam prouocet 22ª q.30.2.c.præc. Qui ſint maximè miſericordes, 22ª q.30.2.c.
In qua ſignificatione miſericordia ſit virtus. 22ª.q.30.3.c.
Quanta virtus ſit miſericordia. 22ª.q.30.4.0.
Sicut pater veſter.] Cum miſericordia ſit ſpecies triſtitiæ, & Deo non competat triſtitia, quomodo poteſt dici eſſe miſericors. 1ª.q.21.3.c. & 1m.
An miſereri ſit proprium Deo. 22ª.q.30.4.c.
An miſericordia Dei repugnet iuſtitiæ eius. 1ª.q.21.3.2m.
An in omnibus operibus Dei ſit miſericordia & iuſtitia. 1ª.q.21.4.0.
quomodo omnipotentia Dei parcendo & miſerando maxime manifeſtetur, 1ª.q.25.3.3m.
Nolite iudicare.] An ergo non ſit licitum iudicare. 22ª.q.60.2.1m.
quæ requirantur ad hoc vt iudicium ſit iuſtitiæ actus, 22ª q.60.2.c.
An iudicium ex ſuſpicione procedens ſit illicitum. 22ª.q.60.3.0.
De falſo teſtimonio, 22ª.q.70.
In qua menſura menſi fueritis.] In qua iuſtitia hæc diuini iudicii forma habeat locum 22ª.q.61.4.1m.
Quid vides feſtucam] An ergo peccator non poſſit corripere peccatorem. 22ª.q.33.5.0 quot modis contingit peccatorem in corripiendo aliũ peccatorem delinquere, 22ª.q.33.5.c.
Hypocrita.] in quo conſiſtat hypocriſis. 22ª.q.111.ar.2.
An hypocriſis tanquã ſpecies mendacii veritati opponatur. 22ª.q.111.ar.3.0
quale & quantum peccatum ſit ſimulatio, 22ª.q.111.ar.4.0.

Dominica 5ª poſt 8am Pentec. Epiſt. 1. Petr. 3.

Oẽs vnanimes.] De concordia, 22ª.q.29. quid ſit concordia. 22ª.q.29.1.c.
an concordia ex charitate cauſetur. 22ª.q.37.1.c.princ.
quæ concordia laudanda, & quæ vituperãda, 22ª.q.37.1.2m. Quid ſit diſcordia, 22ª.q.37.1.c.prin. An omnis diſcordia in bono ſit peccatũ. 22ª q.37.1.c. & 3m. Ex quo vitio tanquam radice oriatur diſcordia. 22ª.q.37.2.0.
Compatientes] De miſericordia. 22ª.q.30. quomodo compatiamur peccantibus 22ª.q.30.1.1m.
Nõ reddẽtes malum pro malo.] An vindicatio non ſit licita. 22ª.q.108.1.c.
An dominus prohibuerit omnem liuorem vindictæ, 12ª.q.107.2.2m. & 3m
an laudabiliter contumeliæ ſuſtineantur, 22ª.q.72.3.0.
Sed è contrario benedicentes] an ex neceſſitate charitatis ſit, quod aliquis ſigna vel affectus dilectionis inimico exhibeat, 22ª.q.25.9.0.
Coerceat linguam ſuam à malo.] De iniuriis verborum. 22ª.q.72 & ſeq.
Declinet à malo] an declinare à malo & facere bonum ſint partes iuſtitiæ. 22ª.q.79.1. An tranſgreſſio ſit ſpecialis peccatum, 22ª.q.79.2.0.
An omiſſio ſit ſpeciale peccatum. 22ª.q.79.3.0.
Oculi Domini ſuper iuſtos.] quantã curã bonorũ habeat Deus 1ª q.22.2.4m

Sed & ſi quid patimini propter iuſtitiã beati.]De eſt martyrii.22ª q.124.5.o
Timorẽ autẽ eorũ ne timueritis.] Quando timor ſit peccatũ. 22ª.q.125.1.

Euang Luc. 5.

Cum turbæ irruerent in Ieſum vt audirent verbum.] An quis negligens ſci re quæ ſcire tenetur, peccet. 12ª.q.76.2.c.
An lex obliget ignorantes in quorum notitiam poteſt venire per alios. 1 ª. q.90.4 2ᵐ. An ignorantia affectata diminuat culpam, an potius aggrauet. 3ª.q.4.6.8 & 3ᵐ. Quomodo ſenſu teneletur à Deo credibilia.22ª.q.2.ar. 6.c.prin.& 3ª.q.42.1 c.princ. Cum Chriſtum agam agere debuerit perfe- ctiſſimam quomodo igitur prædicauit, 3ª.q.40.1.2ᵐ.
Cur Chriſtus publice prædicare voluerit 3ª.q.40.c.
De prædicatione religioſorum. 12ª.q 188.4.
Aſcendens in vnam nauem quæ erat Simonis.] Cur Chriſtus prædicare vo- luit ſolis Iudæis. 3ª.q 42.1 c.
Duc in altum.] An Dominum miſerit Apoſtolos ad prædicandum gentibus in profundo ignorantiæ iacentibus, 3ª.q.42.1.c.ſi. & 1ᵐ.
Per totã noctẽ laborãtes nihil cepimus. An fides ſit donũ Dei, 21ª.q 6.ar.1
Quomodo Deus quoſdam dando ſcilicet fidem, doceat, quoſdã non doceat. 12ª.q 98.4.2ᵐ. & 22ª.q.2.ar.5.1ᵐ.
Rumpebatur autem rete eorum.] De ſchiſmate. 22ª.q.39 c.
Exi à me Domine.] An exemplo Petri ex reuerentia à ſacramento euchari- ſtiæ abſtinere nos conueniat. 3ª.q.80 10 3ᵐ.
Relictis omnibus.] An ergo conueniat in diuinis præceptis non ſatis exerci- tatos religionem ingredi. 22ª.q.189.1.o.

Dominica 5ª. poſt oct. Pentec Epiſt. Rom 6.

In morte ipſius baptizati ſumus.] Quomodo baptizamur in morte Chriſti. 3ª.q.68.5.c. Quomodo homo baptizatus particeps paſſionem Chriſti. 3ª.q.86.4.1ᵐ. Quomodo commemoretur mors Chriſti in baptiſmo. 3ª.q.66.5.1ᵐ. An baptizatus moriatur æternæ vitæ. 3ª.q.78.7.c.
Conſepulti enim ſumus.] Quo baptizatus cũ Chriſto ſepeliatur 3ª q.51.2 c.ſi.
Vetus homo noſter ſimul crucifixus eſt] De effectibus paſſionis Chriſti.3ª q.49
Ita & vos exiſtimate vos mortuos quidem peccato.] Quomodo Chriſto re ſurgenti debeamus etiam ſecundum animam conformari. 3ª.q.56.2.c.

Euang Matth. 5.

Niſi abundauerit iuſtitia veſtra.] An præcepta nouæ legis ſint meliora præce- ptis veteris legis 12ª q.107.2.2ᵐ. In quo lex noua ſuperabũdet legi vete- ri.12ª.q.107.1.c. An in veteri lege prohibebãtur interiores motus animi. 12ª.q 107.4.c.ſ. An lex noua ſit grauior quam lex vetus. 12ª.q.107.4.o.
De partibus iuſtitiæ 22ª q.79 c. De præceptis iuſtitiæ 22ª. q.122.
Audiſtis quia dictum eſt antiquis Non occides.] Quid antiqui intellexerint per (non occides) 12ª.q.100.2.c. & 12ᵐ.
Ego autem dico vobis.] Quanta poteſtate & auctoritate Chriſtus docebat. 3ª q 42.4.2ᵐ. An Chriſtus propoſuerit præcepta quædam contraria præce- ptis veteris legis, 12ª.q.107.2.2ᵐ.
Omnis qui iraſcitur fratri ſuo, reus erit iudicio.] Quid per iudicium, concilium, & gehennam intelligatur. 22ª.q.158.3.arg.2 & ar 5.1ᵐ.
Quæ ira ſit laudabilis & quæ vituperabilis, 22ª.q.158.1.& 2.c.
De qua ira ſit hic Chriſtus locutus, 22ª.q.158.3.2ᵐ & 3ᵐ.
Qui autem dixerit fratri ſuo] Quis ſit ordo inter hos gradus iræ & gradus dam- nationis, & quomodo explicandus, 22ª.q.158.5.3ᵐ.

Dominica 7ª. poſt octauam Pentec Epiſt. Rom 6.

Exhibete membra veſtra ſeruire iuſtitiæ.] Quomodo membra noſtra exhi- beamus arma iuſtitiæ, cum corpus non ſit capax gratiæ. 12ª.q.99.2.2ᵐ.
Cum enim ſerui eſſetis peccati, liberi fuiſtis iuſtitiæ.] Quotuplex ſit ſerui- tus & quotuplex libertas. 12ª.q.183.4.c. Quid ſit ſeruum peccati vel iu- ſtitiæ, item quid libertas à peccato, & libertas à ſeruitute, ibidem.
Quæ ſit vera ſeruitus & quæ vera libertas ibidem.
Qui ſit quod homo efficitur ſeruus iuſtitiæ aut peccati ibidem.
Quomodo per Chriſtum ſimus liberati, 3ª.q.49.
Quem ergo fructum.] Cur opera vitiorum minus dicuntur fructus quam ope- ra virtutum. 12ª.q.70.4 2ᵐ. De fructibus ſpiritusſancti. 12ª.q.70.
De effectu peccati quantum ad reatum pœnæ. 12ª.q 87.
Nam finis illorum mors eſt.] De effectu peccati. 12ª.q.85.& ſeq.
Gratia autem Dei vita æterna.] Cur non dicatur, ſtipendium iuſtitiæ vita æterna, 12ª.q.114.3.arg.2.

Euang. Mar. 8.

Miſereor ſuper turbã] De miſericordia, vt ſup in Euang. Dñicæ 4ª. poſt 8ᵐ. (Pente.
Si dimiſero eos ieiunos]De ſobrietate gula, & ebrietate, 22ª.q.148 149.150
Et interrogauit eos.]Cur Chriſtus roget ea de quibus certus eſt. 22ª q 99.
Vide de miraculo hoc Euang Dominicæ Lætare. (& c. prin.
Gratias agens.] De gratitudinis actione. 6ª q. 0.60.

Dominica 8ª. poſt 8ᵐ Pentecoſt Epiſt. Rom. 8.

Debitores ſumus non carni.] Quid creatura debeat Deo. 12ª. q.111.1.2ᵐ.
Si enim ſecundũ carnẽ vixeritis.] Quid ſit viuere ſecundũ carnẽ. 12.q.72.2.1ᵐ.
Si autem ſpiritu facta carnis mortificaueritis.] An per pœnitentiam reſtitua- tur homo in priſtinam dignitatem. 3ª.q.89.1.c.
Quicunque enim ſpiritu Dei aguntur, hi ſunt filii Dei.] Quomodo adopte- mur in filios Dei, 12ª.q.114.3 c.ſi.
Per quam virtutem adoptamur in filios Dei, 3ª.q.23.2.c ſi.
Sed accepiſtis ſpiritum adoptionis.] Quid ſit aliquem adoptare. 3ª.q.23.1.c.
Non enim accepiſtis ſpiritum ſeruitutis.] Quis ſpiritus ſeruitutis non conſi- ſtat cum ſpiritu adoptionis & charitatis. 22ª.q.19 d o.& ...c.
Quomodo dicantur filii adoptiui geniti, cum filius adoptiuus non generetur ſed fiat, 3ª.q.23.1.c Quæ ſit differentia inter Deum adoptantem & homi- nem adoptantem, 3ª.q.23.1.c.ſi. Quæ ſit differentia inter hæreditatem bonorum temporalium, & æternorum, 3ª.q.23.1.3ᵐ.
Vide reliqua in Epiſt. Dominicæ infra 8ᵐ. Natiuitatis Domini.
Ipſe enim ſpiritus teſtimonium reddit ſpiritui noſtro.] An quis poſsit ſcire ſe habere gratiam, 12ª.q.112.5.c.
Si autem filii & heredes] An filio adoptiuo debeatur hæreditas ex ipſo iure adoptionis, 12ª.q.114.3.c.ſi & 3ª.q 23.1 c.
Cohæredes autem Chriſti.] Cum Chriſtus ſit naturalis filius patris, & adoptio ſit introducta in defectum naturalis filii, quomodo Deo conueniat nos in filios ſuos adoptare. 3ª.q.23.1.2ᵐ.

Euang Matth. 7.

Attendite à falſis prophetis qui dicuntur falſi prophetæ. 22ª.q.172.4.3ᵐ.
An ſic ſit attendendum à falſis prophetis, vt eis communicari non poſsit. 22ª q.10.ar.5.o.
Quando ſit licitum cum falſis prophetis diſputare. 22ª q.10.7.o.
Intrinſecus autem ſunt lupi rapaces.] Quomodo doctores dicantur lupi rapaces. 22ª q.172.4.3ᵐ.
An hæretici qui ſunt lupi rapaces ſint tolerandi. 22ª. q.11.ar.3.o.
De punitione hæreticorum 22ª. q.11.3.& 4.
A fructibus eorum cognoſcetis eos.] Quomodo cognoſcatur hæreticus. 22ª q.11.2.2ᵐ. & q 5.ar 3.c.
Si omnis arbor bona bonos fructus facit.] An ergo bonum non poſsit eſſe cauſa mali. 1ª.q.49.1.1ᵐ. An tota bonitas & malitia actus exterioris depé deat ex voluntate. 12ª.q.20.c.1ᵐ præcipue.
Et in ignẽ mittetur.] An dãnati torqueantur igne corporeo. Sub q.97.5.o
An damnati in inferno ſola pœna ignis affligantur. Suppl.q.96.1.o.
Sed qui facit voluntatem patris mei.] An ad beatitudinem conſequendam re- quirantur bona opera. 12ª.q.4.21.7.o.

Dominica 9ª. poſt 8ᵐ Pentec Epiſt 1 Cor 10.

Non ſimus concupiſcentes malorũ.] Cur poſt baptiſmum debeamus tãtope- re fugere mala. 3ª.q 49.3ᵐ. & 40.2.c De vitio gulæ. 22ª.q. 148.
Neque idololatræ efficiamini] De actibus latriæ, 22ª.q.84. & ſeq.
Quantum peccatum ſit idololatria. 22ª q.94.3.o.
Neque fornicemur.] De fornicatione. 22ª q.154.2.& 3.
Neque murmuraueritis.] An voluntas hominis debeat ſemper conformari voluntati diuinæ. 12ª.q.19.10.o.
Neque tentemus Chriſtum.] De tentatione. 22ª q 97.o.
Quantum peccatum ſit tentatio Dei. 22ª q.97.4.o.
Hæc autẽ omnia in figura contingebant illis] An lex noua veterem legẽ im- pleat. 12ª.q.107.2.o.
Tentatio vos non apprehendat.] An quis debeat ſe ingerere ad tentationem ſuſcipiendam. 3ª.q.41.2.2ᵐ

Euang. Luc. 16.

Homo quidã erat diues] Vide Euang Dñicæ 1ª. poſt 8ᵐ. Pente. de diuitiis.
Quaſi diſſipaſſet bona ipſius] An diſpenſator teneatur diſpenſare bona ſui Domini ſecundum quod ei ab eo commiſſum eſt. 22ª.q.32.8.c. & 3ᵐ.
Quid ad diſpenſationem requiratur. 22ª.q.185.7.c.
An epiſcopi mortaliter peccent ſi bona eccleſiaſtica quæ procurant, pauperi- bus non largiantur. 22ª.q.185.7.o.
Accipe cautionem tuam, & ſcribe quinquaginta.] An dolus ſit peccatum ad aſtu- tiam pertinens. 22ª.q.55.4.5ᵐ.
An ſcientia adaſtutiam pertineat. 22ª.q.55.o.
Quia filii huius ſeculi prudentiores ſunt.] An vera prudentia poſsit eſſe in pec- catoribus. 22ª.q 47.13.o.
Cur addatur, in generatione ſua. 22ª.q.47.13.2ᵐ
Facite vobis amicos de mammona iniquitatis.] Cur diuitiæ dicantur mam- mona iniquitatis. 22ª.q.32.7.2ᵐ.
In quibus rebus expoſitam diuitias corporales 22ª.q.2.ar.1.potiſſimum.
Quomodo temporalia bona amanda. 12ª.q.126.1.c.
An diuitiæ per ſe ſint ſaluti. 22ª.q.18 3.
Cur Deus det aliquibus abundantiam diuitiarum. 22ª.q.117.1.
An aliquis teneatur ſua diuitias ſuas erogare, vt nihil ſibi reſeruet. 22ª.q.117.2.2ᵐ.
In quanta abundantia eleemoſyna ſit facienda. 22ª.q.32.10.o.
Quantum peccatum ſit diuites non facientes pauperibus. 22ª.q.32.7.3ᵐ.& 66.7.c.

Dominica 10ª poſt 8ᵐ. Pentec. Epiſt 1. Cor. 12.

Scitis quoniam cum gentes eſſetis.] An homo ſine gratia poſsit non pecca- re. 12ª.q.109.8.o.
An homo per ſua naturalia ſine gratia poſsit legem implere. 12ª.q.109.4 o.
Et nemo poteſt dicere Dominus Ieſus] An homo ſine gratia nullum verum cognoſcere poſsit. 12.q.109.1 o.
Diuiſiones vero gratiarum ſunt] Quo plenitudo gratiæ quæ in Chriſto ſicut in capite conſiſtit, ad mẽbra eius diuerſimode redundet. 3ª.q 8.2.c.
Vnicuique autem datur manifeſtatio ſpiritus ad vtilitatẽ] De duplici gratia gratũ faciẽte & gratia gratis data, & earũ diſtinctione. 12ª.q. 111.1.o
De gratiis gratis datis, 22 .q.171.& ſeq.
Alii quidem datur ſermo ſapientiæ.] De diſtinctione gratiarum gratis data- rum. 12ª.q. 111.4.o.
Diuidens ſingulis prout vult.] Cur in vno ſit maior gratia quam in alio. 12ª q.112.4.o.

Euang Luc. 19.

Fleuit ſuper illam.] Quomodo exemplo Chriſti condolendum & compatien- dum ſit peccatoribus, 22ª.q.30.1.1ᵐ.
An Deus, angeli, & homines poſſint compatientes malis hominibus. Suppl.q.94. 2.o.
An homines mali & inuidi non gaudeant de alieno malo. 22ª.q.1.& 2.2.
Eo quod non cognoueris tempus viſitationis tuæ.] Ignorantia Iudæorum de Chriſto, vnde oriebatur. 3ª.q.47.5.& 1ᵐ.& 2ᵐ.
An peccatum Iudæorum maiorum, & minorum ignorantia erat æquale pec- catum. 3ª.q 47.5.c.

Quantum per eorum ſit peccatum infidelitatis,22ª.q.10 [illegible]
Et cœpit eijcere vendentes.] Quomodo ad cuius flagelli verbera vnus homo illo tempore contemptibilis poſſuerit eijcere tantam hominum multitudinem,3ª q 84.[illegible]
An rerum venditio rerum ſacrarum & diuino cultui deputatarum ſit ſacrilegiũ, 22ª.q.99.3.c De Simonia 22ª.q 100.
Domus mea domus orationis eſt.] Cur certus & determinatus locus deputetur orationi,22ª.q.[illegible]4.3.0.
Et erat quotidie docẽs ĩ tẽplo.] An Chriſtus oĩa publice docuerit,3ª q.42.3.0
Dominica 11ª poſt 3ªm.Pentec.Epiſt.1.Cor.15.
Quia reſurrexit] De reſurrectione Chriſti.3ª.q.5[illegible] & ſeq.
Et viſus eſt Cephæ.] Quibus Chriſtus apparuerit,& vbi,3ª q.55.[illegible] & 4m
Viſus eſt & mihi.] Cum Chriſtus ante conuerſionem Pauli aſcenderat,quomodo viſus eſt ab eo,3ª.q [illegible] 3m.
Ego enim ſum minimus Apoſtolorum.] An homo debeat ſe omnibus per humilitatem ſubijcere.22ª.q 161.[illegible]
Quomodo quis abſque falſitate poteſt ſe credere & pronunciare omnibus viliorem,& ad omnia inutilem & indignum. [illegible].q.161.6.[illegible]
Gratia Dei ſum id quod ſum.] De neceſsitate gratiæ,12ª.q.109.0.
Euang.Luc.18.
Qui in ſe cõfidebãt]An præſumere de ſe ex ſolis viribus ſit peccatũ,22ª.q.130.1.0
Quid ſit dicendum præſumptuoſum eſſe,22ª.q.1[illegible] 3m.
Quibus modis committitur præſumptio,12ª.q 130.[illegible]
Quotuplex ſit præſumptio,22ª.q.21.[illegible].c.Quæ præſumptio ſit altera grauior, 22ª.q 2[illegible].Ex quo vitio cauſetur præſumptio oppoſita magnanimitati,22ª.q.21.4.c.pein. Ex quo vitio nutriatur præſumptio oppoſita ſimoniæ,22ª.q.[illegible].4 c.[illegible]
Et aſpernabantur cæteros.] An ſit ſpecies ſuperbiæ,cum aliquis aliis deſpectis ſingulariter vult videri,22ª.q.162.4.0.
Hæc apud ſe orabat] Quibus virtutibus debeat oratio eſſe adornata, vt placeat,Deo ab eoque exaudiatur,22ª.q.83.15 c.potiſſimum.
De religione,deuotione,oratione.22ª q.81.[illegible].83.
Quia non ſum ſicuti cæteri homines.] An iactantia ſit peccatũ,22ª.q 112.1.0
An iactantia oriatur ex ſuperbia,22ª.q 112.[illegible] 2m.
An iactantia huius Phariſæi fuerit peccatum mortale,22ª.q.112.2.c.
Ieiuno bis in ſabbatho.] Cur Phariſæi & diſcipuli Ioãnis potius ieiunabant quam Chriſtus & eius diſcipuli,[illegible].q 40.2.2m.
Decimas do omnium.] De decimis.22ª.q 87.
Publicanus autem ſtans à longe.] Quæ virtus ſit humilitas,22ª.q.161 5.0
Cur humilitas neceſſaria ad orandum,22ª q.8[illegible].15.c
Quia omnis qui ſe exaltat humiliabitur.] quo modo exaltatio tanqua merces reddatur humilitati,22ª.q.161.[illegible]3[illegible].
Dominica 12.poſt 3ª Pentec.Epiſt.2ª.Corinth.3.
Fiduciam autem talem habemus.An vnus alium doceat,3ª.q.117.1.0.
An homo ſolum exhibeat exterius miniſterium,[illegible].q.[illegible] & 1m.
An fides donum Dei,22ª.q.6.[illegible].Quomodo Deus quoſdam miſericordia doceat,& quoſdam iuſtitia non doceat,12ª.q 98.4.2m & 22ª.q.2.[illegible].5.[illegible]
An in hoc maxime poteſtas diuina monſtrata ſit quod diſcipulis ſuis tantam virtutem contulit in docendo, vt gentes quæ nihil de Chriſto audierãt ad ipſum conuerterent,3ª q 43.1 [illegible]
Per Chriſtum ad Deum.] de oratione & ſacerdotio Chriſti,3ª q.21 & q.22.
Non quod ſufficientes ſimus.] An homo ſine gratia nullum verum cognoſcere poſsit,12ª.q.109.1.0.An quis poſsit verè dicere ſe ad quidquis inutilẽ & indoneum.22 q.161.6 [illegible].
Qui & idoneos nos fecit miniſtros.] An Deus eos quos eligit,faciat idoneos ad id ad quod eos elegit,3ª.q.27.[illegible]
Litera n. occidit.] Quomodo litera ſiue lex occidat,12ª.q.[illegible].2m.An & litera euangelij occideret,niſi adeſſet interius gratia fidei ſanãs 12ª.q.106.2.0.
Quod ſi miniſtratio mortis.] An miniſtri noui teſtamenti ſint maioris dignitatis quam miniſtri veteris teſtamenti,3ª.q.[illegible].c ſi.
Cur Apoſtolus legem veterem vocat miniſtrationem mortis & damnationis, legem autem nouam miniſtrationem ſpiritus & iuſtitiæ,12ª.q.108 2,3[illegible]
Euang Marc.7.
Exiẽs Ieſus de finibus Tyri venit per Sidonem Cur Chriſtus in eodẽ loco nõ manſit,ſed ex vno ad alium prædicandi cauſa ſe contulit,3ª.q.40.1.c.
Et deprecabantur eum vt illi imponat manum.] An debeamus pro aliis orare,12ª.q 83.7 [illegible].An oratio alicui vtilis proſit,3ª.q.83.2ª.& 1m.
An bona intentio aliena,ſiue aliena,& ſiue profeſsio aliena alteri prodeſſe poſsit,3ª.q 68.[illegible].0.
Et apprehendens eum ſeorſum] Cur Chriſtus hunc mutũ & ſurdum virtute ſua diuina non ſanauit ſed paulatim mediante corpore ſuo curare voluit,3ª q.44.3.2m.De ceremoniis & ritibus baptiſmi,[illegible].q.[illegible].0 & q.71.0.
Et ſuſpiciens in cælum ingemuit.] An omnis pœna ſit propter aliquam culpam,12ª.q.8[illegible].0.
Et præcepit illis ne cui dicerent] An Chriſtus intendebat eos per virtutem diuini præcepti obligare præcipiendo eis ne dicerent,12ª.q.104.4.1m. 3ª.q [illegible],& q 44.[illegible].2m.
Quanto magis eis præcipiebat tanto plus prædicabant.] An ergo Chriſto fuerint inobedientes 22ª q 104.4 1m.
An Anima Chriſti non habuerit omnipotentiam reſpectu executionis propriæ voluntatis,3ª.q.[illegible]4.[illegible].2m.
Dicentes benè omnia fecit.] De gratiarum actione,22ª q.106.0.
Dominica 13 poſt 3ªm Pentec.Epiſt ad Gal.3.
Abrahæ dictæ ſunt promiſsiones]An promiſsio hæc facta ſit Abrahæ propter ipſius meritum,an vero ex gratuita Dei electione,& vocatione,12ª q.98.4 c
Et ſemini eius.] An alio modo quam per ſemen Abrahæ,Chriſtum,ſaluari potuimus,12ª.q.98.5.2m.& 98.2.4m,& 22,[illegible]

Quæ poſt quadringentos & triginta annos facta eſt lex.] An lex vetus fuerit data congruenti tempore,12ª q.98.6.0.
Nã ſi ex lege hæreditas]An lex vetus iuſtificet 12ª q. 8 c.& 1m.& q.101.12.0
Lex propter tranſgreſsionem poſita eſt.] An lege actus & officiũ ſit punire tranſgreſſores. 12 q.92 2.4m.[illegible]
Ordinata per angelos] An lex vetus data fuerit immediate à Deo,an potius per angelos. 12ª.q 98.3.0.
In manu mediatoris.] An Chriſtus ſit mediator Dei & hominum,& ſecundũ quam naturam,3ª q.26.0.
Euang.Luc.10.
Tentans eum]De tentatione Dei, 22ª.q.97.0.
Quid faciendo vitam æternam poſsidebo] An bona opera requirantur ad beatitudinem ſiue vitam æternam 12ª.q.[illegible].0.
Diliges Dñm Deum tuũ ex toto corde tuo] Quid ſit dilectio,12ª q.27.1.0.
An conuenienter mãdetur quod Deus diligatur ex toto corde,22ª.q 44.4.0.
Quid ſit Deum diligere ex toto corde,& ex tota anima,& ex omnibus viribus & ex omni mente,22ª q.4[illegible].0.
An præceptum hoc dilectionis Dei poſsit ſeruari in via,22ª.q.44.6.0.
An peccans venialiter diligat Deum ex toto corde,22ª.q.44 [illegible]1m.
De hoc præcepto vide plura infra in Euang.Dominicæ 13 poſt 3ªm Pẽte.
Et proximum tuum ſicut teipſum.] Quomodo proximus ſit diligendus.22ª q.44.7 c.
Homo quidam deſcendebat.] De ſtatu innocentiæ primi hominis quantũ ad intellectum & voluntatem.1ª.q.94.& ſeq.vſque ad 102m.
De peccato primi hominis,22ª.q.163 0.
De pœnis peccati primorum parentum.22.q.164ª.0.
De peccato originali,12ª.q.81.& 82.
Abeuntes ſemiuiuo relicto.] Quouſque bonum naturæ per peccatum fuerit diminutum,12ª.q.85.[illegible].&[illegible]
Accidit vt ſacerdos quidam deſcenderet eadem via,& viſo illo præteriit.] An ceremoniæ & ſacrificia veteris legis habebant virtutem iuſtificandi tempore legis,12ª.q.103.2.0.
An præcepta moralia veteris legis iuſtificabant,12ª q.100.12.0.
Samaritanus autem.] An ſalus noſtra ſit aſcribenda Chriſto,12ª q. 91.5.1m & 22ª q.[illegible].7.c.
Alligans vulnera.] Quot ſint vulnera quibus humana natura per peccatum vulnerata eſt.12ª.q.85.3.0.
Infundens oleum & vinum.] De ſacramentis inſtitutis tanquam remedio contra vulnera humanæ naturæ,3ª.q.60.& ſeq.
Quæcunque ſupererogaueris.] De conſiliis, 12ª.q 108.[illegible].0.
Quis horum tibi videtur tibi proximus fuiſſe illi.] Quis ſit noſter proximus. 22ª.q.44.7.c.
Dominica 14ª Epiſt Gal.5.
Caro n.concupiſcit aduerſus ſpiritum.] Quomodo caro & ſpiritus mentem humanam ad diuerſa & contraria moueat atque impellat, 22ª.q.[illegible] 4.[illegible] prĩnc.
Quomodo opera carnis & fructus ſibi mutuo contrarientur, 12ª.q.[illegible] 4.c.
Qui fructus ſpiritus quibus operibus carnis opponantur,12ª.q.[illegible] 4 0.
An ſicut caro concupiſcit aduerſus ſpiritum,ita etiam animi carnales aduerſantur profectui ſpirituali,22ª.q.1[illegible].2m.
Manifeſta ſunt opera carnis.] Cur opera carnis non dicuntur fructus carnis, ſicut opera ſpiritus dicuntur fructus ſpiritus,12ª q.70.4.1m.
Quæ dicantur hic opera carnis,12ª.q.[illegible].2.0.
An peccata ſpiritualia etiam hic dicantur opera carnis,ibidem.
De peccatis & vitiis,12ª.q.7[illegible].& ſequentibus.
Quæ talia agunt,regnum Dei non poſsidebunt.] Quibus peccatis debeatur pœna æterna,12ª.q.87.[illegible].0.
Fructus autem ſpiritus] An fructus ſpiritus ſancti ſint actus.12ª.q.70.1.0.
An conuenienter hic ab Apoſtolo enumerentur,12ª q [illegible].0.
Qui Chriſti ſunt,carnem ſuam.] Quis propriè dicatur eſſe Chriſti ſiue Chriſtianus, 3ª.q.[illegible]1m.
Euang Luc.17.
Dum iret in Hieruſalem,tranſibat per mediam Samariam.] Cur Chriſtus nõ egit vitam ſolitariam, ſed inter homines diuerſorum locorum & regionum conuerſatus eſt,3ª.q. 40.[illegible]
Decem leproſi.] Quid per leproſum ſignificetur, vide Dominicã 3m.poſt Epiph.in Euang.
Ieſu præceptor.] De nomine Ieſu,3ª q.[illegible].0.
Miſerere noſtri.] Quid ſit miſereri ſiue miſericordia, 22ª.q.30.[illegible] prin.& [illegible] princ.
Ite oſtendite vos ſacerdotibus.] Cur Dominus iam mundatos à lepra mittit ad ſacerdotes,12ª q.102. [illegible] & 103.[illegible] & [illegible].
Quem ritum ſeruabant ſacerdotes in purificatione leproſi, 12ª.q.102.5 7m.
De confeſsione peccatorum ſacerdoti facienda,Suppl q[illegible] & ſeq.
Cecidit in faciẽ eius.] An Deus ſit adorãdus corporali adoratione,22ª q.84.2.0
Gratias agens. De gratiarum actione,22ª.q.10[illegible] 0.
Quanta gratia ſit ingratitudo,22ª.q 10[illegible].2.0
Non eſt inuentus qui daret gloriam Deo.] Quale & quantum peccatum ſit ingratitudo,22 q.10[illegible].2.& 3.
Dominica 15ª poſt 3ªm Pent Epiſt.Gal.6.
Non efficiamur inanis gloriæ cupidi.] Quid ſit gloria,22ª.q.132.[illegible]
Quot modis gloria dicatur vana & inanis,ibidem.
An inanis gloria ſit peccatum mortale 22ª q 132 3 0.
Huiuſmodi inſtruite in ſpiritu lenitatis.] Quis ſit ordo in corripiendo fratrem & quomodo ſe in correptione habere debeat,22ª.q.33,[illegible]
De manſuetudine & clementia,22ª.q.157 0.
Alter alterius onera portate.] An ſupportatio opponatur correctioni fraternæ,22ª.q.33.[illegible]3m.Quomodo peccantes dicantur ſupportari,22ª q.[illegible] 3m.
Quomodo

Quomodo tolerandi ſint mali.22æ.q.108.r.2m.& 4m
An malo non ſit reſiſtendum.22æ.q.188.3.1m.
Nam ſi quis exiſtimat ſe aliquid eſſe.] De præſumptione,22æ q.130.o.& De ſpeciéb.ſuperbiæ,22æ.q.162.4.o.
Et ſic in ſemetipſo tantum gloriam habebit & non in altero.] An peccatum ſit, alteri vitia ſua proponere, vt per comparationem eius videatur corripient ſanctus & iuſtus,22æ.q.23.5.c.
Communicet autem is qui catechiſatur. De catecheſi,3a.q.71.1.& 4.
Quæ ſeminauerit homo, hæc & metet.} An opera bona ſint meritoria vitæ æternæ,12æ.q.114.3.o.
An peccata quæ contra charitatem ſunt,ſint meritoria mortis & corruptionis æternæ,12æ.q.87.5.& Suppl.q.99.1.o.
Bonum facientes non deficiamus.)De perſeuerantia,22æ.q.137.o.
Ad omnes.) An omnibus ſit benefaciendum,22æ.q.31.2.o.
Maxime ad domeſticos fidei.) An magis debeamus diligere meliores quam nobis coniunctiores,22æ.q.26.7.o.
Euang Matth.6.
Nemo poteſt duobus Dominis ſeruire.) Qualibus duobus Dominis ſeruire non poſſumus.12æ.q.1.ar.5.
Sed contra.) an ſubditi teneantur ſuis ſuperiorib.in omnib. obedire,22æ.q.104.5.o.
In quibus prælato non ſit obediendum.22æ.q.33.7.5m.
Aut enim vnum odio habebit.) An Deus poſſit odio haberi,22æ.q.34.1.
Quid ſit odium,ibidem c.
Et alterum contemnet.)Quid ſit peccare ex contemptu,22æ.q.186.9.3m.
Ne ſolliciti ſitis animæ veſtræ)De ſollicitudine. Vide Epi.Dñic.5æ poſt 8.Pē.
Sit enim pater veſter quia his omnib.indigetis.) Si Deus ſciat deſideria noſtra & indigentiam cur igitur ei preces porrigimus,22æ.q.83.2.1m.
Primum quærite regnum Dei. & cætera adiicientur vobis.) An temporalia bona cadant ſub merito,12æ.q.114.a.10.o.
Quomodo temporalia bona poſſunt licite deſiderari,12æ.q.99.6.c.ſi.& 2m & 22æ.q.83.6.o. Ad quæ bona ordinet hominem lex noua, & ad ea quæ lex vetus,12æ.q.91.5 c.prin.& 99.6.o.
Dominica 2a poſt 8am.Penteco Epiſt.ad Epheſ.3.
Huius rei gratia flecto genua mea.) An perſeuerātia indigeat auxilio gratiæ,12æ.109.10.o.& 22æ q.137.4.o
Flecto genua.) An adoratio importet actum corporalem.22æ.q.84.2.o.
Ex quo omnis paternitas.) An hoc nomen (pater) ſit proprie nomen diuinæ perſonæ,1a.q.33.2.o. An hoc nomen (pater) per prius dicat reſpectum ad filium quam ad creaturam,1a.q.33.3.o.
Paternitas in cælo) Quomodo in cæleſtibus ſit paternitas,1a.q.45.5.1m.
Virtutem corroborari.)De fortitudine,22æ.q.123.o.
Chriſtū habitare per fidē.) An credere ſit ad ſalutē neceſſariū.22æ.q.2.ar.3.o
An ſit donum Dei,22æ.q.6.ar.1.
In charitate radicati & fundati.) Cur charitas radici & fundamento comparetur,22æ.q.23.8.1m
Vt impleamini in omnem plenitudinē Dei.) An ergo plenitudo non ſit propria Chriſto,3a.q.7.ar.10.o.2m.præcipue.
Euang Luc.7.
Ecce defunctus efferebatur.) An homo in ſtatu innocētiæ erat immortalis,1a.q.97.& 4. An mors ſit pœna peccati,12æ.q.85.5.o.& 22æ.q.164.1.o.
De qualitate animæ exeuntis.Suppl.q.70.
De ſuffragiis mortuorum.Suppl.q.71.o.
An ſepelire mortuum ſit ſpecies eleemoſynæ,22æ.q.32.2.c.& 1m.
Et turba multa cū illa.) An dolorem compatientis mitiget triſtitiā.12æ.q.38.3.o.
Miſericordia motus)De miſericordia vt ſup.in Euā.Dom.4.poſt 8am Pēt.
Noli flere.) Ad deius mitiget triſtitiam,12æ.q.38.2.o.
Et accesſit & tetigit loculum.) Cur Chriſtus in faciendis miraculis circa homines,nō ſolus eſt ſola poteſtate diuina,ſed aliud ad humanitatem eius pertinens apponere voluit,3a.q.44.3.2m.
Et recedit qui erat mortuus)Sic hic mortuus, & quidam alij ſint à Chriſto reuocati ad vitam,an ergo Chriſtus primo non reſurrexerit,3a.q.53.3.2m
Magnificabant Deum.)De gratiarum actione,22æ.q.106.o.
Dominica 17a poſt 8am.Pente.Epiſt Epheſ.4.
Cum omni humilitate & manſuetudine.)De humilitate,22æ.q.161.
De manſuetudine.22æ.q.157.
Cum patientia ſupportantes.)De patientia,22æ.q.161. De ſupportatione fratrum,vide Epiſt.Dominicæ 5æ poſt 8am Penrecoſt.
In vinculo pacis.) De pace & concordia,vt ſup.in Euā.feriæ 3æ poſt Paſcha.
Vnum corpus.)Quomodo tota eccleſia dicatur vnū corpus,3a.q.8.1.c.prin.
In vnam ſpem vocationis veſtræ.) Quomodo bona ſpiritualia poſſint ſimul ex integro à plurib.poſſideri,12æ.q.28.4.3m.
Vna fides.) Quomodo fides ſit vna,22æ.q.4.ar.6.o.
Vnum baptiſma.} Quomodo baptiſma dicatur vnum.3a.q.66.9.o.
Et in omnib.nobis)Quomodo Deus ſit in omnib.reb.1a.q.8.ar.1.& 3.
Euang Luc.14.
Dum intraret Ieſus in Domum cuiuſdam principis Phariſæorum)Cur Chriſtus cum peccatorib.conuerſari & manducare voluerit,3a.q.40.1.c.
Si licet ſabbato curare.) An Chriſtus curādo hominē in ſabbatho,ſabbathum non violauerit,3a q.40.4.1m. De ſanctificatione ſabbathi,22æ.q.122.4.
Intendens quomodo primos accubitus eligerent.) De ambitione, vt ſupra in Euang.Dominicæ 2æ poſt 8am Penteco.
Non diſcumbas primo loco.)De 4a ſpecie ſuperbiæ,162.4.
Recumbe in nouiſſimo loco.) An homo debeat ſe omnib. per humilitatem ſubiicere,22æ.q.161.3.o
Quia omnis qui ſe exaltat.) Quomodo humilitati promittatur ſpiritualis exaltatio,22æ.q.161.5.3m.
Dominica 18a poſt 8am Pente.Epiſt.1.Corinth.1.
Gratias ago Deo meo.)De gratiarum actione & gratitudine, 22æ.q.106.o.
Pro vobis.)An debeamus pro aliis orare,22æ.q.83.7.o.
Ita vt nihil vobis deſit in vlla gratia.) Quomodo homo dicatur eſſe plenus gratia 3a.q.7.ar.10.c.
Confirmabit vos vſque in finem.) An perſeuerantia indigeat auxilio gratiæ,22æ q.137.4.o.& 12æ.q.109.9.& 10. Vtrum quis poſſit ſibi promereri finalem perſeuerantiam,12æ.q.114.7.o.
Sine crimine.) Quot & quæ ſint vitia capitalia,12æ.q.84 4.
Euang Matth 22.
Acceſſerunt ad Ieſum Phariſæi , & interrogauit.) quando ſit licitum cum hæreticis diſputare,22æ.q.10.7.o
Tentans eum.) de tentatione,22æ q.97.o. De ſimulatione,22æ.q.111.
Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde.) De hoc præcepto, Vide Euan.Dominicæ 13æ poſt 8am.Pentecoſt.
An Deus poſſit hic totaliter amari,22æ.q.27.5.o
An diuinæ dilectionis ſit aliquis modus habendus,22æ.q.27.6.o.
Hoc eſt maximum)Cur hoc præceptum de charitate Dei ſit maximum, 22æ.q 44.ar.6.
Secundum autem ſimile eſt huic) Cum charitas ſit vna virtus, quorſum duo præcepta de ea dantur,22æ.q.44.2.1m.
Cum debeamus quatuor diligere,Deum,nos,proximum,& corpus proprium cur non dantur quatuor præcepta,22æ.q.44.2.1m
Cuius filius eſt dicunt ei Dauid.) An Chriſtus ſumpſerit carnem de ſemine Dauid,3a.q.31.2.o.
Quomodo ergo Dauid vocat eum Dominum }An hæ ſint veræ, homo eſt Deus,& Deus eſt homo,3a.q.16.1.& 2.
Dominica 19a poſt 8am Pente.Epiſt.Epheſ 4.
Renouamini ſpū mētis veſtræ & induite nouū hominē) An iuſtificatio impij conſiſtat in peccatorum remiſſione & gratiæ infuſione,12æ.q.113.1.& 2.
An declinare à malo.& facere bonum ſint partes iuſtitiæ.22æ.q.79.1.o.
Propter quod deponentes mendacium.)De mendacio,22æ.q.110.10.
Loquimini vnuſquiſque veritatem)de virtute veritatis.22æ.q 109.o.
Iraſcimini & nolite peccare.) Quando iraſci ſit licitum & quando non 22æ.q 158.1.o.& 2.o.
Sol non occidat ſuper iracundiam veſtram.) An ira ſi continua ſit, gignat odium,22æ.q.158.6.2m.
Iam non furetur.)de furto& rapina,22æ.q.66.
De ludis & luſoribus.22æ.q.168.
An liceat eleemoſynas fieri de illicite acquiſito,22æ q.32.7.o.
Quando liceat alicui furari vt eleemoſynas largiatur,22æ.q.32.8.1m.& q.66,7.3m.an liceat alicui furari propter neceſſitatem,22æ.q.66.7.o.
Euang. Matth.9.
Aſcendit Ieſus in nauiculam.)an Chriſtus aſſumpſerit corpus carnale & terreſtre cum eius defectib. & qualitatib.3a.q.5.2.o.& 14.1.& ſeq.ar
Et ecce offerunt ei paralyticum.)an bñficia ſit actus charitatis,22æ.q.31.1.o
Quibus ſit benefaciendum 22æ.q.31.2.& 3 o.
Vidēs autem Ieſus fidem illorum,dixit paralytico, confide.) An ergo homo poſſit alteri mereri primam gratiam,12æ.q.114.6.1m,
An aliena deuotio proſit alteri,vt ſup.in Euan.Domi.12æ.poſt 7am Pētecoſ.
Remittuntur tibi peccata tua)de contritione peccatorum Suppl.q.1.& ſeq.
De confeſſione & ſatisfactione peccatorum,Suppl.q.6.& q.12.
Cum vidiſſet Ieſus cogitationes) an anima Chriſti in verbo cognoſcat omnia,3a.q.10.2.o.
Hic blaſphemat)Blaſphemia quid ſit,& quod modis contingat, 22æ.q.13.1.c,
blaſphemia vnde tanquam ſi ia oriatur,22æ q.158 7.1m.potiſſimum.
Surge tolle lectum.)an mors & alij defectus corporales cauſantur ex peccato,12æ.q.85.5.o.& 3a.q.14.3.1m.
Timuerunt.)De timore,12æ.q.41.& 42 & 22æ q.19.o.
Dominica 10a poſt 8am.Pente.Epiſt Epeſ.5.
Videte quomodo caute ambuletis, non quaſi inſipientes, ſed vt ſapientes) Quæ ſit vera prudentia,22æ.q.47.13 c præcipue.
An vera prudentia ſit in peccatoribus.22æ.q.47.13 c.
An ſit in omnibus habentib.gratiam.12æ.q 47.14.o.
Sed intelligentes quæ ſit voluntas Dei.)de duplici voluntate,Dei ſigni videlicet & beneplaciti,1a.q.19 11.o.de duplici cognitione diuinæ voluntatis,22æ.q 97.2.1m.
Nolite inebriari vino)De ebrietate,22æq.150 Ebrietas q d ſit,22æ q 150.1.c
an ebrietas ſit peccatum,& quale.22æ.q.150.2.& 3.
an aliquis inebrians ſe ſibi vomitum ex conſilio medici excitet,peccet,22æ.q 150 2.3m ;an ebrius mereatur duplices maledictiones,22æ.q.150.4.1m.& 12æ.q.76 4.
Vino.)an vſus vini totaliter ſit illicitus,22æ.q.149.3.o.
Quib.maxime ſit abſtinendū à vino & ſimili potu inebriāte.22æ.q.149.4.o
In quo eſt luxuria)an ex vſu vini prouocetur cōcupiſcentia & libido.22æ.q 148.8.1m.& q.149.4.c. De luxuria & eius ſpeciéb.22æ.q.153.& 154.
Domino gratias agentes]de gratiarum actione,22æ.q.106.o.
Euan.Matth.22.
Loquebatur Ieſus in parabolis.]Cur Chriſtus in parabolis voluit loqui,3a.q 42.3.c ſi.& 3m.
Qui fecit filio nuptias ſuas)de incarnatione Dei ſiue coniunctione naturæ diuinæ cum humana,3a.q.1 & ſeq.
De ſacramento matrimonij eiuſque ſignificatione, Suppl.q.42.1.potiſſimum,
De gratia Chriſti ſecundum quam eſt caput eccleſiæ,3a.q 8.
Et miſit ſeruos ſuos)vide ſup.in Euang Dominicæ 2æ poſt 8am Pentecoſt.
Et contumeliis affectos occiderunt]quorum peccatum ſit ingratitudo,qua benefacientib.male ſit,22æ.q.107.3.c.ſi.

Iratus eſt

Iratus eſt.] Quomodo Deo tribuatur ira.1a.q.3.2.2m
At ille obmutuit.] An in iudicio cognoſcit quilibet peccata quæ fecit, Suppl. q.87.1.o
In tenebras exteriores.] An damnati erunt in tenebris corporalib. Sup.q.97.4.o
Ibi erit fletus.] An in damnatis erit fletus corporalis, Suppl. q.97.3
Et ſtridor dentium.] An damnati perpetientur frigus, Suppl. q.97.1.3m.
Cum damnati non affligantur ſola pœna ignis, cur igitur in eorum damnationis expreſſione fit ſola mentio ignis. Suppl. q.97.1.1m
Multi ſunt vocati, pauci vero electi.] An non omnes Chriſtiani ſint ſaluandi Sup.q.99.4.o
Dominica 21a poſt 8am. Pentecoſt. Epiſt. Epheſ. 6.
Quoniam nobis non eſt colluctatio aduerſus carnem & ſanguinem.] An homines à dæmonib. impugnentur. 1a.q.114.1.
Quomodo diaboli hominem impugnent, & ad peccatum inducere conentur, 12ae.q.80.1 & 2. An omnia peccata procedant ex ſuggeſtione & tentatione dæmonum, 1a.q.114.3.o. & 12ae.q.80.4.o
An homo hominem non tentet, 1a.q.114.2.c
An homo valeat reſiſtere diabolo, 1a.q.114.1.2m. & 12ae.q.80.3.o.
An diabolus ſemel ab aliquo repulſus & ſuperatus, deſiſtat ab eo tentando, 1a q.114.4.o.
Sed aduerſus principes & poteſtates.] An in dæmonib. ſit prælatio, 1a q.109.2.o.
Aduerſus mundi rectores.] An diabolus ſit rector & caput malorum, 3a q.8.7.o
Contra ſpiritualia nequitiæ in cæleſtib.] Vtrum aer iſte ſit locus pœnalis dæmonum. 1a.q.64.1.o
Vt poſſitis reſiſtere.] Quomodo homo reſiſtat impugnationi dæmonum, 1a q.114.1.2m
State ergo ſuccincti lumbos veſtros.] De caſtitate. 22ae.q.151.o.
Induti loricam iuſtitiæ.] De iuſtitia 22ae.q.58.o.
In omnibus ſumentes ſcutum fidei.] De effectib. fidei, 22ae.q.7.o
Euang. Ioan. 4.
Erat quidam regulus cuius filius infirmabatur.] An mors & alij defectus corporales naſcantur ex peccato, 12ae q.85.5.o & 3a q.14.3.1m.
Cur aliquorum corpora pluribus defectibus ſubiaceant, quorundam vero paucioribus. 12ae.q.85.5.1m.
Cum per baptiſmum liberemur ab omni peccato, cur non ſtatim etiam liberamur ab omni pœna peccati & pœnalitatibus huius vitæ, 12ae.q.85.5.2m
Niſi ſigna & prodigia videritis non creditis.] Cur miracula dicantur ſigna, & cur prodigia, 22ae.q.178.1.3m. An miracula non cunctant aut ſaltem diminuant meritum fidei, 1a q.55.5.2m. & 3m & 22ae.q.2.ar.10.o.
De miraculis vide plura in Euan. Dominicæ Lætare & in feſto Aſcenſionis Domini.
Dicit ei Ieſus vade filius tuus viuit.] An anima Chriſti in verbo cognoſcat omnia, 3a.q.10.2.o. An anima Chriſti habuerit omnipotentiam reſpectu executionis propriæ voluntatis, 3a.q.13.4.o.
Et credidit ipſe.] Quid credere, q.2.ar.1. An credere explicite myſterium Chriſti ſit de neceſſitate ſalutis apud omnes, 22ae.q.2.ar.7.o.
Dominica 22a poſt 8am. Pentecoſt. Epiſt. ad Phil. 1.
Confidimus in Domino Ieſu quia qui cœpit in vobis.] De ſpe, 22ae.q.17.
Quid fiducia, 22ae.q.129.6.c. & 3m
An aliquis alteri poſſit ſperare beatitudinem æternam. 22ae.q.17.3.o
An homo conſtitutus in gratia requirat auxilium gratiæ, 12ae.q.109.10.o. & 22ae.q.137.4.o.
An aliquis poſſit perſeuerantiam mereri, 12ae.q.114.9.o
Et hoc oro.] An debeamus pro aliis orare. 22ae.q.83.7.
Vt charitas veſtra magis abundet.] An charitas augeatur 22ae.q.24.4.o.
An augeatur per additionem, 22ae.q.24.5.o. An quolibet actu charitatis charitas augeatur, 22ae.q.24.6.o. An charitas poſſit in hac vita eſſe perfecta, 22ae.q.24.8.o. De gradib. charitatis, 22ae.q.24.9.o
Euang. Matth. 18.
Qui debebat ei decem millia talenta.] Quomodo homo per peccatum mortale fiat reus æternæ damnationis, 12ae.q.87.4.o
Miſertus autem Dominus.] Quomodo in iuſtificatione impij inueniatur miſericordia Dei, 1a.q.21.4.1m
Ille autem noluit.] Qui merentur auferentur aliorum & qui minime, 22ae.q.30.2.o.
Videntes autem conſerui eius ſtrati ſunt.] An angeli doleant de malis eorum quos cuſtodiunt. 1a.q.113.7.o.
Quoadúſque redderet vniuerſum debitum.] An peccata dimiſſa redeant per ſequens peccatum, 3a q.88.1.o. An peccata dimiſſa non redeant per ingratitudinem quæ incurritur per odium fraternum, 3a.q.88.2.o
Si non remiſeritis.] De odio proximi, 22ae.q.34.2. & 3.
De inuidia, 22ae q.36.o. De iniuria verborum, 22ae.q.72. & ſeq.
Dominica 23a poſt 8am. Pentec. Epiſt. Philip. 3.
Imitatores mei eſtote.] Quomodo minores debeant imitari maiores, 22ae.q.2.ar.6.3m.
Nunc autem & flens dico inimicos crucis.] Quomodo compatiendum ſit peccatorib. in ſup. in Euan. Dominicæ 10. poſt 8am Pentecoſten.
Quorum Deus venter eſt.] Quomodo gulæ deditorum Deus ſit venter, 1a. q.63.1.c. & 22ae.q.1.ar.3. Sed contra.
Noſtra autem conuerſatio eſt in cælis.] Cum Apoſtolus adhuc in terris conuerſabatur, quomodo eius conuerſatio erat in cælis, 22ae.q.24.8.1m.
Vnde etiam ſaluatorem expectamus.] Vnde ſpes & fiducia oriatur, 22ae. q.17.1.2m. & 3m. & 22ae.q.129.6.c & 2m
Qui reformabit corpus humilitatis noſtræ.] De conditionib. beatorum reſurgentium Suppl. q.81. & ſequentibus.
Qua etiam poſſit ſubiicere ſibi omnia.] De omnipotentia Dei, 1a. q.25.o.
Euang. Matth. 22.
Magiſter ſcimus.] De adulatione 22ae.q.115.o.
Quia verax es.] De virtute veritatis, 22ae.q.109.o.
De mendacio, 22ae.q.110.o.
Non enim reſpicis perſonam hominis.] De acceptione perſonarum. 22ae.q.63.
Cognita autem Ieſus nequitia eorum.] An anima Chriſti in verbo cognoſcat omnia, 3a.q.10.2.o.
Quid me tentatis hypocritæ.] Tentare quid, 1a.q.114.2.c. & 22ae.q.97.1.c.
Quid hypocriſis, 22ae.q.111.1.c. & 2.
An hypocriſis opponatur virtuti veritatis, 22ae.q.111.3.o.
Quale peccatum ſit hypocriſis, 22ae.q.111.4.o.
Reddite quæ ſunt Cæſaris Cæſari.] Quæ debeantur principib. & ſuperiorib. in dignitate conſtitutis, 22ae.q.102.2.3m.
An teneantur Chriſtiani ſæcularib. poteſtatib. obedire. 22ae.q.104.6.o.
An ſi quis lædat principem, grauius peccet quam ſi lædat priuatam perſonam 22ae.q.61.1.c
An ſi princeps quippiam violenter à ſuis ſubditis extorqueat, teneatur ad reſtitutionem 22ae.q.66.8.c. & 3m.
Quomodo liceat principi vti coactione & violentia in ablatione aliorum bonorum. Ibidem.
An princeps teneatur ad reſtitutionem bonorum à latronib. ablatorum, ſi per eius defectum & negligentiam latrones increſcant, 22ae.q.62.7.c.
Et quæ ſunt Dei Deo.] De religione & eius actib. 22ae.q.81. & ſeq.
De oblationib. 22ae q.86. De decimis, 22ae.q.87.o
An homines teneantur dare decimas ex neceſſitate præcepti, 22ae.q.87.1.o.
Quibus decimæ ſint dandæ, 22ae.q.87.3.o.
Dominica vltima poſt 8am. Pentecoſt. Epiſt. Ierem. 23.
Suſcitabo Dauid germen iuſtum.] De incarnatione Chriſti, 3a.q.1. & ſeq.
An Chriſtus ſumpſerit carnem ex ſemine Dauid, 3a.q.31.2.o.
Et regnabit rex & ſapiens erit & faciet iudicium.] Cur prudentia & iuſtitia ſunt maxime propriæ regi. 22ae.q.50.1.1m.
Dominus iuſtus noſter.] An Chriſtus fuerit ſanctificatus in primo inſtanti ſuæ conceptionis, 3a.q.34.1.o.
Cum diſtinctione gratia Chriſtus tantum naſciturus aſſeritur, 22ae q.14.1.2m
Et non dicent vltra, viuit Dominus qui eduxit filios Iſrael de terra Aegypti.] Cur tempore noui teſtamenti non amplius commemorentur beneficia præſtita ante aduentum Chriſti, ſed beneficia præſtita nobis per Chriſtum, 12ae.q.103.3.c & 4m. potiſſimum.
Euang. Ioan. 6.
Vide Euan. Dominicæ Lætare, illud in hac dominica legitur.
In dedicatione Eccleſiæ Epiſt. Apoc. 21.
Vidi ciuitatem ſanctam.] Quam ſit ſancta eccleſia in ſtatu patriæ, 3a.q.8.3.2m.
De ſanctorum beatitudine, Suppl. q.93.
A Deo parata.] Quomodo Chriſtus influat in membra eccleſiæ, 3a.q.8.6.c.
De neceſſitate gratiæ, 12ae.q.109.o.
Ornatam viro ſuo.] De dotibus beatorum, Suppl. q.95.o.
Ecce tabernaculum Dei cum hominibus.] Tabernaculum veteris legis quid ſignificabat, 12ae.q.102.4.2m.
Cur templum erigatur, & in quorum honorem & memoriam, 22ae.q.84.2.1m.
Cur determinatum aliquis locus eligatur ad Deum orandum, 22ae.q.84.3.o. ſed 2m. præcipue.
Et ipſi populus eius erunt.] Quomodo Deus ſit in ſanctis, 1a.q.8.3.c. prin.
Et abſterget Deus omnem lacrymam.] An delectatio requiratur ad beatitudinem, 12ae.q.4.1.o. An triſtitia & dolor conſiſtat cum beatitudine & ſimul ſine ratione, 3a.q.15.3.3m. Omnia quæ exiguntur ad beatitudinem, 12ae.q.4.o.
Euang. Luc. 19.
Et ipſe quærebat.] De diuitiis vide Euan. Dominicæ 9a poſt 8am. Pentecoſt. & 17a. poſt 8am Pentecoſt.
Quia hodie in domo tua oportet me manere.] Cur Chriſtus cum peccatoribus.
Conuerſari voluit, 3a q.40.1.c. Vide Euang. Dominicæ 3a poſt 8am Pentecoſt.
Excepit illum gaudens.] An Zachæus recipiendo Chriſtum magis honorauerit eum quam centurio, dicens ſe non eſſe dignum qui eum reciperet in domum ſuam. 3a.q.40.10.3m.
Ecce dimidium bonorum meorum do pauperib.] De eleemoſyna, 22ae.q.32.o.
An dare eleemoſynam ſit in præcepto, 22ae.q.32.5.o.
An aliquis debeat eleemoſynam de neceſſario, 22ae.q.32.6.o. [illegible]
An poſſit fieri de bonis illicite acquiſitis 22ae.q.32.7.o. [illegible]
An eleemoſyna ſit abundanter facienda. 22ae.q.32.10.o.
An Chriſtus etiam dederit eleemoſynas, 3a.q.40.2.1m.
Et ſi aliquem defraudaui, reddo quadruplum.] An reſtitutio eius quod ablatum eſt ſit ad ſalutem neceſſaria, 22ae.q.62.2.o. Qui teneantur reſtituere ablatum, 22ae.q.62.6. & 7. An vendens rem plus quam re vera valeat, teneatur ad damni recompenſationem, 22ae.q.77.1.1m. præcipue. Quando propter defectum rei venditæ, vel etiam emptæ vendens teneatur ad reſtitutionem, 12ae.q.77.2. & 3.
An quicquid ex pecunia vſuraria aliquis lucratus eſt, teneatur ad eius reſtitutionem, 22ae.q.78.3.o
An ſi quis impediat meſſem futuram effodiendo vel ſemina, vel incendendo herbas ipſius meſſis, teneatur ad totius meſſis reſtitutionem, 22ae.q.62.4.c. 1m. & 2m.
An ſi quis furtum accipiens rem ſuam apud alium depoſitam vel iniuſte detentam, teneatur ad reſtitutionem, 22ae.q.66.5.3m.
An inueniens rem non ſuam, teneatur eam Domino & vero eius poſſeſſori reſtituere, 22ae.q.62.5.2m. Cui reſtitutio ſit facienda, 22ae.q.62.5.o.
Quid faciendum ſit ab alieno rei poſſeſſore, cum impoſſibilis eſt ei reſtitutio, 22ae.q.62.5.3m. & 4m. & 1m.
Quomodo reſtitutio fiat ſine ſui diffamatione, 22ae.q.62.6.2m.
Quomodo poſſit fama ablata reſtitui, 22ae.q.62.2.2m.

Reddo quadruplum]An non ſufficiat reſtituere ſimplum quod ablatum eſt, 22æ.q.62.3.0.

In feſto Andreæ Epiſt Rom.10.

Corde creditur ad iuſtitiã]An credere ſit neceſſariũ ad ſalutẽ.22æ.q.2.ar.3.0
Ore autem fit confeſſio ad ſalutem.]Quotuplex ſit confeſſio.22æ.q.3.1.1m
An confeſſio fidei ſit neceſſaria ad ſalutem.22æ.q.3.2.0.
Omnis qui credit in illũ nõ cõfundetur.]An ſola fides ad ſalutẽ ſufficiat.12æ q.5.ar.7.0.q.114.4.3m.princ.22æ.q.2.ar.9.3a.q.49.1.5m & Sup.q.99.4
Nõ eſt diſtinctio Iudæi & Græci.] De cõuerſione gẽtiũ.vt ſup in Epi.Epip.
Quã ſpecioſi pedes euãgelizantiũ pacẽ.]An vita ſecundum quã aliquis prædicando & docendo contẽplata tradit. ſit perfectior quàm vita quæ ſolum contemplatur,22æ q.182.1.3m.2.c.ſi.3m.q.184.7.0.& 3a.q.40.1.2m.
Sed non omnes obediunt euangelio.] Cur audientium vnam & eandem prædicationem,quidam credunt,& quidam non credunt.22æ.q.6.1.c.
Ergo fides ex auditu.]An credenda quibuſdam reuelentur immediate à Deo, quibuſdam vero proponantur à Deo mittente fidei prædicatores,22æ.q.1. c.princ.
In omnem terram exiuit ſonus eorum.)An tempore Apoſtolorum fuerit prædicatum euangelium in vniuerſo mundo,12æ.q.106.4.4m.

Euang.Math.19.

Erant enim piſcatores.)Cur Chriſtus pauperes & viles diſcipulos elegerit.3a q.39.3.c.
At illi cõtinuo relictis retib.ſequuti ſunt eum.)Qui factum ſit quod Apoſtoli & alij ſtatim ſecuti ſint Chriſtum,1a.q.44.3.1m.circa med.
an ille qui cito Chriſto credit ſit leuis corde,22æ.q.2a.ar.9.3m.
Relictis retib.& patre ſecuti ſunt eũ.)De ſtatu religionis.22æ.q. 186. & ſeq.
an occaſione religionis ſint prætermittenda ſint pietatis officia.22æ.q.101.4 0.
an propter obſequium parentum, debeant aliqui retrahi ab ingreſſu religionis 22æ.q.189 6.0.
Quomodo Iacobus & Ioannes laudentur quod dimiſſo patre ſecuti ſint Chriſtum,22æ.q.101.4.1m.

In feſto S. Nicolai,Epiſt. Eccle.44.

Ecce ſacerdos magnus.)De officio ſacerdotis 3a.q.22.1.c.
Vnde dicatur ſacerdos,ibid.
Et in tempore iracundiæ factus eſt reconciliatio.) an ſacerdotis ſit pro peccato populi Deo ſatisfacere eumque placare,Ibidem.
De ſtatu epiſcoporum.)De ſtatu religionis.22æ.q.185.
De epiſcopis & paſtorib.vide plura in Euang Dñicæ 2a.poſt Paſcha.
Non eſt inuentus ſimilis illi.) an quilibet ſacerdos magnus excedat omnes alios in aliqua virtute.12æ.q.66.1.2m.
De vomitu vna aut altera S. Nicolai,12æ.q.107.3.1m.
Ideo iureiurando]an oporteat eum qui ad epiſcopatum aſſumitur eſſe cæteris meliorem.22æ q. 85.3.0.

Euan.Luc.12.

Sint lumbi veſtri præcincti.)De luxuria.22æ.q.153.0.
quando actus venerei ſint peccata.& quando non,22æ.q.153.2.& 3.0.
De caſtitate & virginitate,22æ.q.151.& 152.0.
Cur maxime deceat caſtitas ſacerdotes & miniſtros eccleſiæ.Suppl.q.53.3.& 4.& q.66.1.c.
Et lucernæ ardentes in manib. veſtris.)An bonum facere ſit pars iuſtitiæ, ſicut malum facere,22æ.q. 9.1.0.
an omiſſio ſit ſpeciale peccatum.22æ.q.79.3.0.
Et faciet illos diſcumbere.)De æterna beatitudine.12æ.q.2. & ſequentibus vſque ad 6am.q.
Cur æterna beatitudo exprimatur per exteriora bona, vt cibum, potum, regnum.& ſimilia,12æ.q.4.ar.7.1m.
an ad æternam beatitudinem conſequendam requirantur opera hominis, 12æ.q.5.ar.7 0.

In feſto conceptionis B.Mariæ.Epiſt.Eccleſiaſt.24.

Ego quaſi vitis fructificaui.)an virtutes infundantur nobis à Deo.12æ.q.63 3.0
an ſolus Deus ſit cauſa gratiæ.12æ.q. 112.1.0.
Et flores mei fructus honoris.) quid intelligatur noſe fructus.12æ.q.70.1 c
De fructib.ſpiritusſancti.12æ.q.70.0. De ſanctitate B.Mariæ.3a. q.28.0.
In quanta veneratione ſit B.Maria habenda,3a.q.25.5.c.0.& 1m.potiſſimũ.
Ego mater pulchræ dilectionis.) an charitas in nobis cauſetur ex infuſione, 22æ.q.24.
Et timoris.) De dono timoris.22æ.q.19.0.
Et agnitionis. An fides ſit homini infuſa à Deo,22æ.q.6.1.0.
In me omnis ſpes.)An in ſolo Deo debeat ſperari.22æ.q. 7.4 0.
Tranſite ad me omnes.)An bona ſpiritualia poſſint ſimul à pluribus poſſideri,3a.q.23.1.3m.
Qui edunt, me adhuc eſurient.) Quomodo deſiderium boni infiniti eſt infinitum,12æ.q.2.1.2m.
An delectatio cauſet deſiderium ſuipſius,12æ.q 33.2 0.
Quomodo in ſanctis ſit eſuries & ſitis.12æ.q 67.4.3m.
Et qui elucidant me,vitam.] an ſcriptura ſit vbique clara & manifeſta, 1a.q. 1.ar.9.2m.potiſſimum.
Vitam æternam habebunt.] An doctorib.debeatur aureola,Suppl.q.96.7.0.

Euang.Matth.1.

Liber generationis Ieſu Chriſti.] Quomodo euangeliſta narrat generationẽ Chriſti,cum ſcriptum ſit.generationem eius quis enarrabit,3a q.31.3.2m.
Cur Mattheus ponit ſolum generationes 42. Lucas autem.77. 3a.q.31.3. 3m.
Iudam & fratres eius.]Cur Euangeliſta nominat tantum fratres Iudæ Iechoniæ & Phares & Zaram,3a.q.31.3.1m.ſub fi.
Iudas autem genuit Phares & Zaram.]An Iudas accedendo ad Thamar,quã æſtimabat meretricem,peccauit.22æ.q.154.2.3m.
De Thamar.]Cur in genealogia Chriſti tantum enumerantur quatuor mulieres,nimirũ Thamar,Raab,Ruth,& Berſabee vxor Vriæ.3a.q.31.3.5m.
Ioram autem genuit Oziam.]Quomodo Ioram genuit Oziam, cum 4. Reg. 8.dicatur genuiſſe Ochoziam.3a.q.31.3.4m.
Iacob autem genuit Ioſeph.] Quomodo Iacob genuit Ioſeph,cum Lucas dicat Ioſeph eſſe filium Heli.3a.q.31.3.2m.
Virum Mariæ.]De deſponſatione B Mariæ.3a.q 29.0.
De qua natus eſt Ieſus]De nomine Ieſu,3a.q.37.2.0.
An B Maria ſit vera mater Chriſti.3a.q.35.3.0.
An alio modo poſſumus ſaluari quam per Chriſtum,12æ.q 98.5.2m.& 22æ q.2.ar.7.c.

In feſto Thomæ Apoſtoli,Epiſt.Eccleſ.14.& 15.

Vide Epiſt.In die B.Ioannis Euangeliſtæ.

Euang.Ioan.20.Thomas autem vnus ex duodecim.

Vide Euang.Dominicæ 1æ.poſt Paſcha.

In die conuerſionis S.Pauli,Epiſt.Act.9.

Saulus adhuc ſpirans minarum.] An liceat aliquem innocentem occidere 22æ.q.64.2.& 6 Quid zelus ſit bonus.12æ.q.28.4.c.
Et ſubito circumfulſit eum lux.]Si Paulus conſecutus eſt gratiam ſpirans adhuc minarum,an ergo non requiratur aliqua præparatio ſiue diſpoſitio ad gratiam ex parte hominis,12æ.q.112.2.2m.
Cur conuerſio Pauli tanquam miraculoſa celebretur in eccleſia commemoratur,12æ.q.113.10.c.ſi.
Ego ſum Ieſus Nazarenus.] An ergo Chriſtus apparuerit Paulo poſt ſuam aſcenſionem,3a.q 57.6.3m.
Et ibi dicetur tibi quod oporteat facere.] An vnus homo poſſit alium docere,1a.q.117.1.0.
Pro nomine meo pati.]Quæ ſit cauſa martyrij,22æ.q.124.5.0.
Et impleatur ſpiritu ſancto. Quomodo ſinguli fideles impleantur ſiue pleni fiunt gratia ſpiritusſancti 3a q 7.ar.7.c.& 1m.
Et ſurgens baptizatus eſt, An omnes teneantur ad ſuſceptionem baptiſmi,3a q.68.1.0.
Prædicabat Ieſum.] An explicite credere myſterium Chriſti ſit de neceſſitate ſalutis.22æ.q.2.ar.7.0.

Euang.Math.19.

Ecce nos reliquimus omnia.)An laudabiliter omnia relinquantur,22æ.q. 186.3.0.
An Apoſtoli nihil in communi poſſidebant,22æ.q.188.7.c.potiſſimum.
Et ſecuti ſumus te.] An ad perfectionem nõ ſufficiat quod quis omnia relinquat ſed etiam requiratur quod ſequatur Chriſtum.22æ.q.184.3.1m.
Quò quis ſequatur Chriſtum.Ibidem.
Vos qui reliquiſtis omnia &c.ſedebitis.) An iudiciaria poteſtas correſpondeat voluntariæ paupertati. Suppl.q.89.2.0.
Et omnis qui reliquerit domum vel fratres aut ſorores,aut patrem) An occaſione religionis ſint prætermittenda pietatis officia,22æ.q 101.4.0.
Centuplum accipiet.) An bona temporalia cadant ſub merito,12æ.q.114.10. 0.& 22æ.q. 83.5.4m.
Et vitam æternam poſſidebit.) De æterna beatitudine,12æ.q.2.vſque ad q.6m
De præmiis beatitudinum 12æ.q.69.4.0.

In feſto Purificationis B Mariæ,Epiſt.Malach.3.

Ecce ego mitto angelum meum & præparabit)Quomodo Ioannes præparauerit viam Domini,3a.q.38.1.0.2.2m.3.0.
Et ſtatim veniet ad tẽplum ſanctum ſuum)De oblatione Chriſti,3a.q.37.3.
Vide hac de re Euang.huius diei.
Quod Chriſtus ſit caput eccleſiæ,3a.q.8.
Et angelus teſtamenti.) Quomodo Chriſtus veterem legem impleat nouã legem dando.12æ.q 107.2.c.
Cur lex noua non eſt data ante Chriſtum,12æ.q.106.3.c.
Ecce venit.)De iudicio generali,Suppl.q.88.& ſeq.

Euang.Luc.2.

Poſtquam impleti ſunt dies purgationis Mariæ.]Cur mulieres reputentur interdum immundæ,12æ.q.102.5 4m.
Cum B.Maria nullam haberet immunditiam, cur ad templum tanquam purganda acceſſit.3a.q.37.4.0.& paulo 1m.
De purificatione B. Mariæ,3a.q.37.4.
Tulerunt Ieſum in Ieruſalem ut ſiſterent eum Domino.)Cur Chriſtus voluit in templo ſiſti Domino,3a.q. 37.3.c.& 2m.
Omne maſculinum adaperiens vuluã.) Cum Chriſtus exierit de clauſo virginis vtero,quomodo ex hac lege debuit in templo offerri,3a.q.37.3.1m
Et ut darent hoſtiã)Cũ Chriſtus ſit principalis hoſtia ad quã oẽs hoſtiæ veteris teſtamenti tanquam figura ad veritatem referuntur, & hoſtiæ non debeatur alia hoſtia,cur pro Chriſto alia hoſtia offertur,3a.q.37.3.1m.
Par turturum.)Cur pro Chriſto non potius agnus quam par turturũ aut duo pulli columbarum oblatus eſt,3a.q.37.3.4m.
De paupertate Chriſti.3a q.40.3.0.
Quæ animalia offerebantur in ſacrificiis veteris legis,12æ.q 102.3.
Parentes eius.)Cum Chriſtus in terris patrem non haberet,cur dicuntur parentes eius.3a.q.28.1.2m.

In Cathedra Petri.Epiſt.1.Pet.1.

Electis.)Verum prædeſtinati eligantur à Deo,1a.q.23 4.0.
In quo attendatur electio Dei,1a.q.23.4.2m.
In aſperſionem ſanguinis)De aqua benedicta,3a.q.65.1.0.q.87.3.
Gratia nobis & pax multiplicetur)De triplici gradu charitatis,22æ q.24.9.0
Benedictus Deus.)De gratiarum actione,22æ.q.106.0.
Qui ſecundum magnam miſericordiam.) An homo poſſit reſurgere à peccato ſine auxilio gratiæ poſſit velle & facere bonum.12æ.q.109.2.0.
An homo ſine gratia poſſit velle & facere bonum,12æ.q.109.2.0.

Per reſur-

Per reſurrectionem Ieſu Chriſti.] An reſurrectio Chriſti ſit cauſa reſurrectionis corporum & animarum.3ª.q.56.0.
In hæreditatem incorruptibilem.] An beatitudo poſſit amitti.12æ.q.5.4.0.
Vide Epiſt.Dominicæ 70.
Qui in virtute Dei cuſtodimini.] An homo ſine gratia poſſit non peccare.12æ.q.109.8.0. An homo in gratia conſtitutus indigeat auxilio gratiæ ad perſeuerandum.12æ.q.10.10.0. & 22æ.q.137.4.0.
Per fidem.] An credere ſit meritorium.22æ.q.2.9.0.
Paratam reuelari in tempore nouiſſimo.] An beatitudo ſanctorum ſit maior poſt futurum iudicium quam ante Suppl.q.93.1.0.
Modicũ nunc ſi oportet contriſtari in variis tentationib. (De afflictionibus iuſtorum vide Euã.Dominicæ 2æ poſt Epiph.& Epiph.Dominicæ 60æ.& Euangel.Dominicæ 3æ poſt Paſcha

Euang.Matth.16.

Interrogabat diſcipulos ſuos dicens.] Quomodo Chriſtus experimentũ ſumpſerit de aliquib.reb.3ª.q.9.7.2.c.
Simon Petrus dixit,Tu es filius Dei viui.] An confeſſio ſit de neceſſitate ſalutis.22æ.q.3.2.0. An credere explicite myſterium Chriſti ſit de neceſſitate ſalutis.22æ.q.2.7.0 & 12æ.q.106.1.1m.
Quia caro & ſanguis &c.ſed pater meus qui eſt in cælis.] An fides ſit homini infuſa à Deo.22æ.q.6.0.
Et ego dico tibi quia tu es Petrus.] An credere ſit meritorium.22æ.q.2.9.0.
Quia tu es Petrus.] Nomina alicui impoſita diuinitus quid ſignificant.3ª.q.37.2.c.
Super hanc Petram.] De eccleſiæ capite.3ª.q.8.
Et tibi dabo claues regni cælorum.] De clauib.Suppl.q.17.& ſeq.
De miniſtris clauium.Suppl.q.19. De primatu Petri.22æ.q.39.c. ſi 3ª.q.8.6.c.Suppl.q.40 6.0. Omnes eſſe ſchiſmaticos,qui ſummo Pontifici ſubeſſe renuunt.22æ q.39.c.ſi & Suppl.q.40.6. An pertineat ad ſummũ Pontificem ſidei ſymbolum ordinare.22æ.q.1.ar.10. An ad ſummum Pontifice ſpectet Synodum conuocare,& eius ſententiam confirmare 22æ.q.1.ar.10.c.ſi.& 2m. Summum Pontificem gerere plenarie vicem Chriſti in tota eccleſia, ideoque habere plenitudinem poteſtatis diſpẽſandi in omnib.diſpenſabilib. votis.22æ.q.88.12.3m.

In feſto Matthæi Apoſtoli.Epiſt Act.1.

Quã prædixit ſpiritusſanctus.] Quis ſit auctor ſcripturæ ſacræ.1.q.1ª.1.& 5 c
An prophetia poſſit eſſe naturalis.22æ.q.171.1.0. An ea quæ prophetice cognoſcuntur vel annunciantur poſſint eſſe falſa.22æ.q.171.6.0.
Qui fuit dux eorum qui comprehenderunt Ieſum.] Qui nam maxime peccauerint in morte Chriſti.q.47.6.2m.potiſſimum.
Cur Deus aliquos excæcet & obduret.12æ.q.79.4.0.
Et ſtatuerunt duos. De acceptione perſonarum.22æ.q.63.0.
An ad epiſcopatum oporteat eligere meliorem.22æ.q.185.5.0.
Et dederunt ſortes eius.] An diuinatio ſortium ſit licita.22æ.q.95.8.0.

Euang.Matth.10.

In viam gentium.] Cur Chriſtus perceperit Apoſtolis in viam gentium ne abieritis 3ª.q.42.1.c. De participatione cum excõicatis.Suppl.q.23.0.
De diſparitate cultus in matrimonio,Suppl.q.59.
De communicatione cum infidelib.22æ.q.10.9.0.
Sed potius ite ad oues.] Cur Chriſtus voluit ſolis Iudæis & non gentib. prædicare.3ª.q.42.1.0.
Euntes autem prædicate.] De prædicatione verbi Dei,vide Euã.Dominicæ 60æ.& Euan.Dominicæ 2æ.poſt Paſcha.
Infirmos curate.] De gratia miraculorũ vide Euan.in feſto Aſcenſionis Dñi.
Gratis accepiſtis, gratis date.] De Simonia.22æ.q.100.0.

In feſto Annuntiationis B.Mariæ,Epiſt Iſaia 7.

Non petam & non tentabo Dominum.] An ſi Achas ſignum petiiſſet tentaſſet Dominum.22æ.q.97.2.3m.
Nunquid parum vobis eſt.] Cur Achaz reprehenditur.Ibidem.
Ecce virgo concipiet.] De virginitate B.Mariæ.3ª.q.28.0.
An mater Dei fuerit virgo in concipiendo Chriſtum.3ª.q.28.1.0.
Et vocabitur nomen eius Emanuel.] Quidnam ſignificet hoc nomẽ Emanuel & cur Chriſto tribuatur 3ª.q.37.2.2m.prin.

Euang.Luc.1.c.

Miſſus eſt angelus Gabriel.] An fuerit neceſſarium B. Virgini annunciari quod in ea fiendum erat.3ª.q.30.1.0.
An B.Virgini debuerit annunciatio fieri per angelum.3ª.q.30.2.0.
An angelus annũciãs debuerit virgini apparere viſione corporali.3ª.q.30.3.0
Ad virginem deſponſatam viro.] De deſponſatione matris Dei.3ª.q.29.0.
Aue gratia plena.] Cur vſus eſt angelus noua & inſolita ſalutatione.3ª.q.30.4.1.c.princ.
Cum plenitudo gratiæ ſit propria Chriſto, quomodo B. Virgo dicitur plena gratia 3ª.q.7.10.1m.& q.27.5.0.
Dominus tecum.] Quid angelus his verbis ſignificare voluit.3ª.q.30.4.c.
Bñdicta tu in mulierib.] Quid per hæc verba angelus explicabit.3ª.q.30.4.c.
Turbata eſt in ſermone.] Quomodo B.Maria fuerit turbata.3ª.q.30.1.3m.
Et ait illi angelus,Ne timeas Maria.] Vnde angelus bonus à malo eſt diſcernẽdus.3ª.q.30.3.3m.
Inueniſti enim gratiam apud Deum.] Quomodo hic præmittat angelus idoneitatem B.Mariæ ad concipiendum Chriſtum.3ª.q.30.4.c.prin.
Ecce cõcipies in vtero.] De quo inſtruxit hic angelus B.Virginẽ.3ª.q.30.4.c
De conceptione Chriſti.3ª.q.31.& trib.ſeq.
Et vocabis nomen eius Ieſum.] Quomodo dicit,& vocabis nomẽ eius Ieſum, cum Iſaiæ 7.dicatur vocandus Emanuel,& Iſaiæ 9. admirabilis conſiliarius, &c.3ª q.37.2.2m.
Hic erat magnus.] Quomodo hic dignitas prolis conceptæ exprimatur.3ª.q.30.4.c.

quõ fiet iſtud.] An B. Virgo de verbis angeli dubitauerit.3ª.q.30.4.2m.
Spiritusſanctus ſuperueniet in te.] Quomodo modus conceptionis demonſtretur.3ª.q.30.4.c.
Quomodo ſpiritusſanctus ſuperuenerit in B.Mariam, & virtus altiſſimi ei obumbrauerit.3ª.q.32.1.1m.& q.27.5.2m.
Et ecce Elizabeth.] Quomodo his verbis intendebat angelus inducere animum B.Mariæ ad conſenſum.3ª.q.30.4.c.ſi.
An conceptus virginis recte probatur ex cõceptu ſenis.3ª.q.30.4.c ſi.& 3m.
Quia non erit impoſsibile apud Deum omne verbum.] An Deus ſit omnipotens.1ª.q.25.3.0.

In feſto Philippi & Iacobi,Epiſt.Sap.5.

Stabunt iuſti in magna conſtantia aduerſus eos.] De modo quo ſancti ſe habebunt erga damnatos.Suppl.q.94.0.
De conditionib.beatorum & damnatorum reſurgentium Sup.q.81.& 85.
Pœnitentiã agentes.] An damnati pœniteant de malis quæ fecerũt.Sup q.98.2.0. An per pœnitentiam talẽ peccata eorũ remouebuntur.3ª.q.86.1.c.
Ecce quõ cõputati ſunt inter filios Dei.] An dãnati gloriã beatorũ videãt.S.q.98.9.0. Quomodo ſancti dicãtur filij Dei.1ª.q.33.3.c.& 12æ.q.114.3.c

Euang.Ioannis 14.

Creditis in Deum.] Credere in Deum quid.22æ.q.2.2.c.3m.& 4m.
Et in me credite.] An credere explicite myſterium Chriſti ſit de neceſſitate ſalutis.22æ.q.2.7.0.
Manſiones multæ ſunt.] An vnus alio poſſit eſſe beatior.12æ.q.5.2.0.
An beatitudinis gradus manſiones dici debeant.Suppl.q.93.2.0.
An diuerſæ manſiones non diſtinguantur penes diuerſos gradus charitatis.Suppl.q.93.3.0.
Et ſi abiero & præparauero vobis locum.] Cur Chriſtus præſentiam ſuam corporalem à nobis ſubtraxit.3ª.q.57.1.3m.
An aſcenſio Chriſti ſit cauſa noſtræ ſalutis.3ª.q.57.6.0.
Domine neſcimus.] An ignorantia ſit peccatum.12æ.q.76.2.0.
Si cognouiſſetis me & patrem meum &c.] An ſumma Dei bonitas nõ poſſit intelligi abſq; trinitate perſonarum.22æ.q.2.8.3m.
Quia ego in patre & pater in me eſt.] Verum filius ſit in patre, & contra pater in filio.1ª.q.42.5.0.
Alioquin propter opera ipſa credite.] An miracula quæ Chriſtus fecit fuerint ſufficientia ad oſtendendum diuinitatem ipſius.3ª.q.43.4.0.
Et maiora horum faciet.] An credentes in Chriſtum maiora miracula faciãt quam Chriſtus fecit.3ª.q.43.4.2m.

In feſto inuentionis Crucis,Epiſt.Gal.5.& 6.

Qui autem conturbat vos.] Quomodo ex ſeductione hæreticorum pullulet infidelitas vſque ad finem mundi,de quo iudicabuntur illi in iudicio generali.3ª.q.59.5.c.& 1m.
Ego enim ſi circuncifionem adhuc prædico.] An circuncifio ſit ſacramentũ veteris legis.12æ.q.103.1.3m.
An circuncifio conferebat gratiam iuſtificantem.3ª.q.70.4.0.
An ceremoniæ veteris legis habebant virtutem iuſtificandi.12æ.q.103.2.0.
An ceremoniæ veteris legis ceſſauerint in Chriſti aduentu.12æ.q.103.3.0.
An poſt paſſionem Chriſti legalia poſſint ſine peccato obſeruari.12æ.q.103.4.0.
Quicunque volunt placere in carne.] An appetitus gloriæ ſit peccatum.22æ.q.132.1.0.
Mihi abſit gloriari niſi in cruce.] De effectibus paſſionis Chriſti.3ª.q.49.
Per quem mihi mundus crucifixus eſt.] De effectibus paſſionis Chriſti.3ª.q.48.& 49.

Euang Ioan 3.

Erat homo ex phariſæis Nicodemus nomine.] De hoc euangelio,vide Dominicam Trinitatis.

In feſto Natiuitatis B.Ioannis Baptiſtæ.

Iſaiæ 49.

Dominus ab vtero vocauit me.] An Chriſtus fuerit ſanctificatus in primo inſtanti ſuæ conceptionis.3ª.q.34.
De reliquis perfectionib.conceptionis Chriſti.3ª.q.34.2.& ſeq.
An ſanctificari in vtero poſt Chriſtum fuerit proprium B. Virgini.3ª.q.27.6.0.
De pueris ingredientib.religionem.22æ.q.189.
Et poſuit os meum quaſi gladium acutum.] Quanta auctoritate & poteſtate Chriſtus prædicauerit.3ª.q.42.1.2m.
In vmbra manus ſuæ protexit me.] An Chriſtus fuerit ab alio occiſus quam à ſeipſo.3ª.q.47.1.0.
An Deus pater tradiderit Chriſtum paſſioni.3ª.q.47.3.0.
Dedi te in lucem gentium.] An ergo Chriſtus non debuerit prædicare gentibus.3ª.q.42.1.0.
De prædicatione & baptiſmo Ioannis 3ª.q.38.0.
Cur Ioannes gentibus non prædicauit & baptiſmum adminiſtrauit.3ª.q.38.4.3m.

Euang.Luc.1.

Et peperit filiũ.] Ad quid oſtendẽdũ mulieres ſteriles pepererũt.3ª.q.30.4.3m.
Et cõgratulabãtur ei.] An actiones aliorum ſint nobis delectationi cauſa.12æ.q.32.5.0. De beneuolentia.22æ.q.27.2.0. De inuidia.22æ.q.36.0.
Et factũ eſt,in die octauo venerũt circũcidere puerũ.] De circũciſiõe.3ª q.70.0
Vide Euangelium in feſto Circunciſionis Chriſti.
Et vocabant eum nomine patris ſui Zachariam.] Vnde nomina reb.& hominib.imponantur.3ª.q.37.2.c.
Ioannes eſt nomen eius.] Nomina alicui impoſita diuinitus quid ſignificant.3ª.q.27.2.c.
Et apertum eſt illico os eius.] Cur Zacharias mutus factus eſt.22æ.q.97.2.3m.
Quis putas puer iſte erit.] De auſteritate vitæ Ioannis.3ª.q.40.2.1m.

Etenim manus Domini erat cum illo.] Cur B. Ioanni plus gratiæ præſtitum eſt quam aliis. 3a.q.27.6.c.ſi.

Et prophetauit.] De prophetia. 22æ.q.171.& ſeq.

Vide ſit prophetia 22æ.q 171.1.& 2.c.

Benedictus Deus.] De gratiarum actione. 22æ.q.106 o.

Quia viſitauit.] De incarnatione. 3a.q.1.& ſequentibus.

De redemptione. 3a.q.46.& ſequentibus.

In feſto Apoſtolorum Petri & Pauli, Act. 12.

Vt affligeret quoſdã de eccleſia.] De afflictionib. iuſtorum. Vide Euan. Dñicæ 3a poſt Epiph. & Epiſt. Dominicæ 3a poſt Paſcha.

De fortitudine & martyrio. 22æ.q.123.& 124.o.

Quæ ſit cauſa martyrii. 22æ.q 124.5 o.

Miſit in carcerem.] Quando incarcerare aliquem eſt licitum, & quando illicitum 22æ.q. 5 2.o.

Oratio aũt ſiebat ab eccleſia pro eo.] An pro aliis orare debem9. 22æ.q.83.8.o

Quia miſit Dominus angelum ſuum & eripuit.] De cuſtodia bonorum angelorum. 1a.q.113.2.o.

Euang. Matth. 16.

Venit Ieſus in partes.] Require in Cathedra S. Petri

In feſto Viſitationis B. Mariæ. Epiſt. Cant. 2.

Ecce iſte venit ſaliens in montib.] De incarnatione Chriſti. 3a.q.1.& ſeq.

De exinanitione Chriſti. Vide Epiſt. Dominicæ Palmarum

Et ipſe ſtat poſt parietẽ noſtrũ reſpiciens per feneſtras.] An miracula q̃ Chriſtus fecit fuerint ſufficiẽtia ad oſtendendũ eius diuinitatem. 3a.q.43.4.o.

Iam enim hyems tranſiit.] De lege noua. 12æ.q. 106.o.

An lex noua debuerit dari a principio mundi. 12æ.q.106.1.o.& 3a q.1a.5.o.

Vox turturis audita eſt.] De proprietatib. turturis 3a.q.27.3.4m.

Surge amica mea.] De gratia Chriſti ſecũdũ quod eſt Caput eccleſiæ. 3a q 8.o

De ſanctificatione B. Mariæ. 3a q 27.o.

Columba mea.] De proprietatib. columbæ. 3a.q.37.3.4m.& q.39 6.4m.

Euang. Luc. 1.

Exurgens Maria abiit in montana.] De beneficentia. 22æ.q.31.o.

Quib. ſit potiſſimum bene faciendum 22æ.q.31.2.& 3 o.

Cum feſtinatione.] De verecundia. 22æ. 144.o.

Exultauit infans in vtero.] Quomodo hæc exultatio ſit intelligẽda, & quid eius ſignificet. 3a.q 27.6 c

Benedicta tu inter mulieres.] Quid his verbis ſignificetur. 3a q.30 4.c.

An B. Maria præ cæteris ſanctis omnib. habuerit maiorem plenitudinem gratiæ. 3a.q.27 5.c.1m.

An B. Maria habuerit donum ſapientiæ, gratiam virtutum, & gratiam prophetiæ. 3a.q.27.5.3m.

An B. Maria præ cæteris ſanctis omnibus ſit honoranda & colenda. 3a.q.25.5.c.ſi & 1m.

An B. Maria aliquod peccatum actuale commiſit. 3a.q.27.4.o.

Et benedictus fructus.] De gratia Chriſti. 3a.q.7 & 10.

An in Chriſto fuerit gratiæ plenitudo 3a.q.7.9.o.

Vnde hoc mihi vt veniat mater Domini ad me.] An B. Maria ſit dicenda mater Dei. 3a.q.35.4.o.

An ſit adoranda adoratione latriæ. 3a.q.25.5.o.

Magnificat anima mea.] De humilitate 22æ.q.161 o.

An ſit peccatum bonum ſuum agnoſcere illudq; approbare. 22æ.q.132.1.c.

Ecce enim ex hoc beatam me dicent.] An B. Maria habuerit vſum prophetiæ 3a q.27.5.3m ſi.

Diſperſit ſuperbos.] Quomodo præmium ſuperbiæ ſit humiliatio, & præmium humiliatis exaltatio 22æ.q.161.5 3m.

In feſto B. Mariæ Magdalenæ. Prouerb. 31.

Mulierem fortem quis inueniet.] Quomodo in mulieribus non ſit ſufficiens robur mentis ad reſiſtendum concupiſcentiis & tentationibus. 22æ.q.149.4.c & q.165.2.1m.

Quæſiuit lanam & linum.] An ſit licitum ſolicitudinem habere de temporalib. reb. q 55.6 o. An aliquis debeat eſſe ſolicitus futurorum. 22æ.q.55.7.o. De negligentia. 22æ.q.54 o.

Deditque prædam domeſticis ſuis.] An œconomica debeat poni ſpecies prudentiæ. 22æ.q. 50.1.o.

Conſiderauit agrum.] De eubulia, ſyneſi, & gnome. 22æ.q.51.o.

De prouidentia, circunſpectione & cautione. 22æ.q.49.6.7.& 8.

De præcipitatione & inconſideratione. 22æ.q.53 3.& 4.

Manum ſuam aperuit inopi &c.] De eleemoſyna. 22æ.q.32 o. An vxor poſſit dare eleemoſynas irrequiſito conſenſu viri ſui. 22æ.q.32.8.2m.

Et vir eius laudauit eam.] An laudare aliquem non ſit adulari. 22æ.q.115.1.o & 1m. potiſſimum.

Fallax gratia.] De ſuperfluo ornatu mulierum. 22æ.q.169.

Vide Euan. Dominicæ 3æ Aduentus, & Dominicæ 1æ poſt 8am Pentecoſt.

Euang. Luc. 7.

Cœpit lachrymis rigare pedes eius.] De pœnitentia. 3a.q.85.& ſeq.

De contritione. Suppl.q.1.& ſeq. De ſatisfactione. Suppl. q.12.& ſeq.

Quia peccatrix eſt.] Cur Chriſtus cum peccatoribus conuerſari voluit. 3a.q.40.1.c. Vide Euang. Dominicæ 3æ poſt 8am Pentecoſt.

Quoniam dilexit multum.] An propter charitatem & dilectionem remittantur peccata. 3a.q.49.1.c. An in hac remiſſione peccatorum interueniat iuſtitia & miſericordia. 12æ.q.113.1.2m.

Cui autem minus dimittitur.] Vter magis teneatur ad gratias reddendas Deo innocens an pœnitens. 22æ.q.106.2.o.

Dimittuntur tibi peccata tua.] De contritione. Suppl. q.1 & ſeq.

In feſto B. Iacobi. Eccleſ. 44. & 45.

Benedictio domini ſuper caput iuſti.] Quæ nam homo in gratia conſtitutus poſſit mereri. 12æ.q.114.3.o.8 o.& 10.o.

Conſtituit ſecit illum.] An homo poſſit reſurgere à peccatis ſine auxilio gratiæ. 12æ.q.109.7.o.

Dedit illi præcepta.] An meliores ſint cõditionis qui præceptis & legibus magis adſtringuntur ad diuinũ cultum, quã alij non ſimiliter aſtricti. 12æ.q.98.5.1m.

Et legem vitæ.] Secundum quid lex noua iuſtificat. 12æ.q. 106.2.o.

Induit eum Dominus corona.] De dotib. & aureolis beatorũ. Sup. q.95.& 96.

Euang. Matth. 20.

Dic vt ſedeant hi duo.] De ambitione 22æ.q.131.o.

Vide Euan. Dominicæ 2æ poſt 8am. Pente. De Simonia. 22æ.q.100.o.

An in oratione aliquid determinate ſit petendum. 22æ.q.83.5.o.

Quomodo ſint petenda temporalia. 22æ.q.83.6.o.

Poteſtis bibere calicem.] Cur Chriſtus paſſionem ſuam vocat calicem. 3a.q.78.3.1m.

Dicunt ei poſſumus.] De præſumptione. 22æ.q.131.o.

Non eſt meum dare vobis, ſed quibus paratum eſt.] De iudiciaria poteſtate Chriſti. 3a.q.59.o.

An ſuperbia ſit peccatum mortale excludens hominem à regno cælorum. 22æ.q.162.6.o.

De prima beatitudine Beati pauperes ſpiritu. 12æ.q.69.3.c.& 4.c.

Sed quib. paratũ eſt à patre meo.] Si aliquib. paratũ eſt ſedere à dextris Chriſti, an ergo non ſit proprium Chriſto ſedere à dextris patris. 3a.q.58 4.4m

Et audientes decẽ indignati ſunt.] De contentione, & diſcordia. 22æ.q. 37.& 38.

Sed quicunque voluerit inter vos maior fieri.] De humilitate. 22æ.q.161.

In feſto S. Laurentij, Epiſt. 2. ad Cor. 9. c.

Qui parce ſeminat.] De beneficentia & eleemoſyna. 22æ.q 31.& 32.

An eleemoſyna ſit abundanter facienda. 22æ.q.32.10.o.

Et qui ſeminat in benedictionibus.] An diuerſæ manſiones diſtinguantur penes diuerſos gradus charitatis. Suppl. q.93.3 o.

Et nõ ex triſtitia.] An triſtitia minuat laudẽ vel meritũ boni. 12æ.q.39.2.2m

Potens eſt autem Deus.] An homo mereatur augmentum gratiæ & charitatis 12æ.q.114.8 o.

De 5a beatitudine & eius præmio, beati miſericordes. 12æ.q.69.3.c.& 4.c.

Iuſtitia eius manet in ſeculum ſeculi.] An virtutes morales maneant poſt hanc vitam. 12æ.q.67.1.o.

Euang. Ioan. 12.

Niſi granum frumenti cadens in terram.] An fuerit neceſſarium Chriſtum pati pro humani generis liberatione. 3a q.46.2.1m.& 3.

In quib. Chriſtus dicebat ſe granum mortificandum, & in quib. granum multiplicandum. 3a.q.12 c.ſi.

Qui odit animam ſuam.] An homo ſeipſum ex charitate diligere debeat. 22æ.q.25.4 o.

An alicui liceat ſeipſũ occidere 22æ.q.64.5.o. De martyrio. 22æ.q 124.o.

An B. Laurentius ſuſtinuerit grauiores paſſiones & diuturniores quàm Chriſtus. 3a.q.46.6.1m.

Me ſequatur.] Quomodo quis Chriſtum ſequatur. 22æ.q.184.3 1m.

In feſto Aſſumptionis B. Mariæ, Epiſt. Eccle. 24.

In omnib. requiem quæſiui & in hæreditate.] Quomodo Deus requieſcat & inhabitet in hominib. per gratiam. 1a.q.8.3.c.& q.43.3.c. potiſſimum.

De aſſumptione B. Mariæ. 3a.q 27.1.c.pen.

Et dixit mihi in Iacob inhabita.] Cur perſonæ conueniat mitti ad ſanctificandam creaturam rationalem. 1a.q 43.1.4 & 2.

An miſſio inuiſibilis diuinæ perſonæ ſit ſolum ſecundum donum gratiæ gratum facientis. 1a.q.43.3.o.

Requieuit in tabernaculo meo.] An pater ſit in filio & contra. 1a. q.42. 5.o.

In Iſrael hæreditare.] Quare Iudæi præ cæteris ſint à Domino aſſumpti, & legem acceperunt. 12æ.q.98.4 o.

Ab initio & ante ſecula creata ſum.] An ergo ſapientia quæ eſt filius Dei ſit creatura. 1a.q.41.3.4m.

An proceſſio quæ eſt in diuinis poſſit dici generatio. 1a.q.27.2 o.

Euang. Luc. 10.

Mulier quędam Martha.] An hę duæ mulieres gerant typum vitę actiuę & contemplatiuæ. 22æ.q.171.princ.

Accepit illum in domum ſuam.] De beneficentia & eleemoſyna. 22æ q.31.& 32.

Audiebat verbum illius.] In quo conſiſtat vita contemplatiua. 22æ.q.179.1.c.& 3m.& q.180 o.

An vita contemplatiua ſolum conſiſtat in contemplatione Dei, an etiam in conſideratione cuiuſcunque veritatis 22æ q.180 4 o.

Martha autem ſatagebat circa frequens miniſterium.] In quo conſiſtat vita actiua. 22æ.q.179.1.c & q.181 1.c. De vita actiua. 22æ.q.181.o.

Maria optimam partem elegit.] An vita contemplatiua ſit potior quam actiua 22æ q.182.1.o. An vita contemplatiua ſit maioris meriti quam actiua 12æ.q.57.1.c.& 22æ.q 182.2.o.

In feſto Bartholomæi, Epiſt. ad Ephe. 2.

Iam non eſtis hoſpites.] De conuerſione gentium vide Epiſt. in die Epiphaniæ.

Domeſtici Dei.] Quomodo dicamur filij Dei. 1a.q.23.3.c.

De ſpe vitæ æternæ. 22æ.q 17.

Supra fundamentum Apoſtolorum.] Quomodo Apoſtoli dicantur fundamenta eccleſiæ. 3a.q.8. 3m.

In quo omnis ædificatio conſtructa.] An alio modo poſſimus ſaluari quã per Chriſtum. 12æ.q.98.2.2m.& 22æ q 2 art 7.c.& 3a q.62.1 c.pen.

An credere explicite myſterium Chriſti ſit de neceſſitate ſalutis. 22æ.q.2.7.o

In ſpiritu ſancto.] De neceſſitate gratiæ. 12æ.q.109.o.

Euang. Marc. 3.

Vocauit ad ſe quos voluit.] Cur Chriſtus viles & pauperes diſcipulos elegit. 3a.q.40.3.c. An Deus eligendo aliquos faciat eos idoneos ad quod eos eligit. 1a.q.23.4.3a.q 27.4.c

De eligendis idoneis. 22æ.q.185.3. potiſſimum.

Et vero-

Et venerunt.] Quomodo Apoſtoli & alij ita ſtatim poſt vocationem ſecuti ſunt 3a.q.1... 1m.
An ille qui cito credit, ſit leuis corde, 12æ.q 2.9. 1m.
Et vt mitteret eos prædicare) Vide Euangel. Dominicæ 60æ & Dominicæ 3æ poſt Paſcha.
An doctrina ſit actus vitæ actiuæ an vero contemplatiuæ, 22æ.q.181.3.0.
Dedit illis poteſtatem curandi infirmitatem.) De gratia miraculorum, vide Euan. in die Aſcenſionis Domini.
Qui & tradidit illum.] Cur Iudas magis peccauerit tradendo Chriſtum quã Deus pater aut etiam ipſe Chriſtus ſe tradendo in mortem, 3a.q.47.3.3m.

In feſto B. Matth. Epiſt. Ephеſ. 4

Vnicuique veſtrum data eſt gratia ſecundum menſuram.] Quomodo plenitudo gratiæ quæ in Chriſto ſicut in capite adunatur, ad membra eius diuerſimode redundet, 12æ.q.112.4.c.
An in vno ſit maior gratia quam in alio, 12æ.q.112.4.0.
De gratia gratis data. 12æ.q. 1 .
Aſcendens in altum captiuam.) an Chriſtus duxerit ſecum aliquos captiuos in cælum, 3a.q.5..6.c.
Quod autẽ aſcendit.) Quomodo Chriſtus dicatur deſcendiſſe, 3a.q.57.2.2m
De deſcenſu Chriſti ad inferos, 3a q. 2.0.
Super omnes cælos. An Chriſtus aſcenderit ſuper omnes cælos, q.57.4.0.
Ad adimpleret omnia.) Cur Chriſtus aſcendit, 3a q.57 1 & 6.
Et ipſe dedit quoſdam quidem Apoſtolos) An in eccleſia debeat eſſe diuerſitas officiorum & ſtatuum, 22æ.q 183.2.0.

Euang. Matth. 9.

Sequere me.) Vide de ſequela Chriſti euangeliũ in die conuerſionis S. Pauli
Et ſurgens ſecutus eſt.) Cur ita ſtatim Chriſtum ſecutus ſit 3a.q 44.:.1m.
Ecce multi publicani & peccatores.) De conuictu peccatorum, vide Euang. Dominicæ 3æ poſt 8am Pentecoſt.
Non eſt opus valentib. medico.) De pœnitentia 3a.q.84.& ſeq.
Miſericordiã volo.) An ergo miſericordia ſit maxima virtutũ 22æ.q.30.4.1m
Non enim veni vocare iuſtos.) An ſi homo non peccaſſet, Deus incarnatus fuiſſet, 3a.q.1.3.0.

In feſto Michaelis. Epiſt. Apocal 1.

In quem per angelum ſuum) Cur Deus loquitur homini per angelum ſuum, 12æ q 98 3. De locutione angelorum, 1a.q.107.0.
De ordine angelorum. 1a.q.108.0. De actione angelorum in homines. 1a.q 111.0. De miſſione & miniſterio angelorum, 1a.q.112.0.
De cuſtodia angelorum. 1a.q.113.0.
Et ſeruat ea.) an bona opera requirãtur ad beatitudinem, 12.q 4.7.0.& 3m. præcipue.
Qui eſt) An hoc nomen (qui eſt) ſit maxime propriũ nomen Dei. 1a.q.13.11
An hoc nomen (qui eſt) approprietur filio Dei 1a.q.39.8.ſi.
Primogenitus mortuorum.) An Chriſtus primo reſurrexerit, 3a.q.53.3.0.& q. 6 1 c.

Euang. Matth. 18.

Quis putas maior eſt) An vnus alio poſſit eſſe beatior, 12æ.q.5.2.0. Suppl.q. 93 1.& 3.
Et efficiamini ſicut paruuli.) De humilitate. 22æ.q.161.0
De gradib. humilitatis. 22æ q.1 1.6.0. De ambitione. 22æ.q.131.
De maieſtate, 22æ q. 128.0.
Qui autem ſcandalizauerit) De ſcandalo 22æ.q.43.0.
Neceſſe eſt vt veniant ſcandala.) Cur Deus permittat mala. 1a.q.22 2.2m.
An obduratio & excæcatio ſemper ordinata ad ſalutem eius qui excæcatur & obduratur. 2.q.79.1.0.
Cum neceſſe ſit euenire ſcandala, & peccata non eueniant ex neceſſitate, an ergo ſcandalum non ſit peccatum. 22æ.q.43.2.1m. (4:.4.0.
Veruntamen vę homini) An ergo ſcandalum ſit peccatum mortale, 22æ.q.
Abſcinde eum.) An ergo liceat membrum præſcindere propter peccatum vitandum, 22æ.q.65 1.3m.
Quando ſit licitum mutilare aliquem membro ſuo, 22æ q 65.1.0.
Quia angeli eorum) De cuſtodia hominum ab Angelis, 1a q 113.0.
An ſinguli homines à ſingulis angelis cuſtodiantur, 1a q 1. 3.2.0
Semper vident faciem patris) An angelorum gloria minuatur dum ad nos veniunt, 1a.q 44.4.3m.& q 111.1. m.
Si angeli occupentur circa cuſtodiam hominum, an ergo vita actiua poſt hãc vitam maneat, 22æ q.1 1.4 2m.
De cuſtodia angelorum vide Euang. Dominicæ 1æ.40æ.

In feſto Simonis & Iudæ, Epiſt. Rom. 8.

Diligentib. Deum oĩa cooperantur in bonũ.) An excæcatio ad tẽpus cooperetur electis in bonum, eorumque ſalutem promoueat. 12æ.q 79.4.c.
Hi qui ſecundum propoſitum.) De prædeſtinatione, 1a.q.23.0.
Nam quos præſciuit.) An præſcientia meritorum ſit cauſa prædeſtinationis, 1a.q.2 ..1.0.
Vt ſit ipſe primogenitus.) quomodo Chriſtus dicatur primogenitus in multis fratrib. 3a.q.1 .3.c 2m.& 41.3.c
Hos & iuſtificauit) De iuſtificatione, 12æ.q.113.0.
Si Deus pro nobis.) An prædeſtinatio ſit certa, 1a.q.23.6.0.
Sed pro omnibus tradidit illum.) an Deus pater tradiderit Chriſtum paſſioni 3a.q.47.3 0.
Quomodo non etiam cum illo.) De effectibus paſſionis Chriſti, 3a q.49.
Qui etiam interpellat pro nobis.) an Chriſto competat orare, 3a.q.21.10 1m.& 2a.q.21.1.& 2.0.
Quia propter te mortificamur.) De afflictionib. iuſtorum, vide Euan. Dominicæ 5. poſt Epiph.& Epiſt. Dominicæ 60æ.& Euan. Dñicæ 3æ poſt Paſcha.
Quæ ſit cauſa martyrij 22æ.q.124.5 0.
Certus ſum, n. quia neq. mors.) An iuſti nõ poſſint peccare & ſpiritũ ſanctũ amittere, 1a.q.30.4.1m, 12æ.q 106.2.2m, 22æ.q.24.11.q.189.10.1m.

Euang. Ioannis. 15.

Hæc mando vobis vt diligatis inuicem.) De charitate, 22æ.q.23.& ſeq.
De dilectione proximi, 22æ q 2..1.& 44. .0.
De dilectione inimicorum, 22æ.q.25.8.& 9.
Me priorem vobis odio habuit.) An Deus poſſit odio haberi, 22æ.q.34.1.0.
An odium Dei ſit maximum peccatorum, 22æ q 34.2 0.
An principes ſacerdotum Chriſtum occiderint ex inuidia & odio, 3a. q. 47.5. 3 & 4.2m.
Ego elegi vos de mundo.) An homo poſſit reſurgere à peccato ſine auxilio gratiæ, 12æ.q.109.7.0.
An Deus quos eligit faciat idoneos ad id ad quod eos eligit, 3a.q 2 . 3 c.
Sed hæc omnia facient vobis propter nomen meum.) Quæ ſit cauſa martyrij 22æ q. 124 5.0.
Si non veniſſem peccatum non haberent.) an ergo nullum peccatum habẽt ad quos Chriſtus non venit, 12æ.q. .0.1.c.& 2.0
Quæ alius nemo fecit.) an ergo miracula quæ Chriſtus fecit, non ſint etiam ab alijs facta, 3a.q.43.4.c & 1m.
Nunc autem & viderunt.) an perſecutores Chriſti eum cognouerint 3a.q.47 5.0.& 2m, breuiter.

In feſto omnium Sanctorum, Epiſt. apocal. 7.

Et clamauit voce magna, nolite nocere.) an omnes electi ſint ſaluãdi, 1a.q. (23 6.0.
an numerus prædeſtinatorũ ſit certus, 1a q. 23.7.0. De libro vitæ, 1a.q 24.
Stantes ante thronum.) an ſumma beatorum ante extremum iudicium dedicantur ad cælum, 1a.q.95.1.2m.22æ.q.28.1.1m.q.83.11.3a.q.51.5.q.59. 5.1 Suppl.q.69.2.
an ſancti à nobis ſint inuocandi, 22æ.q.83.4 0.& Suppl.q 72.0.
an Sancti cognoſcant noſtras preces, 22æ.q 83 4.2m & Suppl.q.72.1.0.
An ſancti qui ſunt in patria orent pro nobis, 22æ.q.83.11.0.
An ſanctorum orationes pro nobis ſint ſemper exaudiantur. Suppl.q.72.3.0
De imaginibus ſanctorum. 3a.q 94.2.
quomodo imagines ſint colendæ, 22æ.q.81.3.3m.
Cur feſto veteris teſtamenti ſuccedit feſtum omnium ſanctorum, 12æ.q.103. 3.4m. (0..0.
Clamabunt voce magna dicentes, Salus Deo) De gratiarum actione, 22æ.q.
an ſalus noſtra ſit Chriſto aſcribenda 22æ.q.91 4.2m.& 22æ q.2.7.c.
Et ceciderunt in conſpectu throni) De adoratione, 22æ.q.8 .0.
Dicentes Amen) an Deus ſit ore laudandus, 22æ q 91.1.0.
An cantus ſint aſſumendi in laudem Domini, 22æ q.91 2.0.

Euang. Matth. 5.

Beati pauperes ſpiritu) Quid beatitudinum nomine intelligatur, 12æ q.69 1.c
An conuenienter beatitudines enumerentur. 2æ q.69 3.0.
Cur B. Lucas enumerat ſolum quatuor beatitudines, Mattheus vero octo, 12æ.q 69. .4m.
Quomodo ſint octo beatitudines, cum ſint ſolum ſeptem dona ſpiritus ſancti, 12æ.q. 9 1.5m.
Quomodo quo ordine ſingulæ beatitudines ſint explicandæ. 12æ.q.69.3 c.
Quoniam ipſorum eſt regnum cælorum.) an præmia quæ attribuuntur beatitudini pertineant ad hanc vitam, 12æ.q.69.2 0.
an præmia beatitudinum conuenienter numerentur. 12æ.q.69.
Cum præmium omnium bonorum operum ſit ſola vita æterna, cur alia præmia beatitudinib aſſignentur, 12æ.q. 9.4.1m.
An præmia poſteriora ſint maiora prioribus, 12æ.q.69.4 3m.
Beati qui perſecutionem patiuntur.) Quid ſit quo quis à bonis operibus non recedat propter aliquam perſecutionem, 12æ.q 69 1.5m.
Propter iuſtitiam.) Quæ ſit cauſa martyrij 22æ.q.124.5.0.
An aliquando martyrium cadat ſub præceptum, 22æ.q.124.1.1m.
Quoniam ipſorum eſt regnum cælorum) Cur in octaua beatitudine ponitur idem præmium quod in prima, 12æ q 69 .2m.
Merces veſtra copioſa eſt in cælis) Quo nomine cælorum hic continetur. 1a. q.6 .4 2.ſi.& 12æ.q.4 7.1m.

In die animarum Epiſt. 1. Theſſ. 4.

De dormientib.) an mors ſit pœna peccati, 12æ.q.85.5.0.& 22æ. q.164.1.0.
De qualitate animæ exutæ, Suppl.q 70.
De ſuffragijs mortuorum, Suppl q. 1.
Si enim credimus quod Ieſus mortuus, De morte Chriſti, 3a.q.50 0.
De reſurrectione Chriſti, 3a.q.53.& ſequentibus.
Ita & eos qui dormierunt) An reſurrectio Chriſti ſit cauſa reſurrectionis corporum, 3a.q.56 .1.0 & Suppl.q.76.1.0 De reſurrectione Suppl.q.75.
Non præueniemus.) An omnium reſurrectio erit vno eodemque tempore, Suppl. q.77.1.2m. & ti ſim m.
In iuſſu & voce archãgeli.) an aliquo modo angeli ad reſurrectionem cooperantur. Suppl.q.76.3 0.
Et in tuba Dei, an vox tubæ ſit cauſa noſtræ reſurrectionis, Sup q.7 .2 0.
Deinde nos qui viuimus.) an ergo non omnes morientur. 12æ.q.81.3. 1m.& Suppl.q.78.1 0.
Et ſic ſemper cum Domino erimus) an ergo ſancti iam non ſint cum Domino ante reſurrectionem, 3a.q 91.1.2m.22.q.18 1.1m.q.83.11.3a.q.15.5. q.19.5.1. Suppl q.6 .2.
An beatitudo ſanctorum ſit maior futura poſt iudicium quam eſt ante illud Suppl q 91.1.0.
An beatitudo poſſit amitti, 12æ.q.5.4.

Euang. Matth. 25.

Cum venerit filius hoĩs.) De iudicio gñali, 3a.q.59.5.0 & Suppl q.88.& ſeq.
An iudiciaria poteſtas ſit ſpecialiter attribuenda Chriſto, 3a.q.59.1.0.
In maieſtate ſua) De forma iudicis venientis ad iudicium, Suppl.q.90.0.
An in forma glorioſa apparebit, Suppl.q.90.2.0.

an diuinitas

An diuinitas à nullis ſine gaudio videri poſſit, Suppl. q. 90. 3. 0
Et omnes angeli cum eo.] An angeli debeant iudicare, Suppl. q. 89. 3. 0
Omnes gentes] an omnes in iudicio comparebunt, Sup. q. 89. 5. 0
Vide Euang. Dominicæ 1. Aduentus.
Tunc dicet Rex.] An ſententia fiat per locutioné vocalem. Sup. q. 88. 2. 0
Poſſidete paratum,] Quomodo regnum Dei poſſidetur, 12. q. 69. 4. 3m.
A conſtitutione mundi.] An prædeſtinatio Dei ſit æterna, 1a. q. 23. 8. c. & 1m.
Eſuriui enim & dediſtis mihi manducare.] An ad beatitudinem requirantur bona opera, 12. q. 4. 7. 0
An bona opera ſint meritoria vitæ æternæ, 12. q. 114. 3. 0
De operibus miſericordiæ 22. q. 32. 2. 0
An ad Chriſtum pertineat iudiciaria poteſtas quantum ad omnes res humanas, 3a. q. 59. 4. 0
Et ibunt hi in ſupplicium æternum.] De pœna damnatorum, Supp. q. 97. 0
An ex diuina iuſtitia inferatur peccatoribus pœna æterna, Supp. q. 99. 1. 0.
An diuina miſericordia patiatur homines in æternum puniri. Supp. q. 99. 3 & 2. ar.
An illi ſolum, qui opera miſericordiæ facere negligunt, æternaliter puniantur. ſupp. q. 99. 5. 0
An damnati ſperent ſe ex igne interdum liberandos, 22. q. 18. 3. 0
Iuſti autem in vitam æternam.] An iuſti ſperent beatitudinis conſummationem, 22. q. 18. 2. 0m
De æterna beatitudine, 12. q. 2. 0. 12. q. 2. 3. 4. & 5
De viſione diuinæ eſſentiæ, 1a. q. 12. 0. ſupp. q. 92. 0

In feſto S. Martini.

Epiſt. Ecce ſacerdos magnus &c. Euang. Sint lumbi veſtri præcincti, &c. vt ſupra in feſto S. Nicolai.

In feſto S. Catharinæ, Epiſt. eccl. 51.

Confitebor tibi domine rex] Quotuplex ſit confeſſio, 22. q. 4. 1. 2m
De gratiarum actione, 22. q. 106. 0
Et liberaſti corpus meum.] De caſtitate, 22. q. 151. 0
Laudabit vſque ad mortem.] An Deus ſit ore laudandus, 22. q. 91
An cantus ſint aſſumendi in laudem diuinam, 22. q. 91. 2
An gratiarum actio requiratur ad orationem, & præcedat poſtulationem, 22. q. 83. 17. c. 3m
De religione & deuotione, 22. q. 81. & 82. 0
Reſpiciens eram ad adiutorium hominum.] An aliquis licite poſſit ſperare in homine, 22. q. 17. 4. 0

Euang. Matth. 25.

Parabolam hanc.] Cur Chriſtus voluit in parabolis loqui, 3a. q. 42. 3. c. & 3m.
Decem virginibus.] De virginitate, 22. q. 152. 0
Dormitauerunt omnes.] An omnes corporaliter moriantur, 12 q. 81. 3. 1m & ſupp. q. 78. 1. 0
Media autem nocte clamor factus eſt.] An reſurrectio ſit futura tempore noctis, ſupp. q. 77. 1
An vox & clamor tubæ ſit cauſa noſtræ reſurrectionis, ſuppl. q. 76. 2. 0
Date nobis de oleo veſtro.] De inani gloria, 22. q. 132
Vide Euang. Dominicæ Paſſionis
An damnati unquam pœniteant de malis quæ fecerunt 22. q. 98. 2. 0
An poſt reſurrectionem cognoſcet quilibet omnia peccata quæ fecit, ſupp. q. 87. 1. 0
Et clauſa eſt ianua.] An æterna beatitudo non poſſit amitti, 12. q. 5. 4. 0
An per diuinam miſericordiam pœna damnatorum non ſit terminanda, ſupp. q. 99. 2. 0
Neſcio vos.] an ergo anima Chriſti in verbo non cognoſcat omnia 3. q. 10. 2. & q. 15. 3.
Quia neſcitis diem neque horam.] An tempus reſurrectionis ſit occultum ſuppl. q. 77. 1. 0
An tempus futuri iudicii ſit ignotum, ſupp. q. 88. 3. 0

FINIS.